ANNE și SERGE GOLON

4

NEÎMBLÂNZITA ANGELICA

ELIT COMENTATOR

PLECAREA

1

Trăsura locotenentului adjunct de poliție Desgrez trecu pe sub portalul palatului său şi coti încet şi nepăsător, legănându-se lin pe arcuri pe bolovanii cu care era pavată strada Commanderie din foburgul Saint-Germain. Era un echipaj nu chiar luxos, dar care trăda neîndoielnic pe omul înstărit dar sobru şi cumpătat. Lemn întunecat la culoare dar lucrat cu migală şi gust, fireturi aurite la perdelele care şedeau mai mult trase, doi cai bălțați, vizitiul, valetul, într-un cuvânt echipajul obişnuit al unui magistrat cu vază, mai bogat decât vrea el să lase să se vadă şi căruia cei din jur nu-i găsesc decât un cusur: acela că nu e însurat.

Fiindcă un bărbat arătos şi primit în cea mai aleasă societate, ca locotenentul-adjunct Desgrez, s-ar fi cuvenit fără îndoială să aibă lângă el pe una din acele vlăstare numeroase din familiile de burghezi bogați, discretă, harnică şi virtuoasă, cum fabricau într-una mamele morocănoase şi tații autoritari în umbra tihnitelor dormitoare conjugale din chiar acelaşi foburg Saint-Germain. Numai că îndatoritorul şi causticul Desgrez nu părea prea grăbit să se căpătuiască şi tot felul de femei cu o situație incertă şi alte personaje, care de care mai suspecte, se amestecau la uşa lui cu vizitatorii cei mai simandicoşi, aparținând aristocrației de cea mai bună calitate.

Trăsura scoase un scârțâit uşor când trecu prin şanțul săpat în mijlocul străzii de şuvoaiele de apă din zilele ploioase,apoi caii scăpărară din potcoave când vizitiul le dădu bice, îndreptându-i spre capătul străzii. Lumea care se fâțâia fără nici o treabă în înserarea înăbuşitoare se lipea supusă de pereți ca să nu fie strivită.

O femeie mascată, părând că aşteaptă trecerea trăsurii, se apropie şi, profitând de încetineala cu care vizitiul lua curba, aproape că se apleacă prin uşa cu geamul lăsat din cauza căldurii.

- Maestre Desgrez, rosti ea veselă, îmi îngăduiți să urc lângă dumneavoastră şi să vă rog să stăm puțin de vorbă?

Polițistul, cufundat în gânduri legate de rezultatul unei anchete abia încheiate, tresări şi pe față i se aşternu imediat furia cea mai aprinsă. Nu era nevoie să-i mai ceară necunoscutei să-şi scoată masca, fiindcă îşi dăduse seama după voce cine era: Angelica!

- Dumneata? scrâşni el furios. Deci nu poți înțelege omeneşte? Nu ți-am spus limpede în față că nu vreau să te mai văd în ochi?

- Ba am înțeles foarte bine, numai că e vorba de ceva foarte, foarte important, şi numai dumneata m-ai putea ajuta, Desgrez! Am chibzuit bine, să ştii, şi am stat mult în cumpănă înainte de a veni încoace, dar altă soluție n-am reuşit să găsesc decât asta: dumneata eşti singurul care mă poate ajuta!

- Ți-am spus odată pentru totdeauna că nu vreau să te mai văd! repetă el răstit, cu dinții strânşi, pe un ton amenințător care îi devenise de

multă vreme obişnuit.

Cinic şi dur, reuşea întotdeauna să-şi controleze impulsurile. Dar acum iată că nu mai era în măsură să se stăpânească.

Angelica e drept că nu se aşteptase să fie primită cu zâmbete şi flori, dar nici cu această explozie de furie. Se gândise că s-ar putea prea bine ca Desgrez să nu vrea să stea de vorbă cu ea, fiindcă demersul acesta al ei însemna într-adevăr încălcarea unui fel de promisiune făcută cândva de a nu-l mai sâcâi niciodată. Dar stând şi chibzuind adânc, îşi spusese că cele aflate de la rege erau din cale afară de importante şi meritau să deranjeze pentru el un poliţist încăpăţânat, chiar dacă între ea şi poliţistul acesta se petrecuseră şi lucruri a căror amintire lui poate că nu-i făcea plăcere. Avea acum prea mare nevoie de el. Mai încercase şi înainte să-l vadă, venise de două ori la reşedinţa lui din strada Commanderie, dar de fiecare dată i se spusese cu răceală că domnul locotenent-adjunct al poliţiei nu era acasă; ba a doua oară chiar îi fusese dat să audă că ar fi fost mai bine să renunţe să mai vină. Nu se mirase, fiindcă era în firea lui Desgrez să procedeze astfel, aşa că hotărâse să pândească momentul propice ca să-i vorbească direct, convinsă că până la urmă avea s-o asculte şi să facă aşa cum voia ea.

- E ceva foarte important, Desgrez, rosti ea cu o voce plină de implorare. Soţul meu trăieşte!

- Ţi-am spus că nu vreau să te mai văd, rosti el din nou, fierbând de furie, ai destui prieteni suspuşi care să se ocupe de dumneata şi de bărbatul dumitale, viu sau mort. Hai, dă-te la o parte, că mă grăbesc şi s-ar putea să cazi! Hai, gata! Ia mâna de pe uşă!

- Nu, n-o iau! făcu Angelica începând să se înfurie şi ea, caii tăi pot să mă ducă târâş pe caldarâmul străzii şi tot nu mă las! Trebuie să mă asculţi, n-ai auzit?

- Ia mâna de pe uşă! zbieră Desgrez.

- Vocea îi răsună plină de răutate şi cu inflexiuni tăioase, ameninţătoare. Îl văzu luând bastonul de alături şi în clipa următoare măciulia fin cizelată o lovi peste degetele crispate, făcând-o să scape un ţipăt de durere şi să dea drumul uşii, în timp ce trăsura începea să se îndepărteze din ce în ce mai iute.

Angelica rămăsese pe jumătate căzută în genunchi. Un sacagiu care urmărise scena, rosti batjocoritor, privind-o cum îşi aranja fusta mototolită şi plină de praf:

- În seara asta rămâne că nu, frumoaso, cată să fii şi tu înţelegătoare! Ce vrei, nu poţi prinde mereu numai peşti de cei mari! Măcar că ăsta din câte am auzit şi eu, cică nu se dă îndărăt de la o bucăţică faină, aşa ca tine, şi adineauri mă uitam la voi şi îmi ziceam că s-ar putea să-ţi meargă. Atâta doar că n-ai picat bine, n-avea jupânul chef şi cu asta basta. Ce să-i faci! Ia zi, nu vrei un ulcior cu apă? Hai, să te mai întremezi, poate tot pescuieşti până la urmă ceva în seara asta, că doar nu s-au isprăvit bărbaţii! Bate vântul a furtună şi precis că ţi-e gâtlejul uscat ca iasca. Şi am o apă ce n-ai văzut, curată şi sănătoasă o minune, te-ngraşi numai din ea! Hai, şase gologani ulciorul, mai nimica!

Angelica se depărtă fără să-i răspundă. Era rănită până-n adâncul inimii de purtarea de-a dreptul incalificabilă a lui Desgrez şi dezamăgirea

i se preschimba în amărăciune. Egoismul bărbaților depășește, își spunea ea abia stăpânindu-și lacrimile, orice închipuire. Bineînțeles că ticălosul de Desgrez voia să se ferească de bătaia de cap pe care o aduce adeseori dragostea, silindu-se s-o uite cu totul, dar ar fi fost chiar așa o mare greutate pentru el să o asculte, cu atât mai mult cu cât o mai ascultase și altădată și acum se găsea într-o situație nespus de gravă? Era dezorientată, nu știa încotro să se îndrepte, ce soluție să găsească, venise la el și Desgrez se purtase cu ea mai rău decât cu un câine de pripas! Și numai el ar fi fost în stare s-o ajute. O cunoștea din vremea procesului contelui de Peyrac și se aflase și el atunci în miezul lucrurilor. Pe de altă parte, era polițist, iar felul lui de a vedea lucrurile, atât de deosebit de al altora, îl ajuta fără greș să deosebească realitatea de himere, să pună ipoteze îndrăznețe, dar realiste, să descopere firul de la care trebuia pornită o anchetă și poate chiar avea cunoștință de cine știe ce amănunte semnificative ale acelor întâmplări incredibile de atunci. Doar știa atâtea lucruri tainice și uitate de toată lumea! Le ținea clasate minuțios în ungherele cele mai ascunse ale memoriei lui sau depozitate cu grijă sub formă de acte și tot felul de rapoarte și de note în lăzi și casete despre care nimeni nici nu bănuia. Și apoi, deși aici Angelica nu voia să-și mărturisească nici ei înseși, avea nevoie de Desgrez pentru a scăpa de apăsarea cumplită a tainei pe care n-avea cui altcuiva s-o împărtășească fără primejdie de moarte. Să nu se mai simtă singură cu speranțele ei nebunești, cu bucuriile pâlpâitoare pe care vântul înghețat al îndoielilor le făcea să se plece în toate părțile, ca pe niște flăcări fără vlagă, gata să se stingă oricând. Să vorbească cu el despre trecut, mai ales despre viitor, această prăpastie adâncă și amețitoare unde se ascundea poate fericirea ei de acum înainte: "Știi bine că jos, în fundul prăpastiei, te așteaptă ceva la care nu vrei să renunți..."

Tocmai Desgrez îi spusese cândva aceste cuvinte și acum tot el era cel ce și le renega cu atâta cruzime. Angelica făcu un gest de sfârșeală și de neputință. Mergea iute, căci împrumutase de la Janine fusta scurtă și mantaua subțire de vară, tocmai ca să se poată amesteca mai ușor în mulțime și să nu bată la ochi când avea să-l aștepte pe Desgrez în fața casei lui. Și îl așteptase trei ore încheiate! Și încă cu ce rezultat! Se lăsa noaptea și trecătorii începeau să se rărească. Trecând pe Pont-Neuf, Angelica întoarse instinctiv privirile și tresări speriată. Era urmărită de cei doi oameni pe care îi văzuse în ultimele zile dând târcoale casei ei. Simplă coincidență? Cu neputință. Vlăjganul cu fața plină și cărnoasă care se fâțâia tot timpul în ultima vreme numai prin strada Beautreillis n-avea nici un motiv plauzibil să se plimbe acum exact pe Pont-Neuf, și încă tocmai la o asemenea oră târzie.

"Un admirator, fără îndoială. Numai că e sâcâitor. Dacă mai umblă încă trei zile prin jurul casei mele, am să-l pun pe Malbrant Lovitură-de-Sabie să-i atragă discret atenția că ar face bine să se ducă să suspine pe sub alte ferestre..."

Lângă Palatul de Justiție dădu de o lectică de închiriat și de un om cu o făclie care acceptă ca, în schimbul câtorva gologani, s-o însoțească luminând drumul. Porunci purtătorilor lecticii s-o lase pe cheiul Celestinilor, de unde nu mai avea de făcut decât câțiva pași până la poarta serei ei de

portocali. Intră uşurată şi străbătu sera îmbălsămată de miresmele fructelor încă verzi ce atârnau în ciorchini numeroşi de crenguţele pomilor delicaţi din hârdaiele de argint, trecu pe lângă fântâna veche, medievală, cu balauri de piatră sculptaţi grosolan şi urcă scara, cu paşi furişaţi.

În apartamentul ei, scrinul de abanos încrustat cu fildeş era luminat de o lampă mică de veghe, care dădea încăperii un aer de tihnă şi de siguranţă. Abia aici se aşeză, cu un oftat de uşurare şi de oboseală, aruncând cu mişcări scurte botinele din picioare şi frecându-şi cu grijă tălpile care o ardeau de atâta mers pe jos cu încălţările cu care nu era învăţată. Mai ales că se dezobişnuise să mai umble prin străduţele strâmte şi întortocheate, cu caldarâmul grosolan de bolovani de râu, pe căldura cumplită, aşa că încălţările de piele grosolană ale slujnicei îi umpluseră picioarele de băşici.

"Nu mai ţin la oboseală ca altădată. Şi, totuşi, dacă are să trebuiască să fac un drum lung, lung şi greu..."

Gândul acesta al plecării nu-i mai ieşea din cap. Se vedea mereu străbătând drumuri lungi şi anevoiase în picioarele goale, plină de răni şi de zgârieturi, biată călătoare pornită să cutreiere lumea în căutarea fericirii ei pierdute. Să plece, numai la asta se gândea tot timpul, să plece! Da, dar încotro? Atunci se aplecă din nou, cu îndârjire, asupra hârtiilor pe care i le încredinţase regele. Câteva foi înnegrite de timp, pline de semnături şi de peceţi de tot felul. Asta era singura realitate palpabilă a dezvăluirilor de necrezut pe care i le făcuse regele. Din când în când, începea să creadă că totul nu fusese decât un vis şi atunci începea din nou să le citească. Găsise aici că domnul Armand de Calistere, locotenent al muşchetarilor regelui, fusese însărcinat de însuşi Majestatea Sa cu o misiune despre care jurase să păstreze cel mai adânc secret. Erau trecuţi aici cei şase oameni aleşi să-l întovărăşească, cu toţii muşchetari în regimentele regelui, cunoscuţi pentru devotamentul lor neclintit faţă de acesta şi pentru firea lor tăcută. Ca să nu vorbească despre cutare sau cutare lucru ce trebuia să rămână tainic, nu era nevoie să li se smulgă limbile ca în timpurile de odinioară.

O altă foaie cuprindea însemnarea cheltuielilor pricinuite de îndeplinirea poruncii, trecute cu grijă de domnul locotenent Calisteres:

"Închiderea cârciumii La Vita Albastră în dimineaţa execuţiei......20 livre
Bani daţi lui jupân Gilbert, stăpânul numitei cârciumi, ca să nu trăncănească după obiceiul Cârciumarilor şi al altor ţiitori de asemenea stabilimente..........30 livre
Bacşiş dat paznicului de la morgă ca să dea un cadavru spre a fi ars în piaţă în locul condamnatului..........10 livre
Bacşiş băieţilor car au cărat cadavrul până afară şi ca să nu scape vreun cuvânt, zece livre de fiecare..........20 livre
Bani daţi în mână meşterului Aubin călăul, drept plată pentru afacere şi ca să păstreze taina pe vecie..........50 livre
Pentru închirierea şlepului cu fân, cu căpiţă cu tot, spre a-l duce pe prizonier de la Saint-Landry la vale, până în afara Parisului..........10 livre
Plata oamenilor cu şlepul, aşijderea ca să-şi ţină gura asupra acestor lucruri..........10 livre

Pentru închirierea câinilor care să-l caute pe prizonier după ce acesta are să evadeze.................................5 livre
Pentru plata țăranilor care să dragheze apa spre a-l găsi pe prizonier după evadare...10 livre

Total face 165 livre"

Când ajunse la "închirierea câinilor care să-l caute pe prizonier după ce acesta are să evadeze", Angelica tresări din nou, ca de fiecare dată când citea foaia asta. Deci evadarea fusese stabilită dinainte! Dădu apoi la o parte lista cheltuielilor întocmită atât de grijuliu de domnul Calisteres şi se aplecă pentru a suta oară asupra raportului întocmit de acesta, aşternut cu un scris nervos pe hârtie:

"Aproape de miezul nopții, ajungând noi mai la vale de Nanterre, am poruncit barcagiilor care duceau şlepul cu prizonierul să tragă la mal şi să-l priponească mai bine, ca să nu-l ia apa la vale, ceea ce ei au făcut neîntârziat. Am rămas puțin cu toții ca să ne mai tragem sufletul şi am lăsat o santinelă lângă prizonier, ca să nu fugă. Prizonierul zăcea ca mort şi nu dăduse nici un semn de viață de când ni-l încredințase jupân Aubin, călăul, aşa că fusese nevoie să-l cărăm cu spinarea de-a lungul galeriei de pe sub pământ care duce de la pivnița cârciumii numitului jupân Gilbert, La Vița Albastră, până la malul Senei. In vreme ce zăcea pe şlep, abia trăgându-şi suflarea..."

Aici Angelica avu dintr-o dată în fața ochilor imaginea nemiloasă a trupului schilodit cu sălbăticie, învăluit în pânza albă a condamnaților ca într-un giulgiu...

"Până când să adorm, m-am dus eu însumi la el şi l-am întrebat dacă nu are nevoie de ceva. Prizonierul a părut că nu mă aude..."

Adevărul trebuie să fi fost altul, anume acela că domnul de Calisteres, învelindu-se frumuşel cu mantaua ca să tragă un pui de somn, se aştepta mai curând să-şi găsească prizonierul a doua zi mort. Numai că nu l-a mai găsit nici mort nici viu!

Şi Angelica izbucni în râs. Joffrey de Peyrac învins, pe moarte, mort, ei bine, imaginea asta i se păruse întotdeauna falsă, lipsită de orice suport material. Nu ajungea niciodată să-l vadă pe Joffrey mort! Îl vedea mai curând aşa cum trebuie să fi rămas până la capăt, cu spiritul viu şi neîngenuncheat rămas în trupul schilodit şi sleit de puteri, cu instinctele treze refuzând cu cerbicie moartea, hotărât să joace, fără urmă de slăbiciune, toată partida, până la ultima clipă. Un adevărat miracol de voință. Aşa cum îl cunoscuse ea, Joffrey era cu adevărat în stare de aşa ceva, şi nu numai de atât. Dimineața, muşchetarii nu găsiseră decât urma trupului lui lăsată în brațul de fân pe care dormise pe şlep, lângă căpiță. Muşchetarul de pluton se văzuse nevoit să mărturisească stânjenit că, păzind un muribund, nu se considerase obligat la cine ştie ce vigilență, la care opinie a sa se adăugase şi oboseala, ba poate şi un păhărel-două de rachiu, aşa că bietul om adusese până la urmă ofranda cuvenită pe altarul zeiței somnului.

"Disparitia prizonierului nu devine însă prin asta mai puţin ciudată. Cum oare a putut omul acesta, care nu mai avea puteri nici cât să deschidă ochii, să se strecoare până la marginea şlepului fără să bage nimeni de seamă? Si ce s-a mai întâmplat cu el după aceea? Dacă a fost în stare să ajungă până la mal, în starea în care era, si pe jumătate gol pe deasupra, era cu neputintă să ajungă prea departe fără să atragă atentia."

Muţchetarii domnului de Calistcre porniser? să scotocească de zor regiunea învecinată, stârniseră ţăranii din câteva sate alăturate şi, promiţându-le premii consistente în caz de reuşită, le ceruseră să vină cu câini pricepuţi în a lua urma vânatului. Aceştia adulmecaseră îndelung pe mal, plini de zel vânătoresc, dar fără nici un rezultat.

Aşa că până la urmă domnul de Calistere şi oamenii săi ajunseseră la singura concluzie care putea fi acceptată de nişte oameni teferi la minte: prizonierul reuşise să facă un efort supraomenesc, şi să se târască până la marginea şlepului, aruncându-se în apă dar, fiind din cale afară de slăbit, nu putuse lupta împotriva curentului care-l dusese la vale şi fără îndoială că bietul om se înecase.

Numai că a doua zi, în timp ce toată suflarea de pe mal scotocea cu înfrigurare după prizonierul dispărut, un ţăran venit mai târziu începuse să facă mare tevatură, plângându-se că cineva îi sfeterisise barca, pe care o ţinea legată zdravăn de o rădăcină solidă. Locotenentul muşchetarilor găsise cu cale să ia foarte în serios şi acest nou indiciu, drept care începuse cercetări şi în această privinţă. Barca fusese găsită repede ceva mai la vale, în apropiere de Porcheville. Toată zona fusese periată cu grijă, locuitorii fuseseră cercetaţi toţi, punându-li-se la toţi întrebarea dacă nu văzuseră cumva un bărbat înalt, uscat, negricios şi şchiop, de fapt abia putându-se ţine pe picioare. Câteva răspunsuri mai imprecise îi făcuseră pe muşchetari să creadă că aici se putea ascunde ceva şi, luând-o din aproape în aproape, ajunseseră până la o mică mănăstire ce se ridica timidă între plopii unei văi, iar aici părintele stareţ recunoscuse că într-adevăr găzduise cu trei zile în urmă un drumeţ, unul din acei nefericiţi leproşi care rătăceau în toate părţile prin câmpiile nesfârşite, alungaţi de toată lumea şi osândiţi să piară de foame şi de frig. Un biet suflet de creştin suferind de boala aceea cumplită, plin tot de bube şi ascunzându-şi faţa, desigur înspăimântătoare, cu o cârpă slinoasă. Călugării fuseseră imediat supuşi unui interogatoriu sever. Leprosul era înalt? Slab? Da, era slab, ca toţi bolnavii de boala asta îngrozitoare. Şchiopăta? Se poate să fi şi şchiopătat, nu se uitase nimeni prea cu băgare de seamă la el. Călugării nu-şi prea aduceau bine aminte. Se exprima cu cuvinte alese, neobişnuite pentru o haimana? Nu, bietul om era mut, sărmanul! Din când în când scotea sunete scurte şi răguşite, ca toţi leproşii ajunşi într-o fază avansată a bolii. Părintele stareţ îl luase cu duhul blândeţii, silindu-se să-l facă să înţeleagă că era nevoie să-l ducă undeva într-o leprozerie, ca să nu mai molipsească şi pe alţii. Omul păruse a înţelege, se suise fără împotrivire în teleguţa mânată de un frate şi pornise cu acesta la drum spre cea mai apropiată leprozerie, numai că pe drum îi trăgea mereu clapa; în timp ce străbăteau o pădure se făcea mereu nevăzut. Până la urmă fratele dăduse peste el tocmai la

Saint-Denis, lângă Paris. Era acelaşi lepros sau altul asemănător? Aici fratele ridicase din umeri, aşa că domnul de Calistere având din partea regelui împuterniciri depline în această chestiune, ridicase în picioare toată poliţia din Paris şi timp de trei săptămâni pe porţile capitalei nu pătrunsese nici măcar o teleguţă fără să fie scotocită în amănunţime şi orice călăreţ sau drumeţ pe jos care sosea era cercetat la chip cu multă luare-aminte, măsurându-i-se apoi şi picioarele, ca să se vadă dacă nu cumva are unul mai scurt.

Dosarul pe care-l frunzărea Angelica conţinea ca piesă de maximă importanţă raportul întocmit de pana unui sergent al pazei, care semnala doar că, pe ziua de azi am dat peste un bătrânel cu un picior mai scurt, dar era cam bondoc şi e drept că nu era frumos, dar nu avea urme de desfigurare pe faţă...şi de un senior mascat, înalt şi subţire, iar susnumitul senior a refuzat să-şi dea masca jos, spunând că merge să se întâlnească cu o doamnă, dar nici nu era nevoie, întrucât seniorul avea picioarele drepte şi egale ca lungime între ele, nefiind nici unul mai scurt..." şi aşa mai departe, fără nimic care să poată însemna un fir care să poată fi apucat. Nu se dăduse nici de urma haimanalei leproase de la mănăstire. Fusese semnalată în Paris, e drept, dar cam atât. Nefericitul umplea de groază pe toţi câţi îi ieşeau în cale. Cam aducea cu diavolul. Faţa lui trebuie că era de-a dreptul îngrozitoare, fiindcă omul purta mereu pe obraz o cârpă murdară, dacă nu cumva chiar o cagulă cu găuri pentru ochi. Un paznic de noapte dăduse o dată nas în nas cu el, dar nu avusese curajul să-i ridice cagula de pe ochi şi arătarea se mistuise înainte de a fi putut el să cheme soldaţii din rondul de noapte.

Aici se opreau divagaţiile legate de vagabondul lepros şi o dată cu ele cercetările, fiindcă se dăduse în sfârşit, la Gassicourt, în stufărişul de la vale de Mantes, de hoitul unui înecat ce părea să fi stat în apă cam o lună. Fireşte că se găsea într-un stadiu avansat de putrefacţie, dar se vedea bine că era vorba de un bărbat foarte înalt şi cu părul negru şi lung. Aşa că dosarul se încheia cu un raport al domnului de Calistere către rege, în care se ghicea printre rânduri un suspin adânc de uşurare. Locotenentul de muşchetari scria din nou că această concluzie era singura posibilă şi că el optase pentru ea de la bun început. Prizonierul nesocotise bunătatea regelui care îl smulsese în ultima clipă unei morţi înfiorătoare, iar Dumnezeu îl pedepsise pentru asta hărăzindu-i moartea prin apă.

- Nu! Nu se poate! protestă Angelica.

Împinse în silă la o parte toate hârtiile acestea care închideau în ele tristul epilog în care ea refuza să creadă. Singurul lucru vrednic de luat în seamă i se păreau câteva rânduri adăugate de judele din Gassicourt la procesul-verbal cu privire la descoperirea cadavrului: "Pe umerii bărbatului înecat mai rămân câteva zdrenţe dintr-o tunică neagră."

Iar prizonierul fugit de pe şlep n-avea pe el decât cămaşa albă. Numai că rândurile scrise de domnul Armand de Calistere trageau concluzia ferm: "Toate semnalmentele înecatului corespund cu cele ale prizonierului nostru fugit."

- Şi cămaşa albă? strigă Angelica în liniştea adâncă a încăperii. Lupta din răsputeri să se apere împotriva umbrelor îndoielii, care începeau să-i înăbuşe slabele raze de speranţă. I se strecurară în suflet fire subţiri

şi otrăvite, care porniră să se încâlcească nevăzute şi dătătoare de spaime: Joffrey avusese cămaşa albă când fusese adus la locul execuţiei, atât. Dar poate că muşchetarii îi trăseseră pe urmă tunica neagră pe el, era iarnă, nu-l puteau lăsa în cămaşă! Dumnezeule!

- Măcar dacă aş putea da de acest Armand de Calistere sau de unul din muşchetarii lui, să stau de vorbă cu el! îşi spunea ea tot timpul.

Işi scotocea înfrigurată memoria. Calistere! Armand de Calistere! Nu, nu auzise niciodata pronunţându-se numele acesta cât timp fusese la curte. Acum dădea pentru prima dată de el, în hârtiile astea. Şi totuşi, un locotenent al gărzii de muşchetari a regelui nu era chiar un oarecare, ca să nu i se mai poată da de urmă fără să mai ştie nimeni ce s-a întâmplat cu el. Nu trecuseră de la evenimentele acelea decât zece ani. Zece ani! Timpul acesta îi părea că se scursese într-o clipă, dar avea şi senzaţia că de atunci trăise câteva vieţi întregi. Se aflase pe rând pe treapta cea mai de jos a mizeriei şi pe treptele de sus ale bogăţiei şi ale puterii. Devenise soţia lui Philippe du Plessis-Belliere, frumoasa marchiză care stăpânise o vreme asupra inimii regelui Franţei. Şi toate astea se spulberau acum ca un fum în faţa vrafului subţirel de hârtii care închideau în ele sfârşitul crunt al dragostei ei pentru Joffrey. Prima ei dragoste, singura ei dragoste! Joffrey, bunul şi iubitorul Joffrey! Totul rămăsese un vis!

O scrisoare a doamnei de Sévigné zăcea desfăcută pe tăblia scrinului, la un loc cu alte hârtii de toate felurile. O deschise şi citi fără să fie prea atentă:

"Se împlinesc în curând două săptămâni, draga mea, de când nimeni nu te-a mai văzut la Versailles. Ne întrebăm. Nu ştim ce să credem. Regele însuşi este mohorât şi nimeni nu se îndoieşte asupra cauzei acestei stări...Ce se petrece?"

Angelica ridică din umeri, ca şi cum rândurile acestea n-ar fi privit-o în nici un fel. Da, părăsise lumea de la Versailles şi n-avea să se mai întoarcă acolo niciodată. Niciodată. Era o hotărâre de neclintit. Păpuşile acelea mecanice îşi puteau continua baletul lor artificial şi fără ea. Avea să uite că existaseră vreodată în viaţa ei. Toate puterile minţii şi ale inimii ei mergeau acum spre viziunea tulbure şi îndepărtată a unui şlep greu, încărcat cu fân, care plutea spre un mal îngheţat şi râpos, într-o noapte geroasă de iarnă.

Şi icoana nedesluşită a şlepului din visurile ei îi dădea puteri nebănuite de viaţă. Uita trupul ei stăpânit de bărbaţi străini cu care îi fusese necredincioasă lui Joffrey, îşi uita chipul devenit în atâţia ani altul, chipul acesta împlinit, de o frumuseţe desăvârşită, la a cărui vedere însuţi regele era cuprins de dorinţe nebuneşti. Uita pecetea adâncă pe care un destin brutal o pusese pe întreaga ei fiinţă. Se regăsea acum purificată ca prin minune de flacăra dogoritoare a marii ei iubiri, cu naivitatea sălbatică a celor douăzeci de ani de atunci, femeie şi neprihănire, plină de iubire, întorcându-se neîncetat spre el! Spre Joffrey!

- Vă caută un domn.

Capul cu plete albe al lui Malbrant Lovitură-de-Sabie se profila ciudat pe tapiserie, în faţa ei.

- Vă caută un domn, auzi ea din nou.

Angelica tresări, clătinându-se uşor. Îşi dădu seama că aţipise pesemne câteva clipe, aşa, aşezată pe taburet, cu mâinile pe genunchi. Scutierul intrase pe uşa ascunsă în tapiserie şi o trezise. Îşi trecu mâna pe frunte cu un suspin.

- Ai? Ce-ai spus? A, da...un domn? Care domn?...Cât e ceasul?
- Păi...să tot fie trei dimineaţa, doamnă.
- Şi zici că mă caută un bărbat?
- Da, doamnă.
- Şi portarul l-a lăsat înăuntru la o asemenea oră, Malbrant?
- Păi ce era să facă portarul? Că n-a intrat pe poartă, a intrat pe fereastra camerei mele. Câteodată mai las geamul de la lucarnă deschis, mai ales când e cald rău, aşa că domnul ăsta s-a cocoţat frumos pe jgheaburi şi a intrat. Nu şi nu, că el vrea să vorbească cu doamna.
- Malbrant, nu cumva te ţii de glume proaste? Fiindcă dacă e vorba de un hoţ, sper că ai avut grijă mai întâi să-l faci inofensiv, şi abia pe urmă să vii să mă chemi pe mine să stau de vorbă cu el, nu?

Malbrant se foi încurcat, tuşi uşor să-şi dreagă glasul şi zise:

- Aici...cum să vă spun...Vorba e că de fapt...Că tocmai domnul ăsta m-a făcut inofensiv, adică el pe mine, ca să zic aşa. Şi pe urmă...Pe urmă mi-a spus că dumneavoastră îl aşteptaţi şi aşa se face că m-a convins. Vă spun eu, doamnă, că trebuie să fie vreun prieten de-al dumneavoastră, că mi-a spus o grămadă de lucruri despre dumneavoastră care se vede clar că n-avea el de unde să ştie atâtea dacă nu era un...

Angelica încruntă din sprâncene. Încă o poveste încurcată, în care nu voia să intre cu nici un chip. Stătu câteva clipe pe gânduri şi îşi aduse aminte de insul care o urmărea tot timpul şi încercase şi aseară să se ţină după ea pe Pont-Neuf.

- Şi cum arată domnul ăsta? Unul îndesat şi roşcovan?
- Ohoho! Nici vorbă! Mai curând aş zice un bărbat bine, nu mai încape vorbă. Deşi ca să vă spun cu ce seamănă...aici ar fi mai greu să-mi dau cu părerea. Poartă o mască, ţine pălăria trasă pe ochi şi mantaua până deasupra nasului, aşa că vă daţi seama cam cât am putut eu să văd. Atâta doar pot să vă zic, dacă vă interesează părerea mea, că nu pare om de rând şi e bărbat bine.
- Nu e om de rând, dar se strecoară noaptea în casele oamenilor prin ferestrele lăsate deschise, nu? Bravo lui! Du-te şi cheamă-l încoace Malbrant, dar stai pe aproape şi fii gata să dai alarma dacă se întâmplă ceva.

Aşteptă nerăbdătoare să vadă cine putea fi musafirul neobişnuit şi îşi dădu seama de identitatea lui din prima clipă când acesta apăru în prag.

2

- Ia te uită! Dumneata!
- Da, eu în carne şi oase, răspunse Desgrez.

Angelica se întoarse spre scutier.

- Poţi să ne laşi singuri, Malbrant.

Desgrez îşi scoase pălăria şi masca şi îşi trase cu o mişcare scurtă

mantaua de pe umeri.

- Uf! aproape că gemu el, fericit. Teribilă căldură! Bine că-mi pot da jos scârboşeniile astea, că dacă mai stăteam mult aşa mueam înăbuşit. Eram la capătul puterilor!

Veni spre ea, îi luă curtenitor mâna pe care ea şi-o ţinea mai departe pe genunchi fără să i-o întindă şi-i sărută delicat vârfurile degetelor.

- Asta ca să mă ierţi pentru brutalitatea de mai înainte. Sper că nu te-a durut prea tare...

-Aproape că mi-ai strivit falangele cu măciulia bastonului, ticălosule!... Mărturisesc că nu mai înţeleg nimic din purtarea dumitale, maestre Desgrez!

- Nici a dumitale nu mai uşor de înţeles...şi nici mai plăcută! rosti oaspetele cu un aer preocupat.

Trase un scaun şi se aşeză de-a-ndaratelea, punându-şi mâinile pe spătar şi sprijinindu-şi bărbia pe ele. Nu mai avea peruca aceea austeră care-i dădea atâta prestanţă profesională şi nici veşmintele lui impecabil croite, ci purta tunica jerpelită de acum zece ani, când îl cunoscuse Angelica şi pe care o mai lua din când în când în cine ştie ce expediţii nocturne cerute de misterioasele lui preocupări; avea părul cam ciufulit, arătând din cap până-n picioare ca un poliţist de rând şi chiar drept asta cu siguranţă că-l lua toată lumea care-l întâlnea noaptea pe străzi. Cât despre Angelica, îşi dădu seama că şi ea însăşi era îmbrăcată în straiele simple şi grosolane ale Janinei, aşa cum rămăsese de când venise, şi cu picioarele goale aşezate cruciş din cauza arsurilor din tălpi.

- Şi chiar era neapărată nevoie să vii să-mi faci vizite la o asemenea oră? întrebă ea, nu fără o anumită maliţie în glas.

- Da, neapărat.

- Înseamnă că te-ai mai gândit la bădărănia nemaipomenită pe care ai arătat-o faţă de mine şi nu puteai să adormi până nu reparai greşeala? Mâine dimineaţă era cumva prea târziu?

- Nu, nici vorbă! Dar fiindcă-mi spuneai într-una, pe toate tonurile, că ai ceva urgent să-mi spui, mi-am zis că nu mai e cazul să aştept până dimineaţă, aşa că iată-mă. Simplu.

Ridică din umeri şi oftă, cu un gest de adâncă resemnare.

- Asta e! urmă el. Fiindcă văd că nu vrei să înţelegi omeneşte, o dată pentru totdeauna, că m-am săturat de dumneata până-n gât, că nu vreau să mai aud de blestemata de Angelica du Plessis-Belliere...n-am avut încotro şi a trebuit să vin.

- E ceva într-adevăr foarte important, Desgrez.

- Fireşte, e important. Îmi cunosc marfa, ştiu bine că nu te-ai apuca tocmai dumneata să deranjezi poliţia pentru toate prostiile. Cu dumneata toate sunt importante: ba eşti pe punctul de a fi asasinată sau de a te sinucide, ba ai luat hotărârea să arunci un morman de lături peste familia regală, ba eşti gata să dai regatul peste cap sau să te iei la harţă cu papa de la Roma, cine le mai poate şti pe toate?

- Dar bine, Desgrez, ştii doar că niciodată n-am exagerat!

- Uite, vezi? Tocmai asta nu-mi place mie, că n-au fost exagerări. Nu puteai să le iei pe toate în glumă, ca orice cuconiţă frumoasă care se respectă? Mă rog, nu zic, au fost şi în cazurile lor nişte drame, numai că

n-au fost drame adevărate, ca să zic aşa. În timp ce cu dumneata n-am altceva de făcut decât să dau fuga, rugându-mă Atotputernicului să n-ajung prea târziu. În sfârşit, iată că am venit...şi încă la timp, după câte văd.

- Desgrez, deci...deci chiar vrei să mă ajuţi şi de data aceasta?

- Nu ştiu, să vedem! zise el posomorât. Deocamdată spune-mi despre ce e vorba şi dacă pot...

- De ce ai intrat pe fereastră?

- Nu zău! făcu ele surprins, chiar n-ai înţeles? Va să zică nu ţi-ai dat seama că eşti supravegheată de agenţii poliţiei de o săptămână încheiată? De necrezut!...

- Supravegheată de poliţie? Eu? Asta-i bună!

- Ba chiar bună de tot! Află, scumpă doamnă, că asupra plecărilor şi sosirilor marchizei du Plessis-Belliere trebuie întocmite rapoartele cele mai complete şi cele mai exacte. Când pleacă, unde se duce, cu cine stă de vorbă, când vine, cine-i face vizite...mă rog, oamenii noştri îşi cunosc meseria. Nu există colţ în Parisul ăsta afurisit în care să te duci fără să ai pe urme unul sau doi îngeri păzitori. Nici scrisoare trimisă de dumneata care să nu fie întâi luată în primire de poliţie, desfăcută cu grijă, citită, copiată, cercetată ca să se vadă dacă nu e ceva scris şi cu cine ştie ce cerneală simpatică, şi abia pe urmă aranjată la loc cu tot dichisul şi trimisă destinatarului. Nu-ţi mai spun câţi oameni stau pe picior de alarmă la fiecare poartă a Parisului, gata să se ia după dumneata şi să te urmărească dacă încerci cumva să ieşi din oraş. Nici n-ai apuca să treci de ei şi s-ar şi lua după dumneata, şi încă asta n-ar fi mare lucru, dar în toate direcţiile posibile aşteaptă alţii, în diferite puncte, ca să preia urmărirea, tocmai pentru cazul în care reuşeşti să te strecori pe sub nasul lor. Să ştii că de toate chestiile astea răspunde personal un înalt funcţionar, care a fost degrevat de absolut orice treabă numai ca să facă să funcţioneze perfect plasa din jurul dumitale. Şi răspunde cu capul! O clipă dacă te-a scăpat din ochi, jar mănâncă!

- Cine anume? Ştii cumva cum îl cheamă?

- Da. E chiar adjunctul domnului locotenent general de La Reynie*, unul Desgrez. Mi se pare că am mai discutat noi despre individul ăsta de câteva ori, nu-i aşa? O secătură!

Angelica rămăsese stupefiată.

- Adică...îngăimă ea, adică vrei să zici că...ai primit ordin să mă supraveghezi şi să nu-mi pierzi urma? Ca să nu plec din Paris?

- Văd că pricepi repede, bravo! Şi vei înţelege că în asemenea condiţii nu prea-mi vine la îndemână să stau de vorbă cu dumneata pe faţă, în văzul lumii. Al lumii şi mai ales al agenţilor, care m-ar turna imediat. Ar fi fost culmea să te iau în trăsura mea chiar sub nasul agenţilor şi să te

---

* Gabriel-Nicolas de la Reynie (1625-1709) – prim–locotenent al poliţiei pariziene, una din figurile cele mai proeminente din istoria acestei instituţii, pe care a reorganizat-o în 1667 după o concepţie proprie, din care numeroase elemente au rămas până în zilele noastre. A fost iniţiatorul unui program amplu şi energic de lichidare a lumii interlope pariziene, care devenise atât de puternică încât începuse să reprezinte o ameninţare gravă pentru ordinea statului. Apare ca personaj episodic în romanele din seria Angelica. (n.trad.)

fac pierdută! Phiii! Îţi dai seama ce ieşea de aici?

- Şi cine ţi-a putut porunci o asemenea ticăloşie?

- Regele.

- Cum? Regele? Şi pentru ce, mă rog?

- Ei, uite că Majestatea Sa n-a binevoit să stea la taifas cu mine şi să-mi facă mărturisiri intime, dar cred că ai oarecare idee asupra acestui subiect, nu-i aşa? Eu nu sunt decât un funcţionar corect şi ştiu un singur lucru: regele nu vrea să te faci nevăzută. Aşa că mi-am luat şi eu măsuri, ca să nu mă trezesc că n-am fost în stare să te păzesc cum trebuie. Deci, acestea fiind zise, ce mai pot face pentru dumneavoastră, doamnă? Ce porunci mai aveţi de dat umilului vostru servitor?

Angelica îşi frământa nervoasă genunchii cu mâinile. Deci regele o suspecta! Nu admitea ca ea să nu i se supună! Voia s-o ţină cu forţa lângă el, să n-o lase să se depărteze de Paris şi în nici un caz să-şi piardă urma. S-o ţină în plasa nevăzută a puterii lui, până când...până când avea să devină rezonabilă. Adică să se supună! Da, numai că aşa ceva n-avea să se întâmple niciodată!

Desgrez o contempla tăcut, gândindu-se că semăna cu o pasăre captivă cuprinsă de dorinţa nestăvilită de a-şi lua zborul. Într-adevăr, Angelica arăta slăbiciune născută pentru libertate, cu hainele ei simple şi cu picioarele goale pe care şi le încrucişa mereu într-un uşor tremur de frig şi cu privirea îngrijorată a ochilor încercănaţi de nesomn, care căutau parcă o ieşire. Părea cu totul străină în colivia aceasta luxoasă din jurul ei, cu mobile de preţ şi cu draperii somptuoase ce nu se împăcau deloc cu înfăţişarea ei simplă. Lăsase la o parte artificiile mondene iar acum, în decorul acesta compus de ea însăşi cu gust şi cu mult suflet, părea o apariţia stranie, cu totul nepotrivită cu ce era în jur. Redevenise dint-o dată păstoriţa cu picioarele goale şi înconjurată de tristeţi şi de singurătate deplină, atât de singură şi de depărtată de tot ce era în jur încât inima lui Desgrez se strânse. Îi veni un gând fugar, pe care nici nu vru să-l asculte, alungându-l cu o clătinătură energică din cap. “Femeia asta n-a fost zămislită pentru o asemenea lume. Existenţa ei printre noi este o greşeală!”

- Ei? Ce poate face pentru dumneavoastră umilul dumneavoastră servitor? repetă el cu voce tare, silindu-se să nu se mai gândească la ciudăţeniile de mai înainte.

Privirea Angelicăi se lumină brusc, inundată de căldură.

- Deci chiar vrei să mă ajuţi, Desgrez?

- Da, dar numai cu condiţia să nu abuzezi de privirile astea galeşe şi să nu te dai prea aproape de mine. Rămâi pe loc, repetă el autoritar, ghicind o intenţie de mişcare spre el. Fii cuminte, fiindcă nu e vorba aici de o partidă de plăcere. Sau cel puţin nu transforma întrevederea asta în tortură. Clar, nu?

Şi Desgrez îşi scoase din buzunar pipa şi, punându-şi tabachera la îndemână pe genunchi, începu s-o umple cu tutun cu mişcări precise şi metodice.

- Acum gata, micuţă, dă-i drumul s-auzim ce ştii.

Angelica se simţi încântată de aerul lui aspru de duhovnic. Aşa i se părea mai uşor să vorbească.

- Soţul meu trăieşte, zise ea.

Desgrez nici nu clipi.

- Care din ei? întrebă el după ce trase un fum. Fiindcă mi se pare că ai avut doi şi, din câte ştiu eu, amândoi sunt morţi. Primul ars de viu şi al doilea mort în război, cu capul retezat de o ghiulea. E cumva vorba despre un al treilea, despre care n-am auzit eu până acum?

Angelica scutură din cap.

- Nu te mai face că nu ştii despre ce e vorba, Desgrez! Soţul meu trăieşte, n-a fost ars de viu în Piaţa Greve, cum cerea sentinţa dată de judecători. Regele l-a graţiat în ultimul moment, dar în secret, şi i-a pregătit evadarea. Asta însuşi regele mi-a mărturisit-o, aşa că nu e invenţie a cine ştie cărui cap înfierbântat. Soţul meu, contele de Peyrac, a fost salvat de rug, numai că regele îl considera în continuare primejdios pentru pacea şi stabilitatea regatului, aşa că a hotărât să fie dus în cea mai mare taină într-o închisoare din afara Parisului. Numai că el, pe drum, a...a evadat. Poftim, ai aici hârtiile care dovedesc lucrurile acestea care altfel poate că ţi-ar părea de necrezut.

Poliţistul trase câteva fumuri, pâcâind liniştit din pipă apoi întinse mâna spre hârtii, dar nu ca să le ia şi să le cerceteze, ci ca să le respingă cu un gest blând.

- Nu e nevoie. Le ştiu şi eu.

- Cum? Le ştii? întrebă uluită Angelica. Ştii ce scrie în hârtiile astea din mâna mea? Ţi-ai aruncat vreodată ochii pe ele?

- Da.

- Când asta?

- Ei, acum câţiva ani buni. Da, sunt câţiva...Tocmai îmi luasem în primire slujba de ofiţer de poliţie şi am avut şi eu mica mea curiozitate...Cândva, când fusese nevoie, ştiusem să mă prefac că uitasem, dar acum...Nu-şi mai aducea nimeni aminte de avocăţelul jerpelit care se amestecase şi el ca prostul, mare apărător în procesul unui vrăjitor condamnat dinainte. Afacerea era acum îngropată de mult...dar uneori mai auzeam câte o aluzie la ea, în mod cu totul întâmplător...Lucruri ciudate, în orice caz. Am cercetat. Am adulmecat discret, am scotocit şi mai discret. Pentru un funcţionar de poliţie există prea puţine uşi închise. Prea puţine sunt locurile unde să nu aibă acces. Aşa că am deschis şi uşa arhivei unde se aflau hârtiile astea şi le-am citit. Asta-i tot.

- Şi mie nu mi-ai spus niciodată nimic! gemu Angelica.

- Nu!

O privea cu ochii mijiţi din spatele perdelei albăstrii de fum şi Angelica simţea cum începea din nou să-l urască. O scotea din sărite aerul acesta de motan viclean şi impasibil care-şi ţine bine secretele, numai pentru el. Era clar că n-avea pentru ea nici o simpatie. Desgrez n-avea nici un punct slab. Avea să fie totdeauna mai tare ca ea.

- Îţi aduci aminte, draga mea, de seara aceea când ne-am luat la revedere la ieşirea din locanta dumitale, Pitica Spaniolă? Îmi spuseseşi că urma să te măriţi cu Philippe du Plessis-Belliere şi să fii marchiză. Şi mi-ai spus atunci un lucru pe care eu îl pun pe seama acelui dar pe care îl au femeile de a se apropia pe nesimţite de sufletul cuiva: Nu ţi se pare ciudat, Desgrez, că nu pot înăbuşi în mine speranţa că tot am să-l revăd într-o zi? Unii zic că...nu pe el l-au ars atunci în Piaţa Greve..."

- Atunci ar fi trebuit să-mi spui de hârtiile astea, nu acum!

- La ce bun? răspunse el cu duritate. Adu-ţi aminte. Erai pe punctul de a culege roadele unor eforturi într-adevăr supraomeneşti. Nu cruţaseşi pentru asta nici un efort, nici muncă, nici îndrăzneală, nici manevrele cele mai perfide ale şantajului, nici chiar...nici chiar propria dumitale virtute, dacă mi-e îngăduit să spun aşa. Jucaseşi totul pe o carte şi erai pe punctul de a câştiga. Te aştepta un adevărat triumf. Aşa că dacă ţi-aş fi spus atunci de lucrurile astea, ai fi renunţat la tot ce clădiseşi, ai fi dărâmat tot pentru...pentru o himeră?...Puteam eu să-ţi spun?

Ea abia îl mai urmărea.

- Trebuia să-mi spui, repetă ea cu încăpăţânare. Gândeşte-te la păcatul de moarte pe care l-ai făcut atunci când m-ai lăsat să mă cunun cu un bărbat în timp ce bărbatul meu legitim era în viaţă!

Desgrez ridică din umeri cu un aer nedumerit.

- În viaţă?...Mi-e teamă că te grăbeşti. Cea dintâi probabilitate e aceea ca înecatul de la Gassicourt să fie tocmai bărbatul dumitale. Că a murit ars în Piaţa Greve sau înecat, ce importanţă mai au acum toate astea? Când te-ai cununat cu marchizul du Plessis erai văduvă. De asta poţi fi sigură.

- Nu! Nu se poate! ţipă ea ridicând braţele, în culmea agitaţiei.

- Bine, atunci s-o luăm altfel, făcu Desgrez cu acelaşi calm imperturbabil. Să zicem că ţi-aş fi spus atunci, înainte de a te fi cununat cu marchizul du Plessis, că bărbatul dumitale adevărat, contele de Peyrac, n-a fost ars şi că e posibil să trăiască. Ce făceai atunci? Ai fi distrus tot, aşa cum eşti pe cale să faci acum. Ai fi aruncat în vânt toate cărţile bune pe care le ţineai în mână, toate şansele, întreg destinul dumitale şi al copiilor dumitale. Ai fi pornit nebuneşte în căutarea unei umbre, a unei fantome, aşa cum văd limpede că eşti gata să faci acum. Fiindcă sper că n-ai de gând să negi, făcu el ameninţător, că exact asta ai în gând: să pleci. Să pleci în căutarea unui soţ dispărut acum zece sau unsprezece ani!

Şi Desgrez se ridică venind până în faţa ei.

- Unde să pleci? făcu el. Şi cum? Şi mai ales <u>pentru ce?</u>

La auzul întrebării lui, ea tresări.

- Pentru ce? Pentru ce, spune!

Desgrez o privea ţintă cu ochii lui sfredelitori care o pătrundeau până în adâncul sufletului.

- Era stăpânul oraşului Toulouse, zise el. Stăpânul acesta nu mai există, acum stăpân acolo e regele. Domnea asupra unui palat. Nici palatul nu mai există. Era putred de bogat, probabil seniorul cel mai bogat din toată Franţa. Bogăţiile lui au fost confiscate...Era un savant cunoscut în toată lumea...Acum e un necunoscut...şi unde ar mai putea să exerseze toată ştiinţa pe care o stăpâneşte? Ce mai rămâne din tot ce iubeai în el?

- Desgrez, dumneata nu poţi înţelege nimic din dragostea pe care o poate stârni în sufletul unei femei un bărbat ca el!

- Mă rog, nu pot simţi pe viu asta, dar cred că am înţeles că ştia să se înconjoare de suficientă seducţie ca să zdrobească o inimă de femeie. Dar când puterile acestei seducţii au dispărut? Ce a rămas?

- Nu încerca să mă faci să cred că eşti chiar atât de lipsit de

experiență. Vrei să spui că nu cunoști nimic din arta de a iubi o femeie? Și că nu știi cum iubesc femeile?

- Oarecum, ca să zic așa, știu de exemplu câte ceva despre stilul dumitale în privința asta...

Și îi puse pe umeri palmele lui puternice, făcând-o să se învârtească pe călcâie fără voia ei, așa fel încât să se vadă în oglinda ovală cu ramă de lemn aurit.

- Uită-te bine! Încearcă să vezi cei zece ani care au trecut peste dumneata, peste pielea asta moale și catifelată, peste privirile pe care le aruncă acum ochii dumitale, peste sufletul și peste trupul dumitale! Și ce ani! Toți amanții cărora li te-ai dăruit...

Angelica se smulse din strânsoarea mâinilor lui, cu obrajii dintr-o dată roșii ca purpura. Dar privirea lui continua s-o măsoare la fel de obraznică și de batjocoritoare.

- Da, știu, zise ea încercând să se stăpânească. Dar astea toate n-au nici o legătură cu dragostea pe care i-o port...pe care am să i-o port mereu. Fie vorba între, noi maestre Desgrez, dumneata ce ai crede despre o femeie care, fiind dăruită de natură cu ceva farmece și rămasă singură, părăsită, în ultimul hal de sărăcie și mizerie, nu se folosește cât de cât de darul acesta ca să iasă la un liman? Ai spune cu siguranță că e o tâmpită și ai avea dreptate. Știu că ce am să-ți spun îți va părea cinic, dar adevărul e că și acum, dacă m-aș găsi într-o situație gravă, aș face uz de puterea pe care o am asupra bărbaților ca să-mi ating scopurile. Fiindcă dacă mă gândesc la bărbați, la toți bărbații care au venit în viața mea după Joffrey, ce au reprezentat ei pentru mine? Absolut nimic.

Și îl aținti cu o privire plină de răutate.

- Nimic, ai auzit? Nimic! Și chiar și azi simt pentru ei toți ceva care seamănă grozav cu ura. Pentru toți!

Desgrez își studia vârfurile unghiilor cu un aer gânditor.

- Eu unul mărturisesc că nu sunt chiar cu totul convins de cinismul despre care vorbeșți, zise el cu un suspin adânc. Îmi aduc aminte de un oarecare poet, zis Poetul Noroaielor...Iar în ce-l priveșțe pe frumosul marchiz Philippe du Plessis-Belličre, nu cumva a fost vorba, din partea dumitale, de ceva...ca s? zic așa, ceva...ceva dulce, ceva plin de viață? Dacă nu cumva chiar o oarecare mică pasiune!...

Angelica își scutură cu un gest vehement valurile bogate și grele de păr auriu.

- Oh, Desgrez, văd că dumneata chiar nu poți înțelege? Aveam mare nevoie să-mi dau singură iluzii, să încerc să trăiesc!...O femeie are atâta nevoie să iubească și să fie iubită...Dar amintirea lui, a lui Joffrey de Peyrac, a rămas în mine ca un regret nestins, ca o durere care zvâcnește într-una.

Își privi cu un zâmbet ciudat degetele răsfirate și adăugă:

- Joffrey mi-a pus în deget un inel de aur, în catedrala din Toulouse. Poate că e singura care a mai rămas în clipa de față între noi, se poate, dar crezi că e o legătură chiar atât de lipsită de putere?...Sunt femeia lui iar el e bărbatul meu. Am să fiu mereu a lui și el va fi mereu al meu. Tocmai pentru asta am să-l caut...Pământul e mare, știu, dar dacă el trăiește undeva, într-un colț oarecare al pământului acesta, am să-l găsesc

chiar de-ar fi să-mi petrec tot restul zilelor mergând pe jos fără contenire! Până la o sută de ani!

Vocea i se strânse deodată, fiindcă se văzuse într-o străfulgerare aşa cum ar fi trebuit să arate cândva, bătrână şi lipsită de ultimele nădejdi, mergând încet şi sleită de puteri pe un drum prăfos, sub arşiţa ucigătoare a soarelui cu picioarele pline de răni...

Desgrez se apropie de ea şi o cuprinse în braţe.

- Hai, hai, făcu el împăciuitor, e drept că am fost foarte crud cu dumneata, draga mea, dar s-ar zice că mi-ai plătit prompt cu aceeaşi monedă. Şi încă nu ştiu dacă nu cumva ai fost mai darnică decât trebuia! Monedă mai mare şi mai puternică!

Şi o strânse în braţe cu atâta putere încât o făcu aproape să ţipe. Apoi, neaşteptat, se depărtă de ea, îşi luă pipa şi începu să tragă din nou fum după fum cu un aer gânditor.

- Bine, zise el după un scurt răgaz, fiindcă văd limpede că eşti hotărâtă să faci lucruri nebuneşti, să-ţi distrugi viaţa, să-ţi arunci în vânt averea şi să-ţi afli poate şi sfârşitul în aventura asta fără rost...şi fiindcă e neîndoielnic că degeaba ar încerca cineva să te oprească, să te întreb primul lucru: cum vrei să începi?

- Nu ştiu, răspunse Angelica.

Şi rămase pe gânduri, măcinată de idei sumbre.

- Mă gândeam, zise ea într-un târziu, că poate ar trebui să încerc să dau de urmele acelui Calistere, care era pe atunci locotenent de muşchetari. Numai că el, dacă-şi mai aduce cât de cât aminte ne-ar putea ajuta să spulberăm îndoielile care planează asupra întâmplărilor de la Gassicourt. Dacă Joffrey s-a înecat cu adevărat sau nu.

- Nu mai e nevoie, zise Desgrez, am dat peste domnul ăsta, l-am ospătat bine şi i-am dat să bea cât a fost el în stare să toarne pe gât, aşa că asta I-a împrospătat de minune memoria. Până la urmă mi-a spus că afacerea cu înecatul de la Gassicourt a picat la ţanc ca să-l scape de belele mari de tot, fiindcă nu mai ştia pe unde să scoată cămaşa. Se făcuse vinovat de neglijenţă gravă în păzirea prizonierului pe care regele însuşi îi ordonase să-l ducă într-un loc anume, prizonierul dispăruse, aşa că prietenul nostru Calistere era în primejdie de moarte. S-a folosit şi el de cadavrul acela ca să scape cu faţa curată, dar se pare că povestea n-a convins pe toată lumea, fiindcă exact cu asta s-a încheiat cariera lui de muşchetar. E drept însă că se şi adunaseră cam multe. Ca să punem punct, omul a recunoscut că înecatul nu prea avea vreo asemănare cu prizonierul dispărut.

- Aşa deci! exclamă Angelica, plină de speranţă. Înseamnă atunci că vagabondul lepros era Joffrey?

- Cine poate şti? ridică Desgrez din umeri.

- Cred că asta trebuie să fac: să mă duc la Pontoise şi să stau de vorbă cu călugării din mănăstirea aceea.

- Nici de asta nu mai e nevoie.

- Nici de asta? Ce vrei să spui?

- Adică...În sfârşit, am avut mai demult o anchetă care m-a obligat să-mi îndrept paşii şi prin locurile acelea, aşa că am profitat de ocazie ca să mă abat şi pe la mica mănăstire...

- Ah, Desgrez, eşti un om minunat!

- Uşurel, uşurel, rămâi la locul dumitale! Făcu el răutăcios. Am zis de la început că nu e cazul să te dai prea aproape de mine. Deci, vorbeam despre mănăstirea unde fusese adăpostit leprosul. Ei, trebuie să mărturisesc că n-am obţinut cine ştie ce indicii. În orice caz, n-am reuşit să-mi formez o opinie clară. Stareţul nu mi-a spus mare lucru faţă de ce declarase muşchetarilor când îl interogaseră. Dar am stat de vorbă şi cu un frate care slujea acolo, un fel de vraci al mănăstirii, pe care l-am găsit printre ierburile lui de leac. Şi călugărul ăsta şi-a adus aminte de un amănunt. Îi fusese tare milă de bietul pribeag şi se gândise că n-ar fi rău să-i oblojească puţin plăgile de pe el, aşa că se dusese în şura unde dormea nefericitul acela. Dormea greu, puteai să tai lemne pe el. "Domnule, mi-a spus el, omul ăla nu era bolnav de lepră. I-am ridicat cârpa de pe faţă şi mă aşteptam să-l găsesc plin de bube şi puroaie, cum e la boala asta cumplită. Nici vorbă, omul avea faţa curată, atâta doar că era plină de cicatrice, de răni vechi, adânci de tot, se vedea clar că fusese tăiat până la os. Dar de lepră nici vorbă, că doar ştiu şi eu cum arată un lepros."

- Dumnezeule! ţipă Angelica. El era, Joffrey! Dar atunci ce căuta la Pontoise? Voia cumva să se întoarcă la Paris? Ce nebunie!

- Mda. Exact genul de nebunie pe care un bărbat ca el e în stare s-o facă pentru o femeie ca dumneata. Ai dreptate!

- Da, dar uite că la porţile Parisului urma i se pierde!

Şi răsfoi febrilă foile din faţa ei.

- Şi totuşi, uite, a fost văzut în Paris! Scrie aici!

- Asta mi se pare chiar cu neputinţă! În Paris n-ar fi avut cum pătrunde, asta în nici un caz! Înţelege bine că în cele trei săptămâni care au urmat după evadarea lui s-au dat ordinele cele mai severe pentru supravegherea atentă a oricărei căi pe care omul acesta ar fi putut să intre în Paris. Abia găsirea înecatului de la Gassicourt şi declaraţia lui Armand de Calistere au mai liniştit puţin agitaţia, aşa că dosarul a fost închis, deşi ţi-am spus că impresia mea este că oarecare bănuieli au rămas. Am vrut să mă simt cu conştiinţa împăcată şi am mai scotocit prin arhive, să văd dacă găsesc vreun indiciu. N-am găsit nimic care să se lege de chestiunea asta.

Se lăsă o tăcere grea.

- Deci, asta-i tot ce ştii, Desgrez? zise într-un târziu Angelica.

Oaspetele se ridică, făcu în sus şi-n jos câţiva paşi cu mâinile la spate, apoi se întoarse spre ea şi răspunse scurt:

- Nu!

Muşcă mărunt capătul pipei, privind ţintă undeva în faţa lui.

- Trebuie să afli, mârâi el.

- Ce să aflu? Ce ştii? Despre ce e vorba? Vorbeşte o dată, pentru numele lui Dumnezeu, nu mă mai fierbe!

- Ei bine, uite despre ce e vorba. Acum trei ani...da, cam trei ani să fie, sau trei ani şi ceva, cam aşa...A venit la mine un preot, unul tânăr şi slab, cu nişte ochi ca plumbul topit şi cu faţa ca de ceară. Unul din preoţii aceia care n-au decât sufletul din ei dar care şi-au băgat în cap că pot să schimbe lumea şi s-o facă ei s-o ia pe calea mântuirii. Mai întâi m-a luat pe departe, că dacă eu sunt unul şi acelaşi cu avocatul Desgrez

care în 1661 fusese apărătorul contelui de Peyrac, care aşa şi pe dincolo, proces de vrăjitorie şi aşa mai departe. Zic da, eu sunt Desgrez şi într-adevăr am fost avocatul contelui de Peyrac, deşi mare lucru n-am putut să fac pentru el, a fost condamnat la moarte şi executat. Da, zice el, că, m-a căutat pe la Palatul de Justiţie, credea că sunt tot avocat...Înţelegeam că se cam mira să mă găsească acum copoi, dar mă rog, omul se silea să fie politicos. După ce m-a întors pe toate părţile, ca să fie sigur că nu eram altul tot cu numele de Desgrez, mi-a spus cine e. Că-l cheamă părintele Antoine şi că e din ordinul creat de părintele Vincent.* Fusese un timp duhovnic al închisorilor şi în calitatea asta se aflase lângă contele de Peyrac în timpul execuţiei, acordându-i asistenţă religioasă.

Angelica văzu dintr-o dată parcă aievea chipul preotului slab şi plin de inimă aşezat cu teamă în faţa ei în casa călăului Aubin.

- Ei, după ce m-a descusut în toate felurile, a trecut la subiect şi m-a întrebat dacă ştiam ce se întâmplase cu soţia contelui de Peyrac. I-am răspuns că ştiam, dar că voiam şi eu la rândul meu să ştiu de unde până unde îi venise lui să se intereseze de femeia asta, al cărui nume îl uitase toată lumea. Sau poate îl trimisese cineva să afle ceva? Asta l-a pus în mare încurcătură. Mi-a bâiguit speriat că nu era trimisul nimănui, că voia el pur şi simplu să ştie, că lui nu-i mai ieşea din cap soarta acelei biete nefericite care rămăsese singură, că se rugase pentru ea tot timpul şi că spera din tot sufletul că biata femeie ajunsese în sfârşit la un liman. Era o poveste cusută cu aţă albă, în meseria mea trebuie să ştii să-ţi dai seama ce se ascunde sub reticenţele cuiva. Dar m-am făcut că nu bag de seamă şi i-am spus.

- Şi ce anume i-ai spus, Desgrez?

- Păi ce voiai să-i spun? Adevărul adevărat! Doar nu era să mă apuc să-i torn minciuni, nu? I-am spus că scăpaseşi de mult de necazuri şi că o duceai de minune, că te măritaseţi cu marchizul de Plessis-Bellière ţi c?, pe lângă asta, mai erai şi una din doamnele cele mai admirate de la curte. I-am spus ce ştiam. Numai că mi s-a părut curios un lucru: în loc să se bucure la auzul unor asemenea lucruri, care erau, la urma urmei, veştile cele mai bune pe care le putea visa, călugărul acela mi s-a părut de-a dreptul zdrobit. E drept că s-ar fi putut foarte bine ca asta să se datoreze grijii pentru mântuirea sufletului dumitale, fiindcă îi spusesem şi că erai pe cale să-i faci vânt doamnei de Montespan din patul regelui şi să-i iei locul. Zic, dar nu sunt chiar sigur că asta era cauza. Sau singura cauză.

Angelica se ridică şi ţipă înnebunită de disperare:

- Cum ai putut să-i spui aşa ceva?...Eşti un monstru!

- Scuzaţi, stimată doamnă, dar nu era acesta adevărul? Curatul

---

* Sfântul Vincent de Paul (1581-1660) – preot francez care a încercat o reformare a bisericii catolice în scopul de a o transforma într-un mijloc eficace de combatere a mizeriei şi a suferinţei. Fondator, printre altele, al grupării ecleziastice Preoţii Misiunii. (n. trad.)

adevăr? Marchizul du Plessis, al doilea dumitale soţ, era pe atunci în viaţă iar dumneata te bucurai din partea regelui de asemenea favoruri că toată cronica mondenă nu se mai ocupa de nimic altceva decât de persoana dumitale. Vezi dar că n-am pus nimic de la mine. Pe urmă,călugărul m-a întrebat ce se întâmplase cu fiii dumitale. I-am spus că amândoi erau bine sănătoşi şi că erau pe drumul cel bun la curte, în suita Monseniorului Delfin.* I-am răspuns frumos la toate întrebările, dar când să plece i-am trântit şi eu o întrebare directă: "Văd, părinte, că n-aţi uitat nimic din execuţia aceea. Nu-i aşa că rar se poate vedea o asemenea scamatorie?" S-a făcut deodată roşu ca racul fiert, dar nu l-am lăsat: "Straşnic a mai reuşit condamnatul să se facă nevăzut, în timp ce sfinţia voastră dădeaţi iertarea păcatelor cadavrului necunoscut. Cred că eraţi tulburat din cale-afară când v-aţi dat seama de înlocuirea asta, nu-i aşa?" Făcea feţe-feţe şi vedeam clar că-l încolţisem, lovisem unde trebuia, dar s-a ţinut tare, tare de tot părinţelul! Zice: "Eu, domnule, nu mi-am dat seama, spun drept." Atunci m-am apropiat de el până am ajuns aproape piept în piept şi numai că nu ni se atingeau nasurile. Zic: "Dar când ţi-ai dat seama de substituire, cucernice părinte, ia zi!" Se făcuse mai alb ca gulerul de peste sutană, dar tot tare era. "Nu înţeleg la ce faceţi aluzie, domnule", zice el, ca să dea înapoi. "Ba da, zic, înţelegi dumneata foarte bine, părinţele, ştii la fel de bine ca şi mine că contele de Peyrac n-a murit pe rug. Şi s-ar putea ca treaba asta să n-o ştie prea mulţi. Pe dumneata nu te-a plătit nimeni ca să taci. Nu erai amestecat în povestea asta, dar văd că ştii, aşa că vreau să-mi spui de unde ai aflat! Şi zi repede, părinţele, că mă grăbesc!" Nimic! Tare! Tare de tot, solid bărbat! Nu i-am dat de rostul secretului! L-a luat pe "nu ştiu" în braţe şi a trebuit până la urmă să îl las să plece, n-am avut ce să-i fac.

- Cum , Desgrez, l-ai lăsat să plece? Dar nu ţi-ai dat seama că tocmai asta nu trebuia să faci? Trebuia să-l faci să vorbească cu orice preţ, să-l ameninţi, să-l strângi cu uşa, să-l dai pe mâna călăului să-l tortureze, să-l faci să spună cine-l trimisese, de unde aflase!...

Desgrez o privi cu un aer batjocoritor şi plin de răutate.

- Să înţeleg de aici, zise el, că doamna marchiză du Plessis-Belliere îmi face cinstea de a mă considera un naiv care nu ştie cum poate fi făcut un om să spună şi ce lapte a supt? Mă simt flatat, fără îndoială, de drăgălaşa apreciere, numai că n-o merit. Aveam la îndemână mijloace peste mijloace să-l fac pe părintele Antoine să mi se spovedească cu toată sinceritatea, dar întrebarea e dacă asta ar fi dus la vreun rezultat. La asta nu te gândeşti? Ce ar fi schimbat o asemenea dezvăluire? Nimic. Sau mai bine zis nimic în bine. Erai soţia marchizului du Plessis-Belliere şi cu asta basta!

Angelica îşi prinse capul în mâini, simţind cum gândurile i se învălmăşeau în minte. Desgrez nu-i povestise niciodată nimic despre întâmplarea aceasta şi cu siguranţă că nici acum nu i-ar fi făcut asemenea mărturisiri dacă nu le-ar fi considerat ca având o anumită importanţă. Înseamnă că Desgrez gândea la fel ca ea. În spatele acelui demers atât de

* Delfinul ("Le Dauphin") – nume dat în Franţa primului fiu al regelui. (n. trad.)

bizar al duhovnicului închisorilor se ascundea prezenţa primului ei bărbat, iar Desgrez credea şi el acelaşi lucru. De unde îl va fi trimis Joffrey pe călugăr cu mesajul acela ciudat? Şi cum intrase în legătură cu el?

- Desgrez, trebuie găsită urma călugărului acela, zise ea. Cred că nu e prea greu. Parcă ai spus că ţinea de Ordinul…

Desgrez o întrerupse cu un surâs ironic.

- Doamna marchiză ar fi fost fără îndoială un excelent poliţist, zise el. Numai că nu e nevoie să se silească prea mult, fiindcă am avut tot eu grijă şi de asta. Preotul acela se numeşte părintele Antoine şi nu se mai află de mult la Paris.

- Dumnezeule! A murit? A dispărut?

- Nu, nici una nici alta. La scurt timp după ce a venit să stea de vorbă cu mine a fost numit duhovnic pe galerele regelui. Tot cu osândiţii are de de-a face şi acolo, cred că are cu adevărat chemarea asta. Ultima dată când am auzit de el era la Marsilia.

Angelica se lumină la faţă. În sfârşit, ştia unde era ţinta spre care trebuia să se îndrepte ! Da, avea să pornească spre Marsilia ca să-l vadă pe acest părinte Antoine!

Nu era nici o greutate să-i dea de urmă, iar blândul şi bunul părinte avea să-i dezvăluie fără îndoială numele personajului misterios care îl trimisese acum trei ani la Desgrez ca să ceară veşti despre contesa de Peyrac. Poate ştia şi locul unde se afla acel necunoscut? Se simţea cuprins de febra nerăbdării, făcând planuri despre planuri în fracţiuni de secundă, cu ochii aruncând scântei şi muşcându-şi concentrată buza de sus.

Desgrez zâmbea aproape binevoitor.

- Cu condiţia să poţi ieşi din Paris, zise el tărăgănat, răspunzând parcă gândurile ei nerostite pe care I le citea limpede pe chip.

- Desgrez, doar n-ai de gând să mă împiedici!

- Draga mea copilă, am primit ordin să te împiedic să părăseşti Parisul! Chiar nu ţi-ai dat seama că atunci când spun un lucru şi mai ales când promit ceva, poate să se dărâme pământul şi eu tot mă ţin de cuvânt? Nu ştii că atunci când am o misiune, indiferent care ar fi, sunt ca dulăul care îşi şi înfige colţii în nădragii hoţului? Uite, sunt gata să-ţi ofer pe tavă orice informaţie care te-ar putea interesa, dar să nu te gândeşti că poţi conta pe mine ca să pleci la Marsilia sau în altă parte. Regele nu vrea să ieşi din Paris şi gata!

Angelica se întoarse vioaie spre el, implorându-l din priviri.

- Desgrez! Vechiul şi credinciosul meu prieten Desgrez!

Numai că faţa magistratului rămânea împietrită în aceeaşi expresie aspră şi uşor ironică.

- Ţi-am spus limpede să nu te gândeşti la una ca asta. I-am garantat regelui că am să stau cu ochii pe dumneata şi ar fi cazul să mă crezi că eu nu mă joc cu cuvintele! Când spun că fac, fac!

- Şi mai spuneai că eşti prietenul meu credincios! Mulţumesc!

- În măsura în care nu trebuie să calc ordinele Majestăţii Sale, îţi sunt într-adevăr prieten credincios. Dar numai atât, scumpă doamnă, fiindcă cel mai credincios îi sunt regelui. Nu mai discutăm, n-are rost!

Angelica simţea furia şi dezamăgirea clocotind în ea ca o lavă arzătoare. Îşi dădea seama acum cel mai bine că-l ura pe Desgrez din tot

sufletul, aşa cum îl urâse din totdeauna. Îl ştia îngrozitor de tenace şi de minuţios în tot ce făcea, şi mai ales în meseria lui, şi mai ştia şi că se pricepea de minune să ridice oricând în faţa ei un zid de netrecut. Era copoi şi ştia să adulmece de minune urmele prăzii şi s-o înşface fără multă vorbă. Era temnicer şi ştia s-o păzească. Colţilor lui aprigi nu le scăpa nimic.

- Şi cum ai putut accepta această misiune revoltătoare din moment ce ştiai că tocmai eu eram obiectivul ei? Asta n-am să ţi-o pot ierta niciodată, Desgrez!

- Am acceptat-o, ba chiar mărturisesc că mi-a făcut mare plăcere. Doar era vorba să te împiedic să faci o prostie cât toate zilele.

- Atunci nu te mai amesteca în viaţa mea! strigă scoasă cu totul din sărite. Am pentru dumneata şi pentru oamenii de teapa dumitale cea mai violentă repulsie! Îmi vine să vomit când vă văd, sunteţi toţi pe aceeaşi măsură, pânditori, răi, tăcuţi, rânjiţi, lachei care vă târâţi şi daţi din coadă în faţa stăpânului care vă aruncă un os de ros! Asta sunteţi toţi, nişte ticăloşi, nişte slugoi nemernici!

Desgrez păru a se destinde şi începu să râdă. Niciodată nu-i plăcea Angelica mai mult decât în asemenea momente, când Marchiza Îngerilor răbufnea cu furie de sub înfăţişarea doamnei du Plessis-Belliere, după ce atâta timp stătea ascunsă şi parcă adormită, dar ţâşnind brusc în clipele ei de mânie...

- Uite ce e, micuţo, ia ascultă puţin aici...

O prinse de bărbie cu degetele lui butucănoase şi puternice şi o sili să-l privească drept în ochi.

- Aş fi putut refuza sarcina asta, să ştii, cu toate că regele m-a ales pe mine tocmai bizuindu-se pe reputaţia mea. Fiindcă şi-a dat seama foarte bine că dacă o femeie ca dumneata şi-a pus în cap să şteargă putina din Paris, atunci singurul leac e să pună pe urmele ei pe cei mai buni poliţişti pe cere-i are. M-am simţit deci extrem de măgulit văzând că însuşi regele are o asemenea părere despre însuşirile mele profesionale, ca să zic aşa. Dar tot aş fi putut refuza, fiindcă te rog să mă crezi că şi mie mi-a repugnat gândul de a o vâna tocmai pe o veche prietenă, numai că regele mi-a vorbit despre dumneata cu îngrijorare, cu teamă parcă, aşa, ca de la bărbat la bărbat...Asta m-a făcut să înţeleg ce erai pe cale să faci şi să mă hotărăsc, aşa cum ţi-am spus, să te împiedic să-ţi distrugi prosteşte viaţa.

Îi prinse faţa în palme şi pe chipul lui se aşternu o expresie de blândeţe neobişnuită.

- Nebună mică! şopti el. Nu-l urî pe bietul Desgrez, pe vechiul tău prieten Desgrez! Ce vreau eu e să te feresc să te arunci cu capul înainte într-o aventură prostească, primejdioasă, care se poate sfârşi dezastruos. Rişti să pierzi tot, fără să ai în schimb speranţa de a putea câştiga ceva. Ca să nu mai vorbesc de mânia care-l va cuprinde fără îndoială pe rege şi care va fi cumplită! Nimeni, nici chiar adorabila Angelica nu se poate juca la nesfârşit cu aşa ceva! Ascultă-mă, micuţă Angelica...mică biată Angelica...

Niciodată nu-i vorbise cu atâta căldură, ca unui copil pe care parcă ar fi trebuit cu orice preţ să-l apere, şi încă împotriva voinţei lui, iar asta o

făcea să-şi simtă deodată sufletul năpădit de emoție şi de milă fată de ea însăşi şi de dorința de a-şi lăsa fruntea pe umărul lui, plângând încet şi dureros...

- Uite, reluă el la fel de blând, promite-mi că ai să fii cuminte iar eu mă oblig că în ceea ce mă priveşte am să fac tot ce e omeneşte posibil ca să te ajut în căutările dumitale...Dar mai întâi trebuie să-mi promiți!

Angelica scutură cu îndărătnicie din cap. Ar fi vrut să cedeze, dar nu avea încredere în rege, nici în Desgrez şi în general în nimeni, doar în ea şi nici asta întotdeauna. Iar ei vor vrea mereu s-o întemnițeze, s-o rețină, s-o păstreze ca pe o pasăre captivă în colivie. Şi nici ea nu se prea încredea, se temea de propria ei laşitate, de o anumită stare de lehamite care ar fi putut-o cuprinde într-o zi, făcând-o să spună cu o ridicare din umeri: “La ce bun să mă mai opun atâta?” Regele ar fi început din nou s-o asalteze rugător şi ea era singură, complet singură şi fără apărare în fața unor puteri care se uneau ca s-o împiedice să-şi regăsească dragostea, prima ei dragoste, singura ei dragoste, pe Joffrey!...

- Promite-mi! Vreau să-mi promiți! îl auzi pe Desgrez insistând.

Clătină din nou din cap în semn de refuz.

- Catârcă încăpățânată! Făcu el dându-i drumul cu un oftat greu. Acum nu ne mai rămâne decât să vedem care din noi doi are să fie mai tare. Va să zică, rămâne aşa! Bine! Îți urez succes la lupta asta, Marchiză a Îngerilor!

Angelica încercă să mai prindă măcar câteva frânturi de somn, cu toate că ferestrele începeau să se lumineze la apropierea zilei. Nu putu adormi pe de-a întregul, ci rămase mai curând într-o stare de toropeală, cu trupul moleşit de somnolență dar cu gândurile treze şi agitate într-o învălmăşală greu de desluşit. Încerca să descifreze odiseea leprosului pribeag şi să-şi imagineze personalitatea lui Joffrey ascunsă sub masca acestui singuratic, dar nu-şi putea închipui imaginea unui Joffrey şchiopătând pe drumurile gloduroase şi înghețate din Île-de-France şi îndreptându-se, lung şi scheletic, spre Paris. Aceste detalii erau menite să-i spulbere orice nădejde. Cum îşi putea ea închipui că un om urmărit cu atâta străşnicie şi având semnalmente atât de precise ar fi avut îndrăzneala nebunească de a încerca să se întoarcă într-un viespar ca Parisul? Joffrey de Peyrac avea prea multă judecată ca să se gândească la o asemenea nebunie. Deşi, mai curând...Da! Un asemenea gest îl definea pe deplin pe temerarul Joffrey! Şi Angelica încerca să-i ghicească gândurile. Poate se hotărâse să se întoarcă la Paris ca s-o caute pe ea?...Dar câtă îndrăzneală nebunească în hotărârea asta! În Paris, în oraşul acesta care-l condamnase şi care trăise cu delicii ceea ce credeau parizienii că era execuția lui, Joffrey n-avea cum găsi nici prieteni şi nici adăpost...Oamenii regelui îi sigilaseră palatul construit aici, în cartierul Saint-Paul, tocmai pentru Angelica...palatul acesta pe care regele îl dăruise prințului de Condé, iar prințul îl pierduse la cărți...iar ea fusese câştigătoarea acestei minuni care tocmai pentru ea fusese ridicată...Angelica îşi aduse aminte de desele drumuri ale lui Joffrey la Paris, ca să supravegheze construcția palatului. Iar acum, proscris fiind, ar fi încercat oare să se ascundă tocmai aici, în strada Beautreillis?

Rămăsese lipsit de absolut orice mijloace, aşa că poate avea de gând să vină încoace ca să caute ceva aur sau bijuterii ascunse în tainițe ştiute numai de el? Cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât lucrurile i se păreau mai limpezi. Joffrey ar fi fost în stare să rişte ce era mai rău ca să intre din nou în posesia unor bunuri scăpate ochilor scormonitori ai vătăşeilor regelui. Dispunând de aur şi argint, putea fugi de prigonitorii lui, în vreme ce aşa, gol şi sărman, era condamnat să rămână cel mult un cerşetor pândit într-una de primejdia de a fi recunoscut şi întemnițat. Şi încă asta în cel mai fericit caz. Fiindcă altminteri țăranii oricum tot l-ar fi luat la pietre, ar fi pus într-una câinii pe el, după obiceiul lor şi până la urmă tot l-ar fi dat pe mâna oamenilor legii. În vreme ce numai cu un pumn de aur şi-ar fi recâştigat libertatea! Iar aurul de care avea atâta nevoie, cu siguranță că ştia de unde să-l ia: din palatul acesta, pe care-l cunoştea piatră cu piatră şi care nu se putea să nu fi avut din construcție cine ştie ce tainițe care să nu poată fi găsite de nimeni.

Angelica îşi dădea silința să-l înțeleagă, să meargă pe urmele raționamentelor lui de odinioară, recunoştea chiar stilul argumentației lui uşor disprețuitoare: “Aurul poate orice, draga mea”, avea el obiceiul să spună. Principiul acesta fusese spulberat de ambiția unui tânăr rege, o ambiție ce se dovedise mai tare decât lăcomia. Dar regula rămânea în picioare. Cu ceva bani, nefericitul înceta să mai fie dezarmat. Se întorsese la Paris. Venise aici, la palatul din strada Beautreillis, acum Angelica începea să fie din ce în ce mai sigură de asta. Era singurul lucru plauzibil din partea lui Joffrey. Pe vremea aceea, regele încă nu pusese cu totul mâna pe averea lui. Îi sigilase palatul, e adevărat, dar încă nu apucase să-l dăruiască prințului de Condé. Aici nu locuia nimeni, era pustiu, loc blestemat, sigilat cu peceți sinistre de ceară şi păzit doar de portarul elvețian îngrozit de năpasta care căzuse din senin pe familia stăpânului lui şi de bătrânul servitor basc care nu avusese unde se duce şi rămăsese aici.

Chipul bătrânului îi apăru pe neaşteptate în fața ochilor şi Angelica simți dint-o dată cum inima începe să-i bată năvalnic. Acum ştia! Găsise firul care însemna certitudinea! “Eu l-am văzut, doamnă...Da, l-am văzut după aia, pe contele blestemat, în galeria de jos...L-am văzut, da. Era într-o noapte, puțin după ce fusese ars pe rug. Am auzit zgomot în galerie şi l-am recunoscut pasul...”

Bătrânul basc îi apărea parcă aievea în fața ochilor, cum stătea rezemat de colacul fântânii vechi, medievale, în fundul grădinii, în seara când dăduse peste el în timp ce se plimba luându-şi în stăpânire palatul câştigat de la prințul de Condé. “Păi cine nu l-ar recunoaşte, doamnă, după ce l-a văzut o dată? Că eu şi pasul i-l cunoşteam! Şchiopul din Languedoc, aşa-i zicea...Mi-am aprins felinarul şi când am ajuns la cotul galeriei l-am văzut. Se rezemase uite-aşa de uşa capelei şi şedea cu fața la mine...L-am recunoscut cum îşi recunoaşte un câine stăpânul, atâta doar că nu l-am văzut fața. Că purta o mască, după obiceiul lui...Şi dintr-o dată parcă s-ar fi topit în zid, s-a făcut nevăzut...”

Iar ea atunci numai că nu fugise îngrozită, zguduită de pălăvrăgeala bietului bătrân care era convins că văzuse un strigoi...

Tresări şi se ridică în capul oaselor ca ţâşnind dintr-un arc, luă clopoţelul de alături şi-l scutură din răsputeri. Janine apăru într-o clipă, parcă speriată de chemarea furioasă. Era o fetişcană roşcată şi plină de bună cuviinţă, care o înlocuise pe Thérese. Cum intră, se opri o clipă adulmecând mirosul de tutun care rămăsese în urma lui Desgrez şi făcând ochii mari de mirare, dar îşi luă repede seama şi întrebă cuminte ce dorea doamna marchiză.

- Du-te şi-l caută repede pe servitorul acela bătrân...Cum Dumnezeu îl cheamă...A, da! Pascalou! "Taica Pascalou", cum îi ziceţi voi. Dar mai repejor, fetiţo, vreau să mi-l aduci imediat! Hai, fuga!

Fata ridică sprâncenele spălăcite, cu un aer plin de mirare.

- Ei, asta-i! Nu se poate să nu-l ştii! insistă Angelica. Unul bătrân, bătrân de tot, care scoate apă din fântână şi cară lemne pentru foc...

Janine luă înfăţişarea resemnată a omului care nu pricepe ce i se cere dar care vrea să facă totuşi ce se poate şi are de gând să întrebe şi el pe alţii. Plecă, lăsând-o pe Angelica pradă unei nerăbdări greu de strunit, şi se întoarse după câteva minute anunţând că moş Pascalou despre care vorbea doamna marchiză murise de doi ani. Tocmai de-asta n-a ştiut nici ea la început, când a întrebat-o doamna marchiză de el, altminteri, dacă l-ar fi apucat, ar fi ştiut şi i-ar fi spus doamnei marchize de la început ce era cu taica Pascalou ăsta, Dumnezeu să-l ierte...

- A murit? o întrerupse Angelica, doborâtă de ce auzea. A murit! Oh, Doamne Dumnezeule, e groaznic! Groaznic!

Janine rămase foarte impresionată de zguduirea care o încerca pe doamna marchiză la auzul veştii despre moartea unui biet servitor, deşi, dacă stăm să ne gândim, să nu bage doamna marchiză de seamă timp de doi ani de zile cine mai cară apă şi taie lemne...În sfârşit, vorba e că doamna marchiză era o femeie cu suflet, uite cât punea la inimă, săraca! Ditamai marchiza şi e gata să plângă pentru moartea lui moş Pascalou ăsta, cine o mai fi fost, dar orişicât, fusese şi el un suflet de om, acolo, nu animal...

Angelica îi ceru s-o îmbrace şi se lăsă pe mâinile ei dibace, cu gândul aiurea, răscolită de cele auzite. Deci bietul om era mort şi dusese taina cu el în mormânt. La vremea aceea ea se afla la curte şi nici măcar nu ştiuse de agonia acestui servitor credincios, să vină şi ea după datina străveche să-l ţină puţin de mână pe patul morţii, ca orice stăpân pe cel ce l-a slujit, pe el sau pe ai lui, ani îndelungaţi. Iar acum plătea scump neîndeplinirea acestei obligaţii morale. Cuvintele auzite altădată i se întipăriseră în minte adânc, parcă săpate cu un fier înroşit: "Se rezemase uite-aşa de uşa capelei şi se uita la mine..." Şi simţi deodată nevoia să vadă mai îndeaproape uşa aceea.

Janine terminase cu îmbrăcatul, aşa că Angelica ieşi, o luă de-a lungul galeriei cu arcuri graţioase care se scăldau în lumina blândă a vitraliilor şi deschise uşa capelei. Era de fapt vorba mai curând de un mic oratoriu*, cu două scăunele de rugăciune îmbrăcate în piele de Cordoba şi cu un mic altar de marmură verde deasupra căruia se înălţa un splendid tablou, aparţinând fără îndoială, după stil, unui pictor din epoca spaniolă.

* Oratoriu – capelă de dimensiuni reduse, aparţinând de obicei unei reşedinţe particulare. (n. trad.)

Domnea în aer un miros de ceară şi de tămâie care o înfioră uşor. Ştia că abatele de Lesdigueieres, ori de câte ori se afla la Paris, venea aici să oficieze liturghia. Lăsându-se pradă unui imbold brusc, îngenunche aproape bucuroasă, rostind cu voce tare şi plină de avânt:

- Sfinte Dumnezeule, am păcătuit atâta, Părinte Ceresc, dar te rog din adâncul sufletului, Doamne, te rog...te rog.

Nu mai ştia ce să spună şi se opri.

Joffrey venise aici într-o noapte. Cum reuşise să pătrundă în casă? Şi de fapt cum reuşise să pătrundă în Paris? Ce venise să caute în oratoriul acesta minuscul?

Ochii ei privirăscormonitori jur-împrejurul micului sanctuar.

Toate lucrurile care se aflau aici datau din vremea contelui de Peyrac, prinţul de Condé nu se atinsese de nimic. Afară de abatele de Lesdigueičres ţi de un mic lacheu ce slujea ţi drept copil de cor ţi drept îngrijitor al l?caşului, aici nu pătrundea aproape nimeni.

Aşa că, dacă se afla aici o ascunzătoare, taina putea fi destul de bine păstrată...Angelica se ridica şi începu să cerceteze amănunţit tot ce era în jurul ei. Examină cu luare-aminte marmura altarului, scobind cu unghia fiecare crăpătură, în speranţa că asta putea declanşa cine ştie ce mecanism secret şi studie cu atenţie fiecare înfloritură a basoreliefului. Lovi cu atenţie cu degetul în fiecare din dalele de pe jos şi apoi în lemnăria care îmbrăca pereţii, stăruind fără să se lase descurajată, până când, în sfârşit, strădaniile ei fură răsplătite. Aproape de ora prânzului, după răbdătoare ciocăniri şi palpări atente, i se păru că îmbrăcămintea de lemn a peretelui sună a gol într-un loc din spatele altarului. Înfrigurată, aprinse o lumânare şi o apropiere de bucata de lemn sculptat, ca să vadă mai bine. Aici, ascunsă cu iscusinţă în ornamentele bogate şi complicate, se zărea o broască. Deci lambriurile ascundeau o uşă!

Încercă agitată să găsească un mijloc de a o deschide, dar se văzu în curând silită să renunţe şi să încerce să forţeze broasca. Cu ajutorul lamei de oţel a unui cuţit şi al unei chei aflate printre flecuşteţele de tot felul pe care le purta la cingătoare, după cum cerea moda, reuşi după multă caznă să smulgă o aşchie destul de mare din lemnul preţios al lambriurilor. Strecură mâna prin spaţiul rămas liber şi dădu de un zăvor pe care izbuti, în ciuda poziţiei incomode a mâinii, să-l desfacă, şi împinse, fără rezultat, apoi trase. Avu noroc, uşa se deschise în afară. Iar în dosul ei o aştepta o dezamăgire. Se gândise că va da peste un coridor, o scară, o trecere, ceva, care s-o ducă până la o ascunzătoare a lui Joffrey sau până la o ieşire din palat. Nu era decât o mică firidă întunecoasă. Ridică lumânarea şi atunci văzu aici o casetă. Numai că nu mai fu nevoie să-i forţeze încuietoarea. Altcineva făcuse asta înaintea ei. Caseta era goală...

Angelica o strânse cu patimă la piept, fără să ia în seamă praful de pe ea.

- A venit! A fost aici! Joffrey a fost aici! A luat aurul şi bijuteriile pe care le pusese aici la păstrare! Dumnezeu i-a mânat paşii într-aici! Dumnezeu l-a apărat şi l-a ajutat să scape cu viaţă!

Da, Dumnezeu îl apărase, îl ajutase să scape cu viaţă şi îi călăuzise paşii până aici.

Da. Dar pe urmă?

Bogat datorită micii averi pe care o mai putuse scăpa, primejduindu-şi viaţa ca să vină în propria lui casă condamnată, contele de Peyrac dispăruse apoi fără urmă.

Şi atunci ce se întâmplase cu el?...

3

Când se hotărî să plece la Saint-Cloud ca să-l caute pe Florimond, Angelica îşi dădu seama că avertismentele lui Desgrez nu erau deloc vorbe goale. Îşi îngădui să privească dispreţuitoare spre admiratorul cu mutra roşcovană care se tot fâţâia pe sub ferestrele ei de câteva zile şi care o pândea şi acum când se urca în trăsură. De asemenea, fu de-a dreptul amuzată de doi inşi care la trecerea trăsurii ei ţâşniră ca fulgerul dintr-o ospătărie ştergându-se la gură cu dosul mâinii, încălecând în grabă şi dând pinteni ca să se ţină aproape şi să n-o scape din ochi. Dar la poarta Saint-Honoré se întâmplară lucruri care îi îngheţară zâmbetul pe buze şi îi tăiară pofta de amuzament.

Vizitiul, habar neavând de strădaniile poliţiei în legătură cu stăpâna lui, trecu pe lângă paznici ca din puşcă şi mai dădu un rând de bice cailor de îndată ce ieşi la drum deschis, ca să-i facă să înţeleagă limpede că voia să-i vadă ce ştiau. Trăsura zbura ca vântul pe drumul prăfos, dar nu apucase să se depărteze prea mult că o mică ceată de călăreţi, care mai înainte se aflaseră la poartă, o ajunse şi unul din ei răcni la vizitiu să oprească, iar altul sări de pe calul lui pe înaintaşul din dreapta al trăsurii, strângând hăţurile atât de nemilos şi cu o îndemânare atât de vizibilă, încât bietul animal se ridică în două picioare şi trăsura se opri brusc.

Un tânăr ofiţer se apropie de uşa trăsurii şi, pe un ton politicos dar rece şi ferm, o rugă pe doamna marchiză să se întoarcă la Paris.

- Ordinul regelui, doamnă! Rosti el sever.

Angelica dădu să protesteze, dar ofiţerul rămase neînduplecat. Asta o făcu să ridice tonul, aşa că tânărul scoase la iveală ordinul purtând semnătura domnului de La Reynie, prefectul poliţiei, care cerea ca doamna du Plessis-Bellière sa nu fie lăsată să iasă din Paris.

“Şi când mă gândesc că toată pânda asta e organizată de Desgrez! Îşi zise ea. Ar fi putut să mă ajute, dar acum e limpede că n-are de gând s-o facă. Are să-mi dea, fără îndoială, toate informaţiile posibile despre lucrurile care mă interesează, toate sfaturile, dar ordinul acesta al regelui n-are să-l calce în nici un caz! Ticălosul!”

Dădu poruncă vizitiului să întoarcă şi asta o făcu să se simtă atât de umilită încât strânse din dinţi şi pumnii i se încleştară cu putere. Instinctul ei de luptătoare suferea cumplit în faţa constrângerii la care era supusă şi o făcea să clocotească de furie. Joffrey de Peyrac, abia târându-se şi hăituit de muşchetarii regelui, fusese în stare să pătrundă în Paris. Ei bine, avea şi ea să reuşească să iasă, şi încă chiar azi!...

Se întoarse acasă şi trimise un mesager la Saint-Cloud. Nu trecu mult şi îşi făcu apariţia şi Florimond, însoţit de preceptorul său, abatele de Lesdigueieres, care îi spusese că, aşa cum poruncise doamna, intrase în tratative cu câţiva seniori pentru vinderea slujbei lui Florimond. Cea mai avantajoasă ofertă era cea a domnului de Loane, care voia s-o cumpere

pentru nepotul lui şi părea hotărât să nu se uite la bani ca să pună mâna pe ea. "Rămâne să mai vedem", zise scurt Angelica. Nu voia să dispară cu totul şi să atragă furia regelui înainte de a-şi fi ştiut copiii în siguranţă. Pe urmă...

- Dar de ce trebuia să-mi vinzi slujba? întrebă necăjit Florimond. Mi-ai găsit ceva mai bun? Mă întorc la Versailles? Doar îmi merge de minune la Saint-Cloud, Monsieur* m-a remarcat pentru zelul meu şi e foarte mulţumit de mine. Cred că ar fi păcat, mamă...

Năvăli Charles-Henri, scoţând strigăte de bucurie. Îşi adora fratele mai mare iar acesta ţinea la el ca la ochii din cap. De fiecare dată când venea la Paris avea o grijă nemaipomenită de el, îl lua în cârcă sau pe umeri şi alerga cu el la galop, îi dădea sabia în mânuţa lui şi îl ajuta s-o mânuiască, pe scurt, îi făcea toate chefurile. Iar Florimond nu mai înceta să se minuneze de frumuseţea de-a dreptul îngerească a lui Charles-Henri.

- Mamă, ia spune nu e cel mai frumos copil din lume? Merita să se fi născut el delfin, nu cel pe care-l avem, un bocciu şi un tântălău de n-are pereche!...

- Florimond! îl dojeni sever abatele de Lesdigueières. Cum poti să spui asemenea lucruri despre fiul regelui! Şi ce limbaj, Dumnezeule!

Angelica întoarse ochii de la tabloul pe care i-l ofereau cei doi băieţi ai ei. Charles-Henri, trandafiriu şi bucălat, cu părul ca de aur, se uita cu ochii lui albaştri la negriciosul Florimond, care-i explica cine ştie ce. O încercă un sentiment dureros, un fel de amestec între părere de rău şi neputinţă, la gândul că buclele acestea aurii erau ale copilului lui Philippe. Ce-o fi fost în mintea ei când se silise atâta să devină soţia lui Philippe du Plessis? Şi se gândea cu inima sfâşiată că Joffrey, trăind, trimisese după ea pe acel călugăr, fratele Antoine, care o găsise măritată cu altul. Marchiză du Plessis-Belliere! Era o situaţie îngrozitoare şi fără ieşire. Bunul Dumnezeu n-ar fi trebuit să îngăduie ca asemenea lucruri să se întâmple!

Avu mare grijă ca pregătirile ei de plecare să nu fie observate de nimeni. Toată lumea trebuia să ştie doar că-l trimitea pe micul Charles-Henri în Poitou, împreună cu Barbe şi cu câţiva servitori. Regele n-avea să îndrăznească, oricât de turbat de furie ar fi fost, să-şi verse necazul pe fiul unui mareşal al Franţei mort pe câmpul de luptă ca un erou şi nici pe servitorii acestuia, care nu făcuseră nici un rău nimănui. Cât despre Florimond, în legătură cu acesta avea alte planuri, pe care le învăluia în cel mai mare secret.

"Deci regele are atâta pică pe mine? îşi spunea ea ca să se liniştească. Foarte bine, era şi de aşteptat, fiindcă am făcut altfel decât voia el. Dar ce ar putea el avea împotriva unui mic drum până la Marsilia? Mai ales că am să mă şi întorc..."

Ca să îndepărteze orice eventuală urmă de bănuială şi ca să-i facă

---

* Monsieur – Philippe, fratele lui Ludovic al XIV-lea, mai întâi duce d'Anjou, apoi duce d'Orléans, numit în mod obişnuit Monsieur. (n.a.)

pe supraveghetorii ei din umbră s-o creadă docilă şi resemnată, trimise după fratele ei Gontran, pictorul. În sfârşit, se găsea acum o frântură de timp liber pentru portretele celor doi copii. În timp ce stătea aplecată asupra plictisitoarelor coloane de cifre pe care le verifica minuţios, fiindcă voia să-şi lase afacerile în deplină rânduială, îl auzea pe Florimond hlizindu-se în fel şi chip şi născocind mii de năzbâtii ca să-l facă pe cel mic să stea cuminte.

- Ia uite ce îngeraş! Ce mititel şi drăgălaş e băieţelul nostru! Aha, grăsanule, dolofanule, ia uite aici cine are burtică de canonic respectabil, pântec în toată regula! Şi ce mic şi ce frumos, drăgălaş din cale-afară! recita el, imitând litaniile preoţeşti şi scălâmbăindu-se aşa fel încât Charles-Henri, încântat, să stea cuminte şi să-i îngăduie astfel lui Gontran să-i prindă trăsăturile pe pânză.

Se auzi de undeva vocea aspră a abatelui de Lesdigueieres:

- Florimond, n-ar trebui să glumeşti cu asemenea lucruri! Văd la dumneata de la un timp multe lucruri care mă îngrijorează!

Dar pare-se că Florimond nu punea prea mare preţ pe spusele abatelui, căci Angelica îl auzea mai departe:

- Cine-i mişelul cu păr creţ care roade acadele? Cine-i mic şi dolofan?

Charles-Henri râdea cu gâlgâituri, fericit de comedia jucată de fratele lui. Gontran mormăia tot timpul, după obiceiul său de ani de zile, în timp ce pe pânză începeau să se înfiripe cele două căpşoare, unul brunet şi altul blond, ale copiilor ei, Florimond de Peyrac şi Charles-Henri du Plessis-Belliere, în care Angelica recunoştea acum întruchipările celor doi bărbaţi pe care îi iubise.

Florimond părea, e drept, uşuratic ca un fluturaş cu capul numai la prostii, dar gândea mai mult decât ar fi fost cei din jurul lui tentaţi să creadă. Veni într-o seară la Angelica şi-i puse o întrebare neaşteptată:

- Mamă, fă-mă şi pe mine să înţeleg ce se petrece. Regele te ţine la Paris şi nu te lasă să pleci nicăieri fiindcă nu eşti metresa lui? Fiindcă după părerea mea...

- Florimond! ţipă Angelica sufocându-se de indignare, cum îţi permiţi să te amesteci în asemenea lucruri?

Florimond cunoştea bine firea impulsivă a mamei sale şi îşi zise că nu era cazul să continue cu întrebări puse prea de-a dreptul. Se aşeză deci la picioarele ei pe un scăunel minuscul şi îşi ridică spre ea ochii lui negri şi scânteietori, a căror putere de seducţie o cunoştea cât se poate de bine.

- Nu eşti metresa regelui, nu-i aşa? repetă el cu cel mai fraged surâs de care era în stare.

Angelica se gândi dacă nu era cumva cazul să încheie această discuţie abia începută cu o pereche de palme zdravene, dar îndată se răzgândi. Raţionamentul lui Florimond nu avea nimic eronat. De fapt, el nu făcea decât să se întrebe şi el ca toată lumea de la curte, de la demnitarii cei mai importanţi la cel mai mărunt paj, care avea să fie rezultatul duelului dintre doamna de Montespan şi doamna du Plessis-Bellière. Ţi, cum aceasta din urm? era mama lui, era cât se poate de interesat de rezultat,

fiindcă zvonurile care circulau în privința favorurilor de care se bucura doamna du Plessis îl puseseră într-o postură foarte avantajoasă față de egalii săi la curtea de la Saint-Cloud. Viitorii curteni, de pe acum stilați și mânuind desăvârșit subtila artă a intrigilor și a lingușelilor, se sileau în fel și chip să-i intre în grații, cultivându-l cu sârg.

"Tata mi-a spus că mama ta are o influență nemaipomenită asupra regelui, care nu e-n stare să-i refuze nimic, îi spusese într-o zi micul d'Aumale. Ești plin de noroc, dragul meu! Cariera-ta e deja făcută și sper că n-ai să-ți uiți prietenii! Întotdeauna m-am purtat cu tine cât am putut mai frumos, nu-i așa?"

Noua lui postură îl făcea pe Florimond să se umfle în pene și să joace plin de ifose rolul de eminență cenușie la Saint-Cloud, în așteptarea zilei când avea să taie și să spânzure la Versailles. Apucase deja să promită lui Bernard de Châteauroux funcția de mare amiral, iar pe cea de ministru de război lui Philippe d'Aumale, care erau la rândul lor foarte mândri de o asemenea reușită, fiindcă bunăvoința lui Florimond, fiul doamnei du Plessis-Belliere, care îl sucește pe rege pe degete, nu era deloc un fleac! Și când colo iată că mama lui îl lua din senin de la curtea lui Monsieur, unde ajunsese deja cineva, ba încă mai vorbea acum și de vânzarea slujbei lui de paj și iată că ea însăși trăia de câteva săptămâni izolată în casa din Paris, departe de Versailles și mai ales de rege! Avea deci și el dreptate să pună întrebări.

- Cumva l-ai nemulțumit pe rege? Cum? Și de ce?

Angelica își puse încet palma pe fruntea netedă a băiatului, ridicându-i buclele negre și dese care-i cădeau fără încetare aproape de linia sprâncenelor. Încerca acum aceeași emoție plină de melancolie care o cuprinsese în ziua când Cantor o rugase atât de pătimaș să-l lase să plece la război. Mirarea oricărei mame care-și dă seama că iată, copilul ei a devenit o ființă gânditoare și că, mai ales gândește în felul lui...

Îi răspunse cu blândețe:

- Da, l-am supărat pe rege și îmi poartă pică.

Florimond încreți sprâncenele, imitând expresia îngrijorată și plină de dezolare pe care o observase pe chipurile curtenilor căzuți în dizgrație.

- Ce catastrofă îngrozitoare! Și acum ce-are să se întâmple cu noi? Pariez că lepădătura de Montespan rămâne mare și tare și are să facă cum știe ea! Târfa!

- Florimond! Ce înseamnă limbajul ăsta la tine!

Băiatul ridică din umeri cu aerul că o asemenea întrebare i se părea cu totul nelalocul ei. Nu făcea decât să folosească și el expresii folosite de toată lumea în antecamerele de la Saint-Cloud și de la Versailles. Păru dintr-o dată resemnat, luând lucrurile cu acea filozofie fatalistă a celui care a văzut deja atâtea și atâtea castele de cărți de joc ridicându-se strălucitoare și năruindu-se apoi la prima adiere.

- E adevărat ce se spune, că pleci în călătorie?

- Cine spune?

- Toată lumea. Așa se aude.

- E groaznic! Niciodată nu mi-a plăcut să știe alții ce am eu de gând să fac.

- Uite, promit să nu suflu nimănui nici o vorbă, dar aș vrea totuși să

ştiu şi eu ce ai plănuit să faci cu mine, acum că praful s-a ales de toate. Vrei să mă iei şi pe mine în călătoria asta?

Angelica se gândise la început să-l ia şi pe Florimond cu ea, dar se văzuse repede nevoită să renunţe la un asemenea proiect. Călătoria avea să fie, fără îndoială, plină de primejdii neprevăzute. Nici măcar nu ştia cum avea să facă pentru a putea ieşi din Paris. Şi chiar dacă ajungea vie şi nevătămată la Marsilia, acolo cine ştie ce lucruri avea să afle de la părintele Antoine şi cine ştie încotro avca să fie silită s-o pornească! Nu, nu-l putea lua pe Florimond cu ea, în situaţia asta un copil, fie chiar unul dezgheţat ca el, n-ar fi făcut decât s-o stânjenească.

- Dragul meu, sunt convinsă că vei ştii să te arăţi un băiat înţelegător. Ce vreau eu să-ţi spun acum ştiu că n-are să te bucure, dar nu e pe alese. Ai pierdut vremea la Versailles şi pe urmă la Saint-Cloud şi ai rămas îngrozitor în urmă cu învăţătura, eşti mai ignorant decât animalele necuvântătoare, aşa că a sosit vremea să te pui serios cu burta pe carte.

Florimond dădu să protesteze, înspăimântat, dar ea îi reteză orice intervenţie, urmând cu energie:

- Faci aşa cum spun eu! Trebuie să te dau în grija unchiului tău, părintele reverend Raymond, iezuitul, care mi-a promis că va interveni pentru tine ca să fii primit într-un colegiu al ordinului lor, în Poitou. Domnul abate de Lesdigueieres are să meargă cu tine şi el îţi va fi şi pe mai departe călăuză şi sprijin cât am să lipsesc eu.

Discutase despre asta cu Raymond şi acesta se arătase dispus să se ocupe de Florimond, să-l protejeze dacă va fi nevoie şi să-l facă intrat într-un colegiu iezuit, unde neîndoielnic că, datorită trecerii de care se bucura părintele reverend de Sancé, băiatului avea să i se acorde toată atenţia.

Cum era şi de aşteptat, Florimond făcu nazuri. Fireşte că nu zicea nimic, dar îşi luase aerul preocupat al curteanului dezamăgit, căzut pe gânduri şi cu sprâncenele ridicate. Angelica se plecă spre el şi îl cuprinse cu gingăşie de după umeri, încercând să-l ajute să treacă mai uşor hopul acesta şi să se obişnuiască încet-încet cu vestea atât de dureroasă pentru el. Tocmai se pregătea să-i înfăţişeze ca pe cele mai alese trufandale nobilele bucurii ale studiului şi ale camaraderiei pe care avea s-o lege cu atâţia şi atâţia fii de nobili străluciţi, când Florimond ridică privirile spre ea şi rosti grav:

- Ei bine, dacă asta mă aşteaptă, văd bine că nu-mi mai rămâne decât să mă duc să mă întâlnesc cu fratele meu Cantor.

- Dumnezeule sfinte! Florimond, cum poţi spune asemenea lucruri! Doar nu ţi-ai pus în gând să mori!

- A, nu, nici vorbă de aşa ceva, răspunse băiatul cu cel mai senin aer din lume.

- Atunci...atunci de ce spui lucrurile astea îngrozitoare? Că te duci să te întâlneşti cu Cantor?

- Fiindcă vreau din tot sufletul să mă întâlnesc cu el. Am început să mă plictisesc şi prefer să mă duc să mă plimb pe mare decât să stau să mă tâmpesc cu latineasca iezuiţilor...

- Florimond! gemu Angelica simţind că se învârteşte pământul cu ea. Ce înseamnă cuvintele astea? Cantor e mort de atâta timp!

Florimond scutură din cap, cu aerul omului care ştie el ce ştie şi n-are de gând să se lase dus de nas.

- Nu, n-a murit, s-a dus doar să se întâlnească cu tata.

Angelica simţi că-i fuge sângele din obraji şi că i se taie puterile dintr-o dată.

- Ce...ce tot spui tu acolo? bâigui ea.

Florimond o privi drept în ochi şi rosti răspicat:

- Da, să se întâlnească cu tata. Cu tatăl nostru cel adevărat, celălalt, nu marchizul du Plessis. Tatăl nostru, pe care au vrut să-l ardă de viu în Piaţa Greve.

Angelica înmărmuri. Niciodată nu discutase nici cu Florimond, nici cu Cantor, pe vremea când aceasta trăia, despre cumplitul sfârşit al tatălui lor. Băieţii ei nu se întâlneau cu verii lor, copiii Hortensiei, care de altminteri mai curând şi-ar fi smuls limba din rădăcină decât să scoată vreo vorbă despre procesul fostului ei cumnat, contele de Peyrac, pe care-l considera, nu se ştie de ce, pacostea ei şi a familiei ei. Angelica fusese atentă ca nu cumva în faţa celor doi copii să fie rostită cea mai vagă aluzie la acest subiect, pe care-l ţinea ferit cu o grijă aproape geloasă, şi se întreba de multe ori, din ce în ce mai alarmată, ce avea să le răspundă în ziua când o vor întreba despre numele şi starea adevăratului lor tată. Dar nu-i puseseră niciodată nici o întrebare şi începea chiar să se îngrijoreze din cauza acestei tăceri bizare, numai că acum înţelegea de ce n-o încolţiseră niciodată cu curiozitatea lor. Amândoi stiau, sau cel puţin Florimond. Oare Cantor ştiuse şi el, înainte de a pleca pe mare?

- De unde ai auzit tu de lucrurile astea?

Florimond făcu o strâmbătură de îndoială şi, ferindu-se să dea un răspuns prea exact, se întoarse şi-şi făcu de lucru cu vătraiul de la şemineu. Ce naivă putea fi mama lui! Ba chiar de-a dreptul adorabilă! Cândva, cu ani în urmă, Florimond o găsea severă, chiar prea severă. Plângea după ea şi Cantor plângea şi el la fel, fiindcă mama dispărea tocmai când erau ei mai siguri că acum gata, mama are să stea cu ei şi să le facă tot felul de jucării, să râdă şi să se zbenguiască toţi şi să fie fericiţi. Dar acum, de la o vreme, îi găsea mamei şi puncte slabe. O văzuse tremurând în ziua când Duchesne încercase să-l omoare, trimiţându-l pe scara Dianei, care era în reparaţie şi unde el avea toate şansele să-şi frângă gâtul căzând în gol pe întuneric. Începuse să înţeleagă temerile care se ascundeau în spatele surâsului ei fermecător şi avusese el însuşi de suportat atâtea aluzii mieroase cu privire la "viitoarea favorită" încât simţise născându-se în el un sentiment nou, care îl maturiza cu paşi repezi: într-o zi el însuşi avea să fie mare şi puternic şi avea s-o apere de toţi şi de toate. Iar ziua aceea nu mai putea întârzia prea mult.

Şi băiatul avu dintr-o dată un gest care o umplu pe Angelica de încântare. Ridică mâinile amândouă spre ea şi o privi cu surâsul lui curat şi plin de lumină, murmurând:

- Mamă!...

Inima îi fu inundată într-o clipă de duioşie şi strânse la piept capul acesta fermecător cu bucle negre. Nu era pe lume copil mai frumos şi mai plin de farmec! Toată puterea de seducţie a contelui de Peyrac trecuse întreagă în el.

- Dac-ai şti ce mult semeni cu tatăl tău!...

- Ştiu. Mi-a spus de multe ori bătrânul Pascalou.

- Pascalou? tresări Angelica. Prin urmare de la el ai aflat?

- Hm! Da şi nu, răspunse Florimond începând din nou să-şi dea aere pline de importanţă. Bătrânul Pascalou era prietenul nostru, al meu şi al lui Cantor. Ne cânta din fluier şi dintr-o tamburină cu clopoţei şi ne povestea câte în lună şi în stele. Zicea mereu că eu semăn cu gentilomul blestemat care a construit palatul ăsta. Îl ştia pe gentilomul acela de când era copil şi zicea că am exact trăsăturile lui, atâta doar că acela avea faţa crestată adânc de urme de sabie. Atunci noi nu l-am mai lăsat până când nu ne-a spus toată povestea. Ne-a spus că gentilomul acela era un om nemaipomenit de învăţat, că ştia orice, că era în stare până şi să facă aur din praful de pe drum. Şi aşa de frumos ştia să cânte, că cine-l auzea rămânea împietrit în loc, uitând de orice. Pe toţi duşmanii lui îi provoca la duel şi nu se afla nimeni în stare să-l biruie, aşa şchiop şi slăbănog cum era, că era numai piele şi os, ai fi zis că nu e nimica de capul lui. Dar el era cel mai puternic şi mai iscusit, mereu. Şi atunci duşmanii, de pizmă şi de răutate, au făcut ce-au făcut şi l-au închis şi pe urmă l-au ars de viu în Piaţa Greve. Numai că, zicea moş Pascalou, contele avea atâtea puteri neştiute încât a reuşit să le scape din mâini, fiindcă el însuşi, moş Pascalou, îl văzuse după aceea cu ochii lui pe conte aici, în palat, când toată lumea de mult îl credea făcut scrum. Şi când să moară, bătrânul zicea că moare fericit fiindcă slujise la un om mare, care ştiuse să rămână în viaţă în ciuda tuturor duşmanilor.

- Dragul meu, aici bătrânul acela avea dreptate. Tatăl tău n-a murit, trăieşte! E viu şi nevătămat!

- Da, dar noi mult timp habar n-am avut că gentilomul acela era tatăl nostru. L-am întrebat de multe ori pe moş Pascalou cum îl chema, dar n-a vrut să ne spună. Până la urmă atâta l-am bătut la cap şi ne-am rugat de el încât n-a mai avut încotro şi ne-a mărturisit cum îl chema: contele de Peyrac. Îmi aduc aminte că în ziua aceea eram la oficiu toţi trei, adică eu, Cantor şi moş Pascalou. Tocmai atunci a trecut Barbe pe acolo şi a auzit ce ne spunea moşul. S-a făcut ba albă la faţă, ba verde, ba roşie, şi s-a răstit la el că s-a prostit de tot de ne povesteşte nouă asemenea lucruri groaznice. Că ce, voia ca blestemul care căzuse asupra tatălui să cadă şi asupra copiilor lui? Că după ce că mama lor atâta se chinuise să-i scape de soarta nenorocită care-i păştea, acum venea el, un hodorog nebun, să le vâre în cap lucruri pe care nu trebuia să le ştie, că aşa şi pe dincolo...Sporovăia într-una, nu se mai oprea şi noi nu pricepeam nimic, şi nici moşul, rămăsese şi el ameţit. Pe urmă, zice: ”Ia ascultă, fato, vrei să zici cumva că băieţii ăştia doi, de-i vezi colea, sunt copiii lui?! Barbe, când l-a auzit, a rămas cu gura căscată, ca peştele pe uscat. Pe urmă a început iar să bodogănească, încerca s-o dreagă, dar se scăpase, era proastă dacă-şi închipuia că lucrurile puteau rămâne aşa. N-am mai slăbit-o cu întrebările nici o clipă. “Cine era tatăl nostru, Barbe? Ia spune, hai, era contele de Peyrac?” Ea nimic, nu şi nu, că astea nu-s lucruri pe care să le ştim noi, că s-o lăsăm în pace că are treabă şi nu stă de toate prostiile noastre...Dacă am văzut aşa, ne-am gândit la o stratagemă: într-o zi, când aţipise în faţa focului, am legat-o fedeleş de scaun, fără să

simtă, şi pe urmă am trezit-o şi i-am spus că ori ne mărturiseşte adevărul, ori o punem cu tălpile pe jăratic, ca pe tâlharii de drumul mare. Scurt şi cuprinzător!

Angelica lăsă să-i scape un ţipăt de groază. Era cu putinţă aşa ceva? Copiii ei, fiinţele acestea nevinovate...

Florimond începu să râdă, fericit la amintirea unor lucruri care pe el îl umpleau de încântare.

- Când a simţit puţină fierbinţeală la tălpi, ne-a spus tot, dar numai după ce ne-a cerut să jurăm că n-o să vorbim cu nimeni niciodată despre asta. Şi am ţinut secretul mai bine decât ar fi sperat ea. Dar eram nemaipomenit de mândri că tatăl nostru era tocmai acel gentilom care-şi pusese toţi duşmanii cu botul pe labe...Şi la scurt timp după asta, Cantor şi-a pus în cap să plece pe mare în căutarea lui.

- Şi de ce tocmai pe mare?

- Aşa îi intrase lui în cap, zicea că marea e locul cel mai depărtat şi că acolo trebuie să se fi refugiat tatăl nostru.

Angelica îşi dădu seama că pentru Cantor marea era ceva despre care el nu reuşise să-şi facă o idee prea precisă, dar care în orice caz ducea la îndepărtate paradisuri pline de verdeaţă unde se realizau absolut toate visurile, aşa că nu era greu de înţeles de ce tocmai marea îi păruse lui locul cel mai potrivit unde îşi putea afla tatăl dispărut.

- Cantor compusese şi un cântec, reluă Florimond. Nu-mi mai aduc prea bine aminte cuvintele, dar era foarte frumos. Era povestea vieţii tatei, aşa cum o ştiam noi. "Am să cânt mereu cântecul ăsta, peste tot unde am să mă duc, şi precis că au să fie şi oameni care să-şi dea seama despre cine e vorba şi au să-mi spună unde-l pot găsi", zicea el mereu.

Angelica simţi un nod în gât şi ochii i se umplură de lacrimi. Într-o clipă şi-i închipui pe amândoi punând la cale în taină planuri peste planuri legate de neînchipuita odisee a micului trubadur care se hotărâse să plece în căutarea omului din legendele auzite de ei.

- Eu nu eram de acord cu el, zise Florimond. Nu voiam să plec, fiindcă slujba mea de paj la Versailles îmi plăcea. Cine vrea să-şi croiască o carieră la curte n-are ce căuta să cutreiere mările, nu-i aşa, mamă? Dar Cantor nu s-a lăsat şi a reuşit să plece. Întotdeauna reuşeşte să-şi atingă scopul. Barbe chiar zicea: "Ăsta micul, când îi intră lui în cap cine ştie ce, apăi e de o mie de ori mai rău ca maică-sa, n-o mai scoţi la cap cu el..."Mamă, ce crezi, Cantor a reuşit până la urmă să-l găsească pe tata...?

Angelica îi mângâie buclele dese şi mătăsoase fără să rostească un cuvânt. Nu mai avea curajul să-i mai amintească încă o dată că bietul Cantor era mort, plătind cu viaţa lui, asemeni cavalerilor Sfântului Graal*, setea de a urmări o himeră! Bietul paj! Bietul micuţ trubadur,

---

* Sfântul Graal – potir din care ar fi băut Iisus Christos la Cina Cea de Taină şi în care, mai apoi, Iosif din Arimanteea i-ar fi adunat sângele scurs din răni după răstignirea pe cruce. În Evul Mediu nenumăraţi cavaleri, în special englezi ("Cavalerii Mesei Rotunde" ai regelui Arthur, care făcuseră din Graal un adevărat cult) au pornit în căutarea lui, inspirând pe trubaduri, care au creat o întreagă literatură legată de aceste căutări. (n. trad.)

cu chitara lui fermecată! Şi chipul delicat al lui Cantor, cu ochii închişi, aşa cum trebuie că zăcea pe fundul mării, i se arătă prin pânzele de apă cu reflexe pure de smarald.

- ... cu puterea cântecului lui? şopti Florimond continuându-şi ideea începută.

Nu ştiuse ce se ascundea în spatele privirilor atât de pline de cea mai curată nevinovăţie. Lumea viselor copilărie, în care se împletesc atât de ciudat nebunii şi gânduri pline de înţelepciune, nu-i mai era accesibilă...

"Toţi copiii au capetele pline de tot felul de lucruri nebuneşti, gândi ea cu inima sfâşiată. Nenorocirea e că ai mei le şi fac!..."

Şi totuşi lucrurile nu se sfârşeau aici. Seara aceea avea să-i mai rezerve şi alte surprize.

4

Florimond rămase un timp fără să spună o vorbă, adâncit în gânduri, apoi ridică privirile spre ea.

- Mamă, e adevărat că regele l-a condamnat la moarte pe tata? M-am tot gândit la asta de mult timp şi mărturisesc că gândul ăsta nu-mi dă pace, fiindcă ştiu că regele e omul cel mai drept din lume...

Băiatul suferea văzând cum un idol ameninţa să se sfărâme în cioburi.

Încercă să-l liniştească spunându-i cu blândeţe:

- Nu, nu-i aşa. Oamenii răi şi invidioşi i-au pricinuit toate relele, ei l-au condamnat la moarte, nu regele. Regele l-a scăpat!

- Ah! Ce bine-mi pare! aproape că gemu Florimond, fericit.

Aşteptase răspunsul ei ca pe o lovitură şi uşurarea simţită acum îl făcea să fie de-a dreptul radios.

- Da, mamă, urmă el năvalnic, fiindcă îl iubesc pe rege din tot sufletul, dar tot pe tata îl iubesc mai mult! Când se întoarce? Din moment ce regele l-a scăpat din mâinile duşmanilor lui, acum se poate întoarce, nu-i aşa? Şi poate să-şi reia rangul şi demnităţile.

Angelica oftă, simţindu-şi inima grea ca de plumb.

- E o poveste lungă şi încurcată, bietul meu băiat! Şi nu cred că e cineva pe lume în stare să descurce toate iţele, aşa sunt de încâlcite. Până în vremea din urmă credeam şi eu că tatăl tău e mort şi chiar şi acum am destule momente când tot mi se pare că visez. Încă tot nu-mi vine a crede de-a binelea...Dar sunt aproape sigură că n-a murit, a scăpat de rug şi a venit aici să caute aur...Asta nu se poate tăgădui, dovezile sunt clare...şi totuşi mi se pare cu neputinţă. Tocmai de asta spun că uneori nici mie nu-mi vine a crede, că mă tem să nu fi visat eu toate lucrurile astea. Porţile Parisului erau păzite ca-n vreme de asediu, toată lumea care intra era cercetată în amănunţime, în jurul palatului mişunau spionii, gata să dea alarma la cel mai mic semn...Pe unde ar fi putu intra?

Îl văzu pe Florimond privind-o cu o clătinătură din cap, plin de superioritate şi cu un surâs indulgent. Băiatul ăsta îi trântea surprize peste surprize şi se părea că şi acum se pregătea s-o facă praf cu alta!

- Florimond! şopti ea fremătând, ştii tu cumva...?

- Evident, rosti el cu simplitate căutată, încrețindu-și fruntea.

Și se apropie de urechea ei, rostind în încet:

- Prin coridorul subteran din fântână!

- Cum? Prin...Ce spui tu acolo?

Cu aerul misterios al celui introdus în toate secretele, Florimond se ridică și o luă de mână.

- Vino cu mine.

În coridor, băiatul apucă o lampă mică de lângă ușa de la intrare și pe urmă ieșiră amândoi în grădină. Luna lumina destul de puternic ca să vadă bine până aproape de zidul vechi, unde Angelica ținuse morțiș ca foarfeca grădinarului să nu se mai amestece în tufișurile și ierburile care creșteau acolo în voie, formând un colț de sălbăticie unde îi plăcea uneori să vină să guste o clipă de liniște, lângă fântâna medievală cu micul ei acoperiș grosolan de fier forjat ce dădea încă o idee asupra artei cam din topor dar plină de vigoare de acum două secole și mai bine. O coloană spartă și pe jumătate prăbușită, un blazon sculptat cu neîndemânare pe spătarul băncii grele de piatră și alte câteva vestigii aduceau aminte de splendorile trăite cândva de locurile acestea, care la început nu formaseră decât un unic și imens palat al regilor Franței și se transformaseră mai apoi în cartierul pe care parizienii se obișnuiseră să-l numească Marais.

- Secretul acesta îl știm de la moș Pascalou, lămuri plin de importanță Florimond. Ne-a povestit că tata a supravegheat el însuși lucrările de consolidare a vechii treceri subterane și că din toată construcția palatului tocmai asta l-a interesat cel mai mult. A plătit cu aur greu trei oameni de credință ca să facă treaba asta și să nu trăncănească și uite că i-a prins bine. Moș Pascalou era și el unul din cei trei și ne-a spus-o nouă fiindcă eram fiii lui, altminteri ar fi tăcut mâlc. Uite, să vezi că nici nu se bagă de seamă...

- Nu se vede nimic, zise înfiorată Angelica, scrutând întunecimea adâncă a fântânii.

- Nu spuneam eu? Intrarea e așa de bine ascunsă că secretul nu poate fi aflat de nimeni, nici măcar ziua pe lumină. Așteaptă puțin.

Puse lampa în ciutura grea de lemn cu cercuri de aramă care atârna cuminte în lanțul ei și slăbi lanțul încetișor, lăsând lumina să coboare puțin câte puțin. Razele albe ale lămpii făceau să lucească sinistru pereții umezi și întunecați.

Aproape de jumătatea distanței până la pânza de apă, băiatul opri găleata și zise:

- Gata. Dacă te uiți cu atenție poți vedea în perete o ușă mică de lemn. Acolo e intrarea în subterană. E foarte adâncă, trece pe sub pivnițele caselor din vecinătate și nimeni habar n-are de ea. Trece pe sub meterezele de la Bastilia și pe vremuri dădea în faubурgul Saint-Antoine, în catacombele care duc la vechea albie a Senei. Dar tata a pus să se astupe trecerea spre catacombe și a prelungit tunelul până în pădurea Vincennes. Acolo abia se termină, dă într-o veche capelă ruinată, care nu mai e folosită de zeci de ani. Nu mai calcă nimeni pe acolo și nu e nici o primejdie să-și dea cineva seama. Așa că păcăleala a fost gata. Era un om foarte prudent, nu? Se gândea la orice!...

- Şi de unde putem noi afla dacă trecerea asta poate fi folosită?

- Oho! Este cât se poate de bună! Eu unul de ce să mint, n-am folosit-o niciodată după ce a murit moş Pascalou, dar el avea poruncă s-o îngrijească în permanenţă ca pe ochii din cap. Cât a trăit s-a îngrijit ca broasca uşii să fie mereu unsă şi merge şi acum de minune, se deschide numai ce apeşi puţin pe clanţă. Şi la Vincennes la fel. Bătrânul zicea că trebuie ţinut tot drumul ăsta în bună stare, ca să se poată folosi de el stăpânul, când o avea nevoie. Nu ştiu dacă s-a întors vreodată, dar am fost de mai multe ori la Vincennes toţi trei, adică moş Pascalou, Cantor şi cu mine, ca să-l aşteptăm. Trăgeam cu urechea la cel mai mărunt foşnet, speram să-i auzim pasul. "Şchiopul din Languedoc", aşa ne-a spus bătrânul că îi mai zicea, pasul lui nu putea fi confundat cu al nimănui...

Angelica îl privi atentă, căutând să-i distingă expresia feţei în lumina nesigură a lunii.

- Florimond, sper că nu vrei să mă faci să cred că tu şi Cantor aţi coborât în...fântâna asta!

- Ba da, ba da, răspunse băiatul cu aerul că asta era un simplu fleac, am coborât de mai multe ori, nu ştiu ce ţi se pare aşa de neobişnuit...

Începu să tragă ciutura în sus cu băgare de seamă şi pufni dintr-odată în râs:

- Barbe, săraca, ne aştepta aici turuind într-una la rugăciuni, era speriată ca o găină care vede că a clocit răţuşte!

- Barbe? Ah! Va să zică ticăloasa asta ştia şi mie nu mi-a suflat o vorbă! Ei, lasă că am eu grijă de ea!...

- Cum să nu ştie? Cine ne-ar mai fi tras afară cu găleata dacă nu era ea?

- Bine, dar e o ticăloşie! Cum a putut să vă lase să faceţi asemenea...asemenea...blestemăţii fără să-mi spună şi mie?

- Păi...are şi ea numai un rând de tălpi, săraca, şi dacă i le prăjeam bine pe jar...Nu te gândeşti? Cu ce ar mai fi umblat?

- Florimond! Îţi dai seama că pentru toate astea ar trebui să-ţi trag o bătaie soră cu moartea?

Băiatul nu răspunse nici da nici nu. Se arăta foarte preocupat de aşezarea găleţii la locul ei, apoi de scoaterea cu nesfârşite precauţii a lămpii, pe care o puse pe colacul fântânii, al cărei interior nu mai era acum decât o gaură neagră şi plină de taine sinistre. Angelica îşi trecu mâna pe frunte, ca ameţită, încercând să-şi rânduiască gândurile cât de cât.

- Ce nu înţeleg eu din toată tărăşenia asta...zise ea.

Şi rămase pe gânduri.

- Ei, ce nu înţelegi? E ceva aşa de greu de înţeles aici?

- Da. Cum a putut ieşi tatăl tău din fântână singur, fără să-l aştepte nimeni care să-l tragă afară.

- Foarte simplu. În zidul fântânii sunt înfipte nişte scoabe, tocmai pentru asta. E drept că noi nu le-am folosit, moş Pascalou nu ne-a lăsat, zicea că suntem prea mici ca să putem umbla pe scoabele astea fără primejdie, iar el era prea bătrân ca să se mai încumete. Aşa că n-am avut încotro şi am fost nevoiţi s-o suportăm pe Barbe cu tânguielile ei ca să aibă cine ne trage afară când ne întoarcem. Când a simţit că i se

apropie sfârşitul, bietul moş Pascalou mi-a dat de veste şi am şi venit într-un suflet, eu şi abatele. Ştii ce cumplit e să vezi cum se stinge un om sub ochii tăi, mamă? Şi încă un slujitor atât de credincios!...I-am ţinut mâna până în ultima clipă, când a închis ochii pentru totdeauna, bietul de el!

- Foarte bine ai făcut, Florimond. Aşa se şi cuvenea. Eu...

- Ştii ce mi-a spus? "Domnişorule, zice, fii cu ochii în patru la puţul acela, să fie mereu pregătit, poate o da Dumnezeu să se întoarcă stăpânul." I-am făgăduit că aşa am să fac şi până acum m-am ţinut de cuvânt. De fiecare dată când vin la Paris cobor şi mă asigur că broasca uşii merge cum trebuie. De două ori am şi uns-o, mi s-a părut că era nevoie.

- Şi...faci asta...singur? Sau te ajută Barbe?

- Ei, Barbe! Las-o pe Barbe, m-am săturat până peste cap de smiorcăielile ei. Doar sunt destul de mare ca să mă descurc singur, fără să mai am nevoie de nici o Barbe! .

- Cum, şi cobori pe scoabele de fier din pereţi?

- Fireşte. Doar e nemaipomenit de simplu, ţi-am mai spus. Puţină gimnastică, atâta tot. Sunt eu în stare şi de lucruri mai grele, nu numai de fleacuri din astea.

- Ţi abatele Lesdigueičres te-a l?sat? Nu s-a opus unor asemenea nebunii primejdioase?

- Domnul abate nu e la curent cu istoria asta. Moş Pascalou ne-a încredinţat secretul nou, adică mie şi lui Cantor, fiindcă eram fiii stăpânului acestui loc şi se cuvenea prin urmare să ştim. Dar abatele n-are nici în clin nici în mânecă cu aşa ceva. Acum, de exemplu, doarme şi bag mâna-n foc că habar n-are de ce facem noi aici. Sunt sigur că n-a avut niciodată nici o bănuială.

- Ei, oftă Angelica, s-au făcut copiii mari!...Prin urmare, toate aventurile astea ale tale se desfăşoară noaptea, nu? Văd că începi să devii bărbat în toată puterea cuvântului. Şi nu ţi-e frică să te trezeşti singur-singurel noaptea, în coridorul acela subteran?

Florimond clătină din cap. Nu, nu-i era frică. Şi chiar dacă i-ar fi fost, n-ar fi mărturisit una ca asta în ruptul capului.

- Tata era foarte interesat de tot ce ţinea de minerit, din câte am reuşit eu să aflu. Poate din cauza asta nu mi-e frică sub pământ, ba chiar îmi şi place.

Florimond trăgea cu coada ochiului, măgulit fără îndoială de admiraţia pe care mama lui nu reuşea s-o ascundă, şi zâmbea uşor. Un zâmbet care în lumina lunii o făcea pe Angelica să recunoască o anumită cută ironică a buzei şi scânteierea ciudată a ochilor negri, aidoma ultimului senior din neamul conţilor de Toulouse, căruia îi plăcea atât de mult să scandalizeze, să lase cu gurile căscate şi să îngrozească pe nătărăii din jurul lui.

- Dacă vrei să mergem prin tunel, mamă, mergi cu mine. Cunosc drumul.

5

Galera regală intra încet şi maiestuos în portul Marsilia. Rada portului, lucie ca oglinda şi albastră ca smaraldul, se învăpăie sub reflexele steagurilor purpurii de mătase împodobite cu ciucuri aurii ce atârnau greu în bătaia vântului. Drapelele încărcate de blazoane fluturau semeţe pe catarge, purtând emblema amiralului şi pe cea a marinei regale, roşii amândouă şi brodate cu crini grei de aur.

Sosirea galerei stârni pe ţărm un freamăt de colo până colo. Negustoresele de tot felul care-şi lăudau în gura mare marfa, pescăresele şi florăresele îşi însfăcară la iuţeală panerele în care-şi duceau mărfurile lor de toate felurile, smochine şi mimoze, pepeni galbeni şi garoafe, purceluşi de mare şi scoici, schimbând între ele entuziaste comentarii sonore şi îndreptându-se în graba mare spre locul unde falnica galeră urma să acosteze. Doamnele elegante care-şi făceau plimbarea urmate de căţeluşi de rasă, pescarii cu tichii roşii care îşi cârpeau năvoadele, toţi îşi înălţau ochii şi priveau spre apă, încântaţi de spectacol. Doi hamali turci, cu şalvari verzi dungaţi cu roşu şi cu busturile măslinii lucind de transpiraţie, îşi lăsară sacii uriaşi de peşte uscat cu care se munciseră până atunci, se aşezară cât mai confortabil pe ei şi scoaseră lulelele lungi, îndesându-le cu tutun şi începând să pâcâie liniştiţi, cu ochii la agitaţia stârnită pe mal. Sosirea galerei le îngăduia să-şi mai tragă puţin sufletul, căci tot zumzetul marelui port se domolea pentru scurtă vreme. Căpitanii care supravegheau cu ochi aspri încărcarea vaselor lor, negustorii pântecoşi care alergau năduşind în toate părţile, însoţiţi de conţopişti şi de misiţi dornici cu toţii de un câştig bunicel, toată lumea asta îşi lăsa pentru scurt timp treaba, se îndrepta din şale şi căsca gura la spectacolul acesta destul de rar pentru toţi. Graţia galerei alunecând pe oglinda apei îi captiva, laolaltă cu înfăţişarea ţanţoşă a ofiţerilor, dar mai cu seamă ceea ce îi fascina pe toţi era vederea osândiţilor care trăgeau la lopeţi. spectacol cutremurător care le făcea pe femei să se închine speriate, deşi nu s-ar fi putut spune despre ele că ar fi fost nişte fricoase.

Angelica se ridică de după afetul de tun după care stătuse adăpostită destul timp până acum. Aproape că-i înţepeniseră oasele. Porni şi ea în aceeaşi direcţie cu toată lumea, amestecându-se în mulţime, iar Flipot o luă pe urmele ei, atent să nu se piardă cumva unul de altul.

Jos, pe oglinda apei, aproape de turnul Sfântul Ioan, galera părea acum să ezite, asemeni unei păsări uriaşe scânteind în purpură şi aur, cu raze grele de soare pe sculpturile poleite care o împodobeau.

Într-un târziu, porni să alunece uşor spre chei în bătăile puternice ale celor douăzeci şi patru de lopeţi care loveau apa ritmic, după bătaia tobei care se auzea până la mal. Veni spre ţărm, întorcând spre larg pintenul lung de lemn de abanos, împodobit la partea de sus cu o sirenă uriaşă de lemn aurit. Toată mulţimea de pe mal putea privi acum pupa meşteşugit lucrată, plină de sculpturi tot din lemn poleit şi de blazoane, peste care se ridica un soi de cort de brocart roşu ţesut cu aur, de formă pătrată, pe care marinarii îl mai numeau şi tabernacol şi unde se aduna corpul ofiţeresc de pe vas.

Cu puţin înainte de acostare, lopeţile grele se ridicară şi rămaseră nemişcate. Răsunau asurzitoare fluierele supraveghetorilor, apoi se auzi bubuitul gongului care anunţa oprirea şi, dominând toate celelalte elemente ale decorului sonor, înjurăturile lungi şi pline de furie ale căpitanului la adresa matelotilor care îl făceau de râs strângând pânzele prea încet, ca nişte marinari de apă dulce cum ar fi meritat de bună seamă să fie.

Lângă balustradă, în apropierea scării de lemn aurit, îşi făcu apariţia un grup de ofiţeri în uniforme de mare ţinută. Unul din ei se plecă într-un gest curtenitor, îşi scoase pălăria şi începu să facă semne în direcţia în care se afla Angelica. Ea se întoarse speriată şi, spre marea ei uşurare, văzu un mic grup de doamne tinere şi elegante care atunci coborâseră dintr-o caleaşcă. Deci lor li se adresa ofiţerul acela! Una din ele, o brună cu priviri provocatoare, deşi obrazul îi era poate niţeluş cam prea înţesat de aluniţe false, exclamă cuprinsă de încântare:

- Ah, dar acest Vivone e de-a dreptul delicios! Îi place teribil să fie amiral şi să aibă aici la Marsilia mai multă putere decât regele însuşi, dar asta nu-l face deloc mai puţin drăguţ şi îndatoritor. Şi e atât de simplu şi de apropiat! Uite, ne-a văzut şi nu se dă în lături să ne prezinte omagiile lui de la o distanţă atât de mare! Adorabil!

Recunoscându-l pe ducele de Vivonne, Angelica se trăsese iute la loc în mulţime. Fratele doamnei de Montespan păşea falnic pe pavajul plin de mâzgă, îndreptându-se măreţ şi teatral, cu braţele întinse, spre tânăra brunetică.

- Sunt fermecat să văd pe malul acesta vrăjit o frumuseţe neasemuită, scumpă Ariana! Şi pe dumneata, divină Casandra! Dar ce-mi văd ochii! Nu cumva e tânărul nostru Calistro! Ah, ce fericire!

Şi, cu o vioiciune mondenă pe care mulţimea de gură-cască din jur o contempla plină de admiraţie invidioasă, amiralul şi micul grup de prieteni schimbau pe întrecute reverenţe peste reverenţe şi cele mai alese formule de politeţe. Ducele de Vivonne era, fireşte, cel ce domina întreaga atmosferă, datorită poziţiei sale importante, aproape de vice-rege. Chipul său bronzat de soare şi de vânturile mării se potrivea cu ochii lui albaştri şi cu coama deasă şi blondă. Era înalt şi plin de vigoare, aşa că-şi purta cu uşurinţă trupul niţeluş cam prea bine hrănit şi ştia să se mişte sprinten şi graţios, ca un actor cu experienţă. Surâzător, plin de vervă scânteietoare şi de farmec, se asemăna mult cu sora sa, metresa regelui.

- Numai printr-o întâmplare din cele mai fericite am putut găsi azi o clipă de răgaz, explică el. Fiindcă peste două zile trebuie să plec la Candia. Dar am avut de înfruntat o furtună care a produs oarecare avarii şi mai am şi mulţi oameni bolnavi, aşa că am fost obligat să fac această escală la Marsilia, unde iată că am aleasa plăcere să întâlnesc prieteni atât de dragi. Aşa că vă rog să-mi îngăduiţi să vă consider invitaţii mei, avem la dispoziţie două zile întregi în care să ne facem de cap.

Un pocnet uscat, asemănător unui foc de pistol, făcu deodată tot veselul grup să sară ca ars. Unul din paznicii deţinuţilor de pe galeră, înfuriat de mulţimea care se apropiase prea mult, dăduse de înţeles tuturor, în chipul acesta original, că era cazul să se dea înapoi.

- Să mergem mai încolo dragele mele prietene, zise ducele de Vivonne aşezându-şi mâinile elegant înmănuşate în piele albă pe umerii

la fel de albi ai însoţitoarelor sale. Ocnaşii trebuie să coboare de pe galeră, fiindcă le-am îngăduit unora din ei să meargă la barăcile lor din tabăra de la Golful Stâncilor ca să-l îngroape creştineşte pe unul dintre ai lor care a avut nefericita inspiraţie să moară chiar când ne apropiam de intrarea în port. De altminteri tocmai din cauza asta am şi întârziat. Secundul meu a propus, iar eu l-am aprobat fără rezerve, ca trupul nefericitului să fie aruncat în apă, aşa cum e regula când nava se află în larg. Dar duhovnicul s-a opus cu toată străşnicia. Nu şi nu, că aşa n-ar avea destul timp să spună toate rugăciunile pentru odihna sufletului celui mort, că nu puteam proceda cu cadavrul unui semen de-al nostru ca şi cum ar fui fost un câine care a crăpat din senin, mă rog, atâta m-a bătut la cap că am fost nevoit să cedez, numai ca să scap de pisălogeala lui. Dar am cedat numai pentru că ne aflam în apropierea portului şi fiindcă am reuşit să-mi dau seama până acum cam ce fel de om e părintele acesta lazarist. E de o încăpăţânare, dragi prieteni, cum nu vă puteţi închipui, când îi intră câte o gogoriţă din asta în cap, nimeni nu i-o mai poate scoate. Nimic, poţi să-l iei şi cu binişorul, şi cu forţa, şi cu ameninţările, gata, s-a isprăvit, nimeni n-o mai scoate la cap cu el. Şi cum întotdeauna am fost de principiul că în asemenea împrejurări cel mai înţelept cedează, mi-am zis că nu e cazul să-mi bat singur cuie-n talpă şi să mi-l ridic în cap pe un popă ţicnit, drept care iată că gândul mi-a fost răsplătit de întâlnirea unei atât de alese şi de plăcute companii! Să mergem, vreau să vă aduc la cofetăria Scevola, unde se găseşte cea mai bună îngheţată din lume. Să ne desfătăm cu fistic şi să bem o cafea turcească. Ah, ce minune!

Se depărtară vorbind într-una, în timp ce supraveghetorul de pe galeră plesnea fără încetare din bici, asemeni îmblânzitorilor care se postează nemiloşi la uşa cuştii şi îndeamnă fiarele să iasă pe nisipul arenei, spre cruda desfătare a spectatorilor.

În spatele balustradei aurite se auzea huruitul înspăimântător al lanţurilor târâte pe scânduri, la un loc cu răcnetele înfundate şi răguşite ale supraveghetorilor mai mărunţi, care profitau de situaţie să se arate zeloşi şi se agitau într-una.

Mulţimea de pe mal aştepta în tăcere, plină de emoţie înfrigurată, tresărind cu un freamăt de spaimă când primii condamnaţi se iviră sus, în capătul pasarelei, cu staturile lor chinuite de atâta tras la vâsle şi cu lanţurile grele care le atârnau de mâini şi de picioare. Ca să-şi uşureze cât de cât mersul, îşi luaseră lanţurile care pe umăr, care pe braţ, care pe după gât, stârnind în mulţimea privitorilor un fior la vederea unor asemenea chinuri parcă fără sfârşit. Unul după altul coborâră tăcuţi pasarela, de fapt o scândură groasă aruncată între mal şi punte, în dreptul deschizăturii din balustradă. Erau prinşi în lanţuri în grupuri de câte patru. Purtau cu toţii pe sub cătuşele grosolane de la glezne cârpe murdare cu care încercau să se apere de rosături, dar multe din cârpele acestea erau pline de sânge.

Cuprinşi de o spaimă mută la vederea acestei cumplite nenorociri care putea lovi o fiinţă omenească, bărbaţii şi femeile de pe mal îşi făcură cruce în tăcere. Ocnaşii mergeau fără o vorbă, cu ochii în pământ. Hainele lor, sau mai bine zis ceea ce fusese cândva îmbrăcăminte, devenind acum nişte zdrenţe care abia se mai ţineau, împrăştiau o duhoare de nedescris.

Câte un rest de cămaşă, nişte pantaloni de lână ţesuţi grosolan, brâuri groase dintr-o ţesătură albă la vremea ei, toate udate mereu de stropii de apă săraţi stârniţi de vâslele grele. Cei mai mulţi dintre ei purtau bărbi încâlcite şi toţi aveau pe cap tichii de lână, pline de jeg, care le acopereau coamele netunse cu lunile şi le veneau aproape până peste ochi. Cei mai mulţi purtau tichii roşii, dar se vedea ici şi colo câte una verde. Aceştia din urmă erau condamnaţi pe viaţă.

Primii trecură nepăsători, silindu-se să nu arate că ar fi fost impresionaţi de tabloul pe care ei înşişi îl ofereau mulţimii. Îndată însă atmosfera se dezmorţi, cei din grosul şirului arătându-se mai vorbăreţi. Rânjeau la femeile prin faţa cărora treceau, aruncându-le cuvinte deşucheate pe care le însoţeau cu gesturi obscene. Unul din condamnaţii pe viaţă înşfăcă de guler pe unul din târgoveţii ce căscau gura, un o omuleţ blând ce privea speriat, cu ochi mari şi probabil cu mulţumirea că nu se afla şi el printre nefericiţii din faţa lui.

- Ce beleşti ochii într-una? mârâi condamnatul scuturându-l ca pe o traistă în mâinile lui puternice. Îţi place, ai? Butoi de vin ce eşti! Otreapă nenorocită!

Unul dintre supraveghetori se năpusti spre el şi biciul lui, mânuit cu îndemânare, îşi lipi cu un plescăit usturător pleasna de cânepă pe grumazul vânăt, deja plin de vânătăi şi de bube, făcându-le pe femeile din apropiere să scoată ţipete înspăimântate şi pline de milă.

Zarva se potoli îndată la apariţia unui nou grup de condamnaţi, de data asta unii plini de solemnitate, toţi cu tichiile în mână. Buzele lor se mişcau nedesluşit, şi în liniştea care se lăsase răsună murmurul amestecat al rugăciunilor. Tăcerea solemnă cuprinse toată mulţimea, până în rândurile din spate. Doi deţinuţi coborâră pasarela ducând într-o pânză de corabie o formă alungită, ce nu putea fi decât un corp omenesc, iar în urma lor preotul, a cărui sutană neagră contrasta cu fluturarea de zdrenţe multicolore din jurul lui.

Angelica îl privi cu ochi plini de lăcomie. Nu era sigură că îl recunoaşte, doar trecuseră zece ani şi clipele când se aflase în prezenţa părintelui Antoine îi fuseseră sfâşiate de alte dureri, astfel încât chipul lui nu-i rămăsese întipărit prea bine în minte.

Cumplitul şir omenesc trecu prin faţa ei şi se depărtă în tăcere, sub privirile cutremurate ale celor de faţă. Într-un târziu, Angelica îl trase pe Flipot de mânecă şi-i şopti:

- Fii atent aici, la ce-ţi spun eu! L-ai văzut pe preotul de adineauri, nu? E părintele Antoine, aşa-l cheamă. Te ţii după el, fără să-l scapi din ochi, şi cum găseşti un moment când poţi intra în vorbă cu el...Tu eşti atent la mine, sau unde te uiţi? Măgarule! Vezi să nu te pocnesc! Va să zică, imediat ce poţi vorbi cu el, îi spui aşa: doamna de Peyrac este aici. Dacă-l vezi că-l interesează cuvintele astea, îi spui că vreau să stau de vorbă cu el la hanul de la Cornul de Aur. Ai înţeles? Dă-i drumul şi fii atent cum te descurci!

6

- Intraţi, părinte, zise Angelica.

Preotul şovăia în pragul odăii unde îl invita această doamnă din lumea mare, cu veşminte de o atât de costisitoare simplitate. Era vizibil stânjenit de propriul lui aspect greoi, cu bocancii grosolani şi cu sutana neagră decolorată, bătând pe alocuri într-un verzui nedefinit şi cu manşetele ferfeniţite care lăsau să i se vadă mâinile mari şi roşii, crăpate de apa sărată a mării.

- Iertaţi-mă, părinte, dacă vă primesc astfel în camera mea, urmă Angelica, dar mă aflu aici în mare taină şi n-aş vrea cu nici un preţ să fiu recunoscută de cineva.

Preotul făcu semn că înţelege şi că lui toate lucrurile astea ce ţineau de etichetă îi erau indiferente. Se aşeză modest pe taburetul pe care i-l oferise cu un gest Angelica şi aşteptă fără să spună o vorbă. Angelica îl privi atentă şi de data asta îl recunoscu. Tot aşa îl văzuse aşezat într-o seară în faţa sobei din odaia lui jupân Aubin, călăul Parisului, cu umerii lui lăsaţi, cu aerul de biată făptură neajutorată şi cu scăpărarea neaşteptată a ochilor lui negri ca doi tăciuni încinşi când ridica pleoapele spre cel cu care vorbea.

Angelica se aşeză şi ea pe un fotoliu din faţa lui.

- Vă mai amintiţi de mine, părinte?

Un surâs fugar flutură o clipă pe chipul sever al părintelui Antoine.

- Da, îmi amintesc.

O examina la rândul lui cu atenţie, comparând-o pe femeia aceasta din faţa lui cu cea de odinioară, buimacă, înspăimântată, cu trupul deformat de sarcină, aproape nebună, pe care o văzuse rătăcind într-un amurg cumplit de iarnă prin preajma resturilor unui rug ale cărui ultime rămăşiţe erau împrăştiate de vântul îngheţat.

- Eraţi atunci pe cale de a aduce pe lume un copil, nu? zise el cu o voce plină de blândeţe. Ce s-a mai întâmplat pe urmă?

- A fost băiat, răspunse ea. A venit pe lume chiar în aceeaşi noapte. S-a născut sănătos şi a trăit...dar acum...acum e mort. A murit când avea nouă ani.

Sfâşiată de amintirea micului Cantor, Angelica se întoarse cu faţa spre fereastră.

"L-a înghiţit marea aceea blestemată, Mediterana", vru ea să mai adauge, dar se stăpâni.

Se lăsa seara. Străduţele înguste ale oraşului se însufleţeau şi începeau să răsune de strigăte, de cântece, de chemări în sumedenie de limbi, turceşte, spanioleşte, greceşte, arăbeşte, italieneşte sau englezeşte, în timp ce lupanarele şi tavernele se deschideau şi oraşul îşi începea cealaltă viaţă, cea de noapte, fremătătoare şi plină de primejdii ascunse.

Undeva în apropiere răsunară câteva acorduri de chitară şi îndată se auzi şi o voce bărbătească înălţându-se fierbinte şi plină de vibraţii puternice. Dar în ciuda acestei rumori nedesluşite care răzbătea din toate părţile, prezentă rămânea marea, atotstăpânitoare, cu freamătul ei înăbuşit, asemeni unui roi de bondari pe care nimic nu-i poate face să înceteze.

Părintele Antoine o privea gânditor.

Femeia aceasta atât de frumoasă, sclipitoare în eleganța ei sobră, nu mai avea nimic comun cu făptura aceea chinuită a cărei amintire îi rămăsese atât de puternic întipărită în minte de ani de zile. Pe aceasta o vedea sigură pe ea, îndrăzneață, experimentată și chiar simțea că într-o oarecare măsură putea fi primejdioasă. O recunoscuse de la început, e drept, dar nu fusese chiar sigur că nu se înșela, așa că ultimele îndoieli îi fuseseră spulberate abia de expresia de durere care se întipărise pe chipul femeii acesteia în clipa când îi vorbise despre copilul ei mort.

Angelica își întoarse privirile spre el și preotul își lăsă cu simplitate mâinile pe genunchi, într-un gest ce trăda o anume hotărâre, aproape o pregătire de luptă. Îl cuprinsese dintr-o dată teama și nu voia să vorbească. Ea l-ar fi silit până la urmă să-i spună sumedenie de lucruri și asta fără îndoială că ar fi însemnat o responsabilitate prea mare, pe care el nu și-o putea asuma într-o clipă.

- Părinte, zise Angelica, niciodată n-am știut și tocmai asta vreau să aflu...Niciodată n-am știut care au fost ultimele cuvinte rostite de bărbatul meu pe rug...Da, pe rug, insistă ea. În ultima clipă, când fusese deja legat de stâlpul acela. Ce a spus atunci?

Preotul ridică din sprâncene.

- Doamnă, drumul acesta pe care l-ați bătut până aici e o hotărâre ce vă face cinste, fără îndoială, numai că e cam târzie...Îngăduiți-mi să nu-mi amintesc, doar au trecut de atunci atâția ani și în timpul acesta, din nefericire, am stat la căpătâiul multor condamnați. Vă rog să mă credeți că nu-mi stă în puteri să vă răspund cu precizie la întrebarea asta.

- Ei bine, părinte, nu e nici o nenorocire dacă nu vă stă în puteri, fiindcă îmi stă mie. Vă pot spune eu: n-a zis nimic. Da, da, condamnatul acela n-a zis nimic când era legat de stâlp, fiindcă era deja mort. Și nu era bărbatul meu, ci altcineva, era cadavrul unui bărbat mort de mai înainte. Bărbatul meu era viu și a fost dus de acolo prin niște hrube subpământene, în timp ce mulțimea, afară, credea că privește la arderea lui de viu, la împlinirea sentinței nedrepte care îl lovise. Nu încercați să spuneți că nu-i așa, părinte, fiindcă vedeți că știu cât se poate de bine. Regele însuși mi-a mărturisit tot.

În timp ce vorbea, urmărea cu încordare chipul preotului, pândind un gest de surpriză sau de protest. Acesta însă rămase neclintit.

- Știați și dumneavoastră, nu-i așa? zise ea iute, dintr-o suflare. Ați știut de la început?

- Nu, nu de la început. Substituirea s-a făcut cu atâta îndemânare încât pe moment n-am avut nici cea mai mică bănuială...Îi puseseră și o cagulă pe cap, n-aveam cum să-mi dau seama...Eu îl credeam leșinat. Abia mai târziu...

- Mai târziu? Unde? Când? Și de la cine ați aflat?

Se plecase spre el fără să-și dea seama, cu răsuflarea întretăiată și cu ochii aprinși.

- Și l-ați văzut, nu-i așa? L-ați văzut și după aceea...? După ce ...după ziua aceea când credeți că a fost ars? Spuneți! L-ați văzut?

Preotul o privi cu gravitate. Acum o recunoștea cu totul și, mai, ales simțea ceva nedeslușit care-i spunea că femeia asta era aceeași de

acum zece ani. Nu se schimbase deloc, sufletul ei era tot cel care îl impresionase atât de puternic cu ani în urmă...

- Da, doamnă, răspunse el. L-am văzut. Ascultaţi-mă...

Şi îşi începu povestirea năucitoare, la care Angelica nu s-ar fi aşteptat nici în visurile ei cele mai nebuneşti.

Era o noapte îngheţată de sfârşit de februarie, la Paris. Februarie 1661. O noapte cumplită, noaptea când călugărul Conan Bécher îşi găsea sfârşitul "în ghearele demonilor", horcăind cu ultimele puteri: "Iartă-mă, Peyrac!..."

Părintele Antoine era în capelă şi se ruga. Un frate care ucenicea pe lângă sfântul lăcaş veni şi-i spuse că un om sărman voia să-l vadă. Un sărman care strecurase în palma fratelui ucenic o monedă de aur, lucru care pe frate îl nedumerise şi îl şi speriase puţin. Nu îndrăznise să-l alunge pe omul acela, aşa că acum se vedea nevoit să-l tulbure pe fratele Antoine de la cucernicele lui rugăciuni, faptă pentru care îşi cerea cu toată smerenia iertăciune.

Părintele Antoine nu se supărase şi se dusese la vorbitor să-l vadă pe omul acela. Ciudatul vizitator, calicul care dădea bacşişuri princiare, îl aştepta acolo, sprijinit într-un ciomag noduros, iar umbra lui stranie, cocârjată, aproape diformă, se proiecta mişcătoare pe pereţii văruiţi, în lumina pâlpâitoare a lămpii cu ulei. Era îmbrăcat sărăcăcios dar curat iar pe faţă purta o mască de fier negru. Când părintele Antoine ajunsese în faţa lui şi-l întrebase cu blândeţe ce anume voia de la el, omul îşi scosese fără un cuvânt masca şi atunci bietul preot căzuse îngrozit în genunchi, pornindu-se pe rugăciuni către Atotputernicul, să-l mântuiască de asemenea vedenii. Căci în faţa lui se afla un strigoi, strigoiul seniorului pe care el cu ochii lui îl văzuse ars pe rug în Piaţa Greve cu o lună mai înainte, pentru vrăjitorie.

Strigoiul zâmbea la el, cu un aer pişicher care pe bietul părinte îl îngrozea şi mai mult, făcându-l să tremure ca varga. Încerca să vorbească, dar din gura lui nu ieşeau decât nişte răguşeli din care nimeni n-ar fi reuşit să înţeleagă ceva şi bătea mătănii peste mătănii, rugându-se în gând Părintelui Ceresc, cu ochii închişi, să-l scape de năpastă. Când îi deschisese, strigoiul se făcuse nevăzut. Cu ochii holbaţi de groază, cu părul de la ceafă vâlvoi şi clănţănind din dinţi, părintele nu văzuse decât după un timp că arătarea aceea nu dispăruse, ci se prăbuşise şi zăcea la picioarele lui pe lespezile reci de piatră. Reuşind să-şi amintească de îndatoririle sale creştineşti, părintele Antoine făcu un efort supraomenesc ca să-şi stăpânească spaimele, şi se plecase asupra strigoiului, bâiguind rugăciuni şi adunându-şi toate puterile ca să poată să-l pipăie şi să se încredinţeze. Nu, nu era un strigoi, era cald, era un om viu, deşi părea a nu mai avea multă viaţă în el. Era sleit cu totul de puteri, trupul lui era mai curând schelet decât trup omenesc, uşor ca un fulg. Dar sub manta omul ducea un cimpoi care se vădi îndată a atârna mai greu decât el. Şi nu e greu de înţeles noul rând de spaime care-l năpădi pe părintele Antoine când îşi dădu seama că burduful cimpoiului era plin de ludovici de aur şi de bijuterii, fapt care-l zăpăci şi-l făcu să se întrebe dacă nu cumva vrăjmaşul îl chinuia cu vise urâte.

Bietul călugăr îl cărase, cu cimpoi cu tot, până la el în chilie şi se

dusese neîntârziat să-i povestească întâmplarea asta nemaipomenită părintelui stareț. Acesta găsise cu cale că străinul, nefiind decât un semen lovit de nenorocire, trebuia ajutat creștinește. Ba poate chiar Dumnezeu, în nesfârșita lui milă și îndurare, îi îndreptase pașii către acest sfânt lăcaș, prilejuindu-le astfel facerea unei fapte bune și cucernice. Drept care părintele Antoine îl adăpostise pe nefericitul înviat din morți în chilia lui și îl îngrijise plin de nădejdi, deși acesta se zbătea între viață și moarte.

- De când sunt pe lume, doamnă, n-am mai văzut un om în asemenea hal de sfârșeală. Nici nu-mi puteam da seama de unde mai putuse aduna trupul acesta, pe care îl schingiuise călăul atâta timp, de unde mai putuse aduna puteri ca să se târască până la sfânta mănăstire. Unul din picioare, stâlcit, purta urmele îngrozitoare ale torturii, niște răni purulente de sub genunchi până la șold, numai carne vie! Și era tocmai piciorul infirm! Și de o lună de zile bietul om umbla așa, fără ca rănile să i se poată odihni și ele, să i se închidă...O asemenea voință de fier face cinste speciei umane, doamnă!

Contele de Peyrac își revenea puțin câte puțin. El, cel atât de puternic și de plin de viață de altădată, primea acum viața înapoi în trupul lui schilav picătură cu picătură. Puterile parcă abia se încumetau să se întoarcă în trupul acesta, de unde fuseseră odată izgonite. Într-un rând, când parcă începuse să se mai întremeze, contele îi spusese părintelui Antoine: "De acum înainte, dumneata ești singurul meu prieten!"

Îi mărturisise pe urmă părintelui că se gândise la el încă de când își aduna ultimele puteri ca să se întoarcă la palatul lui din strada Beautreillis, când era atât de sfârșit încât la fiecare pas își spunea că acesta avea să fie fără îndoială ultimul. Să se întoarcă de atât de departe ca să moară cu o clipă înainte de izbândă! Ieșise din palat pe o portiță a grădinii, bine ascunsă în zidul acoperit de țesătura deasă a plantelor agățătoare, care, chiar și uscate, tot mascau atât de bine locul încât foarte puțini băgaseră de seamă existența portiței. Apoi se târâse până la mănăstirea lazariștilor, unde știa că-l găsește pe părintele Antoine. Și îl găsise.

Acum trebuia să se pregătească să fugă, fiindcă era limpede că în Franța nu putea să mai rămână. La vremea aceea, părintele reverend Antoine tocmai se pregătea să plece la Marsilia, însoțind un eșalon de deținuți care fuseseră condamnați la galere și urmau să meargă, pe jos, firește, până în sud, ferecați în lanțuri. Acolo, la Marsilia, părintele Antoine avea să-și ia în primire noul post, acela de duhovnic al condamnaților de pe galerele regelui.

Contele de Peyrac avusese atunci o idee care pe părintele Antoine îl uimise și-l umpluse de admirație: să se amestece printre condamnați și să facă o dată cu ei drumul până la Marsilia. Zis și făcut. Trupul lui deșirat și slăbănog parcă era alcătuit într-adevăr din fier. Contele suportase fără să crâcnească toate greutățile de neînchipuit ale drumului. Printre condamnați întâlnise un harap uriaș, pe care îl chema Koussi-Ba și care fusese sclavul lui. Se vădise cu această ocazie că domnul de Peyrac se purtase frumos cu sclavul acesta, care îi purta o recunoștință fierbinte și fusese fericit să își întâlnească stăpânul crezut mort. Părintele Antoine ascunsese printre catrafusele lui și cimpoiul contelui, plin cu aur și bijuterii,

ducându-i-l până la destinaţie. Acolo, aproape imediat după sosire, contele şi maurul Koussi-Ba reuşiseră să fugă de sub nasul paznicilor cu o barcă de pescuit, realizând cea mai spectaculoasă evadare de care puteau să-şi fi adus aminte bătrânii lupi de mare din Marsilia. De atunci, orice urmă li se pierduse.

- Şi nu l-aţi mai văzut niciodată pe soţul meu, părinte?

- Niciodată, doamnă.

- Şi n-aveţi nici un fel de idee de ce s-ar fi putut petrece cu contele de Peyrac după ce a evadat?

- Nu ştiu absolut nimic.

- Privirea ei rămăsese întrebătoare Aproape timidă, încercă marea cu degetul:

- Dar n-aţi venit sfinţia voastră la Paris, acum câţiva ani, ca să vă interesaţi ce se întâmplase cu mine? Cine vă trimitea?

- Părintele Antoine se foi neliniştit şi tuşi să-şi dreagă vocea.

- Hm! Hm! Va să zică, văd că dumneavoastră aţi aflat de vizita mea la avocatul Desgrez...Hm!

- Tocmai de la el ştiu.

Şi aşteptă cu inima bătând, pândind tremurătoare răspunsul lui. Cum călugărul tăcea, insistă:

- Cine vă trimetea, părinte?

Duhovnicul oftă adânc.

- Drept să vă spun, doamnă, nici eu nu ştiu, nici până în ziua de azi. Asta s-a petrecut acum câţiva ani şi eram aici, la Marsilia, mă ocupam de lazaretul osândiţilor la galere. M-am trezit într-o zi că vine la mine un negutător arab, unul din mulţii arabi care umblă tot timpul forfota prin port aici, la Marsilia. M-a luat la o parte şi mi-a spus în mare taină că cineva, dar n-a zis cine anume, cineva vrea să ştie ce s-a ales de contesa de Peyrac. Mă ruga să fac un drum la Paris şi mă sfătuia şi ce trebuie să fac. Să-l caut pe un avocat pe nume Desgrez, care cu siguranţă că ştia. Dacă nu dădeam de avocat sau dacă acesta nu-mi spunea nimic, urma să mă interesez la alte persoane, pe care tot aşa arabul mi le-a spus tot atunci dar le-am uitat, fiindcă ce mă interesa să aflu am aflat de la avocatul Desgrez şi n-am mai avut nevoie să trec şi pe la ceilalţi. Arabul mi-a oferit drept plată o pungă cu o sumă considerabilă. Vă spun drept că tocmai asta m-a făcut să accept, fiindcă am sumedenie de săraci pe care trebuie să-i ajut şi nu prea am mijloacele necesare pentru aşa ceva. L-am întrebat pe arab, voiam să ştiu câte ceva despre cel care îl trimitea să se intereseze de contesa de Peyrac, dar a ţinut morţiş că habar n-are cum se numeşte persoana. Numai că mi-a arătat un inel de aur cu un topaz strălucitor, pe care l-am recunoscut ca fiind al contelui de Peyrac, dar se încăpăţâna să nu scoată nici un cuvânt de răspuns. Nu mi-am mai bătut capul cu asta, bănuiam că era trimisul contelui, fiindcă altfel n-ar fi avu nici un rost să-mi arate inelul. Şi am plecat la Paris, să-mi îndeplinesc misiunea. Închipuiţi-vă ce a fost în sufletul meu când am aflat că doamna contesă de Peyrac era acum soţia unui mareşal al Franţei, marchizul du Plessis-Bellière. Foarte bogata, cu mare trecere la curte, copiii la fel, aranjaţi cât se putea de bine la curtea regelui, e drept, numai că...

Şi părintele Antoine lăsă să-i scape un oftat adânc.

- Îmi dau seama, părinte, că vestea asta v-a cutremurat. Bărbatul meu trăia, iar eu mă cununasem cu altul. Mă gândesc că poate scrupulele religioase ale sfinției voastre se vor mai liniști aflând că mareşalul a murit ucis de o ghiulea la asediul oraşului Dole şi că de atunci eu mă consider de două ori văduvă.

Părintele Antoine păru a nu da prea mare importanță amărăciunii ei. Ba chiar lăsă să-i fluture pe față un zâmbet blând, ca şi cum ar fi vrut să spună că văzuse şi situații mult mai complicate şi că nepătrunse erau căile Domnului, numai că Angelica era purtată de providență pe căi teribil de întortocheate.

- Prin urmare, m-am întors la Marsilia şi, când arabul a venit din nou la mine, i-am spus ce reuşisem să aflu la Paris. N-a zis nimic, nici că e bine, nici că e rău, a plecat şi de atunci nu l-am mai văzut şi nici vreun semn de la el n-am mai primit. Asta e tot ce ştiu, doamnă, mai mult n-am ce vă spune.

Angelica simțea învălmăşindu-i-se în inimă sentimentele cele mai contradictorii. Regrete, remuşcări, dezolare cumplită. "El a vrut să ştie ce s-a întâmplat cu mine după dispariția lui. Şi ce i-a fost dat să afle, sfinte Dumnezeule!..."

- Şi despre arabul acela, continuă ea, despre el ce ştiți? De unde venea? Vă mai aduceți aminte cum îl chema?

Sprâncenele duhovnicului se ridicară într-un efort vizibil

- Asta mă chinui şi eu să-mi amintesc, de câteva clipe bune de când a veni vorba despre el, dar nu ştiu dacă-mi mai pot aduce aminte prea bine de tot ce ştiam în legătură cu asta...Parcă îl chema Mohamed Raki, aşa mi-a spus că-l cheamă, prin urmare avea nume arăbesc, dar după port nu putea fi negustor din Arabia. Adică arab era el, nu-i vorbă, dar nu se îmbrăca la fel ca arabii de pe acolo. Fiindcă negustorii arabi de la Marea Roşie se îmbracă de obicei într-un mod foarte asemănător cu turcii iar cei din Barbaria poartă nişte mantale largi de lână, numite burnuzuri. Dar ăsta care a venit la mine, Mohamed Raki, nu era nici de la Marea Roşie şi nici din Barbaria, aş zice mai curând că părea să fie din Algeria sau din Maroc. E drept că asta e numai o impresie de-a mea, el nu mi-a spus nimic. Şi în afară de asta nu mai ştiu nimic şi-mi dau seama foarte bine că asta e neînchipuit de puțin. A, ba nu, îmi aduc aminte că a venit vorba despre familia lui şi a pronunțat în mai multe rânduri numele unui unchi de-al lui, unul Ali Mektoub. Discutam despre un sclav maur pe care-l cunoscusem eu pe galeră şi pe care îl răscumpărase de curând unchiu-său ăsta, care din câte am înțeles era putred de bogat. Dacă nu mă-nşală memoria, Ali Mektoub făcea comerț de perle, de bureți de mare şi de tot soiul de mărunțişuri, dar treaba îi mergea de minune. Şedea pe vremea aceea în Candia* şi cred că tot acolo trebuie să mai stea şi acum. Mă gândesc că el ar putea să vă dea informații despre nepotu-său Mohamed Raki, dacă nu cumva mi-o fi turnat mie minciuni despre nepotul ăsta...Dar parcă nu-mi vine a crede.

- În Candia? murmură visătoare Angelica. În Candia, care va să zică...

* Candia – oraşul Iraklion din insula Creta, numită şi ea uneori insula Candia. (n. trad.)

7

Angelica şi Flipot merseră în port, în speranţa că vor găsi on corabie pe care să se îmbarce pentru o călătorie destul de lungă, până în insulele din răsăritul Mării Mediterane. În timp ce umblau de la o corabie la alta, Angelica rămase la un moment dat ca împietrită şi se frecă la ochi cu toată puterea, crezând că visează. La câţiva paşi în faţa ei, se afla un bătrânel mic şi smochinit, îmbrăcat în negru din cap până-n picioare, făcând o pată întunecată pe peisajul din jur, care sclipea plin de viaţă sub razele puternice ale soarelui. Bătrânelul stătea nemişcat pe marginea cheiului, părând foarte absorbit de ocupaţia sa din acel moment, anume aceea de a scuipa în apă ca să poată examina pe urmă rotocoalele formate în urma stropilor. Nu dădea nici o atenţie trecătorilor grăbiţi care se izbeau de el şi nici mistralului care îi resfira blând bărbuţa albă. Cu chelia lui strălucitoare, cu lornionul solid, de os, cu pieptănătura demodată, cu umbrela de ploaie de pânză gudronată şi cu un clondir aşezat gospodăreşte într-un coş de nuiele împletite, ţinut cu grijă la picioarele lui, bătrânelul cel uscat prezenta un spectacol atât de straniu încât Angelica abia îi recunoscu pe maestrul Savary, chimistul şi farmacistul din strada Bourg-Tibourg din Paris.

– Maestre Savary! strigă ea.

Cel interpelat tresări atât de tare încât nu lipsi mult să cadă în apă. Se holbă nedumerit spre ea, apoi, recunoscând-o, lentila lornionului său lăsă să strălucească satisfacţia din priviri.

- Ah, iată-vă şi aici, curioasă doamnă! Nici nu mă aşteptam, vă spun drept, să ne întâlnim tocmai într-un asemenea loc!

- Chiar? Şi să ştiţi că nu mă aflu aici decât printr-o întâmplare dintre cele mai neaşteptate.

- Hm! Hm! Din întâmplare aţi zis? Întâmplarea, scumpă doamnă, îi aduce pe oamenii aventuroşi cam în aceleaşi locuri! Cunoaşteţi cumva alt colţ de lume unde cineva să se poată îmbarca pe o corabie care să-l ducă de-a dreptul spre reuşita cea mai deplină? Ei, vedeţi că am dreptate? Aşa că dumneavoastră, care sunteţi o ambiţioasă, ca să zic aşa, prin vocaţie, dumneavoastră trebuia să veniţi în chip necesar tocmai aici, la Marsilia. Asta vă era scris pe frunte. Ia spuneţi-mi, simţiţi deja mirosul tulburător care domneşte pe ţărmul acesta, mireasma îmbătătoare a călătoriilor fericite care vă aşteaptă? Sunt sigur că da, doamnă!

Şi întinse braţele spre larg, într-un gest exaltat.

- Ah, mirodeniile! exclamă el extaziat. Mirodeniile, doamnă, le simţiţi? Aceste sirene amăgitoare, aceste apariţii divine care i-au atras în mrejele lor pe atâţia navigatori plini de curaj, lupi de mare... Simţiţi, doamnă, mireasma mirodeniilor? Parfumul lor divin, ah, Doamne!

Şi începu să enumere pe degete, ca un dascăl care le predă şcolarilor săi o lecţie decisivă:

- Ghimbirul, scorţişoara, şofranul, ardeiul iute, cuişoarele, coriandrul şi cea mai importantă din toate, piperul, doamnă, piperul, regele mirodeniilor! Ah, piperul!

Angelica îl lăsă să viseze în linişte la regeasca usturime care îl

stârnise atâta, fiindcă Flipot se întorcea împreună cu un vlăjgan cât toate zilele, cu bonetă roşie de marinar.

- Ia să văd, care-i cucoana? făcu el. Dumneata? exclamă el ridicând braţele spre cer. Păi bine femeia lui Dumnezeu, unde ţi-e capul? Că eu am zis că o fi vorba de cine ştie ce hoaşcă bătrână care mai are de pierdut pe-acolo decât ciolanele! Păi dumneata rezultă că n-ai bărbat acasă, să-ţi mai moaie niţeluş oasele ca să-ţi scoată ditamai gărgăunii din cap? Vai de bunul dumitale, înseamnă că te mănâncă rău din cale afară de vrei să-ţi sfârşeşti zilele taman în haremurile turcilor!

- Omul lui Dumnezeu, eu vreau să ajung la Candia, nu la Istambul!

- Păi eu ce zic aici, femeie! Candia nu e plină tot de turci? Nu e tot în stăpânirea lor? Unde te-ntorci nu dai decât de eunuci, albi, negri, dracu să-i ia, că-s de toate neamurile, şi numa-i vezi că vin să cumpere carne proaspătă pentru efendi nu ştiu care, ba şi pentru sultan. Şi încă ar fi bine pentru dumneata să ajungi până acolo fără să-ţi facă alţii bucuria pe drum!

- Mă rog, vorba e aşa: dumneata mergi la Candia sau unde?

- La Candia, la Candia, grohăi furios marinarul, dar dacă zic că plec spre Candia, asta nu înseamnă că am să şi ajung, nu ştiu dacă poate intra chestia asta în capul ăla al dumitale...

- Cine te aude ar crede că piraţii aşteaptă chiar la ieşirea din port, omule! Ce Dumnezeu eşti aşa fricos?

- Fricos, eu? Aia o s-o vedem pe urmă. Vorba e chiar deşteaptă, frumoaso! Nu mai departe decât săptămâna trecută o galeră turcească îşi făcea mendrele pe lângă insulele Hyeres, uite colea, la doi paşi. Şi flota noastră s-a făcut că nu-i vede, numai că nu i-a salutat, n-are destulă putere ca să se ia de ei şi să-i pună pe fugă!

Şi căpitanul de vas îşi şterse năduşeala de pe frunte, urmând:

- Acuma nu zic, dar măcar atâta lucru pricep şi eu, că la o fată mare şi-un măgar zbiară, şi la o cucoană frumoasă ca dumneata mai rău ca la fetele mari, că dacă nici eu nu m-oi pricepe... Aşa că ascultă-mă pe mine, femeie, că au să te ia la ochi numaidecât toţi negustorii de sclavi din Mediterana, şi negri, şi albi, şi ăi aşa şi-aşa, fie turci, fie creştini, fie barbari, uite-aşa au să se bată pe dumneata ca să te vândă pe urmă pe aur greu cine ştie cărui hodorog de paşă care abia-şi mai trage sufletul dar pofteşte la prospătură! Ascultă-mă pe mine, că eu ştiu ce vorbesc, nu degeaba bat drumurile astea de când eram copil! Iaca, dumitale ţi-ar conveni să mângâi frumuseţi ca alde butoiul ăla de grăsime de colo? Ia uită-te la el şi zi dacă-ţi place!

Şi marinarul arătă spre un negustor turc, mărunt şi burduhănos, care cobora măreţ spre port cu o suită întreagă de slugi.

Plină de curiozitate, Angelica urmări cu privirea cortegiul, ce constituia pentru ea un spectacol absolut nou, deşi pentru localnici devenise de mult timp ceva obişnuit. Turbanele uriaşe de muselină verde sau portocalie, asemănătoare unor dovleci gigantici, ce ascundeau aproape cu totul în umbra lor chipurile tuciurii, veşmintele de satin ce scăpărau în lumina soarelui, papucii cu vârfurile ascuţite, brodaţi cu perle şi cu fir de aur, umbrelele de soare pe care negrişori isteţi le ţineau grijulii deasupra preţioaselor căpăţâni ale acestor efendi ţipător înveşmântaţi, toate acestea

păreau să însemne mai curând un tablou de comedie amuzantă decât spectrul unei invazii care amenința Franța şi mai cu seamă comerțul francez.

- Eu nu-mi dau seama ce vezi dumneata rău la oamenii aceştia, zise ea cu un aer de prefăcută naivitate, menit să-l întărâte pe marinarul francez. Nu prea par a fi aşa haini la suflet cum se spune şi sunt chiar foarte frumos îmbrăcați.

- Pfff! făcu plin de dispreț marinarul. Dumneata n-ai auzit că nu tot ce zboară se mănâncă şi nu tot ce străluceşte e aur? Dumneata nu te gândeşti că ştiu şi ei foarte bine că aici măcar suntem la noi acasă? E la mintea cocoşului că aici ne ştiu de frică şi sunt numai miere şi zahăr, se întrec în plecăciuni şi-n politețuri în dreapta şi-n stânga, îți vine să bagi mâna-n foc că-s oamenii cei mai cinstiți, că doar au venit încoace pentru afaceri şi vorba dulce mult aduce! Dar nici nu trece corabia bine de castelul d'If* şi jigodiile astea îşi şi dau arama pe față. Pirați sadea! Altceva nici nu ştiu să facă. Văd că te uiți la mine aşa, cu un aer parcă vrei să zici că nu pricepi, dar dacă nici eu nu i-oi cunoaşte pe nenorociții ăştia şi ce le poate pielea, atunci nici mama dracului nu-i mai ştie, ascultă-mă pe mine! Aşa că fără supărare, dar eu cu mine nu te iau, să mă pomenesc pe urmă că mi-am încărcat sufletul cu un păcat! M-ar bate Dumnezeu!

- Dar pe mine mă iei? se iți dintr-o dată maestrul Savary, care până atunci rămăsese tăcut tot timpul.

- Mergi şi dumneata tot la Candia?

- La Candia şi de acolo mai departe. Ca să-ți spun drept, vreau să ajung în Persia, dar asta să rămână între noi, da?

- Bine, asta nu e cine ştie ce greutate, dar vorba e cât dai dumneata ca să te duc până în Candia?

Aici maestrul Savary se posomorî şi scoase un oftat din rărunchi:

- Căpitane, să-ți spun drept că nu sunt un om bogat...

- Bine-bine, lasă asta, dumneata zi cât dai şi vedem pe urmă... Dar zi mai repejor, că am atâtea pe cap, nu stau de dumneata. Ei?

- Uite, eu aş zice că dacă te mulțumeşti cu treizeci de livre...Şi fiind şi în stăpânirea unui secret care valorează cât tot aurul de pe fața pământului...

- Gata, m-am lămurit, reteză marinarul. Adică dacă dumneata îți închipui acum că eu, Melchior Pannassave, am ajuns să mă tragi dumneata pe sfoară cu tertipuri de-astea...Aşa că-mi pare rău, cucoană, dar nu pot face nimic pentru dumneata. Iar matale, tataie, mai bine ai şedea pe buci acasă, fiindcă dacă n-ai parale nici cât îți trebuie ca să te duc până colea la Nisa...

- Cum? țipă indignat maestrul Savary. Treizeci de livre înseamnă la dumneata o nimica toată? Dar nu te gândeşti, omule, că...

---

* If – insulă în Marea Mediterană, la doi kilometri distanță de portul Marsilia. Aici se află o fortăreață construită de regele Francisc I, folosită mult timp drept închisoare şi devenită celebră, drept care locul e cunoscut mai mult sub numele Château d'If. (n. trad.)

- Păi, față de cât risc eu și-mi pun pielea la saramură, tataie, treizeci de livre ale dumitale sunt curată bătaie de joc! Dumneata până acum chiar ai trăit numai cu proștii, ca să ai acum impresia că-ți ține și cu mine? Adică așa am ajuns eu, Melchior Pannassave, să-și bată joc de mine toată lumea? Fii atent, poate-ți mai zic și vreo două! Cât despre dumneata, cucoană, nu te supăra, dar dumneata i-ai face pe corsari să roiască în jurul corăbiei mele cum vin racii la stârv și umplu plasa, așa că eu, cu toată stima, zic să-ți vezi mai bine de treabă și să nu mai umbli după cai verzi pe pereți la Candia sau mai știu eu unde. Nu te supăra, dar n-am ce-ți face!

Și Melchior Pannassave își ridică tichia de marinar cu un gest plin de măreție, într-un salut demn și bățos, după care plecă, întorcându-se la corabia lui.

- Ticăloșii ăștia de marsiliezi sunt toți o apă și-un pământ! scrâșni bietul Savary în culmea furiei. Hoți și lacomi de bani mai rău ca armenii, ar jupui omul de viu, nu se mai satură de averi! Niște hămesiți ca ăștia nu cred să se mai afle pe fața pământului! Nu s-ar îndura, ferit-a sfântul, să lase de la ei măcar câțiva gologani pentru nobila cauză a științei! Niște calici și niște zgârie-brânză, așa au fost de când îi știu!

- Și eu, maestre Savary, am încercat degeaba, cu mai mulți corăbieri, dar n-am reușit să ajung cu vreunul la vreo înțelegere. Toți, cum aud de Candia, încep numaidecât să vorbească de sclavie și de haremurile turcilor. Ai zice că nu se mai poate urca o femeie pe o corabie că ajunge imediat în haremul sultanului și mai multe nu!

- Sau la beiul Tunisului, sau la beiul Algerului, sau la sultanul Marocului, completă îndatoritor Savary. Asta, scumpă doamnă, să știți că nu e chiar minciună, lucrurile de multe ori se termină întocmai cum spun ticăloșii ăștia de marinari. Dar pe de altă parte, cine nu riscă nu câștigă și nici în călătorie nu pleacă!

Angelica oftă din greu. Fiindcă într-adevăr, de dimineață scena se repeta într-una, cu diferențe nesemnificative. Aceleași ridicări din umeri, aceleași refuzuri sau chiar aceleași răutăți. Cum? O femeie singură, spre Candia? Nebunie curată! Să fie escortată de toată flota regelui și un căpitan de corabie sănătos la cap tot nu s-ar încumeta la asemenea tâmpenii, numai un bezmetic s-ar apuca acuma să facă pe plac hachițelor ăstora muierești…

Savary firește că trecuse și el prin aceleași chinuri, numai că la el nu mai era vorba de primejdiile pe care le-ar fi avut de înfruntat corăbierii din cauza cine știe cărei frumuseți, ci pur și simplu de lipsa de bani.

- Maestre Savary, zise Angelica după un timp de reflecție, eu v-aș propune să ne întovărășim. Găsiți dumneavoastră o corabie pe care să ne putem îmbarca amândoi și eu vă plătesc drumul. Cum vi se pare? Știu că vă pricepeți să discutați cu oamenii de aici cu mai multă diplomație decât mine.

Îi dădu adresa hanului unde trăsese și, în timp ce bătrânul se depărta, se așeză sfârșită de puteri pe țeava unui tun nou care se afla lângă ea, gata să fie urcat, probabil pe vreo corabie.

De altminteri, tot cheiul era plin de asemenea piese de artilerie, unele noi, gata să fie îmbarcate pe corăbii, dar cele mai multe din ele

vechi de când lumea, uitate acolo de cine ştie ce intendent al marinei regale, aşa că acum păreau destinate mai curând să adăpostească haimanalele care căscau gura prin port în aşteptarea cine ştie cărui chilipir decât să tragă ghiulea după ghiulea asupra galerelor barbare sau a duşmanilor Franţei în general. Cumetrele de pe lunga stradă Canebiere, ce dădea drept în port, îşi luau lucrul cu ele şi sporovăiau pe întrecute, aşezate tocmai pe covoarele din ce în ce mai mâncate de aerul sărat, aşteptându-şi bărbaţii plecaţi la pescuit, iar negustorii de toate mărfurile ce se pot închipui îşi instalau aici tarabele, fără să-i supere cineva.

Pe Angelica o dureau picioarele şi începea s-o doară şi capul. Stătuse prea mult timp în soare. Privi cu pizmă spre femeile ce-şi puseseră pe cap pălării largi de pai împletit, de sub care li se vedeau chipurile, cu fizionomii întrucâtva diferite de ceea ce era ea învăţată să ştie că era figura feminină tipic franţuzească. Feţele lor aveau trăsături mai curând greceşti, cu ochi mari şi blânzi şi cu buze cărnoase şi dispreţuitoare. Unele din ele aduceau cu efigiile de pe monedele vechi, etalând o măreţie parcă din timpurile Romei imperiale, vizibilă până şi la florăresele care îşi îmbiau clienţii cu garoafe sau la negustoresele de mărunţişuri, toate devenind pe neaşteptate prietenoase cu cei ce se opreau să târguiască, sau însoţind cu blesteme şoptite printre dinţi pe cei ce treceau nepăsători mai departe.

- Cumpăraţi peştişorul ăsta minunat, doamnă, e merlucius, cel mai bun care poate exista! Ia uitaţi ce frumos străluceşte, zici că e un scud nou-nouţ, şi e şi ultimul din tot coşul! Hai, zău, e mai mare păcatul să vă lipsiţi de aşa bunătate!

- Dar n-am ce face cu el, protestă Angelica.

- Ei asta-i, cum să n-aveţi? Îl mâncaţi! Altceva ce să se poată face cu un peşte!

- Dar stau departe şi n-am în ce să-l iau.

- Nu-i nimic, îl puneţi direct în stomac şi-l duceţi mai uşor. N-are să vă incomodeze deloc.

- Adică să-l mănânc aşa crud?

- Îl puneţi numai niţeluş la prăjit pe sobiţa părinţilor capucini, colea, la doi paşi. Vă dau şi câteva fire de cimbrişor, să-l umpleţi, să vedeţi ce minunăţie!

- Dar n-am farfurie!

- Farfurie? Şi la ce vă trebuie farfurie? Luaţi o piatră de pe plajă, una din aia lată de sunt cu nemiluita, şi gata farfuria!

- N-am nici furculiţă!

- Furculiţă! Dar văd că umblaţi cu tot felul de farafastâcuri, doamnă! Ce să faceţi cu furculiţa? Degeţelele alea frumoase la ce vi le-a mai dat Dumnezeu? Nu-s ele mai bune decât orice furculiţă?

Văzând că nu era chip să scape de ea, Angelica plăti peştele şi i-l încredinţă lui Flipot, care îl luă parcă temător de coadă şi se îndreptă cu el, ţinându-l cu neasemuită grijă, ca pe un obiect din cale afară de primejdios, spre ungherul unde se aflau într-adevăr câţiva preoţi capucini, care instalaseră aici o bucătărie în miniatură sub cerul liber. Scoteau cu nişte polonice mari cât toate zilele supa de peşte din marmitele lor uriaşe şi împărţeau săracilor care se înghesuiau pentru un blid din hrana asta

sărăcăcioasă. Cei trei călugări aflați acolo mai scoteau câte ceva în plus îngăduindu-le marinarilor, în schimbul câtorva gologani, să-și încălzească mâncarea pe soba lor sau să-și frigă câte o bucățică de carne ori de pește. Mireasma îmbătătoare ce se ridica de pe plita încinsă care sfârâia gâdila nările tuturor pe o rază destul de mare împrejur, iar Angelica își dădu seama că-i era foame. Grijile pe care și le făcea într-una picau acum pe planul al doilea în fața acestei necesități căreia niciodată nu-i putuse face față prea bine, iar atmosfera din jurul ei i se părea cum nu se poate mai atrăgătoare. Era timpul când aproape toată suflarea Marsiliei, până și cei mai trândavi din locuitorii orașului, se îndrepta spre port ca să vadă ce se mai întâmplă în locul acesta unic în lume.

La mică depărtare de Angelica opri o lectică din care se dădu jos o doamnă gătită cu mare pompă, urmată de un băiețel care îndată începu să arunce priviri invidioase spre copiii care se jucau și făceau tumbe pe baloturile de bumbac de pe țărm.

- Pot să mă duc să mă joc și eu cu ei, mamă? Întrebă el cu o voce plină de implorare.

- Oh! Cum poți spune una ca asta, Athanase? Protestă indignată doamna. Nici să nu te gândești măcar! Nu vezi că sunt niște copii de calici? Niște coate-goale!

- Ce noroc pe ei! făcu bosumflat băiețelul.

Angelica îl privi cu înțelegere. Scena îi aducea aminte de Florimond și de Cantor. Și ea, la fel ca doamna nou-venită, se vedea ca găina care a clocit rățuște.

Numai cu mare greutate reușise să-l convingă pe Florimond să n-o urmeze. Abia îl înduplecase, mințindu-l că absența ei nu avea să dureze decât trei săptămâni sau poate numai două, dacă va avea noroc. Cu cât îi trebuie ca să ajungă cu poștalionul până la Lyon, să coboare pe Rhône cu șlepul, să stea de vorbă cu părintele Antoine și să se întoarcă pe urmă într-un suflet la Paris, Angelica poate ar fi reușit să se miște atât de iute și de îndemânatic încât absența ei să treacă neobservată spionilor poliției regelui. "Cel mai strașnic renghi pe care ți l-ar putea juca cineva vreodată, domnule Desgrez", își zise ea.

Retrăia acum, nu fără bătăi de inimă, evadarea de sub nasurile ascuțite ale copoilor postați de fostul avocat pe urmele ei. Florimond nu mințise și nici măcar nu înflorise nimic, subterana era perfect practicabilă. Străvechile bolți medievale, putrezite și mâncate de trecerea nemiloasă a atâtor secole și refăcute de cineva care știa ce înseamnă galeriile unei mine, arătau a fi foarte solide și fără îndoială că aveau să reziste multe sute de ani de acum înainte ravagiilor umidității. Florimond o dusese până la micuța capelă din pădurea Vincennes, care era într-adevăr o ruină. Contele ar fi pus fără îndoială s-o restaureze, dar asta ar fi bătut la ochi și locul n-ar mai fi fost atât de sigur. Angelica se gândise dacă nu era cazul să pună totuși să fie reparată și dichisită cum se cuvenea. Asemeni bătrânului Pascalou odinioară, acum era obsedată și ea de grija că s-ar fi putut ca Joffrey să se întoarcă și că trebuie să le găsească pe toate puse la punct. O măcina însă întrebarea de la început: de ce atâția ani, Joffrey nu dăduse nici un semn de viață?

Inima îi fusese inundată de o emoție până la lacrimi în clipa când

îşi îmbrăţişase fiul în întunecimea nopţii din pădure, abia tulburată de apropierea zilei. Ce curajos era! Iar ea era atât de mândră că fiul ei era în stare, chiar aşa, copil încă, să păstreze cu străşnicie un secret! Şi încă ce secret, Dumnezeule! Şi îi împărtăşise asta lui Florimond, înainte de a se despărţi. Apoi urmărise treapta care se lăsa încetişor peste capul lui plin de bucle. Înainte ca trapa să se închidă cu totul, Florimond îi aruncase o privire ghiduşă şi îi făcuse cu ochiul, ca între oamenii care s-au înţeles pe deplin asupra cutărui sau cutărui lucru şi ştiu ei ce ştiu. Toate astea erau pentru el un joc îmbătător de primejdios, care îl făcea să se umfle în pene de mândrie.

Apoi Angelica o luase pe jos, împreună cu Flipot, care-i ducea micul ei bagaj, până la satul cel mai apropiat, unde reuşise să găsească un căruţaş care, pentru un preţ bun, o dusese până la Nogent. Acolo luase poştalionul şi drumul până la Marsilia se desfăşurase fără nici un fel de incidente.

Iar acum iat-o aici, la Marsilia. Îşi atinsese scopul. Iar acum se ivise un altul: Candia. Discuţia cu duhovnicul galerelor regelui îi dăduseră ideea asta, a unei piste noi şi ademenitoare. Dar grea şi atât de nesigură!...

Astfel încât următoarea verigă a lanţului devenise acel negustor arab al cărui nepot fusese ultimul om, din câţi ştia ea, care îl văzuse în viaţă pe Joffrey de Peyrac. Şi chiar dacă ajungea cu bine în Candia, la negustorul acela, lucrurile tot nu erau lămurite deloc. Avea s-o ajute el să dea de urma nepotului lui? Totuşi, Angelica îşi spunea că însuşi faptul că toată cheia afacerii se găsea la Candia era un semn bun. Doar cumpărase, cu puţin timp în urmă, funcţia de consul al Franţei în insula aceasta din Mediterana. E drept că habar n-avea în ce măsură îi putea servi acum această funcţie şi nici măcar dacă putea face uz de ea, fiindcă ea însăşi se afla acum într-o situaţie în afara legii. Tocmai pentru acest motiv, cel mai întemeiat dintre multe altele, se gândea că singurul lucru înţelept era să părăsească Marsilia cât se putea mai iute şi mai ales să evite neapărat să dea ochi cu oameni din lumea ei, care o puteau da de gol.

Flipot nu se mai întorcea. Oare cât timp îi trebuia pramatiei ăsteia ca să frigă un peşte? Se uită atentă spre locul unde se instalaseră călugării cu bucătăriile lor şi îl văzu pe Flipot stând de vorbă cu un individ cu un surtuc închis la culoare, ce părea a-i pune întrebări. Flipot avea exact aerul cuiva încolţit, care nu ştie pe unde să scoată cămaşa. Foarte preocupat de peştele pe care-l ţinea în mână şi care se vedea bine că-l frige la degete, Flipot ţopăia tot timpul de pe un picior pe altul, spre a fi scutit de o participare prea activă la conversaţie, numai că individul nu părea deloc dispus să-l lase în pace. Abia după ce-l sâcâi bine şi-l întoarse pe toate părţile, se îndură în sfârşit de el şi plecă agale, cu paşi nehotărâţi şi clătinând din cap a îndoială, până se pierdu în mulţimea deasă. Flipot, la rândul lui, de îndată ce se văzu scăpat de el o zbughi ca din puşcă, în direcţia opusă celei în care o luase interlocutorul de adineauri, făcându-se nevăzut.

Apăru ceva mai târziu lângă Angelica, strecurându-se ca o vulpe care se ştie urmărită de câini şi e nevoită la tot felul de şiretlicuri ca

să-i amăgească. Nu-i făcu stăpânei lui nici un semn, ci doar, când simţi că l-a văzut, o luă la fel de furişat spre ieşirea din port şi se strecură ca o umbră după contrafortul unui portal de pe o străduţă întunecată.

- Ce e, Flipot, ce s-a întâmplat? Cine era individul cu care stăteai de vorbă adineauri?

- Habar n-am, să-mi sară ochii dacă ştiu!...Uite peştele dumneavoastră, cocoană marchiză, măcar că n-a mai rămas mare lucru din el, că a cam căzut de cât l-am scuturat. Al dracului m-a mai fript la deşte, mi-e că are să-mi iasă acuma la băşici!

- Ce voia omul acela? Ce te tot întreba?

- Hăhăhăhă! Da'ce nu mă-ntreba! Că cine-s eu şi cum mă cheamă, că de unde vin, că în serviciul cui sunt...câte şi mai câte! Da'crezi dumneata că şi-a găsit prostul? A găsit-o pe mă-sa, aia a găsit dumnealui! Cum mă întreba el ceva, eu, de colo, numaidecât: "Nu ştiu, domnule, să moară mama dacă ştiu!" "Hai, hai, băiete, cică, hai că doar n-o să mă faci cum să cred că nu ştii cum o cheamă pe stăpână-ta!" Apăi numai din cât se interesa cu atâta foc de dumneata şi era limpede ce învârteşte jupânul ăsta, că l-am mirosit eu din prima clipă că e de la poliţie, uşura-m-aş în beregăţile lor de scârbe! O ţineam una şi bună, că habar n-am. Dacă a văzut că eu nu şi nu, o dată a schimbat foaia. Cică: "Tânărule, fii atent că dacă dau o dată cu tine de pământ, iese apă! Cucoana asta la care eşti tu în slujbă nu-i cumva marchiza du Plessis-Belliere? Ia spune drept, că te ia mama dracului acuşica, de nu te vezi! Ia spune, la ce han a tras? Să nu mă minţi, că te torn la beci şi acolo spui şi ce lapte ai supt de la mă-ta!" E, când am văzut eu că se-ngroaşă gluma şi nu mai scap de el, mi-am dat seama că trebuia să-i răspund ceva. Şi mă frigea şi peştele ăsta de nu mai puteam...Dumneata, cucoană, dacă erai în locul meu,ce-i răspundeai?

- Nu ştiu. Zi ce i-ai spus tu!

- Păi ce să-i spun? Am zis şi eu, acolo, un nume de han la întâmplare, care mi-a venit mai repede în minte, La Calul Bălan, mi se pare că am auzit de hanul acesta, dar cică-i la dracu-n praznic, tocmai în partea aialantă a oraşului. Ducă-se şi să ne caute p-acolo până i-or sări ochii! Că era gata la-nceput să-i zic că la scula calului în vârful dealului, dar m-am gândit să nu se prindă că-mi bat joc de el şi să mă ia la poceală acolea, pe loc...Că ăştia, uite-aşa boi cum îi vezi, dar dacă le vine...

- Ho, gata, moară hodorogită! Vino-ncoace! Hai, repede!

Grăbind pe străduţele întortocheate care urcau într-un a, Angelica încerca să înţeleagă ce se petrecea. Deci poliţia se interesa de ea, asta era limpede. Dar de unde până unde? Să-şi fi dat Desgrez seama imediat de dispariţia ei şi să-şi fi trimis copoii după ea? Deodată o străfulgeră o idee şi se bătu cu palma peste frunte: ducele de Vivonne o zărise în mulţime ieri şi fără îndoială că rămăsese intrigat, neputându-şi da seama de unde o cunoaşte el pe târgoveaţa asta. Apoi îşi adusese aminte cine era şi îşi pusese imediat oamenii pe urmele ei. Fie, dar ce interes avea ducele Vivonne s-o urmărească? Curiozitatea? Amabilitatea? Sau...sau poate pur şi simplu dorinţa de a fi pe placul regelui?...În orice caz, ea nu ţinea să-l vadă, dar faptul că interesul necunoscutului din port venea

dinspre ducele de Vivonne ar fi fost mai puţin neliniştitor. Amiralul venea în ultima vreme foarte rar la curte şi n-avea de unde să fie la curent cu intrigile şi bârfele de ultimă oră, aşa că el o ştia, desigur, pe doamna du Plessis-Bellière ca pe viitoarea metres? a regelui. Asta o făcu să se mai liniştească. Da, fără nici o îndoială, asta trebuie să fie explicaţia...Numai să nu dea omul acela, din întâmplare, peste părintele Antoine şi să-l tragă de limbă! Altcineva n-o cunoştea pe ea la Marsilia decât duhovnicul osândiţilor de pe galerele regelui. Sau poate...Dumnezeule! Poate chiar părintele Antoine îl trimisese? Să fie cumva vreun negustor care îl cunoştea pe Mohamed Raki...Nu, nu se poate, părintele Antoine l-ar fi trimis direct la hanul ei, La Cornul de Aur, omul n-ar mai fi avut nevoie să-l descoasă pe Flipot la ce han a tras stăpâna lui...

Când ajunse la han era lac de transpiraţie şi inima îi bătea năvalnic, de teamă şi de efort. Tot drumul de la port până aici fusese aproape numai urcuş.

- Vai de mine, doamnă! se sperie hangiţa. De ce vă chinuiţi în halul ăsta? Mai mare păcatul, zău, am văzut că toate doamnele de la Paris nu ştiu decât să alerge. Grabă, grabă, parcă a băgat Dumnezeu zilele-n sac! Ia veniţi încoace, să mâncaţi ceva să mai prindeţi puteri. Să vă dau o mâncărică de vinete ce n-aţi mâncat de când sunteţi, o bunătate, să vă lingeţi degetele şi mai multe nu! Cu nişte roşioare o minunăţie, am pus şi piper, atât cât trebuie, şi niţeluş usturoiaş...Ah, Doamne, aşa ceva sunt sigură că-n Parisul ăla al dumneavoastră n-aveţi de unde mânca, precis! Ia să vedeţi!

Hangiţa de la Cornul de Aur, ca orice vrednică reprezentantă a breslei sale, mirosise de la început punga burduşită de aur a călătoarei care trăsese la ea şi o copleşea, prin urmare, cu îngrijiri aproape materne şi cu o consideraţie plină de complicitate. Văzuse ea, nu-i vorbă, că doamna asta călătorea modest, dar avea ochiul exersat şi-şi dăduse seama numaidecât că avea de-a face cu o cucoană mare, deprinsă să fie servită la nas de sumedenie de slugi, dar care nu voia în ruptul capului să fie recunoscută. Şi dacă nu era aici o treabă de inimă, putea să-i zică ei oricine cum voia! Ehei, ce-ţi mai e şi cu pârdalnica asta de dragoste, ia uite cum pune oamenii pe jeratic şi-i aruncă pe nepusă masă să ia lumea-n lung şi-n lat pentru o pereche de ochi frumoşi!...

- Veniţi colea, doamnă, uite, în colţişorul ăsta liniştit de lângă fereastră. Aşa, să staţi singură colea, să puteţi mânca în tihnă, să nu se aşeze careva să vă numere dumicaţii...Muşterii mei n-au să vă poată privi decât de departe, n-au să vă stânjenească, mesele astea de-aci sunt numai pentru feţe mai alese...Să vă aduc ceva de băut să vă mai răcoriţi niţeluş. Cam ce-aţi vrea dumneavoastră? Un vinişor alb, aşa, să vă mai şi întăriţi un pic? Că după atâta drum şi alergătură...

Hangiţa arăta cum nu se poate mai bine, o femeie cu chip prietenos, numai zâmbet toată, cu forme generoase ce se zbăteau parcă, pline de viaţă, sub corsajul curat de mătăsică roşie şi sub fusta verde ce stătea să plesnească pe ea. Şorţul negru era curat, părul, negru şi el ca smoala, uns cu uleiuri bune şi pieptănat frumos după urechi venea în jos, lăsând să se vadă două pandantive de coral care-i încadrau admirabil faţa rotundă, cu pielea de necrezut de albă şi de fină. Puse pe masă o cană curată de

cositor şi un ulcior de pământ smălţuit, care se şi aburise de răcoarea vinului. Aruncându-şi din întâmplare ochii spre uşă, Angelica îl văzu în prag pe Flipot, care-i făcea semne disperate. Făcu ochii mari, fără să înţeleagă şi crezând că Flipot exagera, după cum îi era obiceiul, dar acesta era neînchipuit de agitat şi în clipa când dolofana hangiţă se întoarse plecând spre alte mese, dintr-un salt fu lângă masa ei gâfâind aprins:

- Fugi, cucoană, că ne apucă ploaia! Vine! Vine câinele ăla rău, care nu latră, ăl mai rău ca toţi! Valea!

Angelica aruncă o privire pe fereastră şi înmărmuri.

Din jos, urcând strada fără să se grăbească, îmbrăcat cu un surtuc de culoarea prunei pârguite, cu mâinile la spate rotind nepăsător bastonul cu măciulie de argint, cu aerul omului care n-are nici o treabă, se îndrepta agale spre han maestrul François Desgrez...

8

- Fugi, cucoană, dumneata n-auzi? Uite-l că vine, na!

Angelica simţi dintr-o dată că tot pământul începe să se învârtească cu ea. Primul gând fu să sară dintr-o dată cele două trepte care despărţeau colţul ei de restul sălii, să ajungă iute ca fulgerul la scara de lemn care ducea la etaj şi s-o urce dintr-o suflare. Se ridică într-o clipă de la masă.

- Vino-ncoace! făcu ea scurt spre Flipot.

Văzând-o că se ridică fără să se fi atins măcar de ulciorul cu vin, hangiţa ridică disperată braţele spre tavan.

- Vai de păcatele mele, doamnă! Ce s-a întâmplat? Şi cu minunăţia de vinete pe care vi le-am pregătit cum rămâne?

- Vino repede! zise Angelica pe un ton imperativ. Hai sus cu mine, în camera mea, avem ceva de vorbit!

O trase după ea ca o furtună în camera ei. O ţinea strâns de mână şi nici nu băga de seamă că unghiile îi intrau în carnea grăsulie a hangiţei.

- Ascultă aici! Are să vină un bărbat încoace, la hanul dumitale. Unul cu surtuc violet şi cu baston cu măciulie de argint...

- Aaaa! făcu hangiţa pocnindu-şi palmele una de alta, te pomeneşti c-o fi domnul care v-a trimis biletul de azi dimineaţă! Că am şi uitat să vă zic...

- Ce bilet?

- Hangiţa scoase din corsaj un pergament gros.

- A venit un băietan când eraţi dumneavoastră plecată, cică i l-a dat cineva să vi-l aducă, n-a zis cine. O fi domnul ăsta care ziceţi că trebuie să vină încoace...

Angelica îi smulse pergamentul din mână şi-l desfăcu, parcurgându-l cu repeziciune. Era de la părintele Antoine, care îi scria că tocmai primise vizita maestrului Desgrez, pe care avusese onoarea de a-l cunoaşte la Paris în urmă cu câţiva ani. Că domnul Desgrez se informase în legătură cu prezenţa la Marsilia a doamnei du Plessis, iar el nu văzuse nimic rău în a-i da toate amănuntele, inclusiv numele şi adresa hanului la care trăsese. Se simţea totuşi dator să o prevină pe doamna marchiză...

Angelica mototoli furioasă biletelul, care ajunsese în mâna ei prea târziu şi devenise o inutilitate exasperantă.

- Biletul ăsta nu mai are acum nici o importanţă, zise ea iute. Uite ce e, doamnă. Dacă bărbatul ăsta întreabă de mine, nu mă cunoşti, nu ştii despre ce e vorba, nu m-ai văzut în viaţa dumitale. Şi îndată ce pleacă, dacă pleacă, dar poate dă Dumnezeu să plece...îndată ce pleacă, vii să-mi spui, ne-am înţeles? Uite aici, pentru osteneala dumitale.

Şi îi strecură în palma durdulie trei ludovici de aur. Mai ales acest din urmă argument o impresionă într-atât pe hangiţă încât nu găsi cu cale să răspundă altfel decât clipind a înţelegere din ochii ei focoşi, după care ieşi tiptil, cu precauţii care arătau că-şi ia în serios rolul de conspiratoare.

După plecarea ei, Angelica simţi că nu mai putea sta locului. Se plimba agitată în sus şi-n jos prin încăpere, rozându-şi unghiile de nerăbdare şi simţind că-i vine să ţipe de furie. Flipot o urmărea tăcut, cu priviri pline de îngrijorare.

- Ia, apucă-te şi strânge toate catrafusele, zise ea oprindu-se pentru o clipă. Leagă sacul bine şi fii gata s-o ştergem. Aici în nici un caz nu mai putem rămâne, fie că reuşeşte hangiţa să-i facă vânt lui Desgrez, fie că nu.

Ticălosul de Desgrez fusese al naibii de iute. Da, dar nici ea n-avea de gând să se mai lase prinsă şi dusă înapoi la rege, ferecată în lanţuri ca o sclavă. Singurul drum care o aştepta acum era marea. Se lăsa înserarea şi la fel ca în ajun, chitare şi voci provensale începeau să cânte dragostea, înălţându-se fierbinţi din prăpăstiile negre ale străzilor ce brăzdau marea aceea de acoperişuri ce se întindea până în port.

Angelica ştia că avea să-i scape lui Desgrez şi că regele nu va pune stăpânire pe ea. Marea avea s-o primească ocrotitoare, ducându-o departe de chinurile vechi, pe care nu le-ar mai fi putut trăi încă o dată. Într-un târziu se linişti şi rămase nemişcată lângă fereastră, atentă la freamătul surd al oraşului.

Se auzi o bătaie uşoară în uşă.

- Văd că nici lumina n-aţi aprins-o, şopti tainic hangiţa prelingându-se fără zgomot în odaie.

Scăpără din amnar şi aprinse lumânarea de pe consola de piatră grosolană a şemineului.

- E tot aici, urmă ea. Nu s-a lăsat dus de nas. O, e un om nemaipomenit de politicos, bărbat bine, nu mai încape vorbă, dar are un fel de a te privi... E drept că nici eu nu mă las impresionată cu una cu două! "Adică dumneavoastră, domnule, aveţi impresiunea că eu pot ca să fiu o persoană care să nu cunoască onorabila lume ce a binevoit ca să-i cinstească acest acoperiş? Îmi pare foarte regret că faceţi asemenea comparaţii, dar aflaţi, domnul meu, că dacă o doamnă aşa cum apare după stimata dumneavoastră descriere, s-ar fi numărat printre rândurile clientelei mele, care, vă rog să mă credeţi, numai lume de cea mai bună calitate, aş fi remarcat acest fapt şi l-aş fi adus la cunoştinţa domniei voastre de îndată ce domnia voastră mi-a făcut onoarea să mă întrebe. Un domn ca dumneavoastră, o persoană aşa de distinsă, domnule, poate fi încredinţată că acelei frumoase doamne nu i-am văzut nici vârful nasului, stimate domn..." Şi l-am luat cu chirchi-mirchi, de rămăsese şi el cu gura căscată, poate unde nu se aştepta ca o hangiţă să fie în stare să-i răspundă aşa de radical, dar am impresia că tot nu m-a crezut. Deşi,

ca să zic aşa, parcă ar fi luat şi de bune toarte câte i le-am turnat eu. Ce nu mi-a plăcut mie e că l-a lovit foamea aşa, din senin, şi s-a aşezat la masă ca şi cum ar avea de stat mult aici. Şi iar mai e un lucru care zău că nu mi-a plăcut! Când a ajuns în colţişorul unde vă pusesem dumneavoastră masa, ştiţi cum adulmeca? Uite-aşa, curat ca un câine care ia urma vânatului, Doamne iartă-mă! Îşi încreţea nasul în toate părţile, nu ştiu ce i-o fi mirosit!

"Dumnezeule! gândi Angelica. Parfumul meu!"

Fireşte, ticălosul îi recunoscuse parfumul, amestecul acela îmbătător de verbină şi rozmarin pe care i-l pregătea numai pentru ea, în alambicurile lui savante, spiţerul din foburgul Saint-Honoré! Parfumul acela de câmp, care se potrivea atât de bine cu farmecul ei de plantă sălbatică şi pe care Desgrez fireşte că-l ştia bine, îl respirase chiar pe pielea ei catifelată pe care chiar ea, ca ultima dintre proaste, îl lăsă s-o atingă şi s-o sărute, luându-i trupul în stăpânire fără milă...Ah! Blestemată fie viaţa care o aruncă pe o femeie în braţele unor indivizi de această tristă speţă, uite ce poate ieşi de-aici!...

- Şi are şi nişte ochi scormonitori, doamnă, ce nu vă puteţi închipui, îţi vine a zice că e taman diavolul în persoană, Doamne iartă-mă, ptiu-ptiu-ptiu! Cruce de aur cu noi în casă, departe de locurile acestea! Dar ştiţi cum se uită? Bătu-l-ar Dumnezeu, că a şi băgat de seamă gălbiorii pe care mi-i dăduserăţi dumneavoastră când să plec de-aci, chit că şi eu, ca toanta, îi ţineam tot în mână. Zice: "Ehei, coană-mare..." Auzi, nenorocitul, eu îl iau cum nici la Paris nu s-a văzut el luat cu politeţuri, ca o persoană cilibie ce mă aflu, şi el, mârlanul, cică coană-mare, auzi! Coană-mare-i mă-sa! Aşa, şi cică "se vede, zice, că ai muşterii al dracului de generoşi de-ţi toarnă cadouri de-astea aşa, din senin fără, nici un motiv!" Vă zic drept, doamnă, că o cam băgasem pe mânecă. E cumva bărbatul dumneavoastră?

- Cum? sări Angelica dintr-o dată, ca muşcată de şarpe. Nici vorbă! Cum să fie bărbatul meu?

- Aşa, aşa! Că mă şi gândeam eu, de unde să fie o persoană fină ca dumneavoastră soţia la un martafoi ca ăsta...Că pare el om fin la-nceput, da-şi dă repede arama pe faţă, mârlanul tot mârlan! Aoleu! Ia staţi aşa! Că s-aud paşi pe coridor...

Ciuli urechea câteva clipe, apoi zise:

- În orice caz nu e de-ai casei, că pe chiriaşii mei îi ştiu pe toţi după pas. Nici unul nu calcă aşa furişat...

Şi hangiţa se făcu deodată roşie ca focul de mânie şi îşi puse mâinile în şolduri.

- Apăi aţi mai pomenit dumneavoastră aşa neruşinare, doamnă? Aaaa! Păi înseamnă că n-a avut el de-a face cu mine până acuma, stai puţin, că-l aranjez eu! Copoiul dracului ce e, o fi crezând că-i merge cu mine?

Şi păru hotărâtă să treacă la măsuri extreme, dar îndată se răzgândi.

- Adică ia stai aşa! Că dacă stai să te gândeşti, cu javrele astea de la poliţie nu ştii niciodată la ce mai poţi ca să ajungi. Îi ştiu eu pe lepădăturile astea, cu ei cum o-ntorci, cum o suceşti, tot pe-a lor rămâne, n-ai ce le face! Că la-nceput pot eu să-l iau tare şi să mă răţoiesc la el, dar pe urmă

mi-e să nu dau din râs în plâns!

Angelica îşi înşfăcase sacul.

- Doamnă, strigă ea înăbuşit, înfigându-şi din nou unghiile în mâna hangiţei, doamnă, uite ce e, trebuie să ies neapărat pe undeva! Trebuie să, fug, ai înţeles? E poliţist, pe mine mă caută, dar n-am făcut nici un rău, n-am încălcat nici o lege!

Şi îi întinse o pungă grea, burduşită cu aur.

- Păi, dacă-i aşa, las' pe mine! făcu dârză hangiţa. Ia veniţi încoace, să vă arăt eu... şi să vadă şi scârnăvia aia...

O scoase afară în micul balcon şi desfăcu la iuţeală o parte a grilajului, cea laterală.

- Săriţi! Săriţi, doamnă! Da, nici o frică, o să cădeţi pe acoperişul casei vecinului, nici o grijă, e de-ai noştri, să nu vă vadă poliţistul în ochi că-l apucă năbădăile! Hai, curaj!

Angelica închise ochii şi, fără să ştie prea bine ce face, se aruncă în gol, aşteptându-se ca zborul acesta să dureze la nesfârşit. Însă aproape în aceeaşi clipă se izbi de ceva tare, şi se înţepeni pe mâini ca să nu se ducă de-a rostogolul la vale şi auzi de sus, de deasupra ei, şoapta ascuţită a hangiţei:

- Aşa, bravo! Acuma, vedeţi că-n stânga daţi de o scară. Vă daţi jos pe ea şi ajungeţi în fundul curţii. Acolo e o poartă. Bateţi în ea şi are să vă răspundă Mariole sicilianul, tot de-ai noştri şi el, săracul, nici o frică. Îi spuneţi că v-am trimis eu, ajunge atâta, că v-am trimis eu şi că să vă ducă la Santi corsicanul. Ştie el ce-nseamnă asta, nu-i departe şi nu trebuie să-l cinstiţi, mă descurc eu cu el după aia. Nu-i departe, Santi corsicanul şade la Juanito, de-acolea vă scoate-n cartierul levantin şi să mai poftească marţafoiul...Daţi-i bătaie, îl ţin eu de vorbă până ajungeţi să vă depărtaţi...

Şi buna hangiţă adăugă câteva binecuvântări şi urări de bine în limba provensală, se închină, trase grilajul la loc şi intră înapoi în odaie.

Urmă o goană care aducea cu un joc de-a leapşa pe cocoţate sau de-a v-aţi ascuns. Angelica şi Flipot, fără să aibă timp să-şi tragă sufletul, intrară şi ieşiră prin tot felul de porţi şi uşi, se vârâră în hrube care răspundeau în grădini, trecură prin case unde oameni de încredere îşi vedeau de treabă, fără ca măcar să-şi ridice nasul de la îndeletnicirile lor, coborâră şi urcară scări, ajunseră la un străvechi apeduct roman şi ocoliră un templu grecesc, se strecurară pe sub sau printre sute de cămăşi şi perechi de izmene de toate mărimile întinse la uscat pe sfori de-a curmezişul străzilor sau prin curţile strâmte, alunecaseră de mai multe ori, să-şi rupă gâtul şi mai multe nu, pe coji de pepene sau pe resturi de peşte aruncate la întâmplare, se auziră chemaţi, îmbiaţi în toate felurile şi în toate limbile acestui Babel european, până se văzură în sfârşit ajunşi sub protecţia unui spaniol de la marginea cartierului levantin. Ce găseau aici era departe, foarte departe de hanul La Cornul de Aur, care părea acum un adevărat lux în comparaţie cu mahalaua asta împuţită. Doamna dorea să meargă mai departe? Spaniolul şi Santi corsicanul o priveau curioşi şi plini de bunăvoinţă. Şi erau oricând la dispoziţia doamnei.

Angelica îşi şterse fruntea cu batista. Lumina de un roşu tulbure a

amurgului prelung se înfrunta spre apus cu luminile oraşului. De după uşile închise cu străşnicie ale caselor şi după cele numai zăbrele ale cafenelelor răzbătea o muzică necunoscută ei, cu un ritm straniu şi monoton. În spatele uşilor acestea, hamalii din port şi negustorii arabi sau turci găseau divanuri moi şi primitoare, narghileaua şi băutura aceea neagră şi amăruie a cărei modă fusese adusă de curând de ei de pe malurile Bosforului şi se răspândise cu repeziciune: cafeaua. De pretutindeni venea mirosul bizar al băuturii acesteia, amestecat cu acela mai local şi mai prozaic de carne prăjită şi de mujdei de usturoi.

- Vreau să ajung la Amiralitate, la domnul de Vivonne, le răspunse ea celor doi mentori atât de îndatoritori care o aduseseră până aici. Mă puteţi conduce?

Fără să se consulte măcar o secundă, amândoi ghizii scuturară energic capetele cu bucle negre ca abanosul şi-şi zăngăniră inelele pe care le purta fiecare în urechea dreaptă. Nu, n-o puteau conduce pe doamna. Era limpede că zona Amiralităţii li se părea un loc al naibii de primejdios, de o mie de ori mai primejdios decât labirintul acesta urât mirositor unde o aduseseră şi unde ei se simţeau mai în siguranţă decât oriunde. Totuşi, cum Angelica se arătase generoasă cu ei, o potopiră cu un belşug de lămuriri asupra modului în care putea ajunge acolo fără greutate.

- Ai înţeles? se întoarse Angelica spre Flipot. Dacă uit eu cumva cine ştie ce, tu ai băgat la cap ca să mă ajuţi?

Bietul băiat scutură negativ din cap. Îl treceau toate năduşelile de frică şi abia se ţinea să nu clănţăne din dinţi. Nu ştia nimic din regulile care guvernau aici, la Marsilia, lumea pestriţă a hoţilor şi a borfaşilor, şi era la mintea cocoşului că şi aici se scotea cuţitul la fel de repede ca şi în Curtea Miracolelor de la Paris, dacă nu cumva şi mai şi. Drept care Flipot, îngrozit la gândul că orice cuvânt, orice gest nevinovat din partea lui putea semnifica aici o insultă cumplită, dârdâia din toate încheieturile de teamă să nu facă cine ştie ce pas greşit, care să-l azvârle drept în vârful cuţitului vreunuia din indivizii ăştia, care se vedea de la o poştă că nu ştiau de glumă. Şi chiar dacă acceptau s-o însoţească la Amiralitate, dacă o atacau pe drum? Fiindcă dacă era vorba să ajungă acolo numai ei doi, cocoana şi cu el, tot un drac era, puteau da şi aşa peste alţii cu care el nu s-ar fi putut descurca, dar ăştia parcă îi săreau în ochi de periculoşi ce erau...

- Nu-ţi fie teamă, băiete, zise Angelica plină de încredere.

Străvechile ziduri ale Marsiliei nu i se păreau duşmănoase. Şi mai ales se gândea că aici Desgrez nu mai era la el acasă ca la Paris, unde ţinea pâinea şi cuţitul. Aici mergea şi el pe bâjbâite.

Porniră la drum, urmând întocmai sfaturile călăuzelor lor de până atunci. Se făcuse acum noapte de-a binelea, dar transparenţa bolţii cereşti era alta decât cea pe care o ştiau ei de acasă, lăsa să se strecoare de sus o lumină albăstrie şi câteodată ghiceau în tulbureala luminii acesteia câte un vestigiu antic, cel mai adesea câte o coloană sfărâmată sau câte un arc roman căzut în ruine, printre resturile cărora puştii pe jumătate goi ai localnicilor se jucau în tăcere, pândindu-se ca pisicile.

Clădirea zveltă şi elegantă a Amiralităţii, cu mai toate ferestrele luminate, o făcu pe Angelica să răsufle uşurată. Ajunsese în sfârşit la un liman. Trăsuri şi caleşti luxoase soseau fără încetare, iar prin ferestrele deschise se strecurau efluviile unei muzicii dulci şi îmbietoare. La Amiralitate era petrecere.

Dându-şi seama de asta, Angelica se opri şovăitoare. Îşi cercetă rochia, scuturându-şi-o puţin şi încercând să-şi dea seama dacă era pe potriva unei ocazii solemne ca aceasta.

Pe când stătea aşa la îndoială, un bărbat înalt şi voinic se desprinse dintr-un grup şi se îndreptă spre ea. Era cu faţa în umbră, aşa că oricât se strădui ea, nu reuşi să-i distingă trăsăturile, dar se părea că individul o cunoştea şi venea drept spre ea, cu pas foarte hotărât, apoi îşi scoase pălăria.

- Dacă nu mă-nşel, doamna du Plessis-Belliere, nu? Oh, fără îndoială, dumneavoastră sunteţi, doamnă, vă rog îngăduiţi-mi să mă prezint: Carroulet, magistrat. Lucrez aici, la Marsilia. Sunt un vechi şi devotat prieten al domnului de La Reynie, care tocmai mi-a scris de curând în legătură cu domnia voastră, dorind să facem în aşa fel încât scurta dumneavoastră şedere în urbea noastră să vă fie cât mai plăcută cu putinţă...

Angelica îl privea fără să clipească. Omul avea un chip plin de cumsecădenie, arătând mai curând a burghez liniştit, tată harnic şi chibzuit, cu un neg în colţul nasului ce-i dădea un aer cât se poate de paşnic. Iar vocea îi era blândă, chiar prea blândă s-ar fi zis. Numai lapte şi miere.

- Am avut marea plăcere să-l cunosc personal pe adjunctul său, domnul Desgrez, care a binevoit să sosească aici ieri dimineaţă. Domnul Desgrez s-a gândit că s-ar putea ca doamna marchiză du Plessis să dorească să treacă să-l salute pe monseniorul duce de Vivonne, care se ştie ca e una din persoanele foarte apropiate de doamna marchiză...aşa încât m-a însărcinat să stau aici ca s-o întâmpin pe doamna marchiză, tocmai cu scopul de a evita cine ştie ce neînţelegere regretabilă...

În clipa aceea Angelica simţi că inima începe să-i bată nebuneşte, dar nu de teamă, ci de furie. O furie oarbă, vecină cu turbarea, plină parcă de setea de a sfâşia şi de a ucide. Prin urmare, lepra de Desgrez, nemernicul ăsta, licheaua asta neruşinată îi aruncase pe urme toată poliţia din Marsilia, până şi pe câinele acesta de Carroulet, de care auzise fără să vrea. Era şeful poliţiei locale şi cel mai hain la suflet din toţi poliţiştii marsiliezi; aşa cu aspectul lui de om cumsecade, mâna lui moale era în stare să fărâme oase. Şi fărâma mereu, mulţi oameni rămăseseră stâlciţi de pumnii lui de fier...

Răspunse răstit:

- Nu ştiu despre ce vorbiţi dumneavoastră, domnule!

- Hm! Hm! făcu el cu un aer de om înţelegător. Haideţi să fim serioşi, doamnă, sentimentele dumneavoastră sunt atât de precise şi corespund într-o asemenea măsură încât ar însemna să...

O caleaşcă grea tocmai se îndrepta spre ei, în trapul cailor. Văzând-o, şeful poliţiei din Marsilia avu o mişcare reflexă spre zid, întinzând ocrotitor braţul spre Angelica, spre a o trage şi pe ea la adăpost. Însă aceasta se aruncă iute ca fulgerul de-a dreptul în faţa cailor şi, profitând

de clipa în care vizitiul trase brusc de hățuri, ca să-i oprească, țâșni în partea cealaltă și se amestecă într-un grup de invitați care urcau scara. Valeți și lachei cu făclii luminau holul impunător și scările somptuoase de marmură. Angelica se fofilă printre oaspeții ducelui, ajungând în hol.

Flipot se ținea tot timpul după ea, disperat să nu se piardă de stăpâna lui tocmai aici, la dracu-n praznic, și blestemând clipa în care cucoanei îi năzărise să ia țara-n ciocane până la Marsilia sau cine știe unde mama dracului o mai pofti să ajungă. Ținea disperat sacul și se întreba când aveau să se sfârșească toate năbădăile cucoanei.

Angelica îl luă de mână și se refugie în umbra scării mari care ducea la etaj, cu aerul plin de discreție al unei doamne care tocmai a simțit că i s-a desfăcut jartiera și e nevoită să remedieze în grabă acest mic neajuns.

- Șterge-o cum poți! îi șopti ea în grabă. Ascunde-te în vreo cămară, ceva, în pod, unde știi, numai ai grijă să nu te vadă cineva! Ne întâlnim în port mâine dimineață, când pleacă escadra regală. Fă pe dracu-n patru ca să afli dinainte la ce oră pleacă. Dacă nu ești acolo, plec fără tine. Uite aici bani, să ai de-ntors acasă, la Paris, dacă cumva ne pierdem unul de altul. Dar fii atent, să nu cumva să nu fii acolo că te jupoi, m-ai înțeles?

Scoase la iuțeală de sub fuste câțiva ludovici de aur și i-i strecură lui Flipot, apoi o luă pe scara de marmură care ducea la etaj, urcând cu pas sigur, ca una de-a casei.

Aici nu se zărea nici țipenie, fiindcă toți servitorii se îmbulzeau în saloanele de jos și pe terase, unde avea loc serata, așa că Angelica putu răsufla liniștită, simțindu-se în siguranță.

Dar abia ajunsese pe palier că auzi jos oarecare larmă și își dădu seama că printre vocile ce se amestecau o deslușea pe cea a câinosului Carroulet, căruia abia reușise să-i tragă clapa. Curiozitatea care puse îndată stăpânire pe ea se dovedi mai puternică decât teama și o făcu să se plece peste balustradă ca să-l poată vedea cât mai bine, sigură că el n-o putea zări, ascunsă în umbră cum era.

Jupân Carroulet nu mai avea acum deloc, dar absolut deloc aerul unui om căruia treburile îi mergeau din plin. Luase la o parte un valet pe care îl potopea acum cu întrebări directe, fără nici o introducere. Se vedea limpede că nu mai avea nici timp nici chef de diplomație. Numai că omul dădea într-una din cap a negație și ridica din umeri la toate întrebările lui, așa că magistrul se văzu nevoit până la urmă să-i dea drumul. Aproape îndată după aceea apăru ducele de Vivonne, râzând fericit de cine știe ce glumă abia auzită. Magistratul îi ieși în întâmpinare cu vizibilă stânjeneală, făcându-i plecăciuni peste plecăciuni, lucru lesne de înțeles dacă ne gândim că ducele, amiral al regelui și aproape vicerege la Marsilia, era un personaj cu mare greutate, în fața căruia un oarecare jupân Carroulet nu cântărea nici cât un fir de nisip. Bunăvoința pe care i-o arăta monarhul făcea ca nimeni să nu îndrăznească nici măcar în gând să-l deranjeze cu ceva pe acest tânăr arogant, a cărui soră era favorită oficială a regelui, lucru știut până și de ultima florăreasă de pe chei. Și cum temperamentul acestui tânăr vlăstar din familia Mortemart îl făcea să fie un om din cale afară de dificil, nu e greu de înțeles că pe șeful poliției din Marsilia îl trecea toate apele văzându-se în fața lui.

- Ce tot îndrugi dumneata acolo, amice? se auzi vocea ducelui ridicându-se, dintr-o dată arţăgoasă, din holul pardosit cu marmură. Doamna du Plessis-Belliere aici, printre invitaţii mei? Cred că dumneata, omule, ori eşti prost , ori eşti tâmpit, din două una! Caut-o mai bine în, patul regelui, că toată lumea vorbeşte că pe-acolo s-ar fi oploşit doamna asta...

Jupân Carroulet vorbea mai departe în şoaptă, se vede că insista disperat cu întrebările, ceea ce-l făcu pe duce să-şi piardă răbdarea şi să ridice tonul:

- Asta e curată tâmpenie! Chiar mă crezi aşa zevzec să iau de bune toate bazaconiile astea ale dumitale? Ba că era aici, ba că a dispărut de parcă ar fi înghiţit-o pământul! Ai vedenii, amice, mai bine te-ai duce frumos acasă şi ai lua o curăţenie, să dai afară fierbinţeala din măruntaie, că ţi s-a urcat la cap şi uite ce prostii te face să scoţi pe gură! Hai, şterge-o de aici până nu mă supăr!

Poliţistul nu mai avu ce spune şi se retrase cu spatele, plouat, făcând într-una plecăciuni peste plecăciuni. Apăru îndată unul din prietenii ducelui şi-i spuse ceva cu glas scăzut, Angelica nu reuşi să audă nimic dar înţelese că probabil îl întrebase ceva în legătură cu măruntul incident, fiindcă vocea ducelui se auzi din nou, plină de sarcasm:

- Ce să se întâmple? Mocofanul ăsta pretindea că am primit-o în saloanele mele pe preafrumoasa Angelica, zâna zânelor, ultima pasiune a regelui. Nemaipomenit!

- Care Angelica? Marchiza du Plessis-Bellière?

- Chiar pe ea! Asta chiar că ar fi fost culmea! Dumnezeu să mă apere de pacostea asta, s-o am sub acoperişul meu pe curviştina asta băgăreaţă!...Soră-mea turbează de câte jigniri pe faţă i-a adus putoarea asta...Să vezi ce scrisori disperate îmi scrie! Dacă sirena asta cu ochi verzi îşi atinge scopurile, biata Athénais poate să coboare pavilionul şi familia Mortemart are să traverseze un sfert de oră destul de dificil.

- Cum, prin urmare frumuseţea asta celebră, care nu mă mai lasă nici pe mine să dorm, e aici, la Marsilia? Ah, ce mult aş vrea s-o cunosc! De atâta timp, spun drept, ard de nerăbdare...

- Arzi degeaba, dragul meu! De-gea-ba! Fiindcă putoarea asta...

- Bine, dar...

- Ascultă-mă pe mine, că eu o cunosc! E o cochetă plină de cruzime, asta e! Toţi admiratorii care se îmbulzesc grămadă în jurul ei au simţit chestia asta pe propria lor piele. Nu e dintre cele care să-şi piardă vremea cu fleacuri când au un scop de atins. Fiindcă are un scop, dragul meu, iar scopul acesta este regele! O intrigantă, ascultă-mă pe mine...Să vezi ce-mi scrie soră-mea, în ultima ei scrisoare, abia am primit-o zilele trecute, zice că...

Restul cuvintelor ducelui se pierdu, căci şi el şi prietenul său se depărtaseră, întorcându-se în saloanele pline de invitaţi.

“Scumpul meu duce, asta ai să mi-o plăteşti! Scump, scump de tot, al naibii de scump!” scrâşni Angelica, turbată de furie la auzul părerii pe care ducele de Vivonne nu numai că o avea despre ea, dar o mai împărtăşea şi altora.

Se înfundă după aceea în culoarul lung şi întunecos, încercând una

câte una clanțele ușilor, toate încuiate. În sfârșit, dădu de una care cedă și răsuci clanța cu infinite precauții. În cameră nu era nimeni, geamul rămăsese deschis și singura lumină era cea care venea de afară. Sfârșită de puteri, Angelica se lăsă cu un suspin de ușurare pe un divan jos și larg, acoperit cu covoare groase și încărcat cu perne de tot felul. Vederea i se obișnuise destul de bine cu întunericul, dar nu atât de bine încât să vadă chiar tot, așa că dădu fără să vrea cu piciorul într-un soi de platou mare așezat în picioare pe pardoseala acoperită cu covoare. Se auzi un sunet de aramă, înfundat ca o chemare de gong. Se sperie de moarte la gândul că drăcovenia asta trebuie să fi fost instrumentul cu care se chemau servitorii și din clipă în clipă urma să se trezească acum cu careva pe cap. Ascultă, cu inima bătând, dar nu se întâmplă nimic. Toți servitorii din casă erau jos, la serată. Lăsă să-i scape un oftat de nespusă ușurare și își ascuți privirile până zări prin întuneric un sfeșnic așezat pe consola căminului. Merse până acolo bâjbâind atentă, să nu mai dea peste cine știe ce altă trăsnaie, găsi așezate grijuliu lângă un sfeșnic cremenea și amnarul și făcu lumină; examină cu atenție ce era în jurul ei. Apartamentul în care nimerise, anume un budoar, un dormitor și un mic cabinet de toaletă lipit de acesta din urmă, părea a fi cel al ducelui de Vivonne. În orice caz, arăta întocmai cum trebuia să arate apartamentul unui marinar care, când pune piciorul pe uscat, nu mai poate ține nici el socoteala cuceririlor amoroase. În dezordinea cumplită de hărți marinărești, mapamonduri și uniforme, Angelica reuși să deslușească imediat și un dulap plin de haine scumpe și cu halate vaporoase de casă, aruncate acolo claie peste grămadă.

Scotoci puțin și își alese unul subțire, din muselină chinezească albă, înflorit cu broderii scumpe. Merse apoi în cabinetul de toaletă, unde aștepta o cadă mică de marmură, plină cu apă parfumată cu lavandă de Provence, delicatesă pregătită desigur pentru stăpânul casei și pentru iubita acestuia. Fără să-și facă prea multe probleme de conștiință, se gândi la adevărul vechii vorbe, că nu e pentru cine se pregătește, ci pentru cine se nimerește, așa că se spălă frumeșel, simțindu-se îndată răcorită și cuprinsă de o senzație de ușurare cum nu mai avusese de mult. Își perie pe urmă cu grijă părul lung și plin de bucle mătăsoase, se îmbrăcă în halatul alb și vaporos și se întoarse în budoar, cu picioarele goale vârâte în niște papuci turcești pe care nici ea nu mai știa sigur unde-i găsise. Se simțea toropită de oboseală. Trase puțin cu urechea la zgomotele nedeslușite care străbăteau până aici, apoi se lăsă să cadă pe divanul moale și răcoros. N-o mai interesa acum nimic din ce avea să se întâmple mâine, peste un an sau peste zece minute, nu-i mai ardea nici de toți polițiștii din lume, nici de Desgrez nici de Carroulet și nici de nimeni, ducă-se la toți dracii, tot ce mai voia acum era să doarmă, să doarmă fără să mai știe de nimic...Ah, ce moleșeală blândă, ce răcoare dulce, ce răcoare...ce bine...

Oh! Asta ce mai înseamnă?

Țipătul ascuțit și plin de indignare o făcu pe Angelica să sară speriată din somn. Se ridică buimacă în capul oaselor, apărându-și ochii de luminile unui sfeșnic ținut de cineva în fața ei, care aproape că o

orbeau.

- Oh! Dar e nemaipomenit !

În fața ei se afla o femeie tânără, cu fața plină de alunițe false, icoană vie a uimirii şi a demnității ultragiate. Până să-şi dea Angelica seama ce putea însemna asta, necunoscuta se întoarse şi trase o palmă răsunătoare cuiva aflat în spatele ei.

- Marțafoi nenorocit ce eşti! Va să zică asta era surpriza de care vorbeai ?... Felicitări ! Straşnică surpriză, n-am ce zice ! Măgăria asta să ştii că n-am s-o uit în viața mea ! Să nu te mai văd în fața ochilor, lichea netrebnică! Păduche scârbos !

Şi, într-un foşnet amenințător de mătăsuri amestecat cu clăpănituri nervoase de evantai, energica persoană se îndreptă spre uşă, lăsând în fața privirilor Angelicăi mutra lungă de un cot a ducelui de Vivonne, care-şi pipăia într-una falca, cu gesturi mecanice, şi se holba când la Angelica, când la uşa pe care ieşise tânăra invitată, când la valetul care ținea respectuos două sfeşnice cu lumânările aprinse.

Acesta din urmă îşi reveni primul din uimire. Puse amândouă sfeşnicele pe consolă, făcu o plecăciune impecabilă stăpânului său, apoi alta spre Angelica, probabil bazându-se pe principiul că mai bine să prisosească decât să n-ajungă, apoi mai făcu o plecăciune într-o direcție nedefinită, se îndreptă spre uşă şi ieşi cu paşi de pâslă, închizând-o fără nici un zgomot în urma lui.

- Domnule de Vivonne... sunt cu totul dezolată de cele întâmplate, murmură încet Angelica, lăsând să-i fluture slab pe față un surâs stânjenit.

La auzul vocii ei, ducele păru să înțeleagă în sfârşit că avea în fața lui o făptură pământeană în carne şi oase şi nu o fantomă.

- Prin urmare... prin urmare era adevărat ce spunea... dobitocul ăla adineauri... Deci vă aflați la Marsilia... Dumnezeule ! Chiar sub acoperişul meu... De unde să-mi închipui una ca asta ?... Dar de ce ați venit aşa, în secret, doamnă ? De ce nu v-ați prezentat ?

- Îmi pare rău, dar nu voiam să fiu recunoscută. În mai multe rânduri a fost cât pe-aci să mă văd arestată.

Tânărul duce îşi trecu mâna peste frunte, fără să-şi poată încă reveni de-a binelea în fire. Merse apoi la un scrin mic de abanos, ridică tăblia şi scoase de dedesubt o carafă de rachiu şi un pahar de cristal.

- Prin urmare ața stau lucrurile.. Doamna du Plessis-Bellière are pe urmele ei toat? poliția regatului !... Dar pentru numele lui Dumnezeu, ce s-a întâmplat ? Ați omorât pe cineva ?

- Nu ! Mai rău ! N-am vrut să mă culc cu regele !

Sprâncenele curteanului se ridicară a mirare.

- N-ați vrut ? Şi de ce n-ați vrut ?

- Din prietenie pentru sora dumneavoastră, doamna Montespan.

Cu carafa de rachiu în mână, ducele de Vivonne se holba la ea ca năuc. Apoi se mai destinse puțin la față şi izbucni într-un râs cu hohote. Îşi turnă un pahar şi veni să se aşeze pe marginea divanului, lângă neaşteptata musafiră.

- Am impresia, doamnă, că mă luați peste picior, şi încă rău de tot ! Nu-i aşa ?

- Puțin, aşa... Numai că într-un mod cu totul altfel decât vă

închipuiți dumneavoastră.

Şi continua să surâdă spre el cu aerul acela timid. Pleoapele ei, încă îngreuiate de somn, băteau lent deasupra săgeților verzi ale privirilor cu care îl ațintea şi, din când în când, închidea ochii de-a binelea, lăsând umbra deasă a genelor să se profileze pe obrazul fraged.

- Nu mai puteam de oboseală, vă rog să mă credeți ! Ore întregi am umblat prin tot oraşul asta afurisit, m-am rătăcit... Aici am avut sentimentul că am găsit un refugiu, că mă simt ocrotită. Iertați-mă pentru... pentru... Mărturisesc că am fost foarte indiscretă. M-am spălat în casa dumneavoastră şi am luat din dulapul de colo halatul pe care-l vedeți pe mine. Şi m-a furat somnul...

Arată din nou, parcă spre a se dezvinovăți, halatul vaporos care nu reuşea să acopere decât în mică măsură liniile fine ale corpului ei întins leneş pe divan. Prin reflexele roz ale țesăturii se deşluşeau destul de bine curbele unduiuoase ale coapselor şi ale şoldurilor. Zgâindu-se la formele ademenitoare din fața lui, ducele îşi mai turnă un pahar de rachiu şi-l dădu peste cap dintr-o înghițitură, icnind.

- Asta-i bună ! mârâi el pe urmă. O afacere al naibii de urâtă ! Regele vă caută într-una cu disperare în toate părțile şi parcă văd că are să mă acuze că v-am fost complice ! Mi-ați făcut-o, frumoasă doamnă !

-Domnule de Vivonne, răspunse Angelica ridicându-se puțin, cum puteți spune asemenea prostii ? Vă credeam mai interesat de norocul surorii dumneavoastr...de care depinde puțin şi al dumneavoastră propriu! Chiar vreți neapărat să mă vedeți pe mine în brațele regelui şi pe sora dumneavoastră căzută în dizgrație ? Asta vreți ?

- Nu, nu, fireşte că nu, bolborosi el zăpăcit cu totul de situația asta neaşteptată, nu vreau asta, dar nu doresc nici să-l supăr pe Majestatea sa... Din partea mea sunteți liberă să-i acordați sau nu favorurile dumneavoastră... Vă priveşte... Dar tot nu înțeleg cum se face că vă aflați tocmai aici, la Marsilia ! Şi mai ales la mine acasă !

Angelica îşi puse uşor o mână pe una din mâinile ducelui.

- Fiindcă vreau să merg la Candia.

- Ai ? Cum ați zis ?

Şi sări în sus ca ars, privind-o cu ochii scoşi din orbite şi cu gura căscată. Hotărât lucru, nu mai înțeleg nimic !

- Plecați mâine, nu-i aşa ? continuă Angelica fără să se tulbure câtuşi de puțin. Luați-mă cu dumneavoastră !

- Ei nu, că asta-i chiar culmea ! Din în ce mai straşnic, pe legea mea ! Mi se pare că v-ați pierdut mințile de-a binelea, scumpă doamnă ! Auzi colo ! La Candia ! Chiar că-i bună din cale-afară ! Care va să zică, vreți să mergeți la Candia ! Şi măcar ştiți cam pe unde vine Candia asta ?

- Dar dumneavoastră ştiți ? Dar că eu sunt consulul Franței în Candia. Ştiți ? Nu ştiți, nu ? Păi vedeți ? Aşa că am afaceri foarte importante acolo şi le-am tot amânat într-una, de atâta timp, iar acum mi se pare chiar că a sosit momentul cel mai potrivit. Mai ales că în felul acesta mai îngădui şi nerăbdării regelui să se mai domolească puțin... Nu e o idee excelentă ?

- E o inconştienţă strigătoare la cer, doamnă ! La Candia ?

Şi ridică exasperat ochii spre tavn, renunţând s-o mai facă să înţeleagă nebunia unei asemenea hotărâri.

- Ştiu, ştiu, nu-i nevoie să-mi spuneţi dumneavoastră, zise iute Angelica, ştiu lecţia, am auzit-o de atâtea ori, haremul sultanului, negustorii de sclavi, corsarii, barbarii, nenorociri de toate felurile şi aşa mai departe... Cunosc toate astea, nu-i nevoie să mi le repetaţi. Dar dacă merg cu escadra regală, atunci ce primejdii mă mai pot pândi ? Nici una !

Ducele de Vivonne se îmbăţoşă şi rosti cu aer plin de solemnitate:

- Doamnă marchiză, vă rog să primiţi asigurarea că am nutrit întotdeauna faţă de dumneavoastră cel mai profund respect...

- Poate chiar prea profund, îl întrerupse Angelica surâzând batjocoritoare.

Întreruperea îl zăpăci însă pe duce, care-şi uită micul discurs şi mormăi încurcat:

- Hm ! Ce importanţă mai au acum lucrurile astea... Hm ! Vreau să zic, eu v-am considerat întotdeauna o persoană, ca să zic aşa, cu scaun la cap, care nu umblă după cai verzi pe pereţi. Şi acum, spre marele meu regret, văd că m-am cam înşelat. Am impresia că în capul dumneavoastră se află tot atâta creier cât şi la fluşturaticele astea care vorbesc înainte de a face şi fac fără să gândească.

- A, ca tinerica aceea brunetă de adineauri, asta vreţi să ziceţi nu ? Îmi pare rău, aş fi vrut să-i explic doamnei cum stau lucrurile. Furioasă cu e în momentul de faţă, precis că spune în dreapta şi-n stânga că sunt aici.

- Şi ce dacă spune ? Nu ştie nimeni cu vă cheamă.

- Se poate, dar m-ar putea descrie cât se poate de bine şi descrierea asta s-ar putea să ajungă la urechi care atât aşteaptă ! Aşa că vă rog din suflet, luaţi-mă cu dumneavoastră la Candia!

Ducele de Vivonne îşi simţea gâtul uscat. Angelica îl privea concentrată cu ochii ei verzi, făcându-l să se simtă cuprins de ameţeli. Se duse până la scrin şi-şi mai turnă un pahar de rachiu.

- Asta în ruptul capului nu ! făcu el răspunzându-i la ultima rugăminte. Am fost întotdeauna un om chibzuit, prudent... Să mă fac complice la fuga dumneavoastră din Franţa ? Cu neputinţă ! Mai devreme sau mai târziu tot are să se afle şi vă daţi seama ce furie va fi pe rege când va auzi ? Şi atunci s-a zis cu mine !

- Dar la recunoştinţa surorii dumneavoastră nu vă gândiţi ?

- Am să cad în dizgraţia regelui cu soră-mea cu tot !

- Dar văd că subestimaţi într-un mod de-a dreptul inadmisibil puterea Athénaisei, scumpe duce, în ciuda faptului că o cunoaşteţi mai bine decât mine ! Ea ar rămâne singură faţă în faţă cu regele, care are pentru ea un.. un gust sau, ca să zic aşa, o slăbiciune foarte pronunţată ! A ştiut să-l lege de ea prin sumedenie de obişnuinţe de care el nu se poate lipsi deocamdată. N-o credeţi destul de tare şi destul de iscusită ca să recâştige avantajul pierdut şi să repare cu îndrăzneală tot ce am distrus, poate, eu, în lunile din urmă ? Fiindcă recunosc că fără să vreau, am făcut totuşi ca poziţia ei să se clatine...

Vivonne, cu sprâncenele înălțate, se silea să cugete cât mai bine la ecuațiile astea neașteptate care i se iviseră în față.

- Ei, drăcia dracului ! exclamă el după un timp.

Dar probabil că avusese timp de o clipă viziunea strălucitoare a surorii lui și îi auzise râsul mușcător și vocea inimitabilă, căci păru să se mai însenineze.

- Ei, drăcie ! repetă el. Să știți că s-ar putea să aveți dreptate. Cred că putem conta pe ea !...

Și dădu din cap de mai multe ori, încredințat de cele ce spunea.

- Dar dumneavoastră... făcu el după aceea, dumneavoastră, doamnă...

Se uita la ea pe furiș, cu coada ochiului. Fiecare din privirile îngrijorate pe care i le arunca era interpretată de Angelica drept dovada înțelegerii faptului că iată, femeia aceasta superbă, una din cele mai strălucite frumuseți de la Versailles, râvnită cu atâta îndârjire de însuși regele, se afla acum aici, în fața lui, în casa lui, întinsă pe divanul lui... Îi cerceta în amănunțime desăvârșirea formelor, părându-i-se că era prima oară când o vedea. Și nu era departe de adevăr. Niciodată nu-i putuse observa de atât de aproape pielea catifelată, cu nuanțe aurii, mai aurii decât la alte femei blonde, nici ochii verzi, de un verde limpede și tulburător în zona din jurul pupilelor de un negru intens. La Versailles femeia aceasta fusese idolul curții și o făcuse să turbeze de furie pe trufașa marchiză Montespan.

Numai că la Versailles purta rochiile somptuoase obligatorii la curte, în timp ce acum, aici, nu avea pe ea decât halatul subțire și vaporos, prin ale cărui cute mlădii i se ghiceau formele leneșe și unduioase. Era incredibil de vie și de femeie și pentru prima oară ducele de Vivonne se gândi la rege zicându-și: << Sărmanul! Dacă o asemenea minune i-a rămas inaccesibilă, îmi închipui ce poate fi în sufletul lui...E de compătimit! >>

Angelica nu spunea nimic, simțea instinctiv în tăcerea ce se lăsa între ei un aliat. Și mai era și cât se poate de amuzant să țină astfel cu sufletul la gură pe un Mortemart. Un noroc cu care nu multe femei s-ar fi putut lăuda. Verva și caracterul exploziv al familiei acesteia nu-l părăsiseră niciodată pe duce, și nici pe marchiza de Montespan. Cine îi cunoștea nu putea decât să-i urască de moarte... sau să-i adore ! La fel stăteau lucrurile și cu prima născută din familia lor, stareța de la Fontervault, de o frumusețe pură, de madonă, între vălurile ei cucernice, care-l fascina pe rege și umplea de admirație pe toți bărbații de la curte. O femeie care rămânea același suflet plin de ardoare, citind într-una în latinește viețile sfinților părinți ai bisericii și strunind mânăstirea aceea de maici cu o mână de fier pe drumul mântuirii și al celei mai depline cucernicii.

Iar Vivonne întruchipa în gradul cel mai înalt imaginea surorilor sale, atât de pline de virtuțiile cel mai alese și de păcatele cele mai dezastruoase. Descreierat și dezinvolt, abordând când mitocănia când gentilețea cea mai aleasă, când nebunia, când geniul, ...sfârșea întotdeauna prin a subjuga și prin a impune. Și tocmai un asemenea gen de prietenie, izvorâtă dintr-o atracție ca a fierului față de magnet, o făcuse cândva pe Angelica să se simtă legată de frumoasa Athénais și chiar să acorde ducelui o oarecare simpatie amuzată. Printre ceilalți gentilomi de la curte,

lipsiţi de orice umbră de personalitate, târându-se în faţa regelui şi trăind din subsidiile acordate de acesta, ducele de Vivonne îi păruse turnat dintr-un cu totul alt metal, plin de nobleţe.

Îl privea aţintindu-l cu surâsul ei tainic care-l zăpăcea şi îşi spunea, că la urma urmei, ţinuse la aceşti Mortemart îngrozitor de lacomi, de nebuni şi de frumoşi. Îşi ridică încet unul din braţe şi şi-l aşeză sub cap, apoi îi aruncă tânărului împietrit din faţa ei o privire ironică.

- Ei, eu ? întrebă ea, aşteptându-l să-şi urmeze replica neterminată. Ce-i cu mine ?

- Da, dumneavoastră, doamnă... zise el înghiţind în sec. Dumneavoastră sunteţi o femeie plină de ciudăţenii. Doar aţi recunoscut că v-aţi silit s-o daţi la o parte pe sora mea, nu ?... Şi acum iată că vă daţi dumneavoastră înşivă la o parte şi o lăsaţi să câştige ! Ce scop urmăriţi ? Ce avantaje aţi putea obţine din toată comedia asta de neînţeles ?

- Avantaje ? Nici un avantaj. Neajunsuri da, tot ce se poate, dar avantaje ? De unde avantaje ?

- Şi atunci ?

- Şi atunci ce ? Oare n-am şi eu dreptul, ca orice femeie, să am şi eu capriciile mele ?

- A, aici nu încape nici o îndoială, nici n-am spus aşa ceva! Aveţi tot dreptul, doamnă, numai că alegeţi-vă victimele mai cu grijă, pentru numele lui Dumnezeu! Tocmai cu regele? Nu v-aţi gândit la ce poate duce o asemenea toană ?

Angelica se îmbufnă.

- Ce vreţi ? Eu sunt vinovată dacă nu-mi plac deloc bărbaţii prea închişi în ei, bănuitori, care ştiu prea puţin să râdă şi care se poartă în intimitate cu o lipsă de rafinament vecină cu grosolănia ? Care e vina mea aici ?

- De cine vorbiţi ?

- Cum de cine ? De rege vorbesc !

- Doamnă ! Văd că dumneavoastră aveţi îndrăzneala de a-l judeca într-un mod care, daţi-mi voi să vă spun...

Ducele de Vivonne se înăbuşea de indignare.

- Dragul meu domn, îl întrerupse Angelica, atunci când e vorba de pat, daţi-ne voie să judecăm ca femei, nu ca supuse !

- Noroc că nu toate doamnele gândesc ca dumneavoastră !

- Le priveşte ! Sunt libere să rabde şi să se chinuie, n-am nici un drept să mă amestec. În materie de dragoste înţeleg orice, în afară de asta. Titluri, favoruri, onoruri, nimic nu-mi pare în stare să compenseze servitutea şi constrângerea când e vorba de dragoste ! Aşa că le las bucuroasă pe toate prietenei mele Athénaïs.

- Sunteţi de-a dreptul... nemiloasă !

- Ce vreţi, nu sunt eu de vină dacă am preferat totdeauna bărbaţii veseli, plini de viaţă... de exemplu ca dumneavoastră. Gentilomi aleşi, care ştiu să se ocupe cum trebuie de o femeie, cu gingăşie, s-o facă să simtă că trăieşte ! La naiba cu bărbaţii grăbiţi şi preocupaţi care nu ştiu decât să meargă orbeşte spre nu mai ştiu ce ţel măreţ ! Îmi plac bărbaţii care ştiu să şterpelească o floare din mers !

Ducele de Vivonne întoarse posomorât privirile şi mormăi acru:

- Acum cam înțeleg eu cum stau lucrurile. Aveți un iubit care vă așteaptă la Candia, cine știe ce toboșar fercheș care nu e-n stare decât să tăvălească ibovnicele prin paie...

- Greșiți amarnic, duce ! În viața mea n-am pus piciorul în Candia și nici nu mă așteaptă cineva acolo !

- Nu zău ! Și atunci ce v-a apucat să porniți tocmai spre insula asta blestemată, adevărat cuib de pirați ?

- Doar v-am mai spus. Am afaceri importante acolo. Și ideea mi s-a părut un mijloc cum nu se poate mai bun ca să-l fac pe rege să mă uite.

- Nici vorbă ! Cum să vă uite ? Credeți că sunteți dintre acele femei pe care bărbații le uită cu una cu două ? întrebă Vivonne, care părea strangulat de o emoție nouă.

- Are să mă uite, ascultați-mă pe mine ! zise încrezătoare Angelica. Ochii care nu se văd se uită, nu știți treaba asta ? Nu sunteți și dumneavoastră, bărbații, la fel ca noi ? Așa că regele o va regăsi cu plăceri sporite pe scumpa lui marchiză de Montespan, festinul lui cu adevărat regesc și inepuizabil ! Și va fi fericit să găsească mereu... masa pusă, iertată fie-mi expresia ! Nu e un bărbat nici complicat, nici sentimental.

Ducele nu se putu împiedica să nu pufnească în râs.

- Doamne ! făcu el. Câtă răutate poate exista între femei !

- Credeți-mă că regele vă va privi cu multă bunăvoință când va cunoaște rolul dumneavoastră și va înțelege că l-ați ajutat să se rupă de o pasiune fără ieșire. Și nici nu se va mai purta ca un tiran, aruncându-mă în cine știe ce temniță întunecoasă. Când am să mă întorc, toate lucrurile astea vor fi moarte și îngropate ! Regele are să râdă el singur de nebunia care l-a apucat acum și Athénaïs va ști fără îndoială să pună într-o lumină favorabilă serviciul adus de dumneavoastră, care ați contribuit cu tact și cu duscreție la îndepărtarea femeii care i-a adus Majestății sale atâtea durei de cap.

- Și dacă regele nu uită ? Atunci ?

- Ei bine, atunci... timpul e ca un sfetnic bun pentru toată lumea. Deci și pentru mine. Poate că după multă gândire am să-mi recunosc greșeala. Statornicia sentimentelor regelui mă va impresiona... am să-i cad în brațe... Și știți bine că nu-mi uit niciodată datoriile, în special când este vorba de persoane care mi-au făcut bine. Așa că n-am să vă uit nici pe dumneavoastră. Vedeți deci că ajutându-mă acum faceți o investiție folositoare pentru viitor și vă puneți în avantajoasa situație de a rămâne câștigător indiferent de rezultat, domnule curtean !

Pusese în cuvintele de la urmă o intonație ușor disprețuitoare ce-l făcu pe gentilom să se simtă atins în orgoliul lui. Roși până la rădăcina părului și protestă cu vehemență:

- Credeți că sunt un laș ? Un suflet de slugoi ?

- N-am crezut niciodată asta și nici n-am spus-o. E o eroare.

- Nu e vorba de așa ceva, reluă pe un ton sever tânărul amiral. Eroarea e alta. Uitați cam prea iute, doamnă, că nu mă aflu aici pentru croaziere de plăcere. Sunt șeful unei escadre și misiunea pe care o are de îndeplinit flota regală e o misiune militară, cu alte cuvinte o misiune

încărcată de primejdii. Sunt însărcinat să menţin ordinea şi liniştea în cloaca asta nenorocită care se numeşte Mediterana iar consemnul e limpede ca lumina zilei şi nu poate fi călcat: fără pasageri. Şi vă daţi seama că asta înseamnă mai ales fără pasagere !

- Domnule Vivonne, dar eu nu...

- Nu se poate ! tuna ducele. Am zis nu şi rămâne nu ! Înţelegeţi o dată că sunt stăpân la bord şi că ştiu ce am de făcut ! Un asemenea drum prin Mediterana, doamnă, nu e o plimbare pe canalul cel mare din Versailles, cu bărcuţele acelea de jucărie ! Aici e lucru serios, va fi luptă pe viaţă şi pe moarte ! Cunosc foarte bine importanţa rolului care-mi revine şi sunt convins că însuşi regele, dacă s-ar afla în locul meu, ar vorbi şi ar proceda exact la fel cum fac eu acum ! Întocmai la fel !

- Credeţi ?... Mie îmi vine a crede mai curând că dimpotrivă, regele n-ar face nici un fel de fasoane dacă i-aş oferi ce vă ofer acum dumneavoastră !

Vorbise cu o voce plină de gravitate şi Vivonne se schimbă din nou la faţă, iar tâmplele începură să-i zvâcnească. O fixă cu un aer dezorientat şi întrebător.

Timp de un minut care nu se mai sfârşea, îi păru că toată viaţa din univers se adunase în lenta şi dulcea palpitare a sânilor acestei femei care ieşeau pe jumătate din decolteul de dantele, provocatori şi plini de făgăduinţe ascunse.

Rămăsese încremenit de surpriză. Marchiza du Plessis-Belliere era ştiută de o lume întreagă drept o femei neînchipuit de mândră, care nu se emoţiona pentru orice şi care ea însăşi se considera o fire pretenţioasă şi dificilă. Iar el, curtean până în vârful unghiilor, nici nu putuse gândi că ar putea avea el cea ce i se refuzase regelui atâta timp. A, după aceea fireşte, resturile de la ospăţul monarhului era o cinste râvnită de orice senior de la curte, dar acum, înainte ca Majestatea sa să se fi înfruptat din aceste delicatese, nici nu-i trecuse prin cap că ar putea tocmai el să...

Îşi simţi dintr-o dată buzele cuprinse de uscăciune, dădu peste cap încă un păhărel şi-l aşeză cu grijă pe tăblia scrinului, parcă atent să nu-l scape jos şi să-l facă ţăndări.

- Să ne înţelegem bine... începu el.

- Să ne înţelegem ? îl întrerupse Angelica. Dar credeam că ne înţelegem deja foarte bine.

Şi îl privi drept în ochi, parcă puţin bosumflată.

Fascinat, Vivonne făcu câţiva paşi şi se lăsă să cadă în genunchi la marginea divanului. Braţele lui se încolăciră în jurul taliei subţiri iar capul lui, într-un gest de omagiu pasionat, se lăsă spre ea. Buzele i se lipiră cu patimă de pielea mătăsoasă de deasupra decolteului, acolo unde se năşteau protuberanţele sânilor, şi rămaseră acolo, împărtăşindu-se din taina umbrei din care se înălţa ameţitor un parfum pe care nu-l ştiuse niciodată.

Angelica nu făcuse nici un gest de a se feri, de a da înapoi, poate doar avusese o tresărire imperceptibilă a bustului, în timp ce pleoapele i se lăsară încet, ascunzându-i privirile.

Apoi îşi simţi trupul supunându-se ascultător şi oferindu-se dezmierdărilor pătimaşe ale tânărului. O cuprindea un fel de nebunie ce

stătea să se dezlănţuie furtunoasă, o sete aprigă şi nestăvilită după trupul acesta puternic, care mirosea frumos, îmbătând-o, cu vigoarea lui elastică şi păstrând în tăria lui de oţel o neasemuită delicateţe de porţelan fragil. Gura ducelui îi străbătea tot trupul, sărutând-o lacom, braţele lui o strângeau, o frământau înăbuşind-o, buzele căutau pătimaş rotunjimile netede ale umerilor şi adâncimile uşoare ale gâtului a căror căldură înmiresmată îl făcea să simtă că-şi pierde minţile.

Braţul ei îl cuprinse lin, strângându-i capul de trupul ei, apoi, cu mâna cealaltă, îl mângâie uşor pe obraz şi-l sili să-şi ridice privirile spre ea.

Ochii de smarald, întunecaţi de un reflex uşor albastru, părură a se izbi de privirile albastre şi limpezi ale frumosului Mortemart, învingându-le încă odată. Ca o fulgerare trecu prin mintea acestuia gândul că niciodată nu mai întâlnise o asemenea femeie cu care să simtă plăceri înebunitoare ca acum.

- Mă luaţi la Candia, domnule duce ? surâse ea blând.

- Cred... cred că n-am să pot face altfel... răspunse el cu o voce răguşită.

9

Pe acest iubit de o clipă Angelica ştiu să-l copleşească cu tot ce cunoştea ea din arta de a face un bărbat să-şi piardă minţile. Îşi jurase să-l supună, iar Vivonne era deja blazat şi în nici un caz nu l-ar fi impresionat nişte îmbrăţişări cuminţi şi pasive.

Rând pe rând suavă, timidă, îndrăzneaţă, surâzătoare, apoi dintr-o dată parcă sperioasă, temătoare, devenind peste o clipă de-a dreptul sălbatică şi furtunoasă, se lăsa cu totul în voia lui ca să-l buimăcească după aceea cu mângâieri pătimaşe. Înnebunit de dorinţă, ducele vru s-o deznierde după obiceiuri noi pentru ea, care o făcură să dea înapoi, în timp ce el o implora în şoaptă, gâfâitor, tremurând de nerăbdare.

- Nu ştiu dacă se cuvine... şopti ea. Nu e un lucru cuminte...

- Şi de ce să fim cuminţi ?

- Nu ştiu... Ieri abia ne cunoşteam.

- Nu-i chiar aşa... Întotdeauna te-am admirat... te-am adorat în tăcere....

- Eu mărturisesc că te găseam doar amuzant. Acum e ceva... de parcă în seara asta te-aş fi văzut pentru prima oară. Eşti mult mai... mai tulburător decât credeam. Aproape că mă faci să mă tem puţin...

- Să te temi ?

- Da... Se spun atâtea despre cei din familia Mortemart ! Sunt atât de cruzi uneori...

- Prostii !.. Uită lucrurile astea, dragostea mea !... Scorneli....

- Nu !... Domnule duce, lăsaţi-mă să-mi trag sufletul, vă rog ! se alintă ea. Ascultaţi ce vă spun... Am fost întotdeauna de părere că anumite lucruri nu se pot face decât între iubiţi care se cunosc de mult timp....

- Sunteţi adorabilă, doamnă marchiză, gâfâi Vivonne cu un glas în care patima se amesteca nelămurit cu zeflemeaua, sunteţi delicioasă, dar sunt hotărât să vă fac să vă renegaţi părerile cu care aţi venit încoace...

Nu mă credeţi în stare ?

- Poate... Nu mai ştiu...

Şoaptele lor pătimaşe se amestecau în obscuritatea încăperii în care abia mai pâlpâia ultima lumânare din sfeşnic şi Angelica se lăsa cuprinsă în jocul acesta primejdios şi dulce, cuprinsă de un tremur neprefăcut în strânsoarea de oţel a braţelor care o mlădiau şi o supuneau. Ultima licărire a lumânării se stinse şi întunericul ce se lăsă peste ei păru a-i înveli ocrotitor şi complice în mantaua lui deasă. Tulburată, Angelica se lăsă să alunece în străfundurile prăpastiei adânci, mereu nouă pentru ea, a voluptăţii spre care o mânau mângâierile şi strânsorile aprinse ale bărbatului. O cuprinse şi gemetele de plăcere pe care jocul acesta i le smulgea fără voia ei răsunară în întuneric.

Vivonne adormi ţinând-o strâns îmbrăţişată. Angelica era frântă de oboseală şi de ameţeli dulci care o trăgeau ca spre o apă adâncă, dar se lupta din răsputeri să nu adoarmă. Până dimineaţă nu mai era mult şi nu voia ca ducele să se trezească şi s-o găsească adormită. Ştia că bărbaţii îşi uită adesea promisiunile după ce patima li s-a potolit.

Rămase dar cu ochii larg deschişi, privind fără să se gândească la nimic cadrul de un albastru întunecat al ferestrei deschise prin care răzbătea de afară freamătul surd al mării. Mâna ei mângâia trupul musculos al bărbatului ce dormea lângă ea, regăsind gingăşiile pe care cândva ar fi vrut să le reverse asupra lui Philippe...

Ziua se născu încet, cu limpezimi cenuşii străbătute de pânze vag roşiatice ce începură să se preschimbe încet într-un alb blând şi apoi într-un verde stins, cu reflexe delicate de fildeş.

La uşă se auzi un zgâriat uşor:

- Domnule amiral, e timpul să vă treziţi !

Vivonne se ridică imediat în capul oaselor, cu intenţia oşteanului deprin cu alarmele.

- Tu eşti, Giuseppe ?

- Eu, monseniore. Porunciţi să intru ca să vă ajut la îmbrăcat ?

- Nu, nu-i nevoie, mă descurc singur. Dar spune-i turcului să pună de cafea !

Aruncă spre Angelica un surâs complice şi strigă din nou spre uşa încuiată:

- Să-i spui să pregătească două ceşti ! Şi să aducă şi prăjituri !

Valetul de dincolo nu răspunse nimic şi îndată i se auziră paşii depărtându-se uşor.

Angelica îl privi tandră pe bărbatul frumos de lângă ea, mângâindu-l pe obraz cu un gest plin de gingăşie.

- Tu îmi pari cel mai frumos bărbat din lume, murmură ea.

Auzindu-se tutuit, Vivonne simţi renăscând toate deliciile nopţii ce abia trecuse şi fu cuprins de o exaltare bruscă şi fără margini.

- Şi tu eşti frumoasă ! şopti el pătimaş. Nemaivăzut de frumoasă! Tot mi se pare că visez !

- Mă iei cu tine la Candia ? şopti ea tainic.

- Fireşte ! răspunse el cu o tresărire. Mă crezi un mârlan din cei care nu promit decât până îşi văd scopul atins ? Mai ales când tu ţi-ai

ținut promisiune într-un asemenea chip încântător !... Ar fi acum curată mârșăvie din partea mea să nu mi-o țin... Numai că ar fi cazul să ne cam grăbim, fiindcă într-o oră trebuie să ridicăm ancora ! Ai bagaje, bănuiesc. Unde le-ai lăsat ? Ca să trimit după ele.

- Prea puține. Mă așteaptă lacheul meu în port, cu ele. Sau cel puțin așa i-am spus aseară. Până una-alta, am să te rog să-mi dai voie să scotocesc puțin în dulapul acesta al tău, am văzut că e plin cu tot felul de lucruri care pot face plăcere unei femei. Sunt ale soției tale ?

- Nu, răspunse Vivonne posomorându-se. Soția mea și cu mine trăim despărțiți și de când a încercat să mă otrăvească, vipera, nici nu ne-am mai văzut.

- Da, îmi aduc aminte de asta. S-a vorbit mult la curte.

Și Angelica rîse, privindu-l aproape amuzată.

- Bietul de tine ! Ce întâmplare neplăcută !

- Neplăcută ? Am zăcut ca un animal bolnav, nici acum nu știu cum s-a întâmplat de n-am murit !

- Acum gata, ce-a fost a fost, nu trebuie să te mai gândești. Prin urmare, hainele acestea aparțin iubitelor tale, tot atât de frumose pe cât sunt de multe, dacă e să mă iau după ce vorbește lumea. Nu vreau să crezi că am și devenit geloasă, am să-mi aleg numai câteva lucruri care-mi sunt de trebuință.

Și râse din nou. Noaptea de dragoste îi lăsase în toată ființa ceva ca un fel de mireasmă ațâțătoare și, când trecu prin dreptul lui, Vivonne întinse instinctiv brațul ca să o înșface și să o strîngă înfocat la piept.

Ea se desfăcu din îmbrățișare cu un zâmbet poznaș.

- Nu, monseniore, să ne fie cu iertare ! Parcă spuneați adineauri că ar fi cazul să ne grăbim, nu ? Găsim noi timp destul și pentru hârjoneli, dar mai târziu, pe corabie, nu acum. Acum ne grăbim, nu ?

- Vezi să nu ! se strâmbă el. Am impresia că habar n-ai de ce înghesuială și ce inconfort pot domni pe o corabie !

- Ei, vedem noi cum facem ca să ne mai ascundem puțin de curioși, măcar așa, din când în când. În Mediterana nu se mai fac escale? Nu găsim ceva insule mici și fermecătoare, cu golfulețe și cu plaje dulci...

- Taci ! aproape că gemu Vivonne. Mă faci să-mi pierd mințile !

Fluierând ușor printre dinți un cântecel vesel, ducele își trase la iuțeală ciorapii de mătase, pantalonii scurți și bufanți și se duse în cabinetul de toaletă după Angelica. Ea își turnase apă dintr-un ulcior de aramă în cădița de marmură și se spăla cu mișcări iuți și precise.

- Lasă-mă cel puțin să te privesc ! zise el pe un ton plin de implorare.

Ea îi aruncă peste umăr o privire indulgentă.

- Ce tânăr poți fi !

- Nu cred deloc să fiu mai tânăr ca tine ! Aș zice chiar că ți-am luat-o înainte cu trei sau patru ani. Dacă nu mă-nșală memoria, când te-am văzut pentru prima oară era... da, mi-aduc perfect aminte, era la intrarea regelui în Paris. Erai plină de prospețimea celor douăzeci de ani ai tăi... Iar eu aveam pe atunci douăzeci și patru și mă consideram deja bărbat cu experiență. Acum abia încep să înțeleg că de fapt nu știu

nimic.

- Da, dar eu am îmbătrânit mai repede, zise încet Angelica. Sunt bătrână, dragul meu, îngrozitor de bătrână... Am o sută de ani !

Turcul cu faţa măslinie pitită sub turbanul lui uriaş aduse platoul de aramă pe care abureau două ceşti mici de porţelan, pline cu lichidul acela întunecat pe care Angelica îşi aminti că-l gustase cândva la ambasadorul persan Bachtiari-bey şi a cărui aromă stăpânea peste tot în cartierul levantin din Marsilia. Abia îşi înmuie puţin buzele, strâmbându-se de gustul amar, în timp ce Vivonne îşi turna ceaşcă după ceaşcă, sorbind cu lăcomie. Apoi o întrebă dacă era gata de plecare.

Angelica se simţi dintr-o dată cuprinsă de aceeaşi panică din ajun. Oraşul era încă adormit, dar dacă agenţii lui Desgrez dădeau târcoale prin prejmă, în căutarea ei ?...

Din fericire, palatul Amiralităţii dădea direct spre clădirea arsenalului. Fu destul să traverseze cele câteva curţi ca să ajungă la cheiul unde urma să se îmbarce, ca să ajungă la bord.

Galerele aşteptau ceva mai încolo, în rada portului. O şalupă rapidă, vopsită în alb şi auriu, se îndrepta iute spre chei în bătaia puternică a vâslelor. Angelica o privea apropiindu-se şi simţea că leşină de spaimă şi de nerăbdare. Lespezile pavajului din Marsilia îi frigeau talpile, în fiecare clipă Desgrez putea răsări ca din pământ, făcându-i zadarnice toate vicleniile de până atunci şi spulberându-i dintr-o lovitură toate nădejdile. Privea într-una, plină de teamă şi nerăbdare, cuprinsă de presimţirea sumbră că toate chinurile de până aici aveau să se dovedească dintr-o dată un biet fum, tocmai în clipa când izbânda părea mai aproape. Ochii ei cuprindeau laolaltă digul, debarcaderul, portul şi oraşul care se înălţa mai încolo, nepăsător la temerile şi la frământările ei, cu casele şi cu acoperişurile dominate de turlele bisericilor.

Vivonne discuta cu câţiva ofiţeri, în timp ce servitorii cărau bagajele în şalupa trasă lângă podul de scânduri al debarcaderului.

- Cine vine ? strigă solemn şi profesional un soldat spre antrepozitele dinspre oraş.

Angelica se întoarse şi ea intr-acolo, îngheţată. Dinspre magazii se strecurau două siluete ce păreau că se furişează ca să nu fie văzute. O fulgeră gândul că presimţirea de adineauri nu fusese în van şi că spionii lui Desgrez îi luaseră urma, dar în clipa următoare suspină uşurată. Cei doi erau Flipot şi Savary.

- Suita mea, îi prezentă ea. Doctorul meu şi lacheul.

- Să urce, încuviinţă ducele. Şi dumneavoastră, doamnă.

Numai că nu plecară chiar imediat, ci fură nevoiţi să mai aştepte până când un subofiţer se întoarse cu nişte hărţi uitate la Amiralitate, de lipsa cărora îşi dăduseră seama în ultima clipă. Şalupa se legăna uşor şi Angelica simţea că-i vine să ţipe de disperare. Portul se trezea şi primejdia devenea de neînlăturat, aproape materială, palpabilă, înspăimântând-o de moarte. Pescarii îşi duceau târâş năvoadele uriaşe cărându-le spre bărcile cu care urma să-şi petreacă în larg toată ziua şi o bună parte din noapte. Marinarii de pe corăbiile ancorate coborau pe ţărm ca să-şi încălzească mâncarea la sobiţa părinţilor capucini, care apăruseră şi ei şi făcuseră

deja focul sub oalele uriaşe în care aveau să pregătească fiertura zilnică de peşte pentru săracii din Marsilia. Viaţa începea să pulseze din ce în ce mai puternic şi primejdia devenise de neînlăturat. Era chiar de necrezut cum se putuse ca oamenii lui Desgrez să n-o înhaţe până acum !

O prostituată cu trăsături pronunţat exotixe, probabil turcoaică sau grecoaică, începu să danseze în vălmăşagul ei de văluri, ridicând spre cer mâinile în care-i luceau castanietele de aramă. Nu era nici timpul nici locul cel mai potrivit ca să îmbie bărbaţii la plăceri, dar poate că dansa pentru ziua ce se născuse şi care izbucnea triumfătoare după noaptea sordidă pe care o petrecuse fără îndoială în cine ştie ce speluncă îngrozitoare ascunsă în măruntaiele oraşului. Iar zornăitul castanietelor din degetele ei, în loc să sune voios şi plin de viaţă, o făcea pe Angelica să-şi simtă auzul izbit de un zdrăngănit sinistru şi rău prevestitor care o înebunea.

În sfârşit, vâslele grele ale şalupei se ridicară şiroind din apă şi se cufundară din nou, făcând ca mica ambarcaţie să se urnească deodată, neaşteptat de iute. Mişcările ritmice şi pline de vână ale marinarilor o făcură să se îndepărteze sprintenă de ţărm, despicând apa pe care pluteau tot felul de resturi şi de murdării şi ajungând în scurt timp la apă curată, în mijlocul valurilor, iar turnul cel vechi al Sfântului Ioan rămase în curând mic pe malul acum depărtat.

Angelica aruncă o ultimă privire înapoi. Marsilia rămânea cuminte pe rădăcinile ei trainice, fără s-o urmeze. Rămâneau acolo grijile şi temerile care o sfâşiaseră până în urmă cu câteva clipe. Şi mai lăsa ceva. Pe dig se agita acum silueta unui bărbat. Era prea departe ca să-i mai poată distinge trăsăturile, dar bărbatul purta un surtuc de culoarea prunei date în pârg şi-şi rotea nervos bastonul la capătul căruia scâteia în soare măciulia de argint... Îl recunoscu şi pe faţă îi flutură un zâmbe batjocoritor şi plin de răutate.

<<Cam târziu, maestre Desgrez ! De data asta am câştigat eu !>> gândi ea triumfătoare.

Candia

1

Angelica privea căzută pe gânduri franjurile de aur ale panglicilor ce atârnau până la suprafaţa apei, brăzdând valurile şi jucându-se în spuma lăsată în urmă de corabie.

Cele şase galere înaintau nepăsătoare şi puternice, cu vânt bun din spate. Siluetele lor prelungi şi graţioase, magnific împodobite de artişti ai vremii, spintecau apa şi se jucau cu valurile verzi din jur. Statuile mici de lemn sculptat şi poleit cu aur, aşezate la pintenii fiecărei nave, despicau trufaşe apa din faţa lor în timp ce pupa sculptată, cu tritoni ce suflau în scoici, cu amoraşi încununaţi cu trandafiri şi cu sirene cu sâni de Veneră

ce ieşeau şiroind din apă, împroşca în jur stropi ce scânteiau de-ţi luau ochii şi se cufunda din nou în apa neînchipuit de curată.

Desupra punţii vasului amiral fluturau pe catarge steguri şi flamurile seniorilor, cu fâlfâituri sonore, vesele şi pline de viaţă. Cortul instalat pe punte din porunca ducelui de Vivonne avea perdelele deschise şi vântul le făcea să fluture în toate părţile, într-o mireasmă dulce de mirt şi de mimoze. Ducele pusese ca interiorul cortului, a tabernacolului, cum îi plăcea lui să-i spună, să fie aranjat în stil oriental, cu covoare şi cu divane joase încărcate cu perne de mătase şi catifea, şi ţinea aici adunările cu ofiţerii săi, care semănau mai curând a taifasuri decât a întruniri militare. Angelica găsea că locul era cât se poate de confortabil şi prefera să stea aici decât să-şi petreacă vremea în cabina înghesuită, jilavă şi întunecoasă dintre punţi. Aici zgomotul înfundat şi necontenit al valurilor grele care se izbeau de cocă şi fâlfâitul sonor al drapelelor o făceau să nu mai audă ritmul obsedant al tobei şi urletele furioase şi răguşite ale supraveghetorilor. Aici se putea crede de-a dreptul într-un salon.

La numai câţiva paşi de ea secundul, domnul de Millerand, examina atent coasta privind printr-un ochian. Era un bărbat tânăr, aproape adolescent, dar înalt şi bine clădit. Fusese educat de bunicul său în cultul pentru marina regală şi, abia ieşit din şcoală şi plin încă de principii, nu vedea deloc cu ochi buni prezenţa unei femei la bord. Posomorât tot timpul, deschidea rar gura să spună ceva dacă nu era întrebat, trecea cu un aer mândru şi dispreţuitor şi evita să se amestece în cercul ofiţerilor care la anumite ore din zi se adunau în jurul marchizei du Plessis-Bellière facându-i o curte discretă dar nu lipsită de insistenţă. Mai puţin severi din fire, ceilalţi ofiţeri ai statului major al amiralului se bucurau de o prezenţă feminină care cel puţin mai împrăştia plictiseala drumului lung şi monoton pe ape.

Coasta care se zărea în depărtare dezvăluia privirilor o draperie de stânci de un cenuşiu roşcat, în spatele căreia se înălţau munţii acoperiţi cu o vegetaţie sărăcăcioasă, de un verde mohorât, numai arbuşti pipemiciţi şi ierburi mărunte. În ciuda verdeţii, locurile păreau sălbatice şi neprimitoare. Nici un acoperiş de casă, nici o barcă în golfuleţele mărunte săpate în stâncă, atât de potrivite pentru acostarea ambarcaţiunilor mici. Doar din loc în loc câte o aşezare înconjurată de ziduri groase şi posomorâte, ce apărea în faţa ochilor, ostilă şi dispreţuitoare, ca să rămână curând în urmă. Apoi iar, acelaşi peisaj sumbru şi lipsit de farmec, neîntrerupt de nimic.

Ducele Vivonne îşi făcu surâzător apariţia, urmat de negrişorul care-i ducea cutia cu dulciuri.

- Cum vă mai petreceţi timpul, doamnă ? întrebă el sărutându-i galant mâna şi aşezându-se lângă ea. Doriţi ceva delicatese orientale ? Mellerand, ce noutăţi avem?

- Nimic, monseniore, atâta doar că pe coastă nu se vede absolut nici o mişcare. Pescarii îşi părăsesc într-una aşezările lor izolate şi-şi iau lumea în cap din cauza corsarilor care vin peste ei în căutare de sclavi. Bieţii oameni preferă să se refugieze în oraşele întărite şi să devină acolo muritori de foame...

- Suntem în apropiere de Antibe, mi se pare. Cu puțin noroc, deseară vom putea cere ospitalitate bunului meu prieten, prințul de Monaco. Sper să nu se întâmple cine știe ce până acolo.

- Da, monseniore, dar numai cu condiția ca și mai bunul nostru prieten Rescator să nu se apuce să ne tulbure croaziera...

- De ce ? Se vede ceva ? întrebă Vivonne ridicându-se precipitat și luându-i ocheanul din mână.

- Nu, monseniore, liniștiți-vă, nu se vede nimic. Dar fiindcă îl cunoaștem destul de bine, tocmai asta mă miră. Prea nu se vede nimic !

Locțiitorul amiralului, domnul de La Brossardiere, însoțit de alți doi ofițeri, contele de Saint-Ronan și contele de Lageneste, apărură și ei la rândul lor sub cortul tabernacolului, având-l pe urme pe maestrul Savary. Se ivi de undeva și servitorul turc și începu să pregătească încet și demn, cu mișcări aproape rituale, cafeaua pentru domnii care se instalau pe pernele de pe divane, adunându-și picioarele sub ei după obiceiul turcesc.

- Vă place cafeaua, doamnă ? întrebă galant domnul de La Brossardiere întorcându-se spre Angelica.

- N-aș putea să vă dau un răspuns precis. Cred că încă n-am avut când să mă obișnuiesc cu ea.

- Când o să vă obișnuiți, are să vă fie peste putință să vă mai lipsiți de ea. E o adevărată minune !

- Cafeaua este foarte bună ca să împiedice umorile stomacului să se ridice la cap, interveni pe un ton cât se poate de doct maestrul Savary. Mahomedanii se dau în vânt după băutura asta, e drept că nu pentru calitățile ei medicale, ci din cu totul alte motive. Credința lor spune că a fost născocită de Arhanghelul Gabriel ca să întărească puterile lui Mahomed. Zice-se că Profetul a simțit îndată în el atâta putere după ce a sorbit din băutura asta încât se simțea în stare să nimicească patruzeci de bărbați și să mulțumească patruzeci de femei. Pe puțin !

- Nemaipomenit ! Atunci să bem cafea, domnilor ! strigă entuziast ducele de Vivonne, aruncând spre Angelica o privire arzătoare.

Bărbații aceștia tineri și plini de viață o priveau fără să-și ascundă admirația. Iar Angelica era cu adevărat minunată în rochia ei de un violet deschis care-i scotea în evidență strălucirea mată a pielii, înviorată de aerul marin, și auriul întunecat al părului. Surâse liniștită, acceptând cu grație omagiul pe care ochii bărbaților din jurul ei nu reușeau să-l ascundă.

- Îmi aduc aminte că am mai băut cafea cu câtva timp în urmă, la ambasadorul persan Bachtiari-bey, zise ea.

Micul sclav așeza pe măsuțe șervețele mici și mătăsoase cu dantele aurite pe margini, iar turcul turnă cafeaua în cești fine de porțelan. Sclavul aduse două zaharnițe de argint, una cu bucățele de zahăr alb și cealaltă cu boabe de cardamom.

- Puneți zahăr, doamnă, recomandă domnul de La Brossardiere. Altfel e amară și n-are să vă placă.

- Sfărâmați puțin cardamom, o sfătui contele de Saint-Ronan.

- Beți-o încet de tot, ca să nu vă frigeți, dar n-o lăsați nici să se

răcească ! Absolut ! Ar fi curată nenorocire !

- Cafeaua trebuie băută fierbinte, chiar în clocot dacă s-ar putea ! Altfel nu mai are nici un gust.

Fiecare îşi sorbea ceaşca lui, cu înghiţituri mici şi dese. Angelica se sili să urmeze sfaturile celor doi consilieri atât de binevoitori şi ajunse la concluzie că băutura asta nu avea un gust prea grozav, ce e drept, dar că aroma ei era de-a dreptul delicioasă.

- Croaziera asta se anunţă a fi sub cele mai încântătoare auspicii, constată domnul de La Brossardiére plin de stisfacţie. Avem norocul de a avea printre noi pe una din cele mai strălucite frumuseţi de la Versailles şi, în plus, am auzit că Rescator e plecat prin alte părţi, s-a dus să facă o vizită complicelui lui, ticălosul acela de Moulay Ismael, regele Marocului. Cât nu e lepădătura de Rescator aici, Mediterana e un loc liniştit.

- Şi cine e acest Rescator de care aud vorbindu-se într-una ? întrebă Angelica.

- Rescator ? E unul din bărbaţii aceia fără nici o lege şi fără nici o credinţă pe care trebuie să-i urmărim noi şi, dacă avem ocazia, să-i nimicim fără cruţare, zise ducele Vivonne, posomorât dintr-o dată.

- Prin urmare e un pirat turc ?

- Pirat cu siguranţă că e, asta se ştie. Dacă e turc sau altceva, aici nimeni nu mai poate spune nimic. Unii zic că e unul din fraţii lui Moulay Ismael, sultanul Marocului, alţii zic că trebuie să fie francez, fiindcă vorbeşte franţuzeşte ca pe apă. Deşi eu unul îl cred mai curând spaniol. E şi foarte greu să-ţi dai bine seama ce e cu omul acesta, fiincă umblă tot timpul mascat. E ceva care se întâlneşte foarte des la renegaţi, se mutilează intenţionat, ca să nu mai poată fi recunoscuţi de nimeni.

- Aşa e, interveni contele de Saint-Ronan, nimeni nu i-a văzut faţa vreodată. Şi nici vorbind nu l-a auzit, dacă e să ne luăm după unii care sunt bine informaţi.

- Tocmai, zise ducele de Vivonne. Se zice că vorbeşte nu ştiu câte limbi, dar alţii susţin că e mut. I s-a smuls limba şi nările. Da, se poate, dar cine i-a făcut asta ? Nu se ştie. Aici amatorii micii cronici de scandal a Mediteranei nu mai cad de acord. Cei care susţin că e maur, şi încă maur din Andaluzia, aceştia zic că Inchiziţia l-a desfigurat. Dimpotrivă, cei ce zic că e spaniol zic că l-au sluţit tocmai maurii. În orice caz, prea frumos n-are cum să fie, fiindcă nimeni nu se poate lăuda că l-ar fi văzut fără mască.

- Da, dar asta nu-l împiedică să aibă anumite succese pe lângă reprezentantele sexului frumos, zise rîzând domnul de La Brossardière. Se spune ca haremul lui adăposteşte câteva frumuseţi nepreţuite pe care le-a disputat pe piaţa de sclavi chiar cu sultanul Turciei ! Am auzit că de curând şeful eunucilor albi ai sultanului, ştiţi, caucazianul acela frumos, Hamîl-bey, era foarte cătrănit că se văzuse nevoit să-i cedeze lui Rescator o circaziană cu ochii albaştri, o minunăţie din câte se spune...

- Mă faceţi să simt că-mi lasă gura apă, râse ducele Vivonne. Dar lucrurile astea pot fi discutate de faţă cu o doamnă ?

- Nu vă sfiiţi, domnilor, zise Angelica. Vă rog să vă continuaţi cronica mondenă a Mediteranei.

Domnul de La Brossardière spuse că amănuntele astea le cunoştea de la un cavaler de Malta* , bailul** Alfredo di Vacounzo, italian de neamul lui, cu care se întâlnise la Marsilia. Cavalerul se întorcea de la Candia, unde se dusese el însuşi cu un transport de sclavi şi rămăsese cu amintiri puternice de la vânzarea la mezat în cursul căreia Rescator arunca într-una pungi cu aur la picioarele circazienei, până grămada îi ajunsese în dreptul genunchilor, iar eunucul care voia s-o cumpere pentru haremul sultanului rămăsese mofluz.

- Fireşte că are bani ! izbucni ducele de Vivonne, pradă uneia din crizele lui neaşteptate de furie care-l făceau să roşească până sub perucă. Nu degeaba-i zice lui Reascator. Ştiţi ce înseamnă asta, doamnă ?

Angelica dădu din cap a negaţie.

- E un cuvânt spaniol care desemnează pe traficanţii de bani falşi şi pe falsificatori înşişi. Pe vremuri, rescatorii ăştia erau puţini, îi numărai pe degete, şi nici nu erau primjdioşi. Câţiva mici meseriaşi care lucrau şi ei acolo, pe furiş, şi scoteau câţiva bani, atât. Dar nemernicul acesta a ajuns mare şi tare, el e regele falsurilor, Rescator, unicul, inegalabilul ! Nimeni nu mai are loc de el !

Şi tăcu brusc, posomorât, căzut pe gânduri. Tânărul secund Millerand, sentimental şi timid de fel, îndrăzni pentru prima oară să se amestece şi el în discuţie.

- Spuneaţi adineauri că nasul cu nările rupte nu-l împiedică să placă femeilor. Numai că piraţii aceştia nu se folosesc decât de sclave cumpărate pe bani, uneori răpite chiar de ei, aşa că mi se pare greşit să le măsurăm puterea de seducţie după numărul femeilor de care dispun. Mă gândesc în primul rând la renegatul acela italian care s-a pripăşit în Algeria, Mezzomorte, porcul acela gras, cel mai bogat negustor de sclavi din Mediterana. E destul să-l vezi o singură dată ca să fii sigur că nici o femeie nu i s-a dat din dragoste, nici măcar dintr-un capriciu nebunesc. E dezgustător !

- Tinere prieten, interveni La Brossardière, admit că ce spuneţi dumneavoastră mi se pare cât se poate de logic, numai că vă înşelaţi, ba chiar în două privinţe, nu numai într-una. Mai întâi că acel Mezzomorte, chiar aşa mare negustor de sclavi cum e, cel mai bogat din Mediterana, nu ţine femei în haremul lui fiincă n-are ce face cu ele. Lui îi plac băieţii. Se zice că niciodată nu are mai puţin de cincizeci în palatul lui din Alger,

---

*Ordinul Cavalerilor de la Malta – ordin religios şi cavaleresc, continuator al vechiului Ordin al Ospitalierilor, fondat în 1070 la Ierusalim. Sediul ordinului se mută în 1309 în insula Rhodos, apoi în Malta, în 1530. Desfiinţat în 1798 de Napoleon Bonaparte, ordinul este reînfiinţat în secolul al XIX-lea şi reorganizat în 1961. (n.trad.)

** Bail – funcţionar regal în Franţa medievală, având importante atribuţii administrative şi judecătoreşti. (n.trad)

şi-i schimbă într-una, fără întrerupere. Asta ar fi una. În al doilea rând, ştiu cu siguranţă că Rescator are faima unui bărbat foarte iubit de femei. Cumpără multe, dar nu le păstrează decât pe cele care vor cu tot dinadinsul să rămână cu el.

- Şi cu cele care nu vor să stea cu el ce face ?

- Le pune în libertate. Asta e la el o adevărată manie. Îşi eliberează toţi sclavii, bărbaţi şi femei, de câte ori are ocazia. Spun drept că nu ştiu dacă e chiar adevărat, dar face şi asta parte din legenda care s-a ţesut despre el.

- Legenda asta, domnilor, interveni şi ducele de Vivonne cu un dezgust plin de amărăciune, legenda asta e adevărată. Eu însumi sunt martor că acest Rescator obişnuieşte să-şi elibereze sclavii.

- Poate face asta ca să-şi răscumpere în faţa lui Dumnezeu vina de a-şi fi renegat credinţa ? spuse Angelica.

- S-ar putea să fie şi asta, scrâşni Vivonne. Dar mai ales o face ca să bage zânzanie, ca să arate că nu dă doi bani pe toată lumea ! Ca să se distreze, da, ca să se distreze ! Vă aduceţi aminte, domnule de Gramont, dumneavoastră făceaţi parte din escadra mea când am dat lupta de la Capul Passero cu bestia asta ! Mai ştiţi că am pierdut atunci două galere, nu ? Le-a capturat Rescator şi pe toţi cei patru sute de condamnaţi care trăseseră la vâsle i-a desferecat şi le-a dat drumul pe uscat, în apropiere de Veneţia. Vă imaginaţi ce recunoscători ne-au rămas veneţienii pentru un asemenea cadou ! A fost atunci adevărată pacoste pe ei cu toţii tâlharii aceia pe capul lor şi s-a ajuns la complicaţii diplomatice, fiindcă bandiţii erau cu toţii supuşi francezi, chit că regelui nostru nu-i revenea nici o responsabilitate pentru felul în care ajunseseră ei la Veneţia ! Îmi amintesc că Majestatea sa a binevoit atunci să mă ia peste picior, spunând că data viitoare când mă mai hotărăsc să-mi fac galerele cadou, măcar să aleg pentru asta un negustor de sclavi ca oricare altul, nu un scelerat în stare de porcării de-astea !

- Întâmplările astea mi se par de-a dreptul pasionante, zise Angelica. Mediterana e plină, pe câte văd, de personaje pitoreşti.

- O, pitoreşti din cale-afară, doamnă, izbucni Vivonne, atât de pitoreşti încât să vă ferească Dumnezeu să le cunoaşteţi mai îndeaproape! Numai aventurieri şi renegaţi, negustori de sclavi care se aliază cu necredincioşii ca să nu mai dea o clipă de răgaz cavalerilor de Malta sau regelui Franţei, numai ticăloşi buni de ars pe rug ! Şi veţi mai auzi şi de alţii, nu numai de Rescator, cloaca asta împuţită mişună de tot felul de ticăloşi. Până şi un nemernic de marchiz d 'Escrainville, un francez de neam mare, un neam pe care l-a făcut de râs pe veci ! Sunt de toate naţiile, e un danez, de exemplu, unul Eric Jansen, nemernicul de Mezzomorte e italian şi a ajuns amiral al Algerului, comandă toată flota maurilor aceia blestemaţi, apoi fraţii Salvador, care sunt spanioli, în sfârşit, lista ar mai putea continua, dar ceilalţi sunt plevuşcă măruntă de tot, nu e cazul să vă mai încărcaţi memoria cu numele lor. Mediterna geme de ei! Dar gata, am vorbit destul de vermina asta umană, arşiţa s-a mai potolit şi cred că vremea e tocmai bună, doamnă, ca să vă arăt galera. Îngăduiţi să plec mai înainte în recunoştere, ca să văd dacă toate sunt în ordine.

Amiralul se depărtă şi toţi ofiţerii se văzură nevoiţi să se despartă

de doamna marchiză, plecând fiecare la îndatoririle lui.

Abia atunci îl zări Angelica pe Flipot. Bietul băiat trebuie că urcase în goană scările, căci gâfâia zgomotos, era palid la față și se uita la ea cu ochi mari și parcă rătăciți.

- Ce e cu tine ? strigă Angelica speriată. Ai pățit ceva ? Spune!

- Acolo... reuși el să bolborosească răgușit. Acolo !... Am văzut...

- Ce-ai văzut ? Vorbește odată, pentru numele lui Dumnezeu !

O trecu deodată un fior prin toate încheieturile. Îl văzuse cu ochii ei pe Desgraz rămas pe cheiul portului, la Marsilia, dar parcă se temea să nu-l vadă acum răsărind în fața ei, zâmbind batjocoritor.

- Vorbește, n-auzi ? Spune odată ce-ai văzut, dobitocule, că te plesnesc de nu te vezi !

- Am văzut... am văzut... aoleu, cucoană, am văzut osândiții ! Aoleu, mi-a-ntors mațele pe dos, să mor eu dacă te mint ! Nici nu pot să zic ce-i acolo... Acolo, jos, trage la vâsle..: și pute de te...

Și bietul Flipot sughiță năprasnic, apoi se smulse de lângă ea și alergă să se aplece peste balustradă, vomitând cu horcăieli zgomotoase și disperate.

Angelica se simți dintr-o dată liniștită. Bietul băiat avea rău de mare, asta era ! Și când mai văzuse și cum arătau nefericiții condamnați și când îl mai izbise și duhoarea oamenilor acelora care nu se spălau niciodată decât când dădea câte o ploaie zdravănă firește că starea i se agravase și poftim ce urmări putea să aibă !

Și-i porunci turcului să-i toarne lui Flipot o ceșcă de cafea, să se mai dreagă puțin.

- Stai aici, îi spuse ea. Nu te mai duce nici tu ca neghiobul acolo, stai la aer curat, să-ți facă bine.

- Aoleu... icni Flipot gâfâind și ștergându-se la gură, ce-am putut vedea acolo, sărăcuț de maica mea... al dracului să fiu dacă nu mi-a-ntors mațele pe dos ! Pfff !...

Avea un aer îngrozit și vrednic de milă.

- Gata, doamnă, zise ducele de Vivonne apărând în capul scării. Putem merge să vedeți galera pe care ați avut imprudența să vă îmbarcați. Spun asta fiincă e mai mult ca sigur că peste nici trei zile vom avea de dat piept cu furtuna.

2

Zăbrelele aurite ale <<Tabernacolului>> și perdelele sale de brocart stacojiu erau o adevărată graniță între paradis și infern.

De îndată ce ieși din adăpostul de până atunci, vântul îi aduse în față duhoarea cumplită a mulțimii de osândiți. Dedesubtul punții, masa aceea densă, trup lângă trup, se pleca și se ridica într-una, într-o mișcare lentă și de o monotonie exasperantă, legănătoare și veșnică, ce dădea amețeli oricui o privea.

Ducele de Vivonne îi întinse invitatei sale mâna ca s-o ajute să coboare câteva trepte, apoi o luă înainte deschizând drumul și porni pe palierul lung.

Acesta arăta mai curând ca un dig de lemn, aproape pe toată

lungimea corăbiei. De o parte şi de alta erau parcă săpate locaşurile cumplit mirositoare pe care se aliniau băncile vâslaşilor. Nu mai era vorba aici nici de culori vesele nici de aurituri. Doar lemnul cioplit grosolan al băncilor pe care deţinuţii erau prinşi în lanţuri câte patru. Tânărul amiral înaintă cu paşi înceţi, ţinându-şi încordate picioarele, pe care şi le ştia frumoase, mai ales acum, când purta ciorapi roşii de mătase dungaţi cu aur, şi punând plin de grijă talpa pe podeaua năclăită de mizerie. Pantofii lui eleganţi, cu tocuri de lemn îmbrăcate în piele din cea mai fină şi cu funde brodate cu grijă, păreau că se îndură cu mare greutate să calce pe jos, iar haina albastră încărcată cu fireturi de aur, cu revere largi, roşii, şi cu o centură albă de mătase plină de ciucuri tot de aur, fireşte, jaboul şi manşetele de dantelă de cea mai scumpă, pălăria cu panaş alb de pene de struţ, toate astea constituiau un tablou cum nu se poate mai bizar, făcându-l să semene cu o pasăre nespus de împodobită, aflată într-un peisaj sterp şi dezolant. Se oprea din loc în loc, atent la orice amănunt. Mizeria înspăimântătoare îl dezgusta, ca de fiecare dată când venea aici, dar se învăţase cu ea şi o răbda cu stoicism. Se opri ceva mai mult în locul unde se pregătea mâncarea acestor nefericiţi, la babord. Două cazane uriaşe erau atârnate deasupra vetrei întocmite din pietre lipite cu pământ şi cuprindeau fiertura zilnică a deţinuţilor, mereu aceeaşi, o zeamă lungă şi chioară de legume şi o tocană prăpădită de bob.

Amiralul gustă şi dintr-una şi din cealaltă, le găsi pe amândouă îngrozitoare şi-i explică doamnei du Plessis că el personal adusese la acest capitol oarecare îmbunătăţiri, în special la amenajarea bucătăriei.

- Înainte, toată afacerea cântărea o sută cincizei de chintale şi pe deasupra mai era şi aşezată nepermis de sus, ţinând centrul de greutate al corăbiei la o înălţime de-a dreptul periculoasă. La cea mai uşoară înclinare a navei, deţinuţii din apropiere erau opăriţi şi nici n-aveau cum să se apere, din cauza lanţurilor. Am înlăturat toţi bolovanii şi i-am înlocuit cu vatra asta uşoară, suficientă ca să apere lemnăria din jur de focul vetrei şi am coborât-o unde se vede. Ca stabilitate, nici nu se poate face comparaţie !

Angelica aprobă cu un semn din cap, fără să-l poată urmări prea atentă. Duhoarea într-adevăr înspăimântătoare a trupurilor de lângă ea se amesteca acum cu aceea, aproape la fel de cumplită, a mâncării ce clocotea în cele două cazane de la vatră, îngreţoşând-o peste măsură şi făcând-o să se simtă cuprinsă şi ea de răul de mare al lui Flipot. Dar Vivonne, fericit de prezenţa ei şi mândru de galera pe care o comanda personal, n-o cruţă câtuşi de puţin, aşa că doamna marchiză trebui să admire aspectul elegant şi soliditatea celor două bărci de salvare, o felucă şi un caic, cum le răsfăţa ducele, şi să se declare pe deplin de acord cu amplasarea chibzuită a micilor tunuri care aruncau ghiulele de piatră şi care erau aşa fel aşezate încât puteau fi manevrate cu incomparabil mai multă uşurinţă decât înainte ca ducele să preia comanda şi să facă reforme.

Marinarii propriu-zişi, mai curând soldaţi de uscat, dintre care numai unii ştiau să manevreze pânzele sau să facă faţă altor situaţii, ceilalţi fiind infanterişti sau tunari, stăteau înghesuiţi pe puntea îngustă de deasupra băncilor deţinuţilor, lângă tunuri. Locul era neînchipuit de strâmt şi bieţii soldaţi erau siliţi să stea mai tot timpul ori chirciţi pe vine ori în

picioare, fără să aibă voie să se mişte dintr-o parte într-alta ca să nu strice echilibrul, şi aşa destul de instabil, al galerei. Singurul chip de a-şi mai omorî timpul era să-i înjure şi să-i ocărască pe condamnaţi sau să semnaleze supraveghetorilor ori vătafului orice încercare a vreunuia din vâslaşi de a trage chiulul. Pedeapsa venea imediat, indiscutabilă şi necruţătoare, constând într-o ploaie de bice peste capul, pe umerii şi pe spinarea celui în cauză.

Vivonne mai lămuri şi că deţinuţii erau împărţiţi în trei schimburi, fiecare din acestea fiind condus de câte un vătaf care avea în subordinea lui mai mulţi supraveghetori. Toţi aceştia trebuia să menţină o disciplină de fier, altminteri pericolele erau de neînchipuit. De regulă, două schimburi trăgeau la vâsle iar al treilea se odihnea. Când era nevoie însă, cei din schimbul liber puneau şi ei mâna pe vâsle şi trăgeau după bătaia gongului, care ritma loviturile vâslelor mai iute sau mai încet, după cum era nevoie. Dacă vreuna din vâsle o lăsa mai încet şi ajungea în contratimp, se găsea imediat vreun soldat care să-i pârască pe vinovaţi sau ochiul ager al supraveghetorului îi dibuia din prima clipă şi atunci peste chiulangii se abătea fără greş pedeapsa ştiută.

- Vâslaşii sunt fie criminali francezi, cei mai mulţi, fie prizonieri luaţi în bătăliile navale din rândurile piraţilor sau pur şi simplu sclavi cumpăraţi. Trebuie să fie foarte puternici, fiindcă simplul fapt că unul a comis un omor nu-l face de la sine suficient de zdravăn pentru ce ne trebuie nouă aici. Condamnaţii care ne vin din puşcăriile din Franţa mor ca muştele. Rar câte unul care să reziste şi să ajungă să se învechească. De-asta vedeţi aici şi turci şi mauri.

- Turci ? se miră Angelica.

Tocmai se uita la o bancă pe care trăgeau la vâsle nişte bărbaţi bine clădiţi şi plini de vână, cu bărbi mari cât toate zilele, de sub care li se zăreau cruci se lemn atârnate de gât.

- Turci aţi zis ? Dar sunt blonzi şi...crucile acelea... ?

- A, aceştia sunt turci numai pentru noi, aşa le zicem fiindcă i-am luat prizonieri de pe o galeră turcească pe care făceau piraterie cot la cot cu turcii. Pe alţii îi cumpărăm de la turci, aşa că tot turci le spunem, dar ei de neamul lor sunt ruşi. Cei mai buni vâslaşi, puternici mai mult de cât v-ar veni să credeţi şi de o vitalitate extraordinară. Rar se întâmplă să se îmbolnăvească vreunul şi până acum n-a murit nimeni dintre ei, de când comand eu flota. Parcă ar fi de fier, aşa sunt de rezistenţi la orice !

- Şi cei de colo, cu bărbi negre şi cu nasurile mari ?

- Aceia sunt gruzini, o rasă spurcată din Caucaz, din Georgia. I-am cumpărat de la cavalerii de Malta, dar n-am făcut o afacere bună. Puturoşi şi răi, se toarnă unii pe alţii că nu trag cinstit la vâsle. Fiecare din ei ar vrea să tragă numai ceilalţi şi el nu. Cei mai slabi din toţi, nu ţin la muncă deloc, mor mai iute ca toţi. Nu ştiu ce or fi făcut la ei acasă, dar cred că stau numai cu burta-n sus sau se ţin de prădăciuni. Turcii adevăraţi sunt cei pe care-i vedeţi la capetele băncilor. Aceştia sunt oameni liberi, îi angajăm cu bani grei pentru puterea lor extraordinară. Să nu credeţi că toţi turcii sunt aşa, dar prin târguri se găsesc şi namile din astea dispuse să muncească cinstit şi atunci îi punem şefi. Trag la vâsle numai când e nevoie, altfel sunt scutiţi. Treaba lor e să menţină disciplina şi nimeni nu e

mai talentat ca ei la aşa ceva. Sunt de o cruzime care, spun drept, mă înfioară şi pe mine.

Angelica ameţise tot privind într-una masa aceea umană care se apleca într-una, la bătaia gongului, apoi revenea ridicându-se şi înălţând spre cer feţe veştede şi bărboase, cu gurile căscate de efort. Şi mai ales duhoarea densă, aproape materială, ce nu putea fi respirată, sudoare şi scârnăvie omenească, asta o făcea să simtă că leşină. Condamnaţii erau siliţi să-şi facă nevoile fireşti acolo, pe loc, aşa că mizeria cumplită care domnea în cloaca aceea înspăimântătoare întrecea într-adevăr orice închipuire. Iar de jos, de pe feţele acelea supte de trudă şi de nemâncare, ţâşneau în sus priviri lacome ca de lup spre femeia ce trecea pe punte ca o arătare de vis în lumina soarelui. Incredibilă apariţie în ochii acestor dezmoşteniţi ai soartei, cărora le răvăşa existenţa lor inumană, făcându-i să creadă că au halucinaţii şi stârnindu-le dorinţe adormite.

Veşmintele ei în culori primăvăratice scânteiau în soare şi briza domoală făcea să-i unduiască leneş penele pălăriei. O pală mai puternică de vânt îi umflă poala rochii şi tivul greu, brodat cu aur, izbi în plină figură pe unul din deţinuţii aflaţi jos, imediat lângă puntea îngustă. Şi, cu o mişcare iute a capului, cu un reflex de pisică, omul îşi încleştă cu putere dinţii în ţesătura grea, ţinând-o cu înverşunare.

Angelica ţipă îngrozită, încercând să-şi tragă poala rochiei din dinţii deţinutului, în timp ce tovarăşii de suferinţă ai acestuia izbucniră într-un râs sălbatic şi ameninţător.

Un supraveghetor făcu în grabă doi sau trei paşi, ridică biciul şi-l plesni cu sete pe făptaş drept peste cap, făcând să-i zboare cât colo tichia soioasă, dar fără nici un rezultat. Tichia verde, de condamnat pe viaţă. lăsa să se vadă o chică încâlcită de sub care străluceau doi ochi negri, aprinşi ca nişte cărbuni, care o pironiseră pătimaş pe Angelica, devorând-o cu ferocitate sălbatică şi zăpăcind-o cu puterea lor magnetică.

Angelica păli dintr-o dată, ca sub puterea unei lovituri.

Privirea aceasta, de lup lacom şi crud, o mai văzuse undeva !

Alţi doi supraveghetori şi însuşi vătaful se aruncaseră în mijlocul deţinuţilor, ajutaţi de şeful de vâslă turc, care se vădi cel mai iute şi mai dibaci din toţi. Deţinutul cel îndărătnic fu înşfăcat de beregată de mâini puternice ca nişte cleşti, pe faţa lui se abătu o ploaie de lovituri de bâtă care-i sfărâmară dinţii, smocuri groase de păr rămaseră în degete străine şi până la urmă, plin de sânge, fu aruncat la loc pe banca lui, inert ca un sac.

- Să ne fie cu iertăciune, monseniore ! Să ne fie cu iertăciune, prealuminată doamnă, bâiguia îngrozit vătaful de schimb. Asta e cel mai rău din toţi, o fiară, e capul tuturor răutăţilor ! Niciodată nu ştim ce coace în mintea lui blestemată, şi câte bătăi i-am tras, toate au fost degeaba ! Să ne fie cu iertăciune...

Ducele de Vivonne era turbat de furie.

- Îl legaţi de bompres* şi-l lăsaţi aşa timp de o oră ! O baie bună în apa sărată o să-i mai scoată dracii din el !

Apoi o cuprinse elegant pe Angelica pe după mijloc.

---

* Bompres – catarg înclinat de la prora unei corăbii. (n. trad.)

- Să mergem, scumpă doamnă. Regret amarnic cele întâmplate!

- Nu, nu-i nimic, zise ea revenindu-şi. E adevărat că m-am speriat rău, dar acum mi-a trecut.

Se depărtau.

Şi deodată, o chemare răguşită izbucni din vermina umană de sub punte şi veni până la ei:

- Marchiză a Îngerilor !

- Ce-a zis ? întrebă Vivonne.

Angelica se întoarse, palidă ca şi ceara, fără să poată răspunde.

Jos, pe scândurile punţii înguste, două mâini cu cătuşe grele se prelingeau parcă pe urmele ei, ca nişte gheare cumplite.

Iar pe faţa umflată şi înspăimântătoare la vedere ce se încăpăţâna din nou spre ea, Angelica recunoscu dintr-o dată privirea aceea de lup a ochilor verzi ce veneau din adâncuri uitate ale vieţii ei de altădată.

<<Nicolas !>>

Amiralul de Vivonne o susţinu până la tabernacolul ocrotitor şi o ajută să se aşeze pe divan.

- Îmi dau seama că n-ar fi trebuit să am încredere în câinii ăştia. Desigur că omul nu constituie un spectacol plăcut când îl priveşti de pe puntea unei galere. În orice caz, nu e o privelişte potrivită pentru doamne. Şi totuşi, multe din prietenele mele s-au arătat nesăţioase să contemple tabloul acesta înfricoşător; tocmai pentru asta mi-am permis să te duc acolo. Nu m-am gândit că eşti atât de sensibilă...

- Nu, nu-i nimic, mi-a trecut, repetă Angelica.

Simţea că-i vine să vomite. La fel probabil păţise adineuri Flipot, fostul ucenic din Curtea Miracolelor, când îl recunoscuse pe Nicolas Calembredaine, celebrul bandit de pe Pont Neuf, pe care toată lumea îl credea mort de la încăierarea aceea din târgul de la Saint-Germain, şi care de aproape zece ani îşi ispăşea crimele pe banca de pe galera regelui.

- Draga mea, scumpa mea, ce se întâmplă ? Pari tristă.

Ducele de Vivonne se apropiase de ea profitând de o clipă de singurătate când Angelica stătea pe puntea din spate, privind apusul roşiatic care se întindea pe oglinda nesfârşită a mării. Era atât de departe cu gândurile încât ducele simţi asta şi rămase foarte intimidat. Încercă s-o mângâie, dar renunţă. Clipa nu i se părea potrivită.

Angelica se întoarse spre el, punându-i mâinile pe umeri şi strângând din răsputeri, cu disperare.

- Sărută-mă, şopti ea aprins.

Simţea instinctiv nevoia imperioasă a atingerii unui bărbat sănătos, puternic şi curat, ca să poată alunga viziunea mizeriei fără margini şi a abjecţiei înspăimântătoare ce-i bântuia gândurile de ore întregi. Sunetul obsedant al gongului vătafului, care se auzea mereu, ritmic şi chinuitor, cădea pe inima ei lovind-o aproape material, ca nişte picături grele de plumb, stârnind în ea ecoul unei disperări nemaicunoscute până atunci, al unei fatalităţi cu care numeni nu se putea lupta.

- Sărută-mă !

El o cuprinse în braţe şi strânsoarea o făcu să-i caute cu patimă sărutarea aşteptată ca o izbăvire. Ar fi vrut să se cufunde în uitare, să nu

mai ştie nimic din ce era în jurul ei. Să uite de propria ei existenţă.

Vivonne o săruta aprins, cu simţurile biciuite de patima care făcea sângele să-i bată nebuneşte în tâmple. Mâna îi urcă lacomă de pe mijloc spre sâni şi tot trupul îi fu cuprins de un tremur când simţi din nou desăvârşirea formelor lor, de care rămânea veşnic nesăţios. Angelica se lipi cu deznădejde de el.

- Nu... ascultă, draga mea, gâfâi el desfăcându-se din îmbrăţişare. Nu în seara asta, acum e cu neputinţă, din păcate ! Trebuie să fim toţi pe picior de război... Marea e plină de primejdii !

Ea nu insistă şi îşi frecă fruntea de epoletul de aur care o zgârie uşor. Durerea slabă îi făcu bine.

- Primejdii ? întrebă ea. Te aştepţi la furtună ?

- Nu, nu furtună. Cel puţin nu deocamdată... Piraţii dau târcoale. Până nu ajungem la Malta nu ne putem simţi în siguranţă.

Şi o strânse din nou cu putere la piept.

- Nu ştiu ce mi se întâmplă cu tine, zise el, mă... mă agiţi... mă faci să mă simt plin de patimă ! Eşti aşa de schimbătoare, aşa de plină de mistere şi de pasiuni !... Mai înainte, pe punte, te priveam cum străluceai... Erai plină de forţă, iar noi... noi, ca nişte oi cuminţi sub puterea ochilor tăi şi a zâmbetului tău. Şi acum te simt slabă şi neajutorată, parcă strivită de o primejdie care te ameninţă nevăzută... şi eu aş vrea să te apăr. E un sentiment pe care nu l-am mai încercat niciodată, să ştii... decât faţă de copii. Femeile sunt aşa de făţarnice !

Se desprinse uşor de ea şi merse să se aşeze cu coatele pe balustradă. Câte un val mai puternic se spărgea de lemnul de stejart al corăbiei şi-şi arunca stropii până sus, udându-i faţa şi făcându-l să simtă pe buze picăturile de apă sărată ce veneau să se amestece cu urmele arzătoare ale sărutărilor ei. Şi asta îi stârnea o foame năprasnică, o sete adâncă de buzele acestea moi şi pline de fragezimi ameţitoare, buzele lui se întredeschideau lacome spre valurile sărate, cu regret şi teamă, chinuite de senzaţia pe care o mai păstrau vie şi puternică, apoi se deschiseră într-un râs straniu, stavilă pusă de el însuşi nerăbdării sale. Apărare ce făcea şi mai voluptuasă durerea care i se întipărise pe faţa tristă, cu ochii închişi...

O femeie care putea dărui asemenea sărutări !... O femeie care ştia să râdă şi să plângă în adâncurile inimii ei, fără prefăcătorii de comediană ! Nu-l supăra deloc faptul că era sensibilă şi atât de vulnerabilă, deşi la tot pasul îşi aducea aminte că făptura asta fragilă o făcuse să se plece până şi pe neînduplecata Athénais, biruind-o cu armele viclene şi pline de cruzimi de neînchipuit ale unor femei rivale care se înfruntă fără cruţare. Pe viaţă şi pe moarte !

N-o mai putea înţelege. Simţea că-şi pierde minţile. Vru să încerce totuşi şi zise cu blândeţe:

- Ştiu de ce eşti tristă. De când te-am reîntâlnit aştept cu teamă clipa când ai să-mi vorbeşti despre un anumit lucru. Fiindcă toată tulburarea ta vine din faptul că te gândeşti la fiul tău, nu-i aşa ? Băiatul pe care mi-l încredinţaseşi mie şi care s-a înecat în cursul unei blestemate lupte navale...

Angelica îşi lăsă faţa să-i cadă în mâini.

- Da, asta e, răspunse ea cu voce înăbuşită. Când văd marea asta verde şi atât de frumoasă... şi când mă gândesc că ea mi-a răpit copilul... Simt că înnebunesc !

- Tot blestematului de Rescator trebuie să-i mulţumim şi pentru asta. Treceam prin dreptul Capului Passero când s-a năpustit asupra noastră ca o pasăre de pradă. Nimeni nu-l văzuse apropiindu-se, nu folosise decât pânzele joase şi în ziua aceea era o hulă foarte puternică, aşa că nu l-am putut vedea tocmai din cauza asta, decât când a ajuns la doi paşi de noi. Când s-a dat alarma era deja prea târziu, corabia lui se aşezase în poziţie de tragere şi o singură salvă a celor douăsprezece tunuri ale lui a fost destul ca să ne scufunde două galere. Iar ienicerii lor au şi trecut la abordajul alteia, La Flamande. Şi tocmai pe galera asta erau îmbarcaţi oamenii care ţineau de casa mea, şi Cantor printre ei... Nu ştiu, nu-mi pot da seama ce s-o fi petrecut în sufletul lui, poate a fost cuprins de panică, sau poate că-l înnebuniseră lanţurile vâslaşilor, care se zbăteau din răsputeri ca să şi le rupă... Ori vederea maurilor înarmaţi cu iataganele acelea cumplite, cum el nu mai văzuse... Scutierul Jean Gallet spune că l-a auzit strigându-l pe preot, sau pe Dumnezeu, nici el nu şi-a dat seama, unul din soldaţii de la bord l-a luat în braţe, să-l ducă de acolo...

- Şi ?

- Şi în clipa aceea corabia s-a rupt în două, ca un vreasc. Şi a prins să se scufunde... Până şi maurii care se urcaseră la bord s-au trezit în apă. Piraţii s-au apucat să-i pescuiască şi noi am început să facem la fel cu ai noştri, câţi se mai agăţaseră de resturile epavei. Dar aproape toţi oamenii din casa mea au pierit atunci. Duhovnicul, cântăreţul capelei, toţi cei patru majordomi... şi copilul acela minunat cu voce de privighetoare...

O rază de lună se strecură printre perdelele cortului şi lumină faţa Angelicăi. Ducele o văzu plină de lacrimi şi asta îl făcu să se gândească, plin de o înflăcărare neaşteptată, că-i plăcea nespus s-o vadă plângând tocmai pe ea, care avea atâta putere asupra inimilor bărbaţilor. Care era taina de nepătruns a acestei femei atât de pline de taine ? Îşi amintea vag de un scandal vechi, deja uitat acum, de povestea unui vrăjitor ars de viu în Piaţa Gréve... Înainte de căsătoria ei cu Philippe du Plessis-Belliére auzise ceva de legăturile pe care le-ar fi avut cu vrăjitorul acela, dar nu dăduse nici o atenţie unor asemenea lucruri şi nici nu se discutase prea mult... Sau cel puţin nu băgase de seamă...

- Cine era tatăl lui ? întrebă el pe neaşteptate.

- Un bărbat care nu mai este de foarte mult timp.

- A murit ?

- Da.

- Ciudat lucru ! Scutierul l-a auzit pe Cantor strigându-l pe tată-său, sau cel puţin aşa i s-a părut. O presimţire din ultima clipă de viaţă. Până şi un copil ştie că are să moară şi are să se întâlnească sus cu ai lui...

Şi ducele de Vivonne oftă adânc.

- Ţineam neînchipuit de mult la pajul acesta micuţ... Mă urăşti

fiindcă a murit ?

Angelica schiţă un gest nelămurit de resemnare.

- De ce te-aş urî ? Nu e vina ta. E vina războiului, a vieţii... Atât de crudă şi atât de fără nici un înţeles !...

3

Stătură foarte puţin la Spezia, unde comandantul garnizoanei, rudă cu ducele de Savoia, făcuse escadrei franceze o primire triumfală. Înainte de plecare, Angelica băgă de seamă un plus de precauţii din partea amiralului şi a statului său major. Ducele de Vivonne, considerat de toată lumea drept un zăpăcit cu mintea plină de trăsnăi, se putea dovedi, dacă era cazul, un comandant plin de spirit de prevedere şi atent la cel mai neînsemnat amănunt, dovedind o pricepere la care foarte puţini s-ar fi aşteptat din partea lui.

Astfel, nava amiral ieşi prima din port, dar ducele rămase să urmărească atent ieşirea tuturor celorlalte. Regala, de pe puntea căreia supraveghea atent ieşirea, nu se depărtă prea mult, şi faptul că una din galere o luă înainte de una singură îl umplu pe tânărul amiral de mânie.

- Domnule de La Brossardiere, semnalizaţi-i să se întoarcă imediat înapoi ! făcu el autoritar.

- Cum ? Dar, bine monseniore, asta ar face o impresie deplorabilă asupra lumii de pe ţărm ! Vedeţi doar că toată suflarea e adunată şi admiră manevrele noastre!

- De-aia nu mai pot eu, că se supăra macaronarii ăştia nenorociţi! Văd doar un lucru, pe care am impresia că dumneavoastră nu l-aţi băgat de seamă, anume că Dauphine e prea încărcată la bord, ca să nu mai spun că încărcătura e prea sus. Bag mâna-n foc că în cală nu e nici o încărcătură şi la prima bătaie de vânt galera are să se răstoarne ca o copaie prăpădită !

Locţiitorul încercă să-i explice că era vorba de proviziile de alimente, ţinute pe punte, în bătaia vântului. Dacă le-ar fi dus în cală ar fi prins mucegai, mai ales făina.

- Mai bine cu făina mucegăită decât cu galera scufundată! Doar ştiţi ce am păţit la Marsilia, n-a trecut prea mult timp de atunci !

Fără să mai comenteze, La Brossardiere se duse să execute ordinul. În clipa aceea o altă galeră ieşi din port.

- Domnule La Brossardiere, semnalizati-i să înteţească ritmul vâslelor!

- Nu se potae, domnule. Doar ştiţi că la vâsle sunt numai maurii luaţi prizonieri de pe galera aceea mică pe care am capturat-o, cea plină cu argint falsificat. Nu sunt buni de nimic !

- Dar-ar ciuma în ei ! Iarăşi nemernicii ăştia de complici ai lui Rescator ! Iar ne dau bătaie de cap! Ca să nu mai vorbesc de căpăţânile seci, că parcă astea ar fi mai breze! pufni el mânios, cu o voce mai scăzută.

- Nu pot sau nu vor, e greu de ştiut...

- Nu vor ! Dar au să vrea, sau îi ia mama dracului pe toţi !

Transmiteți-i vătafului să le tragă porții duble de bice și să-i țină numai pe pâine mucegăită și pe apă clocită, câinii !

- Numai pe asta-i ține de o săptămână, monseniore, și chirurgul a zis că vreo câțiva dintre ei ar fi trebuit debarcați aici, la Spezia că-s prea slăbiți, n-o mai duc mult. La vâsle oricum nu mai sunt în stare să tragă.

- Nu zău ! exclamă batjocoritor ducele. Să-i transmiteți domnului chirurg să binevoiască să nu-și mai bage nasul unde nu-i fierbe oala ! Niciodată n-am să debarc un om de-al lui Rescator și știți bine că am motive al naibii de temeinice !

La Brossardière încuviință din cap. Știa. Imediat ce ajungeau să pună piciorul pe uscat, fie că erau pe moarte fie că nu, toți oamenii care făcuseră parte vreodată din echipajul lui Rescator dispăreau ca prin farmec. Se părea că erau la mijloc complici pricepuți și lacomi, fiindcă stăpânul lor plătea sume grase celor care ajutau la înapoierea acestor oameni, marinari foarte buni, dar care pe galere opuneau o rezistență pasivă ce întrecea orice închipuire.

- Și acum, zise ducele, e momentul să dăm drumul la canal.

Angelica întrebă mirată ce însemna asta. Primi lămuriri că urma să iasă în larg.

- Ah, în sfârșit ! De mai bine de zece zile de când am plecat de la Marsilia, începusem să cred că galerele nu pot pluti decât pe lângă coastă ! N-am văzut niciodată cum arată marea în larg !

- Ridicați pânza de pe catargul mare ! ordonă amiralul.

Ordinul fu transmis imediat de la galeră la galeră și marinarii se repeziră iuți și îndemânatici să tragă parâmele și roțile scripeților, așa că pânzele începură să se ridice desfăcându-se și umflându-se sub bătaia brizei.

Coasta toscană începu să se depărteze iute și în curând abia se mai văzu. Angelica se afla pentru prima oară în viața ei în largul mării și priveliștea asta nouă o vrăja. În toate părțile numai întinderea nesfârșită a apei. Apă cât vezi cu ochii și nimic altceva...

Abia către prânz marinarul de cart din vârful catargului mare strigă cu voce puternică:

- Pământ !

Angelica tresări. Pământ ! Așadar, mică mai era marea ! Se și terminase, încă înainte de a începe bine !

- E insula Gorgonzola, o lămuri ducele de Vivonne. Mergem să vedem dacă nu se ascund pirați pe acolo.

Și flota franceză se așeză în semicerc, înaintând încet și înconjurând insula stâncoasă și aridă, plină de promontorii care se proiectau întunecoase și reci pe albastrul limpede al cerului.

Numai că, afară de trei bărci de pescuit genoveze și două toscane, ale oamenilor ce-și întindeau împreună năvoadele pentru prinsul tonului, aici nu se afla nici țipenie. De pirați nici vorbă, insula părea de-a dreptul pustie și dacă n-ar fi fost pescarii cu năvoadele și câteva capre ce pășteau liniștite iarba aspră și rară de pe țărm, tabloul ar fi părut cu totul lipsit de viață.

Ducele strigă la pescari că voia să le cumpere caprele, dar unul

din ei, cu aer de căpetenie, strigă în palmele făcute pâlnie că asta nu se poate. Aveau de stat mult timp aici şi fără laptele acesta ar fi muri hrănindu-se numai cu peşte.

- Atunci nişte apă dulce daţi-ne ! V-o plătim ! Rezerva noastră e pe sfârşite!

- N-avem nici pentru noi!

Vivonne rămase o clipă pe gânduri, cu ochii mijiţi.

- Hm ! Va să zică nici apă dulce n-au ? Foarte bine, atunci ia coborâţi pe uscat, băieţi, şi aduceţi caprele alea încoace ! Executarea !

Dornici de mişcare, soldaţii-marinari se aruncară în apa mică până la brâu şi în câteva clipe ajunseră pe mal, unde împuşcară animalele şi le luară în cârcă, aducându-le la bord.

- Hei, tu, cel de colo, care eşti şeful ! Vino-ncoace, să stăm de vorbă ! strigă ducele.

Încurcat, omul prive în jur. N-avea nici o altă soluţie. Dacă ar fi încercat să fugă, muschetele soldaţilor de pe punte l-ar fi doborât numaidecât, aşa că se supuse şi veni, urcând la bord cu mişcări de marinar încercat.

- Ia zi, cât vrei pe caprele omorâte de oamenii mei ? Ţi le plătim cinstit, noi nu suntem piraţi.

- Bani ? făcu dispreţuitor pescarul. Nu-mi trebuie banii voştri !

- Nu zău! exclamă sarcastic amiralul. Nu-ţi trebuie bani ! Sau poate că ai destui...

Într-o clipă, pescarul fu înşfăcat şi scotocit. Avea buzunarele pline de aur.

- Aruncaţi-l peste bord! răcni furios amiralul. În apă cu câinele ăsta nemernic!

Numai că pescarul se dovedi, fireşte, şi un înotător foarte bun, aşa că ajunse uşor la bărci.

- Strigă la ei să ne spună de unde au banii ! se răsti cătrănit ducele la unul din ofiţeri. Dacă ne spun, le dăm ceva brânză şi câteva sticle de vin în schimbul caprelor, altminteri le fac bărcile ţăndări cu tunul, să rămână aici şi să crape toţi ca nicşte câini !

Pescarii nu părură nici surprinşi nici contrariaţi. Angelica avea mai curând impresia că feţele lor aduceau cu sculpturile de lemn de prin biserici, înfăţişând chipurile sfinţilor. Chipuri nepăsătoare şi imobile, pe care nimic nu le putea impresiona.

- Bag mâna-n foc că ăştia sunt pescari cum suntem noi, scrâşni furios ducele. Pescuitul e numai de ochii lumii, precis că stau aici ca să-i înştiinţeze pe piraţi de trecerea noastră. De-asta nu le pasă de ameninţări, ştiu că are să sosească repede o corabie de-a nemernicilor, altminteri s-ar îngrozi să rămână aici fără bărci, fără nimic!

- Dar mi se par oameni cu totul neprimejdioşi !

- Ehei, îi cunoaştem noi foarte bine pe oamenii ăştia neprimejdioşi! răbufni amiralul. Sunt spioni în slujba oricărui ticălos care-i plăteşte ! Banii aceia din buzunarele lepădăturii de adineauri de unde credeţi că erau, doamnă ? Îmi tai singur o m,ână dacă nu-i are de la Rescator !

- Doamne ! suspină Angelica. Prea vedeţi numai duşmani în toate părţile, domnule amiral !

- Meseria de vânător de pirați mă obligă, doamnă ! rosti întunecat ducele.

Dar nu-și puse în practică amenințarea. La Brossardière se apropie și arătă spre soarele care sta să apună. Nu ca să-i atragă atenția asupra tabloului cu adevărat magnific, ci doar ca să spună că cerul prea aprins, cu norișori violeți zdrențuiți cu auriu pe margine, nu părea deloc liniștitor.

- În mai puțin de două zile încep valurile puternice dinspre miazăzi, monseniore ! Eu zic să ne ținem mai departe pe lângă coastă, e mai înțelept !

- Pe lângă coastă ? Aici, la lichelele astea de toscani ? Niciodată!

Coasta făcea parte, într-adevăr, din posesiunile ducelui Toscanei, care nu mai contenea cu asigurările și cu jurămintele de prietenie față de Franța, dar dădea cu larghețe adăpost la Livorno englezilor și olandezilor, îngăduindu-le să lase ancora în portul său, fie că era vorba de nave de comerț, fie de război. Și încă asta n-ar fi fost nimic, dar la Livorno toți pirații se simțeau ca la ei acasă, fără să-i supere cineva, fiindcă râurile de aur care curgeau din buzunarele lor făceau prosperitatea negustorilor toscani și pe a ducelui, firește ! Francezii bănuiau că o înțelegere între stăpânirea toscană și pirați era cu neputință să nu existe, fiindcă aceștia din urmă se purtau în Livorno cu o sfială și cu o bunăvoință de-a dreptul înduioșătoare. În plus, aici se ținea un târg de sclavi de mari proporții, al doilea din Mediterana după cel din Candia. Așa ce escadra franceză nu putea să apară în prejma coastei decât ori făcând o mare demonstrație de forță, ori închizând ochii. Și cum regele Franței ținea neapărat să rămână în relații bune cu ducele Toscanei, ei se vedeau acum siliți să se limiteze doar la misiunea lor de la început.

- Așa că o luăm frumos spre miazăzi și doamna marchiză du Plessis va avea ocazia să se convingă că o galeră poate naviga nu numai în larg, dar chiar și noaptea, ba încă și cu pânze ! încheie ducele sărutându-i mâna.

Fapt este însă că nici nu veni bine noaptea și vântul încetă cu totul, așa că vâslele trebuiră să fie folosite din plin. Paza fu întărită iar marinarii de cart instruiți asupra vigilenței sporite de care trebuiau să dea dovadă. La vâsle rămase totuși până la urmă un singur schimb de deținuți, care trăgeau din greu la lumina slabă a lămpilor cu ulei, în timp ce umbrele supraveghetorilor și a vătafului se profilau nemăsurat de lungi pe puntea strâmtă pe care umblau fără încetare, pândind cel mai mărunt semn de nesupunere. Deținuții din cele două schimburi se lăsară câte patru sub băncile grele și se chirciră acolo, căzând imediat într-un somn adânc, pe care nu-l putea împiedica nici mizeria cumplită în care stăteau și nici duhoarea grea a trupurilor celor din jur. Somn de plumb, de animale vlăguite de atâta tras la jug...

La celălalt capăt al galerei, Angelica încerca să uite chinurile în care se zbăteau oamenii aflați la atât de mică distanță de ea. Și mai ales să uite că acolo se afla Nicolas. Nu se mai întoarse pe puntea îngustă de deasupra băncilor cu deținuți. N-avea să mai meargă niciodată acolo. Nicolas nu trebuia să afle că-l recunoscuse. Era osândit și aparținea prin urmare altei lumi. Și oricum, tot făcea parte dintr-o pagină prea amară a

vieţii ei, atât de plină de orori încât făcea să pălească până şi amintirile care îi legau din vremurile fericite ale copilăriei lor. Rupsese pagina aceasta şi n-avea să îngăduie niciodată nimănui să o facă să învie. Dar timpul, timpul trecea atât de încet, chinuitor de încet până la Candia ! Abia acolo avea să se simtă în sfârşit eliberată de obsesia asta blestemată a lui Nicolas şi a trecutului care izbucnise nemilos şi neaşteptat în viaţa ei de acum ! Până la Candia i se părea că vor trece veacuri...

Noaptea era albastră şi parcă fosforescentă din cauza mişcării valurilor care reflectau luminile de veghe de la bordurile celorlalte galere ce se înşiruiau cuminţi în urmă. Fiecare bătaie de vâsle stârnea şiroiri luminoase care se împrăştiau în mii şi mii de scântei lichide, stingându-se apoi în apa mării. La urma fiecărei galere fuseseră aprinse fanalele, felinarele uriaşe, de mărimea unui stat de om, bijuterii din lemn sculptat şi poleit cu aur şi din sticlă şi oglinzi de Veneţia, în care se ardeau în fiecare noapte lumânări în greutate de douăsprezece livre* .

Îl auzi fără să vrea pe secundul Millerand dând amiralului raportul şi înţelese că soldaţii de la bord erau nemulţumiţi. Siliţi toată ziua să stea chirciţi pe vine, erau nevoiţi şi noaptea să doarmă tot în poziţia asta incomodă, care îi făcea să sufere amarnic.

- Şi de ce nu le convine treaba asta domnilor soldaţi ? se burzului ducele la auzul unor asemenea mofturi. Nu sunt puşi în lanţuri, mănâncă mai bine decât condamnaţii... Poftim, nu mai departe decât în seara asta au înfulecat tocană de capră ! Nu le place, nu ? Mama lor !... Când eram colonel în cavaleria regelui nici nu mai ştiu câte nopţi am dormit în şa şi am rămas nemâncat cu zilele, şi tot nu mârâiam !... Şi ei cârtesc că n-au loc unde să se întindă în voie ? Vor să se lăfăie pe saltele de puf ? N-au decât să înveţe să doarmă în c..., războiul e război, aici nu e nimeni la mama acasă !

Angelica, aflată totuşi în afara inconfortului de care se plângea echipajul, începu să aranjeze pernele de pe divan ca să se întindă. Negrişorul veni s-o ajute, ştiind că pe serviciile lui Flipot doamna nu putea conta. Acesta suferea mai departe de rău de mare şi nu părea că avea să-şi revină prea curând.

Ducele de Vivonne cutreiera galera în toate părţile, agitat, atent la cele mai neînsemnate amănunte, îngrijorat de tot ce putea fi pricina unui neajuns cât de mic, dar urmat în tot locul de negrişorul care-i ducea cutia cu dulciuri, din care lua mereu câte o bucăţică de rahat frumos tăiat sau câte o nucă în sirop zaharisit. Toţi cei din familia lui erau lacomi la mâncăruri fine, iar pe el acum nervozitatea îl făcea să simtă tot timpul nevoia de a ronţăi câte ceva, ca să se poată concentra mai adânc asupra primejdiilor care pândeau flota din toate părţile. Le îngăduise ofiţerilor să se odihnească puţin şi aceştia se întinseseră fericiţi pe saltelele lor, sforăind din răsputeri, numai că el nu se simţea în stare să le urmeze exemplul. Părea în permanenţă frământat de gânduri negre şi, deşi se făcuse de mult noapte de-a binelea, trimise după maistrul tunar.

* Livră – unitate de măsură a greutăţilor, a cărei valoare era variabilă în funcţie de ţara

care o folosea. Livra franceză cântărea 489,5 grame. (n. trad.)

Acesta se ivi repede în lumina puternică a felinarului. Era un bărbat vârsnic, cu păr cărunt şi cu o înfăţişare severă.

- Meştere, toate tunurile dumitale sunt gata ?

- Monseniore, toate poruncile luminăţiei voastre au fost îndeplinite cu grijă. Toate tunurile au fost cercetate piesă cu piesă, le-am şters şi le-am uns din nou şi am pregătit încărcăturile de pulbere, ghiulelele de piatră şi mitraliile. Noi suntem gata.

- Bine. Întoarce-te la treburile dumitale ! Brossardière, prietene!

Secundul, care dormea iepureşte, tresări, se ridică în capul oaselor, apoi sări în picioare, îşi aranjă peruca, scutură puţin manşetele şi gulerul, care se cam mototoliseră, şi în câteva secunde se înfăţişă la ordinul amiralului.

- Da, monseniore !

- Încearcă să-l faci pe cavalerul de Cléans să înţeleagă bine că am nevoie de galera lui în mijlocul flotei, nu pe margine. Din moment ce el duce toată rezerva de pulbere şi ghiulele, ar fi cazul să priceapă şi el că s-ar putea să avem nevoie toţi de aşa ceva, mai ales dacă va fi vorba de foc prelungit ! Şi trimite să-l cheme şi pe comandantul puşcaşilor.

Când acesta se prezentă grăbit, îi spuse scurt:

- Domnule, puneţi să se împartă muschete, gloanţe şi pulbere fiecărui soldat. Atenţie mai ales la tunurile de la bord. Sunt zece, dar în partea din faţă n-avem decât trei, aşa că avem nevoie şi de muschete ca să ne apărăm în caz de atac prin surprindere.

- Toate sunt gata, monseniore, răspunse milităros şeful puşcaşilor. Când am intrat în Spezia cu toată pompa aceea, am profitat şi am făcut şi puţină instrucţie cu băieţii, fiecare ştie care e locul lui şi ce are de făcut. Puteţi fi fără nici o grijă.

Nu plecase bine şeful puşcaşilor şi apăru pe punte maestrul Savary, care anunţă îngrijorat că salpetrul din lădiţa lui cu medicamente se umezise, ceea ce era semn sigur de furtună în următoarele douăzeci şi patru de ore.

- N-am nevoie, maestre, de salpetrul dumneavoastră ca să ştiu şi eu atâta lucru, mormăi acru ducele. Dacă e să avem vreme proastă, asta n-are să se întâmple acum, dintr-o clipă în alta, aşa că până la furtuna dumneavoastră se pot întâmpla multe !

- Trebuie să înţeleg că vă temeţi de un atac din partea piraţilor? întrebă plin de politeţe maestrul Savary.

- Stimate domn, vă rog să faceţi un efort şi să înţelegeţi că un ofiţer al regelui Franţei nu se teme ! Niciodată şi de nimic ! Ziceţi deci, dacă doriţi, că mă aştept la un atac, asta da. Aşa că vă puteţi întoarce liniştit la fiolele dumneavoastră.

- Eu tocmai voiam să vă întreb, monseniore, dacă n-aş putea ascunde preţioasa mea sticlă care conţine licoarea egipteană în cabina consiliului. Ştiţi, mă gândesc că acolo ar fi mai în siguranţă în cazul când se va da o luptă... Fiindcă vă închipuiţi că dacă pică o ghiulea pe ea... Dumnezeule !

- Bine, bine, faceţi cum credeţi că e mai bine... mormăi ducele.

Şi veni apoi să se aşeze lângă Angelica.

- Nu ştiu ce se întâmplă cu mine, zise el, dar mă simt într-o stare de agitaţie cum rar mi se întâmplă. Am presimţirea că se va petrece în scurt timp ceva. Nu ştiu ce, dar pluteşte în aer, simt asta, instinctul nu mă înşală. Întotdeauna mi se întâmplă aşa. Când eram copil, pe vreme de furtună degetele mele atrăgeau obiectele din jur. Nu ştiu cum se făcea, dar de fiecare dată se întâmpla la fel. Iar acum aş vrea să mă liniştesc şi nu ştiu cum.

Trimise un soldat după pajul său cel mai iscusit la cântece vesele şi acesta se înfăţişă numaidecât cu chitara.

- Să cântăm puţin pentru această noapte înstelată şi pentru frumuseţea doamnelor...

Fratele Athénaisei de Montespan avea o voce frumoasă, nu prea înaltă dar admirabil timbrată. Cânta splendid mai ales cântece italieneşti. Timpul începu să trecă într-un chip mai plăcut şi clepsidra fusese deja întoarsă de două ori, asta însemnând scurgerea a două ceasuri când, o dată cu o ultimă notă ce se stingea, un sunet larg şi nelămurit, aducând cu zgomotul unei pale de vânt, se ridică pe neaşteptate de undeva din apropiere, apoi se stinse, ca să se audă pe urmă din nou, ceva mai jos dar prelungindu-se în nuanţe profunde care parcă se rostogoleau urcând şi coborând cu rezonanţe tulburătoare.

Angelica îşi simţi dintr-o dată trupul străbătut de un fior.

- Auziţi! şopti contele de Saint-Ronan, care venise tăcut lângă ei. Deţinuţii cântă!

Cântau cu gurile închise, într-un cor sumbru şi ameninţător care plutea până departe pe întinsul mării. Tonul greu avea rezonanţe de scoică uriaşă, părând însoţit de un vuiet stăpânit şi plin de taine. Cântecul dură mult timp, părând că nu se mai sfârşeşte, luat mereu de la capăt, asemeni valurilor unei deznădejdi nesfârşite şi fără răgaz. Apoi o voce încă tânără, surprinzător de frumos timbrată, se ridica desupra freamătului cântând cu durere sfâşietoare refrenul:

Săraca maică-mea spunea:
Copile, fii cuminte,
Să-ţi facă în viaţă orice chef,
Dar fii cu luare-aminte!

N-am omorât, nici n-am furat,
Dar n-am crezut ce-mi spuse!
Şi-abia acum mi-e dor de ea,
Când mă spetesc la vâsle!

Apoi cântecul se stinse.

În tăcerea care urmă, zgomotul valurilor care se izbeau de cocă rămase singur stăpân pe întinderile nemărginite din jur.

Liniştea aceasta sinistră fu sfâşiată deodată de vocea puternică a unui marinar care striga:

- Lumină slabă la cinci leghe, primul cart la tribord !

- Toată lumea în dispozitiv de alarmă şi de luptă ! strigă Vivonne. Stingeţi fanalele şi lăsaţi numai luminile de siguranţă !

Şi amiralul îşi luă ocheanul, privind îndelung prin el, după care i-l trecu lui La Brossardière, cerându-i părerea.

- Ne apropiem de Capul Corse* , monseniore, zise acesta după ce privi cu atenție. Eu aş zice că trebuie să fie vorba de vreun vas de pescari care îşi aşează năvoadele sau le strâng. Vor să prindă toni şi umblă să-i gonească cu felinarele spre mijlocul bărcilor, să năvălească în plase. Credeți că e nevoie să ne îndreptăm într-acolo, să verificăm ?

- Nu. Corsica e a genovezilor şi de fapt nici nu prea se pripăşesc pirații pe-acolo. Locuitorii insulei ăsteia sunt nişte oameni aşa de-ai dracului că nimeni nu se poate înțelege cu ei, nici măcar pirații cei mai darnici. Regula în Mediterana e să te fereşti de insula asta blestemată, e o regulă pe care o ştiu şi maurii şi toți. Aşa că să ne vedem de drumul nostru spre Capraia, care a ducelui Toscanei şi unde mişună pirații turci. La cât aur primeşte ducele de la ei, cred şi eu că-i dă mâna să-nchidă ochii !

- Când credeți să ajungem la Capraia ?

- În zori, dacă nu se strică vremea. Ia... ia stai puțin ! Nu ți se pare că se aude ceva ?

Ciuliră amândoi urechea. De pe una din galerele mai depărtate se auzi un fel de urlet prelung, cu modulații chelălăite, care se sfârşi brusc, parcă întrerupte de cineva.

Vivonne izbucni în înjurături furioase.

- Câinii ăştia de mauri urlă la lună ! Lepădăturile !

La Brossardiére, mai vechi decât el în apele Levantului, încuviință din cap şi zise:

- Urlă de bucurie. Asta e un fel de strigăt de victorie al lor.

- De bucurie ? De victorie ? Hotărât lucru, osândiții noştri sunt cam prea bine dispuşi în noaptea asta !

De la postul de veghe din vârful catargului din față cobora iute pe parâmă un marinar.

- Monseniore, şeful postului de veghe din față s-a urcat şi el sus în coş şi cică vă roagă să vă uitați şi luminăția voastră spre locul ăla cu luminile de adineauri, ca cum ar fi nişte semnale...

Vivonne îşi desfăcu din nou ocheanul şi privi cu multă luare-aminte, în timp ce La Brossardiére se uita şi el printr-un binoclu.

- Aş zice că şeful postului de veghe are dreptate. Astea sunt semnale de-a binelea, dar nu de pe mare ! Vin de sus, de pe creasta muntelui Rigliano, de la Capul Corse, dar cred că sunt pentru pescarii lor, ca să nu se rătăcească.

- Da, se poate.

Discuția lor fu întreruptă de acelaşi urlet sinistru şi chelălăit de mai înainte, ce venea din direcția aceleiaşi galere.

Probabil Delfina, ai cărei vâslaşi erau în majoritate mauri.

Savary se apropie de Angelica şi îi şopti tainic:

- Licoarea mea e în siguranță, doamnă. Am învelit-o bine şi am fixat-o cum trebuie. Sper să reziste. Ați băgat de seamă că maurii de pe Delfina sunt cam agitați ? I-a apucat din senin o bucurie inexplicabilă. Tare m-aş mira să nu fie legată de semnalele acelea din depărtare ! Îi avertizează !

Vivonne care auzise fără să vrea ultimele cuvinte, îl înşfăcă pe

* Cap aflat la extremitatea nordică a insulei Corsica, (n. trad.)

bătrânul savant de gulerul surtucului lui croit după moda din timpul lui Ludovic al XIII-lea* .

- Îi avertizează ? Şi cu privire la ce anume îi avertizează ?

- Asta n-aş putea să v-o spun, monseniore, nu cunosc codul semnelor llor. Dar sunt cu siguranţă semnale, nu mai încape vorbă.

- Şi de ce crezi că le sunt adresate câinilor ăstora de arabi ?

- Fiindcă e vorba de rachete turceşti, monseniore. Aţi băgat de seamă luminile acelea albastre şi roşii ? Eu ştiu ce înseamnă asta, fiindcă am fost artificierul marelui maestru al artileriei, la Istambul şi tocmai asta făceam tot timpul, fabricam rachete încărcate cu praf de puşcă şi cu diferite săruri metalice care când ard în aer dau diferite culori, după cum sunt combinate între ele. Secretul rachetelor vine din China, e drept, dar în ziua de azi e cunoscut în tot islamul** . Tocmai din cauza asta mi-am făcut socoteala că nu poate fi vorba decât de turci sau de arabi care transmit semnale unor turci sau unor arabi. Şi cum nu e nimeni pe mare în afară de galerele noastre, şi cum pe galera aceea sunt aproape numai musulmani...

- Maestre Savary, împingeţi raţionamentul dumneavoastră cam prea departe, zise încurcat ducele de Vivonne.

Un caic luminat de două fanele se apropia dinspre Delfina şi La Brossardiére răcni furios spre cei aflaţi în el să stingă numaidecât luminile. Din întuneric se auzi atunci o voce strigând:

- Monseniore, e agitaţie mare la bord ! De-asta am venit, ca să vă dăm de ştire! Maurii nu mai pot fi stăpâniţi, parcă au înnebunit de când au văzut focurile alea blestemate de pe mal!

- Maurii luaţi prizonieri de pe felucă ? răcni şi ducele spre locul unde luminile fuseseră stinse.

- Da, monseniore ! răsună răspunsul.

- Ah, dar-ar ciuma! scrâşni el printre dinţi. Mă şi miram!

- Unul se caţără mereu pe bancă, parcă ar vrea să-şi rupă lanţurile, şi urlă nu ştiu ce pe limba lor!

- Ce zice ?

- Nu ştiu, monseniore, nu-nţelege nimeni de la bord limba asta blestemată!

- Ştiu eu, zise repede Savary, eu ştiu arăbeşte şi l-am înţeles ce zice. Strigă într-una: <<Mântuirea noastră e aproape!>>. Iar urletele celorlalţi sunt tocmai răspunsul la chemarea asta a lui.

- Atunci puneţi mâna pe căpetenia asta şi executaţi-l! strigă amiralul către cei doi din caic.

- Porunciţi să-l spânzurăm, monseniore ?

- Nu! Nici timp n-avem şi dacă-l văd atârnat de catargul mare, feciorii ăştia de căţea ar înebuni de tot! Un glonţ în ceafă şi-l aruncaţi peste bord!

Caicul se depărtă în plescăit de vâsle şi peste nu mult timp dinspre

---

* Ludovic al XIII-lea – rege al Franţei (1610-1643), tatăl lui Ludovic al XIV-lea. Momentul acţiunii acestor pagini poate fi fixat cu oarecare aproximaţie în 1671. (n. trad.)

** Islam – denumire generică pentru ţările locuite de musulmani. (n. trad.)

bordul Delfinei răsunară două împuşcături scurte ca nişte plesnete pe întinsul apelor.

Angelica îşi strânse mantaua în jurul trupului. I se făcuse frig şi briza blândă de aseară se făcuse acum de-a dreptul rece.

Ducele de Vivonne porni din nou să scruteze coasta cu ocheanul, dar focurile de adineauri se stinseseră şi totul căzuse în întuneric. Dinspre țărm nu mai venea nici un semn de viață.

- Ridicați pânzele şi toate schimburile să tragă la vâsle! porunci el. Vântul a-nceput din nou, ne e favorabil şi dacă avem puțin noroc, dimineață suntem la Capraia. Cumpărăm pastramă de capră să facem provizii, se întoarse el spre Angelica. Pastrama de capră făcută acolo n-are egal în lume, e şi mai bună şi ține şi cel mai bine la căldură. Umplem şi butoaiele cu apă dulce, luăm portocale din belşug... Cel mai bun leac împotriva scorbutului...

Angelica nici nu se gândise că ar putea adormi pe o asemenea agitație şi era sigură că va sta trează până la ziuă, dar ochii i se închiseră pe nesimțite, trupul îi fu cuprins de o moleşeală blândă şi adormi. Îşi dădu seama de asta abia când văzu că era lumină. Se făcuse dimineață şi se aflau în fața unei insule.

De fapt, era o masă diformă şi întunecată, bătând într-un albastru leşios ce se reflecta în oglinda aproape nemişcată a mării.

Angelica aruncă o privire în jurul ei şi văzu că rămăsese singură. Se ridică repede, îşi netezi la iuțeală rochia cu palmele şi îşi aranjă puțin părul, apoi ieşi pe punte, să respire aerul limpede şi tare al dimineții. În apropiere de tabernacol se întrunise statul major, care dezbătea cu voce scăzută ultimele evenimente. Ca să ajungă până acolo trebuia să treacă însă pe digul acele strâmt dintre băncile deținuților şi asta o făcu să şovăie, dar tânărul secund de Millerand o văzu şi veni plin de amabilitate s-o însoțească.

Ducele de Vivonne se afla acum într-o excelentă dispoziție şi îi întinse ocheanul lui, îndemnând-o să privească.

- Observați, doamnă, cât de primitoare este insula aceasta. Nici urmă de spumă de valuri la piciorul rocilor vulcanice de pe țărm. Asta înseamnă o acostare atât de liniştită şi de neprimejdioasă cum rar se poate vedea. Nici o greutate!

Angelica se obişnui greu cu mânuirea ocheanului, dar apoi scoase un strigăt de admirație fericită la vederea unui golf minuscul, încărcat de verdeață şi bătând în liliachiu spre malul depărtat, în care se vedeau zburând pescăruşi.

- Ce e cu lumina aceea rotundă şi strălucitoare din partea stângă? întrebă ea plină de încântare.

Abia pronunțase cuvintele acestea că lumina care-i atrăsese atenția se ridică în înaltul cerului, apoi se lăsă la loc în jos şi pieri undeva în spatele stâncilor.

Ofițerii se priviră între ei, nedumeriți. Singurul care vorbi fu maestrul Savary, care rosti nepăsător:

- Tot o rachetă de semnalizare şi asta. Suntem aşteptați...

- Pregătirea pentru luptă! răcni Vivonne în portavoce. Tunari la posturi! Forțăm trecerea, doar suntem o flotă întreagă, ce naiba!

În ciuda vântului, dinspre Delfina se auziră aceleaşi urlete din timpul nopţii.

- Închideţi gura feciorului de căţea! tună din nou Vivonne în portavoce spre galera aflată la mică distanţă.

Dar vocea ascuţită şi tânguitoare domina toate celelalte sunete cu psalmodierile ei care zgâriau timpanele:

La illa, ha - illa lá
Mahomedu, rassu lu-lá
Ali vali oulá!

Chemarea muezinului, şopti Savary, <<Alah este Dumnezeu iar Mahomed este profetul său!>>

Dinspre Delfina răsună sec o împuşcătură şi se lăsă liniştea.

Ducele de Vivonne respiră adânc şi continuă să dea ordine.

- Semnalizaţi adunarea! Ne grupăm după forţa şi după gradul de manevrabilitate al fiecărei nave. Galera cu rezervele de praf de puşcă şi de ghiulele să se afle permanent în mijloc, fiindcă s-ar putea să fie nevoie să susţinem un tir prelungit. Galera noastră tot în mijloc, ca să pot urmări tot ce se întâmplă şi să intervenim dacă e nevoie. Delfina şi Fortuna în avangardă, Luronne la aripa stângă. Celelalte trei în urmă, în semicerc.

- Steag pe stânci! strigă marinarul de la postul de pază din vârful catargului din faţă.

Ducele îşi desfăcu din nou ocheanul, cu un ţăcănit sec, şi privi.

- Se văd două drapele, zise el. Unul e alb, dar e ţinut de cineva cu mâna, deci declaraţie de război în stilul creştinilor. Dar celălalt e roşu cu margini albe, iar emblema de pe el... Curios lucru, parcă ar fi foarfeca de argint de pe stema Marocului!... Nu se poate! Şi totuşi... Oh! Dar e... e ceva nemaipomenit! Asta-i culmea, domnilor!

- Cred că înţeleg la ce vă referiţi, monseniore, zise La Brossardiére. Nu şade în obiceiul barbarilor să ridice pavilionul înainte de a ataca, iar maurii nu pun niciodată un pavilion lângă al lor.

- Fireşte, interveni alt ofiţer, drapelul alb e drapelul de atac la creştini, la alţii nu se foloseşte.

- Nu mai înţeleg nimic, zise gânditor amiralul. Stau şi mă întreb ce fel de duşmani mai sunt ăştia, de unde-or mai fi apărut...

În ciuda mării destul de agitate, galerele înaintau în rând, cu pânzele ridicate numai pe jumătate, şi începeau să se grupeze în ordinea de bătaie, orientându-se spre stânca înaltă care marca intrarea în golf.

În acest moment, apărură două feluci turceşti, mai curând două bărci cu pânze, mici şi iuţi, care păreau şi mai rapide din cauza vântului bun la pupa care le făcea parcă să zboare pe apă.

Amiralul dădu ocheanul domnului La Brossardiére iar acesta, după ce privi câtva timp, i-l oferi galant doamnei du Plessis. Numai că Angelica se slujea mai bine de ocheanul mic al lui Savary, o gioarsă pătată şi cu smalţul sărit pe care savantul o scosese la repezeală din bagajele lui, dar care funcţiona de minune.

- Nu văd nimic în bărcile acelea decât nişte negri şi câteva muschete, zise ea.

- Da, doamnă, răspunse Brossardiére, dar însăşi apariţia lor în faţa noastră e o obrznicie sfruntată, de-a dreptul o provocare.

Amiralul, rănit de moarte în orgoliul său de felul în care necredincioşii îi dădeau cu tifla, porunci:

- Domnul Brossardière! Semnalizaţi către Luronne, care e cea mai uşoară şi cea mai sprintenă din galerele noastre, să se ocupe puţin de domnii aceştia. La fund cu ei! Văd că nici măcar artilerie n-au la bord, scârnăviile!

Primind semnalele, galera cea mai rapidă a escadrei se puse în mişcare şi se avântă în urmărirea celor două feluci. Peste o clipă un bubuit de tun se rostogoli puternic pe deasupra valurilor şi sunetul fu amplificat de coasta înaltă şi stâncoasă, întorcându-se înapoi ca un muget înfundat şi ameninţător. Speriată, Angelica îi dădu repede luneta lui Savary, ca să-şi poată acoperi urechile cu mâinile.

Dar niciuna din feluci nu fusese atinsă şi amândouă îşi continuau drumul cu aceeaşi obrăznicie pe oglinda apei, parcă numai ca să le facă francezilor în necaz. Gongul de pe Luronne începu îndată să se audă mai tare şi cu un ritm din ce în ce mai rapid, toate vâslele coborâră în apă, semn că şi al treilea schimb de vâslaşi fusese pus la treabă şi viteza galerei sporea văzând cu ochii. Fleur de Lys* şi Concorde, aţâţate fără îndoială de vânătoarea asta în care prada era atât de uşoară, schimbară direcţia şi încercară să taie drumul celor două feluci, pe care acum toate trei galerele le împroşcară cu lovituri de tun.

- Atins! strigă unul din ofiţerii ce urmăreau cu sufletul la gură urmărirea.

Într-adevăr, pânza triunghiulară a uneia din feluci se culcase dintr-o dată pe valuri. În câteva clipe, resturile micii ambarcaţiuni se duseră la fund de parcă ar fi fost din plumb şi o dată cu ele şi câţiva din oamenii echipajului, ameţiţi sau răniţi probabil de lovitură, astfel încât nu mai fuseseră în stare să înoate. Alţii se zăreau din când în când, ridicaţi de valuri. Cealaltă felucă schimbă imediat direcţia, încercând să se apropie ca să-i pescuiască, dar câteva lovituri ale tunurilor de pe galere plescăiră chiar lângă pântecele ei subţire şi feluca fu nevoită să bată iute în retragere.

- Bravo! exclamă fericit amiralul. Semnalizaţi acum către cele trei galere să-şi reia poziţia.

4

Numai că la intrarea în golf se afla acum un vas străin pe care nimeni, în focul disputei galerelor cu cele două feluci, nu-l băgase în seamă. Venise probabil din spatele insulei, unde fusese ascuns, şi acum parcă străjuia intrarea golfului, cu toate pânzele ridicate, ameninţător şi plin de dispreţ. Acum nu mai era vorba de o felucă firavă, ci de o corabie cu pânze în toată puterea cuvântului, o fregată puternică, joasă şi lungă, care putea prinde viteze mari şi care cu siguranţă că dispunea de tunuri puternice şi numeroase şi de un echipaj călit. Trecea prin strâmtoarea dintre stânci şi nimeni din privitorii de pe nava amiral nu avu nevoie de prea mult timp ca să-şi dea seama că nava se mişca iute şi sprintenă.

---

* Floarea de crin (<<Fleur de Lys>>) era emblema regalităţii franceze. (n. trad.)

- Virați imediat, cu fața la duşman! răcni ducele de Vivonne, revenindu-şi primul din surpriză.

Izbucniră imediat urletele supraveghetorilor şi pocnete iuți şi dese de bici, gongul porni să bată într-un ritm nebunesc, vâslele se lăsară dintr-o dată în apă şi cele două şiruri lungi şi regulate sfârtecară oglinda mării în sensuri diferite şi nava amiral porni să se răsucească iute în jurul propriei sale axe, cu prova îndreptându-se iute spre corabia apărută ca din pământ.

- Atențiune! strigă ducele. Toate cele trei tunuri de la prova, salvă la comanda mea! Atențiunee... Foc!

Tunul cel mare din mijloc avu un recul atât de puternic încât ajunsese aproape de puntea îngustă de deasupra băncilor vâslaşilor, amenințând să se prăbuşească peste aceştia. Angelica rămase năucită de bubuitul asurzitor şi simțea că se sufocă din cauza norului negru de fum care acoperise puntea într-o clipă, nelăsând să se mai vadă nimic. Se auzeau totuşi ordinele scurte şi precise care veneau unul după altul.

- Tunurile de la tribord în poziție de tragere!

- Corabia vrea să treacă de noi!

- Foc din toate muschetele!

- Pregătirea pentru virare cu prova ca să-i prindem în unghiul de foc!

- Atențiunee... Foc!

Tunurile mugiră din nou cumplit, stârnind iarăşi ecoul asurzitor în stâncile de pe țărm. Dar nava rămăsese neatinsă de ghiulelele de piatră, sau cel puțin nu se observa nici un semn de stricăciune serioasă, iar muschetele nu puteau bate până la asemenea depărtare.

Savary privea fericit prin ocheanul lui, tropăind entuziast din picioare, cu încântarea entomologului care acum a descoperit o insectă necunoscută.

- Dumnezeule, chicotea el în extaz, sper să nu mă înşele ochii! Ce minune corabia aceea, ce minune! Lemn de tec din Siam! Lemnul acesta, doamnă marchiză, e neprețuit, şi se pregăteşte aşa greu! Întâi i se jupoaie coaja, ca să se usuce pe rădăcini, altfel nu e bun de nimic, şi e tăiat după cinci ani, după care mai e nevoie de alți şapte ca să stea la uscat la adăpost. Şi abia pe urmă e făcut scânduri. Şi ce scânduri! Arborele de fier, aşa i se spune! Ah, ce minunăție de corabie! Şi ce lucrătură, Dumnezeule sfinte! Ia priviți ce sprintenă aleargă, ca o felucă! Ce nu înțeleg eu e cum vin drapelele de pe catarge. Pe catargul mare e pavilionul sultanului Marocului, un steag alb la pupa, mă rog, dar pavilionul celălalt, al treilea, cu o stemă pe care n-am mai văzut-o în viața mea... roşu şi cu un cerc de argint în mijloc....

- Nu ştii, domnule savant, a cui e emblema asta ? E a monseniorului Rescator, a cui voiai să fie! zise ducele de Vivonne pe un ton amar. Ar fi trebuit să-mi închipui dinainte!

Angelica simți cum inima îi tresare în piept. Deci iată-l în fața ei, atât de aproape, pe cumplitul Rescator care pricinuise pierderea copilului ei şi de care curajoşii ofițeri ai regelui păreau a se teme atâta! Şi fără îndoială că aveau motive dintre cele mai temeinice pentru aşa ceva....

Amiralul şi La Brossardière schimbau între ei păreri, urmărind cu concentrare manevrele inamicului.

- Văd că are acum o corabie nouă, blestematul acesta de Rescator! O linie într-adevăr splendidă! Foarte joasă, aproape turtită pe apă, tunarii noştri nici n-o pot lua bine la ochi... De-asta n-au nimerit-o adineauri, când am avut-o în față. Douăzeci şi patru de tunuri în total! Lua-l-ar toții dracii!

Prin sabordurile deschise în flancurile corăbiei se vedeau lucind amenințător şi sinistru gurile tunurilor, iar în preajma lor se zăreau ridicându-se şuvițe uşoare de fum, semn că tunarii piraților erau la post, cu feştilele aprinse în mână, gata să dea foc la fitile la primul ordin.

Pe corzile catargelor se înălțară pavilioanele de semnalizare: <<Predați-vă sau vă scufundăm!>>

- Asta-i culmea! țipă ducele în culmea furiei. O asemenea obrăznicie... e... e... strigătoare la cer! Îşi închipuie acest fecior de cățea puturoasă că poate semnaliza aşa ceva flotei regelui Franței ? Şi e prea departe, măgarul, ca să ne ajungă cu tunurile! Dar Concorde se poate apropia de el ca să-i bage mințile în cap. În câteva minute îl are în raza tunurilor şi atunci... Ridicați drapelul alb de război pe catargul din față şi floarea de crin pe al doilea!

Numai că adversarul îşi modifică imediat direcția. Începu să scrie un arc de cerc, ca să evite provele galerelor cu gurile de tun îndreptate unele spre insulă iar altele spre răsărit şi reuşind să se țină în permanență în afara bătăii ghiulelelor. Fregata se deplasa cu o viteză de necrezut, cu toate pânzele sus şi fără îndoială că şi vâslele lucrau din plin. Răsunară mai multe bubuituri de tun, Fleur de Lys şi Concorde, cele două galere care urmăriseră felucile-capcană, se întorceau şi se sileau să se răzbune pe peştele cel mare.

- În gol! strigă ducele de Vivonne, plin de necaz.

Şi se întoarse, palid de furie, spre negrişorul care aştepta în spatele lui şi luă din cutia cu dulciuri câteva bucăți de fistic zaharisit, pe care începu să le ronțăie de zor ca să-şi potolească nervozitatea.

- Acum trebuie să fim cu ochii în patru! mârâi el. Ticălosul are să vină spre noi şi are să încerce să ne lovească cu tunurile şi să ne scufunde. Pregătiți-vă să virăm ca să-l primim în față!

Secundul transmise ordinul, izbucniră din nou răcnetele furioase ale vătafului şi ale supraveghetorilor, bicele răpăiau în plesnituri nemiloase pe spinările osândiților şi aceştia, înnebuniți, îşi încordară din nou slabele lor puteri opintindu-se în vâslele grele, în bubuitul din ce în ce mai rapid al gongului şi nava amiral începu din nou să se rotească, venind cu prova spre duşmanul ce se apropia semeț şi pregătindu-se să-l înfrunte cu tunurile din prova. Timp de câteva clipe se lăsă o tăcere grea şi înspăimântătoare. Gongul tăcuse, pentru o clipă, apoi îşi reluă bătăile punctând amenințător tăcerea, semănând cu bătăile unei inimi stinghere şi bolnave.

Corabia corsarilor păruse a se opri din nou, la fel de sprintenă, apoi veni spre ei, aşa cum prevăzuse amiralul de Vivonne.

Trecu iute prin dreptul bordurilor, parcă mânată de puteri de care nimeni nu-şi putea da seama, şi ajunse cât ai clipi din ochi în spatele flotei franceze, unde tunurile de la proră n-o puteau amenința în nici un fel. Aici pânzele fură strânse cu iuțeala fulgerului de marinarii cocoțați pe

catarge, iuţi şi harnici ca furnicile şi, în liniştea consternată care se lăsase, începu să se audă gongul corsarilor, într-un ritm incredibil de rapid. Cele două şiruri de vâsle ale corăbiei se mişcară furioase în sensuri opuse, dar cu o repeziciune şi cu o forţă care arătau clar că erau mânuite de bărbaţi bine hrăniţi şi care puneau în treaba asta tot sufletul, nu de sclavi care să trudească sub bici, ca dincoace, aşa că zvelta corabie a corsarilor se răsuci aproape ca un titirez, aflându-se într-o clipă cu flancul drept spre galerele regelui şi arătându-le francezilor consternaţi cele douăsprezece guri de tun care rânjeau ameninţătoare în sabordurile lor gata de tragere.

- Are cap piratul ăsta, nu glumă! icni La Brossardiere holbând ochii spre nava duşmană. Păcat că nu-i de-ai noştri!

- Momentul nu ni se pare chiar cel mai bine ales pentru a admira iscusinţa acestui nemernic, domnule de la Brosardiere, îi repezi plin de sarcasm ducele. Tunari, aţi încărcat tunurile ?

- Da, monseniore.

- Atunci, salvă la comanda mea. E în bătaia noastră şi stă cu flancul descoperit! L-am prins! Atenţiune...

Dar înainte de a fi apucat ducele să dea comanda, tot ce era în jur părea să se prăbuşească într-un iad de bubuituri şi pârâituri cumplite. Trăseseră mai întâi cele douăsprezece tunuri mari ale piraţilor, ridicând o perdea uriaşă de apă ce părea să se înalţe până la cer şi nu mai lăsa să se vadă nimic. Prin aer zburau, laolaltă cu şiroaie de apă, tot felul de resturi şi în clipa următoare răsună un bubuit de parcă lumea ar fi crăpat în bucăţi. Un val uriaş veni peste nava amiral, atât de înalt încât inundă băncile pe care şedeau vâslaşii, în timp ce vâslele de la babord se sfărâmau ca nişte vrescuri, cu pârâituri sinistre.

Angelica îşi dădu seama într-un târziu că era udă leoarcă şi că se ţinea din răsputeri de balustradă ca să nu cadă în apă. Galera se înclinase primejdios de mult şi acum se redresa încet, dar ea tot nu avea curajul să-şi dea drumul. Părea că venise sfârşitul lumii.

Ducele, pe care puterea exploziei îl aruncase pe scândurile de pe punte, se ridicase imediat în picioare şi se scutura de apă şi de murdăriile care i se luaseră pe haine.

- Nu-i nimic! strigă el încurajator spre cei din jur. Nu ne-a nimerit! Ocheanul meu, La Brossardiere, unde mi-e ocheanul ? Acum cred că numai...

Se opri dintr-o dată cu gura căscată, cu o expresie de buimăceală pe chip. Nu-i venea a-şi crede ochilor.

În locul unde, cu câteva clipe mai înainte, se aflase galera cu muniţii, nu se mai vedea acum decât un vârtej care răsucea nişte biete resturi de scânduri şi de vâsle sfărâmate. Galera cu cei o sută de condamnaţi şi cu soldaţii.marinari de la bord, şi mai ales cu cele patru sute de butoaie pline cu ghiulele de piatră, cu praf de puşcă, cu cartuşe şi cu mitralii, galera aceasta, inima flotei regelui Franţei, sărise în aer şi din ea nu mai rămăsese decât ce se vedea...

- Toată rezerva noastră de muniţii! zise amiralul cu o voce goală de orice expresie.

Chipul îi rămăsese împietrit şi ochii lui priveau ţintă, parcă fascinaţi,

vârtejul care trăgea la fund ultimele resturi ale galerei făcută țăndări.

- Banditul! scrâșni el revenindu-și puțin câte puțin. Ticălosul! Ne-am lăsați păcăliți, am mușcat din momeala întinsă de feciorul ăsta de cățea! Nu pe noi pusese el ochii, ci pe galera cu rezervele! Și celelalte galere, fugărind felucile, au lăsat-o descoperită! Dar îl scufundăm, nu se poate! Trebuie să plătească, scârnăvia, îl trimitem noi pe el la fund! Partida încă nu s-a încheiat!

Și tânărul amiral, cuprins de un val de furie, își smulse din cap pălăria leoarcă de apă, cu perucă cu tot, și le trânti de punte cu un plescăit sonor.

- Delfina să înainteze până în prima linie! porunci el aspru și hotărât. Până acum n-a tras deloc și rezerva ei de muniții e încă neatinsă!

În depărtare inamicul se vedea manevrând pe loc, pânditor, recurgând la mișcări fără vreun înțeles. Nava iute și scundă se întorcea spre flota franceză când cu un flanc, când cu prora, părând că amenință cu cele douăsprezece guri de tun pe care le avea pe fiecare parte, dar fără să tragă nici o ghiulea.

Delfina ajunsese repede în prima linie, cu mișcări de vâsle neașteptat de viguroase pentru un echipaj care mai adineauri abia mai putea mișca. Angelica își aduse aminte că deținuții de pe galera asta erau mai toți mauri suspectați de complicitate cu pirații lui Rescator și fu cât pe-aci să spună că nu era prea prudent să se pună prea mare bază pe ei, dar se abținu, deși psalmodierile arăbești și executarea celui mai îndârjit dintre ei noaptea trecută, nu i se păreau deloc liniștitoare.

Încă nu se hotărâse pe deplin dacă să-și spună gândul sau nu, că ambele rânduri de vâsle ale galerei se ridicară ca la o comandă și se loviră unele de altele cu atâta putere încât multe din vâslele tari, de stejar, se rupseră cu pârâituri înfricoșătoare și galera se opri dintr-o dată, parcă nehotărâtă, dând impresia unui tremur de teamă, după care se înclină pe o parte primejdios de mult, într-o amestecătură îngrozitoare de urlete, plesnituri de bici și trosnituri de lemn.

- Fiecare galeră să-și lase la apă caicul și feluca și să dea ajutor naufragiaților! se auzi răcnetul disperat al amiralului în portavoce.

Manevra fu însă neînchipuit de înceată și de greoaie. Angelica se întoarse, cu mâinile la ochi. Nu mai putea suporta spectacolul galerei care se apleca lent dar sigur pe o parte, spre un naufragiu sigur și deplin. Soarta ei era deja pecetluită și întreg echipajul, la un loc cu deținuții țintuiți cu lanțuri pe băncile lor, urma să piară în apa mării. Soldații căzuți în valuri se zbăteau disperați , cu ultimele puteri. Erau cu toții înotători foarte buni, dar echipamentul greu îi trăgea în jos și nu le dădea voie să se miște în voie. Săbiile și pistoalele deveniseră acum aducătoare de moarte pentru chiar cei ce le purtau, iar strigătele lor disperate se amestecau cu ale deținuților rămași la bord, în lanțurile lor grele.

Când se hotărî să deschidă din nou ochii, Angelica avu impresia că visează. Chiar în față, la distanță de mai puțin de o bătaie de muschetă, se înălțau în vânt, semețe și amenințătoare, pânzele fregatei corsarilor. Era atât de aproape încât putea desluși până și sculpturile lemnăriei, minuțios șlefuite până ajunseseră să strălucească în lumina soarelui de

parcă ar fi fost date cu lac şi vedea şi chipurile piraţilor înghesuiţi ca un ciorchine uriaş şi viu la proră cu muschetele în mână, gata să deschidă focul. Ceva mai în spate, înconjuraţi de un adevărat ghem de ieniceri, se aflau doi bărbaţi ce păreau a fi căpetenii. Purtau mantale mari albe şi cingători în culori aprinse şi stăteau nemişcaţi, urmărind prin ocheane ce se petrecea cu nefericita galeră pe cale să se scufunde.

În ciuda înfăţişării europene a veşmintelor lor, Angelica îi luă la început pe amândoi drept mauri, din cauza feţelor întunecate, dar îşi dădu apoi seama că şi unul şi celălalt purtau măşti negre care derutau.

- Vezi, îi răsună înăbuşit în ureche vocea ducelui de Vivonne, cel înalt, îmbrăcat în negru pe sub mantaua albă, acela e Rescator. Celălalt e secundul lui, altă lepădătură, unul Jason. Cred că e mai curând un nume fals, cum l-o fi chemând poate nici Dumnezeu nu ştie. Un aventurier de cea mai joasă speţă, dar bun marinar. Bănuiala mea e că scârnăvia asta e francez.

Angelica întinse o mână tremurătoare spre Savary, care îi încredinţă imediat, galant, ocheanul lui.

În cercul straniu de lumină al ocheanului, cei doi de pe puntea fregatei apărură deodată limpede şi tulburător de aproape. Între ei era o diferenţă ca de la cer la pământ, ca între Don Quijote şi Sancho Panza, numai că deosebirea asta nu era deloc de natură să stârnească râsul cui îi privea.

Căpitanul Jason era un individ îndesat, cu o ţinută milităroasă, accentuată şi de felul cum era îmbrăcat. O scurtă cu reverele prinse într-un centiron lat, o sabie lungă şi solidă care ajungea până la pământ şi cizme groase, de infanterist. Toată ţinuta lui contrasta puternic cu cea a şefului său, un om incredibil de slab şi de deşirat, mai înalt ca el cu aproape două capete, ce purta aceeaşi manta albă, de sub care se vedea acum foarte bine un costum negru de croială spaniolă, puţin demodat. Cizmele strânse pe picior aveau revere marcate de ciucuri de aur, dar ce atrăgea privirile cel mai mult era basmaua roşie de pe cap, înnodată la ceafă după obiceiul piraţilor, peste care venea pălăria neagră cu pene tot roşii. În schimb mantaua de pe umeri era semn sigur al ataşamentului său faţă de portul musulman, fiind de croială specific maură şi având cusături de aur în motive orientale.

Angelica se gândi că semăna cu Mefisto* , răspândind în jur un fel de fascinaţie malefică, ce o făcea să se înfioare. Şi o zguduia mai ales gândul că poate tot aşa acest Rescator, adevărat geniu al răului, privise cum se scufunda în valuri şi galera de pe care se auzeau ţipetele disperate ale unui copil ce-şi chema tatăl...

- Dar de ce nu-l scufundaţi odată pe ticălos ? ţipă ea, ajunsă la capătul puterilor.

Spectacolul îngrozitor al Delfinei aproape răsturnate n-o mai interesa deloc. Eroismul marinarilor menţinea încă nava la suprafaţă, aşa înclinată cum era, deşi era vizibil pentru oricine că nu mai exista nici o

* Mefisto (sau Mefistofel, Mefistofeles) – demon din legendele medievale germane, devenit celebru mai târziu, în epoca romantică, prin poemul dramatic Faust al lui Goethe. (n.trad.)

șansă de salvare. Nici o manevră, oricât de îndrăzneață și de iscusită, nu mai putea redresa frumoasa galeră care lua apă pe la pupa și care se scufunda încet, în ciuda pompelor mânuite cu disperare de marinarii de la bord.

Pe o latură a fregatei cobora pe lanțuri un caic care ajunse la apă. În clipa următoare, secundul lui Rescator începu să coboare cu surprinzătoare sprinteneală o scară de frânghie și ajunse până la caic, urmat cu aceeași repeziciune de câtiva mateloți care se instalară numaidecât la lopeți și începură să vâslească zdravăn spre nava amiral.

- Câinii ăștia vor să parlamenteze! exclamă uluit ducele. La una ca asta nu m-aș fi așteptat în ruptul capului!

Caicul ajunse până lângă nava amiral și secundul urcă la fel de iute pe scara de frânghie lăsată de francezi. Ajunse pe punte și se înclină ceremonios în fața ducelui și a ofițerilor săi, după regulile politeții musulmane.

- Vă salut, domnule amiral, rosti el într-o franceză limpede și fără urmă de accent străin.

- Eu nu pot saluta un renegat, răspunse Vivonne.

Chipul de sub masca neagră păru a se lăți într-un zâmbet și omul își făcu o cruce largă.

- Sunt creștin ca și dumneavoastră, domnule, iar stăpânul meu, domnul Rescator, e și el tot crestin.

- Creștini care comandă echipajele alcătuite din necredincioși ?

- Echipajele noastre, monseniore, cuprind arabi, turci și albi, întocmai ca și ale Alteței voastre, răspunse liniștit piratul. Singura diferență e că vâslașii noștri nu sunt în lanțuri.

- Cred că e cazul să încheiem discuția asta, nu ?

- Întocmai cum spune Alteța voastră. Iată ce am eu de comunicat: lăsați-ne să-i luăm pe maurii pe care i-ați luat prizonieri și care sunt ferecați în lanțuri pe Delfina și ne retragem fără a mai continua lupta.

Ducele de Vivonne aruncă o privire spre galera care se scufunda încet dar sigur.

- Maurii voștri sunt sortiți să piară odată cu galera.

- Nu chiar! Dacă veți fi de acord cu rugămintea noastră, noi ne obligăm să redresăm galera asta.

- Cum ? S-o redresați ? Asta e cu neputință!

- Nouă ne e cu putință, domnule amiral. Fregata noastră e mai iute decât hârburile astea ale dumneavoastră, iertată fie-mi expresia. V-aș fi putut convinge mai adineauri, adăugă el cu o nuanță de dispreț în glas. Numai că trebuie să vă hotărâți repede, monseniore, fiindcă în câteva minute are să fie prea târziu și n-o să mai putem nici noi face nimic! Rămâneți și fără galera asta și e păcat!

Pe fața ducelui se putea citi limpede lupta care se dădea în sufletul lui. Știa că ei, francezii, nu aveau absolut nici un mijloc ca să mai salveze galera. Să accepte ? Tentația era uriașă, asta însemna să salveze galera, ca să nu mai vorbim de câteva sute de suflete omenești, însă dacă ar fi acceptat ar fi însemnat și să recunoască superioritate unui dușman aflat într-o teribilă inferioritate numerică! Numai că nu avea de ales, era comandantul escadrei regale și trebuia să acționeze iute, timpul

trecea neîndurător şi în curând nu s-ar mai fi putut face nimic.

- Bine, rosti el cu dinţii strânşi. Accept.

- Vă mulţumesc, domnule amiral, se înclină omul. Vă salut!

- Trădătorule!

- Numele meu e Jason, monseniore, răspunse piratul nu fără ironie în glas.

Şi se întoarse, îndreptându-se spre scara de frânghie lăsată peste bord, care-l aştepta.

Ducele scuipă în urma lui.

- Un francez... rosti el stăpânindu-şi mânia care îi clocotea în suflet, un francez... fiindcă eşti francez, nu mai încape îndoială, felul în care vorbeşti te dă de gol!... Scârnăvie! Cum te-ai putut lepăda în asemenea hal de ai tăi, înhăitându-te cu feciorii ăştia de căţele puturoase...

Corsarul se întoarse arătându-şi ochii care-i scânteiau de data asta furioşi sub mască.

- Ai mei s-au lepădat cei dintâi de mine, răspunse el.

Şi întinse acuzator braţul în jos, spre băncile cu deţinuţi.

- Ani şi ani am vâslit aşa pe galerele regelui, monseniore! Anii cei mai frumoşi din viaţă, toată tinereţea mea! M-am chinuit la vâsle, deşi nu făcusem nici un rău nimănui!...

- Fireşte! replică ducele plin de sarcasm. Nici condamnaţii de pe galerele astea n-au făcut vreun rău. Nişte îngeraşi, bieţii de ei, cum or fi nimerit aici nu ştiu!

Fără să răspundă, corsarul coborî până la barca lui şi se îndreptă spre fregată. Ducele, cu pumnii strânşi, stătea să crape de furie. Să fie insultat în chipul acesta nemaiauzit de un fost ocnaş, de un bandit condamnat pentru cine ştie ce fărădelegi, să fie silit să accepte condiţiile feciorilor de căţea!... Şi lepădătura de Rescator, câinele, otreapa aceea, precis că a urmărit toată scena prin ochean şi a râs încântat! A râs!

- Monseniore, întrebă un ofiţer tinerel, aveţi încredere în cuvântul unui necredincios?

Vocea tânărului clocotea de nobilă şi bravă indignare.

- Un singur lucru e sigur, acela că nu mă interesează părerea unui viţel ca dumneata, tinere! se răsti ducele. Un pirat poate avea uneori mai mult cuvânt decât un prinţ. Dumneata crezi, domnule de la Brossardiére?

- Monseniore, după mine e un târg nesperat de bun pentru noi, chiar dacă e în stilul farselor sinistre pe care le joacă ticălosul ăsta. Nu zic, dacă am fi avut de-a face cu alde Mezzomorte sau cu alţi ticăloşi ca el, aş fi spus sus şi tare că nu merită să avem încredere în promisiunile lor, dar aici cred că e altceva.

- Bine. Ridicaţi marele pavoaz şi anunţaţi armistiţiul.

Fregata piraţilor se urni, şi descoperindu-şi nepăsător flancul spre galera amiral, dar totodată şi cele douăsprezece guri de tun cu care putea răspunde pe loc oricărei ostilităţi.

- Se mişcă prea repede, zise agitat tânărul de Saint-Ronan, mi-e teamă să nu ne întindă altă capcană! Fiindcă să facă ceva pentru Delfina nu-i văd în stare!

Fregata strânse dintr-o dată pânzele şi vâslele lăsate în apă o

opriră aproape într-o clipă. Urmă o pauză scurtă, apoi vâslele se puseră din nou în mişcare şi fregata veni încet de tot până în apropiere de galera în primejdie, în timp ce în jurul acesteia roiau bărcile celorlalte galere, care pescuiau din apa mării pe norocoşii care reuşiseră să nu se ducă la fund.

Pe bordul fregatei lui Rescator începu o forfotă de neînchipuit. Ordine răcnite scurt dirijau furnicarul acesta omenesc, care se mişca iute şi disciplinat, cu o vioiciune de care echipajele galerelor franceze nu erau în stare. Corsarii instalară la repezeală un troliu la piciorul catargului mare şi aduseră un colac uriaş de funie groasă, pe care o prinseră cu un capăt de troliu, în timp ce pe bordul Regalei ofiţerii, marinarii şi soldaţii priveau cu ochi holbaţi de uimire la manevrele lor iuţi şi precise.

Rescator ieşise în sfârşit din imobilitatatea lui tăcută şi dispreţuitoare, începând să discute aprins cu secundul Jason, însoţindu-şi cuvintele de gesturi largi şi elocvente, în timp ce acesta dădea din cap în semn că a înţeles sau adăuga câte ceva. Apoi, la un semn, unul din piraţii aflaţi în apropierea lor înaintă şi luă de pe umerii lui Rescator mantaua albă cu înflorituri orientale şi pălăria cu panaş roşu, în timp ce alţi doi veniră şi ridicară cu vizibil efort colacul greu de funie pe umerii căpitanului lor. Toţi francezii se aşteptară să-l vadă prăbuşindu-se sub o asemenea greutate, dar trupul înalt şi uscat al piratului se vădi neînchipuit de puternic pentru o asemenea constituţie fragilă. Cu un salt sprinten şi mlădiu, ca de pisică, Rescator ajunse pe catargul bompresului, cu colacul pe umăr, înaintând cu paşi siguri pe suprafaţa îngustă, rotundă şi lunecoasă, în timp ce secundul său, Jason, striga prin portavoce instrucţiuni spre căpitanul Delfinei:

- Lăsaţi ancora la prova, pentru ca galera să nu se răsucească atunci când o s-o tragem încoace! Căraţi toată greutate care se poate căra la tribord, şi imediat ce galera începe să se îndrepte, căraţi-o înapoi la bord şi pe urmă pe centru, să nu vă răsturnaţi în partea astalaltă!

- Monseniore, rosti unul din ofiţeri, credeţi că tuciuriul ăsta blestemat are de gând să arunce odgonul ca pe un laţ ca să agaţe bordul Delfinei ?

- Aşa s-ar părea...

- Asta nu se poate! interveni altul. Nu vă gândiţi cât cântăreşte odgonul acela ? Nici măcar Hercule nu l-ar putea arunca, e de mirare că un singur om îl poate căra pe umeri! Aţi văzut bine că a fost nevoie de doi inşi ca să i-l ridice...

- Dumnezeule! Uitaţi-vă!...

Silueta lungă şi uscată a lui Rescator se îndoise puţin, apoi revenise ca un arc, aruncând colacul uriaş de frânghie care şuieră desfăcându-se în aer şi se lăsă cu capul făcut laţ pe o protuberanţă aflată la mijlocul Delfinei.

Numai că piratul, dezechilibrat de extraordinarul efort făcut, se clătină, gata să cadă în apă. Roti cu putere braţele de câteva ori, dar asta nu-l ajută, aşa că toţi îl văzură căzând pe catargul bompresului. Numai că mâinile lui apucară în cădere lemnul lucios şi într-o clipă, cu o agilitate de pisică se balansă şi se urcă la loc, ajungând iute ca fulgerul în picioare ca

şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Un adevărat uragan de ovaţii şi de răcnete de entuziasm se ridică de pe fregată, în timp ce Rescator, netulburat, verifica priza odgonului şi apoi, cu pas nepăsător, se lăsa înapoi pe punte. În culmea bucuriei, maurii descărcau muschete şi trăgeau rachete de toate culorile, care brăzdau cerul.

- Nici măcar un saltimbac de pe Pont-Neuf nu s-ar fi descurcat mai straşnic! oftă amar domnul de la Brassardière.

- Aşa, domnule, admiraţi-l, admiraţi-l ! rânji sarcastic ducele de Vivonne. Iată ceva proaspăt pentru cronica bârfelilor din Mediterana! Legenda domnului Rescator nu e deloc în primejdie să se stingă sau să rămână fără colportori!

Dinspre fregata corsarilor se auziră din nou urletele furioase ale secundului Jason şi marinarii porniră să se caţăre ca pisicile pe catarge, ridicând din nou pânzele, care se umflară de vântul uşor, punând corabia în mişcare. Ceilalţi dispărură de pe punte, trecând la vâsle, iar cei de pe catarge strânseră din nou pânzele, aşa că nava se mişca acum numai datorită inerţiei şi bătăilor slabe de lopeţi, într-o alunecare abia perceptibilă care făcea ca odgonul să se întindă văzând cu ochii. Când acesta se întinse de tot, fregata aproape că se opri, lin, fără să provoace nici un şoc galerei care zăcea tot culcată pe o parte. Apoi, la comenzile aspre ale secundului Jason, vâslele se lăsară din nou în apă şi se mişcară uşor făcând fregata să înainteze iar, trăgând de data asta de tribordul Delfinei. Galera începu să se îndrepte încet, încet, cu pauze pricinuite de oprintirile vâslelor piraţilor. Încordat pe puntea fregatei, Jason urmărea cu ochi scormonitori revenirea galerei şi răcnea ordine către vâslaşi, care executau fără crâcnire totul, cu o precizie şi o tragere de inimă la care nimeni nu s-ar fi aşteptat vreodată din partea unora ca ei.

Toţi marinarii şi soldaţii de la bordul galerei se îngrămădiseră la tribord, pentru ca greutatea lor să ajute la redresarea navei. Şi, dintr-o dată, babordul aflat în apă se ridică surprinzător de iute, cu plescăit uriaş, în timp ce toţi cei aflaţi la bord dădură fuga în partea cealaltă, pentru a menţine echilibrul ameninţat din nou. Galera se legănă de câteva ori cu violenţă într-o parte şi în cealaltă, apoi se stabiliză şi rămase dreaptă. Se auzi vocea căpitanului Tourneuve răcnind fericită în portavoce:

- La pompe numaidecât! Toată lumea la pompe!

De pe celelalte galere izbucniră aclamaţii şi urale, în timp ce piraţii lăsau din nou la apă caicul, care se îndreptă spre galera salvată de la pieire sigură.

- Asta ce-nseamnă ? strigă mirat un ofiţer. Ce-i cu sculele acelea din barca lor ?

- Scule de fierărie, lămuri domnul de La Brossardière, plus o pereche de foale cu cuptor cu tot. Trebuie să-şi desferece oamenii pe care-i au de luat.

Operaţia desferecării fiarelor durǎ destul de mult. Toţi maurii aflaţi la bordul Delfinei fură transportaţi cu bărcile piraţilor pe fregată, într-un du-te-vino necontenit care ţinu câteva ore. La urmă în bărci fură urcaţi şi turcii aleşi de piraţi, zece la număr.

Ducele de Vivonne puse portavoce la gură şi strigă furios:

- Hoţilor! Piraţi nemernici! Câini necredincioşi! De ce nu vă ţineţi de cuvânt ? Ne-a fost vorba că vă dăm maurii ! Atât ! Acum de ce-i luaţi şi pe turci ?

Căpitanul Jason răcni şi el în portavocea lui:

- Îi luăm ca preţ de sânge pentru maurul pe care l-aţi împuşcat! Ni se cuvin !

- Liniştiţi-vă, monseniore, zise cu glas scăzut La Brossardière, trebuie să vă ina sânge, trimit îndată după chirurg. Să nu vi se facă rău ! Nu vă mai agitaţi atâta !

- Chirurgul are el altele mai bune de făcut decât să-mi ia mie sânge, răspunse morocănos tânărul amiral. Mai bine porunciţi, domnule de La Brassardière, să se numere morţii şi răniţii.

Departe, cu pânzele în vânt, fregata corsarilor se vedea pierzându-se în zare.

5

Ducele de Vivonne coborî în barcă şi ridică vesel privirile spre Angelica:

- Pe curând, scumpă doamnă. Ne vedem din nou la Malta, peste câteva zile. Rugaţi-vă cerului ca armele mele să învingă !

Aplecată peste balustradă, Angelica se silea să zâmbească. Îşi desfăcu iute cingătoarea de mătase albastră ca cerul, cu franjuri bogate de aur, şi i-o aruncă tânărului amiral.

- Un gaj al victoriei, pentru spada dumneavoastră !

- Mulţumesc ! strigă Vivonne, în timp ce barca se depărta în bătăile puternice de vâslă ale marinarilor.

Sărută cu religiozitate eşarfa şi începu s-o înnoade strâns la garda sabiei, apoi, când isprăvi, ridică din nou privirile spre nava amiral şi-i făcu un semn vesel de rămas bun.

Angelica se gândi că despărţirea asta nu trebuia s-o deprime. Ar fi fost ceva prostesc. Vivonne se hotărâse să plece în urmărirea lui Rescator, pe care avea de gând să-l încolţească în înprejurimile Maltei, unde spera în ajutorul flotei Cavalerilor de Malta. Însă cum Regala, nava amiral, era prea greoaie şi prea anevoios de manevrat în luptă cu rapida fregată a corsarului, ducele se mutase pe Luronne, lăsând galera sa şi pe Angelica sub ocrotirea domnului de La Brossardière şi a câtorva soldaţi. Regala urma să-şi continue şi ea drumul tot către Malta, dar mai încet şi cu escale stabilite dinainte de duce şi de locţiitorul său, fiindcă împreună cu Regala naviga şi Delfina, care se alesese cu destule stricăciuni ce urmau a fi reparate în portul la Valetta din Malta.

Astfel că galerele de luptă se înşirară în ordine şi se depărtară dispărând cu totul dincolo de linia orizontului, în locul lor apărând un nor greu şi ameninţător, ce părea să aducă furtuna prorocită de maestrul Savary.

O ploaie torenţială se abătu curând asupra galerei şi Angelica se adăposti sub acoperământul tabernacolului, speriată de zgâlţâieturile puternice care scuturau nava.

- Abia am scăpat de piraţi şi uite că altă năpastă ne vine pe cap,

mormăi cătrănit La Brossardière. Furtuna asta parcă le pune capac la toate !

- Deci e furtună ?

- Încă nu. Dar nici mult n-are să mai întârzie...

Ploaia se potoli, dar cerul rămase plumburiu şi duşmănos, în timp ce marea nici vorbă să se liniştească. Valurile mari, deşi nu deveniseră încă primejdioase, zguduiau galera făcând-o să scoată din când în când câte o pârâitură care o umplea pe Angelica de fiori, iar atmosfera era înăbuşitoare, în ciuda vântului uşor care bătea neregulat, când dintr-o parte când dintr-alta.

Prinse fără să vrea câteva frânturi din discuţia locotenentului de Millerand cu maestrul Savary. Tânărul secund se simţea acum parcă ceva mai la largul său de când plecase amiralul, faţă de care se vede că nutrea o antipatie puternică, cu greu ascunsă. Iar cuvintele schimbate de cei doi cu privire la furtuna care sta să izbucnească din clipă în clipă o umplură de spaimă.

- Ce prostie am făcut urcându-mă pe galera asta ! îi spuse ea puţin mai târziu lui Savary.

Şi zâmbi cu tristeţe gândindu-se la confortul şi la luxul strălucitor de la Versailles, la domnul de la Fontaine şi la glumele sale pline de haz...

Se însera. Domnul de La Brossardière o sfătui să se ducă în cabina ei de sub punţi, unde era mai în siguranţă. Nu avu însă curajul să se ducă să se izoleze acolo şi spuse, cu teamă, că avea să se ducă în cabină numai dacă devenea peste putinţă să mai rămână pe punte. Se temea de singurătate mai mult decât de furtună.

Rămase aşadar întinsă pe divanul din tabernacol, iar mişcările din ce în ce mai bruşte ale galerei, săltate în toate părţile de valurile furioase, o toropiră şi, lucru pe care niciodată nu şi l-ar fi închipuit nici ea, Angelica se cufundă încet-încet într-un somn ca de plumb.

Se trezi agitată ca dintr-un coşmar, abia înăbuşindu-şi un ţipăt de groază. Instinctul îi poruncea să tacă şi să nu se dea de gol. În jurul ei era noapte, un întuneric greu, ca de smoală.

Rămase o clipă ridicată numai pe jumătate dintre pernele ei, cu sentimentul că se petrecea ceva nefiresc şi primejdios. Galera continua să se frământe în toate părţile, dar era limpede că vântul se potolise. Ceva se întâmpla, fără îndoială.

Şi înţelese într-o clipă ce anume îi dădea senzaţia asta. Nu se mai auzea gongul vâtafului. Pe galeră domnea o linişte mormântală. S-ar fi zis că nava era pustie, fără ţipenie de om pe ea, ca o epavă plutind la întâmplare, în voia valurilor.

O groază cum rar mai simţise în viaţa ei o cuprinse ca într-un cleşte de fier, făcând-o să simtă cum i se taie respiraţia.

- Domnule de La Brossardière ! chemă ea încet spre întunericul de pe punte

Nici un răspuns.

Se ridică anevoie, reuşind cu mare greutate să se ţină pe picioare şi făcu la întâmplare câţiva paşi şovăitori. Se împiedică de ceva moale şi fu cât pe-aci să vină grămadă jos. Îşi recăpătă echilibrul şi se apleacă,

pipăind să vadă ce era în drumul ei.

Simţi atingerea fireturilor unei uniforme, apoi mâna ei desluşi un umăr pe care îl înşfăcă şi începu să-l zgâlţâie.

- Domnule de La Brossardiere ! Treziţi-vă, domnule de La Brossardiere ! Mi-e frică !

Cel zgâlţâit părea cuprins de o indolenţă ciudată. Mâna ei îi căută pe pipăite faţa şi atunci tot trupul îi fu cuprins de un tremur cumplit: faţa omului era deja rece.

Descoperirea asta o făcu să sară repede înapoi, pierzându-şi echilibrul şi prăbuşindu-se pe divanul de pe care atunci se sculase. Stătu câteva clipe să-şi tragă sufletul, apoi, ameţită, începu să cotrobăie pe întuneric prin sacul ei de lucruri, aflat la îndemână, reuşind să dea de felinarul mic de călătorie, un fel de jucărie, dar de care avea acum neapărată nevoie, şi de cremenea şi amnarul puse bine într-un săculeţ mic de mătase, la un loc cu iasca. Mâinile îi tremurau şi vântul, deşi liniştit, se încăpăţână în trei rânduri să-i stingă iasca aprinsă cu mare chin. În sfârşit, după strădanii îndelungi, reuşi să aprindă felinarul şi să închidă la loc uşiţa de sticlă roşiatică, după care se grăbi să lumineze locul din jurul ei.

Cel aflat la câţiva paşi de ea era într-adevăr, sau, mai bine zis fusese domnul de La Brossardiere, locţiitor al amiralului flotei regelui Franţei. Ochii îi rămăseseră deschişi şi căpătaseră deja o privire sticloasă iar în frunte purta o rană cumplită, plină de sânge. Rămăsese chircit într-o poziţie ciudată, de neputinţă, care pe Angelica o înfioră şi mai mult.

Strânse din dinţi şi, încordându-şi voinţa, reuşi să păşească peste cadavrul lui şi vru să iasă pe punte. Dădu însă de încă un cadavru, căzut de-a curmezişul. Un soldat cu beregata sfârtecată.

Încet, cu teamă să nu fie auzită sau văzută de cineva, Angelica duse felinarul la spate, să-l ascundă cât de cât faţă de eventualii privitori de afară, apoi trase abia simţit perdeaua şi privi pe punte. Privirea îi fu imediat atrasă de luminile care se zăreau în partea băncilor deţinuţilor, singurul loc de altfel unde nu domnea întunericul cel mai adânc. Pe puntea îngustă de deasupra băncilor umblau încoace şi încolo siluetele unor bărbaţi, dar nu erau nici ale supraveghetorilor şi nici ale vătafilor, care stăpâniseră până atunci puntea cu bicele lor lungi. Desluşi îngrozită tunicile roşii ale condamnaţilor care foiau în toate părţile şi la urechi îi ajunseră voci răguşite şi supărate.

Împietrită, lăsă perdeaua să cadă şi se întoarse maşinal până la divanul ei, lăsându-se să cadă pe perne. Furtuna smulsese şi câteva din legăturile solide ale cortului, aşa că, din când în când, câte un val mai puternic îşi arunca stropii până înăuntru prin deschizăturile ivite în pereţii acestuia şi o uda, dar Angelica nu mai simţea nimic.

Groaza de adineauri începuse să-i strângă gâtul ca o gheară. Înţelesese acum de ce nu se mai auzeau sunetele gongului.

Lipăitul unor tălpi desculţe pe scândurile ude ale punţii o făcu să tresară şi să se ridice, pânditoare, ca un animal încolţit. Perdeaua tabernacolului se dădu la o parte şi din cadrul uşii se ivi Nicolas, în tunica lui roşie de ocnaş. Sub părul încâlcit, pe faţa năpădită de barba deasă şi murdară, străluceau aceiaşi ochi care o îngroziseră mai înainte, ca şi în

vremea depărtată când o pândea prin geamul murdar al tavernei.

Şi Nicolas începu să vorbească, rostogolind cuvinte incoerente şi delirante care înnodau firul coşmarului pe care-l crezuse rupt pentru totdeauna:

- Marchiză a Îngerilor !... Frumoaso... visul meu... Uite că mă vezi, na ! Pentru tine mi-am rupt lanţurile alea nenorocite !... Şi trosc, una la ţestă, şi gata şi cu vătaful, ăl de ne... Alta, jap, şi s-a zis şi cu supraveghetorul... Hă-hă-hă-hă-hă ! P-ăsta l-am belit de n-a mai rămas nimica întreg din el, în soarele mă-sii de câine ! Că ţi-o zic p-a dreaptă, p-ăsta de când mi ţi-l păşteam eu ! Şi noi pusesem asta la cale hăt, de mult timp. da‘ când ai apărut tu, zbang ! Iaca-aşa ne-a apucat nebuneala... Să te văz colea, vie... în carne şi oase... că zece ani de zile cât tot am tras, când trăgeam la vâslă şi mă uitam în sus, uite-aşa te vedeam pe tine pe cer, cum te uitai la mine şi râdeai... Şi-acu să te văz a ăluia ? A lu‘ marchizul-ăla sau duce sau ce grijania mamii lui o mai fi ? Ehei, şi-l pupai, nu ? Şi te tăvăleai cu el, şi ţie-ţi plăcea, nu ? Păi când mă gândeam cum te-o fi giugiulind el şi cum o fi scormonind el în tine şi-n carnea ta şi-n minunăţiile tale, păi să nu-mi vie să crăp ? Că tu, vezi bine, îţi trăiai viaţa ta, eu pe-a mea, nu ? Adicătelea fieştecare după cum şi-a aşternut... Rezultă că tu ai câştigat, eu am pierdut... atâta doar că asta n-a rămas pe veci, frumoaso ! Roata se-nvârteşte, Marchizo, se-nvârteşte-al dracu‘de iute, ai văzut ? Uite cum mi te-a adus înapoi !...Ştiu că-ţi pare bine că eşti iar cu mine...

Nicolas făcu un pas spre ea, întinzând mâinile lui murdare cu un fel de brăţări roşii, ciudate, la încheieturi. Angelica îşi dădu seama că era carne vie, urmele cătuşelor abia lepădate, pe care le purtase atâta amar de ani. Nicolas Calembredaine încercase de trei ori să evadeze de pe galerele regelui. Prima şi a doua oară fusese prins imediat şi biciuit crunt, până rămăsese aproape fără piele pe spinare. A treia oară era acum. Părea că nimic nu mai stătea în calea libertăţii lui. El şi ceilalţi condamnaţi de pe galeră uciseseră întreg echipajul, soldaţi, ofiţeri, fără să cruţe pe nimeni şi devenind acum stăpâni pe galera regelui.

- Văz că nu zici nimica... Te pomeneşti că ţi-o fi frică, ai ?... Măcar că te-am ţinut şi eu în braţe, vorba aia, şi frică parcă nu-ţi era cine ştie ce, nu ? Ia zi !... Ai ? Că acuma te văz că...

Un fulger brăzdă cerul şi bubuitul tunetului se rostogoli înfundat după câteva clipe, ca un mormăit de animal furios.

- Sau poate că nu mai mă recunoşti ?... urmă nesigur Nicolas. Că se prea poate şi un aşa ceva... Măcar că nu prea-mi vine-a crede... Bag mâna-n foc că m-ai recunoscut de atunci, de când plecai şi eu te-am strigat... Aşa-i ?

Un curent de aer aduse până la ea duhoarea cumplită de sudoare nespălată şi de murdărie care se împrăştia din zdrenţele lui şi o făcu să se simtă copleşită de scârbă.

- Să nu mă atingi ! ţipă ea văzându-l că înaintează. Să nu mă atingi ! Pleacă !

- Aha ! Care va să zică mă recunoşti ! Ia zi, cine-s eu, ai ?

- Calembredaine, banditul !

- Ei, vezi ? Mai frumos ar fi din partea ta să zici Nicolas, stăpânul

tău de la Turnul Nesle... Nu Calembredaine, pentru tine n-am fost Calembredaine...

Un val mai puternic lovi în pântecele corabiei şi apa se ridică până sus, udându-i pe amândoi din belşug, şi Angelica se prinse cu putere de balustradă, de teamă ca apa care şiroia pe jos să n-o dezechilibreze. Un fulger străluci din nou pe cer şi aproape imediat fu urmat de bubuitura cumplită a tunetului, o pârâitură lungă şi asurzitoare, de părea că lumea întreagă crapă în bucăţi.

Un ocnaş tânăr apăru în deschizătura cortului.

- Şefu', s-a rupt catargul ăla mare ! anunţă el speriat. Acuma ce facem cu el ? Că toţi cică să te-ntreb pe tine, să ne zici tu !

- Boule ! hârâi răguşit Nicolas, plin de răutate. Apăi dacă vă ştiam tâmpiţi şi că habar n-aveţi de marinărie, atunci de ce mama dracului aţi ţinut cu dinţii că trebuie beliţi toţi marinarii, ai ? Că ziceaţi că vă descurcaţi voi ! Ei, descurcaţi-vă acuma, să vă văz !...

- Păi dacă nu mai e pânzeturile, şefu'? Cu ce mă-sa vrei să umble galera ?

- Păi da ! rânji furios Nicolas. Na-ţi-o frântă că ţi-am dres-o ! Cu ce să umble ? Cu vâslele, boule, cu alea să umble dacă aţi fost voi deştepţi şi n-aţi vrut să păstrăm nici un marinar. Îi punem acuma la muncă pe ăilanţii, ăi de n-a apucat ca să-şi desfacă lanţurile. Tu treci şi baţi în tobă şi eu şi cu ălalant băiat îi băgăm în draci pe fârtaţii noştri. Că şi-aşa, mai dă-i în mă-sa, numa'păgâni şi turcaleţi şi dracu să-i ia ce-or mai fi, nu-i nici un păcat. Mai rău e cu ai noştri, cu franţuzii, da'io ce să le fac ?

Şi Nicolas ieşi furios, dându-l la o parte din drumul lui cu un brânci pe tânărul cel zevzec, iar după o clipă se auziră de afară lovituri de topor: noul comandant al navei tăia catargul rupt, care abia se mai ţinea şi ameninţa să dezechilibreze galera.

Peste alte câteva minute gongul începu să bată din nou, cu aceeaşi monotonie exasperantă, răsunară urlete răguşite şi plesnituri furioase de bici, iar galera se puse în mişcare, recăpătându-şi stabilitatea periclitată până atunci de plutirea în derivă.

Acum, când coşmarul căpătase linii precise, Angelica îşi recăpătase sângele rece. Ceea ce o îngrozise până atunci fusese tocmai nesiguranţa, dar acum aceasta se împrăştiase. I se întâmplase de multe ori în viaţă să simtă că moare de frică, dar atunci când tensiunea depăşise orice limite şi motivele spaimelor ei se limpeziseră, furia şi instinctul de luptă o făceau să se încordeze şi să se pregătească de înfruntarea care avea să urmeze, oricât de disproporţionată şi de nemiloasă ar fi fost.

Rochia de pe ea era udă leoarcă şi i se lipea de picioare, împiedicându-i mişcările. Se duse să scotocească în acelaşi sac plin cu de toate şi, profitând de balansul acum ceva mai potolit al galerei, reuşi să-şi scoată rochia şi dedesubturile, chinuindu-se mult şi fiind de mai multe ori gata să-şi piardă echilibrul. Se gândi că va avea de înfruntat multe, aşa că alese un costum bărbătesc pe care-l luase cu ea pentru orice eventualitate, fiindcă la plecare îşi făcuse socoteala că drumul la care pornea avea să fie, fără îndoială, plin de peripeţii. Acum spiritul ei de prevedere se dovedea a nu fi fost în zadar, îmbrăcămintea femeiască ar fi stânjenit-o îngrozitor în mişcări, iar cele ce aveau să urmeze se anunţau

a fi ceva cu totul diferit de croaziera de plăcere de până atunci. Fusese răsfăţata amiralului flotei, acum avea de înfruntat primejdii nelămurite şi trebuia să fie gata la orice.

Se îmbrăcă cu chiu cu vai pe întuneric, stânjenită de tangajul navei şi de lipsa de obişnuinţă. Reuşi până la urmă să tragă pe ea pantalonii strânşi pe picior, dintr-un postav rezistent, cenuşiu, cămaşa albă de mătase, apoi se încălţă cu cizmele înalte, de piele solidă, alese anume pentru împrejurarea când va avea nevoie de o cât mai mare libertate în mişcări. Îşi puse apoi surtucul, îşi încheie toţi nasturi până la gât şi se simţi parcă mai puternică, în stare să înfrunte orice naufragiu şi pe ocnaşii scăpaţi din fiare. Îşi strânse bine părul şi-şi puse pălăria cenuşie care arăta, ce e drept, cam mototolită, dar îşi revenea încet-încet, fiindcă alesese una dintr-o pâslă de cea mai bună calitate. Din spirit de prevedere, scotoci la fundul sacului şi luă tot aurul care mai rămăsese acolo şi mai cu seamă scrisorile de schimb, o adevărată avere depusă la bancherii din Paris şi din Marsilia ca să poată fi ridicată la Candia. Toate mişcările acestea de necontenit du-te-vino şi lupta cu tangajul galerei care ameninţa în orice clipă s-o dea jos o obosiseră. Din când în când, câte un val mai puternic mătura podeaua iar trupul nefericitului domn de La Brossardière se rostogolea încoace şi încolo, într-un clipocit sinistru, care o cutremura.

- Angelica ! urlă dintr-o dată vocea lui Nicolas în spatele ei. Banditul apăruse în dreptul perdelei ridicate şi se uita la ea cu ochii holbaţi. De unde mai răsărise şi tinerelul ăsta ? Apoi înţelese şi faţa i se deschise într-un rânjet aprobator.

- Va să zică aşa devine ! rosti el uşurat. Că când am văzut că nu mai erai acilea am zis că gata, te-o fi luat vreun val şi-am rămas fără tine, na ! Că io', ceam că unde nu văz nici o rochie...gata !

- Să mă ia valurile ? S-ar putea să se întâmple şi asta dacă galera mai dansează mult tot aşa !...

Parcă răspunzând cuvintelor ei, vântul puternic se umflă în pânzele cortului sfâşiind una din ele cu un pârâit ascuţit.

- Păi nu-ş'cum mă-sa vine treaba, că am impresia că ne ducem drept în mal, iaca-aşa !

De după umărul lui se ivi chipul smochinit al unui ocnaş bătrân cu barbă albă, care venise cu el.

- De-acilea din locu-ăsta se vede ăl mai ca lumea, mârâi ocnaşul, ia uită-te de vezi şi tu cum vine... Ia vino-ncoace... Iote colo, făcu el arătând cu mâna în noaptea biciuită de furtună, vezi luminile alea micile de dansează ? Acolo dacă nu-i un port, să-mi taie mie beregata !... Să ne cărăm într-acolo, altfel o mierlim, ascultă-mă pe mine, că-s vechi pe mare !

- Te-ai tâmpit de-a binelea, boşorogule? zbieră furios Nicolas. Ce să căutăm acolo ? Să cădem iar în mâinile la vătafi?

- Ba te-ai tâmpit tu ! se stropşi bătrânul. Acolo-i un port de pescari, boule, de unde să fie vâtafi acolo, ai ?... Când ne-or vedea alde pescarii ăia, are să se c... pe ei de frică şi n-are să zică nici miau ! Şedem acolo până se potoleşte căţeaua asta de furtună, boule, atâta ! Că dacă nu ne zbatem s-ajungem acolo, ne ducem încă drept în stâncile alea care

le-ai văzut azi pe mal şi ne facem pref şi pulbere ! Pe urmă să nu te-aud!

- Mai tacă-ţi fleanca aia ştirbă, vită-ncălţată ! Iote că nu vreau, e bine ?

- Şi atunci tu cum zici să facem ?

- Să stăm la un loc şi să nu ne vârâm singuri în gura lupului, aia zic ! Ţinem frumos galera iac-aşa pe mare până se potoloşte furtuna şi vedem după aia, pe lumină, ce mai e de făcut.

- Adică cum ! Tu nu vezi că habar n-ai ? Păi ţine copaia asta nenorocită până mâine dimineaţă ? Gogomanule !

- Nu există ! Punem ideea la vot şi gata ! Ia vino-ncoace, adăugă el înşfăcând-o pe Angelica de braţ. Du-te şi stai în cabinele-alea de pe punţi, că de-acilea mai te ia vreun val şi-aş muri să mă pomenesc că te-a mâncat peştii. Tu eşti pentru mine...

În întuneric mai curând se ghicea decât să se vadă dezordinea cumplită care domnea la bord. Condamnaţii stăteau cu picioarele în apa care ajungea până aproape de scândurile băncilor lor. Harapnicele lungi de piele se abăteau cu nemiluita peste capete şi umeri, pe spinări şi pe braţe, la întâmplare, mânuite cu sălbăticie de tovarăşii de robie de ieri, stăpânii de acum. Numai că vătaful şi supraveghetorii mânuiau bicele cu o precizie de adevăraţi maeştri, nimerind fără greş spinarera celui care se lăsa pe tânjeală şi se fereau să abuzeze de instrumentul acesta al puterii lor, fiindcă gândeau ca oameni chibzuiţi, care-şi dau seama că vita de povară trebuie cruţată ca să poată treage şi mâine, aşa că nu recurgeau la bici decât în cazurile când într-adevăr un condamnat trebuia pus la punct. În timp ce noii stăpâni mânuiau acum harapnicele cu deliciile celui care nu are la îndemână alt chip de a se bucura de libertate şi care vrea să trăiască beţia, atât de îndelung râvnită, de a fi stăpânul şi nu sclavul, asupra camarazilor de până mai adineauri se abătea acum o ploaie de lovituri date cu sete, la întâmplare, care smulgeau un uragan de urlete furioase şi de blesteme. Ruşii, maurii şi turcii, la un loc cu câţiva francezi care rămăseseră în fiare, trăiau umilinţa de neînchipuit de a fi biciuiţi acum de osândiţi de seama lor şi asta aproape că-i scotea din minţi.

<<Să te ferească Dumnezeu de orbul care a început să vadă>>, îşi aminti Angelica de un proverb pe care îl auzise cândva. Niciodată nu se gândise că va avea în faţa ochilor o confirmare atât de totală şi de plină de neînchipuite orori.

Dar unde era maestrul Savary ? Unde era Flipot ?

Nicolas răsări din nou din întuneric lângă ea.

- A intrat dracu-n ei, zbiară el turbat de furie. Cică nu şi nu, că să mergem spre mal, unde arde luminile-alea blestemate. Eu nu mă duc nici să mă tai, nu-mi place cum arată treaba asta. Am mai vorbit cu vreo doi băieţi care tot aşa zice şi ei, că să nu ne ducem. Luăm barca de salvare şi ne cărăbănim, ăilanţii ducă-se dacă-s tâmpiţi ! Vino-ncoace, Marchizo !

Angelica întrevăzu într-o clipă salvarea. Galera ancorată într-un port, autorităţi cărora să li se plângă... Libertatea ! Dar Nicolas o prinse în braţe şi o duse ca pe un fulg spre barca lângă care se şi adunaseră câţiva inşi, care aşteptau s-o lase la apă.

Până dimineaţă i se păru că se scurseseră secole întregi. Barca lor ţopăia în toate părţile pe crestele valurilor ca o coajă de nucă, părând gata în fiecare clipă să se răstoarne şi să se ducă la fund. Când se crăpă de ziuă, Angelica avu senzaţia că se întoarce dintr-un mormânt. Ziua se anunţa limpede, cerul era senin, fără norii de furtună din ajun. Numai că marea rămânea tot agitată, cu valuri care nu păreau a avea de gând să se potolească. Apele verzi din jur se înverşunau mai departe împotriva acestor făpturi firave care de atâtea ore se încumetau să-i înfrunte puterile şi mânia.

Sleiţi de puteri după atâtea ore de vâslit în neştire şi deja slabi în urma vieţii de vite de muncă pe care o duseseră ani de zile, hrăniţi mai mult cu bice decât mâncare, cei câţiva tovarăşi de călătorie erau aproape ţepeni, nemaiputându-se opune puterii valurilor care îi trăgeau spre ţărm. Un ţărm cumplit şi ameninţător, cu stânci roşcate şi înalte desupra cărora se înălţa faleza semeaţă. Sfârşitul era aproape, nu i se mai puteau împotrivi.

- Dumnezeu cu mila ! strigă Nicolas. Să scape cine poate !

De parcă numai asta ar fi aşteptat, foştii deţinuţi se aruncară în valuri şi porniră să înoate spre ţărm.

- Ştii să înoţi ? hârâi răguşit Nicolas spre Angelica.

- Nu.

- Nu-i nimic, vedem noi cu facem. Hai !

O apucă de braţ şi se aruncă în apă trăgând-o cu putere după el şi străduindu-se să-i ţină mereu capul deasupra valurilor.

Angelica înghiţi din prima clipă o gură zdravănă de apă sărată, groaznic de scârboasă la gust, care-i dădu imediat o senzaţie acută de sufocare. Un val puternic o smulse de lângă Nicolas şi o făcu să fie aruncată fără voia ei spre mal, ca un cal scăpat din frâu. Inghiţi din nou apă, se trezi răsucită nemilos cu capul spre fundul apei, apoi altă vânzoleală a valurilor o întoarse aruncând-o cu capul deasupra şi o izbi necruţător de stânci. Simţea că-şi pierde cunoştinţa, dar ultimul gând limpede fu acela că trebuia cu orice preţ să se agaţe de ceva. Degetele ei se încleştară la întâmplare de un colţ ascuţit de stâncă, fără să simtă durerea pielii sfâşiate de muchia ascuţită şi trupul i se zvârcoli spasmodic, într-o sforţare supremă. Valul care o izbea se retrase, lăsându-şi apele să şiroiască de pe ea. Reuşi să-şi încordeze ultimile resturi de puteri şi să se salte puţin, aşteptând, într-o ultimă licărire de raţiune, ca valul următor s-o ia cu el sau s-o ridice cât de cât, aşa că se lipi de piatra rece şi udă ca de reazemul cel mai cald şi mai bun al vieţii. Valurile veniră unul după altul, şi de fiecare dată Angelica se târa puţin mai sus... Nu maiştia ce era în jurul ei, ştia doar că trebuia să mai facă un ultim efort... o singură dată.. viaţa... puterea..

Se simţi dintr-o dată grea ca de plumb. Se târî chinuită pe o lespede aproape orizontală de care nici ea nu ştia cum ajunsese să se agaţe şi dădu de un petic de verdeaţă cu pete mari de nisip.

Se ghemui lângă peretele ocrotitor de stâncă şi îşi pierdu cunoştinţa.

Primul gând din clipa când se trezi fu unul neînchipuit de caraghios şi de copilăresc: că nu-i fusese frică deloc, nici o clipă. Privea cu ochii larg deschişi cerul de un albastru intens şi îşi spunea că nici o clipă pe

parcursul acestei nopți îngrozitoare nu se gândise să-și încredințeze sufletul lui Dumnezeu. Iar asta nu înseamnă altceva decât că fusese sigură că va scapa. Nu se gândise deloc la moarte, simțea nelămurit că destinul ei nu se rupea aici.

Numai că îndată se căi amarnic și faptul că-l uitase pe Dumnezeu și că nu-i adresase nici o rugăciune o făcu să se simtă cuprinsă se spaimă. Îngenunche iute și încercă să-și repare greșeala mulțumind fierbinte Atotputernicului pentru că-i scăpase viața. Rămase așa mult timp, cu fruntea în nisipul jilav, pătrunsă de gândul vremelniciei acestei vieți. Apoi începu să se mai liniștească puțin câte puțin și în scurtă vreme agitația aceasta îi trecu. Se ridică anevoie, simțindu-se cuprinsă de o greață de nedescris, și își aminti că înghițise apă sărată cu nemiluita. Asta o făcu să se mohorască, cuprinsă parcă de o anume îndârjire. Oare Providența merita să i se mulțumească tot atât de fierbinte și pentru chinurile prin care o făcea să treacă într-una de atâta timp ?

Își roti privirile încă tulburi prin jurul ei și văzu la mică distanță de ea grupul celor plecați cu barca o dată cu ea. Erau adunați în jurul unui foc de vreascuri aprins anevoie pe plajă și vorbeau cu voci scăzute. Nu-i putea auzi și nici din mimica lor nu-și putea da seama cam despre ce discutau. La urma urmei, aproape că nici n-o mai interesa nimic.

Soarele începea să se ridice și frigul de peste noapte se risipea iute sub razele lui calde. Hainele ude leoarcă de pe ea și părul plin de apă sărată începeau să se zbicească cu repeziciune. Dar senzația chinuitoare de inconfort rămânea, hainele și părul îi erau mai departe pline de nisip și fața o ustura. Mâinile pline de zgârieturi și de tăieturi o usturau și ele cumplit și nu vedea nici un remediu. Dacă ar găsi undeva măcar apă dulce, vreun râu sau poate vreo băltoacă formată în urma ploii de peste noapte, să se spele și să bea, ca să-și mai potolească setea și să-și spele gâtul de gustul acela îngrozitor, mai mult amar decât sărat...

Încetul cu încetul, simțurile îi reveneau și ele la viață și auzul i se ascuți și el, asemeni văzului. Acum vocile răgușite ale ocnașilor răzbăteau până la ea și reușea să perceapă frânturi de cuvinte. Erau vreo zece la număr. Doi din ei se chinuiau să încălzească ceva la flacăra focului, în timp ce ceilalți rămăseseră în picioare în jur, privind la cei doi sau certându-se. Da, se certau, nu mai încăpea nici o îndoială, începuseră să ridice tonul și acum cuvintele li se auzeau cât se poate de deslușit.

- Apăi nu, șefule, nu ține ! răcni dintr-o dată ca turbat un vlăjgan roșcat și ciolănos. Zi și tu dacă n-ai luat-o razna de tot ! Noi am făcut cum ai zis tu, din cuvântul tău n-am ieșit. Este ? Păi vezi că așa e ? Noi am ținut cu dinții legea față de tine, n-am călcat-o uite nici atâtica ! Acuma de ce-ncepi să faci pe nebunul și să nu mai ții de lege ?

- Așa e ! zbieră altul, avem și noi dreptul ca și tine la marchiza amiralului ! Ca ce chestie s-o cordești numa'tu ? Ai ?

Nicolas stătea întors cu spatele spre Angelica și răspunsul lui nu ajunse până la ea. Dar se pare că pe camarazii lui îi indigna în cel mai înalt grad, fiindcă începu imediat un cor de răcnete și de sudălmi cumplite.

- Crezi că merge să-ți bați joc de noi ? mugi unul din ei. Adicătelea acuma umbli s-o-ntorci ? De unde știm noi că așa e ? Că tu acuma poți să ne zici nouă c-ai luat-o în proțap și pe regina Spaniei, că nu te doare

gura, da' vorba e că cin'te crede !

- Aia e ! făcu altul. E uşor de zis, şefule, da-i mai greu cu dovezile! De unde până unde o tiveai tu pe marchiza asta la Paris ?

- Minte ! urlă furios altul, de răsunară stâncile. Minte ca un porc ce e, ne crede pe noi tâmpiţi să luăm baliverneie lui drept ce mama dracu' vrea el să ne facă să credem ! Păi asta-i cucoană mare, fraţilor, e destul să te uiţi la ea ca să-ţi dai seama, nu era ea de nasul la unul ca de-alde Nicolas al nostru ! Păi nu !

- Văz că umbli să ne duci cu preşul, şefule. Nu-i frumos din partea ta ! Că doar vorba aia, om fi noi proşti, da' parcă nici chiar aşa...

- Şi chiar dacă aşa o fi fost, poftim, hai să zic ! se înduplecă altul mai bătrân. La Paris e o lege a borfaşilor de la Paris, pe mare e legea noastră. Scurt ! Îţi convine, nu-ţi convine, aia e !

- Păi da ! se iţi un moşneag care stătuse până atunci ascuns vederii Angelicăi, nu ştii vorba de pe Mediterană, şefule ? <<Prada de peşte o ia cormoranul, p-aia de aur o ia piratul, da femeia e la toţi !

- Da, da ! răcniră entuziaşti ceilalţi. E la toţi ! Că doar suntem tovarăşi, nu ? Şi nu trebuie s-o-mpărţim ? Păi ce mama dracului...

Angelica îşi înălţă privirile spre creasta falezei. Trebuia să ajungă cu orice preţ departe de ţărm, în vreo câmpie, sau în munţi, sau unde voia Dumnezeu, numai să scape de ce puneau la cale lepădăturile astea. Să se ascundă măcar în tufişuri sau în păduricea măruntă care se ghicea sus. Locurile acestea nu puteau fi pustii. Fără îndoială că avea să ajungă la vreun sat de pescari şi să le ceară ajutor. Numai să se vadă scăpată de primejdia asta îngrozitoare...

Se ridică în genunchi şi privi spre ei, cu multă băgare de seamă ca să nu fie văzută. Piraţii aceştia abia scăpaţi din lanţuri erau foarte îndârjiţi, se certau de mama focului şi Angelica se ruga în gând la toţi sfinţii să-i facă să se ia la bătaie. O încăierare aprigă i-ar fi oferit un câştig de timp care putea fi salvator.

Numai că gâlceava păru a se mai linişti şi o voce zise:

- Bine, atunci rămâne aşa... Că aşa-i cel mai bine. N-avem ce să mai zicem, tu eşti şeful şi legea-i lege, şeful se-nfruptă el mai întâi. Da'fii atent să mai ne laşi şi nouă...

Un hohot de râsete grosolane seridică la auzul acestor cuvinte şi Angelica îl văzu pe Nicolas îndreptându-se cu paşi mari spre locul unde se afla ea. Prin urmare ocnaşii ştiau de existenţa ei aici ! Şi ea, care se ferise de ei, sperând că n-o observase !... Îţi adună puterile şi ţâşni în goană în direcţia opusă, dar Nicolas o văzu şi din câteva salturi o ajunse, încleştându-şi mâna pe încheietura ei. Ochii îi scăpărau nebuneşte în cap şi buzele se mişcau agitate pe dinţii stricaţi şi înnegriţi de tutun, într-o bolboroseală hârâită din care nu se mai înţelegea nimic. Era atât de furios încât nu luă în seamă încercarea ei de fugă şi se avântă îndată, trăgând-o după el pe poteca plină de bolovani şi de mărăcini care ducea spre creasta falezei, mai curând un fel de făgaş pe care cu siguranţă că nu-l foloseau decât caprele. Râsetele tulburi şi glumele deşucheate răcnite răguşit de bandiţii rămaşi pe plajă îi urmăreau cu biciuirea lor şi le dădeau amândurora aripi.

- Uşurel, şefule; înfruptă-te pe-ndelete, dar nu ne uita nici pe noi!... Că ne trebuie şi nouă, nu ? Că suntem şi noi stătuţi ca şi tine şi abia ne mai ţinem ! Bucurie pe capul ei !

- Apăi mai bine... grohăi Nicolas, furios ca un mistreţ întărâtat, mai bine decât să te las pe mâna la scârnăviile-astea... Eşti a mea... A mea... Marchiza mea... Ei... pe mă-sa, atât !... Feciorii de căţele...

Şi Nicolas se repezi ca o săgeată prin pietrişul aspru, trăgând-o într-una după el până la o pajişte îngustă, cu ierburi rare şi sărăcăcioase. Vântul începuse din nou să bată cu furie şi îi arunca Angelicăi părul în toate părţile, ca pe un stindard mătăsăsos care îi împiedica vederea.

- Opreşte-te ! strigă ea gâfâind.

Jos, pe plajă, ocnaşii se luaseră după ei şi grăbeau acum pasul. Nu le plăcea, pasămite, discreţia exagerată a şefului, care mergea să nuntească prea departe de ei. Doar erau tovarăşi, ce naiba, nu era cazul să se sfiască atâta ! Numai că nu se orientaseră bine şi o luaseră pe partea cealaltă a micului tăpşan, ceea ce însemna că aveau şanse minime să le dea de urmă.

Nicolas se opri în sfârşit, înduplecat de gâfâitul şi de gemetele ei de neputinţă. Rămase o clipă trăgându-şi şi el răsuflarea, apoi privi în jurul lui cu ochii unuia care, pentru prima oară după mult timp, vede frumuseţea acestei lumi.

Alergaseră până atunci pe creasta falezei, urmându-i linia sinuoasă şi ocrotitoare care-i ascunsese vederilor camarazilor rămaşi pe plajă, iar acum marea se întindea la picioarele lor, albastră, aproape neagră sub cerul limpede brăzdat de aripile albe ale pescăruşilor ce descriau cercuri largi şi pânditoare pe deasupra valurilor agitate.

- Toată lumea asta... hârâi Nicolas, toată lumea asta... e pentru mine... Că acuma eu...

Sclipirile de nebunie din ochi i se mai stinseseră. Lăsă mâna Angelicăi şi deschise larg braţele spre întinsul nesfârşit al mării, trăgând adânc aer în piept şi dezmorţindu-şi umerii largi, pe care anii îndelungaţi în care mânuise aproape fără întrerupere vâslele grele îi făcuseră şi mai puternici, cu muşchi de oţel care se încolăceau ca funiile pe sub piele.

Angelica ţâşni într-o parte cu iuţeala unei feline şi o rupse la fugă. Nicolas tresări din visarea lui animalică şi răcni furios:

- Un'te duci ? Treci înapoi ! Treci înapoi, tu n-auzi ?

Şi porni în goană pe urmele ei, ajungând-o din câţiva paşi mari. Când simţi că e gata să o înşface, Angelica se întoarse spre el, hotărâtă să-i facă faţă cu orice chip. Îşi încordă degetele cu unghii ascuţite, gata să-l sfâşie în bucăţi, ca o pisică turbată.

- Nu te apropia de mine ! Nu mă atinge, auzi ? Nu mă atinge, că te omor ! Nu mă atinge !

Fulgerele din ochii ei îl făcură să se oprească nehotărât.

- Ce te-a găsit ? grohăi el nedumerit. Adicătelea nu vrei ca să mă laşi niţel şi pe mine... să mă bucur de bunătăţile tale... să mă laşi ca să te mângâi o leacă... să te dezmierd... că atâţia ani de zile...

- Nu ! şuieră ea furioasă.

Sprâncenele lui Nicolas se ridicară a cugetare adâncă şi ochii îi rămaseră privind în gol. Ai fi zis că vorbele pătrundeau greu până în

mintea lui şi că acolo mai aveau nevoie de alt timp până să fie înţelese. Întinse din nou braţele spre ea s-o cuprindă, dar Angelica se zbătu şi se trase înapoi. Nu încăpea nici o îndoială că nu-l voia. Şi din pieptul lui lat veni un geamăt greu de dezamăgire.

- Ce dracu-ţi veni, fată ? Că doar n-ăi fi având de gând ca să-mi faci una ca asta ! Tu nu te gândeşti că de zece ani io nu mai ştiu ce-i aia femeie ? N-am atins nici una, abia dacă să zic că am mai zărit pe ici pe colo... cum arată, atâta ! Şi-acuma răsărişi tu... eşti uite colea, în faţa mea, tu, tu, a de te-am strâns eu în braţe şi... şi-acuma nu vrei... După ce că fac moarte de om să pun mâna pe tine şi să te smulg de la ăla, de la flecuşteţul ăla de amiral... Şi-acuma se cheamă că n-am dreptul ca să mă ating de tine?

- Nu!

Ochii lui negri pâlpâiră din nou sub sclipirile de nebunie de mai înainte. Se năpusti asupra ei într-un salt atât de iute şi de neaşteptat, încât reuşi s-o cuprindă în braţe, dar ea îşi înfipse cu sălbăticie unghiile în faţa lui, sfâşiind carnea până la os şi căutând mai ales ochii. Năucit de primirea asta, Nicolas îi dădu drumul, pipăindu-şi faţa şi privind cu un aer tâmp sângele care-i umpluse mâinile.

- Ce dracu-ţi veni ? repetă el. Nu mai mă recunoşti, mititico ? Chiar nu mai mă ţii minte ? Nu mai ştii cum dormeai strânsă-n mine la Turnul Nesle... Cum te luam în braţe şi te iubeam pe săturate, până nu mai puteai... Că doar n-oi fi visat io asta ! A fost, a fost de-adevăratelea! Zi tu că n-a fost aşa. că nu ne tragem noi tot din ţinutu-ăla amândoi, că nu te-am iubit eu decât pe tine, de când eram mici... Zi că n-ai venit la mine în seara nunţii tale ca să-ţi iau eu bunul tău, nu pocitania aia şchioapă.. Zi că nu-i aşa ! Păi vezi ? Vezi că aşa a fost ? Şi-acuma de ce te faci că nu mai ţi-aduci aminte ? Că doar ştii bine că io toată viaţa doar pe tine te-am iubit ! Chiar nu mai mă ştii? L-ai uitat pe Nicolas, pe prietenul tău Nicolas, care-ţi culegea fragi ?

- Nu ! ţipă ea trăgându-se disperată înapoi. Nicolas e mort de atâta timp ! Tu eşti Calembredaine, banditul ! Pe tine te urăsc !

- Dar eu te iubesc ! mugi el întărâtat. Tu n-auzi că te iubesc ?

Angelica se întoarse şi o luă la goană din răsputeri, sperând să scape, dar Nicolas se avântă pe urmele ei, înjurând şi blestemând furios, dar fără s-o poată ajunge. Eforturile ultimelor ceasuri, împletite cu viaţa de chinuri istovitoare de atâţia ani, începu să-şi spună cuvântul şi Angelica spera să-l vadă renunţând. Alerga nebuneşte printre tufele aspre şi printre crenguţele arbuştilor mărăcinoşi care i se agăţau de haine. Noroc cu postavul zdravăn, care nu se lăsa sfâşiat cu una cu două, altminteri şi-ar fi lăsat toate hainele în mărăcinii aceia. Nu se mai uita la nimic, nu se ferea de spini şi de crengi, fugea din răsputeri înainte, unde vedea cu ochii, îngrozită de respiraţia grea şi de paşii răsunători ai lui Nicolas, care nu mai rămânea o dată în urmă...

Se împiedică de o rădăcină vânoasă care ieşea din pământ şi căzu. În clipa următoare Nicolas fu peste ea şi o cuprinse lacom în braţe, dar ea se întoarse cu repeziciune şi porni să-l zgârie din nou pe faţa plină de sânge. El o cuprinsese de mijloc şi braţele îi rămăseseră libere, aşa că-l lovea din răsputeri cu pumnii în gură şi încerca să-i vâre degetele în

ochi fără milă, ca pe nişte căngi.

El se ridică puţin, privind-o cu un aer de-a dreptul năuc.

- Acuma chiar că nu mai pricep nimica ! Că doar te iubesc, na, ştii şi tu treaba asta ! Mereu mi-a fost poftă de tine, nu mi s-a acrit niciodată de carnea ta, cum mi s-a întâmplat cu altele... Şi p-ormă anii ăştia de i-am stat pe banca aia nenorocită, uite-aşa mă tot încolţea pofta de tine, că nu mai puteam, ziceam că uite-acuma crăp şi gata ! Şi numa'la tine mă gândeam şi parcă te vedeam, te simţeam cum te iau în braţe şi te dezmierd şi te drăgostesc... Va să zică erai numai închipuire şi eram fericit cu tine, aşa închipuire cum erai, şi acuma, că eşti în carne şi oase, rezultă că nu vrei...

Încerca s-o dezbrace, dar costumul bărbătesc al Angelicăi nu se lăsa dezbrăcat prea uşor, iar ea continua să se apere cu puteri de care nu s-ar fi crezut în stare niciodată. Nicolas reuşi până la urmă să-i sfâşie gulerul şi să-i desfacă bluza, dezvelindu-i pieptul, iar asta îl făcu să-şi piardă minţile de-a binelea şi să tremure de dorinţă.

- Lasă-mă ! gemu el pe un ton de implorare sfâşietoare, Angelica, lasă-mă să te iubesc... nu mai pot ! De ce nu vrei să... înţelegi...să mă laşi... Mi-e foame.. de tine... mor... îmi pierd minţile... sunt mort de foame după tine !

Se zbăteau într-o încleştare cumplită, rostogolindu-se cu gâfâeturi înăbuşite prin tufele mărăcinoase de ienupăr şi de mirt, care îi zgâriau fără milă cu crenguţele lor uscate, şi sub bătaia rece şi duşmănoasă a vântului... Angelica simţea puteri nebănuite şi lovea cu disperare unde nimerea, înnebunită de duhoarea grea a trupului nespălat şi de mirosul greu al gurii care o căuta înfometată pe a ei...

Şi dintr-o dată trupul ocnaşului fu smuls de o putere nevăzută şi aruncat la pământ, la câţiva metri distanţă.

Din tufele pipernicite se ivise un bărbat. Un bărbat într-o uniformă albastră ajunsă numai zdrenţe, care lăsau să i se vadă umerii şi pieptul pline de răni, cu faţa plină de umflături şi de vânătăi acoperite pe alocuri de sânge închegat.

Tânărul secund de pe nava amiral, locotenentul de Millerand ! Angelica abia putu să-l recunoască, dar în clipa în care înţelese că el era, simţi o uşurare imensă în suflet şi fericirea că era salvată.

Nicolas, care se ridica, îl recunoscu şi el.

- Aha ! Dom'ofiţer, care va să zică ! rânji el ameninţător. Nu le-a plăcut la peşti carnea matale când te-am aruncatără peste bord, nu? Aşa de-al dracu' şi de rău îmi fuseşi că nici la peşti nu le plăcuşi ! Păcat că n-avură ei grijă de aşa un băiat frumos... că acuma devine că trebuie să mă ocup eu de matale... Că doar n-o să mă-mpiedic eu taman acuşica de alde un mucea şi să mă...

- Lichea nemernică ! şuieră locotenentul, ai să dai seamă de toate ticăloşiile...

Nicolas nu-l mai aşteptă să isprăvească şi se aruncă asupra lui cu mlădieri de tigru, dar primi drept în faţă un pumn greu ca un baros, care-l doborî la pământ. Scoase un muget fioros şi se ridică încordat ca un arc, gata să facă fărâme tot ce-i stătea în cale, cu ochii injectaţi de furie şi cu măselele scrâşnind, apoi, după o clipă de pândă aprigă, se

aruncă din nou. Trupurile se încleştară fără milă şi se rostogoliră pe pământ, prin iarba săracă şi aspră. Pumnii curgeau cu nemiluita şi de o parte şi de alta, oasele pârâiau şi veşmintele se sfâşiau cu sunete ascuţite şi nemiloase. Amândoi erau cam de aceeaşi înălţime şi la fel de puternici. Locotenentul de Millerand era mai tânăr şi mai viguros dar mai puţin călit, în timp ce Nicolas era mai sleit de anii petrecuţi în lanţuri şi cu hrană proastă, dar devenise un pachet de muşchi de oţel, iar furia oarbă şi cumplită care îl împingea fără contenire făcea din el un adversar de temut. În mai multe rânduri, tânărul locotenent se văzu aruncat în ţărână şi o dată sau de două ori Angelica trăi frica îngrozitoare că nu-l va mai vedea ridicându-se. Într-un rând, banditul reuşise să-l trântească din răsputeri şi să-l încalece imediat, terciuindu-i faţa cu pumnii lui bătătoriţi de vâsle, mari şi grei cât nişte maiuri. Dar locotenentul, cu o mişcare iute şi mlădioasă, reuşi să-l arunce jos de pe el şi să-l lovească cu sete cu piciorul în stomac. În clipa următoare era în picioare, lovindu-l din nou în burtă, din răsputeri, cu vârful cizmei, şi făcându-l să se îndoaie de durere, cu un urlet cumplit. Nicolas se făcuse dintr-o dată alb la faţă ca hârtia, în ciuda bărbii dese şi încâlcite care-i acoperea obrajii.

- Jigodie ! horcăi el răguşit. Tu mi te ţinuşi în crăpelniţă boierească, numa-n friptane şi cu vinuri bune, câine nemernic, şi eu cu terciul ăla nenorocit şi cu apă clocită... Îţi dă mâna să fii mai tare, grijania şi parastasu'...

Se ridică încet şi se vedea că va ataca din nou. Fără nici o milă, locotenentul îi repezi în plină faţă un pumn care ar fi dărâmat şi un taur. Nicolas dădu înapoi, aruncat de forţa loviturii, dar reuşi să se ţină pe picioare. Atunci locotenentul începu să-l lovească la fel de puternic, rar dar în plin, în stomac sau în faţă, făcându-l să dea înapoi pas cu pas, spre marginea înaltă a falezei.

- Nu! ţipă Angelica.

Nu apucă să mai spună altceva, că-l văzu pe Nicolas pierzându-şi echilibrul, clătinându-se în aer şi prăbuşindu-se în gol, cu un urlet lung, care se pierdu în imensitatea mării, împletindu-se cu ţipătul ascuţit al Angelicăi, până când trupul banditului se strivi de stâncile roşcate de jos.

Locotenentul de Millerand se ştergea pe fruntea lac de transpiraţie.

- S-a împlinit dreptatea, zise el cu glas întretăiat de efort.

- A murit ! ţipă Angelica. Dumnezeule, de data asta a murit de-a binelea ! De data asta n-are să se mai întoarcă !

- Da, e mort, gâfâi din nou locotenentul. Cred că marea l-a luat deja şi-l duce...

Bumăcit de lupta crâncenă, locotenentul nu înţelegea ce se petrece şi nu găsea nimic nefiresc în agitaţia doamnei du Plessis, care se lăsase în genunchi copleşită de durere, ţipând cuvinte fără nici un înţeles şi ridicând braţele spre cer.

- Nu vă uitaţi în jos, doamnă, n-are nici un rost, adăugă el. A murit, n-aveţi de ce vă mai teme. Veniţi încoace, să plecăm de aici, şi mai ales nu mai faceţi atâta larmă, vă rog din tot sufletul ! Ceilalţi ticăloşi ne-ar putea da de urmă imediat şi sunt mulţi, vreo şapte-opt !

O ajută să se ridice şi amândoi se depărtară de locul tragediei, palizi şi clătinându-se pe picioare.

6

Mergeau de o bună bucată de timp de-a lungul coastei pustii, fără ţipenie de om, şi tocmai începea să-i bântuie gândul nerostit că numeriseră pe o coastă nelocuită, poate chiar pe o insulă pustie, când zăriră deodată, după un colţ de stâncă, donjonul întunecat al unui castel ce se înălţa trufaş ca un adevărat promotoriu desupra mării.

- Slavă domnului ! oftă fericit locotenentul. Aproape că nu mai speram să ajungem la un liman ! Acum, în sfârşit, putem să ne considerăm salvaţi. Cerem găzduire domeniului...

Bietul tânăr era la capătul puterilor. Noaptea fusese pentru el îngrozitoare, se luptase ore nenumărate cu valurile îngheţate şi furioase, care-l istoviseră, îl chinuiseră dându-i cârcei şi făcându-l să creadă în fiecare clipă că n-avea s-o mai ducă mult. În zori zărise în sfârşit coasta şi, după atâtea ceasuri de înot în gol, avusese o ţintă către care să se îndrepte, ajungând la ţărm mai mult mort decât viu. Când îşi mai venise în puteri, căutase câteva scoici ca să-şi potolească foamea ascuţită care-i sfâşia măruntaiele şi plecase clătinându-se, încercând să ajungă în interiorul ţinutului, sperând să găsească ajutor.

Atunci auzise ţipetele de ajutor ale unei femei şi se repezise într-acolo, dând peste Nicolas care încerca s-o siluiască pe doamna du Plessis. Vederea criminalului care condusese revolta de pe galeră şi adusese moartea atâtor camarazi de-ai săi, a soldaţilor şi a marinarilor ce nu avuseseră altă vină decât aceea că-şi slujeau regele şi ţara, vederea ocnaşului acesta blestemat îi turnase în vine puteri nebănuite şi locotenentul de Millerand reuşise să-i vină de hac nemernicului. Numai că primise şi el destule lovituri ce-şi arătau abia acum urmările chinuitoare, iar eforturile făcute îşi spuneau şi ele cuvântul. Secundul navei amiral abia se mai ţinea pe picioare şi făcea eforturi supraomeneşti ca să-şi continue drumul.

Angelica n-o ducea nici ea mult mai bine. Era moartă de oboseală şi mai ales de sete. Tot trupul îi era bântuit de arşiţă şi simţea că ar fi dat oricât pentru un căuş cu apă care să-i aducă din nou viaţa în trupul vlăguit.

Aşa că vederea castelului fu şi pentru unul şi pentru celălalt o bucurie pe care aproape că nici n-o visaseră şi îi făcu să iuţească pasul. Deja se simţeau semne încurajatoare ale prezenţei oamenilor. La un cot al potecii apărură câteva capre care păşteau liniştite, iar mai încolo ajunseră într-un loc de unde ţărmul se vedea până departe şi zăriră un golf mic şi liniştit unde trebăluiau sumedenie de oameni. Tabloul acesta fu atât de binefăcător pentru ei încât se înviorară şi nădejdea li se aprinse în suflete pentru prima oară după atâtea ceasuri de disperare.

Numai că tânărul de Millerand, trecând pe lângă caprele ce-şi vedeau netulburate de iarba lor aspră şi pipernicită, le privi mai cu luare-aminte şi dintr-o dată încreţi din sprâncene. Se opri în loc, parcă fulgerat de un gând, şi o apucă de mână şi pe Angelica, oprind-o să mai înainteze, apoi o trase după un colţ de stâncă şi îi făcu autoritar semn să

se pitească la pământ.

- Ce s-a întâmplat ? întrebă ea speriată şi nedumerită.

- Nu ştiu, doamnă. N-aş putea să vă spun ceva precis, dar caprele astea mi s-au părut... cum să spun... cam suspecte.

- Suspecte ? Caprele ? Dumnezeule sfinte ! Dar ce ne-ar putea face nişte capre care pasc ?

Locotentul îşi cuprinse faţa în palme, apoi ridică privirile şi, privind concentrat spre nevinovatele dobitoace, răspunse:

- Doamnă, nu e decât o simplă bănuială, dar vă spun drept că nu m-ar mira să ştiu că animalele astea sunt plimbate pe ţărm în nopţile de furtună cu câte un felinar atârnat de gât.

- Cu câte un felinar ? întrebă Angelica neliniştită. Nu înţeleg. Ce vreţi să spuneţi, domnule de Millerand ?

Cuvintele tânărului secund îi păreau atât de lipsite de noimă, încât îi trecu o clipă prin minte bănuiala că bietul băiat începea să aiureze. Trecuse prin atâtea, trupul îi era atât de stors de vlagă, încât asta nici n-ar fi fost de mirare, numai că se speria la gândul că pierdea un sprijin şi se alegea cu o povară căreia nu ştia cum avea să-i facă faţă.

- Şi cred că nu mă înşel, doamnă, urmă el. Priviţi !

În faţa lor, jos, se deschidea micul golf cu forfota lui de oameni care alergau în toate părţile, ca furnicile, dincolo de care se înălţa silueta greoaie şi sumbră a castelului. Angelica se uită mai atentă la oamenii de jos şi băgă de seamă că printre stâncile golfului pluteau tot felul de bucăţi de lemnărie care... Dumnezeule! care puteau fi resturi dintr-o corabie... şi chiar erau! Doamne sfinte ! Pe apă pluteau bucăţi de catarge, frânturi de balustrade aurite, resturi de vâsle sfărâmate, butoaie de toate mărimile, scânduri şi mai ales... mai ales trupuri omeneşti... cele mai multe din ele cu tunici roşii, decolorate... Condamnaţii de pe galeră ! Mai încolo, agăţate printre stânci de apele fluxului, care acum se retrăgeau, rămăseseră alte cadavre, în poziţii nefireşti, ca nişte obiecte fără trebuinţă aruncate de cineva la întâmplare. Peste dezastrul acesta dădeau roată păsările de pradă ce scoteau ţipete ascuţite de chemare către altele, iar plaja era într-adevăr înţesată de oameni, e drept, dar nu pescari sau alte suflete care să-şi vadă de cine ştie ce treburi paşnice, ci de vlăjgani înarmaţi cu căngi ascuţite cu care trăgeau spre mal tot ce se mai putea folosi sau prezenta măcar vreun interes cât de mic, în vreme ce alţii se cocoţau pe stânci şi scotoceau cadavrele agăţate acolo, în speranţa găsirii vreunei prăzi mai acătării.

Iar dacă adăugăm la asta şi bărcile care brăzdau luciul apei în toate părţile, vânând bucăţile mai mari care pluteau şi făcând mai ales drumuri dese până la epava aflată la gura golfului, un schelet uriaş pe care oamenii aceştia îl despuiau fără odihnă, tabloul avut în faţa ochilor de Angelica şi locotenentul de Millerand fu complet.

- Oamenii ăştia sunt ucigaşi de corăbii, cum li se spune, jefuitori de epave, şopti tânărul secund la urechea însoţitoarei sale. În nopţile cu furtună, când văd în larg vreo corabie, leagă felinarele de gâturile caprelor şi le plimbă încoace şi încolo pe ţărm. Marinarii aflaţi în primejdie îşi închipuie că e vorba de luminile vreunui port şi grăbesc încoace, unde se zdrobesc de stânci. Pe urmă, hienelor ăstora nu le mai rămâne decât să

se înfrupte din pradă !

- Da, bolborosi pierdută Angelica, îmi aduc aminte că azi-noapte ocnaşii scăpaţi din lanţuri au văzut şi ei lumini pe ţărm şi voiau să vină încoace. Ziceau că cei de pe mal fac semne pentru pescarii lor, surprinşi de furtună pe mare, să-i ajute să nimerească portul.

- Au plătit cu viaţa. Dar ce va spune monseniorul de Vivonne când are să afle de pierderea navei amiral ? Biata Regala !

- Şi acum ce facem ?

Locotenentul nu mai avu nevoie să-i răspundă. În spatele lor îşi făcuseră apariţia vreo zece inşi cu feţe măslinii, a căror prezenţă constituia ea însăşi un răspuns. Îi legară cu mâinile la spate şi îi duseră din urmă, ca pe animale, până la castelul unde domnea stăpânul domeniului.

Aici, în donjonul său de piatră, îi primi seniorul acestui tărâm Paolo di Visconti.

Era un genovez de statură uriaşă, cu nişte muşchi care i se încolăceau înfricoşători pe sub veşminte, părând gata să le facă să crape în bucăţi, cu un zâmbet viclean şi cu ochi plini de cruzime care nu îngăduia nimănui să se înşele asupra firii lui lacome şi perfide. Un bandit aşa cum se cuvine să fie un bandit. Fără lege şi fără Dumnezeu, crezând că tot ce e pe lume e pentru cine are gheare mai puternice şi mai apucătoare. De altminteri, pe toată coasta asta sălbatică nu domnea decât el, stăpân absolut peste hoardele de jefuitori care i se supuneau fără crâcnire.

Vederea celor doi prizonieri aduşi în faţa lui păru să-l bucure peste măsură, cu atât mai mult cu cât prada pe care i-o oferise galera îi păruse slăbuţă de tot, iar cei câţiva nefericiţi condamnaţi care scăpaseră cu viaţă din naufragiu însemnau mai curând o povară decât o speranţă de răscumpărare grasă. Mai rămânea, fireşte, şansa să-i vândă ca sclavi piraţilor care să-i ducă să-i vândă în vreunul din porturile Mediteranei, dar nu putea trage nădejde la un preţ prea bun, marfa era de calitate prea slabă.

Aşa că apariţia celor doi era de natură să schimbe cu totul datele situaţiei, drept care signor Paolo di Visconti se avântă într-o franceză nesigură şi stricată, cu un accent italienesc care pe Angelica o zgâria la urechi.

- Ah, che piacere, uno signor ofiţir de la Francia, supus de la Majestatea sa regele , izbucni el plin de încântare. Cred che aveţi una familia care iubeşte mult la dumneavoastră, signore, una familia care ştie să plăteşti arjint serioso ca riscumparare, nu ? Ah ! Dio mio ! Qué bello ragazzo ! * exclamă el mângâind-o pofticios pe sub bărbie pe Angelica şi făcând-o să se îngreţoşeze de duhoarea mâinii lui pline de inele dar şi de un strat gros de jeg.

Domnul de Millerand, băţos, îl repezi:

- Stimate domn, v-o prezint pe doamna marchiză du Plessis-Belliere, supusă franceză, ca şi mine de altfel.

- Ah! Una dona! Ce frumosa! Madona!Qué bella ragazza! ** Piace molto la mine baiat frumos, dar una dona e ceva rar aici...

---

* Ce băiat frumos ! (it.)

** Ce fată frumoasă ! (it.)

Locotenentul de Millerand, rece şi dispreţuitor, îi puse câteva întrebări la care signor Paolo se grăbi să răspundă, ca orice gazdă îndatoritoare faţă de oaspeţii săi. Aflară astfel, că nimeriseră pe coastele Corsicii, insula sălbatică şi uitată şi de Dumnezeu şi de oameni, aflată pe vremea aceea sub stăpânirea Genovei.

Din consideraţie pentru calitatea lor de nobili, italianul ţinu morţiş să-i invite la masă. Cina, ca şi întreaga lui ospitalitate, se dovedi un amestec bizar de lux şi bădărănie sărăcăcioasă. Feţele de masă lucrate în dantelă din cea mai fină erau o avere nepreţuită, dar lipseau furculiţele, aşa că drept tacâmuri se aflau doar câteva linguri strâmbe de tinichea. Mâncară cu degetele, dar din vase de argint care erau adevărate bijuterii, purtând, de altfel, sigiliul unui celebru bijutier din Veneţia, şi băură din căni de cositor, nişte vechituri roase de întrebuinţare şi turtite pe ici pe colo.

Signor Visconti, despre care aflaseră că purta titlul de duce, oferi naufragiaţilor un puceluş de lapte bine rumenit, aşezat cu tot dichisul pe un strat de castane coapte şi de mărar verde, după care valeţii săi, un fel de haidamaci jegoşi care miroseau urât, aduseră o oală de tinichea mare cât toate zilele, plină ochi cu o supă galbenă, condimentată din belşug cu şofran, în care înotau tăiţei şi bucăţele de brânză fiartă.

În ciuda stării ei sufleteşti, Angelica înfulecă tot ce i se puse în faţă cu o poftă care-l uimi pe însoţitorul ei şi îl bucura pe genovez, care vedea în asta un semn bun. Doamna nu se formaliza. Îi arunca priviri înflăcărate, turnându-i într-una vin în potirul de argint aurit care apăruse de nu se ştie unde în faţa ei, înlocuind cana de cositor. Un vin negru şi gros, cu un parfum tare şi cam grosolan, care nu întârzie să îmbujoreze obrajii doamnei du Plessis.

Când se simţi sătulă, încetă să mai mănânce dar o potopiră dintr-o dată alte temeri. Îi aruncă o privire tânărului de Millerand şi acesta o înţelese imediat, venindu-i în ajutor:

- Domnule duce, rosti el cu multă demnitate, doamna du Plessis este extrem de obosită. S-ar putea să se odihnească puţin într-un colţişor mai liniştit ?

- Este obosită ? Signora e carissima dumitale, signore ?

Tânărul se făcu dintr-o dată roşu ca focul.

- Nu, domnule.

- Ah, mă linişteşte! icni signor duce. Respir mai uşor, adăugă el aşezându-şi degetele răsfirate în evantai în dreptul inimii. Era teamă se nu facem reu. Acum liniştit, liniştit, merge bine tot...

Şi se întoarse spre Angelica:

- Obosită, signora ? Înţeleg, da. Nu sunt una bruta... Am se ve conduc in... asta se chiama in francese... a, da: in apartamentul dumneavoastra, signora.

Sus ,în vârful turnului negru neprietenos, se afla o încăpere largă unde vântul bătea în voie prin crăpăturile lemnăriei de la uşi şi prin ochiurile de geam lipsă. Piesa cea mai importantă de mobilier era patul imens, aşternut cu cearşeafuri numai găuri şi o cuvertură de brocart scump, roasă şi ea pe peste tot până la urzeală şi decolorată de vreme. În jur domnea un talmeş-balmeş cumplit de tot felul de obiecte, în special oglinzi

venețiene, pendule franțuzești și arme orientale de lucrătura cea mai scumpă. Vederea unui asemenea tablou o făcu pe Angelica să se gândească fără voie la hruba unde bandiții de la Turnul Nesle din Paris ascunseseră comorile jefuite.

Micuța cameristă, o țărăncuță necioplită dar inimoasă, insistă în graiul ei aspru și neînțeles, iar mai apoi prin semne, ca doamna să facă o baie și să se îmbrace cu veșmintele curate și uscate pe care i le oferi scoțându-le dintr-un cufăr imens de stejar încins de cercuri zdravene de fier și burdușit cu tot felul de articole de îmbrăcăminte, jefuite desigur de pe corăbiile care luaseră de bune semnele de pe țărmul acesta al morții.

Angelica se dezbrăcă și se cufundă imediat în hârdăul uriaș plin cu apă caldă, simțind că renaște și că toată murdăria îngrozitoare de pe ea și urmele de apă sărată care o chinuiau și o usturau se duc de pe ea și rămân în apa aceea, apoi ieși afară, se frecă bine cu prosoapele aspre aduse de cameristă, îmbrăcându-se însă tot în hainele ei, așa murdare și pline de sare cum erau. Pe ici pe colo cusăturile cedaseră, în câteva locuri postavul se sfâșiase, dar una peste alta încă mai erau bune, mai ales că brâul lat, din mătase tare, scăpase neatins. N-ar fi renunțat la hainele astea pentru nimic în lume. Se mișca mult mai ușor îmbrăcată în ele și comoara pe care o reprezentau scrisorile de credit și aurul din brâul de mătase merita sacrificiul de a le mai purta câtva timp, până avea să iasă din greutățile de tot felul care o înconjurau.

Se întinse îmbrăcată pe pat. Era atât de obosită încât avea senzația că patul se zdruncină cu ea în toate părțile. Căzu repede într-o stare de amorțeală care nu era nici veghe nici somn, un fel de vârtej de chipuri care se agitau fără contenire în jurul ei. Nicolas, ocnașii de pe plajă, signor Paolo di Visconti, toți o înconjurau și se scălâmbăiau în toate felurile, strigându-i cu nerușinare măscări și încercând s-o atingă. Încet, încet, foiala asta amețitoare prinse a se mai liniști și Angelica se cufundă într-un somn ca de plumb.

Se trezi la auzul unor bătăi în ușa grea ferecată cu fier. Tresări și se ridică în capul oaselor, buimăcită de somn. Crezu întâi că visase, dar loviturile se repetară și o voce șuieră șoptit:

- Stăpână ! Stăpână !... Eu sunt ! Deschide ușa !

Își strânse tâmplele în mâini. În încăpere trăgea îngrozitor, se făcuse frig și o durea capul.

- Cocoană marchiză ! Eu sunt, Flipot ! Dă drumul la ușă, n-auzi?

- Ah, tu erai ? bângui ea amețită. Stai puțin, vin imediat !...

Se ridică din pat și merse nesigură pe picioare până la ușă, trase zăvoarele grele de fier și deschise. Flipot se ivi în prag, speriat de moarte, purtând un felinar mic cu ulei care abia împrăștia puțin întunericul gros. Când o văzu vie și nevătămată, scoase un geamăt adânc de ușurare.

- Cum îți mai e, cocoană, întrebă el cu un rânjet fericit pe fața lui de hoțoman.

- Dar... făcu ea, tu... de unde...?

Începea să se trezească de-a binelea.

- Dar tu de unde Dumnezeu ai mai ieșit, Flipot? Asta chiar că-i adevărată minune!

- Păi de unde vrei să ies? Din apă, ca şi dumneata! Păi nu?

Angelica îl luă de după umeri şi îl îmbrăţişă furtunos.

- Bietul de tine, dacă ai şti ce fericită sunt că te văd! Îmi închipuiam că te-au omorât ocnaşii răsculaţi sau că ai murit şi tu în naufragiul galerei!

- Ete na! Nu mor eu cu una cu două, cocoană! Cu ăia de pe galeră n-am avut treabă, Calembredaine m-a recunoscut imediat, cică lăsaţi-l p-ăsta, că-i de-ai noştri, răspunz io pentru el. Şi gata, nu m-a atins nimenica, nici c-un deşti. P-ormă l-am rugat eu frumos să nu-l omoare pe doctorul ăl bătrân de era cu noi. Nu i-a făcut nici lui nimica, doar că ne-a închis p-amândoi într-o cambuză* . Dar după aia, dom'Savary a făcut el ce-a făcut de a desfăcut broasca, da'ştii cum? Meseriaş, să mor eu dacă te mint! Am ieşit afară pe punte, şi ştii ce era acolo? Prăpădul lui Dumnezeu, corabia iaca-aşa se bâţâia-n toate părţile, de ziceai că avea draci pe ea, mai-mai să ne trezim aruncaţi în apă. Ăia de la vâsle, în lanţuri, ăia luase apă bine de tot, nu mai avea scăpare, da'nici cu ăi de scăpase nu-mi era ruşine, că abia dacă se mai ţinea şi ei de câte ceva ca să nu zboare de pe punte. Şi să fi auzit urlete pe ei, şi blesteme şi rugăciuni şi ce răcnea toţi ca la balamuc de le plesnea beregăţile... Am plecat după matale, să vedem ce faci, dacă n-ai nevoie să te ajutăm cumva, dar când colo, cocoana marchiză... cucu! Ne uităm noi încoace, ne uităm încolo, nimic. E clar, zic eu, a şters-o cu Nicolas, uite că o barcă-i lipsă, hai şi noi la aialantă. Că la tântălăii ăia nici nu le dăduse prin cap să puie şi ei barca la apă. să se care. Proşti, ce mai vorbă! Dăm noi barca jos... Phiii, cocoană! Dacă-ţi spun ce le vede la marinărie ghiujul ăsta afurisit, moş Savary al nostru, cazi jos, să moară mama dacă te mint! Ştii cum a desferecat-o şi a dat-o la apă? Cum aş sta eu să mă înconversez acuma cu dumneatale, uite-aşa, zici c-a bătut o dată din palme şi gata! Am pus mâna pe vâsle şi dă-i spre mal, că altă scăpare n-aveam. Noi' ziceam că să dăm de un sat de pescari ceva, şi când colo, ne-am trezit în laba la nenorociţii ăştia de-acilea, uşura-m-aş în înghiţitorile lor astăzi şi mâine, şi la tot neamul lor... Mă rog, vorba e că am scăpat cu viaţă, ba ne-a mai dat şi crăpelniţă a-ntâia la amândoi. Şi când am auzit că a pusără laba şi pe alde matale, pot ca să zic că m-am simţit extraordinar de satisfăcut!

- Asta cam aşa e, pufni Angelica în râs, e mare lucru să ne vedem în viaţă, dar asta nu înseamnă că o ducem mai puţin rău, sărmane Flipot! Am căzut în mâinile celor mai periculoşi briganzi din lume!

- Ete scârţ! făcu dispreţuitor Flipot. Las'pe mine, cocoană, că eu de ce crezi c-am venit să te caut? Am şi aranjat cu unul cu barca, să ne ia şi să ne ducă de-acilea, din gaura asta. E un negustor cu care alde signor Paolo ăsta, uşura-m-aş în beregata lui, vrea ca să facă o afacere şi ăluia nu-i convine, dar nici curaj n-are să-l bage pe unde-a ieşit, aşa că vrea s-o şteargă uşurel, să nu se prindă ăştia şi să-l belească. Cică ne aşteaptă o oră, dacă nu venim pleacă fără noi, aşa că adună-ţi ce-i de adunat şi hai să ne cărăm!

Angelica nu avu nevoie de prea mult timp de gândire ca să se hotărască şi nici făcutul bagajelor nu-i luă prea multă vreme, pentru simplul motiv că tot ce avea se afla pe ea.

---

* Cambuză -- magazia de provizii a unei nave, (n. trad.)

Aruncă dar o privire iute, se gândi că s-ar fi putut să aibă totuşi nevoie de o armă, înşfăcă unul din hangerele de oţel dintr-o panoplie ruptă şi prăfuită, îl strecură la iuţeală în mânecă şi cam la atât se reduseră pregătirile ei de plecare.

- Avem pe unde ieşi din castel? şopti ea.

- Noi încercăm. Tâmpiţii ăştia au turnat la băutură-n ei până i-a găsit dracii, de bucurie c-a pus mâna pe galera noastră. Era nişte butoaie cu rachiu la bord şi acuma-s toţi mai abitir ca porcii. Nici nu mai ştie de ei!

- Şi signor Paolo?

- Dracu să-l ia, o fi sforăind în soarele mă-sii cin, ştie-n ce ungher din hardughia asta nenorocită, cică-i castel, vai de capul ăla al lui! Dacă şi ăsta mai e castel, în halu-n care e... Grajd, nu castel!

Şi Flipot scuipă scârbit din cale-afară.

Angelica se gândi că nu puteau pleca aşa, părăsindu-l pe inimosul locotenent de Millerand în mâinile bandiţilor, numai că Flipot se dovedi pe loc foarte informat: secundul de pe nava amiral fusese închis într-o temniţă adâncă şi ferecat cu zăvoare grele, aşa că n-aveau ce-i face.

- Lasă, cocoană, nu te amărâ pentru atâta lucru, se descurcă el, că-i băiat deştept şi tobă de carte. Şi are şi avere, o să aivă cine-l răscumpăra de la nenorociţii ăştia...

Coborâră pe o scară îngustă, în spirală, pe care nu aveau loc decât unul în urma altuia. Curentul trăgea aşa de straşnic, încât felinarul lui Flipot pâlpâia tot timpul, gata să se stingă, iar făcliile înfipte în suporturile de fier din ziduri păreau şi ele gata să se dea bătute.

În ultima din sălile de jos se treziră dintr-o dată în faţa lui signor Paolo, care-şi plimba de colo-colo făptura lui mătăhăloasă, cam nesigur pe picioare şi cu aerul omului care nu se poate hotărî la ceva anume. La vederea lor făcu ochii mari şi faţa i se lărgi într-un rânjet care nu prevestea nimic bun.

- Oh! Se poate, signora? Ce se petrece? Sau aţi venit ţineţi tovărăşie? O, asta da, minunat, minunat! Fericire la mine, signora!

Angelica aruncă iute o privire în jur şi examină rapid situaţia.

Signor Paolo se proţăpise ameninţător chiar sub un fel de candelabru grosolan, o alcătuire din şipci lucrate din topor, în care şedeau înfipte patru lumânări groase de seu. Probabil că acolo fusese cândva un candelabru adevărat, vândut în vremuri de restrişte în speranţa venirii altuia, pe mare, dar cum pe corăbii nu se prea foloseau asemenea accesorii somptuase, stăpânul castelului fusese nevoit să improvizeze la iuţeală ceva care să poată fi folosit fără pretenţii. Înjghebarea asta rudimentară era suspendată de tavan cu ajutorul unui scripete, prin care trecea o funie ce cobora apoi până la un cârlig de fier prins în perete.

Să scoată hangerul din mânecă, să taie din două mişcări funia, să-l înşface de mână pe Flipot şi să se mistuie pe uşa largă, toate astea nu-i luară Angelicăi mai mult de trei secunde. N-avea să afle niciodată dacă uriaşul genovez primise originalul candelabru chiar în creştet, fiindcă lumânările se stinseseră înainte de a ajunge la el, dar e lesne de înţeles că doamna du Plessis era preocupată acum de cu totul alte lucruri decât starea sănătăţii lui signor Paolo di Visconti. Auzi în urmă mugetul furios şi

înţelese că ciudatul duce nu era mort, deşi în orice caz n-avea cum fi prea încântat de situaţie.

Profitând de învălmăşeala care domnea la tot pasul, în urma beţiei crunte a vajnicilor prădători de epave, şi de întunericul des care se lăsase, Angelica şi Flipot reuşiră să ajungă la uşa cea mare de la intrare şi ieşiră în curtea pietruită, alergând cu frica în oase. Tot li se părea nefiresc ca un loc atât de legat de jaf şi de moarte să fie chiar vraişte şi să se poată umbla pe aici în voie, ca pe cutare stradă din Paris în miezul zilei. Se mai credeau încă în incintă, când Flipot recunoscu poteca spre ţărm. Castelul era atât de căzut în ruină încât nici porţi nu mai avea iar zidurile rămăseseră doar cioturi peste care ei trecuseră fără să-şi dea seama. Până la locul unde îi aştepta omul cu barca nu mai era mult.

Norii acopereau luna sau o lăsau să bată în voie, după cum îi mâna pe cer vântul care se înteţise. Angelica se temu că barcagiul n-avea să se încumete să pornească pe o asemenea vreme primejdioasă.

- Pe-acilea, cocoană, şuieră Flipot. Uite cărarea colea!

Se auzea acum desluşit vuietul mării şi plesnetul valurilor care se spărgeau pe nisipul unei plaje. Se lăsară la vale, mai mult târâş, pe poteca abruptă, fără să ia seama la tufele de mărăcini care-i zgâriau fără milă, şi se treziră pe ţărmul unui golf mic, unde se ghiceau în întuneric câteva siluete aşteptând lângă o barcă destul de mare.

- Dumneata eşti cocoana care nu se lasă până n-or mânca-o peştii de pe lângă Corsica sau Sardinia? răsună în întuneric o voce bărbătească cu accent marsiliez.

- Da, eu, răspunse Angelica fără să se mai lungească la vorbă. Poftim plata pentru osteneala dumitale.

- Asta o discutăm mai încolo, acuma n-avem timp, răspunse aspru bărbatul. Hai, sus!

La câţiva paşi răsări din noapte şi silueta maestrului Savary, care se puse pe un potop de ocări:

- Lăcomia dumitale are să te ducă la pieire, monstru nesătul, caracatiţă umană ce eşti, ploşniţă spurcată care nu ştii decât să sugi sângele unor bieţi oameni aflaţi în nevoie! Vampirule! Ţi-am oferit tot ce am şi vrei să mă laşi aici! La nemernicii ăştia!

- Tataie, ţi-am mai spus: dacă n-ai parale...

- Plătesc eu pentru domnul, zise răstit Angelica. Sus, maestre!

- Păi da, cocoană, dumitale-ţi vine uşor să zici, da',vezi dumneata că eu o să am prea mare greutate la bord... mârâi individul.

Se instală totuşi la cârmă şi se făcu a nu-l vedea pe bietul bătrânel, care se urca grăbit, cu nelipsita lui umbrelă, cu sacul de drum şi mai ales cu sticla aşezată cu atâta grijă în coşuleţul de nuiele împletit.

Luna, care din cele mai vechi timpuri ale antichităţii ocrotise ca o adevărată mamă pe contrabandiştii şi pe fugarii care avuseseră drum pe aici, se arătă plină de bunăvoinţă şi faţă de micul lor grup, având grijă să se ascundă după un nor mai gros şi să nu-i dea de gol faţă de eventualii urmăritori. Barca avu deci tot timpul să treacă şi de ultimele stânci unde mai era primejdie să se afle străji ale seniorului genovez, fără ca razele lunii să apară din culcuşul lor. Iar când lumina ei blândă ieşi din nou la iveală, donjonul întunecat, cu o făclie înfiptă drept în vârf, rămăseseră

deja departe.

Erau în siguranță!

Individul cu accent marsiliez, care părea să fie șeful, oftă din rărunchi, ca un om căruia i se ia de pe inimă o greutate uriașă.

- Uite-așa! O făcurăm și p-asta! Acuma putem s-o dăm și noi pe o lecuță de cântec. Treci la cârmă, Mucho!

Scoase dintr-un cufăr de pe punte o chitară și pișcă ușurel corzile, ca orice artist care se respectă. Apoi vocea lui se înălță în noapte, străbătând depărtările necuprinse ale apelor.

7

- Aaaa! Care va să zică dumneata ești taman cocoana din Marsilia care o ținea una și bună că ea vrea să ajungă cadână de harem! Ei bravos, cocoană, văd că te ții cu dinții când îți intră ceva-n cap!

- Mai dus, care va să zică! Ai făcut ce-ai făcut și-ai plecat pe mare!

În lumina dimineții, Angelica recunoștea și ea, nu fără surprindere, pe stăpânul ambarcației pe care se urcase, Frumușica. Acesta nu era altul decât vajnicul marsiliez care cu puțin timp în urmă o sfătuise cu atâta străşnicie să-și bage mințile-n cap și să lase marea, anume jupân Melchior Pannassave în carne și oase. Figura lui parcă avea acum trăsături mai blajine și înfățișarea lui arăta ceva mai puțin bățoasă decât pe digul portului. Era un bărbat ca la patruzeci de ani, cu o față cărnoasă de om cumsecade, cu pielea tăbăcită de soare și de aerul sărat al mării. Tichia din cap, roșu și alb, după moda napolitană, era mai curând o fantezie, căci nu prea reușea să-i acopere de soare nici fața și nici ceafa. În jos purta niște nădragi largi și negri din pânză groasă, strânși la brâu cu o cingătoare petrecută de mai multe ori pe după mijloc.

Jupân Melchior Pannassave mestecă îndelung muștiucul lulelei și o privi pe îndelete pe călătoarea asta neobișnuită, după care se întoarse spre echipajul navei sale, format numai din numitul Mucho și un bătrân uscat ca un vrej și cu fața stafidită, declarând ritos:

- Uite, aici se vede cel mai limpede ce adevărată e vorba aia... <<Când vrea femeia un lucru, nici bunul Dumnezeu nu se poate pune împotrivă.>>

Matelotul, care tăcuse până atunci mai tot timpul, rânji desfăcându-și gura știrbă până la urechi și fonfăi ceva neînțeles, apoi scuipă în apă, ca să-și întărească spusele.

Puștiul care răspundea la numele de Mucho, un pui de grec cu o mutră ascuțită și plină de viclenie, era numai ochi și urechi, fără să scoată o vorbă.

- Ei, prin urmare, cocoană, iată-te la bordul corăbioarei mele, zise din nou stăpânul, părând că trage o concluzie. E drept că nu e prea mare, mai ales dacă ținem seama de încărcătură... fiindcă hai să ți-o zic p-a dreaptă, nu mă așteptam la asemenea fețe simandicoase pe bordul barcazului ăstuia.

- Prietene, răspunse Angelica pe un ton liniștit dar pe care se silea să-l facă să sune cât mai ferm. ai putea încerca să mă tratezi ca pe

un băiat? Zic asta fiindcă văd că nu ştii să te porţi cu un gentilom...

- Ei, om vedea noi cum facem, la urma urmei. Numai că, vezi dumneata că acilea, în mijlocul mării, suntem între noi şi nu-ncap farafastâcuri cu gentilomi, cu doamna contesă şi alte baliverne de-alde de-astea de la Paris.

- Mă gândesc că e totuşi cazul să te-nveţi să te porţi cu mine ca şi cum aş fi bărbat, asta pentru eventualitatea că picăm în mâinile necredincioşilor.

- Hăhăhăhă! râse zgomotos marsiliezul. Apăi mititico, n-aş vrea ca să te supăr, dar văd că habar n-ai pe ce lume trăieşti! Cu câinii ăia nenorociţi poţi fi dumneata fată mare sau băiat sau ce vrei, că dacă ai obrăjeii ăştia de catifea şi de trandafiri tot un drac, treci numaidecât la aşternut, gata! Ia să-l întrebi pe Mezzomorte, amiralul flotei algerienilor, că ăla te tabără mai abitir dacă eşti băiat decât femeie! Ba încă femeile să nu le vază-n ochi! Ha! Ha!

Şi râse gâlgâit, un râs gras şi unsuros, însoţit de ocheade pline de înţeles către bătrânul cel uscat, care rămânea neclintit.

Angelica ridică din umeri a nepăsare.

- La urma urmei, spun drept că m-am săturat să tot aud într-una numai gogoriţa asta, că turcii aşa, că maurii pe dincolo, că toţi n-au altă treabă decât să mă pândească pe mine şi să mă ducă în harem. E curată prostie!

- Ba nu e gogoriţă, cucoană...ăăă...scuzaţi, conaşule... Nu e gogoriţă, de asta poţi fi sigură ! Uite, eu ăsta de mă vezi acilea-n faţa dumitale, de zece ori am căzut pe mâna la scârbele alea. De cinci ori e drept că am scăpat uşor, m-au schimbat numai decât, dar dacă-ţi zic acuma ce mi-a pătit pielea în dăţile alealantele!... Una peste alta am stat la ei treişpe ani în cap, să nu mă mişc de-acilea dacă te mint! Am săpat la vie pe coasta Bosforului de m-a găsit dracii, nu mai puteam, îmi rupsesem şalele de tot şi palmele numa'o rană! Şi când m-a luat altul şi m-a cumpărat pentru o brutărie, am zis că intrasem în rai! Când m-am văzut scăpat de sapa aia ziceam că mă ţicnesc de fericire, îmi venea mereu numa'să ţopăi şi să cânt. Şi numa' bine c-am scăpat de dracu şi-am dat peste tac-su. Că la brutăria aia se cocea pâine albă pentru nu mai ştiu ce boşorog de paşă, un babalâc nenorocit care avea un harem pe lângă Istambulul lor, şi-a trebuit să frământ la pâine de mi-au ieşit ochii. Şi o căldură lângă cuptoarele alea de mă coceam şi mai multe nu, n-a trecut mult şi-am început să plâng de dorul sapei... Că la vie barem eram afară, la aer curat, aici eram numai opărituri tot, curgea năduşeala de pe mine de nu mai ştiam să mă-ntorc şi cum să mă sucesc. Ia uitaţi-vă încoace la mine toţi, ia ziceţi: am eu mutră de brutar? N-am, că doar sunt om serios, da' dacă vă spun că răsuceam clătitele... că mă punea nenorociţii pământului să le fac şi clătite, să ung tigaia cu seu, de puţea ce nici nu vă puteţi închipui, îmi întorcea măruntaiele pe dos... Da' ce era să zic? Că dacă li se năzărea ălora ceva, mă trezeam spintecat ca un berbec, la ăia o viaţă de om nu contează nici cât o muscă, mai ales de ghiaur, cum ne zic ei nouă, ghiauri. Da' ce nu-mi plăcea mie deloc, adică de plăcut era multe să nu-mi placă, dar ce mă scotea din minţi de furie era că mă

păzea toată vremea scârbele alea de eunuci cu săbiile. Unde mântorceam, numa' de scopiții ăștia mă-mpidicam, ședeau pocitaniile dracului numai cu ochii pe mine să nu care cumva să arunc vreo privire printre gratii la puicuțele din haremul lui stăpânu-său... Auzi, dacă scăpai ochii la ele, o dată măcar, harști!...

- Prietene, zise cu blândețe Savary, nu cred că ce spui dumneata înseamnă mare lucru...

- Adică cum? se burzului Melchior Pannassave. Cum vine asta că nu-nseamnă mare lucru? Păi dumneata, tataie, ai impresia că eu aici vorbesc așa, ca să mă aflu-n treabă? Sau poate că...

- Dă-mi voie, îl întrerupse Savary. Dacă ai fi fost ca mine pe mâna marocanilor, n-ai mai fi vorbit așa despre turci, care să știi că sunt totuși oameni de înțeles. Fiindcă marocanii sunt cei mai răi și cei mai cruzi din toți musulmanii. Sunt de o habotnicie îngrozitoare în materie de religie și se înțelege că îi urăsc de moarte pe creștini. Orașele din interior sunt interzise albilor și chiar și turcilor, pe care ei îi consideră a nu fi destul de credincioși. De fapt, ei se consideră singurii musulmani adevărați. Ei, și tocmai pe mâna acestor adevărați musulmani am căzut eu și m-am trezit tocmai în deșert, la sute de kilometri depărtare de țărm, într-un fel de așezare numită Tombuctu, și acolo am lucrat la minele de sare. Când au văzut că n-aveam de gând să mor, m-au dus în alt oraș, Morrocco*, să lucrez la moscheea El Muasin și pe urmă la alta, a sultanei validе.

- Hehehehe! behăi batjocoritor Melchior Pannassave. Tocmai mă gândeam, tataie, că dacă e vorba să ajungă cineva la bătrânețe să fie pârlit ca dumneata și să călătorească numa' cu sticluța aia nenorocită cu pișălău de măgar drept bagaj, n-avea nevoie să cutreiere lumea-n lung și-n lat și să le ridice la câinii ăia necredincioși moscheile lor cufurite!

- Aaaa! Prietene, mă insulți! făcu mâhnit maestrul Savary. Din moment ce vorbești așa, se vede clar că n-ai văzut moscheile lor! Să vezi dumneata moscheea Es Sabat de la Meknès sau să te duci la Fez și să vezi acolo moschei, Krauin și Bab Guissa, și pe urmă să vorbești dacă-ți mai dă mâna! Ca să nu mai vorbesc de palatul sultanului lor, care-i mai mare decât palatul de la Versailles...

- Prrrt! făcu disprețuitor Melchior Pannassave. Niște găinațuri nenorocite, date cu ceva spoială pe deasupra, nu-mi spune dumneata mie, că-i știu eu pe feciorii ăia de cățele puturoase! Balegă de măgar poleită, aia-s moscheile lor și palaturile și toate c...turile lor! Da'ai văzut dumneata Sfânta Sofia din Constantinopol, ca să discuți cu mine? Sau Palatul celor Șapte Turnuri? Păi vezi ! Alea da, acolo să vezi dumneata lucru măreț, nu să-mi vii mie cu moscheile alea nenorocite ale dumitale de n-a auzit nimeni de ele! Și încă și astea de la Constantinopol le-au făcut tot creștinii, pe vremea Bizanțului, că turcaleții nu erau în stare să facă ei un așa ceva, vai de capul lor ăla prost! Și de-al dumitale la fel, dacă-mi zici mie den moscheea lui Sabat și-a lui Babaguisa sau cum dracu le zice câinilor ălora... ai dumitale, că eu nu-i cunosc...

Maestrul Savary tremura de indignare, își scotea într-una ochelarii, și-i ștergea, apoi și-i punea iar, gata să izbucnească.

---

* Actualul Marrakeș. (n. red. fr.)

- Stimabile! rosti el cât putea mai măreţ, dă-mi voie să-ţi spun că moscheile la care am lucrat eu şi pe care le declari dumneata acum găinaţ şi baligă, fără să le fi văzut, sunt mai de preţ şi mai veşnice decât clătitele şi plăcintele pe care le făceai dumneata în haremul de la Constantinopol pentru paşa nu mai ştiu cum îl chema şi pentru femeile lui! Şi dacă vorbeşti în asemenea termeni despre conţinutul sticluţei mele, e clar că habar n-ai despre ce e vorba, fiindcă dacă ai şti, ai vorbi fără îndoială cu mai mult respect!

- Asta-i altă treabă, se învoi marinarul. Cred că dacă mi-ai da şi mie să gust un păhărel, s-ar putea să-mi schimb părerea. Ba poate chiar să-mi cer şi scuze!

Savary se ridică în picioare, cu un aer plin de solemnitate. Desfăcu încet, cu infinite precauţii şi cu un respect aproape religios, pecetea de ceară roşie, scoase dopul de plută şi trecu gura sticlei pe la nasul lui Melchior Pannassave.

- Îmbată-te de această miresmă dumnezeească, omule! Îmbălsămează-te cu puterile ei! Numai ca să-i transporţi pe mare minunea asta, regele Persiei ţi-ar plăti zece saci de aur!

- Brrruah! făcu scârbit marinarul, întorcând cu greaţă capul într-o parte. Ce mă-sa mai e şi-n sticla aia? Nu e vin? Că pute ca toţi dracii, de-ţi mută nasul din loc!

- Căpitane! aproape că ţipă Savary, exasperat de atâta impietate. Asta e licoarea egipteană, balsamul cel mai sfânt, izvorât din pietrele sacre ale regelui Persiei! Cum poţi vorbi aşa!

- Ho, lasă, că n-am omorât pe nimeni! se oţără marinarul. Am mai auzit de ea, de la nişte negustori arabi, da'sincer să fiu, parcă nu-mi place să am drăcovenii de-astea vrăjitoreşti la bord. Cine ştie ce mama dracului mai poate ieşi cu spurcăciunea asta...

Şi Melchior Pannassave trăgea cu coada ochiului spre sticla lui Savary, cu un aer neîncrezător, nelipsit totuşi de o anumită consideraţie amestecată cu teamă.

Bătrânul savant, satisfăcut de impresia pe care reuşise s-o facă, scoase din buzunar o bucăţică de ceară roşie.

- Acum trebuie s-o sigilez din nou, să nu se evapore. Şi are să trebuiască să fac operaţia asta în vânt, fiindcă licoarea e neînchipuit de inflamabilă. Mi-am dat seama de asta pe parcursul mai multor experienţe,

- Ia ascultă! tună Melchior Pannassave ridicându-se ameninţător în picioare cât era de mare. Nu cumva ai de gând să ne dai foc şi să ardem toţi aici ca nişte şobolani? Maică Sfântă Fecioară, uite ce răsplată primesc dacă am zis să fac şi eu o faptă bună şi să-l iau pe un biet bătrânel care părea omul cel mai cuminte şi mai de treabă din lume! Poftim! N-auzi? zbieră el văzând că Savary se pregătea să înmoaie ceara la flacăra armarului. Fii atent, tataie, că s-ar putea să zbori în apă cu sticla dumitale cu tot! Nu te mai holba aşa, că zău dacă glumesc!

Şi făcu un gest ameninţător spre sticla care îl speriase atâta, dar Savary o acoperi cu propriul lui corp şi marinarul fu nevoit să se retragă bombănind furios.

Angelica începu să râdă.

- Deci aţi reuşit să vă salvaţi nepreţuita licoare, maestre Savary? Sunteţi într-adevăr un om extraordinar!

- Oh, doamnă, dumneavoastră vă închipuiți că m-am aflat acum la primul naufragiu din viața mea? răspunse bătrânelul, silindu-se să pară cât mai nepăsător.

În realitate se simțea cât se poate de măgulit.

Vremea se făcuse admirabilă. Ultimii nori groşi de pe cer erau parcă fugăriți de vântul jucăuş, care umplea de spumă albă crestele valurilor, iar soarele îşi recâştiga drepturile.

- Mare noroc am avut că furtuna a stat cum am plecat noi! rosti marsiliezul rozându-şi capătul pipei. Acuma, până-n Sicilia, n-o să mai vedem în fața ochilor altceva decât pe cocoana Albăstrica asta.

- Şi pe corsari, adăugă maestrul Savary încet, ca pentru sine.

- Un lucru nu reuşesc eu să înțeleg, se amestecă şi Angelica. Şi unul şi altul mi-ați povestit atâtea grozăvii despre câte vi s-au întâmplat pe mare şi cu toate astea văd că aveți curajul să porniți iar la drum. De ce? E ceva care vă trage cu ața spre apa mării?

- Păi... făcu nehotărât marinarul, scărpinându-se după ceafă, aicea devine o grămadă de chestii, cocoană. Fiecare şi le ştie pe-ale lui. Bunăoară eu umblu pe mare fiindcă asta-i pâinea mea. Fac şi eu nițeluş comerț ca să pot să trăiesc, nu ? Aşa că umblu de la un port la altul cu câte ceva marfă, vând colo, cumpăr dincolo, mai scot un ban, mai şi pierd... Ce săi faci! Uite, acuma bunăoară, calabalâcul ăla de colo e numai salvie şi limba-mielului, împachetate frumos în foiță de cositor. Mă duc cu ele în Levant şi acolo le dau pe ceai adus din Siam. Fiertură dau, fiertură iau, cam aşa ar veni, nu ?

- A, nu, sări imediat Savary, nu e acelaşi lucru, ceaiul nu e din familia mirtului şi nici dintr-a mărarului, aşa că nu e rudă cu plantele pe care le duci dumneata. Ceaiul nu e altceva decât frunza unui arbust care seamănă cu laurul şi opărit fiind, limpezeşte creierul, luminează retina ochiului şi întăreşte vederea, dar mai cu seamă ajută împotriva vânturilor din trupul omenesc.

- O fi, nu zic, răspunse Melchior Pannassave cu un zâmbet ironic, dar lucru mai sfânt ca o cafea turcească nu există pe lume! Ceaiul ăla din Siam, pe care-l iau de la arabi, îl duc şi-l vând la cavalerii de Malta, şi ăştia îl vând şi ei mai departe la toate semințiile din Barbaria*, alegerienilor, tunisienilor şi câinilor de marocani. Toți nespălații ăştia se pare că se dau în vânt după ceai. În schimb, mă aleg cu o mică încărcătură de coral şi, dacă m-ajută Cel de Sus, şi cu câteva perle drăgălaşe din Oceanul Indian. Asta dacă am noroc. Fiindcă altfel... V-am spus că mai şi pierd!

Angelica nu le mai urmărea discuția. Se dusese în partea din față a punții şi acolo îşi lăsase părul în bătaia vântului, desfătându-se cu mângâierile bogate ale valurilor grele de păr auriu care-i dezmierdau umerii. Vântul era puternic şi îşi simțea capul uşor tras înapoi, iar asta o făcea să-şi ridice mereu fața spre razele soarelui.

Melchior Pannassave se uita la ea cu ochii mijiți.

- Mă-ntrebai adineauri, cocoană, ce tot caut pe mare? zise el

* Barbaria – nume generic dat odinioară țărilor arabe din nordul Africii, de la vest de Egipt, până în Maroc. (n. trad.)

surâzând. Fiindcă pentru un om născut în Marsilia nu e nimic mai frumos pe lume decât să umble într-o coajă de-asta de nucă între marea albastră și cerul tot albastru. Și când omul ăla mai are norocul, cum se-ntâmplă cu mine acuma, să vadă în fața lui și o frumusețe ca dumneata cum își lasă părul în bătaia vântului, apăi atunci chiar că... vorba aia...

- Pânze la tribord! fonfăi matelotul cel bătrân, întrerupându-l pe Melchior Pannassave și nemailăsându-l să precizeze care era vorba aia.

- Mai taci din gură, ghiujul dracului! Când să mă simt și eu bine, hop și tu cu pânzele tale...

- E o fregată algeriană.

- Foarte bine, să fie! Înalță pavilionul Ordinului de Malta!

Puiul de grec se repezi și agăță de odgonul micului catarg un drapel roșu cu o cruce mare albă, pe care porni să-l ridice iute, trăgând de capătul celălalt al odgonului.

Nu fără îngrijorare, toți ceilalți urmăreau să vadă ce efect avea să aibă micul lor șiretlic asupra celor de pe nava algeriană.

- Uite-i că se cară, zise Melchior Pannassave cu un oftat de ușurare și se întinse la loc pe punte. Pentru tot ce e tuciuriu sau semilună pe Marea Mediterană, cel mai bun leac ăsta e, steagul bunilor călugări-cavaleri de la Malta. Ordinul Sfântului Ioan de la Ierusalim, așa le zice lor, chit că nu mai au nici o treabă cu Ierusalimul, nici cu Cipru și nici măcar cu Rhodosul. Dar orișicât, tot stau în Malta măcar. Și din câte am auzit și eu, de sute de ani n-au avut musulmanii dușman mai îndârjit ca ei. Spaniolii, francezii, genovezii, fie chiar și venețienii, toți ăștia sunt dușmani trecători, azi sunt cu ei la cuțite și mâine se pupă până dă toți draci-n ei. Dar ăștia, Ordinul Sfântului Ioan, ăștia-s ăi mai ai dracului din toți, ăștia-s călugări-războinici. Au ei crucea aia albă pe piept, dar oricând sunt în stare să scoată spada de sub sutană și să-ți spintece un tuciuriu din ăștia-n două cât ai zice pește! Tocmai de-aia am zis că nu strică să dau, din toată sărăcia mea, o sută de livre ca să cumpăr dreptul de a mă folosi de steagul lor. Atâta am dat, o sută de livre, da' v-o zic p-a dreaptă, că dădeam și-o mie dacă era nevoie și tot eram în câștig. Bani mai cu cap cheltuiți ca ăia rar am dat eu în viața mea. Și mai am un steag franțuzesc, altul al ducelui de Toscana, o zdreanță nenorocită dacă-i vorba, dar am zis că poate mă ajută să mă descurc cu spaniolii dacă e la o adică, și mai am și niște hârtii de liberă trecere pentru marocani, dacă cine știe cum mă lovește ghinionul să dau nas în nas cu feciorii ăia de cățea. Hârtia asta vă zic drept că e curată comoară, puțini pe marea asta au așa ceva, o păstrez ca pe ochii din cap, că altă scăpare n-am dacă pun ăia laba pe mine. Așa că vezi, cocoană, că avem și noi dichisurile noastre!

8

Pe mica ambarcație a lui Melchior Pannassave nu exista nici cabină și nici post de echipaj.

Mucho, puiul de grec care făcea aici pe musul* , agăță două

* Mus – ucenic marinar. (n. trad.)

hamacuri şi desfăcu o pânză mare, impermeabilizată cu ulei de in, ca să o apere pe cocoana asta de stropii săraţi de apă care s-ar fi putut s-o deranjeze peste noapte. Vântul se mai potolise, apoi de la o vreme stătu de-a binelea, dar peste puţin timp începu din nou, schimbându-şi direcţia şi obligându-i pe Melchior Pannassave şi pe bătrânul matelot să orbecăiască pe întunericul negru ca de smoală ca să schimbe poziţia pânzelor.

- De ce nu aprindeţi nişte felinare ? întrebă Angelica mirată.

- Bravo, cocoană! ţâfni şeful. Ca să ne vază ăia mai bine, nu ?

- Care ăia?

- Dracu să-i ia ! Parcă-i ştiu eu cine-s ăia? Oricare ar fi, pentru noi e tot un drac. Peştele cel mare înghite pe cel mic, dumneata n-ai auzit vorba asta? Aşa că mai bine e să n-avem treabă cu nimeni.

Angelica nu mai răspunse nimic, ascultând tăcută freamătul surd al valurilor. Răsări în curând şi luna, revărsând valuri de argint pe tot ce era în jur.

- Ei, acuma cred că avem voie să mai cântăm şi noi niţeluş! zise Melchior Pannassave luându-şi chitara cu aerul cel mai fericit din lume şi ciupind uşor strunele.

Începu apoi să cânte şi Angelica asculta notele pline de vibraţie ale unei canţonete napolitane ce se răspândeau pierzându-se în depărtări nesfârşite. Şi, pe nesimţite, în minte îi licări o idee, ce prinse să pâlpâie din ce în ce mai insistent. Aici, pe Mediterana, cântecul e stăpân atotputernic. Condamnaţii la galere îşi uită durerile şi obida, marinarii uită primejdiile care-i pândesc. Vocile lor bogate şi pline de inflexiuni răsună într-un cântec aproape neîntrerupt. Cântecul fusese dintotdeauna apanajul acestor meridionali arzători şi plini de viaţă clocotitoare.

<<El, care era numit Vocea de Aur a Franţei, nu putea să cânte fără ca faima să i se ducă peste mări şi ţări...>> gândi ea înfiorată de o nădejde nouă.

Gândul acesta o trezi din amorţeala dulce de până atunci şi, profitând de o scurtă pauză a lui Melchios Pannassave, care-şi mai trăgea puţin sufletul, îl întrebă dacă nu auzise cumva vorbindu-se prin părţile acestea de lume de un cântăreţ cu voce nespus de frumoasă, de-a dreptul răpitoare. Marinarul stătu o clipă pe gânduri, apoi începu să-i numere pe toţi cei care, de la Bosfor la Gibraltar, neuitând nici Corsica şi mai ales Italia, erau vestiţi pentru vocile lor, numai că nici unul din aceştia nu se potrivea la înfăţişare cu descrierea pe care i-o făcu Angelica.

- Cucoană, îţi spun eu sigur că nici unul din ăştia mari, cu voci de privighetoare, nu e cum zici dumneata. Ca un făcut, toţi îs numa'bondoci şi grăsani. Bărbat înalt şi slab, să aibă şi voce cu adevărat mare, spun drept că nu prea se nimereşte...

Angelica adormi cu dezamăgirea în suflet.

Când se trezi, soarele era deja sus pe cer. Marea era de un albastru nespus, o nuanţă cum ea nu mai văzuse niciodată şi care o făcu să-şi simtă dintr-o dată sufletul plin de atâta desăvârşire. Micuţa lor corabie înainta fără grabă printre valuri iar căpitanul moţăia lângă cârmă. Matelotul cel bătrân şi uscat se odihnea şi mesteca tutun, scuipând din când în când o zeamă puturoasă şi neagră. Flipot şi micul mus se ghemuiseră într-un

ungher al punţii şi trăgeau amândoi la aghioase. Numai Savary... Savary nu se vedea nicăieri şi... asta ce mai putea însemna? Nici urmă de el şi nici de sticla lui cu licoarea magică!...

Angelica ţâşni în sus, se repezi la Melchior Pannassave, care picotea lângă cârma lui, şi-l scutură din răsputeri.

- Ce-ai făcut cu maestrul Savary, jupâne? L-ai aruncat peste bord azi-noapte? Sau l-ai debarcat în vreun port ori pe cine ştie ce insulă pustie în timp ce dormeam eu? Vorbeşte, n-auzi?

- Ce te-a apucat, cocoană? se burzului căpitanul. Ia vezi, că dacă nu te potoleşti, zbori ştii cum? Ocolesc cât ocolesc până la coastă, da'ştiu c-am scăpat de-o belea! Ei, drăcie! Unde te-i fi crezând, ai?

- Cum ai îndrăznit, ticălosule, să faci una ca asta? De ce l-ai dat jos? Fiindcă n-avea bani, nu? Dar nu-ţi spusesem că plătesc eu şi pentru el? Atunci de ce...

- Ho! zbieră căpitanul scos din sărite. Mai taci odată, că m-ai ameţit de cap! Gata, ho! Parcă eşti taman o tarască* afurisită, pe legea mea! Adică dumneata chiar îţi închipui că o corabie poate intra în puterea nopţii într-un port, uite-aşa, ca un nor de ceaţă, şi după aia să iasă aşa fără s-o-ntrebe nimeni de nimica, fără control de la amiralitate, de la poliţia de carantină? Dumneata ce părere ai, că eu sunt pirat, să fiu aranjat cu toată lumea şi să nu mă-ntrebe nimeni de sănătate ? Păi moartă să fi fost, cocoană, şi tot te-ai fi trezit de tărăboiul de-l fac ăştia toţi când controlează o corabie! Dumneata nu vezi că habar n-ai ce vorbeşti? Ei, drăcia dracului!... Şi te repezi la mine aşa, din senin, să-mi scoţi ochii ca o scorpie şi mai multe nu...

- Bine, dar atunci unde e? strigă disperată Angelica. O fi căzut în apă azi-noapte?

- Păi eu de un'să ştiu? Dracu să-l ia! Ce, eu am stat să-l păzesc pe babalâcul ăsta? Deşi...Hm! Dacă stăm să ne gândim, chiar că ai cam avea dreptate... Să ştii că aşa-i! Unde naiba o fi ghiujul ăsta afurisit? Hei, tataie! Unde te-ai băgat, omul lui Dumnezeu?!

Şi aruncă o privire în jur, până departe, spre orizontul albastru şi scânteietor, ca şi cum maestrul Savary s-ar fi putut ascunde tocmai acolo, numai ca să le tragă o spaimă şi să mai alunge plictiseala călătoriei.

- Aici eram! răsună pe neaşteptate o voce cavernoasă ce-i făcu pe amândoi să tresară speriaţi.

Parcă ar fi vorbit cine ştie ce zeitate nevăzută a apelor!

Şi deodată, un panou al calei se ridică drept la picioarele lor şi de sub el apăru o faţă neagră de cărbunar. Maestrul Savary, fireşte! Reuşi să-şi extragă trupul uscat ca aşchia din gaura întunecată şi începu să-şi şteargă de zor cu o mână fruntea murdară, în timp ce cu cealaltă ţinea un obiect pe care-l studia cu toată atenţia.

Căpitanul porni să râdă în hohote.

- Nu te mai chinui atâta să te ştergi, tataie, că nu se ia cu una cu două! Asta-i pinio, dacă ai auzit de el, e mai al dracului ca gogoaşa de ristic, aşa rămâi câteva săptămâni bune de-acu' nainte! Păi eu ce să-ţi fac, dracu' te-a pus să te bagi acolo? Nu puteai să-ntrebi şi dumneata? Acuma te făcuşi frumos ca dracu, ptiu, Doamne iartă-mă! Păcat că n-

---

* Tarască – monstru din legendele meridionale. (n. red.fr.)

am o oglindă, să te vezi!

- Ciudată materie pinio ăsta al dumitale, zise savantul fără să dea nici o atenție glumelor lui. Parcă ar fi minereu de plumb, dar nu e. Şi totuşi...

O înclinare mai puternică a vasului îl făcu dintr-o dată să se clatine şi, căutând să-şi mențină echilibrul, maestrul Savary scăpă din mână bucata de pinio, care căzu pe punte cu un zgomot greu şi înfundat.

- Hei! zbieră Melchior Pannassave, devenit brusc furios. Nu poți fi mai atent? Că dacă scăpai bucata asta în mare mă făceai bun de plată, scăpam de o grămadă de bani!

- Hm! Bag seamă că minereul de plumb a devenit dintr-o dată teribil de rar prin părțile astea de lume, rosti gânditor bătrânul farmacist, ridicând bulgărele de jos. Rar şi scump...

Celălalt păru că-i pare dintr-o dată rău de cuvintele pe care le scăpase şi se potoli brusc.

- Ei, am zis şi eu o vorbă, acuma n-o lua nici dumneata aşa! Că doar nu e interzis să transporți plumb, nu? Atâta doar că m-aş simți mai bine dacă nu ți-ai mai băga nasul unde nu-ți fierbe oala şi nu te-ai apuca să trăncăneşti pe urmă ce ai văzut la mine pe corabie cutare şi cutare chestie. Dumneata, de exemplu, ce căutai în cala mea? Ia zi, că-s curios să ştiu şi eu ce treabă aveai acolo!

- Voiam să fixez mai bine coşulețul cu sticla pe care ți-am dat-o s-o miroşi şi dumneata. Aici pe punte nu era în siguranță, oricând putea să-i tragă careva un picior din neatenție, cu forfota asta. Nu umblam să te spionez. Mai bine mi-ai da puțină apă dulce, ca să încerc să dau puțin jos negreala asta, de pe mine.

- Nu zău! Ştii că-mi placi? Să am şi izvorul colea pe punte şi tot nu ți-aş da, ar însemna să te las să te chinui degeaba cu spălatul, că ți-am spus că nu iese! La asta trebuie ori zeamă de lămâie, ori oțet, dar unul tare, nu cine ştie ce poşircă. Şi eu uite că n-am la bord nici de-aia nici de-ailantă. Aşa că mai rabdă nițeluş, să călcăm pe uscat, şi-atunci gata, ai scăpat.

- Hm! Ciudată materie! repetă bătrânul savant, mergând să se aşeze într-un colț mai ferit.

Se resemnase în privința înfățişării lui. Părea să nu-i pese cine ştie ce dacă semăna a hornar sau cărbunar, dar îl intriga substanța aceea ciudată, pe care nu reuşise s-o identifice.

Angelica se aşeză şi ea pe o pânză de velă împăturită şi lăsată în partea din spate a punții. Aici era adăpostită de vânt şi putea să dejuneze liniştită. Era vorba de o mâncare destul de ciudată, o bucată de carne sărată ocnă, ca să nu se strice din cauza căldurii, piperată din belşug, şi de câteva bucăți de pesmet. Era masa pe care Pannassave o distribuia pasagerilor săi. Intra în prețul călătoriei, aşa că interesul lui nu era în nici un caz să-i răsfețe. Afacerile erau afaceri.

Angelica mânca în silă şi privea fără să-şi dea seama bucata de pinio pe care bătrânul savant o pusese lângă el. Încet, din străfundurile memoriei ei răsăriră lucruri vechi, pe care le crezuse uitate şi care acum ieşeau la iveală. Bătrânul Savary, oricât era el de învățat, pare-se că ignora un lucru pe care ea îl ştia de la Toulouse, din laboratorul contelui

Peyrac. Acest pinio nu era minereu de plumb, cum era el înclinat să creadă, ci argint aflat într-o anumită stare şi cu un aspect care iată că reuşea să deruteze până şi pe cei mai buni cunoscători. Era prăfos şi zguruit, ajuns astfel în urma tratamentelor chimice, mai ales datorită vaporilor de sulf trecuţi pe deasupra lui ca să-l facă şi mai negru şi mai zgrunţuros. Aşa proceda cândva Joffrey de Peyrac ca să poată transporta nestânjenit de nimeni argintul spaniol cumpărat ieftin de la Londra şi adus în Franţa sub numele de zgură pentru topitorie, pe sub nasurile ascuţite ale vameşilor, care nu bănuiau nimic şi se lăsau păcăliţi de fiecare dată. Mai târziu îi ajunsese la urechi că tot aşa făceau şi traficanţii din Mediterana.

Melchior Pannassave îşi terminase masa frugală şi se pregătea acum să-şi facă siesta la locul lui preferat de lângă cârmă. Asemeni mai tuturor meridionalilor, avea şi el tabieturile lui, de care nu-i plăcea să se lipsească dacă nu era neapărată nevoie. Aşa că Angelica trebui să-şi ia inima-n dinţi ca să vină lângă el.

- Domnule Pannassave, rosti ea încet, parcă temătoare.

- Da, frumoasă doamnă, răspunse marinarul, fără să se supere aşa cum se temuse ea, ba chiar plin de bunăvoinţă.

- Aş avea o mică întrebare. Transportul acesta de argint îl faci pentru Rescator?

Vajnicul lup de mare tocmai se pregătea să-şi desfacă batista şi să şi-o aşeze pe faţă, ca să se ferească de bătaia prea puternică a soarelui. Dar la auzul unei asemenea întrebări sări ca muşcat de şarpe, scăpă batista din mână şi privi năuc spre Angelica. Din aerul lui binevoitor de adineauri nu mai rămăsese nimic.

- Uite ce e, doamnă, răspunse el cu voce uscată. N-am auzit bine ce-ai zis adineauri şi-ţi zic drept că nici nu mă interesează să aud ce-ai zis. Fiindcă ştii şi dumneata că nu e sănătos să vorbeşti la loc deschis. Asta ar fi una la mână. A doua ar fi că Rescator ăsta de care vorbeşti dumneata e un pirat creştin, dar e aliat cu turcii şi cu maurii, care va să zică e un om primejdios pe care nu l-am văzut în viaţa mea cum arată şi n-am chef să dau ochii cu el. Şi-al treilea la mână ar fi că eu transport în cală minereu de plumb şi cu asta basta, nu mai avem ce discuta.

Angelica rămase o clipă descumpănită, dar hotărî să nu se lase.

- În regiunea unde am trăit eu minerii numeau asta mată, zise ea. Dumneata văd că-l numeşti pinio, dar întâmplarea face să mă pricep puţin, aşa că mi-am dat seama că e acelaşi lucru. Argint mascat. Mai demult, catârii tatălui meu cărau într-una zgura asta care nu era deloc trasă în lingouri ştanţate de visteria regelui, aşa că nu mă pot înşela, fiindcă am văzut-o de multe ori. Uite ce e, domnule Pannassave, trebuie să stăm serios de vorbă. Vreau să afli tot adevărul...

Şi îi povesti că plecase la drumul acesta lung şi atât de încărcat de primejdii fiindcă era în căutarea unui bărbat pe care îl iubea şi care se ocupase şi el cândva de asemenea lucruri.

- Şi crezi că şi acuma s-ar putea să lucreze tot în breasla asta? răspunse cam cu îndoială căpitanul.

- Eu aşa cred. În orice caz, e un fir de care să apuc ca să caut, să văd unde duce.

Nu cumva auzise domnul Pannassave, tot învârtindu-se în toate părțile pe Mediterana cu comerțul lui, de un bărbat înalt, șchiop, foarte învățat, cu o cicatrice care-i slutea obrazul și care cânta minunat?

Numai că domnul Pannassave dădea negativ din cap la fiecare din semnele acestea de recunoaștere.

- Da'de chemat cum îl cheamă? întrebă el când ea se opri dezamăgită. Că tocmai asta e cel mai important.

- Nu știu. Fiindcă fără îndoială că a fost nevoit să-și schimbe numele, altminteri...

- Ehei, e greu al dracului, cocoană! Dacă nici cum îl cheamă nu-l știm, e curat cum am căuta acul în carul cu fân! Bine-a zis cine-a zis că dragostea-i oarbă și te pocnește din senin când i se năzare ei! Asta nu-i vorbă-n vânt, zău!

Și rămase adâncit în gânduri. Neliniștea de mai înainte, de când cu discuția despre mată* și pinio, i se risipise, dar rămânea concentrat și neîncrezător.

- Uite ce e, cocoană, zise el într-un târziu, n-am să mă apuc acuma să mă leg de gusturile dumitale și nici să te bat la cap că de ce te-agăți dumneata de omul ăla șchiop și cu fața crestată, când lumea e plină de băieți frumoși, drepți ca brazii, cu obrăjei de catifea și cu nasul exact la locul lui, ba mai și poartă numele de li l-a dat tac-su și mă-sa când l-a făcut, nu ca ăsta, de nici nu știi cum l-o mai fi chemând. Dar mă rog, e treaba dumitale și n-am să mă bag eu acuma ca să-ți țin predici. Doar nu mai ești o copiliță care cică tot ce zboară se mănâncă, ești femeie în toată firea și-ți dai seama pe ce lume trăiești. Da'ce vreau eu să-ți zic e că nu e cazul să tragi prea mare nădejde de la treaba asta, fiindcă pe urmă cu nădejdea rămâi. Eu am priceput unde vrei dumneata să bați cu pinio și cu argintul de-l căra tatăl dumitale cu catârii și-așa pe dincolo. Da' vorba e că pe lumea asta nu e numai un câine scurt de coadă și șmecheria asta cu pinio n-o știe numai omul ăla de-l cauți dumneata. Prin părțile astea o știe toată lumea și n-au avut nevoie să vie omul ăla ca să-i învețe. Taică-meu, Dumnezeu să-l ierte, ducea pinio de colo până colo de când eram eu copil. Era și el tot un fel de Rescator, ca să zic așa, doar că era mai mititel, nu ca alții. Alde Rescator ăsta de-acuma, de nu-l știe nimeni pe alt nume decât așa, ăsta e curat mai rău ca un rechin. Cică ar fi venind din America de Sud, acolo a stat până acuma toată viața. Alții cică a stat numai câțiva ani, că l-a trimis regele Spaniei ca să puie mâna pe comorile incașilor. Eu așa cred, că acolo s-a făcut el om, că nu putea să umble el cu miere și să nu-și lingă deștele, că doar vorba aia, om e și el, nu? Și p-ormă, când și-a făcut omul suma, a zis că să vie-ncoace și să lucreze pe cont propriu, fără regele Spaniei și fără nimeni pe capul lui. Când a apărut el în Mediterana, s-a zis cu rescatorii mai mărunți, gata. Cine s-a supus și a vrut să lucreze pentru el, bine, cine nu, aleluia, s-a pomenit cu corabia scufundată și dacă a scăpat cu viață și cu bulendrele de pe el înseamnă că a avut noroc. După cum am mai auzit și eu, chestia asta se numește că a pus monopol. Măcar că, dacă stăm strâmb și judecăm drept, nu e chiar așa rău nici cu monopolul ăsta al lui.

*Mată – produs metalurgic, intermediar între minereul brut și produsul finit. (n.trad.)

Ba chiar aş zice că afacerile merge-acuma mai bine. Schimbi mai uşor ce ai de schimbat. mai poţi orişicât ca să respiri. Înainte, până puneai mâna pe trei fire de argint pe piaţă, te vedea Dumnezeu. Era numai cu ţârâita şi rar pupai un căuş-două, zău dacă te mint, mi se lipise burta de spinare. Şi nu numai mie, la toţi! Dacă un negustor avea de făcut o afacere, să zicem cu mătăsuri sau cu cine ştie ce, în Orient, unde, de la cămătari, numa'că să te ferească Dumnezeu să ai de-a face cu şobolanii ăia nenorociţi, că ăia pentru un doi la sută dobândă-n plus, ar omorî şi pe mă-sa şi pe tac-su! Turcii, cred şi eu, nici gând să dea marfa pe ochi frumoşi, nu? Şi uite că chestiile astea ne dădeau pe toţi cu roatele-n sus, de nu mai era chip să mâncăm şi noi o coajă de pâine. Acuma, de când cu monopolul lui Rescator, e argint cât vrei pe piaţă şi bani gârlă. De unde? Dracu ştie, şi-ţi zic drept că nici nu mă interesează ca să ştiu, vorba e că e din belşug.

Şi Melchior Pannassave scuipă mulţumit, dar păstrând şi un uşor aer de îndoială.

- Da' asta nu-i tot, urmă el. Fiindcă e la mintea cocoşului că dacă o chestie le prinde bine la unii, înseamnă că pierde alţii, nu? Aşa că vezi bine că n-avea cum să le convină la toţi. Mai ales la ăia de şedea cu bucile pe lada de bani şi nu dădea decât atâtica, cu nişte dobânzi de te căpia, împătrit şi încincit! Alde regii ăştia, ducii şi alţi granguri, la ăştia cred şi eu că nu le convine! Nu mai departe decât regele Spaniei, de şade pe mormane de aur şi adună mereu din Lumea Nouă, adună, adună, parcă l-ar lua cu el în mormânt, să aivă de cheltuială pe lumea ailantă! Şi crezi că numai el? Toată plevuşca asta măruntă, duci şi prinţi de trei scaieţi, ducele Toscanei, dogele Veneţiei, fie chiar şi jigodiile alea de cavaleri de la Malta! Astora îţi închipui dumneata că le convine? Păi cum să le convină, ai! Spune-mi dumneata mie cum să le convină? Că dacă se vede dumnealor cu cuţitu-n beregată, să dea banu numa' la cursu' la care umblă el, cum mama dracului să la convină? Vezi? Că lor le convenea înainte, când belea omu' cu dobânzile lor de câini nenorociţi, da' acuma i-a luat mama dracului pe toţi. Păi mai mă duc eu la ei să iau cu cinci sute la sută, când găsesc colea, la oricine, cu zece sau hai să zic cel mult cinşpe la sută? Mai mă duc? Ia zi, mai mă duc? făcu el înfierbântat.

- Nu ştiu, zâmbi amuzată Angelica, dar bănuiesc că nu.

- Păi vezi! izbucni triumfător Melchior Pannassave. De-aia nu le convine lor...

Şi adăugă o înjurătură plină de năduf.

- Prin urmare, patronul dumitale e un adevărat salvator pentru o lume-ntreagă...

Chipul marsiliezului se întunecă dintr-o dată.

- Am zis eu că e patronul meu? M-ai auzit dumneata pe mine că zic aşa ceva? Fii serioasă, cocoană, nu vreau să am nici în clin nici în mânecă cu piratul ăla blestemat!

- Da, dar din moment ce dumneata transporţi argint, iar monopolul e al lui... Parcă ziceai că cine lucrează pentru el bine, cine nu....

- Ete ziceam! Ziceam, şi? Ce dacă ziceam? Crezi că dacă am zis şi eu o vorbă, acuma gata, hodoronc-tronc că aşa e!

Se înălţă puţin, scuipă supărat peste bord şi continuă:

- Uite ce e, fată frumoasă, p-acilea pe la noi nu prea e bine să zici prea apăsat pe nume la orişice treabă. Că văz că nu prea eşti dedată cu lumea asta a noastră. Acilea nimeni nu umblă să-şi bage nasul unde nu-i fierbe oala şi nici nu vrea ca să vadă prea de aproape cutare sau cutare chestie. Dacă m-am apucat de o funie, n-am nevoie să ştiu de ce e agăţată. Nici la un cap nici la altul, pricepi dumneata cum vine asta? Principalul e că-i prinsă bine şi eu mă ţin de ea până-mi fac treaba. Uite, eu iau o încărcătură de-asta de pinio de la Cádiz sau de la mama dracului, în orice caz din Spania. Bun! Şi trebuie să duc marfa în cutare loc din Levant, o dată colo, o dată dincolo, după cum umblă piaţa. O duc, o descarc frumos, îmi iau dreptul meu pentru ce-am făcut, fie bani fie scrisori de schimb cu care pot să mă duc la orice bancher din Messina, din Genova, ba chiar şi la spurcaţii ăia de algerieni dacă aşa-mi trăzneşte mie prin cap să mă duc tocmai la ei la dracu-n praznic. Mi-am luat plata şi p-aci ţi-e drumul Melchior băiete, înapoi la Marsilia să papi bănuţii! Când am dat de fundul pungii, sus pe punte şi dă-i bătaie, să fac alţii! Aşa că vezi şi dumneata cam cum vine treburile pe acilea pe la noi... Nu e bine să te amesteci în fiertura altora, aia e!

Şi, rostind cuvintele acestea care închideau în ele cam toată filozofia lui, Melchior Pannassave îşi desfăcu batista şi şi-o aşternu pe faţă, semn că a încheiat discuţia şi că vrea să se odihnească după masă, ca orice creştin adevărat.

<<Dacă m-am apucat de o funie, n-am nevoie să ştiu de ce-i agăţată. Nici la un cap nici la altul...>> Angelica simţea cum cuvintele astea ale lui Melchior Pannassave i se învârteau prin cap şi n-o lăsau să-şi pună gândurile în rânduială. Era legea de fier a locurilor de aici, în care se amestecau atâtea pasiuni şi interese potrivnice încât orice binefacere trebuia uitată. Nu putea supravieţui decât cel ce dovedea memorie scurtă, ceilalţi piereau, Atâta doar ea n-avea de gând să se supună acestei legi. Apucase un fir şi era hotărâtă să se ţină de el cu toată înverşunarea, şi nu-i dea drumul până nu-i află amândouă capetele.

Numai că, pentru moment, firul acesta părea să i se destrame între degete, devenind ireal ca un fum şi pierzându-se în albastrul nemărginit al cerului. Mişcarea neostoită a valurilor, razele arzătoare ale soarelui şi tot tabloul din jur făceau ca realitatea să devină tulbure ca o legendă şi nepătrunsă ca un vis îndepărtat. Se gândea că ţărmurile mării acesteia zămisliseră atâtea mituri ale antichităţii şi că asta nu era ceva întâmplător.

<< Nu, eu nu sunt pe urmele unui mit... Nu caut legenda unui erou dispărut, care nu-şi mai are locul în lumea celor vii... Încerc să dau de drumul pe care l-a putut urma el în lumea sta unde nu prea e bine să zici pe nume la orice, dar e ceva de miraj în jur care nu îngăduie să vezi limpede ce ai în faţa ochilor...>>

- Mi-aţi povestit lucruri foarte interesante, domnule Pannassave, zise ea cu o voce tare. Vă mulţumesc.

Marsiliezul înclină cât putu el mai graţios capul şi, înainte de a se întinde pe banca de lângă cârmă, rosti condescendent:

- Ei, păi am şi eu olecuţă de carte...

Spre seară, la orizont se iviră scânteierile albe ale unui munte cu crestele acoperite de zăpezi.

- Vezuviu! rosti Savary, cu un fior adânc de religiozitate.

Micul mus, cocoțat pe parâmele din vârful catargului, strigă aproape în aceeași clipă că se zărește o pânză în depărtare. Toți cei de pe micul lor vas tresăriră și își ațintiră privirile într-acolo, dar abia peste câtva timp reușiră să vadă corabia ceva mai deslușit. Era o brigantină, o navă frumos alcătuită, cu o siluetă suplă și rapidă. Un vas de război.

- Ia vezi, strigă căpitanul, ce pavilion are?

- Francez! strigă Mucho, nu fără încântare în glas.

-Atunci e-n regulă, răsuflă ușurat Melchior Pannassave. Înalță pavilionul Ordinului de Malta.

- Dar de ce nu înălțați pavilionul nostru, cel francez? se miră Angelica. Din moment ce sunt niște compatrioți...

- Cocoană, iar îți bagi nasul unde nu-ți fierbe oala, mârâi căpitanul. Nu ridic pavilionul francez fiindcă nu-mi place de francezii care umblă pe mare în vase de război spaniole, de-aia! Pricepuși?

Nava nou-apărută părea că are de gând să taie calea micii corăbii a lui Melchior Pannassave. Înainta cu siguranță, impunătoare, cu flamurile fluturând semeț în vânt.

- Candela și parastasele lor de câini nenorociți! gemu disperat căpitanul. Jigodiile astea vor să controleze încărcătura! Mă și miram să fie oameni de treabă! Și nici nu-i cinstit. Suntem în apele napolitane, nu franceze, și chiar dacă am fi, Franța nu e-n război cu Cavalerii de Malta, ca să percheziționeze ei navele malteze... Bag mâna-n foc că ăștia-s niscaiva pirați care dezonorează steagul francez, cum fac atâția pe balta asta afurisită... Să mai vedem ce dă din ei, măcar că eu încredere nu prea mai am...

Brigantina manevra ca să se apropie de Frumușica. Strânsese cea mai mare parte din pânze și pe bord se ghicea o agitație vie. Apoi Angelica văzu plină de surprindere cum pavilionul francez cobora de pe catarg, în locul lui înălțându-se unul necunoscut.

-Steagul marelui duce de Toscana! exclamă Savary. Înseamnă că sunt pirați francezi care au obținut dreptul de a-și vinde prada la Livorno, la Palermo și la Napoli.

-Ușurel, ușurel, că încă mai e până pune ei laba pe noi, mormăi marsiliezul. Văd că lepădăturile astea nu se lasă cu una cu două, așa că pregătiți-vă de bal, dragii mei! Că dacă nu le-o plăcea și lor...

Pe duneta brigantinei se afla un bărbat înalt și voinic, în redingotă roșie și cu o pălărie mare cu pene, care se uita țintă spre nava lor printr-un ochean lung. Când îl luă de la ochi, Angelica observă că era mascat.

- Nu vă spuneam eu că e groasă? scrâșni aproape mulțumit Melchior Pannassave. Când un căpitan de vas își pune masca înainte de a aborda un alt vas, e clar că nu prea e lucru curat la mijloc!

Alături de cel ce părea să fie căpitanul brigantinei se ivise acum un altul, mic și gras, cu o mutră de om numai bun de ridicat în spânzurătoare, care ținea în mână o portavoce. Cel înalt întinse mâna după ea, o luă și o duse la gură.

- Ce încărcătură aveți? strigă el în italienește.

- Plumb adus din Spania pentru cavalerii de la Malta! răcni tot în

italieneşte Melchior Pannassave.

- Altceva nimic? răsună trufaşă vocea bărbatului înalt de pe puntea brigantinei, de data asta însă în franţuzeşte.

Ghicise de bună seamă, după accentul lui Melchior Pannassave, că avea de-a face cu un francez.

- Şi ierburi pentru fierturi! adăugă marsiliezul, tot franţuzeşte.

Tot echipajul brigantinei, înşirat pe lângă balustradă, de unde urmărea discuţia asta, izbucni într-un hohot uriaş de râs la auzul unei asemenea încărcături nevoiaşe. Un barcaz nenorocit, nişte pârliţi care duc buruieni! Pannassave făcu cu ochiul către ai săi.

- Taci, că-i bine aşa, rosti el cu un aer pişicher. Am nimerit-o cu buruienile, te pomeneşti că asta are să-i îngreţoşeze şi-o să se ducă-n mă-sa şi să ne lase-n pace!

Numai că bărbatul cu redingota roşie, după o scurtă discuţie cu rotofeiul de lângă el, duse din nou portavocea la gură şi strigă:

- Strângeţi toate pânzele şi pregătiţi scrisorile de încărcătură! Venim să controlăm declaraţiile voastre!

Cuvintele astea îl făcură pe Pannassave să se învineţească de furie.

- Da' ce şi-o fi închipuind piratul ăsta de apă dulce? Că legea o face el? Dacă a dat şi el o dată de oameni cinstiţi, acuma gata, are el dreptul să le bage pumnul pe gât? Nu-i nimic, las'că-i pregătesc eu o scrisoare de încărcătură de-o să mă ţină minte!

Cei de pe brigantină lăsau la apă o barcă, în care se urcară câţiva marinari înarmaţi cu muschete, sub comanda individului mic şi grăsan care părea a fi secundul navei. Când barca se apropie puţin, văzură că avea un ochi acoperit cu un petic mic şi rotund, de cârpă neagră, ceea ce-i dădea un aspect şi mai puţin îmbietor.

- Mucho, strânge pânzele pe jumătate, rosti Melchior Pannassave cu aerul omului care e hotărât să-şi vândă scump pielea. Scaiano, tu treci la pupa şi stai gata să pui mâna pe vâslă când ţi-oi spune eu. Tataie, fii atent la mine-aici şi vezi cum te mişti. Las' că te-am mirosit eu că eşti mai şmecher decât pari... Fii atent, vino spre mine încet, fii atent... aşa, nu te grăbi, să nu se prindă nenorociţii ăia... Întoarce-te cu spatele la ei... Bun! Uite colea, asta e cheia de la lădiţa cu pulbere. Când virăm, dumneata scoţi repede câteva ghiulele cu încărcături cu tot şi le pui lângă tun, n-are să te vadă, din unghiul ăla ai să fii invizibil pentru ei... Nu acuma, când ţi-oi zice eu... Tunul e-ncărcat gata, dar s-ar putea ca să avem nevoie de rezerve. Nu iei pânza aia pusă pe tun, deocamdată las-o aşa cum e. Poate n-au văzut c-avem şi artilerie, mama lor de scârnăvii...

Pânzele atârnau acum inerte şi Frumuşica plutea în derivă. Barca piraţilor se apropia cu lovituri puternice de vâslă, urcând pe crestele valurilor, pierind apoi în spaţiul dintre ele şi ridicându-se apoi din nou, din ce în ce mai aproape.

Melchior Pannassave puse mâna pe portavoce şi răcni:

- Refuz să vă primesc la bord!

Dinspre barcă şi dinspre brigantină se auziră râsete.

- Distanţa e numai bună, rosti căpitanul cu o voce scăzută. Tataie, treci şi pune mâna pe cârmă.

Scoase, cu o mişcare iute şi îndemânatică, pânza care acoperea tunul ca pe un bagaj oarecare. Luă o făţâie de câlţi pe care o răsfiră la iuţeală cu dinţii, o aprinse şi o vârî în chiulasa tunului, răcnind:

- Doamne-ajută! Ţineţi-vă bine!

Bubuitura fu năprasnică iar mica ambarcaţiune fu atât de tare scuturată de şocul reculului încât toţi cei de pe punte se treziră azvârliţi cât ai clipi pe jos. Un nor gros de fum negru şi înecăcios îi învăluia, ne mai lăsându-i să vadă nimic, doar să audă înjurăturile şi opintelile gâfâite ale căpitanului, care se căznea să încarce pe dibuite tunul pentru o nouă încercare.

Fiindcă de îndată ce fumul se mai risipi, văzură că cea dintâi lovitură nu fusese prea fericită. Ghiuleaua căzuse în apă la câteva braţe* de barca piraţilor şi nu reuşise decât să-i stropească puţin. E drept că aceşti domni trăseseră, se pare, şi o mică spaimă, numai că îndată după aceea se văzuseră vii şi nevătămaţi şi izbucniră în înjurături furioase, înşfăcându-şi muschetele şi pregătindu-se să răspundă în acelaşi chip. Frumuşica plutea mai departe în derivă şi constituia o pradă uşoară pentru un duşman vădit superior.

- Vâsla, Scaiano, vâsla! răcni căpitanul. Trage-i cât poţi! Şi dumneata, tataie, încearcă să cârmeşti numai în zigzag!

Bătrânul cel uscat se dovedi pe dată surprinzător de plin de vână, căci porni să manevreze unica vâslă de la spate cu o asemenea forţă şi repeziciune încât corăbioara asta de jucărie începu să înainteze iar mişcările de cârmă ale maestrului Savary se putură dovedi eficace.

Imediat însă răsună o salvă de pârâituri. Trăseseră muschetele din barca piraţilor care se îndreptau spre ei şi apa din jur clipoci voioasă în stropi mărunţi. Melchior Pannassave scăpă o înjurătură furioasă şi se apucă gemând de braţul drept, care se umplu numai decât de sânge.

- Oh! ţipă Angelica. Sunteţi rănit!

Şi se repezi spre el să-l ajute.

- Scârbele dracului! scrâşni căpitanul, palid deja la faţă. Nu-i nimic, asta au să mi-o plătească ei, prin piele are să le iasă, ai să vezi! Tataie, poţi să te ocupi un pic de afurisitul ăsta de tun?

- Sigur că da! Doar am fost artificierul lui Soliman Paşa!

- Atunci e-n regulă! Închide chiulasa şi pregăteşte câlţii! Mucho, treci la cârmă şi o ţii numa-n zigzag, ai auzit?

Între timp piraţii începuseră din nou să vâslească, de data asta cu şi mai multă îndârjire, aşa că barca lor se apropiase acum la nici cincizeci de braţe şi era fireşte cu prova spre ei. O ţintă destul de greu de luat la ochi. Marea era agitată şi barca sălta în sus şi-n jos pe crestele valurilor, iar mica Frumuşica se mişca şi ea la rândul ei în toate chipurile, ceea ce făcea practic cu neputinţă un tir cât de cât precis, cu un minimum de şansă.

- Predaţi-vă, nătărăilor! răcni bărbatul cu petic negru la ochi.

Melchior Pannassave, ţinându-şi mereu braţul drept din care şiroia sângele, se întoarse spre tovarăşii săi întrebându-i din ochi. Toţi dădură din cap că nu voiau să se predea.

---

* Braţ – unitate de măsură a lungimilor folosită în marină şi egală cu 1,83m.(n.trad.)

Aşa că se întoarse spre barca din faţă şi zbieră din răsputeri:

- Nenorociţilor! Nu v-a scuipat niciodată în boturile voastre de câini un marinar adevărat? Pe voi şi pe hoţul vostru de căpitan? De-aia ţineţi morţiş să veniţi încoace?

Apoi ridică un deget spre Savary şi zise cu voce scăzută:

- Foc!

O a doua bubuitură zgâlţâi din răsputeri ambarcaţia, fumul umplu din nou aerul, făcându-i să tuşească şi să-şi şteargă de zor ochii înlăcrimaţi, dar de data asta, când aerul din jur de mai limpezi, putură vedea în locul bărcii doar resturi de scânduri şi de vâsle, printre care înotau disperaţi câţiva oameni, încercând fiecare să se apuce de câte ceva.

- Asta a fost! oftă uşurat Melchior Pannassave. Acuma, băieţi, toate pânzele sus şi să vedem cum facem ca să scăpăm de nenorociţii ăştia, că dacă...

Un şoc înfundat scutură barcazul lor mic şi neajutorat, făcând-o pe Angelica să simtă cum balustrada de care se sprijinea se topea ca untul încălzit şi că sub picioare avea un sol moale şi rece ca gheaţa, care ceda. Apoi înţelese că avea gura plină de apă sărată şi nu mai ştiu de nimic.

9

Căpitanul brigantinei îşi scoase masca, dând la iveală o faţă încă tânără, arsă de soare şi de vânt, care contrasta plăcut cu ochii lui cenuşii ca oţelul şi cu părul blond şi bogat. Înfăţişarea lui ar fi fost de-a dreptul atrăgătoare dacă n-ar fi avut pe faţă câteva cicatrice care îi dădeau un aer plin de răutate şi de viclenie. Pungile grele de sub ochi trădau pe omul care se deda tuturor exceselor iar tâmplele uşor argintate, în loc să-i confere liniştea cumpănită a maturităţii, accentuau aerul de cruzime al întregii lui înfăţişări.

Se apropie lăsându-şi batjocoritor în jos buza inferioară.

- În viaţa mea n-am văzut o navă să ducă la bord o încărcătură atât de jalnică. Pffff! Pasageri! În afară de vlăjganul acela cu accent din sud care a reuşit să prindă un glonţ cu braţul, n-am pus mâna decât pe slăbănogii ăştia de flăcăi, amândoi nişte neisprăviţi, şi pe doi babalâci pipemiciţi dintre care unul habar n-am de ce s-o fi mascat în negru... Ce socoteli ţi-ai făcut, boşorogule? Ia să te aud!

Şi îşi înfipse degetele lui lungi şi subţiri în bărbuţa lui Savary, trăgând cu răutate în toate părţile.

- Ai? Ia spune! Sperai să duci pe cineva de nas? Să câştigi la schimb? Negru sau alb, nu cred să dea cineva nici măcar douăzeci de ţechini pe ciolanele tale slăbănoage.

Secundul, individul cu peticul negru la ochi, acum parcă şi mai scurt şi mai îndesat decât văzut de departe, întinse un deget tremurător spre bătrânul savant:

- El... moşul ăsta blestemat... a tras cu tunul...l-am... văzut eu... cu ochii mei...

Dârdâia din toate încheieturile şi clănţănea din dinţi atât de tare încât abia reuşea să vorbească. Era ud până la piele şi apucase să petreacă

în apa rece ca gheaţa destul timp până când a doua barcă de salvare a brigantinei ajunsese la locul micului naufragiu să-i pescuiască, pe el şi pe trei tovarăşi ai lui, singurii care scăpaseră. Ceilalţi cinci care fuseseră cu ei în barcă îşi găsiseră moartea în urma înfruntării cu micuţa corabie care le păruse la început cât se poate de inofensivă.

- Nu zău! făcu uluit căpitanul, aţintind privirea lui rece ca de şarpe asupra bietului Savary, care se făcuse mic în faţa lui. E periculos din cale-afară moşneguţul nostru...

Numai că întreaga înfăţişare a bătrânului savant era atât de jalnică şi de neajutorată încât căpitanul nu părea prea sigur că aşa stăteau lucrurile. La urma urmei, secundul său se mai putea şi înşela, tangajul bărcii şi al micului velier fuseseră destul de puternice pentru ca el să nu poată observa prea bine ce se petrecea la cincizeci de braţe în faţa lui, şi care anume din oamenii de pe punte manevrase tunul.

- Nu zău! repetă piratul neîncrezător.

Apoi, cu o ridicare din umeri, se depărtă de grupul destul de puţin impunător format din Savary, Flipot, Mucho şi bătrânul Scaiano, care arătau de-a dreptul jalnic în veşmintele lor murdare de funingine şi şiroind de apă sărată.

Aruncă o privire către Melchior Pannassave, care se ţinea drept şi sfidător, în ciuda durerilor din braţ şi a palorii de pe faţa crispată de suferinţă.

- Tâmpiţii ăştia de provensali! pufni scârbit şi dispreţuitor piratul. Proşti făcuţi grămadă, dar plini de fudulie până peste cap! Ai zice că-s oameni liniştiţi şi care ştiu de glumă, dar când li se năzare lor se apucă să se ia la harţă cu o flotă întreagă. Caraghiosule! Ia zi, ai câştigat mare lucru dacă te-ai apucat să faci pe nebunul? Ai câştigat, bineînţeles, cum să nu câştigi! Un braţ făcut praf şi barcazul cu o ghiulea în burtă, aia ai câştigat! Pe legea mea că dacă nu mi-ar fi plăcut linia bărcuţei tale, aş fi lăsat-o să se ducă la fund, fiindcă altceva nici nu meritai! Dar mi-a plăcut că e drăguţă şi m-am gândit şi că poate găsesc ceva mai acătării la bordul ei. Şi tare mi-e teamă că m-am ostenit degeaba... În sfârşit, aici mai e şi chestie de noroc. Aşa că să ne ocupăm puţin şi de tânărul senior, care am impresia că e marfa cea mai răsărită de pe afurisita asta de coajă de nucă.

Şi veni cu un pas liniştit şi nepăsător spre Angelica, pe care oamenii lui o separaseră de restul prizonierilor. Tremura şi ea ca varga în hainele ude leoarcă, fiindcă soarele apunea şi vântul devenea de-a dreptul rece. Părul şiroind de apă îi atârna pe umeri şi o făcea să-i fie şi mai frig, abia se ţinea să nu clănţăne şi ea din dinţi asemeni secundului.

Căpitanul o examină cu aceeaşi atenţie rece cu care îi cântărise şi pe ceilalţi naufragiaţi.

Sub privirea aceasta cenuşie şi îngheţată, ca de şarpe, Angelica simţi că-şi pierde cumpătul. Se gândea că postavul ud al veşmintelor ei i se lipea de forme, dându-i de gol rotunjimile şi că numai cu mare greutate o mai putea lua acum cineva drept bărbat. Sprâncenele rare ale piratului se ridicară a mirare şi pleoapele i se apropiară, lăsând să străbată o privire plină de cruzime cu care îşi cântărea prada, în timp ce buzele i se desfăceau într-un zâmbet sarcastic.

- Ei bine, tinere domn, s-ar zice că-ţi plac călătoriile, nu-i aşa?

Şi, cu o mişcare iute ca fulgerul, trase spada şi o propti cu vârful de pieptul celei pe care încă o lua drept bărbat, în dreptul deschiderii cămăşii pe care ea încerca într-una, cu mişcări maşinale, să şi-o încheie. Angelica simţi răceala oţelului pe piele, dar nu făcu nici o mişcare şi faţa îi rămase inexpresivă.

- Oh! făcu batjocoritor piratul. Suntem curajoşi, nu? Îmi placi, tinere!

Şi apăsă puţin. Angelica simţea că nervii i se încordaseră gata să plesnească, dar nu făcea nici o mişcare. Deodată, lama ascuţită ca un brici alunecă în deschizătura cămăşii şi, cu o mişcare iute şi precisă, sfâşie pânza cămăşii şi postavul de deasupra, lăsând să se vadă un sân alb şi plin de frăgezime, tablou cu totul neaşteptat într-un asemenea decor.

- Ha! holbă ochii piratul, nevenindu-i să creadă. O femeie! Ia te uită!

Piraţii care asistau cu vădit interes la scena asta izbucniră în râsete şi-n chiote grosolane, începând să schimbe între ei cuvinte fără perdea. Angelica îşi trăsese iute la loc, cu un gest reflex, bucata de ţesătură sfâşiată, dar înţelese că era prea târziu. Iar asta o făcu să se simtă cuprinsă de furie şi ochii începură să-i scapere.

Corsarul continua să zâmbească liniştit. Primul moment al surprizei trecuse şi redevenise stăpân pe el, cântărind noul aspect al lucrurilor, care i se părea mai mult decât interesant.

- Prin urmare, o femeie! Hotărât lucru, azi e ziua surprizei pentru bietul nostru Hermes, fiindcă puţine vase au asemenea noroc ca el! Un moşulică ţicnit care se deghizează în negru, o femeie care se deghizează în bărbat, un marsiliez care se deghizează în om curajos, într-un cuvânt toată lumea se deghizează, până şi bravul nostru secund Coriano, care s-a deghizat şi el în triton! Frumoasă zi, pe legea mea!

Râsetele izbucniră din nou şi se înteţiră imediat la vederea mutrei posace a numitului Coriano, secundul cel scurt şi grăsan, care se vedea de la o poştă că nu gusta deloc gluma căpitanului.

Angelica aşteptă ca hărmălaia să se mai potolească şi completă apăsat:

- Şi un măgar nesimţit şi obraznic, care s-a deghizat în gentilom francez. Şi mai poartă şi spadă!

Pe faţa piratului nu se clinti nici un muşchi şi zâmbetul nu i se stinse deloc. Ba chiar păru încântat de replică.

- Oh! Oh! Deci o cumătră tare de gură! Surprizele continuă deci! O asemenea trufanda se găseşte rar de tot la porţile Levantului! S-ar putea, domnilor, ca ziua asta să nu fi fost pentru noi chiar rea. Ba chiar aş zice că a fost una norocoasă. Un asemenea noroc pe noi! Cine se aştepta la aşa ceva acum două ceasuri? Ia spune, fată frumoasă, de unde eşti de fel? Din Provence, ca ceilalţi de pe coaja voastră de nucă? Sau din altă parte?

Cum Angelica tăcea dispreţuitoare, căpitanul se apropie de ea, o cuprinse de mijloc şi, fără să se sinchisească de mişcarea ei de împotrivire, îi smulse pumnalul de la brâu cu cingătoare cu tot. Mai ales aceasta din urmă părea să-l intereseze în chip deosebit, căci o cântări în mână, şi

desfăcând-o, lăsă să-i alunece una câte una în palmă monezile de aur pitite acolo. Se lăsă dintr-o dată o linişte adâncă şi piraţii înaintară spre ei, cu ochi dintr-o dată scânteietori, numai că o singură privire a căpitanului fu destul ca să-i facă pe toţi să se dea imediat înapoi.

Căpitanul scotoci mai departe printre pliurile cingătorii şi dădu de o legătură de pânză gumată pe care o desfăcu, scoţând de acolo ceva la care nu se aşteptase: scrisoarea de schimb către bancherii din Candia. Îşi aruncă ochii pe ea şi păru dintr-o dată că încremeneşte.

- Doamna marchiză du Pleissis-Bellière... făcu el tulburat.

Apoi, după câteva clipe de şovăire, se hotărî şi înclină uşor fruntea într-un gest de netăgăduită distincţie:

- Să mă prezint, doamnă: marchizul d'Escrainville.

Gesturile, cuvintele şi intonaţia de acum dovedeau fără îndoială o anumită educaţie, cu totul neobişnuită prin aceste părţi de lume. Titlurile sale de nobleţe păreau a fi autentice, omul nu era un impostor oarecare, fiindcă altfel s-ar fi dat de gol. Asta o făcu pe Angelica să spere că, dată fiind condiţia lor comună, va beneficia din partea lui de anumite menajamente.

- Sunt văduva marchizului du Pleissis-Bellière, mareşal al Franţei, rosti ea, şi merg la Candia, unde soţul meu avea afaceri.

Faţa marchizului d'Escrainville se destinse într-un surâs, însă ochii îi rămaseră la fel de reci.

- Să fac şi eu completările de rigoare, se înclină el. Mi se spune Spaima Mediteranei.

Totuşi, după un scurt moment de gândire, o conduse într-o cabină care părea a fi rezervată pasagerilor mai deosebiţi şi în special pasagerelor.

Angelica îşi dădu seama de asta când, în îngrămădeala dezordonată dintr-un vechi cufăr îmbrăcat în piele şi împodobit cu ţinte roşii de aramă, dădu peste toalete femeieşti, europene şi orientale, văluri, bijuterii false, tinichele poleite dar lucrate cu o artă surprinzătoare, câteva perechi de pantofi şi mai multe de papuci turceşti.

Nu-i venea totuşi să se dezbrace de hainele ei. Nu se simţea deloc în siguranţă pe corabia aceasta şi instinctul îi poruncea să fie mereu cu ochii în patru. Scândurile cabinei erau prost montate, aveau goluri între ele şi crăpături, iar ei i se părea că e pândită de acolo de sumedenie de ochi lacomi şi ameninţători. Numai că hainele de pe ea deveniseră o povară chinuitoare, se simţea strânsă în cleşti reci de gheaţă murdară şi frigul o făcea să clănţăne acum de-a binelea din dinţi, fără să se mai poată opri. Până la urmă îşi luă inima în dinţi şi, făcând eforturi să nu se gândească la crăpăturile din pereţii cabinei, se dezbrăcă. Luă la repezeală, în ciuda silei care o cuprindea, o rochie albă care i se păru mai potrivită ca mărime, demodată însă şi mai ales de o curăţenie îndoielnică. Când simţi pe trupul ei hainele astea străine, care mai fuseseră fără îndoială purtate şi nu se îngrijise nimeni să le spele, o încercă un sentiment se scârbă şi teamă că astfel îmbrăcată arăta la fel ca o sperietoare, dar strânse din dinţi şi se hotărî să îndure orice neplăcere, păstrându-şi energiile în alte scopuri, mai importante. Aruncă pe umeri un şal spaniol de lână groasă şi călduroasă, curat şi fără mirosuri de trup străin, şi asta o făcu să se simtă mai bine. Se ghemui în cuşca în cuşeta îngustă şi rămase aşa

nemişcată multă vreme, roasă de gânduri întunecate. Părul ei năclăit se îmbâcsise de mirosul greu şi greţos al apei de mare, intrat adânc în scândurile cabinei şi în tot ce era în jur. Iar mirosul acesta murdar şi persistent îi provoca o stare permanentă de scârbă atât de puternică, încât îi venea greu să se concentreze.

Se simţea singură aici, în mijlocul mării, pierdută şi părăsită de soartă ca un naufragiat pe o plută şubredă aflată în voia valurilor în mijlocul apelor. Sfărâmase cu mâna ei, plină de hotărâre şi de încăpăţânare, toate legăturile care o ţineau prinsă de existenţa strălucitoare şi confortabilă de până atunci, părăsise ţărmul tihnit şi sigur al vieţii pline de splendori de mai înainte şi plecase singură spre necunoscut, spre un alt ţărm unde iată că n-o aştepta nimeni care să-i întindă o mână caldă şi prietenoasă... Firul era rupt şi nu-şi putea da seama dacă exista forţă în stare să-l lege la loc şi nici unde se putea înnoda. Spera din tot sufletul că acest gentilom-pirat să facă pentru ea o excepţie, de dragul faptului că aparţineau amândoi nobilimii franceze şi, în virtutea acestei presupuse solidarităţi de castă, să accepte să-o ducă la Candia. Da, dar acolo? Ce avea să facă ea la Candia, fără bani şi fără nici un fel de mijloace, fără prieteni, fără nimeni care să-i întindă o mână de ajutor? Singurul reper de care se agăţase cu deznădejde era un nume, atât, numele acelui negustor arab, Ali Mektoub... Apoi îşi aduse aminte că era, de bine de rău, consul al Franţei în Candia, deci acolo trebuia să se afle un locţiitor. Îl putea căuta, să-i ceară sprijinul. Numai că nu-şi mai amintea numele lui. Rocher? Pocher?... Nu, altfel îl chema, nu Pocher... Dar cum, Dumnezeule sfinte?... Rocher... nu, nu Rocher... sau...?

Din toropeala asta o treziră ţipete şi suspine care izbucniră brusc undeva. Plângea o femeie. Raze subţiri, de un roşiatic limpede, se strecurau printre crăpăturile scândurilor şi, când deschise uşa cabinei, o izbi în faţă lumina sângerie a ultimelor sclipiri ale apusului soarelui, ca un bulgăre de jeratic ce abia mai pâlpâie, cufundat aproape cu totul în mare, inundând apă şi cer cu lumina sfârşitului, tristă şi rău prevestitoare. Angelica îşi puse mâinile la ochi, orbită, dar ţipetele izbucnite din nou, la câţiva paşi de ea, o făcură să privească speriată într-acolo. În faţa ei, doi bărbaţi înşfăcaseră o fată, aproape un copil, care se zbătea din răsputeri, ţipând după ajutor. Unul din ei o ţinea de braţe, în timp ce celălalt îi mângâia aprins sânii, silindu-se să-i ridice poalele şi rânjind cu toată figura lui lată şi jegoasă, care nu mai cunoscuse apa de la ultima ploaie.

Angelica simţi într-o clipă cum i se urcă sângele la cap.

- Daţi-i drumul! ţipă ea ascuţit.

Şi, cum cei doi nu păreau a fi auzit cuvintele ei, făcu doi paşi şi smulse tichia soioasă de lână din capul celui care o imobiliza pe nefericita copilă.

Lipsit pe neaşteptate de un asemenea accesoriu, care pentru orice adevărat lup de mare făcea parte din însăşi fiinţa lui şi e tot atât de importantă ca şi capul, dacă nu cumva chiar mai valoroasă în multe cazuri, individul lăsă prada şi întinse mâinile după preţiosul bun a cărui pierdere era pentru el mai gravă decât orice alta.

- Hei! zbieră el mânios. Tichia mea, cocoană! Dă-o-ncoace!

- Nu zău! exclamă Angelica. Uite ce fac cu tichia ta, scârnăvie neruşinată! Poftim! Du-te şi ţi-o ia!

Şi aruncă peste bord zdreanţa jegoasă, a cărei atingere o umplea de scârbă.

Fata se trase iute din strânsoarea celuilalt, dar nu plecă. Privea scena cu ochi mai, plini de uimire, nevenindu-i a crede că se putea întâmpla un asemenea lucru de neînchipuit.

Cât despre cei doi haidamaci, aceştia holbaseră şi ei ochii la tichia care zburase drept în apă, privind-o tâmp cum plutea pe valuri, apoi privirile li se întoarseră spre Angelica. După ce şocul surprizei se mai potoli, îşi dădură coate cu înţeles unul altuia.

- Atenţie, grohăi unul din ei, asta-i cocoana pescuită adineauri de pe barcazul ăla, cocoana cu brâul burduşit cu scuzi de aur. Şi cum alde dom' marchiz al nostru şade cu ochii pe'mneaei, rezultă că...

Celălalt mârâi şi el ceva, câteva cuvinte neînţelese, apoi amândoi rămaseră o clipă nehotărâţi, după care se depărtară încet, aruncând din când în când înapoi priviri ameninţătoare şi pline de neîncredere.

Angelica se întoarse spre fata care rămăsese lângă ea. Părea să aibă aproape douăzeci de ani, deci nu mai era un copil, aşa cum i se păruse la prima vedere. De altfel, numai chipul lăsa impresia asta, cu obrajii palizi pe care străluceau doi ochi negri şi limpezi şi cu părul bogat şi negru care îi venea în valuri pe umerii firavi, fiindcă trupul subţire şi fragil părea unul de adolescentă.

- Cum te cheamă, draga mea? întrebă ea, fără să tragă prea mare nădejde că avea să fie înţeleasă.

Numai că, spre marea ei mirare, fata răspunse:

- Ellis, doamnă.

Şi, fără s-o lase să-şi dea seama ce se întâmplă, îngenunche în faţa ei şi îi sărută mâna cu un respect aproape religios.

- Şi ce faci pe corabia asta? întrebă încurcată Angelica.

Dar în clipa următoare fata, cu o mişcare la fel de neaşteptată, ţâşni înapoi ca o pisică speriată şi se mistui într-unul din nenumăratele cotloană din jur, la adăpostul întunericului din ce în ce mai gros care învăluia acum corabia.

Angelica se întoarse, Marchizul d'Escrainville se uita la ea de pe scara dunetei şi, văzându-l, îşi dădu seama că era acolo de mult timp şi că urmărise fără îndoială toată scena.

Marchizul îşi părăsi postul lui de observaţie şi veni spre ea. Acum, văzut de aproape, arăta de-a dreptul înfricoşător, cu faţa congestionată şi cu ochii scăpărători de furie.

- Văd că se petrec lucruri interesante, scrâşni el. Doamna marchiză se crede tot în mijlocul slugilor ei de acasă. Dă porunci, se poartă ca o înaltă doamnă, pedepseşte când nu-i place ceva. Iar eu trebuie s-o fac să înţeleagă că se află la bordul unui vas de piraţi.

- Chiar? zise ea cu un ton cât putu mai plin de zeflemea. Închipuiţi-vă, domnule marchiz, că nu remarcasem acest amănunt! Îmi scăpase!

Ochii căpitanului aruncară fulgere reci şi tăioase.

- Faci şi glume? şuieră el în culmea furiei. Te crezi în cine ştie ce

saloane de la Versailles? Cu nişte prostănaci care să soarbă cu sfinţenie toate tâmpeniile şi toate obrăzniciile care-ţi curg de pe buzele tale neroade?... Cu coconaşi gingaşi care să şi se târască la picioare?... Care să te implore? Care să plângă după un pupic?... Şi tu să râzi? Să-ţi baţi joc de ei? Ca să poţi spune pe urmă <<Vai, draga mea, nici nu ştii ce plictisitor e, mă adoră, e adevărat, dar mă agasează groaznic>>? Şi pe urmă să umbli cu fiţe şi şiretlicuri muiereşti, să-ţi studiezi în oglindă zâmbete cât mai ucigătoare... Să-ţi faci socoteli chibzuite adânc, cum să-i joci mai straşnic pe degete pe dobitocii care ţi se târăsc la picioare... O mângâiere ăstuia, o sărutare trimisă cu vârful degetelor celuilalt, pentru imbecilul de colo doar o privire, dar una care să-l pună pe jar, să nu-l mai lase să doarmă o săptămână... Ăsta de dincoace nu-mi mai trebuie, gata, nici nu mă mai uit la el, facă ce-o şti... Îl apucă disperarea? Eu ce să-i fac! Se omoară de dragul meu? Îşi trage un glonţ în cap? << Vai, ce amuzant, un gest fermecător, nici nu mă aşteptam să fie atât de spiritual!... Adorabil! Ah! Ah!...>> Când aud chicotelile astea de curvă crescută-n puf, simt că-mi plesnesc urechile şi zău că tare-mi place să le fac să nu se mai audă!

Şi ridică braţul, părând că voia s-o lovească. Se înfuriase şi mai rău cât timp vorbise şi începuse să tremure din ce în ce mai tare, abia abţinându-se să nu urle.

Angelica rămăsese cu ochii pironiţi asupra lui, buimăcită de o asemenea întorsătură.

- Nu te mai uita la mine! răcni el. Lasă ochii-n jos, putoare obraznică! Aici s-a terminat, aici nu mai eşti în saloanele tale unde-ţi stau la picioare toţi maimuţoii ăia care nu-s buni de nimic! Aici ai să te-nveţi şi tu să ştii de frică! Nu te mai uita aşa la mine, n-auzi? S-a zis cu fandoselile şi cu sclifoselile! Îţi bag eu minţile-n cap, putoare nenorocită!

Şi, cum Angelica nu reuşea să-şi dezlipească privirile de pe faţa lui, o lovi cu sete peste obraz, cu atâta putere încât o izbi de peretele de lemn de alături.

- Ah! ţipă Angelica simţind că-i vine să turbeze.

- Ce-nseamnă măgăria asta? N-ai nici un drept să...

- Am toate drepturile! urlă el trăgându-i încă o palmă, de data asta aproape făcând-o să simtă că-i crapă capul în ţăndări. Ai auzit? Aici am toate drepturile de pe lume! Toate drepturile asupra tuturor curvelor fandosite ca tine, care trebuie să-nveţe să-şi plece spinările!... Ai să-nţelegi numaidecât cum stau lucrurile, putoarea dracului! Înainte de a se face dimineaţă, frumoaso, ai să înveţi odată pentru totdeauna ce drepturi am eu şi cine eşti tu! O curvă nenorocită pe care nu dau doi bani! Căţea sclifosită!

Şi mâna i se înfipse cu brutalitate în părul ei, trăgând-o întâi într-o parte şi apoi iute, în cealaltă, astfel încât Angelica îşi pierdu echilibrul şi se simţi târâtă de păr pe scânduri până în cabină, unde marchizul o aruncă jos ca pe o otreapă, trântind uşa în urma lui şi încuind-o cu cheia.

Năucită încă de asemenea întorsătură la care nu s-ar fi aşteptat în ruptul capului şi gemând de durere, Angelica rămase întinsă jos pe podele, fără să aibă puterea să se ridice. Nu-şi putu da seama cât stătuse aşa, când auzi din nou cheia răsucindu-se în broască, semn al unei noi vizite.

Îşi adună puterile şi ţâşni în picioare pregătindu-se să facă faţă la orice.

Numai că nu era decât secundul Coriano, îmbrăcat acum în schimburi uscate, deşi la fel de jegoase şi de urât mirositoare, care venea cu un felinar, însoţit de un negrişor speriat ce ducea o tavă. Coriano atârnă felinarul într-un cui bătut sus, în dreptul ferestrei minuscule, porunci negrişorului să pună tava pe podea lângă Angelica, apoi o cercetă îndelung cu singurul său ochi, care părea însă mai scormonitor decât o pereche întreagă. Cu un plescăit nemulţumit din buze, ridică spre ea un deget murdar, care mai păstra încă urme de grăsime şi de sos, după care îl aţinti spre tava de lângă ea şi porunci scurt şi aspru:

- Mănâncă!

Se îndreptă spre uşă, se întoarse din prag ca să-i mai arunce o ultimă privire ameninţătoare, şi ieşi răsucind cu grijă cheia în broască. Îndată ce-l văzu ieşit, Angelica nu mai putu rezista aromelor îmbietoare ce veneau spre ea de pe tava aşezată alături. Gogoşi de creveţi şi supă de scoici, portocale şi o sticlă de vin vechi parfumat. Lăsă la o parte orice reţinere şi înfulecă totul, cu o poftă pe măsura postului ţinut până atunci şi a oboselii prin care trecuse în ultimele ore. Era cu adevărat la capătul puterilor, sleită de oboseală, de spaime şi de dureri, aşa că masa asta o ajută să se mai întărească şi să poată încerca să vadă lucrurile în faţă.

Se gândi că ar fi fost cazul să se odihnească, poate chiar să încerce să adoarmă, să-şi recapete puterile, dar chiar în clipa când voia să se urce în cuşetă, auzi afară pasul măsurat şi liniştit al marchizului d'Escrainville.

Simţi că-i vine să urle, să sfărâme tot ce era în jur...

Piratul descuie uşa şi intră fără grabă. Era înalt şi asta îl silea să stea puţin aplecat sub tavanul jos de scânduri negeluite. Lumina roşcată şi tulbure a felinarului bătea pe faţa lui de jos în sus şi Angelica se gândi că ar fi fost un bărbat de-a dreptul frumos, cu tâmplele uşor argintii, cu faţa arsă de soare şi de vântul sărat al mărilor şi cu ochii cenuşii şi limpezi, dar rictusul plin de cruzime care-i deforma gura făcea ca cicatricile de pe faţă să-i de un aer sălbatic şi înspăimântător.

- Ei, ia să vedem, rosti el batjocoritor, aruncând o privire spre tava goală, doamna marchiză a binevoit să onoreze modesta noastră ospitalitate halind toată crăpelniţa?

Angelica rămase tăcută şi dispreţuitoare, cu faţa întoarsă spre perete. Simţi mâna lui aşezându-i-se pe umăr şi se scutură violent, refugiindu-se în colţul cel mai depărtat al cabinei strâmte. Căuta cu disperare din ochi o armă, ceva cu care să se poată apăra, dar nu găsea nimic potrivit, iar privirile lui de pisică la pândă o scoteau din sărite.

- Nu, mititico, lasă figurile că nu ţine! făcu el în zeflemea... Cu mine nu, mai ales în seara asta. Fiindcă în seara asta facem socotelile şi urmează să plăteşti.

- Dar nu v-am făcut nimic, încercă Angelica să protesteze.

- Ei, asta-i bună! râse el sarcastic. Dacă nu tu, atunci surorile tale * ...Mă rog, hai, treacă de la mine, admit că mie nu mi-ai făcut nimic.

---

* Aluzie la un pasaj din fabula *Lupul şi mielul* de Jane de La Fontaine, unde lupul, la dezvinovăţirile speriate ale mielului că el nu l-a înjurat niciodată, răspunde: <<Dacă nu tu, [illegible] fraţii tăi >> (n.trad.)

Dar le-ai făcut altora destule, aşa că meriţi chelfăneala de adineauri de o sută de ori mai puţin! Ia zi, câţi ţi s-au târât la picioare, ai? Zi, s-aud şi eu!

Angelica era îngrozită de sclipirile de nebunie care-i apăruseră în priviri şi căuta disperată un loc pe unde să poată scăpa.

- Ce se întâmplă, frumoasă doamnă marchiză? Nu cumva începe să ne fie frică? Ah, dac-ai şti ce frumoasă eşti aşa!... Îmi placi , pe legea mea că-mi placi de o mie de ori mai mult aşa... Nu mai eşti mândră? Nu mai dai porunci? Unde-ţi e măreţia? Nu mai e mult şi-ai să te târăşti în genunchi şi ai să implori cu lacrimi în ochi! Îmi cunosc eu marfa, ştiu eu cum trebuie manevrată!...

Şi marchizul îşi desfăcu cingătoarea, azvârlind-o, cu sabie cu tot, pe cuşeta îngustă, apoi îşi scoase şi cureaua de la pantaloni şi, cu o neruşinare plină de cinism, începu să-şi desfacă prohabul.

Angelica apucă disperată ce-i căzu în mână, un mic scăunel pe care îl aruncă din răsputeri spre el, cu gând să-l lovească. Marchizul se feri rânjind de proiectilul acesta destul de puţin primejdios şi făcu doi paşi mari spre ea, cuprinzând-o cu putere în braţe şi încercând s-o sărute. Înnebunită de gura care i-o căuta pe a ei, Angelica ridică faţa şi îşi înfipse dinţii în obrazul lui, strângând cât putea.

- Căţea ticăloasă! răcni marchizul scos din minţi.

Cuprins de o furie turbată, o înşfăcă din nou şi dădu s-o trântească pe podea. Începu o luptă sălbatică şi tăcută, întreruptă numai de gâfâielile aprige care răsunau ciudat în încăperea aceea minusculă cu pereţi de lemn care amplificau orice sunet.

Angelica simţea că e la capătul puterilor. Încercă o ultimă zvârcolire, silindu-se să-şi înfigă unghiile în ochii marchizului, dar acesta se feri şi o izbi cu sete cu capul de stâlpul de la un colţ al cabinei, trântind-o apoi cu atâta putere de podele încât o făcu să simtă că-i plesneşte capul de durere, apoi se prăbuşi cu toată greutatea trupului lui masiv peste ea, sufocând-o. Ea era cu totul lipsită de vlagă şi simţea cum ultimele picături de viaţă i se scurg din trup, nu mai avea forţă decât să-şi răsucească într-una capul într-o parte şi-n alta, înnebunită de apropierea feţei pline de răutate care se apleca rânjind deasupra ei, pândindu-i ultimele tresăriri.

- Uşurel, uşurel, fetiţă frumoasă şi dulce... Uşurel... Aşa, uite că acum te-ai cuminţit... Lasă-mă să te privesc mai de aproape, da?

Mâinile lui puternice îi sfâşiară corsajul şi în clipa următoare îi simţi buzele lacome şi ude de dorinţă plimbându-i-se pe sâni, în timp ce urechile îi erau zgâriate de grohăitul lui fericit. Cuprinsă de o repulsie de nedescris, se încordă ca să se smulgă din strânsoarea asta, dar cleştele de fier se strânse şi mai nemilos în jurul mijlocului ei iar trupul greu al marchizului aproape că o strivi, ne mai lăsând-o să răsufle. Apoi una din mâinile lui îi desfăcu cu brutalitate picioarele şi îi sfâşie toată rufăria de dedesubt, făcând-o să simtă că înnebuneşte de disperare. În clipa când se simţi luată cu totul în stăpânire, trupul ei zvâcni aprig, într-o ultimă încercare deznădăjduită de scăpare. Groaza şi scârba o scoteau din minţi, şi-şi dădu seama inconştient că reuşise să-l lovească sau să-l zgârie, fiindcă marchizul izbucni într-un torent de urlete şi de sudălmi, izbind-o de

mai multe ori cu capul de podea, până aproape îşi pierdu cunoştinţa. Începu să ţipe de durere şi de scârbă, simţind că-i vine să vomite, dar fu nevoită să îndure minute în şir tortura acestei posedări furioase, de animal care o sfâşia adânc şi nemilos şi să audă în urechi icnelile şi grohăiturile lui ca de mistreţ fericit în smârcul în care se bălăceşte la largul lui.

Când el se ridică în sfârşit, simţea că dogoreşte toată de ruşine, de umilinţă şi de revoltă.

Marchizul o ridică încet cu o mână, privi pânditor expresia răvăşită care i se citea pe faţă, apoi îi dădu drumul cu aceeaşi brutală nepăsare, lăsând-o să se prăbuşească moale şi inertă la picioarele lui.

- Uite, aşa-mi plac mie femeile, zise el cu un rânjet dispreţuitor. Şi dacă ai mai şi plânge, ai fi şi mai frumoasă. Ei, nu-i nimic, ajungem noi şi acolo, pentru început e destul de bine...

În timp ce vorbea îşi punea haina de postav roşu şi îşi strângea grijuliu cingătoarea, cu gesturi de om liniştit şi sigur de el, care se îmbracă pur şi simplu ca să plece undeva unde are treabă.

Angelica rămăsese trântită jos. Se ridică puţin, sprijinindu-se într-o mână în timp ce cu cealaltă încerca să-şi pună cât de cât în ordine veşmintele ferfeniţite de pe ea. Părul ei bogat şi mătăsos din totdeauna atârna acum greu şi năclăit, acoperindu-i faţa ca o perdea care parcă o mai ferea de ruşinea cumplită care o mistuia fără încetare şi lăsându-i descoperită ceafa plecată a umilinţă chinuită.

D'Escrainville îi trase o lovitură de picior, răcnind dintr-o dată plin de furie:

-Plângi, putoare! Plângi, n-auzi? Plângi odată, lepădătură!

Angelica reuşi să-şi ţină lacrimile şi să îndure fără crâcnire loviturile lui de picior. Începu să plângă abia după ce el ieşi pe uşă, cu acelaşi pas egal şi nepăsător, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Atunci un şuvoi de lacrimi fierbinţi i se prelinse pe obraji şi toată deznădejdea, umilinţa şi scârba izbucniră într-un plâns mut, fără gemete şi fără suspine. Se ridică încet şi cu greutate, cu tot trupul cuprins parcă de friguri şi străbătut de ace ascuţite şi dureroase, se aşeză pe marginea cuşetei şi rămase neclintită, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji. Plânsul acesta, în loc s-o uşureze, devenea din ce în ce mai chinuitor. Primejdiile prin care trecuse în ultimele zile, lupta aceasta neîntreruptă a bărbaţilor din jurul ei, care se dovedeau a nu fi decât nişte animale cumplite, mânate de instinctul sălbatic al împerecherii, suferinţele îndurate şi sentimentul că acest calvar se afla abia la început, toate astea începeau să-i macine curajul şi puterea de a înfrunta greutăţile din calea ei.

Îi ţiuiau ascuţit în urechi cuvintele bătrânului deţinut scăpat din lanţuri: <<Prada de peşte e a cormoranului, aurul e al piratului, femeia e la toţi...>>

Izbucni în hohote care îi scuturau spasmodic trupul sfâşiat de dureri şi de neputinţe. Ţinea dinţii încleştaţi, ca să nu scape nici un geamăt, nici un sunet care să-i consfinţească înfrângerea, dar suspinele înăbuşite răsunau totuşi a durere şi disperare între pereţii sărăcăcioşi de lemn, închizând-o într-un colţ de lume în care se simţea singură, străină şi condamnată.

Abia târziu, spre miezul nopţii, la uşă se auzi un zgâriat uşor, care

o făcu să ridice fruntea, însuflețită dintr-o dată de o nădejde nouă și nelămurită.

- Cine e? întrebă ea temătoare, cu glas abia auzit.

-Eu, Savary.

10

- Permiteți să intru? șopti bătrânelul strecurându-și prin deschizătura ușii fața lui înnegrită de pinio.

- Sigur că da, maestre, răspunse Angelica încercând grăbită să-și aranjeze cât de cât zdrențele de pe ea, măcar să fie acoperită decent. Noroc că nemernicul de căpitan n-a mai încuiat ușa când a plecat.

- Hm! făcu Savary aruncând o privire asupra dezordinii cumplite din cabină, care pentru un ochi exersat spunea multe.

Și se așeză la celălalt capăt al cușetei, cu ochii lăsați pudic în jos.

- Vai, doamnă! Mă văd silit să mărturisesc că de când mă aflu pe corabia asta n-am nici un motiv să mă mândresc că aparțin speței bărbătești. Vă cer iertare pentru toți ceilalți de același sex cu mine...

- Nu e vina dumneavoastră, maestre Savary.

- E vina mea și numai a mea. Am fost sfătuită de atâtea ori să nu plec, și n-am ascultat. Acum... dacă ai tras vinul, trebuie să-l bei, cum zicea cineva, demult... În sfârșit, principalul e că până acum am scăpat cu viață. Dumneavoastră la fel, și asta mi se pare esențial. Bietul nostru prieten Pannassave cum o mai duce?

- Rău, doamnă. Are febră mare și delirează.

- Și dumneavoastră? Nu vă expuneți cine știe căror pedepse dacă se află că ați venit încoace?

- Nu risc prea mare lucru. Cel mult să fiu biciuit, sfărâmat cu bâtele și atârnat de degetele mari de vergile de jos, după cum cred că obișnuiește și distinsul nostru marchiz.

Angelica se simți scuturată de un fior de gheață.

- Omul acesta e îngrozitor, domnule Savary! Am senzația că e în stare de orice!

- Da, doamnă, aveți dreptate. Și asta fiindcă e fumător de hașiș...

Bătrânul farmacist avea o figură plină de îngrijorare.

- Da, urmă el, mi-am dat seama de asta de cum l-am văzut, după privirea aceea cu sclipiri de nebunie, de om căzut pradă halucinațiilor. Oamenii care fumează planta asta blestemată, adusă din țările arabilor, au adevărate crize de demență. Suntem într-o situație cu adevărat critică, asta-i realitatea...

Și își frecă îngândurat una de alta mâinile lui uscate. Angelica îl privi și îi trecu prin minte gândul deprimant că singurul ei sprijin în clipa de față rămânea bătrânelul acesta slab și neputincios, ridicol cu părul lui alb fluturând ca o coamă caraghioasă în jurul feței uscate și cu reflexe cadaverice din cauza nuanțelor de albastru și verde întunecat ale pielii, care în lumina chioară și roșiatică a felinarului bătea într-un vânăt sinistru, care ar fi îngrozit pe oricine în afară de ea.

Dar bătrânul Savary se dovedi mai tare decât s-ar fi așteptat. Îl auzi vorbindu-i cu voce scăzută și îndemnând-o să nu-și piardă curajul și

să aibă răbdare. În câteva zile, spunea el, puteau evada.

- Să evadăm? Cum să evadăm? Şi unde, maestre Savary? Credeţi că aşa ceva ar fi cu putinţă?

- Şşşt! Nu mai vorbiţi aşa tare!... E drept că nu e deloc lucru uşor, dar s-ar putea să ne fie de folos faptul că Pannassave e omul lui Rescator. Nu ştiu dacă v-aţi dat seama de asta până acum, dar eu ştiu sigur. Pannassave e unul din puzderia de căpitani de vas, de pescari şi de neguţători care lucrează pentru piratul ăsta. Am vorbit cu el şi mi-a spus drept că aşa e, cum bănuiam eu. E vorba de o reţea imensă a traficului cu pinio şi în reţeaua asta chiar şi cel mai neînsemnat om, fie el musulman, fie creştin, are garanţia că n-are să ajungă niciodată să putrezească în calele negustorilor de sclavi. Chiar dacă pică pe moment în mâinile lor, Rescator are oameni care nu se ocupă decât cu asta, cu eliberarea oamenilor lui. Are complici în toate părţile, aproape că nu e corabie unde să nu-şi fi strecurat spioni de-ai lui. Mai ales pe corăbiile de piraţi. De-asta are atâţia inşi care lucrează pentru el, fiindcă se ştie că nu-i părăseşte la nevoie şi cheltuieşte oricât ca să-l scape până şi pe cel mai neînsemnat barcagiu care-l slujeşte...

Savary tuşi ca să-şi dreagă glasul şi se apropie de urechea ei, şoptindu-i tainic:

- Vă spun cu toată certitudinea că are oamenii lui şi pe corabia asta... Mi-a spus Pannassave. Are o hârtie misterioasă pe care o ţine într-o pânză ceruită, care urmează să-i servească drept semn de recunoaştere pentru cei de aici de pe corabie. Nu prea sunt eu lămurit cum vine asta, dar sistemul e foarte bine pus la punct şi bineînţeles că e secret. Sentinelele care-l păzesc au să-l ajute să fugă. Nu încape nici o îndoială, Pannassave ştie ce spune!

- Cum, şi chiar credeţi că printre oamenii acestui sinistru d'Escrainville ar putea fi şi complici de-ai lui Rescator care să-l ajute pe Pannassave să scape? Dar îşi riscă viaţa, maestre Savary! Şi-o pot pierde foarte uşor! Şi ce ar avea de câştigat?

- O avere, doamnă! În reţeaua asta a traficanţilor de argint, complicii care ajută la evadarea unuia din mâinile piraţilor sau ale negustorilor de sclavi pot câştiga nişte sume... ameţitoare! Dacă am înţeles eu bine, e o invenţie a lui Rescator, stăpânul ocult al Mediteranei, pe care am avut şi noi primejdioasa cinste să-l întâlnim. Nimeni nu ştie dacă acest Rescator e din Barbaria sau dacă e turc, spaniol, francez sau italian, dacă e renegat sau musulman născut-crescut în credinţa lor, dar un lucru e sigur: că e pirat, dar nu face deloc casă bună cu piraţii negustori de sclavi. Albi, negri, indiferent de culoare, dacă fac comerţ de carne vie, toţi sunt duşmanii lui. Are o avere fabuloasă, care se pare că i-a venit tocmai din traficul cu argint şi asta-i face să turbeze pe ceilalţi piraţi, care nu reuşesc să înţeleagă cum se poate îmbogăţi un pirat fără să facă şi comerţ de marfă vie. De oameni. Şi nu numai piraţii ceilalţi sunt împotriva lui, dar şi veneţienii, genovezii, cavalerii de la Malta, algerienii lui Mezzomorte sau turcii care neguţează la Beirut. Toţi l-ar sfâşia de viu dacă ar putea pune mâna pe el, numai că Rescator e neînchipuit de puternic, tocmai fiindcă oamenii care lucrează pentru el îi sunt extrem de devotaţi, fiindcă o duc bine şi se simt ocrotiţi împotriva altor rechini. Ştiţi ce mi-a spus Pannassave? Că a

reuşit să salveze o parte din încărcătură şi, chiar dacă ajunge gol puşcă la Rescator, acesta tot are să-i dea bani ca să-l despăgubească şi să-şi poată lua altă corabie, mai mare şi mai frumoasă decât Frumuşica. Numai că până atunci trebuie să aşteptăm ca omul ăsta de ispravă să se facă bine...

- Numai să nu dureze prea mult! Ah, maestre Savary, cum să vă mulţumesc pentru omenia pe care mi-o arătaţi? Dumneavoastră nu m-aţi părăsit, aţi rămas alături de mine tocmai acum, când eu nu vă mai pot fi de nici un ajutor! Ba dimpotrivă, o povară!

- Doamnă! sări aproape ultragiat bătrânul. Dumneavoastră vă închipuiţi că eu aş putea uita vreodată cu cât suflet v-aţi străduit să-mi faceţi rost de licoarea sacră pe care ambasadorul persan i-a adus-o în dar regelui nostru? Aţi făcut enorm pentru cauza ştiinţei, doamnă, iar ştiinţa este unica mea raţiune de a exista! Şi nu numai asta, dar mai ales respectul pe care-l vădiţi pentru ştiinţă, preţuirea pe care aţi arătat-o mereu acestei nobile preocupări, mai ales asta, doamnă, mă face să nutresc pentru dumneavoastră un devotament fără margini! O femeie care vădeşte atâta respect pentru ştiinţă, pentru preocupările obscure ale savanţilor, pentru truda lor migăloasă şi dispreţuită de atâta lume, o asemenea femeie nu merită deloc să dispară în întunecimile unui harem ca să devină acolo jucăria poftelor scârboase ale cine ştie cărui musulman necioplit. Iată, doamnă, de ce sunt hotărât să nu mă las până nu vă văd scăpată din nenorocirea asta care v-a lovit.

- Maestre! Vreţi să spuneţi... că asta mi-e soarta pe care mi-o rezervă marchizul d'Escrainville?

- Nu m-ar surprinde prea mult să fie aşa.

- Bine, dar aşa ceva e cu neputinţă! E un aventurier, e drept, ba încă unul mârşav din cale-afară, dar toate au o limită! Marchizul e francez, ca şi noi, iar familia lui e de viţă veche! Nu văd cum s-ar putea naşte în mintea lui un proiect atât de monstruos!

- Nu vă faceţi iluzii, doamnă, suspină bătrânul clătinând din cap cu scepticism. Omul acesta şi-a petrecut mai toată viaţa pe mările Levantului. Straiele de pe el sunt într-adevăr cele ale unui gentilom francez, asta nu se poate nega, dar sufletul lui, dacă o fi având aşa ceva, sufletul lui e al unui oriental! Şi de câinoşenia sufletului musulman nu poate scăpa nimeni, nici el! În orient dispreţul faţă de femeie e respirat o dată cu aburul cafelei, aşa că d'Escrainville ori va încerca să vă vândă, ori se va hotărî să vă păstreze pentru el...

- Dumnezeule! Nici una din perspectivele astea nu mi se pare cât de cât... Cum, şi altă posibilitate nu există?

- Ba da, doamnă. De-asta îmi îngădui să vă sfătuiesc să nu vă mai frământaţi atâta. Nu mai avem mult până la Messina, cel mai apropiat târg de sclavi, şi sper că până atunci Pannassave se face bine şi o să ne putem pune planul în aplicare.

Discuţia aceasta cu Savary se vădi a avea darul s-o mai liniştească, aşa că a doua zi Angelica se trezi plină de curaj şi de speranţe renăscute. Cum deschise ochii, avu surpriza de a-şi găsi alături, pe cufărul îmbrăcat în piele, costumul ei de postav cenuşiu, spălat, călcat cu grijă, iar la picioarele

patului cizmuliţele, lustruite lună. Porni să se îmbrace în grabă, silindu-se să se gândească numai la Savary şi la planurile lui îndrăzneţe, ca să nu-şi mai amintească de îngrozitoarea scenă din ajun. Încerca să se convingă că trebuia să facă un efort de voinţă. Dacă ar fi părut prea abătută, asta ar fi făcut-o să cadă pentru totdeauna sub stăpânirea corsarului, aşa că ar fi fost bine dacă ar fi reuşit să pară cât mai nepăsătoare şi mai stăpână pe ea. Cum soarele începea să bată cu putere pe ferestruica mică a cabinei, încălzind-o din ce în ce, se gândi că era bine să iasă pe punte. Aici nu era nimeni şi asta o făcu să se simtă uşurată. Oricât de hotărâtă ar fi fost ea să se ţină tare, era totuşi mulţumită să nu se vadă supusă prea curând la încercarea asta. Rămase un timp liniştită, bucuroasă că nu vine nimeni şi silindu-se să se convingă că avea mai mare nevoie de voinţă decât oricând.

Dintr-o dată însă izbucniră ţipete sfâşietoare de copil, care o smulseră din gândurile ei şi o făcură să se încordeze dintr-o dată, pregătindu-se instinctiv de înfruntări noi.

Există lucruri la care o femeie care a adus pe lume copii nu poate asista fără să simtă răscolindu-se în ea instinctul orb şi primitiv al luptei. Ţipetele de groază ale unui copil aflat în primejdie o fac să tresară şi să alerge în ajutor, chiar dacă nu e vorba de copiii ei. Iar Angelica, la auzul vocii micuţe, înnebunite de groază, care sfâşia aerul din jur ca un pumnal ascuţit, simţi fiori adânci care treziră în ea puteri nebănuite.

Înaintă câţiva paşi, neştiind bine de unde veneau ţipetele. I se păru apoi că se aud şi râsete de bărbaţi, pline de cruzime, şi nu mai stătu o clipă pe gânduri. Ţâşni înainte, sări cât ai clipi peste cele câteva trepte ale dunetei, de unde se auzeau ţipetele, şi rămase buimăcită, ne înţelegând ce se petrecea.

Un matelot sprijinit cu un şold de balustradă ţinea suspendat deasupra apei un copil de trei sau patru ani, care ţipa ca din gură se şarpe. Îl înşfăcase de guler şi ar fi fost suficient să slăbească puţin degetele pentru ca micuţul să se prăbuşească de la înălţimea aceea de opt picioare în valurile reci.

Ceva mai la o parte, marchizul d'Escrainville privea scena zâmbind cu cruzime, înconjurat de câţiva oameni din echipaj care păreau să facă un haz nemaipomenit.

La câţiva paşi de grupul lor, o femeie cu privirile rătăcite, ţinută bine de alţi câţiva marinari, se zbătea în neştire să scape, dar cu dinţii strânşi, fără să scoată un cuvânt. Marchizul d'Escraiville se întoarse spre ea şi rosti câteva cuvinte într-o limbă pe care Angelica n-o înţelegea deloc, probabil greceşte.

Toţi piraţii care o ţineau îi dădură drumul ca la un semn şi femeia se lăsă în genunchi venind aşa spre marchiz. Când ajunse la picioarele lui, lăsă capul în jos şi rămase în poziţia asta, părând că şovăie.

Marchizul rosti scurt ceva neînţeles, la care matelotul dădu drumul copilului, făcându-se că-l scapă, ca să-l prindă apoi cu cealaltă mână. Înnebunit de groază, copilul ţipă gutural ceva în care Angelicăi i se păru că desluşeşte cuvântul <<mamă>>. E un cuvânt care sună aproape la

---

*Picior - unitate de măsură a lungimilor, aproximativ egală cu a treia parte dintr-un metru. (n. trad.)

fel în mai toate limbile pământului.

Femeia fu apucată de spasme şi se aplecă mai mult, începând să lingă cizmele marchizului, ceea ce smulse un uragan de răcnete şi de ovaţii entuziaste din piepturile piraţilor care urmăreau scena. Atunci Piratul de lângă balustradă aduse copilul până deasupra punţii şi îl aruncă spre femeia de la picioarele marchizului ca pe un pisoi netrebnic care a făcut murdar. Femeia se năpusti pătimaşă la el, strângându-l la piept să-l fărâme, în timp ce marchizul izbucnea într-un hohot de râs cu rezonanţe neomeneşti, de nebunie.

- Uite, aşa-mi place mie să se poarte o femeie cuviincioasă! Să lingă cizmele stăpânului! Să fie femelă şi atâta tot! Ha! Ha!...

Angelica simţea cum se revoltă în ea tot ce era mândrie şi conştiinţă a demnităţii ei de fiinţă omenească. Străbătu cu paşi hotărâţi pasarela, veni până în faţa Marchizului d'Escrainville, care rămăsese cu un rânjet tâmp întipărit pe figură, şi îi trăsni din răsputeri o palmă care aproape că-i culcă tâmpla pe umăr şi răsună asurzitor pe puntea corăbiei, făcând pe toată lumea adunată acolo să amuţească.

- Ha! icni marchizul ducând mâna la falcă.

Rânjetul nu i se ştergea de pe faţă. Privea cu ochi nedumeriţi apariţia asta neaşteptată a unui paj cu ochi ce aruncau scântei şi se aţinea plin de obrăznicie în faţa lui.

- Eşti fiinţa cea mai mârşavă, cea mai de nimic, cea mai scârboasă pe care mi-a fost dat s-o văd vreodată, zise ea cu dinţii strânşi.

Abia acum rânjetul de pe faţa corsarului începea să se şteargă şi un val de sânge îi urca în obraji, în timp ce ochii aruncară scântei de nebunie. Ridică mâna în care ţinea biciul scurt de care nu se despărţea niciodată şi curelele vâjâiră scurt, sfâşiind aerul cu un şuier prevestitor de nenorocire. Angelica avu timp să ridice braţele asupra capului, apărându-se, şi îndată după ce primi lovitura, ridică semeaţă fruntea şi-l scuipă pe marchizul d'Escrainville drept în ochi.

Toţi priveau încremeniţi. Nimeni nu îndrăznea să facă nici o mişcare, rămăseseră îngroziţi şi uimiţi în acelaşi timp de ce păţea comandantul lor, pe care nu-l mai văzuseră şi nu şi l-ar fi închipuit niciodată într-o asemenea postură...

Să fie tratat în asemenea fel de o sclavă, de faţă cu oamenii lui, pe propria lui corabie...

Cu mişcări încete, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, marchizul îşi scoase batista şi se şterse pe obraz. Numai paloarea ca de mort care i se aşternuse pe faţă trăda furia turbată din el, gesturile îi erau cât se poate de fireşti. Un bărbat se ştergea pe faţă cu batista, cu mişcări aproape distinse, de om care ştie să se folosească de un asemenea rafinat accesoriu. Atât. Dar pe faţa de un alb nefiresc, bolnăvicios, urmele de degete şi rănile mici provocate în ajun de dinţii Angelicăi răsăreau ca nişte cioburi de marmură roşie.

- Prin urmare doamna marchiză binevoieşte să ridice din nou capul, reuşi el să articuleze cu o voce înăbuşită. Doctoria administrată aseară se pare că n-a fost suficientă ca să-i domolească ţâfnele războinice, nu?

Păcat! Numai că n-o putem lăsa aşa pe doamna marchiză du Plessis. Ar fi păcat să nu ne îngrijim de o asemenea distinsă persoană. Din fericire, mai avem şi alte leacuri...

Se întoarse brusc spre oamenii lui şi mugi plin de furie:

- Ce mai aşteptaţi şi nu puneţi mâna pe căţeaua asta împuţită? Înşfăcaţi-o şi în cală cu ea!

Angelica nici nu apucă să-şi dea seama ce se întâmpla, că se trezi apucată zdravăn de braţe puternice şi dusă mai mult târâş pe scara îngustă de lemn care cobora spre pântecele corăbiei. Marchizul d'Escrainville venea şi el în urma micului grup care străbătu un culoar îngust şi se opri în faţa unei uşi păzite de un ins care abia se zărea în întuneric.

- Deschide uşa! strigă poruncitor marchizul şi omul scoase un inel de chei şi deschise una după alta mai multe încuietori ale uşii groase.

Intrară în cala navei, o încăpere largă şi joasă, având în mijloc piciorul catargului mare, strâns zdravăn în scoabe. În el erau înfipte altele care fixau sumedenie de inele, de care erau prinse lanţuri de fier. Jur împrejur se stârni o oarecare mişcare. Siluete întunecate se ridicară într-un zgomot de fiare şi aşteptară supuse în umbră.

- Desfă-le lanţurile! porunci marchizul paznicului de la uşă.

- Cum adică? Să-i desferec?

- Da. Doar am vorbit destul de limpede.

- Pe toţi? mai întrebă neîncrezător paznicul.

- Pe toţi! mârâi marchizul.

- Păi ... E cam cu primejdie... că doar vă dădeţi şi dumneavoastră seama că alde ăştia...

- Şi ce dacă? Fă cum ţi-am spus, nu te mai întinde la vorbă! Le scoţi fiarele şi îi aliniezi în faţa mea, să stau de vorbă cu ei.

Cam cu îndoială, paznicul trecu pe la fiecare din inşii aflaţi aici şi porni să descuie închizătoarea cătuşelor pe care aceştia le purtau în jurul gleznei. Cei astfel eliberaţi se ridicau pe rând, aruncând priviri neîncrezătoare. Chipurile lor jegoase, cu bărbi încâlcite, frunţile joase care abia se vedeau de sub tichiile care arătau că sunt oameni de-ai mării şi basmalele roţii pe care unii le aveau la gât, semn că erau de felul lor piraţi, toate astea nu le dădeau deloc o înfăţişare prea liniştitoare. După feţe puteai ghici că se aflau printre ei francezi, italieni, arabi, ba chiar şi un negru cu o statură de uriaş, cu pieptul tatuat în tot felul de culori ce alcătuiau un desen complicat şi greu de desluşit.

Marchizul îi privi cum se aliniaseră în faţa lui, apoi gura i se lărgi într-un surâs sarcastic şi din gât i se auzi ceva care semăna a râs. Apoi se întoarse spre Angelica.

- S-ar zice, scumpă doamnă, că un singur bărbat nu e-n stare să vă potolească. Aveţi prea mari mâncărimi pentru ca un singur muritor să le poată facă faţă. Să încercăm cu mai mulţi. Ia priviţi-i puţin pe aceşti domni, nu-i aşa că sunt drăguţi?... Sunt cei mai încăpăţânaţi oameni de pe corabia mea şi din când în când mă văd silit să-i pun în fiare ca să le aduc aminte ce e aceea disciplină. Cei mai mulţi din cei pe care-i vedeţi aici n-au mai avut de luni de zile dreptul de a se mai înfrupta din plăcerile unei escale. E neîndoielnic că acum, când au cinstea să se afle în faţa doamnei marchize... vor şti să aprecieze la justa lor valoare deliciile pe

care doamna va binevoi să li le ofere.

Şi îi dădu brânci spre grupul lor, în întunericul unde părul ei de aur străluci o clipă ca o apariţie nepământeană.

- Isuse Christoase! exclamă unul din prizonieri.

- E pentru voi, băieţi! strigă marchizul. Spor la treabă!

- O femeie, măiculiţă! ţipă extaziat altul.

- Da, o femeie! Ştiţi ce aşteptă doamna de la voi? Hai daţi-i bătaie!

Şi, cu un râs de nebun, marchizul ieşi împreună cu paznicul şi cu ceilalţi, iar în urma lor se auziră cheile răsucite pe rând în broaştele uşii.

Bărbaţii o cercetau cu privirile, fără să facă nici o mişcare. Păreau cu toţii pironiţi locului.

- Fraţilor, am eu vedenii sau asta-i o femeie? făcu unul.

- Ba... parcă femeie ar cam fi, rosti cam cu îndoială altul.

Speriată Angelica dădu să zică ceva, dar într-o clipă două mâini grele o prinseră ca într-un cleşte de fier. Negrul cel înalt şi voinic se apropiase de ea pe la spate şi o cuprinse, prinzându-i sânii în palme şi frământându-i cu lăcomie. Angelica scoase un ţipăt ascuţit şi porni să se zbată, înnebunită de cleştii mari şi negri pe care-i simţea şi îi vedea pe pieptul ei. Râsetele negrului izbucniră vesele şi fericite ca o trâmbiţă de alamă şi dădură curaj celorlalţi să se apropie.

- Femeie e, fraţilor, gemu fericit unul din ei. Femeie e, zău că-i femeie, ia uite ce ţâţe colea la ea... Ah!

Şi individul îi trase cu putere o bucată din cămaşă, care se rupse cu un sunet ascuţit, dezvelindu-i pieptul. Imaginea asta păru să electrizeze dintr-o dată grupul din jurul ei, care începu să se strângă, cu ochi aprinşi şi cu guri lacome care înghiţeau în sec. Mâini pofticioase se întinseră tremurând şi gemete fericite, de dorinţă grăbită, se auzeau de ici de colo. Angelica, crispată sub atingerile lor grosolane, se încordă şi izbi din răsputeri cu piciorul, care lovi la întâmplare. Răsună un plescăit zemos şi înfundat şi în clipa următoare unul din haidamaci răcni sălbatic, apucându-se cu mâinile de faţă.

Înţelese însă că n-avea nici o şansă să scape. Din toate părţile o cuprindeau mâini aspre şi tremurătoare care o strângeau şi o pipăiau cu înfrigurare, paralizându-i mişcările. Se simţea mângâiată cu neruşinare de mâinile astea murdare care ajungeau în cele mai intime părţi ale trupului ei şi nu se putea împotrivi, erau prea multe şi mâinile ei nu se mai puteau mişca. Apoi îşi dădu seama că o legaseră de încheieturi şi, până să înţeleagă de ce, se trezi trântită jos, cu alte mâini dibace legându-i gleznele şi desfăcându-i picioarele, în timp ce degete aspre ca nişte căngi se străduiau să-i rupă pantalonii de pe ea. Când îşi dădu seama de asta, scoase dintr-o dată un urlet de-a dreptul neomenesc pe care nici ea nu şi-l recunoscu şi se încordă într-un efort suprem, să scape din strânsorile astea cumplite. Nu reuşi decât să iuţească mişcările acestor oameni harnici şi pricepuţi, care întăriră legăturile şi îi înfundară o cârpă soioasă în gură, ca să nu mai ţipe. Tâmplele începură să-i vâjâie şi ace mărunte porniră să-i înţepe ochii cu nenumărate puncte de foc, care o înnebuneau de usturime. Încercă să muşte, dar cârpa din gură n-o lăsa să se apere nici aşa. Umbrele care forfoteau în jurul ei se mişcau ca într-

un coşmar cum nu mai trăise niciodată şi simţea că acum avea să moară...

Brusc, în încăpere răsunară câteva pocnituri seci, ca nişte focuri de muschetă. Apoi îşi dădu seama că erau plesnituri de bici şi văzu cum cei din jurul ei se depărtau în grabă. Reuşi să se ridice puţin, aşa legată cum era, şi-l văzu pe secundul cel bondoc şi chior, Coriano, care pocnea în toate părţile, fie în gol, fie pe spinările şi pe umerii prizonierilor din cală, care băteau grăbit în retragere.

Paznicul de adineauri îngenunche lângă Angelica şi, cu un pumnal ascuţit ca un brici, îi tăie legăturile, ajutând-o apoi să se ridice în picioare. De cum se văzu eliberată, îşi scoase cârpa murdară din gură, simţind că-i vine să vomite de scârbă, şi încercă să-şi aranjeze puţin ţinuta. Părul îi era ciufulit, hainele de pe ea arătau ca vai de lume, dar scăpase neatinsă.

- Pune-le fiarele feciorilor ăstora de căţele puturoase şi încuie-le bine! răcni Coriano cu o voce metalică către paznic.

Şi părându-i-se că acesta nu se mişcă destul de repede, îi trase un picior cu atâta putere încât paznicul aproape că fu aruncat spre catargul gros de care atârnau lanţurile. Angelica se uita la secund cu un sentiment în care frica se amesteca nedesluşit cu recunoştinţa. Micul şi grăsanul Coriano, a cărui înfăţişare ei îi păruse până acum mai curând hazlie, arăta acum cu totul altfel. Din unicul lui ochi ţâşneau fulgere, faţa rotundă şi grăsană i se crispase într-o strâmbătură furioasă şi din toată ţinuta lui se desprindea o autoritate ameninţătoare şi plină de forţă. Numai că haita mârâia furioasă. Câinii nu se lăsau îndepărtaţi de ciolan cu una cu două şi mulţi din ei nu păreau să aibă de gând să se supună. Fără să stea pe gânduri, Coriano scoase de la brâu un pistol şi îl descărcă la întâmplare în înghesuiala de trupuri care se strângeau în faţa lui. Îndată unul din vlăjganii care nu se lăsau încătuşaţi la loc se prăbuşi cu un urlet de durere. Asta păru să-i facă pe ceilalţi să se supună, căci se aşezară cuminţi şi aşteptară ca paznicul să le pună cătuşele, dar evitau să se uite spre secund, poate de teamă să nu li se citească în priviri ura şi setea de sânge.

În clipa aceea în prag îşi făcu apariţia marchizul d'Escrainville, la fel de liniştit şi de sigur pe el ca totdeauna.

- De ce te amesteci, Coriano? întrebă el cu un glas în care se ghicea supărarea. Ordinul de a li se scoate fiarele l-am dat eu.

Auzindu-l, rotofeiul secund se întoarse pe călcâie iute ca fulgerul, părând că în clipa următoare îi va face fărâme.

- Tu ai poruncit asta, dobitocule? mugi el încordându-şi braţele, parcă gata să-l înşface de beregată. Tu le-ai dat-o pe mână pe femeia asta, ai? Tu le-ai dat-o?

- Da, răspunse rece marchizul, făcându-se a nu lua în seamă cuvintele grele. Eu sunt singurul care are dreptul să stabilească pedepsele pentru sclavii îndărătnici.

Coriano se încordă tot, plecând fruntea ca un mistreţ care se pregăteşte de atac.

- Eşti nebun de-a binelea! zbieră el turbat. Faci praf o avere, arunci o femeie care valorează saci de aur pe mâinile gunoaielor ăstora, ale viermilor ăstora nenorociţi! S-o distrugă porcii ăştia, scursurile astea scârboase, otrepele astea! Va să zică nu-ţi ajunge că a doua brigantină

ne-au capturat-o cavalerii de la Malta la Tunis, vrei acuma să ne ruinezi de-a binelea pe toţi! După ce că te-ai trezit mare deştept şi le-ai pus în palmă brigantina cu marfă de şase mii de piaştri la bord, acum ai uitat şi că oamenii n-au mai văzut partea lor de pradă de şase luni de zile? Că ne pică numai cu ţârâita câte un barcaz nenorocit de pe care nu culegem nimic, asta nu te interesează, nu? Şi când să zicem şi noi că am apucat pe Dumnezeu de-un picior cu minunea asta de femeie, pe care putem scoate cât n-am scos în ani de zile de alergătură grea, hop că domnul marchiz are chef să facă trataţie lepădăturilor ăstora de-aici, fiindcă aşa-i place dumnealui!

Şi Coriano lăsă mâinile în jos, într-un efort de a nu se repezi asupra căpitanului să-l ia la bătaie. Dar furia îi era prea mare, aşa că se descărcă bruftuluindu-l pe şeful nechibzuit.

- O femeia ca asta! Doamne sfinte, e blondă, cu pielea albă, cu ochii ca apa mării, bine făcută, uite colea ce gât de lebădă, ce sâni de statuie, caraghiosule, nici prea înaltă, nici prea mică... Nici prea coaptă, nici prea crudă, taman cum se cere acuma pe piaţă! Nu te gândeşti că a avut destui care s-o înveţe meserie la aşternut şi nu s-a veştejit deloc? Asta mai ţine zece-cinşpe ani de-acuma'nainte, dacă nu mai mult! Că prospătura ştii că nu prea se mai caută, la Istambul cel mai mare preţ îl iei pe o femeie niţeluş copticică, aşa ca asta... Ca asta, pe care-o dădeai să-şi facă mendrele cu ea târâturile astea! Ptiu! Nu te uiţi la ei? O nenoroceau, şi noi rămâneam cu buzele umflate! Dacă nu veneam eu la timp, trebuia să le aruncăm o grenadă ca să-i dăm jos de pe ea! Nu-ţi aduci aminte de italianca de anul trecut, când tot aşa ai fost mare deştept şi te-au apucat dracii? <<În cală cu ea, în cală cu ea!>> Aşa zbierai, Şi cu ce ne-am ales? În loc să ne încasăm frumos bănuţii pe minunăţia aia, a trebuit să-i aruncăm hoitul peste bord. Un sac de aur dat de mâncare la peşti...

Coriano se opri o clipă. Părea acum ceva mai stăpânit, poate şi pentru faptul că marchizul nu-l întrerupea deloc, ci doar îl urmărea indiferent, cu o privire goală de orice expresie.

- Îţi spun eu, căpitane, la târg la Candia are să iasă cu bătaie când o s-o scoatem la vânzare. Au să se încaiere pentru ea, ascultă-mă pe mine, că mă pricep mai bine. O marfă ca asta nu găseşti pe toate drumurile, oricât ai căuta!

Se opri şi începu să socotească pe degete, concentrat:

- Mai întâi că e franţuzoaică, lucru foarte căutat şi al naibii de rar. Franţuzoaicele sunt cele mai ale dracului la aşternut. Al doilea că e femeie cu educaţie, se vede după cum arată şi cum vorbeşte. Bag mâna-n foc că ştie şi să citească. Al treilea e că are caracter, nu ca târâturile alea turceşti care stau ca vacile la muls şi cum le pui aşa rămân, de zici că-s nişte saltele de câlţi. Al patrule că e blondă...

- Asta ai spus-o, întrerupse marchizul indispus.

- Şi al cincilea că e a noastră! Că taman noi am pus laba pe ea şi că noi o să ne umplem de aur, nu alţii! Păi Dumnezeu îţi dă, dar nu-ţi bagă şi-n traistă, aşa că dacă-ţi pică un chilipir d-ăsta nemaivăzut, când ai aşa un noroc porcesc, apăi nu te-apuci să-i dai cu piciorul ca prostul! Eu îţi spun că scoatem pe ea zece mii de piaştri, ba dacă dă Dumnezeu, poate

chiar douăşpe... Exact cât să cumpărăm altă brigantină în locul ăleia pierdute...

Căpitanul ascultase aproape fără să clipească şuvoiul acesta de argumente împletite cu ocări pe care nu le lua în seamă. Chipul lui rămânea imobil, numai gura păstra o strâmbătură de cruzime care nu se stingea niciodată. În sfârşit, se răsuci pe călcâie şi plecă.

Coriano, la rândul său, inspectă dintr-o privire fiarele în care aşteptau, supuşi acum, prizonierii din cală, apoi o împinse pe Angelica afară din iadul acela unde simţise că îşi va afla sfârşitul. Merse cu ea până în cabina ei şi urmări plin de grijă toate mişcările preţioasei prizoniere, cercetând din ochi cabina ca să vadă dacă nu mai era nevoie de ceva.

- Vă mulţumesc din tot sufletul, domnule, zise Angelica încă tremurând de spaimă.

- Aşi, nu-i nevoie, grohăi el plin de grosolănie. Dumneata îţi închipui că mie-mi convine să văd bunătate de marfă dusă pe apa sâmbetei?

11

- Doamna, doamna frumoasa! Ţi-e sete? Vrei să bei?

Era o voce blândă şi caldă, care insista. Deci nu era vis. Angelica se ridică în coate şi privi în jurul ei, dar în prima clipă nu reuşi să desluşească mare lucru în întunericul cabinei. O durea capul, mai ales fruntea îi era străbătută de cuţite şi îşi simţea tot trupul ca de plumb.

- Bea! Ţi-e sete, nu? Bea apă!

Cineva îi întindea o cană de apă rece. Bău şi se simţi imediat uşurată. Într-adevăr, îi fusese îngrozitor de sete.

Apoi privirile i se mai obişnuiră cu întunericul.

- Ellis! exclamă ea cu mirare şi cu bucurie.

Faţa delicată, cu ochii mari şi negri a tinerei din ajun, se contura abia desluşit în umbră, în faţa ei. Ameţeala n-o părăsea prea uşor şi vederea i se obişnuia greu cu imaginile din jur.

- Ştii franţuzeşte?

- Da. Stăpânul a învăţat.

- Şi de unde eşti de fel? Din ce ţară?

- Suntem grecoaică.

- Şi pe corabia asta cum ai ajuns?

- Suntem sclavă. Acum douăsprezece luni stăpânul a cumpărat. Dar acum este săturat de mine... Lasă bărbaţi alţii să chinuie pe mine. Ieri, fără tine...

- Acum unde suntem?

- Aproape Sicilia, în larg. Seara vedem cum luminează vulcan. Lumina asta de vulcan este blestemată. Face fum. Vulcan este rău, doamna.

- Sicilia deci... repetă gânditoare Angelica.

Întinse mâna şi mângâie părul negru şi cârlionţat al fetei. Prezenţa aceasta apropiată şi caldă, aproape ca a unei surori, îi făcea bine şi o reconforta.

- Mai stai puţin cu mine, Ellis...

Fata aruncă în jur priviri temătoare.

- Nu îndrăznim mult timp rămâne... Dar înapoi repede. Eu slujesc pe tine cu drag fiindcă tu bună cu mine... Mai vrei apă?

- Da, sigur, tot îmi mai e sete!... Ajută-mă să-mi scot hainele, parcă simt că-mi ard pielea... Tu mi le-ai spălat şi le-ai călcat ieri? Şi mi-ai lustruit şi cizmele?

- Da, doamna. Eu.

Angelica o mângâie din nou, bucuroasă de gestul acesta adânc omenesc. În pustietatea asta şi în vălmăşagul de primejdii care o pândeau din toate părţile, gestul cald şi apropiat al fetei căpăta valori aproape de neimaginat.

Cu mişcări uşoare şi sigure, Ellis o ajută să-şi scoată cizmele, redingota, pantalonii şi cămaşa. Privea ochii cu cearcăne vinete ai doamnei acesteia care nimerise pe Hermes venind tocmai din Franţa şi sufletul i se umplea de milă şi de teamă.

Angelica se înfăşură în cearşaf şi se lăsă moale la loc pe cuşetă, mai curând o banchetă strâmtă şi tare.

- Îmi era prea cald, zise ea cu un suspin de uşurare. Acum mi-e mai bine...

Ellis ieşi cu paşi atât de uşori încât Angelica nici nu-şi dădu seama când plecase. Corabia avea un balans nu prea puternic, dar perfect ritmat, semn că înainta iute, cu vânt bun din pupa. Din când în când răsuna de undeva de sus, ca un pocnet, câte o pânză umflată pe neaşteptate de o palä puternică de vânt dintr-o direcţie nouă. Atunci izbucneau imediat comenzi scurte, mai curând nişte răcnete neînţelese care răsunau afară pentru mateloţi.

Corabia se ducea astfel spre ţărmuri necunoscute şi Angelica îşi spunea că merge şi ea spre destinul implacabil ce-i fusese scris şi pe care nu şi-l cunoştea. Mereu visase la asta, din ziua când fratele ei Josselin îi strigase: <<Plec pe mare...>>

Iar corabia o purta acum spre dragostea ei dintotdeauna... În timp ce aceasta parcă fugea de ea, ascunzându-se mereu în spatele orizontului... <<Oare Joffrey de Peyrac îşi mai aduce aminte de mine? Mă mai doreşte? se întrebă ea deodată, cu o luciditate de care ea însăşi se simţi îngrozită. M-am lepădat de numele lui. E normal ca el să se fi lepădat de amintirea mea... Cenuşile vulcanilor se împrăştie în toate părţile şi acoperă drumurile pe care nu mai trece nimeni mult timp... Nimeni nu mai poate găsi urmele vechi. Iar eu am să mor sub cenuşa încinsă a vulcanului. E cald, frige, mă înăbuş, mă simt arsă din toate părţile şi ştiu că nimeni n-are să-mi vină în ajutor...>>

Uşa se întredeschise încet şi apăru lumina unui felinar, orbitoare pentru Angelica, ai cărei ochi se obişnuiseră cu întunericul. În lumina fumegoasă văzu faţa ca de argilă plesnită a marchizului d'Escrainville aplecându-se deasupra ei.

- Ei bine, preafrumoasă furie*, te-ai mai gândit? Ai ajuns, în sfârşit, la concluzia că e mai bine să-ţi bagi minţile-n cap?

Angelica stătea culcată pe burtă, cu capul sprijinit pe mâini. Părea

* Furii – divinităţi romane, echivalente ale Eriniilor din mitologia elină, având, printre alte atribute, menirea de a răzbuna pe cei nevinovaţi şi de a pedepsi răufăcătorii. (n. trad.)

o statuie de marmură care strălucea nedesluşit şi tulburător în penumbră, cu sclipirile mate ale umerilor şi cu auriul bogat al părului. Dar imobilitatea ei avea ceva ciudat, care pe marchiz îl intrigă. Era limpede că femeia nu dormea, dar era în întreaga ei înfăţişare ceva care-l nelinişti şi îl aţâţă în acelaşi timp.

Ridică sprâncenele, lăsă felinarul pe masă şi se aplecă deasupra ei luând-o în braţe. Trupul Angelicăi rămase inert iar capul i se lăsă greu pe umărul lui.

Cearşaful căzu, dezvelind frumuseţea strălucitoare a bustului ei de un alb aurit, cu umbre dulci şi armonioase. Marchizul se simţi tulburat de atâta desăvârşire, dar palmele lui simţiră cum trupul acesta nespus de frumos ardea. Tresări. O mişcă aşa fel încât să-i poată vedea faţa, dar capul ei căzu pe spate, parcă tras de greutatea valurilor de păr care unduiau cu reflexe de aur întunecat. Buzele cărnoase, arse acum de febră, surâdeau liniştit şi tainic, rostind abia auzit cuvinte neaşteptate:

- Eşti aici, dragostea mea!.... Ai venit!... iubitul meu...

Printre pleoapele întredeschise, privirea se pierdea undeva, parcă stingându-se din ce în ce.

Ochii marchizului d'Escrainville avură o sclipire de dorinţă pătimaşă şi se plimbară cercetători, de pe chipul pierdut într-o expresie intensă de durere şi de dragoste, pe trupul alb ca ninsoarea, cu sclipiri aurii, pe care îl ţinea la piept.

Peste o clipă însă tresări şi o aşeză pe cuşetă cu infinite precauţii, acoperind-o la loc cu gingăşii de doică.

Afară, chiar lângă uşă, i se păru că vede o umbră ce se furişa spre capătul punţii.

- Ellis! rosti el încet.

Fata se întoarse şi veni spre el, supusă, dându-şi jos vălul de pe faţă şi privindu-l cu ochii ei mari şi întunecaţi.

Marchizul făcu un gest spre interiorul cabinei

- Vezi că femeia asta e bolnavă. Ai grijă de ea.

Angelica era sigură că trăieşte un coşmar. Se afla singură pe o corabie ce se pierdea în întunericul nopţii, plutind spre o destinaţie necunoscută. Auzea limpede şuieratul sinistru al vântului prin corzi, plesnetele pânzelor care se umflau pe neaşteptate şi bufniturile surde ale valurilor care se spărgeau într-una de pântecele corăbiei. Câte o boare de aer trecea din când în când pe deasupra ei, răcorind-o şi făcând-o să simtă un fior slab de viaţă curgându-i prin vine. Auzea mereu clanţa de la uşa cabinei pocnind sec şi uşa deschizându-se spre punte. Nu reuşea să pătrundă cu privirile întunericul din jurul ei, era mereu noapte, o noapte fără lună, dar printr-o crăpătură străbătea din când în când câte o rază slabă de lumină iar la urechi îi ajungeau frânturi slabe de cântece depărtate. O muzică dulce şi cu ritmuri cum nu mai auzise până atunci, ceva care parcă îi amintea de liniştea solemnă a unei biserici.

Făcu un efort şi se ridică. Se simţea neînchipuit de slabă şi avea senzaţia că toată cabina se învârtea cu ea. Rămase câteva clipe ridicată în capul oaselor, aşteptând să-şi mai revină, apoi se sculă din pat, îşi încordă toate puterile şi reuşi să ajungă până la prag, rămânând sprijinită de tocul uşii şi trăgându-şi cu mişcări maşinale şalul cu care era înfăşurată,

căutând să se învelească în el cu totul.

Luna lumina slab, străbătând cu greu perdeaua de nori, dar destul cât să aștearnă cu argint puntea îngustă și pustie. Angelica făcu câțiva pași, înfiorată de plăcere când simți sub tălpile goale atingerea scândurilor care mai păstrau încă ceva din căldura de peste zi.

Două umbre trecură în tăcere prin fața ei și în lumina lunii reuși să deslușească sclipirea unei săbii încovoiate și a țevii unei muschete.

<<Paznici, își zise ea. Pe cine or fi păzind?>>

Încerca să gândească și să înțeleagă ce se afla în jur, dar gândurile i se risipeau imediat, ca nisipul prefirat printre degete. Totul se întunecă apoi și ea se simți din nou clătinându-se în neant, lipsită de orice punct stabil de care să se sprijine. Totuși rațiunea îi spunea nelămurit că se afla acolo, pe puntea lui Hermes. Undeva se legăna un felinar și își dădu seama că trebuia să fi fost al celor doi paznici. Se ridică în apropiere de oblon și prin el putu zări o lumină tulbure și roșiatică ce venea din câteva felinare chioare. Era cala corăbiei, în care se zăreau chipuri albe sau întunecate ce se ridicau spre deschizătura oblonului și Angelica se simți izbită de o duhoare fetidă și grea, de trupuri omenești îngrămădite la un loc, nespălate și pline de sudori dospite.

<< La fel mirosea și în Curtea Miracolelor, își spuse Angelica, și pe băncile pe care erau sclavii care trăgeau la vâsle. Sunt și aceștia tot sclavi... Bieții oameni!...>>

Făcu mai departe câțiva pași, trecând prin apropierea celor doi paznici de adineauri, care tresăriră și se plecară unul spre celălalt, schimbând în grabă câteva cuvinte șoptite. Păreau temători. Poate credeau că au în fața lor cine știe ce suflet rătăcitor?

Apoi spre ea veni o umbră albă și un braț cald și blând o cuprinse pe după umeri.

- Unde erai? Am căutat peste tot! Ai speriat foarte tare. Hai să culci în pat în cabină. Nu stai aici la lună, luna face rău, rău mult! Vino, prietena mea, hai, sora mea, vino!...

Corabia plutea acum stând pe loc, ancorată. Angelica simțea asta după legănatul ușor și parcă sacadat, altul decât cel al drumului drept printre valuri. Se ridică și se rezemă cu spatele de peretele de scândură. Ferestruica mică numai cât pumnul strălucea ca un glob incandescent. Afară era soare puternic și tocmai bătaia lui fierbinte o trezise. Se trase mai într-o parte, să găsească un loc la umbră. În locul tăcerii nefirești de peste noapte răsunau acum în toate părțile zgomote puternice și învălmășite, lipăit de picioare desculțe pe puntea udă, răcnete, izbituri înfundate, fluierături, toate acestea amestecate într-o rumoare de stup întărâtat.

<< Unde mă aflu? >>

Își trecu cu putere mâinile peste față, încercând să înlăture vălul greu care parcă i se așezase pe creier, împiedicând-o să judece și să înțeleagă ce era în jurul ei. Degetele i se părură diafane, aproape transparente. Nu și le mai recunoscu. Părul i se scurgea în cascade mai mătăsoase ca oricând pe umeri și părea impregnat cu un parfum ușor și suav, pe care nu-l mai simțise până atunci. S-ar fi zis că mâini bune și pricepute i-l pieptănaseră îndelung și-l periaseră cu grijă, fără știrea ei.

Îşi căută din ochi hainele şi le văzu lângă ea pe ladă, spălate, călcate şi împăturite frumos.

<< Fără îndoială că Ellis a făcut asta. Ellis, atât de drăguţă şi de bună la suflet, care m-a numit sora ei...>>

Se ridică şi începu să se îmbrace, constatând cu surprindere că hainele fluturau pe ea, de parcă s-ar fi lărgit dintr-o dată. Căută cizmuliţele dar nu reuşi să le găsească, aşa că-şi vârî picioarele în papuci, după care îşi căută îndelung brâul de mătase, fără să dea nici de el.

<< Aha! îşi aminti ea. Mi l-a luat ticălosul de pirat, marchizul d'Escrainville. Cu bani cu tot şi cu scrisorile de credit...>>

Memoria îi revenea puţin câte puţin. Stătea pe marginea cuşetei înguste şi tari încerca să închege la loc frânturi disperate din fapte care acum i se păreau vechi de când lumea. Toate astea parcă se petrecuseră cândva, demult...

Se ridică, simţindu-se nesigură pe picioare. Se sprijini de peretele de scândură şi reuşi să ajungă la uşă, ieşind pe punte. Nu era nimeni, doar dinspre prova se auzea ceva mişcare. Făcu într-acolo câţiva paşi şi aerul tare o ameţi de-a binelea, făcând-o să se clatine, gata să se prăbuşească. Fără să vrea, îşi aruncă privirile înainte şi scoase un strigăt uşor de bucurie şi de surpriză. Se aflau la câţiva paşi de o insulă micuţă, care ridica semeţ spre cer vârful unui munte, iar sus... Angelica nu voia să-şi creadă ochilor: un templu grecesc, mic şi delicat, profilându-şi pe cerul auriu silueta graţioasă, de un echilibru şi de o armonie fără cusur, cum nu mai văzuse decât prin câte o carte. Templul se înălţa singuratic pe culmea cenuşie cu petice de verdeaţă, incredibil amestec de stâncă aridă şi de fertilitate debordantă, încoronată de nestemata asta nemaivăzută ce strălucea în vârful ei ca o perlă dominând tot ce e mai preţios într-o coroană princiară. O corabie ireală, gata să pornească pe mările văzduhului, de o puritate a liniilor cum Angelica nu-şi putuse vreodată închipui că s-ar putea să existe aievea. Văzu apoi că în jurul templului se aflau, ca nişte paznici tăcuţi dar plini de o tainică măreţie, nenumărate coloane ce se înălţau ca nişte crini în mijlocul ierburilor, păstrând amintirea altor timpuri, stinse demult, ale altarelor sacre din vremuri imemoriale. Ruine greceşti...

Privirile i se lăsară în jos şi descoperiră la poalele muntelui un fel de sat, o îngrămădire anapoda de cocioabe ca nişte cuburi fără gust, strânse buluc în jurul unei biserici de o formă ciudată, cum nu mai văzuse până atunci. Îşi aminti vag că grecii erau ortodocşi şi se gândi că aşa arătau probabil bisericile lor, scunde, parcă turtite, exprimându-şi măreţia mai mult pe orizontală.

În afara satului, pe plajă, erau strânşi oameni îmbrăcaţi în negru, bărbaţi şi femei, care priveau cu toţii spre brigantină, urmărind parcă un spectacol.

O uşă se deschise la doi paşi de Angelica şi un bărbat trecu pe lângă ea fără s-o vadă. Recunoscu redingota roşie, care îi păru mai spălăcită, cu broderiile stinse, şi mai ales faţa congestionată, plină de riduri a marchizului d'Escrainville, care părea pradă unei furii cumplite. Îl văzuse şi altădată furios, aplecat deasupra ei, în timp ce ea se zbătea din răsputeri să scape, simţind că se înăbuşea şi că viaţa se scurgea din ea picătură cu

picătură. Chipul acesta care rânjea cu atâta cruzime îi rămăsese săpat prea adânc în memorie ca să nu tresară la vederea lui. Se trase repede înapoi, încercând să se ascundă cât putea mai bine.

În clipa aceea auzi lângă ea o voce care o făcu să tresară:

- Deci eşti vindecată, adevărat! Ai ieşit din cabină noaptea, de asta eşti vindecată! Simţi acum mai bine?

Era Ellis, care se repezise la ea îngrijorată şi fericită că o vedea ieşită din nou din cabină.

- Da, draga mea, ceva mai bine. Dar ce se întâmplă? Ce e cu toată forfota asta?

- Un sclav a evadat, fugit noaptea. Prieten negru la faţă, bătrân, prieten al tău, fugit!

- Savary! gemu Angelica, simţind cum în suflet i se deschidea un gol imens.

- Da, fugit Savary. Şi stăpânul foarte furios, fiindcă iubea mult bătrân, bătrân foarte învăţat, foarte, foarte învăţat. Stăpân furios, furios foarte!

Angelica vru să se repeadă spre prova, de unde se auzea gălăgia, dar Ellis o reţinu cu blândeţe.

- Nu arătaţi acolo, doamna. Stăpânul furios, nebun! Stai aici!

- Bine, dar trebuie măcar să ştiu!...

Văzând-o atât de îndârjită, Ellis suspină şi o lăsă în pace, cu un aer de resemnare tristă şi îngrijorată. Se apropiară împreună cât putură mai mult de locul unde se afla adunată aproape întreaga suflare de pe corabie, încercând să vadă mai mult fără să fie observate, lipindu-se de nişte colaci imenşi de frânghie.

Toată lumea era adunată aici, la picioarele dunetei, şi tot aici se afla şi un grup numeros de oameni care nu puteau fi decât sclavii întrezăriţi de Angelica în fundul calei, ca într-un vis tulbure. Erau aici femei şi copii, bărbaţi în puterea vârstei, băieţandri şi bătrâni neputincioşi, o adunătură de chipuri albe, bronzate, închise sau de-a dreptul tuciurii, un amestec nedefinit de rase şi de veşminte cele mai neaşteptate, de la surtucele solide de postav viu colorat ale sclavilor de pe ţărmul Adriaticii până la burnuzurile arabe sau vălurile întunecate ale grecoaicelor.

D'Escrainville aruncă asupra lor o privire rătăcită, apoi se repezi să-l ocărască pe secundul Coriano, care tocmai urca scara dunetei cu pasul lui apăsat, de om care nu se grăbeşte.

- Poftim! răcni spumegând de furie marchizul d'Escrainville. Uite unde duce slăbiciunea! M-am lăsat dus de nas de hahalera de spiţer, am plecat urechea la toate minciunile lui! Şi ştii ce-a binevoit să facă? A fugit! Al doilea sclav care spală putina de pe corabia asta în mai puţin de o lună! Când mi s-a mai întâmplat mie asemenea lucru? Mie, care sunt ştiut de toţi drept Spaima Mediteranei, ai? Când? Niciodată! Niciodată! Şi dacă mi se spune aşa, numele ăsta nu mi-a venit din senin. Şi acum, dacă am plecat urechea la sfaturile tale, uite că m-a dus cu zăhărelul hodorogul ăsta nenorocit pe care nimeni n-ar vrea să dea nici cincizeci de piaştri la Livorno şi care m-a dus cu povestea lui afurisită că dacă vin aici, în insulele astea prăpădite, am să mă îmbogăţesc cu nu ştiu ce aiureală

care cică s-ar fi găsit aici, s-o aduni cu lopata şi s-o vinzi după aia pe aur curat. Poftim! Uite unde am ajuns dacă m-am purtat omeneşte cu lepădăturile astea! M-am luat după tine, deşteptule, şi după scârnăvia aia bătrână, şi uite unde am ajuns! Păi dacă am fost eu prost, aşa-mi trebuie! Ar fi trebuit să mă gândesc că afurisitul de spiţer mi-a picat pleaşcă o dată cu câinele de marsiliez care a şters-o şi el şi că precis erau înţeleşi. Şi câinele de marsiliez a şters-o şi cu copaia aia a lui nenorocită, pe care eu fusesem atât de deştept să i-o pun pe linia de plutire ca să iau bani pe ea, că aşa zicea domnul Coriano! Aşa ziceai, nu? zbieră el ca turbat. Că luăm bani pe ea? Unde-s banii acuma, dobitocule, vită-ncălţată ce eşti, spune, unde-s banii! Că a mai şters-o acuma şi canalia de spiţer, ca să ajungem de-a binelea de râsul Mediteranei!

- A avut complici, altfel nu se poate, reuşi Coriano să răspundă, strâns cu uşa. Ori printre sentinele, ori printre oamenii din echipaj sau printre sclavi, nu ştiu, dar a avut. în orice caz!

- Mulţumesc! zbieră marchizul. Asta da răspuns! Dar o să vedem noi imediat cine i-a fost complice şi cine nu! E toată lumea aici?

- Da, domnule, răspunse încurcat Coriano, care făcea feţe-feţe.

Se simte într-adevăr vinovat de îndulcirea regimului sclavilor de pe corabie, care dusese la asemenea consecinţe ce se spărgeau acum, iată, tocmai în capul lui. Nici prea multă bunătate şi înţelegere nu erau bune...

- Atunci dacă s-au adunat toţi, să ne distrăm puţin! Ha! Ha! Ha! Nimeni n-o să poată spune că i-a mers mult timp să-şi bată joc de marchizul d'Escrainville şi că nu şi-a luat răsplata cu vârf şi-ndesat. Şi dacă pun mâna într-o zi pe blestematul de spiţer, am să-i trag o curăţenie să-i rup şalele! Ca pe o ploşniţă am să-l strivesc, să vedem dacă trosneşte între unghii! Ha! Ha! Ha! Ar fi trebuit totuşi să-mi treacă prin minte că lepra asta bătrână, aşa cu un picior în groapă cum părea, ne-a trimis la fund o barcă şi câţiva oameni din cei mai buni... Hai, ia veniţi încoace! Nu s-aude? Hai, mişcaţi mai repede!

Toată lumea care era de faţă îl auzi, dar nimeni din captivi nu făcu nici o mişcare. Toţi tăceau, privind cu ochii plini de spaimă spre duneta unde se afla piratul cu o faimă atât de sinistră.

- Azi-noapte a dispărut o barcă de la bord şi dusă a fost, a furat-o un sclav care a spălat putina. Care au fost de sentinelă pe punte azi-noapte? Şase inşi trebuie să fi fost. Să iasă în faţă toţi şase. Acuma, imediat, să n-apuc să mă rog de ei! Bun! Acum vinovaţii să iasă de bunăvoie şi li se vor cruţa vieţile! Au să primească drept unică pedeapsă alungarea din echipajul meu şi debarcarea pe insula asta din faţa noastră! Atenţie la mine aici: aştept ca vinovatul să recunoască înainte de a apuca eu să spun acelaşi lucru în italieneşte, în greceşte şi-n turceşte!

Şi începu să vorbească italieneşte, apoi acelaşi lucru fu spus în greceşte şi în turceşte. Cu traducerea micului discurs în limba arabă, pe care marchizul n-o ştia decât puţin, se însărcină unul din marinari, căruia Angelica îşi amintea vag că i se spunea căpitanul Matthieu şi care bolborosi ceva chelălăit şi înfundat, pentru uzul marinarilor care nu ştiau decât limba asta.

Se lăsă o tăcere, întreruptă doar de scâncete de copii, imediat

potoliți de mamele înspăimântate. Până la urmă unul din supraveghetorii vâslașilor se ridică și strigă ceva ce Angelica nu reuși să înțeleagă.

Marchizul d'Esrainville și secundul Coriano se priviră iute.

- Mda, mârâi furios marchizul. Nimeni nu știe nimic, nimeni n-are nici o vină. Situația clasică. E limpede. Prin urmare, monseniorilor, din moment ce vă încăpățânați să faceți pe nebunii, veți suporta pedeapsa obișnuită. Cei șase inși care au fost de sentinelă au să tragă la sorți. Care are bafta cea mai mare are să fie spânzurat. Și ia să nu mai pierdem noi vremea cu mofturi și să trecem la treabă. Tu, de colo, și tu, celălalt, de lângă ei, faceți câte doi pași înainte! Veniți încoace la mine!

Cei doi inși desemnați de căpitanul corăbiei urcară pe dunetă parcă nepăsători. Unul era negru cu o statură de atlet, iar celălalt un exemplar tipic mediteranean, probabil corsican sau mai curând sard, cu păr lucios și cu pielea bronzată de soarele puternic și de aerul sărat al mărilor.

Nici unul din ei nu părea înspăimântat. Era legea nescrisă a piraților să lase sorții să decidă pe cel care trebuia să plătească pentru toți ceilalți. Nimeni nu se putea da în lături de la asta.

- Uitați-vă la scoica asta, zise marchizul d'Escrainville. Ea are să arate judecata lui Dumnezeu. Fața e deschizătura dinăuntru, dosul e partea lustruită, dinspre afară. Fața înseamnă moarte. Începe tu, Mustafa, să-ți vedem bafta!

Buzele negrului se mișcară neauzit într-o rugăciune. Luă scoica și o aruncă în sus.

- E pe dos! constată marchizul. Acuma tu, Santario.

Sardul își făcu cruce și aruncă și el scoica.

- Pe față! strigă marchizul.

O expresie de ușurare se așternu pe fața negrului, în timp ce sardul pleca fruntea.

Marchizul lăsă un rânjet larg să-i fluture pe față.

- Sorții n-au ținut cu tine, Santario! Și totuși poate că nu erai tu vinovatul. Dacă ai fi vorbit, acuma uite că scăpai cu viață. Dar de ! Ai vrut să-l acoperi pe trădătorul care l-a lăsat pe nemernicul de spițer să fugă. N-am ce-ți face, acum nu se mai poate îndrepta nimic. Hai, la vergi!

Doi mateloți voinici veniră lângă nefericitul Santario și îl înșfăcă cu putere, pregătindu-se să-l ducă la vergi.

- Stați așa! strigă marchizul. Doar n-o să-l trimitem pe Santario acolo așa, sigur-singurel, să-i fie urât, nu? Are nevoie și de un sclav cu el! Nici sclavii n-au văzut, n-au auzit nimic, sunt toți neștiutori ca niște mielușei, bieții de ei! Așa că trebuie să plătească și ei și tot sorții au să hotărască cine trebuie atârnat în vergi. Și fiindcă primul condamnat e un creștin, de data asta trebuie un musulman, ca să nu se supere nimeni...

Când căpitanul Matthieu începu să traducă ultimele cuvinte, nici nu apucă să termine, că din mulțimea musulmanilor se ridică un vuiet uriaș de protest. Un bărbat în vârstă, cu trăsături de arab, dar de o anumită eleganță și distincție, cu barba cănită în roșcat auriu, strigă ceva ce stârni, se pare, încuviințarea celorlalți.

- Zice că justiția Celui de Sus trebuie să facă ea însăși deosebire între credincioși și necredincioși, traduse iute Coriano.

D‘Escrainville rânji furios.

- Bine, scumpilor, făcu el sarcastic, nici captivitatea nu stinge râcâielile dintre voi! Atunci, acest stimat domn să arunce în sus scoica. Dacă pică pe faţă, el însuşi să desemneze dintre coreligionarii lui pe cel ce va atârna în ştreang!

Bătrânul arab se întoarse cu faţa spre soarele ce se ridica pe cer, se prosternă de trei ori în mătănii adânci şi bolborosi câteva cuvinte nedesluşite.

- Zice că dacă Atotputernicul vrea ca jertfă un musulman atunci se va oferi pe sine însuşi, fiindcă este mulah, adică preot în Alger.

- Fie, încuviinţă plictisit marchizul, Hai, gata cu toate scălâmbăielile astea! Aruncă scoica-n sus, maimuţoi bătrân!

Preotul mahomedan azvârli în sus scoica uşoară ca o frunză.

- Ha! E pe dos! strigă marchizul, izbucnind într-un râs isteric. Ia uite, potlogarul ăsta bătrân are un noroc al naibii! Ai scăpat ca prin urechile acului, ghiuj afurisit, aşa că acuma e rândul creştinilor să ne dea un popă ca să scoată limba la noi de pe catarg. Hai, iubiţi creştini, faceţi-i vânt în faţă aghesmuitorului vostru, să ne dea binecuvântarea... Ceee? N-aveţi nici un popă printre voi? N-aveţi popă? Adică cum vine asta că n-aveţi popă?

Şi marchizul izbucni din nou în râsul lui dement, urlând:

- Atunci, dacă n-aveţi nici o scârnăvie de popă printre voi, să ne jucăm puţin, să mai alungăm plictiseala! O să tragem la sorţi dintre cel mai bătrân şi cel mai tânăr sclav creştin. Fireşte, nu mai jos de zece ani, doar nu sunt minotaur să...

Îndată se lăsă o tăcere de moarte, apoi izbucniră ţipetele disperate ale femeilor, care nu ştiau cum să ascundă cu propriile lor trupuri pe cele ale băieţilor care, înţelegând ce avea să se întâmple, se strângeau înnebuniţi de groază în ele, căutând ocrotirea din totdeauna.

- Mai repede! urlă marchizul. Pe o corabie dreptatea trebuie împlinită iute, n-o să stăm aici până deseară să ne rugăm de toţi ticăloşii? Nu s-aude? Ieşiţi numaidecât din rânduri, altminteri pe legea mea că pun să vă...

Numai că marchizul nu apucă să-şi rostească până la capăt hotărârea, căci în clipa aceea răsună un bubuit înfundat care zgâlţâi corabia atât de tare încât mai toată lumea fu în pericol să-şi piardă echilibrul. O clipă toată suflarea rămase înmărmurită, apoi se înălţă dintr-o dată un ţipăt de groază:

- Foc! Arde, fraţilor!

Într-adevăr, la pupa se zăreau vălătuci de fum alb ce se ridicau dinspre cală prin gurile de aerisire închise cu grătare zdravene de lemn.

Mulţimea sclavilor începu să se agite înspăimântată şi bicele supraveghetorilor porniră să lovească harnic în toate părţile, menţinând cu mare greutate o brumă de ordine ce ameninţa să se transforme cât ai clipi într-o debandadă devastatoare.

Marchizul şi cei din statul său major se repeziră spre pupa.

- Unde e primul vătaf al punţii? răcni turbat de furie marchizul. Să vină-ncoace la mine!

Câţiva piraţi şovăiră, cuprinşi de spaimă, privindu-se unii pe alţii

fără să răspundă.

- Patru oameni să ridice grătarul şi alţi patru să coboare în cală să vadă ce se-ntâmplă! E ceva lângă cămara bucătăriei...

Numai că nimeni nu se clinti. Toţi cei de faţă păreau pironiţi locului de o spaimă neobişnuită pentru ei.

- Asta-i foc drăcesc, domnule, reuşi să bânguie unul din piraţii strânşi aici. Ia uitaţi ce fum iese din cală, ăsta nu-i fum ca oricare, nu e creştinesc, Doamne apără-ne...

- E lucru diavolesc, horcăi altul, cu ochii scoşi din orbite de spaimă. S-a băgat Satana în cală şi meştereşte...

Şi omul începu să-şi facă grăbit cruci, urmat îndată de ceilalţi, plini toţi de neaşteptată osârdie.

Într-adevăr, fumul care se ridica prin găurile grătarului nu arăta deloc a fum obişnuit. Pe o corabie de lemn, un incendiu constituie întotdeauna prilejul pentru adunarea imediată a tuturor energiilor omeneşti ale echipajului. Groaza morţii în chinuri îi face pe marinari să se încordeze la maximum, cu o iuţeală şi cu o hărnicie care foarte greu se pot întâlni într-o altă comunitate omenească, indiferent de împrejurări. Numai că de data asta oamenii priveau ca paralizaţi fumul alb şi des, de un alb nefiresc, cu sclipiri ciudate, care se târa în valuri groase pe punte, pentru a se risipi apoi pe alocuri ca prin farmec, asemenea ceţii de pe vârful unui munte când răsare cu putere soarele. Toţi trânteau la repezeală cruci şi priveau spre insula din apropiere, gata fără îndoială să se arunce în valuri şi să ajungă înot până la ţărm, lăsând în voia soartei corabia asta pe care iată că se încuibărise diavolul.

Numai marchizul d'Escrainville, plin de curiozitate, făcu fără teamă câţiva paşi înainte şi luă în căuşul palmelor fumul acesta, ca pe un lichid, ducând mâinile la nas.

- Hm! făcu el nedumerit. Chiar că miroase cam... Hm! Ce naiba ar putea fi drăcia asta?

Apoi, parcă biciuit de o curea nevăzută, tresări, se îndreptă, smulgând pistolul de la brâul lui Coriano, zbieră:

- Mişcaţi-vă, nu s-aude? Pe legea mea că vă fac bucile ferfeliţă dacă nu vă băgaţi imediat în cală să vedeţi ce-i acolo!

Ca la o comandă, privirile piraţilor se întoarseră spre valuri şi fără îndoială că în clipa următoare toţi s-ar fi aruncat în apă dacă nu s-ar fi auzit pe neaşteptate un scârţâit de balamale neunse şi capacul greu, în formă de grătar, nu s-ar fi urnit din loc, începând să se ridice încet. Toţi ochii se aţintiră spre el, holbaţi de spaimă, chicile lăţoase şi încâlcite se zbârliră şi mai mult, săltând puţin tichiile roşii de pe scăfârliile piraţilor care nu mai îndrăzneau nici să respire şi însuşi marchizul d'Escrainville, oricât era de curajos, făcu un pas înapoi, alb la faţă şi înghiţind într-un în sec.

- Un strigoi, măiculiţă! gemu clănţănind din dinţi unul dintre piraţi şi în clipa următoare toţi izbucniră în urlete înnebunite.

- O fantomă! Un înviat din morţi! Vai păcatele noastre, Dumnezeule sfinte, ai milă de noi...

Din adâncul calei fumul luă forma unui corp omenesc care ieşi pe punte, alb şi noros, îndreptându-se spre ei. Toţi bâţâiau în toate felurile şi

nu se mai auzeau decât clănţănelile cumplite ale dinţilor. Marchizul d'Escrainville făcu iar un pas înapoi şi-şi făcu cruce privind forma albă de fum care venea acum de-a dreptul spre el.

- Vă rog, domnule marchiz d'Escrainville, nu vă formalizaţi din pricina mea, răsună o voce înăbuşită. Nu e nimic important...

- Ce...ce înseamnă asta? reuşi să îngâne moale marchizul, care privea năuc forma albă din faţa lui. Ce....ce...cum...?

În clipa următoare scoase un muget de furie şi făcu un pas înainte spre fantomă, în timp ce piraţii găsiseră în sfârşit puterile să facă cruci peste cruci şi să scuipe în toate părţile.

- Alchimist nenorocit! zbieră turbat marchizul, ridicând mâna în care ţinea biciul. Nu-i destul că ne faci să te căutăm ca nebunii de azi-dimineaţă, în toate părţile. Acuma vrei să ne dai şi foc, să ardem toţi aici ca nişte şobolani?

Ca nişte tencuieli care cad dezlipite, valurile de fum ale strigoiului se desfăcură şi ele, lăsând să apară scăfârlia şi bărbuţa maestrului Savary, care strănută, tuşi şi se agită puţin, astfel încât fumul se mişcă şi-i acoperi din nou capul pentru o clipă. Apoi, cu tot felul de semne liniştitoare adresate celor de faţă, savantul se întoarse din nou spre trapa care ducea în cală şi se mistui în fumul dinăuntru.

Angelica urmărea şi ea scena, topită de spaimă, convinsă că ce vedea acum nu era decât un soi de vrăjitorie nemaiauzită şi prin urmare nespus de primejdioasă. În clipa următoare, însă maestrul Savary îşi făcu din nou apariţia, de data asta venind pe scara ce comunica mai încolo cu puntea a doua. Părea calm şi cât se poate de bine dispus, în ciuda funinginii care-i acoperea faţa şi hainele zdrenţuite, murdare din cale-afară şi răspândind un miros dulceag şi suspect. Lămuri pe dată adunarea că nu era deloc vorba de un incediu şi că bubuitura de mai înainte şi vaporii denşi care ieşiseră din cală nu se datorau decât unei experienţe cu totul inofensive, << o experienţă de natură că ofere cele mai largi speranţe pentru ştiinţă în general şi pentru navigaţia maritimă în special.>>

Marchizul d'Escrainville îl măsură furios din cap până-n picioare, abia stăpânindu-se că nu-l croiască din răsputeri cu biciul.

- Prin urmare n-ai evadat? scrâşni el.

- Eu? Să evadez! Dar pentru ce să evadez! Doar mă simt minunat pe corabia dumneavoastră, domnule marchiz! De ce credeţi că...

- Şi atunci barca de salvare unde e? zise neîncrezător marchizul. Cine a coborât-o la apă şi s-a făcut nevăzut cu ea?

Maestrul Savary tocmai se pregătea să ridice din umeri a neştiinţă, când de dincolo de balustradă răsări un cap negricios şi cârlionţat cu tichie roşie. Un ins tocmai urcase scara de frânghie lăsată până la apă şi se oprise, surprins de adunarea aceasta neaşteptată în faţa căreia se trezise dintr-o dată.

- Barca, domnule marchiz? zise el cu nevinovăţie. Păi... barca am luat-o eu azi-dimineaţă, m-am dus pe insulă să văz dacă nu pot face rost de ceva vin...

Grupul piraţilor izbucni în râsete şi în înjurături prietenoase şi admirative la adresa camaradului nou venit, marchizul se mai însenină iar Coriano zâmbi şi el uşurat.

- Gata, gata, şefule, uite că s-au lămurit toate! zise el cam în zeflemea. De când cu jigodia aia de marsiliez care a şters-o, prea nu vezi în toate părţile decât evadări şi iar evadări. Dacă mă întrebai pe mine unde-i barca, îţi spuneam de la început că tocmai eu l-am trimis pe Pierrik azi-dimineaţă după vin pe insulă.

- Boule! mârâi marchizul.

Şi, nemulţumit de întorsătura asta care nu-l punea într-o postură prea bună, ridică din umeri şi întoarse spatele.

În clipa aceea o observă pe Angelica.

Faşa crispată de furie i se destinse şi ochii i se luminară la vederea ei. Păru să facă un mic efort ca să-şi facă glasul aproape amabil şi rosti:

- Iat-o în sfârşit şi pe frumoasa noastră marchiză. Cum se mai simte doamna du Plessis? V-aţi făcut în sfârşit bine, sper...

Angelica rămăsese rezemată de peretele de scândură, privindu-l cu un amestec de repulsie şi de nedumerire. Îţi adună puterile şi reuşi să rostească încet:

- Scuzaţi-mă, domnule, dar nu reuşesc să-mi dau prea bine seama ce se întâmplă cu mine. Am fost chiar aşa de bolnavă?

- Nu v-aţi dat seama, doamnă? făcu piratul cu o strâmbătură de nemulţumire. Aţi zăcut mai bine de o lună...

- O lună? Doamne Dumnezeule! Şi acum unde ne aflăm?

Marchizul surâse aproape gentil şi făcu un gest larg spre insula încununată de ruine din faţa lor.

- Insula Kios, doamnă, în arhipelagul Cicladelor, din Grecia...

12

Angelica îşi amintea tulbure că adormise pe când se aflau în largul coastelor Siciliei şi iată că-i era dat să se trezească acum, peste o lună încheiată, la capăt al lumii, printre aceste mici insule greceşti părăsite de zei, ea însăşi părăsită de soartă în mâinile unui hain neguţător de sclavi.

Stătea ascunsă în adăpostul iluzoriu pe care i-l oferea cabina îngustă de lemn şi încerca în zadar să-şi amintească ce i se întâmplase în tot timpul acesta.

Ellis, ghemuită la picioarele ei, îi povesti cum ea şi cu Savary, mai ales acesta din urmă, om foarte învăţat, o îngrijiseră zi şi noapte, chinuindu-se s-o smulgă din ghearele bolii care o măcina cu frigurile ei cumplite şi pustiitoare. De câteva ori venise şi marchizul d'Escrainville să vadă cum o mai ducea preţioasa bolnavă şi de fiecare dată privea nepăsător forma inconştientă care se zbătea între viaţă şi moarte în cabina înghesuită. Într-un rând, cu dinţii strânşi de furie, îi ameninţase că-i jupoaie pe amândoi de vii dacă lasă cumva << să crape minunăţia asta, care înseamnă o desagă de aur.>>

- Am îngrijit bine, prietena dragă... Când a încetat suferinţa la cap, când a stat fierbânţeala, am pieptănat părul şi am periat, cu pudră îmbălsămată. Acum ai păr foarte frumos. Şi foarte curând ai să fii frumoasă iar, la loc, ca înainte...

- Dă-mi o oglindă, zise îngrijorată Angelica.

Se privi şi se strâmbă nemulţumită: obrajii îi erau parcă îmbătrâniţi,

brăzdaţi de cute adânci şi căpătaseră un alb nefiresc, bolnăvicios, iar ochii deveniseră din cale afară de mari pe faţa asta suptă şi chinuită de suferinţele bolii. i se strânse inima de îngrijorare, dar în clipa următoare se simţi ceva mai uşurată la gândul că piratul avea să renunţe poate la planul lui de a o vinde. Orice rău spre bine.

- Nu e ruşine doamna îmbrăcată aşa haine de bărbat? întrebă roasă de curiozitate Ellis.

Se vedea că întrebarea asta îi stătea de mult pe limbă, dar nu avusese curajul s-o rostească până acum.

- Nu. De ce să-mi fie? Găsesc că e chiar preferabil aşa.

- Ce păcat! Aici rochii multe franţuzoaice şi tu frumoasă în ele! Ar fi minunat îmbrăcată în ele!

Ca să-i facă plăcere, Angelica se apucă să-i descrie câteva din toaletele cele mai reuşite pe care le purtase la Versailles. Ellis râdea şi bătea fericită din palme, cu ochii aprinşi de atâtea splendori pe care abia dacă şi le putea închipui. Privind chipul acesta blând, plin de tinereţe şi prospeţime, luminat de ochii mari şi limpezi, Angelica nu contenea să se întrebe cum de putea cineva care trăise un an în preajma marchizului d'Escrainville să păstreze în suflet atâta nevinovăţie şi puritate.

Când rosti în sfârşit întrebarea asta care-i stătea pe suflet, tânăra grecoaică lăsă stânjenită privirile în podea.

- Vai, să ştii... unde am fost înainte era mai rău... Stăpân nu era rău atunci, nu aşa rău... Făcea multe daruri, învăţa citit şi scris, da, învăţat franţuzeşte şi puţin italieneşte... Aşa bine când stăpân ţinea la piept şi mângâia... Dar pe urmă s-a săturat. Lehamite de mine. Acum nu mă mai iubeşte.

- Are altă iubită?

Chipul frumos al tinerei grecoaice se umbri de ciudă.

- Are, da. Pipa cu haşiş, ea e iubita lui acum.

Şi suspină resemnată, ca una care ştie că nu mai e nimic de făcut.

- Fumează haşiş fiindcă gândeşte lucruri care nu poate el atinge...

Coriano cel Chior se înfăţişă prevenitor, cu un surâs pe care şi-l voia cât mai plin de amabilitate, dezvelindu-şi cele câteva cioturi ce-i mai rămăseseră înfipte în gingii pe post de dinţi. Aruncându-i din singurul lui ochi priviri afectuoase şi grijulii, o înştiinţă pe tânăra şi frumoasa doamnă că era cazul să iasă şi să facă o mică plimbare pe punte, la aer curat. Vremea era de-a dreptul minunată şi sănătatea doamnei nu avea decât de câştigat dacă doamna binevoia să se bucure de plăcerea acestei mici plimbări, ieşind puţin din cabina strâmtă şi mucegăită.

Aşa că Ellis luă un şal şi i-l aşeză plină de grijă pe umeri, apoi o duse până la un colac mare de funii care zăcea pe punte într-un loc de unde insula din faţa lor se vedea de minune. Bătea abia simţit un vânt uşor şi răcoros şi Angelica nu se mai sătura să privească jocul delicat de lumini irizate ale cerului şi ale mării. Simţea că viaţa renaşte în ea puţin câte puţin.

Peste puţin timp îşi făcu apariţia şi marchizul d'Escrainville. Nu ştia în ce ape se scaldă prizoniera sa, astfel încât avu suficient spirit de prevedere ca să nu-i spună nimic, limitându-se doar la o plecăciune adâncă

şi plină de curtenie, ce contrasta puternic cu purtările lui de până atunci. După care se mulţumi să tragă din când în când cu coada ochiului spre Angelica, în timp ce supraveghea atent operaţiunile de încărcare a mărfii.

Pe ţărmul nisipos al insulei domnea o mare însufleţire. Oamenii forfoteau în toate părţile şi din când în când vântul aducea până la bordul lui Hermes câte un ţipăt ascuţit, urmat imediat de altele, ce tăceau apoi la fel de brusc cum izbucniseră.

În sfârşit, de ţărm se desprinse o barcă cu câţiva oameni care porni spre corabie în bătaia ritmică a lopeţilor. Peste câteva minute barca se afla lângă Hermes şi marfa urcă la bord pe o scară de frânghie. Era vorba de un băieţandru de şaptesprezece sau optsprezece ani, cel mult douăzeci, şi de altul mai mic, de data asta de-a dreptul un copil, amândoi frumoşi ca nişte statui, cu pielea de culoarea piersicii pârguite şi cu un păr bogat, lung şi cârlionţat. Purtau nişte ilice grosolane de blană de miel, veşmântul clasic al păstorilor locului, iar privirile le erau curate şi pline de nevinovăţie. Cel mic mai ţinea încă în mână fluierul de trestie cu patru note de care se slujea ca să-şi cheme caprele. Când se văzu la bordul corabiei, rămase o clipă parcă încremenit de spaimă, apoi întoarse privirile spre insulă şi începu să ţipe, întinzând disperat braţele către ţărm. Unul din matelotii de pe punte îl înşfăcă repede cu o mişcare brutală, şi-l duse de acolo. Apoi, în urma celor doi băieţi, urcă o femeie. Probabil cea care ţipa mai înainte aşa de sfâşietor. Părea acum pe jumătate leşinată şi nu se ştie prin ce minune reuşise să urce scara de frânghie, chiar ajutată de piraţii din barcă. Femeia rămase pe punte rezemată de balustradă, gata să se prăbuşească, lipsită cu totul de puteri, apoi se lăsă moale jos, cu privirile plecate şi cu părul lung şi bogat căzând în valuri negre pe scândurile murdare ale punţii. În urma ei apărură îndată alte câteva femei, iar după ele câţiva bărbaţi şi, la urmă, mai mulţi bătrâni. Unul din ei adusese şi un coş mare plin cu struguri, pe care îl trase din barcă până sus cu ajutorul unei funii şi pe care i-l prezentă cu supunere marchizului. Acesta alese un ciorchine mare, negru, pe care merse şi i-l oferi preţioasei sale prizoniere. Angelica însă refuză dispreţuitoare.

- Nu faceţi bine, doamnă, zise atunci piratul, un strugure face minuni, vă poate aduce cât ai clipi culorile în frumoşii dumneavoastră obraji. Strugurii care se fac aici, în insula Kios, sunt vestiţi în toată lumea, prietenul dumneavoastră Savary vă poate confirma că sunt un excelent leac împotriva scorbutului. Chiar, unde naiba a dispărut iar maimuţoiul ăsta bătrân?

Un matelot rânji cu gura până la urechi şi răspunse:

- A plecat pe insulă, domnule, să pieptene bărbile la ţapi!

Auzind asta, marchizul d'Escrainville izbucni într-un râs cu hohote dezlănţuite.

- Ha! Ha! Ha! Ha! Să pieptene ţapii! Ha ! Ha ! Ha!... De când mă ştiu pe lume n-am auzit o tâmpenie mai mare ca asta ! Ha! Ha! Ha! Şi uite că jigodia asta bătrână m-a convins şi pe mine că dacă venim aici, în insulele astea păduchioase, el mă face om bogat dacă-l las să pieptene ţapii!... Ha! Ha! Ha! Mare tâmpit mai pot să fiu, să mă iau eu după un moşulică ţicnit!

Dar veselia asta nelalocul ei i se preschimbă dintr-o dată într-o

furie cumplită şi din ochi izbucniră scântei ameninţătoare.

- Numai că dacă boşorogul ăsta nenorocit îşi închipuie că am de gând să mă las dus de nas ca un copil, atunci se înşeală al naibii de rău! Unde mama dracului s-a dus? Ia căutaţi-l şi aduceţi-l încoace la mine, că n-am chef să înnoptez aici de dragul lui!

- Uitaţi-l! strigă imediat o voce.

Printre siluetele negre de pe ţărm se vedea un omuleţ negru care alerga cât îl ţineau picioarele, ţinându-şi cu mâinile pălăria pe care vântul ameninţa să i-o zboare din cap. Făptura asta ciudată ajunse în ultima clipă barca ce se desprindea de ţărm şi sări în ea cu o agilitate nebănuită.

Peste câteva minute bătrânul farmacist se căţăra cu aceeaşi sprinteneală surprinzătoare pe scara de frânghie şi izbucnea într-un şuvoi de cuvinte încă înainte de a fi ajuns sus.

- Domnule! ţipă el entuziasmat către marchizul d'Escrainville, escala asta se va solda pentru dumneavoastră nu numai cu satisfacţia că aţi slujit ştiinţa, ci şi cu o adevărată avere! Numai în câteva ore am cules peste o sută de uncii* de laudanum** şi nu uitaţi domnule marchiz, că vestitul balsam negru care se scoate din acest Laudanum se vinde cu zeci de livre uncia! Cu parfumurile pe care le veţi scoate din ceara asta veţi avea în buzunar toate curţile europene!

Savary rostise tot acest şuvoi de cuvinte stând călare pe balustradă, înainte de a sări pe punte. Încă în poziţia asta, vru să-şi întărească spusele cu o mică demonstraţie practică şi vârî mâna în buzunarul pieptarului... numai că vârfurile degetelor îi ieşiră imediat printr-o spărtură de jos, ba mai lăsară să scape şi luleaua, care căzu prin gaura asta afurisită drept în apă, în ciuda eforturilor disperate ale bătrânului de a o prinde din zbor.

Strâmbăturile feţei lui şi gesturile dezordonate stârniră îndată un hohot general de râs al celor aflaţi pe punte. Hainele lui, şi aşa pline de funingine şi de praf, erau acum mânjite cu un soi de pastă lipicioasă care i se prinsese până şi de firele rare de păr care ieşeau în neorânduială de sub tichia neagră din creştet. Faţa lui arăta mai curând a cadavru, spoită cum era în albastru şi verde vânăt, doar ochii îi scânteiau plini de viaţă. Sări în sfârşit pe punte şi se întoarse spre un mic mus care îl aşteptase nerăbdător pe scară, luând din mâinile acestuia un mic blid pe care-l vârî sub nasul marchizului.

- Ia priviţi dumneavoastră minunăţia asta! E laudanum curat, materia cea mai preţioasă din toate, care bate de departe moscul adus din India cu atâta greutate... Şi laudanumul e colea, la doi paşi, nu mai e nevoie să bateţi drumul până acolo după el... Ah, doamna marchiză du Plessis! Omagiile mele, doamnă, sunt fericit să vă văd în sfârşit sănătoasă!... Vă rog să priviţi şi dumneavoastră, doamnă, minunăţia asta! E laudanum curat, doamnă, o substanţă răşinoasă ca o gumă, care transpiră spontan prin porii frunzelor unor anumiţi arbuşti din insulele

---

* Uncie - unitate de măsură pentru greutăţi. Uncia franceză folosită în Evul mediu cântărea aproximativ 30,5 grame. (n. trad.)

** Laudanum (sau labdanum) - substanţă răşinoasă de mare preţ, folosită la fabricarea parfumurilor. (n. trad.)

grecești. Cel mai ușor ca să culegi rășina asta e să perii cu grijă bărbile țapilor și ale caprelor care se hrănesc cu frunzele acestea miraculoase. Li se năclăiesc bărbile cât ai clipi și nu e nevoie decât să culegi frumos comoara strânsă de ele, fără nici o bătaie de cap. Pe urmă trebuie fiartă și purificată și apoi prefăcută în laudanum lichid, sau balsam negru cum i se mai spune, care trebuie închis în flaconașe mici de tot.

- Și zici că se pot câștiga bani cu mâzga asta nenorocită? Întrebă neîncrezător marchizul d'Escrainville.

- Domnule, pun chezaș că așa stau lucrurile. Nici unul din parfumurile scumpe nu se poate face fără laudanum, fiindcă tocmai laudanumul îl fixează. Meșterii parfumieri din Franța și din Italia, ca să nu mai vorbesc de cei din Flandra sau de englezi, dau aur greu dacă li se oferă așa ceva, mai ales cantități suficiente și sigure. Și vă asigur de o recoltă îmbelșugată de laudanum, mai ales la Santorin, unde e adevărată mană cerească...

- La Santorin, ai? răcni furios marchizul, gata să-l sfâșie. Va să zică la Santorin vrei să merg după tine, cioroi bătrân și nerușinat? N-am ce căuta acolo, nu e-n drumul meu! Mai trecem pe la Mikonos și pe la Delos, atât, astea au să-ți fie singurele insule de aici înainte până la Candia! Sau poate vrei să mă faci să lipsesc de la cel mai mare târg de sclavi al anului?

- Vai, domnule, ce contează târgul de sclavi față de averea pe care acest laudanum binecuvântat...

- Taci din gură, pocitură nemernică, nu-mi mai împuia întruna urechile cu toate neghiobiile tale afurisite! Ia-ți catrafusele și piei din ochii mei! Până la urmă ai să mă faci să-mi dau cu pumnii în cap că nu te-am vândut la Livorno, măcar pe treizeci de piaștri! Decât nimic, tot era ceva, dar deșteptul de Coriano nu și nu, că sub cincizeci să nu te dau. Și-acuma, poftim! Am rămas cu beleaua pe cap! Dacă te dădeam la un loc cu nenorociții ceilalți, tot era ceva!

Maestrul Savary, cu graba politicoasă pe care știa s-o joace atât de bine, își adună umil blidul cu laudanum, doi piepteni mari de lemn, o bucată de pânză de sac și, îndoindu-se slugarnic din șale, dădu să se retragă, pândind reacțiile marchizului. Cum acesta nu zicea nimic, bătrânul savant se strecură pe furiș, șoptind spre Angelica în timp ce trecea pe lângă ea:

- Fiți liniștită, doamnă, am reușit s-o salvez!

- S-o salvezi? tresări ea mirată. Pe cine să salvezi?

- Cum pe cine? Neprețuita licoare sacră! Frumușica nu s-a dus la fund, deși ajunsese, biata de ea, într-o stare jalnică. Canalia asta de marchiz i-a pus pe oamenii lui s-o meșterească și s-o prindă bine cu parâme de corabia lui, iar eu am reușit într-o zi să mă strecor la bordul ei și să-mi recuperez neprețuita licoare!

- Și acum Frumușica e departe! zise cu amărăciune Angelica.

- Da! suspină bătrânul. Din păcate prietenul nostru Pannassave, acel om de ispravă, n-a putut aștepta să vă faceți bine și a fost silit să fugă fără noi... Dacă nu se grăbea, risca să-și vadă planul irosit sau, și mai rău, să ajungă să fie vândut ca sclav. Deja marchizul a lichidat la

Livorno un lot întreg de oameni printre care şi pe micul dumneavoastră valet...

- Ah! gemu Angelica dându-şi seama că într-adevăr Flipot nu se vedea nicăieri. L-a vândut! Dumnezeule sfinte!

- Da, doamnă, l-a vândut! Şi a vrut să mă vândă şi pe mine. Numai eu ştiu cât m-am silit ca să-l conving să nu mă vândă.

- Ha! Tot aici eşti, slugoiul diavolului? răcni dintr-o dată marchizul, întorcându-se pe neaşteptate şi dând cu ochii de el. Am zis să piei din ochii mei, ghiuj afurisit!

Bătrânul se strecură cu mişcări furişate, asemenea unui şobolan care se mistuie în cotloanele lui neştiute, dar de îndată ce Angelica ajunse în cabina ei, răsări ca din pământ lângă ea.

- Aş ruga-o pe doamna să-mi acorde câteva minute, rosti el. Micuţo, fii aşa de drăguţă şi vezi să nu vină cineva încoace cât timp stăm noi de vorbă, da?

- Maestre Savary, începu Angelica plină de tulburare, dacă am înţeles eu bine, dumneavoastră aţi rămas în sclavie numai pentru a mă ajuta pe mine?

- Puteam să vă las în voia soartei, doamnă? răspunse bătrânul cu o candoare dezarmantă. Eraţi atât de bolnavă şi nimeni n-ar fi putut spune cum avea să se sfârşească boala dumneavoastră! Dar în orice caz, vă rog să fiţi sigură că o scoatem noi la capăt!

- Dar n-aţi fost şi dumneavoastră bolnav? Văd că aveţi faţa plină de pete albăstrui...

- A, nici o grijă, e tot afurisitul acela de pinio al lui Pannassave, nu e nimic serios. Atâta doar că se curăţă din cale afară de greu. Cu ce n-am încercat? Cu zeamă de lămâie, cu spirt de vin... Nimic! Mi-e teamă că n-are să iasă decât cu piele cu tot, râse el strepezit, dar vă rog să mă credeţi că prea puţin îmi pasă. Important acum e altceva, anume să ne vedem scăpaţi din mâinile piraţilor acestora primejdioşi.

Aici bătrânul aruncă o privire atentă în jur şi şopti tainic:

- Am un mic plan în legătură cu asta, doamnă, dar... şşşt! Nu trebuie să scăpaţi nici o vorbă faţă de nimeni!

- Credeţi că marchizul d'Escrainville vrea să se îndrepte spre Candia, fără nici un ocoliş?

- Absolut! Doar e hotărât să vă scoată la batistan.

- La batistan? Asta ce Dumnezeu mai e?

- E caravanseraiul unde au loc vânzările de sclavi de mare preţ răpiţi de piraţi. Ceilalţi, marfă mai de rând sunt expuşi în bazare sau în pieţele publice. Batistanul din Candia e cel mai important din toată Marea Mediterană.

Angelica se simţi scuturată de un frison.

- Nu vă pierdeţi fire, doamnă, doar v-am spus că am o idee. Ca s-o pot duce la îndeplinire a trebuit să-l conving pe piratul acesta prost şi încăpăţânat ca un catâr să venim aici în arhipelag, sub pretext că am să-l fac să se umple de bani cu produsele rare de aici, atât de căutate de parfumieri.

- Şi de ce ?

- Cum de ce ? Fiindcă avem nevoie de complici.

- Şi speraţi să-i găsiţi tocmai aici, printre oamenii de insulele astea

uitate de Dumnezeu?

- Cine poate şti? suspină misterios Savary. Doamnă, vă rog din tot sufletul să mă iertaţi dacă am să mă arăt neîngăduit de indiscret, dar situaţia este de aşa natură încât mă văd silit... Cum să vă spun, suntem amândoi amestecaţi în povestea asta urâtă şi sper să nu luaţi în nume de rău unui vechi şi devotat prieten dacă vă va pune câteva întrebări... ca să zic aşa... Hm! Aş putea şti, de exemplu care sunt motivele care v-au determinat să vă avântaţi aşa, singură, într-o călătorie atât de plină de riscuri? Eu unul zic că am plecat ca să dau de amănunte legate de licoarea sacră, care ştiţi că a ajuns să mă obsedeze, dar dumneavoastră? Fiindcă bănuiesc că aţi avut motive... cum să zic...

Angelica scoase un suspin adânc. Şovăi câteva clipe, apoi îşi luă inima-n dinţi şi îi povesti tot. Cum crezuse ani de zile că primul ei soţ, contele Joffrey de Peyrac, condamnat la moarte, fusese ucis de-a binelea, cum mai târziu căpătase certitudinea că reuşise să scape de execuţie şi cum, mergând din aproape în aproape, dăduse de un fir, e drept slab, dar singurul de care dispunea, care ducea la Candia, la un negustor arab care i-ar fi putut spune cât de cât ceva despre el.

Savary asculta fără să scoată un cuvânt, mângâindu-şi gânditor bărbuţa ascuţită şi înclinând din când în când aprobator din cap.

- Bănuiesc, maestre Savary, că veţi zice despre mine că mi-am pierdut minţile de-a binelea pornind în aventura asta nebunească, rosti Angelica pe un ton sumbru.

- Asta da, fireşte! Fără îndoială că aşa stau lucrurile, numai că e de înţeles şi aveţi toate scuzele pentru a fi întreprins un asemenea demers nebunesc. Nici un om cu inimă nu vă poate condamna. Eu însumi nu sunt decât un bătrân ţicnit, care toată viaţa a umblat după cai verzi pe pereţi. Am părăsit şi acum tot ce aveam, o viaţă liniştită şi confortabilă, o bătrâneţe sigură şi tihnită, ca să plec să înfrunt primejdiile acestei călătorii fără să stau prea mult pe gânduri. Adulmec ca un câine de vânătoare urma licorii mele magice, aşa cum şi dumneavoastră lăsaţi fruntea în pământ şi vă încăpăţânaţi să faceţi cele mai mari prostii tocmai fiindcă undeva, departe, nu ştiţi unde anume, întrezăriţi lumina marii iubiri care scânteiază ca o stea în mijlocul deşertului. S-ar putea spune despre noi că suntem nebuni? Eu unul n-aş zice. Fiindcă dincolo de raţiune, care ne şopteşte să stăm pe loc, se află un instinct singur care ne face să fremătăm şi care ne călăuzeşte în orbecăielile noastre. Singura comparaţie care-mi vine acum în minte e cea cu nuieluşa de alun a fântânarului, care începe să se mişte într-un anumit fel deasupra locului unde zace izvorul ascuns şi îi dă lui de ştire unde trebuie săpat. El nu ştie de ce anume, dar are încredere în cumpăna lui cu nuieluşa de alun, care nu l-a înşelat niciodată, aşa că-i urmează sfatul. Cam aşa şi cu noi. Instinctul ne călăuzeşte şi noi îi dăm ascultare...

Trebuie să vă fac şi eu o mărturisire, doamnă... Hm! Aţi auzit vorbindu-se de focul grecesc? Pe vremea bizantinilor numai o mână de savanţi cunoşteau secretul acesta şi-l păstrau cu toată străşnicia. De unde ajunseseră bizantinii în posesia unei asemenea taine unice? Din câte am reuşit eu să înţeleg, cred că taina asta au aflat-o cei dintâi persanii, închinători ai lui Zoroastru*, mai bine zis ai focului lui Zoroastru, în regiunea

---

* Zoroastru - numele europenizat al lui Zarathushtra (cca. 628-551 a. Chr.), reformatorul vechilor religii persane şi fondatorul uneia noi, zoroastrismul, care avea să dureze peste un mileniu, până la înlocuirea ei cu islamismul. (n. tad.)

Persepolis, la granița Persiei cu India. Secretul acesta i-a făcut pe bizantini să fie de neînvins pe mare, atâta timp cât au fost în stare să-l păstreze și să-l folosească. Numai că din păcate, prin 1203, când Bizanțul a fost cucerit de cruciați, secretul se pierduse. Ei bine, doamnă, eu cred cu toată tăria că licoarea sacră pe care o cunoașteți și dumneavoastră e tocmai substanța acelui extraordinar foc grecesc. Arde fără s-o poată stinge absolut nimic și, tratată într-un anumit chip, pe care nu stau să vi-l expun acum, degajă o esență neînchipuit de inflamabilă și explozivă. În dimineața asta tocmai am făcut o experiență la scară extrem de redusă, dar m-am convins că am redescoperit focul grecesc! Vă dați seama ce poate însemna asta?

În exaltarea lui, bătrânul savant începuse să ridice vocea și Angelica se văzu nevoită să-i atragă atenția că trebuia să fie prudent. Nu era nici un moment cazul să uite că amândoi erau doar niște simpli sclavi în mâinile unui torționar fără suflet și fără conștiință.

- Nu vă temeți de nimic, doamnă, o liniști Savary. Dacă m-am apucat să vă vorbesc despre descoperirile mele asta nu înseamnă că mă las pradă unor mici manii, inofensive la urma urmei, ci doar că prin asemenea lucruri sper eu să ne putem recâștiga libertatea. Am o idee care s-ar putea să se dovedească salvatoare și chiar aș zice că izbânda e sigură în proporție de sută la sută, dar numai dacă reușesc să-l înduplec pe dobitocul acesta de pirat să meargă până la insula Santorin. Altfel nu garantez, din păcate!

- La Santorin? Și de ce tocmai la Santorin? Ce să căutăm acolo?

-Asta veți afla la momentul potrivit. Deocamdată vă rog din suflet, doamnă, să nu suflați o vorbă nimănui!

Și Savary se făcu pe neașteptate nevăzut, fără nici un zgomot, de parcă ar fi fost o fantomă.

Spre înserat atmosfera de pe corabie se însufleți din nou. Izbucniră țipete de femei amestecate de răcnete furioase de bărbați și cu înjurăturile piraților. Răsunară îndată câteva lovituri, lipăit mărunt de picioare desculțe pe scândurile mereu ude și murdare ale punții, plânsete, apoi lungi țipete spasmodice de femeie, acoperite de vocile groase ale bărbaților și de răsetele lor care izbucneau când și

când pline de cruzime.

- Ce Dumnezeu se mai întâmplă? o întreabă Angelica pe Ellis. Ce-i cu toată hărmălaia asta?

- Bărbații îmblânzesc femei noi pe corabie, sclave noi.

- Le îmblânzesc? Și cum le îmblânzesc, ce le fac?

Tânăra grecoaică nu răspunse, lăsând doar privirile în jos.

- Dar e îngrozitor! protestă Angelica în culmea furiei. Așa ceva e de nesuportat, trebuie făcut ceva!

Și exact în același moment, de undeva de foarte aproape, ajunse până în cabina ei geamătul de implorare al unei femei, un fel de suspin înăbușit și plin de durere.

Angelica dădu să se repeadă afară, dar Ellis o reținu speriată:

- Nu te duce, doamna! Așa se face mereu! Este dreptul lor!

- Dreptul lor! exclamă stupefiată Angelica.

Ellis îi explică încet, cu vocea ei blândă, că toți oamenii din echipaj

aveau partea lor la împărțirea prăzii. Deocamdată își luau dreptul acesta în natură, urmând ca după vânzarea prăzii să și-l primească și pe cel în țechini sunători de aur. In afară de asta, piața de sclavi din Mediterana avea dedesubturile ei, pe care Angelica nici nu le bănuia și pe care le afla acum, plină de uimire și de repulsie. Femeile foarte frumoase erau într-adevăr păstrate pentru plăcerile tainice ale stăpânilor de haremuri, dar acestea erau foarte puține, așa că cele mai multe erau vândute ca simple sclave, adică niște ființe intermediare între starea de om și aceea de animal, care urmau să îndeplinească muncile cele mai grele la caravanseraiuri. Iar o sclavă însărcinată avea un preț mult mai bun, fiindcă purta în ea un viitor sclav, așa că pirații nu făceau acum altceva decât să ridice prețul mărfii...

La auzul unor asemenea monstruozități, Angelica își puse mâinile la urechi, țipând din răsputeri că nu mai putea rezista, că se săturase până-n gât de sălbaticii aceștia printre care nimerise și că voia să scape de acolo cât mai repede. Iar când secundul Coriano se înfățișă prevenitor, urmat de doi negrișori cu platouri pline de gustări alese, îi copleși pe toți cu un potop de înjurături în cea mai strașnică tradiție a Curții Miracolelor și refuză să se atingă de ceva. Se mira și ea de asta, dar nu-i era foame deloc.

- Bine, dar trebuie să mănânci! strigă chiorul pe un ton tragic. Dumneata nu vezi că ai ajuns numai piele și os? E un dezastru! Un dezastru! Nici trei mii de piaștri nu luăm pe dumneata în halul în care arăți!

- Încetați să mai chinuiți femeile acestea! țipă Angelica. Gata cu dezmățul

ăsta porcesc!

Și, turbată de furie, trase din răsputeri un picior în tăvile aduse de negrișori, făcând să zboare în toate părțile farfuriile de cositor și castroanele cu tot felul de bunătăți.

- Faceți să nu se mai audă țipetele astea!

Coriano se năpusti afară pe ușă cu toată iuțeala pe care i-o îngăduiau picioarele lui scurte și în clipa următoare vocea lui răsună pe punte, chemându-l cu disperare pe d'Escrainville.

- Ahaaa! răsună deodată răcnetul fioros al marchizului, probabil după ce ascultase cuvintele secundului. Ai văzut boule? Și o mai lăudai că are caracter! Poftim! Satură-te de caracter, na! Dacă echipajul meu nu-și poate lua prada în primire, pe propria lui navă...

Și pașii marchizului se auziră apropiindu-se furioși.

- Ce se întâmplă, doamnă? întrebă el aspru apărând în cadrul ușii. S-ar părea că refuzați să mâncați?

- Dacă dumneavoastră vă închipuiți că batjocura de pe punte poate fi de natură să facă să-mi crească pofta de mâncare...

Angelica slabă și zbârlită ca un arici furios în hainele ei prea largi, îl privea cu îndârjirea unui adolescent încăpățânat, aflat la prima lui criză de personalitate. Pe buzele piratului flutură un fel de zâmbet care semăna mai curând a strâmbătură.

- Bine, doamnă. Am dat deja ordinele necesare. Dar cred că ar fi cazul ca și dumneavoastră să manifestați oarecare bunăvoință...Aș vrea

să ştiu dacă doamna du Plessis-Bellière îmi va face onoarea să vină să ia masa cu mine pe dunetă....

13

Masa era aranjată cu tot dichisul, într-o manieră puţin ciudată pentru educaţia europeană a marchizei du Plessis-Bellière. În loc de scaune, în jurul măsuţei joase erau aşezate perne bogate de mătase. Pe masă se aflau castronaşe rotunde de argint cu lapte bătut, gros ca smântâna, în care pluteau cocoloaşe de carne tocată învelite frumos în frunze de viţă, ce răspândeau un miros îmbietor. Farfurioare mici cu sosuri gătite cu pricepere, cu ceapă, cu ardei iute sau gras şi cu şofran, umpleau masa dându-i un aspect îmbelşugat.

- Doamnă, gustaţi puţin din dolma asta delicioasă, zise Coriano umplându-i farfuria. Dacă nu vă place nu e nevoie să vă siliţi să mâncaţi, vă putem oferi peşte fript pe grătar, exact ca în Franţa. Dar cred că o să mai cereţi...

Marchizul îşi privea secundul cu ochi pânditori şi nemulţumiţi.

- Cred că ai fi o doică nemaipomenită, Coriano, mârâi el înfundat. Nu încape nici o îndoială că exact pentru aşa ceva eşti născut!

Secundul se supără.

- Şi nu e normal ca unul să se dea peste cap ca să dreagă tâmpeniile altuia? behăi el, furios dintr-o dată. În loc să fii fericit că nu e moartă, acuma mai faci şi pe nebunul? Dacă se întâmplă, Doamne fereşte, vreo nenorocire cu ea, cum ne mai săltăm din nevoi? Şi când? La paştele cailor? Că de deştept ce eşti, ne fluieră vântul prin buzunare de un an de zile!...

De data asta fu rândul marchizului să sară ca ars.

- Şi ce-ai vrea să fac mai mult decât atât, dobitocule? zbieră el roşu la faţă de furie. O las să-şi de aere peste aere şi să se fandosească cum i se năzare ei, o invit la masă cu plecăciuni, toată lumea păşeşte numai în vârfurile picioarelor, să n-o deranjeze pe doamna marchiză! Oamenii mei trebuie să umble mai smeriţi decât băieţii din corul bisericii, mai mult decât atât ce mama dracului mai vrei!

Văzându-i cum se înfruntau furioşi, ca doi tauri gata să se ia în coarne, Angelica nu se mai putu ţine şi izbucni în râs.

Cei doi se întrerupseră şi priviră la ea cu gurile căscate, apoi se uitară unul la celălalt, ca pentru a se încredinţa că nu aveau vedenii... apoi din nou la ea, aiuriţi...

- Râde! reuşi să îngaime marchizul, nevenindu-i a-şi crede ochilor şi înghiţind în sec. Râde! Pe legea mea că râde!...

Mutra păroasă şi posacă a lui Coriano se lumină deodată.

- Madona! exclamă el plesnindu-şi palmele în extaz. Dacă s-ar putea s-o facem să râdă tot aşa şi la batistan, luăm pe ea cât ai clipi două mii de piaştri în plus! Adică ce zic eu două mii...

- Păi când îţi spun eu că eşti bou! pufni dispreţuitor marchizul d'Escrainville. Ia zi, multe femei ai văzut tu până acuma râzând la batistan?

Şi asta s-a întâmplat acum aşa, prin cine ştie ce minune, tu crezi că are să-ţi facă ea ţie cheful să râdă în târg, nu? Acolo să fim fericiţi dacă n-or apuca-o pandaliile, să ne fugă muşterii care încotro, speriaţi. De ce râdeţi, frumoasă doamnă?

- Doar nu pot nici eu să plâng tot timpul! răspunse ea parcă dezvinovăţindu-se.

Se simţea fără voia ei bine dispusă de atmosfera tihnită şi plină de puritate a serii albastre şi limpezi. Mica insulă se pierdea treptat în întuneric, parcă îndepărtându-se aidoma unei corăbii fantomatice în norii de argint întunecat al serii, cu templul acela ca de vis luminat difuz de lumina albă a lunii. Marchizul d'Escrainville îi urmări privirile şi, înţelegând că era pierdută în contemplarea acestor vestigii tulburătoare, zise:

- Zeul Appollo, cândva, avea şase temple. Pe insula asta aveau loc în fiecare zi serbări în cinstea lui. Pe atunci domnea aici şi era slăvită frumuseţea...

- Iar azi dumneavoastră faceţi ca în aceleaşi locuri să domnească teroarea...

- Nu e momentul să vă lăsaţi cuprinsă de înduioşare, doamnă. Este totuşi cazul ca aceşti greci degeneraţi să fie şi ei folositori la ceva, nu credeţi?

- Şi vedeţi ceva folositor în a smulge copiii de la sânul mamelor lor? întrebă cu sarcasm Angelica.

- Altminteri soarta lor ar fi fost să moară de foame în insulele lor neroditoare.

- Şi nefericiţii bătrâni lipsiţi de putere pe care I-am văzut aduşi la bordul corabiei? Cu ei ce se întâmplă?

- A, cu aceştia e altceva. Pe ei îi iau ca să le fac un bine.

- Nu zău! zâmbi cu răutate Angelica. Un bine! Iată-vă şi filantrop! Felicitări, domnule marchiz d'Escrainville!

- Ei bine, doamnă, cuvântul nu mi se pare deloc deplasat. Fiindcă închipuiţi-vă că în insula Kios există o regulă nescrisă, veche de când lumea, care cere ca oamenii care au atins vârsta de şaizeci de ani să fie otrăviţi sau alungaţi de pe insulă. Oamenilor din colţul acesta de lume nu le place bătrâneţea, mai ales când trebuie hrănită!

Şi o privi ironic, încântat de buimăceala pe care i-o citea pe chip la auzul cuvintelor lui.

- Vedeţi dar, frumoasă doamnă, că nu e cazul să vă grăbiţi aşa tare cu fermecătoarele dumneavoastră ironii. S-ar părea că mai aveţi încă multe lucruri de învăţat despre Mediterana...

Un sclav se apropie cu temenele speriate şi aşeză lângă el o pipă turcească, cu apă, făcându-se apoi nevăzut într-o clipă. Marchizul lăsă capul pe spate şi începu să tragă cu delicii din ea.

- Priviţi, doamnă, cerul acesta smălţuit de stele. Mâine în zori ne pregătim să ridicăm ancora şi să pornim spre insula Kyouros. Veţi vedea acolo, culcat sub crengile de laur, un zeu Marte adormit. Locuitorii insulei încă nu l-au distrus ca să facă din el var, aşa că de fiecare dată când

ajung acolo mă duc să-l contemplu. Vă plac statuile?

- Oh, da! Regele, la Versailles, a împodobit grădinile cu o mulțime de statui în stil grec şi e o minunăție...

Templul din fața lor plutea parcă pe valuri de noapte, alb şi strălucitor în lumina lunii.

- Dar zeii sunt morți, urmă ea cu voce înceată.

- Se poate, răspunse marchizul. Dar zeițele în nici un caz nu.

O privea pânditor printre genele pe jumătate lăsate.

- La urma urmei, doamnă, costumul acesta nu vă vine deloc rău. Păstrează surprize cât de poate de plăcute şi lasă destul de bine să se ghicească ce ascunde.

Angelica se prefăcu că nu aude cuvintele lui. Începuse în sfârşit să mănânce, nu-şi putea ține prea mult timp în frâu stomacul, aşa că se dăduse bătută, mai ales că gustul laptelui acru nu i se părea câtuşi de puțin neplăcut.

- Suntem departe de Candia? întrebă ea după un timp.

- Nu chiar. Am fi fost deja acolo dacă hoțomanul de spițer nu m-ar fi legat la gard cu povestea lui afurisită şi nu m-ar fi făcut să pierd atâta timp alergând din insulă în insulă după tâmpeniile lui. De multe ori îmi vine să-l strivesc ca pe-o ploşniță, dar când apare în fața mea şi-ncepe să-mi îndruge verzi şi uscate, ba mă mai apucă şi de câte un nasture ca să mă convingă că averi incalculabile stau în fața mea şi eu n-am altceva de făcut decât să întind mâna şi să mă servesc... atunci nu ştiu cum se face că de fiecare dată mă las convins ca un copil... deşi ştiu foarte bine că minte. La urma urmei, ce contează? Unul din farmecele vieții orientale tocmai acesta e, că poți lăsa timpul să se scurgă fără nici o grabă...

Şi trase adânc în piept, slobozind cu voluptate un val gros de fum care se pierdu în aerul blând ale serii.

- Aveți motive speciale, doamnă, ca să ajungeți mai repede la Candia?

- Am motive speciale ca să doresc să aflu mai repede ce soartă mă aşteaptă. Dacă am înțeles eu bine, la Livorno l-ați vândut pe valetul meu, nu-i aşa?

- Da, aşa e. Şi chiar aş zice că n-a fost deloc o afacere proastă. Mă mir şi eu cum s-a întâmplat să iau nişte bani aşa frumoşi pe licheaua aia obraznică, dar bafta lui şi a mea a fost să dau taman peste un senior italian putred de bogat, care căuta un profesor de limba franceză pentru copiii lui. Asta fireşte că mi-a permis să urc binişor prețul mărfii. Un profesor nu e acelaşi lucru cu un brutar sau cu un nenorocit de pantofar.

- Cum? Flipot, profesor de franceză! Dar asta chiar că e nemaipomenit! exclamă încântată Angelica şi râsul ei sonor se înălță vesel şi fericit, făcând-o să uite pentru o clipă toate durerile şi grijile care o frământau.

Îşi dădea seama că trebuia să-şi impună o anumită sobrietate şi maximum de reținere, dar vestea asta o dăduse gata. Flipot, profesor! Copiii acelui senior italian aveau să învețe de la el o franceză nemaipomenit de colorată şi de picantă, cu care aveau să lase fără îndoială cu gurile căscate societatea pariziană pentru care se pregăteau, sărmanii, cu atâta

sârguință. Gândul la tinerii italieni, pe care parcă-i și vedea trântind cu nevinovăție expresiile deocheate ale lui Flipot în cine știe ce salon parizian înțesat de persoane prețioase, o făcea pe Angelica s-o umfle râsul și abia cu mare greutate reușea să se abțină.

Făcu totuși un efort și izbuti să-l întrebe pe negustorul de sclavi dacă își aducea aminte măcar numele acelui senior italian căruia i-l vânduse pe Flipot, adăugând că avea intenția să-l răscumpere din sclavie pe bietul băiat.

De data asta fu rândul marchizului să izbucnească într-o cascadă sonoră de hohote.

- Să-l răscumperi, femeie? Prin urmare chiar crezi că ai să apuci ziua când tu însăți ai să fii liberă? Vino-ți în fire și să-ți iasă gărgăunii ăștia din cap! Nici o femeie n-a ieșit vreodată vie dintr-un harem!

Angelica îl privi îndelung, încercând să deslușească o umbră oricât de firavă de omenie pe chipul acesta care răsărea din întunericul nopții la doi pași de ea, luminat de razele fanalului aprins în apropiere cu puțin timp înainte.

- Prin urmare sunteți într-adevăr hotărât să faceți asta?

- Evident! Altminteri crezi că aș mai ține la bord o boarfă de teapa ta? Pfff! Ar însemna să fiu tâmpit de-a binelea!

- Domnule, zise ea înfrângându-și umilința și însuflețită dintr-o dată de o nădejde nouă, dacă nu e vorba decât de bani, vă pot oferi eu o răscumpărare consistentă, mai mare decât suma pe care ați putea-o obține la târgul de sclavi. Dispun în Franța de o avere considerabilă și eventual pot ridica cifra până la…

Marchizul însă dădu îndărătnic din cap și o întrerupse aspru:

- Nu. Așa ceva nu. Nu vreau în ruptul capului să am de-a face cu francezii, sunt sătul de ei până-n gât! Îmi cunosc eu marfa, oameni mai fățarnici și mai ai dracului n-am pomenit pe lume, decât englezii. Ca să ajung să văd cum arată banii tăi, frumoaso, ar însemna să merg la Marsilia și asta e o treabă al naibii de primejdioasă, ca să mai spun și că e vorba de un drum prea lung. Ce-i în mână nu-i minciună, așa că trebuie să te vând, n-am timp de pierdut. Am nevoie urgent de aur ca să cumpăr o corabie nouă. Ai destui bani pentru așa ceva? Știi cât costă?

- Da. Și cred că am.

Numai că asta o făcu să-și amintească din nou de starea jalnică în care își lăsase afacerile la plecare. Fusese nevoită să pună ipotecă pe corabia ei, cu viitoarea încărcătură cu tot, ca să facă față cheltuielilor nebunești impuse în ultimele luni de viață de la curte și, în afară de asta, situația ei în Franța era dintre cele mai neclare. Reușise să-și atragă asupra ei mânia regelui și s-ar fi putut foarte bine ca întreaga ei avere să fie la ora aceea sigilată, dacă nu cumva și mai rău…

Își mușcă buzele, gândindu-se cu teamă la ruina care o amenința din urmă rânjind batjocoritor.

- Nu-i nimic, frumoaso, urmă marchizul, ai să te convingi până la urmă că ești în mâinile mele și că n-ai nici o scăpare. Stăpânul tău eu sunt și am să fac cu tine ce are să-mi treacă prin cap.

Drumul pe ape continua. În fiecare zi piratul, înjurându-l și

blestemându-l cu năduf pe Savary, poruncea totuşi să se arunce ancora în dreptul câte uneia din insuliţele acelea sterpe şi pline de statui albe. Pământul pietros de aici nu rodea decât viţă de vie şi ruine somptuoase. Localnicii fabricau un vin tare şi îmbietor şi sfărâmau cu baroasele marmurile antice, mărunţindu-le până făceau din ele o pulbere fină, pe care o ardeau şi o foloseau pe urmă la văruit. Nimeni nu se poate hrăni numai cu vin şi cu contemplarea de statui măreţe.

Supuşi unei înfometări mai eterne decât grandoarea templelor, oamenii de aici vindeau tot ce putea fi vândut. Vinul, sacii cu var scos din marmura care nu le trebuia, femeile, copiii. Cumpărătorii erau rari, fiindcă abia când şi când se întâmpla să se abată prin părţile lor vreo corabie. Stăpânirea de la Constantinopol numea aici câte un agă, dregător turc a cărui soartă era să rabde de foame şi să-şi târască alene iataganul lung, însemn al puterii sale, prin praful încins de pe uliţe, sau să moţăie la umbră, toropit de căldură şi chinuit de bâzâitul muştelor înfometate. Iar acest atotputernic dregător local fireşte că închidea şi el ochii când era vorba de vreun negoţ care să aducă insulei aflate sub oblăduirea lui un minimum de prosperitate. Aşa că marchizul d'Escrainville îl poftea la bord, unde sorbeau împreună cafea pe dunetă, tăifăsuind alene în greceşte şi trăgând tacticos din narghilelele lungi, după care turcul îşi încasa onorariul. Câţiva ţechini care pentru el însemnau o mică avere, şi veghea el însuşi, plin de demnitate şi măreţie la îmbarcarea pe Hermes a localnicilor cumpăraţi de marchiz şi la instalarea lor în cală.

Kithnos... Syra... Mikonos... Delos...

Peste tot lucrurile urmau la fel, cu aceeaşi exasperantă monotonie. În ciuda tuturor asigurărilor lui Savary, Angelica era roasă de îndoieli şi de deznădejde şi de multe ori Ellis nu ştia cum s-o mai smulgă din gândurile negre care o năpădeau.

- Ce păcat, doamna, exclamă ea înciudată într-o zi, ce păcat că Rescator e dus în vizită la sultan la Maroc! El răscumpăra doamna!

Angelica tresări ca muşcată de şarpe.

- Cum! Din mâinile unui pirat într-ale altuia? Mulţumesc, nu e nici o scofală!

- Ar fi mai bine pentru doamna Rescator decât închisă în serai!... Eunucii bagă femeie în serai şi închid porţi... Numai la moarte porţi se deschid din nou pentru femeie. Nici bătrână nu iese de acolo, întâi moare şi pe urmă iese! Mai bine piraţi, adăugă Ellis cu un aer de înţelepciune. Şi cel care vorbim acum nu e om rău cu femeile ca alţi piraţi, nu. Ascultă, soră iubită, eu vreau să povestesc pentru tine întâmplarea cu Lucia italianca, femeie frumoasă nemaivăzut, care piraţi au prins pe coasta Toscana. Eu ascultat povestea asta când am stat temniţă Alger. A spus o femeie care cunoaşte Lucia după ce Rescator a trimis Lucia înapoi acasă la ea. Rescator are o insulă mare, numai cetate, şi Lucia acolo avea mâncare minunat şi bomboane mereu şi dragoste pe săturate...

Angelica nu se putu abţine şi pufni în râs la auzul unor asemenea copilării.

- Nu mă dau în vânt nici după bomboane şi nici după dragoste. Cel puţin nu în asemenea condiţii.

- Dar Lucia da! La ea acasă foarte săracă în Toscana, şi mâncare

foarte puțin, niciodată sătul. Şi frumoasă Luci ca o zeiță şi foarte repede a învățat cu plăcerile. Foarte mulțumită cu bomboane şi dragoste mereu.

- Se poate draga mea, numai că eu nu sunt Lucia din Toscana şi nu am gusturile ei de odaliscă* .

Ellis păru foarte dezamăgită de atâta lipsă se înțelegere dar, ca lovită de o inspirație nouă, încercă mai departe s-o convingă:

- Sora mea, mai ascultă... A fost la Candia Maria armeanca. La batistan, a culcat la pământ, durere multă în suflet. Vătaful a trebuit să ridice de păr ca să vadă fața. Şi frumoasă ca noaptea Maria, dar oamenii frică de durerea ei, au crezut bolnavă şi nimeni nu cumpăra. Rescator a cumpărat şi a dus la el în palat, la Milos, insulă frumoasă. Acolo multe daruri de preț, dar mereu bolnavă Maria, durere în sufletul ei. Atunci Rescator a plecat cu corabia şi a mers după negustor de la Etiopia care cumpărase copii. Şi a adus la Maria copiii ei.

Însuflețită de povestire tânăra grecoaică se ridică în lumină, gesticulând aprins cu brațele ei subțiri.

- Când a văzut Maria copiii, a țipat cât a putut. A ținut copiii la piept toată ziua şi nimeni nu putea să vină lângă ea. Dar când a venit seara, Maria a culcat copiii, s-a îmbăiat, s-a gătit cu daruri de la Rescator şi a venit la el şi a dansat ca să dorească el trupul ei. Înțelegi tu, sora mea iubită? Înțelegi cum este acest bărbat? Nu e ca pirații răi şi fără suflet...

Şi Ellis, ridicându-şi deasupra capului brațele cu mlădieri gingaşe, în chip de amforă unduind delicat, se răsuci uşor pe vârfurile picioarelor, arătând cum trebuie să fi dansat Maria sau fecioarele din alte vremuri în umbra albelor porticuri de pe insulele din jurul lor. Apoi veni lângă Angelica şi i se ghemui la picioare ca un copil.

- Înțelegi tu ce vreau eu să lămuresc?

- Nu, nu înțeleg.

Sclava miji visătoare ochii, privind în întunericul nepătruns.

- Rescator vorbeşte cu fiecare femei cum ştie inima ei. Este un vrăjitor...

- Vrăjitor? țâfni dintr-o dată din întuneric vocea batjocoritoare a marchizului d'Escrainville, apărut dintr-o dată lângă ele. Vrăjitor, care va să zică! Ia te uită de ce i s-a făcut acuma curvei ăsteia mici! Poftim! Uite ce puțin trebuie ca să sucească cineva un cap de vrabie toantă! Un caraghios, asta e Rescator ăsta al vostru! Un țicnit şi un caraghios!

- Am mai auzit şi altă dată spunându-se despre Rescator că e un caraghios şi un țicnit, zise Angelica, şi acum vă aud şi pe dumneavoastră spunându-i la fel. De ce?

- Cum de ce ? Fiindcă e singurul, băgați de seamă, singurul pirat din Mediterana care nu face comerț cu sclavi şi care a ajuns totuşi să fie cel mai bogat, printr-un trafic cu argint de-a dreptul neruşinat! O adevărată potlogărie, care dă toată piața peste cap şi ne ruinează pe toți ceilalți, pe zi ce trece. Vrăjitor? Ha! Cred şi eu că e vrăjitor, la ce altceva te-ai putea aştepta din parte unui nenorocit de fecior a şapte cățele puturoase! Ştie întotdeauna să apară exact acolo unde nimeni nu se aşteaptă să-l vadă.

---

* Odaliscă - în Imperiul Otoman, sclavă aflată în serviciul femeilor din haremul sultanului. (n. trad.)

Nimeni nu ştie unde-i e culcuşul. S-a fâţâit o vreme pe la Djidjelli, pe lângă coastele Algeriei. Pe urmă a apărut din senin la Rhodos şi îndată după aceea la Tripoli, dar nu m-ar mira deloc să aud mâine că a făcut cine ştie ce ispravă în Cipru. E un om din cale-afară de periculos, tocmai fiindcă nimeni nu ştie ce urmăreşte. Nu m-ar mira să fie nebun de-a binelea, în meseria noastră asta nici nu e ceva prea rar.

- E adevărat că uneori pune în libertate pe toţi sclavii de pe corabiile pe care pune mâna? întrebă Angelica încet, cu un ton cât putea mai neutru.

Marchizul d'Escrainville scrâşni din dinţi şi ridică din umeri, vrând să se arate nepăsător şi plin de dispreţ.

- Tocmai de-asta am spus că nu m-ar mira să fie nebun. Nu face negoţ cu sclavi, îşi bate joc de meserie. Dacă el e bogat, de distrează dezorganizând piaţa şi ruinându-şi confraţii. Negutătorii şi bancherii din oraşele mari îi ridică într-un osanale şi nu mai pridideşc cu laudele şi cu mulţumirile la adresa lui, cică a stabilizat el cursul valorilor, vai de capul lui! Marţafoiul ăsta obraznic devine pe zi ce trece stăpân peste toată Mediterana, dar fandoselile astea ale lui nu pot să ţină nici ele la infinit. E păzit la tot pasul de oameni înarmaţi până-n dinţi, dar într-o zi tot are să se găsească vreunul să-i reteze beregata, fiindcă prea multă lume îi poartă sâmbetele maimuţoiului ăstuia cu nasul tăiat, mascatului ăstuia, negustorului ăstuia de bulendre nenorocite... Auzi, Vrăjitorul Mediteranei ! Ha! Ha! Ha! Ha! Eu sunt Spaima Mediteranei şi acuma uite că a apărut şi Vrăjitorul Mediteranei! De toate avea Mediterana, dar ducea lipsă de vrăjitor! Asta chiar că e culmea neruşinării! Vrăjitor de trei scaieţi! O să vedem noi până la urmă! Câtă ură am eu pe nenorocitul ăsta... Şi crezi că numai eu? Toţi piraţii cinstiţi, care fac meseria asta cum au apucat din moşi-strămoşi şi fac comerţ cu sclavi, nu-şi bat joc de meserie, cu matrapazlâcuri şi cu potlogării ca feciorul ăsta de căţea care umblă cu cioara vopsită şi face pe piratul! Nimeni nu-l poate vedea în ochi! Nici Mezzomorte, nici Simion Dansat, nici Fabricio Oligliero, nici fraţii Salvador, nici Pedro Garmantaz, spaniolul... Nici măcar cavalerii de la Malta! Toţi ăştia, dacă ar pune mâna pe el, l-ar sfâşia de viu, cu dinţii! Cu dinţii l-ar rupe! Cu dinţii! Cum o fi făcut maimuţoiul ăsta nenorocit ca să intre pe sub pielea lui Moulay Ismael, sultanul Marocului, asta cred că nici dracu-n persoană n-o ştie! S-a priceput, lepădătura, să se dea pe lângă cel mai puternic din suveranii din Barbaria şi l-a făcut să-i împrumute pavilionul lui, ba chiar şi pe maurii din garda lui personală! Acuma chiar că nici musca nu se mai poate apropia de el... Hm! Gata, ia să lăsăm treburile astea, nu merită lepădătura asta scârnavă să ne răcim atâta gurile trăncănind despre el... Vrei nişte chebab?

Şi întinse spre Angelica tava cu pateuri de carne frământate cu boabe acrişoare de tamarin şi fripturi bine rumenite în seu de oaie.

14

În fiecare seară Angelica era astfel invitata marchizului, care o ruga ceremonios de fiecare dată pe doamna du Plessis-Bellière să-i facă

onoarea de lua masa cu el pe dunetă. Se purta cu ea cât putea mai prevenitor, asta fără îndoială numai datorită insistențelor lui Coriano, pe care Angelica de multe ori era tentată să-l creadă adevăratul stăpân al corabiei. Oricât însă și-ar fi impus marchizul să se poarte față de ea cât mai curtenitor, apucăturile lui mitocănești răbufneau la tot pasul și atunci o tutuia și îi trântea în obraz tot soiul de bădărănii. Uneori însă vechea lui educație părea să se trezească în el și, în asemenea momente, marchizul d'Escrainville se dovedea un interlocutor cît se poate de plăcut și de spiritual. Angelica descoperea uluită că piratul acesta necioplit și crud era un om de cultură aleasă, cu lecturi întinse și îndelung studiate, care vorbea curgător mai multe limbi orientale și citise în original pe clasicii greci și latini. Un personaj bizar și tulburător, amestec neobișnuit de trăsături care o derutau și o făceau să nu mai știe ce să creadă.

Simțea cel mai adesea o voluptate dusă până la extaz să chinuie îngrozitor sclavii, dedându-se la atrocități de neînchipuit, dar alteori avea pentru ei atenții aproape duioase, ca de părinte blând și înțelegător.

Câte odată poruncea să fie aduși seara pe punte cei zece negrișori pe care îi cumpărase la Tripoli. Copiii îngenuncheau, tăcuți și temători, cu smalțul ochilor sclipind alb în noapte.

- Nu-i așa că sunt frumoși? zicea marchizul d'Escrainville învăluindu-i într-o privire plină de duioșie. Știi că fiecare din acești mici sălbatici din Sudan valorează cât greutatea lui în aur?

- Adevărat?

- Fără îndoială. Toți sunt eunuci.

- Vai! Sărmanii micuți!

- De ce sărmani?

- Bine, dar e ceva de-a dreptul îngrozitor! Să fie mutilați într-un asemenea hal!... Bieții copii!

- Mofturi! Vrăjitorii lor sunt așa de iscusiți încât fac treaba asta cât ai bate din palme, mai repede decât i-ar trebui țârcovnicului de la biserica din satul nu știu care ca să claponească un cocoș. Li se unge pe urmă rana cu ulei fiert, ca să nu se infecteze, și sunt vârâți în nisip până la brâu, ca să nu obrintească din cauza căldurii prea mari. În nisip e mai răcoare și sunt ținuți așa până la cicatrizarea completă. Metoda asta pare bună, fiindcă șefii de trib care îi aduc până la coastă, la vânzare, susțin că nu mor mai mult de doi dintr-o sută.

- Sărmanii micuți! repetă Angelica.

Piratul ridică din umeri nepăsător.

- Credeți-mă, doamnă, vă risipiți mila fără rost. Vă închipuiți că acești pui de canibali puteau găsi la ei în deșert viața strălucită care le stă acum în față? Gândiți-vă că vin din ținuturi sălbatice, îngrozitoare, unde dacă cineva are norocul să scape de colții leului, tot nu scapă de sulița dușmanului, care nu așteaptă să-l vadă mort, ci îl înfulecă de viu. Când n-au oameni de mâncare, indivizii aceia se hrănesc cu rădăcini și cu gândaci, șobolanii sunt la ei o delicatesă. Iar acum puii ăștia negri pe care-i vedeți au mâncare după pofta inimii. Când am să-i vând, vor reprezenta pentru proprietarii lor obiecte de lux, nemaipomenit de îngrijite. Cât vor fi tineri, n-au să aibă altceva de făcut decât să joace table sau șah pe treptele vreunui palat sau să-i însoțească pe feciorii stăpânului la vânătoare cu

şoimi. Mai târziu, la maturitate, vor avea de jucat roluri dintre cele mai importante. Nu ştiţi că au existat în istoria Bizanţului eunuci care au urcat treptele tronului imperial? Şi există şi acum destui care au ştiut să pună mâna pe putere şi să domnească în fapt, în numele stăpânului care nu vrea să ştie decât de plăcerile lui. Veţi auzi fără îndoială vorbindu-se de şeful eunucilor negri ai Padişahului Turciei, despre şeful eunucilor albi, de fratele acestuia, Soliman, de un altul pe nume Haimil bey, sau Osman Ferradji, Marele Hadâmb al lui Moulay Ismael, sultanul Marocului, un uriaş care măsoară, după câte se spune, aproape doi stânjeni. Şi e mare nu numai ca trup, ci din toate punctele de vedere. E feroce, felin, viclean, într-un cuvânt e genial. El e cel care l-a urcat pe tron pe Moulay Ismael, sugrumând la iuţeală vreo câteva zeci de fraţi care-i încurcau drumul spre coroană.

Se întrerupse, părând încântat de o idee care-i venise pe neaşteptate şi începu să râdă cu hohote mici şi răutăcioase:

- Da, da! Sunt convins că n-are să treacă prea mult timp şi ai să înţelegi pe propria ta piele, frumoaso, ce înseamnă puterea eunucilor în Orient!...

Angelica se sprijini de coloana sculptată de marmură albă, scăldată în reflexele de lumină ale arhipelagului Cicladelor.

Frământa maşinal între degete o crenguţă subţire de busuioc. Adineauri, pe când străbătea satul venind încoace, se întâlnise nas în nas cu preotul ortodox care venea ţintă spre ea, cu camilafca cu văluri pe cap, binecuvântând-o şi dându-i firul acesta de busuioc în semn de împăcare creştină şi de frăţie. Bietul bătrânel, sărac lipit şi bântuit numai de frica focului Gheenei, încerca să se împotrivească din răsputeri comerţului cu carne vie şi să-şi convingă enoriaşii să renunţe la obiceiurile lor păcătoase şi necreştineşti. Când marchizul coborâse pe plajă înconjurat de statul lui major, oameni tot unul şi unul, cu mutre numai bune de dus la spânzurătoare, preotul îl întâmpinase cu crucea într-o mână şi cu Evanghelia în cealaltă, încercând să stârnească puţină compasiune din parte domnului comandant al corabiei faţă de aceşti nefericiţi creştini, atât de vrednici de milă, pe care domnul comandant îi neguţa ca pe vite, uitând că erau făpturi omeneşti, croite după chipul şi asemănarea Atotziditorului. La care domnul comandant al corabiei răspunsese cu un torent de înjurături pe greceşte, îl înşfăcase de barba albă, scuturându-l zdravăn, după care îi turnase o ploaie de pumni şi de picioare, trântindu-l pe jos şi făcându-l una cu nisipul de pe plajă.

- Nu! E păcat! ţipase îngrozită Angelica.

Nefericitul preot întinsese spre ea mâinile lui subţiri, încercând să sporovăiască în limba lui, neînţeleasă pentru ea. Marchizul izbucnise în râs.

- Ştii ce behăie ţapul ăsta bătrân? Cică tu eşti feciorul meu şi mă imploră, în numele dragostei pe care ţi-o port, să fac aşa fel încât măcar cele două fiice ale lui să fie cruţate de ai noştri! Ha! Ha! Ha! Ha! Una ca asta chiar că nu mă aşteptam să aud!

- Şi dacă te-aş ruga şi eu acelaşi lucru?

Marchizul o privise ţintă pe deasupra trupului bătrânului preot

doborât la pământ, cu o privire pătrunzătoare şi curioasă, ca şi cum era pentru prima oară că dădea ochii cu ea.

- Plecaţi de aici, doamnă, zisese el aspru dar reţinut. Nu e cazul să vă amestecaţi în treburile noastre.

Şi Angelica se depărtase, întorcându-şi faţa de la spectacolul cutremurător la care fusese martoră de atâtea ori până acum.

De când se făcuse bine, Coriano poruncise ca preţioasa captivă să coboare pe uscat la fiecare escală, pentru ca mişcarea în aer liber s-o înzdrăvenească pe deplin. Ce e drept, aer curat avea şi pe puntea corabiei şi mişcare putea face în toată voia şi acolo, plimbându-se toată ziua pe punte, dar Coriano era un om care nu ştia multe. Cum spunea el, aşa trebuia să se facă şi însuşi marchizul prea arareori i se împotrivea, aşa că Angelica trebuise să se supună.

Prima dată când coborâse pe uscat pusese piciorul cu teamă parcă pe nisip, surprinsă că stă pe ceva stabil, care nu se leagănă tot timpul în voia valurilor. Se depărta iute de sat, lăsându-i pe piraţi să se târguiască aprins cu localnicii, care ţineau la preţ şi se încăpăţânau să nu lase un gologan mai jos. Găsea singurătate şi liniştea la adăpostul ruinelor câte unui templu, printre sfărâmăturile albe ca zăpada ale statuilor căzute jos.

Firul acesta de busuioc răspândea o miresmă cum nu se putea mai potrivită cu pământul acesta dezmoştenit de soartă. Nici un copac nicăieri. În toate părţile numai sărăcie şi dezolare, amestecate cu splendori eterne. O lipsă cumplită de apă, dar nu şi de seva poetică datorită căreia mitul şi armonia divină îşi înfipseseră rădăcinile în pământul acesta sterp şi dăinuiau peste milenii.

De undeva dinspre creste răsunau strigătele ascuţite ale păstorilor, în timp ce Savary, înarmat cu pieptenii lui de lemn, alerga harnic în toate părţile ca să culeagă din bărbile caprelor şi ale ţapilor preţioasa lui răşină din care avea să scoată balsamul negru. Deseară, la fel ca în toate serile, avea să aducă la bordul lui Hermes recolta de laudanum, frecându-şi bucuros mâinile. Tot deseară, şi tot la fel ca în alte seri, femeile aveau să rămână pe plajă până târziu, umplând amurgul cu bocetele lor tânguitoare sfâşiindu-şi feţele cu unghiile şi presărându-şi cenuşă pe pletele lungi şi negre...

Angelica închise ochii. Mireasma busuiocului o făcea să viseze şi lumina soarelui răspândea în trupul ei puteri uitate şi o nepotolită sete de viaţă...

Tresări. La câţiva paşi de ea, marchizul d'Escrainville o privea cum rămăsese rezemată de coloana albă, într-o poză graţioasă şi plină de tinereţe, cu profilul delicat ascuns de perdeaua subţire a buclelor blonde, cu buzele ei cărnoase şi fragede sărutând uşor crenguţa de busuioc şi cu pleoapele lăsate melancolic în jos. Privind-o, marchizul se simţi străbătut de un fior ciudat şi îşi spuse că nu era deloc lipsită de farmec în costumul ei bărbătesc care-i dădea un aer băiat pus pe şotii. Îmbrăcată într-o rochie, ar fi semănat prea mult cu cealaltă şi asta l-ar fi dus în pragul nebuniei, făcându-l s-o omoare. Ar fi fost prea femeie, prea sirenă, prea fără apărare şi prea puternică. În timp ce acum, aşa cum stătea rezemată cu simplitate de coloana străveche, cu vesta veche bărbătească, niţeluş

cam hărtănită pe alocuri dar deschisă frumos în dreptul gulerului cămăşii, punându-i în valoare gâtul cu linii delicate şi graţioase, femeia asta avea un anumit farmec nelămurit şi tulburător, în deplină armonie cu tristeţea subtilă a locurilor acestea, unde veneau altădată efebii înflăcăraţi de pasiune.

Angelica se simţi privită, ridică ochii şi avu o tresărire de teamă, dându-se instinctiv cu un pas înapoi.

Marchizul însă făcu un gest poruncitor.

- Vino-coace.

Se supuse şi veni spre el încet, parcă abia atingând cu tălpile moi ale papucilor ţărâna aspră a potecii.

Marchizul o cerceta cu ochi de cunoscător. Privirile îi erau atrase mai ales de gambele ei rotunde şi suple, care ieşeau cu gingăşie din fundele cu care erau prinşi sub genunchi ciorapii de mătase.

Coriano avusese dreptate. Mişcarea în aerul liber făcuse minuni, femeia asta îşi regăsise neaşteptat de repede trandafiriul obrajilor şi nuanţa aceea mată şi caldă a pielii care-i dădea atâta farmec.

O prinse de braţ şi se plecă spre ea, spunându-i cu un rânjet complice:

- Bucură-te, fiul meu!... Îţi aduci aminte de ce m-ai rugat? Fetele popii au scăpat neatinse. Le-am lăsat să facă viermi mai departe în jegul lor nenorocit.

Angelica răspunse din vârful buzelor:

- Sunt fericită de vestea asta.

Marchizul nu protestă şi ea înţelesese că făcuse asta de dragul ei sau că cel puţin voia ca ea să înţeleagă asta. Apoi el o împinse cu blândeţe pe poteca îngustă şi o ajută să urce până pe creasta ţărmului abrupt, de unde se deschidea panorama largă a mării. Simţea prin stofa mânecii arsura palmei lui puternice şi fierbinţi şi tot trupul îi era parcă străbătut de furnicături ciudate.

- Nu te mai uita aşa la mine, zise el. Parcă ţi-ar fi în permanenţă teamă să nu te mănânc. Chiar mă crezi un fel de Minotaur* ?

- Nu fiindcă te cred un nou Minotaur, ci fiindcă eşti ce eşti.

- Da? Şi ce anume sunt?

- Spaima Mediteranei.

Răspunsul acesta păru să-l mulţumească pe deplin şi mâna lui se strânse mai tare de braţul ei, parcă în semn de recunoştinţă tăcută. Ajunseseră între timp aproape de punctul cel mai înalt al coastei şi în faţa lor Hermes, ancorat cuminte în radă, părea o jucărie frumoasă pe oglinda întunecată a mării.

- Acum închide ochii, zise marchizul.

---

* Minotaur – monstru din mitologia elină, jumătate om, jumătate taur, născut din împerecherea frumoasei regine Pasiphae, soţia regelui Minos al Cretei, cu un taur trimis de zeul Poseidon care, din răzbunare, a făcut-o pe regină să se îndrăgostească de acesta. Închis în Labirintul construit anume pentru el din porunca lui Minos, Minotaurul se hrănea cu adolescenţi pe care-i primea anual drept tribut, şapte băieţi şi şapte fete, până când a fost omorât de Theseu. (n. trad.)

Angelica începu dintr-o dată să tremure. Ce glumă plină de cruzime îi mai pregătea marchizul? Îl privea cu ochi măriți de spaimă și observă cum fața i se schimonosea de mânie.

- Închide ochii, n-ai auzit? Catârcă încăpățânată ce ești...

Și, pentru mai multă siguranță, îi puse pe ochi palma lui lată, apoi o trase încet, ținând-o lipită de el cu mâna cealaltă. După câțiva pași îi dădu drumul și își luă mâna de pe fața ei cu o mișcare înceată, pe care Angelica o simți ca pe o mângâiere.

- Privește.

- Oh!

Scurtul drum cu ochii închiși o adusese pe o mică esplanadă unde se înălțau ruinele unui templu.

În fața ei, trei trepte lucrate în marmură, sclipind de reflexele sării depuse de-a lungul mileniilor, duceau până la un fel de mică piață pavată tot cu plăci de marmură, printre care răsăreau ici și colo smocuri de iarbă aspră și sărăcăcioasă.

Și tocmai acolo, printre petele acestea de sălbăticie, printre câteva tufe pipernicite de căpșun pădureț, se înălța minunea de neînchipuit, care o lăsă cu răsuflarea tăiată. Două șiruri lungi de statui intacte, fiecare din ele prinsă temeinic pe piedestalul ei, într-un cadru atât de pur și de natural încât parcă s-ar fi avântat spre cer. Un dans imobil și pietrificat în lumina limpede și albastră a zării.

- Ce e aici? reuși să șoptească Angelica.

- Zeițele...

O luă de mână și o duse după el, cu pași rari, până în centrul aleii, printre surâsurile de marmură, printre brațele delicat sculptate întinse spre ei. O lume visătoare și divină, eternă ca țărâna și ca stâncile, uitată aici, în mijlocul căpșunilor sălbatici, a căror mireasmă aspră le era singura tămâie. Vântul ușor ce adia dinspre mare le era singura ofrandă și singura incantație magică... Angelica era atât de copleșită de măreția și de puritate nespusă a clipei, încât nici nu-și dădea seama că brațul marchizului d'Escrainville i se așezase pe după umeri, blând și liniștit, într-un gest de ocrotire caldă și bărbătească.

La capătul aleii se afla un altar ca o bijuterie desăvârșită, ocrotind statuia unui copil, un zeu mic și triumfător cu arcul întins, gata de atâtea mii și mii de ani să dea drumul săgeții. Un prunc bucălat, cu zâmbet poznaș, superbă întrupare în marmură parcă aurie pe alocuri, bătut de vânturi nesfârșite și dăruit de scurgerea atâtor milenii cu reflexe roșiatice pline de taine ascunse.

- Eros!

- Dumnezeule, ce frumos e! izbucni Angelica. E zeul iubirii, nu-i așa? Eros sau Amor...

- Nu te-a lovit niciodată cu săgeata lui?

Piratul se depărtase de ea și își biciuia acum nervos carâmbii cizmelor cu vârful curelelor biciului. Angelica simți destrămându-se dintr-o dată toată vraja de mai înainte.

Nu răspunse la întrebarea lui și făcu încet câțiva pași până la soclul unei

Aphrodite cu brațele întinse îmbietor. Se rezemă de marmura

călduţă încă şi rămase tăcută.

- Trebuie să fii divin de frumoasă când eşti îndrăgostită, rosti într-un târziu marchizul, rupând tăcerea care se lăsase între ei.

Şi faţa i se strânse într-o grimasă de om peste măsură de obosit. Privirile i se pironiră un timp asupra zeiţelor din faţa lui, apoi se întoarseră spre Angelica, derutând-o cu expresia rătăcită a ochilor. Ce mai urmărea omul acesta atât de imprevizibil?

- Ascultă aici! se răsti el pe neaşteptate, răguşit şi cu o voce plină de arţag. Poate-ţi închipui că m-ai impresionat cu fandoselile tale de cucoană din lumea mare de la Versailles sau de la mama dracului şi că dacă te-am pus la punct atunci seara, a fost tocmai din cauza asta, ca să mă impun eu în faţa ta. Bănuiesc că eşti destul de toantă ca să-ţi închipui un asemenea lucru numai că e cazul să-ţi scoţi din cap gărgăunii ăştia. Mi se spune Spaima Mediteranei şi nu există pe lume sclavă care să mă fi impresionat pe mine, asta să-ţi fie limpede. Numai că mi s-a acrit de atâta gălăgie, numai ţipete de ură şi gheare tot timpul. O dată, la început, hai să zic, treacă-meargă, abia mai înviorează puţin atmosfera şi parcă mai dă vieţii sare şi piper, dar într-una... Tot ce e prea mult strică. Aşa că... n-ai putea încerca să fii mai drăguţă cu mine?

Ea îi aruncă o privire îngheţată şi dispreţuitoare, pe care el însă n-o văzu, fiindcă începuse să păşească rar în sus şi-n jos pe alee, cu mâinile la spate. Cizmele cu potcoave de fier răsunau ciudat pe dalele de marmură, dominând cu sunetul lor ritmic ţârâitul necontenit şi monoton al greierilor ascunşi în ierburile din jur.

- Cred că eşti nespus de frumoasă când eşti îndrăgostită! Repetă el cu o voce înăbuşită. Îmi aduc aminte de seara când te-am luat în braţe şi ţi-am văzut chipul... cu ochii închişi şi cu gura întredeschisă... şi spuneai... <<dragostea mea... iubitule...>>

Şi, băgând de seamă expresia îngrozită de pe faţa ei, adăugă:

- Fireşte, fireşte, n-ai cum să-ţi aduci aminte. Erai bolnavă, delirai, îmi dau seama că nu mie îmi spuneai aşa... Numai că eu nu reuşesc să uit clipa aceea. Chipul tău, aşa cum l-am văzut atunci, nu mă mai lasă să dorm, îmi bântuie nopţile şi în somn, îl visez într-una... Când mă gândesc ce frumoasă trebuie să fii în braţele unui bărbat pe care îl iubeşti cu tot sufletul...

Se opri din mersul lui de metronom şi înălţă spre micul Eros de marmură ruginie pe alocuri, ochii lui tulburi, răvăşiţi de o neaşteptată expresie patetică.

- Dacă ai şti ce mult aş vrea să fiu eu bărbatul acela! rosti el răguşit, fără s-o privească. Aş vrea din adâncul sufletului să mă iubeşti pe mine!...

La orice s-ar fi aşteptat Angelica din partea lui, numai la o asemenea rugăminte nu.

- Să te iubesc? ţipă ea înspăimântată. Pe dumneata?

Şi gândul acesta îi păru atât de absurd încât izbucni în hohote. Oare individul acesta nu-şi dădea seama că era o făptură mârşavă, colcăind de crimă şi nelegiuire, un torţionar fără suflet şi fără conştiinţă? Şi un asemenea gunoi al speţei umane voia dragostea ei!

Şi râsul ei răsună mai departe batjocoritor, sfâşiind cu vibraţiile lui

aerul blând al serii. Ecoul stâncilor îl trimitea înapoi, cu rezonanțe parcă și mai acide, iar vântul îl ducea până departe în larg...

- Să te iubesc pe dumneata!

Marchizul d'Escrainville rămăsese imobil, mai alb la față decât statuile din jurul lui. Veni încet spre Angelica și o lovi din răsputeri peste față, o dată cu palma și apoi cu dosul, rar, măsurat, fără să se grăbească, parcă știind că femeia din fața lui nu se va feri. Angelica simți dintr-o dată un val fierbinte și sărat în gură și vederea i se încețoșă. Urmă încă o lovitură dată tot fără grabă, dar cu sete, căzând grea peste obrazul fără apărare. Angelica se clătină și căzu moale la picioarele lui. Din colțul gurii i se prelingea un firișor subțire de sânge.

- De ce râzi așa? urlă sălbatic marchizul. De ce râzi!

Ochii i se rostogoleau în cap înfricoșători și gura se căsca spasmodic, de parcă ar fi căutat zadarnic aer ca să nu se înăbușe.

- Curvă nemernică ce ești!... Cățea nenorocită! Cum ai îndrăznit!... Am să te vând!... Am să te vând, auzi, curvă nenorocită, am să te vând unui pașă bătrân și vițios, sau vreunui negustor de bazar, vreunui maur... care să te distrugă... Dar n-ai să mai arăți nimănui mutra ta de îndrăgostită niciodată... Și acum cară-te de-aici! Hai, marș, piei din ochii mei! Mișcă, n-auzi? N-am chef să mi-i ridic în cap pe Coriano și pe toți. Așa că... Ieși, n-auzi? Până nu te omor!...

Peste două zile, Hermes aruncă ancora în fața insulei Santorin și marchizul ieși din cabina lui pentru prima oară după două zile, petrecute în toropeala tâmpă a hașișului.

- Va să zică ai făcut ce-ai făcut și m-ai adus aici, boșorogul dracului!! rosti el cu voce încleioșată, aruncându-i lui Savary o privire grea de ură. Stau și mă întreb ce naiba ai să găsești de adunat printre bolovanii ăștia nenorociți. Mă uit și nu văd nici mai multe capre decât pe alte insule și nici mai puține. Ziceai că aici e raiul pe pământ, stârpitură nenorocită ce ești, așa că fiii atent, că dacă umbli să mă tragi cumva pe sfoară, am să dau cu tine un exemplu care o să îngrozească întreaga viitorime...

Maestrul Savary îl asigură cu blândețe că recolta de laudanum depășea până și cele mai optimiste așteptări, dar piratul rămase neîncrezător și îl aținti din nou cu o privire plină de ură, mârâind răgușit:

- Mă întreb unde or fi găsind țapii tăi blestemați scârnăvie de-aia să-și moaie bărbile-n ea. Nu văd nici un copăcel, nici măcar un tufiș nicăieri. Așa că fii atent... Nimeni n-are să poată spune vreodată că o mârțoagă costelivă ca tine l-a dus cu zăhărelul pe Spaima Mediteranei fără să-și ia plata cu vârf și-ndesat...

Marchizul părea să aibă întrucâtva dreptate. Santorin, vechea insulă Thera*, nu semăna deloc cu celelalte insule prin care se opriseră până acum. Nu era altceva decât o aglomerare de stânci sterpe și dezolante, de un cenușiu sinistru și lipsit de orice ospitalitate. Un perete de stâncă, aproape perpendicular, înalt cam de trei sute de picioare, înfățișa, ca pe straturile unei prăjituri napolitane, toate tainele geologice ale erelor scurse de-a lungul mileniilor peste meleagurile acestea parcă nepământene.

---

* În realitate, populația grecească n-a încetat niciodată să numească această insulă Thera, astăzi Thira. Santorin e un nume paralel folosit de populația levantină în Evul Mediu, neacceptat niciodată de greci. (n. trad.)

Peretele de rocă brună, din cenuşi negre pietrificate, din pământ roşcat întărit de presiuni uriaşe în straturi suprapuse, era brăzdat de vinele albicioase ale pietrei buretoase şi moi care spunea unui ochi avizat că insula aceasta nu era decât un ciot din peretele imens al unui vulcan mort de zeci sau sute de milenii. În faţă, insula Therasia rămăsese ca un rest minuscul al celuilalt versant al craterului. Iar undeva, în adâncurile nepătrunse ale pământului, părea că ultimele puteri ale vulcanului gigantic din alte ere tot mai mocneau înăbuşit, refuzând să se stingă cu totul. Locuitorii se plângeau de cutremure dese şi uneori neînchipuit de puternice care zgâlţâiau sau dărâmau adesea cocioabele lor şubrede de chirpici întărit cu var şi făceau să ţâşnească pe neaşteptate din apa mării mici insuliţe de rocă vulcanică, pe care cutremurul următor le cufunda la loc în adâncurile apelor.

Pe deasupra îngrămădirii jalnice de căsuţe sărăcăcioase din port, cu acoperişuri rotunjite ca nişte cupole, se zărea o cărare ce urca abrupt ca o scară spre culmea înaltă, unde domina, printre tot soiul de ruine nedefinite, o moară de vânt cu aripi vopsite în roşu şi verde, nuanţe ţipătoare ce contrastau deprimant cu monotonia restului peisajului.

Ajunsă pe insulă, aşa cum cereau instrucţiunile indiscutabile ale lui Coriano, Angelica se aşeză la umbra resturilor gimnaziului efebilor, în faţa unui şir de dansatori încremeniţi. Un braţ rupt, cu mâna păstrând încă degetele delicate, zăcea pe pământ în faţa ei, printre cioburi sclipitoare de marmură. Obiectul acesta plin de graţie nespusă, braţ de băiat sau de adolescent, se întipărise adânc în ţărână, apăsat de greutate veacurilor. Angelica se gândi întâi să-l ridice, apoi renunţă şi se duse să se aşeze la umbra unui discobol încordat, parcă gata să-şi ia avânt şi să dea drumul spre înălţimi discului de marmură. Încă mai simţea durerea loviturilor primite în ajun. Tristeţea cea mai adâncă o copleşea, transformându-se încet-încet în deznădejde. Se întreba dacă nu putea încerca să evadeze, luând-o spre interiorul insulei, dar peisajul arid şi neprimitor, aproape duşmănos, o făcea să fie sceptică în privinţa oricărei reuşite.

Cum stătea aşa cufundată în gânduri, tresări deodată la auzul unor tălăngi şi în capătul potecii înguste apăru maestrul Savary, însoţit de inevitabilele lui capre şi de un tânăr grec cu care discuta foarte prieteneşte. Chipul bătrânului savant radia, ca în urma unui mare succes.

- Doamnă, daţi-mi voie să vi-l prezint pe Vassos Mikulias. Ia spuneţi, vă rog, ce impresie vă face mândreţea asta de flăcău?

Angelica rămase foarte surprinsă de asemenea cuvinte, dar buna creştere o făcu să nu-şi dea pe faţă un atare sentiment, care ar fi fost fără îndoială jignitor pentru însoţitorul maestrului Savary. De multe ori i se întâmplase să rămână în admiraţie în faţa frumuseţii aparte a bărbaţilor din acest colţ de lume, înfiorată de puritatea şi vigoarea trăsăturilor lor, adesea asemănătoare cu ale efebilor ce o înconjurau acum cu dansul lor împietrit. Numai că admiraţia pe care i-o stârneau câteodată bărbaţii de aici nu avea nimic comun cu sentimentul provocat de vederea grecului adus de Savary, un ins mărunt şi pipernicit, cu o figură din cale afară de bizară, înconjurată de o barbă neagră şi foarte rară, parcă ciugulită de raţe. Bustul slăbănog şi chircit, aproape cocârjat, de rahitic, aducea

oarecum cu statura aduse de spate a însoțitorului său. Ochii Angelicăi începură să alerge fără voie de la unul la celălalt, găsindu-le din ce în ce mai multe asemănări.

- He-he-he-he! behăi fericit bătrânul savant, ați ghicit, doamnă! E feciorul meu ! He-he-he-he !

- Feciorul dumneavoastră, maestre Savary! Prin urmare... prin urmare aveți și copii?...

- Am semănat în viața mea și așa ceva, doamnă, câte puțin în fiecare colțișor al Levantului, răspunse modest Savary, făcând un gest larg cu brațul în jur. He-he-he-he! Ce vreți, eram tânăr și aveam sângele fierbinte, mai ales acum treizeci de ani, când am pus prima dată piciorul în insula Santorin. Nu eram decât un biet francez ca toți francezii, adică fără chioară în pungă, dar galant!

După care o lămuri pe doamna marchiză du Plessis că, abătându-se din nou prin partea locului după cincisprezece ani, constatase cu nețărmurită satisfacție că acest vlăstar al Cicladelor apucase pe o cale bună și sănătoasă, devenind un excelent ucenic într-ale pescuitului, una din puținele ocupații la îndemâna localnicilor. Și tot în cursul acelui ultim voiaj încredințase familiei Mikulis, care îl venera mai mult decât pe Ulisse, un butoi întreg plin cu neprețuita licoare sacră, adusă de el din Persia cu sacrificii nemăsurate și cu riscuri de neînchipuit.

- Vă puteți da dumneavoastră seama, doamnă, ce înseamnă asta? Un butoi întreg! Acum suntem salvați! Acum puteți fi sigură că suntem salvați!

La drept vorbind, Angelica nu vedea nici un motiv pentru care slăbănoaga odraslă locală a spițerului parizian le putea da vreun ajutor în situația în care se aflau ei, aceea de pradă în ghearele unor pirați care nu aveau nimic sfânt. Și tot așa neclare rămâneau și posibilitățile numitului Vassos în această privință. Dar Savary se arăta mai încrezător ca oricând. Găsise complicii despre care vorbise și asta părea a fi pentru el lucru hotărâtor.

Pentru că Vassos și unchii lui aveau să-i urmeze pe furiș până la Canadia cu butoiul plin de licoarea sacră.

15

Hermes sosise în portul Candia și aștepta deja în radă de câteva ore bune. Lumina părea aici mai grea decât în arhipelagul grecesc iar culorile erau mai ascuțite și mai țipătoare, izbind și obosind ochiul. Trecerea bruscă de la seninătatea olimpiană a Eladei la violentele nuanțe levantine ale Orientului o deruta pe Angelica, dându-i o senzație de nesiguranță, întărită și de mirosurile noi, la fel de puternice, aproape agresive, un amestec nelămurit de ulei încins și de coajă de portocală, călduț și grețos, aducând parcă a râncezeală veche și a murdărie dospită îndelung.

Priveliștea orașului, atât cât se putea zări de pe punte, nu era câtuși de puțin îmbietoare. Un pământ argilos, aproape roșu, bătând pe alocuri de-a dreptul în sângeriu pe chei sau pe capetele străduțelor înguste și murdare care dădeau spre port. Praful roșcat pudra într-un fel de roz

murdar tot ce se afla în jur, oraşul şi corăbiile ancorate în port, mai ales zidurile de apărare ridicate de veneţieni şi purtând încă urmele războiului de apărare abia încheiat* care făcuse din insula Creta posesiune musulmană. Stăpânii vremelnici al locului îşi luaseră cu toată seriozitatea rolul în primire şi plantaseră în tot locul lumânările lungi şi subţiri ale minaretelor lor, care împungeau cerul ca nişte suliţe, ridicându-se obscen din mulţimea de turle ale bisericilor greceşti sau veneţiene.

Marchizul d'Escrainville nu era la bord. De cum sosiseră, poruncise să fie lăsată la apă una din bărci şi plecase pe ţărm, unde întârzia de câteva ore.

Angelica stătea pe punte, privind oraşul acesta care fusese ţinta călătoriei ei nebuneşti. Ajunsese în sfârşit în Candia.

Din tot ce însemna vechea Cretă, lăcaşul unde se zămislise legenda cumplită a Minotaurului şi a labirintului, nu mai rămânea acum decât Candia, oraşul acesta devorant şi clocotitor, labirint modern unde veneau să se amestece şi să se dizolve toate rasele acestui colţ de lume, căci Candia era nodul unde se legau şi se dezlegau toate firele lumii Levantului. Aşezată la egală distanţă de Asia, de Africa şi de Europa, devenise punctul de întâlnire al tuturor seminţiilor şi al tuturor intereselor.

Totuşi Angelica nu vedea nici un turc, nici măcar cât la Marsilia. Fregatele corsarilor nu aveau nevoie decât să înalţe pavilionul ducelui Toscanei, verde şi alb, pentru ca de pe înălţimile unui fort ce străjuia oraşul să li se răspundă cu un semnal dat cu steagul Sublimei Porţi, roşu cu semilună albă, şi cam la atât se reduceau formalităţile de acceptare în port. Pe bordul lui Hermes nu urcase nici un funcţionar turc care să constate încărcătura sau alte asemenea mărfuri, care se vede treaba că aici nu interesau pe nimeni.

În rada portului se legănau ancorate sumedenie de ambarcaţii, printre care vreo douăzeci de corăbii de război şi sute de vase mai mici, care abia mai încăpeau între diguri. Angelica remarcă în special o corabie grea de război, cu forme graţioase, cu zece tunuri de armă care scânteiau în soare de-ţi luau, semn că fuseseră frecate toate de curând şi lustruite cu mare grijă.

- Nu cumva e o galeră franţuzească? îl întrebă ea pe Savary, însufleţită dintr-o dată de nădejdi neaşteptate.

Însă bătrânul, care şedea aşezat lângă ea ţinându-şi umbrela între genunchi, răspunse distrat:

- Nici vorbă, doamnă. E o galeră din Malta, doar vedeţi pavilionul roşu cu cruce albă. Flota Maltei e una din cele mai frumoase din Mediterana, vasele domnilor cavaleri sunt mereu ca scoase din cutie. Sunt şi foarte bogaţi, e drept , aşa că le dă mâna. Numai că nu înţeleg la ce Dumnezeu v-ar folosi dumneavoastră să daţi aici peste galere franţuzeşti. Credeţi cumva că v-ar ajuta la ceva treaba asta?

Şi o lămuri, cam fără chef, că această străveche aşezare, oricum ar fi vrut doamna marchiză s-o considere, grecească, franţuzească, veneţiană sau turcească, rămânea tot ceea ce fusese de-a lungul secolelor:

* În urma unuia din cele mai lungi asedii din istoria modernă, între 1658 şi 1669, turcii reuşesc să cucerească oraşul Candia (Iráklion) la 30 august 1669. (n. trad.)

punctul de întâlnire al piraților creștini, așa cum Iskenderum era cel al piraților otomani iar Algerul al celor din Barbaria.

Piraților le era indiferent cui plăteau taxele de ancorare. Chiar dacă acum le plăteau turcilor, erau bucuroși că-și puteau aduce aici marfa așa cum apucaseră de la înaintașii lor întru meserie. Fie că arborau pavilion toscan sau napolitan, fie că navigau sub drapelul sicilian, maltez sau portughez, navele acestea adăposteau sub flamurile respectivelor state fauna cea mai pestriță și mai rău famată a întregii creștinătăți și veneau întotdeauna aici, la Candia, unde se ținea cel mai mare târg de sclavi din Marea Mediterană.

Angelica cercetă din priviri mărfurile de tot felul îngrămădite pe țărm sau în șlepurile grele, intrigată de puținătatea lor. E drept că se aflau aici țesături viu colorate, pește, butoaie de ulei și mormane de legume și fructe, mai ales harbuji uriași, dar pentru un port comercial și mai ales pentru numărul imens de corăbii și de bărci ancorate în port, cantitățile păreau derizorii.

- Din cât pot eu să-mi dau seama, maestre Savary, toate corăbiile astea sunt corăbii de război. Aveți idee de ce s-au adunat așa în număr mare aici? Ce fac?

- Păi... cam ce facem și noi, doamnă, răspunse Savary cu amărăciune. Uitați-vă la corăbiile astea. Cele mai multe din ele au calele închise, deși ar fi de așteptat ca orice ambarcație care face negoț cinstit să și le deschidă înainte de intrarea într-un port. Uitați-vă la pichetele de paznici de pe punți. Vedeți ce numeroși sunt? Fiți sigură că au fost întărite. Și ce credeți că păzesc? Tocmai aici e buba: corăbiile astea au adus marfa cea mai prețioasă din lume!

Angelica se simți scuturată din creștet până-n tălpi de un tremur nervos.

- Vreți să spuneți, maestre, că toate aceste corăbii... transportă... vreau să zic... Că e vorba de negustori de sclavi?

Savary nu răspunse, căci privirile îi fuseseră atrase de un caiac răpănos care se apropia cu greu prin mulțimea de bărci din jur și se vedea limpede că încerca să-și croiască drum până la Hermes. Angelica privi și ea și tresări. La prova stătea în picioare un bărbat în veșminte europene, cam murdare și din cale afară de uzate, cu o pălărie cu pene pleoștite, dar cu o cataramă ciudată în panglică, de o formă neobișnuită. Când caiacul fu aproape de Hermes, Angelica reuși să deslușească limpede că în loc de cataramă, insul purta la pălărie crinul de aur pe fond argintiu.

- Un francez! țipă ea entuziasmată. Un francez, maestre, un francez! Uitați-vă, vine încoace! Doamne Dumnezeule!

Savary nu răspunse, ci se mulțumi să zâmbească acru. El avusese onoarea de a-i expune ceva mai înainte doamnei du Plessis situația în care se aflau amândoi, iar faptul că doamna marchiză insista să nu-i ia în seamă avertismentele și să caute aliați printre eventualii compatrioți nu-i putea trezi decât un zâmbet indulgent în fața unei asemenea naivități copilărești.

În schimb, francezul de pe caiac auzise țipătul ei fericit și, după o clipă de gândire, schiță un fel de salut vag cu pălăria.

- Marchizul d'Escrainville e la bord? strigă el.

Cum nimeni nu se osteni să-i dea vreun răspuns, omul se cățără pe scara de frânghie care atârna peste balustradă până aproape de apă. Cei câțiva pirați din echipaj care făceau pe paznicii nu se arătară nici mirați nici contrariați de vizita asta neanunțată și-și văzură mai departe de treabă, trântind cu sete cărțile soioase de joc pe capacul unui butoi și mestecând într-una semințe de floarea-soarelui.

- Hei, nu s-aude? făcu nou-venitul proțăpindu-se în fața lor cu mâinile în șolduri și cu picioarele crăcănate. Am întrebat dacă șeful vostru e aici!

- Vezi că-i p-acolo, mârâi scârbit unul, făcând un gest vag cu mâna spre țărm.

- Aha! Care va să zică a plecat! Dar a lăsat vreun pachet pentru mine?

- Și io de und'să știu? Răspunse în silă matelotul, scuipând cojile din gură. Dumneata crezi că io-s aicea magaziner?

Și își văzu mai departe de jocul lui.

Francezul își frecă gânditor și nehotărât bărbia cam nerasă. Plescăi nemulțumit din buze și rămase pe gânduri, neștiind ce să facă.

De undeva apăru Ellis, care îi aruncă francezului cel mai fermecător zâmbet, apoi veni la Angelica și-i șopti la ureche:

- Domnul acesta e jupân Rochat, consul de la Franța în Candia. Nu vrei să vorbești cu el? Poate că ajută. Mă duc să aduc vin franțuzesc.

- Ah! Acum mi-aduc aminte! Zise încet Angelica. Rochat, așa-l cheamă pe gerantul funcției mele la Candia, Rochat. Poate că va fi în stare să facă ceva pentru mine...

Între timp, jupân Rochat, dându-și seama că tineretul pe care-l zărise pe punte era în realitate o femeia, se apropie și rosti cât putu mai curtenitor:

- Văd că vechiul meu prieten d'Escrainville are mereu norocul de partea lui! Îngăduiți, frumoasă călătoare, să mă prezint: Rochat, consul al regelui Franței la Candia.

- Iar eu, răspunse Angelica, sunt marchiza du Plessis-Belliere, titulara funcției de consul al regelui Franței la Candia.

Rochat holbă niște ochi cât pumnul și pe fața lui apăru o expresie dintre cele mai hazlii, amestec de stupoare, teamă, neîncredere și bănuială, care fără îndoială că pe Angelica ar fi făcut-o să izbucnească în râs, dacă i-ar fi ars de așa ceva.

- N-ai auzit până acum de mine, domnule Rochat? zise ea încet și cu un ton cât putu mai dulce.

- Ba sigur că da... bineînțeles, cum să nu! Numai că dați-mi voie să fiu foarte surprins, doamnă. Admițând că sunteți chiar doamna du Plessis-Belliere, tot nu-mi vine a crede că v-ați apucat să bateți atâta drum până aici. Doar dacă aveți cine știe ce plan...Știu eu?

- Veți fi nevoit, domnule, să vă mulțumiți numai cu cuvântul meu, răspunse Angelica, fiindcă vechiul dumneavoastră prieten, marchizul d'Escrainville, mi-a furat pur și simplu toate hârtiile, inclusiv cele privitoare la funcția mea, atunci când ne-a capturat pe mare...

- Aha! Înțeleg...mda! făcu jerpelitul diplomat, aruncând o privire

dintr-o dată obraznică şi batjocoritoare spre micul grup format din Angelica şi Savary. Prin urmare, asta înseamnă că dumneavoastră sunteţi, ca să zic aşa, nişte musafiri cam...cam cu forţa ai bunului meu prieten d'Escrainville, nu?

- Da, aşa e. Iar maestrul Savary, pe care-l vedeţi aici de faţă, este intendentul şi consilierul meu.

Savary îşi intră numaidecât în rol.

- Stimate domn, nu e cazul să pierdem un timp care s-ar putea dovedi extrem de preţios, rosti el cu emfază, dar plin de persuasiune. Vă propunem, aşadar, o mică afacere de pe urma căreia s-ar putea să câştigaţi în timpul cel mai scurt o sută de livre.

Rochat mormăi ceva neclar, din care nu se putea desluşi decât că nu prea vedea cum nişte captivi ar putea să...

- Numai că aceşti captivi, stimate domn, sunt în măsură să vă facă posesorul a o sută de livre de azi în trei zile dacă vă dovediţi un om inimos şi le întindeţi o mână de ajutor. Mai nimic, la urma urmei. Tot ce vă cerem e un fleac fără nici o importanţă.

Diplomatul scoase de undeva o batistă soioasă, un fel de cearşaf cadrilat, şi porni să-şi şteargă năduşeala de pe gât. Se vedea că în sufletul lui se dădea o luptă aprigă. Îşi îndreptă apoi cu un bobârnac jaboul de dantelă cam ferfeniţă, plescăi nehotărât din limbă şi nu răspunse, arătând însă că aştepta precizări.

Apăru Ellis, cu o tavă pe care trona o sticlă înaltă, înconjurată de câteva pahare. O aşeză grijulie în faţa lor, apoi se făcu nevăzută, ca o cameristă care-şi cunoaşte lungul nasului şi ştie că n-are ce căuta printre stăpâni. Atitudinea aceasta a ei faţă de Angelica păru să-l convingă pe Rochat că n-avea de-a face cu o sclavă de rând şi că în orice caz cucoana asta părea a fi ceva de capul ei. Începu o scurtă discuţie despre noutăţile de la Paris, aduse vorba despre câţiva din diplomaţii cunoscuţi de el, purtători ai unor nume din cele mai ilustre, şi se convinse în scurtă vreme că nu avea deloc în faţa lui o impostoare. Numai că asta îl făcea să simtă că nu mai înţelege nimic din ce se întâmplă. O marchiză autentică, consul al regelui Franţei, sclavă pe o corabie de piraţi...

- Doamnă, rosti el fără să-şi poată reveni din buimăceală, vă mărturisesc că nu vi se putea întâmpla nenorocire mai mare decât să cădeţi în mâinile lui d'Escrainville. Nu poate suferi femeile, adică ce zic eu că nu le poate suferi! Le urăşte, le urăşte de-a binele, doamnă, şi dacă i-a intrat în cap s-o persecute pe una ca să se răzbune pe toate, atunci nu mai e chip să-i scoţi din minte chestia asta! Eu unul vă spun drept că n-am nici o posibilitate să vă fiu de vreun ajutor. Negustorii de sclavi au aici drepturi imprescriptibile să-şi desfacă marfa, după cum cred că aţi auzit şi dumneavoastră zicala: <<Prada e a piratului.>> Eu n-am nici o putere, nici financiară nici administrativă, aşa că nu contaţi pe mine că m-aş putea împotrivi în vreun fel planurilor lui d'Escrainville. Ar însemna să risc cele câteva avantaje neînsemnate pe care mi le oferă funcţia de locţiitor al consulului regelui, şi vă spun drept că nu-mi dă mâna...

Apoi, aranjându-şi mereu ţinuta prăpădită şi privindu-şi stânjenit pantofii scâlciaţi, le explică pe un ton scăzut dar plin de însufleţire, căror cauze se datora purtarea lui atât de precaută. Era mezinul unei familii

vechi dar scăpătate, cea a conţilor de Rochat, atât de scăpătate încât de mult timp nu se mai folosea de titlul său nobiliar, din jenă. La vârsta de opt ani fusese trimis în Levant, la un fel de scoală despre care Angelica acum auzea pentru prima oară. Era o instituţie destinată anume copiilor de nobili sărăciţi, care învăţau aici cam toate limbile posibile în extraordinara amestecătură din lumea levantină, pentru a deveni mai târziu interpreţi în diplomaţia franceză. Crescuse deci în micul cartier francez din Constantinopol, mergând din când în când, dacă avea chef, la şcoala deschisă pe lângă o moschee şi jucându-se cu copiii de seama lui ai dregătorilor turci. Acolo îl cunoscuse pe d'Escrainville, aflat şi el în aceeaşi situaţie. Isprăviră împreună ceea ce se putea numi studiile lor, după care marchizul păşise cu dreptul într-o carieră neaşteptat de strălucită care i se deschisese ca printr-un miracol în faţă, aceea de funcţionar colonial. Pentru vlăstarul unei familii care n-avea nici după ce bea apă, şansa era extraordinară şi tânărul d'Escrainville îşi înfipsese cu nădejde dinţii în felia lui de noroc, arătându-se extrem de conştiincios şi câştigându-şi iute aprecierea superiorilor lui, care începură să-i arate o încredere din ce în ce mai mare. Pe scurt, cariera lui era lucru făcut, când avusese nefericita inspiraţie să se îndrăgostească nebuneşte de soţia ambasadorului regelui Franţei pe lângă Sublima Poartă. O femeie de o frumuseţe răpitoare, care avea, fireşte un amant. Iar amantul avea, fireşte, datorii. Drept care doamna în chestiune, simţind că trezise în tânărul şi cumintele d'Escrainville o pasiune năprasnică, îl rugase să falsifice nişte registre. O, nişte fleacuri fără nici o importanţă. Şi, cum la graţioasa rugăminte se adăugaseră şi nişte priviri pline de şăgalnice promisiuni, câteva suspine care ar fi înduioşat şi pietrele, plus una sau două strângeri de mână plasate exact la momentul oportun, zevzecul de marchiz, fascinat, se supuse numaidecât. Fireşte că nu trecuse mult şi fapta fusese descoperită, frumoasa doamnă negase revoltată orice amestec în această murdărie infamă, ba oferise chiar şi câteva detalii suplimentare care să dovediseră suficiente ca să facă hoţia lui d'Escrainville de-a dreptul strigătoare la cer şi să acopere de ruşine familia lui, una din cele mai vechi şi mai nobile ale Franţei.

La urma urmei nu fusese vorba aici decât de o prostie a unui tânăr, care vârâse mâna mai adânc decât s-ar fi cuvenit în lada cu bani a ambasadei. Chestiunea fusese cât de cât muşamalizată, d'Escrainville îşi vânduse slujba şi cumpărase o corabie mică şi iute, cu gândul să se apuce de piraterie pe cont propriu. Şi, la drept vorbind, se dovedise mai deştept decât alţii de seama lui, fiindcă Rochat, de exemplu, rămăsese să se chinuie de atâta amar de ani la piciorul scării demnităţilor în diplomaţie, nereuşind să urce nici o treaptă şi încurcându-se din ce în ce mai mult în încâlceala de dregătorii pe care curtenii de la Versailles le vindeau şi le cumpărau într-una, zăpăcindu-l de la o vreme cu totul, astfel încât nici nu mai ştia cine este superiorul lui direct şi se văzuse, de o bună bucată de timp, nevoit să se descurce şi el cum o putea. Tot ce ştia cu precizie era că i se cuvenea un procentaj modest, a patruzecea parte din valoarea mărfurilor aflate în tranzit prin Candia şi provenind din Franţa, dar nici aici lucrurile nu erau prea limpezi, fiindcă de patru ani încheiaţi nici Camera de Comerţ de la Marsilia şi nici ministrul Colbert nu-şi mai putea

permite să-i plătească moftul acesta de sumă, care cu siguranță că intra în cine știe ce pungi cu gurile mai largi decât a lui.

- Domnule, nu cumva prezentați dinadins lucrurile într-o lumină mai neagră decât sunt? întrebă severă Angelica. Spusele dumneavoastră înseamnă niște acuzații grave la adresa regelui și a ministrului Colbert și nu mi se pare drept să-i scoateți vinovați tocmai pe ei. De ce-n-ați înaintat la Versailles dosarul cu toate actele privitoare la situația asta? E o situație gravă, recunosc, dar dacă v-ați fi dus până acolo, sunt sigură...

- Cu ce să mă duc, doamnă? De unde bani? Eu trăiesc de la o zi la alta și încă mă consider norocos că nu-mi aprind paie în cap cu turcaleții ăștia blestemați. Ziceți că vi se pare că exagerez dinadins? Atunci aflați dumneavoastră că un demnitar cu grad mult mai înalt decât mine și om cu greutate, nu glumă, cu rude mari, ambasadorul regelui la Constantinopol, marchizul de la Haye, șade frumușel la închisoarea datornicilor. Și știți de ce? Fiindcă domnul Colbert de nu știu câți ani n-a mai catadicsit să-i trimită un sfanț. Din ce voiați să trăiască? Din datorii! Și datoriile cu ce să le plătească? Cu vânt? Așa că l-au turnat turcii la pușcărie de nu s-a văzut și nu se știe când are să iasă. Așa că vedeți bine că trebuie să mă descurc și eu cum pot. Am familie grea și numai eu știu cum scot câte un ban amărât și chinuit ca vai de capul lui... adică al meu!

Oftă din rărunchi și, după o clipă de gândire, adăugă:

- Să zicem că aș putea încerca să vă fac serviciul acela despre care vorbea domnul... domnul...

- Savary.

- Da, domnul Savary. Cu condiția, firește, să nu mă puneți în situația de a mă strica tocmai acum cu vechiul meu prieten, marchizul d'Escrainville, fiindcă vedeți și dumneavoastră... Ia spuneți, cu ce v-aș putea fi de folos?

- Cu două lucruri, stimate domn, răspunse demn și metodic Savary. Mai întâi să încercați să dați aici în orașul acesta, care fără îndoială că vă este bine cunoscut, de un negustor arab pe care-l cheamă Ali Mektoub, care are un nepot pe nume Mohamed Raki. Și să-l rugați să facă o faptă bună și omenească, spre a fi pe placul profetului lui, anume să facă așa fel să se afle în port atunci când vechiul dumneavoastră prieten marchizul d'Escrainville, urmează să-și descarce marfa de pe corabie, adică sclavii.

- Asta nu e mare lucru, încuviință repede Rochat, simțindu-se parcă ușurat de o cerere atât de neînsemnată. Îl cam știu eu pe negustorul ăsta și am impresia că știu și pe unde vine prăvălia lui. S-a făcut.

Numai că lucrurile se cam împotmoliră la cea de-a doua parte a programului propus de Savary Era vorba ca domnul Rochat să depună pe loc în mâinile administratorului doamnei marchize puținii țechini pe care se întâmpla, prin cine știe ce noroc, să-i aibă în pungă. Cu inima îndoită, jupân Rochat acceptă, cuprins însă de o îngrijorare pe care nici nu încercă s-o ascundă.

- Ce-o fi, o fi, zise el oftând din adâncul sufletului. Din moment ce-mi garantați că îmi dați înapoi o sută de livre.... Dar cu afacere mea de bureți de la Marsilia cum rămâne? Că d'Escrainville îmi promisese că-mi aduce o balercă de Banyuls* . S-aude ceva cu ea?

* Banyuls - localitate în Pirinei, cu podgorii renumite. (n. trad.)

Angelica şi Savary nu erau deloc la curent cu afacerea asta.

- Cu atât mai rău! suspină Rochat. Văd că stăpânul casei întârzie şi eu n-am timp de pierdut ca să mai stau să-l aştept. Când îl vedeţi, spuneţi-i că l-a căutat vechiul lui prieten şi coleg de şcoală, care vrea să ştie ce se aude cu banii pe încărcătura de bureţi, ştie el care. Şi cu balerca de Banyuls pe care i-a promis-o...Adică nu, nu-i spuneţi nimic, fiindcă poate nu ţineţi minte exact. Şi chiar ar fi mai bine să nu ştie că am stat de vorbă. Nu se ştie niciodată...

- Da, da, aveţi dreptate, mai ales aici în Orient, e bine ca stânga să nu ştie ce face dreapta, zise Savary sentenţios.

- Absolut. Mai ales să nu miroasă cumva că v-am împrumutat bani tocmai dumneavoastră, prizonierii lui... Of, Doamne, ce balamuc! Mă şi întreb dacă generozitatea asta care m-a apucat aşa, din senin, n-o să se spargă până la urmă tot în capul meu. Când mă gândesc că abia stau şi eu agăţat şi cu câtă greutate câştig o bucată de pâine... Acuma, ce mai, om trăi şi-om vedea ce s-o alege. Măcar că...

Şi Rochat oftă adânc, plin de gânduri negre, după care plecă, uitând să-şi bea paharul de vin, atât de tare îl tulburaseră amintirile pe care se apucase să le istorisească şi mai ales riscurile la care se expusese mai mult fără voia lui.

Dar fusese luat prea repede.

Pe seară, când sclavii de pe Hermes erau coborâţi de pe corabie, un arab înveşmântat în dijellaba* aştepta tăcut în apropiere de dig. Angelica tocmai coborâse de pe punte, însoţită de secundul Coriano, care o supraveghea atent cu singurul lui ochi, iar Savary avea grijă să se ţină foarte aproape de ea. Pe neaşteptate, bătrânul farmacist luă mâna lui Coriano şi, până să înţeleagă acesta ce voia de la el, îi umplu palma cu ţechini lucitori.

- De unde mama dracului ai scos bănetul ăsta, ghiuj afurisit? grohăi piratul, holbând ochii cât cepele.

- Chiar dacă ţi-aş spune, asta nu te-ar îmbogăţi cu nimic, şi dacă te apuci să-i spui şefului dumitale, iarăşi nu te alegi cu nimic, susură mieros Savary la urechea lui. Dar dacă mă laşi să stau puţin de vorbă cu arabul de colo, cât ai fierbe un ou, nu mai mult, pe urmă îţi mai dau încă o dată pe atât.

- Ia uite mortăciunea dracului! Ca să te-nţelegi cu el cine ştie cum şi după aia să speli putina?

- Şi ce dacă? Chiar crezi că partea dumitale din vânzarea ciolanelor mele bătrâne are să fie mai mare decât cei treizeci de ţechini pe care ţi-i propun eu? Te credeam ceva mai destupat!...

Coriano cântări monedele de aur care-i sclipeau în palmă, judecă puţin şi aspectul financiar al târgului şi probabil că fu convins de raţionamentul bătrânului, căci se întoarse pe călcâie şi începu imediat să facă un tărăboi nemaipomenit la oamenii lui, care habar n-aveau să aşeze sclavii pe căprării. Bătrânii şi infirmii deoparte, bărbaţii în putere dincoace, femeile tinere şi frumoase aici...

---

* Dijellaba - manta lungă, cu glugă, purtată îndeosebi de arabii din nordul Africii. (n. trad.)

Coriano era atât de furios din cauza nepriceperii matelotilor lui, marinari de apă dulce care uite că nu erau buni de nimic, şi făcea o asemenea tevatură, încât Savary reuşi să se furişeze până la arabul care aştepta tăcut şi ca o umbră deoparte şi să schimbe la iuţeală câteva cuvinte cu el, după care, fără să bage nimeni de seamă manevra asta, se strecură binişor lângă Angelica, şoptindu-i:

- Doamnă, omul acesta este într-adevăr Ali Mektoub, despre care ştiţi dumneavoastră, şi are un nepot pe care chiar îl şi cheamă Mohamed Raki, numai că nepotul ăsta al lui şade în Alger. Nu mai are nici o veste de la el de mult timp, dar îşi aduce aminte că acum mai mulţi ani nepotu-său a făcut într-adevăr un drum în Marsilia în interesul unui alb pe care îl ajutase mai demult în Sudan şi care l-a plătit gras ca să se ducă la Marsilia în locul lui. El nu ştie cum îl chema pe albul acela, atâta doar i-a spus nepotu-său că era un om nemaipomenit de învăţat şi că ştia să fabrice aur. Altceva nu...

- Şi cum arăta? aproape că ţipă Angelica. Ar putea să-l descrie?

- Potoliţi-vă, doamnă, nu e bine să vă înfierbântaţi aşa! o mustră cu severitate bătrânul. N-am avut când discuta cu el prea multe amănunte, dar sper din toată inima să pot sta de vorbă cu el mai pe-ndelete, în seara asta sau mâine dimineaţă.

- Şi cum ai de gând să procedezi?

Cum timpul necesar fierberii unui ou se scursese, Coriano se întoarse înjurând plin de năduf, supărat foc pe nepriceperea oamenilor lui, care aşteptau să-i înveţe şi să-i dăscălească tot el să facă lucrurile cele mai simple. Nişte neisprăviţi! Aşa că o înşfăcă furios pe Angelica de un braţ şi o trecu în grupul femeilor tinere şi frumoase, în timp ce Savary se văzu, fireşte, în ceata cea mai puţin preţioasă, a bătrânilor şi a infirmilor. Nimeni nu avea nevoie de învăţaţi prin părţile acestea de lume...

Angelica ajunse, sub pază tare, în cartierul franţuzesc al oraşului. Se înserase de-a binelea şi dinspre cafenelele cu mesele scoase în uliţă, în aerul răcoros al serii, se auzea sunet dulce de tamburine şi de fluiere.

Casa în care fu dusă doamna du Plessis avea mai curând aspectul unei fortăreţe. Marchizul d'Escrainville era deja sosit aici şi aştepta în mijlocul unui decor amestecat, jumătate european, jumătate oriental, cu mobile apusene şi portrete sau oglinzi de Veneţia în rame aurite şi cu sofale turceşti acoperite cu perne îmbrăcate în mătase brodată cu arabescuri complicate şi pline de graţie. Nu lipseau, fireşte, pipa cu apă şi mai ales mirosul iute de haşiş.

Marchizul o invită plin de gentileţe să bea cu el o cafea, ceea ce nu se mai întâmplase din insula cu zeiţe.

- Ei bine, frumoasă doamnă, iată-ne la capătul călătoriei noastre. Peste câteva zile, toţi amatorii de fete frumoase care sunt hotărâţi să deschidă punga şi care au punga destul de plină, fireşte, ca să cumpere ceva nepreţuit, toţi aceştia au să-ţi poată cântări nurii de-a fir a păr. Şi vom fi obligaţi să nu-i zorim, ca să ştie oamenii pe ce dau banii. Aşa e-n comerţul ăsta, crede-mă!

- Eşti un bădăran! rosti Angelica plină de dispreţ. Nu pot concepe că ai să îndrăzneşti să mă vinzi.... şi încă să mă arăţi goală altor bărbaţi!

Piratul izbucni într-un râs nestăvilit.

- Cred că cu cât le voi arăta mai mult, cu atât mă voi apropia mai tare de cei douăsprezece mii de piaştri pe care-i vreau pe tine!

Angelica ţâşni în picioare, cu ochii aruncând scântei de furie.

- Nu! ţipă ea, scoasă din minţi. Aşa ceva n-are să se întâmple! O asemenea ruşine n-am să accept niciodată! Nu sunt o sclavă! Sunt nobilă, sunt marchiză du Plessis-Belliere, fac parte din nobilimea franceză şi sunt supusă a regatului Franţei! Niciodată n-am să accept una ca asta! Niciodată! Niciodată! Şi încetează să mă mai tratezi în felul acesta... Am să te fac să regreţi însutit, să-ţi muşti pumnii, numai pentru simplul gând care ţi-a trecut prin minte!...

- Curvă obraznică! Nenorocita pământului! zbieră marchizul, înşfăcând biciul pe care-l avea la îndemână şi năpustindu-se asupra ei.

Coriano chiorul ţâşni iute ca un fulger şi se rostogoli între ei, apucându-l cu putere pe marchiz de braţ.

- Las-o! făcu el poruncitor. O faci praf, tocmai asta ne trebuie acuma! Nu e nici o nenorocire dacă face şi ea niţeluş pe nebuna, un mic popas la carceră şi să vezi, mieluşică se face! Mieluşică, ascultă-mă pe mine!

Marchizul era într-un asemenea hal de furie încât nici un argument nu-l mai putea convinge şi încerca într-una să ridice braţul ca s-o atingă pe Angelica cu biciul, dar Coriano, mai vânjos decât îl arăta statura lui mică şi rotofeie, îl înhăţă de beregată fără prea multe fasoane şi îl trânti cu atâta sete, încât marchizul icni şi rămase cu ochii holbaţi, reuşind apoi să se urce pe o sofa, unde rămase prostit, fără să poată rosti un cuvânt. Coriano o luă pe Angelica de braţ, o potopi cu un şuvoi de cuvinte într-o limbă necunoscută, dar care nu puteau fi decât înjurături, şi o trase după el. Ea se smulse din mâna lui, ţipând că era în stare să meargă şi singură. Nu-l simpatizase niciodată pe individul acesta cu mâini catifelate şi moi şi cu braţele tatuate se sus şi până jos, ca la sălbatici. Arăta exact a ceea ce era: un pirat de cea mai joasă speţă. Cârpa neagră de la ochi şi basmaua roşie înnodată la ceafă peste părul slinos întăreau impresia asta detestabilă şi, în afara câtorva momente când se simţise cuprinsă de un anumit soi ciudată recunoştinţă faţă de el, când o scosese din mâinile marchizului sau al prizonierilor din cală, Angelica nu avusese pentru el decât un amestec de dezgust şi de dispreţ. Afară de momentele când îl găsea ridicol. Oricum, se arăta mult mai de înţeles decât marchizul, fiindcă nu luă în seamă ieşirea ei, ci ridică nepăsător din umeri şi o luă înainte pe lespezile late de piatră ale acestei case, jumătate cetate, jumătate caravanserai. Ajunseră până la o scară de piatră, coborâră şi se opriră în faţa unei uşi grele, întărită cu lucrături de fier grosolane, care durau probabil de câteva sute de ani. Piratul scoase o legătură de chei, descuie uşa şi o deschise, aţintind-o pe Angelica aspru cu singurul lui ochi.

- Intră!

Angelica şovăi. Înăuntru nu se vedea nimic şi se temea de cine ştie ce capcană, dar Coriano îi dădu brutal brânci peste prag şi trânti cu putere uşa în urma ei, încuind-o cu zgomot.

Înăuntru era întuneric beznă, dar când ochii i se mai obişnuiră, îşi dădu seama că se afla într-un fel de chilie îngustă, luminată doar cu o lucarnă de sus, mică şi pe deasupra zăbrelită cu două bare groase de fier

aşezate în cruce. Nu se vedea nici măcar o saltea, singurul mobilier al încăperii erau trei lanţuri groase, cu cătuşe la un capăt, ţintuite la celălalt în zid cu piroane zdravene. Angelica se gândi că era totuşi bine că piratul n-o înlănţuise.

<<Le e teamă să nu mă facă praf!>>

Umerii începeau s-o usture cumplit în locurile unde vârful biciului marchizului reuşise s-o atingă. Se lăsă moale pe pardoseala de pământ bătătorit, bucuroasă că, dacă nu avea nici urmă de confort, beneficia cel puţin de linişte. Şi era lucrul cel mai important ca să se poată gândi şi să încerce să înţeleagă cât de cât cam ce ar fi putut să urmeze.

Se simţea oarecum uşurată şi cu sufletul plin de nădăjdi tainice, pe care i le insufla scurta întrevedere a lui Savary cu negustorul arab. Acesta avea deci într-adevăr un nepot pe nume Mohamed Raki, care avusese de-a face cu un alb care căuta aur în Sudan şi pentru care făcuse odinioară o călătorie la Marsilia. Angelica îşi repeta fiecare cuvânt auzit de la Savary, simţind că asta îi dădea speranţe noi care o întăreau. Se afla pe drumul cel bun, era cu neputinţă să se înşele. Avusese dreptate pornind spre Candia, în pofida tuturor pericolelor care o păşteau, fiindcă firul acela şubred, singurul care se întrezărise, iată că nu se rupsese şi la capătul lui strălucea acum speranţa. Trebuia totuşi să nu se lase amăgită şi nici să se pripească. Mai ales asta ar fi însemnat un dezastru. Era limpede că, cel puţin pentru moment, firul rămânea la fel de firav sau aproape la fel. Important era să poată sta de vorbă cu nepotul lui Ali Mektoub. Dar unde şi când? Savary spusese că nepotul acesta şedea în altă parte, în Alger. Din câte ştia ea, asta însemna la celălalt capăt al Mediteranei şi, deocamdată, ea nici măcar nu avea putinţa să se mişte. Nu ştia cum ar fi putut face să-şi recapete libertatea şi nu era deloc sigură că n-avea să ajungă într-un harem, aşa cum o ameninţase marchizul. Şi... dintr-un harem n-a ieşit niciodată o femeie vie...

În ciuda atâtor nelinişti, o cuprinse un somn adânc. Era sfârşită de oboseală şi, oricât s-ar fi străduit, n-ar fi reuşit să alunge moleşeala, iar pământul tare pe care stătea, oricât de incomod aşternut i-ar fi fost, n-o chinui decât până adormi.

Când se trezi, văzu lângă ea o tavă pe care aburea o ceaşcă de cafea, ce răspândea o aromă îmbietoare, iar alături fisticuri în zahăr şi prăjiturele cu miere. Felul cum erau aşezate ducea cu gândul la o mână iscusită şi grijulie de femeie şi, când desluşi pe întuneric şi o pâinişoară lungă şi subţire, înfăşurată într-o frunză lată, Angelica ştiu că toate astea i se datorau bunei Ellis. Pâinişoarele astea erau specialitatea ei. Mai apăruse şi o rogojină, care tot de la Ellis trebuia să fie.

Tocmai era pe isprăvite cu gustarea asta când auzi dincolo de uşă voci şi mişcare, paşi care se apropiau, apoi o cheie scârţâi în broască şi vătaful de pe Hermes îmbrânci înăuntru alte două femei, din care una avea faţa acoperită cu un văl des, după portul musulman. Amândouă ţipară din răsputeri şi se repeziră înapoi, sporovăind ceva, pe un ton aprins, într-o limbă necunoscută. Probabil în turceşte. Temnicerul însă se stropşi arţăgos, împărţindu-le cu dărnicie lovituri de picior şi câteva palme zdravene, după care, trântind supărat uşa, o încuie şi plecă pe coridorul îngust, bodogănind intr-una plin de mânie.

Cele două femei se îngrămădiră una într-alta în colțul opus, aruncând tot timpul spre Angelica priviri pline de groază, până când ochii li se obişnuiră mai bine cu întunericul şi îşi dăduseră seama că aveau de-a face în realitate cu o femeie. Asta le făcu pe amândouă să izbucnească într-un râs fericit, care răsuna nefiresc în încăperea aceea sinistră.

Angelica era acum pe deplin obişnuită cu lumina slabă şi reuşea să le distingă destul de bine înfățişările. Femeia cu văl purta nişte şalvari largi, o bluză şi ilic de catifea. Părul negru şi bogat, înnegrit încă şi mai mult datorită tincturilor de plante care îl făceau să bată aproape în verzui, era prins într-o legătură de catifea roşie de sub care ieşea şi vălul care îi ascundea fața. Femeia îl ridică, dându-şi seama că nu se afla în prezența unui bărbat, aşa cum i se păruse la început, şi dezvălui un chip de o frumusețe care ar fi putut fi cu adevărat desăvârşită dacă nasul ar fi fost numai nițeluş mai mic. Ochii catifelați şi adânci, ca de gazelă, şi genele lungi, uşor date cu albastru, îi dădeau un aspect de bibelou de preț, lucrat cu râvnă şi migală de un artist stăpân pe meşteşugul lui şi însuflețit de setea de a zămisli ceva fără egal. La gât, femeia purta un lanț de aur de zalele căruia era prinsă o cruce, pe care o sărută cu evlavie, după care îşi făcu larg semnul crucii, de la dreapta la stânga. Observând uimirea Angelicăi la vederea acestui gest, veni să se aşeze lângă ea şi o ului cu totul vorbindu-i într-o franceză cam şovăielnică, cu un accent gutural, dar foarte corectă. Îi spuse că era armeancă din Tifilis, din munții Cucaz, că era de religie ortodoxă, dar că învățase franțuzeşte de la un părinte iezuit care fusese dascălul fraților ei. Apoi i-o prezentă şi pe tovarăşa ei, o rusoaică blondă şi cu trăsături dulci, prinsă de turci pe lângă Kiev.

Angelica întrebă cum căzuseră în mâinile marchizului d'Escrainville. Cele două femei nu-l cunoşteau decât prea puțin pe stăpânul acesta al lor, fiindcă abia sosiseră din Siria, unde fuseseră ținute mult timp în nişte condiții chinuitoare, după ce trecuseră prin Erzerum şi Constantinopol. Amândouă se considerau foarte norocoase că nimeriseră până la urmă la Candia, fiindcă ştiau că de data asta nu mai aveau să fie tratate ca nişte animale, expuse în piață în pielea goală, ci puse doar la mezat într-un cadru restrâns şi select, ca orice marfă de preț.

Angelica asculta şi le privea, nevenindu-i să-şi creadă urechilor. Mica armeancă, Cemician pe nume, fusese deci purtată goală prin bazarele Levantului şi, cu toate acestea, nimeni nu-i luase nici brățările grele de aur care îi umpleau încheieturile de la mâini şi de la picioare şi nici salba lungă şi grea de țechini folosită drept cingătoare, răsucită de două sau trei ori în jurul mijlocului. Avea pe ea câteva livre bune de aur... Atunci câți bani trebuiau pentru răscumpărare din mâinile acestor câini hrăpăreți, Dumnezeule?...

Când îi auzi temerile acestea, armeanca izbucni într-un râs subțire şi cristalin. Era greu de dat un răspuns la întrebarea doamnei, zise ea. După părerea ei, nici nu era vorba atât de bani cât de norocul de a da peste un protector care să dispună de prestigiu şi de autoritate. Ea una era sigură că avea să găsească mai uşor aici un asemenea stăpân, fiindcă ajunsese în sfârşit în locuri stăpânite până mai ieri de creştini, care continuau să fie punctul de întâlnire al corsarilor europeni şi ai mai tuturor flotelor comerciale din Apus. De altfel, reuşise să-şi arunce puțin privirile pe

străzi şi văzuse preoţi creştini, ba încă şi ortodocşi, ceea ce îi umpluse sufletul de nădejde şi de convingerea că suferinţele ei se apropiau de sfârşit.

Rusoaica se arăta însă mult mai puţin comunicativă. Poate asta îi era firea sau poate îi plăcea să rămână distantă. Părea să nu fie deloc interesată de ceea ce avea să se întâmple cu ea, dar în orice caz nu putea fi vorba de timiditate, fiindcă se instală hotărâtă pe rogojina Angelicăi, ocupând cea mai mare parte din ea, şi în curând se cufundă într-un somn adânc.

- Asta nu e cinci ştie ce primejdioasă, zice mica Cemician făcându-i complice Angelicăi cu ochiul spre rusoaică de îndată ce respiraţia regulată a acesteia o asigură că femeia adormise. De frumoasă e frumoasă, nu zic, dar e proastă făcută grămadă şi se vede limpede că-i lipseşte ceva ca să facă pe un bărbat să-şi piardă capul după ea. N-are sare şi piper, cum se zice. Dar eu, dimpotrivă, sper ca prezenţa dumneavoastră n-are să mă facă să ratez ocazia de a găsi un stăpân bun.

- Nu te-ai gândit niciodată să încerci să scapi? zise Angelica.

- Să scap? De ce să scap? Ce interes aş avea să scap? Şi unde să mă duc? Ştiţi ce drum lung e până la mine acasă, în Caucaz? Ar trebui să străbat aproape toată împărăţia turcilor! Candia era mai înainte a creştinilor şi acuma e turcească. Se lăţeşte puterea blestemaţilor de turci în toate părţile! Şi la mine acasă, în Caucaz, la fel, tot ei sunt stăpâni şi acolo. I-au măcelărit pe tata şi pe fraţii mei mai mari iar pe fraţii mai mici i-au castrat sub ochii mei, ca să-i vândă ca eunuci albi paşei din Kars... Nu, pentru mine cel mai bine tot asta ar fi, să mă cumpere un stăpân cât mai puternic. Ce să fac cu libertatea?

Apoi, după ce-şi deşertase sacul, începu s-o descoasă pe Angelica. De unde venea? De la târgul de sclavi de la Malta? Şi vocea ei, când rosti această întrebare, vădi un respect nemaipomenit şi o admiraţie ascunsă, nu lipsită de invidie.

- De ce? întrebă Angelica.,aproape amuzată. E o aşa de mare onoare să fii capturată de călugării Ordinului de la Malta?

- Ohoho! făcu armeanca, fără să bage de seamă ironia ascunsă cu care îi vorbise Angelica. Cum să nu? Doar ei sunt cei mai mari seniori creştini din Levant, până şi turcii îi ştiu de frică şi nici nu ştii ce respect au faţă de ei! Fiindcă tocmai Cavalerii de la Malta fac comerţul cel mai bănos din toată Marea Mediterană şi sunt nemăsurat de bogaţi! Ştii că batistanul de aici, de la Candia, e al lor? Şi am auzit pe cineva spunând că a văzut în port o corabie de-a lor şi că însuşi maestrul lor de sclavi are de gând să vină la vânzarea noastră la mezat!

Apoi, tresărind, femeia se lovi cu palma peste frunte.

- Tare mai sunt proastă! zise ea. Uite ce tâmpenii mai pot să-mi iasă din gură! Uitasem că dumneata eşti franţuzoaică şi că, precis, târgurile voastre de sclavi din Franţa trebuie să fie de o mie de ori mai bogate ca asta de aici, de la Candia. Chiar, povesteşte-mi şi mie despre Franţa. E adevărat ce se spune, că e aproape tot atât de mare cât Malta?

Angelica răspunse cu îndârjire că în Franţa nu existau târguri de sclavi şi că Franţa era de o mie de ori mai mare decât Malta şi un singur

semn cu mâna dacă ar face regele Franței, ar rade Malta de pe fața lumii cu cavaleri cu tot şi i-ar azvârli în mare de nu s-ar vedea, aşa călugări cum erau ei. Când auzi una ca asta, Cernician făcu la început ochii mari, apoi îi râse în nas. De ce doamna născocea poveşti de adormit copiii, ca în basmele arabe? Chiar o credea aşa de toantă, să creadă asemenea minciuni gogonate? Că doar toată lumea ştie că țară creştină mai puternică ca Malta nu se află... Franța? Pfff! Auzise ea că francezii sunt nişte lăudăroşi cum nu s-au mai pomenit pe fața pământului şi că se umflă tot timpul în pene şi se fudulesc de parcă ar fi cine ştie ce mare scofală de ei şi de țărişoara lor, şi de regele lor, dar parcă prea era de tot! S-o mintă chiar aşa, de la obraz! Hm!

Armeanca părea atât de ultragiată în demnitatea ei încât Angelica renunță s-o mai convingă şi schimbă vorba. Spuse că perspectiva de a fi vândută la batistan n-o încânta deloc, chiar dacă acesta aparținea nobililor cavaleri de Malta, aşa că nu se simțea câtuşi de puțin consolată de pierderea libertății ei şi singurul gând care o stăpâneşte era acela de a scăpa din captivitate. Armeanca clătină din cap, cu aerul că doamna nu judecă bine deloc. Nici nu credea că era cu putință ca o sclavă să scape din ghearele unui pirat aşa cum îi mersese faima piratului francez. Ea se afla în stăpânirea turcilor de un an încheiat şi niciodată nu auzise pe cineva că vreo femeie ar fi reuşit cândva să scape dintr-un harem. A, de încercări, da, auzise, dar întotdeauna tentativele astea se sfârşeau cu un pumnal în gât sau în inimă, dacă nu cu colții câinilor sau ai pisicilor.

- Ai pisicilor?

- Oho! Nu ştiai? Mulți turci dresează pisicile ca să păzească femeile din haremuri, să nu fugă. Şi pisica e mai iute şi mai rea ca un câine, şi are şi ghearele mai ascuțite!

- Cum? Femeile nu sunt păzite de eunuci? Eu aşa auzisem!...

Află însă că eunucii nu se ocupau decât de femeile care avuseseră norocul să ajungă într-un harem. Nerecunoscătoarele erau câteodată pedepsite în chipul acesta ca să le vâre mințile-n cap tuturor celorlalte, erau date la pisici sau la porci, care să le mănânce de vii. Şi animalele astea spurcate mai întâi se repezeau la ochi, asta le plăcea lor cel mai mult, ochii, şi după aceea sânii!

Angelica se simți scuturată din cap până-n picioare de un tremur cumplit. Ştia, fireşte, că era muritoare şi că va avea şi ea parte de un sfârşit, dar nu aşa! Abia se stăpânea să nu țipe de furie şi oroare.

Tânăra armeancă nu păru însă prea zguduită de asemenea mărunțişuri şi dulciurile de pe tavă fură isprăvite în scurt timp de ea şi de rusoaica cea tăcută, care se trezise şi dovedea acum o poftă de mâncare ce arăta că avea o sănătate de fier. Numai că în scurt timp li se făcu sete. În ciuda strigătelor insistente ale armencei, care țipă de nenumărate ori în greceşte şi în turceşte că aveau nevoie de apă, nimeni nu păru să îşi mai amintească de ele. Mai târziu, o dată cu căderea serii, răcoarea care se lăsă în temnița lor le ajută să îndure mai uşor chinurile acestea şi într-un târziu adormiră. Numai că a doua zi, la trezire, primul gând le fu la apă şi din nou nimeni nu răspunse la chemările lor din ce în ce mai disperate.

Prin lucarna mică numai cât pumnul începeau să pătrundă valuri de căldură înăbuşitoare ce făceau atmosfera din temniță de nerespirat.

Le era foame şi mai ales sete. Simţeau toate trei cum le usturã gâturile şi ceasurile se încăpăţânau să se scurgă încet, chinuitor de încet. Toate ţipetele lor rămâneau fără răspuns şi o spaimă cumplită începu să le cuprindă. Se întâmplase ceva, iar ele erau condamnate să rămână aici, să se stingă de sete, murind în chinurile cele mai groaznice. În sfârşit, lumina de afară deveni roşiatică, apoi începu să bată într-un violet din ce în ce mai palid şi până la urmă se stinse cu totul. Se lăsase din nou noaptea şi se străduiră să adoarmă, dar somnul veni mai greu şi se arătă mai chinuitor decât setea şi foamea de peste zi. Pe Angelica începuse s-o doară spatele. Oricât se silise Coriano s-o apere, biciul marchizului reuşise s-o atingă în câteva locuri, în treacăt, e drept, dar suficient cât să-i sfâşie pielea şi s-o facă să sângereze, aşa că pe locurile rănilor ţesătura veşmintelor i se lipise de sângele închegat şi o ustura îngrozitor. Se temea ca vărgile lăsate de curelele biciului să nu se infecteze. Adormi greu şi somnul îi fu tulburat toată noaptea de usturimile de pe spate şi de pe umeri şi de vise confuze care o făceau să sară tot timpul din somn.

Dimineaţa însă, se treziră ca la un semn toate trei, cu nările gâdilate de o mireasmă dintre cele mai aţâţătoare.

- Ah! sări fericită armeanca, ăsta trebuie să fie şaşlâc caucazian, frigărui de oaie, o minunăţie!

Şi în aceeaşi clipă se auzi un sunet la care aproape nu mai sperau: afară, pe culoar, zăngăniră uşor câteva tăvi lovite din nebăgare de seamă unele de altele.

- Pune asta aici, răsună vocea răguşită şi supărată a marchizului d'Escrainville.

O cheie se răsuci în broască şi temniţa fu inundată de lumina puternică revărsată din coridor.

- Ei, ia zi, frumoas-o, mârâi batjocoritor marchizul, nu-i aşa că un mic post şi tovărăşia unor femei cu capetele pe umeri ţi-au mai scos din gărgăuni? Te-ai hotărât, sper, să te comporţi ca o sclavă cuminte, care-şi cunoaşte lungul nasului. Ia să vedem. Lasă capul în jos şi zi aşa: <<Da, stăpâne, am să fac tot ce porunciţi...>>

Marchizul duhnea de la o poştă a vin şi a miros acru de haşiş. Era nebărbierit şi în ochi îi juca o lumină ciudată şi ameninţătoare. Când văzu că Angelica se încăpăţâna să tacă, izbucni într-un torent de înjurături furioase, adăugând că răbdarea lui avea şi ea sfârşit şi că sfârşitul acesta era aproape de tot.

- Va să zică să nu-mi pot scoate marfa la mezat fără s-o fi pus la punct pe curva asta nenorocită? Căţeaua dracului, vrei să mă faci să dau faliment? Zi după mine, putoare: << Da, stăpâne, am să...>>

Angelica strânse din dinţi şi îl fulgeră cu o privire atât de dispreţuitoare şi de încărcată de ură încât marchizul nu-şi mai duse fraza până la capăt şi scuipă furios, învineţindu-se la faţă. Din nou ridică biciul şi din nou Coriano se năpusti să-l împiedice s-o facă ferfeniţă, înjurându-l într-una, plin de năduf. Marchizul se strădui să-şi păstreze cumpătul, dar se vedea că efortul acesta era prea mare pentru el şi că în orice clipă furia care clocotea în el putea izbucni ca lava unui vulcan.

- Dacă nu-ţi jupoi pielea de pe mutra ta făţarnică, e numai ca să nu stric preţul mărfii, curvă ce eşti! Am să te vând celui mai bătrân turc de

la batistan, să-ţi scoată dracii din tine, prin piele să ţi-i scoată!... Ai să vezi tu pe dracu, stai numai puţin!

Se întoarse apoi spre mateloţii care duceau tăvile cu mâncare şi le spuse rânjind:

- Duceţi-le pe astea două femei în chilia de alături, să halească şi să bea apă până n-or mai putea, dar pe asta încăpăţânată lăsaţi-o aici, că am alte socoteli cu ea. Hai, mişcarea!

Angelica rămase foarte mirată văzând că armeanca şi rusoaica refuzau să plece în altă parte şi să se bucure de bunătăţi de care ea urma să fie lipsită. Era pentru prima oară când întâlnea solidaritatea ce domneşte între sclave.

În schimb, d'Escrainville se înfurie la culme şi le trimise pe toate trei la toţi dracii, blestemând cu spume la gură pe cine mai făcuse pe lume şi prăsila muierească, apoi începu să azvârle afară din încăpere tăvile cu mâncarea celor trei sclave, înjurând tot timpul şi abia stăpânindu-se să nu tabere pe ele şi să le facă mii fărâme.

16

Ziua trecu înspăimântător de încet, chinuindu-le cu setea şi foamea, parcă de o mie de ori mai rele decât cu o zi în urmă. Până la urmă se făcu noapte, dar Angelica nu putu să adoarmă. Se gândea că mai avea de îndurat încă o zi de suferinţe şi pe urmă avea să se vadă scoasă la mezat ca o marfă oarecare la batistanul unde ele trei aveau să fie, fără îndoială, atracţia zilei. Savary îi pomenise că o va smulge din ghearele unui astfel de destin de neimaginat, dar ce putea el face într-o asemenea situaţie deznădăjduită? Un biet bătrân vlăguit, el însuşi în captivitate, ajutat de câţiva păstori greci care rar ieşiseră din insula lor ruptă de lume... Slabe puteri în viesparul acesta, în care cei mai aprigi dintre piraţii Mediteranei dispuneau de tot ce era nevoie ca să ducă la bun sfârşit ultima operaţiune a vechiului şi mănosului comerţ de sclavi. Secolele de negoţ cu carne vie făcuseră ca toate amănuntele să fie atât de bine puse la punct încât orice surpriză era exclusă.

Nu-şi putea da seama de trecerea timpului, poate era aproape de miezul nopţii când, privind fără să vrea spre lucarna de sus, tresări zărind doi ochi parcă fosforescenţi ce sclipeau în întuneric.

- O pisică! ţipă ea înnebunită de spaimă, amintindu-şi imediat de poveştile cumplite istorisite de micuţa Cemician.

Nu era însă decât o lampă de ulei cu două fitiluri, care parcă se stinseră într-o clipă, probabil acoperite de o mână prudentă, în timp ce o voce blândă rosti uşor:

- Signora Angelica, aici! Eu sun, Ellis...

Clătinându-se pe picioare, Angelica se apropie de lucarnă şi ridică mâinile, primind ceva rece şi lipicios pe care îl lăsă repede, scuturată de scârbă. În clipa următoare însă îşi dădu seama că erau trei ciorchini mari de strugure.

- Bătrânul doctor Savary a spus doamna să nu descurajeze, orice ar întâmpla. Doctor vine aici dimineaţa, când aude doamna prim cântec Muezin de la moscheea cea mare...Doamna aşteaptă răbdare şi sigur

domnul Savary scapă doamna de aici. Doctor a jurat şi pune la cale!

- Mulţumesc, Ellis, mulţumesc din tot sufletul, draga mea! Ai un suflet de aur!... Dar ce se întâmplă, ce-i zgomotul ăsta? E vreun vulcan pe aici?

- Nu, doamna, e furtuna. Marea în noaptea asta e foarte rea! O auzi fiindcă e la temelia case şi bate valuri mari!

Şi Ellis se mistui ca o umbră iar Angelica se repezi cu lăcomie asupra boabelor mari şi dulci, să-şi astâmpere setea şi foamea. Peste o clipă însă se căi amar că nu se gândea şi la cele două tovarăşe ale ei, care de dimineaţă refuzaseră mâncarea şi apa tocmai din solidaritate faţă de ea. Vru mai întâi să le trezească, apoi se răzgândi şi le lăsă să doarmă. Puse deoparte cei doi ciorchini care li s-ar fi cuvenit lor şi înghiţi la repezeală partea ei, simţind că viaţa parcă începea să-i curgă din nou prin vine. Apoi noaptea i se păru că nu se mai sfârşeşte. Somnul îi dădea târcoale, dar se străduia să nu adoarmă, sperând să-l vadă apărând pe Savary sau să primească alt mesaj de la el. Spre dimineaţă, mugetul înfundat şi ameninţător al mării se mai potoli şi Angelica, stând cu coatele rezemate pe pervazul îngust şi înalt al lucarnei, îşi rezemă capul pe coate şi, fără să-şi dea seama când, aţipi în picioare.

- Doamnă marchiză! Doamnă du Plessis! Aveţi dumneavoastră bunăvoinţa să scrieţi o mică scrisoare?

Angelica tresări şi se uită spre lucarnă. Bătrânul Savary se silea să strecoare printre gratii o foaie de hârtie, o pană de scris un şi corn de bou cu cerneală, un fel de călimară primitivă.

- Dar cum? bângui ea nesigură. Nu se vede... şi nici n-am pe ce să scriu. Nu e nici o masă, nimic...

- Nici o greutate, puneţi foaia pe perete sau pe jos. Da, cel mai bine pe jos.

După câteva încercări, Angelica găsi de bine de rău o poziţie mai puţin incomodă şi se pregăti să scrie, în timp ce Savary îi ţinea călimara în mâna strecurată printre gratii.

- Şi....pentru cine va fi scrisoarea? întrebă ea, dându-şi seama că uitase tocmai lucru cel mai important.

- Pentru soţul dumneavoastră.

- Pentru soţul meu?

- Întocmai, doamnă. Am avut timp să stau de vorbă mai pe îndelete cu Ali Mektoub şi i-am povestit totul de-a fir a păr. A fost foarte impresionat şi s-a hotărât să facă un drum la Alger, la nepotul lui, ca să afle exact cum stau lucrurile. S-ar putea ca nepotu-său să-l pună de-a dreptul pe urmele soţului dumneavoastră, aşa că ar fi foarte nimerit ca acest negutător de treabă să aibă ceva la mână din partea dumneavoastră, ca un fel de creditare. Altfel, oricine ar crede că îndrugă cine ştie ce gogoşi.

Angelica simţi cum mâna îi tremura pe hârtia cam mototolită. Deci urma să-i scrie acum lui Joffrey! Iar Joffrey iată că înceta să mai fie o fantomă, o himeră, şi devenea un om viu, căruia ea îi putea scrie! Ideea că peticul acesta de hârtie avea să fie poate atins de mâinile lui, că ochii lui vor citi scrisul ei, ideea asta îi păru dintr-o dată nebunească. Şi în clipa aceea, cu minţile înfierbântate, se întrebă aproape cu cruzime dacă

crezuse vreodată cu adevărat în existenţa lui ca om viu, ca om care trăieşte aievea, în carne şi oase.

- Şi...ce trebuie să scriu, maestre Savary? Nu ştiu.... nu-mi pot da seama...

- Ce credeţi că ar trebui...

- Nu contează, doamnă, scrieţi acolo orice, numai să fie scrisul dumneavoastră şi el să vi-l recunoască, ăsta e singurul lucru important. Cu sufletul la gură, Angelica zgârie grăbită pe întuneric, mai mult pe ghicite, câteva cuvinte:

Aminteşte-ţi de mine, care ţi-am fost soţie. Te-am iubit întotdeauna Angelica

- Maestre, e cazul să-i scriu şi despre situaţia asta îngrozitoare în care mă găsesc acum? Să-i dau amănunte unde să mă caute?

- Nu, nu, nu-i nevoie, Ali Mektoub are să i le spună el pe toate, am stat de vorbă cu el şi ştie ce are de spus.

- Şi chiar credeţi că va putea ajunge până la soţul meu?

- Garanţii nu avem, doamnă, dar e sigur că are să se dea peste cap ca să reuşească. E un om înţelept şi hotărât. Asemenea oameni, dacă îşi pun ceva în cap, rar se întâmplă să nu reuşească.

- Şi... omul acela, negustorul, Ali Mektoub...

- Ei? Ce-i cu el?

- Cum aţi reuşit să-l convingeţi să plece la un asemenea drum lung spre binele nostru? Nu suntem decât nişte bieţi sclavi deposedaţi de tot ce aveau, fără bani, fără nimic...

- Aici e altă problemă, doamnă, zise Savary plin de importanţă. Să ştiţi că musulmanii, oricât ar fi ei de lacomi după câştig, nu au numai banii în minte sau în suflet. Au şi ei câteva lucruri la care ţin mult şi, dacă asta e spre folosul nostru, nu e cazul să-i contrazicem. Bunăoară, acest Ali Mektoub a ascultat cu multă luare aminte povestea dumneavoastră şi a soţului dumneavoastră şi a spus să acesta trebuie să fie un semn de la Allah, care de bună seamă să are anumite planuri foarte importante cu amândoi. Aşa că, spune el, se simte obligat de propria lui credinţă să vă sară în ajutor, ca să facă astfel o faptă vrednică de un adevărat drerptcredincios. Altminteri, zicea el, îşi va atrage mânia lui Allah. Are de gând să-şi împlinească îndatorirea asta cu tot atâta pioşenie cum ar fi vorba de un pelerinaj la Mecca, pe cheltuiala lui, ba mi-a mai dat şi cele o sută de livre pe care i le-am înapoiat lui jupân Rochat. Am fost de la început sigur că are să mi le dea, mi-ar fi dat el şi mai mult, dar n-am vrut să întind coarda, ar fi fost un gest incorect...

- Poate că aşa e, maestre, se învioră Angelica, poate că e într-adevăr un semn că cerul şi-a întors din nou faţa spre noi. Dar... călătoria lui până la Alger va dura mult... Până atunci, ce are să se întâmple cu mine? Ştiţi că e vorba să mă vândă peste două zile?

- Ştiu şi asta, rosti îngrijorat Savary, dar nu trebuie să vă descurajaţi. Sper să am timp suficient ca să pun la cale un plan perfect de evadare. Totuşi, aţi putea şi dumneavoastră să mă ajutaţi... câştigând, de exemplu, câteva zile în vreun mod oarecare, care să amâne licitaţia. Atunci şansele ar fi incomparabil mai mari.

- Da, maestre, m-am gândit în toate felurile şi m-am interesat şi la

tovarăşele mele de captivitate. Am înţeles că există femei care se desfigurează intenţionat, numai ca să evite scoaterea lor la vânzare. Eu... chiar atâta curaj recunosc că n-am, dar m-am gândit că dacă m-aş apuca să-mi tai părul scurt, scurt de tot, atunci le-aş cam încurca planurile destul de bine temnicerilor mei. Ei se bizuie mult tocmai pe faptul că sunt blondă şi că asta îi va atrage pe orientali. Dacă nu mai am păr, atunci nu mai valorez aproape nimic aşa că n-o să mai aibă nici un rost să mă mai scoată la vânzare şi au să trebuiască să aştepte până îmi va creşte la loc. Asta înseamnă destul timp câştigat, nu?

- Ideea dumneavoastră nu mi se pare deloc rea. Atâta doar, că mă îngrozesc gândindu-mă la ce ar fi în stare mizerabilii, în furia lor. Fiindcă sper că v-aţi gândit şi la asta, nu?

- Nu vă faceţi griji pentru mine din cauza asta, maestre, am început să mă obişnuiesc cu ieşirile lor. N-am nevoie decât de o foarfecă.

- Am să încerc să vă fac rost. Nu ştiu dacă am să v-o pot aduce chiar eu, fiindcă ticăloşii stau cu ochii pe mine şi mă mişc foarte greu, dar sper să v-o pot trimite prin cineva. Curaj, doamnă! Curaj!

Zorii celei de-a treia zi de şedere în temniţă rumeneau cerul şi Angelica se aştepta la un plus de supraveghere din partea vremelnicului ei stăpân. Era atât de agitată încât avea senzaţia că o cuprinsese o febră uşoară. Nu se mai gândi la nimic, capul parcă îi era golit de orice idee şi picioarele îi tremurau, slăbite. Simţea că ceasurile şi zilele care urmau aveau să fie hotărâtoare pentru toată viaţa ei de aici înainte.

Când auzi afară pe coridor pasul greu şi binecunoscut îndreptându-se spre temniţa lor, tresări cu inima bătându-i de teamă şi de încordare. Simţea instinctiv că avea să urmeze ceva rău.

Intră Coriano, încruntat şi cu ochi răi, o luă de braţ fără un cuvânt şi o duse în salon, unde marchizul d'Escrainville, furios, se plimba în sus şi-n jos cu mâinile la spate, scrâşnind din dinţi şi înjurând plin de năduf.

Când o văzu intrând, îi aruncă o privire încărcată de ură, apoi vârî mâna în buzunar şi scoase o foarfecă lungă.

- Poftim, uite ce au găsit oamenii mei asupra unui puştan grec care încerca să ajungă la răsuflătoarea chiliei voastre. Scula asta drăgălaşă era pentru tine, nu-i aşa? Tu o comandaseşi, precis! Ce voiai să faci cu ea? Răspunde, n-auzi?

Angelica nu zise nimic, mulţumindu-se că întoarcă dispreţuitoare privirile în altă parte. Mica ei viclenie dăduse greş.

- Ceva avea ea în cap, nici vorbă, zise Coriano, abia reuşind şi el să-şi înăbuşe furia din glas. Doar ştim câte le trec prin minte gingaşelor noastre ca să nu se trezească scoase la vânzare! Şi ca să ne facă nouă ditamai paguba. Îţi aduci aminte de siciliana aia care şi-a dat singură cu vitrion în ochi, numai aşa, de-a dracului ce era? Şi grecoaica de acum doi ani, care s-a aruncat de pe meterez şi s-a făcut praf... Gaură-n pungă, lua-o-ar toţi dracii! Aşa şi asta, acuma...

- Puşchea pe limbă! se răsti marchizul. Vezi că nu zici într-un ceas rău, ptiu, ptiu, ptiu, ptiu!

Şi scuipă mărunt de mai multe ori în jurul lui, să alunge piaza rea, apoi porni să măsoare din nou salonul în lung şi-n lat. După un timp se

opri, privind spre Angelica, apoi din doi paşi fu în faţa ei, înşfăcând-o de păr şi ridicându-i faţa spre el, s-o privească drept în ochi.

- Va să zică te-ai hotărât să faci în aşa fel încât să nu te putem scoate la vânzare, nu? Şi îţi închipui că are să-ţi meargă să scapi? Ce-ai să faci? Ai să te apuci să urli ca o nebună la batistan? Să te zbaţi, ca să se sperie cumpărătorii?... Să fie nevoie de zece inşi ca să te ţină până te dezbracă?

Îi dădu drumul şi începu din nou acelaşi du-te-vino furios.

- Cam văd eu ce ai de gând să ne oferi. Un mic scandal de toată frumuseţea. Şi nici cavalerilor de Malta nu le place asta, şi doar ei sunt stăpânii batistanului şi nu ne putem pune rău cu ei, să zică pe urmă că le aducem toate ţicnitele, să-i compromitem... Şi nu le place nici cumpărătorilor. Cine ar da banii pe o nebună?

- Ce-ar fi să-i dăm niscaiva doftorii care s-o potolească niţeluş? propuse Coriano.

- Ei aş! pufni dispreţuitor marchizul. Ştii bine că nimănui de aici nu-i place să vadă aşa ceva. N-ai văzut cum arată femeile drogate? Parcă-s nişte mortăciuni, ţi se face greaţă când te uiţi la ele. Nu-i o soluţie. Şi totuşi, avem nevoie ca de aer de cei douăsprezece mii de piaştri!

Şi marchizul veni până la Angelica, proţăpindu-se pe picioare în faţa ei şi privind-o ameninţător.

- Dacă eşti cuminte şi nu faci pe nebuna, sunt sigur că am să scot banii ăştia pe tine...Dar ştiu că n-ai de gând să fii cuminte şi că ai să-ncerci până în ultima clipă să ne joci cine ştie ce renghi. Aşa că ştii ce-are să se întâmple? În aşa hal am să te ferchezuiesc, că până la urmă are să trebuiască să dau tot eu bani ca să te ia careva, să mă scape de tine. Ţine minte vorbele astea! Şi ţine-le minte şi tu, Coriano, să nu zici pe urmă că n-ai ştiut!

Chiorul grohăi înspăimântat:

- Nu, nu, nu se poate! Trebuie s-o domolim cumva!

- Pfff! Uşor de zis, dar cum? Că am încercat în toate felurile!

- Ba nu! Ar mai fi ceva...

Şi singurul ochi al secundului se lumină, ca sub o inspiraţie subită care le putea aduce salvarea.

-Doamna încă n-a fost în nici o mică plimbare prin chiliile dinspre metereze, susură el mieros. Aşa că eu aş zice s-o invităm să viziteze şi acele fermecătoare colţişoare ale modestei noastre case de aici, ca să vadă cu ochii ei şi să înţeleagă o dată pentru totdeauna ce o aşteptă dacă se hotărăşte să mai facă cine ştie ce glume proaste ca să se amuze pe socoteala noastră şi să ne strice bunătate de târg.... mai mare păcatul, zău, şi de noi, dar şi de ea! Nu?

Pe chipul lui hâd se lăţise un rânjet unsuros şi fericit care-i dezvelea cele câteva cioturi negre din gură. D'Escrainville se arăta plin de interes faţă de propunerea secundului său, încuviinţând din cap şi luminându-se la faţă.

-Nu e o idee rea, Coriano. Dar deloc! Ba chiar aş zice că e excelentă. Ar fi bine s-o încerci. Da, da, să ştii că s-ar putea să ai dreptate. Să vedem ce părere va avea şi doamna...

- Vrei să şti ce fel de moarte am să-ţi rezerv dacă mă împiedici cumva să te vând? Să ştii ce moarte te aşteaptă dacă nu scot pe tine cei douăsprezece mii de piaştri? Sau dacă te apuci să-mi faci cine ştie ce figură ca să-i alungi pe cumpărători? Ai să vezi, şi sunt convins că pe urmă ai să-ţi dai toată silinţa!

Şi, ţinând-o cu putere de păr, îşi plecă spre ea faţa congestionată de furie, duhnindu-i în obraz a vin şi haşiş.

- Fiindcă fii sigură că ai să mori! Să nu contezi pe mila mea, fiindcă aşa ceva nu există!... Dacă nu scot pe tine douăsprezece mii de piaştri, te retrag din licitaţie şi ai să mori. Vrei să ştii cum?

Uşa noii temniţe se închise cu o bufnitură surdă şi grea în urma ei. Ca şi cealaltă, era jilavă şi întunecoasă, dar nu se simţea aici nici un semn de primejdie, şi încăperea nu avea nimic neobişnuit, care s-o înspăimânte aşa cum îi promisese marchizul. Numai că tocmai liniştea asta o înspăimânta cel mai mult. Rămase mult timp în picioare, pândind primejdiile anunţate cu atâta emfază, apoi se aşeză pe o stănoagă de lemn care se zărea într-un colţ. Nu voise să se trădeze faţă de marchizul d'Escrainville, ca să nu-i dea satisfacţia de a o vedea tremurând de frică, dar acum tocmai frica asta pusese stăpânire pe ea, în ciuda aspectului cu totul inofensiv al încăperii. O frică grea, apăsătoare, care o înăbuşea şi o făcea să simtă o gheară ascuţită strângându-i fără milă gâtul. În clipa când uşa se închidea în urma ei, fusese pe punctul de a cădea în genunchi la picioarele piratului, implorându-l, promiţându-i tot ce voia... Numai o supremă încordare a mândriei ei o împiedicase să se umilească.

- Dumnezeule, ce frică-mi e! gemu ea înnebunită, ne mai reuşind să se abţină. Doamne sfinte, stăpâne atotputernic, ai milă de mine!...

De atâtea zile trăia sub teroare încât nervii ei şi puterea de stăpânire din totdeauna începeau să cedeze.

Se trezise aici ca într-un mormânt. Groaza n-o părăsea o clipă şi tot ce putu face fu să-şi pună mâinile pe obraz şi să aştepte.

I se păru că aude o izbitură uşoară, abia simţită, ca şi cum ceva moale ar fi căzut jos nu departe de ea. Apoi, din nou, tăcerea adâncă.

Numai că acum nu mai era singură. O prezenţă nedesluşită dădea târcoale în jurul ei şi o făcea să se simtă privită. Încet de tot, îşi dădu degetele la o parte şi se uită în jurul ei. Tresări şi abia reuşi să-şi oprească un urlet de groază şi de scârbă. În mijlocul chiliei se afla o pisică uriaşă, care o privea ţintă.

Ochii fosforescenţi păreau că joacă în obscuritatea temniţei. Angelica rămase nemişcată. Ar fi fost, de altminteri, incapabilă să facă un pas, să schiţeze cel mai mărunt gest.

Apoi, printre barele răsuflătorii se ivi o a doua pisică, de data asta una parcă şi mai mare, care sări jos cu un sunet abia auzit pe perniţele moi de pâslă ale labelor, apoi a treia... a patra, a cincea... Acum era cu totul înconjurată de felinele acestea care se ghemuiseră jos, cu burţile de pământ, pândind-o cu ochi ficşi şi înspăimântători. Ochii, ochii aceştia care sclipeau în întuneric, ochii lor o înnebuneau de groază. Una din ele se ridică uşor, unduindu-şi trupul imens şi părând gata să se repeadă. Angelica avu certitudinea că fiara se va repezi la ochi. Încercă să-i tragă

un picior, dar animalul se feri şi vârful cizmei abia îl atinse, lovind totuşi destul de tare, pare-se, căci răsună un miorlăit furios şi ascuţit, urmat imediat de un cor de mârâieli înfundate şi ameninţătoare.

Angelica îşi reveni din spaima de adineauri, care o făcuse să se simtă ca paralizată. Încercă să ajungă la uşă, dar în clipa în care se întoarse cu spatele simţi deodată o greutate pe umăr şi ghearele de oţel care i se înfigeau cu străşnicie în carne, în timp ce altele i se înfigeau în haine, sfâşiindu-le cu mârâieli turbate de furie parcă isterică.

Îşi puse braţele la ochi şi ţipă cum nu-şi amintea să fi ţipat vreodată:

- Nu! Nu! Asta nu! Ajutor! Ajutor!...

Uşa se deschise aproape în aceeaşi clipă şi Coriano se năpusti înăuntru, lovind la nimereală cu biciul, cu picioarele şi cu pumnii şi înjurând pisicile, care ţipau ascuţit de durere dar nu se îndurau să dea drumul prăzii. Erau numai motani, ţinuţi înadins înfometaţi şi învăţaţi să ucidă ca să aibă ce mânca. În chilie începu o viermuială îngrozitoare, felinele îl atacau acum şi pe Coriano, care le răspundea cu lovituri puternice trase cu sete, cu biciul şi mai ales cu cizmele lui groase, cu care le azvârlea în pereţii de piatră ca pe nişte ghiulele moi, în timp ce cu mâinile o ferea pe Angelica, trăgând-o afară. În sfârşit, reuşi s-o scoată în coridor şi să trântească uşa peste viesparul acesta turbat de blănuri, în timp ce Angelica ţipa din răsputeri, ca scoasă din minţi, cu ultimele resturi de voinţă împrăştiate de groaza unei asemenea morţi cumplite.

Marchizul d'Escrainville, tăcut, contempla tabloul propriei lui victorii, câştigate cu atâta trudă. Nu mai era decât o femeie zdrobită de frică, supusă şi ascultătoare. Nervii ei cedaseră. Voinţa ei sălbatică fusese în sfârşit învinsă de slăbiciunea femeiască. Nu mai rămăsese din ea decât o femeie ca toate femeile.

Gura piratului se strâmbă într-un rictus crud. Era cea mai frumoasă şi mai de preţ victorie a lui... şi cea mai amară. Fu cuprins dintr-o dată de dorinţa nestăvilită de a urla de durere şi strânse din dinţi.

- Acum ai înţeles? făcu el, aproape cu blândeţe. Acum ai să fii, în sfârşit, cuminte?

Suspinând într-una, Angelica plângea înnebunită:

- Nu! Nu! Asta nu!... Nu pisicile!... Nu! Nu pisici!... Fără pisici!

Marchizul o prinse de bărbie cu degetele lui ca de fier şi o sili să ridice privirile spre el.

- Ai să fii cuminte?... Ai să mergi de bună voie la batistan?

- Da, da!

- Şi n-ai să mai faci fasoane? Ai să te laşi arătată publicului?

- Da, dar nu pisici! Fără pisici!...

- Ai să te laşi dezbrăcată, ca să vadă muşterii pe ce dau banii?

- Da! Tot ce vrei, dar fără pisici!... Fac orice!

Cei doi bandiţi schimbară iute o privire plină de înţeles.

- Aş zice că treaba e ca şi făcută, zise încet Coriano. Da, cred că n-are să ne mai facă greutăţi. Vezi ce bine îi pot intra minţile-n cap unei femei? Dacă m-ascultai pe mine de la-nceput...

Veni şi el lângă Angelica, privind-o cum stătea prăbuşită pe podele, şi se plecă asupra ei, examinându-i umărul însângerat.

- Uite, vezi? arătă el cu degetul, fără să se lase impresionat de suspinele şi gemetele ei, am intrat înăuntru imediat ce a început să ţipe, dar tot au avut timp să-i facă zgârieturile astea urâte. Parcă văd că Băiaşul batistanului şi scârba aia de Erivan vătaful de vânzări, au să strâmbe din nas.

Marchizul îşi şterse fruntea lac de transpiraţie.

- Nu e mare lucru, zise el. Are balta peşte! E destul de frumoasă ca să nu se mai bage de seamă nişte zgârieturi, acolo... Mie-mi era teamă să n-apuce să-i scoată ochii până o tragi tu afară. Că atunci adio, ne ştergeam pe bot şi de ăia douăsprezece mii şi de tot!

- Asta cam aşa e! Madona, aşa femeie a dracului eu n-am mai întâlnit! Cât am să trăiesc pe lume şi oriunde m-o duce soarta, tot am s-o pomenesc într-una pe franţuzoaica asta cu ochii verzi!

17

După scena aceasta înspăimântătoare, Angelica rămase abătută şi resemnată, ne mai căutând nici să-şi adune gândurile şi nici să se revolte în vreun fel împotriva stăpânilor ei.

Cele două tovarăşe de captivitate se priveau între ele cu înţeles, fiindcă priveliştea acestei franţuzoaice, care ceva mai înainte se ţinea atât de mândră şi de neînduplecată, iar acum rămăsese mută, stând cu ceasurile ca amorţită şi privind în gol, priveliştea asta îşi avea tâlcurile ei. Stăpânul, deci, avea la îndemână mijloace ca să înmoaie până şi cerbicea cea mai tare. Era un om trecut prin ciur şi prin dârmon şi asta le inspira o anumită consideraţie pentru el, ba chiar şi un fel de mândrie de a se afla în puterea unui asemenea stăpân care-şi cunoaşte cu adevărat meseria.

A doua zi intră în chilia lor unul din paznicii mauri de pe Hermes, urmat de doi negri graşi din cale afară. La început, Angelica îi luă pe amândoi drept bărbaţi, fiindcă veşmintele lor cam aşa îi făceau să arate. Purtau amândoi nişte turbane enorme iar la brâu le atârnau iatagane lungi şi încovoiate. Numai că, privind mai bine, îşi dădu seama că erau femei, cam între două vârste, cu sâni fleşcăiţi ce se ghiceau sub ilicele de catifea brodată şi cu obraji fără fir de păr, cu o piele nesănătoasă şi flască.

Cea mai învârstă din ele, care părea a fi şefa, se proţăpi în faţa Angelicăi şi rosti cu o voce subţire şi zgâriată:

- Hammam!

Angelica se întorse spre armeancă, aruncându-i o privire întrebătoare şi zicând:

- Hammam? Cuvântul ăsta nu înseamnă baie în limba persană?

- Cioc iacsi* ! încuviinţă femeia cu un zâmbet strălucitor pe faţa ei fleşcăită.

Apoi se întoarse spre rusoaică şi îşi îndreptă spre pieptul ei degetul pătat de tutun.

- Bania**!

---

* Foarte bine! (în limba turcă). (n. aut.)

** Baie, (în limba rusă). (n. aut.)

După care îşi întoarse degetul spre propriul ei piept, cârâind încă un cuvânt ciudat:

- Hammamci!

- Zice că el este băiaşul şef, chicoti aţâţată mica Cemician.

După care lămuri că cele două femei erau în realitate doi eunuci care veniseră după ele să le ducă la baia turcească, să le dichisească după toate regulile şi să le îmbrace cum trebuie.

Rusoaica păru să se trezească dintr-o dată din somnolenţa ei de până atunci şi începu să sporovăiască iute şi foarte prietenoasă, la care cele două groaznice personaje îi răspunseră pline de bunăvoinţă.

- Ah! exclamă fericită Cemician întorcându-se spre Angelica. Ştii ce au zis? Că o să putem să ne alegem hainele cele mai scumpe din bazar şi bijuteriile cele mai frumoase! Numai că mai întâi are să trebuiască să-ţi pui vălul. Eunucul zice că e necuviincios din parte ta că eşti îmbrăcată în bărbat şi că-i e ruşine să se uite la tine aşa cum arăţi.

Cei doi eunuci le luară şi le duseră înapoi în casă, într-o odaie cât de cât confortabilă unde la aştepta o gustare cu carne, clătite şi sucuri de portocale şi de lămâie. Se ospătară sub privirile atente ale celor doi paznici şi Angelica tresări violent când mâna cu degetele pătate a celui mai vârstnic se lăsă pe umărul ei şi îi dădu buclele aurii la o parte ca să-i poată examina spatele.

În clipa aceea apăru şi marchizul d'Escrainville. Eunucul izbucni într-o bolboroseală furioasă, rostogolind ochii albi şi împroşcând salivă în toate părţile, în timp ce armeanca se lăsă spre Angelica şi-i şopti la ureche:

- Zice că trebuie să-şi fi pierdut minţile ca să umple de răni o femeie atât de frumoasă ca tine. Zice că nu e deloc sigur că are să poată şterge urmele până deseară.

Marchizul răspunse ceva pe un ton răstit, în aceeaşi limbă din care Angelica nu înţelegea nimic, dar îşi dădu seama că trebuie să fi fost ceva foarte jignitor, căci eunucul îşi luă o figură demnă de matroană ofensată şi tăcu, ţuguiindu-şi buzele.

Ochii corsarului erau injectaţi şi gura încleioşată. Cu siguranţă că se afla după o şedinţă de haşiş. Ochii îi fugiră în toate părţile şi se pironiră apoi asupra Angelicăi, examinând-o cu un aer rătăcit câteva clipe, după care ieşi cu paşi grei şi răsunători, trântind cu violenţă uşa în urma lui.

Slugile aduseră în tăcere veşmintele pentru cele trei femei, care nu puteau ieşi din casă decât într-o ţinută cuviincioasă din punctul de vedere al localnicilor. Angelica se văzu nevoită să-şi pună pe cap un văl larg şi negru, care-i lăsa descoperiţi doar ochii, numai că şi peste aceştia avu imediat un voal alb, transparent, care-i îngăduia să vadă ca prin sită.

Afară aşteptau câţiva măgăruşi cu samarele în spinare, ţinuţi de funie de nişte băieţandri zdrenţăroşi. Armeanca şopti iute că faptul acesta arăta că erau socotite drept marfă de preţ, apoi ea şi rusoaica începură să vorbească turceşte cu eunucul, astfel încât Angelica se văzu lăsată la o parte, fiindcă nu înţelegea o iotă din ce vorbeau ele.

Eunucul cel bătrân se vădi o persoană plină de bunăvoinţă şi cât se poate de guralivă. Cumpără de la tarabele negustorilor nişte bucăţi dintr-o pastă întărită, colorată frumos şi cu o aromă atrăgătoare de fructe şi flori, despre care Angelica află că se numea rahat şi că era aromatizat

cu căpşuni şi cu mentă, numai că nu trebuia să facă abuz de delicatesa asta înainte de baie. Plină de curiozitate, gustă din bucata viu colorată, dar rămase dezamăgită, avea un gust fad şi înecăcios, aşa că oferi bucata aproape întreagă puştiului care îi ducea măgarul de funie. Văzând una ca asta, eunucul sări furios şi, plesnindu-l fără milă pe băiat cu vâna de bou peste picioare, îi smulse din mână bucata de rahat şi o înfulecă lacom. Dăduse bani pe ea şi era păcat ca un asemenea articol de lux să ajungă în burta unui sărăntoc de catârgiu.

După atâtea zile petrecute în aerul închis şi rânced al temniţei, Angelica simţea că boarea proaspătă de afară îi face bine. Chinurile ei păreau a avea de gând să se mai uşureze. Furtuna care zgâlţâise atât de cumplit aşezarea de pe malul mării se potolise iar în capătul uliţei lungi şi înguste se vedea oglinda albastră a Mediteranei, bătând încă într-un violet străbătut pe alocuri de spuma albă a valurilor neliniştite, dar cerul căpătase o limpezime şi o puritate care o făceau să se simtă mai împăcată cu ea însăşi. Căldurile cumplite din zilele dinainte fuseseră risipite de furtună, lăsând în urmă un aer proaspăt şi răcoros.

Micul cortegiu înainta încet prin încâlcitura de uliţe deja pline de lume, în pofida orei matinale. La fel ca şi în port, se amestecau aici toate rasele şi toate neamurile Levantului, care se înghesuiau în străduţele înguste, sufocate parcă de zidurile fără ferestre ale caselor greceşti sau oblonite de balcoanele pline de curbe ale palatelor veneţiene. Aici întâlneai greci veniţi din munţii lor, ţărani sau păstori, uşor de recunoscut după fustanela albă care le lăsa genunchii descoperiţi, negustori arabi cu djellaba de culoare închisă sau încărcată de broderii scumpe. Ici şi colo vedeai câte un turc, cu turban imens, de muselină albă sau de satin scânteietor, fixat cu paftale scumpe, cu şalvari incredibil de largi şi brâul înfăşurat pe după mijloc de nenumărate ori. Maltezii cu feţe măslinii se amestecau cu sarzii şi cu italienii, toţi îmbrăcaţi după portul din ţările lor. Cei mai mulţi din ei erau mici negustori care veniseră încoace cu bărcile, atenţi să nu se depărteze prea mult de ţărm, ca să nu se rătăcească în larg. Avuseseră norocul să nu dea în drum peste corsari, aşa că acum intraseră în Candia în calitate de oameni liberi, tratând de la egal la egal cu oricine, aşa cum desigur că ar fi făcut şi inimosul Melchior Pannassave dacă norocul ar fi fost mai îngăduitor faţă de el. Veşmintele europene dominau, iar pălăriile cu panaşe multicolore se vedeau în toate părţile, în timp ce pe lespezile late de piatră ale caldarâmului răsuna fără contenire sunetul tocurilor de lemn ale cizmelor, întărite cu potcoave grele de fier. Hainele europene erau aici ca la ele acasă, vedeai în tot locul surtuce fie mai noi, fie roase de atâta purtat, jabourile de dantelă cam ponosite, sau chiar de-a dreptul zdrenţuite ale funcţionarilor coloniali uitaţi de stăpânire pe insula asta de la capătul lumii, ba chiar catifea şi pene de struţ sau cizme de piele scumpă în picioarele câte unuia, care nu putea fi decât vreun bancher venit din Italia sau cine ştie ce neguţător norocos, căruia afacerile se întâmpla să-i meargă bine pe moment. La tot pasul te izbeai de preoţi ortodocşi, îmbrăcaţi în negru şi cu bărbi stufoase care lăsau să se vadă de sub ele crucile mari ce atârnau pe piept, câteodată din aur sau argint, cel mai adesea din lemn lucrat cu migală şi lustruit de atâta purtat.

Armeanca se repezea la fiecare dintre ei şi le cerea smerită

binecuvântarea, pe care popii i-o acordau distraţi, făcând în grabă asupra ei semnul crucii.

Ajunseră în mahalaua croitorilor, unde eunucul cel bătrân porni să cumpere cu nemiluita tot ce i se părea lui important, valuri de ţesături de toate culorile şi bijuterii de tot felul, după care se sfătui cu tovarăşul său şi hotărâră să se întoarcă luând-o de data asta prin port.

Mica lor caravană se puse deci din nou în mişcare, traversând un şir lung de prăvălii minuscule şi de tarabe descoperite sub cerul limpede, altele ascunse de perdele groase şi întunecate, mai cu seamă cele ale căldărarilor, unde o mulţime de oameni trudeau de zor la căldările mari şi grele de aramă, într-un zgomot asurzitor de ciocane. Mulţimea devenea din ce în ce mai deasă, sumedenie de negustori ambulanţi umblau forfota în toate părţile purtând pe cap tăvi imense, pe care se pricepeau să le ţină într-un echilibru perfect, sprijinindu-le pe turbanele lor largi şi, uneori, pe câte un scăunel mic, lucrat anume, pe care-l purtau pe umăr. Pe tăvile acestea cât toate zilele găseai tot felul de bunătăţi: fructe proaspete şi ademenitoare, nuci, răcoritoare, ba chiar şi ibrice de argint cu cafea gata făcută, domnind între ceştile mici pregătite pentru muşterii, şi nu puţine erau tăvile cu ulcioare de apă rece, atât de preţuită de orientali pe vreme de arşiţă.

Copiii de toate culorile, îmbrăcaţi în zdrenţe de toate nuanţele posibile sau unii de-a dreptul goi puşcă, se alergau în toate părţile, încăierându-se între ei sau cu câinii de pripas şi nimerind mereu printre picioarele măgarilor. Şi copiii şi câinii erau slabi, numai piele şi os. Pisicile în schimb, toate tărcate, erau grase şi lucioase ca pepenii. Vederea lor o făcea pe Angelica să se scuture de groază şi scârbă. Blănurile acestea dese şi mătăsoase, privirile perfide şi nepăsătoare, toate îi stârneau spaima şi o reacţie violentă de apărare. Motanii aceştia imenşi, tolăniţi alene pe lângă aproape fiecare prăvălie, pe fiecare cornişă, în umbra fiecărui stâlp şi al fiecărui balcon, i se păreau o ameninţare tăcută, directă şi permanentă. Ceva mai încolo, la o răspântie, un bărbat cu o tichie roşie, înaltă şi ţuguiată, ducând pe umeri un snop de frigări pe care şedeau înşirate bucăţi nenumărate de carne crudă, reuşise să adune în jurul lui o mulţime de pisici, care i se frecau de picioare, miorlăind pofticioase. Angelica află stupefiată că omul acesta era un slujbaş plătit anume de stăpânire ca să împartă ficaţi de oaie acestor pisici, vietăţi pentru care otomanii vădeau o grijă aproape superstiţioasă şi pe care le copleşeau cu tot felul de răsfăţuri costisitoare.

Apoi caravana de măgăruşi ajunse la un chei pavat cu bolovani mari de piatră, unde se îngrămădeau adevăraţi munţi de fructe de tot felul, smochine, pepeni galbeni şi verzi, portocale, chitre şi smochine, în spatele cărora se înălţa pădurea de catarge a vaselor ancorate în port.

Privirile le fură atrase de o galiotă sub pavilionul beiului Tunisului, pe puntea căreia se agita un bărbat, un fel de căpcăun cu părul şi cu barba roşii ca focul, cu pantaloni scurţi bufanţi, brodaţi din belşug cu ornamente în relief şi cu cizme de piele roşie. Individul urla răguşit la cei de pe corabie, ameninţând şi înjurând furios în fel şi chip. Iar barba şi pletele roşii fluturând în vânt îl făceau să semene cu un zeu al mărilor.

Eunucii opriră cortegiul, vrând să profite de spectacolul acesta, şi

începură să comenteze scena de pe puntea galiotei. Cemician traducea repede pentru Angelica, astfel încât aceasta află că individul cel roşu care făcea atâta tărăboi nu era altul decât vestitul renegat danez Eric Jansen, care de mai bine de douăzeci de ani se dăduse de partea celor din Barbaria, învăţându-i să construiască nave cu fundul rotund, foarte încăpătoare şi mult mai iuţi decât ar fi fost de aşteptat de la forma lor.

Peste noapte, aflat în drum spre coastele Albaniei, roşcovanul acesta se văzuse târât de uragan şi nu reuşise să evite naufragiul corabiei sale decât aruncând peste bord o parte din încărcătură. Iar partea asta nu fusese altceva decât aproape o sută de sclavi, drept care vichingul spumega acum ca turbat, cu barba şi cu pletele roşii ieşindu-i de sub turban şi fluturând ameninţător în vânt, supraveghind vânzarea unei alte tranşe de sclavi, care arătau jalnic după noaptea îngrozitoare petrecută în cala corabiei. Bărbaţii sleiţi de puteri şi plini de răni, femei şi copii pe jumătate morţi de frică, renegatul danez îi lepăda pe toţi în portul acesta, dându-i pe preţuri de nimic şi neoprind decât exemplarele pe care le considera cu adevărat valoroase. Toate târguielile cu negustorii îi fuseseră din totdeauna nesuferite şi evita să se tocmească, dar şi aşa tot nu reuşea să-şi alunge furia care îi clocotea în suflet din cauza unei asemenea pierderi de proporţii şi răcnetele lui umpleau de groază toată suflarea de pe galiotă, în timp ce bicele lungi ale supraveghetorilor plesneau sec a ameninţare sau câteodată în plin, pe spinarea sau ceafa cine ştie cărui nefericit care nu se mişca destul de repede la poruncile răcnite cu năduf de vătafii speriaţi şi ei.

Turma aceasta de sclavi daţi aproape pe gratis se îngrămădea pe nişte stive de trunchiuri pregătite pentru catarge sau pe butoaie aduse la repezeală, anume pentru a folosi drept estrade pe care marfa să fie expusă în văzul publicului. Câţiva arabi în burnuzuri albe, coborâţi de pe galiota danezului, făceau reclamă mărfii ţipând cât îi ţinea gura. Cei interesaţi în cumpărarea de sclavi aveau tot dreptul să-i pipăie, să-i examineze atent, iar ei fireşte că foloseau dreptul acesta sacru al muşteriului mai ales în privinţa femeilor pe care ţineau să le vadă cât mai îndeaproape, în special acele părţi pe care altminteri nu aveau niciodată ocazia să le privească. Aşa că aceste nefericite stăteau îngrămădite pe marginea cheiului, goale din cap până în picioare, tremurând de teamă şi de ruşine, pentru ca orice cumpărător să poată vedea bine pe ce dă banii. Câte una mai încerca să se acopere măcar cu propriul ei păr sau să-şi ascundă cu mâna părţile cele mai intime, dar bicele atente şi sigure ale vătafilor îi refuzau până şi acest ultim gest de pudoare. Marfa e marfă şi clientul are dreptul s-o cerceteze, altfel nu scoate banii. Câte un muşteriu mai curios venea până la câte una, pipăindu-i braţele, coapsele sau sânii ca să se încredinţeze că marfa era de calitate, sau o punea să deschidă gura, ca să-i poată constata starea dinţilor.

În faţa unui asemenea spectacol cutremurător, Angelica tresări ca muşcată de şarpe.

<<Dumnezeule sfinte!... Aşa ceva nu se poate! Nu pentru mine... şi nu una ca asta!...Îndură-te de mine, Doamne Dumnezeule, stăpâne atotputernic...>>

Aruncă privirile în jur, căutând un ajutor care nu avea de unde

să-i vină. Văzu în mulţime un bătrân negustor de portocale care o fixa atent prin deschizătura veşmântului lui larg şi privirile i se opriseră fără voie asupra lui. Bătrânul îi făcu iute un semn grăbit, din care nu reuşi să înţeleagă nimic, apoi se pierdu în mulţimea de gură cască.

În timpul acesta, un negru gras, negustor după cât se părea, se silea să smulgă o femeie de lângă un mic grup de trei copii goi puşcă. Femeia se zbătea ca turbată, urla şi încerca să muşte, în timp ce copiii ţipau îngroziţi, ca din gură de şarpe.

- Uite, făcu armeanca pe un ton plin de durere, tot aşa i-au smuls şi pe fraţii mei de lângă maică-mea , la noi acasă...

Apoi, după ce urmări cu atenţie scena, ascultând ce se vorbea, urmă:

- Femeia asta a fost cumpărată pentru un harem din Egipt, departe de tot, în inima deşertului. Negustorul zice că el nu-şi poate lua pe cap şi copiii, n-are ce face cu ei şi ar muri toţi trei pe drum.

Angelica nu răspunse. Căzuse într-o stare de nepăsare, în care n-o mai putea impresiona nimic din ce se petrecea în jurul ei.

- Dumnezeu ştie ce-are să se întâmple şi cu copiii ăştia! mai zice Cemician. Poate că are să-i cumpere careva pe câţiva piaştri... sau poate că stăpânul lor are să-i lase slobozi... Să rătăcească prin Candia, pe uliţe, la un loc cu câinii şi cu pisicile. Blestemată fie ziua când au venit pe lume!

Şi tânăra armeancă îşi clătină de mai multe ori fruntea, plină de amărăciune.

-Uite, vezi? mai zise ea după un timp, când vezi lucrurile astea nu poţi să nu te gândeşti că noi avem totuşi o soartă de invidiat. Cel puţin n-o să răbdăm niciodată de foame.

Apoi, înveselită brusc, se adresă în turceşte eunucilor, spunându-le că ar vrea să vadă cele două corăbii malteze ancorate în port, cu flamurile lor roşii cu cruce albă fluturând în vânt.

Aici vânzarea sclavilor era pe terminat. Slujitorii înarmaţi, de fapt adevăraţi soldaţi ai Ordinului de Malta, stăteau cu halebardele în mână, menţinând cu străşnicie ordinea în jurul lanţurilor de sclavi pe care noii proprietari şi-i luaseră deja în stăpânire şi tocmai porneau cu ei la drum. Cu cizmele lor grele şi cu coifurile de oţel lustruit, oştenii aceştia se deosebeau de la o poştă de mercenarii obişnuiţi tocmai prin mantiile lor negre ce aveau brodată pe piept crucea albă cu opt braţe.

La vederea lor, armeanca rămase căzută în extaz, Aceştia erau reprezentanţii celei mai mari puteri creştine din lume şi flota lor era temută de oricine, până şi de spurcăciunile de turci.

Lucrul acesta se vădi foarte supărător pentru eunucul cel bătrân, care se stropşi furios la ea gata s-o plesnească. Mă rog, el era om de înţeles şi-şi dădea seama că bietele sclave, care mâine aveau să plece spre cine ştie ce harem din deşert, sau din creierii stâncilor, aveau şi ele voie la o frântură măcar din spectacolul acesta al lumii, atât de scump oricărui dreptcredincios musulman, dar de aici şi până la admiraţia făţişă şi prostească în faţa corăbiilor nemernicilor de ghiauri, maltezi sau ce-or mai fi fost, era drum lung şi el nu putea îngădui o asemenea necuviinţă sfruntată. Aşa că decretă supărat, chelălăind cu vocea lui subţiratică şi zgâriată că era târziu şi trebuia să se întoarcă.

- Hammam! Hammam! ţipa el plin de năduf, zorind mica trupă de sub ordinele lui.

Când ajunse în faţa băii turceşti, Angelica dădu din nou cu ochii de bătrânul cel jerpelit cu coşul lui de portocale. Acesta se agita în fel şi chip, încercând să-şi vândă marfa, gata să nimerească sub copitele măgăruşilor.

Era Savary, admirabil deghizat.

- Deseară, şopti el iute, când ieşiţi de la batistan, să fiţi gata! Semnalul va fi o rachetă albastră. Fiul meu Vassòs are să vă călăuzească, urmaţi-l cu toată încrederea! Dacă el n-are să poată ajunge până la dumneavoastră, faceţi-vă luntre şi punte ca să ajungeţi în port, la Turnul cruciaţilor!

- Cu neputinţă, maestre, răspunse obosită Angelica. Dumneavoastră credeţi că aş putea scăpa din mâinile paznicilor!

- Cred, da, rosti dârz maestrul Savary, cred că paznicii dumneavoastră o să aibă în acele momente altceva de făcut decât să fie cu ochii pe dumneavoastră, oricât de conştiincioşi ar fi!

Şi în ochii bătrânului savant străluci o lumină ciudată, căreia lentilele ochelarilor îi dădeau reflexe parcă drăceşti.

- Aşa că fiţi gata, doamnă, şi mai ales nu uitaţi: racheta albastră va fi semnalul!

18

Soarele se lăsa deja spre orizont când cele trei femei ajunseră la batistan, duse cu mare fală, ca nişte mărfuri de preţ, în lectice cărate de sclavi cu perdelele trase cu grijă.

Batistanul era situat pe un loc mai înalt şi, pe dinafară, părea o clădire obişnuită în stil bizantin, pătrată şi de dimensiuni respectabile, cu porţi mari şi întărite cu grilaje de fier forjat. La intrare se îngrămădea o mulţime deasă şi cele trei femei fură duse înăuntru numai după multe insistenţe ale însoţitorilor care reuşeau cu mare greutate să le facă loc. Mulţimea se strânsese acolo ca să citească anunţul pe care îl scria un individ cu faţa măslinie şi cu un nas cât toate zilele. Drept tablă era folosită o placă mare de marmură neagră, abia şlefuită puţin, cât să se poată scrie cu creta pe ea. Individul cu nasul mare şi coroiat, care nu purta turban, semn că nu aparţinea religiei musulmane, scria grijuliu pe tabla asta în italieneşte şi turceşte. Angelica nu ştia turceşte nici o boabă, dar pricepea câteva cuvinte italieneşti şi reuşi cât de cât să-şi dea seama de cuprinsul anunţului, care cuprindea cam următoarele:

Greci schizmatici..........................50 scuzi de aur
Ruşi în putere.................................100 scuzi de aur bucata
Mauri şi turci...................................75 scuzi de aur de cap
Francezi la grămadă, pentru schimb...30 scuzi de aur bucata.

Cursul schimburilor după ultimele veşti sosite:

1 francez...3 mauri(la Marsilia)
1 englez...6 mauri (la Tana)

1 spaniol.....................7 mauri (la Agadâr, zis şi Monte Cristo)
1 olandez....................10 mauri (la Livorno şi la Genova)

Paznicii micului grup împinseră mulţimea care nu se dădea la o parte, se auziră proteste şi ocări, câţiva pumni se ridicară drept ameninţare, dar Angelica şi celelalte două sclave ajunseră într-o grădiniţă mică, dincolo de care începea o curte largă, pietruită cu grijă. Când privi mai bine, Angelica îşi dădu seama că pe jos erau de fapt dale de mozaic foarte vechi, care din loc în loc lăsau să crească trandafiri, dafini şi portocali. În centrul curţii se afla o fântână veneţiană, adevărată bijuterie arhitectonică, din care ţâşnea un jet subţire de apă cristalină ce susura dulce şi liniştitor. Toate zgomotele grosolane ale oraşului rămăseseră undeva afară, înăbuşite de zidurile solide ale clădirii, iar umbletul celor ce se aflau aici căpătase ceva din solemnitatea demnă a unei lumi bogate, aflate în înalta societate a negoţului. Aici nu era bazar şi toţi căutau să arate că înţelegeau asta. În jurul incintei, se afla un lung peristil acoperit, sprijinit pe coloane graţioase, sculptate cu migală, şi cu pereţii pictaţi în vechea manieră bizantină, în culori delicate ce dădeau armonii noi pentru ochiul unui european. Din loc în loc, în pereţii peristilului se vedeau uşi care cu siguranţă că dădeau în sălile unde aveau loc vânzările. Fiindcă, aşa cum se gândi dintr-o dată Angelica, acest vechi palat bizantin era de fapt batistanul! Cumplitul batistan de care auzise vorbindu-se atâtea şi a cărui nălucă îi chinuia nopţile de săptămâni întregi!

Străbătură curtea asta de lungul, până când ajunseră la capătul peristilului unde băiaşul şef îşi lăsă marfa în grija celuilalt eunuc şi se duse să se intereseze asupra sălii care le fusese rezervată din timp, la cererea marchizului.

Angelica simţea că se înăbuşă sub vălurile multe şi grele în care o înfăşuraseră înainte de a ieşi din casă. Avea din ce în ce mai acut senzaţia că trăia un vis rău, din care urma să nu se mai trezească. Era prinsă în ghearele nemiloase ale destinului şi în seara aceasta se vedea ajunsă în pragul acestei hale unde marfa care se neguţa era carnea vie, trupul omenesc. Aici aveau să vină bărbaţi de toate rasele şi de toate culorile, s-o cerceteze cu ochi lacomi şi să se certe pentru ea. Dădu puţin la o parte vălul gros care-i acoperea faţa încercând să poată măcar respira în voie. Eunucul cel tânăr bolborosi furios ceva, apoi, dându-şi seama că nu era înţeles, îi făcu autoritar semn să se acopere la loc, dar ea se făcu a nu-l lua în seamă.

Urmărea, cu ochii măriţi de spaimă şi scârbă, sosirea cumpărătorilor, un şir de bărbaţi în care se amestecau turcii, arabii, europenii, toţi venind agale prin curtea largă, pătrunzând cu pas grav printre coloanele peristilului şi salutându-se unii pe alţii cu temenele adânci şi ceremonioase.

Deodată, Angelica îl văzu pe Rochat, consulul interimar al Franţei în Candia, care tocmai intra pe poarta grea de fier forjat. Parcă şi mai nebărbierit decât când îl văzuse pe puntea lui Hermes, la fel de ponosit îmbrăcat şi cu un vraf de hârtii la subţioară.

La vederea lui, Angelica ţâşni ca un fulger de la locul ei, străbătu

într-un suflet curtea şi, până s-o oprească cineva, ajunse în faţa lui.

- Domnule Rochat, gâfâi ea, ascultaţi-mă iute fiindcă n-avem timp. Nevrednicul dumneavoastră prieten, marchizul d'Escrainville a hotărât să mă vândă şi iată că se ţine de cuvânt. Încercaţi să mă ajutaţi, vă rog din suflet s-o faceţi şi vă asigur că nu veţi regreta. Am în Franţa o avere imensă şi cred că v-aţi convins că ştiu să mă ţin de cuvânt, v-am promis o sută de livre şi vi le-am dat. Ştiu că dumneavoastră personal nu puteţi face nimic, dar vă rog să încercaţi să atrageţi atenţia asupra mea cavalerilor de Malta, care sunt cel puţin creştini... şi au aici atâta putere. Mi-e groază să nu mă cumpere cine ştie ce musulman şi să mă închidă într-un harem. Vă rog să-i faceţi pe cavaleri să înţeleagă că sunt gata să plătesc orice sumă, oricât de mare ar fi, pentru propria mea răscumpărare, dacă reuşesc să urce licitaţia şi să mă smulgă din ghearele acestor necredincioşi. Sunt oare aceşti oameni chiar atât de lipsiţi de un sentiment adânc creştinesc cum e mila faţă de aproape?

Jerpelitul diplomat francez făcuse o mutră de un cot la vederea ei şi se vedea limpede că nu ştia cum să facă să scape de ea, dar la auzul cuvintelor ei începuse să se mai însenineze, iar acum devenise plin de bunăvoinţă.

- Dacă nu e vorba decât de asta, doamnă, făcu el uşurat, nu e nici o greutate. Se face. Ba chiar pot spune că e o idee excelentă. Comisarul de sclavi al Ordinului de Malta, don José de Almada, are să fie în mod sigur aici în seara asta, urmează să sosească din clipă în clipă, şi cu el are să fie şi un înalt personaj din ierarhia ordinului, bailul* Charles de la Marche, din Auvergne de felul lui, deci un compatriot de-al nostru. Am să fac tot posibilul ca să le stârnesc interesul pentru cazul dumneavoastră. De fapt, vă spun drept că nici nu văd vreun motiv pentru care afacerea asta să nu intereseze în cel mai înalt grad. Din moment ce spuneţi că aveţi posibilitatea de a plăti răscumpărarea, plus un comision gras pentru dumnealor....

- Nu se va isca oarecare zarvă că nişte călugări vor cumpăra o femeie ?

Rochat ridică privirile spre cer, consternat în faţa unei asemenea naivităţi ne mai auzite.

- Biată copilă ce sunteţi! făcu el înduioşat, se vede clar că n-aţi mai avut de-a face cu lumea aceasta a Levantului! De mult timp cavalerii de la Malta cumpăra şi revând sclavi ca pe o marfă oarecare şi femei ca pe orice fel de sclavi! Nimeni nu s-a gândit vreodată să le reproşeze un asemenea lucru. Doar ne aflăm în Orient şi nu trebuie să uităm că aceşti vrednici călugări cavaleri au făcut jurământ de celibat, nu de castitate. Nu-i interesează aspectele mărginaşe ale chestiunii, ci numai răscumpărarea. Au nevoie de bani, tocmai ca să-şi poată întreţine puternica lor flotă de război. Iar eu am să mă pun garant faţă de ei pentru titlurile dumneavoastră, pentru rangul şi pentru averea de care dispuneţi, fiindcă să ştiţi că dumnealor sunt extrem de circumspecţi când e vorba de o afacere în care să investească o sumă, mai ales o sumă mare, aşa cum se anunţă în cazul dumneavoastră. În afara de asta, avem norocul cu faptul că aceşti cavaleri nu scapă niciodată ocazia de a fi îndatoritori cu regele Franţei, iar dumneavoastră, din câte am înţeles eu, v-aţi aflat

* Bail - dregător cu atribuţii administrative şi judecătoreşti. (n. trad.)

un timp la curtea Majestăţii sale Ludovic XIV-lea, şi aţi fost, ca să zic aşa, o persoană de vază, aşa că toate astea vor fi argumente foarte convingătoare pentru dumnealor ca să vă sară în ajutor.

- Oh! Mulţumesc din suflet, domnule Rochat, dumneavoastră sunteţi salvatorul meu!

În clipa asta nu-l mai vedea neajutorat, prăpădit şi neras... Omul acesta avea să facă ceva pentru ea şi asta îl făcea să apară altfel în ochii ei. Îi strânse mâna cu efuziune, plină de recunoştinţă, ceea ce îl tulbură vizibil şi îl făcu să răspundă cu stângăcie:

- Nu, nu trebuie să-mi mulţumiţi, doamnă marchiză... Sunt fericit că pot să vă fac un serviciu, fiindcă vă spun drept că-mi tot băteam capul în fel şi chip în legătură cu dumneavoastră şi nu ştiam cum să fac... Dar acum, dacă-i vorba de cavalerii de Malta, lăsaţi pe mine, că ştiu eu cum să discut cu ei. Puteţi avea încrederea, doamnă!

Între timp, eunucii îşi dăduseră seama de lipsa Angelicăi şi cel tânăr, ţipând ascuţit într-una, sosise lângă ea şi o înşfăcase furios de braţ, îngrozit de o asemenea purtare scandaloasă. O femeie să stea de vorbă între patru ochi cu un bărbat! Nemaipomenit!

Rochat, nevrând să dea amploare conflictului, se depărtă iute şi eunucul, chelălăind furios, o împinse pe Angelica spre fundul curţii.

Cuprinsă de revoltă şi de scârbă la strângerea brutală a mâinilor lui negre şi murdare, Angelica se întoarse şi-i cârpi cu sete o palmă peste obrazul puhav şi fleşcăit. Eunucul trase imediat iataganul de la şold, dar în clipa următoare se opri, descumpănit. Nu ştia în ce măsură putea folosi arma când era vorba de o marfă de un asemenea preţ şi se temea de urmări. Femeia asta îi fusese recomandată în mod special şi i se ceruse să aibă grijă de ea ca de ochii din cap. Iar el nu avea nici prea multă experienţă în privinţa manevrării unor asemenea comori, era şi tânăr şi venea şi dintr-un serai mărunt, pierdut în fundul unei provincii depărtate, unde nu avusese de-a face decât cu femei blajine şi nepăsătoare faţă de asemenea mărunţişuri, aşa că niciodată nu i se întâmplase să aibă de înfruntat vreun act de răzvrătire atât de făţişă şi de usturătoare şi nici nu fusese instruit cu privire la ce avea de făcut în asemenea cazuri. Aşa că bietul de el lăsă colţurile gurii în jos, aproape gata să izbucnească în plâns.

Celălalt eunuc, cel bătrân, observând incidentul, ridicase braţele spre cer. Singura lui dorinţă era să se vadă mai repede scăpat de povara pe care o reprezenta femeia asta. Era o afacere grasă, e drept, dar le dădea şi multă bătaie de cap, aşa că sosirea marchizului d'Escrainville fu pentru el o adevărată uşurare. Amândoi eunucii se repeziră înaintea lui şi, gesticulând vehement se plânseră într-un glas cu privire la purtările nemaiauzite ale acestei femei din Franţa.

Piratul aruncă o privire încărcată de ură spre femeia înfăşurată în văluri groase, în care nici el nu mai recunoştea pe cavalerul chipeş ce venise cu el pe corabie. Muselina şi mătăsurile cădeau admirabil pe trupul ei şi îi puneau în evidenţă toată feminitatea. Lumea orientală, care înfăşura femeile în văluri în loc să le încorseteze în rochii, ştia mult mai bine cât de importantă era o cută care să pună în evidenţă formele şi să stârnească dorinţele privitorilor. Marchizul scrâşni din dinţi şi o apucă brutal pe Angelica de braţ, strângând-o cu atâta putere încât o făcu să pălească.

- Ai și uitat? Ai uitat ce ți-am promis dacă nu stai la un loc? În seara asta ori ai să fii în mâinile eunucilor cui are să te cumpere, ori în ghearele pisicilor... Ale pisicilor, ai auzit? Bagă de seamă, că nu glumesc!...

Și o strâmbătură de cruzime îi cuprinse ca într-un spasm înfiorător fața împodobită de cicatrice, dându-i Angelicăi senzația că omul acesta aducea cu un demon plin de răutate.

În clipa următoare marchizul își reluă însă înfățișarea lui obișnuită. Căci se apropia de micul lor grup un personaj important, un bancher venețian, burtos și acoperit de sus până jos de dantele, fireturi aurite și panașe de toate culorile.

- Domnule marchiz d'Escrainville, exclamă el cu un puternic accent italienesc, sunt foarte fericit să vă văd! Cum o mai duceți?

- Rău! Răspunse gentilomul-pirat, ștergându-și fruntea leoarcă de nădușeală. Mă doare capul, parcă e gata să se spargă în cioburi. Și are să mă doară până când n-am să mă văd scăpat de beleaua asta pe care am adus-o la vânzare.

- Frumoasă?

- Judecați dumneavoastră înșivă.

Și, cu un gest de geambaș care-și prezintă marfa în iarmaroc, marchizul dădu la o parte vălul de pe fața femeii, făcându-l pe bancherul venețian să scoată un fluierat de admirație.

-Oho! făcu el cu ochii holbați. Norocos om mai sunteți, domnule marchiz! Femeia asta înseamnă aur curat!

- Așa mă gândesc și eu. În orice caz, nu las mai jos de douăsprezece mii de piaștri.

- Hm! Douăsprezece mii! Mda, face, de ce să zic, măcar că... sunteți și lacom, domnule d'Escrainville! Douăsprezece mii de piaștri!...

- Nici o grijă, sunt amatori care n-au să se sperie de suma asta. Îl aștept pe prințul chirghiz Riom Mirza, un prieten de-al sultanului de la Constantinopol, care cutreieră batistanurile din toată Mediterana în căutare de perle rare pentru stăpânul lui, și e vorba să vină și Hamâl-bey, marele eunuc al pașei Soliman Aga, care nu se uită la bani când e vorba de plăcerile stăpânului său .... Așa că nu mă tem.

Venețianul suspină adânc, cu tristețe.

- Este peste puterile noastre să ne luptăm cu averile imense ale acestor orientali. Totuși, am să asist și eu la vânzare. Ori mi se pare mie, ori în seara asta o să avem un spectacol rar. Vă urez succes!

Sala de vânzări aducea mai curând cu un salon de proporții impunătoare, în stil oriental. Pe jos erau așternute covoare scumpe, iar pe margini se aflau divane largi și moi, așternute și ele cu covoare sau perne de puf îmbrăcate în mătăsuri și catifele. Era, fără îndoială, sala cea mai luxoasă a batistanului, rezervată vânzării mărfurilor de mare preț. Mai în fund se afla o estradă la care se ajungea pe treptele îmbrăcate și ele într-un postav scump, iar candelabrele de preț, lucrate la Veneția, scăpărau din miile lor de ciucuri de cristal, înmulțind lumina lumânărilor pe care servitorii tocmai le aprindeau în mare grabă. Se apropia ceasul începerii vânzării.

Lumea începuse deja să se adune și sala era pe jumătate plină, dar soseau în fiecare clipă negustori interesați în afacerea asta, de care se

vorbea în Candia de câteva zile bune. Servitorii turci, cu mustăţi lungi şi cu fesuri ascuţite, dintr-un lamé strălucitor, făceau în dreapta şi în stânga temenele adânci şi ofereau musafirilor ceşti de cafea şi răcoritoare, aşezate grijuliu pe tăvi de aramă sau de argint.

Cei care doreau să fumeze primeau obişnuitele lulele cu apă, al căror gâlgâit uşor se amesteca nedesluşit cu rumoarea conversaţiilor purtate pe un ton scăzut, aşa cum se cuvine între negustori simandicoşi.

Aici nu era un bazar oarecare plin de mitocani şi de mofluzi, aşa că demnitatea era ţinută la mare cinste de fiecare din cei prezenţi.

Dominau, fireşte, veşmintele orientale. Totuşi era şi un grup de vreo zece corsari albi, care contrastau prin hainele lor europene, pantaloni scurţi şi bufanţi, brodaţi în relief, şi un fel de caftane de o croială mai aparte, încărcate şi ele cu broderii grele. Unii, ca marchizul d'Escrainville, îşi dăduseră silinţa să pună pe ei câte un surtuc mai acătării sau vreo haină mai puţin ponosită, să aibă pălării cu panaşe care să ţină cât de cât, dar alţii erau jerpeliţi şi murdari din cale afară, arătând limpede că a avea haine de schimb era pentru ei un moft, după principiul <<Ce-i pe mine e şi în ladă>>. Aceştia erau oameni cărora banii, când se întâmpla să-i aibă, le frigeau buzunarele într-un asemenea hal încât bieţii de ei se vedeau siliţi să scape cât mai repede de asemenea pacoste şi nu mai aveau timp să-şi cumpere şi ceva haine mai de Doamne-ajută. Toţi însă aveau o ţinută războinică, de lupi de mare căliţi în toate furtunile şi bătăliile, impresie întărită şi de impunătoarele lor centuri înţesate de pistoale şi cu săbii de toate formele, de la iataganele turceşti până la săbiile de abordaj care nu puteau lipsi din sculele profesionale ale unui pirat care se respectă. Printre aceste obiecte menite să bage spaima în oricine, se mai zăreau şi mult mai paşnicele pipe olandeze, cu cupa mică şi cu ţeava lungă, venite să facă aici concurenţă rubedeniilor lor orientale, luleaua, ciubucul şi narghileaua .

Când mulţimea publicului începu să se îndesească îşi făcu apariţia şi renegatul danez Eric Jansen, însoţit de trei paznici de corp tunisieni, şi merse să se aşeze, dispreţuitor şi mândru, lângă un bătrân negustor sudanez. Negrul acesta, într-o rochie africană ţipător colorată, era un om mult mai important decât s-ar fi zis la prima vedere, fiind cel mai de seamă dintre traficanţii de carne vie de pe Nil, care se ocupau cu aprovizionarea haremurilor tuturor sultanilor şi regişorilor din interiorul Africii. Părul lui alb şi creţ ca o pâslă, cât ieşea de sub fesul brodat cu perle, contrasta puternic cu pielea neagră, uşor îngălbenită la umerii obrajilor şi în vârful nasului.

Cele trei femei, învăluite cu grijă şi însoţite de eunuci, fură nevoite să străbată întreaga sală, cât era de lungă. Eunucii le împinseră pe treptele scării apoi le duseră până în partea din dos a estradei, după o perdea care le ascundea pe jumătate privirilor celor din sală şi unde se aflau şi câteva perne pe care să se poată aşeza.

Veni şi armeanul care adineauri scria pe tabla de afară cursul schimburilor, şi, împreună cu el, marchizul d'Escrainville, care se purta faţă de armean cu o deferenţă puţin obişnuită din partea lui. Armeanul acesta, după cum avea să afle imediat Angelica de la micuţa Cemician, era faimosul Erivan, care îndeplinea aici o funcţie extrem de importantă, anume pe aceea de a evalua sclavii scoşi la licitaţie. El era organizatorul

vânzărilor şi nimic nu se mişca aici fără ştirea, sau fără voia lui. Purta un caftan larg de culoare brună, barba şi-o aranjase după moda persană, numai bucle frumos pieptănate, iar părul îi era şi el cârlionţat şi parfumat cu grijă. Se vedea cât de colo că era aici la el acasă şi că tabloul sfâşietor al familiilor despărţite, al oamenilor care erau cumpăraţi ca să fie duşi în cine ştie ce colţ uitat al lumii, tabloul acesta era pentru el ceva obişnuit, care nu-l mai impresiona şi pe care îl contempla cu acelaşi zâmbet onctuos şi plin de solicitudine la adresa oricui.

Armeanul o salută pe Angelica în franţuzeşte cu nesfârşită consideraţie, apoi se interesă în turceşte dacă armeanca şi rusoaica nu vroiau să guste cafea şi ceva răcoritor, bunăoară şerbeturi sau dulceaţă şi sucuri reci de fructe, ca să-şi ocupe cu ceva timpul până când urma să înceapă licitaţia.

După care începu o discuţie aprinsă cu marchizul d'Escrainville.

- De ce vrei să-i ridici părul? protesta acesta, posomorât. Uită-te bine şi vezi ce minune e, o adevărată revărsare de aur! Vrei să mă ruinezi?

- Domnule, susură unsuros armeanul, lăsaţi-mă pe mine să mă pricep la treburile astea mai bine ca dumneavoastră. O surpriză trebuie să fie surpriză. Şi nici o marfă nu trebuie arătată decât cu un anumit dichis. Orice vânzare are şi ea merchezul ei. Muşteriii trebuie năuciţi treptat, cu lovituri bine gândite!

Şi armeanul bătu de două ori din palme, chemându-şi astfel ajutoarele, două mici slujnice care se prezentară îndată, umile şi înspăimântate. La porunca lui Erivan, strânseră cu pricepere părul Angelicăi, adunându-i-l la ceafă într-un coc greu, fixat cu ace cu gămălii de perle, după care o acoperiră din nou în vălurile ei.

Angelica nu se opuse. Îi era indiferent ce se întâmpla cu ea şi manevrele celor două slujnice n-o deranjau cu nimic, abia dacă le lua în seamă. Se uita doar spre uşă, în speranţa că va vedea apărând vreun trimis al cavalerilor de Malta, aşa cum îi promisese Rochat. Privea prin deschizătura perdelei şi se străduia zadarnic să distingă în mulţimea aceea de caftane şi de surtuce, mantia austeră, neagră, cu cruce albă, a cavalerilor Ordinului. Se gândea că Rochat nu reuşise să-i convingă pe aceşti circumspecţi oameni de afaceri asupra solvabilităţii ei şi asta o făcea să-şi simtă fruntea şi tâmplele brobonite de transpiraţie.

În sfârşit, începu vânzarea. Cel dintâi fu urcat pe estradă un maur prezentat ca fiind marinar de meserie, un adevărat Hercule a cărui apariţie făcu să se lase imediat o tăcere plină de admiraţie. Maurul arăta ca o adevărată statuie de bronz, cu trupul bine uns cu uleiuri, ca să devină mai strălucitor şi să facă să joace în lumină muşchii lui uriaşi, care se mişcau ca nişte noduri groase pe sub pielea lucioasă.

Liniştea acesta fu întreruptă de o forfotă uşoară stârnită la intrare. Sosiseră doi bărbaţi în uniforma călugărilor-cavaleri din Ordinul de Malta, care străbătură sala şi, înclinându-se politicoşi în faţa reprezentanţilor stăpânirii turceşti veniră până la estradă şi şoptiră câteva cuvinte la urechea lui Erivan. Acesta îi ascultă atent, apoi ridică privirile şi rosti ceva, arătând din ochi în direcţia perdelei în dosul căreia stăteau Angelica şi celelalte două sclave.

Angelica se ridică, plină de speranţă. Suferinţele ei se apropiau de

sfârşit!

Cei doi călugări-cavaleri se înclinară în faţa ei, cu mâna pe mânerele spadelor. Unul era spaniol iar celălalt francez, amândoi de viţă veche şi înrudiţi cu cele mai alese familii ale Europei, fiindcă una din regulile cele mai stricte ale ordinului lor era ca acela ce solicita rangul de cavaler de Malta să demonstreze că are cel puţin opt spiţe de nobleţe. Severitate costumelor lor nu excludea totuşi şi un anume lux, discret şi rafinat. Sub mantale purtau tunici negre, scurte, brodate şi ele cu crucea albă cu opt braţe, iar pe dedesubt veste de mătase brodate cu aur. Manşetele şi cravatele erau din cea mai scumpă dantelă de Veneţia, ciorapii de mătase erau brodaţi cu fir de argint neînchipuit de fin iar la pantofi aveau catarame tot din argint, cizelate cu migală.

- Dumneavoastră sunteţi doamna despre care ne-a vorbit domnul Rochat, nu? întrebă cel mai în vârstă, care purta o perucă albă, în cel mai ales stil de la Versailles.

După care se prezentă:

- Sunt bailul de La Marche, din ramura auvergnată a Ordinului, iar domnul este don José de Almada, din ramura castiliană, comisarul de sclavi al ordinului nostru. Tocmai în calitatea aceasta e interesat de persoana dumneavoastră. Am înţeles că aţi fost capturată de marchizul d'Escrainville, hoitarul acesta împuţit, când vă aflaţi în drum spre Candia cu o misiune din parte regelui Franţei.

Angelica nici nu clipi şi binecuvântă în gând inspiraţia lui Rochat de a prezenta lucrurile în această lumină. Acum ştia ce avea de făcut şi asta o umplea de încredere.

Se grăbi deci să vorbească despre rege ca o persoană obişnuită, viaţa de la curte, numi persoanele cele mai importante cu care se aflase până de curând în relaţii strânse, de la domnul Colbert* până la doamna de Montespan**, vorbi şi despre fratele acesteia, ducele de Vivonne, care îi pusese la dispoziţie galera-amiral şi o escortase cu întreaga flotă regală din Mediterana, apoi le povesti celor doi cum încântătoarea călătorie pe ape fusese întreruptă de atacul lui Rescator...

- Ah! Iarăşi Rescator! exclamară într-un glas cavalerii, ridicând spre cer priviri de martiri.

După care Angelica îşi urmă povestirea cu felul în care scăpase de sclavii răsculaţi şi cum, ajunsă la bordul unei mici ambarcaţii cu pânze, căzuse în mâinile marchizului d'Escrainville.

- Iată consecinţele dezastruoase ale dezordinii care domneşte în Mediterana de când necredincioşii au făcut praf şi pulbere disciplina instaurată de flotele creştine, rosti încet, cu furie reţinută, bailul de La Marche.

Ascultaseră amândoi cu multă luare-aminte, încuviinţând din timp în timp cu înclinări din cap, vizibil convinşi de adevărul spuselor ei.

---

* Jean-Baptiste Colbert (1619-1683) - om se stat francez, controlor al finanţelor sub Ludovic al XIV-lea, personalitate proeminentă din timpul domniei acestuia. Personaj episodic în romanele din seria „Angelica"(n. trad.)

** Francoies- Athénais de Rochechouart, marchiză de Montespan (1640-1707) favorită oficială, între anii 1667-1679, a lui Ludovic al XIV-lea. Apare de asemenea ca personaj al romanelor din această serie. (n. trad.)

Persoanele pe care le numea şi amănuntele pe care le cunoştea arătau fără putinţă de tăgadă că nu aveau de-a face cu o impostoare şi că doamna reuşise să le înlăture orice suspiciune.

- Este o întâmplare cât se poate de dureroasă, rosti mai departe spaniolul pe un ton lugubru. Avem datoria, faţă de regele Franţei şi faţă de dumneavoastră înşivă, doamnă, o îndatorire de buni creştini de a vă scoate din situaţia aceasta în care vă aflaţi. Numai că, din păcate, nu mai suntem noi stăpâni aici la Candia! Suntem obligaţi să ne purtăm cu mănuşi. E drept că am rămas măcar proprietarii batistanului, aşa că turcii ne sunt datori cu o oarecare consideraţie. Avem oarecare înlesniri la licitaţii, care însă în cazul acesta nu cred să valoreze prea mult. Vom încerca însă să facem tot posibilul. În calitatea mea de comisar pentru sclavi al Ordinului, am anumite disponibilităţi în privinţa afacerilor care ne interesează şi poziţia mea aici reprezintă ea însăşi o garanţie de care păgânii aceştia vor fi siliţi să ţină seama.

- Da, dar d'Escrainville ţine grozav la preţ, zise şi bailul de La Marche, ţine morţiş că vrea pe puţin douăsprezece mii de piaştri!

- Vă pot promite dublul acestei sume pentru a mă răscumpăra, răspunse cu vioiciune Angelica. Dacă e nevoie, am să-mi vând o parte din domenii, îmi vând şi slujbele dacă trebuie, dar dumneavoastră vă veţi primi banii înapoi, de asta puteţi fi siguri, promit! Ordinul dumneavoastră nu va avea deloc motive să regrete că m-a scos din situaţia asta îngrozitoare. Gândiţi-vă că, dacă ajung într-un serai turcesc, atunci nimeni pe lume, nici măcar regele Franţei, nu mă mai poate ajuta în vreun fel! Ştiu asta şi voi rămâne recunoscătoare.

- Din păcate, doamnă zise bailul de La Marche situaţia dumneavoastră e cu adevărat gravă şi ameninţă să devină ireversibilă, aşa cum aţi spus. Dar nu trebuie să deznădăjduiţi. Vom face tot ce ne stă în puteri ca să vă ajutăm.

Totuşi, don José de Almada rămânea sceptic.

- Trebuie să fim cu picioarele pe pământ, Doamnă. Sunt de aşteptat preţuri neobişnuit de mari. Se spune că va veni însuşi Riom Mirza, prietenul sultanului Turciei, care e însărcinat anume cu cumpărarea femeilor celor mai frumoase care sunt scoase la orice batistan din Mediterana. Din câte am auzit, sultanul tocmai i-a poruncit să-i aducă o sclavă albă de o frumuseţe excepţională. S-ar părea că a fost deja la târgul de la Palermo şi chiar până la Alger, dar n-a fost mulţumit cu ce a găsit acolo. Se întorcea acasă cam cu coada între picioare, când a auzit de o franţuzoaică pe care o vinde aici, la Candia, marchizul d'Escrainville. Şi mă tem că dacă descoperă că doamna du Plessis este exact ceea ce caută el pentru sultan...

- Asta cam aşa e, zise şi cavalerul de La Marche. Se vorbeşte că ar veni şi Hamâl-bey, ba chiar şi Nakel-Ali, un giuvaergiu arab care dispune de averi fabuloase...

Cei doi cavaleri se priviră cu înţeles, apoi se depărtară puţin ca să schimbe câteva cuvinte, după care se întoarseră.

- Doamnă, vom merge până la optsprezece mii de piaştrii, zise don José. E o sumă enormă şi cu siguranţă că adversarii noştri, chiar şi cei mai înverşunaţi, se vor da bătuţi. Puteţi conta pe noi, doamnă.

Uşurată, Angelica le mulţumi din adâncul inimii, cu voce lipsită de puteri. Privea cum se depărtau încet cei doi cavaleri-călugări, în mantiile lor negre cu cruci albe şi simţea cum inima i se strânge de emoţie şi de teamă. Oare ar mai fi fost tot atât de îndatoritori dacă ar fi ştiut că femeia asta, pentru care puneau acum la bătaie sume imense, reuşise să-şi atragă mânia regelui Franţei? Şi că, poate, la ora asta toate bunurile ei din Franţa erau sub sigiliu?

Numai că primejdia cea mai ameninţătoare era alta şi energiile ei tocmai într-acolo trebuiau îndreptate. Fiindcă oricât ar fi fost de negustori de sclavi cavalerii de Malta, i se părea de o mie de ori mai convenabilă sclavia în lanţurile Crucii decât în cele ale Semilunii.

19

În timpul discuţiei purtate de cei doi cavaleri cu Angelica, licitaţia îşi urmase cursul.

Pe maurul de început îl cumpărase un corsar italian, Fabricio Oligliero, de bună seamă ca să-l folosească pe corabia lui.

Acum se afla pe estradă un slav uriaş cu părul blond ca spicul, cu muşchi ca nişte pâini rotunde care atrăgeau privirile. De formă, don José de Almada şi renegatul danez din Tunis se făcură a se certa pentru el, dar până la urmă don José se lăsă păgubaş şi slavul fu adjudecat de Eric Jansen. Când înţelese în mâinile cui picase, nefericitul se aruncă în genunchi, ţipând printre lacrimi rugăminţi către cavalerul de Malta. Toată viaţa, hohotea el, avea să fie condamnat să tragă la vâsle pe corăbiile păgânilor, fără să mai vadă niciodată stepele lui nesfârşite de acasă, mângâiate de vântul copilăriei lui!

Apărură îndată maltezii însărcinaţi cu ordinea batistanului, nişte namile puternice ca nişte urşi, care-l înşfăcară, şi în ciuda zbaterii lui din răsputeri, îl dădură pe mâna oamenilor noului proprietar.

După el, pe estradă apăru un grup de copii albi. Armeanca îşi înfipse degetele ca nişte gheare în umărul Angelicăi şi gemu stins:

- Uite, acolo, lângă stâlp... e fratele meu, Arminak! Oh, Doamne!...

- E băiat? tresări Angelica. Ai zice mai curând că e o fată. E sulemenit până la ochi!

- E eunuc, ţi-am mai povestit, şi ştii că băieţii la noi sunt sulemeniţi, aşa e obiceiul. Nu mă aşteptam în ruptul capului să-l văd aici, dar cu atât mai bine, înseamnă că l-au găsit vrednic de un preţ bun, altfel îl duceau la cine ştie ce bazar amărât. Măcar dacă l-ar cumpăra un stăpân bogat, căruia să-i placă băieţii. Nici nu ştii ce hoţoman e băiatul ăsta, şi bag mâna în foc că la douăzeci de ani are să-l învârtească pe nenorocitul ăla pe degete şi are să se joace cu averea lui.

Bătrânul negru sudanez cu rochia ţipător colorată ridică un deget spre băiat şi strigă cu glas gutural ceva, probabil o cifră. Guvernatorul turc al Candiei rosti alta şi atmosfera se încinse. Un călugăr-cavaler, cu sutana neagră purtând crucea neagră cu opt braţe, veni să se aşeze lângă don José de Almada şi cavalerul de La Marche.

Era un capelmaistru al Ordinului şi îl apucă de caftan pe armeanul Erivan, şoptind câteva cuvinte. Acesta rămase nehotărât, privind întrebător

spre guvernatorul turc, care auzise şi el cuvintele capelmaistrului. Guvernatorul păru să stea o clipă în cumpănă, apoi făcu un semn de încuviinţare, aşa că băieţii începură să cânte. Capelmaistrul, italian după câte îi arătau trăsăturile feţei, îi ascultă apoi pe fiecare separat, şi opri la o parte cinci băieţi, printre care şi pe fratele micuţei Cernician.

- O mie de piaştri pentru toţi cinci! anunţă el.

Un bărbat cu pielea albă, dar cu trăsături pronunţat orientale şi cu ochi migdalaţi, un circazian fără îndoială, cu un turban plin de fireturi aurite, se ridică de la locul lui strigând:

- O mie cinci sute de piaştrii!

Îndată Angelica o auzi pe Cernician şoptindu-i fericită la ureche:

- Ce fericire! Ştii cine e bărbatul acela? E Hamâl-bey, mai-marele eunucilor albi ai lui Soliman Aga! Dacă frate-meu are norocul să ajungă în seraiul lor, atunci înseamnă că i-a pus Dumnezeu mâna-n cap!

- Două mii! strigă capelmaistrul maltez.

Hamâl-bey nu zise nimic şi cei cinci băieţi fură adjudecaţi de Ordin, spre marea durere a lui Cernician, care plângea amarnic, ştergându-şi cu un colţ al vălului lacrimile amestecate cu sulimanuri ce îi şiroiau pe obraz.

- Ce nenorocire! Degeaba e bietul Arminak şiret ca o vulpe, n-are să reuşească niciodată să se bage pe sub pielea blestemaţilor ăstora de călugări, lor nu le plac băieţii şi nu se gândesc decât cum să scoată aur şi din piatră seacă pentru armatele lor! Şi bag mâna în foc că blestematul ăla de popă nu l-a cumpărat decât ca să-l facă să cânte în bisericile lor papistaşe! Ce ruşine! Cel puţin dacă l-ar trimite la Roma, să cânte în faţa papei, măcar că nici aşa, n-ar fi nici o scofală, bietul de el! Şi ce puţin a lipsit!... Şi acuma să fie pentru el mare cinste dacă o să cânte în faţa papei! Ptiu!

Pe estradă licitaţia îşi urma netulburată cursul. Nu mai rămăseseră decât doi băieţandrii slăbănogi şi urâţi, care nu interesau pe nimeni, aşa că bătrânul sudanez acceptă să-i cumpere pe un preţ derizoriu, mârâind într-una că în felul acesta se făcea de râs şi-şi pierdea reputaţia de negustor serios, care toată viaţa lui n-a livrat decât marfă de prima mână.

În timp ce băieţii coborau umili de pe estradă, aruncând priviri speriate spre public, se stârni o învălmăşeală de nedescris în dreptul uşii, unde toată lumea se ridica în picioare, făcând temenele până la pământ. Alţii se înălţau pe vârfuri ca să vadă mai bine şi ca fulgerul se răspândi prin sală că sosise trimisul sultanului tuturor dreptcredincioşilor, al preaputernicului padişah al Sublimei Porţi, Riom Mirza.

Angelica privi şi ea îngrozită spre nou venitul care înainta cu paşi siguri, de stăpân. Prinţul kirghiz venea spre estradă fără să-şi dea jos din cap căciula de astrahan, semn că se simţea aici ca acasă.

Purta o haină de mătase neagră, pe pieptul căreia se aflau sumedenie de cornete subţiri de aur pline cu praf de puşcă, prinse în şnururi de mătase roşie, ceea ce îi dădea o înfăţişare de războinic oţelit în lupte. Pumnalul şi sabia de la şold scânteiau de rubine. Veni până aproape de estradă, salută cu indiferenţă spre guvernatorul turc, care se prosternase în faţa lui, apoi se opri în dreptul lui Hamâl-bey şi începu cu el o discuţie însufleţită.

- Se ceartă! şopti spre Angelica micuţa armeancă, urmărind cu

priviri însufleţite scena care se desfăşura la câţiva paşi de ele. Prinţul zice că n-are să se lase să-i sufle eunucul de Soliman pe frumoasa sclavă pe care vrea el s-o cumpere pentru seraiul sultanului sultanilor. Mi se pare că e vorba de mine, din câte înţeleg.

Şi armeanca îşi trase umerii înapoi, scoţând în evidenţă sânii ascuţiţi şi provocatori, şi-şi undui leneşă şoldurile rotunde.

Angelica, în ciuda faptului că raţiunea îi poruncea să stea liniştită, era pe punctul de a izbucni în lacrimi. Bărbaţii aceştia, veniţi aici ca să şi-o dispute, hotărau deja asupra vieţii ei de-acum înainte. Simţi cum o cuprind ameţelile şi abia dacă mai fu în stare să urmărească licitaţia în continuare, cu vânzarea micilor eunuci negri aduşi de marchizul d'Escrainville, apoi cea a rusoaicei şi în sfârşit a micuţei Cemician. N-avea să afle niciodată dacă micuţa armeancă îşi văzuse visul cu ochii, ajungând în seraiul unui stăpân bogat şi mai ales puternic şi plin de dragoste pentru ea, sau dimpotrivă, nimerise pe mâna bătrânului mijlocitor sudanez ori şi mai rău, ajunsese să fie cumpărată de cine ştie ce pirat care s-o vândă peste câtva timp, după ce se va fi săturat de ea.

Tresări ca dintr-un vis. În faţa ei se afla Erivan, care-i zâmbea cu gura lui unsuroasă ce sclipea printre buclele bine pomădate ale bărbii.

- Binevoiţi să mă urmaţi, frumoasă doamnă, rosti el mieros.

Marchizul d'Escrainville răsări şi el de undeva şi o înşfăcă de umăr, scrâşnindu-i la ureche:

- Ţine bine minte, putoarea dracului! Pisicile! Dacă-mi faci aici vreo figură, mă jur pe toţi dumnezeii că deseară te dau la pisici! Aşa că bagă de seamă!

Gândul la moartea înfiorătoare care o aştepta şi speranţa în intervenţia cavalerilor de Malta o ajutară pe Angelica să-şi adune puterile şi să înainteze, sub privirile arzătoare ale sutelor de ochi aţintiţi cu lăcomie asupra ei.

Se lăsă o tăcere grea şi tulbure. De trei zile, faima acestei franţuzoaice făcuse Candia să clocotească şi toţi cei de faţă aşteptaseră clipa asta cu sufletul la gură, silindu-se să-şi înfrângă nerăbdarea.

Gâturi întinse, priviri scormonitoare, guri căscate înghiţind în sec. Toţi se întrebau ce taine se ascund sub vălurile grele care înfăşurau minunea asta despre care se vorbise atâta.

Erivan făcu un semn discret eunucului postat lângă captivă şi acesta, instruit din timp, luă vălul care îi ascundea faţa.

Angelica tresări şi ochii ei aruncară sclipiri reci şi dispreţuitoare spre mulţimea din faţa ei. Sub luminile scânteietoare ale candelabrelor se bulucea o adunătură de chipuri concentrate, cu priviri fixe şi atente, de masculi la pândă. Ştia că peste puţin timp va fi oferită goală acestor priviri hulpave şi gândul acesta o brăzdă adânc, făcând-o să pălească şi să se simtă cuprinsă de un tremur de furie şi de revoltă.

Tocmai tremurul acesta abia perceptibil şi privirea dispreţuitoare a ochilor ei de culoarea mării străbătură ca un fior încins sala, care până atunci rămăsese aproape nepăsătoare la celelalte vânzări. O mişcare bruscă de interes şi de dorinţe tulburi făcu să unduiască rândurile de capete înghesuite unul într-altul.

- Cinci mii de piaştri! răsună mieroasă vocea lui Erivan.

În colțul lui, marchizul d'Escrainville aproape că țâșni în sus de pe scaun. Se înțelesese cu armeanul să pornească licitația de la două mii cinci sute, iar acum acesta rostise dublul sumei.

Apoi înțelese. Ticălosul de Erivan simțise din prima clipă mișcarea sălii și adulmecase pe loc fiorii din trupurile bărbaților înghesuiți aici, înțelegând ce freamăt stârnise în ei simpla dezvăluire a chipului frumoasei franțuzoaice. Freamătul acesta prevestea delirul care la câțiva ani odată cuprinde un batistan plin de bărbați care devin gata la orice nebunie ca să câștige o frumusețe nepământeană. Cei de aici aveau să se lase pradă furiei sălbatice de poseda minunea din fața lor și momentul nu trebuia scăpat.

- Am zis cinci mii de piaștri! răsună din nou vocea lui Erivan.

- Șapte mii! strigă prințul kirghiz.

Mai marele eunucilor albi hârâi nedeslușit o cifră, dar Riom Mirza, focos și hotărât să se lupte, strigă imediat:

- Zece mii de piaștri!

Se lăsă din nou o tăcere adâncă. Era o sumă care nu se mai auzise în sălile acestea de ani de zile. Puțini își aminteau să mai fi auzit vreodată cuvintele acestea, rostite ca preț pentru o singură femeie.

Angelica privea pierdută spre colțul unde ședeau cei doi cavaleri de Malta, care nu ziseseră până atunci nimic. Don José de Almada, surâzând ușor, se aplecă înainte rostind:

- Prințe, știu că ultimul vizir al prea puternicului sultan ducea o politică de economii foarte severe. Departe de mine gândul de a mă îndoi de puterea financiară a padișahului, dar nu credeți totuși că suma asta e fabuloasă? E prețul unui echipaj întreg din vâslași tot unul și unul.

- Sultanul tuturor dreptcredincioșilor își poate îngădui să renunțe la una din nenumăratele sale galere dacă așa cere augusta sa fantezie, răspunse bățos prințul.

După care aruncă o privire triumfătoare spre Hamâl-bey, al cărui chip de femeie grasă și blândă oglindea cea mai adâncă tristețe. El, marele eunuc al lui Soliman Aga ar fi privit ca pe cea mai de preț reușită a sa aducerea acestei sclave atât de frumoase în seraiul stăpânului său, dar, cum el însuși îngrijea de finanțele acestui stăpân, știa mai bine ca oricine starea lor deplorabilă și își făcea mustrări de cuget pentru risipa nebunească pe care era nevoit s-o tolereze de ani de zile. Așa că lăsă ochii în jos și oftă adânc.

Tăcerea se prelungea. Erivan mai făcu un semn imperceptibil și Angelica simți cum degetele iuți și îndemânatice ale eunucului de lângă ea desfăceau stofele grele care îi cădeau pe piept. Se trezi într-o clipă goală până la brâu și trupul ei aruncă sclipiri mate în lumina candelabrelor venețiene.

Se dădu fără să vrea cu un pas înapoi, dar eunucul scosese deja, cu mișcări agere, acele care-i țineau părul, și valurile de aur întunecat se revărsară pe umerii cu reflexe de fildeș. Avu atunci gestul instinctiv al fiecărei femei și ridică brațele, în încercarea de a aduna la loc părul revărsat din abundență, dar mișcarea asta, anticipată de vicleanul armean, făcu să iasă în evidență linia perfectă și elastică a sânilor, sugerând tuturor celor de față imaginea unei femei de o frumusețe desăvârșită care își

aranjează părul după un ceas de dragoste furtunoasă.

Murmurul care străbătu sala aducea mai curând a geamăt de dorinţă încrâncenată. Un corsar cam jerpelit, care cu siguranţă că n-avea para chioară în pungă, începu să înjure în italieneşte, uitând să se mai oprească. Un freamăt de aţâţare şi de dorinţă mistuitoare zgâlţâi mulţimea de caftane, de surtuce, de uniforme militare şi de zdrenţe glorioase ce evocau bătălii înverşunate.

Eunucul Hamâl-bey îşi făcu la iuţeală socoteala că stăpânul lui avea să-i ierte fără îndoială risipa făcută pentru o asemenea comoară nemaivăzută şi strigă:

- Unsprezece mii!

Se ridică bătrânul negustor sudanez şi rosti o frază lungă, de parcă ar fi recitat o tânguire ce nu se mai sfârşea. Erivan îl ascultă cu atenţie, apoi traduse surâzând politicos:

- Unsprezece mii cinci sute de piaştri oferă un biet bătrân care-şi cheltuieşte astfel ultimul ban spre a cumpăra acest diamant nepreţuit, pentru a cărei frumuseţe se vor bate toţi şeicii din Arabia, regii din Sudan şi chiar din îndepărtatul Kampar!

Se făcu din nou tăcere. Bătrânul sudanez pândea feţele celor din jur, în speranţa că oferta lui impresionase şi avea să rămână cea de pe urmă.

Cavalerul de Malta lăsă pleoapele lui grele să cadă a visare şi rosti rar:

- Doisprezece mii de piaştri.

- Treisprezece mii! strigă bătăios Riom Mirza.

Spaniolul nici nu tresări, şi se întoarse spre prinţ, rostind cu un surâs blajin:

- Credeţi că Padişahul vă va fi chiar atât de recunoscător pentru ambiţia aceasta a dumneavoastră de a grăbi ruina? Doar ştie toată lumea dificultăţile lui financiare!

- Acum nu mai e vorba de sultan, ţâşni aprins Riom Mirza. O cumpăr pentru mine!

Şi ochii lui negrii ca tăciunii priveau pătimaş spre Angelica, înfigându-se în trupul ei ca două pumnale ascuţite.

- Oricum, şi într-un caz şi în altul, tot riscaţi să vă alegeţi cu capul tăiat, nu? rosti spaniolul, lăsând o fluturare de zâmbet să se aştearnă din nou pe faţa lui severă.

Drept orice răspuns, Riom Mirza repetă nerăbdător:

- Treisprezece mii!

Don José oftă şi rosti şi el:

- Cincisprezece mii de piaştri!

Cuvintele acestea stârniră un murmur de admiraţie şi de încântare. Spectacolul acesta merita să fie văzut! Hamâl-bey tăcea, chinuit de gânduri şi socoteli care i se învălmăşeau în minte. Avea să se avânte oare într-o asemenea aventură, dezechilibrând pe luni de zile bugetul stăpânului său, sau avea să cedeze?

-Şaisprezece mii! răsună ca o trâmbiţă vocea lui Riom Mirza.

Numai că nesiguranţa pusese stăpânire pe el fiindcă toţi îl văzură ridicându-şi căciula ca să se şteargă de năduşeală pe fruntea încinsă, în

timp ce privirile nu-i mai erau la fel de aprige.

- Efendi Riom Mirza a oferit şaisprezece mii! strigă Erivan. Dă cineva mai mult?

Apoi repetă anunţul în mai multe limbi.

Toţi tăcură, încordaţi. Dar corsarii europeni nici nu apucaseră să deschidă gura, sumele rostite aici depăşeau pungile lor firave. Simţiseră de la bun început că veniseră degeaba. Cel mult pentru un spectacol despre care aveau să poată povesti mult timp de acum înainte, lăudându-se măcar că au fost de faţă la un asemenea eveniment. Al dracului d'Escrainville, cum dăduse bafta peste el! Prost să fii, noroc să ai!

Numai cu cât lua acum pe femeia asta, dobitocul îşi putea plăti toate datoriile şi-i mai rămânea destul pentru o galeră nou-nouţă! Ba încă şi cu echipaj cu tot! Şi mai avea una! Uite aşa dă norocul peste câte unii, de încep să pună bazele câte unei flote, din nimic!

Şi corsarii oftau aruncând priviri piezişe spre marchizul d'Escrainville, care şedea palid şi nemişcat la locul lui.

- Dă cineva mai mult? repetă Erivan privind insistent spre locul unde se aflau cavalerii de Malta.

- Şaisprezece mii cinci sute! zise cu glas uscat don José.

Dar Riom Mirza era hotărât să nu se lase, fie ce-o fi.

- Şaptesprezece mii! rosti el încăpăţânat, dar fără avântul de mai înainte.

- Şaptesprezece mii! Se oferă şaptesprezece mii! strigă Erivan. Cine dă mai mult?

Cifrele ţâşneau ca ghiulele din gurile de tun. Angelica auzea sunând undeva în depărtare cuvintele acestea, rostite când în franţuzeşte, când în italieneşte, când în turceşte sau în greceşte, venind să se izbească unele de altele în mintea ei, care abia le mai percepea. Nu le mai putea urmări. Era ameţită de spaimă. Vedea cum chipul măsliniu al lui don José se încruntă şi pe faţa bailului de La Marche se lasă un văl întunecat. Tremura, încercând să-şi acopere sânii cu valurile grele de păr care îi cădeau pe umeri. Când avea să se sfârşească odată chinul acesta, Doamne Dumnezeule?

Un arab înalt şi bine clădit, înfăşurat în burnuzul alb ca laptele, se ridică de undeva din fundul sălii şi se apropie de estradă cu un pas suplu ca de panteră, întrerupându-se mereu ca să facă temenele adânci în dreapta şi-n stânga. Angelica îl auzi pe Erivan rostindu-i plin de respect numele: Neker-Ali. Era bogatul giuvaergiu despre care se spunea că dispune de averi incalculabile şi care iată că, într-adevăr, fusese prezent aici de la început şi se arăta la vedere abia acum. Sub turbanul meşteşugit întocmit din fâşii roşii şi albe, ochii lui se deschideau negri ca noaptea pe faţa tuciurie, cu nasul ca un cioc de pasăre de pradă şi cu barba neagră şi mătăsoasă.

Giuvaergiul se chirci pe vine la baza estradei şi, fără s-o slăbească pe Angelica din ochi, strecură mâna într-un buzunar ascuns în faldurile de la piept ale burnuzului şi scoase o pungă de mătase al cărei conţinut îl revărsă în palma întinsă. Toată lume îl privea cu atenţie, înţelegând că avea să urmeze ceva neobişnuit, iar cei din apropierea lui scoaseră strigăte

de admiraţie, fiindcă palma lui Neker-Ali se învăpăiase de jarul celor mai frumoase pietre aduse de el din ultima călătorie în India: două safire, un rubin mare cât o alună, un smarald, un beril albastru şi câteva opale şi turcoaze. Cu cealaltă mână, arabul scoase la iveală balanţa lui de giuvaergiu, făcută dintr-un ţep de porc-ghimpos, care închipuia tija orizontală, de care atârna un talger mic de aramă. Aşeză cu grijă pietrele, una câte una, urmărit cu atenţie concentrată de Erivan, care calcula la iuţeală, ajutându-se de degetele de la amândouă mâinile.

Când arabul termină cântăritul, Erivan se ridică din şale şi strigă fericit:

- Douăzeci de mii de piaştri!

Angelica aruncă o privire înspăimântată spre canapeaua pe care şedeau cavalerii de Malta. Cifra fixată ca limită a ofertei lor fusese depăşită şi numai diferenţa de două mii de piaştri era o sumă considerabilă.

Îl auzi ca prin vis pe bailul de La Marche implorând:

- Frate, încă un efort, pentru numele lui Dumnezeu! Ar fi păcat!

Prinţul Riom Mirza scrâşnea din dinţi ca turbat. El unul renunţa, dar nu înţelegea să lase această femeie superbă pe mâna unui bădăran de negustor de la Marea Roşie, putred de bogat, dar neam prost şi neînstare să ştie ce înseamnă o femeie cu adevărat de rasă. În haremul lui de mocofan precis că puţea a ulei rânced şi a lăcuste prăjite. Aşa că îl trase de-o parte pe don José , ocărându-l furios printre dinţi şi jurându-se că dacă n-o cumpăra pe frumoasa franţuzoaică, atunci el, Riom Mirza, avea să-l omoare cu mâna lui, şi asta chiar atunci, pe loc. Cavalerul ridică ochii în tavan, cu aerul unui martir sculptat în marmură dintr-o catedrală spaniolă. Lăsă să se potolească puţin gălăgia din jurul lor, apoi strigă, cu aerul unui om ajuns la capătul puterilor:

- Douăzeci şi una de mii!

Guvernatorul turc al Candiei, mijind ochii cu răutate, trase dintre dinţi narghileaua din care pâcâia tot timpul şi zise încet:

- Douăzeci şi una de mii cinci sute!

Privirea lui don José se aţinti asupra lui ca un pumnal otrăvit. Ştia foarte bine că turcul acesta blestemat era ros de datorii şi nici vorbă nu putea fi de o asemenea sumă prin buzunarele sau prin lăzile lui. Făcuse asta numai ca să joace o festă dureroasă Ordinului de Malta, cea dintâi putere creştină din Mediterana. Primul lui impuls fu să se retragă imediat şi să lase pe feciorul de căţea puturoasă să plătească scump prostia de a se amesteca într-un joc prea tare pentru puterile lui. Să-şi ia sclava şi să scoată suma asta, pe care n-o putea vărsa nici dacă-şi vindea tot ce avea. Dar expresia de animal hăituit din ochii Angelicăi îl înmuie şi-l făcu să se stăpânească. Îşi aduse aminte că niciodată nu trebuia să acţioneze la mânie şi că venise aici pentru altceva. Cu ajutorul lui Dumnezeu, Ordinul putea câştiga din afacerea asta nişte bani frumoşi şi ar fi fost păcat ca el să acţioneze pripit şi să lase astfel să-i scape ocazia din mână.

Erivan, care îşi dăduse seama din primul moment că oferta guvernatorului nu putea fi decât, în cel mai fericit caz, o glumă proastă şi răutăcioasă, tăcu şi el, lăsându-l pe turc să facă feţe-feţe în faţa primejdiei care se iscase din senin, şi asta numai datorită propriei lui prostii. Faţa lui se făcea când galbenă ca lămâia, când de un roşu întunecat, buzele

începuseră să-i tremure şi probabil că se jura în sine lui ca altă dată n-are să-şi mai bage nasul unde nu-i fierbea oala, fireşte dacă lucrurile aveau să se sfârşească cu bine acum şi el n-avea să nimerească direct în temniţa pentru datornici. Cum nimeni nu zicea nimic şi guvernatorul era pe punctul de a leşina, Erivan se întoarse în sfârşit spre cavalerii de la Malta şi întrebă:

- Dă cineva mai mult?

- Douăzeci şi două de mii, zise don José, cu tonul omului care e hotărât să nu meargă mai departe.

Lepădătura de turc îl făcuse să arunce pe fereastră o mie de piaştri şi acum lui don José îi părea rău că fusese milos cu el. Ar fi trebuit să-l lase să scoată banii, sau să meargă direct la beci.

Tăcerea care domnea în sală era plină de încordare. Ai fi auzit căzând un ac, toţi aşteptau să vadă cum avea să se sfârşească lupta asta a piaştrilor, fiindcă era limpede că se apropia de sfârşit. Cam toţi competitorii rămăseseră pe drum şi cavalerii de Malta păreau a nu mai avea rivali. Şi totuşi aşteptau toţi cu gâturile întinse şi abia mai respirau. Ştiau că de multe ori se întâmplă răsturnări spectaculoase tocmai când lucrurile păreau definitiv lămurite. Iar Erivan nu epuizase nici el toate argumentele. El cunoştea toate lucrurile astea mai bine ca oricine; pasiunea putea înăbuşi orice raţiune la bărbaţii stârniţi cu artă de un meşter dibaci. Prin urmare, don José nu însemna o pradă sigură, nici vorbă de aşa ceva. El venise aici ca să facă o afacere şi nu s-ar fi întins niciodată mai mult decât îi îngăduia punga. Dacă mersese până la o asemenea sumă, precis că erau la mijloc aranjamente neştiute, numai că aranjamentele astea cuprind totdeauna şi o sumă limită. Don José nu era mânat de dorinţa oarbă de a poseda femeia asta neînchipuit de frumoasă, judeca rece, era negustor, aşa că el avea să iasă în curând din cursă.

În schimb Erivan îşi punea toate speranţele în bogatul givaergiu Neker-Ali, care îngenunchease la piciorul estradei şi arunca spre sclava scoasă în vânzare priviri înnebunite. Buzele subţiri îi tremurau, pe la colţurile gurii i se scurgeau firişoare de salivă şi ochiul ager al lui Erivan observă că din când în când arabul îşi ducea mâna la piept, se oprea, lăsa mâna jos, apoi iar o ducea la piept, pradă unei cumplite lupte lăuntrice. De aici cu siguranţă că mai putea ieşi ceva...

Şi Erivan clipi abia simţit către eunucul de lângă Angelica, aşa că acesta desfăcu agrafa care prindea brâul de mătase al ultimului veşmânt. Stofa căzu moale jos şi lăsă dezvelit în întregime trupul care trebuia vândut.

Toată sala fu scuturată de un tremur violent şi capetele părură a se tălăzui spre această desăvârşire care răsărise în faţa lor, mai frumoasă decât statuile greceşti din insulele nesfârşitului arhipelag. Statuia asta trăia. Tremura uşor şi tremurul trupului acesta fierbinte era primit de toţi drept în inimă, ca promisiuni ameţitoare de fericiri netrăite niciodată până atunci şi pe care nici închipuirea nu le putea atinge. Fiecare se visa stăpânul acestei minuni, gâfâind de speranţă şi de chinuri adânci care scormoneau cu dorinţe pustiitore sala încinsă ca un cuptor.

Angelica avusese la început o senzaţie stranie, un val rece ca un frig al morţii care o izbise brusc, lăsând apoi locul unei fierbinţeli care o sufoca. Îşi ascunse faţa cu braţul îndoit, vrând să nu mai vadă nimic şi să

nu mai ştie nimic. Se simţea strivită de ruşine şi de umilinţă, de disperare şi de furie neputincioasă. Reuşea să nu se mai gândească la nimic şi să rămână oarbă şi surdă la tot ce se întâmpla în jurul ei.

În schimb ochii iuţi ai lui Erivan văzuseră cum mâna lui Neker-Ali intra în sfârşit între faldurile buzunarului, scoţând de acolo un diamant uriaş, cu ape neasemuit de limpezi, pe care îl puse pe balanţă lângă pietrele celelalte. Angelica nu văzu nimic din toate astea şi urechile îi fură izbite de ţipătul extaziat al armeanului:

- Douăzeci şi trei de mii de piaştri!

Don José întoarse capul, privind încruntat în pământ.

- Cine dă mai mult? strigă Erivan, beat de fericire.

Procentajul lui din vânzarea de azi întrecea orice închipuire, chiar şi pe cea mai îndrăzneaţă. Devenea dintr-o dată om bogat.

- Dă cineva mai mult? Cine dă mai mult? S-au oferit douăzeci şi trei de mii de piaştri! Cine dă mai mult?

Ridică mâna cu clopoţelul care anunţa adjudecarea mărfii şi se prefăcu că e gata să-l scuture. Prinţul Riom Mirza scoase un muget turbat, care făcu sala să tresară, şi îşi înfipse unghiile în obraz, sfâşiindu-l cu cruzime şi făcând să ţâşnească imediat brazde de sânge. Asta făcu să joace un zâmbet indulgent pe buzele lui Naker-Ali, care privea beat de bucuria triumfului.

Atunci se ridică Hamâl-bey, înălţând un braţ, în semn că voia să intervină. Tărăgănelile de până acum îi dăduseră răgazul să calculeze în fel şi chip sumedenie de combinaţii financiare prin care să încerce echilibrarea visteriei atât de zdruncinate a stăpânului său şi să umple gaura aceasta imensă pe care se pregătea s-o facă acum.

Rece şi nepăsător, lăsă să-i picure din vârful buzelor câteva cuvinte care răsturnau dintr-o dată situaţia:

- Douăzeci şi cinci de mii de piaştri!

Flacăra din ochii lui Naker-Ali se stinse. Adună pietrele preţioase pe care le etalase până atunci victorios în faţa sa, le strecură în pungă, vârând punga la piept şi, ridicându-se, porni cu pas târşâit spre uşă, părăsind sala fără un cuvânt.

Fusese învins.

Erivan se întoarse spre Hamâl-bey, privindu-l întrebător, după care ridică din nou mâna în care ţinea clopoţelul, pregătindu-se să sune. Apoi mâna îi rămase suspendată, ca paralizată, şi armeanul nu mai făcu nici o mişcare.

Tăcerea devenea apăsătoare şi stranie, interminabilă... Se prelungea nedesluşit, deplin şi atât de bizar încât Angelica simţi din instinct că se întâmpla ceva şi ridică privirile.

Se simţi lovită drept în inimă. Una din acele lovituri care clatină limpezimea gândirii şi fac oamenii să urle înnebuniţi.

Fiindcă la baza estradei se profila silueta înaltă şi întunecată a unui personaj a cărui vedere o umplu de groază. Făcea ultimii paşi, apropiindu-se liniştit, fără grabă, ca un stăpân, sub privirile încremenite ale tuturor celor de faţă. Îmbrăcat în negru din cap până-n picioare, cu mâinile în mânuşi negre cu manşetele încheiate în bumbi de argint, cu faţa ascunsă de o mască neagră de piele care îi acoperea până şi buzele,

cu o barbă neagră ce ieşea de sub mască, nou-venitul aducea a apariţie de coşmar. Angelica îl privea paralizată de groază şi simţi că-şi pierde minţile când recunoscu în spatele lui o siluetă scurtă şi îndesată. Căpitanul Jason.

Încet de tot, Erivan lăsă în jos braţul cu clopoţelul pe care nu apucase să-l sune. Se ploconi până la pământ şi rosti cu vocea cea mai mieroasă de care era în stare:

- Femeia aceasta e de vânzare. Vă interesează, domnule Rescator?

- Unde a ajuns licitaţia?

Vocea lui Rescator răsuna înăbuşit de sub masca de piele, joasă şi răguşită.

- La douăzeci şi cinci de mii de piaştri, răspunse Erivan, plin de nădejdi ce făceau să-i scânteieze ochii.

- Treizeci şi cinci de mii!

Erivan rămase cu gura căscată, înghiţind în sec, fără să mai poată rosti un cuvânt.

Căpitanul Jason se întoarse fudul şi sfidător spre adunare şi strigă el în locul armeanului:

- Treizeci şi cinci de mii de piaştri oferă stăpânul meu, monseniorul Rescator. Dă cineva mai mult?

Hamâl-bey se lăsă să cadă moale pe pernele lui şi rămase aiurit fără să mai scoată o vorbă.

Angelica auzi ca prin vis clinchetul clopoţelului.

Licitaţia se încheiase.

Angelica de Sancé, marchiză du Plessis-Bellière, devenise proprietatea piratului Rescator. Fusese adjudecată pentru treizeci şi cinci de mii de piaştri. Aproape de trei ori mai mult decât sperase marchizul d'Escrainville.

Se uita cu priviri rătăcite la forma aceea lungă şi întunecată ce părea să se mărească din ce în ce şi care se apropia de ea. În clipa următoare simţi acoperământul greu şi ocrotitor al mantalei de catifea neagră pe care Rescator şi-o luase de pe umeri ca s-o acopere pe ea. Cutele lungi ale mantalei cădeau până la pământ şi îi fulgeră prin minte gândul că măcar se încheiase ruşinea monstruoasă de a fi silită să stea goală în faţa atâtor ochi de bărbaţi. Strânse cu o mişcare furioasă mantaua în jurul ei. Niciodată în viaţă n-avea să uite ruşinea îngrozitoare pe care fusese silită s-o suporte. Niciodată! Niciodată!

Mâini necunoscute o sprijineau cu putere, mâini stăpânitoare ce o susţineau cu energie, ajutând-o să nu se prăbuşească pe estrada acoperită cu covoare. Îşi dădu atunci seama că într-adevăr, dacă n-ar fi fost ajutorul acesta, puterile ar fi lăsat-o.

Vocea răguşită a lui Rescator se auzi undeva, departe, şi totuşi foarte aproape de ea:

- Frumoasă seară pentru dumneata, Erivan! O franţuzoaică! Şi încă ce femeie superbă! Cine e proprietarul?

Marchizul d'Escrainville înaintă clătinându-se pe picioare, ca un om beat. Faţa îi era albă ca hârtia iar ochii aruncau fulgere reci, de ură neputincioasă. Întinse spre Angelica un deget tremurător şi horcăi cu

glas întretăiat:

- O curvă! Cea mai scârboasă putoarea care a existat vreodată pe faţa pământului! Fii atent, vrăjitor blestemat, căţeaua asta turbată are să-ţi mănânce inima!...

Coriano chiorul ţâşni de undeva dintr-un ascunziş, de unde probabil că urmărise şi el vânzarea cu sufletul la gură. Se aşeză iute în dreptul marchizului, cu faţa la Rescator, adresându-i acestuia cel mai dulce surâs pe care-l putea închipui gura lui plină de cioturi negre şi rosti mieros:

- Nu-l luaţi în seamă, monseniore, bucuria e de vină, l-a făcut să-şi piardă capul. Doamna aceasta e fermecătoare, absolut fermecătoare, vă spun eu! Nici nu ştiţi ce blândă şi supusă!

- Mincinosule! răsună vocea lui Rescator.

Duse mâna la sacul se pânză aurită de la brâu şi trase o pungă burduşită pe care o săltă de câteva ori în palmă, făcând-o să sune nespus de plăcut, a aur, apoi i-o aruncă lui Coriano, al cărui unic ochi se holbă cât pumnul.

- Dar...monseniore... bâigui el consternat, de ce? Că doar... în preţul femeii intră şi partea mea... din vânzare...

- Nu-i nimic, ia şi asta, ca arvună.

- Ca arvună, monseniore?... Arvună la ce?...

- La bucurie! Vreau ca în seara asta toată lumea să se bucure!

- Bravo! Bravissimo! cotcodăci Coriano, aruncându-şi entuziasmat tichia în aer. Trăiască monseniorul Rescator! Vivat!

Rescator ridică braţul:

- Petrecerea începe!

După care căpitanul Jason transmise cu glas ascuţit invitaţia pe care cel mai mare negustor de argint din Mediterana o adresa cinstitelor feţe adunate în sala aceea. Aveau să vină dansatoare, iar musafirilor li se oferea vin, cafea, muzică şi friptură de oaie. Boi întregi fripţi la proţap aveau să fie oferiţi echipajelor de pe corăbiile ancorate în port şi tot pentru vrednicii lupi de mare erau pregătite treizeci de butoaie mari cu vin de Smirna şi de Malvazia, cărora avea să li se dea cep în răspântiile Candiei. Slujitorii cu coşuri încărcate cu plăcinte aveau să umble pe uliţe, oferind bunătăţile astea oricui avea chef de aşa ceva, iar de pe acoperişuri avea să cadă o ploaie de arginţi, aruncaţi mulţimii de oamenii lui Rescator, pentru ca veselia să fie deplină.

Noaptea care urma trebuia să fie pentru Candia o noapte de neuitat, în cinstea preafrumoasei doamne din Franţa.

- Aceasta e dorinţa monseniorului Rescator, stăpânul meu! încheie cu mândrie căpitanul Jason.

- Trăiască! Vivat! strigară cei din sală.

Şi se aşezară la loc pe canapele şi pe perne, renunţând să mai plece. Toţi se pregăteau să se bucure de minunăţiile pe care le pregătise fericitul câştigător al licitaţiei.

Numai cei doi cavaleri de Malta se îndreptau spre uşă. Rescator îi strigă:

- Cabelleros! Cabelleros! Nu vreţi să fiţi cu noi?

Don José de Almada îl fulgeră cu privirea şi ieşi băţos şi încruntat, urmat de balul de La Marche, care îşi lăsase amărât fruntea în pământ.

20

Abia în clipa când cei doi cavaleri de Malta ieşiră, reuşi Angelica să înţeleagă întreaga monstruozitate a ceea ce se întâmpla cu ea. Fusese vândută! Vândută unui pirat care plătise pentru ea preţul unei galere noi şi al unui echipaj de elită. Nu era vorba decât de o schimbare fără însemnătate, trecea din mâinile unui pirat în mâinile altuia, schimba un stăpân cu altul, dar soarta asta probabil că avea s-o urmărească încă mulţi ani de acum înainte, făcând-o să-şi blesteme frumuseţea şi să-şi dorească moartea. Un ţipăt ascuţit îi ţâşni din piept, izbucnire disperată de revoltă, de oroare şi de neputinţă.

- Nu!... Nu vândută!... Nu vândută!...

Cuvântul acesta o înnebunea, o făcea să se simtă decăzută din demnitatea ei de fiinţă umană şi o ardea ca un fier înroşit. Se repezi spre cercul de trupuri ce se închidea în jurul ei, încercând să-l spargă şi să fugă, dar ienicerii lui Rescator o prinseră cu mâinile lor puternice şi o duseră uşor până la picioarele stăpânului lor. Şi al noului ei stăpân...

Angelica arunca în jur priviri rătăcite şi repeta în neştire:

- Nu, nu vândută...

- Oare doamnele din Franţa au obiceiul de a porni la drum în ţinută atât de sumară? Aşteptaţi cel puţin să fiţi îmbrăcată, doamnă.

Vocea înăbuşită a lui Rescator venea spre ea de undeva de sus, dar era atât de plină de ironie încât Angelica îşi dădu seama de asta, deşi pământul se învârtea cu ea.

- Am câteva toalete pe care vreau să vi le prezint. Să vedem dacă le veţi găsi pe gustul dumneavoastră.

Privirile rătăcite ale Angelicăi se preumblară de-a lungul acestei siluete întunecate şi lungi care o domina, până la masca neagră de pe figură prin care răzbătea doar lumina jucăuşă şi parcă amuzată a ochilor piratului. Şi acesta chiar începu să râdă.

- Ridicaţi-vă, doamnă, zise el întinzându-i mâna cu un gest de om de lume.

Ea îl ascultă, ameţită, iar el întinse mâna şi-i îndepărtă cu un gest neaşteptat de gingaş părul care-i cădea în dezordine pe obraji, mângâind-o pe frunte ca pe un copil neascultător.

- Vândută, spuneaţi? Nu, nici vorbă, doamnă. În seara asta nu sunteţi decât invitata mea, atât şi nimic mai mult. Aşa că vă rog să vă alegeţi toaleta.

Şi îi arătă din priviri trei negrişori cu turbane roşii, care, ca într-o poveste cu zâne, îi înfăţişau fiecare câte o rochie somptuoasă. Una dintr-un voal trandafiriu neînchipuit de fin, alta din brocart alb, iar a treia din satin verde-albastru, ornată cu pasmanterie din nacru de India care sclipea în lumina candelabrelor.

- Ezitaţi? Vă înţeleg. Ce doamnă n-ar ezita în locul dumneavoastră?... Dar, cum serbarea trebuie să înceapă şi suntem aşteptaţi, îmi voi lua îngăduinţa de a fi eu sfătuitorul dumneavoastră. Părerea mea este că cel mai bine vi se potriveşte asta.

Şi piratul arătă spre rochia ornată cu nacru.

- Ca să vă spun drept, am ales-o anume pentru dumneavoastră, fiindcă auzisem vorbindu-se că franţuzoaica are ochii de culoarea mării. Veţi părea o adevărată sirenă, aproape un simbol! Frumoasa marchiză salvată din mijlocul talazurilor mării!...

Angelica tăcea mereu, neştiind ce să spună, dar Rescator nu păru descurajat şi zise blând:

- Cred că-mi dau seama ce anume vă nedumereşte. Cum am reuşit, tocmai aici, în Candia, la capătul pământului? E greu de înţeles una ca asta, dar sfatul meu este să nu vă mai bateţi capul. Mai am în sacul meu o mulţime de asemenea surprize. N-aţi auzit despre mine că sunt vrăjitor? Veţi vedea.

Cuta uşor ironică a gurii lui, acoperită de barba scurtă, tăiată după pilda sarazinilor, o fascina într-un mod inexplicabil. Câteodată surâsul palid care-i mijea în colţul gurii părea a pune o pată de lumină pe întreg chipul lui acoperit cu masca neagră. Vocea înfundată şi pronunţia înceată şi greoaie îi dădeau bietei Angelica o stare de nelinişte vecină cu frica. Atunci când piratul o privea vorbindu-i, se simţea scuturată de un frison nervos. Era cu totul pierdută şi aproape că nu-şi dădea seama ce se întâmplă cu ea.

Nu reuşi să schiţeze nici o mişcare până când două sclave nu începură să o îmbrace, încurcându-se în mulţimea de panglici, de agrafe şi de plastroane ale rochiei europene cu care nu erau obişnuite. Sâcâită de neîndemânarea lor, prinse cu un gest reflex acele, pe care le fixă iute la locul lor, apoi înnodă cu mişcări precise panglicile. Gesturile acestea nu-i scăpară lui Rescator, care izbucni într-un râs înăbuşit ce se transformă pe urmă în tuse.

- Iată ce înseamnă obişnuinţa mişcărilor bine învăţate cândva! zise el când îşi recăpătă răsuflarea. Chiar şi în faţa morţii şi tot nu aţi accepta să fiţi îmbrăcată urât şi fără gust, nu-i aşa? Ah, franţuzoaicele sunt femeile cele mai dichisite din lume, doar se ştie asta! Ei, şi acum ia să vedem celelalte podoabe ale doamnei...

Rescator se şi aplecase deasupra unei casete pe care i-o prezenta plin de respect un paj şi scoase de acolo un colier superb de lapis-lazuli în trei şiraguri pline de ape scânteietoare.

I-l puse el însuşi la gât şi, când îi ridică părul ca să-i încheie agrafa la ceafă, Angelica simţi degetele lui întârziind pe urmele umflate şi dureroase lăsate pe spate şi pe umeri de ghearele îngrozitoare ale pisicilor. Dar nu-l auzi zicând nici un cuvânt, deşi era limpede că-şi dădea foarte bine seama despre ce era vorba. Apoi degetele lui iuţi şi îndemânatice îi prinseră în urechi cerceii mari, care aruncară în încăpere străluciri limpezi.

Ienicerii tocmai începeau să părăsească sala, când în spatele şirului lor se iscă un freamăt nou. Sosiseră muzicanţii şi dansatoarele şi, o dată cu ei, alt rând de valeţi ce duceau tăvi încărcate cu bunătăţi de tot felul şi cu răcoritoare.

- Sunteţi pofticioasă, doamnă? întrebă Rescator. Vă plac prăjiturile turceşti cu miez de nucă? Sau nugaua persană? Aţi mâncat vreodată nuga?

Şi, văzând că Angelica nu zicea nici acum nimic, urmă:

- Cred că ghicesc ce aţi dori acum. Pentru moment, toate

zaharicalele şi toate bunătăţile din lume nu valorează nimic în ochii dumneavoastră. Singurul lucru pe care vi-l doriţi este să puteţi plânge puţin. Sau mai mult...

Angelica simţi într-adevăr că buzele încep să-i tremure şi în gât i se puse un nod.

- Nu, zise Rescator, nu aici. Când vom ajunge la mine acasă, da, acolo veţi putea plânge după pofta inimii, dar aici, în faţa acestor necredincioşi, nu. Doar nu sunteţi o sclavă, v-am mai spus. Sunteţi o fiică a creştinătăţii!! Ia uitaţi-vă la mine!

Şi ochii lui care aruncau scântei de foc puseră stăpânire pe privirile ei, silind-o parcă să ţină fruntea sus.

- Aşa e mai bine, zise el pe un ton încurajator. Priviţi-vă puţin în oglinda de colo. Vă vedeţi? În seara asta sunteţi regină... Regina Mediteranei. Daţi-mi mâna.

Şi astfel Angelica, într-o rochie de-a dreptul princiară, cu mâna în mâna lui Rescator, coborî treptele estradei infamante şi păşi pe covor, în timp ce spinările celor de faţă se plecau în temenele până la pământ la trecerea ei.

Rescator se aşeză alături de paşa care reprezenta aici, la Candia, puterea marelui sultan, cu Angelica la dreapta sa. Dansatoarele îşi începuseră mişcările lor mlădii şi lascive, în sunetul dulce al tamburinelor şi al acelor instrumente pe care localnicii le numeau nân, nişte mici chitare cu câte trei coarde, cu sunete limpezi şi vioaie.

-Să bem din această excelentă cafea de Candia, propuse Rescator întinzându-i una din acele minuscule ceşcuţe de porţelan aflate pe un platou aşezat în faţa lor pe o măsuţă joasă. Nimic nu e mai bun ca să alunge gândurile negre şi să întărească sufletele obosite. Bucuraţi-vă de aroma ei delicioasă, doamnă.

Angelica luă ceaşca din mâna lui şi bău cu sorbituri mărunte.

Începuse să-i placă băutura asta încă de când se afla la bordul lui Hermes şi regăsea acum cu bucurie savoarea ei arzătoare.

Ochii temutului pirat o pândeau prin deschizătura îngustă a măştii. Nu era o mască obişnuită, din cele care se pun pe şaua nasului şi abia acoperă pometii obrajilor, ci cobora până jos de tot, până la bărbie, lăsând o deschizătură subţire pentru buze. În dreptul nasului avea două găuri, pentru nări, iar la ochi la fel. Angelica se gândi fără să vrea la chipul hâd pe care trebuia să-l ascundă masca aceasta. Fiindcă rostul unei asemenea măşti nu era acela de a păstra necunoscut un chip, ci de a nu lăsa să se vadă absolut nimic din ceea ce, fără îndoială, trebuia să fie o urâţenie înspăimântătoare. Oare cum putea o femeie să îndure supliciul de a vedea plecându-se asupra ei masca asta de piele după care se aflau cine ştie ce monstruozităţi ce refuzau să se lase văzute?... Şi tremurul de spaimă de adineauri o cuprinse din nou.

- Da? zâmbi piratul, observând, ca şi cum acelaşi tremur l-ar fi străbătut şi pe el în aceeaşi clipă. Vă rog, doamnă, să-mi spuneţi ce sentiment vă stârneşte prezenţa mea.

- Bănuiam, domnule, că vi s-a smuls şi limba...

Rescator se lăsă pe spate ca să poate râde în voie.

- În sfârşi, zise el, reuşesc să aud cum sună vocea dumneavoastră.

Şi încă cum! Tocmai rostind ceva atât de amuzant la adresa mea, cum că nu sunt şi aşa destul de încărcat de beteşuguri dizgraţioase!

Ah, sunt sigur că duşmanii mei nu stau cu mâinile în sân, sau cel puţin că clevetesc din răsputeri modesta mea persoană! Dacă aş fi ciung, sau dacă aş rămâne şi olog pe deasupra, asta cred că le-ar umple inimile de bucurie. Numai moartea mea cred că i-ar putea bucura mai mult. În ce mă priveşte, vedeţi bine că sunt acoperit de cicatrici ca un copac bătrân care a înfruntat o sută de ani de furtuni şi de ură. Dar, mulţumesc lui Dumnezeu, mai pot vorbi atât cât să pot spune doamnelor tot felul de lucruri. Mărturisesc că ar fi pentru mine un mare chin să nu mă mai pot folosi măcar de cuvânt ca să câştig bunăvoinţa acestor adorabile făpturi, podoabe ale Creaţiunii.

Şi piratul, plecat spre ea, îi vorbea ca şi cum s-ar fi aflat singuri în încăpere, în timp ce ochii lui de foc o străpungeau cu săgeţile lor nevăzute.

- Mai vorbiţi, doamnă. Mai spuneţi ceva, aveţi o voce atât de melodioasă! De-a dreptul fermecătoare...ceea ce, recunosc, nu se poate spune şi despre mine. Vocea mea s-a rupt în ziua când am ţipat după cineva care se afla departe... foarte departe. Chemam, şi atunci vocea mi s-a frânt...

- Pe cine chemaţi? Întrebă Angelica, uluită de cuvintele lui.

Piratul arătă cu un deget spre tavanul care abia se mai desluşea în fumul de smirnă.

-Pe Allah!...Pe Allah, în paradisul lui... Era departe. Vocea mi s-a frânt. Dar răzbătuse până la el... Allah m-a auzit şi mi-a dăruit ceea ce-i cerusem: viaţa.

Angelica se gândi că lucrurile astea erau spuse în bătaie de joc la adresa ei şi simţi că împietreşte de umilinţă. Fiecare stăpân al ei avea să simtă plăcerea de a o chinui în câte un fel?

Cafeaua îi mai dăduse totuşi puteri, aşa că se lăsă înduplecată de insistenţele lui să ronţăie o bucăţică de plăcintă cu miere.

- Când vom ajunge la mine acasă, doamnă, vă voi face cunoştinţă cu felurile de bucate ale lumii întregi. Din toate ţările pe unde am umblat am adus şi câte un bucătar cât mai iscusit în meseria lui, aşa că pot sta în faţa musafirilor celor mai mofturoşi indiferent din ce ţară ar fi.

- La dumneavoastră... sunt şi pisici? întrebă ea cu glas întretăiat de sfială.

Piratul sesiză tremurul din vocea ei, apoi înţelese şi aruncă o privire ucigaşă spre marchizul d'Escrainville.

- Nu, zise el întorcându-se, nu, la noi nu există pisici care să vă tulbure, doamnă. Nu veţi găsi decât trandafiri... lămpi cu lumină blândă...ferestre deschise spre largul mării. Haideţi să vorbim despre altceva, nu vă şade bine cu aerul acesta speriat. Cred că prietenul nostru d'Escrainville s-a dovedit nemaipomenit de dur din moment ce a reuşit să facă din dumneavoastră o femeie cu ochii plecaţi, în stare să lingă cizmele stăpânului ei...

Angelica tresări plină de mândrie, se îndreptă şi aruncă o privire plină de scântei. Piratul râse din nou, tuşi, apoi zise:

- Ei, aşa da! Tocmai ceva de genul ăsta aşteptam! Aţi redevenit superba marchiză, înalta doamnă de la curtea Franţei, arogantă,

fascinantă... Abia acum!

- Am să pot redeveni vreo dată cu adevărat aşa ceva? murmură Angelica. Nu cred că Mediterana îşi lasă din gheare victimele cu atâta uşurinţă...

- E adevărat că Mediterana îşi despoaie imediat victimele de orice falsă deghizare, de orice zorzoane. Sparge în ţăndări manechinele, dar îi acoperă de mormane de aur pe cei care au avut tăria s-o înfrunte şi să-i privească în faţă minunile şi măreţia.

Cum oare îşi dăduse seama Rescator că ea se gândea nu atât la imposibilitatea unei întoarceri în Franţa, cât la neputinţa morală de a se regăsi, sub lambriurile aurite de la Versailles, aceeaşi femeie strălucitoare ce domina cu numai câteva luni în urmă toată curtea Franţei?... Imaginea aceasta îi părea atât de îndepărtată, de ireală şi de veştejită... Parcă magia orientală si-ar fi pus pecetea asupra a tot ce fusese, făcând ca totul să pălească şi să se piardă ca un fum...

Şi în clipa următoare ochii ei se ridicară spre cei ai piratului, ca pentru a afla în ei un răspuns la întrebările care o chinuiau. Se întreba, tulburată, ce puteri stăpânea bărbatul acesta care cu numai câteva cuvinte îi arătase că-i pătrunsese sufletul până în străfunduri. De zile în şir trăia zdrobită, sfâşiată, umilită. Acum Rescator o adusese dintr-o dată la suprafaţă, trăgând-o din adâncurile prăpăstiei. O scuturase s-o trezească, o mângâiase cu privirile şi cu cuvintele lui, o fermecase, iar ea, ca o plantă care revine la viaţă, îşi părăsise dintr-o dată aerul umil de fiinţă terorizată atâta timp. Acum se ţinea dreaptă iar ochii ei regăseau scânteia de viaţă limpede şi senină pe care o pierduseră.

- Mândră făptură! exclamă visător piratul. Aşa îmi place să vă privesc... E adevărata dumneavoastră înfăţişare, doamnă.

Angelica îl privea ţintă, aşa cum s-ar fi uitat la statuia unui sfânt sau a unei zeităţi ca să-i cerşească viaţă. Nici ea nu-şi dădea seama de expresia din ochii ei, dar Rescator era tulburat de implorarea mută şi totală din ochii aceştia, care îl priveau aşa cum o fiinţă ajunsă la capătul puterilor priveşte pe cine de la care aşteaptă totul.

Şi pe măsură ce ochii lui Rescator revărsau în inima ei puterea şi stăpânirea de sine, inima aceasta zbuciumată începea să se liniştească. Decorul acela bizar, care o tulburase atâta, plin de capete cu turbane şi de feţe pârlite de soare, ale piraţilor legaţi la cap cu basmaua de mătase roşie înnodată tradiţional la ceafă, decorul acela se estompa încetul cu încetul, laolaltă cu zarva vocilor amestecate şi cu muzica tânguitoare şi monotonă a instrumentelor orientale.

Parcă rămăsese singură, închisă într-un cerc vrăjit, lângă umărul puternic al acestui bărbat care o copleşea cu atenţiile lui. Simţea fără să vrea mirosul uşor de parfumuri asiatice pe care-l răspândeau veşmintele lui, o nuanţă de balsam care o ducea cu gândul la insulele arhipelagului grecesc, amestecată cu aroma de piele fină a măştii, cu cea de tabac dres cu mirodenii a pipei lui şi cu aceea, mai puternică decât toate, a cafelei turnate necontenit în ceşti, de mâini parcă nevăzute. Se simţi dintr-o dată cuprinsă de o tânjire fără seamăn şi de o oboseală cum aproape că nu mai simţise niciodată. Nu atât oboseală fizică, fiindcă trupul ei ar fi putut rezista mult mai mult, cât o dorinţă nedesluşită de a nu mai şti nimic.

Suspină lung şi greu şi închise ochii.

- Sunteţi obosită, doamnă. La mine, în palatul meu, veţi putea dormi după pofta inimii. Vă veţi putea întinde pe terasă, cu faţa spre stele... Medicul meu, un arab foarte iscusit, are să vă pregătească nişte ceaiuri odihnitoare, de plante ştiute numai de el, şi veţi putea dormi... fără să vă supere nimeni. Doar murmurul mării... şi harfa micului meu muzicant. Cum vi se pare proiectul meu? Vă surâde?

- Cred... că nu sunteţi un stăpân prea exigent, şopti ea.

Prin ochii corsarului păru să treacă o luminiţă de voioşie.

- Cine ştie? Poate că într-o zi am să fiu. Frumuseţea dumneavoastră nu e din acelea cărora un bărbat să li se poată împotrivi mult timp... Dar nu voi fi exigent decât cu consimţământul dumneavoastră, asta v-o pot promite de pe acum... Pentru seara asta, vreau să vă cer totuşi ceva, ceva care pentru mine e nepreţuit... Anume un surâs pe chipul dumneavoastră... Vreau să fiu sigur că nu mai sunteţi nici tristă, nici speriată... Vreţi să-mi surâdeţi, doamnă?

Buzele Angelicăi se întredeschiseră fără voie. Ochii i se umpleau de o lumină pe care n-o mai cunoscuseră de mult...

În clipa aceea izbucni un răget neomenesc care acoperi toată hărmălaia din sală şi-i făcu pe toţi să tacă din gură, întorcând miraţi capetele. Marchizul d'Escrainville, ca un spectru îngrozitor, înainta clătinându-se pe picioare, prin vălătucii groşi de fum, spre locul unde se aflau Angelica şi Rescator. Ţinea sabia în mână şi gesticula aprins şi ameninţător cu ea, aşa că toţi se dădeau la o parte din calea lui. Nu din frică, fiindcă se aflau acolo destui oameni care ştiau să ţină o armă în mână, şi erau şi ei înarmaţi, ci din curiozitate şi din dorinţa de vedea pe cine îi căşunase marchizului aşa, din senin.

- Va să zică pentru tine e! mugi el cu turbare, îndreptând spada spre Rescator. Ţie are să-ţi arata faţa ei de îndrăgostită, vrăjitor blestemat!... Nu mie! Ţie, căci tu eşti vrăjitorul Mediteranei, în timp ce eu nu sunt decât spaima ei...Eu nu sunt vrăjitor!... Tu ai să-i vezi chipul transfigurat de dragoste...Ha! Asta s-o crezi tu! Am să te omor, fecior de căţea ce eşti, şi am să-şi dau hoitul la câini, fraţii tăi! Nici a ta n-are să fie!

Şi se năpusti înainte, atacând furios. Luat pe nepregătite, Rescator nu se aşteptase ca marchizul să treacă de-a binelea de la vorbă la fapte, fiindcă n-avea o părere prea bună despre vitejii lui fizică. Numai că ce ştia, ştia din auzite, iar acum se trezea în faţa unui om care se năpustea ca un taur asupra lui, gata să-l spintece. Cu o mişcare iute de picior îi aruncă drept în genunchi unul din talerele din faţa lui, apoi samovarul şi asta îl făcu pe marchiz să se clatine şi să se oprească o clipă. Timp suficient pentru ca Rescator să ţâşnească iute ca un fulger şi să-şi tragă spada. În clipa următoare cele două lame de oţel se încrucişară izbindu-se cu violenţă şi scoţând scântei. Marchizul ratase surpriza, dar se lupta cu furia pe care o dă nebunia, lovind atât de puternic încât subţirele Rescator păru tuturor victimă sigură. Loviturile date cu sete îl împingeau spre estradă, însă aici Rescator sări într-o parte cu o agerime de pisică şi îl sili pe marchiz să se întoarcă scurt cu faţa spre el. În învălmăşeala de tăvi, platouri, pahare şi mâncăruri vărsate pe jos, lupta continuă

schimbându-şi repede cursul. Marchizul, nemai putându-se desfăşura ca până acum, se văzu dintr-o dată cu spatele lipit de baza estradei şi nu-şi mai putu lua avânt pentru loviturile lui năprasnice. Parând loviturile iuţi şi scurte ale duşmanului, reuşi să ajungă în dreptul scării, dar aici se văzu silit să urce treaptă cu treaptă. Puterea i se scurgea din trup văzând cu ochii, pipa de haşiş îşi spunea şi ea cuvântul. Toţi îl vedeau din ce în ce mai vlăguit, urcând cu spatele treptele estradei, în timp ce dansatoarele fugeau cu ţipete îngrozite, refugiindu-se care pe unde puteau.

Lupta era crâncenă. Fiecare din cei doi ştia să mânuiască spada şi furia turbată a marchizului îi dădea putere să continue lupta, parând şi răspunzând cu lovituri care, chiar dacă nu mai aveau puterea distrugătoare de la început, rămâneau agere şi primejdioase.

Slujitorii maltezi nu îndrăzneau să intervină, cu toate că una din obligaţiile lor era tocmai aceea de a împiedica orice act de violenţă în incinta batistanului. Dar Rescator îi cinstise şi pe ei cu daruri cum nu primeau nici măcar la un an odată, câte douăzeci de ţechini de aur pentru fiecare şi câte o păpuşă de tutun din cel mai scump, adus din America. Aşa că nimeni nu se amesteca şi lupta îşi urma cursul.

Marchizul îşi adună ultimele resturi de puteri şi se năpusti ca un uragan, lovind cumplit şi urlând ca turbat la fiecare lovitură, dar Rescator nu-şi pierdu cumpătul şi se înţepeni pe picioare, parând atent şi cu repeziciune, până când marchizul, sleit, îşi încetini mişcările. Atunci, cu o mişcare scurtă şi iute ca fulgerul, Rescator îi crestă cu vârful spadei pielea de la încheietură. Buimac, d'Escrainville scăpă spada şi rămase în picioare, clătinându-se, cu ochii goi de orice expresie. O spumă albă i se adunase la colţurile gurii. Apoi tresări şi se lăsă în jos, căutându-şi cu priviri rătăcite spada, aflată la câţiva paşi de el. În clipa aceea însă, micuţul Erivan, neaşteptat de curajos pentru un om cu o îndeletnicire atât de paşnică, se repezi la el, îl înşfăcă de guler şi îl trase afară din cerc, căutându-l din priviri pe Coriano căruia i-l dădu în seamă. Fără curajoasa intervenţie a micului armean, neîndoielnic că marchizul d'Escrainville ar fi devenit la iuţeală un stârv pe care stăpânirea turcească, foarte grijulie cu primejdia molimelor ce pândeau în orice clipă insula cu o climă atât de caldă şi umedă, ar fi poruncit slujitorilor să-l ardă în aceeaşi seară. Ceea ce ar fi fost un fel de răzbunare târzie şi neştiută pentru nesfârşitul şir de suferinţe pe care le provocase în viaţa lui atâtor mii de oameni care nu-i greşiseră cu nimic.

Rescator îl privi pe Coriano cu se opintea din răsputeri să-şi scoată stăpânul afară şi suspină:

- Păcat!

Apoi ridică amândoi mâinile spre tavan.

- Petrecerea s-a terminat! strigă el.

Şi făcu înspre cele patru colţuri câte o plecăciune adresată celor de faţă, rostind cuvinte de politeţe în turceşte şi în italieneşte şi încheind cu câteva formule de salut în limba spaniolă.

Hărmălaia, care încetase odată cu lupta, porni din nou şi musafirii începură să se îndrepte spre ieşire, mâhniţi că o petrecere atât de reuşită avusese un deznodământ atât de neplăcut.

Rescator se întoarse la Angelica şi îi aşeză din nou pe umeri mantaua lui.

- Fiindcă sper că veți accepta să mă urmați, doamnă. Iar afară vremea s-a răcorit.

În clipa aceea, Angelica l-ar fi urmat până la capătul pământului. Merse împreună cu el, străbătând curtea largă şi grădina interioară a batistanului, pe care nu le mai recunoscu, deşi abia cu câteva ore înainte le străbătuse la sosire. Însă stările sufleteşti din cele două momente erau atât de diferite încât acum n-ar mai fi fost în stare să mai recunoască nimic din iadul pe care îl trăise până atunci.

În fața batistanului, pe maidanul larg, un bou întreg se învârtea în frigare deasupra unui foc uriaş de buşteni ale cărui flăcări luminau chipurile pline de încântare ale celor strânşi în jur. Erau matelοți de pe corăbiile ancorate în port, sau localnici, adunați la un loc unii cu ceilalți de împrejurarea asta cu care nu se întâlnea prea des. De altminteri, veselia începea să devină generală, ulițele strâmte ale Candiei răsunau deja de răcnetele voioase şi de cântecele răguşite ale piraților, dovedind dulceața şi tăria vinului de Smirna.

La apariția lui Rescator toți cei adunați pe maidan izbucniră într-un cor de urale şi aclamații.

O lumină albastră țâşni pe neaşteptate de undeva, de după nişte acoperişuri, descrise un arc mare de cerc şi se stinse într-o jerbă de scântei.

<<Focuri de artificii....>>, îşi spuse Angelica.

Îşi dădu totuşi seama că fețele din jurul ei nu mai oglindeau bucuria aceea sărbătorească, ci groaza cea mai cumplită. Când se petrecuse schimbarea asta? Ce se întâmplase?

Rescator înțelesese mai înaintea ei că se petrecea ceva neobişnuit. Se depărtă de Angelica şi alergă spre meterezele care dominau oraşul.

Angelica îl văzu depărtându-se şi în clipa aceea răsună o bubuitură asurzitoare, care cutremură tot ce era în jur, iar acoperişurile părură cuprinse de o mare de flăcări. Dinspre batistan mai răsună un zăngănit uriaş de cioburi, datorat fără îndoială nenumăratelor cristale aflate în săli, apoi vălvătaia păru să cuprindă tot cerul.

O lumină mişcătoare, veni dinspre partea de jos a oraşului, dinspre port, dansa straniu pe fețele oamenilor, pe zidurile caselor şi pe pulberile drumului. Ienicerii, surprinşi şi ei ca toată lumea de fenomenul aceste despre care nici măcar nu auziseră, începură să se agite, revenindu-şi din buimăceală şi luând-o la goană spre port.

Porniră să bată clopotele la biserici şi un strigăt lung şi lugubru, în mai multe limbi, începu să circule cu iuțeala fulgerului:

- Foc!

Angelica se trezi dintr-o dată înghesuită şi izbită de un zid de mulțimea care se îngrămădea să vadă ce se întâmpla şi mai ales unde anume. Reuşi cu mare chin să-şi croiască drum până la un portic, încercând să se adăpostească acolo. Se zbătea să intre în adăpostul acesta neobişnuit, când se simți deodată prinsă cu putere de mână şi o voce îi şuieră la ureche:

- Vino! Vino!

Întoarse privirile şi dădu de fața boțită şi răutăcioasă a lui Vassos.

Rămase o clipă uimită, apoi îşi aduse aminte de cuvintele lui Savary: <<Când veţi ieşi de la batistan, o rachetă albastră va da semnalul... O rachetă albastră...>>

Ea îl rugase pe Savary să facă tot ce era omeneşte posibil ca s-o scape de robie şi Savary se ţinuse de cuvânt.

Rămânea acum împietrită cu inima îngheţată de durere, neputând să mai facă nici o mişcare, în timp ce grecul insista cu vocea lui aspră ce-i bâzâia chinuitor în urechi:

- Vino! Vino!

În sfârşit, îşi adună puterile şi îl urmă, cu paşi maşinali. Alergă o vreme prin străduţele înguste şi prăfuite, luaţi cu ei de valul mulţimii ce se îndrepta spre port.

Pe peste tot domnea o agitaţie de nedescris. Copiii şi cei mai slăbănogi sau călcaţi în picioare de talazul acesta omenesc, ba se întâmplă să fie strivite sub tălpi şi câteva pisici luate prea prin surprindere, care nu s-ar fi aşteptat în ruptul capului la o asemenea lipsă de respect. Cele care reuşiseră să se ferească din calea mulţimii se cocoţaseră pe garduri sau pe acoperişuri şi miorlăiau sinistru, simţind instinctiv că se petrece ceva în neregulă. Săreau de pe un acoperiş pe altul şi se căţărau pe balcoane ca nişte duhuri ale răzbunării, parcă pregătindu-şi ghearele pentru un măcel general.

Un urlet izbucni dintr-o dată din sute de piepturi:

- Corăbiile!

Când ajunse la ţărmul mării mai mult târâtă de Vassos, Angelica în sfârşit înţelese.

Pe oglinda roşie de flăcări a apei, Hermes, brigantina marchizului d'Escrainville, ardea ca un rug. Şi incendiul izbucnise de bună seamă ceva mai înainte, căci acum nu se mai vedea decât carcasa de bârne ce se transformau văzând cu ochii în jeratic.

Luate de vântul puternic, frânturi aprinse de lemn şi bucăţi de jeratic erau purtate până pe corăbiile alăturate. Galera renegatului danez Eric Jansen era deja cuprinsă de vâlvătăi, altele din apropiere erau şi ele atinse şi, puţin mai încolo, Angelica recunoscu fregata lui Rescator. Izbucnise şi aici focul, la prova, în ciuda strădaniei matelotilor rămaşi la bord de a-l înăbuşi. Siliţi de dogoare, aceştia dădeau înapoi pas cu pas şi era limpede că soarta corăbiei era pecetluită.

- Savary!

- Vă aşteptam, doamnă marchiză, zise bătrânul savant radiind de fericire. Dar nu priviţi unde trebuie, veniţi încoace!

În umbra Porţii Cruciaţilor, lăsată pentru moment în părăsire de paznicul turc care alergase să caşte şi el gura la spectacolul acesta nemaipomenit, se afla o barcă destul de mare, cu pânza pregătită pentru plecare. Câţiva inşi trebăluiau de zor, abia zăriţi în lumina roşie a vâlvătăilor de pe mare. Angelica îşi putu da seama că unii erau sclavi fugari, scăpaţi desigur de pe corăbiile căzute pradă incendiului, iar alţii păreau marinari greci, care munceau cu aerul unor oameni de meserie. Era barca lui Vassos şi a unchilor lui.

- Haideţi, doamnă, repede!

- Dar focul acesta, maestre Savary, focul, ce-i cu focul...

-Focul! izbucni fericit savantul. E focul grecesc, doamnă, focul grecesc! Am aprins un foc care nu se mai poate stinge! Ah, dacă aţi şti cum mă unge pe suflet când îi văd cum se silesc să-l stingă, tâmpiţii! E taina antichităţii... e taina Bizanţului, doamnă, care se pierduse... iar eu am redescoperit-o!

Şi bătrânul Savary începu să danseze în lumina roşiatică a incendiului care cuprinsese aproape toate corăbiile de pe apă. Mişcările lui dezordonate şi gemetele de fericire îl făceau să semene cu un gnom ieşit din măruntaiele pământului. Vassos veni la el şi-l prinse temător de un umăr, şoptindu-i plin de respect câteva cuvinte.

Era vorba, fără îndoială, de nevoia de a se grăbi cu îmbarcarea.

În clipa aceea o femeie ieşi din mulţimea strânsă mai încolo pe ţărm şi se apropie în goană de Angelica.

- Uite, sora mea, zise ea gâfâind şi întinzându-i un obiect nedesluşit.

Era Ellis, sclava grecoaică a marchizului d'Escrainville.

- Uite, e hârtia care aveai în cingătoare şi el a luat-o. Adio, sora mea, adio! Sfinţii toţi să ocrotească pe tine...

Şi tânăra grecoaică îşi întoarse faţa spre port. Catargele lui Hermes, asemenea unor coloane translucide de aur incandescent, se prăbuşeau în jerbe mirifice de scântei.

Silueta marchizului se desluşea agitându-se inutil cu mişcări dezordonate, de om cu minţile rătăcite.

- Rămân cu el, gemu Ellis.

Şi se smulse de lângă Angelica, alergând spre vâlvătaia de pe ape...

Angelica urcă în sfârşit în barcă şi vâslele începură să lucreze tăcut şi harnic. Pescarii căutau să se ţină în urma promontoriului, ca să nu fie văzuţi, dar flăcările incendiului deveniseră atât de puternice încât din când în când îi luminau din plin. Norocul lor era că nimeni din paznicii portului nu mai stătea acum să-şi bată capul cu o barcă oarecare. Un spectacol ca ăsta se putea vedea odată la o sută de ani sau şi mai mult, aşa că nimeni nu stătu să ia seama la fugarii ce se depărtau cu sârg de portul ce era luminat ca ziua.

În picioare la pupa, Savary trăia cu delicii aceste clipe ale supremului său triumf ştiinţific, savurând imaginea portului plin de văpăi şi a mulţimii ce se agita în neştire, ca un furnicar stârnit de un trecător neatent sau de un copil răutăcios.

- Am burduşit cu câlţi amândouă corăbiile, explică el, mai alea la cocă. Cel puţin pe Hermes l-am dichisit de mai mare dragul. Tot timpul cât am umblat de la o insulă la alta coboram în fiecare zi în cală şi puneam totul la punct. În seara asta am stropit câlţii cu licoarea mea, de fapt cu o esenţă extrasă din ea, care e de o mie de ori mai inflamabilă, şi am mai stropit corăbiile şi pe dinafară, bine de tot, ca să fiu sigur. Când eram artificier la sultanul de la Constantinopol am învăţat tot ce se poate şti în meseria asta, aşa că a fost pe urmă o joacă să le arunc pe punte câte o rachetă cu o compoziţie bine gândită. Focul s-a întins imediat ca un uragan... Şi uite acum nătărăii, cum se mai chinuie să-l stingă! Analfabeţii ăştia n-au auzit în viaţa lor de focul grecesc...Vite încălţate!

Angelica stătea lângă el ca amorţită, silindu-se să nu-l audă. Nu-şi putea da seama ce se petrecea cu ea. Tresări dintr-o dată cu violenţă şi se ridică, neînstare să rostească un cuvânt, privind cu ochi dilataţi. Savary tăcu dintr-o dată, apoi mâna lui căută febril vechea lunetă jupuită pe care o purta tot timpul la brâu.

- Ce face individul acela? ţipă el indignat. Ce se petrece acolo? Zău dacă nu e nebun de-a binelea! Ce înseamnă asta?

Se vedea limpede silueta lui Rescator agitându-se pe duneta Vulturului Mărilor, şabaca lui. Mateloţii mauri reuşiseră să desfacă funiile cu care ancoraseră şi acum corabia se depărta, cu prova în flăcări, de incendiul de lângă ţărm.

Apoi flacăra de la prova se înălţă dintr-o dată, mai violentă decât până atunci. O bubuitură cumplită răsună în toată rada portului şi catargul bompresului se nărui.

- Dumnezeule! gemu Angelica punându-şi mâinile la urechi. A sărit în aer magazia cu pulbere!

- Nu! mugi furios Savary. Nu e asta! Altceva se întâmplă!

Era atât de agitat încât, cu toată politeţea lui, nu băga acum de seamă că strivea picioarele doamnei marchize cu tălpile grele ale încălţărilor lui grosolane. Vassos aruncă o rafală de cuvinte greceşti, care erau fără îndoială un îndemn pentru eminentul său părinte de a rămâne calm, numai că îndemnul acesta căzu în gol.

- Ce-i asta? ţipă înnebunit Savary. Ce-i cu norul ăsta alb? Ce înseamnă asta?

Într-adevăr, un nor alb gălbui se lăsa greu dinspre centrul corăbiei lui Rescator spre focul de la prova şi parcă se lipea de oglinda purpurie a apei, apoi acoperi, încetul cu încetul, toată şabaca, din care în scurt timp nu se mai putu zări decât vârful catargului mare. Luminile incendiului se stinseră şi întunericul se lăsă dintr-o dată peste şabaca învelită în culcuşul ei de fum.

Portul, iluminat de văpaia incendiului, începea să rămână undeva în urmă. Grecii trăgeau acum din răsputeri la vâsle, fără teamă că ar mai fi putut fi observaţi de cineva. Apoi socotiră că erau cu totul în afara oricărei primejdii, astfel că întinseră şi pânza pe catargul înalt, iar asta dădu bărcii o sprinteneală la care Angelica nu s-ar fi aşteptat niciodată. Aproape că zburau pe crestele valurilor înspumate.

Savary lăsă în sfârşit luneta jos, cu un aer de om sfârşit.

- Nu înţeleg ce s-a întâmplat, zise el distrus. Aş zice că omul acela a reuşit să stingă focul la bordul corăbiei lui, prin mijloace care nu pot ţine decât de magie.

Era deja frământat de misterul acesta, care începuse să-l roadă cu putere. Vassos profită de asta ca să-l instaleze cu nesfârşită veneraţie pe fundul bărcii, unde savantul putea medita în voie la cele întâmplate şi unde, mai ales, nu mai punea în primejdie stabilitatea bărcii.

Candia se depărta acum văzând cu ochii. Şi mult timp reflexele roşiatice ale pojarului plutiră pe cer, urmându-i în drumul lor.

Angelica îşi dădu seama că încă mai avea pe umeri mantaua lui Rescator. Atunci simţi o durere ascuţită urcându-i în gât şi îşi lăsă brusc faţa în palme, scăpând un geamăt lung şi deznădăjduit.

O femeie care se afla lângă ea îi atinse cu delicateţe braţul şi rosti ceva.

Vorbise în greceşte, dar Angelica îşi dădu seama ce-i putuse spune: <<De ce eşti tristă? Nu te bucuri că acum eşti liberă?>>

- Nu ştiu, răspunse ea cu un suspin lung, nu ştiu! Oh, Doamne Dumnezeule, nu mai ştiu nici eu ce e cu mine!

Şi rămase aşa, cu faţa în palme, fără să se poată gândi la nimic.

Până o treziră zgomotele şi agitaţia din jurul ei.

Atunci îşi dădu seama că izbucnise furtuna.

21

Timp de două zile furtuna purtă încoace şi-n colo barca fugarilor, scuturând-o ca pe o coajă de nucă, dar fără să s-o poată scufunda.

Abia în zorii celei de-a treia zile, furia valurilor se mai domoli. Barca se mai ţinea pe apă, e drept, dar catargul şi cârma erau sfărâmate şi nu mai foloseau la nimic. Printr-un adevărat miracol, toţi pasagerii erau la bord. Nici un copil smuls din braţele mamei sale, nici un matelot măturat de pe puntea îngustă în timp ce se zbătea să menţină barca dreaptă, ca să nu ia apă. Dar adevărul crud rămânea acelaşi: nu erau decât nişte naufragiaţi, condamnaţi să plutească în derivă. Erau uzi până la piele şi tremurau toţi de frig, cerşind îndurarea cerului, ultima lor nădejde. Nici măcar nu ştiau unde se aflau. Marea părea pustie şi ei nu aveau nici un mijloc de a se îndrepta într-o direcţie sau alta. Catargul sfărâmat, vâslele smulse, cârma făcută surcele. Nu le mai rămânea decât să aştepte ca valurile să-i ducă spre un ţărm, oricare ar fi fost acela.

Sau să spere într-o minune.

Spre seară îi găsi o galeră a cavalerilor de Malta.

Angelica se rezemă de balconul de marmură. Luminile roşiatice ale amurgului cădeau pieziş, luminându-i camera şi făcând să sclipească dalele albe şi negre ale mozaicului. Pe o măsuţă de lângă ea se afla un coţ plin de ciorchini mari, struguri de soi aduţi anume pentru doamna du Plessis-Bellicre din porunca tân?rului cavaler de Rochebrune. Acest călugăr-gentilom plin de distincţie păstra şi aici, în mijlocul mării, manierele alese şi pline de curtenie pentru care toată lumea de la Versailles avea o atât de bună părere despre el. Fusese nespus de fericit, în calitatea lui de şef al ramurii franceze a ordinului, să ofere doamnei du Plessis ospitalitate în Casa Franceză. Acest nume modest desemna splendidele palate pe care fiecare din ramurile Ordinului şi le construise pentru cavalerii-călugări. Erau opt la număr, închipuind cele opt braţe ale Crucii de Malta, simbolul acestui ordin format din cele opt ramuri: Proventa, Auvergne, Franta, Italia, Aragonul, Castilia, Germania şi Anglia. E drept că aceasta din urmă, de când căzuse pradă reformei, nu mai figura printre ramurile Ordinului, aşa că magnificul palat al Casei Engleze de odinioară servea acum drept depozit.

Angelica luă o boabă de strugure tămâios şi o strivi uşor între dinţi simţindu-şi gura invadată de aroma puternică şi proaspătă. Fusese fericită să se vadă ajunsă în Malta. După Candia, cu aspectul ei de bazar orien-

tal, senzual şi dezordonat, găsise aici atmosfera decentă, aproape rigidă, a marelui fief al creştinătăţii. Grandoare şi austeritate, aceste două noţiuni atât de greu de împăcat, păreau a fi deviza călugărilor-cavaleri.

Aici, la Casa Franceză, palat imens şi de un lux orbitor, încărcat de sculpturi, plin de balcoane şi de vestibuluri îmbrăcate în oglinzi veneţiene, Angelica regăsise confortul cu care fusese obişnuită la Paris. Pe pereţi se aflau tapiserii scumpe, patul cu coloane era acoperit cu un baldachin din cel mai fin brocart, iar în încăperea alăturată se afla o excelentă instalaţie de baie, cu nimic mai prejos decât cele din apartamentele de la Versailles. Apartamentele acestea de la etaj erau rezervate oaspeţilor de seamă, fiindcă jos se aflau chilii modeste, cu paturi tari de scândură pe care dormeau călugării-cavaleri, capelanii sau fraţii care slugăreau aici. Uneori Angelica zărise în trecere pe călugării din ramura franceză cum mâncau câte patru din acelaşi blid de lemn cine ştie ce fiertură călugărească, vreuna din zemurile chioare prescrise de severele rânduieli ale Ordinului.

La intrarea în rândurile Ordinului de Malta, mezinii săraci ai familiilor ilustre din Europa depuneau jurământul de supunere, de sărăcie şi de celibat, iar jurământul acesta nu era privit de nici unul ca o vorbă aruncată în vânt. Cavalerii găseau în necurmatele războaie duse împotriva necredincioşilor satisfacerea instinctelor lor războinice şi un ideal religios ce se adăuga mândriei de a face parte din rândurile unui ordin respectat şi temut. Bogăţia Ordinului de Malta, solidă şi sigură, le îngăduia să susţină uriaşele eforturi financiare pe care le cerea viaţa mereu pe picior de război a acestui stat unic în felul lui, pentru care nu exista noţiunea de timp de pace. Flota lor era una din cele mai frumoase şi mai bine înzestrate ale tuturor naţiunilor europene. Galerele lor, gata în orice moment să provoace sau să accepte cu semeţie un atac, brăzdau apele Mediteranei într-o croazieră fără sfârşit şi aduceau navigaţiei ţărilor musulmane prejudicii cam tot atât de grave cât cele aduse de musulmani tuturor europenilor la un loc. Atacarea unei corăbii a necredincioşilor era pentru călugării-cavaleri lege.

Date fiind mai ales condiţiile atât de cumplite în care-şi petrecuse ultimele săptămâni, Angelica se simţise aici de la început ca într-un adevărat paradis. Manierele alese ale oamenilor de care era înconjurată, purtările cuviincioase ale slujitorilor, liniştea şi tihna care veneau după zile atât de zbuciumate, totul era odihnitor şi o ajuta să-şi adune gândurile după calvarul prin care trecuse.

Disciplina era aici neînchipuit de severă şi chiar dacă se mai întâmpla, în cursul cine ştie cărei expediţii sau în urma unei victorii îmbătătoare, ca fraţii călugări-cavaleri să se mai lase ademeniţi de farmecele cutărei sau cutărei sclave,prea pline de nuri ca să-i lase indiferenţi, aici, la Malta, adevărat bastion al credinţei în Christos, domnea cea mai aspră şi mai neînduplecată austeritate.

Pe toată insula nu existau alte femei decât cele ale băştinaşilor, nişte ţărănci temătoare şi ascunse în mulţimea de văluri cu care erau înfăşurate, şi de sclavele care nu însemnau aici altceva decât valori de schimb şi atâta tot. Rar de tot se întâmpla vreo doamnă să-şi urmeze

până aici iubitul, sau şi mai rar soţul, atunci când acesta era invitat în cursul vreunei campanii şi venea la bordul câte unei corăbii spaniole, franţuzeşti sau englezeşti.

Angelica reprezenta un caz mai puţin obişnuit. Era o înaltă doamnă din aristocraţia franceză, purtătoarea unor titluri de nobleţe care obligau pe gazde la tratamentul cel mai prevenitor, însă fusese culeasă din mijlocul mării laolaltă cu o mână de sclavi fugari. Înţelesese fără nici o greutate că datora Ordinului de Malta o infinită recunoştinţă pentru binele acesta, şi mai înţelesese şi că recunoştinţa aceasta se cuvenea să fie exprimată în sunet de aur, mult aur.

Se ajunsese deci la o înţelegere cu economul francez al tezaurului Ordinului, în virtutea căreia ea urma să-i scrie lui jupân Molines, intendentul ei, cerându-i să remită marelui prior al templului de la Paris suma cuvenită drept răscumpărare.

Întrebase la scurt timp după venire ce se întâmplase cu oamenii care fuseseră cu ea în barcă şi fusese foarte indignată descoperind că aceştia se aflau la un loc cu sclavii, închişi într-o magazie pe insulă. Nefericiţii pescari din Santorin erau socotiţi aici la bucată, ca nişte capturi oarecare de la necredincioşi.

Dăduse de ei într-o hardughie cât toate zilele, unde, pe saltele de paie, se aflau bărbaţi, femei şi copii de toate culorile care îşi aşteptau rândul să fie scoşi la vânzare. Aveau aceeaşi privire resemnată şi pasivă pe care o putuse observa la sclavii din cala marchizului d'Escrainville şi la cei de pe cheiul portului, la Candia.

Savary, Vassos şi unchii lui, câteva femei cu copiii lor şi doi său trei sclavi fugari care-şi încercaseră norocul zăceau aici laolaltă cu ceilalţi, fără ca să ţină cineva seama că nu dăunează Ordinului cu nimic şi erau doar naufragiaţi salvaţi de o corabie malteză. Statutul lor nu era cu nimic mai bun decât al celorlalţi sclavi

La vederea unei asemenea nedreptăţi strigătoare la cer, Angelica se dusese glonţ la părintele de Sarmont, economul tezaurului Ordinului, cu alte cuvinte intendentul finanţelor cavalerilor de Malta, şi îi trântise în obraz tot ce gândea ea despre neomenia pretinşilor soldaţi ai lui Christos.

Economul făcu ochii mari.

- Cum vine asta, doamnă? Ce vreţi să spuneţi?

- Vreau să spun că sunteţi nişte negustori de sclavi la fel de câinoşi ca toţi ceilalţi!

- Oh! Asta e prea de tot! Cum puteţi face asemenea afirmaţii!

- Nu zău! Credeţi cumva că e vreo diferenţă între temniţele dumneavoastră şi cele din Candia sau din Alger? Puteţi să vă lăudaţi dumneavoastră cât vreţi cu măreţia misiunii pe care v-aţi asumat-o, pirateria tot piraterie rămâne!

La auzul unor cuvinte atât de ofensatoare, economul se îmbăţoşă.

- Vă înşelaţi, doamnă, rosti el cu glas uscat. Noi nu jefuim, noi capturăm!

- Asta-i bună! Parcă ar fi vreo diferenţă!

- Ba este! Noi nu ne ducem să dăm târcoale coastelor italiene sau spaniole sau altora, cum fac piraţii, ca să răpim oameni. Sclavii pe care-i avem noi provin de pe corăbii inamice cu care ne-am bătut şi pe care

le-am învins în luptă bărbătească. Pe mauri, pe turci şi pe negrii îi oprim pentru trasul la vâsle, e drept, dar tot noi punem în libertate mii şi mii de creştini care altminteri ar fi sortiţi morţii pe galerele necredincioşilor. Fără noi, oamenii aceştia ar trage la vâsle tot restul zilelor lor. Dumneavoastră nu ştiţi că numai la Tunis, în Alger şi în Sultanatul Marocului se află în robie mai bine de cincizeci de mii de creştini? Asta ca să nu mai amintesc pe cei aflaţi în mâinile turcilor, despre care nimeni nu-şi poate face nici o idee, dar care sunt, în orice caz, în număr impresionant!

- Nu, de asta n-am auzit, dar am auzit în schimb că ordinul dumneavoastră are el însuşi cam treizeci şi cinci de mii de sclavi!

- Asta se poate, nu zic, numai că noi nu-i punem să trudească pentru noi...

- Cum nu? Doar adineauri aţi spus că-i puneţi la vâsle...

- A, staţi puţin, eu mă refeream la creştini! Nu-i folosim ca mijloc de îmbogăţire în sensul acesta, ci îi ţinem doar ca valori de schimb sau ca sursă de venit pentru a ne putea întreţine flota. Nu ştiaţi că în Mediterana sclavii reprezintă cea mai sigură monedă de schimb? Ca să obţinem eliberarea unui creştin, suntem nevoiţi câte-odată să dăm şi câte trei sau patru musulmani!

- Bine, nu zic, dar aceşti bieţi greci care sunt şi ei tot creştini, deşi de rit ortodox, de ce sunt ţinuţi prizonieri, cum ziceţi dumneavoastră, de pe vreo corabie învinsă în luptă bărbătească, nu? I-aţi cules, ca şi pe mine? din valuri!

Ironia muşcătoare din glasul ei nu scăpă părintelui de Sarmont, care ridică neputincios din umeri.

- Şi ce altceva am putea face cu ei, doamnă? I-am hrănit, i-am îmbrăcat, credeţi că n-avem altceva mai bun de făcut decât să organizăm o expediţie anume pentru ei, ca să-i ducem frumuşel în insulele lor, aflate sub stăpânire turcească?... Dacă galerele noastre ar sta să repatrieze din considerente umanitare pe toţi sclavii care rătăcesc pe Mediterana, am avea nevoie de încă trei-patru flote pe lângă cea pe care o avem! Şi cu ce ne-aţi sfătui dumneavoastră, în cazul acesta, să întreţinem atâtea corăbii, cu echipajele lor cu tot? La aşa ceva de ce nu vă gândiţi?

Angelica dădu să răspundă. Dar îşi dădu seama că argumentele părintelui de Sarmont nu admiteau nici o replică. Realitatea era cumplită, dar nu putea fi schimbată cu nimic. Ceru totuşi ca Savary, medicul ei personal, să primească o locuinţă decentă în Casa Franceză şi se oferi să ia asupra ei cheltuielile de transport pentru ceilalţi tovarăşi ai ei de călătorie, pentru cazul când vreo corabie de-a Ordinului va avea în curând drum spre Santorin şi spre celelalte insule ale arhipelagului grecesc.

Acum stătea în aşteptare. Trebuiau îndeplinite tranzacţii financiare destul de complicate şi asta cerea timp şi răbdare. Şi mai ales încredere. Era măcinată tot timpul de temeri pe care nu îndrăznea să le mărturisească nimănui. Poate că scrisoarea ei pentru intendentul Molines fusese interceptată. Poate că bătrânul intendent o primise dar ridicase neputincios din umeri, fiindcă regele, furios de dispariţia ei, îi pusese sub sechestru toate bunurile, iar bietul Molines nu dispunea de bani lichizi. Cel mult să se împrumute sau să caute alte mijloace de a procura în câteva zile o

sumă atât de mare....

Oricum, nu era prea nerăbdătoare să părăsească Malta. Aici se afla la adăpost, în sânul ultimei cetăţi a puterii cruciaţilor. Cetatea La Valetta cu zidurile ei groase, cu clădirile impunătoare debordând de marmură, se ridica asemeni unui adăpost imens şi inexpugnabil. Ceţurile sărate dăduseră marmurei o culoare gălbuie cu uşoare reflexe aurii ce scânteiau într-un tablou mirific în apusurile roşiatice al soarelui. În jurul ei domnea o amestecătură încântătoare de clopotniţe, de domuri masive, de palate încastrate în stâncă şi de metereze groase înţesate de tunuri ale căror ţevi ameninţătoare făceau din cetatea asta un adevărat arici de care era greu să se apropie vreo putere duşmană. Şi tot acest amestec arhitectonic cobora până la magnificul port al insulei, aflat într-un golf natural ce constituia el însuşi o excelentă zonă de protecţie pentru corăbiile aflate la ancoră. Mulţimea de insuliţe din dreptul lui, formaţiuni stâncoase şi abrupte, părea o salbă de forturi gata să scuipe oricând foc din nenumăratele guri ale tunurilor care ieşeau ameninţătoare din toate părţile, nelăsând fără acoperire nici un loc pe unde să se poată apropia vreo corabie care să pregătească un atac prin surprindere. O caracatiţă imensă, cu tentacule fabuloase, asta era cetatea La Valetta, poate cel mai întărit loc din lumea acelor timpuri.

<<Un oraş clădit de gentilomi pentru gentilomi>>, aşa spusese cândva preaputernicul senior de La Valette* unul din marii maeştrii ai acestui ordin, care se apucase de construirea acestei gigantice cetăţi cu o sută şi mai bine de ani înainte, când ultimii cavaleri fuseseră siliţi să părăsească minunata insulă Rhodos şi să se mute aici, pe stâncile acestea pierdute în largul Mediteranei, unde îşi aduseseră relicvele şi galerele.

Maltezii băştinaşi, populaţie sălbatică şi nesupusă, primiseră cu bucurie pe aceşti nobili care reprezentau pentru ei credinţa şi sabia, punând cu însufleţire mâna la ridicarea puternicelor ziduri de apărare, mai ales că nou veniţii aduseseră şi cuferele grele cu aur şi argint cu care plăteau bine.

Aşa că peste cinci ani, când sultanul de la Constantinopol hotărâse că gheaurii aceştia primejdioşi nu trebuiau lăsaţi să-şi facă sălaş nici pe stâncile unde se pripăşiseră, flota lui dăduse peste forturi din faţa cărora fusese nevoită să bată în mare grabă în retragere, cu pierderi grele. Corăbiile împodobite trufaş cu steagul verde al Profetului fuseseră măcinate nu numai de uriaşul număr de guri de foc şi de manevrele iscusite ale galerelor călugărilor-soldaţi, ci şi de o forţă pe care nimeni n-o luase în considerare. Maltezii de baştină, dovedind un ataşament de-a dreptul incredibil pentru cauza cavalerilor, îşi dovediseră din plin încrâncenarea şi mai ales priceperea de scufundători în stare să stea minute în şir sub apă, aşa că noaptea veneau mereu până în inima flotei otomane, strecurându-se nevăzuţi pe corăbii, unde instalau explozibili aduşi în săculeţi gudronaţi sau pur şi simplu puneau foc. Aşa că resturile flotei sultanului fuseseră nevoite să se retragă mai iute decât veniseră şi asediul

---

* Jean Parisot de la Valette (1494-1568)- mare maestru al Ordinului de Malta, celebru pentru iscusinţa şi dârzenia cu care a susţinut puternicul asediu din 1565 al turcilor împotriva cetăţii ce avea să-i poarte numele.(n. trad.)

acesta dezastruos tăiase de atunci pofta oricui de a mai încerca să cucerească acest arici uriaş de care nimeni nu se putea apropia.

Da, Angelica se putea simţi aici mai în siguranţă decât oriunde.

Contele de Rochebrune o asigurase că trupele de apărare cuprindeau două regimente bine instruite şi înarmate până în dinţi, formate din mercenari sau din maltezi, la care se mai adăugau patru sute de vase de linie, trei sute de galere, toate revenind des din incursiunile lor şi gata să cadă pe neaşteptate în spatele eventualilor asediatori sosiţi aici în lipsa lor, plus o mie două sute de puşcaşi de elită şi o sută de maiştri tunari ajutaţi de o mie două sute servanţi, ca să nu mai vorbim de trupele de vânători şi de cei trei sute de soldaţi care formau trupele noi.

Pentru Ordinul de Malta, războiul era starea firească şi permanentă, încă din timpurile îndepărtate când cavalerii ospitalieri ai Sfântului Ioan de la Ierusalim începuseră să bată drumurile Palestinei, gata să sară oricând în ajutorul creştinilor aflaţi în primejdie. La început ordin spitalicesc, întemeiat ca să îngrijească de pelerinii aflaţi în Ţara Sfântă, schimbaseră iute blidul în care spălau picioarele trudite şi pline de răni ale pelerinilor cu cămaşa de zale şi cu spada grea cu două tăişuri. Al patrulea jurământ se adăugase atunci celorlalte trei: acela de a apăra Sfântul Mormânt şi Crucea până la ultima picătură de sânge şi de a-i distruge pe necredincioşi oriunde i-ar întâlni.

Astăzi, confreria de odinioară a călugărilor războinici, siliţi să părăsească Ierusalimul şi să se refugieze mai întâi la mica cetate Mergat, pe urmă din Cipru la Rhodos şi din Rhodos la Malta, devenise prin forţa împrejurărilor stat suveran, prin excelenţă militar, continuând fără tihnă lupta începută cu secole în urmă împotriva închinătorilor lui Mahomed.

Ca în fiecare seară, se întorceau şi acum în port galere cu flamurile roşii cu crucea albă, după ce poate că scufundaseră, numai cu câteva ore mai înainte, vreo corabie musulmană. În pântecele adânci ascunse sub apă se aflau poate înlănţuiţi mauri şi turci, cărora le venise rândul să tragă la vâsle pe galerele creştine, şi creştini pe care cavalerii aveau să-i slobozească să meargă la casele lor, după ce se vor fi înţeles asupra preţului pentru acest serviciu.

Angelica privea spectacolul acesta, zicându-şi că tot de una din aceste galere trufaşe fuseseră culeşi şi ea şi tovarăşii ei de drum. De îndată ce zăriseră barca naufragiată, fără catarg şi fără vâsle, cei de pe galeră se îndreptaseră imediat spre ei şi lăsaseră la apă una din bărcile lor, care-i dusese la bord. Aici, nefericiţii naufragiaţi fuseseră înfofoliţi imediat în pături groase şi li se dăduse să bea vin de Asti, fiert cu mirodenii, ca să se mai încălzească puţin. Ceva mai târziu, când puterile îi mai reveniseră, Angelica se prezentase căpitanului galerei, baronul Wolf von Nesselhood, un neamţ de statură uriaşă, blond şi cu tâmplele încărunţite, cu o chică impunătoare ce se potrivea de minune cu fruntea lui lată, brăzdată de câteva cicatrici palide. Avea mare faimă de marinar iscusit şi de soldat care nu ştie ce e frica. Piraţii din Barbaria se temeau de el ca de foc, socotindu-l cel mai aprig duşman al lor, şi se spunea că Mezzomorte, amiralul beiului Algerului, se jurase că dacă pune vreo dată mâna pe neamţul ăsta blestemat, care le făcea atâtea zile fripte dreptcredincioşilor, pune să-l omoare sfâşiindu-l cu patru corăbii care să tragă în patru părţi,

cu cele patru braţe spurcate ale crucii la care se închina câinele de gheaur. Se mai spunea şi că baronul Wolf, la auzul unei asemenea ameninţări, ar fi zis: <<Acest fecior a şapte căţele puturoase n-a auzit că nobila Cruce de Malta are opt braţe, nu patru. Unde înghesuie dobitocul opt corăbii? Marinar de apă dulce!>> Secundul galerei era un cavaler de vreo treizeci de ani, un francez, cavalerul de Roguer, un bărbat cu faţa prietenoasă şi cu o privire plină de sinceritate, asupra căruia Angelica păru să facă din prima clipă o impresie din cele mai puternice.

Doamna marchiză du Plessis-Belliere îşi declinase în faţa celor doi ofiţeri titlurile şi demnitatea de consul al Franţei în Candia, istorisindu-le apoi toate nenorocirile prin care trecuse.

Fusese deci adăpostită în puternica cetate La Valetta ca un oaspete de vază şi dată în grija contelui de Rochebrune, compatriot şi veche cunoştinţă de la Versailles, iar aici înţelese că ducele de Vivonne o căuta ca un disperat prin toată Mediterana. Escadra franceză petrecuse două săptămâni în portul La Valetta, pentru repararea galerelor ce avuseseră de suferit, aşa că francezii şi gazdele lor avuseseră tot timpul să se plângă de necazurile pricinuite şi unora şi altora de piraţi. Vestea despre naufragiul Regalei pe una din coastele Sardiniei îl cufundase pe ducele de Vivonne într-o disperare de nedescris. Şi-n calitatea lui de Amiral al flotei regale franceze, şi ca îndrăgostit - căci de data asta era convins că sentimentul lui pentru marchiza du Plessis era mai mult decât un foc de paie şi că era îndrăgostit de ea de-a binelea - marchizul nu se putea mângâia la gândul îngrozitorului sfârşit de care avusese pare, de bună seamă, femeia aceasta încântătoare care-i răpise inima. După fiu urmase mama. Se acuza pe sine însuşi că le adusese amândurora nenorocirea, în împrejurări de o asemănare izbitoare, în care el vedea un semn de sus. Era blestemat să fie aducător de moarte şi de dureri celor pe care îi iubea. Ducele căzuse într-un fel de apatie, întreruptă doar de accese de furie când nimeni nu mai înţelegea ce spune, până când sosiseră veşti de la tânărul locotenent de Millerant, aflat prizonier la baronul Paolo di Visconti. Locotenentul ruga pe conducătorii Ordinului să trimită de urgenţă frumoasa sumă de o mie de piaştri, preţul cerut de banditul genovez drept răscumpărare, şi confirma naufragiul Regalei, atrasă pe stânci de jefuitorii de epave, dând totodată veşti despre doamna marchiză du Plessis-Belliere, care reuşise să fugă din ghearele lui signor Paolo. Îndrăzneaţa călătoare izbutise să-i dea cu tifla lacomului bandit şi, după cât îşi putea da el cu părerea, probabil că se îndrepta acum în mare viteză spre Candia, pe o mică barcă provensală.

La auzul unor asemenea veşti, ducele de Vivonne se ridicase ca din mormânt, fericit şi plin de speranţe renăscute. De îndată ce galerele lui fuseseră gata de drum, pornise spre Candia cu toate pânzele sus şi cu vâslaşii din două schimburi trăgând în bătăile iuţi ale gongurilor, în speranţa că la Candia avea s-o întâlnească pe frumoasa marchiză. Numai că, două zile mai târziu, aceasta ajungea în La Valetta înfăşurată în mantaua lui Rescator, murdară de apa sărată a mării.

Era un fel de joc ciudat de-a v-aţi ascunselea. La auzul acestor lucruri, Angelica surâse trist, fără nici o bucurie. Îşi reamintea dintr-o dată de lucruri care se petrecuseră de mult, parcă într-o altă viaţă. Vivonne,

vâslaşii care duhneau îngrozitor, apariţia fantomică a lui Nicolas, înviat din morţi şi regăsit vâslaş, apoi moartea aceluiaşi Nicolas în luptă cu locotenentul De Millerand ... toate acestea erau uitate şi i se întorceau cu greu în amintire. Şi, de fapt, chiar le trăise cu adevărat? Viaţa se scurgea cu atâta repeziciune! Amintiri mai dure şi mai recente îşi săpaseră urme adânci în suflet şi în trup...

La o săptămână după ce sosise aici, la Malta, se întâlnise din întâmplare, în timpul unei mici plimbări, cu don Jose de Almada, care tocmai debarcase de câteva ore împreună cu tovarăşul său nedespărţit, bailul de La Marche.

Oricât de mult ar fi călit-o pe Angelica cele două naufragii prin care trecuse şi cele trei evadări reuşite, nu se putuse împiedica să roşească aflându-se dintr-o dată în faţa acestor bărbaţi care o văzuseră goală, expusă ca o marfă oarecare la batistanul din Candia. Strânse totuşi din dinţi şi reuşi să facă faţă momentului. Pe de altă parte, comisarul Ordinului şi bailul de La Marche erau şi ei oameni trecuţi prin multe care văzuseră destul şi care nu se mai mirau de nimic, depăşind amândoi stadiul timidităţilor inutile şi deplasate, aşa că doamna du Plessis-Bellière ţi cei doi cavaleri se întâmpinar? cu egală plăcere şi de o parte şi de cealaltă, ca vechi prieteni bucuroşi de revedere, care au sumedenie de lucruri să-şi povestească.

Asprul don José de Almada parea a mai fi lăsat la o parte ceva din băţoşenia lui obişnuită şi părea încântat s-o revadă pe doamna du Plessis aici, în siguranţă, scăpată din ghearele piraţilor.

- Sper din toată inima, scumpă doamnă, că nu ne purtaţi pică pentru faptul că am fost siliţi să ieşim din licitaţie. Erau sume cărora, vă rog să mă credeţi, nu le puteam face faţă. Niciodată, absolut niciodată o vânzare n-a ajuns la asemenea cifre nebuneşti ... Am mers până unde ne ţineau, scuzaţi-mi expresia, băierile pungii. Mai mult de atât ne era peste putinţă, n-aveam de unde face rost de atâţia bani.

Angelica răspunse că-şi dădea seama foarte bine de străduinţele depuse de cei doi seniori ca s-o salveze şi că, din moment ce reuşise oricum scăpase din robie, le rămânea pe veci recunoscătoare pentru eforturile făcute spre binele ei.

- Dumnezeu să vă apere să mai cădeţi iar în ghearele lui Rescator! suspină pe un ton de rugăciune baiului de La Marche. Cu siguranţă că dumneavoastră însemnaţi pentru el cel mai turbat ghinion de care a avut vreo dată parte. Să cumpere el, cu suma nemaiauzită de treizeci şi cinci de mii de piaştri, o sclavă care să-i scape printre degete imediat după aceea! Incendiu sau nu, vorba e că la ora asta domnul Rescator cred că-şi trage într-una pumni în cap pentru o asemenea ispravă de care precis că râde toată Mediterana. I-aţi jucat un renghi de toată frumuseţea, doamnă marchiză, şi meritaţi toate felicitările, numai că sfatul meu este să fiţi cu ochii în patru...

Şi îi povestiră doamnei marchize ce se mai întâmplase la Candia în noaptea aceea de pomină.

Focul se întinsese iute până la căsuţele vechi de lemn din oraş, în special în mahalaua turcească, aflată mai aproape de port, care arsese ca iasca. Corăbiile aflate în port se făcuseră mai toate scrum sau se

aleseseră cu stricăciuni grave. Oricum, neatinsă nu scăpase nici una. Marchizul d'Escrainville, la vederea lui Hermes care se ducea la fund sfârâind şi aruncând coloane de abur încins, căzuse ca fulgerat de boala pe care turcii o numeau dambla. Numai Rescator reuşise să stingă iute incendiul stârnit pe şabaca lui, datorită unui procedeu nemaicunoscut, de care nimeni nu-şi mai putea da seama. Mulţi spuneau că nu degeaba i se zicea lui vrăjitorul Mediteranei...

De când ieşise din magazia uriaşă care slujea călugărilor-cavaleri drept temniţă pentru captivi, Savary nu-şi mai găsea o clipă liniştea. Alerga într-un suflet de la Casa Auvergnată la Casa Castiliană, silindu-se să smulgă de la cavaleri până şi cel mai neînsemnat amănunt cu privire la afacerea asta care-i răpise somnul. Cum reuşise Rescator să stingă focul izbucnit pe corabia lui? Cu ce? Şi cam în cât timp? Se simţea cumva vreun miros anume? Don Jose ridica din umeri, el nu fusese atent la asemenea lucru şi nu era în stare să-i dea nici un răspuns. Bailul de La Mache auzise vorbindu-se ceva prin târg după aceea, anume despre un lichid misterios, după o reţetă veche arabă, care în contact cu focul, se transformă într-un gaz care înăbuşă focul. Toată lumea ştie, explica indulgent bailul, că arabii erau foarte iscusiţi într-o ştiinţă foarte complicată numită chimie. După ce stinsese focul de pe şabacă, piratul argintului, Rescator ajutase la domolirea incendiilor şi de pe navele vecine. E drept că tot degeaba, fiindcă pagubele rămâneau enorme, focul se întinsese de la o corabie la alta cu o repeziciune de neînchipuit.

- He! He! behăia extaziat Savary. Cred şi eu că s-a întins!

Şi ochii îi sclipeau ciudat îndărătul lentilelor ochelarilor, în timp ce pe faţă i se lăţea un rânjet fericit.

- He! He! Cum să nu se întindă? mormăia el mai departe. Doar era focul grecesc...Şi tâmpitul ăsta îmi spune mie de o ştiinţă numită chimie şi cunoscută numai la arabi! Pfff! Mulţi proşti a mai lăsat Dumnezeu pe pământ!

Numai că zbuciumul acesta al lui atrase atenţia gazdelor, care începură să intre la bănuieli.

- Maestre, mârâi ameninţător don Jose de Almada, nu cumva focul a fost pus de careva din sclavii de pe corăbiile din port? Şi nu cumva sclavul acela ai fost chiar dumneata? Întreb asta fiindcă am da mult să ştim cine a făcut o asemenea ispravă. Ne-a ars şi nouă o galeră nouă-nouţă, scrum s-a făcut...

Speriat, Savary bătu prudent în retragere.

Veni la Angelica să se plângă şi să-i împărtăşească toate ofurile lui, pe care aici nimeni nu era în stare să i le înţeleagă. Ce-i mai rămânea lui de făcut acuma , în asemenea împrejurări incredibile? Să se întoarcă la Paris şi să redacteze un tratat despre senzaţionalele lui studii şi experienţe asupra licorii sacre, comunicându-l Academiei de Ştiinţe ? Sau mai bine să pornească în căutarea lui Rescator, ca să dea în vreun fel se secretul acelei misterioase substanţe ignifuge? Îl mai bătea gândul şi spre o a treia soluţie, anume să pornească într-o călătorie pe cât de nesigură pe atât de primejdioasă spre Persia, unde să-şi îmbogăţească proviziile de licoare sacră, aflate pe sfârşite. Ce să facă?

Şi bietul Savary se zbătea ca peştele pe uscat, mai ales de când nu mai avea nici recipientul cu prețioasa licoare, care îi absorbea atâta timp şi atâta energie.

Apoi părăsea propriile lui frământări ca să se intereseze de proiectele doamnei du Plessis-Bellière. Ce urma sa facă doamna marchiză după ce avea să plece de aici? Numai că doamna marchiză nu ştia nici ea.

O voce tainică îi şoptea mereu: <<Ajunge! Destule chinuri şi nenorociri! Întoarce-te acasă, la culcuşul tău cald şi sigur. Imploră clemența regelui! Şi după aceea...>>

Perspectiva aceasta i se părea ademenitoare. Numai că, în ciuda acestor gânduri, privirile îi rătăceau într-un pe apele mării, căutând o nădejde nouă.

Soarele se lăsă dincolo de linia orizontului. Siluetele din ce în ce mai nedesluşite ale galerelor aflate la ancoră în port, pe oglinda apei, păreau nişte păsări gigantice care şi-au lăsat în jos brațele celor douăzeci şi patru de perechi de vâsle. Sclavii mauri sau turci erau dați jos în grupuri mici şi duşi spre magaziile largi unde urmau să fie puşi în lanțuri pe timpul nopții, iar câțiva localnici, scufundători desăvârşiți, cu trupurile unse cu ulei, se aruncau în apă şi se lăsau la fund, ca să verifice starea lanțurilor şi a plaselor care închideau intrarea în port.

Clopotele nenumăratelor biserici începură să sune chemând pe credincioşi la vecernie. Pe insulă se aflau, din câte auzise Angelica, mai bine de o sută de biserici de toate dimensiunile şi în toate stilurile arhitectonice, ridicate de o populație mânată de o arzătoare credință în Christos. Când începeau toate să bată, sunetul lor se rostogolea ca un tunet gigantic, astfel încât de trei ori pe zi insula aceasta stâncoasă devenea un adevărat monstru sonor care răsuna întru slava Sfintei Fecioare, trimițându-şi vibrațiile asurzitoare până departe, printre bătăile de aripi ale păsărilor înnebunite de groază.

Angelica închise iute fereastra şi se dădu la o parte din dreptul ei. Dacă ar fi răcnit cineva la doi paşi de ea, tot n-ar fi auzit nimic, chiar aşa, cu fereastra închisă. Se aşeză pe marginea patului şi aşteptă ca vacarmul să se termine.

Mantaua lui Rescator era lângă ea, aşezată de-a curmezişul pe cuvertura fină de brocart.

Nu păstrase rochia scumpă cu broderii de nacru de India, pe care furtuna i-o făcuse într-un hal fără hal. Dar voia să țină lângă ea măcar mantaua asta de catifea grea, pe care piratul i-o aruncase pe umeri întâi ca să-i acopere goliciunea, cruțând-o de o ruşine fără seamăn, iar a doua oară ca s-o apere de răcoarea serii. Era un fel de trofeu. Şi deodată Angelica se lăsă să alunece pe pat, cufundându-şi obrajii în cutele bogate de catifea.

Nici măcar vântul mării şi apa sărată nu izbutiseră să înlăture cu totul mirosul pătrunzător care o făcea să se simtă dintr-o dată purtată înapoi, până în sala batistanului, lângă umărul puternic şi ocrotitor al lui Rescator. Respira mirosul acesta şi-i răsărea în fața ochilor silueta lungă şi întunecată a piratului. Îi auzea vocea răguşită, vorbindu-i pe un ton

coborât, şi retrăia ora aceea bizară de la Candia, printre valurile de fum de smirnă şi de tabac scump, prin aburii înmiresmaţi ai cafelei şi în sunetul dulce al chitarelor.

Şi parcă vedea aievea cum doi ochi ca jeraticul o priveau sfredelitori prin deschizătura măştii de piele neagră...

Gemu adânc, strângând la piept catifeaua mototolită, şi îşi rostogoli ameţită capul la dreapta şi la stânga, chinuită de regrete cărora îi era teamă să le dea un nume.

Vuietul clopotelor începea să se mai liniştească. Răsunau din ce în ce mai puţine, acum bătăile puteau fi deosebite unele de celelalte şi până la urmă nu mai rămaseră decât două, unul mic, care bătea grăbit şi subţire, primind răspunsul mormăit al altuia mare. Apoi tăcură şi acestea şi se lăsă liniştea.

Angelica îşi dădu seama deodată că se auzeau bătăi în uşă, dar de cât timp bătea cel de afară, asta numai Dumnezeu putea să mai ştie.

- Intră! strigă ea ridicându-se repede în capul oaselor.

În pragul uşii se ivi un paj subţirel, în anteriul negru cu crucea albă pe piept.

- Doamnă, rosti el plin de respect, îmi cer scuze că vă întrerup din meditaţia dumneavoastră, dar a sosit un arab care doreşte să vă vadă. Spune că-l cheamă Mohamed Raki şi vine din partea soţului dumneavoastră.

22

Începând din clipa când cuvintele acestea surprinzătoare îi răsunaseră în auz, Angelica începu să se mişte ca un automat. Se ridică fără un cuvânt, străbătu încăperea cu paşi molatici, coborî scara lungă de marmură fără nici un zgomot, mai curând alunecând ca o fantomă decât păşind pe trepte, apoi ajunse în vestibulul imens, unde se opri în faţa celui care voia s-o vadă.

Arabul aştepta sub peristilul de coloane veneţiene, sigur pe el, ştiind că va fi bine primit. Era un bărbat uscăţiv, cu tenul spălăcit ca al berberilor de la care îşi trăgea numele Barbaria, întinsa regiune dintre Egipt şi Maroc. Avea un turban strâmt, de mătase albă, care se termina sub o calotă roşie. Veşmintele lui nu erau prea diferite de cele ale unui ţăran francez din Evul Mediu. Purta nişte nădragi destul de strâmţi pe picior, în orice caz diferiţi de largii şalvari ai musulmanilor, papuci cu vârfurile ascuţite şi un soi de bluză cu glugă, cu mânecile despicate în dreptul coastelor ca să de voie antebraţelor să iasă de sub veşmântul acesta greoi. Faţa palidă îi era încadrată de o barbă rară şi de culoare spălăcită şi nedefinită.

Arabul făcu o plecăciune adâncă spre Angelica, în timp ce ea îl privea cu ochi măriţi de uimire şi neîncredere, ţinându-şi mâinile împreunate.

- Te cheamă Mohamed Raki?
- La porunca dumneavoastră, doamnă.
- Şi ştii franţuzeşte?
- Da, doamnă, am învăţat de la un prealuminat senior francez pe

care l-am slujit mult timp.

- Contele Joffrey de Peyrac?

Un surâs flutură pe buzele subțiri ale arabului.

- Nu, doamnă, n-am întâlnit niciodată pe cineva care să poarte numele ciudat pe care l-ați rostit adineauri.

- Și atunci?

Mohamed Raki făcu un gest liniștitor cu mâna. Seniorul francez pe care îl slujise el se numea Jeffa-el-Khaldoun.

- Acesta este numele care i s-a dat în Islam. Eu am știut de la început că era francez și nobil de stirpe aleasă. Firește că nu știam nici eu numele lui adevărat, pe care nu l-a spus nimănui. Când m-a trimis la Marsilia, acum patru ani, ca să caut pe un preot lazarist și să-l rog să se intereseze de o anume doamnă contesă de Peyrac, am avut grijă să uit chiar și numele pe care vi l-am spus adineauri, fiindcă țineam să respect dorința celui care îmi era nu numai stăpân, ci și prieten.

Angelica respiră adânc, simțind cum picioarele refuzau s-o mai țină. Făcu semn arabului s-o urmeze și ajunse în salon, unde se lăsă aproape că cadă pe unul din numeroasele divane orientale ce înconjurau pe lângă pereți încăperea largă și răcoroasă.

Arabul se ghemui în fața ei, într-o atitudine supusă.

- Vorbește-mi despre el, zise Angelica, abia reușind să articuleze cuvintele.

Mohamed Raki închise ochii și începu cu o voce guturală și monotonă, încet, de parcă ar fi psalmodiat o lecție învățată pe dinafară.

- E un bărbat înalt și slab, care seamănă mai mult a spaniol decât a francez. Fața lui e plină de urme de lupte glorioase și câteodată te face să te sperii. Pe obrazul stâng, rănile formează un semn cam așa...

Și arabul își trasă pe obraz, cu degetul, un semn în formă de V.

- Mai are și pe tâmplă o asemenea linie, care cuprinde și ochiul. Allah, însă, l-a ferit să rămână orb, fiindcă îl sortise unor fapte mărețe. Are părul negru, bogat și stufos ca o coamă de leu din Nubia. Ochii îi are tot negri și îți străpung sufletul ca privirea unei păsări de pradă. Știe să mânuiască sabia ca nimeni altul și nu se află bidiviu, oricât de nărăvaș, care să nu i se supună ca un mielușel, dar și mai mare e învățătura pe care o are omul acesta. E atât de învățat

încât a stârnit prețuirea și admirația până și ale celor mai luminate minți de la medersa* noastră cea mai vestită, cea din preasfântul oraș Fez**.

Angelica simți cum sângele parcă începea să i se mai încălzească prin vine.

- Prin urmare soțul meu a ajuns un renegat? întrebă ea înspăimântată, deși își spunea că, la urma urmei, asta nu mai avea nici o importanță.

---

* Medersa (sau madrasa) - colegiu funcționând pe lângă o autoritate religioasă, în țările islamice. (n. trad.)

** Fez (sau Fès - oraș în Maroc, veche capitală a acestei țări, unde se afla una din cele mai prestigioase instituții de învățământ ale lumii arabe medievale, medersa Bu Inaniyya. (n. trad.)

Îndată însă se gândi că o asemenea idee era lipsită de pioşenie, aproape un sacrilegiu.

Mohamed Raki scutură din cap în semn de negaţie.

- Nu, doamnă, răspunse el. E drept că un creştin care a rămas creştin şi a refuzat să treacă la credinţa în Allah nu prea se poate mişca prin ţara noastră în voia lui. Dreptcredincioşii noştri nu se joacă deloc cu lucrurile astea. Dar Jeffa-el Khaldoun vine la Fez sau la Maroc nu ca un sclav, ci ca prieten al preaveneratului nostru murabit*** Abd-elMecchrat, cu care a corespondat ani îndelungaţi în legătură cu anumite lucruri de alchimie, în care amândoi sunt foarte iscusiţi. Marele Abd-el-Mecchrat l-a luat pe aceste creştin de seamă sub oblăduirea sa şi a legat cu blesteme grele pe oricine s-ar atinge de un fir de păr de-al lui, aşa că Jeffa-el-Khaldoun e respectat şi temut de toţi . Învăţatul murabit l-a luat cu el pe soţul dumneavoastră în Sudan, ca să facă aur acolo amândoi, şi aşa se face că am intrat eu în slujba acestui ilustru francez. Tot ce ştiu despre rostul lor este că amândoi au lucrat acolo pentru unul din feciorii regelui din Tafila**** .

Aici arabul se opri, încreţind fruntea ca pentru a face un efort de memorie privitor la un amănunt nu lipsit de o anumită însemnătate.

- Îmi aduc aminte că acest preaînvăţat senior avea un slujitor maur nemaipomenit de credincios, de care nu se despărţea nici o clipă. Mi se pare că-l chema Kouassi-Ba, dacă nu mă-nşel.

Angelica îşi ascunse faţa în mâini. Mai mult decât descrierea atât de precisă făcută de arab contelui de Peyrac, numele bunului servitor maur Kouassi-Ba sfâşia vălul uitării şi o aşeza faţă în faţă cu o realitate vie, care nu mai putea fi ocolită. Cărarea nedesluşită pe care umblase până acum pe bâjbâite, urmându-i meandrele atât de chinuitoare, dădea dintr-o dată într-o cale largă şi sigură, ducând-o în portul unde o aştepta corabia speranţelor ei. Existenţa în carne şi oase a lui Joffrey de Peyrac era acum fapt dovedit fără putinţă de îndoială; ceea ce fusese până acum un vis nebunesc, iată că de materializa, căpăta o formă omenească precisă, care o aştepta.

- Unde e? rosti ea pe un ton rugător. Când are să vină? De ce n-a venit şi el cu dumneata?

În faţa unei asemenea nerăbdări, arabul avu un surâs uşor de indulgenţă. Apoi lămuri că el părăsise slujba de pe lângă Jeffa-el-Khadoun de mai bine de doi ani. Se despărţise de stăpânul lui în cei mai buni termeni, nu fusese la mijloc nici o neînţelegere, pur şi simplu el se însurase şi hotărâse să pună pe picioare o mică afacere la Alger. Dar avea mereu veşti desprefostul său stăpân, care un timp călătorise mult, pentru ca mai apoi să se stabilească la Bôna* , oraş mare cu şcoli strălucite şi port la

*** Murabit - (la populaţiile islamice din Africa) persoană reputată pentru puterile sale miraculoase, în special în privinţa ghicitului sau a vindecărilor. (n. trad.)

**** Tafila(sau Tafilelt)-regiune din sudul zonei marocane a deşertului Sahara, cuprinzând numeroase oaze în care, în Evul Mediu, trăia o populaţie arabă trecută în parte la viaţa sedentară. (n. trad.)

* Bôna (actualmente Annaba) - oraş în Algeria orientală, port la Marea Mediterană şi reşedinţa unui vilaiet, unitate teritorială. În Evul Mediu era unul din centrele ştiinţifice şi culturale cele mai importante ale lumii musulmane din Africa. (n. trad.)

mare, unde îşi vedea mai departe de lucrările lui ştiinţifice.

- Atunci nu-mi rămâne decât să mă duc la Bôna, zise cu înflăcărare Angelica.

- Fără îndoială, doamnă. Doar să aveţi cine ştie ce noroc ca soţul dumneavoastră să lipsească pentru scurt timp din oraş, altfel îl găsiţi fără îndoială, fiindcă e foarte cunoscut şi oricine din Bôna are să ştie să vă arate casa lui. E un om vestit în toată Barbaria, nu numai în Bôna.

Angelica fu gata să cadă în genunchi şi să mulţumească fierbinte cerului, dar tresări la auzul unui bocănit ritmic şi puternic pe dalele de mozaic. Era Savary, care sosea sprijinindu-se în vechea lui umbrelă de pânză gudronată, cu vârful căreia bătea zdravăn în pardoseală la fiecare pas.

La vederea lui, Mohamed Raki se ridică plin de respect şi îi făcu o temenea adâncă, exprimându-şi fericirea de a-l cunoaşte pe preaînvăţatul bătrân despre care unchiul său îi vorbise ca despre un adevărat luceafăr al tuturor învăţăturilor.

- Bărbatul meu trăieşte! zise Angelica agitată, cu o voce întretăiată de suspine. Omul acesta ştie, l-a văzut cu ochii lui! Bărbatul meu este la Bôna şi trebuie să plec cât mai repede într-acolo ca să-l întâlnesc.

În timpul acesta, bătrânul farmacist îl examina cu luare aminte pe arab, privindu-l scrutător pe deasupra ramelor ochelarilor.

- Ia te uită! zise el. Nici nu mă gândisem că nepotul lui Ali Mektoub e berber!

Mohamed Raki păru mirat şi încântat de remarca bătrânului savant. Apoi, mângâindu-şi încet barba rară, povesti că mama sa, sora vrednicului Ali-Mektoub, era arăboaică, dar tatăl său, cu care el semăna ca două picături de apă, era berber din Kabylia**.

- Ca să vezi! repetă neîncrezător Savary. E un caz nemaipomenit de rar întâlnit. Fiindcă nu prea se pomenesc înrudiri între două neamuri care se află în duşmănie de moarte: arabii cuceritori, veniţi din Arabia, şi berberii supuşi, de origine europeană***.

Arabul surâdea mai departe, încântat. Venerabilul savant arăta o cunoaştere aprofundată a lumii islamice.

- Şi cum se face că unchiul dumitale n-a venit şi el cu dumneata? mai întrebă Savary.

- Eram în drum spre Candia, când n-am încrucişat cu o corabie şi am aflat de la marinarii de pe ea că frumoasa doamnă din Franţa a reuşit să fugă şi se află acum în Malta. Unchiul meu şi-a văzut de drumul spre Candia, nerăbdător să ajungă mai iute la afacerile lui, pe care şi le lăsase în părăsire pentru călătoria asta, iar eu am trecut pe corabia cealaltă ca să pot veni încoace.

Şi îl privi pe Savary printre genele lui groase, cu un aer jumătate triumfător, jumătate ironic.

** Kabylia _ lanţ de masivi muntoşi din nordul Algeriei. (n. trad.)

*** Bătrânul savant Savary face aici o confuzie: berberii nu sunt de origine europeană, cu hamito-semitică, deci strâns înrudiţi cu arabii. Conflictele dintre cele două populaţii nu au avut un caracter sistematic şi s-au datorat altor cauze decât cea a unei presupuse diferenţe de origine. (n. trad.)

- Veştile zboară iute în Mediterana, preaînvăţate domn. Zboară iute ca porumbeii călători.

Şi, cu mişcări încete, trase din faldurile largi ale mantalei un toc de piele şi scoase la iveală foaia de hârtie pe care Angelica scrisese cu mâna tremurătoare cele câteva cuvinte către Joffrey de Peyrac:

„ Aminteşte-ţi de mine, care şi-am fost soţie. Te-am iubit întotdeauna.„ **Angelica**

- Nu e aceasta scrisoarea pe care i-aţi dat-o unchiului meu Ali Mektoub?

Savary îşi potrivi ochelarii ca să poată examina mai îndeaproape hârtia.

- Da, asta e, într-adevăr. Dar de ce n-a ajuns la destinatarul ei?

Chipul berberului se strâmbă a nemulţumire, apoi vocea îi răsună tânguitor, plângându-se de atâtea întrebări încuietoare pe care i le tot punea într-una marele înţelept, de parcă n-ar fi avut încredere în el. Nu ştia oare această podoabă a învăţaţilor că Bône era sub stăpânirea spaniolilor, cei mai turbaţi din toţi creştinii, şi că un biet închinător al lui Mahomed nu putea pătrunde acolo fără să-şi pună viaţa în primejdie?

- Dar tot la fel de turbaţi, dacă nu şi mai şi, sunt şi cavalerii de Malta, răspunse aprig Savary. Şi totuşi încoace ai venit şi uite că nu se leagă nimeni de dumneata.

Plin de răbdare, celălalt explică pe îndelete că Malta nu era acelaşi lucru cu Spania şi că, nici aici n-ar fi îndrăznit el să pună piciorul dacă nu i s-ar fi ivit nesperata ocazie de a se lipi de suita strălucitului reis* Ahmed Sidi, care venise în Malta ca să negocieze răscumpărarea prinţului Lai Loum, fratele sultanului din Aden, capturat de curând de o corabie a cavalerilor de Malta.

- Galera noastră a intrat în portul La Valetta acum o oră, arborând steagul care arată că venim pentru o răscumpărare, altminteri mulţimea de tunuri risipite pe stânci ne-ar fi făcut numaidecât surcele. Cum am pus piciorul pe uscat, am şi pornit în mare grabă să mă interesez unde o pot găsi pe doamna din Franţa. Cât timp se desfăşoară tratativele pentru răscumpărarea prinţului Lai Loum, eu am statutul de membru al suitei lui reis Ahmet Sidi aşa că nu-mi zice nimeni nimic. Pe urmă...

Savary se văzu nevoit să recunoască justeţea acestor argumente, lucru care îi aduse arabului o vizibilă uşurare.

- Nu-i de datoria mea să fiu cu ochii-n patru, doamnă? zise el cu un ton a dezvinovăţire întorcându-se spre Angelica.

Îndată însă îi veni o altă idee şi îşi îndreptă arătătorul spre pieptul oaspetelui.

- Prietene, mai am o întrebare: cum poţi dovedi că dumneata eşti tocmai Mohamed Raki, nepotul vrednicului Ali Mektoub şi slujitor al seniorului francez pe care-l căutăm noi?

Chipul arabului se crispă de furie şi ochii i se mijiră, dar găsi puterea de a-şi stăpâni cuvintele grele care-i stăteau pe buze.

- Stăpânul meu era foarte mulţumit de mine şi mă îndrăgea mult,

---

* Reis - titlu acordat unor demnitari otomani drept recompensă pentru merite deosebite. (n. trad.)

răspunse el cu o voce înăbuşită. Am păstrat un dar primit de la el. Şi scoase, din acelaşi toc de piele, o mică bijuterie de argint împodobită cu o piatră preţioasă. Angelica o recunoscu imediat: era topazul cu mii de ape al lui Joffrey!

Nu era o bijuterie de prea mare valoare, dar contele de Peyrac ţinea mult la ea, fiindcă de secole întregi bijuteria asta se afla în stăpânirea familiei lui. Îi plăcea de multe ori să spună că topazul era piatra care îi purta lui noroc, datorită culorii aurii bătând în roşu aprins, culoare ce-l inspira întotdeauna. Angelica îşi amintea că văzuse bijuteria asta pe pieptul contelui, prinsă de un lanţ de argint ce strălucea pe pieptarul de catifea. Tot cu acest talisman Mohamed Raki se făcuse recunoscut de părintele reverend Antoine la Marsilia, când îl căutase pe acesta la porunca lui Joffrey de Peyrac.

Luă din mâna arabului mica bijuterie, şi închizând ochii, o duse plină de patimă la buze. Bătrânul Savary o privea fără să spună un cuvânt.

- Şi acum ce credeţi că trebuie făcut. doamnă marchiză?

- Să plec la Bôna, orice s-ar întâmpla.

23

Numai că nu era deloc uşor să-i convingă cineva pe cavalerii de Malta, atât de circumspecţi în toate, să ia la bordul unei corăbii o femeie, fie ea şi marchiză du Plessis-Belliere, ca s-o ducă până la Bôna. Angelica îşi pledă cu înflăcărare cauza pe lângă toţi cei care ar fi putut avea un cuvânt de spus în privinţa aceasta, dar contele de Rochebrune, bailul de La Marche, cavalerul de Roguer şi chiar şi veşnic încruntatul don José de Almada se arătară uimiţi de o asemenea idee smintită şi încercară în fel şi chip să i-o scoată din cap.

O creştină, spuneau ei, n-avea ce căuta în Barbaria fără să se expună la cele mai mari primejdii.

Barbaria, ţinutul acesta cumplit, cuprindea toată Africa de nord, adică regatele Tripolitaniei, Tunisului, Algerului şi Marocului. Locuitorii acestor ţinuturi, fanatici în credinţa lor faţă de Allah, luptând cu dârzenie sălbatică împotriva câinilor de creştini, erau oameni incomparabili mai puţin civilizaţi decât turcii, al căror protectorat îl suportau cam cu noduri tocmai din cauza toleranţei acestora în materie de religie şi nutreau o ură crâncenă împotriva cavalerilor de Malta, pe care-i considerau duşmanii de moarte ai credinţei în Allah. Femeile nu erau în acele ţinuturi decât sclave supuse celor mai de jos munci, sau odalisce închise în haremuri păzite cu o străşnicie de neînchipuit. Numai evreicele se încumetau să iasă din casă nepăzite de eunuci şi fără vălurile obligatorii pe faţă, dar şi ele erau nevoite să respecte cu mare stricteţe limitele mellahului*, sub ameninţarea unor pedepse drastice.

- Bine, dar eu vreau să merg la Bôna, zise Angelica, iar Bôna este o posesiune spaniolă, prin urmare catolică.

Asta era şi mai rău. În micile enclave creştine de pe coastele Africii, unde spaniolii se ţineau cu dinţii, dârji ca nişte căpuşe care aţâţă şi

* Mellah - cartierul rezervat evreilor, în oraşele marocane. (n. trad.)

înfurie într-una leul berber, se găseau de toate, mai ales mizeria. Ce urma să facă ea, o doamnă din cea mai aleasă aristocraţie franceză, în mijlocul acelei adunături jalnice de negustori mărunţi, păziţi de o garnizoană de andaluzi, la fel de posaci şi de răi ca maurii, dacă nu cumva şi mai şi. Tot timpul viaţa unor asemenea enclave se duce în jurul zidurilor şi meterezelor, unde se schimbă într-una săgeţi sau gloanţe între creştini şi musulmani. Ce putea face marchiza du Plessis-Belliere într-unul din locurile cele mai dezmoştenite de pe pământ? Voia să cadă din nou în nenorocirile din care, prin mila lui Dumnezeu, abia scăpase?

Angelica nu se dădu bătută, ci pândi momentul când se putu adresa însuşi Marelui Maestru al Ordinului, prinţul Nicolas Cotoner, francez de origine engleză, nobil dintr-o veche stirpe ce se pierdea în negura secolelor şi care era, după formula cu care se deschideau toate actele publice ce-i purtau semnătura, <<frate, prin voinţa Atotputernicului, al Casei Ospitaliere a Sfântului Ioan de la Ierusalim, portar al Sfântului Mormânt şi umil apărător al celor sărmani.>> Acest prelat de vază ocupa, la Roma, primul loc din dreapta papei când suveranul pontif prezida consiliul canonicilor. Avea de asemenea privilegiul de a constitui, împreună cu cavalerii săi, garda conclavului** şi, când papa nou ales era introdus, el îl preceda solemn, înarmat cu armele de mare ceremonie şi purtând steagul roşu cu cruce albă al Ordinului.

Angelica fu impresionată şi intimidată de acest bătrân falnic cu perucă albă şi cu privirea plină de autoritate. Îi vorbi totuşi cu toată sinceritate, povestindu-i de-a fir a păr lunga şi dureroasa odisee a dragostei ei. Cum, după ce plânsese timp de zece ani un soţ pe care-l iubise nespus, era acum pe punctul de a-l revedea, ştiind de data asta cu siguranţă că soţul ei trăieşte. Oare era prea mult dacă cerşea disperată ajutorul Alteţei sale Eminentissime, rugând-o în genunchi să-i îngăduie să se urce pe punte unei corăbii care pleacă spre coastele Barbariei şi să-i acorde încuviinţarea ca această galeră să facă o scurtă escală la Bôna, îngăduindu-i să coboare acolo?

Marele Maestru o ascultă atent. Din timp în timp se ridica, se apropia de fereastră şi, ducând la ochi luneta de care nu se despărţea niciodată, urmărea mişcările corăbiilor din rada portului.

Purta peste haina de croială franţuzească eşarfa Ordinului de Malta, pe care se găseau, lucrate în broderie fină de aur, cuvintele jurământului sacru al Ordinului.

Marele Maestru rămase tăcut o vreme, apoi oftă adânc. Multe din lucrurile pe care le auzise i se păreau, fără îndoială, de necrezut, mai ales faptul că un strălucit senior creştin, aşa cum i-l descria doamna marchiză pe soţul ei, îşi putuse găsi adăpost în văgăuna aceea nenorocită numită Bôna.

- Am înţeles eu greşit sau mi-aţi spus că soţul dumneavoastră poate umbla nestânjenit de nimeni prin toată Barbaria?

- Aşa mi s-a spus şi mie. Şi cred că nu e minciună.

- Asta, doamnă, nu poate însemna decât că soţul dumneavoastră e un renegat care trăieşte după legea islamului, cu un harem de cincizeci

** Conclav - adunare a cardinalilor, întruniţi pentru alegerea papei. (n. trad.)

de neveste sau mai mult. Şi tare mi-e teamă că întâlnirea cu el ar putea însemna o mare nenorocire nu numai pentru viaţa dumneavoastră, ci şi mai ales pentru mântuirea la care cred că trageţi şi dumneavoastră nădejde, ca o bună catolică ce sunteţi.

Angelica îşi simţi inima sfâşiată de durere la gândul haremului de cincizeci de neveste, dar îşi adună puterile şi rămase netulburată.

- Nu ştiu dacă e renegat sau nu, răspunse ea. Nu ştiu decât un lucru, anume că e soţul meu, că ne-am legat prin taina cununiei în faţa lui Dumnezeu şi trebuie să-l găsesc cu orice risc.

Chipul sever al Marelui Maestru îşi îmblânzi trăsăturile.

- Fericit bărbatul care v-a inspirat o dragoste atât de aprinsă! Numai că asta nu schimbă prea mult lucrurile. Marele Maestru încă mai şovăia vizibil.

- Copila mea, zise el, tinereţea şi frumuseţea dumneavoastră mă îngrijorează. Mă gândesc la câte nenorociri vi se pot întâmpla pe Mediterana acesta, pe vremuri aflată sub stăpânire creştină de colo până colo şi căzută azi în mâinile câinilor de necredincioşi. Ce durere pentru noi, cavaleri ai Ierusalimului, când ne dăm seama de decăderea puterilor creştinătăţii!... Niciodată, niciodată Crucea nu va lupta atât cât trebuie împotriva necredincioşilor! Şi nu numai Locurile Sfinte trebuiesc cucerite, ci şi Constantinopolul, vechiul Bizanţ, unde stăpânea odată creştinismul cel mai înfocat, cel ce şi-a găsit măreţia în Sfânta Sofia* care acum e moschee!

Şi Marele Maestru rămase tăcut şi întunecat, căzut în reveriile lui de războinic şi de apărător al creştinismului.

Angelica zise deodată cu brutalitate:

- Ştiu de ce nu vreţi să-mi daţi voie să plec. Fiindcă n-aţi primit preţul răscumpărării mele şi vă e teamă că am de gând să vă înşel, de parcă aş fi dispusă la asemenea giumbuşlucuri de două parale!

Pe chipul plin de nobleţe al bătrânului prelat se aşternu un zâmbet trist.

- Mărturisesc, doamnă, că aş fi fost destul de mulţumit dacă aş fi avut la îndemână pretextul acesta ca să vă împiedic de la un act necugetat. Numai că nici acest pretext nu-mi mai poate sluji la nimic. Am primit de la bancherul nostru din Livorno confirmarea că suma convenită a fost vărsată de intendentul dumneavoastră marelui nostru prior de la Paris**.

Şi ochii îi scânteiară, vioi şi ironici.

---

* Sfînta Sofia - una din cele mai mari catedrale din întreaga lume creştină, ridicată în perioada 532-537 din porunca împăratului Justinian, monument de excepţională valoare arhitectonică. După căderea Constantinopolului, în 1453, turcii o transformă imediat în moschee, adăugându-i în anii următori cele patru minarete specifice lacaşurilor de cult musulmane. (n. trad.)

** Referire la marele prior al Templului, pomenit şi ceva mai înainte ca mijlocitor în răscumpărarea Angelicăi. Templul era ultimul vestigiu al puterii Ordinului Templierilor diferit de Ordinul de Malta şi desfiinţat în 1314 de regele Franţei Filip cel Frumos, care, în urma unui proces lung şi complicat, plin de falsuri şi înscenări, reuşise să pună mâna pe averile imense ale templierilor. (n. trad.)

- Atunci, doamnă, fie cum vreţi dumneavoastră. Admit că o fiinţă omenească liberă, aşa cum sunteţi dumneavoastră, îşi poate folosi libertatea cum o taie capul, chiar dacă îşi face singură rău. Galera comandată de baronul von Nesselhood urmează să pornească peste mai puţin de o săptămână într-o raită în largul coastelor Barbariei. Vă acord permisiunea să vă îmbarcaţi ca să mergeţi la Bône.

Chipul Angelicăi se lumină de fericire, dar falnicul prelat nu se înduioşă. Sprâncenele dese i se ridicară şi degetul cu ametistul ritual se îndreptă acuzator spre ea.

-Amintiţi-vă, doamnă, rosti el cu severitate, că v-am avertizat. Populaţiile din Barbaria sunt pline de un fanatism crud, sunt oameni răi, intratabili. Până şi paşii turci se tem de ei, fiindcă aceşti feciori de căţea merg până acolo încât le reproşează turcilor lipsa de fervoare religioasă. Dacă soţul dumneavoastră se află în relaţii atât de bune cu ei, asta nu poate însemna decât că a devenit unul de-ai lor. Pentru mântuirea sufletului dumneavoastră ar fi mult mai nimerit să rămâneţi de partea credinţei în Christos, doamnă!

Apoi, văzând că această scurtă pledoarie rămăsese fără nici un efect, adăugă pe un ton ceva mai îmblânzit:

- Îngenunchează, copila mea, şi lasă-mă să te binecuvântez! Dumnezeu şi Sfânta Fecioară să te aibă în pază şi să-şi reverse asupra dumitale nemărginita lor milă!

24

Galera se depărta văzând cu ochii, lăsând în urma ei Malta, prinsă în nesfârşitele ei centuri de piatră de culoarea ambrei. Tunetul clopotelor începea să se audă din ce în ce mai slab, lăsând loc plescăiturilor surde ale valurilor ce se spărgeau de pântecele vasului şi zgomotului ritmic şi necontenit al vâslelor.

Baronul von Nesselhood, călugăr-cavaler ca toţi luptătorii crucii cu opt braţe, umbla pe punte călcând apăsat, cu pasul lui sigur şi milităros de vechi lup de mare.

În partea de jos a punţii, doi negustori francezi de se îndeletniceau cu negoţul de coral stăteau de vorbă cu un bancher olandez şi cu un tânăr student spaniol care mergea să-şi vadă tatăl, ofiţer în garnizoana din Bône. Aceştia patru, plus Angelica şi Savary, erau toţi pasagerii civili de pe galeră, aflaţi în număr mare faţă de cifra obişnuită care se reducea de cele mai multe ori la zero.

Fireşte că subiectul discuţiei nu putea fi decât tema cea mai arzătoare, anume dacă vor reuşi sau nu să scape de atacurile corsarilor, care căpătau de la o zi la alta mai mult curaj şi se încumetau adeseori, mai ales dacă aveau trei patru corăbii să atace ei cei dintâi navele creştine.

Cei doi negustori francezi, care băteau de ani îndelungaţi drumurile acestea pe mare spre Africa, simţeau o mare plăcere să se arate pesimişti, simţind că asta le dădea aerul unor oameni bine informaţi şi le conferea un mare ascendent moral asupra celorlalţi, care acum primeau botezul traversării Mediteranei şi îi priveau pe cei doi cu o admiraţie amestecată cu teamă şi ceva pizmă.

- Gol puşcă? întrebă bancherul olandez, care nu sesiza înţelesul unor expresii mai familiare.

- Adică în costumul lui Adam, domnule. Gol, dezbrăcat, în pielea goală, na! Acum aţi priceput? Aşa o să ne vândă feciorii de căţea dacă pun mâna pe noi. Cumpărătorul are dreptul să vadă bine marfa, ca să ştie pe ce dă banii, nu? Oricine are dreptul să ţi se uite în gură, ca să-ţi numere dinţii, să-ţi pipăie braţele ca să vadă cât eşti de puternic şi dacă eşti bun de pus la muncă, fiindcă lepădăturile astea nenorocite de arabi nu muncesc nici să-i pici cu ceară, sunt puturoşi din născare, stau toată ziua numai cu burta în sus şi aşteaptă să le vină de-a gata. Ba câte unii, la târgul de sclavi, te mai pun şi să alergi, să vadă cât eşti de sprinten.

Bancherul olandez, om cărnos, cu o burtă respectabilă şi cu mâini care nu făcuseră niciodată altceva decât să numere bani şi să scrie în registre coloane de cifre, gemu înspăimântat de cele auzite. Nu se vedea câtuşi de puţin într-o asemenea postură.

- Nu, nu, domnilor, făcu el încercând să-şi de singur curaj. Una ca asta nu poate să se întâmple. Cavalerii de Malta sunt de neînvins şi se spune că domnul comandant al acestei galere, excelenţa sa domnul baron von Nesselhood, un foarte onorabil şi viteaz cavaler german, este un lup de mare atât de călit în lupte, încât numai numele excelenţei sale îi face pe corsari s-o ia la goană de cum îl aud.

- Eh! făcu unul din negustorii francezi. Ne se ştie, domnule. Dumneavoastră nu ştiţi că ticăloşii de corsari îşi iau nasul la purtare pe zi ce trece? Nu mai departe de luna trecută am auzit că două galere algeriene s-au postat nu departe de castelul d'If din faţa portului Marsiliei şi au înhăţat o corabie pe care se aflau la vreo cincizeci de persoane, printre care şi multe doamne din înalta societate care mergeau în pelerinaj la Sainte-Baume.*

- Da, da, întări şi celălalt francez, ce-au căutat au găsit. Să le vedem acum pe dumnealor ce pelerinaje au să facă până la haremurile din Alger. Păi de!

Şi aruncă o privire pofticioasă spre Angelica.

Maestrul Savary, cel atât de vorbăreţ din fire, de data asta nu se amestecă în discuţie, fiind foarte preocupat să-şi numere oasele. E drept că nu pe cele ale propriului trup scheletic, deşi n-ar fi fost prea mare greutate să le numere şi pe aceste, întrucât se aflau toate la vedere, ci pe cele dintr-un sac aflat lângă el, pe care bătrânul savant la scotea cu infinite precauţii, aşezându-le alături unul câte unul, după o cercetare atentă. Sacul acesta fusese pricina unor gâlcevi aprige cu căpitanul galerei. Clopotul cel mare de la bord suna din răsputeri, anunţând plecarea, când Savary sosise şi el într-un suflet, ducând sacul acesta şi urcându-se cu el pe punte, ştergându-şi fericit fruntea.

Baronul von Nesselhood, văzând una ca asta, înaintase ameninţător.

---

* Sainte-Baume (în traducere, Sfântul Balsam) - punct în ţinutul Provence, la câteva zeci de kilometri depărtare de Marsilia, aproape de ţărmul mării Mediterane, aflat într-o zonă accidentată, astfel încât accesul era mai uşor dinspre mare; loc de pelerinaj pentru credincioşii catolici, datorită statuii Sfintei Maria Magdalena şi unui izvor renumit pentru puterile miraculoase. (n. trad)

Nu-i trebuia greutate în plus pe galera şi aşa supraîncărcată.

- Ce-i cu porcăria asta? se stropşise el spre Savary. Dumneata ai cumva impresia că galera asta nu atârnă destul de greu?

- Şi cumva sacul acesta trage prea mult la cântar? Vai, domnule baron, vă rog să mă credeţi că nici prin gând nu-mi trece să....

- Lasă gălăgia! se răstise aspru baronul. Aruncă imediat catrafusele alea nenorocite peste bord, altfel le arunc eu şi te duci şi dumneata după ele de nu te vezi!

Numai că Savary, ca un scamator de bâlci, prinsese sacul numai în două degete, şi-l ridicase zâmbind batjocoritor.

- Binevoiţi să observaţi, domnule baron, rostise el mieros, că nici măcar n-a reuşit să încline puţin balanţa, aşa-i de uşor!

- Nemaipomenit exclamase von Nesselhood. Şi ce ai în el?

- Mai nimic. Un elefant, atâta tot.

Baronul, convins că stârpitura asta afurisită îşi bătea joc de el, mârâise o înjurătură lungă pe nemţeşte, neputându-se hotărî dacă să-l însface sau nu pe moşneag de guler şi să-i facă vânt în apă. Numai că Savary ştia nemţeşte suficient cât să înţeleagă despre ce era vorba, aşa că nu întinsese coarda prea mult ci, desfăcând gura sacului, explicase limpede că era vorba de fosila unui elefant pitic, ceva ce se putea vedea extrem de rar şi care data din epoca genezei. Existenţa unui asemenea animal era pusă la îndoială de toţi savanţii, până şi de cei care admiteau sau chiar susţineau existenţa licornului* .

- Animalul acesta e pomenit de Xenofon** şi tocmai pornind de la scrierile lui am conceput eu teoria asta, îndrăzneaţă, nu zic, dar cu un anumit temei. Am înţeles din cărţile Xenofon că dacă animalul acesta a existat cu adevărat, el n-a vieţuit decât în Malta şi în Gozo*** , care pe vremuri făceau un trup cu Grecia. Dacă mă ajută Dumnezeu să trăiesc, descoperirea asta are să-mi aducă cu siguranţă un fotoliu la Academia de Ştiinţe!

Galera aceasta era mai spaţioasă decât cele din marina regală franceză. Sub estrada tabernacolului avea amenajată chiar o cabină confortabilă, unde pasagerii se puteau odihni pe banchete.

Angelica însă, departe de a se bucura de înlesnirile de care avea parte în călătoria asta, şedea ca pe ghimpi. Era aproape bolnavă de nerăbdare şi, lucru pe care abia îndrăznea să şi-l mărturisească ei înseşi, de îngrijorare. Fiindcă nimic nu semăna cu ce visase ea. Dacă n-ar fi văzut cu ochii ei topazul pe care îl cunoştea atât de bine, s-ar fi îndoit până şi de buna credinţă a mesagerului care se prezentase în faţa ei. Era mereu preocupată de gânduri sumbre. I se părea că Mohamed Raki avea o privire vicleană şi că-i ascundea ceva foarte important. Oricât de mult se străduia să obţină de la el şi alte amănunte, acesta nu-i răspundea decât cu un miorlăit perfid. <<Nu mai am ce să vă mai povestesc, doamnă.

---

* Licorn - animal fabulos ai cărui dinţi ar fi avut proprietatea de a neutraliza orice otravă. (n. trad.)

** Xenofon (aprox. 430- 354 a.Ch.) - istoric, filozof şi general atenian, unul din primii teoreticieni ai artei militare.(n. trad.)

*** Goza - insulă în marea Mediterană, în apropiere de Malta.(n. trad.)

V-am spus tot ce ştiam.>>

Profeţiile pline de cruzime ale lui Desgrez îi veneau mereu în minte, oricât se silea să nu se gândească la ele. Cum avea s-o primească Joffrey de Peyrac după atâţia ani? Fiindcă anii aceştia trecuseră peste amândoi, lăsându-le urme adânci în trupuri şi în suflete. Fiecare cunoscuse alte lupte, alte căutări... alte iubiri... Avea să fie o revedere grea!

Angelica îşi descoperise cu puţin timp în urmă o şuviţă subţire albă printre valurile mătăsoase şi aurii ale părului ei bogat. Dar asta n-o îngrijora prea mult. Se simţea tânără şi plină de viaţă, mai frumoasă decât la vremea căsătoriei ei cu Joffrey, când trăsăturile chipului nu-şi dobândiseră încă întreaga lor personalitate şi formele încă necoapte ale trupului nu se împliniseră. Nu avea pe atunci aerul impunător de regină de acum, care de multe ori intimida pe cei din jur, şi nici mersul mândru. Toate aceste transformări se săvârşiseră departe de privirile şi de voinţa lui Joffrey. Mâna destinului brutal voise ca toate acestea să se petreacă într-o izolare neştiută de el.

Iar el, Joffrey? Lovit de oprobriul public, nemeritat dar cu atât mai dureros, urmărit de nenumărate nefericiri, deposedat de tot ce avusese, smuls din lumea în care trăise răsfăţat ca un rege, lipsit acum de rădăcinile lui fireşti, mai păstra el oare ceva din firea lui de odinioară? Mai rămăsese în el ceva din acel Joffrey care o iubise cu atâta patimă?

- Mi-e teamă, murmură Angelica neauzită de nimeni.

Îi era într-adevăr teamă. Teamă ca tocmai clipa aceea sublimă la care sperase atât, să nu se dovedească până la urmă jalnică, meschină, sordidă. Desgrez o avertizase şi ea nu ţinuse cont de cuvintele lui, iar acum începea să se simtă pătrunsă de teama acelui avertisment. Deşi... cu adevărat nu se temuse niciodată. Nu putea crede că Joffrey se rupsese cu adevărat de ea. Gândul acesta o apăsa, e adevărat, dar undeva, în străfundurile sufletului, rămânea speranţa că toate aceste temeri erau simple închipuiri, care aveau să se risipească în vânt de îndată ce se vor revedea.

Şi totuşi îndoielile o cuprinseră dintr-o dată cu atâta putere, încât simţi că i se taie genunchii. Ar fi fost prea frumos să fie şi adevărat. Îşi repeta într-una cu o încăpăţânare copilărească acelaşi lucru, că voia să-l revadă pe el, dragostea ei dintotdeauna, bărbatul care o înfiorase cel dintâi, trezind-o la viaţă şi descătuşând în ea energii pe care niciodată nu şi le bănuise, că îl căuta pe el, pe Joffrey, iubitul nopţilor pătimaşe de la Toulouse, nu pe celălalt, pe bărbatul necunoscut aflat într-un loc necunoscut. Voia să-i audă vocea divină, care o vrăjise cândva. În Barbaria era oare voie să cânţi? Soarele ucigător al tărâmurilor acestea nu înăbuşea oare orice gând de dragoste şi de cântec? Cum putea suna vocea divină a lui Joffrey printre barbarii aceştia taciturni, care retezau capete de oameni mai uşor decât ar fi secerat un ţăran francez un braţ de iarbă? Poate că acolo singurul cântec îngăduit era ce al muezinului, care răsună tânguitor din vârfurile minaretelor. Poate că orice alt semn de bucurie e un sacrilegiu...

Dumnezeule! Ce fel de om devenise Joffrey printre sălbaticii aceia îngrozitori?

Şi căuta înfrigurată să-şi reînvie în minte trecutul, încerca să adune,

la un loc, din cioburi disparate, chipul drag de altădată al lui Joffrey, stăpân peste întregul Languedoc. Dar imaginea refuza să se întrupeze şi se risipea mereu ca un fum...

Într-un târziu se hotărî să încerce să adoarmă. Somnul avea să-i risipească temerile şi toate vălurile cu care răutatea omenească acoperise minunea care fusese cândva iubirea ei cea mare.

Se simţea chinuită de oboseală...

Şi o altă voce venea să-i şoptească dulce şi ademenitor, cu chemarea suavă a păcatului: <<eşti obosită... La mine te vei putea odihni... să dormi...Lămpi cu lumină blândă... trandafiri... Şi ferestre deschise spre largul mării....>>

Se trezi ţipând. Se întâmpla ceva care o speriase...

Savary era aplecat deasupra ei şi o scutura cu putere de un umăr, silindu-se s-o trezească din somnul agitat.

- Doamnă marchiză! Doamnă marchiză du Plessis! Treziţi-vă, doamnă, altfel ridicaţi în picioare toată galera! Doamnă du Plessis!

Angelica se ridică în capul oaselor şi se rezemă cu spatele de peretele de scândură a cabinei. Se făcuse noapte. Nu se mai auzeau icnetele vâslaşilor opintindu-se în ramele grele de lemn, ceea ce însemna că aveau vânt bun din spate şi galera mergea cu pânzele ridicate. În tăcerea asta neobişnuită, se auzea totuşi un zgomot ritmic şi neîncetat. Un pas greu şi milităros al cuiva care patrula fără încetare pe punte. Baronul von Nesselhood fără îndoială. Fanalul cel mare abia lumina, semn că baronul se temea să nu atragă atenţia piraţilor care fără îndoială că stăteau la pândă în trecătoarea aceasta îngustă. Un loc strâmt, înghesuit între insula Malta şi coastele Siciliei la babord şi cele ale Tunisului la tribord. Aici era greu să poată trece cineva nevăzut de corsari.

Angelica suspină din greu.

- Mă urmăreşte în vis un vrăjitor, zise ea, parcă dezvinovăţindu-se faţă de Savary.

- Ce bine ar fi să fie numai un vis! răspunse aceasta .

Angelica tresări şi scrută întunericul, încercând să-i desluşească trăsăturile feţei.

- Ce vreţi să spuneţi? Se întâmplă ceva, maestre Savary?

- Mă tem, doamnă, că un pirat curajos ca Rescator nu se poate împăca deloc cu gândul că aţi fugit. Şi sunt convins că n-are în cap altceva decât cum să facă să pună mâna din nou pe dumneavoastră. Cu alte cuvinte, să-şi recupereze bunul.

- Dar eu nu sunt bunul lui! se împotrivi revoltată Angelica.

- Se poate, dar v-a cumpărat. A plătit pentru dumneavoastră preţul unei galere noi cu echipaj cu tot.

- Tot ce se poate. Soţul meu mă va apăra!

Spusese însă cuvintele acestea pe un ton neîncrezător, parcă voind mai curând să-şi facă singură curaj decât să convingă.

Savary rămase tăcut. Un sforăit puternic, al bancherului olandez, fără îndoială, se ridica şi descreştea ritmic.

- Maestre Savary, şopti Angelica într-un târziu, credeţi că.... s-ar putea să ni se întindă o cursă? Am băgat de seamă că aţi rămas foarte

circumspect în privința lui Mohamed Raki, cu toate că aș zice... În sfârșit, ne-a dat atâtea dovezi cu privire la însărcinarea pe care a avut-o din partea soțului meu...

- Da, doamnă, a dat dovezi cu nemiluita.

- Nu-i așa? Cu siguranță că s-a întâlnit cu unchiul său, Ali Mektoub, despre care mi-a spus că e un om forte drept...Altminteri de unde ar fi avut scrisoare scrisă de mâna mea? Și mi-a spus și despre soțul meu atâtea lucruri care demonstrează că-l cunoaște bine. Eu însămi aproape că uitasem multe din ele și mi le-am amintit abia acum. L-a cunoscut bine pe soțul meu. Doar dacă... Ah, maestre Savary, credeți că s-ar putea să fiu victima unei înșelăciuni? Ar fi chiar ceva de necrezut! Să fie la mijloc imagini proiectate de la distanță, prin vrăjitorie? Ceva menit să mă facă să cad în cursa întinsă de cine știe cine? Mi-e frică, maestre, mi-e frică!

- E drept că se pot petrece câteodată și asemenea fenomene inexplicabile, numai că acum n-aș zice că e cazul. Mai curând să fie vorba de o cursă obișnuită, asta da, admit. Dar nu magie sau alte lucruri din astea. Ce nu-mi place mie e că aceste Mohamed Raki prea ne-a dat multe amănunte precise, dar altele nu mai vrea să ne spună, deși ar fi firesc, dacă a stat doi ani în preajma contelui să știe sumedenie de lucruri despre obiceiurile lui, despre felul de a gândi în cutare sau cutare împrejurare... Poate fi vorba și de o lecție bine învățată. Nu știu, s-ar putea să vorbesc cu păcat, dar instinctul îmi șoptește că ceva nu e în regulă. Să vedem. Până nu ajungem la un deznodământ, fie bun, fie rău, nu ne putem pronunța definitiv.

În timp ce vorbea, mesteca îndelung cu lingurița într-o cană de tinichea.

- Beți asta, doamnă. E o doctorie care are să vă facă să vă liniștiți, ca vă puteți odihni mai bine.

- Tot licoare sacră e și asta?

- Nu, răspunse trist bătrânul savant. Știți că nu mai am la mine nici o picătură. Nu m-am îndurat să păstrez un strop care putea înteți incendiul de la Candia.

- Maestre, de ce ați ținut atâta să mă întovărășiți în călătoria asta spre Bôna? Doar știu bine că nu sunteți de acord cu mine, și totuși nu m-ați lăsat singură.

-Puteam să vă părăsesc, doamnă? zise bătrânul ca și cum ar fi reflectat asupra unei chestiuni științifice de maximă importanță. Nu, nu cred că puteam face așa ceva. Prin urmare, iată-mă și pe mine călătorind spre Alger.

- Spre Bôna, vreți să spuneți.

- E același lucru. Chiar dacă la Bôna stăpânesc spaniolii.

- Totuși, creștinii nu sunt la fel de periculoși ca musulmanii.

- Credeți? răspunse Savary, clătinând din cap ca un om care a văzut prea multe ca să se mai ia după aparențe.

Ziua care urmă se scurse anevoie. O zi monotonă, cu vâslit din greu, căci vântul stătuse și singurul mijloc de a înainte rămâneau vâslele maurilor de pe băncile de lemn.

Se întâlniră cu mai multe corăbii, printre care şi cu un mare convoi de nave olandeze, care înaintau grupate strâns, escortate de vase de război cu câte cincizeci-şaizeci de tunuri. Era singurul chip pentru corăbiile creştine să poată naviga fără primejdie în Mediterana. Navigau în forţă, ca o adevărată flotă de război, ceea ce silea pe corsari să se ţină respectuoşi departe, fără să îndrăznească să le taie cale.

Abia spre prânz vântul începu să fie favorabil şi ridicară pânzele. Departe, în zare începu să se profileze o siluetă întunecată şi tulbure.

- E Pantelleria, o lămuri pe Angelica tânărul cavaler de Roguier. Ţine de ducatul Toscanei.

Ar fi putut face escală acolo, dar un vas de război nu trebuie să lase niciodată să i se ghicească intenţiile, mai ales când e vorba de un inamic atât de perfid şi de crud cum erau corsarii musulmani, de la care se puteau aştepta la orice. Cel mai nimerit lucru era să evite orice contact chiar şi cu prietenii, până când aveau să atingă ţinta călătoriei lor.

Vântul începu să bată parcă ceva mai tare, umflând pânzele.

- Dacă ţine tot aşa, poimâine suntem la Bôna, mai zise cavalerul de Roguier.

Insula Pantelleria rămase undeva în urmă şi în faţa lor nu mai aveau decât întinderea nemărginită a mării.

Numai că spre seară se stârni o vânzoleală grozavă. Mergând să ia apă din cisterna de pe punte, bucătarul descoperi că o mână nelegiuită găurise în mai multe locuri doagele zdravene de stejar şi că rezerva de apă dulce nu mai ajungea nici pentru gătirea mesei de seară. Îndată fură luaţi la interogatoriu ajutorul bucătarului şi câţiva băieţi care făceau muncile grele de la bucătărie. Unul dintre ei, un tânăr spaniol cu pielea măslinie şi cu ochi negri ca tăciunii, luat prea tare de ofiţerul care interoga, scoase pe neaşteptate un cuţit şi se repezi să-l spintece. Iar asta spunea multe. Era interzis cu desăvârşire oamenilor de la bord să poarte la ei aşa ceva, în afara cazurilor când făceau anumite lucruri unde era nevoie de un cuţit. Iar băiatul acesta era un simplu auxiliar care nu avea niciodată nevoie să taie ceva la bucătărie, ci doar să care, să spele, să aibă grijă de foc sau să ducă hrana până la băncile deţinuţilor. Fapta era dintre cele mai grave şi primi imediat pedeapsa străveche pe ape: băiatului i se ţintui mâna de catargul cel mare, chiar cu cuţitul care constituia încălcarea reguli, urmând să rămână acolo până a doua zi. O pedeapsă plină de cruzime, dar vechile datini marinăreşti erau necruţătoare cu orice act de indisciplină.

Cavalerul de Roguier veni cătrănit la Angelica.

- Regret că trebuie să vă dau o veste tristă, doamnă, dar cretinul acesta ne-a silit să ne schimbăm planurile. Acum nu mai avem încotro, trebuie să ne întoarcem şi să facem escală la Pantelleria, să ne refacem proviziile de apă dulce. Întâmplarea asta arată că niciodată nu putem fi destul de prevăzători, oricât n-am sili. Băiatul acesta fără îndoială că merita o pedeapsă mai aspră, dar numai vârsta lui crudă l-a făcut pe căpitan să nu-l pună imediat în lanţuri şi să-l instaleze la vâsle, cum s-ar fi cuvenit. Îl lăsam să umble nestânjenit pe corabie, să vină şi să plece după cum îl tăia capul, ne gândeam că e prea tânăr ca să fie periculos. E spaniol, dar pare-se că e dintre moriscos, adică arabi creştinaţi de curând,

deci prea mare încredere nu prezintă. Am fost îngăduitor cu el, iar acum, ca mulțumire, vedeți ce necaz ne-a făcut.

- Și de ce credeți că a găurit rezervorul de apă?

- Știu și eu ? răspunse cavalerul ridicând din umeri, apoi nu mai adăugă nimic.

Galera își schimbase vizibil direcția. Nu se mai îndrepta spre vest-nord-vest, ca până atunci, ci spre sud-vest, lucru de care Angelica își dădea seama după poziția soarelui, care bătea dintr-o direcție aproape opusă.

Pasagerilor li se distribui câte o rație de vin, de foarte bună calitate, care le mai tăia setea, dar echipajul și sclavii de la vâsle cam mârâiau, fiindcă nu se putea pregăti masa de seară.

Se lăsă seara, punând capăt unei zile lungi, fierbinți și anevoioase. Angelica se culcă, dar mult timp nu reuși să adoarmă. Spre miezul nopții ieși pe punte să respire aerul proaspăt al mării și să se bucure de răcoare. În jurul ei domnea întunericul cel mai adânc, fiindcă lumina fanalului, deja slabă noaptea trecută, acum fusese stinsă cu totul. Cerul era în cea mai mare parte acoperit de nori, așa că doar strălucirea palidă a câtorva stele era singura sursă de lumină, o lumină atât de slabă încât Angelica fu nevoită să se orienteze mai mult pe bâjbâite. Galera înainta încet, cu o singură pânză pe care vântul slab nu reușea s-o umfle decât puțin, din timp în timp, și cu un singur rând de vâslași. Ceilalți fuseseră lăsați să se odihnească, în eventualitatea unor situații neprevăzute. Respirația grea, plină de sforăieli, a vâslașilor care dormeau, se auzea limpede, dar nu se vedea nimic. Angelica făcu câțiva pași spre puntea îngustă dintre băncile vâslașilor, sperând că avea să dea acolo de căpitanul Wolf sau de alt ofițer cu care voia să stea de vorbă, dar răsună deodată un zgomot puternic și ciudat, care o făcu să se oprească.

Își dădu seama că zgomotul acela era de fapt o voce omenească, dar care răsuna atât de înfundat și de gutural, încât în prima clipă nici nu-și dăduse seama de asta. Vocea bolborosea ceva pe arăbește, probabil o rugăciune, căci se deslușea numele lui Allah care revenea mereu. Vocea tăcu brusc, apoi, după câteva clipe, începu iar, la fel de neașteptat. Angelica nu putea vedea prin întuneric, dar ghici că nu putea fi decât micul spaniol, rămas arab în fundul inimii lui, care zăcea țintuit de catargul cel mare, cu cuțitul înfipt în palmă. Căută înfrigurată în minte și își dădu seama că nu-i putea da nici apă și nici vin, ea își terminase mica rație primită seara, dar mai avea o bucată de pepene. Se întoarse deci în cabină și veni iute pe punte, îndreptându-se spre catarg, dar o siluetă întunecată i se puse în drum. Era un servant de la tunuri, care îi spuse autoritar să se întoarcă.

- Lasă-mă să trec, se împotrivi ea. Dumneata ești marinar și soldat și nu judec faptele dumitale, dar eu sunt femeie și am un băiat aproape de vârsta lui. Așa că dă-te la o parte.

Omul șovăi, apoi se supuse. Angelica ajunse până la băiețandrul legat fedeleș și cu mâna țintuită de catarg și, mai mult pe pipăite, reuși să-i strecoare în gură bucățele de pepene, bucuroasă să-i poată domoli cât de cât fierbânțeala care i se ghicea după buzele arse și încinse. Îl mângâie pe cap și simți părul aspru și creț, ca al lui Florimond. Mâna

pedepsită se crispa, plină de sânge închegat.

<<Am să-l rog pe baron să-i ridice pedeapsa, e prea cumplită!>> îşi zise ea simţind cum i se sfâşia inima de milă.

Se întoarse, cu gând să-l caute pe căpitan, dar în aceeaşi clipă izbucni o lumină puternică, de un arămiu-roşcat, care imediat îşi schimbă culoarea, apoi iarăşi, de mai multe ori, până se stinse într-o scăpărare multicoloră.

- O rachetă! răsună o voce alarmată.

Tânărul ţintuit o văzuse şi el şi gemu:

- Allah mobarech[*] !

Începu pe dată o forfotă care scoase din amorţeala nopţii toată suflarea de pe galeră. Servanţii de la tunuri şi mateloţii umblau în toate părţile, cu sau fără treabă, aruncându-şi unii altora întrebări alarmate. Ici şi colo se aprinseră câteva felinare oarbe şi începură să răsune comenzile scurte şi aspre ale ofiţerilor.

Angelica se duse într-un suflet să-l trezească pe Savary. Toată agitaţia asta, provocată de o rachetă, îi amintea prea cu putere o altă împrejurare, cea a primei confruntări cu Rescator.

- Maestre Savary, credeţi că s-ar putea să fie vorba şi acum tot de piratul acesta? întrebă ea cuprinsă de o înfrigurare pe care nu şi-o putea explica.

- Doamnă, mă întrebaţi ca şi cum eu aş fi un strateg care cunoaşte totul, numai că eu nu am puterea magică de a mă afla în acelaşi timp şi pe o galeră a cavalerilor de Malta şi pe cea a adversarilor lor. Tot ce vă pot spune pentru moment este că nu numai Rescator, proprietarul dumneavoastră, se foloseşte de rachete, aşa că poate fi vorba de un semnal convenit cu algerienii, cu tunisienii sau cu marocanii.

- Din câte am înţeles eu, racheta a fost trasă chiar de pe galera asta, bâigui Angelica.

- Atunci înseamnă că există la bord un trădător.

Urcară înapoi, cu grijă să nu-i trezească pe ceilalţi pasageri. Galera naviga acum în zig-zag, fără îndoială spre a deruta un eventual inamic care stătea la pândă în întuneric şi ar fi încercat s-o ia în bătaia tunurilor.

Angelica recunoscu vocea cavalerului de Roguier, care se întorcea dinspre prova împreună cu baronul Wolf von Nesselhood.

- Frate, spunea cavalerul, e cazul să ne punem tunicile roşii, de luptă?

- Nu, se auzi pe întuneric vocea baronului, încă nu. Să mai vedem.

- Aţi poruncit să fie aflat trădătorul care a tras racheta? întrebă şi Angelica spre direcţia de unde se auziseră vocile.

- Da, doamnă, dar fără nici un rezultat, Deocamdată trebuie să lăsăm asta pentru mai târziu, acum avem alte urgenţe. Ia priviţi într-acolo, în faţă. Vedeţi?

Undeva departe în faţa lor, se zărea o linie slabă de lumină.

<<Asta înseamnă o coastă sau o insulă>>, îşi zise Angelica.

Numai că linia asta părea că pâlpâie nehotărâtă şi unduia într-un chip prea bizar ca să fie vorba de luminile unei aşezări. Mai curând

---

[*] Allah e mare! (n. aut.)

venea de la nişte ambarcaţii care se apropiau de ei în linie, apoi în semicerc.

- Alarmă! răsună în întuneric ca o trâmbiţă vocea baronului von Nesselhood. Flotă de ambuscadă la prova!

Răcnetele scurte ale ofiţerilor începură să se întretaie şi toţi se repeziră la posturile lor. Tunarii pregăteau pe întuneric tunurile şi mateloţii ridicau de zor arambada, o palisadă înaltă de şase picioare menită să-i ajute la atacarea navelor cu bordurile mai înalte decât ale lor.

Linia de lumină din faţă se descompusese acum în alte lumini, din ce în ce mai numeroase. Îngheţată de frică, Angelica reuşi să numere până la treizeci, apoi se lăsă păgubaşă. În faţa lor se afla o flotă mai numeroasă decât a regelui Franţei!

- Corsarii! gemu ea pierdută.

Cavalerul de Ruguier, care tocmai trecea prin preajmă, o auzi şi se opri răspunzându-i:

- Da, doamnă, dar nu trebuie să vă speriaţi. Nu toate luminile astea înseamnă corăbii, e vorba mai mult de bărci mici, care cu siguranţă că n-au să îndrăznească să ne atace dacă nu sunt sprijinite de galere. Deşi nici prea uşor n-are să fie, fără îndoială, e vorba de o primejdie adevărată. L-am întrebat adineauri pe fratele Wolf von Nesselhood dacă e cazul să îmbrăcăm tunicile roşii de zale cu care ne înfruntăm duşmanii. Nu trebuie să la îmbrăcăm decât în momentul când începe lupta, pentru ca oamenii noştri să ne cunoască. Căpitanul nostru e un vechi lup de mare şi are nevoie să vadă în faţa lui cel puţin trei galere ca să considere că vânatul e destul de gras, ca să merite osteneala. Altminteri de ce să rişte nişte pierderi fără rost?

În ciuda asigurărilor primite, Angelica simţea totuşi că puzderia asta de ambarcaţii, oricât de mici ar fi fost, însemnau o primejdie reală pentru galera lor greoaie în mişcări şi, afară de asta, supraîncărcată. Un roi de viespi care atacă un câine câştigă întotdeauna.

Toate pânzele galerei fură ridicate, cele trei schimburi de vâsle începură să tragă în bubuitul iute al gongului şi în plesnetele necontenite ale harapnicelor şi galera se îndreptă în forţă spre golul din mijlocul semicercului de lumini.

Şi, ciudat lucru, luminile micii flote se depărtau şi ele, parcă temându-se să primească lupta, până se pierdură în depărtare.

<< E prea frumos să fie adevărat>>, îşi zise Angelica.

Dispariţia asta o alarmă mai mult decât începerea luptei. Acum ce avea să mai urmeze?

Galera continuă se înainteze vijelios şi în scurt timp în faţă se profilă o siluetă înaltă şi întunecată. Cei doi cavaleri cercetară imediat harta, ajutându-se de lumina unui felinar orb.

- E insula Cam, zise baronul punând degetul pe un punct al hărţii. Are un golf mic, o trecere foarte îngustă şi plină de stânci, dar cu ajutorul lui Dumnezeu trecem noi de ele. Ne refacem proviziile de apă dulce şi avem şi o poziţie foarte bună ca să respingem atacurile maurilor din Bizerta şi Tunis, fiindcă mi-e teamă că ticăloşii de adineauri s-au dus după ajutoare şi s-ar putea să ne caute. În orice caz, ne instalăm în golf până vedem cum stau lucrurile. Populaţia n-are să ne facă greutăţi, e vorba de câteva colibe de pescari amărâţi care nici nu cred să aibă vreo

puşcă.

Zărind-o pe Angelica cum stătea nemişcată şi tăcută la o parte, baronul îi spuse pe un ton morocănos:

- Să nu credeţi cumva, doamnă, că şade în obiceiul cavalerilor de Malta să dea bir cu fugiţii din faţa necredincioşilor. Numai că deocamdată eu am primit de la Marele maestru ordinul să vă duc la Bôna vie şi nevătămată, aşa că toate celelalte pică pe planul al doilea. La întoarcere discutăm noi altfel cu feciorii ăştia de căţea.

Angelica îi mulţumi fără convingere, simţind o gheară care îi strângea gâtul de frică.

Răsună un ordin scurt şi pânzele fură strânse amândouă, iar baronul trecu al însuşi la cârmă, să conducă galera printre colţii de stâncă ce răsăreau ameninţători din mare în faţa lor.

Se zărea dunga întunecată ca smoala a falezei ce se ridica deasupra apei. Angelica se simţea strivită de îndoieli şi de o frică instinctivă şi pustiitoare. Prea uşor se strecuraseră prin puzderia de bărci care îi pândiseră, prea uşor dăduseră de insula aceasta mică unde puteau umple la loc cisterna de apă, prea uşor nimeriseră golful bine apărat unde se puteau întări în faţa vreunui eventual atac. Era măcinată de presimţiri negre. Raţiunea îi spunea limpede că în Mediterana nimeni nu poate ajunge dintr-o dată direct la ţintă, şi cu toate acestea cea mai mică întârziere i se părea că anunţă o catastrofă şi avea senzaţia că nervii ei, întinşi la maximum, aveau să plesnească asemeni unui arc prea încordat. Gândul îi era numai la remarca lui Savary, aşa că se aştepta la tot ce putea fi mai rău. Ochii îi fugeau în neştire peste petele întunecate din faţă, aşteptând în orice clipă izbucnirea luminii altei rachete. Dar nu se întâmpla nimic din toate astea. Luna se ivi dintr-o dată din nori şi dezvălui peisajul cel mai liniştitor cu putinţă. Galera plutea încet şi sigur spre intrarea golfului, pe ape liniştite în care se reflecta lumina albă şi limpede de sus. În fundul golfului se zărea acum o mică plajă în spatele căreia se ridicau câteva maghernişe amărâte, sub un mănunchi de palmieri şi de măslini, semn sigur al unui izvor de apă.

Cerul începuse să se lumineze de ziuă. Angelica rămase pe punte. << N-am să găsesc curajul pentru somn până nu mă văd la Bôna>>, îşi zicea ea înfrigurată.

Din prudenţă, galera rămânea la intrarea în golf, aşteptând lumina deplină a zilei ca să se aventureze înăuntru. Baronul von Nesselhood cerceta fără încetare ţărmul şi, în lumina slabă a răsăritului, ochii săi îşi încordau toate puterile ca să scotocească orice tufă şi să vadă ce se ascunde după fiecare bolovan de pe ţărm. Cu faţa lui masivă, parcă tăiată în granit, avea aerul unui dulău cumsecade, care însă nu se lasă păcălit şi nu vrea să rămână ceva la voia întâmplării. Imobilitatea asta a lui, care se prelungea la nesfârşit, o fascina pe Angelica. Aştepta ca pe o mântuire ca buzele lui cărnoase să se mişte o dată şi o dată, ridicând astfel îndoiala grea care o sufoca de atâta timp. Dar când avea să se întâmple asta? Nările lui fremătau într-una, de parcă ar fi adulmecat la nesfârşit, în căutarea primejdiei ascunse. Nu se vedea absolut nimic şi totuşi Angelica avea să înţeleagă numaidecât că baronul mirosise înainte de a vedea.

Fiindcă acesta se întoarse spre Henri de Roguier şi amândoi intrară grăbiţi în tabernacol, de unde ieşiră după câteva clipe încheindu-şi tunicile roşii de zale, veşmântul ritual de luptă al cavalerilor de Malta.

- Ce se întâmplă? ţipă Angelica.

Ochii limpezi ai baronului luceau ca oţelul. Mâna îi zbură pe mânerul sabiei, trăgând-o cu o mişcare iute, iar de pe buze se ridică ascuţit strigătul secular de luptă al ordinului său:

- Sarazinii! La arme, fraţi creştini!

Aproape în aceeaşi clipă răsună o bubuitură şi o ploaie de mitralii căzu pe galeră, izbind mai ales pintenul din faţă, pe care îl ciopârţi în mai multe locuri.

Soarele încă nu răsărise, dar se vedea destul de bine. Acum se puteau distinge printre tufişuri gurile tunurilor cu ţevile orientate în jos, spre apa mării. Canonada începu imediat, cu o intensitate de neînchipuit, din câteva zeci de guri de foc. În vacarmul asurzitor, Angelica auzi vocea căpitanului Wolf urlând spre vătafii vâslelor ordinul ca galera să vireze şi să încerce să iasă în larg.

Dacă ar fi înaintat în golf în loc să se oprească prudentă la intrare, galera n-ar mai fi putut face nici o mişcare, ci ar fi fost măcinată pur şi simplu de tirul artileriei corsarilor, fără să se fi putut apăra în vreun fel.

Urletele vătafilor izbucniră turbate şi pocnetele harapnicelor răsunară cumplit, sfâşiind cu sălbăticie spinările maurilor de la vâsle, care încercau să întârzie manevra. Prezenţa coreligionarilor lor îi însufleţea şi îi făcea să rabde orice dureri ca să le înlesnească acestora victoria, dar vătafii maltezi nu ştiau de glumă şi, pe lângă plesnetele acum mustoase, a sânge, si auziră şu bufnituri înfundate ale bâtelor care făceau oasele să pârâie şi răsunară şi două sau trei focuri seci de pistol, pentru cei mai îndârjiţi dintre sclavii de pe bărci. Cu urlete şi cu blesteme, aceştia se opintiră în vâsle, împotriva voinţei lor, şi galera se urni încet, în timp ce servanţii aduceau iute pe punte tunurile de asalt, mai curând nişte bombarde mici, care puteau fi orientate şi în sus. Tunurile galerei nu puteau trage decât pe orizontală, ceea ce nu era acum de nici un folos nimănui.

Matelotii şi cei câţiva ofiţeri se sileau din răsputeri să facă duşmanului cât mai mari pagube cu muschetele, dar erau descoperiţi şi mitraliile care veneau necontenit asupra lor făceau prăpăd. Puntea era deja presărată cu morţi şi cu răniţi şi o încărcătură de mitralii se sparse chiar între băncile vâslaşilor, de unde se auziră dintr-o dată alte urlete, de oameni loviţi de moarte.

Unul din tunari ochi îndelung şi cu atenţie o baterie de sus, cea mai harnică din toate. Lovitura porni şi imediat un negru uriaş apăru din tufe, clătinându-se pe marginea falezei şi prăbuşindu-se în mare. Unul din tunurile ascunse în tufişuri fu săltat puţin de la locul său, semn că lovitura nimerise în plin, iar alţi câţiva inşi o luară la goană pe faleză, părăsind locul atât de bine luat la ochi. Numai că unul din ei se opri ca fulgerat în loc, apoi căzu moale, lovit de un glonţ, în timp ce alt tunar reuşise să lovească în plin încă o baterie ascunsă bine în fundul golfului.

- E bine! răcni cavalerul de Roguier. Să-i lăsăm fără muniţii! Când n-au să mai aibă cu ce trage, tot noi vom fi deasupra!

Numai că toate crestele din jur se umplură ca la o comandă de şiruri nesfârşite de capete cu fețe tuciurii şi cu turbane albe sau fesuri roşii. Urletele izbucniră înspăimântătoare:

- Brčbrč, mena perros* !

Galera fu înconjurată cât ai clipi de nenumărate bărci mici şi iuți, unele cu pânze, cele mai multe numai cu vâsle.

Acestea formaseră noaptea barajul care-i împiedicase spre cursa pregătită cu atâta grijă.

De la primele lovituri de tun, Savary o trăsese pe Angelica după el, la adăpostul iluzoriu pe care îl oferea cabina de scânduri, dar ea nu putuse rămâne departe de lupta dezordonată şi inegală, pe care o urmărea acum cu ochi dilatați.

Musulmanii aveau o superioritate copleşitoare ca număr, făcând să pălească avantajul puternicei artilerii a galerei. Cele douăzeci şi patru de tunuri de la bord nu erau deloc eficace împotriva unui duşman care ataca de la înălțime. Bombardele aduse la iuțeală pe punte loviseră de câteva ori în plin, e drept, dar pagubele făcute duşmanului rămâneau neînsemnate în fața superiorității numerice zdrobitoare a acestuia.

Mai eficace se dovediseră până la urmă trăgătorii de la bord, care făceau adevărate minuni, nimerind de mai multe ori căpetenii ale atacatorilor, uşor de recunoscut după coifurile lor ascuțite. Puşcaşii creştini sperau ca în felul acesta să dezorganizeze atacul, dar numărul corsarilor creştea din ce în ce şi, în frenezia mirosului sângelui, aceştia nu mai luau în seamă pierderile, ci se aruncau în apă, ca o imensă masă neagră încercând să ajungă înot la galeră înainte de venirea pontonierilor lor. Pe apă fuseseră lăsate acum bărci nenumărate ce se apropiau de galeră în bătăi puternice de vâsle, înconjurate de nori de înotători ce duceau pe turbane torțe de răşină aprinse, cu intenția vizibilă de a da foc corăbiei creştine.

Puşcaşii de pe punte îşi îndreptară atunci armele asupra lor şi făcură un adevărat prăpăd. Apa se înroşi imediat, umplându-se de o spumă sângerie. Dar, ca printr-un miracol, în locul unuia răsăreau la loc alți cinci-şase, aşa că în curând, în ciuda muschetelor, galera fu năpădită de acest furnicar omenesc, de bărci întregi sau strivite şi răsturnate şi de un uriaş val viu care urca răcnind, sfărâmând totul în calea lui şi aducând moartea.

Galera începea să semene cu un uriaş pescăruş rănit, asaltat de furnici împotriva cărora nu se putea apăra. Maurii urcau la abordaj răcnind asurzitor:

- Va Allah! Allah!

- Slavă adevăratei credințe! strigă baronul von Nesselhood străpungând cu spada pe primul arab pe jumătate gol care pusese piciorul pe punte.

Numai că acesta fu urmat în aceeaşi clipă de alții şi alții, răsăriți cu duiumul din apele mării. Cei doi cavaleri, înconjurați de câțiva ofițeri, făcură un fel de arici care, atacat din toate părțile, reuşi să ajungă, lovind în dreapta şi-n stânga, până la piciorul catargului mare, unde încă mai

* Predați-vă, câinilor! (n. aut.)

atârna, ca o masă informă, tânărul țintuit pentru trădarea lui.

Peste tot se încinsese lupta corp la corp. Nici unul din asediatori încă nu începuse să jefuiască, se părea că nimănui nu-i stătea gândul la așa ceva, ci doar la-și domoli turbarea cumplită care-i apucase pe toți. Fiecare căuta să ucidă, să-și beregătească pe loc dușmanul, întru slava lui Allah.

Angelica, împietrită de groază, văzu pe unul din cei doi negustori francezi încleștat în luptă cu doi mauri tineri și voinici, formând toți trei un ghem viu, însetați de sânge și de dorința de a ucide. Păreau niște câini turbați care nu mai voiau să știe de nimic.

Numai grupul de la piciorul catargului mare arăta un exemplu de ordine și de disciplină militară. Aici cei doi cavaleri și doi sau trei ofițeri care mai rămăseseră în picioare se luptau ca leii, fără să-și piardă cumpătul și curajul în ajutorul ceresc. În fața lor se aflau două semicercuri cu marginile încărcate de câte un zid de cadavre. Atacatorii erau siliți acum să treacă peste cadavrele acestea ale confraților lor și până și cei mai îndrăzneți se vedeau constrânși să dea înapoi în fața acestei rezistențe la care nu s-ar fi așteptat și cu care nu erau obișnuiți. Deodată răsună o bubuitură apropiată: un maur tuciuriu cu o mușchetă veche, care avusese tot timpul să-și ia ținta la ochi pe îndelete, trase și în aceeași clipă baronul Wolf von Nesselhood se prăbuși fără un geamăt. Cavalerul de Roguier întinse în mod reflex mâna să-l susțină, dar un iatagan fulgeră scurt în soarele dimineții și îi reteză degetele ca pe niște fire de iarbă. Veni o altă lovitură năprasnică și cavalerul se prăbuși pe puntea năclăită de sânge.

Negustorul francez ieșise învingător în lupta cu cei doi mauri și se năpusti valvârtej pe scări în jos, împingând-o pe Angelica în cabina unde se mai găseau celălalt negustor, Savary, bancherul olandez și studentul spaniol, toți dârdâind din toate încheieturile.

- De data asta s-a terminat, gâfâi el aprins, cavalerii au căzut amândoi. Au să ne captureze, așa că repede, cât mai e timp, să ne aruncăm hârtiile și să ne îmbrăcăm în ce zdrențe putem găsi, ca să nu-și dea nemernicii ăștia seama de poziția noastră socială și să ne ceară pe urmă niște răscumpărări pe care să nu la putem plăti. Mai cu seamă dumneata, tinere, urmă el, arătând spre tânărul spaniol, roagă-te lui Dumnezeu și Sfintei Fecioare să nu-și dea lepădăturile seama că ești feciorul unui ofițer spaniol din garnizoana din Bôna, altminteri au să te păstreze zălog și cu prima ocazie, când spaniolii au să taie vreun cap al vreunei spurcăciuni de harap, ăștia au să-i trimită tatălui dumitale taman capul pe care-l ai pe umeri, drept cadou.

Așa că acești domni, fără să se sinchisească de prezența în mijlocul lor a unei doamne, se dezbrăcară la iuțeală, aruncându-și hainele în mare prin hubloul deschis și îmbrăcând niște zdrențe prăpădite pe care le aveau păstrate, ca măsură de prevedere, în bagajele lor.

- Dumnezeule! făcu unul dintre ei, disperat. N-avem nici o rochie de femeie! Doamnă, cu siguranță să hienele astea de mauri au să ghicească neîntârziat că sunteți o persoană de rang înalt. Dumnezeu știe ce sume fabuloase au să vă ceară drept răscumpărare!

- Mie unuia nu-mi trebuie nimic, zise în schimb Savary, care aștepta liniștit la o parte, cu umbrela lui și cu sacul plin de oseminte străvechi.

Întotdeauna când trec prin aşa ceva, domnii aceştia abia se stăpânesc să nu mă arunce în mare, atât de mult îi supără faptul că nu valorez nimic.

- Şi ce să mă fac cu ceasul, cu aurul şi cu inelele? se văicări disperat bancherul olandez, pe care zdrenţele îl strângeau şi abia îl lăsau să răsufle.

- Fă ca noi, domnule, zise unul din negustorii francezi, înghite tot se poate înghiţi! Şi repede, că nu e timp!

Celălalt francez deja înghiţea, cu noduri şi holbând ochii cât pumnul, conţinutul pungii sale burduhănoase, monedă după monedă. Însufleţit de exemplul acesta, tânărul spaniol începu să-şi înghită şi el cele câteva inele, în timp ce bancherul olandez privea contrariat această criză de voracitate.

- Domnilor, zise el plin de demnitate, prefer să le arunc în mare!

- Treaba dumitale, faci ce vrei, icni între două înghiţituri unul din francezi. Aruncă-le şi atunci eşti sigur că ai rămas fără ele. Aşa cel puţin le recuperezi.

- Să le recuperez? Cum asta? se încruntă olandezul, neînţelegând prea bine franţuzeşte.

Numai că în aceeaşi clipă apăru în capul scării un negru înalt şi voinic, cu faţa ca de cărbune încadrată de doi cercei de fildeş sclipitor, care se legănau la fel de ameninţători ca iataganul imens de la brâu. Bancherul fu surprins cu aurul în mână şi asta zădărnici pe loc orice încercare a sa de a trece drept un sărăntoc.

25

După zgomotul asurzitor al luptei, acum domnea pe galeră o tăcere întreruptă numai de gemetele şi vaietele răniţilor.

Pasagerii fură împinşi pe puntea dunetei şi tabloul care li se înfăţişa îi făcu să creadă că sunt pradă unui vis rău.

Patru galere joase, înţesate cu zeci de guri de tun fiecare, cu drapelul roşu cu cap alb al Algerului, intrau în golf una câte una, pătrunzând prin trecătoarea îngustă de la intrare. La pupa celei din frunte se ţinea semeţ un reis-bachi, comandantul acestei mici flote. Pe cap purta coiful lung şi ascuţit, asemănător cu al sarazinilor cu care se războiseră cândva cruciaţii. Când galera ajunse aproape de cea malteză, oamenii săi întinseră o punte pe care reis-bachi trecu dincoace, însoţit de câţiva ofiţeri ai săi, de secundul galerei musulmane, de secretar şi de alţi câţiva, printre care maestrul artileriei şi socotitorul, care făcu o mutră de un cot când văzu cum arăta galera malteză, distrusă aproape în întregime de dobitocii care gândiseră că în felul acesta îşi arătau zelul religios. Şi ce galeră frumoasă! Socotitorul bolborosi câteva ocări la adresa ticăloşilor care prăpădiseră o asemenea minunăţie ca nişte proşti ce erau, după care porunci oamenilor săi să purceadă cu cea mai mare grijă la numărarea bogăţiilor capturate.

Sclavii aflaţi la vâsle fură număraţi primii. Musulmanii fură puşi imediat în libertate, dar ceilalţi, cu laţuri cu tot, fură transferaţi pe galerele învingătoare. Echipajul maltez fu pus imediat în lanţurile rămase libere de la mauri şi turci. Angelica îl văzu trecând pe cavalerul de Roguier, în lanţuri şi el, apoi trei negri voinici cărară pe umeri trupul baronului Wolf

von Nesselhood, pe jumătate mort, plin de răni care sângerau din greu, dar tot în lațuri și el. Apoi pe galeră urcară ieniceri care urmau să ia locul echipajului maltez.

Captivii fură duși în fața comandantului, despre care aflaseră că se numea Ali-Hadji. Acesta nu se lăsă dus de nas de înfățișarea lor jalnică, de oameni care abia dacă au după ce bea apă, ci le cercetă atent mâinile, ca să vadă dacă acestea se potriveau cu afirmațiile lor. Cu siguranță că mâinile bancherului olandez nu arătau a mâini de croitor, mai ales că ceasul de aur bătut cu briliante, pe care căpeteniile și-l trecură cu admirație din mână în mână, spunea și el altceva decât spunea bancherul. Corsarii nu se supărară nici când bancherul refuză plin de dârzenie să-și spună numele și adresa, ba se mai dădu și drept francez, deși accentul lui îl dădea de gol și printre corsari se aflau câțiva care știau franțuzește destul ca să nu se lase păcăliți. Adevărul avea să iasă la iveală în scurt timp, cu mijloace iscusite care nu dăduseră niciodată greș. Cei doi negustori francezi mărturisiră cu mâna pe inimă că erau doi bieți comercianți care rămăseseră mofluzi, adică faliții, și care mergeau să-și încerce norocul unde s-o putea, așa că să-i bată Dumnezeu dacă aveau vreun sfanț sau avere din care să poată plăti cea mai nenorocită răscumpărare.

Învingătorii îi priviră cu zâmbete care arătau că nu credeau o iotă. Repede de tot adevărul avea să iasă deasupra și aici. Răbdare.

Numai că urma Savary. Iar vederea acestuia stârni pe chipurile lor fie expresii scârbite, fie ilaritate. Cei mai puși pe șotii dintre ei se făcură a-l cerceta cu luare-aminte ca pe o marfă de preț, pipăindu-i mușchii fleșcăiți sau examinând-i cu multă băgare de seamă urzeala hainelor lui ponosite. Unul îi desfăcu sacul și conținutul acestuia îi încremeni pe toți, făcându-i să amuțească pe loc. Nimeni nu mai râdea, toți priveau în jur cu aerul unor oameni care caută un loc pe unde să se poată strecura de acolo. Era limpede că oasele acelea le stârniseră o teamă aproape superstițioasă. Până când unul mai tare de înger își veni cel dintâi în fire și anunță cu glas tare că și bătrânul și conținutul sacului puteau fi duși în Alger și oferiți în dar câinilor de pripas. În hohotele asistenței, Savary și sacul său se văzură dați la o parte, ca mărunțișuri fără valoare.

Dar atenția cea mai mare a cuceritorilor se îndreptase de la început spre Angelica. Ochii întunecați ai algerienilor o cercetau cu o curiozitate plină de admirație și de un anumit respect, care o miră. Se schimbară câteva cuvinte scurte și reis Ali Hadji îi făcu semn cu degetul să vină la el.

Un asemenea eveniment, cum era căderea în mâinile corsarilor, nu era deloc rar pentru cei care porneau în călătorie pe mare, așa că nici Angelica nu era luată prin surprindere. Își făcuse din timp planurile ei și luase o hotărâre. Nu avea de gând să încerce să-i păcălească. Nici să le ascundă faptul că era bogată și că a pornit în căutarea soțului ei. Avea să încerce să se răscumpere, oricât ar fi costat răscumpărarea asta nouă. Algerienii nu erau niște jefuitori la voia întâmplării, care să atace din simpla pasiune a luptei. Afacerea acesta a mării era organizată după legi destul de precise. Prada trebuia împărțită între toți, de la sclavii cei mai de preț până la ultimul căpătâi de pânză de corabie. Totul trebuia transformat în bani sunători care se împărțeau între învingători, după legi

şi socoteli respectate cu sfinţenie. În ce privea femeile, mai cu seamă europenele albe, pradă rară şi de mare preţ, lăcomia acestor oameni era de obicei mai mare decât pornirile instinctuale.

Aşa că Angelica îşi spuse cu mândrie numele, numele pe care timp de ani de zile îl ascunsese. Era soţia unui senior francez, Joffrey de Peyrac, care o aştepta la Bône şi care fără îndoială că avea să-i plătească răscumpărarea. Îl trimese la ea pe unul din coreligionarii lor, Mohamed Raki, care trebuia să se afle printre prinşi şi care fără îndoială ar putea întări spusele ei.

Interpretul traducea iute şi reis-bachi asculta cu luare-aminte, numai că nu arăta deloc impresionat. Apoi ceru să fie aduşi musulmanii găsiţi pe galeră. Angelica se temea ca nu cumva Mohamed Raki să fi fost ucis în luptă sau să fie rănit, dat îl văzu teafăr şi îl arătă imediat, drept care reis-bachi porunci ca cel în cauză să fie pus deoparte. Apoi veni rândul prizonierilor creştini. Aceşti fură trecuţi pe bordul uneia din galerele corsarilor şi îngrămădiţi la pupa, unde deja fuseseră înghesuiţi mateloţii răniţi de pe galera malteză.

Cei doi cavaleri, baronul Wolf von Nesselhood şi cavalerul de Roguier, fuseseră aşezaţi jos, cu spatele rezemat de parapet, plini de sângele care le curgea din răni şi pe jumătate morţi. Soarele, aflat acum sus pe cer, bătea fără milă şi îi făcea să sufere şi mai mult.

Angelica se întoarse spre negrul care păzea micul ei grup şi îi spuse pe un ton imperativ că era moartă de sete. Acesta, neştiind ce trebuia, întrebă umil pe reis-bachi, care porunci îndată să aducă prizonierei un ibric de apă proaspătă. Fără să se teamă de reacţiile pe care le-ar fi putut provoca gestul ei, Angelica merse şi îngenunche în faţa baronului von Nesselhood, îi dădu uşurel să bău, apoi îi şterse cu grijă sângele de pe faţa plină de tăieturi de iatagan, în timp ce cavalerul de Roguier, abia mai putând să mişte, bea ceea ce mai rămăsese în ibric.

Căpetenia corsarilor nu făcuse nici un gest de împotrivire. Sclavul creştin care venise cu ibricul se lăsă pe vine şi şopti încet:

- Dacă domnilor cavaleri le poate fi de vreun folos, aflaţi că mă numesc Jean Dillois şi că sunt francez din Martigues. Să ştiţi că Mezzomorte, amiralul Algerului, era informat că mergeţi la Bône şi a pregătit cu multă grijă cursa în care aţi căzut.

- Asta n-avea el de unde s-o ştie, horcăi cu greu baronul, abia putând să-şi mişte buza sfâşiată.

- Ştia, mesire cavaler. Aţi fost trădaţi de cineva, dar nu ştiu ce cine. Dar Mezzomorte ştia.

O lovitură cu latul iataganului căzu brutală pe umerii lui Jean Dillois şi îl sili să se ridice şi să plece cu ibricul spre prova, furişându-se cu paşi umili.

- Am fost trădaţi deci, mai reuşi să articuleze baronul. Aminteşte-ţi de asta, frate, pentru când vei revedea Malta.

Şi ochii lui albaştri se ridicară tulburi spre limpezimile cerului, încercând că cuprindă cât mai mult din minunea de deasupra lui.

- Eu n-am s-o mai văd, horcăi el.

- Nu vorbi aşa frate, protestă cu blândeţe Henri de Roguier, adunându-şi slabele puteri ca să-şi îmbărbăteze tovarăşul. Au mai fost

cavaleri ca noi care au tras la vâsle pe galerele necredincioşilor şi Dumnezeu le-a ajutat pe urmă să se vadă în libertate, având-u-i ei la vâsle pe câinii de păgâni. Astea sunt întorsăturile luptei noastre!

- Eu am de plătit multe... Mezzomorte mi-a jurat moartea... Să mă sfâşie cu patru corăbii...

O expresie de oroare se aşternu pe faţa palidă a tânărului cavaler. Mâna baronului von Nesselhood, cu lanţurile care-i strângeau încheieturile, se aşeză peste a lui şi i-o strânse tăcut, ca într-o rugăminte de pe urmă.

- Adu-ţi aminte de cuvintele mele, frate, rosti el adunându-şi ultimele rămăşiţe de putere. Pentru un cavaler de Malta nu e nici o glorie să moară de bătrâneţe într-o comanderie provincială... Ci să cadă în luptă cu spada în mână, pe puntea corăbiei... Dar adevărata moarte vrednică de un cavaler, aceea e martiriul... martiriul pentru credinţa în Christos!...

Mica flotă ieşise din golful însângerat şi ajunsese în largul mării. Galerele corsarilor, concepute special pentru viteză, erau scunde şi înguste, pentru a nu perturba echilibrul precar al navei. Numai vătafii, negri din Africa sau mauri, alergau într-una pe puntea îngustă dintre bănci, biciuind cu sete vâslaşii creştini. Sclavii şi stăpânii îşi schimbaseră parcă culorile între ei , dar marea rămânea aceeaşi şi primejdiile ei ascunse nu se schimbaseră deloc.

Ali Hadji îşi arunca tot timpul privirile spre Angelica. Nu era greu de văzut că îi stârnise un mare interes şi vorbea tot timpul despre ea cu secretarul său, numai că ei îi era cu neputinţă să înţeleagă ce-şi spuneau. Până când, într-un târziu, Savary reuşi să se strecoare lângă ea.

- Maestre, zise ea înspăimântată, nu ştiu dacă Mohamed Raki are să declare ce ne-a spus şi nouă la Malta. Şi nu ştiu nici ce va zice soţul meu de toate nenorocirile astea. Poate n-are destui bani ca să plătească răscumpărarea. Şi la urma urmei, are să vrea el să-mi sară în ajutor? Mergeam la el şi acum îmi dau seama că nu ştiu nimic precis despre el. Mă gândesc că, din moment ce a trăit atâta timp în Barbaria, se va putea înţelege mai lesne cu răpitorii noştri. Am făcut bine spunându-le cine sunt?

-Eu cred că n-aţi greşit. Situaţia era şi aşa destul de complicată ca să v-o complicaţi şi dumneavoastră. În felul acesta cel puţin aţi obţinut un avantaj, anume acela că, dacă aveţi de-a face cu cunoscători ai legii islamului, veţi fi ferită de păcatul de pe urmă, cum îi zic ei. Coranul interzice unui musulman să cumpere o femeie al cărei bărbat se află în viaţă, căci păcatul adulterului e foarte rău văzut la ei. Dar nu v-am spus ce i-am auzit vorbind adineauri. Reis bachi, când i s-a spus cine sunteţi, a întrebat: <<Va să zică asta e femeia?>> <<Da, asta e.>> <<Atunci înseamnă că am dus lucrurile la bun sfârşit, Mezzomorte şi Osman Ferradji au să fie mulţumiţi de noi.>>

- Şi asta ce poate însemna, maestre?

Dar bătrânul savant ridică din umeri.

În ciuda vântului, soarele revărsa de sus o căldură înăbuşitoare. Angelica, înţepenită din cauza poziţiei incomode, înghesuită pe scândura îngustă şi tare, încerca să-şi apere măcar faţa de văpaia nemiloasă a soarelui. Avea senzaţia că trăieşte un coşmar. Să fie capturată la intrarea

în port! Aşa ceva i se părea o nedreptate strigătoare la cer, care o umplea de revoltă şi de furie neputincioasă. Soţul ei, cel crezut mort şi aflat pe urmă în viaţă, Joffrey, bunul şi dragul Joffrey, se aflase atât de aproape de ea, pentru ca destinul plin de răutate să-i joace renghiul acesta dureros.... Astea toate semănau cu chinurile printre care o fiinţă omenească e silită să rătăcească numai în vis!...

În timpul nopţii, galerele algeriene nu-şi încetiniră deloc mersul. Toate schimburile de vâslaşi lucrau din plin, sub bicele nemiloase ale vătafilor. Corsarii erau grăbiţi. Trecură prin larg prin dreptul Bônei, cu vâslele lucrând din răsputeri. Angelica nu dormea, aşa că-şi dădu seama că aşezarea mare, cu sumedenia de lumini prin dreptul căreia treceau în viteză, nu putea fi decât Bôna la care visase atât. Acolo se afla Joffrey şi ea trecea acum atât de aproape de el fără să-i poată vedea, fără să-i poată transmite un cuvânt. Ce puţin lipsise ca ei doi să se întâlnească din nou!

Apoi simţi cum speranţele îi renăşteau în suflet. La urma urmei, încă nu era totul pierdut. Mai curând era vorba de o întârziere. Amiralul Algerului era un musulman, e drept, dar un renegat de origine italiană, Mezzomorte, care avea să înţeleagă fără îndoială situaţia ei. Ea avea să-i explice cum stau lucrurile şi Joffrey avea să alerge neîntârziat s-o salveze, fiindcă nu era de crezut că nu se bucura de destulă influenţă în lumea acestor blestemaţi de păgâni. Mai mult ca sigur că era şi bogat, destul cât să poată plăti răscumpărarea cerută de acest Mezzomorte şi de ai lui. Amiralul avea să se dovedească om de înţeles, fără îndoială... Da, era născut italian... creştin catolic ca şi ea... Sângele apă nu se face...

Angelica adormi şi i păru tot timpul că aude pasul inegal al lui Joffrey şchiopătând pe dalele de mozaic scump ale pardoselii unui coridor lung. Numai că paşii aceştia nu se apropiau de ea, ci se depărtau, se depărtau într-una, încet dar fără să se oprească. Degeaba îşi încorda ea auzul, paşii se pierdeau în depărtare, până când sunetul lor se stinse cu totul, lăsându-se acoperit de murmurul neîncetat al valurilor mării.

MARELE EUNUC

1

Alba cetate a Algerului se trezea. Soarele aurea cele două bătrâne turnuri spaniole, vestigii ale ocupației iberice care, în secolul trecut, fusese nevoită să se recunoască învinsă în fața turcilor, asiatici a căror putere copleșise oștirile europene. Lumina soarelui atinse vârfurile minaretelor pictate în verde stins sau în cenușiu, minarete înalte și pătrate, în cea mai habotnică tradiție mahomedană, puternice și voluntare, nesemănând deloc cu lumânările suple din Orient. Sali Hassan, pașă al Sublimei Porți, se gândea mereu că tocmai minaretele astea butucănoase, lipsite de orice grație, făceau ca Algerul să i se pară nesuferit. Erau exact imaginea oamenilor de aici, a algerienilor posaci și arțăgoși, gata oricând de orice răzmeriță, și mai ales a acelor reis fanatici, cei mai mulți provenind din rândurile renegaților. Aceștia aduseseră aici, în lenea aromitoare a musulmanilor de viță adevărată, ardoarea, neastâmpărul și asprimea europenilor, mai cu seamă a raselor neastâmpărate și aprige din sud. Andj'Ali calabrezul, Ali Bicin venețianul, Uver flamandul, Soliman, venit din La Rochelle, danezii Simon Dantsat și Eric Jansen, englezii Sanson și Edward, și mai ales lepădătura de Mezzomorte, fiu și el tot al blestematei Calabrii, toți câinii ăștia ar fi trebuit arși de vii. Ei, renegații, ei făcuseră din blânzii musulmani de aici niște șacali și niște rechini care cutreierau acum mările neobosiți în căutarea prăzii și boala asta se luase și la ienicerii preamăritului padișah! El, Sali Hassan, marele pașă al Algerului, puțin lipsise să nu fie ucis anul trecut de propriile lui trupe, fiindcă îi îndemnase pe ieniceri să fie cumpătați și să se mulțumească cu soldele pe care le primeau. Până la urmă fusese nevoit să cedeze și să-i lase pe spurcații ăștia lacomi să se îmbarce voluntari pe galerele algerienilor, încercându-și norocul în expediții de pradă.

Sali Hassan pașa, reprezentantul padișahului aici, la Alger, se mai mângâia la gândul că, la urma urmei, renegații nu făcuseră aici numai rău. Sau, mai bine zis, tot răul cu binele lui. Algerul devenise stăpân aproape absolut pe bogățiile Mediteranei. Și a opta parte din bogățiile aduse de galerele dreptcredincioșilor musulmani nu-i revenea lui, în calitate de reprezentant al sultanului? Și numai Allah știa, în nemărginita lui bunătate, cât era și el de ros de nevoi! Dregătoria asta de pașă nu-i picase din senin, fusese nevoit să și-o cumpere cu peșcheșuri grase. Așa că trebuia să lase la o parte marafeturile astea și să-și intre bine în rol, ca să se chivernisească și să facă ceva avere în scurtul răstimp de trei ani ce-i stătea la îndemână. Să-și plătească datoriile și să adune și ceva parale pentru mai târziu. Dacă Allah avea să-l ajute să nu moară înjunghiat sau otrăvit aici, printre sălbaticii ăștia, avea să se întoarcă la Istambul om bogat și să-și trăiască restul zilelor în belșug, în luxul rafinat și distins de acolo. La urma urmei, Mezzomorte nu face deloc rău dacă echipează într-una galere noi, îi înarmează pe acești reis care fără el nu s-ar descurca

şi îşi instruieşte la sânge trupele şi marinarii. Oraşul acesta nu trăieşte decât datorită lor, corsarilor. Algerul nu are ateliere sau manufacturi şi n-ar avea ce comercializa dacă n-ar fi corăbiile care se întorc mereu pline de pradă. Dacă izvorul acesta de bogăţie ar seca, populaţia ar muri literalmente de foame. Un oraş întreg digeră ce aduc vitejii corsari, altceva oamenii de aici nu ştiu să facă. El însuşi, paşa, lipsit de partea cea mai importantă a veniturilor lui, n-ar mai avea cu ce plăti solda ienicerilor, revolta ar izbucni neîntârziat şi s-ar termina fără îndoială cu moartea lui şi a sfetnicilor pe care-i are în preajmă. Toată ordinea, toate aşezămintele, întreaga existenţă a acestei aşezări uriaşe de o sută de mii de suflete, de la ultimul calic şi până la cel mai bogat, toate depind de piraterie. Şi pentru ca acest stat clădit pe nisip să nu piară, e nevoie de expediţii de pradă, expediţii necontenite, care să fie încununate de succes. Ziua de azi, care acum se ridică, va aduce oare în port galere victorioase, încărcate cu pradă?

Sali Hassan Paşa se linge pe buze când îţi aminteşte de marele galion din Napoli pe care Mezzomorte l-a capturat nu mai departe de săptămâna trecută. Cala gemea de grâu, ca să nu mai vorbim de cele zece mii de perechi de ciorapi de mătase, douăzeci de lădiţe cu fire de aur, zece mii de alte cufere pline ochi cu stofe, să juri că-s brocart şi mai multe nu, apoi şaptezeci şi şase de tunuri, zece mii de ghiulele şi o sută treizeci de captivi, dintre care mulţi oameni de vază, care aveau cu ce plăti răscumpărări grase. Numai că o asemenea baftă nu pică în fiecare zi. Deşi nădejdea nu trebuie pierdută cu una cu două. În asta şi stă de fapt farmecul aparte al vânătorii, în noroc, în felul în care cad zarurile...

Şi paşa se lăsă cu un geamăt de mulţumire pe sofaua din faţa ferestrei joase, cu vedere deasupra mării. Pajii începură să-i înfăşoare augustul cap cu valuri şi valuri nesfârşite de muselină subţire, alcătuind un turban măreţ, în timp ce el, reprezentantul preaputernicului padişah la Alger, ceru luneta lungă de fildeş cu lucrături fine de aur, scrutând apoi marea până în depărtări.

Marea, izvorul de viaţă şi de bogăţie al albului şi strălucitorului Alger...

Soarele a coborât din vârfurile minaretelor, unde muezinii psalmodiază monoton rugăciunile de dimineaţă, şi coboară acum pe acoperişurile plate, care alcătuiesc un fel de terase dispuse după un sistem complicat. Acum se văd apărând pe terasele acestea forme albe şi subţiri. Sunt femeile, care au dormit aici, pe acoperişuri, alungate de căldura înăbuşitoare ce domneşte în încăperi. Au dormit cu faţa la cerul înstelat, ascultând înfiorate freamătul oraşului şi murmurul valurilor mării, întrerupte mereu de lătratul câinilor de pripas sau de hărmălaia ce izbucneşte mereu în temniţele sclavilor creştini, nişte oameni răi şi nesupuşi, câini care nu vor să primească dreapta credinţă în Allah. În orice clipă nemernicii aceştia caută gâlceavă dreptcredincioşilor supraveghetori, care trebuie să-i potolească imediat cu bicele şi cu bâtele. Aşa le trebuie feciorilor de căţea!

Acum e ziuă. Eunucii cu ochii în patru le zoresc pe femei să intre înapoi în sălaşele lor umbroase şi zăbrelite din haremuri, aflate în locurile

cele mai frumoase ale caselor albe şi drepte ca nişte cuburi regulate, dispuse după reguli rigide.

Cele mai frumoase din acestea se află în apropierea ţărmului, deci în partea apuseană a oraşului. E cartierul zis al marinarilor, deşi cei care stau aici rar mai umblă pe mare. Sunt conducătorii, mărimile Algerului, mai toţi purtând titlul de reis, şi alcătuiesc protipendada acestei lumi de piraţi. Taiful, cartierul acesta luxos care geme de bogăţii, e privit cu respect amestecat cu teamă de însuşi paşa Sali Hassan. Aici locuiesc amiralul, cumplitul Mezzomorte, şi atâţia şi atâţia reis, dintre care unii mai ies şi acum pe mare, în incursiuni de jaf, dar cei mai mulţi s-au retras şi digeră tihnit în palatele lor prada adunată timp de o viaţă.

Puţinii meşteşugari care trăiesc la Alger se hrănesc de pe urma marinăriei. Funieri, călăfătuitori de corăbii, dulgheri, negustori de pesmeţi şi de peşte sărat...ocupaţiile locuitorilor nu prea se împacă aici cu munca grea. Comerţul da, aduce câştig frumos şi nici nu te face să osteneşti. Oraşul geme de negustori. Mai ales negustorii de sclavi, cei mai bogaţi din toţi, şi cei ce neguţează mărfurile jefuite de pe corăbii. Ici şi colo vezi câte un ovrei, bijutier sau zaraf, stând turceşte la soare în faţa tarabei mici pe care si-a expus marfa. Bijuterii de tot felul sau parale turceşti, piaştri, ducaţi, pistoli şi fişicuri înalte de scuzi de aur.

Razele soarelui pătrund deopotrivă şi în temniţele sclavilor. Şi nu sunt deloc puţine. Paşa Sali Hassan are temniţele lui, unde îşi păstrează captivii ce-i revin din prăzi, până când aceştia sunt răscumpăraţi de familiile lor de departe. Dacă sunt. De la o vreme, cei ce s-au învechit prea mult sunt scoşi la vânzare sau dăruiţi servitorilor credincioşi. Mai mare decât a lui Sali Hassan e temniţa lui Ali-Rami, şi tot mare e şi cea a lui Corlurlis, grecul renegat care a strâns averi nenumărate. Temniţa sclavilor publici e cea mai murdară şi mai plină de păduchi din toate, aşa că aici, la Beilic, în dosul cazărmii ienicerilor, mai în fiecare zi moare câte un sclav în puterea vârstei sau chiar în floarea tinereţii. Mai bine o duc sclavii lui Ali Arabadji, din temniţa de lângă moscheea cea mare. Acesta îi hrăneşte bine şi-i pune la muncă. E printre puţinii arabi din Alger care cultivă pământul din afara oraşului. Sclavii lui sunt sănătoşi şi puternici şi vătafii folosesc rar biciul. Lucrul de necrezut, care-i face pe cei din oraş să-l privească chiorâş: Ali Arabadji îşi tratează sclavii, chiar şi pe câinii de creştini, ca pe oameni. Din cauza asta i-a ieşit numele că nu e un dreptcredincios adevărat, deşi şi tatăl lui, şi bunicul şi tot neamul lor se închinaseră cu străşnicie la Allah.

Pe rogojinile lor sau pe paturile de scândură groasă, nedată la rindea, sclavii se trezesc şi chipurile li se posomorăsc dintr-o dată la vederea aceluiaşi tablou ştiut de atâta timp. Au visat peste noapte la cerul cenuşiu al Angliei sau al Normandiei, la podişurile spaniole dominate de roşul argilei, sau la livezile de măslinii ale Italiei. Aceşti feciori de căţea, care nu cunosc dreapta învăţătură a lui Allah, deschid ochii şi dau de pereţii jilavi şi goi ai temniţei, pe care arabii o numesc baie. Asta fiindcă la început, când algerii s-au apucat de negoţul cu sclavii, îşi închideau captivii în încăperile folosite drept baie. Cum însă acest comerţ a început repede să prospere, nici o baie din cele existente nu era în stare să cuprindă zeci şi sute de oameni, aşa că au fost construite băi anume

pentru aceştia. Astfel numele s-a păstrat pentru noile construcţii, ridicate toate după acelaşi tipic: o curte interioară, înconjurată de o galerie şi de nenumărate uşi, uneori un etaj sau două şi cam atât. Toate ferestrele, mici cât pumnul, dau numai spre curtea interioară, deşi multe încăperi n-au ferestre, nici chiar aşa, mici. Pentru câinii de creştini, baia e bună oricum, toată lumea ştie că la ei acasă stau în deşert şi nu ştiu să-şi ridice case. Pentru ei e chiar un noroc că au venit aici, într-o ţară islamică, unde să se mai civilizeze. Dar scârnăviile astea care se închină la Christos nu sunt mulţumiţi de odăile în care stau. Cincisprezece sau douăzeci de inşi într-o odaie li se pare prea mult. Fireşte, dacă la ei în ţară nici case n-au şi sunt învăţaţi să doarmă sub cerul liber! Aici au şi rogojini, ticăloşii, ce n-au văzut de când sunt ei, ba chiar şi paturi de scândură, culmea luxului pentru nişte feciori de căţea. E drept că nu şi-a dat nimeni osteneala să le dea la rindea, fiindcă de unde să găseşti un dulgher care să aibă rindea şi să ştie să lucreze cu ea, dar orişicând, confortul de aici e mai presus de ce visau ei. Câte unii şi-au mai meşterit paturi ca să nu mai doarmă pe rogojină, ba chiar s-au arătat destoinici la făcutul blidelor sau al străchinilor de pământ ars. Au aşadar din ce să mănânce, dar nu e de datoria stăpânului să le şi umple blidul. Sclavul are în fiecare zi două ore în care să-şi agonisească propria lui hrană. Treaba lui cum, dar stăpânului n-are voie să-i spună că e foame. Asta ar mai lipsi, un dreptcredincios să hrănească de pomană nişte câini de creştini!

Vătaful îi zoreşte pe sclavi să iasă afară, la muncă. De cele mai multe ori acest folositor slujbaş e un renegat care vorbeşte cam toate limbile obişnuite în această parte a lumii. Locurile acestea de vătaf sunt foarte căutate, fiindcă înseamnă oboseală puţină şi câştig frumos. Treaba propriu zisă o fac ajutoarele lui, fiindcă el n-are altceva de făcut decât să vegheze la o anumită disciplină în baie, să nu îngăduie murdărie în odăi şi pe galerii şi să poruncească o date pe săptămână ca pereţii să fie daţi cu var. Mai are grijă să numere în fiecare seară sclavii, ca să se încredinţeze că nu lipseşte nici unul şi înştiinţează pe stăpân de fiecare dată când se întâmplă să moară careva din ei. Tot vătaful, dacă stăpânul vrea să echipeze o galeră cu vâslaşi, alege pe cei mai zdraveni şi hotărăşte pentru fiecare locul pe banca îngustă de lemn, stabilind totodată şi schimbul în care va trece la vâsle. Atunci lucrurile sunt ceva mai complicate, fiindcă vătaful trebuie să cerceteze în amănunt pe fiecare, ca să vadă de nu e cumva bolnav, după care tot el trebuie să supravegheze punerea lor în fiare. Înainte de asta, toţi sclavii sunt raşi pe peste tot, ca să nu aibă nici un fir de păr care să adăpostească păduchii, şi sunt îmbăiaţi zdravăn, să nu ducă cumva cu ei pe corabie boli molipsitoare neştiute. Tot vătaful le împarte acum câte cinci măsuri de pânză groasă, din care fiecare îşi meştereşte cum poate câte un rând de nădragi şi câte o cămaşă. E singura împrejurare în care stăpânul catadicseşte să desfacă baierele pungii pentru sclavii lui. Atât.

În băile din Alger găseşti toate naţiile cu putinţă. Italianul subţire şi viclean stă umăr la umăr cu rusul vânos şi aspru. Spaniolul fudul şi răzbunător priveşte cu dispreţ spre englezul care se lasă prea lesne cuprins de dorul dulcelui lui cămin. Francezul iute şi gălăgios nu se împacă deloc cu neamţul taciturn, iar grecul stă umil la o parte şi aruncă priviri furişe,

străin în lumea asta de creştini care-şi zic creştini, care se închină la Christos, dar îşi fac cruce taman de-a-ndoaselea mai mare păcatul, ptiu! Catolici, luterani, calvinişti, puritani, ortodocşi şi hughenoţi, toate ramurile şi rămurelele arborelui creştinătăţii se adună aici, în temniţele Algerului, unde prinţul şi lacheul dorm pe aceiaşi rogojină iar negustorul şi comandantul cutărui corp de armată mănâncă împreună dintr-un blid. Tichiile de lână şi nădragii soioşi şi zdrenţuiţi se amestecă cu sutanele şi cu robele de postav, cu bolerourile brodate şi cu vestele pline de înflorituri din Albania sau din însorita Italie. Temniţa nu mai cunoaşte diferenţele de acasă care aici rar se mai fac simţite.

Lumina zilei a cuprins acum de-a binele oraşul alb. Lângă poarta Bab-Azoum descoperă un zid înalt, în care sunt fixate de-a lungul nişte cârlige uriaşe, ca nişte ace de pescuit, cu vârfurile ascuţite ridicate în sus. Cârligele acestea sunt tortura practicată cu cea mai mare plăcere de algerieni. Pacientul e aruncat de sus, de pe zid, şi cade în vârfurile ascuţite, care oricum tot îi nimeresc o parte oarecare a corpului. Acum, în lumina limpede a dimineţii, două trupuri agonizează, cu pântecele sfâşiate şi cu măruntaiele revărsându-se într-o năclăială de sânge. E pentru a treia oară că cei doi nefericiţi apucă în locul acesta răsăritul soarelui. În jurul lor aud fâlfâitul leneş al aripilor pescăruşilor. Doar îi aud, fiindcă de văzut nu-i pot vedea. Nu mai au cu ce.

Pescăruşii le-au ciugulit deja ochii.

2

Pentru galerele ce veneau din larg izbitoare fu mai ales liniştea. Nu se mai auzea decât plescăitul din ce în ce mai slab al etravei în apa care se liniştea treptat.

Angelica îşi îndreptă gâtul amorţit de poziţia chinuită în care stătea de atâta timp şi văzu privirile baronului Wolf von Nesselhood aţintite undeva în faţă .

- Algerul... murmură el slab.

Încet-încet începură să se audă zgomotele oraşului. Rumoarea grea şi stăruitoare, ca un mârâit înfundat, vocea alcătuită din mii şi mii de voci străbătea întinderea apei şi ajungea slabă, apoi din ce în ce mai puternică, până pe bordul galerei care se îndrepta spre port în bătăi ritmice de vâsle.

Apoi, între două diguri străjuite de turnuri crenelate, oraşul îşi făcu apariţia, alb şi sterp, parcă lipsit de viaţă.

Galera comandantului pătrunse prima în port, trăgând după ea, prin valuri, flamura Ordinului Cavalerilor de Malta. Flamura acesta, care mereu îi făcea pe corsari să fugă încotro vedeau cu ochii, fusese în sfârşit învinsă, umilită, târâtă acum prin apa sărată a mării, într-un triumf pe care corsarii nu-l puteau savura îndeajuns.

Pavilionul din lamă aurit al lui reis Ali Hadji, înfipt mândru în vârful catargului, domnea cu semeţie asupra unei mulţimi de panglici multicolore care fluturau vesele în vânt. Flamura roşie cu cap alb şi cea verde , cu semilună, steagul Profetului, erau larg desfăşurate, în semn de victorie. Galera din frunte, a comandantului, trase o lovitură de tun, la care tunurile

din fort răspunseră în semn de salut faţă de învingători. Mulţimea se aduna în grabă pe cheiurile portului, cu ţipete ascuţite de bucurie. Prada bogată însemna hrană şi belşug în Alger.

Captivii fură daţi jos pe chei, mai întâi cei doi cavaleri de Malta, în tunicile lor roşii de luptă, care stârniră un urlet de entuziasm şi de cruzime feroce în mulţime. Câinii de închinători ai lui Christos primiseră de la Allah răsplata pentru necredinţa lor şi acum iată-i în mâinile dreptcredincioşilor! Apoi fură coborâţi marinarii şi soldaţii, iar la urmă călătorii. Angelica fu pusă de la început la o parte, sub paza unui grup numeros de ieniceri înarmaţi până în dinţi.

Ceilalţi, puşi în lanţuri doi câte doi şi escortaţi de echipajul triumfător al corăbiei corsarilor, dură împinşi de-a lungul rampei şi duşi spre jemina, locul unde se găsea palatul lui Sali Hassan paşa, care avea dreptul, în calitatea lui de guvernator şi de reprezentant al preamăritului padişah, să-şi aleagă cel dintâi partea din pradă.

Mulţimea continua să se înghesuie din toate părţile, întărâtată şi dornică de sânge. Un ţipăt ascuţit şi neîntrerupt, tânguitor şi parcă nepământean, se ridica din oceanul acesta de haine albe şi feţe tuciurii care rostogoleau ochi cumpliţi. Ici şi colo se zăreau chipurile mai palide ale sclavilor creştini, bărboşi şi cu hainele ferfeniţă, care vorbeau în toate limbile. Îşi strigau cu disperare numele, în speranţa că în echipajul acesta nou capturat se aflau şi compatrioţi care să le poată da veşti despre familiile lor de acasă.

- Eu sunt Jean Pragus, din Colliure!... Îi cunoaşte cineva de aici pe ai mei?

- Din Sčte e cineva? Pe mine ma cheamă Robert Toutain, din Sete...

Ienicerii turci, cu pleoapele mijite a pândă, plesneau cu vinele de bou captivii aduşi acum şi pe sclavii creştini care se apropiau prea tare de convoi şi loviturile lor cădeau la întâmplare, însângerând feţe şi umeri care trebuiau învăţaţi de pe acum cu supunerea, în timp ce soarele îşi revărsa văpăile ucigătoare asupra Algerului, făcând nefericiţilor o primire din cele mai ostile cu putinţă. Sub cerul încins ca o perdea de foc se afla iadul...

Angelica fu dusă pe alt drum, la batistan. Aici fu instalată imediat la etaj într-o odaie întunecoasă, deşi pereţii erau proaspăt văruiţi. Ameţită de tot ce i se întâmpla, se ghemui speriată într-un colţ, ascultând larma nebunească ce răzbătea de afară.

Nu după mult timp, perdeaua de la uşă se ridică şi în odaie intră o femeie bătrână, cu faţa măslinie şi zbârcită ca un hrib.

- Pe mine mă cheamă Fatima, zise ea în franţuzeşte, zâmbindu-i cu prietenie, dar aşa îmi spun numai arabii. Creştinii îmi zic pe numele de acasă, Mireille. Sunt provensală de neamul meu. Slujesc aici, pe lângă sclavele tinere.

Femeia adusese două plăcinte cu miere, apă îndulcită şi amestecată cu ceva acrişor, şi un pătrat de dantelă pentru pus pe faţă, ca s-o apere de bătaia prea puternică a soarelui. O măsură de prevedere ce venea niţeluş cam târziu, Angelica îşi simţea toată faţa o văpaie şi pe frunte avea nişte mâncărimi cumplite. Ar fi vrut mai ales să se poată spăla. Rochia i se mototolise şi mirosea urât, plină de apă sărată care se uscase

şi lăsase duhoarea aceea de putreziciune, la care se adăugau şi petele cleioase de smoală de pe scândurile galerei.

- Am să te duc la baie, dar după ce se vând ceilalţi sclavi, zise bătrâna Mireille-Fatima. Trebuie să mai ai răbdare, fiindcă vânzarea se face numai după rugăciunea Ed Dohor.

Angelica o înţelese acum mai greu, fiindcă bătrâna începuse să vorbească în franco, un limbaj amestecat folosit de sclavi şi cuprinzând cuvinte spaniole, italieneşti, franţuzeşti, turceşti şi arabe.

În curând o dădu iar pe franţuzeşte. Era limba ei maternă şi o vorbea cu plăcere. Povesti că era de fel dintr-un sat de lângă Aix-en-Provence şi că la vârsta de şaisprezece ani, intrase în slujba unei înalte doamne din Marsilia. Aceasta plecase după un timp să-şi întâlnească bărbatul, care se afla la Napoli, şi o luase cu ea şi pe Mireille, numai că pe drum fuseseră capturate de corsari. Mica slujnică negricioasă şi fără vino-ncoace fusese vândută pe câţiva ţechini unui sărăntoc, în timp ce doamna, o femeie frumoasă ca o zână, ajunsese în haremul unui bei.

- Mare noroc a mai putut să aibă doamna, stăpâna mea! oftă biata bătrână. Măcar că, dacă stăm să ne gândim...

Cât despre ea, îmbătrânită înainte de vreme şi rămasă, colac peste pupăză şi văduvă, mai ciugulea câţiva gologani chinuiţi venind aici la batistan, unde îngrijea de noile captive, aşa că îşi scotea în felul acesta o pâine amărâtă ca vai de capul ei. Negustorii, dornici ca marfa pe care o scoteau la vânzare să arate cât mai bine, o puneau să le spele frumos pe sclavele ce urmau să fie urcate a doua zi pe estradă, să le pieptene, să le ungă pielea cu alifii care să le frăgezească tenul şi mai ales să le încurajeze. Asta era lucru cel mai important pentru aceste biete nefericite, adeseori ajunse într-o stare de plâns din cauza drumului de pe mare şi mai cu seamă din cauza noilor condiţii, cu care nu se puteau obişnui.

- Să ştii că-s tare mândră că m-au pus taman pe mine să am grijă de tine! Tu eşti franţuzoaica pe care a cumpărat-o Rescator cu treizeci şi cinci de mii de piaştri, nu-i aşa? Şi ai şters-o imediat după aia, aşa e? Mezzomorte s-a jurat pe barba Profetului că pune mâna pe tine înainte să apuce Rescator să te înhaţe din nou...

Angelica o privea cu ochii măriţi de oroare.

- Asta nu se poate, îngăimă ea. Mezzomorte ştia unde eram eu? De unde putea el să ştie asta?

- Cum să nu ştie? Păi e ceva pe lumea asta să nu ştie el? Ştie tot ce se află pe faţa pământului, are iscoade în toate părţile. A înarmat expediţia asta anume ca să te captureze pe tine, el şi cu Osman Ferradji, marele eunuc al sultanului Marocului. Osman Ferradji a venit încoace tocmai ca să caute femei albe pentru stăpânul lui.

- Şi de ce m-au vrut tocmai pe mine?

- Cum de ce? Fiindcă s-a dus vestea despre tine că eşti cea mai frumoasă sclavă albă din toată Mediterana.

- Ah! Ce bine ar fi fost dacă eram urâtă! strigă Angelica frângându-şi cu disperare mâinile. Să fi fost diformă, slută, o pocitanie...

- Adică aşa ca mine, încuviinţă înţeleaptă bătrâna. Când am picat în mâinile lor, aveam optsprezece ani şi nişte sâni cât toate zilele. Mai eram şi niţeluş şchioapă de-un picior... Cine să dea banii pe mine? M-a

cumpărat un amărât de olar, care toată viaţa lui n-a avut niciodată bani să-şi mai cumpere încă o nevastă, aşa că a fost doar bărbatul meu. Şi uite că tot răul cu binele lui. Dacă eram vreo frumuseţe şi ajungeam într-un harem, aveam parte de bărbat o dată la lună, dacă nu chiar mai rar. Aşa, măcar ştiu că omul meu nu l-am împărţit cu nimeni. Nouă, creştinilor, nu ne place să ne împărţim bărbaţii cu alte femei.

Angelica îşi trecu ameţită mâna peste frunte. Începea s-o doară capul şi toate i se învălmăşeau în minte.

- Tot nu reuşesc să înţeleg. Cum au putut ei întinde cursa asta?

- Drept să-ţi spun, nu ştiu nimic precis, doar ce-am auzit şi eu că se vorbeşte. Cică Mezzomorte l-a trimis la tine la Malta pe sfetnicul lui cel mai de încredere, Amar Abbas, care te-a momit să te îmbarci pe o galeră şi s-o iei pe drumul pe care te îndemna el. Aşa că Mezzomorte te aştepta pregătit. N-aveai cum scăpa.

Angelica clătină din cap, parcă fiindu-i frică să înţeleagă.

- Nu se poate... N-a venit la mine nici un Amar Abbas... Numai un vechi slujitor de-al bărbatului meu, unul Mohamed Raki...

- Vezi? Ăsta era, Amar Abbas.

- Nu se poate!

- Păi dacă îţi spun! Omul ăla care a venit la tine, de zici că a fost slujitorul lui bărbatu-tău, nu era un berber cu barba rară şi spălăcită?

Angelica nu mai era în stare să mai rostească un cuvânt.

- Adică, ia stai niţel, mai zise bătrâna, că altceva mi-a dat prin cap... Mai adineauri l-am văzut pe Amar Abbas cum şedea de vorbă cu cineva chiar aici, în curtea batistanului. Mă duc repede să văd dacă mai e acolo şi ţi-l arăt, să-mi spui dacă e tot ăla de care zici tu.

Şi Mireille-Fatima ieşi, întorcându-se după câteva clipe cu un văl mare pe care-l ducea pe braţ.

- E tot acolo, hai repede. Pune asta pe faţă, să nu ţi se vadă decât ochii. Fii atentă, acoperă-te bine, că altfel e vai şi-amar!

Angelica o urmă pierdută de-a lungul galeriei acoperite care înconjura tot etajul. De pe galeria asta puteau privi în curtea largă şi pătrată a batistanului.

Începuse vânzarea. Sclavii cei noi erau înfăţişaţi goi cumpărătorilor, care-i studiau cu atenţie. Trupurile albe şi cu pielea catifelată ale europenilor îngrămădiţi pe estradă păreau o pată în mulţimea de djellaba albe, de caftane portocalii, roz sau verde stins, de turbane multicolore ce înfăşurau strâns chipurile tuciurii ale maurilor şi de imensele alcătuiri de muselină, cât nişte dovleci, de pe capetele cu feţe măslinii ale turcilor. În dreapta, pe perne îmbrăcate numai în mătăsuri şi catifele brodate cu fir de aur, stătea măreţ căpetenia ceauşilor, ceauş-aga, mai-marele poliţiei din Alger, iar lângă el cei din taif, aristocraţia acestui cuib de jefuitori, vechi corsari musulmani sau renegaţi îmbogăţiţi în zeci de expediţii norocoase, care se bucurau acum în tihnă de bogăţiile strânse de-a lungul anilor şi gustau plăcerile alese ale haremurilor lor, mereu îmbogăţite cu sclave proaspete, sau ale palatelor lor somptuoase din afara oraşului, unde sute şi mii de sclavi trudeau din greu pe plantaţiile de măslini, de portocali sau de dafini.

Tot acolo se aşezase şi un ulik al paşei, adică un om de încrederea

care-i administra averea, reprezentând aici stăpânirea.

- Uită-te acolo, zise Mireille-Fatima, îl vezi? Bărbatul acela care vorbeşte acuma cu ulik-ul...

Angelica îşi încordă privire şi recunoscu, sub turban, chipul lui Mohamed Raki.

- Da, el e, zise ea.

- Păi vezi? Nu-ţi spuneam eu? Ăsta e taman Amar Abass, sfetnicul cel mai de credinţă al lui Mezzomorte!

- Nu! Nu se poate! gemu înnebunită Angelica. Doar mi-a arătat topazul şi scrisoarea!

Tot restul zilei rămase ca ameţită, încercând să înţeleagă ce se întâmplase. Savary avusese în orice caz dreptate să se arate neîncrezător faţă de trimisul berber. Unde era acum Savary? Nici măcar nu se gândise să-l caute din priviri în adunătura aceea jalnică de sclavi scoşi la vânzare. Îşi dăduse seama doar că cei doi cavaleri de Malta, baronul Woff von Nesselhood şi contele Henri de Roguier, nu se aflau printre ei. Dar de Savary uitase cu totul şi acum se simţea cuprinsă de remuşcări la gândul că îi păsa atât de puţin de soarta lui.

Încetul cu încetul larma batistanului începea să se stingă. Cumpărătorii plecau pe la casele lor, luându-şi sclavii nou cumpăraţi. Ce s-o fi întâmplat cu bancherul olandez? Avea să învârtească în seara asta roata puţului în curtea cine ştie cărui maur tuciuriu, care să-i tragă din când în când câte un bici, ca să-l mai înviroreze. Noaptea se lăsa peste albul Alger...

Tăcerea şi întunericul începeau să stăpânească pretutindeni, în afara unui loc care rămânea luminat de lămpi cu ulei şi de unde răzbătea până la batistan o rumoare surdă.

Angelica se întinsese pe divanul scund şi larg iar Mireille-Fatima se culcase şi ea pe rogojina întinsă pe jos. Simţind că Angelica se tot foia tot timpul, neputând să doarmă, bătrâna spuse în şoaptă:

- Auzi şi tu? Gălăgia asta vine de la Taverna Băii...

Şi o lămuri că acesta era numele unui loc aparte din cetate cea dreptcredincioasă a Algerului unde vinul şi rachiul curgeau în valuri. Aici veneau seara sclavii să-şi cheltuiască cei câţiva bănuţi câştigaţi peste zi, dându-i pe ceva mâncare şi mai ales pe băutură, aici veneau cei bolnavi, ca să se lase doftoriciţi de alţi sclavi europeni care se pricepeau la aşa ceva. Doctorii arabi nu se atingeau de trupurile unor câini de creştini, le era scârbă şi se temeau ca nu cumva Allah să le ia darul de tămăduitori cu care îşi câştigau pâinea. Aici, în taverna asta jegoasă şi urât mirositoare, lămpile cu ulei fumegau până la ziuă, fiindcă aici stăteau la taifasuri nesfârşite sclavi din toate colţurile lumii şi se istoriseau lucrurile cele mai neauzite. Danezii şi marinarii din Hamburg povesteau despre vânătorile de balene de pe coastele Groenlandei şi ale Islandei, care începeau la vremea când lunga noapte polară, de şase luni, lăsa locul zilei. Olandezii îşi istoriseau călătoriile în Indiile răsăritene, în Japonia şi în China, spaniolii îi lăsau pe toţi cu gura căscată înfăţişându-le bogăţiile de basm din Peru sau plăcerile neînchipuite de care se putea bucura un muritor ajuns în Mexic, francezii vorbeau despre Terra.Nova, Canada sau Virginia...

Fiindcă aproape toţi aceşti sclavi erau oameni ai mărilor...

A doua zi, Angelica fu din nou scoasă din odaia ei şi dusă în port, unde, pe digul lat de bolovani se găsi dintr-o dată în faţa lui reis-bachi Ali-Hadji, care era înconjurat de o suită de băieţandri îmbrăcaţi doar cu câte o pânză uşoară de mătase care le acoperea şoldurile, dar care purtau toţi la brâu, mai bine zis în nodurile bucăţilor de ţesătură, câte un cuţit. Vestimentaţia lor era completată de turbane galbene, ceea ce le dădea un aer de sălbăticiuni vioaie şi aprige. Cei mai mulţi erau mauri sau negri africani, dar printre ei erau şi câţiva a căror piele nu era închisă decât din cauza soarelui, iar unul din ei, cu ochii albaştrii ca cerul, era de bună seamă nordic, în ciuda feţei bronzate.

Toţi o priveau cu un aer în care se amestecau dispreţul, aroganţa şi o ură pe care nu căutau să şi-o ascundă. Angelica avu senzaţia că nimerise printre nişte puiandrii de fiare sălbatice, de tigrii răi şi cruzi, pe lângă care corsarul arab, om în puterea vârstei, părea de-a dreptul o întruchipare a cumsecădeniei.

La baza digului se legăna uşor un caic. Zece vâslaşi în laţuri, cu părul auriu-roşcat, ruşi fără îndoială, ţineau vâslele, gata să înceapă să tragă, sub supravegherea unui ceauş turc înarmat cu un harapnic zdravăn, care aştepta impasibil, cu braţele încrucişate. Unul din băieţandri sări ţopăind sprinten, ca un acrobat, până la pupa şi se instală la cârmă.

Angelica se aşeză şi ea, sub privirile obraznice ale celorlalţi băieţi, care se plecau peste bord de parcă ar fi căutat ceva în apă, asemeni unor cormorani uriaşi.

Unde avea s-o ducă acum caicul? Nu la ţărm, n-ar fi avut nici un rost, ci undeva în larg. În bătăi puternice de vâsle, caicul înainta iute ca o rândunică pe crestele valurilor spre un promontoriu stâncos care se înălţa deasupra apei în faţa lor. Dintr-acolo se auzeau pocnituri surde de muschetă, cărora le răspundeau mereu răpăiturile seci ale pistoalelor.

- Unde mergem? întrebă ea.

Nimeni nu se osteni să-i răspundă. Unul din băieţi scuipă din răsputeri spre ea, dar n-o nimeri, iar când reis-bachi îi spuse ceva pe un ton aspru, rânji obraznic şi nu răspunse nimic. Lichelele astea păreau a nu şti de frica nimănui.

Deodată, foarte aproape de caic, câteva gloanţe căzute în apă împroşcară cu stropi grei care plescăiră lipicios, făcând-o pe Angelica să tresară speriată şi să privească atentă chipurile celorlalţi, pândindu-le reacţiile. Reis-bachi nici nu clintise, dar văzând privirile speriate ale Angelicăi, îi adresă un surâs blând şi liniştitor, făcând un gest ca şi cum ar fi invitat-o să asiste la un spectacol cum nu sunt multe. Îndată cârmiră pe după capul promontoriului şi li se dezvălui o scenă neaşteptată. O încleştare între două tabere marine. O felucă scundă, cu două catarge, plină de creştini bărboşi, înarmaţi cu săbii şi cu puşti, şi un roi de tineri musulmani cu turbane galbene, care veniseră înot până la felucă, aruncându-se, după cât se părea, de pe câteva bărci ce se aflau mai încolo, şi se sileau acum din răsputeri s-o ia cu asalt. Se scufundau tot timpul, apărând după aceea în alt loc, mai prielnic, se cocoţau ca maimuţele, tăiau funiile sau se

luptau cu mâinile goale împotriva echipajului de pe felucă, ferindu-se cu o agerime de necrezut de loviturile acestora şi biruindu-i până la urmă în lupta corp la corp.

Din înaltul dunetei, un bărbat îndesat, cu o djellaba scurtă şi cu turban tot galben, încadrat de doi paji plini de sus până jos de fireturi aurite, urmărea cu atenţie această demonstraţie, de a cărei reuşită nu părea prea mulţumit. Din când în când punea mâna pe portavoce şi revărsa un potop de sudălmi şi înjurături în arăbeşte, franca sau italieneşte, la adresa nătărăilor de băieţi care se lăsau aruncaţi peste bordul felucii sau care, răniţi şi sleiţi de oboseală, pregetau să pornească din nou la atac.

Băieţii din caiac rămaseră extaziaţi la vederea acestei lupte. Grăbiţi să ia şi ei parte cât mai repede la o asemenea demonstraţie de bărbăţie, se aruncară în apă ca o ceată de broaşte şi porniră să înoate iute spre feluca din faţa lor. Până şi vâslaşii, furaţi de spectacol, îşi încetiniseră ritmul, dar câteva lovituri de harapnic bine ţintite îi înviorară dintr-o dată. Caicul zvâcni înainte şi în scurt timp ajunse la pupa felucii.

- Io sunteam Mezzomorte el însuşi, zise bărbatul cu un puternic accent italienesc.

Îşi umflă cu semeţie pieptul sub djellaba de satin roşu, care aducea mai curând cu anteriul unui negustor din Evul mediu. Papucii cu vârfuri lungi, încărcaţi cu aur şi cu argint, îi dădea un aspect dizgraţios. Era scurt şi bondoc şi, în ciuda mormanelor de bijuterii care scânteiau pe el, de la degetele încărcate de inele şi până la colierele de la gât şi diamantele turbanului, se ghicea cu uşurinţă originea plebee. Sub înfăţişarea de sultan din „O mie şi una de nopţi„ , Mezzomorte rămânea tot pescarul calabrez, bădăran, flămând şi hrăpăreţ care fusese în tinereţe. Averile şi mărirea veniseră prea târziu şi nu-l mai putuseră schimba.

Privirea era totuşi ascuţită, pătrunzătoare, nu lipsită de o ironie muşcătoare. Din vremea când nu era decât un prăpădit de pescar din Calabria, mai păstra în ureche un mic inel de aur. Angelica îşi aminti la timp că se afla în faţa amiralului Algerului, comandantul celei mai temute flote musulmane din Mediterana. De formă, Mezzomorte se supunea cu veneraţie hotărârilor paşei, în realitate însă voinţa lui era mai puternică şi întregul Alger depindea de el şi de flota lui. Nimeni nu-i putea lua locul, nimeni n-ar fi putut comanda ca el flota care aducea belşugul în cetatea cea albă. În faţa voinţei lui Mezzomorte de pe urma căruia se hrănea întregul Alger, însuşi Sali Hassan, care cârmuia Algerul în numele preamăritului padişah de la Constantinopol, era nevoit să se plece.

Angelica schiţă o reverenţă uşoară, ceea ce pe eminentul personaj păru a-l umple de încântare şi de regretul că de faţă era prea puţină lume care să vadă cum în faţa lui se pleca o doamnă de la curtea regelui Franţei. O privi deci pe Angelica plin de satisfacţie, apoi se întoarse spre Ali Hadji, adresându-i volubil un potop de cuvinte guturale. Mai mult după mimica lor decât din cele câteva cuvinte arabe pe care reuşise să le înveţe în ultimul timp, Angelica ghici că amiralul îi adresa tovarăşului său felicitări pentru chipul strălucit în care îşi dusese la îndeplinire misiunea. Se simţea în nesiguranţă, fiindcă privirile cu înţeles pe care i le aruncau

din când în când cei doi i se păreau de mai rău augur decât ochiul atent, de cunoscător, cu care un negustor de sclavi cântăreşte o nouă captivă.

- Domnule amiral, zise adresându-i-se cu titlul pe care i-l recunoştea chiar şi lumea creştină, veţi avea bunăvoinţa de a mă lămuri în privinţa soartei care mă aşteaptă? Vă rog să luaţi în considerare faptul că n-am încercat să-i păcălesc pe oamenii dumneavoastră ascunzându-mă sub un nume fals şi nici nu le-am ascuns că dispun în Franţa de o avere considerabilă, care-mi permite să plătesc răscumpărarea pe care mi-o veţi fixa. Am fost cât se poate de sinceră şi le-am spus că pornisem în această călătorie cu gând de a-mi revedea soţul, care locuieşte la Bôna şi care, dealtfel, cred că ar putea plăti chiar el răscumpărarea.

Mezzomorte o asculta atent, dând din cap a încuviinţare. Numai că ochii i se îngustau din ce în ce şi Angelica fu mirată să-l audă pufnind şi apoi izbucnind într-un râs icnit şi înăbuşit.

- Foarte, foarte adevărat, doamnă, făcu el când se potoli. Este pentru noi una grande satisfacţione să ştim că nu avem de bătut multă cale pentru dumneavoastră. Bôna e aici, la doi paşi, rezolvare repede cu răscumpărare la dumneavoastră. Dar sunteţi sigurissimă de ce spuneţi despre soţ al dumneavoastră?

Angelica susţinu cu tărie că cele spuse de ea erau adevărul adevărat, mai ales că n-ar fi avut nici un interes să umble cu minciuni. Dacă domnul amiral avea îndoieli, putea verifica toate astea întrebând pe un musulman numit Mohamed Raki, care fusese împreună cu ea pe corabia malteză. Pe omul acesta i-l trimisese soţul ei, de la Bôna.

- Cunoaştem, cunoaştem, bombăni Mezzomorte în timp ce teribila lucire de ironie din privirile lui căpăta o intensitate ce aducea a cruzime.

- Sau poate că îl cunoaşteţi dumneavoastră înşivă pe soţul meu? întrebă Angelica fără să-şi piardă nădejdea. În lumea musulmană e cunoscut sub numele de Jeffa-el-Khaldoum. Renegatul îşi clătină capul într-un gest care nu însemna nici da, nici nu. Apoi, pe neaşteptate, izbucni din nou în râsul acela tăcut, care dădea fiori. Cei doi paji de lângă el, plini de galoane şi de fireturi sub care mătasea verde fistic şi zmeurie abia se mai zărea, începură şi ei să râdă, fără să ştie despre ce era vorba. Stăpânul se opri şi lătră spre ei o poruncă scurtă. Amândoi se năpustiră să aducă o casetă fin lucrată, plină cu bucăţi de rahat frumos tăiate. Mezzomorte îşi umplu gura şi apoi mestecând încet şi cu greutate, se întoarse să urmărească mai departe lupta care se desfăşura sub ochii lui, fără că pe faţă să i se poată citi ceva.

- Domnule amiral, insistă Angelica mânată de speranţe noi, vă implor, spuneţi-mi adevărul! Îl cunoaşteţi pe soţul meu?

Mezzomorte se întoarse spre ea şi o pironi cu ochii lui negri ca smoala.

- Nu! făcu el brutal. Nu cunosc pe bărbat al dumitale. Şi dumneata încetezi imediat să vorbeşti aşa cu mine! Dumneata eşti o sclavă, bagă bine la cap asta. Te-am găsit pe una galera de la Malta, cei mai mari duşmani la islam, şi comandant de la galera baronul Wolf, cel mai mare duşman de la amirale Mezzomorte, adică eu! Câinele de neamţ a dat la fund o mie şi cincizeci de bărci, treizeci şi una de galere, unsprezece corăbii mari de luptă, a omorât unsprezece mii de marinari de la islam şi

a liberat cincisprezece mii de câini de creştini de la vâsle. E zi mare pentru Mezzomorte, adică eu, doamnă. Împuşcat doi iepuri dintr-un foc, nu? Aşa se zice parcă.

În ciuda accentului ciudat şi al frazelor stâlcite, franţuzeasca lui Mezzomorte era destul de coerentă şi foarte volubilă. Angelica de-abia reuşea să-l urmărească.

Protestă indignată, spunând că ea se aflase pe corabia malteză fiindcă nu putuse pleca de la Malta cu altceva, iar acolo ajunsese fiind culeasă de o altă corabie a cavalerilor fiindcă naufragiase cu o barcă mică în timp ce se întorcea de la Candia.

- De la Candia? mârâi Mezzomorte. Ce făceai dumneata la Candia?

- Ce făceam? întrebă ea cu amărăciune nu lipsită de ironie. Făceam cam acelaşi lucru pe care-l fac şi acum, aici. Fusesem capturată de un pirat creştin şi vândută ca sclavă. Dar am reuşit să fug.

- Aha! Deci dumneata eşti sclava de la Francia care cumpărat Rescator pe preţ nebunesc de la două galere! Şi ai fugit chiar atunci, în aceeaşi seară, nu?

- Da, eu sunt, e adevărat.

Mezzomorte izbucni din nou în râs, dar de data asta un râs cu gâlgâituri, cu hohote bogate, sufocante. Se plesnea entuziasmat peste coaste, sărea în sus ca un butoi şi chicotea fericit, în timp ce cei doi paji de lângă el îi urmau exemplu scoţând ţipete ascuţite de veselie.

După ce izbuti să se mai potolească puţin, Mezzomorte îşi şterse lacrimile şi o întrebă cum făcuse de reuşise să scape din mâinile vrăjitorului Mediteranei.

- Foarte simplu. Am dat foc portului, răspunse Angelica, gândindu-se că Savary avea să-i scuze , fără îndoială, această uzurpare în lipsă a unui merit al lui.

- Aşa! Deci nu e minciună incendiul care lamentau toţi!...

Şi ochii amiralului piraţilor scânteiau de o bucurie interioară pe care se vedea că era peste puterile lui să şi-o stăpânească. Întrebă încă o dată dacă era adevărat ce se spunea, că Rescator o suflase de sub nasul sultanului de la Constantinopol, şi-i lăsase cu buzele umflate şi pe domnii cavaleri de Malta, care nu putuseră merge cu licitaţia decât până la douăzeci şi cinci de mii de piaştri.

- Şi de ce n-ai rămas dumneata să vezi ce dolce vita lângă marele vrăjitor? Nu cumva a zis şi a dovedit că are să te acopere cu grămezi de aur?

- Nu alerg după bogăţii, răspunse cu oarecare asprime Angelica. N-am pornit la drum pe Mediterana ca să joc rolul de odaliscă pe lângă piraţii creştini sau musulmani, ci ca să-mi regăsesc bărbatul, pe care nu l-am mai văzut de zece ani şi pe care l-am crezut până acum mort.

Mezzomorte îşi dădu capul pe spate şi scoase un muget sălbatic, care îndată după aceea se transformă în gâlgâituri. Marele amiral râdea în felul lui. Era de fapt o adevărată criză de veselie, care pe Angelica, dimpotrivă, o făcu să turbeze de furie. Mârlanul ăsta gras ca un porc nu era sănătos la cap? Înnebunise? Sau poate ea era pe cale de a-şi pierde minţile?

Renegatul nici vorbă să se potolească. Acum râdea cu lacrimi,

icnea înăbuşit, gata să se sufoce şi se bătea din nou cu palmele peste coapse, bolborosind ceva pe arăbeşte. Din timp în timp părea să se mai potolească, dar îndată îşi aducea aminte de cine ştie ce amănunt hazliu şi izbucnea iar în hohotele prelungi ca nişte urlete care pe Angelica o scoteau din minţi, ajungând apoi la horcăieli sinistre care aduceau a grohăituri punctate de icnete de om care se sufocă.

- E tot aia, sughiţă el întretăiat, în franţuzeşte, auzi tu, Ali Hadji, e tot aia...

Şi reis Ali Hadji, deşi mai cu măsură, râdea şi el, bucurându-se de cine ştie ce amănunt, care Angelicăi îi scăpa.

Plină de răbdare, explică din nou ceea ce le spusese deja odată, sperând că asta îi putea aduce cât de cât cu picioarele pe pământ: că ea avea bani destui, că putea scrie ca să i se trimită din Franţa preţul răscumpărării pe care avea s-o fixeze domnul amiral, care cheltuise destul cu expediţia de la insula Cam, organizată special pentru prinderea ei în cursă...

Aici râsul nedomolit al lui Mezzomorte se opri într-un sughiţ scurt, ochii lui o măsură cu fulgere negre şi vocea i se auzi plină de o asprime neaşteptată:

- Adică dumneata socoteşti că a fost una cursa ca să punem mâna pe dumneata? Ai?

Ea înclină afirmativ din cap. Schimbarea asta de atitudine o speriase atât de rău încât, dacă ar fi vorbit atunci, pe loc, vocea i-ar fi tremurat. Şi nu voia deloc să se vadă că era frică.

Mezzomorte ridică un deget în sus şi, întorcându-se spre Ali Hadji, spuse că era pentru prima oară în lunga lui carieră când întâlnea o femeie cu judecată, care nu-şi pierdea capul nici în împrejurări în care altele ar fi înnebunit de-a binelea.

- Şi bagă de seamă, Ali Hadji, prietene, că e tot aia! Doamna asta de la Francia l-a zăpăcit de cap pe tâmpitul de marchiz d'Escrainville care n-a putut să vină de hac, din câte se zic, tot pe ea a cumpărat-o câinele de Rescator pe un preţ cum n-am visat vreodată să dea cineva pe o sclavă... şi pe urmă a rămas fără ea!... Fiindcă doamna a dat foc portului Candia! Hahahahaha!

Şi o cerceta cu priviri ascuţite pe Angelica, încercând să-i ghicească liniile trupului prin rochia ponosită, examinându-i chipul cu trăsături frumoase şi ferme dar ars de soarele ucigător al Algerului, părul bogat, pe care nu avusese cu ce să şi-l aranjeze cât de cât şi pe care vântul puternic îl amesteca în fel şi chip. Angelica înfruntă plină de curaj privirea acesta scormonitoare. Mezzomorte era un bădăran şi-i dovedise asta din plin, numai că fusese dăruit din belşug cu un anumit instinct de prădător, un instinct care-l ajuta să cântărească imediat şi fără greş pe cei din jurul lui, reuşind apoi să-i domine pe fiecare în felul lui. Înfăţişarea vrednică de milă a captivei nu-l înduioşase şi nu reuşise să-l înşele. Ochii lui de bandit calabrez aruncară străluciri rele şi buzele i se strâmbară într-un rictus plin de cruzime care-i dezveli dinţii albi.

- Acum am înţeles bine, Ali Hadji, prietene, zise el cu voce stăpânită. E aceeaşi, femeia din scrisoare şi cea pe care a cumpărat-o el la Candia. E chiar prea frumos, prietene Ali Hadji, e nesperat de frumos! Acum îl

am la mână pe Rescator, acum are să trebuiască să se târască în fața mea, câinele, să-mi lingă tălpile! Am găsit spărtura din platoşa lui, punctul slab, femeia! Ah! Câinele era deasupra noastră, râdea de noi, îi plăcea să încurce socotelile de negoț cinstit al nostru cu sclavi... Acuma gata cu Rescator, se credea el stăpânul, cu banii lui fără capăt! Dacă nu era câinele ăsta, acuma eu eram mare amiral al sultanului de la Istambul, dar feciorul de cățea a umplut de aur lăzile de la Maroc şi de la Istambul, numai prieteni pe peste tot, Mezzomorte numai duşmani. Acuma are să-i lingă tălpile lui Mezzomorte, gata Rescator, are să plece din Mediterana şi niciodată nu mai vine înapoi... Auzi tu, Ali Hadji? Niciodată!...

Şi îşi întinse brațele spre cer. Într-un extaz sinistru.

- Atunci eu am să fiu stăpânul! Praf făcut cel mai rău duşman Rescator! Praf! Cel mai rău duşman al meu!

- Aveți cam mulți duşmani răi, din cât mi se pare, domnule amiral, zise deodată Angelica fără să-şi mai ascundă ironia.

Tonul ei batjocoritor reteză pe loc delirul piratului.

- Da, mulți duşmani, adevărat, şi ai să vezi numaidecât cum face Mezzomorte la duşmanii lui. Perbacco, acum încep înțelege cum ai făcut ca să înnebuneşti bine acel dobitoc marchiz d'Escrainville, care şi aşa tâmpit de felul lui... Ia stai jos.

Angelica mai mult căzu decât se aşeză pe salteaua de mătase verde pe care i-o arăta piratul. Aproape că nu mai vedea bine. Amiralul se aşeză şi el turceşte lângă şi, luând cutia cu bucăți de rahat, i-o întinse îmbiind-o să se servească. În starea de slăbiciune în care se găsea, obosită şi înfometată, Angelica primi ca pe nişte trufandale alese zaharicalele acestea care la Candia nu-i plăcuseră deloc. Întinse mâna ca să ia din cutie o bucată, dar în aceeaşi clipă şi-o retrase, cu senzație ascuțită de durere, Pe mână avea acum patru dâre roşii care îndată începură să sângereze abundent. Unghiile vopsite în roşu aprins ale unui băiețandru din suita amiralului o zgâriaseră adânc, cu sălbăticie, până la sânge.

Incidentul readuse buna dispoziție pe chipul lui Mezzomorte.

- Ah! Ah! gemu el unsuros, ia te uită, mieluşeii mei scumpi sunt geloşi. Nu sunt învățați să mă vadă cu aşa interes mare pentru o femeie, să împart cu ea dulciurile... Au dreptate, scumpii de ei, aşa ceva e neobişnuit. Fără femei, ăsta e principiul sfânt, care nu dă greş niciodată! E legea care dă putere la marii comandanți şi la marii eunuci. Femeia este dezordine, slăbiciune, cap tulbure, judecată pe dos şi până la urmă duce la pieire. Cele mai mari prostii le face un bărbat din cauza la femei! Aşa câştigă femeia, când e bărbatul prost şi se lasă stăpânit. Dar nici să fii eunuc ca să te fereşti de acest pericol nu e bine, e prea radical. Aşa că eu am alte gusturi...

Şi râse din nou, mângâind capul creț al favoritului său, un pui de negru sulemenit până în albul ochilor. Celălalt paj, la fel de vopsit şi el pe față, era un alb cu ochi negri, un spaniol, fără îndoială. Băieții aceştia răpiți din fragedă copilărie de pe coastele Mediteranei erau sortiți să ajungă să-şi renege credința în care se născuseră. O renegau de voie sau de nevoie. Folosind, după cum era cazul, mângâielile, amenințările sau brutalitatea, stăpânii sfârşeau întotdeauna prin a le obține adeziunea, fiindcă era nevoie de consimțământul lor. Nici un tânăr nu putea fi

circumcis decât după ce pronunţa formula sacramentală: << Nu există alt Dumnezeu în afară de Allah şi Mahomed este profetul său.>> Neofiţii puteau deveni pe urmă iubitele sau iubiţii marilor reis sau paşi, după gusturile acestora.

- Copiii aceştia sunt fanatici, urmă cu înduioşare Mezzomorte. S-au legat de mine trup şi suflet. Dacă le-aş porunci, într-o clipă te-ar sfâşia ca nişte lupi, drăguţii de ei, aşa ascultă de mine! Vezi cum se uită la dumneata. Când au să urce la abordaj pe o corabie creştină au să bea sânge de creştin. Asta poate fiindcă Coranul nu le dă voie să bea vin...

Angelica era prea obosită ca să mai ia în seamă răutăţile astea sau să-şi arate scârba. Mezzomorte o învălui într-o privire grea. Îl jignise crunt ceva mai înainte şi nu era el omul care să treacă cu vederea asemenea lucruri.

- Eşti mândră, zise el încet. Urăsc mândria la femei, aşa cum îi urăsc pe creştini... deşi nu merită nici măcar atât.

Şi dintr-o dată începu din nou să râdă, un râs feroce, care nu se mai sfârşea.

- De ce râdeţi? întrebă Angelica.

- Râd fiindcă eşti mândră şi cu nasul pe sus... parcă aşa se spune, nu? Eşti mândră şi numai eu ştiu ce are să se întâmple cu dumneata! Asta mă face să râd cu aşa poftă, pricepi?

- Mărturisesc că nu.

- Nici nu e nevoie. Ai să pricepi repede de tot.

4

Peste noapte, Angelica nu mai fu dusă la batistan, ci rămase să doarmă la bordul unei galere a lui Mezzomorte, ancorată în port. Amiralul îi acordă totuşi oarecare înlesniri, căci fu adusă şi Mireille-Fatima, ca s-o slujească.

Angelica îi dărui una din brăţările ei şi o rugă să rămână cu ea în cabină. Să doarmă acolo peste noapte. Îi era frică. Prezenţa plină de ură şi de gelozie a băieţandrilor cu turbane galbene îi dădea fiori de groază. Mai ales că aceştia fuseseră puşi tocmai să păzească galera, în special s-o păzească pe ea, pe Angelica. Bătrâna, mulţumită de darul primit, rămase să doarmă cu ea în cabină şi se culcă pe o rogojină pusă de-a curmezişul în dreptul uşii. Angelica reuşi abia noaptea târziu să adoarmă, scuturată de coşmaruri. A doua zi de dimineaţă bătrâna plecă în oraş şi nu se întoarse decât seara târziu, povestind aţâţată că tot oraşul era în picioare. De dimineaţă se întâmplase o adevărată minune, în port sosiseră douăzeci de galere pe care le credeau de multă vreme pierdute în cine ştie ce furtună sau scufundate de creştini. Pe urmă se lămuriseră ce era cu ele. Atâta mai rămăsese din flota uriaşă care părăsise Algerul doi ani mai înainte pentru o expediţie spre marea cea mai mare din toate, cea la care ajungi numai dacă reuşeşti să treci de tunurile spaniolilor dintre Ceuta şi Gibraltar. Flota aceasta fusese înghiţită de depărtările nemărginite ale oceanului şi iată că acum unele din corabii se întorceau acasă, aducându-i înapoi pe dreptcredincioşii cam zdruncinaţi de minunile văzute pe unde umblaseră. Oraşul era în fierbere, umblau din gură în gură zvonuri despre

țări cețoase sau despre munții acoperiți cu un puf alb și rece. O lume împietrită în care trei sori se învârtesc în aureole albastre și roșiatice de-a lungul unei nopți fără sfârșit. Multe corăbii ale algerienilor pieriseră în furtunile turbate, unde parcă toate duhurile spurcate se adunaseră ca să facă galerele lor să pârâie ca niște coji de alună. Dar cei care scăpaseră nu veniseră înapoi cu mâinile goale. Aduceau cu ei opt sute de sclavi, toată colonia islandeză întemeiată pe tărâmurile acelea reci și blestemate de regele Danemarcei.

Întregul Alger se perindase să vadă de aproape aceste făpturi ale nordului rece și îndepărtat, albe ca laptele și cu părul galben ca nisipul deșertului. Femeile înghesuite pe chei, cu pletele necrezut de deschise fluturând în vânt pe fondul albastru al mării, păreau sirene surghiunite aici de cine știe ce duh rău. Bătrâna Mireille-Fatima nu se îndurase și se dusese și ea să caște gura la minunile astea despre care vorbea toată lume, dar nu se lăsase amăgită ca toți ceilalți. Ori fi fost ele bălane femeile alea, dar erau toate câme, fără gene și fără sprâncene, se uitau cruciș și se vedea cât de colo că soarele Africii nu le pria deloc. Dup ce că erau de felul lor înalte și deșirate, drumul până aici le slăbănogise de nu mai rămăseseră din ele decât ciolanele. Prima furie fusese mare, atât, fiindcă acum, după ce curiozitatea se mai domolise, nici un negustor cu scaun la cap n-ar fi dat pe o mârțoagă de-asta costelivă mai mult de două sute de piaștri, sau hai să zicem trei sute, dar mai mult nu, în nici un caz. Nici un musulman drept credincios nu și-ar fi luat în așternut o mortăciune din alea, albă și nesănătoasă ca un vierme, rece și năucă. Unui adevărat musulman îi trebuiau femei zdravene și focoase, care să țină la tăvăleală, cu sânge fierbinte, înfocate și nesătule niciodată de dulcile jocuri ale dragostei, cum fusese și ea, Fatima, în tinerețile ei. Și Allah stătea martor că răposatul bărbatu-său, olarul, atâta trebuia să se trudească noaptea ca s-o îndestuleze, cât ziua abia dacă se mai ținea pe picioare și nu mai avea nici un chef să ciupească de buci vreo ibovnică neștiută. Știa ea cum erau bărbații din lumea islamului. Se dădeau în vânt după femei blonde și cu pielea albă, dar nici prea blonde să nu fie și nici cu pielea prea albă. Angelica era taman așa cum se cerea să fie o femeie după care să-și piardă toți capetele. De bună seamă că tocmai din cauza asta avusese parte de atâtea răsfățuri, de se auzea vorbindu-se chiar de oarecare gâlcevi între stăpânirea turcească și preaputernicii reis ai orașului. Noroc cu întoarcerea vitejilor marinari care veneau din țările reci, asta făcuse ca toată lumea să aibă și alte lucruri de vorbit. Dar Mireille-Fatima se întreba cărui înalt personaj i-o rezerva Mezzomorte pe frumoasa captivă.

- Nu, n-are să mă vândă, fiindcă am să plătesc răscumpărarea, răspunse cu încăpățânare Angelica.

- Să vedem, să vedem... Una n-o împiedică pe alta, rosti pe un ton sentențios bătrâna renegată.

Algerul se pregătea cu sufletul la gură pentru serbările de a doua zi. Angelica se gândea că s-ar fi putut să fie invitată și ea, în calitatea neobișnuită de captivă de onoare. Era nerăbdătoare, fiindcă nu-l mai văzuse pe amiralul Mezzomorte și spera să audă de la el lucruri mai puțin vagi în legătură cu soarta pe care i-o hotărâse. Pe galera încăpătoare și

luxoasă ca un palat se simţea mai izolată şi mai păzită decât în cea mai adâncă din temniţele batistanului. Mezzomorte se lăuda mereu că galera asta era construită după propria lui concepţie, îmbinând specificul galiotelor veneţiene, cu care rivaliza prin armament şi mai ales prin mulţimea tunurilor, al galerelor greceşti din antichitate, cu cele opt rânduri de vâsle dispuse într-un unghi incomparabil mai eficace, şi al şabacei algeriene, cu care se asemăna prin linia joasă şi largă, care-i conferea o stabilitate neaşteptat de mare, în ciuda celor două catarge înalte şi puternice, cu pânze mari.

Aşa că galera nu era numai un palat plutitor, ci şi mai ales o foarte puternică navă de război, însoţită mereu de o felucă destinată anume exerciţiilor de luptă. Cele două ambarcaţiuni erau străjuite zi şi noapte de o dublă gardă alcătuită din ucenicii de ieniceri, băieţandrii perverşi şi cruzi, cu turbane galbene. Erau în permanenţă în stare de alarmă şi gata să intervină cu repeziciune în orice situaţie. Şi situaţiile dificile se puteau ivi oricând într-un oraş musulman în care se aflau treizeci de mii de sclavi creştini sau unde preaputernicii reis ar fi putut urzi căderea amiralului Mezzomorte. Ar fi fost un act de inconştienţă, nimeni n-ar fi ştiut să ducă mai departe flota la victorie, dar Mezzomorte nu avea prea mare încredere în judecata corsarilor proşti şi încrezuţi. Se mai putea isca şi o revoltă a ienicerilor, cumpliţii soldaţi ai sultanului, care de atâtea ori se răsculaseră ucigând fie pe dey* fie pe paşă, fie pe amiralul în funcţie, de dragul unor solde mărite sau al unor beneficii mai consistente la împărţirea prăzii aduse de galerele care brăzdau Mediterana în lung şi-n lat. Se puteau întâmpla multe la Alger.

Mezzomorte domnea asupra unui vulcan care putea erupe oricând şi se ştia asta foarte bine. Asupra unui oraş liniştit unul ca el n-ar fi putut domni. Un stat aşezat, cu o populaţie harnică şi însufleţită de spirit constructiv, n-ar fi avut nevoie de unul ca Mezzomorte. Iar el prevăzuse toate câte s-ar fi putut întâmpla. Bazinul larg construit din porunca vestitului Barbă-Roşie**, în secolul trecut, era acum minat din porunca lui şi, în caz că ar fi fost nevoie, credincioşii săi stăteau gata să arunce în aer digurile, distrugând tot ce se afla în rada portului, în timp ce el, Mezzomorte, la bordul galerelor lui încărcate cu bogăţii, s-ar fi îndreptat în grabă spre un alt destin, mai binevoitor.

De cealaltă parte a închisorii de ape în care era ţinută în captivitate Angelica, se afla peninsula Marinarilor, cu întăriturile ei înţesate de tunuri şi cu garnizoana înarmată până-n dinţi, peninsulă muntoasă ce nu forma de colo până colo decât o fortăreaţă pur şi simplu, în care în dimineaţa asta se simţea o foială neobişnuită.

Şiruri lungi de sclavi sub supravegherea ceauşilor cărau bârne lungi, căpriori şi scânduri şi înjghebau o alcătuire ce începea să semene din ce în ce mai mult a tribună, ca şi cum de acolo, de pe înălţime, mai-

---

* dey - funcţie echivalentă cu aceea de regent, instituită la Alger în perioada 1671-1830, în numele sultanului Turciei. (n. trad.)

** Khayr al Din, poreclit Barbă-Roşie - corsar turc, ajuns stăpânul Algerului, pe care îl închină sultanului de la Istambul în 1518. În 1533 devine mare amiral al Imperiului Otoman, în care calitate provoacă veneţienilor şi mai ales spaniolilor mai multe înfrângeri. (n. trad.)

marii oraşului ar fi urmat să privească minunățiile serbării ce avea să se desfăşoare pe oglinda de apă a golfului.

Privind de pe puntea galerei, Angelica mai observă un amănunt care anunța apropierea serbării. Toți băiețandrii cu turbane galbene abordaseră ținuta de paradă: turbane bogate de mătase alb-gălbui, şalvari de aceeaşi culoare, ilice verzi, papuci roşii şi, în locul cuțitelor, purtau acum iatagane şi hangere. Câțiva dintre ei, mai răsăriți decât ceilalți şi având deja anumite ranguri, luaseră şi puşti cu paturile încrustate cu fildeş şi aur.

Unii din tinerii războinici ai lui Allah schimbau între ei rânjete cu înțeles şi făceau gesturi obscene arătându-şi unul altuia două mici pontoane care fuseseră ancorate în mijlocul portului, fiecare din ele purtând câte un catarg înalt. Cele două catarge erau legate între ele, la partea de sus, de o prăjină lungă, alcătuind scheletul unui fel de arc de triumf plutitor, pe sub care ar fi putut trece dintr-o dată trei bărci. Angelica îşi zise că o felucă totuşi n-ar fi încăput pe sub bolta asta şi deveni curioasă să vadă ce avea să se întâmple. Cei ce aveau să treacă pe sub arcul acesta de triumf aveau să folosească, fără îndoială, bărci, deci mijloace foarte modeste în comparație cu febra pregătirilor. Deocamdată cel mai mult o preocupau tinerii ieniceri, ale căror priviri nu i se păreau deloc a fi de bun augur. În sfârşit, o văzu pe bătrâna Mireille-Fatima, care urca sprintenă scara dunetei, cu ochii negri scânteind ațâțați pe deasupra vălului negru şi gros care îi acoperea partea de jos a feței. O anunță pe Angelica, fericită, că Mezzomorte poruncise ca şi <<captiva de onoare>> să privească festivitățile, ba încă din tribună. De altfel, toți prizonierii urmau să asiste, deşi din locuri mai modeste, îngrămădiți pe mal într-o zonă anume rezervată pentru ei. În curând ceauşii aveau să scoată din temnițe toată suflarea închisă acolo, lucru nemaiauzit, fiindcă unii din întemnițați aveau să fie scoşi din hrubele lor adânci şi aveau să vadă lumina cerului pentru prima oară după ani îndelungați.

Apărură doi sclavi, care depuseră tăcuți în fața ei un balot cât toate zilele. Desfăcându-l, dădu acolo peste nenumărate rochii nespus de frumoase, toate provenind din jafurile de pe mare.

Puțin după asta, Angelica era instalată pe un loc cu vedere bună pe una din treptele acoperite cu covoare ale tribunelor înălțate de dimineață. Lângă ea şedea un negru de statură uriaşă, îmbrăcat ca un rege, într-o adevărată revărsare de podoabe scumpe şi multicolore. Privirile îi fură atrase mai ales de toga lungă, dintr-o țesătură nespus de fină, din păr de cămilă, cum văzuse foarte rar. Toga aceasta, de o croială mai curând antică, venind în falduri bogate în jos, era plină însă de desene şi figuri geometrice în culori închise, mai ales roşu şi verde în nuanțe întunecate, apoi negru şi, adevărat rafinament al țesătorului, punctele albe abia văzute ale urzelii. Stofa aceasta era ieşită fără îndoială din mâinile unui virtuoz al războiului de țesut. Croiala ciudată, un mic miracol de gust şi sobrietate, lăsa să se vadă pe dedesubt un caftan în cea mai bună tradiție musulmană, de un stacojiu închis, cu nasturi mici care se închideau până la gât şi cu mulțime de arabescuri brodate fin cu aur. Culorile togei şi ale caftanului făceau ca fața negrului să pară şi mai

întunecată decât era, bătând parcă într-un albăstrui uşor, subliniat şi de albul turbanului de mătase, cu fâşii petrecute şi pe sub bărbie.

Angelica rămase privind parcă hipnotizată la apariţia aceasta atât de plină de măreţie, lucru la care negrul răspunse ridicându-se în picioare şi făcând o plecăciune adâncă. Nasul lui avea o curbă specific semitică iar obrajii păstrau linia uşor arcuită a pometilor sub care se ghicea osatura locuitorilor deşertului. O încrucişare de sânge, de bună seamă, gândi Angelica, impresionată până peste poate de această imagine a forţei şi a delicateţei îmbinate în chip atât de fericit.

- Bănuiesc că îmi admiraţi mantaua, rosti el.

Angelica tresări, surprinsă să-l audă vorbind într-o franceză cam şovăitoare, dar vocea lui plăcută, cu inflexiuni înalte, suna blând şi liniştitor.

- Da, răspunse ea. Seamănă cu flamurile cruciaţilor.

Chipul impunător al negrului se deschise într-un surâs uşor care îi undui blând linia gurii cărnoase, cu buze bine conturate. Se aşeză din nou pe covor lângă ea, turceşte, şi zise cu un ton binevoitor:

- A trecut foarte mult timp de când n-am mai vorbit franţuzeşte şi sper că mă veţi ierta pentru neîndemânările mele, nobilă doamnă. N-am mai avut cu cine vorbi de când a murit dascălul meu, un iezuit de mare faimă şi om de aleasă ştiinţă, pe care Allah m-a ajutat să-l întâlnesc, spre binele minţii şi al cugetului meu... Noi avem aici o părere mult mai bună despre creştinii francezi decât despre spanioli, care sunt nişte fanatici răi şi cruzi fără umbră de raţiune. Gândirea francezilor e mai apropiată de înţelepciunea surâzătoare pe care o îndrăgeşte Allah la oameni... Spuneaţi că biata mea djellaba e ca un stindard al cruciaţilor? E ţesută de venerata mea mamă, la izvoarele Nilului, în Sudan. A ţesut primul fir în a opta zi după naşterea mea şi a lucrat pe urmă ani de zile, cu grijă şi dragoste, la haina asta pe care trebuia s-o îmbrac la vârsta bărbăţiei. Desenele pe care le vedeţi sunt cele obişnuite la noi, femeile sudaneze le folosesc din moşi-strămoşi. Cruciaţii dumneavoastră creştini cred că au fost impresionaţi de frumuseţea lor şi le-au copiat desenul.

Angelica plecă fruntea. Nu se simţea în stare să pornească o polemică pe tema ţesăturilor orientale şi occidentale, bănuia că negrul nu avea dreptate, dar personalitatea lui puternică o atrăgea. Nu era din cale-afară de frumos, dar nici urât. Avea o privire deschisă şi blândă şi mai ales plină de o adâncă înţelepciune şi de o bunăvoinţă nu lipsită de un anume umor. Se gândi că nu era cazul să-l contrazică în chestiunea modelelor de pe toga lui, aşa că schimbă vorba, felicitându-l pentru corectitudinea şi fluenţa cu care vorbea franţuzeşte.

- Întotdeauna am simţit o mare plăcere să stau de vorbă cu francezii, mărturisi el. Sunt oameni care ştiu de glumă şi nu sunt ţâfnoşi şi ursuzi ca alţii, numai că au un cusur mare de tot: sunt creştini.

Angelica răspunse pe loc, pe un ton cât putu mai blând, că şi creştinii erau convinşi că musulmanii şi evreii aveau drept cusur de căpetenie tocmai faptul că nu credeau în Christos. Dar, adăugă ea imediat, ea era femeie şi ştia că nu se cuvenea să-şi dea cu părerea în nişte chestiuni atât de importante, rezervate bărbaţilor învăţaţi.

Negrul cel impunător păru să aprecieze din plin această dovadă de modestie şi adăugă că înalta ştiinţă a cunoaşterii tainelor dumnezeirii

era, într-adevăr, un domeniu unde judecata plăpândă a unei femei nu se putea avânta. Ar fi fost o adevărată dovadă de nesăbuinţă din partea ei să-şi îngăduie să discute asemenea lucruri, cărora cei mai mari învăţaţi nu reuşeau să le dea de capăt.

- Ambiţia mea cea mare a fost aceea de a mă face păstor al sufletelor credincioşilor, mărturisi el. Numai că voinţa lui Allah a fost alta. În neţărmurita lui înţelepciune, m-a pus să păstoresc turme mai greu de stăpânit decât cele pe care le aveam în grijă când eram copil.

- Aţi fost cioban?

- Da, preafrumoasă doamnă Peruzea.

Angelica tresări. Oare negrul acesta era înzestrat cu darul de a şti tot şi de a vedea tot? Altfel nu-şi explica deloc cum putuse el ghici numele acesta, peruzea, cu care o răsfăţase cândva un prinţ persan. Amintirea aceasta bruscă îi aduse în faţa ochilor imaginea mirificului Versailles şi gelozia feroce cu care regele privise apropierea dintre ea şi ambasadorul şahului Persiei, făcând-o să se gândească obidită la prăpastia căscată între situaţia ei de acum şi poziţia strălucită pe care o avusese cu atât de puţin timp în urmă. Câţi dintre sclavii îngrămădiţi jos pe chei ar fi fost în stare să facă, privitor la propriile lor persoane, comparaţii asemănătoare? Mulţimea de veşminte multicolore, punctată de feţele tuciurii, creştea şi clocotea asemeni mării în timpul mareelor. În rândurile mai de jos şedeau sclavii, în zdrenţele lor jalnice, unii din ei încinşi în fiare. Pe peste tot în jur vedea numai capete cu ochi lacomi, îngrămădite pe acoperişurile caselor, pe crenelele fortăreţei şi chiar în ambrazurile înguste. Şi câţi din oamenii aceştia de aici călcaseră vreodată pe parchetul superbului Versailles?

Se lăsă dintr-o dată o tăcere adâncă. Un maur de statură uriaşă, diform şi slut, se dădea jos anevoie dintr-o litieră purtată de câţiva sclavi, până la locul lui, unde îl aşteptau câteva perne mari, brodate, puse una peste alta. Printre sclavii din jurul lui Angelica văzu doi bărbaţi care nu purtau decât câte o bucată de pânză în jurul şoldurilor şi ţineau pe umăr câte un şnur negru şi lung.

- Este Excelenţa sa dey-ul Algerului, îi şopti cu infinit respect la ureche negrul cel impozant. Este rudă cu sultanul de la Istanbul şi e beneficiarul unei extraordinare cinstiri din partea acestuia: are dreptul să ţină în suita lui doi muţi din serai, din vestita cohortă a purtătorilor de ştreanguri.

- De ştreanguri? zise mirată Angelica, bănuind că ea nu auzise bine sau că vecinul ei se exprimase greşit. Ce fac cu ştreangurile?

- Gâtuiesc, doamnă, răspunse acesta cu un zâmbet uşor. De altfel, e singurul lucru pe care ştiu să-l facă. Pentru asta există.

- Dumnezeule! Şi cine sunt victimele?

- Asta n-o ştie nimeni, doamnă, fiindcă oamenii aceştia sunt muţi. Li s-au smuls limbile de când erau copii. Sunt slujitori cât se poate de folositori. Are şi stăpânul meu.

Angelica se gândi că poate vecinul ei era un diplomat de rang înalt, probabil ambasador al acelui Sudan despre care vorbise mai înainte. Rămase foarte impresionată când văzu că dey-ul, observându-l, îi adresă cele mai adânci şi respectuoase salamalecuri, iar Mezzomorte se ploconi

spre el până la pământ când îl zări. Cumplitul amiral apăruse şi el, luând-o cu semeţie înaintea paşei Ali Hassan, care era roşu de furie. Paşa ştia bine că el era aici a cincia roată la car, dar măcar la o ceremonie de o asemenea amploare câinele de Mezzomorte s-ar fi cuvenit să-i arate lui cinstea cuvenită reprezentantului preamăritului padişah.

Cele trei mărimi ele Algerului se aşezară la un loc în mijlocul gărzilor de ieniceri cu ilice şi turbane stacojii, al trupelor de pază formate din localnici şi al ceauşilor cu harapnice şi iatagane. Abia după ce aceşti trei stăpâni se aşezară, se lăsară pe perne şi celelalte feţe alese, negustorii bogaţi, puternicii reis şi dregătorii mai mărunţi care fuseseră cinstiţi cu locuri în tribuna îmbrăcată cu covoare scumpe.

Izbucni deodată un urlet de furie, puternic ca un tunet. Toate privirile se întoarseră spre fundul golfului, unde sosise o ceată de călăreţi turci care însoţeau o trupă de slujitori ce mergeau pe jos. Aceştia păreau mai curând nişte hamali, cu picioarele goale şi dezbrăcaţi până la brâu, cu capetele rase şi cu tichii roşii de pânză. Dar atenţia mulţimii nu se concentra nici asupra lor şi nici asupra călăreţilor, ci asupra omului dezbrăcat şi ferecat în fiare grele pe care-l duceau cu ei. Un creştin.

Angelica se simţi scuturată de un fior puternic din creştet până-n tălpi şi fu cuprinsă de o frică ascuţită şi tulbure. Avea sentimentul că serbarea acesta avea să însemne de fapt o nenorocire. Apoi, în ciuda depărtării, recunoscu în nefericitul târât în lanţuri pe cavalerul Wolf von Nesselhood, cel mai de seamă şi cel mai viteaz din toţi lupii de mare ai Ordinului de Malta.

Prizonierul fu urcat de temnicerii lui pe un caic mare care aştepta la chei şi acesta se îndreptă în bătăi ritmice de vâsle spre cele două pontoane din mijlocul radei, unde prinsul fu dat jos, împreună cu patru din hamalii de mai înainte şi cu alţi doi inşi, care purtau colaci mari de frânghie.

Tot atunci, patru galere ieşiră din rândul frumos aliniat care aştepta pe una din laturile închise de diguri şi, alunecând uşor pe apă, se apropiară încet de pontoane, ca nişte rechini care îşi pândesc prada, gata să se repeadă asupra ei.

Angelica îşi aminti de cuvintele pe care le auzise rostite de viteazul cavaler: <<Mezzomorte s-a jurat că, dacă mă prinde, mă sfâşie cu patru galere care să mă rupă trăgând în cele patru părţi ale braţelor crucii.>>

Şi acelaşi viteaz lup de mare îi spusese cavalerului de Roguier: <<Adevărata moarte pentru un cavaler de Malta, frate, este martiriul... Singura moarte vrednică de un apărător al credinţei în Christos...>>

Cuvintele acestea căpătau acum semnificaţii cutremurătoare şi tot acum Angelica înţelese şi sensul cuvintelor lui Mezzomorte: <<Ai să vezi cum ştiu să mă port cu duşmanii mei...>>

Îngrozită, întoarse privirile spre cumplitul renegat. Acesta se uita la ea, aţintind-o cu priviri scormonitoare în care lucea o bucurie drăcească. Fusese adusă aici ca să asiste nu la o serbare marinărească, aşa cum se aşteptase ea, ci la un triumf barbar şi sadic al acestor băutori de sânge de creştin, la unul din cele mai înspăimântătoare suplicii care se puteau închipui. Iar victima era un bărbat de viţă aleasă, cu nume respectat în toată creştinătate, un om faţă de care ea însăşi nutrea cea mai adâncă veneraţie. Simţi că e pe punctul de a-şi pierde cunoştinţa, dar în aceeaşi clipă îşi

încordă toate puterile, jurându-se că nu se va da în spectacol în fața acestor păgâni nemernici. Ar fi vrut să țipe din răsputeri, de groază și de silă, și să fugă din locul acela blestemat, dar era păzită cu străşnicie din toate părțile, iar locul pe care i-l aleseseră aceşti ticăloşi fusese chibzuit de aşa natură încât nici unul din amănuntele îngrozitoarei execuții care urma să nu-i scape. Aici era mâna lui Mezzomorte, fără îndoială!

Printr-o manevră complicată, însă executată cu o măiestrie de-a dreptul artistică, cele patru galere viraseră toate în acelaşi timp, în aşa fel încât se întorseseră toate cu pupa spre cele două pontoane, oprind brusc la treizeci de stânjeni.

Între timp, hamalii şi ceilalți de pe caic îl atârnaseră pe cavalerul von Nesselhood de bârna transversală care lega cele două pontoane, cu o funie lungă prinsă de o centură lată de piele care îi încingea brâul. De la gleznele şi de la încheieturile mâinilor lui porneau, ca firele unei pânze de păianjen, alte patru funii, pe care patru înotători le duseseră până la cele patru galere, unde cei de pe bordul acestora le legaseră în grabă de prore.

Publicul urmărea toate manevrele cu sufletul la gură. O mulțime isterică, lacomă, sub ochii rotunzi ai nenumăratelor guri de tun care parcă priveau şi ele, în transă, spectacolul acesta al triumfului credinței în Allah...

- La Illa! Ha illa la!... vuia mulțimea, într-un răget furios care se înălța sălbatic spre cerul de foc.

Angelica îşi acoperi fața cu mâinile.

Chelălăielile ascuțite ale femeilor şi ale copiilor care îşi loveau gurile cu palmele într-o cadență înnebunitoare, făceau aerul să crape sub presiunea dezlănțuită a miilor de voci care se spărgeau din toate părțile în urechile Angelicăi. Acestui asalt sonor nu i se mai putea împotrivi.

- Corul greierilor Infernului, rosti cu un zâmbet indulgent negrul de lângă ea.

Demența cuprindea adunarea aceasta uriaşă, descătuşând energii copleşitoare şi nebănuite. Lumea se ridicase, cuprinsă de furie sălbatică, înălța pumnii spre cer, desfăcându-i spasmodic ca pe nişte gheare lacome şi nemiloase, care ar fi sfâşiat tot ce le-ar fi ieşit în față. Nu mai era o execuție, nu mai era nici supliciu, ci strivirea creştinătății personificate acum de bietul trup omenesc din care prima galeră reuşise să rupă un mădular, înroşind imediat apa din jurul ei. Vederea sângelui stârni o adevărată turbare în rândurile privitorilor. Mulțimea se tălăzui cu furie, de parcă ar fi vrut să se arunce în apă şi să preia executare supliciului. Era şi o competiție între galere, celelalte trei îşi disputau acum onoarea de a rupe următoarea bucată din trupul câinelui care se închina la Christos şi însângerase atât de cumplit flotele dreptcredincioşilor. Vătafii alergau pe punțile celor trei galere, în bubuiturile rapide ale gongurilor, şi nu mai foloseau bicele ci de-a dreptul bâtele grele, scoşi din minți de încetineala cu care câinii de creştini trăgeau la vâsle. Nimeni nu avea să ştie câți dintre nefericiții vâslaşi aveau să fie aruncați după aceea, morți, peste bord, pradă peştilor.

Vuietul mulțimii se rostogolea ca un tunet pe deasupra apei, ducând

amestecate în el urletele de groază şi milă ale sclavilor creştini şi ţipătul ascuţit de triumf al dreptcredincioşilor.

- Doamne Dumnezeule! Îndură-te de el, stăpâne atotputernic! răsună undeva un răcnet înnebunit, care domină o clipă vacarmul asurzitor.

- La Illa! Ha illa la! urlau isteric arabii.

- Dumnezeule sfinte! începu să bâiguie în neştire Angelica. Tu, ziditorul a toate cele văzute şi nevăzute, îndură-te de credincioşii tăi... Părinte atotputernic, care ne-ai făcut după chipul şi asemănarea ta... izbăveşte-l, Doamne, de chinuri pe robul tău... Primeşte-l în împărăţia ta, pe care a slujit-o cu credinţă toată viaţa...

O voce veni până la ea din depărtări necuprinse, răsunându-i parcă mirată în urechi:

- Credinţa creştină nu socoteşte că cei morţi pentru Christos ajung direct în rai?

Înţelese într-un târziu că vorbise negrul de lângă ea, singurul din toată mulţimea aceea care nu-ţi pierduse cumpătul. Oceanul de fiinţe omeneşti se răsucea şi se zvârcolea înnebunit de vederea sângelui, dar el rămânea liniştit, privind cu un ochi parcă înţelegător întrecerea dintre cele trei galere rămase în mijlocul portului şi întorcându-se din când în când, discret, spre vecina lui. Angelica nu leşinase, nici măcar nu mai tremura ca înainte, dar tot ce reuşea el să vadă din ea erau valurile mari de păr auriu care i se revărsau pe umeri şi fruntea plecată care îi aducea aminte de atitudinea creştinelor biblice pictate pe cărţile de rugăciune ce-i rămăseseră amintire de la dascălul lui iezuit.

În sfârşit, una din galere reuşi să rupă o altă bucată din trupul nefericitului marinar, stârnind un val imens de urlete de bucurie, apoi mulţimea izbucni din nou, semn că ultimele resturi fusese şi ele rupte în două. Supliciul se încheiase. Angelica se ridică şi, cu ochii spre mijlocul apei, bolborosi o rugă scurtă şi-şi făcu câteva cruci largi. Doi dintre ucenicii lui Mezzomorte o văzură şi, cu un răget isteric, ţâşniră peste capetele privitorilor spre ea, ca nişte lupi turbaţi, cu spume la gură. În clipa aceea însă negrul se ridică hotărât, cât era de înalt, şi scoase iute ca fulgerul hangerul de la brâu, care luci scurt în lumina soarelui. Mişcarea îi fusese atât de ameninţătoare şi de mlădie, ca de tigru întărâtat, întreaga lui înfăţişare inspira atâta forţă copleşitoare, încât cei doi băieţi şovăiră şi apoi se întoarseră plouaţi la locurile lor, aruncând din când în când priviri sălbatice spre căţeaua care spurcase cu crucile ei blestemate sfânta sărbătoare a puterii lui Allah.

Angelica nici nu-şi dăduse seama de cele întâmplate. Dacă negru nu i-ar fi oprit pe cei doi, de bună seamă că ar fi murit fără să înţeleagă ce se petrece. Tăcerea mohorâtă şi parcă obosită care se lăsase în jurul ei spunea că într-adevăr totul se sfârşise. Cele patru galere ieşeau acum semeţe din port, îndreptându-se către largul mării şi trăgând prin apă, în urma lor, resturile a ceea ce fusese până cu puţin timp în urmă trupul viteazului cavaler Wolf von Nesselhood, cel mai viteaz dintre vitejii luptători ai Ordinului de Malta, devenit martir aici, în apele Algerului pe care le înroşise cu sângele lui. Galerele îndeplineau acum parcă un soi de ritual, îndreptându-se spre răsărit, spre Mecca, cetate sfântă a Profetului, locul de pelerinaj al dreptcredincioşilor musulmani, urmând să se întoarcă în

port la ceasul rugăciunii muezinului care răsună din înaltul minaretelor şi face întreg islamul să se prosterneze în faţa nemărginitei puteri a lui Allah.

Mezzomorte, renegatul care gustase bucuria pe care n-o mai spera, veni până la Angelica şi se înfipse în faţa ei cu mâinile în şolduri, rânjind fericit. Îl văzu, dar se încăpăţână să privească în altă parte, spre galerele care se îndepărtau. Era albă la faţă ca varul, dar Mezzomorte tot nu era pe deplin mulţumit. Ar fi vrut s-o vadă distrusă de-a binelea, ţipând şi zbătându-se. Calmul ei îl scoase din minţi. Mârâi sălbatic o înjurătură şi, cu un rânjet crud pe faţă, rosti:

- E rândul dumitale.

5

Micul grup o luă pe drumul care urca din mahalaua Marinarilor spre una din porţile oraşului. Într-o parte se înălţau zidurile întăriturilor, iar în partea cealaltă se îngrămădeau cocioabele locuitorilor, separate între ele de ulicioare înguste şi strâmbe, asemeni unor mici prăpăstii întortocheate în care soarele slab al asfinţitului părea să se scufunde, pierzându-şi aici ultimele puteri. Angelica mergea împleticindu-se pe drumul acesta prăfos şi plin de pietre ascuţite, de care se împiedica la tot pasul zdrelindu-şi picioarele. Mezzomorte o luase înaintea ei, însoţit de băieţii lui cu turbane galbene, care o priveau cu ură, gata în orice clipă să se repeadă s-o sfâşie.

La poarte Bab-Azoum se opriră. Ofiţerii de gardă se prezentară în mare grabă şi făcură sumedenie de plecăciuni în faţa marelui amiral, care venea mereu să inspecteze paza acestor puncte cruciale ale cetăţii. Numai că de data asta Mezzomorte venise aici cu alte rosturi. Părea că aşteaptă pe cineva.

Într-adevăr, după puţin timp, de după colţul unei uliţe se ivi o ceată de călăreţi tuciurii, îmbrăcaţi de sus până jos în negru şi înarmaţi cu lănci lungi. Cel din frunte contrasta cu ceilalţi prin mantaua multicoloră, plină de figuri geometrice. Angelica recunoscu pe vecinul ei din timpul cumplitului spectacol din port, negru cel impunător care vorbea atât de bine franţuzeşte, deşi era foarte atent la felul cum se exprima şi din cauza asta părea că ezită la aproape fiecare cuvânt.

Negrul descălecă şi veni spre ei, făcând o plecăciune în faţa lui Mezzomorte, care numai că nu se prosternă în ţărână. Ciudatul personaj părea a fi cineva extrem de important, judecând după slugărnicia cu care îl întâmpina şi se data asta amiralul. Foarte politicos, se grăbi să întoarcă lui Mezzomorte salutul adânc, dar asta îl împinse pe renegat la noi salamalecuri, fiindcă era limpede că nu voia să rămână deloc mai prejos de politeţea sudanezului. Apoi negrul se întoarse spre Angelica, iar Mezzomorte îi urmă exemplul. Negrul o salută curtenitor, în timp ce Mezzomorte rânjea fericit, cu o expresie drăcească pe figura lui cărnoasă.

- Uitam, zise el batjocoritor. Uitam politeţurile de la curtea regelui Franţei şi lăsam prezentările ne făcute. Aşa că daţi-mi voie, doamnă, să vă prezint prietenului meu, Excelenţa sa Osman Ferradji, Marele Hadâm al Majestăţii sale regele Marocului, Moulay Ismael.

Angelica aruncă spre uriaşul negru o privire mai curând surprinsă decât speriată. Eunuc? Cu neputinţă! Şi totuşi...

Şi totuşi, dacă ar fi stat puţin să se gândească, ar fi putut să-şi dea seama mai devreme. Observase trăsăturile aproape feminine ale feţei sale şi fusese impresionată de vocea lui armonioasă, dar pusese astea pe seama amestecului semit de sânge din vinele lui. Bărbia lui spână nu putuse fi un semn grăitor, fiindcă cei mai mulţi negri par imberbi până la vârstă înaintată, când barba li se îndeseşte, albă. Statura înaltă o indusese în eroare prin impresia de vigoare şi prin aerul impunător pe care-l degaja. Părea mult mai puţin gras decât sunt în general eunucii, a căror înfăţişare, cu obrajii fleşcăiţi şi cu bărbiile revărsate, le dă aerul răutăcios şi cicălitor al unor cumetre binişor trecute de jumătatea vârstei. De fapt, cam aşa arătau şi cei şase negri călări care îl însoţeau.

Deci acesta era celebrul Osman Ferradji, Marela Hadâm al sultanului Marocului, despre care se vorbeau atâtea!...

Ştia că auzise multe despre el, dar n-ar fi fost în stare să-şi amintească acum, pe loc, nici unde şi nici cine îi spusese atâtea. Era obosită, sleită de puteri, aşa că nu-şi mai punea nici o întrebare. O apucase o stare de lehamite în care nimic n-o mai putea impresiona în vreun fel.

- Mai aşteptăm pe cineva, rosti Mezzomorte pe un ton mieros şi batjocoritor.

I se citea în întreaga atitudine o fericire nespusă, ca şi cum ar fi pus în scenă o comedie în care fiecare actor juca un rol pe care el, Mezzomorte, îi dezvăluia la momentul potrivit.

- Uite-l! anunţă el triumfător.

Nou venitul nu era altul decât Mohamed Raki, pe care Angelica nu-l mai văzuse de când cu lupta din faţa insulei Cam. Arabul nu-i aruncă nici o privire, în schimb se prosternă adânc în faţa amiralului, cu un aer de adevărată veneraţie.

- Acum putem merge, anunţă mulţumit Mezzomorte.

Trecură de întărituri şi ieşiră în afara oraşului, primind în ochi ultimele raze ale soarelui care apunea în spatele colinelor golaşe şi roşcate. Cărarea pe care mergeau abia se ghicea printre buruienile aspre şi sărăcăcioase. Înaintau cu greutate, având în stânga zidurile oraşului iar în dreapta malul abrupt, care se transformă în curând într-o râpă plină de bolovani şi de mărăcini ce părea, în lumina nefirească a amurgului, o adevărată gură de iad. Locul acesta sinistru o înfioră pe Angelica, făcând-o să se gândească fără voia ei la atâtea legende pe care le auzise despre locuri legate cu blesteme străvechi şi care aduceau nenorociri celor ce le călcau. Prin preajmă zburau fără contenire pescăruşi care scoteau într-una ţipete ascuţite, făcând-o să se cutremure de spaimă.

- Uită-te acolo, jos.

Şi Mezzomorte, întorcându-se triumfător spre ea. Arătă cu degetul spre fundul prăpastiei.

Angelica privi şi nu văzu decât un morman de pietre şi bolovani. Se întoarse spre corsar şi-l scrută cu ochi întrebători fără să spună un cuvânt.

- Acolo! Uită-te bine! insistă renegatul.

Îşi încordă privirile şi reuşi să desluşească o formă albă care ieşea

din îngrămădeala aceea de jos.

O mână omenească!

- Ei, vezi? răsună triumfătoare vocea amiralului. Acolo zace al doilea cavaler care era pe galera voastră, un francez ca şi tine, Henri de Roguier. Dreptcredincioşii noştri l-au adus aici şi l-au lapidat, aşa cum se cuvine unui câine de creştin, la ceasul sfintei rugăciuni El Dharoc.

Angelica îşi făcu speriată cruce.

- Termină cu farafastâcurile astea! zbieră turbat de furie renegatul. Vrei să aduci nenorocirea asupra oraşului întreg, putoare? Ia-o înainte! Mişcă, n-auzi?

O sili să înainteze şi îi mai arătă o altă grămadă de pietre aflată la câteva zeci de paşi. Acolo zăcea trupul ciopârţit al tânărului student spaniol care se aflase şi el pe galera malteză. În realitate, Mezzomorte nu era direct răspunzător de aceste două execuţii, ele se datorau furiei maurilor spanioli din Alger care, auzind de un groaznic autodafe ordonat de Inchiziţie la Granada, unde şase familii musulmane arseseră pe rug, ceruseră într-un glas răzbunare, cu atâta violenţă încât a nu le face pe plac ar fi însemnat să rişte o răscoală. Aşa că le dăduse pe mână pe cei doi, cavalerul de Roguier şi studentul care mergea să-şi viziteze tatăl. Şi atunci începuse pentru cei doi tineri calvarul.

Precedaţi de stăpânii care-i cumpăraseră în ajun şi care acum, în sunetele unei muzici barbare, făceau chetă ca să-şi mai scoată din banii pe care aveau să-i piardă în curând, urmaţi de o mulţime scoasă din minţi de furie, cei doi nefericiţi, goi până la brâu, cu mâinile legate la spate, porniseră încet, sub un potop de blesteme şi de lovituri cu care-i copleşeau femeile şi copiii, spre locul hotărât supliciului lor, afară din oraş, dincolo de poarte Bab-el-Oued. Când ajunseră aici, deja nu mai aduceau a fiinţe omeneşti. Părul le fusese smuls de mâini de dreptcredincioşi, feţele strivite de lovituri şi pline de noroi şi de excremente, iar trupurile lor semănau cu nişte arici uriaşi din cauza acelor ascuţite de trestie pe care copiii li le înfigeau tot timpul în piele, urlând de plăcere şi de extaz religios. Cei doi tineri îşi suportaseră cu un neînchipuit stoicism soarta de victime aruncate pe mâinile unei mulţimi bestiale ce se îmbăta de propria ei ferocitate, aşa că primiseră ca pe o adevărată mântuire potopul de pietre care se abătuse asupra lor în râpă, punând astfel capăt chinurilor lor.

- Dumnezeu să-i odihnească, şopti Angelica, neauzită de nimeni.

Nu ştia toate lucrurile acestea, dar le ghicea. Şi se gândea dacă nu cumva acum urma calvarul ei.

În sfârşit, mica ceată se opri în dreptul unei porţiuni mai înalte a zidului cetăţii. Aici, în pietrele grosolane erau prinse, la intervale neregulate, cârligele uriaşe, ca nişte ace de pescuit cu vârfurile în sus. De sus de pe zid, erau aruncaţi condamnaţii, care se înfigeau în vârfurile ascuţite şi adeseori agonizau zile întregi până mureau. Două trupuri agăţate şi pe jumătate mâncate de pescăruşi rămăseseră aici, zdrenţe însângerate şi putrezite, ale căror umbre se profilau în lumina ultimelor raze ale amurgului pe zidurile cetăţii.

Pentru Angelica era prea mult. Toată ziua fusese martoră la atâtea acte de cruzime încât întoarse ochii, cutremurată de groază.

- Uitaţi-vă, doamnă, se auzi mieroasă vocea amiralului. Uitaţi-vă

bine, e interesant, mai ales pentru dumneavoastră!

- De ce să mă uit? Tot moartea asta mi-aţi rezervat-o şi mie?

- Nu, nici vorbă, râse renegatul, ar fi păcat! Nu pretind că aş fi mare cunoscător, dar tot îmi dau seama că o femeie ca dumneavoastră trebuie folosită în alte scopuri decât la împodobirea cârligelor ăstora, numai spre plăcerea corbilor şi a cormoranilor. Dar ar fi bine să vă uitaţi cu atenţie, fiindcă unul din aceştia doi are înalta cinste de a fi cunoscut de dumneavoastră.

Angelica se simţi străbătută de o îndoială cumplită: Savary? În ciuda repulsiei, îşi aruncă privirile spre cârlige şi văzu că nu era vorba decât de doi arabi.

- Îmi pare rău să vă dezamăgesc, zise ea cu ironie, dar nu am, cum aveţi dumneavoastră, obişnuinţa de a contempla cadavre. Nu-l cunosc pe nici unul din ei.

- Atunci, doamnă, să vă spun totuşi cum îi cheamă. Cel din stânga este Ali Mektoub, giuvaergiul arab din Candia căruia i-aţi încredinţat o scrisoare pentru soţul dumneavoastră... A, văd că începeţi să arătaţi oarecare interes faţă de clienţii mei! Sunteţi cumva curioasă să ştiţi şi numele celui de-al doilea?

Angelica îl privi lung, căutând să-i pătrundă gândurile. Se juca acum cu ea cum se joacă o pisică perfidă şi crudă cu un biet şoricel. Mezzomorte aproape că se lingea pe buze de poftă.

- Celălalt, doamnă, rosti el rar, celălalt e Mohamed Raki, nepotul lui.

Angelica scăpă fără voia ei o exclamaţie de surpriză şi se întoarse spre berberul care i se prezentase sub acest nume la Casa Franceză din Malta.

- Înţeleg eu ce vreţi să spuneţi, rânji extaziat Mezzomorte, dar eu un fenomen simplu, simplissimo chiar! Cel pe care-l vedeţi e o iscoadă pe care v-am trimis-o anume, omul meu de încredere, Amar Abbas. Un fals Mohamed Raki şi atâta tot. Cel adevărat e acolo, atârnat în cârligele acelea, la aer curat. Simplu, nu?

Angelica nu reuşi să spună decât atât:

- Pentru ce?

- Ah! Poftim! Să mai spună cineva că femeile nu sunt curioase! Vreţi explicaţii, după câte văd... Dar nici despre mine nu s-ar putea spune că nu sunt un om cu suflet milostiv, aşa că hai să vă dau lămuririle aste, să potolesc curiozitatea. Să trecem peste împrejurările în care s-a întâmplat să-mi pice în mână scrisoare pe care i-aţi dat-o lui Ali Mektoub. Vorba e că am citit-o. Şi am înţeles că o înaltă doamnă din Franţa a pornit în căutarea bărbatului ei, dispărut de ani îndelungaţi, şi că e gata să facă orice şi să meargă oriunde ca să dea de el. Şi atunci, ce-mi dă-n gând ideea? Îl iau la întrebări pe Ali Mektoub: cum e doamna aia din Franţa? E frumoasă? O hoho! Bun! Dar bogată e? Este, zice el. Gata, m-am hotărât pe loc. Trebuie să pun mâna pe ea. E nevoie de o cursă şi de o momeală, iar momeala cea mai bună e bărbatu-său. Aşa că-l iau la întrebări şi pe nepotu-său, Mohamed Raki. El l-a cunoscut bine pe omul acela, a fost ani de zile în slujba lui, în Sudan. Semnalmentele nu sunt greu de ţinut minte: înalt, slab, negricios, faţa plină de cicatrici. Şi culmea norocului a

fost că Mohamed Raki mai păstra şi o bijuterie de la stăpânu-său pe care nevastă-sa precis că are s-o recunoască. Iscoada mea ascultă cu sfinţenie, bagă bine la cap şi păstrează bijuteria. Numai că marea greutate e să dăm de urma femeii, care între timp precis că a fost vândută la Candia, pe bani grei. Dar eu am oamenii mei pe peste tot, aşa că aflu imediat că femeia a nimerit la Malta. Rescator dăduse pe ea treizeci şi cinci de mii de piaştri şi ea i-a fugit de sub nas imediat după aia.

- Mi se pare mie sau suma de treizeci şi cinci de mii o ştiţi de la mine?

- Nici vorbă, ştiam dinainte. Dar mi-a plăcut să aud povestea şi din gura dumneavoastră... Şi cum vă spuneam, pe urmă totul a mers ca pe roate. L-am trimis frumuşel pe Amar Abbas la Malta, sub numele de Mohamed Raki, şi am pregătit capcana de la insula Cam. Vrednicul meu om de încredere v-a lăsat fără apă, aşa că aţi fost nevoiţi să intraţi în plasa întinsă de marinarii mei. Cum am primit porumbeii călători că păsărica s-a prins în laţ, cum am poruncit ca Ali Mektoub şi nepotul său să fie omorâţi. Simplissimo!

- De ce? mai zise Angelica, abia putând articula cuvintele.

- Ei, asta-mi place! făcu Mezzomorte cu un surâs cinic. Cum de ce? Fiindcă numai morţii ştiu să tacă din gură, doar e la mintea cocoşului!

Angelica fremăta. Individul acesta scârbos îi stârnea atâta dispreţ şi atâta ură încât aproape că nici nu-i mai era frică de el. Se gândi să-l scuipe, dar se abţinu, gândind că nu merită.

- Eşti o lepădătură scârnavă, şuieră ea, dar mai ales eşti un mincinos!... Povestea asta nu stă-n picioare. Mă crezi atât de proastă încât să iau de bune baliverneIe dumitale? Că ţi-ai pus în cap să prinzi în capcană o femeie pe care n-ai văzut-o niciodată şi despre care nici nu ştii dacă e-n stare să plătească răscumpărarea şi atunci, gata, pui în mişcare o flotă întreagă? Şi faci atâta risipă de soldaţi de-ai dumitale la insula Cam numai pentru cheful ăsta? Şase galere, treizeci de feluci şi mai bine, fără să mai punem la socoteală muniţia, douăzeci de mii de piaştri, repararea galerelor alte zece mii, pe urmă plata căpitanului flotei, tocmită anume pentru expediţia asta... I-ai plătit cel puţin cu cincizeci de mii de piaştri. Va să zică dumneata prăpădeşti o sută de mii de piaştri pentru o singură femeie pe care vrei s-o prinzi? Că eşti lacom şi mârlan mi-am dat seama, dar nu te pot crede chiar atât de tâmpit! Nu pari!

Mezzomorte o asculta atent, cu ochii mijiţi, fără să scoată un cuvânt. Apoi zise răguşit:

- De unde cunoşti dumneata cifrele astea?

- De unde? îi râse ea în nas. Ştiu să socotesc, atâta tot. Simplissimo, nu? Doar e la mintea cocoşului!

- Cred că ai fi un armator pe cinste!

- Dar chiar şi sunt armator!... Am o corabie care face mereu drumuri în Indiile apusene. Ascultă-mă! urmă ea cu ardoare, să ştii că sunt bogată, chiar foarte bogată! Şi pot... da, pot, nu te uite aşa la mine, pot să-ţi plătesc o răscumpărare cum nici nu visezi! Deja te-ai păcălit investind atâţia bani... sunt sigură că acum te căieşti. Ce mai aştepţi ca să-ţi scoţi paguba şi să-ţi mai rămână şi bani destui pe deasupra? Crezi că-ţi dă cineva pe mine atâţia bani încât să ieşi mai în câştig?

- Uşurel, uşurel, zise aproape cu blândeţe Mezzomorte, scuturând din cap. Nu e nici o păcăleală şi nici prin cap nu-mi trece să-mi pară rău de afacerea asta... Ţi se pare dumitale! Eu unul să ştii că sunt chiar foarte mulţumit.

- Iar eu îţi spun că nu cred o iotă din toate minciunile dumitale! ţipă cuprinsă de furie Angelica. Chiar dacă pentru dumneata moartea celor doi cavaleri e un câştig, fiindcă erau cei mai neînduplecaţi duşmani pe care i-ai avut vreodată, asta nu dovedeşte nimic! Nu aveai nevoie de atâtea viclenii ca să mă prinzi pe mine! Nici măcar nu erai sigur că aveam să mă îmbarc pe o corabie malteză! Dumneata te-ai fi gândit, cu siguranţă, să intri în legătură cu bărbatul meu şi să faci astfel ca viclenia dumitale să fie mai bine pusă la punct. Numai prostia mea a făcut să nu cer ceva scris de la iscoada pe care mi-ai trimis-o la Malta! Ar fi trebuit să nu mă încred orbeşte în licheaua asta nemernică!

- La treaba asta m-am gândit eu, fii dumneata sigură, dar nici gând să pot pune mâna pe ceva scris de bărbatul dumitale.

- Şi de ce?

- Fiindcă e mort, zise cu voce înăbuşită Mezzomorte. Da, bărbatul dumitale, sau cel despre care spui dumneata că-ţi e bărbat, a murit de ciumă acum trei ani. Au fost atunci la Tetouan* mai bine de zece mii de morţi. Stăpânul lui, Mohamed Raki, anume acel învăţat creştin pe care-l chema Jeffa-el-Khaldoum, s-a săvârşit şi el din viaţă atunci, răpus de molimă.

- Minţi! urlă Angelica. Minţi! Nu cred un cuvânt! Minţi!

Îi striga în obraz cuvintele acestea, încercând parcă să ridice un zid între speranţa ei şi prăpastia pe care cuvintele piratului începuseră deja să i-o sape în suflet. <<Dacă mă las acum copleşită de durere şi încep să plâng, sunt pierdută!>> îşi spunea ea în neştire.

Ucenicii marelui amiral, care niciodată nu mai pomeniseră să vorbească cineva pe un asemenea ton în faţa strălucitului lor stăpân, se agitau încruntaţi, mârâind cu mâinile încleştate pe mânerele hangerelor. Eunucii, mult mai calmi, se aşezară între ei şi femeia aceasta furioasă, astfel încât Angelica rămăsese în mijlocul acestui adevărat viespar care parcă dansa, trupurile negre ale hadâmbilor şi cele galbene ale puilor de ienicer, totul sub umbra violetă a reflexelor amurgului în mare.

- Nu mi-ai spus tot! ţipă ea spre Mezzomorte.

- Tot ce se poate. Dar în afară de asta n-ai să mai afli nimic. Cel puţin deocamdată.

- Eliberează-mă! Îţi plătesc răscumpărarea, cât îmi ceri!

- Înseamnă că eşti proastă rău, femeie, dacă poţi spune asemenea tâmpenii! zise aproape compătimitor Mezzomorte. Cum îţi închipui dumneata că am să-ţi dau drumul? Nici pentru tot aurul din lume, auzi? Nici pentru tot aurul din lume nu te dau din mână! Bani? N-ai nici tu, nici regele Franţei aur cât am eu, pot cumpăra de zece ori toate palatele lui! Ce să fac cu banii tăi? Nu-mi trebuie bani, mie îmi trebuie altceva! Îmi trebuie putere! Asta vreau eu, nu bani, vreau putere, şi dumneata eşti cel mai potrivit mijloc ca să pun mâna pe ce vreau eu! Pentru asta nu m-am

---

* Tetouan - oraş în Maroc, în apropiere de coasta mării Mediterane. (n. trad.)

uitat la bani când a fost vorba să pun mâna pe dumneata! N-ai nevoie să înțelegi mai mult, dar în orice caz, i-ați gândul de la răscumpărare și de la toate marafeturile astea! Pfff!...

Năucită, Angelica ridică privirile spre zidurile împurpurate de ultimele raze ale soarelui. Umbrele amurgului ștergeau liniile construcției și făceau ca sinistrele cârlige abia să se mai deslușească. Acest nefericit Mohamed Raki, micul negustor arab, nepotul inimosului Ali Mektoub, era singurul om despre care ea știuse cu siguranță că-l cunoscuse pe Joffrey de Peyrac în cea de-a doua viață a lui pe acest pământ. Și acum Mohamed Raki nu mai putea vorbi!... << Poate că dacă m-aș duce la Tetouan, aș da peste oameni care l-au cunoscut... Numai că pentru asta e nevoie să fiu liberă!...>>

- Uite, fiindcă m-ai tot întrebat mereu ce soartă ți-am rezervat, hai să-ți spun, zise Mezzomorte lărgindu-și din nou chipul în zâmbetul acela crud care o umplea de oroare. Fiindcă m-am convins cu ochii mei că frumusețea dumitale nu e cu nimic mai prejos de faima pe care o ai, vreau să te trimit, la un loc cu alte daruri, preamăritului sultan al Marocului, Moulay Ismael, prin mijlocirea alesului meu prieten Osman Ferradji. Așa că urmează să te dau pe mâna Excelenței sale, care fără îndoială că are să te învețe să mai lași din fandoselile și schimonoselile astea cu care mă scoți într-una din sărite. Orice s-ar zice, numai eunucii se pricep să scoată gărgăunii din capetele unor muieri nebune. Aș zice chiar că Europa simte din plin lipsa unor asemenea oameni destoinici... Și, pe barba Profetului, ce mare nevoie ar fi acolo de unii ca ei!

Angelica de abia îl ascultase și nu prinsese prea bine sensul cuvintelor lui. Înțelese doar că îl văzu luându-și rămas bun, cu temenele nesfârșite, de la Osman Ferradji și depărtându-se urmat de escorta lui, după care negrul îi puse cu blândețe mâna pe umăr, spunându-i:

- Binevoiți să mă urmați, prea nobilă doamnă...

<< Dacă plâng acum, sunt pierdută!... Dacă plâng, dacă mă zbat, sunt pierdută... Trebuie să scap cu orice preț... Să mă închidă într-un harem... asta nu se poate... Trebuie să scap...>>

Nu rosti nici un cuvânt, nu făcu nici un gest de împotrivire, ci îi urmă, liniștită și supusă, pe negrii care coborau spre poarta Bab-el-Oued.

<< În câteva clipe se face noapte de-a binelea... Atunci e momentul... dacă-l scap, s-a zis cu mine! Închisă într-un harem... Nu se poate... nu trebuie să scap momentul!...>>

La poarta Bab-el-Oued, străjile încă nu aprinseseră lămpile. Grupul pătrunse într-un tunel întunecos, înaintând pe nevăzute, încrezându-se mai mult în ochii ageri ai cailor, care se orientau foarte bine și pe întuneric. Într-o parte se zări capătul unei ulicioare, aproape la fel de întunecoasă ca tunelul prin care treceau. Angelica se lăsă să alunece ca un șarpe, țâșni înainte și o luă la goană pe străduța asta strâmtă. Alerga iute ca un fulger, aproape că nici nu mai simțea pământul sub picioare. Apoi ulicioara se sfârși brusc, dând într-una mai largă și plină de lume. Împietri de groază. Apoi își luă inima în dinți și porni din nou, de data asta cu pași firești, ca o femeie care merge și ea cine știe unde, și se strecură printre mantalele albe de lână și printre femeile înfășurate în văluri peste văluri, care le făceau să semene aproape cu niște pachete umblătoare. Merse

pitindu-se un timp după nişte măgari încărcaţi cu saci şi lădiţe, furişându-se prin colţurile cele mai întunecoase. Deocamdată încă n-o luase nimeni la ochi, dar din clipă în clipă lumea putea băga de seamă prezenţa unei europene fără văl şi cu privirile rătăcite. O luă la stânga, pe o altă ulicioară pustie şi îngustă, unde se opri după câtiva paşi, să-şi mai tragă sufletul. Unde mergea? Cui putea cere ajutor? Sorţii o ajutaseră şi aici ca şi la Candia, numai că de data asta nu avea nici un ajutor din partea nimănui. Nici măcar nu ştia ce se întâmplase cu Savary...

Auzi deodată strigăte şi zgomot de paşi care se apropiau cu repeziciune. Îi luaseră urma, desigur. O luă din nou la goană pe ulicioara întunecoasă, care cobora mereu. Spre mare, fără îndoială. Era mai curând o prăpastie îngustă, străjuită de pereţii caselor oarbe şi pe margine, fără ferestre, doar cu câte o uşă care se deschidea din loc în loc în zid, în formă de potcoavă. La câţiva paşi în faţa ei, una din porţile acestea se deschise şi în prag apăru un sclav zdrenţăros, ducând pe umăr un vas mare de lut. Angelica îl îmbrânci din răsputeri şi intră pe poartă ca o săgeată, vasul se sparse în cioburi şi sclavul izbucni într-un potop de înjurături pentru care l-ar fi invidiat fără îndoială soldaţii majestăţii sale Ludovic a XIV-lea al Franţei. Angelica se întoarse iute la el.

- Domnule, rosti ea gâfâind înfrigurată, sunteţi francez? Domnule, pentru numele lui Dumnezeu, salvaţi-mă, vă rog din suflet!

Zgomotul urmăritorilor se apropia. Cu un gest reflex, sclavul îi făcu vânt din nou în curte, pe poarta întredeschisă, apoi intră şi el iute şi o trânti cu putere în urma lui. Era şi timpul. Aproape imediat, un ropot de picioare desculţe şi de papuci trecu pe ulicioară prin dreptul porţii, într-un vârtej de răcnete furioase, apoi se auzi depărtându-se. Angelica gâfâia îngrozită, cu mâinile înfipte ca nişte gheare în umerii sclavului. Îşi dădu apoi seama că fruntea i se lăsase pe pieptul larg şi puternic al acestuia, înfundându-se în zdrenţele lui jegoase. Simţea că o lasă puterile şi genunchii îi tremurau de slăbiciune. Apoi larma de afară se stinse de-a binelea. Urmăritorii o căutau acum cine ştie pe unde, la fel de furioşi.

Angelica putu respira mai uşurată, deşi frica n-o părăsise.

- Gata, murmură ea uşor. S-au dus.

- Vai, biata mea copilă! Ce-ai făcut, ai vrut să fugi?

- Da.

- Ce nenorocire! Au să te biciuiască la sânge şi au să te schilodească pe tot restul vieţii, vai de capul tău!

- Asta numai dacă au să pună mâna pe mine. Dar dumneavoastră o să mă ascundeţi, nu-i aşa? O să mă salvaţi! Vă rog, domnule, vă implor!

Vorbea iute, într-o sporovăială pe care nu şi-o mai putea controla, agăţându-se disperată pe întuneric de trupul acestui necunoscut despre care nu ştia absolut nimic dar care cel puţin era de acelaşi neam cu ea şi părea fi tânăr şi binevoitor. Cel puţin asta era senzaţia ei, aşa cum şi el îşi dădea seama, după formele trupului care se lipea deznădăjduit de el, că femeia asta era tânără şi, dacă nu şi frumoasă, atunci cel puţin bine făcută.

- N-o să mă lăsaţi în mâinile lor, domnule, nu-i aşa?

Sclavul oftă din rărunchi.

- E o situaţie cum nu se poate mai îngrozitoare... Aici te afli în

curtea stăpânului meu, Mohamed Celibi Oigat, un negustor cam ciufut. În toate părțile suntem înconjurați numai de musulmani. De ce ai fugit de la stăpânul dumitale?

- De ce am fugit?... Fiindcă nu vreau să fiu închisă într-un harem! Nu e un motiv destul de bun?

- Din păcate, copila mea, asta e soarta femeilor aici!

- Credeți că mi-ar fi uşor să mă resemnez cu soarta asta?

- Nici a bărbaților nu e mai uşoară, crede-mă. Ți se pare că e mai uțor pentru mine, contele de Lomčnie, s? car într-una, de cinci ani de zile, apă şi legături de vreascuri pentru bucătăria stăpânei mele? Dacă ai putea vedea în ce hal am mâinile!... Şi încă ce-ar spune frumoasa mea metresă pariziană Suzanne de Raigneau, care cu siguranță că mi-a găsit de mult un înlocuitor!

- Contele de Lomčnie? Cunosc pe o ruda a dumneavoastră, domnul de Brienne.

- Ce întâmplare! L-ați cunoscut pe vărul meu?

- Da, la curte.

- Într-adevăr? Doamnă, aş putea şti numele dumneavoastră?

- Sunt marchiza du Plessis-Bellicre, raspunse Angelica după o scurtă şovăială. Îşi aducea aminte că numele de contesă de Peyrac nu-i purtase niciodată noroc, ci dimpotrivă.

Bărbatul făcea un vizibil efort de memorie.

- Doamnă, n-am avut plăcerea să vă întâlnesc la Versailles, dar de cinci ani încheiați îndur aici chinurile captivității şi bănuiesc că între timp multe s-au schimbat la curte. N-are nici o importanță, îl cunoaşteți pe vărul meu şi poate mi-ați putea lămuri motivele pentru care familia mea rămâne atât de tăcută la apelurile mele disperate. Am trimis o scrisoare prin care îi rugam pe ai mei să facă tot posibilul să mă răscumpere, dar degeaba. De fapt, am trimis mai multe, ultima le-am încredințat-o părinților redemptorieni*, care au venit luna trecută la Alger. Sper ca măcar de data asta familia mea să primească veşti despre mine. În sfârşit... Dar ce pot face pentru dumneavoastră, doamnă? Hm! Cred că mi-a venit o idee... Atenție, vine cineva!

Undeva, printre acareturile din fundul curții largi se agita lumina chioară a unui felinar. Contele de Lomenie o împinse pe Angelica la spatele lui şi o ținu ascunsă aşa, aşteptând ca umbra care venea să se apropie de ei.

- E stăpâna mea, şopti el uşurat. O femeie de toată isprava. Cred că putem s-o rugăm să ne ajute. Are pentru mine o mare slăbiciune...

Arăboaica ajunsese la câțiva paşi şi ridicase felinarul ca să vadă cine şoptea pe întuneric în spatele porții ei. Cum se afla în incinta propriei ei gospodării, nu purta vălul ritual, aşa că Angelica îi putu observa la iuțeală fața. Era o femeie în puterea vârstei, grasă şi cărnoasă, cu ochi mari şi negri şi cu pleoapele sulemenite din belşug. Nu era deloc greu de ghicit serviciul pe care-l îndeplinea pe lângă ea sclavul creştin, bărbat

---

* Grupare misionară în sânul bisericii catolice, înființată de clericul Alfonso de Liguori (ulterior santificat) Mică scăpare din vedere a autorilor: ordinul în cauză avea să fie fondat abia în 1732, în vreme ce scena de mai sus se petrece pe la 1670. (n. trad.)

tânăr şi frumos, cu purtări alese, plin de vigoare, pe care-l cumpărase alegându-l dintre mulţi alţii la batistan.

Negustorul Mohamed Celibi Oigat nu avea, sărmanul, cu ce-şi cumpăra un eunuc care să-i păzească cele trei sau patru neveste, aşa că lăsa în grija celei dintâi dintre ele gospodăria casei lui şi, ca om înţelept ce se afla, înţelesese, oftând, că e nevoie în casă de un sclav creştin care să facă muncile grele. Deschisese deci băierile pungi şi ştiuse să nu pună întrebări prea stânjenitoare, care ar fi stârnit în liniştea casei lui o adevărată furtună.

Femeia o zări pe Angelica. Contele de Loménie începu să vorbească iute arăbeşte, cu voce scăzută. Femeia fie clătina din cap, fie încuviinţa, fie se strâmba, fie ridica din umeri a îndoială. Una peste alta, se vedea că nu era cu totul convinsă, ba chiar devenea din ce în ce mai limpede că situaţia nefericitei evadate era de-a dreptul disperată şi că mult mai bine ar fi fost pentru ea să facă în vreun fel şi să ajungă din nou afară, în ulicioarele întortocheate, unde poate ar fi mai găsit scăpare. Până la urmă, femeia păru totuşi sedusă de potopul de argumente cu care o copleşea favoritul ei, pentru că plecă, revenind imediat cu un văl cu care îi făcu Angelicăi semn să se acopere. Ea însăşi îşi puse vălul pe faţă, deschise poarta, cercetă ulicioara, încredinţându-se că nu era nici o primejdie, apoi făcu semn sclavului şi fugarei să vină după ea. Numai că nici nu trecuse bine pragul porţii, că izbucni cu atâta furie într-un torent de cuvinte lătrătoare, încât Angelica înţelese că înjura şi ocăra.

- Ce s-a întâmplat? întrebă ea speriată. S-a răzgândit şi vrea să mă dea pe mâna poliţiei?

- Nu, dar a dat peste cioburile ulciorului pe care l-am spart adineauri şi nu-mi dau seama cam ce crede despre treaba asta. De altfel, trebuie să mărturisesc că n-am fost niciodată prea îndemânatic şi manevrarea ulcioarelor şi a străchinilor ei de lut nu este nici acum partea mea cea mai tare. Gata cu lălăiala ei blestemată, ştiu cum s-o îmbunez şi n-are să iasă mare tărăboi din asta, o să am eu grijă. Acum să mergem, nu e departe.

Într-adevăr, nu merseră decât foarte puţin şi dădură de altă poartă mică de fier, tot în formă de potcoavă şi aceasta, în care tânărul bătu de câteva ori într-un anumit fel. Aproape imediat, printre bucăţile de tablă ale uşii prost lucrate luci o lumină slabă şi o voce răsună abia auzit în franţuzeşte:

- Dumneavoastră sunteţi, domnule conte?

- Da, Lucas, eu sunt, dă-mi drumul mai iute!

Poarta se deschise cu un scârţâit sinistru şi Angelica fu gata să leşine dând cu ochii de un arab cu djellaba şi cu un turban uriaş, care ţinea în mână o lumânare.

- Nu vă fie frică, doamnă, şopti contele la urechea ei împingând-o în curte, e Lucas, fostul meu valet. A căzut prins odată cu mine, mergeam să-mi iau în primire postul în garnizoana de la Genova. Şi, cum în serviciul meu s-a învăţat cu toate potlogăriile şi cu toate matrapazlâcurile, a ştiut să se bage de minune pe sub pielea ticăloşilor ăstora, ba încă stăpânu-său nu l-a lăsat până nu l-a făcut musulman, ca să-i poată da averea lui pe mână, să i-o administreze. Aşa că prietenul nostru e acum om cu greutate

în Alger.

Fostul valet, pitit sub turbanul imens, arunca priviri neîncrezătoare. Avea un nas turtit ca un rât şi faţa plină de pete roşii, semn că opreliştile musulmane în privinţa vinului nu găseau la el nici o crezare.

- Pe cine mi-aţi adus, domnule conte?

- O compatrioată, Lucas. O doamnă din Franţa, căzută în captivitate, care a ştiut să spele putina de sub nasul cumpărătorului.

Lucas avu aceeaşi reacţie ca şi fostul lui stăpân.

- Doamne sfinte! Şi de ce a făcut una ca asta?

Contele de Loménie pocni nepăsător din degete.

- Capricii femeieşti, dragul meu, nimic mai mult decât atât. Dar faptul e consumat, aşa că tot ce rămâne de făcut e s-o ascunzi tu.

- Eu, domnule conte?

- Da, tu, fireşte, cine altcineva! Ştii bine că eu nu sunt decât un biet sclav care trebuie să-şi împartă rogojina cu cei doi câini ai stăpânului lui şi care n-are nici măcar un cotlon propriu în casa afurisitului de Celibi. În schimb, tu eşti om ajuns. Tu nu rişti nimic.

- Asta cam aşa e, nu risc nimic, în afară de arderea de viu, de tragerea în ţeapă, de aruncarea în cârlige, de îngroparea de viu sau de omorârea cu pietre. Mai nimic, la urma urmei. Că doar ştiţi şi dumneavoastră, domnule conte, că astea sunt pedepsele cele mai obişnuite pentru convertiţii care adăpostesc creştini fugari.

- Care va să zică nu vrei?

- Păi... vedeţi dumneavoastră, domnule conte, cam aşa rezultă, că nu prea aş vrea...

- Aaaa.... cred că a sosit momentul să-ţi trag o porţie bună de ciomege pe spinare, dragul meu Lucas...

- Vă rog!... făcu demn celălalt, înfăşurându-se cu mândrie în djellaba lui. Uită domnul conte că un sclav creştin n-are voie să ridice mâna asupra unui dreptcredincios?

- Da ! Ei, atunci aşteaptă puţin, să ne-ntoarcem noi acasă şi atunci vezi tu cine are dreptul şi cine nu! Haimana obraznică ce eşti, dacă n-am să-ţi fac bucile prună şi am să te dau pe mâna Sfântului Oficiu, să te ardă de viu ca pe un fecior de căţea puturoasă care se închină la Mahomed şi la toate spurcăciunile lor nenorocite. Te aranjez eu, nici o grijă! Deocamdată... Hm! Deocamdată, Lucas, ia spune, dragul meu, ai ceva pus de o parte pentru mine? Ceva bunătăţi? Fiindcă spun drept că de azi dimineaţă n-am pus în gură decât vreo două curmale şi un ulcior de apă chioară. Şi mi-a teamă că nici doamna nu s-a hrănit pe ziua de azi decât cu emoţii.

- Asta da, domnule conte, se face imediat... Prevăzusem vizita dumneavoastră, aşa că v-am pregătit ceva ce ştiu că vă place mult de tot... o plăcintă cu o umplutură ce nu s-a mai văzut.

- Nu mă-nnebuni! O plăcintă! exclamă bietul sclav, gemând de poftă şi lingându-şi buzele.

- Şşşşt !... Ia staţi jos colea... Numai o clipă, să-i fac vânt tejghetarului şi să închid prăvălia, pe urmă sunt al dumneavoastră...

Puse sfeşnicul pe un colţ de bârnă şi plecă la treburile lui. Angelica vru să-l întrebe pe conte ceva, dar nu avu când. Numitul Lucas se

întorcea în grabă, cu o sticlă de vin şi cu o cratiţă mare de lut, din care se răspândea o mireasmă într-adevăr delicioasă, ce le gâdila la amândoi nările cu efluviile ei.

- Eu cu mâna mea am făcut umplutura, domnule conte, cu unt de cămilă şi am frecat-o cu lapte de măgăriţă. E drept că nu se compară cu bunul şi cinstitul lapte de vacă de la noi de acasă, dar a trebuit să mă descurc şi eu cu ce am găsit. N-am avut carne sau ciuperci, aşa că am pus nişte languste o minune, cu foi de varză... Dacă doamna marchiză binevoieşte să se servească...

- Băiatul ăsta, doamnă, rosti cu duioşie contele, ticălosul ăsta de Lucas, e un descurcăreţ de n-are pereche pe lume! Nu există lucru pe care să nu ştie să-l facă, şi încă bine, mai bine ca oricine! Phiii! E nemaipomenită plăcinta ta, ticălosule! Cum ajungem acasă, ai de la mine o sută de scuzi bacşiş pentru minunăţia asta!

- Mulţumesc, domnul conte e prea bun cu mine, răspunse numitul Lucas, fără pic de bătaie de joc în glas.

- Fără el, doamnă, aş fi mort de mult! zise contele, înfulecând cu poftă. Nu că stăpânul meu, Mohamed Celibi Oigat, ar fi om rău la inimă, şi nici nevastă-sa, dar sunt nişte oameni atât de cărpănoşi încât îşi mănâncă de sub unghie. Şi ce-mi dau ei să mănânc e cu totul insuficient pentru un bărbat pus la munci grele, nu glumă! Nu vorbesc numai de căratul apei şi de adusul lemnelor, astea ar mai fi cum ar mai fi, dar arăboaicele se dau în vânt după creştini... şi vă rog să mă credeţi că e o muncă din cale afară de grea, mai ales când mănânci pe apucate. Coranul lor afurisit ar fi trebuit să le interzică treaba asta. Deşi... cinstit să fiu, asta mai înseamnă şi unele înlesniri...

Angelica abia îl mai asculta. Mânca de zor, cu gura plină, şi plăcinta coaptă după toate regulile în cratiţa mare de pământ ars scădea văzând cu ochii. Lucas trebăluia în jurul lor, atent să nu le lipsească nimic. Desfăcu sticla de vin şi turnă în două căni de lut.

- Vin de Malvazie, domnule conte! Am reuşit să pun de o parte pentru dumneavoastră câteva picături când am umplut butoaiele pe care le poruncise Osman Ferradji pentru haremul sultanului Marocului. Şi când mă gândesc, domnule conte, că suntem amândoi din Tourraine, Şi ce vinuri se fac la noi acasă, şi am ajuns aici să bem apă chioară la nenorociţii ăştia şi să ne otrăvim cu fiertura lor de izmă, dar-dracii-n maţele lor... Zău dacă nu-mi vine să crăp de necaz! De când eram copil şi până am ajuns aici n-am cunoscut gustul apei, numai vinişorul de la noi de acasă şi era mai straşnic ca toate... Şi acuma am ajuns să tremur de frică dacă am şterpelit şi eu două trei picături, să nu mă dibuie nemernicul ăla de harap... Că om mai al dracului şi mai pestriţ la maţe să mor dac-am pomenit de când sunt pe lume! Adică vorba vine că om... că om nu e el cum nu sunt eu armăsar... Dar nu pot să mă-nvăţ cu eunucii, şi unde te-ntorci numai peste de-alde de-ăştia dai. Când stau de vorbă cu câte unul, mereu îmi vine să-i zic <<mai taci, cucoană, din gură, că prea chelălăieşti de-mi spargi urechile...>> Dar Osman Ferradji are un ochi... nimic nu-i scapă! Şi pentru o ulcică de seu de oaie e-n stare să bage hangerul în burtă de om! Când ai o afacere cu el, trebuie să fi cu ochii în patru, să nu care cumva să i se pară că umbli să-l duci de nas, că e

prăpăd!

La auzul numelui lui Osman Ferradji, Angelica simțise dintr-o dată că i se taie pofta de mâncare. Lăsă de o parte cana și rămase pe gânduri. Scurt timp după asta, contele de Loménie se ridică să plece, spunând că stăpâna lui precis că intrase la bănuieli. Cămașa lui rufoasă și nădragii numai zdrențe și petice nu se potriveau deloc cu chipul tânăr și plin de frăgezime, care-și păstrase liniile pure în ciuda greutăților robiei și a climatului ucigător. Contele se întoarse spre Angelica să-și ia rămas bun și atunci o văzu pentru prima oară mai bine. în lumina sfeșnicului.

- Dumnezeule! exclamă el uluit. Dar sunteți de-a dreptul fermecătoare, doamnă!

O mângâie ușor pe frunte, așezându-i o șuviță rebelă.

- Biata de ea! suspină el trist.

Angelica răspunse, agitată brusc, că trebuia să de cu orice preț de urma bătrânului Savary. Era un om învățat, trecut prin multe și plin de ingeniozitate. Îi dădu semnalmentele lui Savary și pe cele ale celorlalți călători de pe corabia malteză, bancherul olandez și cei doi francezi negustori de coral. Contele își luă rămas bun și plecă, îndoindu-și de pe acum spinarea, ca să fie pregătit să primească reproșurile și ocările cu care de bună seamă că avea să-l copleșească stăpână-sa când avea să dea cu ochii de el.

- O rog pe doamna marchiză să se facă comodă, zise Lucas strângând îndemânatic resturile mesei.

Fără să vrea, Angelica savură clipa asta scurtă când era servită de un valet stilat care îi spunea doamna marchiză. Retrăi o clipă senzația de îndestulare și de confort din palatul său din strada Beautreillis și din saloanele de la Versailles. Apoi iluzia dispăru și se întoarse cu picioarele pe pământ. Nu era timp de reverii inutile și primejdioase. Se spălă pe mâini și pe față cu apa înmiresmată pe care i-o prezenta ceremonios Lucas, se șterse cu prosopul curat și se întinse oftând de plăcere pe pernele de mătase.

Bravul Lucas pleca și venea în grabă, parcă bucuros să-și amintească de timpurile bune când slujea cu zel un stăpân, numai că acum își târa papucii și se împiedica la tot pasul în djellaba lungă, cu care nu se putea învăța în ruptul capului.

- Ah, biata doamnă, oftă el înduioșat. Ce-ți e și cu drumurile astea pe mare! Numai dracu ne-a pus, pe stăpânu-meu și pe mine, să ne urcăm pe blestemata aia de galeră! Ce-om fi căutat acolo, habar n-am! De ce ne-om fi urcat pe ea, Christoase sfinte, de ce ?

- Chiar de ce ? repetă Angelica, gândindu-se la propriile ei nenorociri.

Vrednicul Melchior Pannassave îi pusese limpede în vedere, la Marsilia, riscurile îngrozitoare ale unei asemenea călătorii, numai că ea le luase drept lăudăroșenii de meridional guraliv. Cum să ajungă ea într-un harem? Numai că acum asta începea să devină o sinistră realitate și padișahul de la Istanbul poate ar fi fost de o mie de ori preferabil sălbaticului Moulay Ismael, crudul suveran al sultanatului marocan.

- Așa mi-a trebuit, doamnă, dacă n-am stat frumușel la locul meu, zise Lucas. Mi-a trebuit să plec pe mare cu stăpânu-meu... măcar că

drept să-ți spun, nici nu s-ar fi cuvenit să fac altceva. Trebuia să mă duc după el, nu? Dar ca să vedeți cât e de cățea soarta asta! Că uite că tocmai eu, care nu că mă laud, dar am fost om de treabă, m-am silit să mă pun bine cu Sfânta Fecioară şi cu toți sfinții în general, n-am înjurat, n-am hulit... şi acum uite că am ajuns renegat! Eu nici n-am vrut s-aud de una ca sta, dar când m-au luat nenorociții ăştia la nişte ciomăgeli de mi-au făcut căpățâna cât putina, când m-au pus cu tălpile pe jeratic... Dar ce nu mi-au făcut! Ba m-au amenințat şi că mă jupoaie de viu, că-mi taie partea bărbătească şi mă îngroapă până la gât în nisip ca să-mi facă căpățâna terci, cu bolovani... Eu ce era să mai zic?... Aşa că uite-mă ajuns renegat! Să mă vadă săracul taică-meu, cred că i-ar sta inima-n loc! Dar dumneavoastră cum ați făcut de le-ați fugit de sub nas? Femeile cumpărate pentru haremurile mari sunt păzite ca ochii din cap şi e destul să se uite cineva la dumneavoastră ca să-şi dea seama că v-a cumpărat cineva important, om cu mare greutate.

- Da... m-a cumpărat pentru sultanul Marocului, răspunse Angelica.

Pe neaşteptate, faptul acesta îi păru atât de caraghios încât pufni fără să vrea în râs. Vinişorul de Malvazia avea şi el iscusința lui.

- Cum ați zis? holbă ochii Lucas, căruia nu-i venea aş crede urechilor. Vreți să ziceți că erați şi dumneavoastră printre darurile nemaipomenite pe care Mezzomorte vrea să le trimită la Meknès* ca să se bage pe sub pielea sultanului Moulay Ismael?

- Cam aşa, din câte am reuşit eu să înțeleg.

- Isus Christoase! se cruci Lucas, consternat. Şi cum ați făcut, doamnă, de ați reuşit să scăpați?

Angelica îi povesti cum reuşise să se facă nevăzută, profitând de întuneric şi de ulicioarele întortocheate ale oraşului, ceea ce o ajutase să scape de negrii din garda lui Osman Ferradji.

- Vai de păcatele mele! gemu îngrozit Lucas. Şi vreți să spuneți, doamnă, că borâturile alea nenorocite sunt pe urmele dumneavoastră şi în clipa asta? M-am nenorocit! M-am nenorocit! Cine mama dracului m-a pus să mă bag... Păcatele mele, m-am nenorocit, dracu m-a luat! S-a zis cu mine!

- De ce te sperii? Doar am înțeles că ai legături de afaceri cu Osman Ferradji, nu?

- Păi, tocmai că am, asta e nenorocirea! se văicări disperat bietul Lucas, începând să dârdâie de groază. Tocmai că am, asta-i nenorocirea, că ştiu ce-i poate pielea harapului ăluia blestemat! Nu vi le spun pe toate, că-s culmea, dar să v-o zic pe-a de pe urmă, numai ca să vedeți ce câine poate să fie! Pusesem şi eu de o parte două, trei ulcioare de untdelemn de măsline, crăpate, că doar la o comandă grasă, de cinci sute de ulcioare, nu se putea să nu fie şi pagubă, nu? Ei, şi mă trezesc cu el aici, în uşa prăvăliei, cu o armată de căpcăuni de-ai lui. Nu şi nu, că a venit să ia alea zece ulcioare lipsă şi că să i le scot din piatră seacă. I le-am dat, ce era să fac? Şi nu ziceți că era gata-gata să mă aleg şi cu capul tăiat pe chestia asta? Puțin a lipsit, zău dacă vă mint! Mai ales că taman cu o zi înainte

* Meknès-oraş în Maroc, capitală a acestei țări în perioada 1672-1727. (n. trad.)

chiar poruncise să-i taie capul unui dreptcredincios negustor care îi vânduse din greşeală vreo trei sute de saci cu griş care cică făcuse viermi. Pentru câțiva viermişori, acolo, să facă atâta tevatură... Om mai hain la suflet ca ăsta să mor eu dacă am pomenit!

- Nu ştiu dacă e vorba de aceeaşi persoană, zise Angelica, aproape visătoare. Mie mi s-a părut un om extrem de manierat, foarte politicos, plin de curtenia cea mai aleasă.... şi aproape timid.

- Aşa şi e, doamnă, e politicos, curtenitor....dacă ați şti cu câtă politețe roagă pe cutare din oamenii lui să reteze capul cutărui negustor, dacă i se năzare lui că negustorul ăla i-a jucat vreun renghi! Ființele astea, ascultați-mă pe mine, nici n-au măruntaie-n ele! La ei tot aia e dacă se uită la o femeie goală sau dacă o taie felii. Cu aş tăia eu morcov, na ! Tocmai de-aia sunt aşa primejdioşi. Phiii!... Când mă gândesc că tocmai de sub nasul lui ați şters-o... şi că sunteți acum sub acoperişul meu!... Uite, parcă simt cum mă ia cu frig...

Angelica îşi aminti dintr-o dată cine îi vorbise primul despre Osman Ferradji: marchizul d'Escrainville. Îi spusese atunci cam aşa: <<E un om mare din toate punctele de vedere. E genial, felin, feroce. El l-a ajutat pe Moulay Ismael să ajungă la tron...>>

- Şi ce ar urma să-mi facă dacă mă prinde?

- Biata de dumneavoastră! gemu îngrozit Lucas. Mult mai bine v-ar prii să înghițiți la iuțeală o găluşcă otrăvită. Pe lângă marocani, algerienii de aici sunt nişte mieluşei blânzi. Dar nu trebuie să vă faceți sânge rău de pomană, o să încercăm să vă scoatem din beleaua asta. Deşi, drept să spun, nu prea-mi dau seama cum...

Contele de Loménie veni a doua zi, lăsând într-un colț al curții legătura de vrescuri. Nu reuşise cu nici un chip să dea de urma lui Savary. Îi găsise pe cei doi francezi, ținuți în baia de la Jenina pentru răscumpărare, dar nici ei nu ştiu nimic de bătrânul savant.

- L-o fi cumpărat vreun țăran şi l-o fi dus în interiorul continentului, cine ştie unde...

În schimb, tot Algerul vuia de fuga unei preafrumoase sclave creştine, o franțuzoaică păstrată anume pentru haremul sultanului Marocului. Cinci negri din garda Marelui Hadâm fuseseră găsiți vinovați de fuga asta şi descăpățânați, iar cel de-al şaselea, care avea norocul de a fi doar de puțin timp în slujba lui Osman Ferradji, fusese cruțat ca prin minune. Mezzomorte, scos din minți de furie la aflarea nemaiauzitei ocări aduse ilustrului său prieten şi oaspete, poruncise ca sclava să fie căutată şi-n gaură de şarpe, aşa că, încă de dimineață, ienicerii scotoceau casă cu casă, însoțiți de eunuci care obligau pe orice femeie să-şi scoată vălul în fața lor, ca să se încredințeze că nu era frumoasă fugară.

- Crezi că ar putea să te bănuiască, Lucas?

- Drept să vă spun, domnule conte, habar n-am. Din nenorocire, stau chiar în mahalaua unde s-a făcut nevăzută doamna căutată de câinii ăştia. Credeți că stăpâna dumneavoastră are să ştie să-şi țină gura?

- Cred că da. Numai să nu devină geloasă la gândul că am pus atâta suflet în treaba asta, atunci se schimbă socoteala.

Teama celor doi francezi nu era câtuşi de puțin prefăcută. Angelica îi asculta cum vorbeau cu glas scăzut şi înțelegea că ultima venire

a părinţilor redemptorieni fusese luna trecută. Aceşti curajoşi călugări, plini de dârzenie, care înfruntau cele mai grele drumuri ca să înlesnească răscumpărarea creştinilor căzuţi în mâinile musulmanilor, nu izbutiseră să răscumpere, la ultima lor venire, decât vreo patruzeci de sclavi. Era greu de spus când aveau să mai vină, în orice cauză nu prea curând şi oricum, ei nu puteau reprezenta o soluţie în cazul doamnei pe care încercau ei s-o salveze. Aici nu se punea problema răscumpărării. Să încerce s-o urce pe o corabie franceză liberă, din puţinele care se încumetau să vină încoace şi să facă negoţ? Ideea asta trecea prin capetele tuturor sclavilor francezi ori de câte ori vedeau flamura regelui Franţei fluturând pe catargele vreunei galere ancorate în port. Câte unii se aruncau în apă, să ajungă înot pe bord, alţii se legau de câte un buştean şi îşi încercau norocul după ce galera pleca, luând-o un timp de-a lungul coastei. Se sileau să-i iasă înainte, luptându-se cu disperare cu valurile şi cu primejdiile de neînchipuit pe care le înfruntau cu un curaj de-a dreptul nebunesc. Algerienii întăreau mereu străjile când era vorba de galere franţuzeşti, tot ţărmul dinspre mahalaua Marinarilor şi digul dinspre larg erau înţesate cu puşcaşi iar felucile brăzdau întruna apa în lung şi-n lat, necruţând niciodată vreun înotător surprins în valuri. De la o vreme, orice corabie de-a francezilor era scotocită înainte de plecare, de ieniceri şi de ceauşi încăpăţânaţi, care nu lăsau nici un ungher unde să nu-şi bage nasurile, aşa că evadările din Alger, erau un lucru practic cu neputinţă. Nimeni nu-şi mai aducea aminte de vreun caz când vreun creştin să fi reuşit să fugă de aici, prin urmare nici în cazul Angelicăi nu trebuia să se mai frământe atâta. Sorţi de izbândă nu erau.

Mai rămânea o cale, anume fuga pe uscat. Numai că aceasta era încă şi mai anevoioasă şi cu şanse şi mai reduse. Cine voia să fugă din Alger trebuia să caute să ajungă cu orice preţ la Oran* care era tot posesiune spaniolă, ca şi Bona. Era punctul cel mai apropiat unde se aflau trupe creştine, numai că asta însemna săptămâni şi săptămâni de mers prin deşert, prin locuri necunoscute şi duşmănoase, pline de primejdii, unde oricine se putea rătăci sau avea toate şansele să sfârşească sub colţii fiarelor sălbatice. Mai încercau câte odată câte unii, dar nu se auzise de nici unul care să fi izbutit. Cei mai mulţi piereau în deşert. Alţii erau prinşi şi aduşi înapoi, iar răsplata le era ciomăgeala cumplită, până la schilodire, iar dacă făptuiseră cumva cel mai mic act de violenţă cu ocazia evadării, erau torturaţi şi mutilaţi în chip îngrozitor.

Contele pomeni şi insula Mallorca. Într-adevăr, Insulele Baleare** n-ar fi fost chiar aşa departe. La nevoie, o barcă uşoară cu pânze bune, manevrată de un marinar iscusit, ar fi putut parcurge distanţa până acolo cam într-o zi şi o noapte, iar îndrăzneţii insulari avuseseră timp, în două secole de când dura calvarul creştinilor în Alger, să pună pe roate o afacere activă şi prosperă a eliberării de captivi. Aveau corăbii uşoare, cu care străbăteau marea în lung şi-n lat şi pescuiau pe nefericiţii care reuşiseră să ajungă până în apropierea insulelor lor. Cei mai mulţi dintre

---

* Oran - oraş în Algeria, la circa patru sute kilometri vest de Alger. (n. trad.)

** Grup de insule din marea Mediterană, la circa trei sute de kilometri în linie dreaptă de Alger, din care cele mai importante sunt Mallorca şi Minorca. (n. trad.)

ei fuseseră cândva sclavi pe galerele maurilor şi ştiau pe propria piele ce însemna să ajuţi un suflet de creştin aflat într-o asemenea nenorocire. Uneori, incursiunile lor îndrăzneţe îi aduceau până aproape de ţărmurile algeriene, dar aici riscul era uriaş. Dacă erau prinşi, pedeapsa era una singură: arderea pe rug, de vii. Dar afacerea aducea câştiguri frumoase şi, mai ales, cei mai mulţi din marinarii care se îndeletniceau cu aşa ceva aveau în sânge o ură clocotitoare împotriva musulmanilor şi considerau că aceşti câini necredincioşi se aflau la o distanţă necuviincioasă de mică de insulele lor, care aparţineau Majestăţii sale catolice, regele Spaniei. Aşa că se găseau oricând destui oameni învăţaţi bine cu marea şi în stare să pornească în orice clipă pe drumul acela primejdios, numai să smulgă din ghearele feciorilor de căţea măcar unul sau doi din nefericiţii creştini care se chinuiau în captivitate mai rău ca în iad.

Aceşti îndrăzneţi marinari din Baleare aveau un sistem de lucru foarte simplu. Prin iscoadele lor - fiindcă ochiul rotund al banului de aur tentează şi pe dreptcredincioşi, mai ales când e vorba să-l câştige într-un chip atât de lesnicios - intrau în legătură cu câte un grup de creştini hotărâţi să înfrunte orice primejdie şi să fugă şi care aveau şi banii necesari pentru aşa ceva, sau măcar putinţa de a-şi achită mai târziu datoriile. Hotărau ziua şi ora, alegând de obicei o noapte fără lună plină, şi stabileau semnalul şi parola. Marinarii veneau până aproape de ţărm, cu catargele culcate, ca să nu fie luaţi la ochi de vigilentele străji ale maurilor şi se piteau în câte un golf mai retras sau după colţuri de stâncă, iar la căderea nopţii veneau încet, cu nesfârşită băgare de seamă, până aproape de locul convenit. În timpul acesta sclavii, care făcuseră ce făcuseră şi avuseseră grijă să fie trimişi de stăpâni la lucru undeva, în afara zidurilor oraşului, se adunau în tăcere pe ţărm la locul ştiut şi aşteptau cu sufletul la gură sosirea salvatorilor. În sfârşit, se ivea o barcă, prelingându-se uşor pe apă, fără nici un zgomot, cu vâslele înfăşurate atent în cârpe, ca să nu scoată nici un sunet. Se schimbau semnele de recunoaştere, se dădea parola, fugarii urcau în barcă în mare grabă şi fără să sufle o vorbă, iar vâslaşii se opinteau din răsputeri, îndreptându-se spre larg sau spre ungherul unde îi aştepta corabia. Dar câte pericole de neînchipuit nu pândeau pe temerarii care se încumetau la aşa ceva! Era destul să apară barca cine ştie cărui pescar întârziat, sau cutare tântălău şi să nu aibă ce face şi să holbeze ochii la pescăruşii de pe mare, sau pur şi simplu un lătrat de câine care să stârnească vigilenţa străjilor. Îndată răsuna ascuţit ţipătul care ridica tot Algerul în picioare: <<Creştinii! >> Se dădea imediat alarma şi galerele de gardă, gata în orice clipă să intervină, ieşeau din port şi porneau în urmărirea creştinilor, care nu mai aveau nici o scăpare şi sfârşeau în flăcările rugului. Mai ales acum, de când cu lucrările de la fortul care se construia şi cu întăriturile digului, pe ţărm era mereu mare vânzoleală şi era aproape cu neputinţă să mai poată cineva să se apropie din larg fără să fie imediat luat la ochii. Aşa că nici varianta aceasta nu era mai bună decât celelalte. Cel mult să încerce să se descurce singuri, fără ajutorul marinarilor din Baleare.

Lucas aminti nemaipomenita odisee a lui Iosif din Candia, care plecase pe o plută făcută de el cu mâna lui, în cea mai mare taină, din stuf şi pânză ceruită. Sau de cei cinci englezi care reuşiseră să ajungă la

Mallorca pe o închebare de scânduri care îi meşteriseră un soi de catarg, pe care aşezaseră în loc de pânză propriile lor cămăşi. Alţi doi oameni curajoşi, din Brest de data asta, avuseseră un curaj de-a dreptul nebunesc: se răsculaseră numai ei doi şi îi legaseră fedeleş pe cei şase arabi de pe feluca pe care erau folosiţi ca marinari, şi ajunseseră la Civita - Vecchia. Dar cazurile astea erau atât de rare! Se puteau număra pe degete. Şi, oricum, niciodată nu fusese vorba de vreo femeie. Cel mult să se încumete la aşa ceva un bărbat. Femeie să fugă din Alger nu se pomenise.

În sfârşit, contele se ridică spunând că avea să încerce să-l vadă pe Alferez din Mallorca, cel ce ţinea Taverna Băii şi căruia se pare că îi mergea atât de bine aici, în Alger, încât nu se mai îndura să se întoarcă acasă. Se spunea că ar mai fi avut oarecare legături cu compatrioţii săi, iar contele tocmai la asta se gândea, sperând că Alferez îl va putea ajuta în vreun fel.

Se întoarse pe înserat, de data asta mai bine dispus. Aducea veşti bune. Stătuse de vorbă cu Alferez şi acesta, după ce-l pusese să jure că avea să păstreze cu străşnicie taina, îi spusese că se pregătea tocmai atunci o evadare şi noua candidatură despre care îi spusese contele pica taman la ţanc, fiindcă unul din grupul care se pregătea să fugă tocmai murise cu o zi înainte.

- Ar mai fi ceva... zise şovăitor contele. N-am avut curaj să-i spun lui Alferez că e vorba de o femeie şi cu atât mai puţin că femeia aceea sunteţi tocmai dumneavoastră, fiindcă tot oraşul numai vorbeşte acum decât despre sclava care l-a lăsat cu buzele umflate pe Osman Ferradji. S-a pus un premiu uriaş pe dumneavoastră şi mi-am zis că tentaţia ar fi fost prea mare pentru Alferez, aşa că mai bine să afle numai în ultimul moment. Deocamdată are nevoie de un acont, trebuie să-i duc ceva şi îmi spune locul şi data îmbarcării. De condus până acolo am să vă conduc eu, în altcineva n-am încredere, iar Lucas e prea fricos. Angelica îi dădu brăţările şi câţiva din scuzii de aur pe care îi păstra într-un buzunar interior al fustei ei largi.

- Dar dumneavoastră, domnule de Loménie, de ce nu profitaţi de informaţiile pe care le aveţi şi de legătura cu acest Alferez ca să fugiţi dumneavoastră înşivă?

Tânărul gentilom o privi descumpănit. Hm! Doamna avea dreptate, da. Numai că... el niciodată nu se gândise să-şi asume riscurile unei evadări din Alger.

Angelica rămase să doarmă peste noapte în ungherul strâmt şi înăbuşitor unde o ascunsese Lucas. Asemeni multor europeni chinuiţi de zăpuşeala cumplită a nopţilor africane, visă şi ea o noapte înzăpezită, o noapte de Crăciun, îngheţată şi troienită de nămeţi pufoşi de nea în care se afunda cu delicii. Se făcea că a ajuns într-o biserică unde tocmai sunau clopotele şi-şi spunea că niciodată nu avusese parte de sunete mai mângâietoare decât dangătul greu şi viguros al clopotelor mari de bronz. Privi mai atentă în jurul ei şi descoperi, uimită şi încântată, că în biserică se afla o iesle aşternută cu un strat moale de muşchi fraged şi răcoros de pădure, pe care odihneau statui micuţe de sfinţi, Sfânta Fecioară, Sfântul Iosif, Pruncul Isus, ciobanii şi cei trei Magi călăuziţi spre Bethleem de

steaua sfântă. Își dădu atunci seama că ajunsese acasă, în Provence, unde era obiceiul ca în nopțile de Crăciun ieslele sărăcăcioase ale grajdurilor să fie împodobite în chipul acesta, întru cinstirea minunii Nașterii Mântuitorului din neprihănitul trup al Fecioare... Mai văzu că regele Balthasar avea o manta foarte curioasă...apoi privi mai atentă... Dumnezeule!... Pe cap purta un turban de aur, pe care la început îl luase drept aureolă, atât de tare strălucea...

Apoi își dădu seama că se trezise și că ceea ce lua drept regele Balthasar era de fapt un om în carne și oase care stătea în fața ei și o privea.

Iar omul acesta era Osman Ferradji, Marele Hadâmb al sultanului Marocului...

6

Tăcerea adâncă a nopții nu era tulburată de nimic. Pe jos pluteau umbrele nesigure lăsate de zăbrelele de la ușă în lumina lunii, care parcă se mișcau tot timpul alcătuind o dantelă neagră și străină. Se simțea în aer mireasmă de izmă și de ceai verde. Angelica își scutură capul și încercă să se trezească din starea asta tulbure, nici somn nici trezie. Se ridică în picioare dar impresia că încă visează stăruia mai departe. Își dădu seama că tăcerea adâncă și moale din jurul ei era totuși întreruptă din când în când de sunete depărtate, ce veneau parcă de pe alt tărâm. Apoi înțelese că țipa cineva. O femeie. Un țipăt lung, de animal prins în capcană. Își aminti că trebuia să fie una din cele două sclave islandeze pe care Marele Hadâmb urma să le ducă drept daruri stăpânului său în Maroc.

Ea, Angelica, nu scosese nici un țipăt. Se lăsase dusă fără nici o împotrivire, purtată de eunucii care o urcaseră într-un palanchin și o aduseseră aici sub pază tare. Își aducea ca prin vis aminte că auzise și gemetele bietului conte de Loménie, pe care stăpânu-său dreptcredinciosul Mohamed Celibi Oigat, îl ciomăgea zdravăn. Despre valetul Lucas nu știa nimic. Nu știa nici cine îi trădase. Poate tejghetarul sau altul din servitori? Sau poate arăboaica cea grasă, nevasta lui Celibi, dornică să scape de o rivală primejdioasă și să încaseze și recompensa grasă promisă pentru denunțarea fugarei?... La urma urmelor, astea nu mai aveau acum nici o importanță. Era ruptă de restul lumii. O aștepta haremul. Singurătatea absolută în care fusese lăsată de când fusese prinsă din nou nu prevestea nimic bun. Frica o copleșea, dar și mai dureros era sentimentul unei totale înfrângeri. Mezzomorte îi dezvăluise amănuntele capcanei atât de meșteșugite în care o făcuse să cadă și asta îi răpise până și puterea de a se mai zbate să scape. Cu asemenea oameni ea nu putea lupta. Se vădea acum că tot ce însemnase pentru ea sprijin moral și izvor de curaj nu fusese decât fum. Timp de câteva zile avusese certitudinea că Joffrey trăiește, iar acum certitudinea asta se dovedise a fi nu numai un abur care se împrăștiase ca și cum n-ar fi fost, ci și, mai ales, scorneala minții viclene și perfide a lui Mezzomorte. Joffrey trăise în inima și în cugetul ei numai ca momeală care să o atragă pe ea în capcana pregătită cu atâta grijă. În spatele poveștii care-i legănase gândurile și speranțele nu era

nimic! Joffrey nu era la Bôna, nu era nicăieri, toate nu fuseseră decât un vis! Poate era mort, cum spusese Mezzomorte, poate că trăia... Şi singurul care i-ar fi putut spune ce se întâmplase cu el, Mohamed Raki, era mort. Ucis de Mezzomorte, la un loc cu unchiul lui, fiindcă voiseră să-i facă un bine ei. Nu toţi musulmanii erau câinoşi, unii se puteau arăta plini de suflet. Dar Mohamed Raki, singurul care i-ar fi putut spune ce se întâmplase cu Joffrey, nu mai putea vorbi. Chipul lui Joffrey îi apărea acum din ce în ce mai tulbure în faţa ochilor. Începea să-i uite trăsăturile. Se lăsase prinsă pentru nimic, pentru un fum pe care viclenia de vulpe al lui Mezzomorte îl făcuse să plutească prin faţa ei, ademenind-o... Se simţea umilită. Se aruncase orbeşte cu capul înainte în prăpastia amăgirii.

Acum capcana era închisă. Funcţionase fără greş şi clapeta cu arabescuri delicate se lăsase peste prada care căzuse înăuntru. Ca şi alte dăţi când pripeala o făcuse să nimerească în situaţii fără ieşire, furia i se întoarse şi acum împotriva ei însăşi şi se simţi arsă ca de un fier roşu gândind la ce-ar fi spus doamna de Montespan dacă i-ar fi ajuns la urechi nefericirile ei. <<Doamna du Plessis-Bellière... A, da, ştiţi? Ha! Ha! Capturată de corsarii din Alger!... Ha! Ha! Ha! Se spune că marele amiral al corsarilor a oferit-o în dar sultanului Marocului! Ha! Ha! Ce caraghios! Sărmana de ea! Oh! >>

Şi râsul batjocoritor al trufaşei Athénais de Montespan îi răsună atât de limpede în urechi, încât Angelica se ridică turbată de furie, căutând în jur ceva să spargă. Nu găsi nimic. Era închisă într-o celulă goală, văruită de curând, care ar fi avut aspect de chilie mănăstirească dacă n-ar fi avut sofaua largă şi încărcată cu perne, peste care îşi aducea aminte că eunucii o aruncaseră ca pe un pachet. Încăperea nu avea nici măcar ferestre, doar uşa grea de fier forjat, tot nişte gratii de fapt! Cuprinsă de furie, se repezi în încârligătura aceasta nesfârşită de fiare, începând s-o scuture din răsputeri, dar avu surpriza să constate că uşa nu era încuiată, deschizându-se şi încuindu-se cu zgomot la smuciturile ei bruşte. Asta o lăsă o clipă descumpănită, însă, după ce surpriza îi trecu, ieşi cu paşi furişaţi şi se trezi într-o galerie lungă. Porni încet, apoi din ce în ce mai iute, ajungând să fugă sprintenă, fără să se gândească nici unde ducea galeria asta şi nici ce o aştepta mai departe. Deodată însă, din întuneric, se desprinse o siluetă neagră care i se aşeză cu hotărâre în drum. Un eunuc. Privi peste umărul lui şi văzu cum sus, pe treptele unei scări, aştepta altul, cu o halebardă uriaşă. Văzând-o că nu se hotărăşte să facă pe loc cale-ntoarsă, eunucul întinse braţul, să nu-i îngăduie să treacă pe lângă el. Gestul era cât se poate de elocvent. Nu e voie. Înapoi. Numai că Angelica simţea clocotind în ea puteri uriaşe, asemeni unui torent năvalnic ţâşnind pe negândite. Se repezi în trupul din faţa ei, izbindu-l zdravăn cu umărul şi aruncându-l într-o parte. Surprins, eunucul întinse reflex mâna şi o înşfăcă de încheietură. Atunci se treziră în ea pornirile şi îndemânările de altă dată ale cârciumăresei de la Taverna Roşie, care se pricepea de minune să arunce în drum beţivanii şi zurbagii. Îi trăsni două palme atât de straşnice şi îi înhăţă cu atâta putere gulerul, izbindu-l de perete, încât eunucul veni grămadă la pământ. Şi el şi tovarăşul lui din susul scării începură să scheaune ascuţit, ca nişte maimuţe furioase, dar Angelica nu-i luă în seamă şi se năpusti pe o altă scară care pornea în

stânga şi de bună seamă că ducea jos, în curte. Numai că aici răsăriseră ca din pământ alţi trei negri, care zbierau şi ei de mama focului şi pe care nu-i mai putu învinge. Lovi din răsputeri, se zbătu, mu;că, zgârie, izbi cu picioarele, dar degeaba. Vocile subţiri răsunau în falset deasupra ei. Era doborâtă la pământ. Îşi încordă toate puterile şi se zvârcoli ca o tigroaică, dar se trezi iute legată fedeleş. Apăru şi o pocitanie burduhănoasă, cu un harapnic cât toate zilele cu care se pregătea s-o plesnească, dar în clipa aceea se ivi şi Osman Ferradji, atras de zgomot sau chemat poate de cineva, nu-şi putea da seama. Făcu un semn şi grăsanul cu harapnicul renunţă s-o mai biciuiască. Marele Hadâmb n-avea nici turbanul pe care i-l ştia ea şi nici toga lungă sudaneză, era îmbrăcat doar cu un ilic şi cu şalvari prinşi cu un brâu în mijlocul căruia sclipea o pafta scumpă. Pe cap avea doar un turban mic, dar bine strâns, împodobit cu câteva pene de preţ. În ţinuta asta ambiguitatea sexului lui sărea în ochi. Braţele rotunde şi cu piele mătăsoasă, ca de femeie, încărcate de brăţări, şi mâinile pline de inele duceau cu gândul la o negresă înaltă şi durdulie, plină de vino-ncoace.

O privi liniştit pe Angelica, cum stătea legată şi cu părul ciufulit, şi rosti în franţuzeşte cu vocea lui armonioasă:

- Unde voiaţi să mergeţi, doamnă? Doreaţi un ceai? Sau sirop de lămâie, ca să vă mai răcoriţi pe zăpuşeala asta ? Sau poate vi s-a făcut foame şi voiaţi să porunciţi nişte frigărui de miel? Ori ceva aripioare de porumbel cu scorţişoară? Sau poate o cremă de migdale? Vă dau dreptate, de bună seamă, că vă e o sete cumplită, poate şi foame. Îmi dau seama cât trebuie să suferiţi...

- Vreau să fiu liberă! ţipă Angelica. Vreau să văd cerul liber, vreau să scap din temniţa asta!

- Numai atât? rosti cu blândeţe Marele Hadâmb. Atunci, vă rog să binevoiţi să mă urmaţi, doamnă.

Oferta era foarte generoasă, e drept, numai că paznicii în ruptul capului n-ar fi lăsat-o din mână pe femeia asta care devenise visul lor rău, de când cinci dintre camarazii lor îşi pierduseră capetele din cauza fugii ei. Aşa că fu nevoie de un semn autoritar din partea lui Osman Ferradji, întărit şi de câteva cuvinte scurte, pentru ca bieţii eunuci să consimtă să-i dea drumul. Angelica trebui să urce scara îngustă pe care coborâse ca o vijelie, apoi încă una, ajungând dintr-o dată pe o terasă care nu era decât acoperişul casei, dar învăluită în miresmele limpezi ale nopţii şi având deasupra doar cerul înstelat. O ceaţă imperceptibilă se ridica din apele mării, filtrând în nuanţe nemaivăzute în lumina rece a lunii, care învăluia uşor tot ce era în jur. Se vedea în apropiere cupola unei moschei, sclipind straniu în noapte, iar minaretul ascuţit părea transparent, lăsându-se străpuns de razele lunii şi mărit nefiresc în ceaţa albăstruie a nopţii, care-l făcea să pară uşor şi lipsit de consistenţă.

Răsuna din când în când câte un lătrat lenevos de câine pe jumătate adormit, adus de valurile grele ale nopţii laolaltă cu freamătul surd şi necontenit al mării. Erau în cartierul cel mai luxos al Algerului, cu case mari înconjurate de grădini largi şi bogate, unde nu răzbăteau răcnetele de la Taverna Băii. Aici domnea tăcerea adâncă şi plină de taine a nopţii orientale, la fel de pătimaşă şi de bogată în întâmplări ca şi ziua, sau poate

chiar mai mult. Era ceasul când se ţeseau cele mai tainice uneltiri, când comploturi îndelung dospite răbufneau pe neaşteptate, când muţii cu laţurile sugrumau pe tăcute şi când o sclavă fugară avea dreptul să viseze având în faţă întreaga imensitate a lumii de care o despart atâtea oprelişti văzute şi nevăzute. Formele albe ale femeilor care dormeau pe terase se ghiceau ici şi colo în întuneric, pe divane şi pe sofale moi, încărcate cu perne, iar câte unele se zăreau mişcându-se în lumina palidă a lunii, căutându-şi în depărtări vise neştiute de nimeni. Aveau, în sfârşit, chipurile eliberate de sub vălurile de peste zi şi se bucurau de răcoarea brizei şi de mirosul sărat şi proaspăt al nopţii. Răspundeau din când în când murmurului valurilor cu clinchetul argintiu al râsului lor, care răsuna parcă ireal în aerul încărcat de miresme.

Pe terasele acestea din jur se vedea din când în când câte un eunuc care se ridica greoi şi pornea să-şi facă rondul, urmând conştiincios linia marginii acoperişului sau coborând să inspecteze şi curtea. Siluetele acestea masive se mişcau negre şi lente în lumina lunii, cercetând bănuitor până jos, în adâncul uliţei, unde se putea ascunde duşmanul cel mai cumplit, bărbatul încolţit de pofte care dă târcoale seraiului străin. Ochiul ager al eunucilor pândea orice semn al prezenţei vreunui intrus, gata să dea alarma şi să arunce în ceafa nelegiuitului toată servitorimea casei.

Hadâmbii lui Osman Ferradji o aduseră până aici pe Angelica, dar acum o lăsaseră în sfârşit singură şi se retrăseseră discreţi. De aici, femeia asta primejdioasă nu mai avea unde fugi. Puteau fi, cel puţin pentru moment, siguri de ea.

Rămase singură şi ochii i se îndreptară fără să vrea spre mare, întindere nesfârşită de ametist brăzdat de argintul alb al valurilor. Era greu să-şi închipuie că dincolo de feeria aceasta exista aievea Europa, cu casele înalte şi solide, de piatră întunecată, cu mii şi mii de ferestre dar închise spre cer.

Angelica se aşeză pe marginea acoperişului. Pe terasă se mai aflau şi alte femei, ghemuite pe perne, despre care crezuse la început că dormeau. Văzu însă că se mişcau tăcute, ca nişte umbre, fără să scoată o vorbă. Slujnice fantomatice umblau de la una la alta şi le turnau ceai sau băuturi răcoritoare şi le aduceau tăvi cu zaharicale. Toate femeile acestea erau sclave cumpărate de Osman Ferradji sau primite în dar de la Mezzomorte şi nu se cunoşteau între ele aşa că nu-şi adresau nici un cuvânt. Multe din ele nu ştiau decât limba lor de acasă, iar aici erau femei de toate neamurile.

Osman Ferradji o pândea atent pe Angelica şi, ca lovit de un gând neaşteptat, spuse:

- Poate doamna doreşte să bea cafea turcească?

Angelica simţi cum nările îi palpită fără voia ei şi îşi dădu dintr-o dată seama ce anume îi lipsise cel mai mult de când se afla aici, la Alger: cafeaua!

Nu răspunse nimic, dar nu mai era nevoie de cuvinte. Osman Ferradji bătu din palme şi aruncă o poruncă scurtă. În câteva clipe, doi eunuci întinseră la iuţeală un covor gros, apărură câteva perne mari şi pufoase, îmbrăcate în mătăsuri şi catifele, şi o măsuţă joasă cu ceşti mici de argint. Câteva slujnice se mişcau fără un cuvânt în jurul lor, aşezând

pe masă recipiente de tot felul şi turnând cafeaua din ibrice înalte şi subţiri de argint. Osman Ferradji le făcu semn să se depărteze. Ţinea s-o slujească el însuşi pe frumoasa captivă. Se aşeză pe covor, cu picioarele adunate turceşte sub el şi o îmbie cu zaharniţa, apoi cu dulciuri şi cu lichior de caise, dar Angelica refuză. Îi plăcea cafeaua abia puţin îndulcită. Închise ochii şi sub pleoape izbucniră cu violenţă imagini care i se păreau vechi, dintr-o altă lume, uitată, pierdută de-a lungul timpului...

Candia... sala de vânzări a batistanului... aroma cafelei care se amesteca tulburător cu fumul de tutun... ar fi vrut să se întoarcă la Candia, să trăiască din nou clipa când o mână puternică îi ridicase fruntea... Ce frumos mirosea cafeaua!... Şi ce fericită fusese la Candia... dar asta fusese cândva, de mult... Candia...

Sorbi de câteva ori din ceaşcă şi în sfârşit lacrimile îi veniră în ochi şi pieptul îi fu scuturat de suspine puternice şi adânci pe care încerca în zadar să şi le stăpânească. N-ar fi vrut să se arate atât de slabă în faţa lui Osman Ferradji, cu atât mai mult cu cât îşi dădea seama de nebunia acestui vis de o clipă. La Candia nu fusese decât o biată sclavă scoasă la vânzare la batistan, brutalizată şi umilită. Numai că acolo încă mai trăia cu speranţa că va scăpa! Acolo avea lângă ea un sfetnic bătrân şi trecut prin multe, pe bravul Savary, iscusitul neobositul, aprigul şi inventivul Savary, care o încuraja la tot pasul, o călăuzea, îi strecura scrisori printre zăbrelele ferestrelor sau îi făcea semne tainice pe sub zdrenţele lui răpănoase de cerşetor. Unde era acum bietul Savary? Poate îi scoseseră ochii şi-l puseseră să învârtească la nesfârşit roata puţului cine ştie cărui arab jegos şi urât mirositor? Îl aruncaseră în mare? Îl dăduseră la câini?... Da, n-ar fi fost de mirare, sălbaticii ăştia erau în stare de orice!

- Mărturisesc că nu înţeleg, se auzi deodată vocea limpede şi blândă a Marelui Hadâmb, nu înţeleg de ce plângeţi, de ce ţipaţi, de ce vă zbateţi şi vă faceţi într-una atâta sânge rău...

- Adevărat? reuşi să zică Angelica între două suspine. Nu înţelegeţi de ce plânge o femeie care a fost despărţită de ai ei şi a fost vârâtă în temniţă! Aveţi dreptate. Numai că nu sunt eu singura care plânge. Ascultaţi! Se mai aude o voce de femeie care ţipă!

- Bine, făcu eunucul contrariat, dar cu dumneavoastră e altceva!

Ridică mâna şi, desfăcându-şi degetele încărcate de inele şi cu unghii vopsite în roşu, începu să enumere:

- Femeia care l-a scos din minţi pe marchizul d'Escrainville, Spaima Mediteranei, care l-a convins pe don José de Almada, după ştirea mea cel mai prevăzător neguţător, să urce până la douăzeci şi cinci de mii de piaştri o licitaţie care nu-i aducea un câştig sigur, care a scăpat lui Rescator printre degete, care l-a ocărât şi l-a înjurat în faţă pe Mezzomorte aşa cum n-ar îndrăzni nimeni din cetatea Algerului şi de pe Mediterana în general... Şi aş mai adăuga încă ceva: prima femeie care a reuşit să fugă din mâinile lui Osman Ferradji...Toate astea, doamnă, înseamnă fără îndoială ceva. Şi când despre o femeie se pot spune toate aceste lucruri, atunci femeia aceea nici nu plânge şi nici nu face crize de nervi. Iată de ce mă mir. Vedeţi dar că am motive destul de serioase.

Angelica îşi căuta batista şi, ne găsind-o , înghiţi furioasă cafeaua care mai rămăsese în ceaşcă, acum rece de-a binelea. Toate isprăvile pe

care i le înşirase Osman Ferradji îi dăduseră, fără îndoială, o părere dintre cele mai bune cu privire la însuşirile ei şi stârniră din nou setea aprigă de luptă.

<<Şi, la urma urmei, îşi zise ea, de ce n-aş fi tot eu şi prima femeie care a reuşit să scape dintr-un harem? >>

Ochii ei verzi îl aţintiră pe Marele Hadâmb, care şedea în faţa ei. Acum avea parcă din nou pentru el acel sentiment de simpatie şi de respect pe care i-l inspirase dintr-o dată, atunci când se aşezase lângă ea la tribună, în ziua supliciului cavalerului german. Luminat acum de bătaia lunii, chipul lui părea sculptat în bronz fin, cu umbre pline şi cam prea cizelate pentru un obraz bărbătesc, dar cu un aer de gravitate severă pe care i-l dădeau sprâncenele groase, mai ales atunci când se încrunta. Însă acum Osman Ferradji surâdea blajin. Se gândea că ochii vezi al femeii din faţa lui semănau cu cei ai unei pantere. Era zămislită din aceeaşi plămadă şi lacrimile ei nu însemnau altceva decât obida de a se fi lăsat învinsă. Iar el trebuia să ştie să-i captureze ambiţiile.

- Nu, zise el clătinând din cap. Cât timp am să trăiesc eu, dumneavoastră n-o să scăpaţi. Doriţi fisticuri? Sunt aduse de la Istanbul. Cel puţin vi se par bune?

Angelica ronţăi puţin dintr-unul şi răspunse că mâncase şi altele mai bune.

- Unde? întrebă Osman Ferradji, dintr-o dată îngrijorat. Mai ţineţi minte numele şi adresa neguţătorului?

Şi adăugă îndată că una din grijile lui cele mai mari era aceea de a satisface toate gusturile şi capriciile sutelor de femei din haremul stăpânului său Moulay Ismael. Călătoria aceasta a lui la Alger era privită de tot haremul ca o promisiune de răsfăţuri şi bucurii din cele mai alese. Printre altele, venise încoace şi ca să cumpere vinuri greceşti şi bomboane orientale, cele mai fine din lume. Datorită lui, haremul lui Moulay Ismael era cel mai îndestulat cu toate bunătăţile, nici chiar cel al padişahului de la Istanbul nu-l întrecea. Când doamna va ajunge la Meknés, avea să vadă cu propriii săi ochi că...

- Nu ! aproape că ţipă Angelica.

Se ridicase iute ca fulgerul de pe covor, cu mâinile ca nişte gheare gata să sfâşie.

- Nu ! N-am să merg niciodată la Meknés! Vreau libertatea mea!

- Şi ce aveţi de gând să faceţi pentru asta?

Întrebarea Marelui Hadâmb cuprindea în trânsa atâta mirare blândă încât furia Angelicăi se înmuie ca o băşică spartă. Ar fi putut striga sus şi tare că voia să-şi vadă familia, să-şi vadă ţara, dar într-o clipă se zăpăci şi o năpădi gândul că, de fapt, propria ei existenţă era ceva derizoriu. Dacă stătea să se gândească bine, singura ei legătură cu Franţa o reprezentau cei doi fii ai săi, care habar nu avuseseră vreodată de proiectele ei nebuneşti. Se ferise de la bun început să le spună ceva despre asta.

- Aici sau acolo, se auzi vocea lui Osman Ferradji, oriunde vrea Allah să ne poarte paşii, trebuie să ne înfruptăm din bucuriile şi plăcerile vieţii. Femeile au o însuşire aparte, aceea de a se adapta mai bine decât bărbaţii. Vă temeţi fiindcă noi avem pielea neagră sau brună şi limbile

pe care le vorbim noi vă sunt necunoscute. Asta înțeleg. Dar ce anume din obiceiurile noastre vă sperie atât încât nu vă puteți obișnui cu noi?

- Oh! Chiar credeți că un mic spectacol ca acela al executării cavalerului de Malta, la care am asistat amândoi, mă poate face să consider plăcute obiceiurile musulmane?

Osman Ferradji o privi cu o surprindere neprefăcută.

-Cum așa? În țara dumneavoastră nu există sistemul acesta de execuție? Cu sfâșierea unui om de către patru cai? Toți francezii cu care am stat de vorbă mi-au confirmat asta, așa că nu se poate să fie minciună!

- Da, se poate, acceptă Angelica. Numai că la noi așa ceva e extrem de rar. Pedeapsa asta nu se aplică decât regicizilor și nu tuturor. Cred că de o sută de ani și mai bine nu se mai...

- Doamnă, executarea unui cavaler de Malta e pe aici ceva tot atât de rar ca un act de regicid la dumneavoastră. Faptul că viteazul cavaler a fost executat în felul acesta înseamnă că i s-a recunoscut valoarea, frica pe care a inspirat-o și prăpădul pe care l-a făcut în rândurile algerienilor...și ale musulmanilor în general. Fiindcă și nouă, mercenarilor, cavalerul acela ne-a pricinuit distrugeri imense. Așa că o asemenea execuție a fost pentru el o onoare. Vă e frică de noi, doamnă, tocmai fiindcă sunteți ignorantă ca toți creștinii, care nu numai că nu știu, dar nici nu vor măcar să afle ce înseamnă islamul. Toți își închipuie că suntem niște sălbatici. Veți vedea orașele de la noi, din Maroc, cea mai îndepărtată țară apuseană din toată Africa... o țară trandafirie ca un foc aprins la poalele munților Atlas, unde zăpada scânteiază ca o pulbere de diamante. Fez, orașul minune, al cărui nume înseamnă <<aur>>, sau Meknès, capitala sultanului, care înseamnă <<lucrat în fildeș>>. Orașele noastre sunt mai frumoase și mai bogate ca ale voastre din Europa.

- Nu, e cu neputință! Cred că nu știți ce spuneți! N-o să susțineți că Parisul poate fi pus laolaltă cu adunătura asta nenorocită de cuburi albe și monotone, fără nici un gust...

Și făcu un gest încărcat de dispreț spre Algerul adormit la picioarele lor, apoi se opri. Ceea ce vedea în fața ei era o lume pe care nu și-o închipuise niciodată, o lume de vis, aflată parcă în afara timpului...

Acolo, jos, în față, la picioarele ei, strălucea mirific un oraș ridicat parcă prin magia ascunsă a lumii, zidit din porțelan translucid, pe malurile unei mări de ametist... Un vis ! Iar visul acesta era de fapt realitatea, realitatea ascunsă sub zdrențele țipătoare ale orașului piraților... Realitate care însemna revelația sufletului lent și meditativ al islamului...

- Nu sunteți născută pentru frică, doamnă, mai zise Osman Ferradji înălțând fruntea. Fiți înțelegătoare și nu vi se va face nici un rău. Am să vă las timp să vă obișnuiți cu felul nostru de a fi.

- Nu cred că am să mă pot învăța vreodată cu disprețul suprem pe care îl aveți dumneavoastră, musulmanii, pentru viața omenească.

- Credeți că viața omenească merită să ne facem atâtea griji de dragul ei? Știu că, într-adevăr, creștinii au o frică îngrozitoare de moarte și de tortură. Religia dumneavoastră nu pare deloc grijulie să vă pregătească pentru întâlnirea cu Părintele Ceresc.

- Îmi aduc aminte că Mezzomorte mi-a spus și el ceva de genul ăsta, deși n-am înțeles prea bine ce voia să zică.

-Mezzomorte? Nu e decât un renegat, un <<musulman de profesie>>, rosti marele eunuc fără să-şi ascundă dispreţul. Dar îmi place să cred că n-a îmbrăţişat credinţa noastră numai din ambiţie şi din setea de bogăţii, ci şi pentru înţelepciunea credinţei în Allah, care ne dă plăcerea de a trăi şi plăcerea de a muri, nu frica de amândouă, cum se întâmplă cu religia dumneavoastră.

- Cred că este cu adevărat regretabil că nu v-aţi putut face preot, Osman bey. Predicaţi de minune. Speraţi cumva să mă puteţi converti la religia islamică?

- Nu. Vă veţi converti oricum, pentru dumneavoastră nu va exista posibilitatea de a alege. În calitatea de soţie a marelui nostru stăpân Moulay Ismael, veţi fi oricum musulmană.

Angelica strânse din dinţi ca să nu-i trântească în obraz un răspuns tare de tot. Gândea însă, plină de dârzenie: <<Asta s-o crezi tu!>>

Paiaţa marocană, sperietoarea pe care i-o hotărâseră alţii drept stăpân, era din fericire departe. Până să dea ochii cu el mai era. Şi avea tot timpul să scape din mâinile lor. Ocazii aveau să se ivească destule, fără îndoială, iar ea n-avea să le scape... Se simţea ageră şi gata de luptă.

Foarte bine făcuse Osman Ferradji oferindu-i cafea!...

Şi, când nici nu mai spera, regăsi pe bunul, pe inventivul, pe scotocitorul şi nepreţuitul Savary! Semn neîndoielnic că Cel de Sus n-o părăsise şi veghea mai departe asupra ei.

Caravanseraiul unde solii marocani erau găzduiţi aici, la Alger, era o clădire de dimensiuni mai mari decât batistanul de la Candia, cuprinzând şi un fel de han cu tot felul de magazii şi depozite. Nu era construit după planuri prea complicate, ci era vorba, mai curând, de un dreptunghi uriaş, asemeni ramei unui tablou, cu câte două rânduri de încăperi la fiecare nivel. Parterul şi catul de deasupra aveau o înălţime suficient de mare ca să prezinte siguranţă împotriva celor care ar fi încercat să sară de afară peste acoperişuri. În interiorul acestei rame se afla curtea interioară, cu coloane, iar în mijlocul curţii o grădină cu havuzuri înconjurate de lauri, lămâi şi portocali.

Nu se putea intra decât pe o singură poartă, păzită zi şi noapte cu toată străşnicia de oameni înarmaţi până-n dinţi. Spre uliţele exterioare nu dădea nici o fereastră, toţi pereţii erau orbi, acoperişurile plate erau mărginite de creneluri în dosul cărora alte rânduri de paznici înarmaţi vegheau tot timpul, patrulând fără încetare.

Era deci o adevărată fortăreaţă ridicată în inima Algerului. Câteva zeci de încăperi erau ticsite de oameni şi de animale. Jos, o bună parte din odăi erau folosite drept grajduri pentru caii de călărie iuţi ca vântul, pentru măgari, catâri şi cămile. Privind într-acolo, Angelica văzuse un animal neînchipuit de ciudat, cu gâtul lung ca un şarpe şi pătat peste tot, cu capul incredibil de mic, cu urechi cât palma unui copil şi cu ochii mari şi catifelaţi, care o priveau cu nevinovăţie. Animalul nu părea primejdios, se mulţumea cu frunze de laur la care ajungea fără nici o greutate întinzându-şi gâtul cât toate zilele printre coloanele care mărgineau curtea.

Angelica nu-şi mai putea lua ochii de la animalul acesta ciudat,

când la câțiva pași de ea răsună o voce care îi spusese în franțuzește:

- Este o girafă, doamnă.

Se întoarse, mirată că nu vedea pe cel care-i vorbise. Atunci, un maldăr de paie se mișcă lângă ea și de dedesubt își făcu apariția silueta gârbovită și mai zdrențăroasă decât oricând a vechiului și credinciosului ei sfătuitor Savary.

- Maestre! Maestre Savary! Scumpe maestre! izbucni ea fericită, încercând să nu vorbească prea tare. Cum se face că sunteți aici?

- Simplu, doamnă marchiză. Când am auzit că sunteți în mâinile lui Osman Ferradji, marele eunuc, m-am hotărât să nu mă las până nu ajung și eu tot aici. Norocul a fost de partea mea. Mă cumpărase un hamal turc care mai avea și slujba de măturător aici și în curtea cazărmii ienicerilor, așa că avea nevoie neapărat de un sclav care să dea cu mătura în locul lui. Turcul meu e foarte bun prieten cu alt turc, care e paznic la animalele de aici, de la caravanserai. Așa am aflat că elefantul e bolnav, mi-am oferit serviciile și l-am vindecat. Atunci turcul care e paznic m-a cumpărat de la turcul cu mătura și uite-mă aici, îngrijind animalele în locul lui.

- Maestre Savary, ce are să se întâmple cu noi? Pare lucru hotărât că vor să mă ducă în Maroc, în haremul lui Moulay Ismael.

- Nu disperați, doamnă. Marocul e o țară foarte interesantă, e chiar de-a dreptul încântător în felul lui și acum îmi dau seama că a trecut cam mult de când n-am mai fost pe acolo. Cam venise vremea, fiindcă am acolo vechi cunoștințe.

- Alt fiu? întrebă Angelica, surâzând fără voia ei.

- Nu un fiu, ci doi. Unul din ei trebuie să fie evreu, după religia mamei lui. Nu există mijloc mai sigur decât legăturile de sânge când e vorba de găsit un sprijin serios sau o complicitate sigură. Asta mă făcea să mă gândesc că, din păcate, la Alger n-am nici un moștenitor, ceea ce face ca orice încercare de a scăpa de aici să fie extrem de dificilă. De altminteri, ați avut ocazia să constatați dumneavoastră însevă, când ați încercat...

- A! Prin urmare ai auzit vorbindu-se despre fuga mea?

- Evident, doamnă. Aici orice lucru se află imediat. Când am auzit că o sclavă franțuzoaică a fugit și nu e de găsit, și că s-a pus un premiu imens pe capul ei, mi-am dat seama imediat că nu putea fi vorba decât de dumneavoastră. Sper că n-ați fost pedepsită prea sever, nu? Fiindcă ar fi dureros pentru mine să știu...

- Nu, n-am fost. Osman Ferradji s-a arătat, dimpotrivă , plin de bunăvoință față de mine.

- Chiar? Asta nu prea se întâmplă, dar dacă e așa, atunci bucurați-vă și încercați să profitați din plin.

- Sunt chiar destul de liberă în mișcări. Pot să merg oriunde în tot caravanseraiul, chiar și să ies din apartamentul femeilor. Pe scurt, încă n-am ajuns în harem, maestre Savary. Marea e aproape. N-ar fi momentul să încercăm încă odată să scăpăm de aici?

Savary oftă adânc, luă o perie din hârdăul cu apă de lângă el și porni să frece cu putere pielea girafei. Apoi, după un timp, se opri și întrebă ce se întâmplase cu Mohamed Raki, așa că Angelica îi povesti

pe scurt despre cursa diabolic de vicleană pe care i-o întinsese Mezzomorte. Orice speranţă i se năruise, numai avea cum îl găsi pe Joffrey de Peyrac. Pentru ea nu mai rămânea decât o soluţie: fuga. Oricum, în orice condiţii, numai să ajungă în Franţa.

- Doamnă, toţi vor să fugă de aici, răspunse gânditor Savary, şi pe urmă îşi dau cu pumnii în cap. Asta e puterea neştiută a islamului. Veţi vedea şi dumneavoastră. Dar să începem prin a fugi, fiindcă aceasta este primul simptom al bolii...

Seara, Osman Ferradji veni la Angelica şi o întrebă, plin de cea mai gingaşă curtoazie, dacă bătrânul sclav creştin care mătura curtea îi era tată, unchi sau altfel de rubedenie. Această dovadă a grijii cu care era supravegheată o făcu să roşească. Nu se gândise că discuţia ei cu bătrânul savant avea să fie înregistrată atât de prompt de iscoadele lui Osman bey dar răspunse plină de vioiciune că bătrânul acela era un tovarăş de drum pentru care nutrea o veche şi trainică prietenie şi care, de altminteri, era un om foarte învăţat, numai că musulmanii îl puseseră să cureţe bălegarul de la grajduri.

Adăugă apoi, nu fără maliţie, că aceasta era metoda islamică de umilire a creştinilor, să-l pună pe slujitor în locul stăpânului, iar pe omul învăţat să-l târască prin mocirlă.

Osman Ferradji clătină din cap cu indulgenţă, ca şi cum nu s-ar fi cuvenit să dea prea mare atenţie acestor toane de fetişcană răzgâiată, care nu ştia ce vrea.

- Greşeşti, fiica mea, aşa cum greşesc toţi creştinii când ne cântăresc faptele. Căci în Coran scrie: << În ceasul cel mare al Judecăţii de Apoi, pana învăţatului va atârna mai greu în balanţă decât sabia soldatului>>. Acest vrednic bătrân e doctor?

- Da. E şi doctor.

Chipul Marelui Hadâmb se lumină de bucurie. Sclava din Islanda era bolnavă, iar micul elefant părea şi el atins de o boală misterioasă, căreia îngrijitorii nu erau în stare să-i dea de cap, şi ar fi fost un adevărat dezastru ca două daruri atât de preţioase ale amiralului Algerului către sultanul Marocului să aibă de suferit de pe acum, când încă nici nu părăsiseră oraşul.

Savary se arătă fericit să doftoricească ambii pacienţi, pe care îi scăpă de febră într-un timp neaşteptat de scurt, datorită unor remedii preparate de el după o reţetă proprie. Angelica se minuna cum reuşea bătrânul să păstreze mereu, în ciuda tuturor nenorocirilor prin care trecea, tot felul de prafuri, de ierburi şi de pastile sau sticluţe cu lichide misterioase, care apăreau ca prin minune din buzunarele lui din ce în ce mai rupte. Marele Hadâmb, încântat de iscusinţa lui, îi dărui o djellaba cam largă, dar în care arăta oricum mai cuviincios, şi îl ataşă casei lui, răscumpărându-l de la turc pe o sumă frumuşică.

- Aşa că tot aici am ajuns, conchise Savary, nu fără umor. În totdeauna când le pic în mână, musulmanii mai întâi vor să mă arunce în mare sau să mă dea la câini, ca să nu mai prăpădească degeaba pâinea pe mine, dar numai trece mult şi nu se mai pot lipsi de modesta mea persoană. Aşa s-a întâmplat şi acum...

Angelica îl rugase pe Osman Ferradji să i-o dea pe bătrâna Fatima

în serviciul ei, dar acesta răspunse că nu credea să se poată. Era prea puțin probabil ca bătrâna aceasta să fie de acord să meargă în regatul Marocului, unde nu existau proprietari de sclavi. Singurul care avea voie să dețină asemenea bunuri era sultanul, în proprietatea căruia se aflau toți sclavii creștini, mai bine de patruzeci de mii! În vreme ce bătrâna Fatima era liberă în tot islamul, deși se încăpățâna să se considere sclavă, și precis că n-ar fi avut curajul să calce în regatul Marocului, unde accentul ei o dădea de gol și unde locuiau oameni pe care și algerienii îi considerau de-a dreptul sălbatici. Acolo libertatea ei n-ar fi mai existat și ar fi așteptat-o un sfârșit sinistru.

Numai că bătrâna Fatima, împotriva tuturor așteptărilor, declară senină că simțea ea prea bine că mult nu mai avea de trăit și că, neavând nici un fel de rudă în Alger, prefera să meargă să-și sfârșească zilele în tihnă în Maroc, sub protecția unei compatrioate care era marchiză, cum fusese și stăpâna ei dintâi, din vremea când o chema Mireille.

- Iată cea mai bună dovadă, comentă Osman Ferradji că bătrâna cotoroanță a mirosit soarta strălucită care vă așteaptă și că bunăvoința preamăritului sultan Moulay Ismael vă va copleși cu tot felul de favoruri pe care inteligența și frumusețea dumneavoastră le merită din plin.

Angelica se feri să-i spulbere aceste iluzii. Își spunea că mai-marele haremului marocan era pentru ea singura ființă omenească de la care se putea aștepta să fie tratată omenește într-o lume stăpânită de Mezzomorte, cel înconjurat mereu de puii lui de lup, de dey-ul cu muții lui care ștrangulau pe tăcute, de cruzii reis care formau taiful, o simplă asociație, la urma urmei, a unor pirați și a unor hoți de drumul mare. Uriașul negru îi arătase, dimpotrivă, o bunăvoință care nici lui nu-i stătea în obicei, căci pentru el disciplina și ordinea treceau înainte de orice. Micuța circaziană Martriamti se arătase fără văl pe galeria de la etaj, de unde putea fi văzută din curte, și pentru asta Marele Hadâmb poruncise să fie biciuită. Angelica nu numai că se arătase fără văl, ci chiar în nerușinatele veșminte europene, ba mai coborâse și până în curtea interioară, și nimeni nu-i spusese nimic. Osman bey nu-i cerea să-și pună vălul decât atunci când trebuia să meargă cu el până la prăvălia cutărui sau cutărui negustor. Pe ulițele Algerului, o femeie fără văl ar fi stârnit imediat un scandal nemaipomenit, așa că Angelica se supunea, mai ales că incursiunile acestea erau destul de rare.

De când fusese găzduită în palatul plutitor al lui Mezzomorte, îi era o frică îngrozitoare de băiețandrii musulmani. În afara puilor de lup ai marelui amiral, Algerul mișuna de ființele acestea neînchipuit de crude. De mici se învățau să chinuie, aruncând cioburi de sticlă pe răsuflătorile mici cât pumnul ale temnițelor sclavilor creștini sau înfigând țepușe de trestie în spinările vâslașilor legați în lanțuri. Nu era greu pentru ea să-și închipuie ce putea păți undeva, într-un loc public, dacă mulțimea aceasta s-ar fi întărâtat împotriva ei pentru o atât de nerușinată sfidare a poruncilor Profetului cum era portul vălului. Până acum scăpase, la urma urmelor, destul de ușor, i s-ar fi putut întâmpla lucruri de o mie de ori mai rele. Și lucrul care o îngrijora cel mai mult era o adevărată invazie de copii în caravanserai. Parcă răsăriseră din pământ, erau cu sutele, împânzind pajiștile strâmte ale grădinii, adunându-se ciorchine în jurul havuzurilor

cu ape ţâşnitoare, fără altă grijă decât aceea de a înfuleca tot timpul clătite şi de a ronţăi alune şi tot felul de zaharicale.

Alarmată, îl întrebă pe Osman Ferradji ce se întâmpla.

- Sunt şi ei printre darurile pe care stăpânul nostru Moulay Ismael binevoieşte să le accepte de la câinii aceştia de algerieni. Preaputernicul nostru sultan e fericit să vadă cât mai mulţi copii şi tineri, care ajung la noi din toate colţurile lumii, din Caucaz şi din Egipt, din Turcia şi din sudul Africii, din Grecia sau din Italia. Din copiii aceştia vor ieşi cele mai bune trupe de asalt din lume, fiindcă lui Moulay Ismael nu-i trebuiesc băieţi pentru desfătări scârnave, cum se întâmplă aici, la nemernicii de algerieni, ci ca să facă din ei soldaţi ai lui Allah. În fiecare din ei se ascunde un viteaz, numai că e nevoie de multă dibăcie şi de nesfârşită răbdare ca să fie modelat aşa cum trebuie. Nu uita că sultanul Marocului e numit Sabia islamului... Ştie ce-i datorează lui Allah. La noi Ramadanul, adică postul cel mare, durează două luni, nu una singură, cum se întâmplă la fleşcăiturile astea de algerieni şi de turci, care s-au spurcat la bunătăţi şi nu se îndură să aducă slavă Profetului decât din gură. Sunt robiţi plăcerilor pântecelui şi nu sunt buni de nimic. Trebuie să suferim noi de două ori mai mult, din cauza lipsei lor de credinţă. Mă rog, nu zic, se bat binişor împotriva creştinilor, dar asta nu ajunge. Sunt neînchipuit de hoţi şi au o ură cumplită împotriva a tot ce e muncă. Unde sunt construcţiile lor? Ce-au zidit feciorii ăştia de căţele puturoase până acum? Nimic! Dacă-i pui la muncă se sting ca muştele. La noi, în Maroc, e altfel. La noi hărnicia, modestia, cumpătarea, credinţa neclintită în Allah, asta sunt lucrurile pe care le cere de la un adevărat musulman. La noi se munceşte pe rupte, nu ca la puturoşii ăştia care nu ştiu decât să fure şi să te înşele în orice afacere, oricât de mică. Ai să vezi construcţiile noastre din Maroc şi disciplina din ţara noastră şi ai să-ţi poţi da seama de adevărata lume musulmană, aşa cum ar trebui să fie peste tot. Trupele sultanului meu mânuiesc la fel de bine şi sabia şi mistria. Nu, să nu crezi că glumesc, i-am sugerat sultanului să formeze falange de soldaţi de elită care să fie şi constructori. Cincisprezece mii de copii învaţă mai întâi cu se fac cărămizile, cum se coc în cuptoare şi cum se zidesc. Asta durează cam doi ani. Pe urmă, pentru încă doi ani, copiii ăştia încalecă pe cai şi păzesc turmele, iar la şaisprezece ani încep să înveţe mânuirea armelor şi, când le-a venit vremea, primesc botezul luptei. Înainte de a învăţa să-ţi distrugi duşmanul, trebuie să înveţi să faci! Să zideşti! Să întemeiezi! Aşa gândim noi, nu ca la lichelele de algerieni şi ca puturoşii de turci, care pun sclavii să muncească în locul lor şi ei nu ştiu să pună nici două cărămizi una peste alta. Dacă-i pui la muncă, pentru ei asta e mai rău ca orice tortură.

- Dar la dumneavoastră sclavii nu muncesc? Sau nu aveţi sclavi...

- Ba da, muncesc şi la noi, dar muncesc şi dreptcredincioşii. La noi munca e un adevărat cult. Într-o mână sabia, în cealaltă mistria sau coarnele plugului. Asta înseamnă un adevărat musulman!

Prezenţa marelui Hadâmb şi discuţiile cu el nu erau niciodată plictisitoare. Părea să aibă pentru sclava asta o slăbiciune aparte, în care se amesteca şi o anumită dorinţă de ai fi pe plac. Angelica se întreba uneori în ce măsură negrul acesta cu o inteligenţă atât de ascuţită şi cu atâta stăpânire de sine ar fi putut deveni aliatul ei. Pentru moment,

depindea în întregime de el. Sclavele creştine şi musulmane, vreo zece frumoase kabile* şi negrese etiopiene, se temeau de el ca de foc, considerându-l crud şi perfid. Când umbra înaltă a lui Osman Ferradji se profila pe dalele pătrate de mozaic, toate se mistuiau într-o clipă, fugind din calea lui, râsetele zglobii de până atunci se stingeau ca prin farmec şi cele care nu apucaseră să dispară aveau toate nişte figuri vinovate şi pline de teamă. Ochiul liniştit şi ager al uriaşului negru se plimba cercetător pe chipurile lor, fără să piardă nici cel mai neînsemnat amănunt. Le vorbea liniştit, fără să se dedea la acte de violenţă împotriva lor, dar se temeau de el mai rău ca de un căpcăun.

Astăzi Angelica îl simţea preocupat de ceva anume. Până la urmă, îi mărturisi cauza frământărilor lui. Nobile captivă din Franţa, pe care avea cinstea neasemuită de a o conduce în seraiul stăpânului său, parcă îi vorbise cândva de negoţul ei de acasă, nu? Fusese foarte mirat., e drept, auzind de ciudăţenia asta, ca o femeie să se ocupe de negoţuri, care sunt considerate lucruri nevrednice de obrazurile subţiri. Pe nedrept, de altminteri, fiindcă Mohamed însuşi, în marea sa înţelepciune care-i venea de la Allah, învăţa pe dreptcredincioşi că toate îndeletnicirile folositoare erau vrednice de cinste şi din cei patruzeci de apostoli recunoscuţi de credinţa islamica, Adam fusese plugar, tatăl lui Isus fusese dulgher, Iov fusese un timp cerşetor, Solomon rege, iar alţii făcuseră negoţuri de toate felurile.

Prin urmare, doamna nu trebuia să se ruşineze câtuşi de puţin dacă pe vremuri de dedase şi unor asemenea îndeletniciri, fără îndoială ca să ajungă mai uşor la rangul de marchiză a regelui Franţei, aşa că, date fiind aceste lucruri din trecutul ei, fără îndoială că doamna se pricepe la postavuri. Fiindcă ţesătura asta era specific creştină şi un musulman nu prea era în stare să deosebească o calitate de alta. Prin urmare, nepreţuita doamne Peruzea putea deosebi feluritele postavuri venite din ţările creştine?

Angelica ascultase plină de bunăvoinţă şi de curiozitate lunga tânguire neguţătorească a lui Osman Ferradji, aşteptându-se ca acest preambul atât de plin de ocolişuri să ducă la cine ştie ce lucru grav. Când auzi că era vorba numai de atât, aproape că izbucni în râs. Acceptă, fireşte, fără nici o ezitare, să meargă să vadă un balot de postav. Îl lămuri pe Merele Hadâmb că asta nu era specialitatea ei, dar lucrând mult timp în apropierea lui Colbert, un vizir de seamă al regelui Franţei, ajunsese să poată deosebi feluritele calităţi de postavuri.

Balotul în chestiune cuprindea, din cât se putea vedea prin deschizătura învelitorii, postav verde şi stacojiu. Luă în mână câte un colţ din fiecare, îl boţi, apoi întinzându-l, îl privi atentă în lumină.

- Hm ! făcu ea. Marfă de rând. Asta ca să nu zic că e proastă de tot. Bucata asta, roşie, e din lână, nu zic, dar lână moartă, cum se spune, adică lână adunată de prin mărăciniş, nu tunsă de pe oaie, cum s-ar cuveni. Iar faptul că oile au păscut prin locuri cu mulţi mărăcini arată că iarba era aspră şi săracă, aşa că lâna, chiar tunsă de-ar fi fost, tot nu era prea de calitate. De altfel, e vopsită cu nu ştiu ce prostii, nu cu vopsele

* Originare din Kabilia, termen desemnând mai mulţi masivi muntoşi din nordul Algeriei. (n. trad.)

adevărate. Boiangiul a fost ori hoţ ori nepriceput. Nu m-ar mira ca postavul
ăsta să-şi piardă culoarea în câteva zile de purtat prin soare.

- Şi postavul celălalt? întrebă Osman bey, a cărui seninătate din totdeauna părea a fi lăsat locul unei furii pe care abia reuşea să şi-o ascundă.

Angelica pipăi atentă stofa verde, prea aspră.

- Asta e ultima bătaie de joc! Lâna pare mai bună, la prima vedere, dar amestecul a fost scobit din cale-afară înainte de a fi tors. Ajunge o ploaie şi postavul se mototoleşte, intră la apă şi nu mai rămâne nici jumătate din el. O haină croită din aţa ceva n-are voie să cunoască apa, altfel ajunge bună de aruncat.

Chipul Marelui Hadâmb se făcuse de-a dreptul cenuşiu. Cu o voce înăbuşită de furie, o rugă pe Angelica să mai examineze alte două baloturi. De data aceasta era vorba de postavuri într-adevăr de cea mai bună calitate. Lână fină, bine toarsă, ţesătura impecabilă, vopsea fără moarte. După ce se gândi o clipă, Angelica zise:

- Bănuiesc că baloturile acestea două v-au fost prezentate la început ca eşantioane, ca să vă încurajeze să faceţi o comandă mai mare, nu?

Chipul lui Osman Ferradji se lumină.

- Ai ghicit, doamnă Peruzea! Cu adevărat că Allah te-a scos în drumul meu! Altfel ajungeam să mă fac de râs în faţa întregului sultanat al Marocului, ba s-ar fi dus vestea despre prostia mea până la Tunis şi mai departe! Iar sultan Laila Aişa care e o persoană foarte...foarte...pretenţioasă, ca să zic aşa, n-ar fi scăpat ocazia de a mă discredita în faţa stăpânului meu. Ah, într-adevăr Allah mi-a oprit braţul când am vrut să te omor în chinuri sub ochii celorlalte sclave, ca moartea dumitale să le fie de învăţătură! Şi nu m-a lăsat să-ţi retez capul cu iataganul, pe care poruncisem să mi-l ascută anume pentru asta. Dar nesfârşita înţelepciune a lui Allah mi-a luminat mintea şi mi-a oprit braţul, iar sabia mea se umple de rugină în gaura asta de şobolan care este Algerul, cocină spurcată de neguţători hoţi! Ei, acum sabia mea are să aibă parte de mângâiere pentru lenea la care am osândit-o. Îi dau de lucru, să împlinească o operă a Dreptăţii.

Ultima frază fusese rostită în limba arabă, dar pentru Angelica nu fu greu să ghicească sensul cuvintelor când îl văzu pe Marele Hadâmb trăgând iataganul lung şi făcându-l să sclipească în lumină.

Osman bey bătu din palme şi într-o clipă câteva slujnice o îmbrăcară pe Angelica în văluri cuviincioase, îi acoperiră chipul şi o instalară într-o litieră purtată de doi negri uriaşi şi escortată de câţiva eunuci înarmaţi.

Ajunseră repede la prăvălia negustorului de postavuri, care ieşi grăbit în uliţă şi se prosternă în faţa marelui eunuc cu frunte în ţărână. Marocanul, fără să lase să i se ghicească mânia, o rugă pe Angelica să repete cele spuse despre valurile de postav, care fuseseră şi ele aduse şi acum doi eunuci le desfăşurau în faţa negustorului. Un rob francez, care muncea în prăvălie, traducea spusele ei, cam bâlbâindu-se de frică, stând tot timpul cu ochii pe iataganul cu care marele eunuc se juca alene.

De la primele cuvinte, neguţătorul algerian protestă vehement, jurându-se pe barba Profetului că marfa lui nu era decât cea de bună

calitate. Nu putea fi la mijloc decât o încurcătură. Niciodată nu şi-ar fi îngăduit să păcălească cu bună ştiinţă pe prealuminatul trimis al slăvitului sultan al Marocului, fala islamului ! Drept care el însuşi vrea să meargă în magazia din spatele prăvăliei, ca să ia la mână unul câte unul toate baloturile poruncite de preaveneratul şi preaslăvitul vizir al strălucitului sultan Moulay Ismael.

Şi neguţătorul se întoarse spre spatele prăvăliei, arătându-le dosul lui rotund şi cărnos care se ghicea bine sub faldurile largi ale şalvarilor şi mistuindu-se îndată după o perdea.

Osman Ferradji nu zise nimic, ci o privi pe Angelica zâmbind încântat. Ochii ei străluceau ciudat şi pleoapele i se îngustau ca ale unei pisici care se pregăteşte să înhaţe un şoarece pândit îndelung şi cu artă. Îşi arunca din când în când privirea spre perdeaua în dosul căreia se făcuse nevăzut neguţătorul şi în curând perdeaua se dădu din nou la o parte. Trei paznici negri îl aduceau acum cu forţa, lămurind că-l prinseseră pe când încerca să sară peste zidul din dos, în spatele căruia îl aşteptau ei, tocmai pentru cazul când cinstitul neguţător ar fi avut de gând să spele putina.

- Ai să vezi acum, doamnă Peruzea, ce păţesc câinii care încearcă să-i vândă ciurucuri Marelui Hadâmb al sultanului Moulay Ismael.

Negri îl trântiseră pe neguţător în praf, aşezându-l în genunchi şi cu capul pe unul din baloturile de postav măsluit.

- Nu se poate! ţipă Angelica. Doar nu aveţi de gând să-i tăiaţi capul! Nu se poate!

Vocea ei opri braţul deja ridicat al Marelui Hadâmb.

- De ce să nu se poată? Nu trebuie omorât şobolanul ăsta împuţit? întrebă el mirat.

- Nu ! ţipă din nou Angelica, îngrozită la gândul a ceea ce avea să se întâmple sub ochii ei.

Felul în care judeca ea scăpa cu totul lui Osman Ferradji. Legea era una şi trebuia împlinită fără nici un fel de marafeturi, numai că avea motivele lui să menajeze sensibilitatea deosebită pe care o vădea femeia asta. Aşa că oftă adânc şi amână descăpăţânarea neguţătorului hoţ care umblase să-l înşele tocmai pe el cel mai iscusit din toţi intendenţii de seraiuri din lumea islamului. Anunţă cu părere de rău că se mulţumea să-i taie doar mâna dreaptă, aşa cum se cuvenea pentru pungăşiile, mai mărunte, cum ar fi fost, depildă, înşelarea la cântar. Ceea ce şi făcu pe loc, cu o lovitură scurtă şi precisă, executată cu liniştea cu care un ucenic de bucătar ar fi tăiat un morcov pentru pus în fiertură.

- A sosit de-a binelea timpul să plecăm din cloaca asta împuţită, plină de hoţi şi de leneşi! îi spuse peste câteva zile Osman Ferradji.

Angelica tresări. Nu-l auzise apropiindu-se. Marele Hadâmb era urmat de trei negrişori, unul cu tava cu ibricul şi cu ceştile de cafea, altul cu o carte groasă, cu un sul de hârtie şi cu un toc de trestie, iar al treilea cu un făraş de aramă cu câţiva cărbuni aprinşi şi cu o legătură mică de surcele.

Angelica privea toate lucrurile astea, ne mai ştiind ce să creadă. De la un om atât de ciudat ca Osman Ferradji te puteai aştepta la orice, aşa că nu era cazul să se mai mire de nimic. Deşi... să fi fost cumva

preliminariile unui supliciu rafinat şi necunoscut la care voia s-o supună din cine ştie ce motive obscure?

Mare Hadâmb surâdea însă prietenos. Scoase dintr-un buzunar al mantalei o batistă uriaşă în carouri roşii şi negre şi, deznodând-o, dădu la iveală un inel.

- Asta e un dar personal pentru tine, frumoasă Peruzea. Bineînţeles că e ceva lipsit de mare preţ, fiindcă, deşi sunt foarte bogat şi aş putea să-ţi dăruiesc bijuterii neasemuite, trebuie să las marelui sultan, stăpânul meu, bucuria de a-ţi face daruri cu adevărat regeşti. Inelul acesta ţi-l dăruiesc ca pe un simbol al alianţei noastre. Şi acum am să încep să te învăţ limba arabă.

- Şi... focul? La ce foloseşte?

- Focul trebuie să purifice aerul din jurul Coranului, cartea sfântă a lui Allah, pe care ai să începi s-o studiezi acum. Nu uita că încă eşti creştină şi spurci tot ce e în jurul tău. Peste tot pe unde ai să treci de-a lungul drumului spre Meknés am să fiu nevoit să curăţ locul în urma ta cu rugăciuni şi câte odată cu foc. Nu e nici pentru mine prea uşor, te rog să mă crezi...

Se vădi imediat că Osman Ferradji era un dascăl blând, răbdător şi foarte învăţat. Angelica nu avu nevoie de prea mult timp ca să se obişnuiască cu lecţiile acestea, care i se păreau cât se poate de plăcute. Îi mai abăteau gândurile negre. Învăţarea limbii arabe nu putea fi decât un lucru folositor şi poate că avea s-o ajute să-şi găsească mai uşor complici şi să reuşească într-o zi să fugă.

Dar cum? Când? Şi mai ales unde să fugă ? La întrebările acestea n-ar fi putut da nici ea un răspuns. Îşi spunea însă tot timpul, cu aceeaşi dârzenie nestrămutată, că atâta timp cât rămâne în viaţă şi cu mintea limpede, tot trebuie să fugă din lumea asta îngrozitoare a islamicilor.

Printre lucrurile pe care le avea de învăţat era şi acela că noţiunea de timp este altfel înţeleasă în orient. Sau mai bine zis că nici nu există. Astfel, dacă marele eunuc repeta într-una << gata, s-a isprăvit, trebuie să plecăm neîntârziat acasă, în Maroc>>, sau chiar <<plecăm, nu mai e o clipă de pierdut>>, Angelica lua la început cuvintele lui în sensul lor cel mai propriu. Se aştepta, prin urmare, ca din clipă în clipă să fie poftită pe spinarea unei cămile şi să pornească la drum. Dar zilele treceau, Osman Ferradji, nu înceta să tune şi să fulgere împotriva câinilor de algerieni, pe care nu-i mai scotea din hoţi şi putori care nu erau în stare să pună măcar două pietre una peste alta şi <<pe care nu-i întreceau în josnicie decât creştinii şi evreii>>, dar nu se simţea nicăieri nici o mişcare legată de plecarea anunţată mereu cu atâta înverşunare.

Ba, mai mult decât atât, într-o zi îi arătă o bucată de catifea veneţiană, cerându-i să-şi dea cu părerea asupra calităţii ei, iar în alt rând o consultă cu privire la nişte piele de Cordoba, din care voia să cumpere din belşug, pentru şeile cavaleriei lui Moulay Ismael. O avertiza că aşteaptă o încărcătură de mosc din Arabia, alta de fisticuri şi de caise din Persia şi chiar un transport de << giaz>> persan, delicioasa nuga faţă de care cea de la Cairo sau din Alger nu mai era decât un moft fără nici un gust.

Angelica, lăsându-se însufleţită fără să-şi dea seama de aceste

confidenţe de gospodar grijuliu, scăpă fără să vrea amănuntul că, în urmă cu mult timp, în Franţa, ambasadorul şahului Persiei, Bachtiari bey, îi dăduse reţeta exactă a acestei prăjituri făcute din miere amestecată cu făină şi cu pastă de migdale. Tot secretul stătea de fapt în alegerea şi mai ales în compoziţia făinii, fiindcă era vorba de un amestec de mai multe sortimente, dintre care unul nu era altceva decât vestita mană a deşertului, acele cristale de zahăr secretate de arbuşti în cantităţi atât de mari încât uneori vântul lua pulberea asta fină şi o depunea sub forma unor dune asemănătoare cu zăpada. Amestecul acesta era frământat cu picioarele în cuve de marmură şi i se adăugau fisticuri şi alune.

Negrul acesta atât de cumpănit în toate bătu din palme ca un copil şi începu neîntârziat să se intereseze de unde putea face rost de mana aceasta pomenită până şi în cărţile biblice. Lui îi trebuia multă, pentru un serai întreg, iar asta putea însemna o prelungire la nesfârşit a şederii aici. Angelica nu-şi putea da seama dacă întârzierea era spre binele sau spre răul ei. Atâta timp cât se afla aici, la câţiva paşi de întinderea nesfârşită a mării, îşi putea păstra neatinse iluziile într-o evadare norocoasă. Pe de altă parte, existenţa aici a atâtor zeci de mii de creştini aflaţi în robie, din care unii se aflau la Alger şi de câte douăzeci sau treizeci de ani, era de natură să-i cam întunece nădejdile. Algerul era un oraş din care nu se putea fugi. Un timp se hrăni cu iluzia că imensul alai al lui Osman Ferradji avea s-o pornească pe mare. După adâncă chibzuinţă, ajunse la concluzia că un convoi atât de mare de vase nu putea face atâta drum fără să fie reperat de cavalerii de Malta sau de piraţii creştini care mişunau şi ei în Mediterana. Certitudinea la care ajunsese o făcea să se mai lumineze la faţă, când, într-o zi Marele Hadâmb, în timpul unei lecţii, îi spuse cu aerul cel mai firesc, ca şi cum n-ar fi tras decât concluzia unei discuţii începute mai înainte:

- Dacă n-ar fi pe mare alte primejdii decât blestemata flotă a cavalerilor de Malta, atunci în mai puţin de douăzeci de zile aş putea avea fericirea de a te prezenta stăpânului meu şi al tău, preaputernicul conducător al tuturor dreptcredincioşilor, sultanul Moulay Ismael.

Îşi îngustase ochii atât de mult încât păreau închişi. Angelica se obişnuise acum destul de bine cu felul lui de a fi şi înţelese că acesta era felul său de a-i cere o părere sau chiar un sfat, sau alte ori de a-i arăta că-i ghiceşte gândurile...

Marele Hadâmb părea că în sfârşit a încheiat pregătirile pentru plecarea uriaşei sale caravane. În fiecare zi toţi îşi spuneau că aceasta era ultima petrecută în Alger. Numai că a doua zi plecarea era amânată din motive necunoscute - sau poate din nici un fel de motive - iar Osman Ferradji se punea din nou să aştepte cine ştie ce semne nevăzute, dacă nu cumva chiar imprevizibile.

Printre altele, una din cauzele întârzierii era într-un timp sănătatea micuţului elefant, care îl umplea pe marele eunuc de îngrijorare. În nici un caz nu puteau porni aşa pe drumurile stâncoase şi abrupte de munte cu un animal atât de rar şi de preţios, care cu siguranţă că avea să fie primit de Majestatea sa cu cel mai mare entuziasm. Moulay Ismael era nebun după animale. Avea în grajdurile lui mii de cai iar în grădinile lui minunate se răsfăţau patruzeci de pisici pe care le cunoştea pe toate după nume. Aşa ce se văzură nevoiţi să aştepte până când elefantul se

făcu bine. În fiecare zi doctorul său, adică bătrânul Savary, era consultat îndelung şi cu cea mai mare venerație, ca un oracol.

În sfârşit, elefantul se înzdrăveni şi toată lumea se puse pe picior de plecare. Numai că în ultima clipă sosi vestea că se aştepta capturarea unei galere greceşti încărcată cu butoaie pline cu vin de Malvazia. Deci altă amânare. În timpul aşteptării, Angelica fu chestionată amănunțit şi cu cea mai mare băgare de seamă. Cum trebuiau considerate vinurile dulci franțuzeşti, portugheze, spaniole şi italieneşti? Erau licori plăcute, bune de oferit femeilor din harem, sau trebuia să fie trecute în rândul băuturilor bețive, osândite de credința musulmană?

Angelica îi sugeră, cu un zâmbet uşor ironic, să consulte mai bine un talb, adică unul din preaînvățații teologi, cercetători ai Coranului, care fără îndoială că puteau da soluția cea mai doctă într-un caz atât de spinos, la care eunucul se arătă de-a dreptul fermecat de un asemenea răspuns, ce dovedea atâta modestie din partea elevei sale, care înțelesese în chip desăvârşit cele învățate de la el şi mai cu seamă faptul că islam însemna <<supunere în fața lui Allah>>.

Înțeleptul talb, cercetat în gingaşa chestiune a vinurilor, declară că licoarea dulce din Malvazia putea fi sorbită de dreptcredincioşi fără primejdia de a încălca legile Coranului, drept care caravana trebui să aştepte sosirea capturii. Marele Hadâmb ar fi fost din cale afară de mâhnit dacă s-ar fi văzut silit să se întoarcă acasă fără această băutură rară şi savuroasă care avea să facă atâta plăcere frumoaselor sclave ale lui Moulay Ismael, aflate în aşteptare îndărătul gratiilor poleite ale haremului. Când sosise în Alger cumpărase mai multe butoaie dintr-un vin despre care primise cele mai solemne asigurări că era dintr-o viță rară şi soiul cel mai ales, numai că Angelica, gustând, se oțărî şi declară că rar i se întâmplase să pună pe limbă o poşircă atât de nenorocită, lucru care pe Marele Hadâmb îl împietri de-a binelea. Odată în plus fusese pe punctul de a se face de ruşine în întreg islamul, ca nătărău care se lasă dus de nas de negustorii hoți şi le cumpără pe aur greu toate ciurucurile!... Şi când îşi aduse aminte că lepădătura de negustor se fudulea într-una că fusese în hagealâc la Mecca, să se prosterneze la mormântul Profetului şi acum îşi spunea fără umbră de ruşine hagiu, Marele Hadâmb nu mai putu fi oprit de nimeni şi de nimic, iar capul negustorului zbură de pe umerii lui de preacinstit hagiu ca un dovleac oarecare.

Angelica se simțea totuşi bine în tovărăşia lui şi îi asculta amuzată trăncănelile care nu se deosebeau prea mult de cele ale unei cumetre guralive. Şi îşi aducea uneori aminte că prima dată când îl văzuse pe Osman Ferradji avusese senzația nelămurită că trebuia să se tragă din regii magi care merseseră după steaua călăuzitoare până la ieslea din Bethleem, să se închine Pruncului Sfânt. Se mira acum de gândul acesta şi de multe ori îşi spunea că marele eunuc era la fel de meschin ca o precupeață oarecare, la fel de flecar şi de nepriceput ca o târgoveață gureşă care îşi bagă mereu nasul unde nu e treaba ei şi mai ales unde nu se pricepe. Lăsa uneori impresia că îl părăseşte curajul şi că înaintează ca melcul, bâjbâind la fiecare pas ca să se încredințeze că nu calcă în gol.

- Nu vă lăsați amăgită, doamnă, spuse bătrânul Savary, clătinând din cap la auzul îndoielilor ei. Aflați că acest hadâmb tuciuriu care vi se pare așa de molatec, a făcut din Moulay Ismael un sultan cu puteri despotice, pe care vrea să-l instaleze acum în fruntea întregii lumi musulmane și poate chiar să-i ofere pe tavă toată Europa. Așa că mai bine feriți-vă să-l întărâtați cu ceva și rugați-vă la Dumnezeu să ne scape din mâinile lui, fiindcă unuia ca el numai Dumnezeu i se mai poate pune în drum...

Angelica ridică din umeri, cuprinsă de îndoieli. Savary că începuse să vorbească la fel ca sceleratul marchiz d'Escrainville. Sau poate începea să se prostească, să dea în mintea copiilor? Nici n-ar fi fost de mirare, după atâtea chinuri prin care trecuse și care cine știe când aveau să se sfârșească. Faptul că bătrânul savant, mereu atât de ager și gata oricând să ițească planurile cele mai dibace și mai ascunse, începuse pe nepusă masă să invoce puterea dumnezeiască drept singura salvare, putea fi un semn că mintea era pe cale de a-l lăsa. Ori... ori că poate considera situația aceasta mai gravă decât toate cele în care se aflaseră amândoi până acum...

Deocamdată, Savary avea libertatea de a se mișca nestânjenit de nimeni prin tot Algerul, datorită faimei pe care și-o câștigase. Toată lume îl considera mukanga, termen cu care sudanezii desemnau pe medic, ceea ce la ei era același lucru cu vrăjitor. Și nici un dreptcredincios din Alger nu era atât de nebun încât să umble să-și câștige dușmănia unui om atât de periculos, care într-o clipă îi putea arunca în cap toate duhurile necurate, făcându-l să regrete amarnic prostia lui. Așa că Savary umbla forfota în toate părțile, scotocind prin bazare, întorcând prăvăliile cu fundul în sus în căutare de ierburi anume și de tot felul de chimicale trebuincioase pentru doftoriile lui și culegând totodată și informațiile cele mai noi care circulau în Alger. Fiindcă aici era o strânsură nemaipomenit de pestriță de oameni veniți din toate ungherele Europei și evenimentele erau cunoscute poate mai repede decât ajungeau la urechile regelui Franței și decât ar fi putut miniștrii englezi sau spanioli să le înfățișeze suveranilor lor. Știa bunăoară că Ragoszki se urcase pe tronul Ungariei și că regele Ludovic a XIV-lea pornise război împotriva Olandei*. Pentru Angelica toate veștile acestea erau derizorii și ireale. Acest rege al Franței despre care auzea că a pornit războiul împotriva Europei era oare același cu bărbatul care o ținuse la pieptul lui puternic implorând-o cu voce răgușită de dorință să nu se arate crudă față de el?

* Bursa de știri din Alger pare-se că funcționa totuși foarte nesigur și după reguli cel puțin suspecte. Istoria Ungariei nu înregistrează nici o personalitate cu numele de Ragoszki, ce mult Rákoczi, numai că în perioada 1655 -1687, care acoperă deplin vremea acțiunii acestei cărți, prerogativele de rege al Ungariei au fost exercitate fără întrerupere de Împăratul german Leopold de Habsburg. Cât despre războiul Franței împotriva Olandei, aici e vorba fie de *Războiul de devoluție*, declanșat în 1667 și încheiat în 1668, la care însă marchiza de Plessis-Belliere participase ca martor ocular (vezi *Angelica și regele* , de același autor), fie de războiul pornit de Franța, Anglia și Suedia împotriva Olandei, Germaniei și Spaniei, declanșat însă abia în 1672 și perceput cu o nefirească anticipație la Alger. (n. trad.)

chema acum în ajutorul ei, flota franceză ar apărea în fața Algerului, amenințând să facă una cu pământul adunătura asta nenorocită de â maghernițe numai ca s-o salveze pe ea? La o asemenea soluție nu se gândise niciodată şi refuză şi acum să se gândească, fiindcă asta ar fi însemnat să-şi recunoască înfrângerea. Mulțimea fără număr a sclavilor adunați din toată lumea nu pomenea niciodată de un senior înalt şi şchiop, cu fața brăzdată de cicatrice pe care să-l cheme Joffrey de Peyrac. Tot ce ştia ea sigur despre el era că venise în Mediterana, dar orice urmă i se risipea aici ca un fum. Nimic despre el de ani de zile. Trebuia să accepte versiunea lui Mezzomorte, care pretindea că Joffrey murise de ciumă la Tetouan, cu trei ani în urmă. Da, dar Mezzomorte era un mincinos... Şi totuşi... totuşi începea să se gândească din ce în ce mai mult la asta şi se simțea, ciudat, parcă uşurată. Nesiguranța poate fi uneori cea mai cumplită din toate torturile cu putință. E mai bine atunci ca rana să fie descoperită, oblojelile smulse şi adevărul privit în față, oricât ar fi fost de crud. << Am alergat prea mult după speranța asta amăgitoare...>>

Avea astfel de momente când i se părea că-l înțelege mai bine pe Savary, ale cărui idei nu i se mai păreau atunci elucubrații de bătrân pe cale de a da în mintea copiilor. Ani întregi omul acesta trăise mistuit de o pasiune fără egal, trăise aproape numai pentru obsesia licorii lui magice. Actul de bravură pe care-l reprezenta incendierea portului Candia nu fusese, la drept vorbind, decât o experiență ştiințifică, una de proporții gigantice, e adevărat, dar o simplă experiență. Iar acum Savary şovăia. Scheletul elefantului pitic şi grijile paterne cu care înconjura animalele din caravanserai nu păreau a fi de natură să-i absoarbă cu totul energiile ştiințifice. Tânjea după altceva. Era şi el, asemenea ei, atras într-o altă direcție de un destin orb şi de neînlăturat. Dar nu cumva orice viață era, la urma urmei, o bâjbâire jalnică în întunericul din fața noastră? Viața primită la naştere avea pentru cineva un scop precis, care să se manifeste în afara instinctelor primare? Nu, dar Angelica nu voia nici să se lase moleşită de căldura Africii şi de luxul leneş din jurul ei. Voia să fugă şi asta era deja un scop!

Însuflețită de ardoarea aceasta nouă, se plecă acum cu alți ochi asupra pergamentului pe care făcea cu stângăcie semne, al căror înțeles începea încet-încet să-l pătrundă. Apoi tresări. Se simțea privită de Osman Ferradji şi îşi dădu seama că uitase de prezența lui. Avu senzația că omul acesta fusese de fapt tot timpul în preajma ei, hieratic şi misterios, cu picioarele adunate turceşte pe sub poalele albe şi moi ale mantalei. Purta acum pe deasupra un caftan dintr-o țesătură fină, de culoarea turturelei, şi un fes înalt negru, brodat cu mătase de un roşu puternic, de aceeaşi nuanță cu a unghiilor lui vopsite.

- Voința este o armă magică şi primejdioasă, zise el gânditor.

Angelica îl privi concentrată simțind un val de furie care îi inunda pieptul, ca de fiecare dată când simțea că el îi intuia gândurile.

- Vrei să spui, Osman bey, zise ea stăpânindu-se, că e mai bine să ne lăsăm duşi de valurile vieții şi de întâmplări ca nişte câini care înoată în apa mării fără să poată vedea unde e țărmul?

- Ursita fiecăruia nu se află în mâinile lui. Ce e scris, în frunte ne e pus!

- Vrei să spui că nu ne putem înfrânge niciodată destinele?

- Ba da, putem, rosti el grav. Orice ființă omenească are și o fărâmă din puterea de a-și ocoli destinul. Și nu se poate folosi de fărâma asta de putere decât printr-o voință extraordinară. Tocmai din cauza asta am spus că voința e o formă de magie, fiindcă forțează mersul hotărât al lucrurilor. Și primejdioasă e tocmai fiindcă un asemenea rezultat nu se poate obține decât plătindu-l scump și ne poate aduce pe cap toate nenorocirile. Asta e cauza pentru care creștinii, care pun atâta voință în tot ce fac, chiar pentru prostii fără nici o importanță, sunt mereu în dezacord cu destinul și sunt copleșiți de nenorocirile de care îi auzi întruna plângându-se ca niște proști.

Angelica ridică fruntea.

- Asta n-o pot înțelege, Osman bey. Tu și cu mine aparținem a două lumi diferite.

- Înțelepciunea nu se poate câștiga de pe o zi pe alta, mai ales atunci când cineva a fost crescut într-o lume descreierată și lipsită de coerență. De dragul tău, Peruzea, fiindcă ești frumoasă și cuminte, vreau să-ți spun să fii cu luare-aminte la relele care te pot copleși dacă te încăpățânezi să forțezi destinul spre ținta spre care ți-ai hotărât-o singură, fără să știi care sunt căile și țelurile pe care le-a rânduit Allah.

Angelica fu pe punctul de a întoarce privirile și de a-i răspunde din vârful buzelor, cu cel mai strivitor dispreț, că ar fi fost curată tâmpenie să compare neghiobiile nesărate ale Coranului, zămislite de mintea năclăită a unui păstor barbar, cu bogăția limpede a gândirii greco-latine, a culturii lumii din care venea ea. Își dădu însă imediat seama că de fapt nu se simțea deloc jignită de cuvintele lui. Avea chiar senzația liniștitoare că era urmată și ocrotită pas cu pas, de dincolo de propria ei ființă, de un spirit lucid și echilibrat care avea darul de a proiecta raze îndrăznețe de lumină asupra tenebrelor încă atât de stăruitoare ale destinului ei.

- Osman bey, zise ea cu un surâs palid, ești cumva mag?

Figura gravă a marelui Hadâmb, se destinse într-un zâmbet din care nu lipsea o doză de înțelegere pentru o asemenea întrebare.

- Nu, nu sunt mag, sunt doar o ființă omenească scăpată de patimile care tulbură la tot pasul limpedea judecată a oamenilor. Și mai cu seamă, frumoasă Peruzea, vreau să-ți aduc din nou aminte un lucru: Dacă rugăciunea e dreaptă și spusă din suflet, în fiecare zi, cu toată credința, Allah o ascultă și o îndeplinește!

Ca o omidă uriașă, caravana se târa șerpuind prin ținutul sălbatic și arid, sub cerul albastru intens, într-un urcuș lent dar fără întrerupere spre munții care trebuiau trecuți în drum spre Maroc.

Caravana cuprindea două sute de cămile, tot atâția cai și trei sute de catâri și măgari, fără a mai pune la socoteală animalele de preț duse ca dar sultanului, printre care micul elefant și girafa.

În frunte mergea un grup numeros de călăreți înarmați, cei mai mulți dintre ei negri, iar în urmă un altul, la fel de puternic, în timp ce pe margini patrulau tot timpul cete mici care alergau în toate părțile pe caii lor iuți și răi.

Alaiul acesta mai cuprindea și o sută de pedestrași împărțiți în

grupe intercalate de-a lungul caravanei. Era, cum spunea plin de mândrie însuşi Osman Ferradji, cea mai mare caravană care se văzuse în lumea islamului în ultimii cincizeci de ani.

Din avangardă se desprindeau tot timpul cercetaşi care o luau în galop înainte, mai ales când se apropiau de o coamă de munte sau de o trecătoare unde caravana putea fi pândită de tâlharii din deşert. Cercetaşii urcau în goana calului până pe câte o creastă de unde puteau observa bine locurile şi semnalau primejdiile cu focuri de puşcă, dând apoi amănunte cu oglinzi mici ţinute în bătaia soarelui după un limbaj convenit din timp.

Angelica fusese instalată într-un palanchin fixat cu grijă între cele două cocoaşe ale unei cămile. Era un hatâr nemaiauzit, fiindcă aproape toate femeile, chiar şi cele destinate haremului de la Meknés, mergeau pe jos sau cel mult pe măgari.

În ciuda încetinelii, caravana înainta constant şi fără întârzieri printre munţii când pleşuvi, când îmbrăcaţi în cedrii falnici sau în tulpinile stufoase de acacia. Hamalii erau, cei mai mulţi din ei, arabi, doar ici şi colo câte un rob creştin. În schimb negrii, chiar şi băieţii de zece ani, erau toţi călări şi purtau arme. Aceeaşi băieţi care la Alger se arătau leneşi, lacomi şi vicleni, se dovedeau acum călăreţi neobosiţi, cumpătaţi şi supuşi unei discipline de fier. Singurul lucru care nu le era plac părea a fi faptul că nu aveau voie să se repeadă după pofta inimii asupra tâlharilor şi nici să facă tot timpul dovada măiestriei lor de călăreţi, cum ar fi fost de exemplu şarjele vijelioase soldate cu decapitarea arbuştilor din apropiere.

În contrast cu acest tineret aprig şi gălăgios, negrii adulţi rămâneau rigizi şi demni, călărind în rânduri strânse, înarmaţi până în dinţi cu puşti şi cu lănci, îmbrăcaţi toţi la fel, cu şalvari de mătase roşie şi purtând turbane de aceeaşi culoare. Era consideraţi printre cei mai buni călăreţi din lume, făcând parte din trupele de elită ale sultanului Marocului. Pe lângă ei spahiii turci, care aveau porunci straşnice de la paşa din Alger şi de la Mezzomorte să escorteze caravana ilustrului oaspete până la ieşirea din ţară, părea o adunătură jalnică de babe urcate cu de-a sila pe cai, care au cules cine ştie de unde nişte arme şi le cară cu ele ca pe nişte poveri.

Căpetenia necontestată a acestei mici armate era Osman Ferradji, care alerga mereu în toate părţile, călare pe calul lui alb, supraveghind fiecare amănunt, domolind avântul prea puternic al tinerilor călăreţi sau având grijă ca sclavele să nu ducă lipsă de băuturi răcoritoare. Purta mantaua lui sudaneză, care o impresionase atât de mult pe Angelica, iar pe cap avea un turban de lamé de aur care scânteia orbitor în lumina soarelui când Marele Hadâmb se înălţa în şa scrutând cu ochiul lui ager depărtările sau se întorcea să dea porunci cu vocea lui armonioasă, de femeie, care contrasta atât de puternic cu înfăţişarea lui de uriaş.

El era cel care ducea tratative cu şefii tâlharilor atunci când micile încăierări ameninţau să se transforme în lupte sângeroase. Jefuitorii erau atât de numeroşi încât a fi încercat să-i omoare pe toţi ar fi însemnat o risipă nebunească de pulbere şi de gloanţe. Înţelepciunea îl îndemna pe Osman Ferradji să se resemneze şi să plătească dreptul de liberă trecere cu câteva pungi cu aur şi cu câţiva saci de grâu sau orez. Atacatorii erau

cel mai adesea berberi sau kalibi îmbrăcați în albastru, cu fețele aproape albe, triburi de păstori sau de agricultori pe care existența mizeră îi silea să iasă la drumul mare ca să nu moară de foame. Cu armele lor primitive, arcuri, săgeți și săbii lungi, nu se puteau măsura cu puștile soldaților marocani, dar aveau cai iuți și rezistenți, erau numeroși și încăpățânați și sâcâiau atât de tare încât Osman Ferradji era nevoit să le facă pe plac.

- Poftim! zicea el disprețuitor. Uite unde a ajuns țara asta cu o stăpânire ca a nemernicilor de la Alger! Regenți! Pfff!

- Osman bey, dar poate că oamenii aceşti sunt siliți de sărăcie să jefuiască, spuse Angelica într-un rând. Poate nu au ce mânca...

- Sigur că n-au ce mânca, dacă nu muncesc! Dobitocii ăştia aşa au învățat că singurul mod de a-şi câştiga o bucată de pâine e s-o câştige cu sabia! Uite unde ajunge islamul dacă pică pe mâna renegaților care nu se gândesc decât la pungile lor! Vei vedea, Peruzea, că în Maroc lucrurile stau altfel. Guvernatorul unei provincii plăteşte cu capul dacă unui călător aflat pe pământul provinciei lui i se fură măcar un capăt de ață, aşa că drumurile sunt mai sigure la noi decât oriunde pe lumea asta. Numai că deocamdată ne aflăm într-o țară unde poruncesc feciori de cățele puturoase, ca Mezzomorte şi moleşitul de paşă care își dă tot timpul aere că reprezintă pe sultanul de la Istanbul, alt deştept!

Marele Hadâmb părea foarte zorit să ajungă pe pământul Marocului, unde toate mergeau ca pe roate. Mărimea caravanei şi bogățiile despre care se răspândiseră din timp veşti incredibile făceau ca cetele de tâlhari să se unească în număr impresionant, alcătuind adevărate armate.

Fatima îi descria Angelicăi, povestind cu ochi aprinşi, toate bogățiile nemaivăzute aflate în drum spre prea puternicul sultan al Marocului, Moulay Ismael, sabia islamului. Un tron de aur masiv, încărcat de nestemate, care îşi avea povestea lui. Mezzomorte pusese mâna pe el jefuind o galeră venețiană, unde tronul ajunsese de pe nava unui corsar sirian. Acesta, la rândul lui, îl avea printr-un adevărat miracol: el şi oamenii lui jefuiseră palatul şahului Persiei în timp ce acesta era plecat să-i mai potolească pe supuşii săi din triburile şiite care nu se mai astâmpărau . Numai greutatea aurului acestui tron imens valora opt sute de mii de piaştri, fără a mai pune la socoteală pietrele prețioase, care însemnau de câteva ori pe atât, şi nici lucrătura de o măiestrie nemaivăzută.

Mai erau şi două exemplare din Coran, cu legăturile lucrate în aur şi bătute în pietre scumpe, lucrătură a doi bijutieri venețieni aflați în captivitate la Alger, care lucraseră unsprezece ani la aceste giuvaeruri nemaiîntâlnite până atunci în tot islamul.

Apoi o perdea din stofă de aur, cum se lucrează numai în Franța, brodată cu perle şi cu rubine.

Trei săbii din oțel de Damasc, cu mânerele şi tecile din aur curat, cu încrustații fine de sidef şi încărcate cu diamante şi safire, şaptezeci şi nouă de lighene, ibrice şi alte vase pentru spălat, printre care şi o cadă de baie, toate din aur încrustat cu topaze şi ametiste, o mie de valuri de muselină pentru turbane, două sute de valuri de mătase persană, cea mai fină din lume, şi cinci sute de valuri de mătase venețiană, acestea din

urmă pentru eunucii seraiului şi pentru garda de călăreţi a sultanului Moulay Ismael.

O sută de băieţi, zece eunuci negri din Somalia, din Libia şi Sudan, zece etiopieni negri şi şapte albi, aceştia din urmă din rasa zisă chaldeeană, şaizeci de armăsari arabi tineri, pentru prăsilă, din care primii şapte cu harnaşamente complete, din piele de Cordoba aurită, şi cu şeile la fel, bătute cu rubine, apoi mai multe hamuri cu ciucuri şi cu broderii de aur, valtrapuri şi cioltare brodate cu perle, micul elefant din Sudan îmbrăcat în catifea stacojie din Veneţia, încărcată de broderii de aur şi de safire, girafa din Bahr-el-Ghazel* şi douăzeci şi cinci de lăzi pline cu puşti din cele mai bune oţeluri, împodobite cu lucrături de mare preţ.

Şi darul care fără îndoială că avea să-l bucure cel mai mult pe dreptcredinciosul sultan al Marocului, douăzeci de femei de toate rasele, un buchet de flori nemaivăzut de frumoase care aveau să împodobească haremul strălucitului Moulay Ismael...

Acest inventar făcut pe nerăsuflate de bătrâna Mireille-Fatima nu putea să nu impresioneze. Valoarea atâtor bogăţii era de-a dreptul fabuloasă. În virtutea vechilor ei reflexe, Angelica socotise la început, fără să vrea, cam cât valorau darurile, dar la douăzeci de milioane de livre pierduse şirul, se încurcase şi renunţase. Iar pomelnicul înşirat de bătrâna sclavă continuase mult timp după aceea! Angelica rămăsese pur şi simplu năucită. Cea mai mare parte a acestor daruri veneau din partea lui Mezzomorte, pescarul calabrez muritor de foame care trecuse la credinţa islamică şi ajunsese aproape stăpân peste Mediterana. <<N-are regele Franţei aur cât am eu, îl cumpăr de zece ori cu palatele lui cu tot!>> se semeţise Mezzomorte. Şi încă aproape că fusese modest! Numai darurile pe care i le trimitea acum lui Moulay Ismael valorau mai mult decât putea regele Franţei să-şi permită. Da, era puternic Mezzomorte, era bogat şi trufaş, nu se închina în faţa nimănui, decât atunci când eticheta îi cerea asta! Da, dar ea, Angelica, îl înfruntase şi îi trântise în faţă lucruri pe care nimeni n-ar fi îndrăznit să i le spună marelui amiral al Algerului, poate chiar nici Osman Ferradji, care îl dispreţuia dar care îl menaja cu atâta bunăvoinţă. Numai ea îl făcuse cum îi venise la gură şi-i ţinuse piept. Şi avea să-i ţină piept şi acelui Moulay Ismael, oricât de groaznic ar fi fost el. La urma urmei nu era decât un cioroi negru, ale cărui croncăneli puteau speria pe cine ştie ce femeiuşcă fricoasă din haremurile lui, dar pe ea nu, niciodată!

Numai că, ajunsă aici cu dârzele ei hotărâri, Angelica se simţea cuprinsă parcă de un fel de slăbiciune care o alarma şi o scotea din picoteala nesfârşită la care o sileau nesfârşitele zile petrecute între cocoaşele cămilei. Îşi amintea uneori cum voise să-l ia tare pe Mezzomorte, cum se aşteptase ca el să holbeze ochii, uluit şi pofticios, la auzul sumei pe care i-o propunea ea drept răscumpărare. Credea că are să-l facă praf cu averea ei! Şi la gândul acesta aproape că o pufnea râsul, după care se simţea umilită de propria ei prostie. Numai tronul de aur trimis acum în dar sultanului Marocului valora de câteva ori toată flota regelui Franţei!

---

* Bahr-el-Ghazel - regiune în Sudan, în zona cursului de apă cu acelaşi nume. (n. trad.)

Seara, caravana poposea şi se întindeau corturile. Fumul focurilor începea să tulbure atunci limpezimea de cristal a cerului, care bătea uneori în portocaliu sau în galben ca lămâia. Osman Ferradji se arăta plin de grijă pentru femei şi le trimetea mereu când pehlivani de bâlciuri, nişte indivizi care jonglau cu tot felul de lucruri şi făceau nişte scamatorii care le umpleau de încântare, când un îmblânzitor de şerpi care poruncea acestor făpturi primejdioase cu ajutorul fluierului lui, din care scotea sunete ascuţite şi tânguioase, când un derviş care înghiţea scorpioni, sticlă pisată şi ghimpi de cactus, când un dansator care îşi unduia şi-şi şerpuia trupul în fel şi chip în sunetele tamburinei. Mai era şi un cântăreţ orb, care ciupea cam alandala coardele chitarei, înşirând cântece interminabile ale căror cuvinte Angelica putea să le înţeleagă doar în parte. Orbul se aşeza turceşte la uşa cortului ei şi, înălţând spre cer fruntea încreţită şi neagră, pornea să cânte aceeaşi melopee într-un slava lui Moulay Ismael.

<<E frumos şi tânăr şi nimeni nu e puternic ca el. Culoarea chipului lui se schimbă după cum îi este sufletul. Bucuria îl face aproape alb. Când e mânios, faţa lui se negreşte ca tăciunele şi ochii lui se fac roşii de sânge. E iute şi nu ştie ce e odihna. Ghiceşte dinainte gândurile omului cu care stă de vorbă. E dibaci şi viclean şi ştie să-i aducă pe toţi să facă aşa cum vrea el. E viteaz şi iscusit când vine primejdia şi norocul nu-l părăseşte niciodată. E mai mândru ca răposatul calif Harun Al-Raşid şi mai mo-dest ca ultimul cerşetor râios. E măreţ în tot ce face, căci sângele Profetului curge în vinele lui...>>

Angelica asculta dusă pe gânduri, lăsându-se legănată de vocea chelălăită şi monotonă. Stătea în cort, aproape de uşă, aşezată pe pernele moi. Împărţea cortul acesta cu o circaziană* , o copilă încă, de o frumuseţe stranie şi tulburătoare, care plângea tot timpul, copleşită de durere şi de dorul după ţara şi după părinţii ei.

Drumul între cocoaşele cămilei o silise pe Angelica să se îmbrace din nou în portul turcoaicelor, aşa cu i se întâmplase, de mult, la Candia. Şalvari largi şi lungi dintr-o ţesătură uşoară, cămaşă de muselină cu mâneci lungi şi un ilic subţire, dar cam prea încărcat de broderii aurite. Asprimile drumului prin deşert nu se potriveau deloc cu rochiile cu turnură, cu plastroanele sau cu corsetele.

Ronţăia fisticuri date prin sirop gros de zahăr şi frigărui de oaie, spunându-şi că numai asta îi mai lipsea ca să pună capac nenorocirilor ei: să se îngraşe şi să ajungă în câteva luni o cadână puhavă şi dezgustătoare, plină de şunci care să atârne pe ea...

Cântăreţul de afară îşi urma scheunatul sinistru.

<<Şi-a răpus duşmanii şi cu nimeni puterea el n-o împarte. Cu nemiluita cad capetele necredincioşilor în fiecare zi. Şi câte altele nu horcăie când în goana cailor sunt târâte prin pietre!... Nenumărate sunt gâturile împodobite, în loc de coliere, de lăncile lui! Şi nimeni nu poate socoti piepturile străpunse de suliţa lui cea vitează, care niciodată ţinta n-o greşeşte! În toate părţile zac robii necredincioşi ucişi de el întru slava lui Allah! Pe sângele vărsat de el pentru dreapta credinţă ai putea

* Nume generic pentru populaţiile din nordul Caucazului. (n. trad.)

merge cu barca, laudă înălţând Profetului! Şacalii şi vulturii îşi zic: E bine de noi, Moulay Ismael a trecut pe aici! Dimineaţa soldaţii lui erau ameţiţi şi buimaci, şi băutură spurcată nu băuseră. Viteazul Ahmed i-a trimis de la Tafilelt** două care pline cu şase mii de capete tăiate şi la Meknès zece capete n-au ieşit la socoteală. Cu sabia lui cea iute le-a cules atunci Moulay Ismael de pe umerii paznicilor şi le-a pus în care, să iasă toate şase mii la număr...>>

Apăru umbra înaltă a lui Osman Ferradji şi vocea i se auzi la fel de liniştită ca întotdeauna:

- Înţelegi destul de bine limba noastră ca să urmăreşti cuvintele acestui iscusit poet?

- Da, înţeleg suficient cât să am coşmaruri la noapte. Moulay Ismael al vostru îmi pare mai curând un sălbatic însetat de sânge.

Marele Hadâmb nu-i răspunse deloc. Se întoarse spre sclavul care intrase în urma lui şi luă de pe tava din mâna acestuia o ceaşcă de cafea, apucând-o cu trei degete.

- Ce imperiu a fost construit pe altceva decât pe crimă, pe război şi pe sânge? zise el. Moulay Ismael abia a reuşit acum, de curând, să pună capăt luptei crâncene pe care a pornit-o împotriva lui propriul său frate, Moulay Archy. Coboară amândoi, prin părintele lor, din Mohamed. După mamă, Moulay Ismael e sudanez, mama lui era negresă din Sudan.

-Osman bey, chiar nu glumeşti când spui că ai de gând să mă prezinţi stăpânului tău ca să fiu una din nenumăratele lui concubine? Fiindcă eu tot sper că glumeşti.

- Nu, nu pentru ai fi concubină, ci pentru a fi a treia soţie a lui şi favorită.

Angelica luase hotărârea să recurgă la o stratagemă de care nici o femeie din lume nu se foloseşte cu dragă inimă. Hotărâse deci să adauge cinci... nu, mai bine şapte... sau, şi mai bine, zece...da, zece ani în cap la adevărata ei vârstă. Nu era prea mult şi sacrificiul era pe deplin justificat.

Mărturisi deci mai-marelui seraiului că mai avea puţin şi împlinea patruzeci de ani. Cum oare se putea gândi el, tocmai el, furnizorul de plăceri al unui suveran atât de dificil, să-i prezinte ca favorită o femeie aflată spre declin, când el însuşi îi povestise câtă bătaie de cap avea cu concubinele părăsite de sultan, pe care trebuia să le ducă să le adăpostească prin cetăţi depărtate, în timp ce haremul se împrospăta mereu şi mereu cu frumuseţi fragede şi ademenitoare, între cincisprezece şi douăzeci de ani?

Osman Ferradji o ascultă fără s-o întrerupă, cu un surâs şiret în colţul gurii lui cărnoase.

- Prin urmare eşti o femeie în vârstă, frumoasă Peruzea...

- Da, şi încă foarte în vârstă pentru ce vrei tu de la mine! întări Angelica, bucuroasă la gândul că mica ei viclenie părea să fi prins.

- Atunci e şi mai bine!... Stăpânului meu are să-i placă mult. Nici nu ştii în ce măsură e în stare să aprecieze la o femeie spiritul, înţelepciunea şi experienţa, mai ales când toate însuşirile acestea rare stau într-un trup care şi-a păstrat toate farmecele tinereţii...

** Tafilalet sau Tafilelt - regiune în Sahara marocană, în sudul Munţilor Atlas, cu numeroase oaze. (n. trad.)

Şi o privi drept în ochi, cu un aer uşor ironic.

- Un trup ca de fecioară, o privire de femeie coaptă, ştiinţa aleasă într-ale dragostei, poate chiar cunoaşterea unor desfătări din Franţa, care pe la noi nu sunt ştiute de femei, iată ce calităţi stau în tine, femeia aflată pe culmea frumuseţii ei! Are să le ghicească din prima privire pe care are să şi-o arunce asupra ta, fiindcă e foarte adevărat că ghiceşte imediat ce zace în sufletul oricui cu care stă de vorbă, în ciuda tinereţii lui şi a temperamentului înclinat spre plăceri, datorat sângelui negru din vinele lui. Altul s-ar cufunda în viaţa aceasta de plăceri, cu simţurile arzând într-una în flacăra mereu aprinsă de tot felul de seducţii care-i sunt aduse mereu. Şi-ar pierde timpul şi puterile în lupta istovitoare a satisfacerii poftei de dragoste. Dar el nu, se vede în el omul de geniu. Şi fizic şi moral el se dovedeşte deasupra oboselii şi a ispitei. Fără să neglijeze farmecele femeilor lui, sau mai bine zis ştiind să le neglijeze atunci când trebuie, e în stare să se ataşeze de o singură femeie, dacă recunoaşte în ea reflectarea propriei lui forţe morale. Ştii câţi ani are prima sultană, favorita lui? Are pe puţn patruzeci... şi încă adevăraţi, nu ca ai tăi. E mai înaltă ca el cu un cap şi e monstruos de grasă. E imensă. Şi e neagră ca fundul ceaunului. Când o vezi îţi vine să te întrebi prin ce mijloace a reuşit femeia asta să pună stăpânire pe inima stăpânului în aşa fel încât are atâta putere asupra lui. Mai e şi a doua sultană, care n-are decât douăzeci de ani. E englezoaică, corsarii din Salé au răpit-o când mergea cu mama ei la Tanger, unde tatăl ei era ofiţer în garnizoană. E blondă, trandafirie la faţă şi are o graţie extraordinară. Era cât pe-aci să fie ea a tot puternică, numai că...

- Numai că ce? întrebă Angelica, devenită curioasă. Ce s-a întâmplat?

- Leila Aişa, prima sultană, a pus stăpânire pe ea, pe mica Daisy, care acum se numeşte Valina de când e musulmană. Mica Daisy nu face un pas fără să ceară părerea Leilei-Aişa. Degeaba am încercat eu să-i scot din cap prostia asta şi s-o eliberez de sub influenţa ei. N-am putut. Leila Aişa nu lasă să-i scape nici o pradă.

- Nu eşti slujitorul credincios al stăpânei tale, sultana Leila Aişa? întrebă Angelica zâmbind amuzată.

Marele Hadâmb, luat prin surprindere, se înclină de mai multe ori, ducându-şi cu veneraţie mâna la umăr şi la frunte şi protestând cu tărie că nici prin gând nu-i trecea să trădeze credinţa datorată înaltei sale stăpâne Leila Aişa, sultana sultanelor.

- Şi a treia sultană?

Pleoapele lui Osman Ferradji se îngustară din nou, după obiceiul lui, pe care acum Angelica i-l învăţase.

- A treia sultană?... A treia sultană va trebui să aibă gândirea sănătoasă şi ambiţioasă a Leilei Aişa şi trupul de zăpadă şi aur al Valinei-Daisy. În ea stăpânul meu va găsi izvorul tuturor plăcerilor, până într-atât încât nu va mai avea nevoie de alte femei. Aşa va trebui să fie a treia soţie a lui Moulay Ismael.

- Iar această a treia soţie se va lăsa condusă orbeşte, în toate privinţele, de sfaturile Marelui Hadâmb, şeful seraiului, nu-i aşa?

- Nu va fi decât spre binele ei şi al stăpânului nostru.

- Deci din cauza asta nu mi-ai tăiat capul atunci la Alger ?

- Fără nici o îndoială, Peruzea. Tocmai din cauza asta.

- Dar nici măcar n-ai pus să mă biciuiască până la sânge, cum mă ameninţau cei dinainte, inclusiv Mezzomorte. De ce?

- Fiindcă asta nu mi-aş fi iertat-o niciodată. Şi mai ales nu mi-ai fi iertat-o tu, frumoasă Peruzea. Dacă aş fi făcut una ca asta, nici un cuvânt, nici o promisiune, nici un dar, oricât de minunat, n-ar fi fost în stare să-ţi şteargă din suflet pornirea împotriva mea. Am dreptate?

Timpul trecea şi se lăsa noaptea, punctată ici şi colo de focurile roşii ale caravanei. Se auzea o rumoare nedesluşită, ca un fel de bâzâit greoi, o amestecătură de voci, de sunet de fluiere stridente şi de tamburine molatice. Uneori freamătul acesta surd, era sfâşiat de un ţipăt sinistru de cămilă, de un nechezat de cal sau răget de măgar, ori cel mai adesea de behăiturile oilor. Caravana cuprindea şi o turmă, pentru ca drumeţii să aibă în fiecare seară carne proaspătă.

Pe focuri, aşezate pe pirostrii, ceaunele mari de aramă clocoteau domol, mai toate cu aceeaşi fiertură, de griş alb şi tare. Hamalii arabi sau creştini, soldaţii, robii, toţi se adunau de-a valma în jurul căldărilor, înghiţind fiertura dreasă cu coriandru şi cu seu de oaie, care o făceau mai gustoasă şi mai uşoară la alunecat pe gât. Deasupra altor focuri se învârteau frigările mari cu ciozvârte de oaie unse fără contenire cu seu, ca să rămână fragede. Alte bucăţi de carne fierbeau în câteva cazane, cu legume şi cu mirodenii anume. Carnea era numai pentru stăpâni, dar sclavii aveau totuşi dreptul la legumele din fiertura asta de soi, pe care le înfulecau cu poftă după ce le presărau din belşug cu ardei iute, pisat mărunt între două pietre.

Căldura era înăbuşitoare. Nu mai cădea din cer, şi se ridica acum din pământul încins, făcând ca zăpuşeala să fie parcă mai chinuitoare decât peste zi, învăluind oameni şi lucruri în răsuflarea fierbinte ca de cuptor a pământului, amestecată cu duhoarea de trupuri năduşite şi de seu încins, prin care se strecurau timid efluviile delicate de izmă proaspătă pusă la fiert pentru ceai.

Se înălţă apoi vocea unui cântăreţ, puternică şi plină, acoperind zarva tulbure şi ţipetele muzicii musulmane cu rezonanţele ei limpezi şi viguroase. Era un sclav napolitan, căruia cerul înstelat şi odihna taberei îi stârniseră pofta de a cânta. Uita că e sclav şi se simţea pe neaşteptate cuprins şi el de farmecul deşertului, imagine tulburătoare a libertăţii pentru cel ce merge în lanţuri. Vocea i se înălţa melodioasă şi pură, cu atâta forţă şi limpezime, încât toţi cântăreţii arabi care se lamentau ici şi colo tăcură.

Angelica asculta şi ea, cuprinsă de o ispită asemănătoare, aceea de a se resemna şi de a-şi accepta captivitatea ca pe ceva hotărât de o voinţă mai puternică decât a ei, căreia nu i se mai putea împotrivi. Se întoarse totuşi spre Marele Hadâmb şi rosti cu vioiciune.

- Osman bey, am înţeles foarte bine cuvintele tale. Numai că... numai că nu trebuie să te bizui pe mine. Simt că destinul meu nu este să devin odalisca unui sultan pe jumătate negru.

Marele Hadâmb nici nu clinti, părând a nu da nici o atenţie cuvintelor de la urmă, care ar fi putut fi jignitoare şi pentru el însuşi.

- Dar ce ştii tu despre viaţa care te aşteaptă, Peruzea? Şi crezi cumva că cea pe care o laşi în urmă chiar merită să fie regretată?

<<Unde ai vrea să trăieşti? Pentru ce lume ai fost tu zămislită, Angelica, sora mea?>> îi spusese cândva fratele ei Raymond, privind-o cu ochii lui scrutători de iezuit aspru şi neînduplecat.

- În haremul marelui sultan Moulay Ismael vei avea tot ce-şi poate dori o femeie, urmă Osman Ferradji. Putere, plăceri, bogăţie...

- Şi ce înseamnă toate astea? Regele Franţei mi-a aşternut şi el la picioare toate bogăţiile lui şi toată putere. L-am refuzat.

Cuvintele acestea reuşiră să-l mire pe Marele Hadâmb, care o privea acum parcă îngrijorat.

- Se poate una ca asta? Vrei să spui că ţi-ai refuzat stăpânul care te ruga să fii a lui?

Îşi frământă câtva timp în tăcere mâinile mari şi puternice, vizibil cuprins de temeri.

- Eşti cumva nepăsătoare la bucuriile dragostei? Nu se poate! Ghicesc în tine o libertate anume, un aer care nu mă înşeală... al femeii care se simte bine în tovărăşia bărbaţilor. Ai elanul de viaţă al femeii aprinse, surâsul îndrăzneţ şi privirea curtezanei înnăscute... Da, asta e, e cu neputinţă să mă fi lăsat înşelat!

- Şi totuşi aşa e! replică Angelica, fericită că reuşise să-l îngrijoreze. Nici unul din bărbaţii pe care i-am avut n-a fost mulţumit de mine. Când am rămas văduvă am preferat să aleg o viaţă simplă, în reculegere, departe de necazurile pe care ni le aduc intrigile amoroase. Răceala aceasta a mea, şi-am spus, l-a scos din minţi şi pe regele Ludovic a XIV-lea, dar ce puteam eu să fac? Să zicem că i-aş fi cedat. Repede de tot ar fi fost şi el dezamăgit şi m-ar fi făcut să plătesc scump, fiindcă pentru un monarh atât de puternic şi de ambiţios asta ar fi fost de-a dreptul o insultă de neiertat. Moulay Ismael al vostru va fi încântat să vadă că i-ai strecurat în aşternut o femeie rece ca gheaţa şi neîndemânatică ?

Marele Hadâmb părea de-a dreptul zdrobit de revelaţia asta. Îşi freca mereumâinile, în tăcere, fără să reuşească să-şi ascundă buimăceala în care-l aruncaseră dezvăluirile frumoasei Peruzea. În planul atât de bine chibzuit pe care-l întocmise iată că se ivise o rotiţă care nu mergea! Şi toate se puteau nărui tocmai din cauza acestui amănunt la care nu se gândise. Putea fi o minciună, o stratagemă, da, numai că putea fi adevărat. Ce să facă acum cu o sclavă de o frumuseţe răpitoare, în stare, s-ar zice după toate aparenţele, să domolească până la sleire furiile blazatului Moulay Ismael, şi care, când colo, se dovedeşte rece şi lipsită de iscusinţă în gingaşele treburi ale aşternutului? Rece şi indiferentă ca un bolovan pe care el, Osman Ferradji, i l-a pus în braţe stăpânului său, ca pe un trofeu de preţ, cel mai de preţ din toate seraiurile islamului ! Cumplită întorsătură! Simţea acum, cu toată zăpuşeala, că pe spinare îi curgeau sudori reci şi în urechi îi răsunau deja răcnetele de furie ale lui Moulay Ismael...

Şi de câte ori nu-l auzise pe furtunosul sultan plângându-se de nepriceperea fecioarelor sperioase pe care i le aducea el, frumoase dar neavând decât stângăciile exasperante ale lipsei de experienţă! Iar cele care se pricepeau într-adevăr la dragoste, focoase şi năvalnice, însetate

de jocuri şi lipsite de ruşinea păguboasă a fecioarelor... acestea erau trecute, ofilite şi nu mai stârneau în aprinsul sultan plăcerile pe care aştepta din ce în ce mai nerăbdător să i le găsească marele său hadâmb...

Drept care, Osman Ferradji întreprinsese un drum lung şi anevoios prin hăţişurile junglelor nepătrunse din inima Africii, unde auzise că s-ar fi găsind acele kikombi, fete pe care vrăjitorii triburilor le iniţiau în cele mai rafinate şi mai ameţitoare jocuri de dragoste, lăsându-le totuşi fecioare. Dar Moulay Ismael strâmbase nemulţumit din nas. Era sătul de negrese până peste cap. Voia albe, nu neapărat cu trupul de zăpadă, dar măcar arăboaice, grecoaice sau turcoaice, deşi avea şi din acestea din urmă câteva şi erau leneşe şi indolente. Aşa că marele Hadâmb pornise spre Alger, trimiţându-i din timp cuvânt lui Mezzomorte să fie pregătit. Marele amiral îşi aruncase aprig galerele după pradă şi batistanul de la Alger începuse să geamă de trupurile albe ale sclavelor răpite din arhipelagul grecesc, de pe coastele Italiei sau ale Spaniei. Numai că abia sosise Osman Ferradji la Alger şi se auzise despre întâmplarea nemaipomenită de la Candia. Marchizul d'Escrainville, marinarul acela de apă dulce, dobitocul care se tâmpea cu haşiş de dimineaţa până seara, se pricopsise, nici el nu ştia de unde până unde, cu o sclavă de frumuseţe nemaivăzută, o franţuzoaică! Prost să fii, noroc să ai! O vânduse la Candia, pe treizeci şi cinci de mii de piaştri, lui Rescator, numai că imediat izbucnise un incendiu şi, în învălmăşeala aceea, frumoasa sclavă fugise şi Rescator rămăsese cu banii daţi şi cu buzele umflate. Pe urmă se auzi că femeia s-ar fi aflat la Malta, iar iscoadele lui Mezzomorte îl înştiinţară că sosise în Alger un giuvaergiu arab din Candia, care umbla să dea tocmai de urma bărbatului acelei femei neînchipuit de frumoase şi avea la el şi o scrisoare... Capcana fusese întinsă iute şi fără greş, nimeni nu ştia să aşeze un laţ cu mai mare iscusinţă decât Mezzomorte. Corabia malteză fusese silită să se abată spre insula Cam...

Aşa că Angelica se afla acum în imensa caravană care mărşăluia spre Maroc, împreună cu femeile cele mai frumoase din prăzile fără sfârşit ale lui Mezzomorte. Dar Marele Hadâmb îşi dădea seama foarte bine că toate celelalte erau marfă de rând, oricât ar fi fost de frumoase. Moulay Ismael era sătul de fecioare frumoase şi năroade. Dacă n-ar fi fost Angelica, tot drumul la Alger ar fi fost degeaba. Toată alergătura, toată cheltuiala, toate ar fi fost pierdere de timp. Cercetase amănunţit toate sclavele oferite de Mezzomorte, bucată cu bucată, sute şi sute, oprind ceea ce i se părea mai de soi, dar degeaba, nu găsea printre ele decât verziciuni fără gust. Islandeza cu părul ca aurul lunii şi cu ochii ca de peşte prăjit nu putea figura decât ca o curiozitate, cum nu se mai văzuse niciodată în Maroc, dar mai mult nu. Dealtfel, fusese cuprinsă de o lâncezeală care era semn sigur că nu mai avea mult de trăit.

Mizase prin urmare totul pe femeia aceasta cu ochi de peruzea, cu răbufniri neaşteptate de tigroaică întărâtată şi cu gingăşii tulburătoare de copil. Toată Mediterana vorbea despre ea ca despre o adevărată minune. Mezzomorte pornise expediţia în urma insistenţelor Marelui Hadâmb şi, contrar celor ştiute sau bănuite de ea, Angelica nu putea fi considerată un cadou din partea amiralului, fiindcă în realitate Osman Ferradji suportase toate imensele cheltuieli ale expediţiei...

Şi iată că acum se vădea că minunea aceasta cu păr de aur suferea de un beteşug de neiertat la o curtezană şi nici vorbă nu mai putea fi s-o ofere lui Moulay Ismael ca favorită, ba încă să-şi mai pună şi speranţele în ea ca în singurul mijloc sigur de a-l ţine strâns în mână pe vulcanicul sultan prin mijlocirea ei.

Încă mai spera ca astea să fie scorneli, mici vicleşuguri cu care frumoasa şi şireata Peruzea încerca să scape de destinul ce-i fusese scris. Apoi, ca un fulger, îl năpădi amintirea câtorva scene cărora nu le dăduse atunci atenţie dar care acum veneau să-i dezvăluie prăpastia care se căsca nemiloasă în faţa lui. O lăsase să umble liberă încoace şi-n colo prin tot caravanseraiul de la Alger şi ea niciodată nu încercase să atragă atenţia bărbaţilor. Nu se tulbura deloc sub ochii neruşinaţi şi pofticioşi ai soldaţilor sau ale rândaşilor de la grajduri şi niciodată n-o văzuse aruncând priviri spre braţele lor musculoase şi spre piepturile arse de soare... Şi îşi mai aminti şi că femeile creştine, mai cu seamă cele din apusul Europei, erau adeseori reci în privinţa dragostei şi nu se prea pricepeau la meşteşuguri subtile, pe care le considerau lucruri ruşinoase sau de-a dreptul păcate grele. Creştinele erau învăţate să se supună bărbatului ca să zămislească prunci şi atât, plăcerile se chemau la ele destrăbălare, lucru osândit de Christos, profetul lor.

Simţea cum îl surprinde disperarea şi exclamă în arăbeşte, ascuţit, aproape ţipând de durere şi spaimă:

- Ce mă fac acum cu tine?

Angelica îl înţelese şi îşi dădu seama că astfel mai putea câştiga ceva timp. Rezultatul întrecea cele mai îndrăzneţe aşteptări ale ei.

- Nu e nici o nevoie să mă arăţi lui Moulay Ismael. În haremul lui, unde mi-ai spus că se află opt sute de femei, are să-mi fie uşor să trec neobservată, să mă ascund printre slujnice. Am să fac tot ce pot ca să nu mă trezesc niciodată faţă în faţă cu sultanul. Am să port tot timpul văl şi ai să-i poţi spune că sunt o biată nefericită, desfigurată de o boală de piele...

Osman Ferradji făcu un gest scurt, retezând risipa asta de cuvinte. Spuse apoi că avea să se mai gândească. Angelica îl privi cu un zâmbet răutăcios cum se depărta.

Marele Hadâmb mergea adus de spate, gârbovit brusc de lovitura asta neaşteptată. Nu mai arăta deloc sigur de el şi nu se mai ţinea drept ca un cedru falnic.

Privindu-l cum păşea doborât de griji, se simţi dintr-o dată cuprinsă de tristeţe la gândul că tocmai ea era cauza acestor dureri şi temeri din sufletul lui...

9

De cum trecură în Maroc, lucrul acesta se simţi imediat. Tâlharii care îi sâcâiseră tot drumul ca nişte viespi supărătoare rămaseră în urmă, neîndrăznind să treacă şi ei peste hotar. Aici se înălţau la tot pasul fortăreţe mici şi turtite, clădite din bolovani grei, care adăposteau garnizoane puţin numeroase dar bine înarmate şi admirabil instruite. Călăreţii negri cu turbane roşii zburau tot timpul prin deşert, în grupuri strânse, care supravegheau cu ochi ageri tot ce mişca. Prezenţa unor intruşi însemna

o alarmă care aduna imediat o trupă impresionantă, căreia nimeni nu i se putea împotrivi. Caravana pătrunsese grăbită pe teritoriul Marocului iar prădalnicii kabili se opriseră respectuoşi, fără să îndrăznească să meargă mai departe, unde îi aştepta pieirea sigură. Osman Ferradji se afla acum în mijlocul negrilor lui şi nu mai putea fi vorba de daruri cu care să cumpere dreptul de liberă trecere. Le-ar fi răspuns imediat cu gloanţe şi cu săbii ascuţite ca bricele.

Caravana fusese întâmpinată imediat de cete de călăreţi pe cai uscăţivi şi iuţi, care zburau ca vântul. Căpeteniile se aruncau din şa direct cu fruntea în pulbere în faţa Marelui Hadâmb, mâna dreaptă a preaputernicului sultan de la Meknés. Acum călătorii aşezau tabăra în preajma câte unui cătun mai răsărit, ai cărui bătrâni veneau în grabă cu daruri, păsări, lapte sau oi abia tăiate. După plecarea caravanei, locuitorii curăţau cu foc şi cu mirodenii rituale locul unde fusese aşezată tabăra, înălţând lui Allah rugăciuni care să purifice pământul spurcat de trecerea creştinilor ferecaţi în lanţuri. Se aflau într-o ţară aspră, guvernată de nenumărate rigori şi de o fervoare religioasă nemaiîntâlnită până atunci.

Aflară în drum veşti. Moulay Ismael era în luptă cu nepot de-al său care răsculase împotriva lui mai multe triburi şi se închisese în puternica cetate Fez. Tânărul Abd-el-Malek se semeţise să urce în tronul sultanilor de la Meknés şi se văzuse stăpân peste întregul Maroc şi, poate, peste întregul islam. Numai că Allah, în nesfârşita lui înţelepciune, făcuse balanţa să se încline în favoarea lui Moulay Ismael, sabia islamului. Peste câteva etape îi întâmpină vestea victoriei sultanului asupra feciorului de căţea care cutezase să se ridice împotriva stăpânului său legiuit.

Sosi o ştafetă care aducea din partea preamăritului sultan bucuria revederii apropiate a credinciosului său slujitor şi sfetnic. Cetatea Fez căzuse şi soldaţii sultanului treceau acum prin tăişul sabiei pe toţi câţi erau prinşi cu arma în mână. Caravana se afla la două zile de drum de Fez, în tabăra aşezată sub zidurile unei fortăreţe înalte şi cenuşii, încărcată de turnuri crenelate. Caidul* Alizin, comandantul cetăţii, se hotărî să dea cinstirea cuvenită triumfului strălucit al sultanului şi prezenţei Marelui Hadâmb Osman Ferradji. Două evenimente care bucurau inimile tuturor dreptcredincioşilor musulmani.

Aşa că, în mijlocul răpăiturilor dese ale puştilor lungi, sub fulgerele scurte ale săgeţilor care împânzeau cerul şi în strălucirea iute şi amestecată a burnuzurilor galbene, roşii şi verzi, magnificii cai negri şi albi zburau ca rândunelele în jocurile de îndemânare războinică atât de dragi locuitorilor Marocului. Virtuozitatea călăreţilor, frumuseţea cailor şi a veşmintelor, ingeniozitatea şi dificultatea acestor jocuri, pline la tot pasul de primejdii de neînchipuit, toate astea făceau din serbarea rânduită de caidul Alizin un eveniment care nu putea să nu desfete şi să nu umple de încântare ochiul oricărui privitor.

Angelica fusese şi ea invitată la masa pe care Caidul o oferea străluciţilor lui oaspeţi. Asta o miră din cale afară, fiindcă nu şi-ar fi închipuit că stătea în obiceiurile musulmanilor să dea mese la care să fie de faţă şi femeile, dar Marele Hadâmb îi transmise invitaţia caidului pe un ton care o făcea să semene a poruncă. Osman Ferradji era, de câteva

---

* Caid - căpetenie militară la populaţiile arabe din nordul Africii. (n. trad.)

zile, morocănos şi fără nimic din purtările prevenitoare pe care le avusese până atunci faţă de ea.

Cortul caidului fusese înălţat la picioarele zidului. Era imens, dintr-o ţesătură fină din păr de cămilă, aşternut cu covoare groase, iar perdelele subţiri lăsau să se vadă mulţimea de afară, din tabără, gălăgioasă şi sclipind multicoloră în lumina soarelui.

Până seara robii cu tăvi încărcate de bunătăţi se perindară într-una prin faţa mesenilor. Fripturi de oaie, ostropeluri de porumbel cu bob şi migdale, plăcinte în foi subţiri, cu umpluturi din cele mai diferite, toate acestea pregătite cu mult piper şi ardei roşu pisat, iute ca focul, care făceau gurile să ia foc.

Încet-încet se făcu seară şi veni ceasul dansului şi al cântecului. În faţa cortului fură aprinse două ruguri imense ale căror flăcări erau menite să înlocuiască lumina soarelui. Strălucirile lor roşii cădeau pe zidurile cenuşii ale fortăreţei şi pe malul nisipos, dând peisajului de afară un aer ireal, de tărâm sălbatic şi necunoscut, supus doar vrăjilor şi voinţelor tulburi ale duhurilor.

Răsună sunetul anemic şi ţipător al fluierelor şi al tamburinelor şi se iviră dansatoarele, învăluite în veşminte multicolore îmbrăcate unele peste altele, stârnind clinchete uşoare din brăţările subţiri de pe braţe. Toate erau cu feţele descoperite, lăsând să li se vadă pe chipuri mici semne albăstrii, probabil tatuaje cu semnificaţie religioasă.

Dansul începu. Era dansul straniu al dragostei dezlănţuite, un dans lasciv, menit să sugereze şi să întărâte pornirile privitorilor. Încetul cu încetul începeau să se ghicească, sub faldurile dese ale veşmintelor suprapuse, tresăririle spasmodice ale pântecelor suple şi mlădii, în timp ce cântăreţii, alergând în toate părţile ca nişte diavoli, scoteau din instrumentele lor sunete din ce în ce mai ascuţite şi mai excitante. Dansul părea interminabil iar ritmul era într-un crescendo permanent, care stârnea pe bărbaţii din cort şi făcea ca trupurile dansatoarelor să se mişte din ce în ce mai iute, halucinant, aţâţător, iar feţele să lucească de transpiraţie.

Dansau cu ochii închişi, cu buzele uşor întredeschise, ca într-o făgăduinţă a voluptăţilor secrete pe care le cunoşteau numai ele. Fără să fie atinse de cineva, atingeau paroxismul plăcerilor fizice şi, sub privirile lacome ale bărbaţilor care le aţinteau pătimaş, cu gâturile întinse şi cu ochii scăpărători de dorinţă, feţele lor se crispau şi se lăsau cuprinse de convulsiile extazului suprem, bucurie de necuprins şi durere, delir şi teamă în acelaşi timp. Parcă fulgerate de puterea nevăzută dezlănţuită în ele de fiorii aprinşi ai dansului, păreau acum lipsite de puteri, nemaiţinându-se în picioare decât datorită presiunii grupului lor, adunat acum umăr la umăr, ca un buchet gâfâitor şi pătimaş. Nu era departe momentul când aveau să se prăbuşească moi pe covor, chemătoare, oferind paradisuri care incendiau de pe acum simţurile.

Senzualitatea fără echivoc a dansului şi fierbinţeala care-i cuprinsese pe toţi privitorii erau atât de copleşitoare, încât Angelica plecă fără voia ei privirile. Simţurile i se aprindeau în vălvătăi mistuitoare şi inima începea să se zbuciume într-un chin căruia nu era pregătită să-i facă faţă.

La câţiva paşi de ea, un arab tânăr o fixa pătimaş, pironindu-şi

privirile în ochii ei şi frigându-i cu ochii lui negri obrajii liberi de vălul sacru. Era unul din ofiţerii caidului, nepotul său, Abd-el-Kharam. Angelica fusese frapată de frumuseţea lui de statuie, de tenul ca de lemn de palisandru luminat de ochii mari şi pătimaşi. Tânărul arab părea a avea o agilitate şi o putere de panteră. Poate o ducea gândul la asta şi fiindcă îi observase dinţii albi şi strălucitori când zâmbise înclinându-se în faţa lui Osman Ferradji.

Acum nu mai zâmbea. Tot chipul îi era încordat şi fremăta privind-o pe femeia aceasta albă, cu trăsături de făptură din basme, al cărei farmec se răspândea în jur cu fiori care-l electrizau.

Angelica, moleşită şi excitată de dansul lasciv al femeilor din faţa ei, nu se mai putu împotrivi şi îşi întoarse faţa spre el. Tresări puternic când îi întâlni privirile pătimaşe, pline de dorinţă şi de chemări aprinse. Îi vedea fremătând buzele frumoase şi bărbia netedă, cu pielea catifelată, ca de copil, cu o adâncitură ce aducea aminte de strălucirea grea şi bogată a bronzului vechi. Chemarea aceasta era atât de copleşitoare, încât prin tot trupul îi trecu, fierbinţeala ascuţită a dorinţei nestăvilite şi asta o făcu să se întoarcă temătoare spre Osman Ferradji. Oare îşi dăduse seama şi Marele Hadâmb de atenţiile cu care frumoasa roabă a stăpânului său era onorată de tânărul ofiţer?

Numai că Osman Ferradji tocmai se depărta, îndreptându-se spre perdeaua de la intrarea cortului, chemat fără îndoială de îndatoriri grabnice. Poate tocmai plecarea lui dăduse tânărului cu profil de medalie curajul de-a o scruta atât de direct.

Flăcările rugurilor de afară se stingeau încet, proiectând umbre uriaşe şi pâlpâitoare pe zidurile cetăţii, al căror purpuriu pălea şi el. Domolirea aceasta a flăcărilor părea legată de sfârşitul dansului, de încetinirea mişcării trupurilor şi de scăderea tonului vocilor. Dansul însuşi devenise acum un foc care se stingea, lăsând însă în urma lui jarul dogoritor al dorinţei carnale, cuprinsă în vocile încete, dar răguşite şi tulburi de porniri întărâtate ale bărbaţilor.

Se năşteau tăceri încărcate de sensuri adânci şi se auzeau acum foşnetele tălpilor goale şi delicate ale dansatoarelor, care îşi aruncau de pe ele, într-o chemare irezistibilă, vălurile. Unul câte unul. Când ultimele mişcări mlădii ale trupurilor lor aveau să se oprească şi când ultimele văluri aveau să cadă jos, dezvelind strălucirile mate ale trupurilor aprinse de dorinţă, aceeaşi furie sălbatică avea să arunce unii spre alţii pe bărbaţi şi femei, într-un elan frenetic şi de neînvins...

Privirile Angelică se întorceau într-una, ca hipnotizate, spre figura împietrită a tânărului arab. Simţea că multe perechi de ochi o priveau în acelaşi timp, dar chemarea care se desprindea din toată fiinţa lui era atât de arzătoare încât îi aducea aminte de nebunia care sclipise în ochii lui Naker-Ali la batistanul din Candia. Se simţea pătrunsă de dorinţa de a răspunde chemării acesteia pline de foc. Se simţi mistuită cu violenţă de senzaţia aceea ascuţită, ca o foame imperioasă, ca un gol în tot trupul, care o făcea să se simtă slabă şi cuprinsă de ameţeli în faţa unui bărbat. Lăsă ochii în jos, într-o ultimă încercare de împotrivire, apoi, în clipa următoare, îl privi din nou. Era învinsă. Ochii ei scăpărau de aceeaşi

dorinţă pătimaşă. Un surâs abia ghicit, de triumf, se aşternu pe faţa delicat sculptată a arabului. Ochii lui arzători se îngustară scurt, o clipă, într-un semn pe care Angelica îl înţelesese. Apoi îşi dădu seama că şi pleoapele avuseseră aceeaşi mişcare, de răspuns şi de supunere. Fără să-şi dea seama, îl chemase. Tot trupul şi toate simţurile, biciuite de dorinţă, îl chemau însetate.

Atunci întoarse hotărâtă capul şi îşi puse pe faţă vălul prescris de învăţătura Profetului.

Întunericul nopţii se lăsa tot mai dens. În cort se vedea din ce în ce mai puţin, domnea acum o umbră tainică şi complice, la adăpostul căreia dansatoarele îşi încetineau mişcările. Se rezemau una de alta şi bărbaţii se apropiau de ele, furişându-se asemeni unor fiare la pândă, cu ochi aprinşi şi gata de saltul asupra prăzii îndelung aşteptate. După chinul nesfârşit al dorinţei înfrânate, după pornirile vulcanice dezlănţuite de dans şi de muzica excitantă, urma împlinirea supremă a ritualului.

Apoi muzica se stinse într-un suspin. Focul arunca ultimele pâlpâiri slabe. Fiarele la pândă se încordară să sară.

Atunci, cei doi hadâmbi care stătuseră tot timpul în spatele Angelicăi o luară cu delicateţe de braţe şi o scoaseră afară, ducând-o spre cortul ei. Drumul scurt prin întunericul nopţii o înfierbântă şi mai mult. În cort, paznici o lăsară să cadă mai curând decât să se aşeze pe maldărul de perne care-i ţinea loc de pat şi plecară. Perdeaua subţire de mătase căzu în urma lor. Ameţită, aproape zvârcolindu-se, Angelica se întoarse şi o căută din ochi pe mica circaziană cu care împărţea cortul. Lipsea. Îşi dădu seama că era singură, fără nimeni, şi chinurile dorinţelor deveniră aproape insuportabile. Tremura din tot trupul şi abia se ţinea să nu urle.

Afară, eunucii, nepăsători la febra aceasta a dragostei care cuprinsese tabăra, vegheau cu ochi aprinşi şi cercetători la siguranţa femeilor date în paza lor. Cea mai mică greşeală se plătea cu capul.

Angelica se simţea bolnavă şi se ruşina de fierbinţelile care o copleşiseră cu atâta violenţă. Dar nu li se putea împotrivi în nici un fel.

Nu auzi nimic din cele ce se întâmplau în apropierea ei. Nici fâşâitul ascuţit al mătăsii cortului, sfâşiată de lama hangerului, nici alunecarea tăcută a trupului care se strecură înăuntru. Tresări, speriată de moarte, când simţi o mână pe umăr, dar nu scăpă nici un ţipăt.

Lumina slabă îi îngădui să desluşească faţa strălucitoare de patimă a lui Abd-el-Kharam, care se apleca imperios asupra ei.

- Eşti nebun! murmură ea.

Simţea cum palmele lui puternice îi frământă cu înfrigurare trupul prin cămaşa uşoară de muselină, căutându-i sânii, în timp ce surâsul împietrit pe faţa lui parcă lumina ca luna sub valurile de catifea ale cortului. Se simţi cuprinsă într-o îmbrăţişare frenetică, şi asta dezlănţui în ea spaime şi zbuciumuri pe care nu şi le bănuise. Cu o mişcare puternică se smulse din braţele lui şi se ridică în genunchi pe perne. Se silea să caute în memorie cuvintele arabe pe care le ştia, dar nu-şi amintea nici unul. Reuşi să încropească o înşiruire stângace:

- Pleacă! Pleacă! Primeşti moarte!

Răspunsul lui veni răguşit şi încărcat de patimă furtunoasă:

- Ştiu!...Nu-mi pasă! Trebuie!...E noaptea dragostei...

Se aşezase şi el în genunchi în faţa ei şi braţele lui îi cuprinseră mijlocul într-un cerc de oţel.

Abia atunci îşi dădu seama că el venise aproape gol, numai cu o pânză uşoară în jurul şoldurilor, pregătit pentru dragoste. Pielea mătăsoasă, cu miros aspru, bărbătesc, se lipea de ea înnebunind-o. Încercă să-l respingă fără zgomot, dar era prea puternic. O răsturnă pe perne, acoperindu-i sălbatic trupul cu sărutări care o ardeau. O supunea încet iar ea se dădea învinsă, lăsându-se supusă, cedând irezistibilului uragan care îi răscolea trupul. Posesiunea aceasta necunoscută, violentă şi aproape dureroasă, împletită cu ameninţarea morţii care plutea nedesluşit dar implacabil deasupra lor, făcea ca tensiunea să se transforme într-un delir cum niciodată nu-şi închipuise că poate stârni în ea un bărbat. Plăcerile nespuse căpătau deliciul aprins al fructului oprit şi îmbrăţişările o purtau spre un extaz nemaicunoscut...

Ea îi văzu prima.

Erau în jurul lor. Intraseră cu paşi de pisică, negri şi răi ca duhurile din basmele arabe. Angelica îi ghici prin întuneric, înaintea arabului care se zbătea în spaimele delirului. Ţipătul ei ascuţit sfâşie noaptea...

Atunci, mâini puternice se încleştară în trupul lui şi-l smulseră, târându-l afară din cort...

Dimineaţa, caravana porni la drum, dezlipindu-se de zidurile cenuşii ale fortăreţei. Angelica era de data asta pe cal. Trecu pe lângă un bătrân măslin cu ramuri groase, bătând în argintiu, de care văzu atârnat un trup omenesc, prins de picioare. Dedesubtul lui mai pâlpâiau resturile unui foc care deja îi calcinase capul şi umerii, cu braţe cu tot. Angelica trase de frâu şi lovi cu călcâiele în coastele calului, fără să-şi poată lua ochii de la spectacolul acesta cutremurător. Nu avea nevoie să-i spună nimeni ca să fie sigură că trupul acesta era al superbului zeu de bronz care o strânsese în braţe seara. Marele Hadâmb veni lângă ea, călare pe calul lui alb. Angelica îşi întoarse încet privirile spre el.

- Ai făcut-o dinadins, Osman bey, zise ea cu voce întretăiată. Ai făcut-o dinadins, nu-i aşa?... De asta nu era mica circaziană în cort. Ştiai că el are să mă caute... la-i lăsat să se furişeze, să vină, să ajungă la mine... Ştii ce simt acum pentru tine, Osman bey?... Ură!

Privirii ei sălbatice, Osman Ferradji îi răspunse cu oglinda nepătrunsă a ochilor lui negri şi adânci, de la izvoarele Nilului. Faţa lui se destinse într-un surâs palid.

- Ştii, Peruzea, că înainte de a muri a vorbit? A spus că eşti fierbinte şi pătimaşă şi că moartea nu e un preţ prea mare pentru un bărbat care a avut fericirea de a te strânge în braţe... M-ai minţit, Peruzea! Nu eşti nici rece şi nici nepricepută la desfătările dragostei...

- Te urăsc! repetă Angelica posomorâtă.

Numai că începea cu adevărat să se şi teamă. Îşi dădea seama că împotriva lui nu putea lupta.

Se apropiau în grabă de Fez şi urmele luptelor purtate aici erau din ce în ce mai vizibile. La tot pasul dădeau de cai morţi şi leşuri de bărbaţi căzute printre dâmburile pământului cenuşiu sau roşcat. Pe cer se adunau nori uriaşi de vulturi hoitari. Pe zidurile cetăţii Fez începuseră

deja să putrezească mii de capete, înfipte în cârlige de fier, iar în jurul cetății se înălța o pădure de cruci mari de lemn, adunate în grupuri de câte trei, cu trupuri omenești răstignite pe ele, dând colinelor din preajmă aspectul unei Golgote sinistre, multiplicată la nesfârșit. Toți cei bătuți în cuie erau ciopârțiți îngrozitor. Cei mai mulți erau morți, dar câte unii mai trăiau și vaierele lor sfâșiau aerul.

Duhoarea hoiturilor în descompunere era atât de puternică, încât Osman Ferradji nu vru să intre în cetate, ci porunci ca tabăra să fie așezată din nou, la o depărtare unde să nu se simtă miasmele cumplite din jurul zidurilor.

A doua zi apărură mesageri, aducând Marelui Hadâmb porunci din partea sultanului și vestea fericită că ticălosul de Abd-el-Malek, nevrednicul nepot, fecior a șapte cățele puturoase, fusese prins viu și se afla în mâinile soldaților credincioși sultanului, care îl aduceau să-l supună înaltei sale judecăți. Moulay Ismael nu mai avea răbdare și venea și el în întâmpinarea învinsului, cu două mii de călăreți și cu o mie de pedestrași; patruzeci de robi creștini care duceau un cazan uriaș, un chintal de smoală și cam tot atâta seu și ulei. Sultanul era urmat de un car imens încărcat cu lemne și de șase călăi din cei mai iscusiți, toți cu sculele la ei.

Erau aproape de Meknès. Aici caravana se împărți în două. O parte se îndreptă spre oraș, iar cealaltă rămase cu Osman Ferradji și instală din nou corturile. A doua zi, Marele Hadâmb plecă în mare grabă din tabără în întâmpinarea preaputernicului său stăpân. Luă cu el o ceată de călăreți, pe tinerii băieți primiți în dar de la Mezzomorte, călări pe caii lor de preț, și trei din cele mai frumoase roabe pe care le urcă pe una pe o cămilă albă, pe alta pe o cămilă cenușie iar pe a treia pe o cămilă roșcată. Îl urmau hamali și robi care duceau o parte din darurile cele mai frumoase trimise de amiralul Algerului.

Marele Hadâmb o văzu pe Angelica stând retrasă, călare pe calul ei, și se apropie de ea.

- Pune-ți bine vălul dacă nu vrei ca stăpânul să te vadă, îi spuse el cu glas aspru și neprietenos.

Angelica nu-l lăsă să-i mai spună o dată. Fatima o înfășură atât de strâns de sus până jos încât abia se mai putu urca pe cal. Ar fi vrut ca Osman bey s-o lase în tabără sau s-o trimită în oraș, dar asta era hotărârea lui și plutea în aer ceva care-i spunea că nu era bine să-l contrarieze. Osman Ferradji voia ca ea să fie cu el. Trei adâmbi tineri, credincioși lui trup și suflet, o însoțeau nescăpând-o o clipă de sub ochi, urmându-i cu strășnicie poruncile. Frumoasa albă trebuia să vadă fără să fie văzută. De altminteri, avea să-și dea în curând seama că mulțimea care începea să se adune avea unde să-și îndrepte atenția, așa că ea era la adăpost de cine știe ce priviri curioase.

Mica ceată ajunse sus, unde în fața ochilor se deschidea un platou stâncos, înțesat de trupe de cavalerie care roiau în toate părțile, în exerciții de adevărată acrobație. Caii superbi păreau că zboară imaterial în lumina incandescentă a soarelui, purtându-și în zborul acesta majestuos călăreții cu burnuzuri umflate de vânt, care păreau a face un singur trup cu nobilele patrupede. Câmpia era străbătută în toate părțile de cascade de coame fluturânde și de cozi împletite, care se întrețeseau într-un joc iute și fără greș, cu opriri bruște în loc și cu cele mai neașteptate schimbări

de direcție.

Contrastând violent cu exuberanța și frenezia acestor grupuri parcă ireale prin mobilitatea lor de neînchipuit, o ceată numeroasă de robi creștini, plini de sudoare și de pulberea roșiatică din jur, cu bărbile și cu coamele încâlcite, cu izmenele zdrențuite suflecate până deasupra genunchilor, se chinuia din greu, cu icnete sleite de puteri, să care un cazan uriaș de fontă care părea adus aici din adâncile bucătării ale iadului. Cazanul acesta fusese în realitate lucrat pentru un american bogat, care îl comandase pentru distileria lui de rom, dar pirații din Salé* îl capturaseră și, neștiind după aceea cam la ce l-ar fi putut folosi și neîndurându-se nici să-l arunce, se hotărâseră până la urmă să-l dăruiască suveranului lor, să se descurce cu el cum o știi.

Nefericiții creștini îl căraseră mai bine de patru leghe, de la Meknés până aici, și se întrebau deznădăjduiți dacă plimbarea asta avea să mai țină mult. Furnicarul lor mișcător tocmai ajungea la o răspântie unde câțiva palmieri se îndoiau cu nepăsare asupra unui izvor subțire. Din urmă îi ajungea carul uriaș încărcat cu lemne și cei șase călăi. Mai într-o parte, privind cu ochi aspri și nemulțumiți tabloul acesta, se afla un negru voinic și buzat, așezat turcește pe un așternut purpuriu întins pe jos și îmbrăcat numai în galben, de la turban până la papucii din picioare.

La vederea lui, Osman Ferradji coborî grăbit de pe cal și se îndreptă spre el cu sumedenie de temenele, prosternându-se apoi în fața lui cu fruntea în praf.

Negrul îmbrăcat în galben, care fără îndoială nu putea fi decât un dregător de rang foarte înalt, răspunse ducându-și mâna la frunte și la umărul stâng și așezând-o după aceea pe capul lui Osman Ferradji. Apoi se ridică de pe așternutul lui și Marele Hadâmb îi urmă exemplul. Angelica se gândi din nou cât de înalt era Osman bey. Pe lângă el părea mărunt de statură chiar și negrul acesta voinic, mai înalt decât media obișnuită, care însă lui abia dacă îi trecea puțin de umăr. Angelica se întrebă cine putea fi. Purta o îmbrăcăminte destul de simplă: un caftan cu mânecile suflecate, care lăsau să i se vadă brațele groase și încărcate de mușchi puternici, ca de pietrar, și un burnuz de un galben ceva mai închis decât caftanul, bătând în șofran, cu o glugă tivită pe margine cu negru. Turbanul din cap, deși mare și impunător, nu era, totuși de dimensiunile uriașe și ridicole ale celor purtate de turcii din Alger sau de arabii care luaseră moda turcească.

Negrul se apropia acum, mergând încet împreună cu Osman Ferradji și discutând cu glas scăzut. Angelica îl putu vedea mai bine. Era un bărbat tânăr, foarte bine legat și plin de forță, cu trăsături specific negroide și cu pielea neagră și lucioasă, ceva mai deschisă parcă la umerii obrajilor și pe vârful nasului. O barbă măruntă, neagră și creață, îi acoperea vârful bărbiei. La un semn al lui Osman Ferradji, șapte robi care duceau de căpestre cei șapte cai înșeuați trimiși de Mezzomorte sultanului Marocului înaintară până în fața ciudatului personaj, înfățișându-i, cu fruntea la pământ, darurile aduse de la Alger, care părură să-l umple de bucurie.

---

* Salé - era principalul port al corsarilor marocani, aflându-se foarte aproape de actualul Rabat. (n. trad.)

Angelica se întoarse spre hadâmbul cel mai apropiat de ea, un grăsan buzat şi negru, pe nume Rafai, întrebându-l cine era cel cu care vorbea Osman Ferradji.

Ochii hadâmbului scânteiară.

- Este el... Moulay Ismael, stăpânul nostru, al tuturor.

Şi, rostogolindu-şi cu mândrie ochii albi care sclipeau pe faţa lui neagră, adăugă:

- Râde el, dar trebuie să tremurăm şi când râde. S-a îmbrăcat în galben, culoarea furiei lui.

Totuşi, robii care se chinuiau cu cazanul, striviţi de greutatea uriaşă a acestuia, izbucniră într-un cor de gemete şi lamentări:

- Ce facem cu cazanul, stăpâne? Ce facem cu el, că ne-a rupt spinările, nu mai putem! Ne îngădui să-l lăsăm măcar jos? Puţin!

Moulay Ismael le arătă nişte bolovani mari, potriviţi în chip de pirostrii, şi le porunci să-l aşeze pe ei. Între timp, câţiva hadâmbi se agitau în jurul bolovanilor, aprinzând un foc care trebuia să încingă, fără îndoială, cazanul acela imens. Apoi câţiva robi turnară uleiul, adăugând seul şi smoala, ca să se înmoaie şi să se poată amesteca.

Orele ce se scurseră după aceea fură dedicate prezentării darurilor sosite din Alger. Tabloul se însufleţi, răsunau tamburine, împuşcături de muschetă, terciul din cazan începea să fumege, încins, când, deodată, un vacarm asurzitor anunţă apropierea răsculatului învins.

Abd-el-Malek, nepotul sultanului, era apropiat ca vârstă de unchiul împotriva căruia se ridicase. Arăta foarte tânăr. Îl legaseră pe o catârcă, legându-i şi mâinile la spate. Sfetnicul lui cel mai credincios, Mohamed-el-Hamet, îl urma îndeaproape, legat şi el burduf, tot pe o catârcă, iar în urma lor venea toată casa lui Abd-el-Malek, mulţime de femei cu copiii lor, sub supravegherea aspră a soldaţilor care le prinseseră când încercau să fugă şi care nu se zgârceau deloc cu loviturile date cu patul puştii sau cu bicele lungi. Femeile îşi smulgeau înnebunite părul din cap, zgâriindu-şi feţele până la sânge cu unghiile lor lungi şi ascuţite şi ţipând sălbatic.

La apariţia acestui cortegiu, Moulay Ismael ţâşni în picioare ca împins de un arc şi făcu un semn imperios să i se aducă imediat calul. Se aruncă în şa dintr-o singură mişcare şi dintr-o dată păru altul, mai mare, mai impunător, cu burnuzul lui galben umflat de bătaia vântului şi sclipind rău prevestitor în lumina puternică a soarelui. Dibăcia lui de călăreţ se văzu când începu să-şi poarte armăsarul încoace şi-n colo, cu mişcări bruşte, făcându-l mereu să se ridice în două picioare şi să se întoarcă în toate părţile, ameninţător şi cu priviri furioase. Chipul sultanului păru acum să-şi schimbe nuanţele de mai înainte. Pielea întunecată avea reflexe de bronz vechi amestecate cu strălucirea vie a oţelului, într-un vălmăşag de lumini şi umbre din care ţâşnea raza furioasă a privirii aproape materiale, încărcată de ură şi sete de sânge şi înşfăcă suliţa pe care i-o întindea cu supunere un soldat voinic şi porni într-un galop scurt, oprit brusc în faţa grupului adus în lanţuri.

Careva din paznici tăiase între timp funiile care îl ţineau pe Abd-el-Malek legat de samar şi acesta putu sări din spinarea catârcei, prăbuşindu-se cu fruntea în pulbere în faţa învingătorului, care îşi propti

vârful lăncii în trupul lui, apăsând uşor. Nefericitul învins aruncă priviri îngrozite spre cazanul care începuse să bolborosească şi spre călăii care aşteptau într-o parte. Tânărul prinţ nu se temea de moarte, ci de supliciile la care Moulay Ismael îşi supunea duşmanii înainte de a le îngădui, în sfârşit, să-şi dea duhul. Crescuseră amândoi laolaltă în acelaşi harem. Făcuseră parte din aceeaşi bandă de copii care se jucau cu arme adevărate şi a căror distracţie de căpetenie era să înfigă săgeţi scurte în spinările robilor creştini. Împreună uciseseră în deşert primul leu şi tot împreună merseseră în expediţia de pedepsire a răzvrătiţilor din Tafilelt, învăţând acolo tot ce trebuia să ştie un adevărat oştean. Se iubiseră între ei ca fraţii, până în ziua când triburile din miazăzi şi cele din munţii Atlas îşi aţintiseră privirile spre Abd-el-Malek şi îi trimiseseră în taină vorbă că el trebuia să fie adevăratul stăpân al Marocului, fiindcă drepturile lui la tron erau mai mari decât acelea ale fiului unei roabe sudaneze. Abd-el-Malek era născut din căsătorie legiuită şi avea în vine, după mamă strop de sânge kabil, lucru care nu se putea spune despre Ismael. Abd-el-Malek plecase urechea la chemările triburilor şi, într-un ceas rău, păşise pe drumul care avea să-i aducă moartea şi stingerea stirpei lui.

Răscoala izbucnise cu o furie de neînchipuit şi Moulay Ismael părea pierdut. Avea împotriva lui aproape întreg Marocul, devenit un viespar uriaş şi întărâtat, aşa că ar fi fost fericit să scape cu fuga, numai că nu avea unde se refugia. Disperarea îl hotărâse să reziste, cu puţinii credincioşi care îi mai rămăseseră. Iar spiritul lui războinic, instinctul de luptător, tainica putere pe care o avea de a se face ascultat de toţi şi tenacitatea abilă a lui Osman Ferradji începuseră să întoarcă sorţii. Din victorios, cum îl vedea toată lumea, Abd-el-Malek ajunsese acum să bată cu fruntea ţărâna din faţa copitelor calului lui Moulay Ismael.

- Nu uita că suntem din acelaşi neam, stăpâne! ţipă el.

- Asta ai uitat-o tu, câine, înaintea mea!

- Adu-ţi aminte că am fost ca fraţii, Moulay Ismael!

- Ca fraţii? Dintre fraţii mei de sânge, pe şase i-am omorât cu mâna mea şi pe ceilalţi zece am poruncit să-i sugrume! Tu nu-mi eşti decât nepot!

- Iartă-mă, stăpâne, în numele dragostei Profetului!

Sultanul îi aruncă o privire grea de ură şi nu răspunse. Făcu un semn şi doi soldaţi veniră îndată lângă învins, îi dezlegară un braţ şi îl duseră la un butuc uriaş dat jos din carul de alături. Îi întinseră braţul pe butuc, ţinându-l unul de cot şi celălalt de dosul palmei, pe care i-o strângea ca într-un cleşte de fier...

Regele chemă atunci pe unul din călăi şi-i porunci să taie mâna mişelească întinsă pe butuc. Maurul şovăi. Era printre mulţii care doriseră, pe ascuns dar din adâncul sufleului, victoria lui Abd-el-Malek. Prinţul acesta frumos şi cu pielea aproape albă întruchipa toate visurile triburilor pe jumătate sălbatice din munţi, însetate de glorie. Iar această glorie, după credinţa lor, nu putea fi câştigată decât sub braţul unui conducător în vinele căruia să curgă sângele cel mai ales al tărâmurilor lor. Visaseră să aibă pe tronul Marocului un stăpân de neam înalt, care să fondeze o

dinastie măreață, ca a Almoravizilor sau a Almohazilor. Dacă Abd-el-Malek murea, visul acesta se prăbușea fără să mai lase loc vreunei alte speranțe. Bietul călău se silea din răsputeri să-și ascundă sentimentele, dar Moulay Ismael aproape că avea darul de a ghici se petrecea în sufletul lui. Călăul, tremurând, păru gata să împlinească porunca, dar, după un pas sau doi înainte, se opri și spuse cu glas pierit de spaimă că una ca asta el nu putea face. Să taie mâna unui bărbat atât de ales, nepotul preaînaltului său stăpân, în vinele căruia curgea și sângele Profetului, asta nu, era ceva peste puterile lui. Mai bine să-i taie lui capul decât să stârnească mânia pedepsitoare a lui Allah...

- Bine! mugi turbat Moulay Ismael. Facă-se atunci cum vrei tu!

Și, cu o mișcare iute ca fulgerul trase sabia lungă și îi reteză capul de pe umeri cu atâta precizie și îndemânare încât era ușor de ghicit că întunecatul suveran avea un îndelungat exercițiu al acestei sinistre operațiuni. Omul se prăbuși, capul se rostogoli bolborosind parcă ceva și sângele începu să se scurgă înghițit iute de nisipul încins de soare.

Mâna întinsă a sultanului desemnă ferm un al doilea călău, iar acesta, îngrozit de cele văzute, se apropie clătinându-se pe picioare. Sultanul porunci să fie aduse mai aproape femeile lui Abd-el-Malek, cu copiii lor, și răcni furios:

- Uitați-vă bine, să vedeți cum e tăiată mâna care a îndrăznit să se ridice împotriva stăpânului său și cum cade piciorul care a îndrăznit să pășească la război împotriva lui! Ultimele cuvinte fură acoperite de urletele disperate ale femeilor și de țipetele copiilor, sfâșiate toate dintr-o dată de țipătul ascuțit al răzvrătitului, căruia călăul îi tăiase mâna. Într-o clipă îi fu retezat și piciorul. Sultanul se apropie de el zicând:

- Ei, acum mă recunoști drept stăpân al tău? Fiindcă mai înainte nu voiai să fii supusul meu! Vorbește, câine!

Abd-el-Malek nu răspunse. Alb ca varul, privea cu i se scurgea sângele din mădularele retezate. Moulay Ismael începu din nou să-și poarte calul încoace și în colo, făcându-l să frământe nisipul sub copite și să se ridice în două picioare. Din când în când își ridica spre cer fața lui neagră, spumegând de furie, și atunci sclipirile turbate din ochii lui făceau să se înmoaie de frică picioarele celor din jur. Pe neașteptate, sultanul înălță brațul cu lancea și o zvârli scurt și cu putere, străpungând drept în inimă pe călăul care retezase mâna și piciorul rebelului.

La vederea acestei întâmplări la care nimeni nu s-ar fi gândit, Abd-el-Malek strigă cu vocea slăbită de pierderea sângelui:

- Uite ce om îndrăzneț, uite ce stăpân viteaz și drept! Pe cine nu-l ascultă îl omoară, pe cine-l ascultă iarăși îl omoară! Tot ce face el e sânge! Allah e mare și drept! Allah vede tot!

Moulay Ismael începu să răcnească din răsputeri, ca să acopere vocea slabă a supliciatului. Din urletele lui furioase se înțelegea că

---

* Almoravizi - dinastie berberă care a stăpânit în zona Maghrebului (Tunis, Algeria, Maroc) și în Spania în perioada 1061-1147. Detronată de Mohamed ibn Tumart, întemeietorul dinastiei Almohazilor, care avea să stăpânească aceleași teritorii până în 1269. (n. trad.)

poruncise să fie adus aici cazanul tocmai pentru a-l fierbe de viu pe câinele care voise să-l vândă pe el, stăpânul legiuit, dar fiind de felul lui un om milos şi plin de îndurare faţă de duşmanii săi, poruncea ca smoala şi seul aduse aici spre a-l ucide pe feciorul de căţea puturoasă să fie acum folosite, dimpotrivă, la salvarea vieţii lui. Ar fi trebuit să procedeze aşa cum ar fi procedat orice suveran trădat de un supus al său, dar mila din sufletul lui e prea mare şi lasă pe seama lui Allah să hotărască dacă nemernicul trădător trebuie să mai trăiască ori ba. Nimeni nu va putea spune vreodată că-şi ucisese fratele, căci prea îi uneau multe legături, ceea ce făcea ca el, sultanul să treacă azi prin cele mai mari suferinţe pe care le cunoscuse în viaţa sa, simţind parcă cum cuţitul călăului îi taiase propria lui mână şi propriul lui picior. Măcar că Abd-el-Malek nu era decât un vânzător nemernic care, dacă ar fi izbândit, n-ar fi stat o clipă în cumpănă să-i dăruiască lui, lui Moulay Ismael, moartea cea mai plină de cruzimi care se putea închipui. Asta era lucru ştiut. Şi totuşi, el se milostivea de nepotul nevrednic şi, în nesfârşita lui îndurare, îi dăruia viaţa.

Porunci apoi ca cioturile ticălosului să fie muiate în zeama care clocotea în cazan, ca să nu se infecteze şi să se oprească sângele care curgea ca din izvor, după care învinsul să fie dus în temniţă la Meknés.

Un ofiţer veni aproape tremurând lângă el şi întrebă ce poruncea să se facă acum cu omul de încredere al rebelului, Mohamed-el-Hamet, care fusese şi el adus.

Moulay Ismael îl dădu pe mâna băieţandrilor săi, care îl luară cu ei ducându-l spre zidurile oraşului. Nu s-a ştiut căror distracţii sau dedat aceşti viteji tineri, dar a doua zi, când neamurile lui Hamet au venit să-i ia trupul să-l îngroape, nimeni nu l-a mai putut recunoaşte.

Sultanul şi suita sa, urmaţi de caravana formată din oamenii şi bagajele lui Osman Ferradji, ajunseră în Meknés la apusul soarelui, când pe vârfurile minaretelor fâlfâiau alene flamurile verzi ale Profetului şi când vocea subţire a muezinului începea să plutească desupra oraşului, chemând pe dreptcredincioşi la rugăciune şi făcându-le cunoscut că nu e alt Dumnezeu decât Allah şi că profetul acestuia era Mahomed.

Gura căscată şi neagră a porţii cetăţii înghiţea vălmăşagul ca de furnicar al trupurilor care pătrundeau înăuntru. Cetatea îşi primea tainul de călăreţi şi de pedestraşi, de războinici şi de robi, de prinţi şi de cămile, lăsând în stăpânirea nopţii deşertul care se întindea până unde vedeai cu ochii. Toată viaţa clocotitoare se refugia acum îndărătul zidurilor, cu plânsetele şi râsetele, cu chinurile, cu lacrimile, cu patimile şi cu triumfurile ei.

Trecând pe sub bolta porţii, Angelica întoarse privirile, ca să nu vadă tabloul prin faţa căruia trebuia să treacă fiecare.

Un bărbat de statură uriaşă era crucificat, cu cuie mari de fier bătute în palme. Capul lui blond, cu părul şi cu barba încâlcite şi pline de praf şi de nisip, îi cădea în piept asemeni capului unui mântuitor mort pentru cei ce nici nu-l ştiau şi nici nu voiau să-l primească...

Angelica îşi astupă urechile, încercând să nu mai audă sunetele confuze care izbucniseră dintr-o dată. Ştia că erau ţipetele femeilor lui Abd-el-Malek. Plânsul şi tânguielile disperate se înălţau la început încet,

ca într-un ritual, crescând treptat în intensitate, transformându-se într-o melopee întretăiată de hohote şi suspine care se prelungeau, părând a se stinge ca să înceapă apoi din nou să se ridice şi mai ascuţit şi mai tânguitor.

Angelica simţea o durere de cap care-i strivea fără milă tâmplele, în timp ce trupul îi era scuturat de frisoane puternice, ca nişte spasme scurte. Fatima se învârtea îngrijorată în jurul ei, îmbiind-o zadarnic cu ceaiuri sau cu băuturi reci, cu fructe alese şi cu prăjituri din cele mai apetisante. Numai vederea acestor bunătăţi o îngreţoşa. Erau deliciile odaliscelor, adevărat simbol al confortului şi al vieţii opulente dintr-un harem, dar pentru ea toate astea nu erau decât evocarea destinului care i se împlinise fără milă: era închisă într-un harem. Toată mulţimea de zaharicale trandafirii şi verzi cu arome alese, balsamurile dulcege cu care roabele o ungeau mereu pe trup ca să-i odihnească încheieturile după drumul lung şi anevoios şi să-i facă pielea moale şi strălucitoare ca mătasea, toate acestea o scârbeau şi îi aminteau în fiecare clipă că se afla în haremul celui mai crud şi mai capricios cap încoronat pe care-l putuse zămisli iadul.

<<Mi-e frică. Trebuie să plec de aici.>>, îşi spunea ea mereu, cu o voce întretăiată de suspine, ca un copil.

Bătrâna Mireille-Fatima nu înţelegea deloc pricinile unei asemenea amărăciuni din senin, care ei îi părea mai curând un răsfăţ fără rost. Tocmai acum, când ajunseseră la capătul drumului greu şi plin de primejdii, când erau în sfârşit în deplină siguranţă între zidurile groase şi bine păzite ale haremului, tocmai acum stăpâna ei era apucată de hachiţe. Şi doar dăduse dovadă pe drum de destul curaj şi de puteri aproape bărbăteşti, îndurând chinurile călătoriei cu o tărie la care nimeni nu s-ar fi aşteptat din partea unei femei atât de gingaşe. După părerea ei de femeie bătrână şi care văzuse până acum destule, nu era nimic mai bun pe lume decât acest uriaş caravanserai, plin de bogăţii, cu mâncare din belşug şi strunit cu o mână de fier de Marele Hadâmb Osman Ferradji, care ştiuse să instituie aici rânduielile cele mai precise. Aici orice femeie cu cap se putea simţi în siguranţă. Cu toată învălmăşeala stârnită de ultimele întâmplări, cu toată îngrijorarea care îi cuprindea pe toţi din cauza furiei sălbatice a lui Moulay Ismael, atât de adânc lovit de necredinţa ticălosului său de nepot, deşi Marele Hadâmb era mai tot timpul în sfaturi de taină cu sultanul, care avea nevoie de mintea lui limpede şi pătrunzătoare, mai ales după o lipsă atât de îndelungată, cu toate aceste mici neajunsuri, nou veniţii din Alger găsiseră aici un adăpost îmbelşugat, liniştit şi sigur, al cărui confort depăşea de departe tot ce se putea găsi la Alger.

Băile femeilor erau gata, apa caldă aburea uşor într-un bazin larg de mozaic verde şi albastru în jurul căruia forfotea o adevărată armată de hadâmbi şi de roabe tinere. Bătrâna Mireille se văzuse numai decât unsă jupâneasă peste trei negrese frumoase şi isteţe şi peste eunuci negri şi voinici, toată această mică ceată fiind instruită să-i asculte cu străşnicie poruncile, oricare ar fi acelea. Mireille-Fatima nu mai putea de încântare. Avea acum pe cine trimite după tot soiul de mărunţişuri dintre acelea care trebuiesc cuiva ajuns în sfârşit într-un loc, fie el şi palatul unui sultan atât de bogat. Cuvântul ei era ascultat cu o supunere care o înnebunea de plăcere, făcând-o să înţeleagă cât de bine era să porunceşti

cuiva şi dându-i ocazia ca măcar acum, la bătrâneţe, să guste şi ea din această fericire pe care până acum doar o bănuise, fără să-i cunoască însă nici pe departe deliciile. Dinspre bucătării soseau neîncetat platouri de argint cu cele mai alese şi mai fine gustări şi cu fructele cele mai frumoase. Fiecare nouă femeie adusă sultanului găsise aici un apartament pregătit dinainte şi împodobit după valoarea ei, iar hadâmbii numiţi aici, ciudat lucru, magistri, adică dascăli, cu un cuvânt latinesc, începeau deja să strunească mulţimea aceasta zburdalnică şi nesupusă, care trebuia deprinsă în cel mai scurt timp cu rânduielile aspre şi sigure care domneau aici, în haremul celui mai credincios din toţi stăpânii lumii musulmane. E drept însă că şcolirea aceasta nu se făcea cu brutalitate, ci cu o anumită ştiinţă, toate restricţiile venind gradat, una câte una, şi îmbinate cu distracţii care să facă viaţa noilor locatare cât mai plăcută. Se aduceau tot felul de pehlivani care le încântau cu giumbuşlucurile lor, scamatori care el lăsau cu gura căscată de uimire sau vrăjitori de tot felul şi îmblânzitori de şerpi.

Caii fuseseră şi ei luaţi numaidecât în îngrijire. Fuseseră duşi la grajdurile lor, mai arătoase decât multe palate de prin alte ţări, fiindcă toată lumea ştia că Moulay Ismael îşi iubea mai mult caii decât femeile. Calul e mai credincios decât femeia. Nu te vinde niciodată şi nu gândeşte să-şi caute alt stăpân, mai frumos sau mai darnic. Toate celelalte animale aduse acum îşi găsiseră şi ele sălaş în palatele de marmură şi mozaic care aici erau numite grajduri. Micul elefant, sătul de foamea şi de chinurile îndurate pe drum, se răsfăţa acum în bunătăţi, înfulecând tot timpul ierburi fragede şi frunze alese cu grijă, girafa se văzuse instalată în micul rai al unei livezi de bananieri iar struţii îşi întâlniseră aici rubedenii mai depărtate, venite tocmai din sudul Africii, cu care se împăcaseră bine din prima clipă.

Tot acest imens palat, cu grajduri impunătoare şi cu grădini întinse şi cu seraiul său atât de vast şi de populat, era condus cu o mână de fier de Marele Hadâmb Osman Ferradji, care stabilise tot ce trebuia făcut şi ce nu. Fiecare ştia care erau rosturile lui, nimeni nu se afla aici fără nici o treabă şi nu exista treabă pentru care să nu fie desemnat cineva. Lenea era pedepsită imediat, cu o străşnicie care tăia oricui cheful de a urma exemplul celui vinovat. Fatima era fericită să se vadă acum ajunsă în sfârşit la un liman, la adăpost sigur, după atâţia ani petrecuţi în cloaca aceea împuţită care era urât mirositorul Alger, unde nu se simţise niciodată altceva decât o biată dezrădăcinată, trăind de la o zi la alta cu un pumn de smochine şi cu apă chioară. Aici era altceva. Aici avea şi ea rosturile ei şi avea cui porunci. Aici îşi făcuse iute sumedenie de prietene printre bătrânele haremului, femei atotştiutoare în orice privinţă, de la care auzea toate zvonurile şi bârfele care se puteau închipui, rostite în toate limbile pământului. Roabe ridicate la rangul de slujnice sau chiar de guvernante, aşa cum era şi ea, Fatima, sau dimpotrivă, foste iubite ale sultanilor de mai înainte sau chiar ale acestuia care domnea acum. Roabele care slujiseră desfătărilor stăpânilor nu aveau dreptul la bătrâneţile aurite ale sultanelor, soţii legiuite, care erau duse în cetăţi mai depărtate. Ele rămâneau în harem, cheltuindu-şi amărăciunile şi dezamăgirile aici, printre slujnice şi roabe.

Toate femeile acestea aveau câte ceva de făcut şi totul era stabilit

cu o precizie de ceasornic. Fiecare se afla în slujba unei favorite sau altei roabe mai norocoase, care ținea direct de casa stăpânului, ocupându-se de podoabele, de îmbrăcămintea și de frumusețea acesteia. Tot timpul le era prins de îndeletniciri precise, în îndeplinirea cărora era nevoie de pricepere, răbdare și supunere. Știau să sulemenească așa cum se cuvine un chip, altul, vai, decât al lor, să îndepărteze de pe trupurile menite desfătărilor măritului sultan ultimul fir de păr care ar fi putut pricinui neajunsuri, să împletească meșteșugit valurile de păr negru sau castaniu, să știe cum să bucleze părul drept și cum să-l întindă pe cel creț, mai ales când era vorba de câte o negresă cu pâslă pe cap în loc de păr, să dea sfaturi, să stârnească uri sau să potolească cine știe ce capriciu, să le șoptească vremelnicelor stăpâne cutare sau cutare mijloc de a înlănțui pe veci inima întunecatului stăpân. Fatima se simțea mai în stare ca nimeni alta de asemenea lucruri meșteșugite și știa că aceasta era cu adevărat chemarea ei. Auzise chiar vorbindu-se de o femeie care s-ar fi aflat în suita sultanei Leila-Aișa, o albă care, din câte reușise ea să înțeleagă, era tot de pe lângă Marsilia, ca și ea și care ajunsese acum, datorită încrederii cu care o cinstea stăpâna ei, să se bucure de puteri de neînchipuit. De ce n-ar fi ajuns atunci și ea, Fatima, să aibă o asemenea trecere, ba chiar una și mai mare, ca femeie credincioasă a frumoasei stăpâne pe care o slujea și care, fără îndoială, avea să ajungă neîntârziat favorita sultanului ? În sfârșit, cerul se milostivise de ea și îi ajutase să ajungă măcar acum, la bătrânețe, într-un loc binecuvântat, unde să-și sfârșească zilele mulțumită. Mai cu seamă că în haremul acesta toți eunucii erau neînchipuit de politicoși. Nu scoteau biciul imediat ce nu le plăcea o privire sau un chicotit. Iar față de ea, de Fatima, arătau un respect și o supunere care la început o zăpăciseră de-a binelea. Apoi își dăduse seama că așa ceva i se cuvenea de drept, în calitatea ei de guvernantă a femeii care avea să dicteze în curând în tot Marocul. Nu în toate haremurile eunucii se purtau atât de frumos. Dar e drept că nu toate haremurile erau sub mâna unui Osman Ferradji, care știa să-și atragă de partea lui pe cine trebuie, făcând din slujnicele și din guvernantele femeilor cele mai bune și mai credincioase temnicere.

Cu cât cugeta mai mult la asemenea lucruri, cu atât era mai încântată de noua ei stare. Un asemenea harem rar se mai putea găsi. O bătea chiar gândul dacă haremul marelui sultan de la Istanbul, al padișahului, era tot atât de bogat, de bine orânduit și de plin de plăceri. Îi venea a crede din toată inima că nu. Mai mult de atât nu se putea. Orice lucru pe lume își are marginile lui.

Singurul lucru care nu era pe deplin pe placul bătrânei era purtarea frumoasei ei stăpâne. În loc să se bucure de norocul care dăduse peste ea, aceasta părea mai curând gata să se pună pe urlete și să înceapă să-și zgârie obrajii ca femeile lui Abd-el-Malek, ale căror plânsete se auzeau mai mereu dinspre odăile lor, sau ca mica circaziană care urma să ajungă în așternutul sultanului chiar în seara aceasta și pe care hadâmbii o duseseră mai mult târâș pe coridoare și prin încăperile pardosite cu marmură și mozaicuri scumpe. Când intră dracii într-o femeie, și când mai e vorba și de o mie și mai bine de femei adunate la un loc, nu e greu să-ți dai seama că te poți aștepta la un tărăboi nemaipomenit și la întâmplări din cele mai neplăcute, pe care nimeni nu le dorește dare

care, dacă ajung totuşi să se petreacă, trebuie totuşi pedepsite cu toată străşnicia. Se putea ajunge şi la adevărate nenorociri. La Alger Fatima văzuse în mai multe rânduri cu ochii ei, trupurile terciuite ale unor roabe care se aruncaseră de sus pe lespezile de piatră ale curţii, prefăcându-se în câteva clipe în mormane de carne însângerată, cu creierii împrăştiaţi într-o baltă de sânge. Mai ales pe cele sosite din ţinuturi depărtate le apucau năbădăile mai mult decât pe altele. Iar Angelica îi părea a fi fost tocmai pe punctul de a se lăsa pradă unei asemenea nebunii primejdioase. Asta chiar că ar fi fost culmea! Când să se vadă şi ea, Fatima, cu pâinea şi cuţitul în mână, să se ivească o piedică, şi încă ce piedică, tocmai acolo unde te-ai fi aşteptat mai puţin! Fatima îşi bătea capul şi nu-şi dădea seama ce ar fi trebuit să facă pentru ca nenorocirea asta să nu se întâmple. Mărturisi lui Rafai, mâna dreaptă a lui Osman Ferradji, un hadâmb gras şi buzat, cu pielea mereu lucioasă de năduşeală, că nu mai ştia cum s-o scoată la capăt cu stăpâna ei. Acesta stătu puţin pe gânduri şi apoi o învăţă să-i dea o băutură liniştitoare, cum tocmai îi dăduseră şi micii circaziene.

Angelica, buimăcită, terorizată, nemaisimţindu-şi capul de durerile care i-l fulgerau în toate părţile, se uita la cei din jurul ei cu ochi plini de ură şi de teamă cu privirile unui animal încolţit. O ura pe bătrâna renegată, îl ura pe grasul Rafai, cu privirile lui pline de viclenie şi cu aerul acela mieros şi făţarnic de doică grijulie. Auzise întâmplător că era cel mai grăbit din toţi eunucii să scoată biciul şi să vârsteze spinările femeilor nesupuse. Îl purta totdeauna în mână, ca pe un sceptru al puterii sale în acest mic imperiu care era haremul. Îi ura pe toţi... Iar miresmele puternice ale lemnului de cedru al mobilelor şi al uşilor o făcea să aibă ameţeli şi o umplea de greaţă, întărindu-i durerile de cap. Ţipetele ascuţite dar îndepărtate ale femeilor lui Abd-el-Malek o făceau să sufere parcă mai puţin decât râsetele şi chicotelile excitate ale femeilor care se zbenguiau în baia aflată aproape, dinspre care ajungea până la ea aburul încărcat de efluviile mentei.

Căzu într-un somn agitat şi chinuitor, în care o urmărea o senzaţie de greaţă. Se trezi dintr-o dată, simţind să se întâmplă ceva primejdios. Întredeschise cu precauţie ochii şi văzu ca prin sită o faţă neagră şi buhăită aplecată deasupra ei. Îşi zise că era vreun eunuc care probabil a auzit-o ţipând prin somn şi venise în grabă să vadă ce se întâmplă cu ea, dar zări pe fruntea acestei arătări semnul albastru al Fatimei, fiica lui Mahomed, tatuajul femeilor musulmane de neam înalt. Privi mai atentă, fără să deschidă cu totul ochii, şi înţelese că era o negresă înaltă cât toate zilele şi monstruos de grasă, înveşmântată în valuri bogate de muselină de culoare închisă şi cu faţa unsă de sulimanuri grase, probabil lapte de cămilă, considerat ca făcător de adevărate minuni în materie de frăgezire a pielii.

Negresa îşi aplecase deasupra ei faţa buzată şi unsuroasă, cu priviri pătrunzătoare, luminând în jur cu o lampă mică cu ulei care răspândea o aură galbenă de raze slabe ce lăsau să se vadă alături o apariţie incredibilă, un înger alb cu faţa trandafirie şi cu părul de culoarea mierii coapte sub vălurile de muselină vaporoasă. Cele două femei vorbeau în şoaptă, arăbeşte.

- E frumoasă, zicea îngerul trandafiriu.

- Mai frumoasă decât se cuvine, mormăi cu acreală demonul negru.

- Crezi că are să pună stăpânire pe el?

- Se poate. Are tot ce-i trebuie pentru asta. Blestemat fie Osman bey, tigrul acela viclean şi făţarnic!

- Şi ce crezi că trebuie făcut, Leila ?

- Să aşteptăm. S-ar putea ca sultanului să nu-i placă. Poate nici nu e prea iscusită la aşternut. Să vedem.

- Dar dacă este?

- Atunci va trebui să asculte de mine.

- Şi dacă ascultă de Osman Ferradji?

- Avem leacuri şi pentru asta. Spirt de sare[*] sau vitriol[**], care să mai ia din frumuseţea prea din belşug pusă pe un singur chip. Şi mai avem şi muţii cu laţurile. De leacuri nu ducem lipsă!

Angelica scoase un ţipăt ascuţit, un ţipăt de odaliscă în transă, aşa cum răsunau mereu noaptea din întunecimile imensului serai.

Îngerul şi demonul se mistuiră în noapte, ca şi cum nici n-ar fi existat aievea.

Se întreba dacă nu cumva visase.

<<Dumnezeule, sunt pe cale să-mi pierd minţile! Trebuie să plec, să fug, să scap de aici cu orice preţ! Cu orice preţ!...>>

Se ridică înfierbântată, mistuită de un foc care îi înzecea puterile şi o făcea să simtă furii vecine cu nebunia. Ţipa fără contenire, gata să sfarme tot ce era în jurul ei.

Fatima, îngrozită, urmată de slujnice şi de eunuci, apăru într-un suflet, încercând s-o liniştească. Înţelegând câte ceva din bânguielile şi ţipetele stăpânei, aruncă o poruncă scurtă servitorilor şi aceştia se puseră îndată, cu un zel nemaipomenit, să scotocească peste tot, împiedicându-se de perne şi de lucrurile din încăpere, în timp ce bătrâna se apuca să aprindă toate lămpile ca să facă lumină.

Apăru şi Osman Ferradji. Umbra lui de uriaş se proiecta întunecată pe dalele pardoselii şi, ca şi altădată, fu destul pentru ca Angelica să se simtă mai liniştită. Era înalt şi puternic, liniştit şi echilibrat, neclintit în siguranţa lui, iar mintea îi era mai cuprinzătoare decât oricare alta. Nu puteau fi demoni în apropierea ei, fiindcă Osman Ferradji era de faţă şi nici un demon n-ar fi îndrăznit să vină să-şi facă mendrele în prezenţa lui. Angelica se prăbuşi în genunchi, îşi înfundă faţa în faldurile largi ale togii lui şi începu să bâiguie înnebunită de groază, cu o voce întretăiată:

- Mi-e frică, Osman bey! Mi-e frică! Mi-e frică!

Marele Hadâmb se înclină puţin ca să-i mângâie creştetul cu palma lui puternică şi catifelată.

- De cine ţi-e frică, Peruzea? Cine a izbutit să te înspăimânte pe tine, care l-ai înfruntat pe Mezzomorte şi ai vrut să fugi din Alger ?

- Mi-e frică de fiara asta sângeroasă, Moulay Ismael, şi de femeile lui, nişte scorpii care au venit şi au zis că vor să mă sugrume...

---

[*] Spirt de sare - acid clorhidric. (n. trad.)

[**] Vitriol - acid sulfuric (n. trad.)

- Ai fierbinţeli, Peruzea. Când au să-ţi treacă, are să-ţi piară şi frica. Hai, linişteşte-te!

Se întoarse spre ceilalţi hadâmbi şi porunci să fie întinsă pe sofaua largă şi moale, acoperită de perne, să fie învelită bine iar o slujnică să meargă iute la bucătării şi să aducă ceaiuri împotriva fierbinţelilor.

Angelica gâfâia, sleită de puteri, prăbuşită între perne. Oboseala drumului, arşiţa ucigătoare a soarelui din deşert, spectacolul îngrozitor la care fusese fără voia ei martoră încă înainte de a ajunge la Meknés şi duhorile îi provocaseră un acces violent al aceleiaşi febre care o cuprinsese mai demult, pe corabia marchizului d'Escrainville.

Marele Hadâmb veni să se ghemuiască la căpătâiul ei.

Văzându-l gemu, încetişor:

- Osman bey, de ce ai ţinut atâta să fiu de faţa atunci ?

Marele Hadâmb nu întrebă când anume. Înţelegea şi considera chiar foarte firesc ca Angelica să aibă, în urma scenei cumplite în care Moulay Ismael făcuse dreptate, aceeaşi reacţie extremă pe care o mai observase şi altă dată la creştinii europeni, mai înclinaţi prin firea lor să se cutremure la vederea sângelui decât maurii ori creştinii de origine asiatică sau africană. Încă nu era sigur dacă în toate cazurile acestea era vorba de o groază sinceră în faţa unor asemenea lucruri sau de o făţărnicie bine jucată. La urma urmei, orice femeie nu e decât o, panteră care moţăie liniştită un timp, dar care se linge pe buze de poftă la vederea celor mai groaznice suferinţe. Şi toate femeile aflate în grija lui, de la tăcutele şi dispreţuitoarele moscovite până la micile negrese gata oricând de şotii şi de zbenguieli, toate preferau făţiş oricărui festin, oricărui spectacol cu pehlivani de bâlci aduşi anume pentru a le distra, spectacolul mult mai plăcut pentru ele al martirizării creştinilor, care ajunsese să fie pentru ele un hatâr nemaipomenit de râvnit, o recompensă pentru bunele purtări şi în primul rând pentru supunere. Numai englezoaica Daisy-Vanila , deşi de zece ani era trecută la dreapta credinţă în Allah şi îl iubea ca o nebună pe sultan, numai ea îşi mai trăgea uneori vălul pe faţă sau îşi acoperea ochii cu degetele atunci când anumite spectacole deveneau din cale-afară de sângeroase. Toate celelalte femei din harem se dădeau în vânt după aşa ceva.

Aici însă se cerea răbdare. Multă răbdare. Femeia aceasta, mai inteligentă decât toate cele care îi trecuseră lui prin mână, avea să se descotorosească iute, fără îndoială, de asemenea slăbiciuni fără rost, care nu puteau fi decât păgubitoare. O văzuse ţinându-se foarte tare în faţa cadavrului pe jumătate carbonizat al celui care îi fusese - pentru foarte puţin timp, e adevărat - iubit. Tocmai din cauza asta se simţea acum descumpănit. Angelica fusese răscolită de vederea supliciului lui Abd-el-Malek, care nu-i era nici rudă, nici iubit, şi pe care în viaţa ei nu-l mai văzuse vreodată.

Încurcat, şopti încet lângă urechea ei:

- Am considerat necesar să-l cunoşti, în deplinătatea măreţiei şi a gloriei lui, pe stăpânul pe care ţi l-am ales şi pe care va trebui să-l supui....

Angelica îl întrerupse cu o izbucnire de râs nervos, spasmodic, care se opri dintr-o dată, ca retezat. Îşi duse ca fulgerată mâinile la tâmple.

Fiecare mişcare îi dădea dureri insuportabile.

Să-l supună pe Moulay Ismael! Pe tigrul acesta negru şi sângeros! Îl vedea mereu în fața ochilor ca pe un vârtej amenințător, scuipând moarte şi foc oriunde se întorcea, zbătându-se turbat de furie în veşmintele lui galbene şi retezând dintr-o mişcare capul nefericitului călău negru care refuzase să-i împlinească porunca.

- Osman bey, nu cred că înțelegi bine sensul cuvântului a supune, pe care l-ai rostit adineauri. Moulay Ismael al tău nu mi se pare plămădit dintr-o cocă îndestul de moale pentru ca o femeie să-l poată duce de nas, iar el s-o urmeze supus.

- Nu, Peruzea, nu m-am înşelat şi ştiu bine ce înseamnă cuvântul acesta. Moulay Ismael e un prinț de o putere copleşitoare. Vede limpede şi până departe. Ştie să acționeze aşa cum trebuie şi exact în momentul când trebuie. Dar mai află ceva despre el: e un taur nesățios. Veşnic nesățios. Are mereu nevoie de femei şi e amenințat fără încetare de primejdia de a cădea în plasa cine ştie cărei gâsculițe toante şi meschine. Are nevoie lângă el de o femeie care să ştie să-i domolească ciudățeniile spiritului lui neliniştit...să-i aline singurătatea inimii... să dea măreție visurilor lui de cuceritor. Abia atunci va fi un mare suveran şi va putea să aspire la titlul de căpetenie a tuturor Dreptcredincioşilor....

Marele Hadâmb vorbea rar şi nu fără o anumită ezitare. Încă nu era sigur de femeia aceasta, pe care atâta o căutase şi pe care o găsise cu atâta greutate şi cu atâtea cheltuieli. Ea trebuia să strecoare în inima aprigă dar plină de furii oarbe şi dezordonate a lui Moulay Ismael, propria lui voință şi propriile lui ambiții. Nu era însă convins că ea avea să reziste la încercările care o aşteptau. O vedea doborâtă, sleită, la capătul puterilor. Simțea însă nelămurit că în ea se aflau puteri uriaşe şi se temea ca acestea nu cumva s-o facă să-i alunece printre degete. Se agățase adineauri ca un copil de poala hainei lui, țipând îngrozită, dar o simțea gata să fugă, să ajungă departe de el. Foarte departe, chiar dacă rămânea aici, în haremul acesta . Era o armă prea primejdioasă, care se putea întoarce oricând împotriva lui însuşi.

Ştia că femeile sunt ființele cele mai dificile care se pot închipui. Sub slăbiciuni care stârnesc mila se ascund mai totdeauna lucruri care pot aduce căderi de capete.

O dată în plus Osman Ferradji, Marele Hadâmb al sultanului Marocului, mulțumi lui Allah pentru că, în adânca lui înțelepciune, făcuse ca mâna iscusită a unui vrăjitor sudanez să-l scape, încă din pruncie, de robia firească în care poate cădea până şi cel mai dârz bărbat în fața uneia din făpturile acestea rele şi capricioase, care-l pot transforma într-o păpuşă lipsită de orice urmă de voință.

- Ia spune-mi, Peruzea, nu ți s-a părut tânăr şi frumos? întrebă el încet, cu toată blândețea de care era în stare.

- Şi mai încărcat de crime decât numărul tinerilor lui ani, fără îndoială, răspunse Angelica pe un ton sarcastic. Cam la cât se ridică numărul celor pe care i-a ucis până acum cu mâna lui?

- Dar nu te întrebi din câte capcane a scăpat? De câte ori duşmanii au încercat să-l omoare şi n-au reuşit? Toate marile imperii nu s-au clădit decât pe sânge, ți-am mai spus asta, frumoasă Peruzea. Aceasta e Legea

pământului pe care trăim. Slăvit fie numele lui Allah! Aş vrea, Peruzea... şi te rog să mă asculţi cu băgare de seamă, fiindcă aceasta îmi este voinţa... Aş vrea ca tu să strecori în inima lui Moulay Ismael acea otravă subtilă pe care numai tu o cunoşti şi care stârneşte în inima oricărui bărbat o tânjală, o sete de tine de care să nu se mai poată lecui... Cum a păţit paiaţa aceea de d'Escrainville, marinarul de apă dulce, piratul de două parale, dar cum a păţit şi marele rege al Franţei, căruia tot tu i-ai străpuns inima. Poate pentru totdeauna. Ştii bine că regele Franţei nu te poate uita nici acum. Vreau ca toată puterea aceasta a ta de a topi un bărbat s-o îndrepţi împotriva lui Moulay Ismael. Vreau cu orice preţ să-i străpungi inima cu suliţele frumuseţii tale, cum i-ai făcut regelui Franţei. Atâta doar că eu n-am să te mai las să fugi şi de aici, adăugă el pe un ton mai scăzut.

Angelica asculta cu ochii închişi vocea lui limpede şi tânără ca pe cea a unei prietene, care-i vorbea în limba ei cu un accent puţin copilăros, şi se mira de fiecare dată când, deschizând pleoapele, descoperea în faţa ei chipul acesta negru şi sever, purtând pecetea înţelepciunii milenare a vechilor populaţii africane.

- Ascultă-mă cu atenţie, Peruzea. Şi, mai ales, caută să te linişteşti. Am să las să curgă timpul trebuincios pentru ca fierbinţelile şi frica ta să se stingă, iar mintea ta să priceapă şi trupul tău să înceapă să dorească. Am să aştept până când voi socoti că a sosit clipa când îi pot vorbi stăpânului despre tine. Nici n-are să ştie că exişti, până în ziua când, cu voia ta, am să te duc în faţa lui. Numai atunci.

Angelica simţi dintr-o dată cum toate durerile îi pier ca prin farmec. Câştigase timp. Deci lupta putea fi câştigată!

În mulţimea de femei de aici avea să fie mai bine ascunsă decât un ac în carul cu fân. Iar timpul câştigat acum avea să-i fie fără îndoială de cel mai mare folos ca să poată fugi. Să fie liberă!

Întrebă temătoare:

- Dar n-are să se bârfească despre mine? O indiscreţie a cuiva nu riscă să mă ducă în faţa lui Moulay Ismael?

- Asta mă priveşte în primul rând pe mine. Am să dau poruncile trebuitoare. Aici, în serai, cuvântul meu e mai greu decât al oricui. Chiar şi decât al sultanului. Toţi au să trebuiască să se supună, până şi Leila Aişa, sultana sultanelor. Are să tacă, mai cu seamă că asta e şi în folosul ei, fiindcă nu mă îndoiesc că foarte curând are să înceapă să se teamă de tine.

- Şi încă cum! Vrea de pe acum să-mi dea cu vitriol în ochi şi să mă sugrume, murmură Angelica. E un început!

Osman Ferradji mătură cu un gest dispreţuitor aceste ameninţări lipsite de valoare.

- Toate femeile silite să-şi împartă între ele favorurile unui singur stăpân se urăsc între ele şi umblă să se înlăture una pe alta. Creştinele nu sunt şi ele tot aşa? În jurul regelui Franţei nu există rivalităţi feminine?

Angelica reuşi cu mare greutate să înghită. I se pusese un nod în gât, vedea deja în faţa ochilor chipul triumfător al doamnei de Montespan, care zâmbea indulgent şi batjocoritor.

- Ba da, există şi acolo, răspunse ea cu glas slab.

Şi aici, ca şi acolo, viaţa nu însemna decât luptă, vise strivite, iluzii spulberate de vânt. Se simţea atât de obosită de lupta asta încât ideea morţii îi apăru timp de o clipă ca o uşurare.

Osman Ferradji privea atent chipul ei palid, pe care fierbinţeala bolii îşi pusese pecetea. Nu se temea deloc că masca aceasta de ceară putea însemna începutul capitulării, ci căuta să vadă mai bine ceva ce rămăsese până atunci mereu ascuns sub vioiciunea Angelicăi şi sub expresia ei concentrată din totdeauna: voinţa sălbatică ce se ghicea acum din osatura feţei. Pe pielea întinsă străbătea expresia unei firi neîmblânzite, ascunsă până atunci de trăsăturile gingaşe ale feţei. Avea senzaţia că o vede întocmai aşa cum avea să arate mai târziu, când avea să fie bătrână. Femeia aceasta n-avea să umble niciodată gârbovită, obrajii n-aveau să-i fie niciodată scofâlciţi sau căzuţi, ci delicaţi şi de o uscăciune plină de viaţă. Şi mai ales de voinţă. Carnea avea să se strângă încet, întinsă pe admirabilul desen al osaturii feţei. Bătrâneţea ei avea să fie ca aceea a fildeşului, plină de nobleţe ca a tuturor femeilor voluntare, cu extraordinare sclipiri de inteligenţă, care răzbat târziu, eliberate de aspectul înşelător al tinereţii. Avea să fie frumoasă foarte mult timp, chiar şi când zbârciturile aveau să-i ai în stăpânire chipul şi chiar sub coroana majestoasă a buclelor albe.

O asemenea femeie trebuia aşezată alături de Moulay Ismael, căci dacă ea ar fi vrut, locul ei ar fi fost al ei pe vecie. De o asemenea femeie sultanul nu s-ar fi putut lipsi. Osman Ferradji cunoştea foarte bine spaimele şi îndoielile care îl copleşeau la tot pasul pe sângerosul tiran. Izbucnirile lui năprasnice de furie, care-l făceau să reteze capete cu atâta grabă şi uşurinţă, erau adesea pornite dintr-un vălmăşag cumplit de temeri şi chinuri lăuntrice, stârnite de lipsa puterii de a se face înţeles de oameni şi mai ales de imensitatea operei pe care o avea de îndeplinit şi în faţa căreia se simţea prea mărunt şi lipsit de puteri. Atunci slăbiciunea se prefăcea într-o sete sălbatică de demonstra tuturor, şi în primul rând lui însuşi, că este puternic şi măreţ...

Numai că, dacă ar fi avut lângă el o femeie senzuală, şi rafinată, lângă care să găsească într-adevăr un refugiu unde să-şi ostoiască toate aceste umbre ameninţătoare care năvăleau într-una asupra lui, sălbaticul stăpân şi-ar fi păstrat toate puterile pentru chemarea lui, mai măreaţă decât orice altceva pe pământ, iar la femeia aceea n-ar fi fost în stare să renunţe până la sfârşitul zilelor lui! Ea ar fi fost sprijinul, glia puternică de la care să primească vlaga de a porni să cucerească lumea şi s-o înfăşoare în steagul cel verde al Profetului.

Căzut în contemplarea ei, murmură fără să-şi dea seama:

- Tu poţi orice...

Angelica, pe jumătate cufundată în somn, îl auzi ca prin vis, din depărtări ascunse sub văluri dese. Ştia că nu numai Osman Ferradji rămăsese cu impresia că era o femeie pe care nimic n-o putea birui. Şi totuşi se simţea slabă, lipsită de puteri. <<Dumneavoastră, doamnă, puteţi orice>>, îi spuse bătrânul Savary când o rugase atât de stăruitor să-l ajute să capete licoarea egipteană pe care ambasadorul şahului i-o aducea regelui Ludovic al XIV-lea. Şi ea reuşise să-i procure licoarea. Oare când se întâmplaseră toate astea? Demult, demult, parcă într-o altă viaţă...

Regreta acum viaţa pe care o părăsise? Doamna de Montespan încercase şi ea s-o otrăvească, aşa că Leila Aişa şi Daisy-Valina nu o puseseră ele cele dintâi în faţa acestei ameninţări...

- Vreţi să poruncesc să fie adus printre oamenii dumitale acel rob bătrân, doctorul care cunoaşte toate ierburile şi cu care îţi plăcea atât de mult să stai de vorbă.

- Oh! Sigur că da! tresări Angelica, simţind cum îi fuge somnul. Aşa vrea atât de mult să-l văd pe bătrânul şi înţeleptul Savary! Îl poţi lăsa să intre aici, în harem?

- Dacă îi dau eu voie, poate umbla pe oriunde are el chef, în tot Marocul, deci şi aici. Vârsta lui, înţelepciunea şi marile lui virtuţi îl îndreptăţesc la aşa ceva. Nimeni nu va fi scandalizat de prezenţa lui în harem, fiindcă are toate calităţile şi înfăţişarea unui santon* . Dacă nu era creştin, aş fi fost tentat să-l iau drept unul din acei oameni rari pe care noi îi venerăm ca fiind pătrunşi de spiritul lui Allah. Pe drum, când veneam încoace, am avut impresia că se îndeletnicea şi cu oarecare lucruri vrăjitoreşti, fiindcă am observat că-şi tot fierbea într-un cazan o mulţime de substanţe necunoscute şi am văzut că oamenii mei care şedeau lângă el şi au respirat fără voie aburii din cazanul lui erau după aceea ameţiţi şi nu mai ştiau nici pe ce lume se află. Unul din ei chiar avea vedenii. Ţi-a destăinuit ceva taine ale magiei lui?

Angelica scutură din cap.

- Nu. Eu nu sunt decât o femeie, atât. Nu mi-a destăinuit nimic.

Ştia că răspunsul acesta avea să-l încânte pe Osman Ferradji şi să-l liniştească încă o dată cu privire la modestia ei şi la marea înţelepciune a lui Savary.

12

Îl recunoscu destul de greu. Savary îşi cănise barba şi părul într-un negru bătând în roşcat, o nuanţă foarte ciudată care îl făcea să semene cu un sihastru marocan, cu atât mai mult cu cât purta o djellaba cărămizie din păr de cămilă în care trupul lui scheletic aproape că înota. Era într-adevăr uscat ca un vreasc şi vopsit ca o nucă, dar părea într-o formă fizică excelentă. Angelica îl recunoscu mai mult datorită ochelarilor cu lentile groase, în spatele cărora ochii lui scăpărau plini de mulţumire.

- Merge bine, doamnă, şopti el aşezându-se turceşte lângă ea, merge bine. Niciodată nu mi-aş fi putut închipui că nişte lucruri pornite atât de rău pot avea până la urmă o întorsătură atât de favorabilă. Allah... Hm! Vreau să zic Dumnezeu, da, Dumnezeu... Dumnezeu, în nemărginita lui înţelepciune, ne-a călăuzit spre un liman bun. Ne-a dus de mână, ca pe orbi.

- Să înţeleg că ai găsit un complice? Ai descoperit vreo posibilitate să fugim? întrebă ea înfrigurată, cu ochii scăpărând de nerăbdare.

- Să fugim? A, da, da, are să vină şi asta, la momentul oportun, să n-aveţi nici o grijă... De fugit o să fugim noi, fireşte. Deocamdată ia uitaţi-vă puţin...

* Personaj religios care mai era numit şi marabout. (n. trad.)

Şi, din cutele mantalei lui, scoase la iveală un fel de buzunar larg şi, cu un surâs fericit care-i lărgea gura până la urechi, începu să scoată fărâmițe mici dintr-o materie neagră şi prăfoasă.

Cu ochii obosiți de febră, Angelica spuse că nu vedea nimic.

- Atunci, doamnă, dacă nu vedeți, măcar încercați să mirosiți, rosti sentențios Savary punându-i sub nas particulele acelea sfărâmicioase.

Mirosul o făcu pe Angelica să tresară şi, fără să vrea, zâmbi.

- Maestre Savary! Miroase exact ca licoarea egipteană!

- Da, doamnă, întocmai ca licoarea! răspunse bătrânul jubilând. Şi asta şi este! Licoarea sacră, licoarea egipteană, aceeaşi care transpiră prin porii pietrelor sacre din Persia, numai că de data asta e în stare solidă!

- Dar... cum se poate una ca asta?

- Am să vă povestesc tot, de-a fir a păr, zise bătrânul dându-se mai aproape de ea.

Şi, cu priviri furişate în toate părțile, să nu-l audă cineva, Savary începu să istorisească pe un ton de profet întâmplările care duseseră la această nemaipomenită descoperire. Acest moment epocal se petrecuse în timpul lungului drum al caravanei, la traversarea regiunii lacurilor sărate de la granița Algeriei cu Marocul.

- Vă mai amintiți, doamnă, de întinderile acelea aride, care scânteiau în soare din cauza sării? Era un ținut atât de dezolant, de pustiu, încât nu cred că i-ar fi dat cuiva prin minte că acolo s-ar putea găsi ceva vrednic de interes. Şi atunci... atunci ghiciți ce s-a petrecut?

- Un miracol, fără îndoială, zise Angelica, mişcată de atâta entuziasm şi atâta naivitate.

- Da, doamnă marchiză, ați spus adevărul adevărat! Un miracol! Şi dacă aş fi un fanatic, aş crede în miracolul cămilei, fiindcă aşa ar trebui numită întâmplarea asta... Ascultați...

Băgase de seamă, spunea el, o cămilă parcă năpârlită, arătând mai curând ca o piatră mare, acoperită cu pete de muşchi uscat. Când privise mai bine la ciudățenia asta, înțelesese că bietul dobitoc avea râie. Părul îi căzuse pe alocuri şi pielea chelită era plină de o iritație care de bună seamă că-i dădea animalului suferințe de neînchipuit. Numai că într-o seară, când făcuseră popas, cămila aceasta pornise să adulmece pământul, la fel ca un câine care a prins o urmă. Tot aşa se luase şi ea după urma asta, afundându-se în deşert. Savary, care nu avea somn, se luase după ea, intrigat de chemarea irezistibilă căreia părea a-i da urmare animalul. Se gândea că, în cel mai rău caz, avea s-o aducă înapoi la caravană, lucru care i-ar fi adus o recompensă serioasă, o porție în plus din terciul care se fierbea în fiecare seară pentru robi. Deşi mai curând se gândea că aici putea fi un semn de la Allah...Hm! Pardon, de la Dumnezeu, să scuze doamna marchiză, dar aici, cu păgânii ăştia turbați, era primejdios din cale afară să pomeneşti numele Atotputernicului!...Soldații de pază, luându-l drept un arab sau evreu, nu-i ziseră nimic şi el putuse urmări în linişte cămila care părea să urmeze un drum numai de ea ştiut.

Drumul fusese destul de lung, printre dune, dovedindu-se pe alocuri foarte periculos din cauza nisipurilor mişcătoare, pe care cămila le simţea dinainte şi le ocolea, dar în care Savary era gata-gata să-şi lase oasele ca donaţie deşertului din nebăgare de seamă, aşa că se hotărâse să n-o mai ia pe scurtătură, ci să meargă exact pe urmele cămilei, chiar dacă avea astfel mult de ocolit. Până la urmă, ieşiseră într-o zonă cu pământ ferm şi cu sare întărită ca piatra. Cu labele ei ciudate, care nu sunt nici copite nici pernuţe de pisică, dar care sunt bune la cele mai neaşteptate operaţiuni, cămila începuse să dea la o parte plăci întregi din crusta aceasta, apoi începuse să se ajute şi de dinţii ei laţi, săpând o groapă...

- Da, doamnă marchiză! Am văzut cu ochii mei o cămilă care săpa cu labele ei moi, care nu suportă pietrişul ascuţit, cu dinţii şi cu genunchi! Am văzut cu ochii mei! Nu mă credeţi, nu-i aşa? făcu dintr-o dată bătrânul, privind-o cu un aer bănuitor şi trist.

- Ba da, nu pot să zic că n-aş crede, deşi, drept să-ţi spun...

- Sau poate vă gândiţi că am visat?

- Asta nu, în nici un caz, maestre.

- Şi cum vă spuneam...cămila a săpat până a ajuns la stratul acela negru şi sfărâmicios, din care o mostră aţi mirosit-o adineauri şi dumneavoastră. A început să scoată cu gura cum ar fi scos cu lopata, şi aşeza fiecare grămăjoară din asta pe marginea gropii, până a făcut un fel de saltea, pe care a început să se tăvălească şi să se frece pe toate părţile.

- Şi a scăpat de râie? Bine, dar e un miracol!

- Da, doamnă, a scăpat de râie, dar trebuie să ştiţi că nu e la mijloc nici un miracol. Aţi putut constata şi dumneavoastră, ca şi mine, fericitul efect al licorii asupra bolilor de piele. Totuşi, deşi mi-am luat imediat o mică provizie din substanţa aceasta sfărâmicioasă, încă nu-mi dădusem seama de analogia existentă între ea şi nepreţuita licoare egipteană. Mă gândeam doar s-o folosesc drept unguent pentru bolnavii mei. Numai că mi-am dat repede seama că era, de fapt, aceeaşi materie, atâta doar că sub o altă formă! Şi cred că am făcut şi o descoperire ştiinţifică de importanţa căreia încă nici nu-mi pot da seama pe deplin.

- Da? Încă una? Care anume?

- Tocmai asta, doamnă! Sarea aceasta neagră e o altă formă a licorii sacre! Exact cea din Persia! De altminteri, acum nici nu mai am nevoie să mă duc tocmai până în Persia. Bănuiesc că în sudul Algeriei se găsesc zăcăminte mari, poate chiar imense, din substanţa asta preţioasă. Şi unde pui că acestea nici nu sunt păzite cu străşnicia cu care o veghează soldaţii şahului! Aici mă pot întoarce oricând şi pot lua praf din acesta cât vreau!

Angelica suspină tristă.

- Da, maestre Savary, înţeleg foarte bine, materia asta nu e păzită, dar în schimb sunteţi dumneavoastră...Credeţi că descoperirea asta poate schimba ceva din situaţia noastră?

Numai că imediat îi păru rău de scepticismul cu care privea fericirea lui Savary şi încercă să-l îmbuneze, felicitându-l pentru marea lui descoperire. Bietul bătrân, topit de recunoştinţă în faţa cuvintelor atât de mişcătoare pe care doamna marchiză binevoia să le rostească la

adresa modestelor lui cercetări, o rugă să poruncească să i se aducă un braț de vreascuri și un vas de aramă sau măcar de pământ ars.

- Și la ce îți trebuie toate astea, pentru numele lui Dumnezeu! exclamă uluită Angelica.

- Cum la ce? Ca să încerc o distilare a pulberii! Am încercat odată s-o încălzesc într-un vas de pământ închis și a explodat ca praful de pușcă ! Când a bubuit odată...

Angelica încercă să-l convingă că nu era cazul să mai încerce din nou procedeul acesta, și încă chiar aici, în inima haremului. Devenise, fără să-și dea seama, mai vioaie. Discuția cu Savary îi mai abătuse gândurile de la obsedantul chin al condiției ei, ceaiurile pe care le băuse îi îndepărtaseră durerile ascuțite care până atunci îi săgetaseră capul și o transpirație abundentă începea să-i iasă prin toți porii, semn că infecția din trupul ei începea să treacă.

- Văd că febra începe să vă mai lase, rosti Savary privind-o cu ochi de cunoscător pe deasupra lentilelor groase ale ochelarilor.

Angelica simțea și ea, într-adevăr, că minte îi era acum mult mai limpede ca înainte.

- Maestre...credeți că licoarea sacră, sub forma aceasta solidă, sau alt fel, ne-ar putea sluji la ceva ca să putem fugi de aici?

- Hm! Deci vă e gândul tot la fugă, după câte văd...făcu Savary pe un ton neutru, punând cu grijă la loc bucățele acelea sfărâmicioase în buzunarul lui imens.

- Mai mult ca oricând! țipă Angelica, ridicându-se indignată în capul oaselor. Credeți cumva că mă pot resemna să rămân o cadână de harem, în ghearele nemernicului de...

- Șșșșt! Nu vorbiți așa tare, doamnă! Și eu gândesc la fel! Nici nu vă ascund faptul că abia aștept să mă văd întors la Paris ca să-mi pot vedea în liniște de continuarea cercetărilor mele. Numai acolo, în laboratorul meu, am alambicurile pentru distilat și retortele mele credincioase, care mă așteaptă...descoperirea asta, doamnă, simt că va împinge omenirea înainte cât nici nu vă puteți închipui! Simt asta, vă rog să mă credeți că nu e nici o exagerare...

Ne putându-se abține, scoase din nou o bucățică de rocă bituminoasă și începu s-o cerceteze cu aviditate, slujindu-se de o lupă puternică, prinsă într-o ramă frumos lucrată din os și fildeș. Bătrânul Savary poseda arta rar întâlnită de a avea asupra lui, chiar și dezbrăcat la piele, obiectele cele mai neașteptate de care ar fi putut avea nevoie. Avea o îndemânare aproape de prestidigitator și Angelica, uimită și acum de talentul acesta al lui, îl întrebă de unde avea lupa, fiindcă până acum nu o mai văzuse la el.

- O am cadou de la ginerele meu.

- Tocmai că... din moment ce n-am mai văzut-o până acum...

- A, nici n-ați fi avut cum s-o vedeți. Abia o am de câteva ore. Ginerele meu, care e un tânăr nemaipomenit de drăguț și de amabil, când a băgat de seamă ce mult îmi place lupa, mi-a făcut-o cadou pe loc, în semn de bun venit .

- Bine, dar... cine e ginerele acesta al dumitale? De unde a mai ieșit? întrebă Angelica, având impresia că bătrânul o cam lua razna.

- Cine e? E un tânăr evreu de aici, din Meknés, şade în mahalaua evreiască. E zaraf, la fel ca şi taică-său cuscrul, cum ar veni... E drept că n-am avut posibilitatea de a vă ţine la curent, dar îndată ce am ajuns aici m-am apucat să-mi cheltuiesc timpul în chipul cel mai folositor cu putinţă. Oraşul s-a schimbat mult din vremea lui Moulay Archy, când am trecut eu pe aici. Moulay Ismael a schimbat aproape tot. Umbli în toate părţile numai printre schele şi printre grămezi de materiale, ca la Versailles.

- Şi...ginerele dumitale?

- Un moment, ajungem şi al el numaidecât. Vă spusesem că în timpul cât am stat pentru prima oară în robie aici, la marocani, am avut două aventuri foarte... ca să zic aşa, plăcute.

- Şi foarte fertile. Mi-ai spus că ai doi băieţi.

- Da, numai că amintirile mele erau totuşi oarecum imprecise, fiindcă, din câte am înţeles abia acum, buna şi draga Rebecca Maimoran îmi dăruise o fiică şi un fiu. Încurcasem eu lucrurile, atâta tot. Şi pe fiica aceasta am găsit-o acum femeie în toată puterea cuvântului şi măritată foarte onorabil cu Samuel Caian , zaraful cel amabil care de cum ne-am văzut mi-a şi dăruit lupa aceasta...

- ...în semn de bun venit, da, asta mi-ai spus-o. Ah, Savary! zise Angelica aproape pufnind în râs, eşti atât de francez încât numai ascultându-te şi simt că încep să mă întremez! Când te aud spunând Paris sau Versailles, parcă scap din mirosul acesta obsedant de santal, de cedru şi de mentă şi parcă sunt din nou acasă, marchiză du Plessis-Bellière, aşteptată la curte...

- Deci doriţi cu adevărat să redeveniţi doamna du Plessis ? Doriţi cu adevărat să scăpaţi de aici? insistă Savary.

- Ei nu, că asta-i culmea! se burzului Angelica. Doar ţi-am spus-o de atâtea ori! De câte sute de ori e nevoie să-ţi spun un lucru ca să-ţi intre bine în cap?

- Eu v-am întrebat, doamnă, fiindcă trebuie să ştiţi bine la ce vă expuneţi. Veţi avea ocazia să muriţi de cincizeci de ori înainte de a reuşi să ieşiţi din serai, apoi de încă douăzeci de ori până să treceţi de poarta alcasavului, adică a palatului lui Moulay Ismael, de zece ori până să ieşiţi din Meknés, după care veţi avea încă de cincisprezece ori ocazia să muriţi înainte de a ajunge la Cuta sau la Santa-Cruz* şi de trei ori până să intraţi pe poarta unuia sau a altuia din aceste bastioane creştine. Aşa că, doamnă marchiză, din moment ce...

- Stai puţin. Dacă am socotit eu bine, nu-mi mai rămân decât două şanse dintr-o sută de reuşi în tentativa de fugă?

Bătrânul farmacist înclină din cap cu un aer îngrijorat.

- Da, doamnă, aşa este.

- Iar eu îţi spun că voi reuşi, maestre Savary!

Bătrânul înclină iarăşi din cap.

- Mă gândesc uneori, doamnă, dacă nu cumva sunteţi prea încăpăţânată. Să încercaţi să înfruntaţi destinul chiar într-o asemenea măsură... mărturisesc că nu mi se pare deloc sănătos.

- Aaaa ! exclamă Angelica, sufocându-se de indignare. Acum chiar că mă supăr pe dumneata ! Vorbeşti exact ca Osman Ferradji !

---

* Agadâr, vechiul Santa-Cruz portughez. (n. trad.)

- Încercați să vă amintiți, doamnă. La Alger țineați cu orice preț să încercați să evadați, lucru pe care nu-l îndrăzneau nici oamenii aflați în robie de zeci de ani și sătui până peste cap de chinurile vieții pe care o duceau acolo. Abia am reușit să vă fac să aveți răbdare. Și ați văzut că această cumințenie ne-a fost răsplătită din plin? Am descoperit licoarea sacră în stare solidă! Un lucru epocal, doamnă marchiză, un lucru epocal! Iar descoperirea asta am făcut-o tocmai datorită drumului prin deșert. Și, ca să fiu sincer, mărturisesc că speram ca acest serai princiar să vă fie pe plac și personalitatea atât de puternică a lui Moulay Ismael să vă... adică, vreau să spun...să vă fie oarecum agreabilă...mă gândeam că așa ar fi mai simplu și multe s-ar rezolva...Nu, nu, adăugă el repede, n-am zis nimic, doamnă, liniștiți-vă...

O luase de mână și o bătea ușurel peste dosul palmei. Pentru nimic în lume n-ar fi vrut s-o facă să plângă pe o înaltă doamnă care totdeauna se arătase pentru el o prietenă neprețuită, care ascultase mereu cu o răbdare de înger elucubrațiile lui de bătrân cam scrântit, își dădea seama că asta și era la urma urmei...și care doamnă smulsese pentru el și pentru binele științei, din mâna lui Ludovic al XIV-lea, sticluța cu neprețuita licoare sacră...De ce oare doamna acesta nu voia să devină sultană ? A, da, uitase, era la mijloc soțul acela de care se slujise Mezzomorte ca să-l pună momeală în capcana întinsă în insula Cam. Deși, cumpănind bine lucrurile, poate că ar fi fost mai înțelept din partea doamnei să nu se mai gândească la așa ceva. Probabil că Mezzomorte nu mințise când spusese că seniorul acela căzuse răpus de ciumă...

- Dar dacă doamna dorește cu orice preț... Atunci vom fugi, doamnă. Vom fugi. Rămâne hotărât lucru !

O lămuri apoi că de aici, de la Meknés, se putea fugi totuși parcă ceva mai lesne decât din Alger. Robii, aflați toți în proprietatea sultanului, constituiau aici un soi de castă care începea să se organizeze. Aveau un șef ales dintre ei, un normand din Saint-Valery-en-Caux, unul pe nume Colin Paturel, aflat în robie aici de doisprezece ani, care căpătase un ascendent extraordinar asupra tuturor tovarășilor lui de captivitate. Și, lucru nemaipomenit în toată istoria, creștinii de diferite confesiuni încetaseră aici, la Meknés, să se mai ciorovăiască și să se mai mănânce între ei, cum le era obiceiul, și formaseră un soi de sfat al lor, unde un muscal și un grec din Creta reprezentau cultul ortodox, un englez și un olandez pe protestanți iar un spaniol și un italian pe catolici. El, francezul, făcea dreptate și avea ultimul cuvânt în caz de neînțelegeri, străduindu-se întotdeauna să nu țină nici cu unii nici cu alții.

Omul acesta, normandul Colin Paturel, era singurul care avea îndrăzneala să i se adreseze lui Moulay Ismael, căruia nimeni nu se încumeta să-i vorbească în față, fiindcă toți știau că asta însemna cel mai adesea moarte sigură. Nimeni nu știa cum reușea Colin Paturel, vorba e că mai mereu tiranul îl asculta, drept care situația robilor, deși rămânea îngrozitoare și fără nici o nădejde, începuse totuși să se mai îmbunătățească puțin. Exista chiar și un mic tezaur comun, înfiripat din sărmanii gologani pe care îi ținea fiecare pitiți și care îngăduiau acum să se ungă niște conștiințe prea țepene, să se plătească niște complicități, să

se asigure bunăvoința unuia sau altuia din cei de care depindea soarta acestor nefericiți. Mare şi tare asupra finanțelor comunității era venețianul Piccinino, vistiernicul robilor, care fusese cândva funcționar de bancă şi era cel mai nimerit pentru funcția asta. Se găseau astfel mauri lacomi, bucuroşi de un câştig consistent şi uşor, care le serveau fugarilor drept călăuze. Li se spunea metadori şi până acum se dovediseră a nu lua banii degeaba, fiindcă din şase evadări încercate luna trecută, una deja reuşise şi exista părerea că sistemul putea fi îmbunătățit serios. E drept că represaliile fuseseră pe măsură. Colin Paturel, regele robilor, considerat principalul vinovat pentru nelegiuirea asta, fusese osândit să fie bătut în cuie pe poarta oraşului, țintuit cu amândouă palmele şi lăsat aşa până când avea să moară. Numai că mulțimea robilor începuse să mârâie amenințător. Erau treizeci şi cinci de mii, toți bărbați şi mai toți fuseseră marinari sau soldați, cei mai mulți dintre ei tineri şi toți deznădăjduiți, oameni care nu mai aveau nimic de pierdut. Cu lovituri de bâtă şi apoi de lance, vătafii mauri se străduiau din răsputeri să împingă înapoi mulțimea asta întărâtată şi s-o silească să intre în temnițe, când, deodată, apăruse surâzător însuşi Colin Paturel, îndemnându-şi oamenii la calm. Palmele îi erau sfâşiate în urma celor douăsprezece ceasuri pe care le petrecuse atârnat în cuie pe poarta oraşului, dar, când soldații smulseseră cuiele în care era țintuit, căzuse de pe poartă viu, şi departe de a încerca să fugă, se întoarse la palat şi ceruse să stea de vorbă cu sultanul.

Moulay Ismael aproape că-l considera de-al lui Allah. Se cam temea de acest Hercule zdrențăros şi roşcovan şi îi purta o anumită stimă, drept care uneori simțea o adevărată plăcere să stea de vorbă cu el.

- Vă povestesc toate astea, doamnă, ca să înțelegeți că e de o mie de ori mai bine să fii sclav în Maroc decât în văgăuna aceea împuțită care e Algerul. Aici se trăieşte mult mai intens, înțelegeți ?

- Şi se moare mai intens, nu ? ripostă iute Angelica, zâmbind cu tristețe.

Bătrânul Savary găsi un răspuns nemaipomenit de filozofic:

- E acelaşi lucru, doamnă ! Principalul, pentru un sclav, este să poată lupta, iar dacă un om trece prin atâtea lucruri încât să se mire şi el în fiecare seară că tot mai e în viață, asta îl menține sănătos şi cu spiritul plin de vioiciune. Sultanul Marocului şi-a alcătuit un adevărat popor de sclavi care să-i ridice palatele, numai că asta are să se întoarcă în scurt timp împotriva lui. Se aude chiar că normandul i-ar fi cerut sultanului sus şi tare să îngăduie venirea încoace a părinților din Ordinul Sfintei Treimi, pentru răscumpărări de sclavi, cum se întâmplă în toate celelalte state de corsari. Aşa că m-am gândit la ceva. Dacă o asemenea misiune ajunge vreodată până la Meknés, de ce să nu le încredințați şi dumneavoastră acestor cuvioşi părinți o scrisoare pentru Majestatea sa regele Franței, în care să-i expuneți trista stare în care ați ajuns ?

Angelica simți cum roşeşte şi cum febra începe să-i chinuiască din nou tâmplele.

- Maestre Savary, dumneata chiar îți închipui că Majestatea sa ar ridica o armată şi ar veni încoace după mine, să mă scoată de aici? Pfff!

- De ce râdeți, doamnă ? Eu cred că s-ar putea foarte bine ca intervenția regelui Franței, rostită eventual pe un ton mai hotărât, să

nu-l lase deloc nepăsător pe Moulay Ismael. Să nu uităm că are o mare admirație pentru regele nostru, pe care se străduieşte să-l imite în toate, mai ales în ambițiile de constructor.

- Eu altceva am vrut să spun... Anume că nu prea cred ca Majestatea sa să fie dispusă să intervină, într-un fel sau altul, ca să mă scoată de aici.

- Cine ştie ?...

Prin glasul bătrânului vorbea însăşi înțelepciunea, însă Angelica mai curând s-ar fi lăsat de o mie de ori ucisă în chinuri decât să îndure o asemenea umilință. Toate începeau să i se învălmăşească în minte. Vocea lui Savary răsuna acum de undeva, de departe, de departe... Abia se mai auzea...

Adormise. Savary se ridică şi ieşi în vârfurile picioarelor.

Cerul de deasupra cetății Meknès începea să se lumineze de ziuă.

13

Femeile din harem, mai cu seamă cele tinere şi sprințare, erau în culmea bucuriei, alergând de colo-colo şi ciripind fericite vestea cea mare: mergeau la spectacol !

- Uşurel, uşurel ! Puțină linişte ! interveni solemn Osman Ferradji. Fiți fete cuminți, că mă supăr pe voi !

Bătu din palme şi eunucii de sub comanda lui le rânduiră pe toate pe două şiruri printre care Marele Hadâmb trecu încet, privind la fiecare cu ochii lui scormonitori şi verificând dacă vălurile erau aşezate cum se cuvine, dacă gătelile erau cele potrivite pentru o asemenea împrejurare şi dacă mai rămânea ceva de îndreptat pe ici pe colo. Rămase mulțumit.

Toate femeile acestea împodobite şi strânse la un loc dădeau impresia unei grămezi delicate de muselină, în care se distingeau trupurile zvelte şi pline de prospețime, înfăşurate în valuri de țesături ce sclipeau ici şi colo în razele vii ale bijuteriilor. Papucii roşii de mătase sau de catifea erau împodobiți cu arabescuri delicate, în cea mai pură tradiție musulmană. Într-un cuvânt, toate erau aşa cum se cuvenea să fie. La drept vorbind, aici nu se aflau decât o sută dintre cele mai prețioase din femeile lui Moulay Ismael, cele dintre care îi plăcea să vină să-şi aleagă seara iubitele, lăsând să cadă în dreptul celei alese batista, fiindcă i se spusese că aşa proceda şi padişahul de la Istanbul, față de care cu nici un chip n-ar fi acceptat să rămână mai prejos.

Osman Ferradji trebuia să fie în permanență foarte atent şi să țină bine socoteala alegerilor sultanului. Când o femeie era prea mult timp neglijată de acesta, Marele Hadâmb o retrăgea fără tămbălău din cercul acesta privilegiat şi o muta la alte etaje şi la alte treburi. Asta însemna că nefericita nu se mai număra printre prezentate şi nu exista umilință mai adâncă decât aşa ceva. Din clipa aceea pierdea orice nădejde că avea să mai împartă vreo dată cu stăpânul plăcerile pentru care fusese adusă aici. Era uitarea, începutul bătrâneții, exilul crud trăit la câțiva paşi de fericitele care rămăseseră în raiul celor prezentate. Marele Hadâmb, stăpân absolut şi în materie de mutări de la un etaj la altul, ştia să țină în permanență această amenințare deasupra capului nesupuselor.

Exilul în alt ungher al imensului palat însemna şi privarea de marile plăceri rezervate celor alese. Se termina cu plimbările, cu spectacolele, cu călătoriile şi cu desfătările de tot felul pe care Marele Hadâmb ştia să le pună cu largheţe la îndemâna celei mai importante părţi a populaţie micului său imperiu care era haremul. Încet-încet, pe nesimţite, exilatele se trezeau duse la muncile de la bucătării, la războaiele de ţesut sau, şi mai îngrozitor, erau date ca slujnice pe lângă alte femei mai norocoase...

Astfel că şi acum exilatele, la auzul împuşcăturilor şi al freamătului mulţimii în aşteptarea serbării, izbucniseră în urlete jalnice şi în implorări pe care nimeni nu le lua în seamă.

Osman Ferradji merse el însuşi la ele ca să le pună în vedere că trebuiau să fie cuminţi. Sultanului i se acrise să audă tot timpul bocete şi ţipete în palatul lui. Sau poate voiau să împărtăşească şi ele soarta femeilor lui Abd-el-Malek ? Doar nu trecuse prea mult timp de atunci şi s-ar fi cuvenit să nu uite chiar aşa repede pilda aceasta. Nevrednicul nepot al sultanului murise la opt zile după ce i se tăiaseră o mână şi un picior din cauza cangrenei care i se întinsese cu repeziciune. Atunci femeile lui izbucniseră în asemenea urlete şi răcnete încât sultanul, scos din fire de balamucul acesta care zguduia întreg palatul, poruncise să li se spună nebunelor că dacă mai îndrăzneşte vreuna să facă gălăgie, va fi omorâtă în chinuri. Se mai potoliseră ele, dar numai cât timp se ştia că sultanul se afla în palat, altminteri izbucneau iarăşi în ţipete disperate. Astfel încât până la urmă Moulay Ismael, scârbit de atâta necuviinţă, poruncise ca patru dintre ele, care or fi, să fie sugrumate sub ochii celorlalte, ceea ce parcă le mai băgase minţile în cap.

La amintirea acestor întâmplări binecunoscute de toată lumea, exilatele tăcură chitic şi se resemnară să găsească măcar o gaură în vreun zid sau să se cocoaţe pe vreo terasă ca să poată vedea cât de cât spectacolul care se anunţa nemaipomenit.

La întoarcere, Marele Hadâmb trecu şi prin apartamentul unde se afla Angelica. O găsi aproape gata, în mâinile slujnicelor care îi potriveau ultimele văluri. Ar fi fost ultima care să plângă de necaz că nu merge şi ea la spectacolul atât de râvnit de întreg haremul, numai că mai-marele acestei mici lumi voia ca viitoarea favorită să-şi vadă cât mai des stăpânul şi să se obişnuiască cu el şi cu purtările lui, fără ca acesta s-o bage de seamă.

Angelica trebuia aşadar să se afle mereu în mulţimea de femei care îl însoţeau pe atotputernicul stăpân în plimbările lui sau când apărea în public pentru cutare sau cutare desfătare aleasă. Trei namile de eunuci stăteau în permanenţă în preajma ei, mascând-o imediat cu trupurile lor mătăhăloase dacă stăpânul arunca vreo privire mai atentă spre grupul multicolor şi gata s-o ducă imediat de acolo, pe furiş, dacă era nevoie. Osman Ferradji se gândea, şi pe bună dreptate, că pentru a învinge reticenţele acestei femei minunate şi a o iniţia în răspunderile ei din viitor, era neapărată nevoie s-o lase să se familiarizeze cu caracterul şi cu deprinderile lui Moulay Ismael, iar asemenea prilejuri erau cum nu se poate mai potrivite pentru aşa ceva. Cu siguranţă că violenţele stăpânului încă o mai puteau cutremura, dar avea să se obişnuiască puţin câte puţin şi cu ele. Fiindcă trebuia să înţeleagă pe deplin că singura ei

ieşire era să se supună acestui stăpân şi să-l înrobească la rândul ei, îndeplinindu-şi rolul măreț pe care însuşi Allah, în nesfârşita lui înțelepciune, i-l destinase.

Angelica trebui dar să se amestece în mulțimea multicoloră a femeilor care începură să coboare spre grădini. Englezoaica delicată, cu tenul ca petalele trandafirii din grădinile sultanului, apăru fără văl, ținând de mână doi copiii într-adevăr superbi, două fetițe mulatre cu părul auriu şi cu tenul de ambră, gemenele pe care i le dăruise sultanului şi a căror naştere o îndepărtase de rangul de sultană a sultanelor, pe care-l deținea Leila Aişa, mama unui fecior, moştenitor al tronului.

Tocmai ca să atragă atenția asupra greutății rangului ei, Leila Aişa apăru abia ultima, tot fără văl şi sosind agale din apartamentul ei, de unde coborâse pe o altă scară decât cea comună. Avea garda ei personală de eunuci şi poruncise ca o roabă frumoasă şi voinică să poarte în fața ei sabia puterii. Statura imensă a sultanei sultanelor era înveşmântată în văluri din cele mai împestrițate culori, printre care domina roşul aprins, culoarea ei preferată. Şi ea şi Daisy-Valina doreau să demonstreze, prin chipurile lor fără văluri, că nu se simțeau datoare cu o ascultare prea grăbită fața de Osman Ferradji. De altminteri, era lucru ştiut că Leila Aişa se străduia de mult timp să-l scoată pe acesta din grațiile sultanului şi să-l înlocuiască în importanta lui dregătorie cu şeful gărzii ei, Raminan, un eunuc gras şi somnolent, viclean din cale-afară şi devotat ei trup şi suflet, cu fața de antracit punctată la tâmple de picăturile albastre ale tatuajului tribului său. Fiindcă Raminan era coborât dintr-un trib străvechi, în timp ce Osman Ferradji nu era decât un venetic sudanez, un pripas nenorocit, dintr-un neam de care nu auzise nimeni. Încă un război, de data asta secret şi purtat în tăcerea de catifele şi puf a seraiului, dar tot o rivalitate străveche dintre neînduplecatele triburi africane.

În afara Leilei Aişa, venea feciorul care îi asigura poziția de sultană bachi, micul Zidan, prințul moştenitor. Dubla lui ascendență negroidă i-o dădea un obraz rotund şi tuciuriu, ascuns sub imensul turban de muselină crem. Veşmintele, numai mătăsuri persane, erau un amestec alandala de culori, dominat de cafeniul alunei şi de galbenul de fistic amestecat cu roşul aprins, culoarea pe care o îndrăgea şi el cel mai mult, asemeni mamei sale. Angelica îl mai zărise în treacăt de câteva ori şi o încântase aspectul lui de păpuşă mişcătoare, drept care în sine ei îl numise Prințul Bmbonel, numai că foarte curând după aceea aflase despre băiețelul acesta de numai şase ani lucruri care o descumpăniseră şi o umpluseră de oroare. Acum, Prințul Bombonel era adâncit în admirarea săbiei adevărate, de oțel de Damasc, pe care tatăl lui i-o dăruise abia de o oră. Era micuță, pe măsura lui, dar era o sabie adevărată, ascuțită ca un brici. Gata cu sabia de lemn, care nu era bună de nimic, acum avea în sfârşit cu ce le tăia capetele lui Mathieu şi lui Jean Badinguiet, cei doi copii, robi francezi care îi fuseseră dați ca tovarăşi de joacă. Micul Prinț fierbea de nerăbdare să se termine odată cu spectacolul şi cu toată vânzoleala, ca să poată încerca. Voise el, cei drept, să le taie capetele şi cu sabia de lemn, dar nu reuşise decât să le umple grumazii de vânătăi. Acum era altceva. Şi, gândindu-se cum avea să le zboare şi el capetele de pe umeri, simțea că-i lasă gura apă. Va fi şi el, în sfârşit, ca tatăl său,

marele Moulay Ismael, sabia islamului !

Cele două favorite nu catadicsiseră să-şi pună vălurile decât în pragul ultimei porţi dinspre întinsele grădini ale palatului. Asta deoarece aici exista primejdia să se întâlnească cu robii, care lucrau pe şantierul deschis de curând. Moulay Ismael poruncise să se înalţe aici o moschee, băi, un amfiteatru şi să se sape terenul pe o suprafaţă întinsă, unde voia un eleşteu cu insuliţe şi cu lebede, ceea ce auzise că regele Franţei nu avea. Numai că azi nu se zărea aici nici ţipenie. Uneltele, scările şi găleţile pentru mortar zăceau aruncate la întâmplare în toate părţile, printre zidurile ridicate pe jumătate sub frunzişul bogat şi umbros al măslinilor. Toţi robii fuseseră duşi să vadă un spectacol pilduitor mai ales pentru ei.

De cum ieşiră pe sub ultima boltă a imensului palat fură întâmpinaţi de o rumoare încă depărtate dar puternică şi stăruitoare. Ieşeau rar din palat şi drumul până afară li se părea lung. Li se părea că nu mai ajung să termine înşiruirea lungă de săli şi de curţi interioare a acestui adevărat oraş, pe care Moulay Ismael poruncise arhitecţilor săi să-l ridice pentru impunătoarea lui curte şi pentru uriaşa lui familie. În afară de soţiile legiuite, sultanul avea sumedenie de roabe care-i dăruiau mereu copii, iar la aceştia întunecatul stăpân ţinea ca la ochii din cap, ştiindu-i pe toţi pe nume, fără greş, deşi erau câteva zeci şi se înmulţeau întruna. Aşa că dimensiunile incredibile ale acestui palat nu mai păreau chiar nejustificate. Nu era gata decât pavilionul principal, care cuprindea la rândul lui alte patruzeci şi cinci de pavilioane, fiecare cu fântâna lui arteziană în mijlocul havuzului din curte, şi mai erau pe terminate grajdurile imense, de un lux orbitor, plănuite pentru douăsprezece mii de cai. Urma o înşiruire interminabilă de curţi interioare, de magazii de grădini, unele străjuite strâns de ziduri puternice altele dând în mahalalele liniştite ale oraşului. Tocmai dinspre grădinile acestea din urmă se auzea vuietul din ce în ce mai puternic al mulţimii, împletit cu freamătul ce venea dinspre tabăra sclavilor, unde fiecare avea bordeiul lui de pământ, acoperit cu stuf, şi unde fiecare neam îşi avea sectorul său, aflat sub conducerea unui şef asistat de un consiliu, în competenţa cărora nu intrau decât mărunţişuri fără nici un efect asupra vieţii cumplite a acestor oameni.

Grupul de femei, încadrate strâns de hadâmbi, fu întâmpinat şi escortat de aici înainte de un corp de cavaleri. Peste câteva zeci de paşi se ciocniră însă de alaiul sultanului, care sosea şi el, dintr-o altă direcţie. Moulay Ismael mergea pe jos, sub un baldachin uşor purtat cu grijă de doi negrişori. Îl urmau principalii săi consilieri, în fruntea cărora mergeau cei mai de vază dintre toţi: evreul Samuel Vaidoran, renegatul spaniol Juan de Alfero, numit acum după ce trecuse la dreapta credinţă, Sidi Mouhady şi încă un renegat francezul Romain de Montfleur, care acum se chema pe numele său de dreptcredincios, Rodani, şi care era mai-marele arsenalului.

La vederea lui Osman Ferradji, sultanul fu de-a dreptul încântat, îmbrăţişându-l şi sărutându-l plin de dragoste şi luându-l la dreapta sa, ceea ce întunecă şi mai mult privirile sultanei Leila Aişa, aflată în imediata apropiere.

Mulţimea arabilor se agita întărâtată în arşiţa înăbuşitoare, într-

un tumult ce se amestecа nelămurit cu sunetele ascuțite ale fluierelor şi cu clinchetul cristalin şi sacadat al tamburinelor, ce se străduiau să se facă şi ele auzite.

Ajunşi în vârful esplanadei, nou veniții putură vedea în întregime tabloul mulțimii adunate aici. Oceanul de burnuzuri albe şi o masă cenuşie, o fluturare nesfârşită de zdrențe pe trupurile slabe, cu fețe scofâlcite şi cu ochii duşi în fundul orbitelor. Erau robii creştini, cu părul şi cu bărbile încâlcite şi cu mâinile chinuite de truda grea la ridicarea palatelor sultanului. Păreau nişte osândiți la chinurile iadului, păziți cum erau de armata de vătafi negri înarmați cu bâte şi cu sulițe lungi.

Şi toată mulțimea aceasta de trupuri slabe şi chinuite îşi întindea brațele spre Moulay Ismael, urlând în toate limbile acelaşi lucru:

- Normandul ! Normandul ! Iertare pentru Colin Normandul !

Moulay Ismael nu s-ar fi aşteptat să fie întâmpinat astfel. Se opri o clipă în loc, cu buzele strânse într-un mod care putea însemna la el zâmbet. Fără îndoială că urletele disperate ale câinilor de creştini îl umpleau de plăcere cel puțin tot atât de mult cât uralele şi aclamațiile supuşilor săi mauri, mai ales că erau în orice caz mai sincere. Apoi înțelese ce voiau şi expresia feței i se înăspri. Nu mai înainta, menținându-se la o anumită distanță de mulțimea sclavilor, din ce în ce mai înfierbântată. Apoi se îndreptă spre estrada înălțată special pentru ocazia asta şi se aşeză, urmat de suita lui. Femeile fură şi ele instalate pe locuri cu o vedere bune şi Angelica putu vedea atunci ce obstacol anume îl menținuse tot timpul pe rege la distanță de masa sclavilor.

În mijlocul imensei piețe se afla o groapă dreptunghiulară, largă cât o curte interioară a palatului şi adâncă de aproape douăzeci de picioare. Pe fundul gropii se afla un strat de nisip alb, iar pietrele aşezate din loc în loc şi câteva plante specifice deşertului îi dădeau aspectul unei grădini mici şi bizare, durate acolo după un capriciu greu de înțeles. În jur persista u miros dulceag şi acru în acelaşi timp, pe care Angelica îl recunoscu uşor şi îşi dădu seama atunci că asta era groapa cu lei. Abia atunci înțelese ce era cu resturile de ciolane mai într-un colț, iar uşile pătrate de scândură dintr-unul din pereți nu erau decât obloanele care astupau intrarea fiarelor.

Moulay Ismael ridică tăcut mâna şi una din uşile acelea se deschise fără să se poată vedea cum era manevrată,

Mulțimea robilor se tălăzui înainte cu atâta putere, dornică să vadă, încât cei din primele rânduri începură să se zbată din răsputeri, împotrivindu-se celor din spate, care-i împingeau. Câțiva fură pe punctul de cădea în groapă şi se agățau acum disperați de ce găseau, lăsându-se în genunchi sau pe burtă şi ținându-se de marginea gropii, în timp ce cei din spatele lor se vedeau acum ei înşişi în primejdia de a fi aruncați de cei din spate.

Apoi mulțimea privitorilor se linişti şi în groapă apăru un om. Ieşise prin gura astupată de oblon, care căzuse imediat la loc în urma lui. Robul din groapă, clipi din ochi, dezobişnuit de lumina puternică a soarelui. Fusese întemnițat într-un loc întunecos. Din cât se putea zări de pe estradă, omul părea de o statură impresionantă şi foarte bine legat. Nu purta decât cămaşă şi izmene, îmbrăcămintea celor aflați în robie,

dar din zdrenţele acestea ferfeniţite de tot ieşeau nişte braţe şi nişte picioare pline de muşchi, iar cămaşa ruptă lăsa să se vadă un piept lat şi puternic, ca o platoşă vie, acoperite cu păr des, în care lucea ceva metalic, probabil o cruciuliţă sau o medalie sfinţită. Barba şi pletele încâlcite erau de un cafeniu roşcat, abia lăsând să se vadă faţa arsă de soare, luminată de doi ochi strălucitori, albaştri şi plini de vioiciune. La o privire mai atentă, Angelica băgă de seamă că tâmplele îi erau încărunţite şi că firele murdare din barbă erau de fapt tot cenuşii, Bărbatul acesta părea a avea cam la patruzeci de ani şi era în robie aici de doisprezece !

Se auzi un murmur surd, care se transformă în curând în strigăte:

- Colin ! Colin Paturel ! Colin Normandul !

De pe marginea gropii, un vlăjgan cu părul roşcat se apleacă înainte şi răcni în franţuzeşte:

- Ţin-te bine, Colin prietene ! Nu te lăsa ! Ucide, prăpădeşte tot, dar nu muri, Colin ! Nu muri !

Robul de pe fundul gropii ridică amândouă mâinile într-un gest liniştitor. Fără să vrea, Angelica privi palmele acelea mari şi parcă murdare amândouă, apoi îşi dădu seama că bărbatul acesta fusese răstignit pe poarta cetăţii, cu amândouă palmele ţintuite în piroane. Se cutremură. Acum omul acesta urma să moară...

Colin Paturel înaintă cu pas liniştit şi uşor legănat, venind până în mijlocul gropii unde se opri, cu privirile ridicate spre Moulay Ismael. Fără să facă nici o plecăciune, strigă răguşit dar cu putere şi răspicat:

- Dimineţile să-ţi fie fericite, stăpâne ! Cum o mai duci ?

Dinspre partea unde se aflau robii răsună imediat câteva râsete răzleţe, stinse imediat de sâsâituri şi probabil şi de ghionţi. Nimeni n-avea chef să piardă vreun crâmpei din discuţia asta.

- Mai bine ca tine, câine, răspunse sultanul. Ai înţeles în sfârşit că a sosit vremea să plăteşti obrăzniciile cu care mă potopeşti de atâţia ani de zile nu ? Nu mai departe decât ieri ai îndrăznit să mă baţi la cap cu cea mai sfruntată cerere, adică să las să calce pe pământul sfânt al ţării mele scârnăviile voastre de popi, câinii de imami creştini, ca să le vând eu lor proprii mei robi !... Să spurce pământul dreptcredincios al Marocului ! Dar eu nu vreau să-mi vând robii ! zbieră dintr-o dată Moulay Ismael ţâşnind în picioare. Robii mei sunt ai mei şi gata ! Aici nu suntem nici în Alger, nici în Tunis, şi n-am să mă iau eu după acei feciori de căţea puturoasă care uită ce-i datorează lui Allah şi nu se gândesc, porcii, decât la pungile lor!... Ţi-ai bătut prea mult joc de răbdarea mea ! Te-ai folosit de ea şi ai crezut că are să-ţi meargă să mă duci de nas ? Ia spune, fecior de căţea, îţi închipuiai tu ieri, când te răsfăţam cu făgăduieli şi hatâruri, că azi ai să nimereşti în groapa cu lei? Ha! Ha! Ha! Ha! Zi, câine, vorbeşte ! Credeai una ca asta ? Te aşteptai ?

- Nu, stăpâne, răspunse normandul pe un ton plin de supunere şi de umilinţă.

- Ha! Ha! Ha! Ha! Nu mai puteai de bucurie şi te lăudai în dreapta şi-n stânga că mă învârteşti pe degete după cu ţi se năzare ţie ! Ha! Ha! Ha! Colin Paturel, s-a zis cu tine. Azi ai să mori !

- Da, stăpâne.

Moulay Ismael se aşeză brusc la loc cu un aer posomorât. Dinspre

gloata de sclavi răsună din nou urlete de implorare amestecate cu blesteme şi cu înjurături. Maurii îşi îndreptară muschetele spre mulţimea învălmăşită a trupurilor descărnate, gata să tragă. Sultanul privi şi el într-acolo, dar nu făcu nici un semn.

- Nu mă bucur că trebuie să te condamn la moarte, Colin Paturel, rosti el clocotind de furie. De mai multe ori am fost gata s-o fac şi m-am bucurat când te-am văzut că ai scăpat sănătos din încercările la care te-am supus. Numai că de data asta fii încredinţat că nu mai ai nici o scăpare. N-am să plec de aici decât după ce leii au să termine de ros ultimul oscior din hoitul tău. Măcar că nu-mi va face nici o plăcere să te văd murind. Fiindcă mă gândesc că mori ca un ticălos, în întunericul credinţei tale spurcate. Încă aş mai putea să-ţi cruţ viaţa.

Fă-te musulman !

- Asta e cu neputinţă, stăpâne.

- Cum e cu neputinţă, câine ? Orice om care ştie arăbeşte are putinţa să rostească cuvintele astea: <<Nu se află alt dumnezeu decât Allah şi Mahomed este profetul său !>> Cum să fie cu neputinţă ? Ia încearcă!

- Dacă aş rosti cuvintele aste, stăpâne, ar însemna că am devenit maur şi atunci tu, tot n-ai avea nici un câştig. Fiindcă de ce zici că nu vrei să mă vezi mort şi ţi-ar plăcea să-mi cruţi viaţa? Numai fiindcă eu sunt căpetenia robilor tăi şi datorită mie ei muncesc mai mult şi sunt mai supuşi decât ar fi sub mâna unui alt rob creştin. Tu ai nevoie de mine aici, între ei. Dacă mă fac maur, devin renegat şi nu mai am ce căuta printre creştini. Îmi pun turban, merg frumos la moschee şi mă rog lui Allah şi nu mai am cu să-ţi fiu de vreun folos. Dacă mă fac musulman, mă pierzi din însăşi mila ta. Dacă rămân creştin, mor mâncat de lei.

- Câine ! răcni turbat sultanul, atât de tare încât aerul vibră până departe. Mi-ai împuiat destul auzul cu limba ta blestemată ! Mori atunci!

O tăcere grea se lăsă peste mulţimea îngrămădită în jurul gropii, fiindcă, încă în timp ce Colin Normandul mai vorbea, un alt oblon începuse să se mişte iar acum se deschisese de-a binelea. Un uriaş leu din Nubia, ieşii cu mişcări leneşe din ascunzătoarea lui subpământeană, clătinându-şi încet coama bogată şi neagră şi venind agale spre mijlocul gropii, cu pas rar şi totuşi plin de forţă. În urma lui apăru o leoaică. Cu linia trupului mai fină şi mai suplă, dar incomparabil mai periculoasă prin setea ei de a ucide, şi apoi încă un leu, de data asta unul din Atlas, cu blana de culoarea nisipului încins şi cu coama aproape roşcată. Fiarele făcură câţiva paşi repezi, parcă vrând să-şi mai dezmorţească mădularele după o şedere prea îndelungată, şi se treziră în faţa normadului, care nu se clintea din loc. Leul nubian începu să sfichiuie mânios aerul cu coada, dar nu era greu de văzut că nu avea deloc poftă de ceartă şi că îl indispunea mai curând mulţimea de capete îngrămădite deasupra lui, pe marginea gropii, şi prind cu lăcomie în jos. Scoase deodată un răget năprasnic, care înmuie până şi picioarele celor mai curajoşi, şi privi insistent şi nervos la cei care îl aţinteau cu ochii lor scormonitori, apoi mai scoase câteva răgete, încordându-şi trupul lung şi puternic.

---

* Nubia - regiune în Africa, aflată în partea de sud a Egiptului şi a Sudanului. (n. trad.)

Angelica îşi ascunse ochii cu vălul de pe faţă. Aştepta să audă din clipă în clipă ţipătul de cruzime al mulţimii încântate de spectacol. În loc de asta însă auzi un murmur de nedumerire şi privi din nou. Leul, parcă scârbit de curiozitatea atât de necuviincioasă a celor de deasupra lui, se dusese să se aşeze la umbra unuia din bolovanii din groapă. Leoaica rămăsese liniştită mai la o parte în vreme ce celălalt leu se duse şi el lângă un alt bolovan, trecând în drum pe lângă robul care nu se mişca din loc. În trecere, aproape că îi atinse picioarele, numai lipsea mult să se frece drăgăstos de el, ca un cotoi uriaş.

Musulmanii de pe margine, indignaţi de păcăleala pe care se pregăteau să le-o tragă leii, înşelându-le aşteptările, începură să urle furioşi, aruncând cu pietre şi cu bulgări de pământ în fiarele din groapă. Ca să le întărâte. Acestea se ridicară furioase, răgind aprig, apoi merseră toate trei spre obloanele din perete, unde era limpede că aşteptau să li se deschidă, ca să-şi poată urma siesta într-un loc mai liniştit, departe de fiinţele acestea supărătoare.

Lui Moulay Ismael aproape că-i ieşiseră ochii din orbite de furie şi de uimire, amestecate cu o teamă superstiţioasă.

- Are baraka* ! reuşi el să rostească cu voce sugrumată. Are baraka !

Se ridică şi, cuprins de furie stăpânită, se apropie de marginea gropii răcnind:

- Colin Paturel ! Lei nu vor să-ţi facă nici un rău ! Care e taina ta? Spune-mi-o şi îţi dăruiesc viaţa !

- Dăruieşte-mi mai întâi viaţa, stăpâne, şi pe urmă îţi spun şi eu taina mea.

- Fie ! strigă sultanul. Îţi dăruiesc viaţa. Vorbeşte !

Şi făcu un semn spre slujitorii care pândeau după alte uşi scunde cu gratii, iar aceştia deschiseră obloanele. Căscând leneş, lei intrară în întunericul dinăuntru şi obloanele se închiseră în urma lor. Atunci un urlet uriaş izbucni din miile de piepturi ale robilor aduşi tocmai spre a fi de faţă la supliciul regelui lor. Aclamaţiile furtunoase erau adresate lui Colin Paturel, dar sultanul le putea interpreta şi ca pe o mulţumire pentru clemenţa lui. Creştinii se îmbrăţişau, cu lacrimi de bucurie în ochi. Căpetenia lor era salvată! Omul acesta, regele robilor, avea zece vieţi!

- Vorbeşte, câine nemernic ! răcni nerăbdător Moulay Ismael. Ce mai aştepţi ?

- Mai dă încă o dovadă a înaltei tale mărinimii, stăpâne ! Îngăduie ca părinţii Ordinului Sfintei Treimi să vină la Meknes ca să mijlocească răscumpărări de robi de-ai tăi.

Moulay Ismael scoase un urlet de furie care făcu pe toată lumea să îngheţe mai rău decât răgetele de adineauri ale leilor, dar robul din mijlocul gropii rămase neclintit.

- Feciorul ăsta a şapte căţele puturoase nu vrea să mai iasă viu din groapă! Daţi-mi muscheta, să-l găuresc eu cu mâna mea !

- Atunci duc taina cu mine !

---

* Baraka - cuvânt arab însemnând <<binecuvântare>> şi pătruns în limba franceză cu sensul de <<noroc>>, <<baftă>>. (n. trad.)

Sultanul îl privi o clipă concentrat, tremurând de furi. Apoi zise răguşit:

- Fie ! meargă şi de data asta ! Să vină blestemaţii tăi de popi ! Să văd ce daruri au să-mi aducă scârnăviile astea făţarnice şi dacă merită să le dau ceva în schimb. Ieşi de acolo, Colin Paturel.

Cu o uşurinţă de neînchipuit pentru un om ferecat în lanţuri groase, normandul porni să se caţere pe pietrele montate aproape ca un fel de scară într-o parte a gropii şi în câteva clipe capul lui roşcovan şi zburlit apăru printre burnuzurile arabilor, care îl întâmpinară cu priviri grele de ură. Nici unul însă nu îndrăzni să-l atingă sau măcar să-l ocărască în vreun fel deşi nu era greu de ghicit că oricare din ei l-ar fi jupuit de viu cu cea mai mare plăcere. După ce că era un câine de necredincios, îi lipsise şi de bunătate de petrecere ! Ajuns în faţa tronului lui Moulay Ismael, robul creştin căzu cu fruntea de scândurile acoperite cu covoare. Buzele subţiri ale tiranului se strâmbară într-un soi de zâmbet nedefinit şi papucul i se aşeză cu trufie pe ceafa acoperită de coama roşcată din faţa lui.

- Ridică-te, câine blestemat !

Normandul se ridică drept. Angelica nu se putu împiedica să observe atentă cum cei doi se înfruntau din priviri. Se ferea însă să-şi facă în vreun fel simţită prezenţa, fiindcă se afla atât de aproape încât abia îndrăznea să respire. Era primejdios.

Unul avea toate puterile pe care le poate avea pe pământ o fiinţă omenească. Celălalt era ferecat în lanţuri. Erau însă amândoi legaţi prin acelaşi fir nevăzut, fiindcă nu se supuneau decât unui singur duşman: Azrael, îngerul morţii.

Numai că în faţa unor oameni de cremene ca aceştia, până şi Azrael se vedea silit uneori să de înapoi, înspăimântat de atâta tărie. Pornea atunci să secere alte vieţii, să rupă alte flori, mai firave, mai veştede, mai stinse... Într-o zi avea să se întoarcă şi să ridice şi viaţa lui Moulay Ismael, cu toată cămaşa fină din zale de oţel de Damasc care-i apăra pieptul de sub burnuz. Avea s-o ridice fără îndoială şi pe a lui Colin Paturel, smulgând-o din trupul plini de muşchi tari sa oţelul şi învingându-i isteţimea. Dar lupta aceasta pe care Azrael avea s-o poarte cu toată încrâncenarea avea să fie cândva, târziu, peste mulţi ani...Acum trebuia să se mulţumească să se uite jinduind al ei, la unul şi la celălalt.

- Vreau să te aud, mârâi înfundat Moulay Ismael. De ce vrăjitorii te slujeşti tu ca să îmblânzeşti leii ?

- Nu e la mijloc nici o vrăjitorie, stăpâne. Dar, dacă ai hotărât să mă dai morţii în chinul acesta, de ce nu te-ai gândit că ani de zile am slujit la cuştile fiarelor şi că şi acum am plăcerea să le mai dau îngrijitorilor câte o mână de ajutor ? Aşa că leii mă cunosc. Am intrat de nenumărate ori în cuştile lor şi nu mi-au făcut nimic. Ieri m-am oferit să fac eu treaba robului care le dă să mănânce şi i-am îndopat până n-au mai putut. Aşa că cele trei fiare pe care le-ai ales ca să mă sfâşie au intrat în groapă pline de mâncare până-n gât. Să spun că nu le era foame ar fi prea puţin. Fiindcă îmi vine a crede că numai vederea unei bucăţele de carne le-ar întoarce acum burţile pe dos, sărmanele. Mai ales că le-am amestecat printre bucăţele de carne şi o iarbă care dă somn.

Moulay Ismael se făcuse negru ca smoala de turbare.

- Câine neruşinat ! zbieră el făcând să tremure tot ce era în jur. Mai ai curajul să spui sus şi tare, în văzul lumii, că ţi-ai bătut joc de mine? Gata, şi-a sunt ceasu! Uită-te, dacă poţi, să vezi şi tu cum îţi zboară căpăţâna spurcată de pe umeri.

Şi se ridică în picioare, trăgând cu un rârşcâit scurt sabia din teacă. Regele robilor protestă vehement:

- Stăpâne, bagă de seamă! Eu ţi-am dezvăluit taina mea. Mi-am ţinut făgăduiala! Tu ai faima unui suveran care şi-o ţine şi el pe-a lui. Îmi datorezi cruţarea vieţii şi mai eşti dator şi să-i primeşti pe părinţii Redemptorieni să vină încoace pentru răscumpărări. Aşa ai făgăduit şi aşa trebuie să faci !

- Nu-mi mai împuia iar urechile cu vorbele tale scârboase, fecior de căţea ce eşti ! mugi sultanul, vârându-şi la loc sabia în teacă, după ce o învârtise ameninţător pe deasupra capului robului.

Şi, încercând să se stăpânească, mormăi:

- Pentru azi, eşti iertat. Da, pentru azi!

Apăru câţiva hadâmbi, cu un vas mare de aramă plin cu gustări copioase, masa sultanului. Acesta poruncise din timp să i se servească în timpul supliciului ceva consistent, aşteptându-se ca lăcomia cu care fiarele aveau să-l devoreze pe feciorul de căţea să-i stârnească şi lui pofta de mâncare.

Hadâmbi fură gata să se prăbuşească de uimire la vederea hranei leilor, care şedea teafără şi nevătămată în faţa sultanului, ba mai şi vorbea!

Sultanul se aşeză turceşte pe saltea şi, cătrănit rău, făcu semn suitei să se apropie de vasul de aramă şi să înceapă să mănânce. El unul se vedea limpede că nu avea deloc chef de aşa ceva.

Se întorse spre normand şi întrebă posomorât:

- Şi de unde ai ştiut tu ieri că azi am să te dau la lei ? Fiindcă eu n-am suflat o vorbă nimănui despre intenţia asta. Ba chiar m-am purtat cu tine aşa fel încât toată lumea a început să vorbească pe şoptite că te preţuiesc din cale afară demult. Şi atunci ?

Ochii albaştri ai robului se îngustară.

- Te cunosc, stăpâne, te cunosc!

- Vrei să spui că şiretenia mea a fost cusută cu aţă albă şi că nu sunt în stare să păcălesc pe cineva ?

- Nu, stăpâne. Eşti şiret ca o vulpe, nimic de zis, numai că eu sunt normand* !

Dinţii albi ai sultanului sclipiră brusc pe faţa lui întunecoasă. Râdea. Iar asta stârni un val de râsete şi printre sclavi, dintre care unii erau la curent cu stratagema căpeteniei lor.

- Îmi plac normanzii, zise Moulay Ismael, devenit dintr-o dată îngăduitor. Am să le poruncesc corsarilor din Sale să înceapă să prade pe lângă Honfleuri şi pe la Hâvre şi să mi-aducă normanzi cu grămada. Un singur lucru nu-mi place mie la tine, Colin Paturel. Eşti prea înalt. Eşti aproape cu un cap mai înalt ca mine şi e cam prea de tot ! O obrăznicie ca asta ştii bine că eu nu pot îngădui !

---

* Normanzii sunt reputaţi printre francezi ca fiind cei mai şireţi, dovadă nenumăratele snoave populare şi anecdote în care viclenia normandă iese mereu câştigătoare. (n. trad.)

- Asta e boală cu leac, stăpâne. Ba chiar cu mai multe leacuri. Unul ar fi să mă scurtezi, asta ar fi cel mai uşor. Ar mai fi unul, anume să mă aşezi lângă tine. Atunci nu s-ar mai vedea că sunt mai înalt, mai ales că porţi şi turbanul acela cât toate zilele. Tot tu ai fi mai înalt, după cu se şi cuvine.

- Bine, răspunse sultanul după câteva clipe de gândire. Bine. Stai jos.

Robul normand îşi îndoi picioarele lui lungi şi puternice şi se aşeză lângă temutul sultan, care îi întinse îndată un porumbel fript. Se auzi atunci un murmur înăbuşit. Caizi şi consilierii, până şi cele două sultane, mârâiau.

Moulay Ismael aruncă în privire în jur, făcând pe toată lumea să tacă chitic.

- A zis cineva ceva ? Nu vi s-a dat mâncare destulă ?

Unul dintre viziri, un renegat spaniol, Sidi Ahmed, îşi luă inima-n dinţi şi răspunse posac dar curajos:

- Nu de mâncare ne plângem, stăpâne, ci fiindcă vedem un rob netrebnic şi urât mirositor aşezat lângă strălucirea ta !

Ochii sultanului aruncară fulgere.

- Şi de sunt silit să tratez de la egal la egal pe sclavul ăsta urât mirositor ? Din cauza voastră, care vă arătaţi acum colţii, că nu vă place asta ! Din cauza voastră, care nu sunteţi în stare să vorbiţi cu ei, fiindcă sunteţi prea năzuroşi şi vă pute să staţi aproape de robi ! Dacă un rob vrea să-mi spună ceva, voi nu-l ascultaţi, nici nu călcaţi pe acolo, trebuie să-mi spună mie şi eu sunt obligat să-i tai capul pentru obrăznicia lui. Să pierd mereu robi buni şi muncitori din cauza fuduliei voastre, câinilor! N-ar fi de datoria voastră să mijlociţi între ei şi mine ? Mai ales a ta, Sidi Ahmed, şi a ta, Rodani, care aţi fost creştini mai înainte ! Ia spune, Ahmed, de ce n-ai suflat o vorbă despre venirea popilor creştini pentru răscumpărări ? Nu ţi-a fost milă de foştii tăi fraţi ?

Pe măsură ce vorbea, sultanul se înfierbânta şi ochii i se rostogoleau furioşi în cap. Renegatul spaniol nu se pierdu cu firea. Ştia că poziţia lui la curtea lui Moulay Ismael era greu de clintit. Era mâna dreaptă a acestuia în campania împotriva triburilor nemulţumite, care se puteau ridica din nou în orice clipă. Fusese ofiţer al Majestăţii sale Filip al IV-lea** şi era în drum pe mare spre America de sud, în fruntea trupelor regale, când fusese capturat de mauri. Sultanul avusese prilejul să se convingă de calităţile lui de soldat şi strateg în timpul unei retrageri din Munţii Atlas, când Juan de Alfero, plecat rob, se întorsese în fruntea unei companii de ieniceri. Ţinuse cu orice preţ să aibă în slujba lui pe un asemenea om, aşa că reuşise să-l determine, ajungând până la cazne, să îmbrăţişeze dreapta credinţă a Profetului.

- Zi odată ! strigă cu răutate Moulay Ismael. N-ai auzit ce te-am întrebat? Nu ţi-e milă de foştii tăi fraţi ?

Renegatul aruncă o privire scârbită spre mulţimea robilor creştini şi răspunse rece:

- M-am lepădat de stăpân. Nu văd de ce m-aş ocupa acum de slugi.

** Filip al IV-lea - rege al Spaniei (1621-1665) în timpul domniei căruia hegemonia spaniolă în Europa ia sfârşit. (n. trad.)

14

- Îngădui să mănânc, stăpâne ? întrebă umil Colin Paturel, care aştepta cu porumbelul în mână, fără să fi început să muşte din el.

Pentru el aşteptarea aceasta era un supliciu de neînchipuit, la care sultanul îl supunea cu bună ştiinţă şi cu efecte sigure, căci stomacul bietului normand, hrănit mai mult cu răbdări prăjite timp de atâţia ani, nu mai cunoscuse de multă vreme un asemenea chilipir.

Întrebarea îl copleşi pe Moulay Ismael cu un alt val de furie. Băgase de seamă că cei din jur începuseră să mănânce înaintea lui şi izbucni într-un potop de ocări.

- Mănâncă ! răcni el la robul normand. Bagă-n tine ! Şi voi ăştialalţi mâncăi spurcaţi ce sunteţi, nu vă mai îndopaţi atâta ca nemâncaţii ! Băgaţi crăpelniţă-n voi de parcă aţi fi robi hrăniţi cu pâine şi cu apă chioară, nu ditamai burdihane umflate cu toate bunătăţile! Furaţi de stingeţi, toţi aţi făcut averi, din ce furaţi de la mine, dar dacă e să mâncaţi pe cheltuiala mea, vă repeziţi să înfulecaţi de groaza morţii, de parcă n-aţi avea acasă ce pune-n gură, câinilor !

Vizirii şi consilierii, speriaţi şi ofensaţi, se opriră din mestecat şi rămaseră cu mâncarea-n gură, uitându-se unii la alţii şi ne ştiind ce să facă. Furios, sultanul răcni la eunuci să ia vasul cel mare de aramă, încărcat cu bunătăţi, şi să-l ducă robilor, care rămăseseră dincolo de buza gropii. Unul din viziri, gras peste măsură, înghiţi pe ne mestecate ce avea în gură şi rosti mieros că nu se cuvenea ca nişte câini spurcaţi să se atingă de bunătăţile acelea şi cu atât mai puţin de vasul din care binevoise să mănânce însuşi strălucitul sultan, sabia islamului, urmaşul lui Mahomed. Sultanul îl făcu pe loc butoi de slănină, mincinos făţarnic şi fecior de căţea şi porunci ca vasul să fie dus robilor aşa cum era. Aproape plin de pui fripţi, de porumbei, de ciosvârte de miel şi de capră, alături de delicatul orez gătit cu şofran şi cu cele mai alese mirodenii.

Robii se aruncară asupra regescului dar cu o îndârjire ce dădu pe loc naştere unei încăierări sălbatice, iar gloata lor începu să semene cu o haită de câini care se bat şi se muşcă fără milă în jurul ciolanului.

Angelica privea cutremurată la aceşti bieţi nefericiţi, abrutizaţi de o captivitate nemiloasă şi lipsită de orice rază de speranţă. Cu siguranţă că acolo, în viermuiala aceea de trupuri, se aflau şi nobili, unii poate nume dintre cele mai ilustre ale Europei, feţe bisericeşti şi mulţi oameni de cea mai bună condiţie, dar mizeria îi acoperise pe toţi cu uniforma ei mohorâtă, aceea a zdrenţelor şi a murdăriei. Se vedea bine de aici cât erau de slabi toţi, numai piele şi os, şi îşi aduse aminte dintr-o dată de Savary, ale cărui degete îi păruseră uscate şi tari ca lemnul. Bietul bătrân cu siguranţă că suferea cumplit de foame iar ei nu-i trecuse prin cap să-i ofere măcar un colţ de pâine din belşugul în care se răsfăţa!...

Din locul unde se găsea, putuse auzi în întregime discuţia dintre sultan şi regele robilor şi înţelesese destul de bine ce spuneau, deşi era încă foarte departe de a şti cu adevărat limba aceasta grea şi bolborosită. Înţelesese că personalitatea vulcanică, aflată într-o agitaţie necontenită, a lui Moulay Ismael, o atrăgea şi o umplea în acelaşi timp de repulsie. Să

supui un asemenea om însemna să îmblânzeşti o fiară. O fiară care avea să rămână şi pe mai departe tot fiară, gata oricând să sară asupra prăzii şi stăpânită tot timpul de gustul sângelui, de care nu se mai putea dezbăra.

Simţi cum cineva se rezema uşor de umărul ei şi îşi întorse privirile. Era micuţa circaziană, Matriamti, înfăşurată în văluri de un verde stins. Ochii ei negri nu se dezlipeau de chipul sultanului. Cu o zi înainte, într-un elan copilăros, îi făcuse Angelicăi mărturisiri timide, într-o limbă stângace şi poticnită, fiindcă nici ea nu ştia arăbeşte decât ce apucase să înveţe aici, de când venise, dar gesturile şi mimica înlocuiau cât se poate de bine cuvintele care lipseau din vocabularul ei.

<<Ne e aşa rău, să ştii.... A vrut să mă facă să râd ca să mi se usuce lacrimile... Mi-a dat o brăţară. Mâna lui e blândă pe umărul meu. Pieptul lui e ca un scut de argint... Nu eram femeie şi acum sunt... Şi în fiecare noapte învăţ alte plăceri...

Osman Ferradji îi spusese despre ea:

<<Micuţa circaziană îi place mult lui Moulay Ismael. Îl abate de alte lucruri şi ştie să se joace cu el ca o pisicuţă încântătoare. Deocamdată e bine. Am timp să pregătesc tigroaica....>>

Angelica ridica din umeri. Răspunsul ei era mereu acelaşi: nu. Dar pe zi ce trecea simţea că-i venea tot mai greu să lupte împotriva învăluirilor dibace şi pline de răbdare ale lui Osman Ferradji. Viaţa aceasta nouă şi molatică, leneşă şi amorţitoare de simţuri, cu munţii de prăjituri fine şi cu nesfârşitele creme şi ape pentru frăgezirea pielii, cu şuşotelile ascunse şi cu confidenţele erotice ale femeilor, dornice să triumfe prin atenţiile stăpânului, viaţa aceasta începea să-i topească puterile şi împotrivirea. În harem nu trăia decât simţul dragostei, setea nepotolită de măriri care se câştigau în aşternutul stăpânului. Atâta. Orice alte ambiţii şi simţiri pieriseră. Omniprezent era doar Moulay Ismael. Chipul lui tuciuriu şi buzat devenise o obsesie ca subjuga orice alte simţuri şi orice alte dorinţe. Uneori, noaptea, Angelica tresărea prin somn şi se trezea înspăimântată, sigură că ochii lui sclipesc albi în întunecimea cutărui colţ al iatacului.

Când se ivea prilejul să-l vadă în carne şi oase, ca acum, era aproape mulţumită. Obsesia aceasta care îi bântuia visele căpăta consistenţa unui trup omenesc adevărat şi devenea un om cu limitele lui, încetând să mai fie un mit abstract, aproape religios. Niciodată Angelica nu se pierduse cu firea în faţa unui bărbat. Şi era sigură că avea s-o scoată la capăt şi acum cu tuciuriul stăpân al Marocului...

- Când ai să-i chemi încoace pe părinţii Sfintei Treimi, stăpâne ? întrebă Colin Paturel, muşcând cu poftă din porumbelul fript.

Mergea spre ţinta lui cu o tenacitate de taur.

- Eu să-i chem ? N-au decât să vină când or avea chef, nu le face nimeni nimic. Nu-i destul ? Trimite-le vorbă să vină încoace, să stea de vorbă cu mine.

Normandul fu de părere că se cereau scrise pe loc două scrisori. Una din partea sultanului către caidul Ali, fiul lui Abdallah, care comanda asediul Ceutei, încercând să-i scoată de acolo pe spanioli. Sultanul trebuia să-i poruncească credinciosului său să trimită vorbă celor din cetate că

voia să înceapă negocieri în vederea răscumpărării de sclavi. A doua scrisoare trebuia trimisă părinţilor din Ordinul Sfintei Treimi, prin mijlocirea negustorilor francezi din Cadix. Ori într-un fel ori în altul, părinţii aveau să afle şi fără îndoială că aveau să se să vină în ajutorul creştinilor urgisiţi aici, la capătul lumii.

Cum şi sultanul şi regele robilor erau foarte expeditivi şi nici unuia nu-i plăcea să piardă vremea, Moulay Ismael porunci pe loc talbului său să pună mâna pe pană, iar Colin Paturel făcu semn spre mulţimea robilor, de unde sosi într-un suflet secretarul său, lunganul deşirat şi roşcovan mai înainte de sus să se şină tarea şi să nu moară. Vlăjganul acesta slăbănog, numai ciolane şi vână sub pielea aspră şi pârlită de soare, se numea Jean-Jean şi era printre foarte puţinii parizieni care nimeriseră aici, unde cei mai mulţi captivi erau marinari, soldaţi sau cel mult ţărani ori pescari din satele din apropierea mării. Fusese secretarul unui om de legi din Paris, care îl luase cu el în Anglia pentru o afacere importantă, numai că pe drum corabia lor fusese surprinsă de o furtună cumplită, rămăsese fără catarge şi plutise în derivă, gata să se strivească în orice clipă de stâncile de pe coasta Btretaniei şi ajungând în cele din urmă în Golful Gasconiei unde fusese o pradă uşoară pentru o corabie de corsari care trecea într-o doară pe acolo în căutarea vreunui chilipir.

Colin Paturel îi dictă deci lui Jean-Jean o scrisoare pentru superiorul Ordinului Sfintei Treimi, implorându-l în genunchi şi cu lacrimi în ochi să trimită o misiune de răscumpărare de robi aici, la Meknes, unde sumedenie de creştini se chinuiau mai rău ca robii cei din Egipt pomeniţi în Sfânta Scriptură, mai ales că atâta amar de ani pe aici nu putuse călca nimeni spre ai răscumpăra, cum se întâmpla mereu în Alger sau în Tunis, unde robii creştini erau mult mai privilegiaţi decât nefericiţii din Maroc. Colin Paturel, regele robilor, îşi lua cu smerenie îngăduinţa de a-l sfătui pe pereacucernicul părinte să trimită sultanului daruri bogate ca să-i câştige bunăvoinţa, mai cu seamă pendule, da, pendule mari, cu discuri aurite care să închipuie soarele, cu raze luminoase, asemeni puterii marelui sultan, care un soare pentru lumea dreptcredincioşilor....

La auzul unor asemenea minunăţii, ochii lui Moulay Ismael scăpărară de plăcere şi de nerăbdare. Da, pendule ! Aste îi plăceau lui cel mai mult, numai că printre câinii de sclavi nu se găsea nici unul care să ştie să-i meşterească aşa ceva, iar giuvaergii săi, fie musulmani, fie evrei, nu se pricepeau nici ei la rosturile unor mecanisme atât de pline de tot felul de dichise. Da, pendule să-i aducă popii şi atunci puteau sta de vorbă.

Fu deodată cuprins de o asemenea grabă încât porunci să plece neîntârziat cele mai iuţi ştafete cu cele două scrisori şi vesti că dacă n-aveau să se grăbească la împlinirea poruncii lui, avea să le întindă fără întârziere pieile la uscat pe zidul cetăţii, deasupra porţilor mari, ca să ştie toată lumea ce păţesc câinii care nu îndeplinesc poruncile stăpânului lor.

Piccinino veneţianul, vistiernicul robilor, scoase imediat patru ducaţi ca să-l cinstească pe preaînvăţatul talb care scrisese misiva pentru caidul Ali. Scrisoare fu pe loc presărată cu nisip ca să se usuce, pecetluită

cu pecetea sultanului şi încredinţată călăreţilor care aveau s-o ducă la Ceuta în goana cailor, pusă sub şa, în coburi, la locul cel mai sigur, ca nu care cumva să se piardă.

- Ia ascultaţi aici, câinilor ! se răsti întunecatul Moulay Ismael la creştinii din faţa lui. Popii ăştia aţi zis că sunt din Ordinul Sfintei Treimi? Că parcă aşa v-am auzit spunând...

- Da, stăpâne. Sunt călugări foarte credincioşi care umblă pe la noi prin ţară din sat în sat şi bat pe la porţile oamenilor, cerându-le să dea fiecare cât poate pentru răscumpărarea robilor care n-au avere să plătească singuri.

- Bine-bine, asta-i treaba lor de unde fac rost de bani, eu altceva vreau să ştiu. Ce-i aia treime ? Am auzit că în credinţa voastră voi aşa spuneţi, că Dumnezeu e făcut din trei fiinţe. Asta nu pot să cred în ruptul capului. E o minciună neruşinată. Dumnezeu e Dumnezeu şi gata, nu ne batem joc de el să zicem că e făcut din bucăţi ! Aşa că nu-mi place deloc să ştiu că pe pământul meu au să calce nişte spurcăciuni care umblă cu giumbuşlucuri de-astea !

- Aşa e, stăpâne, ai dreptate, zise iute Colin Normandul. Nici mine nu-mi plac farafastâcurile astea cu Dumnezeu făcut din trei inşi, aşa că mai bine trimitem scrisoarea mea părinţilor redemptorieni din Marsilia. Ăştia barem sunt oameni serioşi, nu umblă cu cioara vopsită, încheie el, tăind cuvintele Sfânta Treime de pe scrisoare şi înlocuindu-le cu Preacucernicii părinţi redemptorieni.

- Aşa mai merge, încuviinţă mulţumit sultanul, poruncind să se pună pe scrisoarea robului pecetea sa cea mică.

Ştafeta plecă într-un nor de praf şi Colin Paturel se întoarse spre ai săi, făcându-le cu ochiul, în timp ce sultanul, cuprins pe neaşteptate de dorinţa unor discuţii mai înalte, rosti:

- Dar şi voi ceilalţi, toţi creştinii, ziceţi tot aşa. Că Dumnezeu e făcut din Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh. Voi nu vă gândiţi că-l supăraţi pe dumnezeu zicând o asemenea porcărie despre el ? Eu cred că Isus era cuvântul lui Dumnezeu şi a fost cel mai de seamă dintre toţi profeţii, fiindcă la Coran scrie aşa: <<Orice făptură omenească născută din pântece de femeie e supusă ispitelor Diavolului, afară de Isus şi Maica sa.>> Dar nici să cred că Isus era întruparea lui Dumnezeu pe pământ nu pot, fiindcă dacă aş crede una ca asta... Dacă aş crede-o, ar însemna să poruncesc pe loc să fie arşi de vii toţi câinii de evrei care spurcă cu răsuflarea lor scârnavă pământul dreptcredincios al Marocului, scrâşni el întorcându-se spre Samuel Baidoran.

Evreu îşi îndoi plin de supunere spinarea. Inima lui Moulay Ismael era o învălmăşeală de tot felul de convingeri religioase şi de uri tulburi, care-l făceau de multe ori să turbeze de furie. Cele mai multe din actele lui de violenţă veneau dintr-un sentiment adânc religios, din convingerea că Părintele Ceresc era în permanenţă dispreţuit, luat în râs şi desconsiderat într-un chip inadmisibil de oamenii proşti şi că lui, Căpetenie a Dreptcredincioşilor, îi stătea în faţă misiunea sfântă de a face ca Atotputernicul să fie venerat aşa cum se cuvine.

- Aş vrea să stau de vorbă cu tine despre credinţă, Colin Paturel. Fiindcă ce nu înţeleg eu e cum un om cu atâta cap ca tine poate să

rămână în întunericul necredinței, când ştie bine că-l paşte iadul pentru încăpățânarea lui prostească.

- Stăpâne, răspunse normandul rozând ultimele oscioare, eu nu mă prea pricep la dedesubturi cărturăreşti, aşa că să nu te aştepți de la mine la cine ştie ce înțelepciuni. Dar ce nu înțeleg eu e ce numiți voi, musulmanii, bine şi rău. Fiindcă la noi, bunăoară. Să-ți omori aproapele e un păcat din cale afară de greu. Prima poruncă chiar aşa şi zice: <<Să nu ucizi !>>

- Tâmpitule ! Adică tâmpiților ! Fiindcă tâmpiți sunteți toți dacă amestecați la un loc mărunțişurile pământeşti cu marile adevăruri ! Răul ? Rău nu e să ridici o viață care n-are rost pe lumea asta, rău e să te încăpățânezi şi să nu primeşti Adevărul ! Zici că e păcat să ucizi. Moft! Păcat e ce faceți voi în fiecare zi, întorcând spatele lui Allah şi rugându-vă la pocitania voastră, acela e păcat ! Şi ce fac câinii de evrei, care cei dintâi au aflat Adevărul... Evreii şi creştinii, ăştia sunt vinovați de pângărirea cărților noastre sfinte, Cartea lui Moise, Psalmii lui David, Evangheliile... Şi vă bateți joc de ele închinându-vă la puterile întunericului! Cum poți tu, Colin Paturel, om cu mintea atât de limpede în viața pământeană, să trăieşti în rătăcire ? Şi în păcat ? Răspunde, câine spurcat ce eşti !

- Nu pot, stăpână, să-ți răspund. Ce sunt eu decât un marinar prost, fecior de țăran din Saint-Valery-en-Caux !... Dar am să ți-l trimit pe Renaud de Marmondin, un preacuvios călugăr şi cavaler de Malta, care e tobă de carte şi ai să te poți desluşi cu el după pofta inimii.

- Şi unde e cavalerul acela al tău ? Adu-l încoace, acuma !

- Asta e mai greu, fiindcă nu se află în Meknes. A plecat dis-de-dimineață cu coloana care e la strâns pietriş pentru mortar, departe, pe malul unui râu.

Cuvintele acestea îl făcură pe Moulay Ismael să tresară. Îşi amintise pe loc că toată mulțimea asta de sclavi şedea degeaba de trei ore încheiate, iar constructorul din el nu putea răbda una ca asta. Furia se urcă în el ca un torent.

- Ce fac feciorii ăştia de cățea care cască gura încoace ? răcni el din răsputeri. I-am adus încoace ca să vadă cum te mănâncă leii, nu să stea cu mâinile încrucişate şi să fie martori la isteţimile şi la panglicăriile tale blestemate ! Piei din ochii mei, porc spurcat ! Pe ziua de azi şe-am cruțat viața, dar mâine... Bagă de seamă ! Mâine...

Şi porunci ca fiecare francez care lipsise de la muncă şi venise să caşte gura la supliciul lui Colin Paturel să primească neîntârziat câte o sută de ciomege pe spinare.

15

Grădinile palatului din Meknés erau într-adevăr o desfătare. Angelica se ducea la umbra aceasta deasă şi odihnitoare ori de câte ori avea ocazia, fie amestecându-se printre alte femei, fie dusă într-o lectică uşoară, căreia i se puseseră două roți şi care era trasă de două catârce, devenind astfel un mic cupeu. Uşile cu perdele subțiri o ascundeau de privirile prea curioase iar ea putea privi în largul ei spectacolul încântător al

vegetației abundente și bine îngrijită de oameni pricepuți. Sultanul Marocului nu voia să rămână mai prejos de regele Franței și era mereu măcinat de îngrijorarea că grădinile acestuia s-ar fi putu să fie totuși mai frumoase decât ale lui. Angelica se bucura din plin de priveliștea desfătătoare și de singurul lucru care îi umbrea această bucurie era temerea ca nu cumva diplomația ascunsă și plină de întortocheri a lui Osman Ferradji s-o pună pe neașteptate față în față cu întunecatul și temutul Moulay Ismael.

E drept că asta se întâmpla de câteva ori, fără urmări însemnate. Sultanului îi plăcea să se plimbe prin grădinile sale, urmat de toate mărimile regatului său. Așa făcea și regele Franței, prin urmare plimbarea era și aici un ritual indiscutabil. În afară de ambițiile acestea, sultanul se simțea în chipul cel mai direct impresionat de frumusețea grădinilor și mai ales era îmboldit de dorința de a urmări pas cu pas și piatră cu piatră construcțiile de aici. Ar fi vrut să le vadă înălțându-se de o mie de ori mai iute. Și totuși, în ciuda febrilității permanente care-l cuprindea când se plimba pe alei sau printre zidurile unde trudeau mii de robi, acestea erau momentele când sultanul era cel mai bine dispus și mulți profitau de starea asta ca să-l abordeze cu chestiuni care altminteri n-ar fi avut sorți de izbândă. Mai ales dacă ținea în brațe pe vreunul din ultimii săi născuți sau vreo pisică, toți știau că era momentul cel mai potrivit ca să-i prezinte cutare sau cutare cerere delicată sau de-a dreptul riscantă. Același Moulay Ismael care, pentru un lucru de nimic scotea sabia și făcea capul imprudentului să se rostogolească de pe umeri cât ai clipi, aici era atât de temător să nu cumva să sperie păpușa tuciurie și împodobită cu toate culorile de pe lume sau motanul gras și lucios pe care îi mângâia într-una după urechi, încât asculta atent și grijuliu tot ce i se spunea și niciodată nu ridică vocea, ba chiar se întâmpla ca de multe ori să fie de acord cu cererile cele mai extravagante, numai ca să scape mai iute și să-și poată vedea mai departe de bucuriile lui casnice. Avea pentru copiii mici, mai cu seamă când erau ai lui, și pentru animale, în special pentru cai și pisici, o dragoste atât de plină de gingășie încât asta descumpănea pe toți cei care îi cunoșteau sălbaticele accese de furie. Grădinile lui și întreg palatul mișunau de animale rare. Cele mai alese răsfățuri picau însă pe pisici, care aveau la dispoziția lor o armată întreagă de slugi și care își arătau peste tot blănurile lor bogate, de toate culorile, de la albul zăpezii până la negrul antracitului, uneori în combinații de alb, cenușiu tărcat și galben, la care se puteau adăuga și alte pete, care făceau ca paleta de culori a pisicilor sultanului să se ia parcă la întrecere cu nuanțele florilor grădinilor. Ochii lor mijiți te urmăreau oriunde, pândindu-te din copaci, de după un colț al zidului unei curți interioare sau pe aleile lungi. Mulțimea aceasta catifelată, cu labe moi și neauzite mișuna peste tot, asemeni unor duhuri din străvechile povești arabe și parcă însuflețeau cuprinsul palatului și al grădinilor lui Moulay Ismael cu puteri nevăzute și pline de taine.

E drept însă că pisicile de aici nu erau dresate să păzească robii și tezaurele, ca în Creta. Erau dădăcite numai de dragul frumuseții lor, ceea ce le făcea să fie blânde și mulțumite de soarta pe care le-o rezervase capriciul stăpânului. Aici, în grădinile lui, erau un adevărat paradis al

animalelor. Caii, pe care îi adora la fel ca pe pisici, aveau grajduri magnifice, cu bolţi de marmură şi, din loc în loc, fântâni arteziene care să păstreze răcoare şi cu adăposturi, împodobite cu cele mai preţioase mozaicuri, pe care le lucraseră cu nesfârşită migală robii veneţieni.

Un heleşteu întins, cu apa mereu limpede şi proaspătă, era raiul unei mulţimi de flamingi, ibişi şi pelicani pe care nimeni nu îndrăznea să-i deranjeze cu ceva.

Pe alocuri verdeaţa era atât de deasă, măslinii şi uriaşii eucalipţi erau atât de bine aliniaţi şi de bogaţi în frunziş, încât această abundenţă de verdeaţă putea da pentru o clipă iluzia libertăţii, făcându-le pe femeile din harem să uite zidurile groase şi crenelate şi paza strânsă sub care erau ţinute clipă de clipă.

În plimbările acestea, femeile erau însoţite de regulă de eunuci, fiindcă, în ciuda zidurilor groase şi înalte care erau menite să zădărnicească de la început orice încercare de fugă, lucrările prilejuiau un du-te-vino atât de intens încât oricând se puteau trezi nas în nas cu robii care lucrau în toate părţile, iar aşa ceva nu putea fi îngăduit. Singurele locuri unde puteau merge fără paza severă a negrilor erau micile curţi interioare ale palatului unde nu pătrundea picior de bărbat.

În dimineaţa asta, Angelica avea de gând să se ducă să vadă ce mai face micul elefant adus de la Alger. Voia mai ales să-l întâlnească pe Savary, care era aproape medicul personal al drăguţului pachiderm. Micuţa circaziană vru să meargă şi ea şi îndată li se alăturară alte două femei, o etiopiană înaltă şi veselă, pe nume Mouira, şi o senegaleză cu faţa lucioasă, care rămânea tot timpul nepăsătoare, indiferent ce i se întâmpla.

Aşteptările Angelicăi se vădiră îndreptăţite. Îl găsiră pe Savary în plină exercitare a funcţiei sale, adică înarmat cu o seringă uriaşă de plumb cu care tocmai se pregătea să-i administreze pacientului său un clistir. Elefantul mâncase prea multe fructe şi i se aplecase. Micul prinţ Zidan, Prinţul Bombonel, cum îl alintase cândva în sinea ei Angelica, ţinu neapărat să-i dea şi el câteva, ca să-l vadă el cum le mănâncă. Savary nu îndrăzni să se opună şi se resemnă ca un înţelept. Câteva fructe mai mult sau mai puţin n-aveau cum influenţa prea mult starea sănătăţii elefantului şi, în orice caz, buna dispoziţie a tuciuriului moştenitor al tronului era incomparabil mai preţioasă şi se cerea menajată cu grijă.

Angelica profită de înghesuială ca să-i strecoare lui Savary două prăjiturele mici pe care le adusese special pentru el, ascunse sub văl. Grăsanul Rafai o văzu dar nu zise nimic. Primise ordine cât se poate de precise în legătură cu femeia asta, în special acela de a n-o sâcâi cu tot felul de fleacuri inutile care ţin de disciplină.

Angelica şopti iute spre bătrânul savant:

- Întrevezi vreo posibilitate de fugă ?

Savary aruncă în jur o privire îngrijorată şi răspunse printre dinţi:

- Ginerele meu, Samuel Cayan, evreul de care v-am vorbit, e gata să-mi avanseze o sumă cât se poate de consistentă ca să plătesc pe metadorii care ne vor sluji drept călăuze. Colin Paturel îi ştie pe unii care şi-au scos omul la bun sfârşit.

- Şi sunt oameni de încredere ?

- Garantează el pentru ei. Cu capul !

- Atunci de ce n-a fugit el cel dintâi ? Până acum ar fi avut tot timpul...

- Gândiţi-vă, doamnă, că e tot timpul ferecat în lanţuri. Pentru el fuga e cel puţin tot atât de grea ca şi pentru dumneavoastră, dacă nu şi mai şi. Mi-a spus că n-a auzit niciodată de vreo femeie să fi încercat să fugă de aici. Sau poate că o fi încercat vreuna, dar nu s-a auzit de încercarea ei. În orice caz, de reuşit e sigur că n-a reuşit. După părerea mea, cred că mult mai înţelept ar fi din partea dumneavoastră să aşteptaţi sosirea părinţilor redemptorieni şi să încercaţi să-i daţi de veste Majestăţii sale regelui Franţei că vă aflaţi aici. Fiindcă altminteri...

Angelica era pe punctul de a-l întrerupe cu câteva cuvinte care să-l mai pună puţin la punct, când un bombănit supărat al lui Rafai o făcu să înţeleagă că discuţia asta suspectă, din care aprigul cerber nu pricepea boabă, durase cam prea mult şi era cazul să fie curmată.

De altminteri, micul grup se pregătea de plecare şi hadâmbii le zoreau pe femei să se mişte mai repede, fiindcă nici nu putea fi vorba ca vreuna să rămână în urmă. Mai greu a fost să-l convingă pe micul prinţ că trebuia să plece. Acesta făcea atâta tevatură încât Ramidan fu nevoit să-l ia în braţe, în ciuda ocărilor şi blestemelor cu care îl copleşea micul moştenitor.

Princiara furie a acestuia se potoli totuşi destul de iute, când zări, după cotul unei alei, pe un sclav bătrân pe jumătate chel, un flamand pe nume Jean Baptiste Caloën, care strângea frunzele căzute pe jos. La vederea bătrânului, micul prinţ începu să ţipe să fie lăsat jos, ca să-i poată tăia robului capul, care şi aşa era chel şi nu mai era bun la nimic. Atâta se puse pe urlet şi pe plânsete disperate, amestecate cu ameninţări şi cu înjurături, încât hadâmbii se văzură într-o situaţie extrem de delicată. Poruncile micului prinţ de şase ani trebuiau respectate cu sfinţenie. Iar acesta atâta se zbătea şi muşca, zgâria, făgăduindu-le că avea să-i ciopârţească pe toţi cu mâna lui, încât până la urmă Ramidan îl lăsă din braţe şi alt eunuc îi spuse iute bătrânului să se prefacă mort de îndată ce avea să fie atins.

Într-un suflet, micul moştenitor al tronului ajunse la bătrânul Caloën şi-l lovi din toate puterile lui cu sabia micuţă, din oţel de Damasc, cam la nimereală, e drept, dar destul de zdravăn. Bătrânul se prăbuşi la pământ, cu o tăietură adâncă la braţ. Vederea sângelui îl domoli pe nobilul vlăstar, care porni voios mai departe, cu ochii sclipind plini de încântare pe faţa lui neagră şi lucioasă ca antracitul.

Ajunseră în apropierea unei grădini mai retrase, cultivate cu trifoi pentru caii din grajdurile sultanului. Se vedea balustrada unei mici terase, iar mai încolo câţiva portocali admirabil îngrijiţi, în mijlocul unei adevărate risipe de tufe de trandafir. Ungherul acesta retras era locul cel mai plin de farmec din întreaga grădină a lui Moulay Ismael. Fusese întocmit după planurile unui grădinar spaniol căzut în robie aici mai demult şi nu numai că îngemâna coloritul verde albăstrui al arborilor, plini de portocalele mari şi cărnoase, cu roşul aprins sau cu rozul pal al trandafirului, dar dădea şi un amestec ameţitor de miresme suave care îmbătau cu efluviile lor delicate şi atât de savant împerecheate.

Doi robi munceau în grădina asta şi vorbeau între ei cu voce destul de tare pentru ca Angelica să-şi dea seama că vorbeau franţuzeşte. Se

întoarse cu o tresărire, privindu-i. Unul din ei, un bărbat înalt şi subţire, cu mlădieri câştigate fără îndoială în sălile de scrimă şi în exerciţii de echitaţie, ar fi arătat mult mai firesc cu perucă, jabou de dantele şi tocuri înalte. Desigur că era un nobil de neam ales şi străvechi, probabil ofiţer. Bărbatul privi o clipă în direcţia micului grup şi făcu cu ochiul, plin de veselie. Un francez trebuie să fie cu totul strivit de jugul robiei ca să nu bage în seamă trecerea acestor frumuseţi înfăşurate în văluri peste văluri, chiar dacă orice gest l-ar fi putut costa viaţa.

Mica circaziană Matriamti, observând gestul lui, strigă deodată cu glas alintat:

- Ah ! Vreau portocala aceea frumoasă, de pe ramura de sus ! Spune-i robului s-o culeagă şi să mi-o aducă.

Adevărul este că fusese impresionată de frumuseţea şi de rasa tânărului francez şi voia acum să mai zăbovească o clipă, să-l poată vedea mai pe îndelete, desfătându-se cu priveliştea pe care i-o oferea un bărbat cu adevărat frumos şi atrăgător. Experienţa de curând dobândită în braţele lui Moulay Ismael făcuse din fetişcana neştiutoare o femeie plină de curiozităţi şi însufleţită de dorinţa de a-şi încerca farmecele şi asupra altor bărbaţi, fie ei şi sclavi. Aceştia, în ciuda trupurilor slăbite de munca istovitoare şi de hrana proastă, în ciuda zdrenţelor urât mirositoare pe care nu aveau cu ce să şi le spele, erau totuşi singurii bărbaţi pe care tânăra circaziană avea ocazia să-i întâlnească. Ochii ei arzători priveau însetaţi trupul bronzat al robului din faţa ei. Era atât de musculos şi de suplu, cu mişcări atât de uşoare şi de pline de farmec, iar părul de pe piept o făcea să ameţească la gândul că ar putea... Tânărul acesta avea părul galben şi mătăsos, nu negru şi sârmos, aspru, ca al sultanului. Oare cum s-ar simţi strânsă în braţe de bărbatul acesta ? Ah... buzele lui cărnoase şi roz, fragede şi moi... nu negre şi cu vinişoare roşii ca de sânge... buzele acestea delicate plimbându-i-se pe tot trupul... sărutând-o cu patimă... înfiorând-o... Ah !...Oare cum or fi făcând dragoste creştinii? Se zice că n-ar fi circumcişi... O fi tot aşa de bine şi cu un creştin ? Oh, dar buzele acelea...

- Vreau portocala aceea frumoasă de sus ! insistă ea întorcându-se spre eunuci.

Rafai îşi săltă intrigat straturile de slănină de pe burtă şi răspunse cu asprime că nu se cuvenea ca o femeie să pretindă cutare sau cutare fruct din grădină. Toate erau ale sultanului şi fără voia lui nimeni n-avea îngăduinţa să se atingă măcar de o frunză. Mica circaziană se înfurie cumplit la auzul unor asemenea obrăznicii şi spuse că tot ce era al sultanului era acum şi al ei. Fiindcă acum ea avea puteri depline asupra lui. El însuşi i-o spusese. Şi avea să se plângă stăpânului de neruşinarea eunucilor şi de obrăznicia lor, atât de grosolană, lucru pentru care neîndoios că sultanul avea să poruncească să fie biciuiţi până va curge carnea de pe ei.

Cei doi robi se făceau că-şi văd mai departe de treaba lor, dar trăgeau cu coada ochiului, plini de interes, la scena aceasta. Tânărul cu părul auriu, marchizul de Vaucluse, aflat în captivitate numai de câteva luni, surâdea cu indulgenţă, încântat să audă o voce feminină ciripind cu atâta graţie îmbufnată, chiar dacă limba în care se alinta adorabila odaliscă îi era încă necunoscută. Celălalt însă, un breton încă în putere în ciuda

celor douăzeci de ani petrecuți aici în Maroc, îl sfătui cu voce scăzută să lase privirile în jos și să se facă a-și vedea de treabă, căci robilor le era interzis sub pedeapsa cu moartea să privească femeile sultanului, chiar și cu toate vălurile din lume pe fețele lor, păstrate numai pentru desfătarea înaltului stăpân. Marchizul ridică din umeri. Mititica asta era delicioasă, cel puțin atât cât își putea el da seama judecând după voce și după aerul tânăr și plin de vioiciune. Ce voia de făcea atâta gălăgie ?

- Vrea ca eunucii să ne poruncească nouă să-i culegem o portocală, îl lămuri bretonul, care în douăzeci de ani învățase bine arăbește.

- Cum ? făcu uimit marchizul. Claponii ăștia tâmpiți pot refuza un lucru atât de neînsemnat unei fete atât de fermecătoare ? Ce bădărani!

Și, lăsându-și cosorul cu care curăța crenguțele uscate, culese portocala și i-o prezentă micuței circaziene, cu o plecăciune de parcă s-ar fi aflat în fața doamnei de Montespan.

Ceea ce urmă se desfășură cu iuțeala unui uragan.

Ceva vâjâi scurt prin aer și vârful unei sulițe, aruncată de foarte aproape, se înfipse vibrând în pieptul tânărului marchiz de Vaucluse, care se prăbuși pe loc, într-o baltă de sânge.

De după cotul unei poteci mărginite de tufe își făcu apariția Moulay Ismael, cu fața schimonosită de furie, călare pe calul lui alb. Înfipse zdravăn pintenii în coastele calului, făcându-l că vină din câteva salturi aproape de micul grup, se plecă din șa, smulse sulița din trupul robului ucis și se întoarse spre celălalt, spre breton, vrând să-l facă să împărtășească soarta camaradului lui. Numai că acesta, aruncându-se înainte, se și adăpostise între picioarele calului, țipând îngrozit în arăbește:

- Îndurare, stăpâne, îndurare ! De dragul slavei nesfârșite a calului tău sfânt, care a fost în hagialâc la Mecca ! Să-ți trăiască ani mulți, stăpâne !

Moulay Ismael se întorcea și se răsucea în fel și chip, silindu-se să-l străpungă cu o lovitură iute de sus, dar bretonul, cu riscul de a se vedea strivit de copitele calului, care se frământa speriat, nu se dădea scos din adăpostul lui. Unii din caii lui Moulay Ismael aveau faima de a fi vrăjiți, mai ales cei care merseseră în caravana sultanului când acesta fusese în pelerinaj la Mecca. Acestora li se spunea hagii , ca și cum ar fi fost oameni și mulți credeau că într-adevăr harul Profetului se pogorâse asupra lor, sfințindu-i. Nefericitul breton recunoscuse calul pe care călărea acum sultanul, un armăsar superb, Lanilor, și cerșea disperat îndurare tocmai de dragul acestuia.

- Bine, mârâi înfundat Moulay Ismael, văd că cel puțin cunoști obiceiurile noastre sfinte. Dar să piei din ochii mei, fecior de cățea puturoasă, și să nu cumva să-mi mai ieși vreodată în drum, fiindcă altminteri ai să înțelegi cât de puțin înseamnă viața unui limbric spălăcit ca tine în ochii unui dreptcredincios al lui Allah !

Bretonul nu așteptă să i se mai spună odată, ci țâșni iute ca o pisică de sub copitele calului, sări peste trupul camaradului său mort și o luă la goană cât îl țineau picioarele, făcându-se nevăzut în desișul arborilor.

Moulay Ismael se întoarse, cu lancea ridicată, căutând din ochi

pe eunucul pe care să-l omoare mai întâi pentru nemaipomenita neglijenţă de care se făcuseră vinovaţi toţi, dar Ramidan găsi mijlocul de a-l îmblânzi întinzându-i-l supus pe micuţul moştenitor, pe care spectacolul de mai înainte îl încântase, şi bâigui cu ochii la pământ:

- De dragul fiului tău, stăpâne !... De dragul fiului tău!...

Apoi lămuri sultanului ce se întâmplase. Micuţa circaziană se lăudase că stăpânul avea să-i pedepsească îngrozitor pe toţi eunucii care se aflau azi cu micul grup de femei, fiindcă nu poruncise robilor creştini să-i culeagă o portocală. Pretindea că tot ce se află în grădinile sultanului era şi al ei !

Moulay Ismael se întunecă la faţă şi buzele lui groase se lărgiră într-un zâmbet rău prevestitor.

- Tot ce se află aici e al meu, scrâşni el. Al meu, atât ! Ai să afli asta pe propria ta piele, Matriamti !

Şi, întorcându-şi calul cu o mişcare îndemânatică din frâu, îi dădu pinteni şi plecă în galop.

Femeile fură aduse înapoi în harem, într-o atmosferă tristă şi apăsătoare care pluti toată ziua asupra iatacurilor. În locul râsetelor zglobii şi jucăuşe din alte zile, acum se ghicea în aer îngrijorarea, iar femeile îşi beau ceaiul vorbind numai în şoaptă şi aruncând priviri temătoare în toate părţile.

Mica circaziană era albă la faţă de frică. Ochii ei mari alergau de pe faţa unei femei pe a alteia, căutând să citească în privirile lor un răspuns. Ştia acum că Moulay Ismael avea s-o omoare în chinuri, nu mai încăpea nici o îndoială, dar se agăţa cu disperare de ultimele nădejdi pe care i le-ar fi putut da o privire cu tâlc a uneia sau a alteia din femeile haremului.

Leila Aişa auzise de la Ramidan despre incidentul din grădini şi pusese imediat pe o sobiţă un amestec de ierburi cu apă şi cu licori numai de ea ştiute, drese cu unt din lapte de cămilă, care trebuia să fiarbă la foc domol. Când băutura fusese gata, trimisese două slujnice să-i ducă micuţei Matriamti o ceaşcă, împreună cu îndemnul de o bea fără să mai zăbovească. Băutura aceea avea să-i dea o moarte uşoară, fără chinuri, un somn adânc care avea s-o ducă apoi în lumea celor drepţi. În felul acesta avea să scape de caznele înfiorătoare pe care i le pregătea stăpânul pentru sfruntata ei obrăznicie.

Când înţelese ce era cu băutura aceea trimisă de sultana sultanelor, mica nefericită scoase un ţipăt îngrozit şi împinse cât colo ceaşca, răsturnând-o şi vărsând conţinutul pe mozaicul de pe jos. Leila Aişa, care intra şi ea tocmai atunci, se strâmbă ofensată. Nu făcuse asta decât din bunătate şi din dorinţa de o cruţa pe gâsculiţa asta de chinurile care o aşteptau. Acum nu mai avea ce-i face. Împlinească-se voia lui Allah!...

În timpul acesta, o pisică dolofană venise torcând şi, adulmecând băutura de pe jos, se apucase să lipăie delicat cu limba ei roz. Nu apucă să isprăvească, ci căzu moale pe mozaicul răcoros, închizând ochii fără un miorlăit. Murise. Înnebunite, femeile hotărâră s-o îngroape în cea mai mare taină undeva în grădină, la rădăcina vreunui pom. Atât ar mai fi trebuit, să mai afle sultanul şi de moartea unuia din animalele lui cele mai dragi ! Dacă pentru o portocală ieşise atâta tărăboi, atunci însemna ca pentru moartea unei pisici să le jupoaie de vii pe toate sau să le pună

la fiert !

Matriamti se refugiase în brațele Angelicăi. Nu plângea, dar tremura ca un iepuraș încolțit de o haită de câini. Peste tot seraiul se lăsase o tăcere nefirească, rău prevestitoare. Se lăsa seara, îmbălsămată ca totdeauna de parfumul delicat al florilor, dar în aer plutea amenințător un duh rău, ca ochiul unui vânător crud ațintit asupra prăzii care nu mai are scăpare.

Angelica mângâia șuvițele negre de păr ale micuței circaziene și își aduna puținele cuvinte arăbești pe care le știa, încercând s-o liniștească.

- Pentru o portocală ! Nu e cu putință să te pedepsească atât de crud pentru atâta lucru !... Poate că ai să scapi doar biciuită. Dar asta ar fi poruncit-o deja, până acum...Nu, n-are să se întâmple nimic. Liniștește-te !...

Dar nici măcar ea însăși nu reușea să se liniștească, mai ales că simțea cum inima nefericitei, strâns lipită de pieptul ei, bătea puternic și dezordonat.

Deodată, circaziana scoase un țipăt ascuțit, plin de groază. Angelica tresări și își îndreptă și ea privirile în aceeași direcție. Dinspre capătul galeriei se apropiau încet și solemn câțiva hadâmbi negri, avându-l în frunte pe Osman Ferradji. Toți își țineau brațele încrucișate pe ilicele de satin roșu. Purtau și șalvari tot roșii, strânși la mijloc, cu brâuri negre de care atârnau iataganele lungi și încovoiate. Nici unul nu purta turban, așa că tigvele rase și lucioase sclipeau și ele nefiresc și amenințător, făcând și mai vizibile șuvițele groase de păr lăsate să crească pe creștete. Veneau posomorâți și fără un cuvânt. Iar mersul acesta era și el menit să inspire groază, cu atât mai mult cu cât fețele lor buhăite erau goale de orice expresie iar ochii parcă priveau în gol.

Femeile o luară la goană, silindu-se să nu scoată nici un cuvânt. Roșul era culoarea morții și ele știau asta.

Tânăra circaziană se răsuci pe picioare, ca un animal care caută scăpare. Apoi se prăbuși la picioarele Angelicăi, îmbrățișându-i-le strâns, cu o putere neașteptată. Nu striga, dar ochii ei implorau mai mult decât ar fi putut-o face cuvintele.

Osman Ferradji se aplecă spre ea și îi desfăcu el însuși degetele încleștate în veșmintele Angelicăi.

- Ce urmează să-i faceți ? întrebă Angelica în franțuzește. Doar n-o s-o chinuiți... pentru o portocală !

Marele Hadâmb rămase netulburat, fără să răspundă nimic. O dădu pe Mtriamti în mâinile altor doi, care o luară îndată cu ei. Abia acum nefericita începu să țipe disperată, într-o limbă necunoscută, de bună seamă limba ei de acasă, chemându-i în ajutor pe părinții ei , uciși de turci, și implorând îndurarea Sfintei Fecioare din Tiflis, în care își punea ultimele nădejdi. Groaza îi înzecea puterile și eunucii se văzură siliți să se opintească din greu ca s-o ducă până în capătul galeriei. Tot așa o târâseră cu sila, acum câteva săptămâni, către dragoste. În seara asta o duceau către Azrael, îngerul morții, care o aștepta așa cum o așteptase atunci sultanul...

Angelica se văzu rămasă singură... cu nervii întinși ca un arc. Avea senzația că trăiește un coșmar, că asemenea lucruri nu se puteau întâmpla aievea. Susurul blând și netulburat al havuzului din curte se

auzea până aici şi sunetul acesta îi stârnea o groază animalică, începând să prindă contururi parcă fizice care o răneau şi deveneau din ce în ce mai ameninţătoare. Roaba etiopiană îi făcea semne de pe galeria de sus, surâzându-i prietenoasă .

- De aici se aude tot ! zise ea.

În clipa aceea aerul fu sfâşiat de un ţipăt sălbatic, înnebunit, prelung, de animal rănit de moarte, apoi de altele, şi iarăşi de altele, parcă mai puternice şi mai răscolitoare...

Angelica îşi astupă urechile şi se depărtă iute, ca de o ispită. Timp de o secundă simţise un fel de fascinaţie cutremurătoare faţă de aceste accente de agonie, de această expresie crâncenă a unor dureri neomeneşti pe care un tiran însetat de sânge le făcea să ţâşnească din trupul fragil şi plin de prospeţime al micii roabe care râvnise la o portocală din grădina lui. Iar fascinaţia asta o mai trăise cândva. În copilărie, când micul sat din apropierea vechiului castel Monteloup căzuse pradă cetelor de răufăcători care jefuiau, ucideau şi siluiau pe întrecute, semănând prăpădul şi pustiul în mica şi nefericita aşezare de bieţi muritori de foame. Pentru o clipă, în faţa ochilor îi apăru chipul aprins al doicii Fantine Lozier, cu privirile ei aprinse, ca de arăboaică, povestindu-le, ei şi surorilor ei, chinurile la care nemernicul Gilles de Rais* supunea mereu pe micuţii nevinovaţi...

Porni să rătăcească de-a lungul galeriilor.

- Trebuie făcut ceva, bâiguia ea în neştire. Nu se poate...Nu se poate îngădui s-o chinuie aşa...

Nu se gândea că, de fapt, nu era nici ea decât o biată sclavă închisă într-un harem, a cărei viaţă nu atârna decât de un fir de aţă, de un capriciu al stăpânului...

Văzu o femei care se pleca peste balustradă, trăgând cu urechea spre apartamentul sultanului. Pletele aurii îi atârnau graţios şi după nuanţa asta, atât de puţin obişnuită aici, o recunoscu pe englezoaica Daisy-Valina. Se apropie de ea. O simţea pe englezoaica aceasta aproape de acelaşi sânge cu ea. Printre orientalele măslinii şi printre negresele de culoarea antracitului, diferenţele dintre ele două păleau cu totul şi devenea absurd să mai ţină seama de ele. Erau singurele două femei blonde de aici, dacă n-o socotim şi pe biata islandeză care boleamereu, fără ca Dumnezeu să se milostivească de ea şi să-i ridice în sfârşit zilele care îi deveniseră un chin.

Angelica şi Daisy-Valina nu mai vorbiseră niciodată una cu cealaltă. Totuşi, când o simţi apropiindu-se, englezoaica îşi ridică privirile spre ea şi, recunoscând-o, o cuprinse de după umeri într-un gest cald şi plin de înţelegere. Se auzea şi de aici...

Ţipetele de la început se transformaseră acum în gemete slabe, istovite, şi Angelica gemu şi ea, fără voie, zguduită de chinurile la care

---

* Gilles de Rais (sau de Rays, sau de Retz) - mareşal francez (cca. 1400-1440), combatant în Războiul de o sută de ani alături de Jeanne d'Arc. În jurul anului 1435 s-a retras la castelul său Machecoul, unde se deda la atrocităţi indescriptibile împotriva copiilor pe care îi răpea de prin satele din jur. Judecat şi condamnat la moarte, a fost executat la Nantes. (Vezi Angelica, marchiza îngerilor, editura Elit-Comentator, 1993). (n. trad.)

era mai departe supus trupul tânăr şi firav al circazienei. Englezoaica o strânse mai tare şi şopti în franţuzeşte:

- Dumnezeule ! De ce n-a vrut copila asta să bea băutura pe care i-o pregătise Leila Aişa ? Cred că niciodată n-am să mă pot obişnui cu asemenea lucruri îngrozitoare !...

Rostea cuvintele franţuzeşti cu un accent englezesc foarte puternic, dar vorbea foarte curgător, fiindcă studia tot timpul, fără întrerupere, ne vrând să se lase pradă leneviei intelectuale care le cuprindea fără milă pe mai toate femeile ajunse aici. Mult timp Osman Ferradji mizase mult pe europeana aceasta liniştită şi blândă, fără pasiuni furtunoase, dar Leila Aişa i-o luase înainte, mai ales prin naşterea micului Zidan, care asigura succesiunea la tronul Marocului.

Ochii ei limpezi o priveau pe Angelica cercetători.

- Ţi-e frică, nu-i aşa ?... Şi cu toate acestea, eşti o femeie tare şi tăioasă ca o sabie. Leila Aişa spune că atunci când priveşti la cineva, parcă ai avea hangere ascuţite în ochi. Circaziana ocupa locul pe care ţi-l hărăzise Osman Ferradji... Şi acum dumneata tremuri din cauza suferinţelor ei ?

- Şi ce îi fac, la urma urmei ? Ce chinuri...?

- Oh ! Nu s-ar putea spune că stăpânul e lipsit de imaginaţie când e vorba de aşa ceva! Ştie să născocească cele mai rafinate suplicii ! N-ai apucat-o pe Mina Varadova, o rusoaică nemai văzut de frumoasă, dar care i-a vorbit odată cu obrăznicie... Ştii cum a omorât-o ? I-a strivit sânii cu capacul unui cufăr pe care a poruncit să se aşeze doi călăi. Şi nu e singura femeie de aici care a fost torturată aşa. Uită-te la picioarele mele...

Şi englezoaica îşi sumese puţin şalvarii, lăsând să i se vadă picioarele şi gleznele care purtau urmele unor arsuri înfiorătoare.

- M-a vârât cu picioarele în ulei clocotit ca să mă facă să trec la islamism. Aveam cincisprezece ani. Am cedat... Şi pe urmă parcă m-a iubit şi mai mult. Am trăit în braţele lui clipe pe care nu mi le-am putut închipui vreodată...

- Vorbeşti de monstrul care e stăpân aici, peste haremul acesta ?

- Simte nevoia să provoace suferinţe. La el asta e o plăcere dintre cele mai alese... Şşşşt ! Leila Aişa se uită la noi.

Statura imensă a negresei apăruse într-adevăr în pragul unei uşi şi ochii ei priveau scormonitori şi răi spre ele.

- Singura femeie pe care o iubeşte el, şopti Daisy-Valina cu un amestec de pizmă şi admiraţie. Trebuie să fii de partea ei şi atunci nu ţi se mai întâmplă nici un neajuns. Dar fereşte-te de Marele Hadâmb, tigrul acela linguşitor, care, când e vorba să-şi înfigă colţii, nu ştie ce e mila!...Dacă ar putea, multe piei ar jupui cu mâna lui !

Angelica o luă la fugă pe galerie urmărită de privirile celor două femei şi ajunse la ea în iatac, unde Fatima-Mireille şi slujnicele o îmbiară pe dată cu zaharicale alese şi cu cafea. Nu se atinse însă de nimic, ci începu să le trimită neîncetat după veşti. Micuţa circaziană murise ?

Nu. Nu murise. Moulay Ismael nu se mai sătura să privească la chinurile ei şi chiar îi ameninţase pe călăi că, dacă din nepricepere sau din milă o omoară cumva prea iute, pune să-i sfâşie pe toţi de vii, drept

care aceştia lucrau acum cu cea mai mare băgare de seamă.

- Ah ! Fulgerul şi trăsnetul să cadă asupra lor ! gemu Angelica.

- De ce ? se mirară slujnicele. Doar nu-ţi este nici fiică şi nici soră!

Până la urmă Angelica se prăbuşi pe divan sleită de puteri, cu mâinile la urechi şi cu capul acoperit de perne. Când se ridică, în sfârşit, în capul oaselor, era noapte şi luna începea să se ridice pe cer. Se lăsase pe peste tot o tăcere adâncă. O umbră înaltă şi masivă trecu pe galerie. Nu putea fi decât Marele Hadâmb, care verifica posturile de strajă.

Se repezi înaintea lui.

- A murit, nu-i aşa ? Pentru numele lui Dum... A murit, nu ? Spune-mi că a murit !

Osman Ferradji privea cu ochi măriţi de uimire chipul acesta rătăcit şi mâinile care se frământau într-una într-un gest de implorare disperată.

- Da, a murit, răspunse el. Adineauri.

Angelica scăpă un suspin de uşurare, atât de adânc încât aducea mai curând a geamăt.

-Pentru o portocală !... Pentru o portocală !... Deci tot soarta asta mi-o rezervi şi mie, Osman bey ? Vrei să ajung favorita lui Şi să mă omoare tot aşa şi pe mine, în cele mai groaznice chinuri, pentru cine ştie ce fleac!...

- Nu. Ţie n-are să ţi se întâmple aşa ceva. Am să te apăr.

- Să mă aperi ? Dar poate cineva ceva împotriva voinţei acestui tiran dement ?

- Eu da. Eu pot multe, Peruzea. Aproape orice.

- Atunci pe biata copilă de ce n-ai apărat-o ? De ce ai lăsat să fie omorâtă în asemenea chinuri neomeneşti ?

Pe faţa Marelui Hadâmb se aşternu o mirare adâncă.

- Dar... femeiuşca aceea nu prezenta nici un interes, frumoasă Peruzea. Era o gâsculiţă frumoasă şi fără minte, atâta tot. Ca ea au trecut cu zecile prin seraiul acesta. Un trup minunat, fără îndoială, o ştiinţă instinctivă a dragostei... şi mult rafinament dobândit nemaipomenit de repede. Tocmai prin asta era pe cale să-l înlănţuiască pa Moulay Ismael. Începea să nu se mai poată lipsi de ea. El îşi dădea seama de asta şi începuse să i se facă frică. Aşa că de data asta mânia a fost un sfetnic bun. Moartea ei în chinuri l-a ajutat să scape de o obsesie care ameninţa să-l doboare... Şi, mai ales, nu uita că Matriamti, murind, a lăsat liber locul pentru tine, Peruzea !...

Angelica făcu îngrozită câţiva paşi înapoi, ducându-şi fără voie mâna la gură.

- Eşti o fiară ! rosti ea cu o voce slabă şi răguşită. O fiară ! Toţi sunteţi nişte fiare ! Mi-e scârbă de voi ! Mi-e scârbă !

Se întoarse spre divan şi se aruncă hohotind pe perne, cu tot trupul scuturat de un tremur convulsiv.

Peste puţin timp Fatima se înfăţişă cu o cupă mare plină cu o fiertură de buruieni, poruncită de Marele Hadâmb anume pentru ea, ca s-o liniştească. Aducea şi veşti proaste de la bucătării, cu tot felul de amănunte asupra supliciului micii circaziene, arzând de nerăbdare să le împărtăşească şi stăpânei sale. Numai că abia apucase să deschidă gura

că Angelica îi și trânti o palmă grea peste falca zbârcită, și izbucni într-o criză de nervi pe care bătrâna renegată și slujnicele, îngrozite toate, se străduiră în fel și chip s-o potolească, până noaptea târziu.

16

Angelica asculta pierdută în gânduri freamătul stins al nopții. Forfota nedeslușită dintre zidurile groase ale haremului se auzea din ce în ce mai slab. Fiecare femeie trebuia să se afle acum la locul ei hotărât. Peste zi toate aveau o libertate aproape deplină, puteau umbla încoace și încolo să-și facă vizite una alteia, să meargă în oricare din curțile interioare și să se bucure de răcoarea proaspătă a havuzurilor. La căderea serii însă, fiecare trebuia să se grăbească spre iatacul ei, unde intra din nou în paza hadâmbilor și a slujnicelor negre ca abanosul. Nici una n-ar fi îndrăznit să nu se supună acestei aspre rânduieli, fiindcă la lăsarea nopții pantera Alchadi era lăsată slobodă. Dacă vreuneia din femei i-ar fi trecut prin minte să se aventureze afară din cotlonului ei sigur, chiar să fi reușit să scape de sub ochiul aspru și atent al paznicilor, tot s-ar fi trezit fără greș în fața crudei feline, care fusese anume dresată să se repeadă asupra femeilor.

Câte mici slujnice trimise de stăpâne la bucătării după cutare sau cutare delicatesă nu pieriseră sugrumate de colții ascuțiți ai mlădioasei Alchadi ! Toate știau ce primejdie le pândea, dar neîndeplinirea poruncii însemna moartea sigură a doua zi, sub bici, în timp ce așa aveau măcar o șansă de a nu fi surprinse de cumplita fiară care umbla noaptea pe galerii și prin curți. Și cel mai adesea șansa asta se dovedise iluzorie !...

Abia spre dimineață, când întunericul începea să se risipească, cei doi hadâmbi, care o crescuseră pe Alchadi de pui, o căutau peste tot în palat și o duceau în cușca ei, unde avea să-și petreacă timpul până seara. După ce o închideau și ferecau bine zăvoarele, sunau dintr-o goarnă mică de tinichea care scotea niște sunete stridente, cunoscute de toată suflarea palatului. Se afla atunci că Alchadi fusese zăvorâtă și haremul îndrăznea în sfârșit să se trezească la viață.

Singura femei căreia i se supunea Alchadi era Leila Aișa, sultana bachi, vrăjitoarea. Uriașa negresă nu se temea nici de fiare, nici de sultan și nici de vreuna din rivalele ei. Singura ființă din lume de care se temea Leila Aișa era Marele Hadâmb. În zadar aduna mereu la ea câte un sobor întreg de vrăjitoare și îi făceau cele mai iscusite și mai puternice farmece. Blestematul sudanez scăpa mereu de toate aceste vrăji ucigașe, care nu se puteau prinde de el fiindcă stăpânea Taina Nevăzutului, încredințată de vrăjitorii de la izvoarele Nilului care, cum știa o lume întreagă, erau cei mai pricepuți de pe fața pământului la solomoniile cele mai ascunse și mai viclene. Sultana bachi nu pierdea însă nădejdea, știind bine că duhurile Nevăzutului se mai întâmpla să adoarmă uneori toate în același timp, după reguli foarte capricioase și de nimeni știute, și atunci Osman Ferradji rămânea fără ocrotirea lor cât timp ele dormeau. Așa că vrăjile acestea trebuiau făcute des, cât mai des, ca să poată nimeri seara când Marele Hadâmb rămânea pentru scurt timp fără apărarea întunecatelor puteri care vegheau fără contenire asupra lui.

Angelica stătea rezemată de balustrada terasei şi privea umbra chiparoşilor care se înălţa pe zidurile abia ghicite de întuneric. Din strâmta curte interioară, mărginită de ziduri înalte, venea până sus, pe terasă, mireasma lor amăruie, amestecată cu parfumul suav de trandafiri, iar susurul blând şi necontenit al havuzului dădea serii un aer paşnic şi tihnit.

Numai că tabloul acesta stârnea în Angelica reflecţii exact contrarii. Curtea aceasta îngustă avea să fie de acum înainte întreg orizontul ei ! În partea cealaltă, acolo exista viaţa, viaţa plină şi clocotitoare, dar până acolo erau ziduri groase şi puternice care o împiedicau să ajungă de partea cealaltă. Zidurile unei temniţe. Şi pentru a suta oară îi trecu prin minte că situaţia robilor, era totuşi de invidiat. Oamenii aceştia care nu mâncau niciodată pe săturate şi numai vite de povară, aveau măcar putinţa să se mişte, ei ieşeau mereu în afara zidurilor acestora blestemate, chiar dacă erau duşi să trudească până la sleire în grădini sau la înălţarea zidurilor ambiţioase ale lui Moulay Ismael. Dar măcar se mişcau ! Mai vedeau şi altceva în afara zidurilor uriaşe, unde viaţa se stingea încetul cu încetul ! Şi tot nu le era destul ! Din câte auzise, se plângeau şi ei tot timpul că nu aveau cum ieşi din Meknès şi nu erau duşi niciodată în câmp deschis.

Gândindu-se la viaţa lor, Angelica era încredinţată că, dacă ar ajunge măcar să iasă în afara zidurilor haremurilor, restul fugii ei n-ar fi fost decât floare la ureche. Numai că, îndată după asta, spiritul ei atât de inventiv se vedea pus în încurcătură. Dincolo de ziduri se înălţau una după alta piedici de netrecut. La fel de viclene şi de amăgitoare ca şi cele ale zidurilor din jurul ei. Savary ştia ce ştia când îi spusese. Prima piedică era faptul că nu avea cum să-şi asigure nişte complicităţi în afara zidurilor. Numai printr-o minune reuşise ea, datorită planurilor atât de ascunse ale Marelui Hadâmb, să stea de vorbă de două ori cu bătrânul Savary.

Fuga nu putea avea sorţi de izbândă fără ajutor din afara haremului. La prima vedere da, toate păreau neînchipuit de simple. Dar mai apoi totul începea să apară într-o altă lumină. Aspră şi crudă.

Noaptea o pândea pantera Alchadi, de care nu putea trece. Ziua şi noaptea în drumul ei se aflau hadâmbii, pe care nu-i înduioşa nimic, care stăteau neînduplecaţi în lumina lunii cu lăncile lor ascuţite sau îşi făceau rondul pe terase, cu iataganele în mână, gata să reteze orice cap care le-ar fi ieşit în drum.

Slujnicele ? Angelica se întreba la nesfârşit dacă putea conta pe ele şi mai cu seamă cât de eficace ar fi putut fi sprijinul lor. Bătrâna Fatima ? Mda, îi era foarte devotată, e drept, numai că devotamentul acesta nu mergea prea departe. În nici un caz bătrâna marsilieză nu şi-ar fi ajutat stăpâna într-o aventură care nu putea sfârşi decât rău şi în care nu numai capul stăpânei, dar chiar şi al ei, al bietei slujnice, era în primejdie. Ca să nu mai vorbim că, din punctul ei de vedere, al Fatimei, orice încercare de fugă din paradisul acesta îmbelşugat nu era decât curată prostie, ţicneală de femei cu mintea plină de gărgăuni ce se cereau scoşi cu binişorul. Angelica îi ceruse într-o zi să facă aşa fel încât să-i trimită lui Savary un bileţel scurt, numai câteva cuvinte. Bătrâna nu numai că se împotrivise din răsputeri, dar se şi silise să-i scoată din cap

neroziile astea primejdioase. Primejdioase pentru amândouă. Păi dacă o prindea pe ea cineva cu fițuica aceea a stăpânei ei către un rob creștin, cu siguranță că aveau s-o arunce pe foc ca pe un vreasc oarecare. Și nici stăpânei n-avea să-i fie mai moale. Asta ca să nu mai vorbim de ce-l aștepta pe robul creștin! Așa că Angelica, temătoare mai curând pentru soarta lui Savary, nu mai insistase.

Numai că acum nu mai știa ce să facă. Câteodată, ca să-și mai facă singură curaj, se gândea la cei doi copii ai ei, Florimond și Charles-Henri, dar asta nu era îndeajuns ca să-i stimuleze voința și inventivitatea. Ca să ajungă din nou lângă ei avea de trecut peste atâtea obstacole! Astfel încât gândul la Florimond și Charles-Henri mai curând o demoraliza în loc să-i dea puteri și asta o făcuse să se silească să-și îndrepte gândurile în altă parte.

Trăgea acum în piept mireasma delicată a trandafirilor și își spunea că era totuși o desfătare pe care afară, în deșert, în drum spre Ceuta, n-ar mai fi întâlnit-o în nici un caz. Se auzea sunetul plângăreț al corzilor unei ukele, un fel de chitară micuță pe care cine știe ce roabă nefericită trebuia s-o dezmierde ca să-și facă stăpâna să adoarmă mai plăcut. Sunetul acesta jalnic venea până la urechile ei, străbătând parcă depărtări uriașe și făcând-o să se gândească dacă nu cumva Fatima avea dreptate. La ce bun să lupte cu atâta îndârjire, să riște enorm, să înfrunte primejdii poate de neînchipuit, când aici trăia în tihnă și îndestulare ? Mâine dimineață avea să se înfrupte dintr-o plăcintă cu carne de porumbel, cu piper și cu scorțișoară din belșug... Baia rece și înmiresmată o aștepta oricând... și oricând avea poftă, o slujnică îi aducea în goană o ceașcă de cafea tare și parfumată... În deșert o mai așteptau oare toate aceste răsfățuri și dezmierdări fără seamăn, care aici o îmbiau în orice clipă ? Aici, între zidurile acestea neînduplecate, n-avea decât să întindă mâna sau să vorbească și orice poftă îi era îndeplinită pe loc. Și chiar...chiar ar fi o idee bună să bea acum o cafea...Aroma puternică avea să-i mai risipească fără îndoială temerile și starea asta apăsătoare care o chinuia atâta. Și avea s-o arunce înapoi în timp, departe... la Candia...în sala batistanului, în ceasul acela cum nu mai trăise niciodată...

Și începu să viseze cu ochii deschiși, aducându-și brațele la ceafă și lăsându-și capul pe ele...

Pe marea albastră și nesfârșită se afla o corabie albă, ce se pleca sub puterea vântului ca aripa unui pescăruș uriaș...Un bărbat o cumpărase pe ea plătind aur cât prețuia corabia aceasta, cu vâslași cu tot ! Unde era acum bărbatul acela, care o dorise cu atâta încrâncenare pentru el ? Își mai amintea el acum de minunata roabă care îi scăpase printre degete, deși nici ea însăși parcă nu voise asta ? De ce fugise, la urma urmei ? Da, era un pirat, e drept, dar era un bărbat din neamul ei, un alb, și încă unul de viță nobilă, desigur, nu un cioroi sălbatic și bădăran ca acest maimuțoi de Moulay Ismael, a cărui vedere era suficientă ca s-o umple de greață! Da, acel Rescator era un om care stârnea îngrijorări, poate hâd sub masca lui, dar ei nu-i inspirase nici o clipă teamă... Din clipa când privirea lui întunecată și plină de o putere tainică se întâlnise cu a ei, ea știuse că bărbatul acela nu venise ca s-o cumpere ca pe un animal, ci ca să o salveze ! S-o salveze ? De cine ? Abia acum își dădea seama de cine

voise Rescator s-o salveze: de propria ei nechibzuinţă nebunească! Fiindcă fusese din partea ei curată nebunie să îşi închipuie că în Mediterana o femeie putea fi liberă, stăpână pe ea şi pe destinul ei. Cel mult să fie liberă să-şi aleagă stăpânul, dar nici măcar atât ! Şi fiindcă refuzase să se afle în stăpânirea unuia, a lui Rescator, iat-o acum în ghearele unui maimuţoi tuciuriu care-şi spunea rege şi căruia cei din jur îi dădeau onorurile cuvenite unui adevărat cap încoronat !

Şi ochii i se umplură de şuvoaie de lacrimi amare. Simţea apăsând asupra ei destinul de două ori nedrept, acela de femeie şi acela de roabă, roaba unui stăpân fără milă, în faţa căruia o viaţă de om nu valora absolut nimic, fiindcă aşa îl învăţase religia lui, implantată într-un suflet barbar, cu o cruzime de tigru...

- Hai, uite, ţi-am adus o ceaşcă de cafea, şopti la urechea ei vocea moale a Fatimei. Dimineaţă îţi aduc plăcintă caldă. Ucenicii de la bucătării s-au şi apucat să frământe umplutura.

Cerul întunecat părea a se alburi spre răsărit, semn că se apropiau zorile. Apoi ţâşni de undeva un schelălăit sinistru, care, de fiecare dată când îl auzea, o umplea de fiori de scârbă, zgâriindu-i urechile cu rezonanţele lui leşinate şi unsuroase: era chemarea muezinului, care anunţa dreptcredincioşilor că singurul Dumnezeu e Allah şi că Mahomed e profetul lui, semn că îi poftea la rugăciunile rituale din revărsat de zori.

Peste câteva clipe răsunară pe terase paşii iuţi ai hadâmbilor care alergau după pantera Aïchadi, s-o prindă şi s-o ducă în temniţa ei. Începea o nouă zi.

Într-o zi Angelica descoperi o crăpătură în zid, ascunsă de un colţ care ieşea în afară, foarte aproape de iatacul ei. Privi cu inima bătând mai tare şi avu dintr-o dată perspectiva lumii care până atunci îi fusese refuzată.

Înţelese apoi că nu era o crăpătură, ci o adevărată fereastră, fireşte, una în spirit musulman, adică atât de îngustă încât la început nici nu-şi dăduse seama despre ce era vorba. Orificiul acesta minuscul, de forma unei găuri de cheie, atât de îngust încât nici nu putea strecura mâna în afară, dădea într-o piaţă largă din mijlocul oraşului, unde se afla sumedenie de lume. O mulţime de-a dreptul ameţitoare pentru Angelica, învăţată atâta timp numai cu priveliştea aceloraşi feţe, atât de puţine la număr.

De atunci începu să stea la pândă acolo în fiecare zi, cu ceasurile. Universul acesta nou i se părea fascinant. Vedea robii lui Moulay Ismael istovindu-se fără încetare la înălţarea uriaşelor lui palate. Tuciuriul sultan al Marocului construia într-una, fără astâmpăr, fericit să poată dărâma o clădire abia construită numai ca să înalţe în locul ei alta, mult mai impunătoare. Procedeele de construcţie din Maroc îngăduiau, de altfel, o rapiditate neînchipuită. Mai întâi se făcea un terci gros, vâscos, din lut amestecat cu pietriş, cu var şi cu ceva apă, care se turna într-un cofraj de scânduri şi apoi era bătătorit zdravăn şi lăsat să se usuce. Cărămizi şi piatră nu se foloseau decât în loc de stâlpi de susţinere sau la buiandrugii uşilor şi ai ferestrelor.

Angelica se învăţă iute cu spectacolul acesta al şantierului, din care nu vedea decât o frântură, într-un colţ al pieţei. Ceauşii negri cu

bâtele care se ridicau şi coborau fără încetare pe spinările şi pe umerii robilor europeni şi robii care trudeau din răsputeri sub soarele ucigător, asta era şantierul. Şi mai apărea foarte des şi Moulay Ismael, ieşind ca din pământ, fie călare, fie pe jos, cu câțiva negrişori care îi purtau deasupra capului umbrela uriaşă şi urmat de câțiva oameni de încredere de care nu se despărțea decât foarte rar.

Atunci tabloul se însuflețea dintr-o dată şi Angelica se lăsa dusă de valul spectacolului, roasă de curiozitatea ei de animal înlănțuit.

De îndată ce apărea Moulay Ismael trebuia să se întâmple ceva. Fie că se înfățişa Colin Paturel, anunțând că a doua zi era Paştele creştin şi că prin urmare era drept ca oamenii să nu fie scoşi la muncă, pentru care sultanul poruncea să i se tragă pe loc o sută de ciomege pe spinare iar feciorii de cățea să aibă de lucru de două ori mai mult şi hrană numai pe jumătate, să se sature cu cererile lor neruşinate. Fie că un rob era împuşcat drept în cap de sultan fiindcă îl prinsese stând să-şi mai tragă sufletul şi să-şi şteargă năduşeala care-i picura în stropi grei de pe față. Fie că altul, prins cu cine ştie ce altă nelegiuire de acelaşi fel, era aruncat de la înălțimea zidului. Cam astea se petreceau, însoțite de fiecare dată de două sau trei capete negre de vătafi şi de ceauşi, care se rostogoleau în praf, drept pedeapsă pentru îngăduința smintită pe care o arătau față de aceşti câini care mâncau pe degeaba pâinea sultanului. Sultanul era scos din fire de încetineala cu care înaintau lucrările şi de obicei reteza capetele vinovaților cu propria sa mână, făcându-le astfel o cinste pe care şi ei recunoşteau că n-o meritau şi de care, de alt fel, e de crezut că s-ar fi lipsit cu dragă inimă.

E drept că Angelica nu putea auzi ce spuneau. Nici măcar sunetul vocilor lor nu ajungea până la ea, aşa că era silită să-şi imagineze singură despre ce era vorba. Teatrul acesta strâmt al micuței ferestre îi aducea în fața ochilor mici spectacole mute, tragice şi pline de dureri adânci în mimica lor tăcută. Păpuşi care se prăbuşeau, fugeau, implorau, loveau, se cățărau pe schele şi pe scări, fără să se oprească din forfota asta decât odată cu apusul soarelui.

Atunci, locul robilor îl luau dreptcredincioşii musulmani, care se aruncau plini de venerație cu frunțile în țărână, cu fețele spre răsărit, spre Mecca, sfânta sfintelor, cetatea care cuprindea între zidurile ei mormântul sacru al Profetului. Robii erau duşi sub pază la cocioabele lor sau la temnițele în care erau închişi cei pedepsiți pentru cine ştie ce abatere mai uşoară.

De la un timp, pe câte unii Angelica începu să-i cunoască. Nu le ştia numele, bineînțeles, dar încerca să-şi dea seama şi de ce neamuri erau. Francezii încasau loviturile de bâtă râzându-le în nas temnicerilor, ba mai începeau cu ei şi dispute aprige, care-i amețeau la cap pe greoii vătafi care nu erau prea ageri în mânuirea argumentelor şi nu odată îi lăsau să facă aşa cum voiau. Aşa că francezii colțoşi şi surâzători se mai aşezau uneori la umbră, ba chiar mai trăgeau şi câte o pipă.

Italienii aveau altă slăbiciune: cântecul. Cântau până şi aici, în praful usturător al şantierului, plin de duhoarea varului abia stins, printre mormanele de cărămidă şi de piatră tăiată pentru construcție. Vocile lor nu răzbăteau până sus, la Angelica, dar îi vedea şi înțelegea limpede că

oamenii aceştia cântau, după cum îşi avântau trupurile şi capetele într-un zvâcnet viu şi pătimaş, iar cei din jur îi ascultau, chiar dacă munceau mai departe. Tot italienii erau şi cei mai puşi pe harţă, gata oricând să sară în beregata unui ceauş, chiar dacă ştiau limpede că în felul acesta îşi puneau pielea la bătaie.

Spaniolii se deosebeau de toţi prin aerul dispreţuitor şi plin de măreţie cu care mânuiau mistria. Nu se plângeau niciodată de nimic, nici măcar de căldurile ucigătoare. Părea a nu le fi niciodată nici foame nici sete şi nu răspundeau în nici un fel urletelor vătafilor, tratându-i cu acelaşi dispreţ strivitor şi mânuind uneltele cu o silă ostentativă.

Olandezii, dimpotrivă, se ţineau tot timpul aproape unii de alţii şi îşi vedeau de treabă cu o râvnă şi cu o conştiinciozitate de parcă ar fi muncit la propria lor casă. Nu se amestecau în certurile altora şi păreau în permanenţă absorbiţi de munca lor şi de patima lucrului făcut temeinic şi pentru o veşnicie. De altminteri, toţi protestanţii erau uşor de recunoscut tocmai după aceeaşi seninătate austeră pe care o aveau toţi deopotrivă. În schimb, catolicii şi ortodocşii se urau cumplit unii pe alţii şi la tot pasul se iscau încăierări sălbatice, ca de câini turbaţi, pe care bâtele ceauşilor şi ale vătafilor, mânuite zdravăn şi fără cruţare, abia reuşeau să le potolească. Ba încă de cele mai multe ori mărunţii stăpâni ai locului se vedeau nevoiţi să trimită în mare grabă după Colin Paturel, singurul a cărui autoritate potolea îndată pe toată lumea.

Normandul era mereu ferecat în laţuri grele, atât de grele încât aproape că era de mirare cum de se mai putea mişca. Mai tot timpul avea braţele şi spinarea pline de răni sângerânde, care se datorau fără îndoială ciomăgelilor pe care le lua mereu de la vătafi din cauza îndrăznelii lui de a le trânti în faţă, lor şi mai ales sultanului, cele mai stupefiante cereri privitoare la cutare sau cutare nedreptate. Iar rănile nu însemnau că ar fi fost scutit de a duce în spinare saci grei de var sau bolovani mari pentru construcţii, pe care era nevoit de multe ori să-i care până sus, pe schele şubrede. Mai mult decât atât, Colin Paturel făcea adesea şi munca celor slăbănogi, care se aflau în primejdie de a fi biciuiţi sau chiar ucişi pentru încetineala cu care lucrau, şi nici unul din vătafi nu îndrăznea să-i zică ceva pentru asta. Într-o zi, când un vătaf se îndârjise prea din cale afară împotriva uscăţivului Jean-Jean din Paris, Colin Paturel îşi transformase lanţurile grele în armă şi-l izbise atât de cumplit cu ele încât îl schilodise de-a binelea. Cinci sau şase vătafi şi ceauşi se repeziseră la el cu săbiile ridicate, dar, când văzuseră cine era făptaşul, dăduseră înapoi, încurcaţi. Pe Colin Paturel, regele robilor, numai sultanul avea voie să-l pedepsească.

Când întunecatul stăpân îşi făcu apariţia, spre seară, să vadă cu ochii lui cum înainta zidirea palatului, Angelica îl văzu de sus cum îşi propteşte lancea în trupul normandului şi avu impresia că-l şi aude rostind cuvintele blestemate: <<Musulman ? Te faci musulman ?>> Erau printre puţinele cuvinte franţuzeşti pe care le ştia Moulay Ismael şi mai mult ca sigur că discuţia se purta acolo, jos, în arăbeşte, limbă pe care Colin Paturel o cunoştea bine, dar Angelica aşa auzea în mintea ei rostindu-se: <<Musulman ? Te faci musulman ?>>

Colin Paturel scutura din cap a negaţie, iar suliţa sultanului

amenința să-l străpungă. Avea să moară acum ? Uriașul cu plete cânepii avea să-și găsească sfârșitul acolo, în pulberea din mijlocul zidurilor neterminate, după ani și ani de suferințe de neînchipuit, care i-ar fi putut aduce moartea de sute de ori ? Azrael, îngerul morții, avea să-și înșface în sfârșit prada pândită atâta timp ?

Angelica își mușca pumnii, cuprinsă de o frământare pe care nu și-o putea stăpâni. Îi venea să-i strige de acolo normandului să nu se mai încăpățâneze, să treacă la islam ca să-și salveze capul, și nu înțelegea de unde îi veneau omului acela atâtea puteri încât să se țină drept și să-și privească în față dușmanul aducător de moarte și chinuri.

Îl văzu pe Moulay Ismael cum aruncă furios lancea în altă parte, înfigând-o în pământ și răcnind ceva ce nu ajungea până la ea. Mai târziu avea să afle ce rostise atunci:

<<Câinele ăsta nu vrea să primească adevărata credință, ține morțiș să moară în rătăcirea lui blestemată !>>

Asta îl scotea cel mai rău din sărite pe Moulay Ismael: încăpățânarea regelui robilor de a orbecăi în întunericul credinței lui rătăcite, în loc să primească dreapta credință în Allah ! Feciorul de cățea voia cu tot dinadinsul să dea cu piciorul paradisului cu munții de pilaf și cu nenumăratele fecioare care îl așteptau pe lumea cealaltă, preferând să nimerească în mâinile demonilor care să-l prăjească pentru încăpățânarea lui ticăloasă!

Văzând acest deznodământ, Angelica scăpă un suspin de ușurare și se duse să bea o ceașcă de cafea ca să-și mai vină în fire după atâtea emoții. Se gândea mereu cu mirare la adevărata armată de robi creștini, cei mai mulți din ei oameni de rând, adunați aici din toate colțurile pământului, care găseau destulă tărie ca să înfrunte moartea și chinurile de fiecare zi ale vieții câinoase pe care o duceau aici, în robie. Oricare din ei putea trece la islamism și asta ar fi însemnat pe loc libertatea și un trai lesnicios, dacă nu chiar îmbelșugat sau de-a dreptul princiar, așa cum de bună seamă că îl aștepta pe unul ca normandul Colin Paturel, dar acești oameni simpli și de ispravă preferau să îndure cele mai sălbatice chinuri de dragul Atotputernicului, de care nu se puteau lepăda. Și asta era cu atât mai de neînțeles cu cât înainte, până să ajungă în robie, oamenii aceștia nu prea se dăduseră în vânt după Dumnezeu și după mersul la biserică. Acum le-ar fi fost destul să spună cele câteva cuvinte, <<Allah e singurul Dumnezeu și Mahomed este profetul său>> și îi așteptau bunuri și bucurii pe care acum nici nu le puteau visa. Mâncare din belșug, o casă confortabilă și femei câte îngăduia Profetul credincioșilor săi. Numai că foarte rar se întâmpla ca vreunul să abjure. Rămâneau flămânzi, munciți mai rău ca vitele de povară, bătuți și surghiuniți, dar pe Dumnezeu îl păstrau.

Se aflau aici, la Meknès și în Barbaria în general, și destui renegați, e drept, dar numărul lor era cu totul neînsemnat față de mulțimea zecilor de mii de robi creștini care țineau morțiș să rămână creștini. Angelica privea de sus, cutremurată de dezvăluirea acestui adevăr pe care nici nu-l bănuise: puterea ființei omenești de a se împotrivi ispitei care îi mistuie bietul trup făcut din carne. Și probabil că acei nefericiți care trudeau jos nici măcar nu-și dădeau seama de asta. Munceau sfârtecați de bici și

striviţi de loviturile de bâtă, sufereau peste marginile închipuirii omeneşti şi mai ales nădăjduiau...

De sus, prin crăpătura îngustă, Angelica privea acum sosind un convoi de robi abia aduşi din Salé, trimişi sultanului de corsarii de acolo. Nu mâncaseră de opt zile. Hainele zdrenţuite şi pline de jeg încă nu avuseseră timp să ajungă chiar cu totul în halul de ferfeniţă care făcea din zdrenţele celor mai vechi aproape un soi de uniformă, dar fără îndoială că mult nu mai era până acolo. Deocamdată încă se mai puteau deosebi fireturile aurite ale înaltului senior şi jiletca dungată a matelotului. Peste foarte puţin timp aveau să se contopească în masa celorlalţi robi, pierzându-şi cu totul personalitatea şi înfrăţindu-se unii cu alţii, atât cât le îngăduiau diferenţele religioase. Deja unii se abrutizaseră cărând capetele camarazilor lor morţi pe drum, luate de paznici ca dovezi, fiindcă altminteri exista primejdia ca Moulay Ismael să-i acuze că au vândut în propriul lor folos robii lipsă la numărătoare.

Tot aici, în centrul pieţei pline de jocuri de umbre în soarele ucigător, Angelica zări într-o dimineaţă personajul cel mai uluitor, cel mai neaşteptat şi cel mai nepotrivit cu asemenea loc: un bărbat îmbrăcat în haine noi şi curate şi cu perucă dichisită cu grijă, de parcă era scos din cutie. Manşetele albe sclipeau orbitoare în lumina soarelui, iar pantofii cu tocuri înalte şi cu cataramele de argint nu păreau prea prăfuiţi.

Angelica era convinsă că are o vedenie şi, dacă un ceauş nu s-ar fi apropiat de personajul acesta ciudat în temenele şi salamalecuri pline de consideraţie, n-ar fi crezut în ruptul capului că omul acesta era o întruchipare în carne şi oase. Se gândea că s-ar fi putut prea bine ca vederea să-i joace feste, din cauza luminii prea puternice.

Cuprinsă de o agitaţie bruscă, se repezi la iatacuri să trimită iute o slujnică să afle ce se petrecea. Apoi se gândi că în felul acesta se dădea de gol, s-ar fi aflat despre postul ei de observaţie, aşa că se văzu nevoită să aştepte până când vestea avea să se răspândească. Şi nu avu prea mult de aşteptat.

Acea apariţie incredibilă, cu perucă şi cu haine întregi, nu era altcineva decât un negustor francez din Salé, un om de treabă pe nume jupân Bertrand, care se aşezase de mulţi ani de zile pe coasta marocană cu afaceri prospere şi care acum, tocmai în această calitate, venise să anunţe apropiata sosire a părinţilor redemptorieni, atât de aşteptaţi aici, la Meknès. Fiind de felul lui un bun creştin şi dornic să vină cât mai iute în ajutorul fraţilor săi căzuţi în nenorocire, jupân Bertrand se pusese cu dragă inimă la dispoziţia lor, gândind că îndelungata lui experienţă a vieţii printre mauri avea să se dovedească folositoare părinţilor redemptorieni, care aveau să vină acum pentru prima oară după atâţia ani în regatul Marocului atât de straşnic închis străinilor.

Călugării erau pe drum, călărind pe măgăruşi care nu puteau merge prea iute, dar cărau cu sârg darurile bogate pe care cuvioşii părinţi le cumpăraseră pentru luminatul sultan, din bănuţii trudiţi din greu, cu sudoarea frunţii, de ţăranii şi târgoveţii francezi, care îşi dăduseră, din puţinul lor amărât, obolul lor pentru creştinii căzuţi în robie la păgâni. Bănuţul sărman al fiecăruia adăugat altora şi altora, dăduse grămăjoare schimbate apoi la zarafi în aur sunător, cu care fuseseră cumpărate darurile

pentru Moulay Ismael...

Vestea se răspândi ca fulgerul printre robi şi stârni pe loc o forfotă nemaipomenită. Veneau sfinţii părinţi, să-i scoată din lanţurile maurilor! Nefericiţii începură să joace, să chiuie de bucurie, făcându-şi cruci peste cruci şi mulţumind cu lacrimi în ochi lui Dumnezeu că se milostivise în sfârşit de ei şi le trimetea acum mântuirea ! Se rugau plini de suflet pentru cei care dăduseră bani pentru eliberarea lor, pentru nobilul sau negustorul bogat care vărsaseră un pumn de aur sau pentru sărmanul care adunase de pe fundul pungii lui firave ultimii gologani pentru o faptă creştinească. Pentru călugării care umblau prin satele Franţei pe arşiţă şi pe viscol, hrănindu-se cu te miri ce şi adunând ban peste ban pentru sufletele lor... Înţelegeau acum că nu erau uitaţi şi că de dincolo de mări, din Franţa cea dragă şi roditoare, veneau acum spre ei semeni de-ai lor să-i ajute. După cincisprezece ani, Dumnezeule ! Atât trecuse de când în Maroc nu mai avea voie să calce picior de creştin altfel decât în lanţuri!...

Iar eroul eroilor, cel căruia îi datorau în cel mai înalt grad minunea asta, nu era altul decât Colin Paturel, regele lor, al robilor, cel ce se lua mereu în colţ cu sultanul pentru supuşii săi...

Veneau sfinţii părinţi ! Flamandul Caloëns, decanul de vârstă al robilor, cu cei şaptezeci de ani ai lui, din care ultimii douăzeci petrecuţi aici, în robie, stătea acum mai mult în genunchi şi bâiguia mulţumiri către Cel de sus, care îl ajutase să trăiască să vadă şi el raza sfântă a libertăţii ! Toţi cei din jurul lui se mirau, fiindcă bătrânul Caloëns, grădinar iscusit, care îngrijea aici cu cel mai mare drag florile şi pajiştile verzi ale sultanului, le păruse dintotdeauna dacă nu mulţumit, cel puţin împăcat cu soarta lui. El lămuri că într-adevăr, se legase mult de locurile acestea şi cu siguranţă că avea să lăcrimeze când avea să se despartă de ele, dar tot trebuia să plece cu orice chip, fiindcă era chel şi se ştia că sultanul nu suporta să vadă o chelie fără să scoată imediat sabia şi s-o reteze cu cap cu tot. Asta dacă nu socotea mai nimerit s-o strivească cu măciuca de aramă a topuzului său. Iar bietul Caloëns, oricât era el de bătrân, n-avea poftă să moară, sau cel puţin nu aşa.

Veneau sfinţii părinţi redemptorieni. Iar sultanul, într-un avânt de generozitate de-a dreptul de neînţeles, îngădui robilor să le iasă înainte, cu frunze de palmier în semn de bun venit.

Mulţimea robilor, înfrigurată, aştepta mântuirea.

În pasul mărunt şi harnic al măgăruşilor, sfinţii părinţi redemptorieni se apropiau sub soarele de foc de zidurile cumplitului Meknès, cu daruri bogate pentru sultanul Moulay Ismael.

Fiecare zi îi aducea tot mai aproape...

Angelica nu se mai putu abţine: îşi călcă pe inimă şi-l rugă pe Marele Hadâmb să-i îngăduie să fie şi ea de faţă la audienţa pe care sultanul avea s-o îngăduie părinţilor redemptorieni. Osman Ferradji ascultă cu atenţie cererea ei, miji ochii părând a cântări ce se putea ascunde sub dorinţa asta, în aparenţă nevinovată, şi o încuviinţă fără să comenteze în vreun fel.

Numai că Angelica avu mult de aşteptat. Misiunea cuvioşilor

călugări fusese găzduită în mahalaua evreiască, fiindcă în mahalalele dreptcredincioşilor nu putea fi acceptată, de teama spurcăciunii pe care o aduceau cu ei dervişii creştini, iar acolo călugării fuseseră nevoiţi să aştepte de la bun început o săptămână încheiată sub motiv că nu le era îngăduit să vadă pe nimeni înainte de a fi fost primiţi în audienţă de sultan.

Caizii, vizirii şi renegaţii aflaţi în dregătorii înalte veneau pe rând să-i viziteze pe călugări, declarând că vor să vadă darurile pregătite pentru preamăritul sultan şi încercând totodată să vadă cam cu ce peşcheşuri se puteau alege de la umilii soli ai creştinătăţii în schimbul bunăvoinţei lor.

În sfârşit, într-o dimineaţă, Angelica avu voie să se pregătească de plimbare. Osman Ferradji o însoţi el însuşi până la lectica ei cu roţi, trasă de o catârcă şi ţinută sub pază puternică. Micul vehicul trecu prin mai multe curţi interioare şi ajunse la poarta cea mare dincolo de care se vedea esplanada din faţa palatului, plină de lume. Aici Marele Hadâmb porunci însoţitorilor să oprească. Angelica putea vedea şi auzi cât se poate de bine printre perdelele subţiri, fără ca nimeni de afară s-o poată vedea.

Sultanul se aşezase deja, stând turceşte pe un covor întins pe jos. Purta papuci galbeni şi Angelica îşi aminti că prima oară când îl văzuse aflase că aceasta era culoarea furiei lui. Numai că turbanul şi veşmintele erau verzi, semn al celei mai bune dispoziţii. Îşi ţinea gura acoperită cu un colţ al burnuzului şi din toată figura nu i se vedeau decât ochii, care străluceau şi mai intens pe pielea neagră înconjurată de un val de mătăsuri verzi. Era şi el mort de curiozitate să vadă cum arătau dervişii creştini şi mai ales să primească darurile, despre care vizirii săi îl asiguraseră că, în ciuda sărăciei atât de trâmbiţate a câinilor de dervişi, erau din cale afară de bogate. Renegatul Rodani îi spusese că printre darurile acestea se aflau mai cu seamă două orologii, adică tocmai minunile după care Moulay Ismael se dădea în vânt. Dar nerăbdarea lui cea mai mare era alta: dacă putea smulge din inimile acestor blestemaţi de popi legea lor rătăcită, aducându-i la dreapta credinţă, atunci ce victorie măreaţă pentru Allah ar fi fost asta ! Să-i scoată din rătăcirile lor tulburi, care îi duceau de-a dreptul spre pierzanie şi spre caznele iadului, şi să-i facă să înţeleagă măreţia adevărurilor profetului ! Îşi pregătise pe-ndelete argumentele, se simţea plin de avânt şi de putere de convingere şi, prin urmare, era într-o dispoziţie sufletească excelentă, convins că nu avea cum să nu reuşească.

Ceruse ca în jurul lui să nu se afle străji prea numeroase. Numai treizeci din puşcaşii lui de elită, negrii cu armele lungi, cu paturile încrustate cu argint. În spatele lui şedeau doi negrişori, din care unul îi ţinea umbrela deasupra slăvitului cap, iar celălalt îi făcea mereu vânt cu evantaiul.

Suita din jurul său, alcătuită din caizii şi vizirii cei mai de seamă, laolaltă cu câţiva din renegaţii cu dregătorii importante, purta cele mai strălucitoare veşminte, catifele şi mătăsuri de preţ, încheiate cu paftale pline de pietre scumpe, iar turbanele, din muselina cea mai fină, erau împodobite cu pene de egretă. Toţi dregătorii sultanului şedeau pe vine, socotindu-se că era necuviincios să stea pe perne în prezenţa înaltului stăpân tocmai într-o asemenea împrejurare, când trebuia să li se arate

câinilor de popi creştini cine era singurul stăpân în dreptcredinciosul regat al Marocului.

Undeva, în capătul pieței, se stârni oarecare forfotă. Veneau părinții redemptorieni, urmați de doisprezece robi care duceau darurile hărăzite măritului sultan. Pe lângă ei mergeau, în calitate de maeştri de ceremonii, renegatul Rodani, evreul Zacharias şi caidul Ben Messaoud, toți ştiind ca pe apă franțuzeşte şi urmând să facă şi oficiul de interpreți.

La rândul său, Ordinul Sfintei Treimi a Redemptorienilor, în fața extraordinarei şanse de a pătrunde în sfârşit în Maroc, după un deceniu şi jumătate de interdicții drastice, alesese cu cea mai mare grijă pe părinții pe care-i trimetea în această primă delegație, de succesul căreia fără îndoială că aveau să depindă multe în viitor. Misiunea era formată din şase călugări francezi, din care trei vorbeau şi limba spaniolă. Fiecare din ei fusese de mai multe ori în Alger sau la Tunis pentru răscumpărări de robi şi erau cunoscuți în rândurile ordinului pentru tactul şi iscusința cu care se achitaseră de misiune, ca şi pentru adânca cunoaştere a capricioaselor purtări ale musulmanilor, cu care până acum reuşiseră să se descurce în cele mai bune condiții. Mai-marele misiunii era părintele reverend de Vallombreuse, mezinul unei ilustre familii din Berry, un fin erudit, doctor în teologie la Sorbona, care îmbina în diplomația lui şiretenia subtilă a țăranului şi demnitatea princiară a unui înalt senior de cea mai aleasă viță. Cu greu s-ar fi putut găsi în rândurile Ordinului Sfintei Treimi sau chiar ale întregului cler francez un om mai potrivit pentru a o scoate la capăt cu un om atât de încăpățânat şi de mofturos ca Moulay Ismael.

Sutanele lor albe, cu cruci roşii pe piept, bărbile curate şi pieptănate, îngrijite, întreaga lor înfățişare simplă şi modestă făcu asupra sultanului o impresie mai bună decât cele mai optimiste aşteptări. Semănau mult cu sihaştri musulmani, care se bucurau de o adevărată venerație din partea dreptcredincioşilor.

Sultanul vorbi cel dintâi, rostind câteva cuvinte de bun sosit şi adăugând laude meşteşugite pentru aceşti oameni atât de plini de milă şi de osârdie, care veniseră cale de atâta drum în căutarea fraților lor întru credință. După care tot el, şi tot în cuvinte alese, se sili să aducă laude şi ilustrului rege al Franței, Ludovic al XIV-lea, deşi acesta nu avea nici un amestec în afacerea pentru care se întâlneau ei acum. Făcându-se că nu bagă de seamă lipsa de rost a acestor elogii, reverendul de Vallombreuse, stilat îndelung la curtea de la Versailles, răspunse cu un surâs politicos că, într-adevăr, regele Franței era cel mai puternic din regii creştinătății, aşa cum Moulay Ismael era cel mai vestit din suveranii neamurilor care se închină lui Allah.

Ochii lui Moulay Ismael străluciră de încântare când i se traduseră aceste din urmă cuvinte. Discuția mergea mai bine decât spera el, popii aceştia creştini nu erau chiar atât de feciori de cățea pe cât se vorbea despre ei, ba chiar păreau a fi oameni destul de cumsecade şi de înțeles, cu care se putea sta de vorbă. Începu, deci, plin de înflăcărare, să facă elogiul credinței sale, arătând că singurul Dumnezeu era Allah şi Mahomed era profetul său, lucru pe care imamii aceştia creştini se părea că nu-l aflaseră.

Din locul unde se afla, Angelica nu putea auzi tot ce se vorbea,

dar îl vedea pe Moulay Ismael înflăcărându-se din ce în ce. Fața lui se transforma, iluminată, ca un acoperământ gros de noroi pe care razele soarelui reuşesc pentru o clipă să-l străbată, dându-i străluciri întunecate şi grele. Jocul razelor de soare făcea ca fața lui să pară când neagră ca smoala, când aurie, de un auriu închis şi mat. Îşi întindea în sus pumnii strânşi ca nişte baroase negre, aproape somându-i pe interlocutori să recunoască neîntârziat că greşeau şi că legea lui Allah era singura adevărată, singura pură, desemnată şi rânduită de profeți încă din vremea lui Adam. Fireşte, nu avea pretenția de a-i vedea lepădându-şi pe loc credința lor rătăcită şi îmbrățişând-o pe cea dreaptă, a Profetului, fiindcă ei nu veniseră aici decât în calitate de soli, dar el îşi făcea datoria de a încerca să le deschidă ochii, temându-se să nu aibă de dat seamă în fața lui Allah pentru faptul de a nu se fi străduit să le deschidă ochii.

Fiindcă, mărturisea Moulay Ismael, pentru el era o mare suferință să aibă ca oaspeți pe pământurile lui ființe omeneşti atât de mărginite şi atât de adânc stăruitore în pierzania lor. Deşi, la drept vorbind, era totuşi mulțumit că măcar nu țineau de acea tagmă spurcată care îşi spune a Sfintei Treimi şi care îndrăzneşte să hulească spunând că în adevăratul Dumnezeu s-ar găsi de fapt trei dumnezei. Fiindcă, pe barba Profetului, dacă ar pune mâna el, Moulay Ismael, pe vreunul din nemernicii, din feciorii de cățea, din scârnăviile acelea care îndrăznesc să susțină asemenea ocară la adresa lui Dumnezeu, l-ar omorî supunându-l la nişte chinuri care ar îngrozi întreaga viitorime !

-Fiindcă Dumnezeu este singurul părinte, el e cel fără de început şi fără de sfârşit, e mai presus de orice, chiar şi de darul de a se prăsi ca noi, muritorii. Mie, Isus îmi pare asemănător mai curând cu Adam, pe care l-a plămădit din țărână. Isus e numai trimisul lui Dumnezeu, iar Cuvântul de care tot vorbiți voi e sufletul Părintelui Ceresc, pe care el l-a pogorât asupra Mariei, fiica lui Avram. Diavolul n-a putut să-l ispitească nici pe Isus şi nici pe mama sa. Credeți prin urmare în Dumnezeu care este Allah şi în profetul său şi nu mai spuneți că în Dumnezeu sălăşluiesc trei alți dumnezei. Are să vă fie mai bine, veți găsi calea spre mântuire...

Curajoşi părinți redemptorieni ascultau cu răbdare de mucenici predica asta care nu se mai sfârşea şi în care vedeau o pedeapsă pentru atâtea şi atâtea predici pe care şi ei, la rândul lor, le administrează altora.

Tăcură mâlc când sultanul se lansă în furioasele considerente la adresa Ordinului Sfintei Treimi şi se feriră să scape vreo vorbă despre faptul că ordinul lor, al redemptorienilor, purta şi numele acesta. Înțelegeau acum de ce Colin Paturel, în scrisoarea lui, îi ruga cu cerul şi cu pământul să nu cumva să-şi zică altfel decât redemptorieni şi în nici un caz să nu pomenească ceva de Sfânta Treime, fiindcă altfel se pot ivi primejdii mari.

Astfel că răspunseră sultanului că îi mulțumeau cu adâncă recunoştință pentru grija pe care o purta mântuirii sufletelor lor, dar că ei tocmai în scopul acesta veniseră încoace, conformându-se învățăturilor creştine care cer să-ți ajuți aproapele şi că nu puteau să se lepede totuşi de credința creştină fiindcă scopul cu care porniseră ei în această călătorie lungă şi anevoioasă era acela de a răscumpăra nişte creştini aflați în captivitate aici.

Sultanul ascultă răspunsul acesta cu acreală şi se vedea limpede că face eforturi mari ca să nu-şi piardă cumpătul. El se silise atâta să le arate adevărul şi ei ţineau morţiş să rămână în întunericul necredinţei lor spurcate. Feciori de căţea, asta erau. Se sili totuşi să le răspundă cât mai politicos şi să nu arate cât era de dezamăgit în speranţele sale de bun musulman. Între timp, robi prinseseră să desfacă legăturile pachetelor şi cuferelor cu daruri, ridicând capacele şi scoţând la iveală stofe fine şi postavuri de Cambrai sau din atelierele din Bretania, toate prinse cu grijă în etuiuri de piele încrustată cu aur. Apoi trei inele şi trei coliere, care părură a-i plăcea sultanului, fiindcă îşi puse îndată inelele pe degete iar colierele le aşeză alături de el, pe covor. Din timp în timp le lua şi le cerceta cu grijă, vizibil încântat de lucrătura lor. În sfârşit, după multe mărunţişuri, au fost scoase la iveală orologiile, aşteptate de toată lumea cu sufletul la gură. Nu avuseseră deloc de suferit de-a lungul călătoriei şi arătau minunat. Cel mai mare avea un disc într-adevăr splendid, din aur cizelat, închipuind soarele, iar cifrele de pe cadran erau din smalţ albastru încrustat cu aur.

Vederea lor îl umplu pe Moulay Ismael de o bucurie de-a dreptul copilărească. Dădu pe loc asigurări că avea să asculte cu toată bunăvoinţa cererile călugărilor şi că le dădea în schimb două sute de robi creşti, ceea ce păru de-a dreptul de neînchipuit: nimeni nu sperase o asemenea cifră!

Chiar în aceeaşi seară, pentru a-şi arăta bucuria şi pentru a-i dovedi sultanului recunoştinţa lor, sumedenie de robi veniră până în faţa palatului unde desfătară toată suflarea cu un foc de artificii cum nu se mai văzuse până atunci în Maroc. Jean Davias şi Joseph Thomas erau amândoi adevăraţi maeştri în arta aceasta şi umplură de uimire pe toţi privitorii, extaziaţi de jocul nemaipomenit al scânteilor de toate culorile, închipuind pe cer o imensă pasăre în zbor, din ciocul căreia ieşeau o galeră scăpărătoare plutind pe un canal şi un arbore multicolor.

Din înălţimea terasei sale, Moulay Ismael contempla toate aceste minunăţii cu sufletul la gură. Se simţea foarte mişcat. Îşi spunea că dintre toţi supuşii săi, cei care îl iubeau cu adevărat erau tocmai robii creştini, fiindcă ai săi, când îi copleşea cu binefacerile, cereau de îndată altele, pe când creştinii îl făceau părtaş la bucuria lor şi îi mulţumeau fără să-i mai ceară ceva.

Poruncise să i se facă la iuteală un veşmânt din postav verde de Bretania, din cel adus de călugării creştini, pe care îl şi îmbrăcase, găsindu-l foarte pe gustul lui.

18

Angelica şi celelalte femei se entuziasmaseră şi ele, de departe, de splendorile focului de artificii.

Domnea un climat de adevărată indulgenţă, o atmosferă de sărbătoare şi parcă de bunăvoinţă venită din toate părţile, ceea ce o făcu pe Angelica să-şi ia inima în dinţi şi să-l întrebe pe Osman Ferradji dacă nu-i putea mijloci o scurtă întrevedere cu unul din călugării care alcătuiau misiunea franceză. Simţea nevoia, zicea ea, să apeleze la sprijinul religiei ei.

Marele Hadâmb o ascultă cu atenţie şi, după o clipă de gândire, răspunse că rugămintea ei nu i se părea prea deplasată şi că, deşi nu cu dragă inimă, o încuviinţa.

Drept care la casa negustorului evreu care-i găzduia pe preoţii misiunii se înfăţişară doi eunuci, invitându-l pe părintele reverend de Vallombreuse să meargă cu ei la palatul sultanului, unde una din femeile acestuia voia să stea de vorbă cu el.

Părintele reverend nu-şi mai vedea capul de treburi, fiindcă, în aşteptarea rezultatelor finale ale tratativelor, primea într-una în scurte audienţe robi creştini care veneau toţi cu aceeaşi rugăminte disperată: să se vadă trecuţi pe lista celor două sute de fericiţi care aveau să fie puşi în libertate şi încredinţaţi părinţilor redemptorieni ca să-i ducă acasă, în Franţa. Bieţii preoţi se vedeau astfel în situaţia neînchipuit de dureroasă de a alege, din uriaşa mulţime de solicitatori, cazurile cele mai disperate, iar asta nu era deloc uşor, cu atât mai mult cu cât adâncile lor convingeri religioase şi morale îi obligau la cinstea cea mai deplină şi la eliminarea oricărei erori.

Cu toate acestea, părintele reverend îşi lăsă pentru un ceas sau două treburile şi îi urmă pe cei doi eunuci, nevrând să lase neîmplinită obligaţia fundamentală a unui slujitor al altarului, anume acordarea de asistenţă religioasă fraţilor săi întru Christos. La intrarea în harem, eunucii îi puseră pe ochi o legătură groasă şi-l duseră de mână până în faţa unui grilaj în spatele căruia se afla o femeie acoperită cu totul în văluri, fără să i se vadă nici măcar ochii. Şi fu foarte mirat părintele reverend să audă femeia asta vorbind franţuzeşte limpede şi curgător.

- Sper că sunteţi foarte mulţumit de rezultatele misiunii dumneavoastră, părinte, nu-i aşa ? întrebă Angelica.

Părintele reverend de Vallombreuse răspunse plin de prudenţă că încă nu era nimic hotărât pe de-a-ntregul şi că buna dispoziţie a sultanului putea fi foarte bine ceva trecător. Tot timpul auzea de la nefericiţii sclavi care veneau să-l vadă atâtea lucruri îngrozitoare încât el unul era departe de a fi sigur de rezultat . Cel puţin deocamdată. Sigur avea să fie numai atunci când avea să se vadă între zidurile Ceutei cu cei două sute de nefericiţi ale căror suflete erau atât de primejduite aici, sub puterile nelimitate ale acestui stăpân sângeros şi imprevizibil.

- Şi pentru că şi dumneata eşti născută creştină, fiica mea şi când spun asta am în vedere faptul că vorbeşti franţuzeşte atât de limpede, vreau să te rog să intervii pe lângă acest rege, stăpânul dumitale, pentru ca îngăduinţa şi bunele intenţii pe care le vădeşte în prezent pentru noi să rămână aceleaşi şi pe viitor.

- Dar nu sunt renegată, părinte, protestă vioaie Angelica. M-am născut creştină şi am rămas creştină.

Părintele reverend îşi mângâie încurcat barba albă, nemaiştiind ce să spună. Când auzise că e chemat aici, unde una din femeile sultanului voia să stea de vorbă cu el, primul lui gând fusese că era vorba de o creştină, dar mai apoi, pe drum, îşi amintise că toate soţiile şi toate ibovnicele sultanului erau considerate de la bun început musulmane şi, vrând nevrând, trebuiau să urmeze regulile religiei lui Mohamed. Aflase chiar că în interiorul imensului palat se afla şi o moschee, la care toate femeile mergeau în mod obligatoriu.

- Am fost capturată, părinte, nu mă aflu aici de bună voie, adăugă Angelica pe un ton plin de revoltă.

- Nu am nici o îndoială asupra acestui lucru, fiica mea, murmură preotul, cu înțelegere și îngăduință în glas.

- Sufletul meu, părinte, e înconjurat de mari primejdii, zise ea deodată, agățându-se cu putere de grilaj. Mă paște pierzania, deși... bănuiesc că asta nu vă impresionează prea mult. Nimeni n-are să caute să mă scape de aici, nimeni n-are să încerce să mă răscumpere. Fiindcă nu sunt decât o biată femeie...

Ar fi vrut să-i poată spune că începea să se teamă nu de caznele la care ar fi putut fi supusă ca să abjure, ci de valul de senzualitate aurită care o înconjura viclean și amețitor, cuprinzând întregul harem în mantia lui leneșă și catifelată. Că se simțea cuprinsă, încetul cu încetul, de veninul dulce al leneviei, al voluptății și al cruzimii rafinate care aici era una din plăcerile cele mai desfătătoare și mai căutate. Aici voia s-o aducă Marele Hadâmb. Vicleanul stăpân al seraiului cunoștea instinctiv eternul feminin care zăcea în adormire și putea fi stârnit ca o furtună mistuitoare, care răscolește cu sălbăticie dorințele cărnii și împinge spre acceptarea păcatului ca pe o mântuire... Ar fi vrut să-i poată spune părintelui reverend toate aste, dar nu găsea puteri.

Părintele de Vallombreuse o auzi plângând dincolo de gratii și clătină din cap cu milă și înțelegere.

- Trebuie să-ți primești soarta cu resemnare, fiica mea, și să te supui vrerii Atotputernicului. Dumneata cel puțin nu rabzi aici de foame și de sete ca acei nefericiți robi mânați cu bicele și cu bâtele la muncile cele mai cumplite, mai rău ca robii din Egipt. Gândește-te că Domnul, în marea lui milă pentru făpturile sale, a avut cel puțin grija asta față de dumneata...

Chiar și în ochii acestui călugăr blând și înțelept, mântuirea sufletului unei femei atârna mai puțin decât a unui bărbat. Nu fiindcă ar fi privit cu dispreț și cu nepăsare stirpea femeiască, ci fiindcă se gândea că firea mai slabă și mai supusă ispitei cu care Dumnezeu înzestrase femeia, la un loc cu lipsa ei de judecată, aveau să atârne și ele în balanță la ceasul Judecății de Apoi, când femeile aveau să fie privite cu mai multă îngăduință decât bărbații.

Angelica își reveni repede. Scoase de pe deget un inel de aur cu un diamant mare, rămas de la Philippe. În interiorul inelului erau gravate numele de Plessis-Bellière și deviza familiei. Își dădu seama că Osman Ferradji ședea la o depărtare destul de mică și putea auzi și ceea ce avea de gând să spună acum, dar își luă inima în dinți și se hotărî. Timpul ei era acum drămuit cu o măsurătoare care nu putea fi influențată în nici un fel. Nu mai era mult până când Marele Hadâmb avea s-o ducă în iatacul lui Moulay Ismael și asta o făcea să se grăbească, trecând peste primejdia de a fi auzită. O făcuse cu toată blândețea să înțeleagă că altă cale decât a se supune nu exista. Dezamăgindu-l, avea să piardă sprijinul lui, avea să stârnească furia sultanului și viața ei avea să se sfârșească aici în chipul cel mai lamentabil. Poate chiar în chinuri, ca mica Matriamti.

Se întrebă pentru ultima oară, cutremurându-se, dacă nu cumva în adâncul inimii ei dorea ca ceasul în care avea să se supună să sune mai curând. Nimeni n-o putea ajuta, nici dinăuntrul seraiului și nici din

afară. Mereu inventivul Savary nu era, la drept vorbind, decât un biet rob şi el în oricare clipă la cheremul celui mai mărunt dintre slujitorii musulmani ai stăpânului. Îşi spunea de multe ori că prea îşi pusese mari speranţe în firea lui neastâmpărată şi născocitoare şi că puterile bătrânului savant aveau şi ele limitele lor, care se dovedeau, vai cât se poate de strâmte... Nimeni nu-i putea juca un asemenea renghi lui Moulay Ismael. Chiar dacă robii creştini rumegau într-una planuri de evadare şi chiar dacă unii s-ar fi încumetat într-o zi să treacă la fapte, ar fi fost curată nebunie din parte ei să-şi închipuie că oamenii aceea aveau să accepte să-şi ia pe cap o femeie. Un grup de fugari care ar fi izbutit să părăsească îngrozitorul Meknès avea de înfruntat primejdii care puteau strivi ca pe nişte muşte neputincioase până şi pe cei mai puternici şi mai dârzi bărbaţi. Şi ea spera s-o ia cu ei ? Ce prostie !...<<Nici o femeie n-a ieşit vreodată vie dintr-un harem !>> Da, dar cel puţin putea să încerce ! Şi în toată lumea exista un singur om care s-ar fi putut semeţi, silindu-l pe Moulay Ismael să se plece şi să lase prada din ghearele lui negre... Un singur om!

Întinse iute inelul printre gratiile înflorate şi şopti:

- Părinte, vă rog din toată puterea sufletului meu !... Vă implor să mergeţi la Versailles îndată ce veţi ajunge acasă. Cereţi să fiţi primit în audienţă la rege şi daţi-i inelul acesta. Va şti de la cine este, numele meu e gravat înăuntru. Povestiţi-i, părinte, că am căzut în mâinile necredincioşilor şi că sunt roabă aici. Şi mai spuneţi-i Majestăţii sale...

Aici simţii un nod în gât şi nu putu rosti decât cu mare greutate şi cu vocea înăbuşită:

- ...spuneţi-i că-l rog cu umilinţă să mă ierte... şi că el a rămas ultima mea nădejde !

Din nefericire, părintele reverend avusese dreptate spunând că se temea din clipă în clipă ca imprevizibilul Moulay Ismael să nu-şi dea arama pe faţă. Pentru că tratativele încă nu erau încheiat când unul din renegaţii din jurul tuciuriului suveran îi şopti că feciorii de căţea îl duceau de nas, fiindcă vorbuliţa asta, părinţi redemptorieni, adică răscumpărători, era tocmai numele sub care se ascundeau blestemaţii de călugări din Ordinul Sfintei Treimi, cei care huleau susţinând scârboasa minciună că Dumnezeu era făcut din trei bucăţi, de parcă ar fi ieşit din mâinile nepricepute ale unui cârpaci oarecare.

Mânia care-l cuprinse pe întunecatul stăpân fu atunci cumplită. Tot palatul tremura ascultându-i urletele şi se aştepta la dezlănţuirea celui mai sălbatic măcel, care nu se ştia pe cine avea să nimerească şi pe cine nu. Urlând şi bătând din picior, sultanul porunci, cu spume la gură, să fie adus îndată în faţa sa scârnăvia de Colin Paturel, feciorul a şapte căţele puturoase, cel care cel dintâi îl minţise spunându-i că redemtorienii nu aveau nimic de-a face cu hulitorii care se închinau la dumnezeul lor pocit şi cârpit din bucăţi.

- Câine ! mugi el când regele robilor fu adus înaintea lui. M-ai minţit, ţi-ai bătut joc de mine ! Limba ta vicleană şi făţarnică de normand a îndrăznit să rostească în faţa mea minciuni şi vorbe de hulă ! Acum să te văd pe cine ai să mai păcăleşti, şacal împuţit !

Şi porunci hadâmbilor să-i presare neîntârziat feciorului de căţea barba cu praf de puşcă şi să-i îndese în urechi şi în nas cât s-o putea din

hrana asta, numai bună pentru o unealtă a iadului, după care să-l bage cu căpățâna lui spurcată în foc. Hadâmbii se năpustiseră și, legându-l fedeleș, îl umplură pe loc cu praf de pușcă, mai punând de la ei și în gură și propunând să-i scoată mai întâi ochii și să-i burdușească și găvanele goale pentru ca treaba să fie făcută cum se cuvine. Asta îl făcu pe sultan să se răzgândească. Deocamdată, nu. Colin Paturel nu trebuia să moară așa. Pentru el se cuveneau cazne cum nu mai cunoscuse un muritor vreodată, dar acum, luat repede, nu putea găsi ceva pe deplin nimerit. Trebuia să se sfătuiască cu cei mai buni călăi, poate să aducă vreunul de la Istanbul sau chiar din Persia ori din îndepărtata Indie. Iar astea cereau timp. Așa că sultanul porunci ca deocamdată lepădătura de Colin Paturel să fie doar legat de o cruce mare de bârne și atârnat așa, gol pușcă, în piața din mijlocul orașului, în bătaia soarelui, păzit de doi soldați care să tragă în vulturii care ar încerca să vină să-i ciugulească ochii. Pentru că aceștia puteau fi folositori la caznele de mai târziu.

Porunca fu împlinită fără întârziere și Colin Paturel se trezi cât ai clipi din ochi atârnat sub soarele de foc, sub paza soldaților tuciurii, care dârdâiau de frică să nu fie păcăliți de vreun vultur. Când unul se apropie prea mult, unul din paznici trase și, fiindcă îi tremurau mâinile, îl răni pe Colin Paturel la un umăr. Nu era o rană prea grea, dar sultanul, auzind de această nemaipomenită neîndemânare la un soldat de-al său, veni într-o clipă și îi reteză cu sete capul.

Angelica pândea cutremurată la ferestruica ei îngustă cât palma și încerca să deslușească trăsăturile chipului lui Colin Paturel, atârnat de spânzurătoarea aceea groaznică, dar nu reușea. Îi vedea doar capul prăbușindu-se uneori în piept și ridicându-se apoi repede. Chica bălaie i se clătina din când în când spre dreapta și spre stânga și fața i se ridica spre cer, într-un gest de implorare mută. Brațele se zvârcoleau fără încetare, ca pentru a ușura circulația sângelui prin vinele sugrumate de funiile groase.

Dar trupul normandului Colin Paturel se dovedi încă o dată în stare să iasă biruitor din lupta cu chinurile. Seara, când îl dădură jos de pe cruce, nu numai că nu era mort, dar cum bău din fiertura bine condimentată pe care sultanul poruncise străjilor să i-o dea, începu să-și revină văzând cu ochii, astfel încât camarazii lui, care și începuseră să-l plângă, se treziră cu el cum venea spre sălașele lor, mergând semeț, cu capul sus, în pofida rănilor sângerânde.

Veștile cele mai contradictorii circulau acum cu iuțeala fulgerului și se băteau cap în cap, într-o atmosferă prevestitoare parcă de furtună. Sigure păreau doar câteva lucruri, dar destule ca să înghețe sufletele bieților captivi care trăiseră scurt timp cu fericirea speranțelor aproape împlinite. În furia lui turbată, sultanul scuipase pe darurile aduse de fățarnicii de popi creștine. Aruncase inelele și brățările negrișorilor și zvârlise toate celelalte daruri slugilor de la grajduri. Sfâșiase cu sabia veșmântul de postav verde de care fusese atât de încântat și fusese cât pe-aici să facă țăndări și cele două orologii, numai că se oprise la timp. De ele parcă nu se îndura cu atâta ușurință, prea le râvnise mult...

Călugării redemptorieni, la auzul poruncii de a părăsi imediat dreptcredinciosul oraș Meknès, sub amenințarea că altfel vor fi arși cu toții de vii, rămaseră uluiți. Și asta cu atât mai mult cu cât amenințarea

cuprindea şi casa negustorului evreu care îi găzduise, deşi era limpede că bietul de el nu avea nici o legătură cu Sfânta Treime sau cu alte ofense aduse de creştini credinţei islamice.

Părinţii redemptorieni se sfătuiră în mare grabă ce să facă. Negustorul din Salé, jupân Bertrand, împreună cu curajosul său asociat Chappe-de-Laine, bizuindu-se pe faptul că grăbita poruncă a sultanului nu se referea şi la ei, hotărâră să meargă amândoi în audienţă la imprevizibilul suveran şi să încerce să-l mai înduplece cât de cât, în vreme ce sfinţii părinţi, fără să conteze prea mult pe succesul acestui demers, începuseră deja să-şi strângă catrafusele şi să le încarce pe măgăruşi, pentru a nu întărâta şi mai mult furiile care-l cuprinseseră pe Moulay Ismael.

Colin Paturel, la rândul lui, auzind de porunca sultanului, pregăti şi el o contralovitură pe care întorsătura aceasta o putea face de-a dreptul periculoasă pentru întunecatul stăpân. Avusese grijă, cu o zi înainte de sosirea părinţilor redemptorieni, să treacă pe la câteva din familiile maure care aveau rude aflate în captivitate pe galerele regelui Franţei, fluturându-le în faţa ochilor speranţa că tratativele care urmau să înceapă ar fi putut uşura întoarcerea acasă a rudelor lor. Acum, după reacţia atât de violentă a sultanului, trecu din nou pe la ei şi pe la alţii pe care prima oară nu-i vizitase, arătându-le că felul ofensator în care erau alungaţi acum părinţii redemptorieni avea să stârnească negreşit mânia regelui Franţei şi a tuturor capetelor încoronate din Europa, astfel încât nu numai că orice speranţă în întoarcerea maurilor captivi se spulbera ca un fum, dar era lucru sigur că suveranii creştini aveau să poruncească neîntârziat ca mulţi din ei să fie omorâţi pe loc, drept represalii, iar celorlalţi să li se facă viaţa de o mie de ori mai amară decât până atunci.

Drept care Moulay Ismael, care tocmai se gândea că rău făcuse mulţumindu-se doar cu alungarea feciorilor de căţea şi îşi făcea socoteala că nu era timpul pierdut ca să poruncească să fie toţi fierţi de vii, se trezi pe nepusă masă cu o mulţime imensă de mauri adunaţi pe esplanada din faţa uriaşului său palat, o mulţime care-l blestema şi-l ocăra din răsputeri. Trimise în mare grabă pe unul din vizirii săi cei mai de credinţă să-i întrebe ce voiau. Primi răspunsul că mulţimea îl ruga să nu piardă această ocazie care se prezenta acum pentru prima oară după cincisprezece ani şi să nu spulbere nădejdile atâtor dreptcredincioşi de a-şi vedea în sfârşit acasă rudele mult iubite.

Primul impuls al sultanului fu să poruncească ceauşilor săi să iasă şi să spârcuiască numaidecât gloata obraznică de afară, dar îşi dădu seama la timp că asta era cu neputinţă. Tot oraşul era în picioare, asemeni unui viespar întărâtat pe care era primejdios să-l întărâte şi mai mult. Puţine erau familiile din Meknés care să nu fi avut rude apropiate în robie la creştini, aşa că vânzoleala asta furioasă ameninţa din ce în ce mai mult să se transforme într-o răscoală care să-l mături cât ai clipi pe Moulay Ismael, cu gărzile lui şi cu palat cu tot. Frica birui trufia şi râvna religioasă, aşa că în faţa mulţimii apăru un crainic care anunţă că sultanul, în neţărmurita lui milă şi bunătate, îi ierta pe câinii de popi creştini pentru groaznica lor hulă faţă de Atotputernicul şi era dispus să înceapă din nou tratative cu ei.

Călăreţi iuţi plecară în goană să-i cheme înapoi pe părinţii

redemptorieni, care abia apucaseră să iasă din oraş, ameninţându-i că dacă nu se întorc, unde le stau picioarele acolo le vor sta de îndată şi capetele.

Călugării se întoarseră şi tratativele reîncepură, de data asta mult mai furtunoase decât înainte. Moulay Ismael, furios că din cauza câinilor ăstora fusese umilit în faţa propriului lui popor, se arătă mai mofturos şi mai plin de arţag ca oricând. Tratativele durară timp de trei săptămâni şi se sfârşiră de-a dreptul jalnic: sultanul le dădea solilor doisprezece robi în locul celor două sute promişi mai înainte, ba încă şi aceştia în schimbul a câte trei robi mauri şi a câte trei sute de piaştri de fiecare. La protestele disperate ale călugărilor, cum că nu aveau la ei suma de trei mii şase sute de piaştri, care reprezentau o adevărată avere, Moulay Ismael reteză discuţia scurt: cei doisprezece robi aveau să meargă până la Ceuta, dar fără să intre în fortăreaţă, rămânând afară, în tabăra oştirii maure care asedia cetatea, şi aşteptând acolo sosirea banilor şi a celor treizeci şi şase de dreptcredincioşi.

Moulay Ismael ţinu să aleagă el însuşi pe cei doisprezece robi care urmau să fie daţi în seama câinilor de popi creştini şi se strădui să-i găsească pe cei mai bătrâni şi mai slăbănogi dintre ei, bucurându-se la gândul că mulţi poate aveau să moară pe drum. Îi puse să defileze prin faţa lui şi robii, ghicindu-i intenţiile, se străduiau care mai de care să aibă un aer cât mai jalnic şi mai prăpădit, de ţi se făcea şi milă văzându-i. Sultanul, încântat, îşi frecă mâinile şi rosti cu un aer plin de satisfacţie:

- Vai de ciolanele lor ! Toţi sunt cu câte un picior în groapă !

Ceauşul care stătea de gardă lângă el întări speriat:

- Aşa e, prealuminate stăpâne ! Cu câte un picior în groapă, da !

Ca să fie şi mai sigur că nu se păcălea, sultanul se întoarse către talbul care aştepta supus lângă el şi îi ceru şi lui părerea.

- Adevărat ai grăi, stăpâne, când ai zis că toţi sunt cu câte un picior în groapă. Şi încă ai fost mărinimos, căci mie mi se pare că unii din ei sunt cu câte două.

Sultanul porunci atunci talbului să întocmească un înscris cu numele celor doisprezece prăpădiţi care aveau să fie trimişi acasă, dar se ivi pe loc un caz litigios, o contestaţie formulată de un şchiop care răsări ca din pământ şi îl denunţă pe bătrânul Caloëns ca nefiind francez de neam, ci flamand, ba că mai fusese capturat şi pe o corabie care naviga sub pavilionul câinilor de englezi, care se aflau mai tot timpul în gâlcevi cu Franţa. Astea erau lucruri vechi de douăzeci de ani şi sultanului îi fu lehamite să mai stea acum să verifice. Admise deci contestaţi şchiopului, pe care îl trecu imediat în rândurile fericiţilor, în locul lui Caloëns, care plecă plângând amarnic.

Preoţii îşi grăbiră plecarea pe cât le stătea în puteri, văzând că fiecare zi petrecută aici ameninţa să le aducă noi şi noi necazuri, nu numai din partea musulmanilor, şi dintr-a creştinilor. Fiindcă gelozia şi deznădejdea îi înrăiseră dintr-o dată pe toţi cei care rămâneau şi care îi chinuiau cu lamentările lor nesfârşite. Bieţii călugări se mai vedeau siliţi acum să umple de daruri şi pe toţi vizirii şi renegaţii care se înghesuiau peste ei ca lipitorile, pretinzând cu neruşinare că le fuseseră de folos.

Aşa că misiunea preoţilor creştini plecă din Meknés sărăcită cu

totul, sub o ploaie de pietre şi huiduieli cu care-i copleşeau nu atât musulmanii, temători pentru soarta rudelor lor aflate în captivitate la creştini, cât creştinii înşişi, care acum nu mai întrevedeau vre-o speranţă în viitor şi care, printr-o inexplicabilă logică, îi considerau vinovaţi de asta pe chiar părinţii redemptorieni. Din salvatori, din sfinţii părinţi, din mântuitorii lor, călugării aceştia deveniseră acum otrepe nenorocite, popi făţarnici, boaite şi lepădături scârnave.

Numai bătrânul Caloëns îi plângea cu sughiţuri:

- Când au să mai vină...sfinţii părinţi pe...pe măgăruşii lor, eu...eu am să fiu demult oale şi ulcele ! S-a zis cu mine, fraţilor !

Sărmanul bătrân parcă şi simţea pe scăfârlia lui lucitoare topuzul sultanului, sfărâmându-i ţeasta. Se duse împleticindu-se pe aleile grădinii şi se spânzură de un pom. Colin Paturel, care se afla aproape, sări la timp ca să-l dea repede jos din ştreang.

- Nu-ţi pierde nădejdea, tataie, îi spuse el încurajator, am încercat de toate ca să ne mai îndulcim puţin soarta. Dacă nu s-a putut, n-a fost vina noastră, aşa că nu ne mai rămâne decât o scăpare: să fugim. Eu unul trebuie să-mi iau tălpăşiţa de aici cât mai iute, zilele mele sunt numărate, cioroiul ăsta mă poate gâtui în orice clipă i se năzare lui. Rămâne mai mare peste robi Renaud de Marmondin, cavalerul. O să-i facă şi ăsta destule zile fripte maimuţoiului ăla tuciuriu, n-ai nici o grijă. Dacă simţi că te mai ţin balamalele să faci faţă la ce te aşteaptă, vino şi tu cu noi. Te luăm.

Nu degeaba insistase Colin Normandul în scrisoarea către părinţii redemptorieni să aducă neapărat pendule. Nu trecuseră nici cincisprezece zile de la plecarea lor şi pendulele se opriseră amândouă. Nu că n-ar fi fost bune, ci pentru că Moulay Ismael se bucura să le pună tot timpul să bată orele şi fiindcă voise să se încredinţeze cu ochii lui cum mergeau şi dacă nu erau cumva vre-o născocire diavolească. Un genevez, singurul elveţian din toată tabăra robilor, pe nume Martin Camisart, ceasornicar de meserie, se oferi să le repare. Numai că pentru asta era nevoie de tot felul de scule, care trebuiau aduse de la Ceuta. Cleştişori de tot felul, pile din oţelurile cele mai dure, pensete...Fireşte că o parte din sculele astea se mai şi rătăciră, dar lucru acesta nu bătu nimănui la ochi, mai ales că ceasornicarul făcuse într-adevăr pendulele să meargă din nou, ba chiar cu bătăi mai limpezi decât înainte, aşa că nimeni nu se gândi să-l mai întrebe de scule şi nici nu trecu prin mintea cuiva că acestea erau cum nu se poate mai bune şi pentru tăiat lanţuri. Legătura între pilele ceasornicarului şi lanţurile lui Colin Paturel era un lucru prea greu de stabilit în clima toridă de la Meknès...

Lanţuri purta şi Jean-Jean din Paris, talbul robilor, iar pilele lui Martin Camisart erau tot atât de bune şi pentru lanţurile lui. Colin Paturel şi Jean-Jean aveau să fie căpeteniile. Împreună cu ei mai urmau să plece Piccinino veneţianul, vistiernicul, după ce avea să dea tezaurul în primire succesorului său, apoi marchizul de Kermoeur, un gentilom breton pe care nimeni nu-l întrecea în mânuirea sabiei, François Bargus, zis Arlezianul, din Martingues de felul lui, şi Jean d'Harrostegui, un basc din Hendaye.

Erau bărbaţii cei mai tari şi mai hotărâţi din baia robilor, toţi în

stare să-şi pună capul în joc de o sută de ori ca să poată ajunge pe pământ creştin. Lor li se adăugau bietul Caloëns, pleşuvul condamnat de propria lui ţeastă, şi bătrânul farmacist Savary. cel care ştiuse să le înfăţişeze, unul după altul, cele mai îndrăzneţe şi mai minuţioase planuri de fugă, băgându-le în cap că imposibilul era de fapt posibil şi că se putea fugi până şi de sub nasul negru şi turtit al lui Moulay Ismael, oricât sânge de-al Profetului ar fi curs în vinele lui.

19

Cum putea arăta chipul lui Moulay Ismael când se pleca asupra unei femei dorite ? Faţa lui întunecată, de bronz greu, cu reflexe aurii, stârnind fiori ascunşi de teamă, semănând cu cea a unui idol african, tăiată aspru de daltă şi totuşi şlefuită şi modelată cu griji infinite de degetele sculptorului neştiut...

Buzele groase şi nările turtite, de negru, ochii de felină. Nu de tigru, ci mai curând de leu. De leu, care poate privi netemător soarele şi vede dincolo de aparenţe. Ochi de stăpân.

Cum putea arăta chipul acestui cuceritor în clipa când gusta beţia triumfului ?

Angelica simţea cum capcana se închidea în jurul ei, nemailăsându-i scăpare. Nu se putea împiedica să se gândească mereu la Moulay Ismael, chinuită de întrebări chiar şi când rătăcea pe aleile grădinilor. Toată revărsarea acesta de vegetaţie o făcea să se gândească la stăpânul din a cărui poruncă prinsese viaţă deşertul şi atunci îşi dădea din nou seama că se afla pe marginea unei prăpăstii sau că poate chiar începuse să se prăbuşească, răvăşită şi chinuită de dorinţe.

Bărbatul acesta arunca oameni în groapa cu lei, inventa cruzimi atât de îngrozitoare încât sinuciderea apărea ca singurul mijloc salvator, aproape ca o binecuvântare, dar tot lui îi plăceau florile rare, apele care murmurau blând în grădinile umbroase, păsările şi animalele, şi credea din adâncul inimii în puterea lui Allah cel atotputernic şi drept. Moştenitor al Profetului, al cărui sânge curgea şi în vinele lui în linie bărbătească şi de la care primise peste atâtea veacuri curajul nebunesc, ar fi putut spune şi el ca şi acesta: <<Întotdeauna mi-au plăcut femeile, parfumurile şi rugăciunea. Din toate, numai rugăciunea a fost mângâiere pentru sufletule meu...>>

În jurul ei femeile şopteau mereu, aprinse, visau, unelteau, se pârau, întindeau capcane... Toate femelele acestea, cuprinse în dulcea trândăveală a pernelor bogate şi moi, se lăsau cu totul în voia pornirilor animalice ale trupurilor lor făcute numai pentru desfătări.

Mătăsoase şi moi, parfumate, gătite, cu unduiri şerpuitoare ale trupurilor fragede şi aţâţătoare, păreau a fi fost anume alcătuite pentru îmbrăţişările furtunoase ale unui stăpân tânăr şi pătimaş. Aceasta era, de fapt, unica lor raţiune de fi şi trăiau toate numai în aşteptarea plăcerilor pe care el avea să le dăruiască, chinuite de nemişcare şi de abstinenţa forţată. Fiindcă printre atâtea sute de femei adunate aici, erau prea puţine cele ce se bucurau de omagiile stăpânului.

Huriile* încinse de atâta aşteptare, păstrate toate pentru plăcerile unui singur bărbat, îşi mai amăgeau cât de cât foamea de dragoste cheltuindu-şi energiile în tot felul de comploturi şi intrigi meschine. Toate o urau de moarte pe englezoaica Daisy şi ar fi sfâşiat-o de vie pe întunecata Lila Aişa, singurele care păreau să fi reuşit să înlănţuiască dorinţele stăpânului şi să pătrundă tainele sufletului lui atât de neînţeles şi întortocheat. Ele două îl serveau la masă şi uneori se întâmpla să le ceară şi părerea în cutare sau cutare împrejurări, mai cu seamă Leilei Aişa. Dar toată lumea îşi făcea socoteala că în Coran şedea scris dreptul fiecărui musulman de a avea patru soţii legiuite, în vreme ce Moulay Ismael avea numai două. Care avea să fie deci cea de-a treia? Asta era o întrebare care frământa tot seraiul şi fiecare din femeile închise aici se visa egala celor două fericite.

Cât despre bătrâna Fatima, acesta vedea cum stăpâna ei, pe care tot timpul se silea s-o facă din ce în ce mai frumoasă, tot nu era prezentată sultanului, lucru care începea să devină o adevărată ofensă. O asemenea necuviinţă nu mai putea dura la nesfârşit. Avea destulă pricepere în asemenea lucruri ca să-şi dea seama că era de ajuns ca sultanul s-o vadă ca să-şi piardă minţile după ea. În haremul lui nu era nici o femeie care să poată rivaliza cât de cât în frumuseţe cu stăpâna ei. Tenul doamnei, limpezit de umbra odihnitoare a iatacurilor răcoroase, se frăgezise şi căpătase puritatea fildeşului, dar a unui fildeş viu şi ispititor. Ochii verzi aveau străluciri parcă nepământene, în stare să înnebunească orice bărbat. Fatima dăduse genelor şi sprâncenelor stăpânii sale nuanţe noi şi tulburătoare, cu ajutorul unor fierturi savante de plante din deşert ţinute mai înainte în lapte de var, care făceau privirea să pară mai catifelată şi mai adâncă, plină de umbre întunecate care ar fi făcut pe oricine să se piardă. Pentru păr, Fatima folosise dimpotrivă alte esenţe, care deschiseseră imperceptibil culoarea şi dădeau nuanţe de aur viu şi aprins, pline de chemări care îmbătau cu moliciunea mătăsoasă a buclelor bogate şi mângâietoare. Trupul, îmbăiat mereu în ape anume, cu uleiuri de migdale şi cu fierturi de petale de nufăr, dobândise străluciri mate şi fierbinţi, care ameţeau şi chemau într-un freamăt ascuns şi îmbietor, plin de patimi nemărturisite. Ori doamna era o frumuseţe în stare să-l scoată din minţi pentru totdeauna până şi pe mofturosul Moulay Ismael, ori ea, Fatima, nu se pricepea la ce înseamnă o frumuseţe şi trăise degeaba pe lume atâţia ani !

Ei, şi atunci ? Ce mai aştepta Marele Hadâmb ?

Fatima nu pricepea deloc jocul acesta, prea subtil pentru ea, al lui Osman Ferradji, şi se perpelea ca pe jar. Uneori îi împărtăşea şi stăpânei temerile ei, cu nelinişti şi îmbufnări de artist care îşi vede opera dispreţuită de ignoranţi. La ce bun să fie doamna atât de frumoasă ? De ce era lăsată să treacă prosteşte clipa cea mai potrivită, când se putea impune definitiv şi avea şansa să devină cea de-a treia soţie atotputernicului stăpân ? Acum era momentul când prada trebuia înşfăcată zdravăn. Doamna nu avea decât să întindă mâna, atât, pe urmă totul ar fi venit de sine. N-ar mai fi avut a se teme de bătrâneţe şi nici de primejdia de a se

* Femei din paradisul musulman. (n. trad.)

vedea trimisă la bucătării, ca să-şi sfârşească zilele în acelaşi chip cu cea mai amărâtă dintre slujnice.

Marele Hadâmb de bună seamă că avea şi el planurile lui şi aşteptarea asta o fi fost şi ea cu vre-un rost, numai că se putea prea bine ca socotelile lui să mai fie şi greşite. El nu vedea cum timpul se scurgea fără nici un folos ? Vedea şi ea, că doar de-aia avea ochi, ca să vadă, cum o contemplă Marele Hadâmb pe doamna, bucurându-se de desăvârşirea ei, mai frumoasă ca icoanele neruşinate cu care cică nişte zugravi nebuni ar fi umplut pereţii bisericilor italiene, cu Maica Domnului cărnoasă şi ţâţoasă de-i încolţeau poftele pe bărbaţi în timpul slujbelor, ptiu, mai mare ruşinea ! Se tot uita la ea, la doamna, cu nişte ochi pierduţi, aşa, ca într-o visare, ba odată chiar ea, Fatima, îl auzise cu urechile ei cum şoptise încet: <<Aşa e scris în stele...>> Ce-o fi văzut el scris în stelele alea n-a mai spus, dar în orice caz ceva văzuse el de rămânea aşa nehotărât şi nu se îndura s-o ducă pe doamna în faţa tuciuriului, să rămână huiduma de Leila Aişa cu buzele umflate...

Într-adevăr, Osman Ferradji petrecea nopţi întregi în vârful turnului pătrat al alcasavului, cercetând cerul cu instrumentele lui optice. Îşi adunase cu timpul cele mai frumoase şi mai puternice lunete care se puteau găsi pe vremea aceea în lumea civilizată. Marele Hadâmb avea slăbiciuni de colecţionar. Se dusese după telescoapele acestea nu numai până la Veneţia şi la Verona, ci şi în Saxonia, unde auzise că nemţii începuseră să facă lentilele cele mai curate şi de o precizie care le biruia până şi pe cele veneţiene. Şi nu se înşelase. Adusese de acolo instrumente de o fineţe care îi îngăduia acum să-şi petreacă adeseori nopţi întregi privind cu înfrigurare nemărturisită stelele, citind în aşezarea lor complicată mersul lumii şi al destinelor omeneşti şi căutând să afle drumul cel drept pe care Allah îl arăta dreptcredincioşilor săi.

Pe lângă aceste adevărate bijuterii optice, Osman Ferradji strângea cele mai neaşteptate obiecte. Casete mici persane pentru instrumentele de scris, lucrate cu migală în fildeş şi împodobite cu emailuri de o fineţe de neînchipuit, cupe, potire şi tot felul de miniaturi, a căror valoare nu şedea atât în materialele scumpe din care erau făcute cât în lucrătura desăvârşită, care încânta ochiul şi desfăta sufletul unui cunoscător.

Marele Hadâmb avea o slăbiciune aparte şi pentru broaştele ţestoase, pe care însă Moulay Ismael le privea chiorâş, enervat de mersul lor greoi şi dizgraţios. Aşa că le creştea nu în grădinile alcasavului din Meknès, ci în îndepărtatele cetăţi din munţi unde erau duse iubitele de care sultanul se săturase dar care meritau totuşi o viaţă mai aleasă decât aceea de slujnice la bucătării. Şi multora din ele exilul din paradisul de o clipă le era otrăvit şi mai mult de tovărăşia micilor monştri prietenoşi care umpleau grădinile, atrăgând vizite dese ale temutului Osman Ferradji, care trecea mereu să vadă cu ochii lui dacă fostele iubite o duc bine şi mai cu seamă să se joace cu prietenele sale cu carapace, pe care le adora şi le răsfăţa atât de făţiş încât nimeni nu îndrăznea să le facă vre-un rău, aşa cum la Meknès nimeni nu avea curajul să dea cu pietre în vre-o pisică şi nici măcar să se răstească la ea, ştiind că pentru asta se putea trezi descăpăţânat pe loc.

Uriaşul eunuc părea a avea darul ubicuităţii. Pentru locatarele

haremului el se găsea în totdeauna acolo, mai ales în momentele când ar fi vrut ele să-l ştie cât mai departe. Moulay Ismael îl avea şi el în faţa ochilor oricând avea nevoie de un sfat al sfetnicului său de încredere. Comandantul cutărei garnizoane se trezea cu el pe nepusă masă, sumbru şi ameninţător, cercetând în amănunt totul şi dovedindu-se mai bine informat decât oricine cu privire la cutare sau cutare amănunt. Fiecare vizir avea senzaţia că Marele Hadâmb era pe aproape şi într-adevăr, aproape în orice clipă se pomenea cu el răsărind ca din pământ şi luându-l la rost pentru chestiuni pe care vizirul în cauză credea că nu le ştie nimeni altcineva decât el. În orice moment putea fi găsit oriunde, primind rapoartele demnitarilor sau ale spionilor, făcea călătorii îndelungate şi, cu toate astea, părea să-şi petreacă zilele cugetând la chipurile cum se puteau desăvârşi emailurile persane iar nopţile cu ochiul lipit de telescoapele cu care cerceta astrele. Ceea ce nu-l împiedica să-şi îndeplinească cu toată străşnicia îndatoririle religioase, dând de cinci ori pe zi cu fruntea de pământ, spre slava lui Allah şi a Profetului. Îi plăcea să amintească mereu cuvintele lui Mohamed: <<Munceşte pentru lumea asta ca şi cum ai fi nemuritor şi pregăteşte-te pentru cealaltă ca şi cum te-ai aştepta să mori mâine >>.

Gândurile sale păreau să se afle într-o comunicare neîntreruptă cu cei pe care îi avea sub oblăduirea lui. Aproape că te făcea să te gândeşti la un păianjen grijuliu şi atent, care-şi ţese cu migală pânzele tainice din care nimeni nu mai putea ieşi niciodată.

-Nu tânjeşti deloc, Peruzea ? o întrebă el odată pe Angelica. Nu tânjeşti după dulcele cântec al plăcerilor trupului ? Doar e atâta timp de când carnea ta nu a mai avut parte de un bărbat...

Angelica întoarse privirile în altă parte. Mai curând s-ar fi lăsat tăiată în bucăţi decât să recunoască în faţa cuiva chinurile prin care trecea. Mai ales noaptea, când se zbuciuma fără să poată adormi, arsă de dorinţele mistuitoare, când ar fi dat orice să-şi simtă trupul frământat şi pătruns de puterea unui bărbat, oricare ar fi fost, dar bărbat, puternic, nesăţios, nepotolit...

Marele Hadâmb băgă de seamă imediat tulburarea ei şi stărui:

- Trupul tău de femeie care nu se teme de dragoste, care nu se teme de furia bărbatului precum al unei fecioare neştiutoare, trupul acesta frumos şi alintat, nu arde de dorinţa de a avea din nou parte de mângâieri? Moulay Ismael are să te îndestuleze pe deplin... Uită gândurile care te frământă şi nu te mai lăsa pradă himerelor. Nu te mai gândi decât la dragostea care te aşteaptă... Nu vrei să te duc stăpânului ? Doar a trecut atâta timp !...

Stătea aşezat lângă ea pe un scăunel scund şi Angelica îşi simţea privirile atrase de chipul lui sobru şi puternic. Se gândea că trupul acesta superb era osândit să nu cunoască niciodată beţia dragostei... Marele Hadâmb îi provoca un sentiment tulbure şi amestecat, în care se învălmăşeau laolaltă repulsia şi admiraţia şi nu-şi putea împiedica o tristeţe ciudată şi adâncă la gândul că omul din faţa ei purta pecetea neîndurătoare a stării lui nefireşti, de bărbat lipsit de puterea bărbăţiei sale. Curba îngreuiată a bărbiei, braţele moi şi prea frumoase pentru a fi bărbăteşti, umerii plini şi sub ilicul de mătase brodată cu aur, sânii care

începeau să se lase grei, ca ai tuturor eunucilor ajunşi la o vârstă anume...

- Osman bey, rosti ea îmbujorată, cum reuşeşti să vorbeşti atât de senin de lucrurile astea ? Nu suferi niciodată la gândul că ţie plăcerile de care vorbeşti îţi vor rămâne totdeauna necunoscute ?

Marele Hadâmb ridică din sprâncene cu un zâmbet uşor, plin de înţelegere şi aproape voios.

- Nimeni nu poate regreta ceva ce n-a cunoscut niciodată, Peruzea! Îl poţi tu pizmui pe nebunul care trece pe uliţă râzând vedeniilor pe care le are el în mintea lui rătăcită ? Şi totuşi el este, cu siguranţă, de o mie de ori mai fericit decât tine, vedeniile lui alcătuiesc o lume în care lui nu-i lipseşte nimic. Dar tu nu vrei deloc să ai parte de fericirea lui, ba mai şi mulţumeşti din tot sufletul cerului fiindcă nu eşti în locul lui. La fel se întâmplă şi cu mine. Şi mie mi se pare că purtarea unui bărbat e asemănătoare celei a nebunului despre care am vorbit. Puterea din el îl transformă, dintr-un om întreg şi cu judecată limpede, într-un ţap care behăe şi ţopăie ca un caraghios de dragul cozii cine ştie cărei capre care l-a înfierbântat. Mulţumesc tot timpul lui Allah că m-a ferit de asemenea nenorocire, care văd bine cum îi chinuieşte pe atâţia din jurul meu şi le întunecă judecata. Asta nu înseamnă că nu admit realitatea indiscutabilă a acestei puteri, primul însemn al vrerii lui Allah de a ne înmulţi, dar mă mărginesc să trudesc tot timpul la ceea ce consider eu că e misiunea mea: să împing această putere spre ţelul arătat de Profet, anume măreţia regatului Marocului şi izbăvirea lumii islamului.

Angelica se ridică, exaltată, ca un strateg gata să treacă la schimbarea feţei lumii.

- Osman bey, mi s-a spus că tu l-ai dus pe Moulay Ismael până pe tron şi că i-ai arătat pe cine trebuie să omoare sau să pună să fie omorât. Dar mai e o crimă care a rămas ne săvârşită, mai e o viaţă care trebuie curmată, aceea a lui însuşi! De ce îl ţii mai departe pe descreieratul acesta crud pe tronul Marocului ? N-ai fi tu de o mie de ori mai bun ca el? Fără tine, el n-ar fi fost decât un fugar hărţuit de duşmanii lui, poate chiar nici n-ar mai fi trăit azi ! Tu eşti mintea lui, înţelepciunea lui şi ocrotirea lui. De ce nu-i iei locul ? Nu e deloc ceva fără putinţă ! Gândeşte-te că atâţia eunuci au ajuns să fie încoronaţi ca împăraţi ai Bizanţului, şi aceea era în orice caz o împărăţie mai strălucită decât Marocul vostru ! Nu crezi că ai fi un stăpân mai bun şi mai drept ca el ?

Marele Hadâmb rămânea surâzător.

- Sunt foarte recunoscător, Peruzea, pentru atât de frumoasa părere pe care o ai despre mine. Dar n-am să-l omor pe Moulay Ismael. Stă bine acolo unde e, tronul Marocului i se potriveşte mai bine decât oricui. Are patima şi măreţia cuceritorilor. Ce poate zidi cel mai lipsit de puterea rodniciei ?... Nimic. În timp ce sângele lui Moulay Ismael e o lavă arzătoare, al meu... e rece ca apa unui izvor adumbrit de palmieri. E bine aşa. El e sabia lui Allah, iar eu îi dau înţelepciunea şi viclenia care lui îi lipsesc. Eu l-am crescut, şi de pe vremea aceea, când nu era decât unul din nenumăraţii copii din grădinile părintelui său, Moulay Archy, am ştiut ce va fi într-o zi. Moulay Archy nu-şi bătea deloc capul cu copiii lui, îl interesau numai Hamet şi Abd-el-Ahmed, pe care-i avea de la soţiile lui cele mai iubite. Cu Moulay Ismael mi-am bătut capul eu, iar el

s-a ridicat deasupra lor şi capetele lor au căzut în ţărână. Moulay Ismael e copilul meu, mai mult decât al lui Moulay Archy, care nu s-a ostenit decât să-l zămislească . Nu-l pot distruge. E opera mea. Tu, cu judecata ta strâmtă, de creştină, îl consideri nebun şi crud. Nu e aşa. E sabia lui Allah ! N-ai auzit de Sodoma şi Gomora, cetăţile păcătoase pe care Dumnezeu le-a pedepsit aruncând asupra lor focul ? Ei bine, la Alger, la Tunis, până la Istanbul, şi mai departe, în Persia şi până la marginile islamului, bărbaţii se dedau acestor plăceri scârnave, îmbrăţişând băieţi în loc de femei, cum a rânduit Stăpânul Ceresc. Moulay Ismael, dacă vreun bărbat e prins cu asemenea scârboşenii care mânjesc faţa lui Allah, îl arde de viu, cu iubitul lui cu tot. Şi niciodată n-a luat în braţe femeia altuia, căci legea Profetului osândeşte păcatul preacurviei şi tot Marocul ar trebui să ţină Ramadanul o lună în plus. Când tu ai să fii cea de-a treia soţie a lui şi favorită, ai să ştii să mai domoleşti excesele firii lui exaltate... şi atunci opera mea va fi aproape de desăvârşire. Vrei să te duc stăpânului ?

- Nu, răspunse ea agitată. Nu. Nu încă.

- Să lăsăm atunci să se împlinească ce e scris, suspină Osman Ferradji.

Iar lovitura destinului căzu pe neaşteptate, ca un fulger venit din senin, într-o dimineaţă limpede şi răcoroasă, când Angelica se afla în grădina de palmieri, în lectica ei trasă de doi catâri. Primise de la Savary un bilet, pe care Fatima îl adusese cam temătoare şi nemulţumită şi în care bătrânul o ruga să se întâlnească cu el în grădina asta în apropierea colibei în care se adăposteau grădinarii. Nevasta unuia din ei, franţuzoaică de neam, femeia Badinguiet, avea să-i spună doamnei cu precizie locul unde se afla vechiul ei prieten.

În grădină trebăluiau robi care nu-i dădură nici o atenţie. Femeia Badinguiet zări lectica şi se apropie, în timp ce Angelica depărtă puţin perdelele ca să poată sta de vorbă. Femeia aceasta căzuse în robie din tinereţe, pa când se întorcea dintr-o călătorie la Cadiz, e împreună cu bărbatul ei şi cu surorile ei mai mici. Acestea ajunseseră toate în haremul lui Abd-el Ahmed, dar ea rămăsese cu bărbatul ei la un loc, fiindcă Moulay Ismael obliga pe toţi supuşii săi să păstreze cu sfinţenie legea Profetului care interzicea adulterul, aşa că o femeie nu putea fi despărţită de bărbatul ei aflat în viaţă şi dată altuia. Prin urmare, femeia Badinguiet făcuse patru băieţi, toţi născuţi în robie şi daţi ca tovarăşi de joacă micului prinţ Zidan, moştenitorul tronului.

Ajunsă lângă lectica în care se afla Angelica, femeia aruncă în jur câteva priviri furişe şi îi şopti că bătrânul lucra nu departe de acolo, printre curmali, unde culegea de pe jos fructele căzute, care urmau să fie un adaos firav dar bine venit la masa sărăcăcioasă a robilor. A treia alee pe stânga... Era doamna sigură de credinţa celor doi eunuci care erau cu ea? Că altminteri putea să iasă urât de tot. Da ? Atunci, straşnic, s-o ia doamna înainte şi a treia alee la stânga, bătrânul acela de ispravă e acolo şi o aşteaptă.

Din fericire, Angelica era însoţită de doi eunuci care nu ştiau decât un lucru: Osman Ferradji le pusese în vedere să nu care cumva s-o supere în vre-un fel pe roaba pe care le-a dat-o în grijă.

Aşa că Angelica ajunse numaidecât pe aleea arătată de inimoasa femeie şi nu trebui să caute mult până dădu de Savary, care se pârlise aşa de tare la faţă şi pe mâini, încât numai trăsăturile feţei arătau că nu era un negru. Culegea cu vioiciune curmalele căzute pe jos, bucurându-se pentru scurt timp de umbra verde-aurie a arborilor înalţi. În jur nu se afla nici ţipenie şi nu se auzea decât bâzâitul monoton şi necontenit al muştelor în jurul ciorchinilor plini de zahăr.

Văzând-o, Savary dădu să se apropie, dar cei doi eunuci i se puseră numaidecât în cale.

- Ei, daţi-vă puţin la o parte, porumbeilor, protestă el zâmbind vesel. Lăsaţi-mă să-i prezint frumoasei doamne omagiile mele.

- E tatăl meu, interveni şi Angelica. Ştiţi că Osman bey îmi îngăduie câteodată să-l văd...

Încurcaţi, eunucii şovăiră, uitându-se unul la celălalt, apoi se dădură la o parte.

- Merge bine, doamnă, şopti Savary frecându-şi mulţumit mâinile şi privind-o cu ochii strălucitori dindărătul lentilelor groase.

- Ai mai găsit alt zăcământ de pietre sacre ? întrebă Angelica zâmbind slab.

Vederea bătrânului Savary îi umplea în ultima vreme sufletul de înduioşare. Începea să semene din ce în ce mai mult cu un spiriduş bărbos şi răutăcios, ca aceia care vin să danseze uneori în jurul meselor de piatră pe care le afli răspândite prin câmpiile din Poitou. Aproape că-i venea uneori a crede că Savary nu era altceva decât unul dintre ei, amintindu-şi că în copilărie îi pândea mereu în iarba fragedă şi încărcată de roua dimineţii şi i se părea că o urmăreau mereu cu credinţă ca s-o apere de nenorociri şi s-o ajute după puterile lor.

- Şase sclavi s-au hotărât să încerce o evadare îndrăzneaţă, doamnă. Planul e fără cusur, ultimul amănunt e pus la punct cum nici nu se poate închipui. Ceas ! Nu vor să aibă de a face cu metadorii, fiindcă s-a aflat de cazuri când aceştia i-au trădat pe nefericiţii lor muşterii pe care trebuiau să-i călăuzească până pe pământ creştin. Astea se ştiu de la sclavii care au încercat până acum să evadeze şi au fost prinşi. Toate eşecurile seamănă între ele ca şi picăturile de apă şi singurul punct comun care scârţâie îl constituie tocmai aceşti blestemaţi metadori. Prietenii noştri s-au informat asupra drumului până la Ceuta, care sunt căile bune de urmat şi pe care din ele trebuie să le ocolească. Momentul propice pentru fugă va fi cam peste o lună, dacă nu cumva două, adică la vremea echinocţiului, când maurii nu se mai culcă noaptea pe câmp, fiindcă nu mai au recolte de păzit. De mers vom merge numai noaptea. I-am convins să ia cu ei şi o femeie, adică pe dumneavoastră. La început nici n-au vrut să audă, nu şi nu, că nu s-a mai pomenit femeie care să fi fugit vreodată de aici. Le-am arătat că dimpotrivă, dacă au cu ei şi o femeie, asta va fi numai spre binele lor, fiindcă cine-i vede are să-şi închipuie că e vorba de un neguţător maur care călătoreşte cu nevastă şi cu slugi, nu de sclavi fugari.

Angelica îi strânse mâna într-un avânt de recunoştinţă.

- Ah, dragul meu Savary, cum am să mă pot revanşa vreodată ? Şi eu, care-mi spuneam că m-ai abandonat şi m-ai lăsat în voia destinului

acesta îngrozitor !

- Fiţi pe pace, doamnă, v-am spus că merge bine! Îmi ţeseam pânza şi vă daţi şi dumneavoastră seama că asta nu se poate face de pe o zi pe alta, nu ? Şi încă nu v-am spus tot. Va trebui mai întâi să puteţi ieşi din blestematul acesta de palat, alcasav, cum îi spun ei. Am studiat în amănunt toate ieşirile haremului care dau totodată şi în afara alcasavului. Pe latura nordică e o uşă care nu e mereu păzită, într-un zid dincolo de care e un maidan plin de lături şi de grămezi de gunoaie, nu departe de cimitirul evreiesc. Uşa asta dă într-o curte numită curtea de taină, de ce i-o fi zicând aşa habar n-am, principalul e că exact asta ne trebuie nouă. Pe acolo o să puteţi ieşi şi din harem şi din alcasav. Unul din fugari are să vă aştepte dincolo de portiţă noapte, într-o noapte care încă n-a fost stabilită. Partea proastă e că portiţa asta nu e ea mereu păzită, cum v-am mai spus, dar e mereu încuiată cu cheia. Nu se deschide decât dinafară, adică dinspre maidanul cu gunoaie şi lături, şi cheia o au numai două persoane: Marele Hadâmb, care trebuie să aibă cheile de la orice uşă din harem, şi Leila Aişa, sultana bachi. Bănuiesc că folosesc poarta asta ca să se întoarcă pe furiş după ce au ieşit cu surle şi trâmbiţe pe porţile mari... Dumneavoastră nu aveţi altceva de făcut decât să puneţi mâna pe una din cheile astea două şi s-o trimiteţi unuia de-ai noştri, care are să vină să descuie pe dinafară la momentul hotărât...

- Ei! Ei! Maestre Savary ! exclamă Angelica, aproape cuprinsă de înduioşare. Dumneata eşti atât de obişnuit să muţi munţii din loc încât mă crezi şi pe mine în stare de adevărate minuni. Numai că, din păcate, nu prea văd cum aş putea îndrăzni să şterpelesc o cheie de la Osman Ferradji... Ar însemna să zgândăr un tigru ! E drept că îmi arată foarte mare bunăvoinţă, dar toate au o limită.

- Nu aveţi nici o slujnică de care să fiţi sigură? Bineînţeles, atât cât se poate.

- Ba da....adică, de fapt....Adevărul e că nu ştiu....nu ştiu dacă pot conta pe ea....

Savary duse iute un deget la buze şi o zbughi cu o sprinteneală de dihor care se prelinge când e surprins. Ţinea sub braţ târna pe jumătate plină de curmale şi mergea atât de caraghios încât Angelica simţi cum îi venea să pufnească în râs.

În clipa următoare auzi însă galopul unui cal care se apropia şi râsul i se stinse. Tresări şi aşteptă. Îndată îşi făcu apariţia Moulay Ismael, în zborul calului, cu burnuzul galben fluturând în vânt şi urmat de doi ofiţeri călări. Văzând între curmali lectica albă cu perdeluţe roşii, trase brusc de frâu şi calul se opri dintr-o dată.

Savary îşi vărsase târna în mijlocul aleii şi începuse să se văicărească disperat. Auzindu-l sultanul se întoarse spre el şi se apropie în pasul calului, cu ochii scăpărători. Neîndemânarea şi groaza atât de bine jucate ale bătrânului îi stârniseră nepotolita lui sete de a face rău.

- Aha ! Nu eşti tu înţeleptul după care numai poate Osman Ferradji? Toată lumea sporovăieşte vrute şi nevrute despre tine, ghiuj bătrân ! Am auzit că te pricepi foarte bine să-mi îngrijeşti girafa şi elefantul.

- Cerul să te răsplătească pentru bunătatea ta, stăpâne, behăi bătrânul savant în arăbeşte, dând cu fruntea de pământ în faţa lui.

- Sus de-acolo ! Nu se poate ca un înțelept, un santon, o ființă binecuvântată prin care vorbește însuși Allah, să stea într-o asemenea poziție nevrednică !

Savary se ridică și-și luă coșul.

- Stai pe loc, nu pleca, mai zise Moulay Ismael. Știu că mulți dreptcredincioși te socotesc santon, dar mie asta nu-mi place, fiindcă santonul e un sfânt și tu ești rămas în rătăcirea credinței tale mincinoase. Dacă ai puteri ascunse, înseamnă că ele nu-ți pot veni decât de la Satan. Fă-te maur și te iau pe lângă mine, să-mi fii tălmăcitor de vise.

- Am să mă gândesc la asta, stăpâne, rosti cu umilință Savary.

Numai că Moulay Ismael era foarte arțăgos în dimineața asta. Ridică lancea și încordă brațul, gata să lovească.

- Maur ! zise el amenințător. Te faci maur ? Maur ?...

Savary se făcu a nu înțelege și sultanul îl lovi odată, scurt. Bătrânul căzu în genunchi și-și duse mâna la coaste, de unde și începuse să șiroiască sângele. Cu mâna cealaltă își îndreptă cu mișcări tremurătoare ochelarii și-l aținti pe întunecosul sultan cu o privire plină de indignare, rostind disprețuitor în arăbește:

- Să mă fac maur ? Un om ca mine să treacă la islamism? Pfff ! Drept cine mă iei ?

- Îndrăznești să hulești sfânta noastră credință ? răcni Moulay Ismael. Tu, un câine de creștin, să vorbești astfel despre singura credință adevărată ?

Și mai lovi odată, înfigându-i fierul lăncii în pântece.

Savary, furios și indignat, își smulse lancea din rană și se întoarse, vrând să fugă. Făcu doi sau trei pași șovăitori, în timp ce Moulay Ismael, în urma lui, îl izbea mereu cu lancea, scrâșnind: <<Maur ? Te faci maur ?>>

Străpuns de lancea viteazului sultan, bătrânul se prăbuși.

Îngrozită, Angelica privea cumplita scenă printre perdele, mușcându-și degetele ca să nu țipe.

Nu, nu-l putea părăsi astfel pe vechiul ei prieten și sfătuitor, care-i fusese sprijin credincios în atâtea nenorociri. Se repezi afară din lectica ei și alergă cu sufletul la gură spre locul nenorocirii, agățându-se disperată de șaua calului lui Moulay Ismael.

- Oprește, stăpâne, oprește ! reuși ea să găsească printre puținele cuvinte arăbești pe care le știa. Îndurare ! E tatăl meu !

Sultanul rămase cu lancea ridicată, buimăcit de apariția ca din pământ a acestei femei de o frumusețe nemaivăzută, pe care nu-și amintea s-o fi zărit vreodată, cu valurile de păr scăpate din legăturile lor și răspândite în bucle bogate de aur pe umeri. Lăsă încet în jos brațul și rămase fără să poată spune un cuvânt.

Angelica se repezi amețită spre bătrânul Savary, ridicându-l de subțiori cu necrezută ușurință, atât era de uscat, și târându-l până la rădăcina unui palmier, unde îl sprijini cum putu.

Caftanul vechi care îi înfășura trupul costeliv era plin tot de sânge iar ochelarii i se sparseseră. Angelica i-i luă cu grijă de la ochi, ca cioburile să nu-l rănească. Petele de sânge se întindeau cu repeziciune și fața

pârlită de soare căpăta văzând cu ochii un alb nefiresc, contrastând acum violent cu bărbuța rară, cănită în brun-roşcat.

- Oh, Savary ! geınu ea cu voce întretăiată. Dragul meu Savary, bunule Savary, prietene Savary, te rog din suflet să nu mori, dragul meu bătrânel ! Sărmane Savary!

Femeia Badinguiet, care văzuse de departe cele întâmplate, intră iute la ea în colibă, să caute vreun leac.

Mâna descărnată bătrânului savant căută cu febrilitate printre cutele caftanului şi scoase la iveală dintr-un buzunar o fărâmă de materie neagră iar ochii lui tulburi o ațintiră pe Angelica.

- Pulberea sacră ! rosti el slab. Licoarea zeilor... în stare solidă... Vai, doamnă marchiză...Nimeni pe lume nu mai cunoaşte taina asta în afară de mine...Şi eu mă duc...mă duc...

Pleoapele grele şi zbârcite căpătaseră culoarea plumbului.

Nevasta grădinarului sosi în goană, aducând o cană de pământ ars, cu o fiertură de boabe de cătină, dreasă cu scorțişoară şi piper. Angelica i-o duse la gură încercând să-l ajute să bea, dar bătrânul doar adulmecă aburul băuturii, în timp ce fața lui lividă flutură slab umbra unui surâs fericit.

- Ah !...Mirodeniile...murmură el. Mireasma călătoriilor îndepărtate...fericite...Părinte, Împărate Ceresc, primeşte sufletul...nevrednicului tău rob...în împărăția...

Fură cele din urmă cuvinte şoptite de buzele uscate ale bătrânului farmacist din strada Bourg-Tibourg, pe care soarta îl adusese să-şi dea sufletul aici, în robie, sub soarele ucigător al Marocului. Capul uscățiv îi căzu în piept şi sufletul lui părăsi împăcat vremelnicul trup pământesc, trecând în împărăția drepților.

Angelica îi ținea mai departe în mâini mâinile uscate care deveniseră inerte şi începeau să se răcească.

- Asta nu se poate...Asta nu se poate... repeta ea cu o privire rătăcită. Savary, prietene Savary, bunule Savary, asta nu se poate !

Nu, asta nu se putea. Nu era de crezut. Istețul, neastâmpăratul, neînvinsul Savary nu putea fi totuna cu trupul acesta care zăcea acum jalnic aici, ca o biată păpuşă de cârpe, ruptă de un copil rău şi aruncată lângă trunchiul unui palmier.

Nu, nu era de crezut şi ea nici nu putea crede. Asta nu era decât un vis urât, sau una din farsele lui geniale...Fără îndoială că îndată avea să se ridice surâzător, frecându-şi mulțumit mâinile şi şoptindu-i cu aerul lui misterios: <<Merge bine, doamnă, fiți pe pace >>.

Numai că Savary, mereu biruitorul Savary, zăcea acum moale în brațele ei şi sângele care năclăia caftanul mult prea larg pentru trupul lui uscat începea să se închege...

- Bunule Savary ! Dragul meu Savary !...

Avu deodată senzația unei greutăți uriaşe care o apăsa şi se întoarse. Zări în fața ei, în nisip, copitele unui cal şi îşi înălță privirile.

Moulay Ismael stătea în lumina soarelui şi o acoperea cu umbra lui întunecată.

20

Osman Ferradji intră în baia unde slujnicele tocmai o ajutau pe Angelica să iasă din bazinul imens de marmură, sprijinind-o cu grijă să nu alunece pe treptele de mozaic.

Totul aici era numai marmură şi mozaicuri scumpe, până la bolţile înalte, aşa cum se auzea că ar fi fiind şi băile din haremul padişahului de la Istambul. Baia aceasta fusese proiectată de un arhitect grec care lucrase şi în Turcia, iar meşterii veneţieni lucraseră mozaicurile, împodobind încăperea vastă cu sclipiri într-adevăr de basm.

Aburii băi, îmbălsămaţi cu smirnă şi trandafiri, se ridicau molatic şi aromitor, învăluind coloanele de marmură aurită într-o atmosferă ce părea desprinsă din O mie şi una de nopţi.

La vederea Marelui Hadâmb, Angelica sări ca arsă, căutând iute ceva cu care să-şi acopere goliciunea. Nu se putea obişnui să-i vadă pe eunuci amestecându-se în tot ce era mai intim în viaţa unei femei şi cu atât mai puţin putea rămâne goală în faţa mai-marelui seraiului.

Chipul lui Osman Ferradji avea o expresie de nepătruns. Doi Hadâmbi tineri, cu obrajii deja atârnând, îl urmau îndeaproape, purtând plini de importanţă mormane de muselină roz, fin irizată, încărcată cu broderii de argint.

Pe un ton uscat, Marele Hadâmb porunci slujnicelor să le desfacă pe rând, cu cea mai mare grijă.

- Vedeţi, sunt toate cele şapte văluri ?

- Da, preaputernice, sunt toate, răspunse cu smerenie una din ele, cea mai vârstnică.

Cu un ochi aspru şi cercetător, Osman Ferradji o privi pe Angelica, parcă vrând să se încredinţeze încă o dată de armoniile desăvârşite ale trupului ei. Peste ani, Angelica avea să-şi apună că niciodată ca în clipa asta nu suferise atât de adânc că e femeie şi că e frumoasă. Era acum ceva diferit de ce simţise în batistanul de la Candia, de data asta se vedea în postura unui obiect de artă pe care un cunoscător rafinat îl admiră cu subtilitate poetică, gustându-i perfecţiunea şi încântându-se ca în faţa unei sculpturi rare. Era o senzaţie de-a dreptul odioasă, revoltătoare, ca şi cum cineva i-ar fi smuls sufletul din ea şi ar fi rămas doar trupul, golit de orice simţire, marmură rece şi desăvârşită în liniile ei şlefuite.

Bătrâna Fatima, înţelegând într-o străfulgerare ce urma să se petreacă, îşi luă un aer plin de solemnitatea momentului şi, plină de un respect vecin cu veneraţia, înfăşură în jurul şoldurilor stăpânei primul văl, cel care avea să fie scos ultimul. Cădea până la glezne şi lăsa să se ghicească prin aburul său transparent linia prelungă a picioarelor cu străluciri netede de porţelan, şoldurile splendid arcuite, pline de delicateţe, şi umbrele ascunse ale pântecului. Alte două văluri fine acoperiră în acelaşi chip indiscret şi impudic umerii şi sânii, după care un altul, mai larg, veni peste amândouă braţele. Cel de-al cincilea era bogat şi întins cât o adevărată manta. După el un altul, încă şi mai larg, înfăşură capul,

cuprinzând strâns valurile bogate de păr, iar ultimul acoperea fața, nelăsând să se vadă decât ochii verzi, care sclipeau de agitația adâncă pe care toate aceste pregătiri i-o stârneau în suflet.

Fu condusă apoi în iatacurile ei, unde Osman Ferradji o urmă cu același aer de nepătruns. Angelica îl privi atentă. I se părea că pielea lui neagră avea astăzi reflexe de ardezie albastră și simți că și ea avea, probabil, o paloare neobișnuită sub farduri. Îl privi drept în ochi și întrebă cu o voce concentrată:

- Pentru care ceremonie aparte m-ai pregătit așa, Osman bey ?

- Știi foarte bine, Peruzea. Trebuie să te duc îndată în iatacul stăpânului tău și al meu, Moulay Ismael.

- Nu ! rosti ea apăsat. Asta n-are să se întâmple !

Nările fine îi tremurau de furie și ochii scăpărau privind în sus spre fața neagră și netulburată a Marelui Hadâmb.

Ochii acestuia se îngustară și privirile deveniră tăioase și reci, ca lamele de hanger, dar pe față nu-i clinti nici un mușchi.

- Tu singură te-ai înfățișat lui, Peruzea... Te-a văzut ! Și am avut mare bătaie de cap să-l fac să înțeleagă de ce te-am ținut atâta timp ascunsă până acum. Până la urmă a luat de bun tot ce i-am spus, dar acum vrea să cunoască pe de-a întregul toată frumusețea ta, care l-a orbit.

Vocea îi devenise dintr-o dată profundă și parcă venea acum de departe.

- Niciodată n-ai fost frumoasă ca acum, Peruzea ! Ai să-l prinzi cu totul în mreje, fii sigură de asta, ți-o spun eu ! Va fi tot numai o vâlvătaie de dorință pentru făptura ta și are să te copleșească cu favoruri. Ai tot ce trebuie ca să înnebunească după tine. Albeața de zăpadă a trupului tău, părul de aur, privirea ! Până și mândria ta are să-l copleșească, e prea învățat cu femei temătoare și slabe în fața lui. Și pudoarea ta, atât de ciudată la o femeie care a cunoscut dragostea și pe care nu ți-o poți ascunde nici măcar în fața mea, și asta are să-l uluiască și să-l înfierbânte! Îl cunosc. Știu ce sete îi pârjolește sufletul, iar tu poți să fii pentru el izvorul cu apă rece și limpede. Tu îl poți învăța ce e durerea...ce e spaima... În mâinile tale slabe poți ține destinul lui și al unei țări întregi... Tu poți tot, Peruzea !

Angelica se lăsă să cadă pe divan, cu ochi scăpărători.

- Am zis nu ! Asta n-are să se întâmple !

Își luă atitudinea cea mai nepăsătoare pe care i-o îngăduiau vălurile de pe ea.

Niciodată n-ai mai avut o franțuzoaică în colecția asta a ta, Osman bey ? Îmi pare rău pentru tine, dar ai să înveți pe pielea ta din ce plămadă e alcătuită rasa din care fac parte eu...

Îl văzu pe Marele Hadâmb ducându-și mâinile la tâmple și începând să geamă și să se legene pe șolduri, tânguindu-se ca o femeie lovită de o nenorocire adâncă.

- Amman ! Cu ce ți-am greșit, Allah, ca să mă pomenesc acum pe cap cu o catârcă încăpățânată ca asta ?

- Ce s-a întâmplat, Osman bey ? Ce-ai pățit ?

- Bine, femeie, dar nu înțelegi că aici nu mai e vorba de vrut sau

de nevrut ? Că nu există posibilitatea să-l refuzi pe stăpân? Să faci ceva nazuri, acolo, hai să mai zic, la început merge... Chiar cred că i-ar face plăcere să te opui puțin. Dar de supus va trebui să te supui. Dacă nu, te așteaptă moartea în chinuri !

- Nu-i nimic, foarte bine ! făcu nepăsătoare Angelica. Am să mor. Am să mor în chinuri și gata. Ce mare nenorocire ?

Marele Hadâmb ridică mâinile spre cer, exasperat.

- Peruzea, chiar nu ești tu însetată ca trupul acesta atât de minunat să fie strâns de brațe bărbătești ? Eu cred că tocmai fierbințeala dorințelor te-a făcut să te pierzi cu firea și să nu mai știi ce vrei... Ai auzit, desigur, că Moulay Ismael, e un bărbat cum nu sunt mulți alții pe lume ! E făcut pentru dragoste, așa cum e făcut și pentru vânătoare și pentru război, fiindcă sângele lui negru e mai fierbinte... Poate mulțumi o femeie de șapte ori într-o noapte...Iar ție am să-ți dau o licoare care să-ți răscolească tot trupul și să-ți întărâte setea de dragoste din tine... Ai să trăiești un asemenea delir încât pe urmă n-ai să mai stai decât în așteptarea lui, să-l poți simți din nou....Viața ta are să fie o încântare fără seamăn, cum nici nu ți-ai închipuit vreodată că se poate trăi, Peruzea !...

Tot vorbind pătimaș, se apropiase de ea, încercând să-i înfierbânte simțurile cu evocarea aceasta a plăcerilor care-o așteptau, dar Angelica, roșie la față, îl împinse și, ridicându-se, se îndreptă cu pași moi spre capătul galeriei. Marele Hadâmb o urmă răbdător, ca o felină care știe să-și pândească prada timp îndelungat, și fu din cale afară de mirat s-o vadă uitându-se pe minuscula fereastră care dădea în piața mare a orașului.O privi îngrijorat și văzu pe chipul ei o expresie de deplină împăcare sufletească, de unde mai adineauri o văzuse tulburată de dorințele pe care încercase el să i le aprindă cu vorbe meșteșugite. Ce se mai întâmplase cu ea?

- În fiecare zi, aici la Meknés, mor robi creștini, martiri ai credinței noastre, zise încet Angelica. Ca să poată rămâne credincioși lui Dumnezeu și religiei în care s-au născut, oamenii aceștia acceptă munca cea mai istovitoare și mai nedreaptă, munca în folosul altora, acceptă mizeria și hrana proastă, bătăile și chinurile...Și totuși cei mai mulți dintre ei sunt oameni de rând, marinari sau pescari, oameni din topor și fără învățătură. Și când am în fiecare zi în fața ochilor pilda aceasta de credință nestrămutată, atunci cum crezi tu, Osman bey, că tocmai eu, Angelica de Sancé de Monteloup, care mă trag din vechii regi ai Franței, care am printre strămoșii mei atâția și atâția eroi ai cruciadelor, să mă arăt mai prejos de această pildă înălțătoare ? E drept că nu m-am trezit până acum niciodată cu o lance proptită în gât și nici n-am fost întrebată: <<Musulmană? Te faci musulmană? >> Dar tu, Osman bey, m-ai lovit mai rău decât atât spunându-mi să fiu a lui Moulay Ismael, călăul creștinilor, cel care l-a ciopârțit pe bătrânul Savary, singurul meu prieten și sprijin. E același lucru cu a-mi cere să-mi reneg credința. Ei bine, Osman Ferradji, răspunsul meu este nu ! Nu-mi reneg credința strămoșilor mei !

- Ai să mori în chinurile cele mai groaznice, Peruzea !

- Nu-i nimic ! Dumnezeu și strămoșii mei au să mă ajute să le îndur pe toate ! Nu te îngrijora de asta !

Marele Hadâmb oftă adânc. Pe moment nu mai avea nici un argument la îndemână cu care s-o înduplece pe femeia asta atât de încăpăţânată. Îşi dădea seama că avea să cedeze tot el. Pe moment. Fiindcă după aceea, când avea să-i arate instrumentele călăilor şi s-o ducă să asiste la câteva şedinţe cu caznele pe care Moulay Ismael le poruncea de obicei, pentru femeile din harem care îl supărau cu cine ştie ce mofturi fără rost, cu siguranţă că toată ţâfna asta şi toate aerele de coborâtoare din nu mai ştiu care regi ai Franţei aveau să se topească mai iute ca un bulgăre de zăpadă pus pe o plită încinsă. Da, dar toate astea cereau timp, iar Moulay Ismael era în iatacul lui, aşteptându-l din clipă în clipă să i-o aducă pe frumoasa roabă văzută în livada de palmieri...

- Ascultă-mă, Peruzea...Bătrânul acela nu ţi-a fost singurul prieten, cum ai spus adineauri. Nu m-am arătat şi eu un prieten bun şi devotat pentru tine ? Mi-am călcat eu vreodată cuvântul faţă de tine, în vreo împrejurare ? Nu. Şi fără nesocotinţa ta de azi, Moulay Ismael nu te-ar fi văzut şi nu mi-ar fi poruncit să i te duc. N-ai putea, măcar din consideraţie pentru mine, atât, n-ai putea accepta cel puţin să te prezint ? Să te prezint, doar asta, altceva nu ! Moulay Ismael ne aşteaptă. Nu mai pot găsi nici o scuză ca să nu te duc. Oricât de multă trecere aş avea în faţa lui, asta ar însemna să-mi zboare capul fără o vorbă. Dar simpla prezentare nu angajează la nimic. Cine ştie, poate că ai să-i displaci. De ce să nu ne gândim şi la asta ? Şi atunci n-ar fi asta cea mai bună soluţie ? L-am prevenit pe sultan că eşti foarte sălbatică. Şi am încredinţarea că am să reuşesc să-l fac să mai aştepte puţin. Dar numai dacă te prezint. În felul acesta mai câştigi puţin timp.

<<Timp ? Timp pentru ce ? Timp ca să mi se facă frică ? Timp ca să mă răzgândesc, ca hotărârea mea să slăbească ? Da, da...pentru asta, da. Numai că timpul câştigat...poate fi important ca să reuşesc să fug ! Să fug, să scap de aici !...Are dreptate, trebuie să câştig timp!>>

- Bine, Osman bey...Accept. Dar numai de dragul tău, atât !

Totuşi, când la o poruncă scurtă a Marelui Hadâmb, alţi şase hadâmbi se rânduiră iute să-i alcătuiască o escortă solemnă, refuză cu încăpăţânare o asemenea umilinţă.

- Asta chiar că nu pot accepta în ruptul capului, Osman bey ! Cum îţi închipui că pot merge aşa, sub pază, ca o răufăcătoare sau ca un miel dus la tăiere ?

Fireşte că Osman Ferradji, fericit de victoria obţinută mai înainte, se grăbi să cedeze, însoţind-o el, doar împreună cu un mic eunuc care avea să ţină vălurile când el avea să i le scoată pe rând în faţa sultanului.

Acesta aştepta într-o încăpere îngustă, unde-i plăcea să se retragă atunci când voia să mediteze în linişte. În jurul lui se aflau câteva tipsii încinse, pe care fumegau miresme ce îmbălsămau aerul.

Angelica avu senzaţia că se afla pentru prima oară în prezenţa lui. Nu mai era separată de el prin bariera ridicată de Osman Ferradji, care o ţinuse mereu ascunsă, aşa fel încât el să n-o poată vedea. Acum ochii fiarei erau aţintiţi asupra ei.

Moulay Ismael se ridicase la intrarea lor iar Marele Hadâmb şi micuţul său ajutor se prosternară în faţa lui, lipindu-şi frunţile de podeaua răcoroasă de mozaic. Apoi Osman Ferradji se ridică şi, trecând în spatele

Angelicăi, o cuprinse uşor de umeri şi o împinse cu blândețe înainte, până în fața sultanului.

Acesta avu o mişcare imperioasă spre silueta voalată. Ochii lui negrii, bătând în auriu, şi cei verzi ai Angelicăi se întâlniră. Ea îşi lăsă pleoapele în jos. Pentru prima oară după luni de zile, un bărbat o privea ca pe o femeie care poate fi râvnită. Ştia acum că în clipa când marele Hadâmb avea să-i scoată primul văl, descoperindu-i chipul, sultanul avea să trădeze acea surprindere plină de încântare pe care vederea trăsăturilor ei fără cusur, a gurii cărnoase, grave şi puțin batjocoritoare, o stârnise până acum în atâția şi atâția bărbați, tulburați de desăvârşirea frumuseții ei. Ştia de pe acum că nările negre şi turtite ale lui Moulay Ismael aveau să palpite la vederea valurilor de păr care aveau să se reverse în bucle pe umerii ei ca o mătase de aur viu şi fremătător.

Mâinile lui Osman Ferradji se plimbau cu îndemânare pe trupul ei şi Angelica, ținându-şi mereu pleoapele plecate, nu voia, şi nici nu voia să vadă decât dansul ciudat al mâinilor acestea negre cu unghii roşii şi pline de inele cu rubine şi diamante. Curios lucru, până atunci nici nu băgase de seamă ce decolorate îi erau palmele, de un roz deschis şi parcă nesănătos, amintind de petalele veştede ale unei flori...

Se silea din răsputeri să se gândească la altceva, ca să poată îndura mai uşor supliciul dezbrăcării sub ochii aprinşi ai unui stăpân neînduplecat căruia îi fusese destinată. Totuşi, când simți că vălul care-i acoperise brațele era tras cu delicatețe de pe umeri, nu-şi putu împiedica un frison de teamă şi de dezgust. Palma mare şi fină a Marelui Hadâmb o strânse iute de umăr, ca pentru a-i da a înțelege cât de primejdioase puteau fi asemenea reacții necontrolate...Apoi mâna lui înlătură cu gingăşii nebănuite vălul care îi acoperea sânii şi care, dezlipindu-se ca un abur de trupul ei, lăsă vederii mijlocul subțire şi mlădios ca de fecioară.

Vocea sultanului se auzi răguşită:

- Destul...Nu-ți mai bate capul. Se vede că e frumoasă cu adevărat, mai mult decât frumoasă...

Se ridică de pe divan şi veni lângă ea.

- Femeie, rosti el cu aceeaşi voce bolborosită şi plină de sălbăticie, femeie, arată...ochii tăi !...

Vorbise în franțuzeşte, greu şi chinuit, dar pe un asemenea ton încât Angelica nu mai putu rezista şi îşi înălță privirile spre fața temutului stăpân. Văzu ca în vis un mic semn albastru lângă buze, un tatuaj curios, şi băgă de seamă porii mari ai pielii, care altminteri era incredibil de galbenă şi de tânără. Şi îşi aminti de cuvintele cântecului auzit într-o seară în tabără, pe drum, la venirea din Alger. Fața lui Moulay Ismael îşi schimba culoarea... Când e mânios e negru...

Buzele groase ale lui Moulay Ismael se lărgiră într-un surâs slab.

- Asemenea ochi n-am mai văzut, zise el în arăbeşte către Osman Ferradji. Sunt sigur că nu mai există pe lume alții la fel.

- Adevărat ai grăit, stăpâne, răspunse Marele Hadâmb, făcând o temenea adâncă în fața laudelor aduse de temutul sultan.

După care începu să aşeze la loc, cu surprinzătoare pricepere şi îndemânare, vălurile pe care adineauri le luase de pe trupul ei, şi rosti iute în franțuzeşte:

- Înclină-te în fața preamăritului sultan. Îi va face plăcere.

Angelica nu se clinti. Moulay Ismael, chiar dacă nu ştia franţuzeşte decât câteva cuvinte, era totuşi destul de ager ca să înțeleagă tot ce putea fi înțeles din mimica ei. Surâse din nou şi în ochi îi luciră luminițe sălbatice. Pentru femeia asta, surpriza minunată pe care i-o păstrase Marele Hadâmb, se simțea plin de interes şi de răbdarea cerută. Cuprindea în făptura ei atâtea promisiuni încât simțea chiar nevoia de a nu le descoperi pe toate deodată. Femeia asta era ca un ținut sălbatic şi necunoscut care apare încet la orizont, un duşman de cucerit, un adversar de doborât. O cetate întărită pe care un asediator dibaci o cucereşte nu dărâmând-o dintr-o dată şi făcând-o una cu pământul, ci o asediază cu dibăcie, cu artă, bucurându-se de strategiile lui subtile şi făcând-o să se predea neputincioasă, recunoscându-i superioritatea şi supunându-se cu de la sine putere vrerii învingătorului. Trebuia să afle despre femeia asta cât mai multe de la Marele Hadâmb, care o cunoştea bine. Era sensibilă la atracția darurilor scumpe, a podoabelor, trebuia luată cu duhul blândeții sau brutalității ? Avea gust pentru desfătătoarele jocuri ale dragostei ? Oho ! Asta se vedea de pe acum, apele ochilor ei îi trădau tulburarea iar sub răceala de gheață pe care se străduia s-o arate se ghicea fierbințeala pornirilor care îi încinseseră trupul şi simțurile. Nu de frică tremura aşa, nu. Era dintr-o plămadă pe care frica n-o atingea decât cu mare greutate, dar deja, sub privirea grea a sultanului, chipul ei căpăta treptat acea expresie epuizată şi învinsă pe care o avea după dragoste.

Nu mai putea răbda !...Voia să scape din încătuşarea asta şi, ca o pasăre hipnotizată de privirile şarpelui, căuta instinctiv din ochi o ieşire, paralizată de neputință între cei doi, amândoi la fel de atenți la reacțiile ei.

Pe chipul lui Moulay Ismael se aşternu din nou acelaşi surâs palid şi tainic...

21

Angelica se văzu condusă în alt apartament, de data asta mult mai vast şi mai bogat decât cel dinainte.

- Ce s-a întâmplat ? întrebă ea. De ce nu mergem la mine ?

Eunucii care o însoțeau şi slujnicele, care o aşteptaseră aici, nu răspunseră. Fatima, cu chipul plin de bucurie pe care zadarnic căuta să şi-o ascundă sub o înfățişare împietrită, îi aduse o tavă încărcată de bunătăți, dar nu se putu atinge de ele. Îl aştepta îngrijorată pe Osman Ferradji, fiindcă ținea neapărat să stea de vorbă cu el şi îşi pregătea deja în minte întrebările pe care avea să i le pună, dar Marele Hadâmb nu apăru. Trimise după el. I se răspunse că va veni într-o clipă, dar clipele se scurgeau, apoi se făcură ore şi aşteptarea rămânea tot zadarnică. Angelica suferea şi din cauza mirosurilor noi, prea puternice, ale lemnului prețios din care era lucrat mobilierul şi care îi dădeau ameţeli şi o stare de greață cât se poate de neplăcută. Fatima veni cu o tipsie încinsă pe care turnă cu nemiluita fărâme de tămâie şi atmosfera deveni de-a dreptul un chin. Regreta iatacurile în care stătuse până atunci şi mutarea în apartamentul acesta luxos nu i se părea deloc un avantaj. Ameţită simțea,

cum se pogoară noaptea şi aştepta ca pe un fel de izbăvire somnul, care avea s-o ducă departe, scoţând-o din atmosfera aceasta nesigură şi chinuitoare, cu care nu se putea obişnui deloc. Numai că somnul o ocolea. La lumina slabă a lămpii cu ulei, o privea cu atenţie pe Mireille-Fatima, încercând să-şi aducă aminte cu cine semăna. Până la urmă îşi dădu seama că chipul bătrânei renegate aducea cu cel al vrăjitoarei Mélusine de la Monteloup, cea care în nopţile fără lună ardea tot felul de buruieni numai de ea ştiute, al căror fum îl chema pe diavol, stăpânul ei. Bătrâna Mélusine era una din acele femei din Poitou cu ceva sânge arăbesc în vine, altminteri nu se explica nasul ei coroiat şi privirea sălbatică şi aprinsă, care vâra în sperieţi pe toată lumea. Cât de departe ajunseseră cândva valurile cuceritorilor cu iatagane şi cu flamurile verzi ale Profetului fâlfâind în vânt, ca să întindă puterea islamului peste tot pământul ! Şi cât de efemeră se dovedise puterea lor !

<<De ce sunt aşa de lipsită de puteri ? se întrebă ea dintr-o dată ameţită de somn. De ce Dumnezeu a pus un suflet de bărbat într-un trup slab şi neputincios de femeie ?>>

Şi lacrimi grele i se iviră sub pleoape. Somnul îi dădea târcoale, dar zbuciumul de peste zi şi schimbarea decorului o făceau să fie atât de agitată încât nu putea adormi. Căzu până la urmă într-un soi de toropeală care nu era nici vis nici trezie, bântuită de dorinţe ne mărturisite şi cu tot trupul fremătând din fiecare fibră. Glasuri tulburi se învălmăşeau în jurul ei şi frânturi de vis veneau s-o tulbure şi mai mult cu imaginile lor răzleţe şi dezlânate.

Auzea vocea răguşită a lui Moulay Ismael:<<Femeie...Femeie...>>

Şi vocea aceasta suna sumbru şi poruncitor, dar avea împletite în ea rezonanţe tulburătoare, de rugăciune fierbinte a preotului unui templu antic invocând pătimaş o zeiţă atotstăpânitoare şi dorită cu patimă lumească şi nesfârşită...

Apoi îşi dădu seama că nu visa. Nu se putea trezi, nu se putea mişca, de parcă ar fi fost paralizată de o vrajă, dar îl văzu pe Moulay Ismael acolo, aplecat deasupra ei prin valurile vinete de fum de smirnă şi de tămâie, cu buzele lui groase de idol african şi cu ochii mari şi adânci, de nepătruns ca nemărginirea deşertului. Simţi mângâierea fierbinte a buzelor lui pe umăr şi greutatea trupului uriaş şi negru care se lăsa încet peste ea. O străbătu dintr-o dată fiorul fierbinte, aproape material, al deliciilor nespuse stârnite de îmbrăţişarea puternică şi de atingerea pieptului lui tare ca o platoşă de oţel şi cu netezimi de marmură neagră şi fierbinte care se lipea strâns de pieptul ei. Atunci simţi că nu se mai poate împotrivi şi înlănţui cu braţele trupul acesta ce părea zămislit de visele ei tulburi şi aprinse de dorinţe.

Degetele alunecară mătăsoase pe pielea de culoarea ambrei, cu mireasmă puternică şi bărbătească de mosc, coborând înfrigurate pe spatele musculos până la cingătoarea de oţel de la brâu. Aici degetele ei dădură de o formă neaşteptată, colţuroasă şi rece. Intrigată, pipăi mai mult din reflex, ca să-şi dea seama ce putea fi. Era un mâner de pumnal. Degetele se crispară fără voia ei pe forma acesta, încleştând-o cu disperare. De undeva, din vremi de departe şi de pe alte meleaguri, venea spre ea ca din adâncul unei prăpăstii o voce tulbure şi vag cunoscută: <<Marchiză a Îngerilor ! Marchiză a Îngerilor ! Îţi mai aduci aminte de

cuţitul lui Rodogone ţiganul, pe care îl aveai în mână când l-ai beregătit pe Marele Coësre ?...Ce bine mai ştiai pe vremea aceea să ţii un cuţit în mână !...Şi ce straşnic te pricepeai să-l mânuieşti !>>

Acum avea senzaţia că ani întregi se topea ca un abur şi că avea din nou în mână acelaşi cuţit de atunci. Degetele ei îl strângeau cu putere şi răceala metalului o pătrundea, smulgând-o din ameţeala în care se simţea cufundată. Trase uşurel pumnalul şi, adunându-şi toate puterile, lovi...

Pe Moulay Ismael îl salvară muşchii lui de oţel. În clipa când simţi lama rece a pumnalului la gât, ţâşni înapoi iute ca un fulger într-o fracţiune de secundă, cu un reflex de tigru.

Rămase aplecat din mijloc, cu braţele încordate şi cu o stupoare de nedescris în ochii lui mari. Simţea sângele prelingându-i-se pe piept de la gât şi se gândea, buimăcit, că nu lipsise decât incredibil de puţin să se trezească înjunghiat sau cu carotida retezată...

Fără s-o slăbească din ochi, deşi ştia că acum femeia din faţa lui era cu totul neputincioasă, merse până la un gong şi bătu.

Osman Ferradji, care fără îndoială că aşteptase pe aproape, năvăli aproape imediat în încăpere. Dintr-o singură aruncătură de ochi îşi dădu seama de cele întâmplate. Nici nu era greu de ghicit. Angelica se afla încă în culcuşul de perne, pe jumătate ridicată şi cu pumnalul în mână, iar Moulay Ismael, sângerând, turbat de furie, cu ochii scoşi din orbite, neînstare să rostească un cuvânt...

Marele Hadâmb făcu un semn şi patru negri uriaşi se năpustiră şi, luând-o pe femeia dintre perne o târâră jos, în faţa sultanului, cu fruntea lipită de lespezile reci...

Atunci abia, sunetele reuşiră să iasă din gâtlejul paralizat al stăpânului. Şi urletele lui umplură tot palatul, cutremurându-l de groază. Numai mila neţărmurită a preaîndurătorului Allah îl ajutase să scape, altminteri ar fi zăcut acum cu beregata retezată de căţeaua asta creştină, care voise să-l înjunghie chiar cu propriul lui pumnal! Se cuvenea s-o omoare acum în cazne cum nu mai cunoscuse omenirea vreodată ! Şi pe loc ! Pe loc !...Fără nici o amânare!...Hadâmbii să plece imediat şi să-i aducă aici pe robii creştini, pe cei mai încăpăţânaţi dintre ei, mai ales pe lepădăturile de franci, din neamul căţelei ăsteia blestemate ! Să vadă cum e pedepsită o femeie din neamul lor. Să vadă şi să înţeleagă pedeapsa dreaptă ce se cuvine pentru cine ridică mâna asupra fiinţei sacre a Căpeteniei Dreptcredincioşilor !...

22

Totul începu să se scurgă cu o repeziciune ameţitoare, imaginile se succedau atât de rapid încât Angelica aproape că nu le mai putea urmări. Nici nu-şi dădu seama când îi legaseră mâinile, căci se trezi cu ele cetluite zdravăn şi cu câţiva negri voinici şi buzaţi care o trăgeau în sus ca s-o lege de una din coloanele care sprijineau bolţile într-o parte a sălii.

Vălurile de pe ea fură sfâşiate şi se trezi cu spatele gol. Pe neaşteptate auzi vâjâitul biciului şi în clipa următoare spatele îi fu cuprins

de flăcări mărunte şi înțepătoare mărunte ca nişte ace, care parcă se mişcau şi se grăbeau transformându-se imediat într-o arsură violentă. Apoi din nou biciul căzu nemilos pe carnea ei... din nou...Țesuturile se răzvrătiră, pedepsind-o cu dureri cum nu mai simțise nici măcar sub biciul marchizului d'Escrainville şi în clipa aceea sufletul îi fu inundat de o fericire intensă şi biruitoare. <<Am văzut asta de atâtea ori în frumoasele desene din cartea cu viețile Sfinților Părinți Martiri ai bisericii... Am văzut !...>> Numai că acum ea era cea legată şi carnea ei era sfâşiată de loviturile care veneau una după alta, cu o regularitate de ceasornic. Reuşi să-şi încordeze toate puterile ca să nu țipe. Spatele îi era o vâlvătaie imensă, din ce în ce mai arzătoare, şi simți dintr-o dată cum pe picioare i se scurge ceva călduț şi lipicios. Sânge ! Atunci o străfulgeră un gând pe care n-ar fi crezut niciodată că-l poate avea cineva în asemenea clipe: <<Nu e atât de îngrozitor cum credeam !...>>

Dar ştia că lucrurile nu aveau să se oprească aici şi că asta nu era decât începutul, un început banal, primul aflat la îndemână în timp ce călăii căutau caznele cele mai rafinate la care s-o supună după asta. Şi ? Avea vreo importanță ce avea să urmeze ? Maşinăria se declanşase şi nu mai putea fi oprită. Se gândise de atâtea ori că s-ar putea să sfârşească aşa încât aproape că n-o mai mira nimic. Nu mai era decât o aşchie luată de un torent şi dusă vijelios la vale, fără să se mai poată împotrivi şi fără ca asta să intereseze pe cineva. În fața ochilor îi jucară pentru o clipă şuvoaiele furioase ale râurilor aprige din Pirinei, aşa cum le văzuse când fusese acolo cu Joffrey. Iar imaginea asta o făcu, lucru iarăşi neaşteptat, să-şi simtă gura arsă de sete... Iar ochii i se împăinjeniră...Auzea acum vag, din ce în ce mai depărtat, nişte voci...

Tresări, muşcată cu sălbăticie de dureri de neînchipuit. Loviturile încetaseră şi tocmai amorțeala pe care o provocau odată cu durerea, încetând, lăsa acum loc liber numai chinului, care o sfâşia fără milă. Durerile i se răspândiră atunci în tot trupul şi deveniră de neîndurat, măcinându-i fibrele şi strivindu-i creierii.

Simți cum nişte mâini umblă la legăturile de la încheieturi şi i le desfac şi îşi spuse că voiau s-o întoarcă acum cu fața spre sală, s-o biciuiască pe piept şi pe pântece. Prin aburul care îi juca în fața ochilor desluşi silueta groasă şi neagră a călăului, care trebăluia în jurul unei sobițe mici de aramă în care, pe cărbuni încinşi se înroşeau instrumentele lui îngrozitoare, pe care le scotea pe rând şi le aşeza cu grijă cu capetele pe piatră lată. Mintea ei înnebunită reținu trăsăturile ca de maimuță ale călăului şi straturile groase de grăsime de pe el. Alt hadâmb, fără îndoială...Alții, la fel de puhavi, în jurul lui, se agitau într-una, dar nu-şi putu da seama ce făceau, de fapt nici n-o interesa, ea privea hipnotizată fața de maimuță a călăului...Semăna izbitor cu o gorilă din grădinile lui Moulay Ismael. Şi cu Moulay Ismael însuşi...Sau poate că... Dumnezeule, era chiar el ! Când i se schimbaseră trăsăturile atât de mult ? Îşi dădea seama că întotdeauna i se păruse că fața lui îi aducea aminte de cineva... Nu, nu era el, acesta era un butoi de slănini puhave, atârnând...În slăninile acelea nu ajung durerile pe care le simte ea...Ciudat lucru, cum se poate ca dureri supraomeneşti care sfâşie un trup să nu fie simțite deloc de altul, aflat atât de aproape... Iar hadâmbii aceea, ajutoarele călăului, fără îndoială, n-au avut nici măcar timp să se îmbrace în roşu, cum cere

regula... Atâta doar, şi-au scos turbanele din cap !

Îl văzu apoi, ca prin vis, şi pe Moulay Ismael. Da, el era. Cum oare putuse să-l confunde cu butoiul acela de osânză, cu călăul ? Stătea aproape, în stânga ei. Se vedea sângele încă şiroindu-i pe gât. Nu avusese timp să se dea pe mâna doctorilor săi, ca să-l panseze, sau poate că refuzase. Rana lui nu putea fi decât uşoară, mai curând o zgârietură. Nu ştiuse că el avea să sară înapoi atât de iute, ca o pisică, altfel poate că ar fi avut grijă să lovească mai tare. Dar cât de tare ? Doar îşi adunase toate puterile, mai tare de atât nu putea lovi. Vedea acum sângele începând deja să se închege pe gâtul negru al sultanului. Şi-l vedeau şi ceilalţi din încăpere, îndârjindu-se la vederea lui. Îşi aduse aminte că în vinele lui curgea sângele lui Mahomed iar sângele acesta era sacru şi nu trebuie vărsat. De asta sacrilegiul ei îi îndârjise atât de tare pe toţi ! Vederea sângelui sfânt îi scotea din minţi şi ţineau să-l răzbune amarnic ! În fundul încăperii zări, prin valurile de fum, o ceată mică de bărbaţi în zdrenţe. Robi francezi, aduşi aici să fie de faţă la execuţia ei ! Cu toate durerile pustiitoare care îi muşcau carnea îl recunoscu pe Colin Paturel în lanţuri ca totdeauna, iar lângă el pe Jean-Jean din Paris, secretarul confreriei robilor şi încă vreo câţiva ale căror chipuri îi erau cunoscute dar nu le ştia numele... Îi văzuse de atâtea ori, prin crăpătura din perete a ferestrei mici cât palma, îi văzuse biciuiţi, sfărâmaţi de bâtele grele sau stâlciţi cu lanţurile, îi văzuse chinuiţi şi înfometaţi, însetaţi, dar fără să abjure credinţa...Îl văzuse pe Colin Paturel atârnat de cruce sub dogoarea sălbatică a soarelui ucigător şi o înfiorase puterea lui de a nu se da bătut... Acum era rândul ei... Îi vedea cum o priveau cu ochii holbaţi, năuci toţi, nevenindu-le să-şi creadă ochilor. Aveau în faţa lor o femeie pe jumătate goală, cu carnea sfâşiată şi însângerată de bici, care nu ţipa. Asta nu se putea ! Negrii voinici îi ţineau la respect cu iataganele lor, gata să-i măcelărească, altminteri s-ar fi apropiat ca să se încredinţeze mai îndeaproape. Femeia nu ţipa, nu plângea, iar sângele şiroia pe ea... Isuse!

Osman Ferradji veni până lângă Angelica şi, când îl văzu că se pleacă spre ea, îşi dădu seama că o dăduseră jos din agăţătorile de mai înainte.

- Ascultă, rosti el în arăbeşte, rar, pentru ca ea să-l poată înţelege. Măritul sultan e gata să-ţi ierte fapta necugetată. Făgăduieşte că ai să i te supui şi eşti iertată. Făgăduieşti ? Chipul negru şi concentrat al Marelui Hadâmb îi juca prin faţa ochilor. Văzu totuşi că pe faţa lui era întipărită o durere fără margini. Se gândi că probabil acesta era ultimul chip omenesc pe care îl mai vedea pe lumea asta. Era foarte bine aşa... Osman Ferradji era atât de impunător şi de măreţ ! În timp ce alţii sunt atât de mărunţi, de meschini ! Osman Ferradji ar fi trebuit să fie stăpânul ! El era făcut să domnească, el era făcut să fie cap încoronat, el, nu buzatul de Moulay Ismael, suflet de lacheu, maimuţoiul...Ce bine era că ultimul chip văzut pe lumea asta era al lui, al lui Osman Ferradji ! Vru să-l mai privească odată şi, ciudat lucru, Osman Ferradji se prefăcuse acum în Colin Paturel, da, recunoştea faţa bărboasă şi roşcovană a normandului... nu, era tot acolo şi Marele Hadâmb, dar Colin Paturel se afla în stânga lui, privind-o cu o expresie de neînchipuit...

- Fato !...răsună necrezut de limpede vocea lui, ascultă aici. Mă auzi ? Dumnealui, Marele Hadâmb, cică să mă rog şi eu de tine, pe

limba noastră de acasă, vai de capul tău ! Cică să mă rog de tine să nu mai te încăpățânezi şi să te supui, şi eu, nu că mi-a zis el, da aşa-ți zic eu de la mine, din inima mea, că să nu te mai laşi să te schingiuiască şi să te sfârtece atâta, că-i mai mare păcatul ! Fă cum zice ei şi te-o ierta Dumnezeu pentru păcatul ăsta, că e bun şi mare, săraca de tine !...

Ar fi vrut să-l întrebe : <<Dar tu de ce te-ai lăsat biciuite de atâtea ori, şi răstignit pe poartă în cuie, şi legat de cruce, Colin Paturel ? De ce eu să fiu mai slabă ca tine ? >>

În loc de cuvintele acestea, de pe buzele însângerate se auzi o bolboroseală surdă:

- Nu ! Nu !

- Fato, bagă de seamă, că ăştia nu se joacă ! Are să-ți smulgă sânii şi unghiile ! Are să-ți tragă carnea de pe tine bucățică cu bucățică, cu cleştii înroşiți în foc ! Nu ştii tu, sărmana de tine, la câte se pricep ei !

Angelica lăsă să-i cadă pleoapele. Voia să rămână singură, cu ea şi cu durerea care o străpungea din toate părțile, fără milă. Nu mai putea vedea pe nimeni din jurul ei, toate din fața ochilor i se ştergeau...Toate erau acum departe, departe...pluteau...

<<Mai ține mult ? Ce bine trebuie să fie să mori !...Să nu mai ştii nimic ! >>

Îi auzi ca prin vis pe robii francezi agitându-se în fundul încăperii şi trupul ei schingiuit mai găsi puterea să se înfioare. Ce îi mai pregătea călăul ?

Urmă o aşteptare lungă şi chinuitoare, mai chinuitoare decât durerile din bietul ei trup. Apoi mâinile îi fură dezlegate şi mai simți cum lunecă în jos pe coloana rece de marmură, undeva, în adâncime, într-o prăpastie care nu se mai isprăvea...

Când deschise din nou ochii, era cu obrazul culcat pe o pernă de mătase şi primul lucru pe care îi căzură privirile fură două mâini şi puternice, cu degete delicate dar pline de forță. Le recunoscu. Erau mâinile Marelui Hadâmb. Mâinile acestea de patrician, cu unghii roşii, mai roşii decât rubinele inelelor, fuseseră tot timpul aproape de ea şi, în timpul delirului ei, se agățase cu disperare de ele, strângându-le ca pe ultima ei scăpare.

Se întoarse puțin şi în clipa aceea tot trupul îi fu străbătut de săgeți ascuțite şi nemiloase. Se simți totuşi năpădită de o uşurare imensă, aproape fericită, asemeni stării care o cuprindea după naştere, când ştia că trupul ei sfâşiat avea să-şi găsească acum liniştea şi că insuportabilele chinuri prin care trecuse luaseră sfârşit, iar ea săvârşise ceva minunat.

- Gata, Osman bey ? întrebă ea cu voce tremurată. S-a sfârşit ? Am fost martirizată ? Am rezistat bine ?

- Şi chiar sunt moartă de-a binelea ? o maimuțări Osman Ferradji pufnind supărat. Proastă mică şi încăpățânată ce eşti ! Allah a fost într-adevăr plin de îndurare față de tine când m-a scos în drumul tău ! Fiindcă trebuie să afli că dacă mai eşti în viață şi n-ai pățit nimic altceva în afară de chelfăneala pe care ai luat-o acum, asta e numai pentru că eu l-am asigurat pe Moulay Ismael că ți-ai băgat mințile-n cap şi că pe viitor ai să fii supusă. Şi cum nu erai în stare să-i dai pe loc dovezi de supunere, a rămas să te faci mai întâi bine şi pe urmă abia să te arăți cuminte în fața

lui. Trei zile la rând ai avut fierbinţeli şi cred că abia luna viitoare ai să fii în măsură să te înfăţişezi stăpânului.

Angelica simţi cum ochii i se umplu de lacrimi.

- Atunci înseamnă că o luăm de la capăt, Osman bey ? Oh ! Pentru ce ai făcut asta ? De ce ai vorbit în numele meu? De ce nu m-ai lăsat să mor ? Acum n-o să mai am curajul s-o iau de început !

- Ai să te supui, Peruzea ?

- Nu ! Doar ştii foarte bine că nu !

- Atunci nu mai plânge. Până luna viitoare ai tot timpul să te pregăteşti pentru noul tău martiriu, zise el cu ironie.

Pe seară veni din nou s-o vadă. Începuse să mai prindă puteri şi era chiar în stare să stea în capul oaselor, cu spatele plin de oblojeli rezemat de pernele moi.

- Mă simt furată, Osman bey, zise ea tristă. Mă simt ca deposedată de un bun de preţ, moartea mea, pe care tu mi-ai furat-o ! Dar fii pe pace, n-ai câştigat nimic. N-am să fiu a treia femeie a lui Moulay Ismael şi am să i-o trântesc în faţă de îndată ce voi avea prilejul ! Şi...toate au să înceapă din nou. Nu mi-e frică. E adevărat că Dumnezeu are milă de martirii săi. Am simţit asta când am fost biciuită. M-a durut mai puţin decât mă aşteptam.

Marele Hadâmb îşi lăsă capul pe spate şi izbucni într-un râs nepotolit, cu gâlgâituri vesele.

- Nu te-a durut, zici ? Hahahaha! Dă-mi voie să nu te cred ! Ştii tu, deşteapta pământului, câte feluri de a mânui un bici există pe lume ? Acelaşi bici, mânuit în anume fel, poate smulge bucăţi de carne la fiecare lovitură, iar altfel ţinut nu înseamnă decât mângâieri de-a dreptul plăcute! Doar că face să curgă puţin sânge şi bagă groaza în cine priveşte, atât, dar de durut doare destul de puţin ! Mai există bice cu curelele muiate în zemuri adormitoare, care fac ca rănile să nu fie dureroase aproape deloc, locul lovit amorţeşte numaidecât. Zici că nu te-a durut ?... Cred şi eu ! Doar avusesem grijă să dau poruncile trebuitoare. Atât i-ar fi trebuit călăului ! Pe urmă scoteam bucăţelele oscior cu oscior !

Angelica, buimăcită, abia mai putea să-l urmărească. În suflet i se învălmăşeau cele mai contradictorii sentimente, iar cel mai puternic era acela de umilinţă şi de ruşine că fusese păcălită şi că ceea ce ea considerase martiriul ei nu se dovedise decât o mică piesă de teatru, numai bună pentru bâlciul de la Saint-Germain !

- De ce ai făcut asta pentru mine, Osman bey ? întrebă ea pe un ton plin de gravitate. Doar te-am dezamăgit destul. Sau poate trăgeai nădejde că am să mă răzgândesc ? Ţi-am spus că nu şi aşa rămâne ! Eu cuvântul nu mi-l iau înapoi niciodată. Şi n-am să mă dau bătută, orice s-ar întâmpla ! Ştii bine că asta nu se poate !

- Da, ştiu, bineînţeles, răspunse el posac.

Trăsăturile lui rigide părură dintr-o dată să se surpe şi faţa plină de forţă şi de nobleţe căpătă pe neaşteptate o expresie de maimuţă tristă, şi stingheră, ca a oricărui negru copleşit de nenorocirile vieţii.

- M-am încredinţat, Peruzea, de tăria caracterului tău. Eşti ca diamantul. Ai strălucirea lui şi nimic nu te poate strivi.

- Şi atunci ? De ce nu m-ai lăsat în voia tristului meu destin ?

Marele Hadâmb îşi clătină din ce în ce mai iute capul spre dreapta şi spre stânga.

- Nu puteam...Şi n-am să-l pot vedea vreodată pe Moulay Ismael măcelărindu-te ca pe atâtea altele. Pe tine, cea mai frumoasă dintre femei, desăvârşirea însăşi !... Nu cred că Allah a zămislit prea des făpturi ca tine. Tu eşti Femeia, cu adevărat aşa cum a gândit-o Stăpânul Ceresc când a plămădit seminţiile lumii ! În sfârşit te-am aflat, după atâta căutare în toate colţurile pământului...Şi nu-l pot lăsa pe Moulay Ismael să te nimicească !

Angelica îşi muşca buzele, descumpănită. Osman Ferradji îi văzu privirea nehotărâtă şi adăugă surâzând trist:

- Cuvintele astea ştiu că ţi se par ciudate venind de la mine. Eu nu te pot dori cu adevărat, asta e drept, dar te pot admira. Şi poate că tu mi-ai sădit în inimă...

În inimă ? Cu toate usturimile, Angelica fu gata să izbucnească în râs. Inimă ? Avea cumva Marele Hadâmb şi aşa ceva ? El, care poruncise să fie atârnat deasupra focului, cu capul în jos, tânărul şeic ? El, care fără şovăire o dusese pe mica circaziană Matriamti la locul execuţiei, venind pe urmă la ea, la Angelica, şi lămurind-o că asta era ceva necesar ? Inimă ?

Osman Ferradji continuă cu o voce înceată şi visătoare:

- Acesta e adevărul, Peruzea. Îmi place nespus potrivirea dintre frumuseţea trupului şi sufletul tău...Îmi place desăvârşirea cu care trupul îţi oglindeşte sufletul. Eşti o fire plină de nobleţe şi de ciudăţenii...Cunoşti toate vicleniile femeieşti, ai cruzimea şi unghiile ascuţite ale oricărei femei, şi rămâi cu toate astea plină de gingăşii pe care altele nu le au...Eşti schimbătoare ca marea şi neîmblânzită ca soarele...Pari gata să te adaptezi la orice şi totuşi rămâi plină de o naivitate latină până în vârful unghiilor, cu îndârjirile tale aţintite asupra unui singur ţel, copilăros şi acela... Îmi plac făgăduinţele de înţelepciune dindărătul frunţii tale frumoase şi frumuseţea nobilă pe care o vei avea şi când vei fi bătrână...O frumuseţe de o măreţie cu adevărat regească !

Şi mi-ar mai fi plăcut, Peruzea, să-l poţi dori nebuneşte pe Moulay Ismael, să fii neruşinată ca Jezabel* ... Şi mi-a plăcut şi că ai încercat să-l omori, aşa cum Iudita l-a ucis pe Holofern** .Tu eşti potirul de preţ în care Creatorul parcă a turnat toate miracolele feminităţii...

Îşi înălţă umerii într-o mişcare hotărâtă.

- Nu, Peruzea...Nu-l pot lăsa să te nimicească. Allah m-ar pedepsi pentru asta.

Angelica îl ascultase tot timpul, cu o fluturare de surâs pe buzele ei palide.

<<Dacă într-o zi m-ar întreba cineva care a fost cea mai frumoasă declaraţie de dragoste pe care mi-a făcut-o vreodată un bărbat, aş răspunde că cea a lui Osman Ferradji, Marele Hadâmb al sultanului

---

* Personaj biblic, soţia regelui Achab al iudeilor, mama Athaliei, care avea să devină una din figurile proeminente ale istoriei poporului evreu. (n. trad.)

** Holofern - general asirian care, la asediul cetăţii Betulia, s-a lăsat amăgit de frumoasa evreică Iudita, fiind decapitat de aceasta. (n. trad.)

Marocului...>> Simţea cum creşte în ea o nădejde uriaşă şi fu aproape pe punctul de a-l ruga s-o ajute să fugă. O reţinu totuşi o prudenţă instinctivă. Cunoştea acum prea bine destule din iţele ascunse ale seraiului ca să ştie că gândul la complicitatea Marelui Hadâmb era o utopie copilărească. O naivitate de latină până în vârful unghiilor, cum ar fi zis el însuşi dacă ar fi auzit-o.

- Atunci...ce are să se întâmple ? întrebă ea neliniştită.

Ochii mijiţi ai lui Osman Ferradji priveau intens în depărtare, părând a străpunge zidul din faţa lui.

- Până la lună nouă mai avea încă trei săptămâni...

- Şi ce se poate întâmpla în aceste trei săptămâni dinainte de lună nouă ?

- Ce se poate întâmpla ? Dar nerăbdătoare mai eşti ! Nu crezi că în trei săptămâni se pot petrece mii şi mii de lucruri, din moment ce Allah, dacă asta-i e voia, poate dărâma lumea într-o clipă, chiar acum?...Peruzea, ţi-ar plăcea să respiri aerul proaspăt al nopţii din înălţimea turnului Mezagreb ?...Da ? Bine, atunci vino cu mine, am să-ţi arăt stelele.

Observatorul Marelui Hadâmb se afla în vârful turnului Mazagreb, mai puţin înalt decât minaretele moscheilor din jurul lui dar în orice caz întrecând orice altă construcţie a palatului. Printre meterezele puternice se zărea în depărtare sclipirea mată a deşertului sub bătaia lunii, pătat ici colo, în apropierea oraşului, de întunecimile răzleţe ale câtorva măslini. Mai departe, spre zare, nu se mai zărea nimic altceva decât întinderea pietroasă, lucitoare şi pustie, lipsită de viaţă.

În cuie groase de aramă erau rânduite cu grijă lunete, telescoape, un sextant, compasuri, iar pe o masă aşteptau câteva globuri cu desene ciudate şi tot felul de instrumente despre a căror menire Angelica habar n-avea. Toate erau lucrate cu mare fineţe şi şlefuite cu artă şi migală, oglindind tulburător lumina limpede a lunii şi a stelelor de pe cerul pur, fără umbră de nor.

Se afla aici, în calitate de ajutor, un turc bătrân şi uscăţiv, om foarte învăţat pe care Osman Ferradji îl adusese de la Istanbul şi care se agita sub turbanul lui uriaş, privind-o intrigat pe Angelica prin lentilele groase ale ochelarilor. Când se deda plăcerilor sale de astrolog, Osman Ferradji simţea mare plăcere să îmbrace mantia lui sudaneză şi să-şi pună turbanul din lamé de aur. Părea mai înalt decât de obicei şi profilul lui, zugrăvit pe bolta înstelată a cerului, părea aproape imaterial.

Intimidată de atmosfera acestui loc a cărui menire o depăşea, Angelica se aşeză sfioasă pe o pernă aflată mai la o parte. Platforma aceasta din vârful turnului Mazagreb avea aspectul unui adevărat sanctuar. <<O femeia n-ar avea voie, în mod obişnuit, să pătrundă aici>>, îşi zise ea. Numai că Marele Hadâmb nu avea faţă de inteligenţa feminină dispreţul pe care îl vădeau în mod obişnuit bărbaţii întregi. Simţurile îi erau adormite şi le putea judeca pe fiicele Evei cu răceală şi cu atenţie, fără să se lase orbit de pasiuni, îndepărtându-le pe cele cu adevărat uşoare la minte şi simţindu-se bine în apropierea celor cu spiritul viu şi vrednic de interes, de la care de multe ori constata, cu bucuroasă mirare, că avea destule de învăţat.

Cel puțin de la Angelica învățase multe lucruri, nu numai despre postavurile franțuzești și despre nugaua persană, ci și despre caracterul europenilor din Apus și mai ales despre firea acelui depărtat și enigmatic pentru el Ludovic al XIV-lea, regele Franței. Toate informațiile aflate în privința asta aveau să se dovedească neînchipuit de prețioase în ziua când Moulay Ismael avea să trimită o solie preaputernicului stăpân de la Versailles sau când solii acestuia aveau să vină încoace.

Ar fi fost totuși ceva prea necugetat dacă Angelica și-ar fi închipuit că Osman Ferradji renunțase odată pentru totdeauna s-o vadă soție a lui Moulay Ismael. E drept că proiectul acesta mirific părea lăsat baltă, dar era vorba doar de o amânare. Imaginea planului croit atât de migălos de Marele Hadâmb se depărta, plutea vag în spațiu ca o planetă capricioasă care nu se lasă văzută decât odată la câteva generații de oameni, dar rămânea mai departe suspendat deasupra vieții ei. Conjuncturile și cuadraturile misterioase ale stelelor încă nu se pronunțaseră și pare-se că mai aveau până să-și spună ultimul cuvânt. Nebuloasele se uneau sau se despărțeau ? În ochii unui latin, situația asta părea fără ieșire, de-a dreptul tragică. Dar Osman Ferradji aștepta fără să se grăbească...Astrele erau acolo și lui îi spuseseră de mai înainte că mergea spre un sfârșit amar. Destinul femeii acesteia minunate nu se încrucișa decât prea puțin cu al lui, apoi se îndepărta brusc, ca o stea pâlpâitoare care sfârșește prin a se prăbuși din imensitățile cerului. Oare asta însemna sfârșitul lui ? se întreba ușor înfiorat Marele Hadâmb, rămânând pe gânduri și parcă simțindu-se însemnat de pe acum de pecetea rece a negrului înger al morții, Azrael.

Degetele lui puternice și totuși atât de fine abia atingeau, parcă temătoare, metalul rece al lunetei și al telescopului. Voia ca în seara asta să smulgă cerului cele mai ascunse din tainele pe care i le ținuse atâta timp acoperite, o chemase pe femeia despre al cărei destin voia să întrebe stelele, ca să întărească puterile magnetice care țâșneau din ființa omenească spre a se împreuna cu fluidele care emană din astre.

Puterea nevăzută pe care Angelica o stăpânea fără să știe era de un fel aparte. Mai întâi el nu se gândise la atracția extraordinară exercitată de femeia aceasta asupra a tot ce era în apropierea ei sau legat de ea. Își mărturisea acum, stânjenit în fața lui însuși, că era una din rarele ființe pământene al căror fluid real nu putea fi măsurat cu exactitate, lucru pe care el nu și-l explica decât prin misterul feminității ei, ce cuprindea o forță de neînvins, mascată sub chipul unei femei în carne și oase. Se vedea silit să-și mărturisească acum că sub înfățișarea aceasta de femeie, chiar necrezut de frumoasă, se ascundeau un caracter neașteptat și un destin extraordinar, de care nici ea însăși nu-și dădea seama.

Toate astea îl tulburau nespus pe Marele Hadâmb și, în timp ce își potrivea instrumentele de observație, se întreba neliniștit dacă nu cumva până în acel moment se înșelase asupra ei în toate privințele.

Angelica privea și ea stelele și își spunea că erau mai frumoase așa cum le știa ea, mici și aprinse de scântei de bijuterii enigmatice sub catifeaua neagră a bolții cerești, decât mărite de lentilele puternice ale lui Osman Ferradji, care le făceau să pară grosolane și lipsite de grația pe care le-o știa din totdeauna.

Oare ce voia să vadă Osman Ferradji în mulţimile acestea nesfârşite de lumi cereşti ?

Despre ea însăşi îşi dădea seama că, neîndoios, nu era deloc la înălţimea unei asemenea ştiinţe de nepătruns, rezervate numai unor aleşi. Atmosfera de aici, de pe înălţimea turnului, îi amintea mai curând îndepărtatele nopţi de la Toulouse, când bărbatul ei, învăţatul conte de Peyrac, o lua uneori cu el în laboratorul lui şi încerca s-o facă să înţeleagă câte ceva din tainele lucrurilor de acolo. Fără îndoială că acum, dacă ar reîntâlni-o, ar găsi-o de-a dreptul toantă. Poate că era mai bine că n-avea să-l mai întâlnească niciodată. Sufletul ei era atât de sătul de nefericirile vieţii şi avusese de suferit atâtea dezamăgiri amarnice încât viaţa de până acum o dusese spre punctul acela comun de unde nu se mai putea evada: era o femeie şi atâta tot.

O femeie care nu avea de ales decât între a se supune lui Moulay Ismael sau a muri prosteşte, din cauza propriei ei încăpăţânări. Aşa cum mai înainte nu avusese de ales decât între a se dărui regelui Franţei sau a fi pedepsită cu dizgraţia acestuia. Să se vândă ca să nu fie vândută. Să lovească ea cea dintâi ca să nu fie pe urmă strivită fără milă...Chiar era cu neputinţă de găsit o scăpare ? Voia atât de mult să trăiască, dar nu aşa!...Să trăiască !...Îşi ridică privirile spre libertatea nemărginită a cerului de deasupra ei. Să trăiască, atât voia, Doamne, stăpâne atotputernic ! Să nu se mai vadă mereu strivită între înjosire şi ameninţarea morţii !...

Şi dacă altă speranţă de scăpare nu era decât la robi, fraţii ei de suferinţă ? Ar fi fost cumplit ! Savary nu mai era şi ei n-aveau să-şi mai bată capul cu ea, care nu le putea aduce decât necazuri ! Nici nu ştia cum putea intra în legătură cu ei. Singura ei speranţă fusese Savary, iar acum Savary era mort ! Şi totuşi...ce-ar fi să încerce să pună mâna pe cheia porţii dinspre maidanul cu gunoaie ? Dacă ar reuşi să iasă din harem, atunci Colin Paturel ar mai refuza s-o ia în grupul lor ?

Avea să-l roage în genunchi, să plângă, să-l înduioşeze, să-i promită un morman de aur la întoarcerea acasă...Da, o vor lua cu ei, numai să facă rost de cheia pe care n-o aveau decât Marele Hadâmb şi sultana bachi Leila Aişa...

Şi cum putea oare să pună mâna pe blestemata asta de cheie ?...

- De ce ai fugit, Peruzea ?

Angelica tresări. Aproape că uitase de prezenţa Marelui Hadâmb şi de darul lui de a ghici gândurile oamenilor. Deschise gura să răspundă ceva dar nu zise nimic, căci observă că el n-o privea. Vorbise mai curând ca pentru el însuşi, cu ochii pierduţi în nemărginirea cerului presărat cu stele.

- De ce ai fugit de la Candia ?

Se întoarse spre ea, luându-i bărbia între vârfurile degetelor lui puternice şi catifelate, apoi, lăsând-o, închise visător ochii.

- De ce l-ai părăsit pe piratul acela creştin care abia te cumpărase, pe Rescator ?

Vocea îi era atât de ciudată, de tulbure, de plină de inflexiuni necunoscute, încât Angelica, dezorientată, încercă zadarnic să găsească un răspuns.

- Spune, Peruzea, de ce ai fugit ? N-ai simţit că destinul acestui

bărbat şi al tău trebuie să se unească ? Răspunde, n-ai simţit asta ?

O privea drept în ochi şi vocea lui răsuna acum limpede şi poruncitoare.

- B:..ba da...cred că am...am simţit bâigui ea stins.

- Oh ! gemu aproape îndurerat Marele Hadâmb, îţi aduci aminte, Peruzea, ce ţi-am spus într-o seară ? Că nu trebuie să forţezi destinul şi când cerul îţi trimite semne nu trebuie să treci pe lângă ele fără să le bagi în seamă ! Fiindcă Semnul Mare al vieţii bărbatului acesta se încrucişează cu drumul tău şi...Oh ! Peruzea, nu pot vedea tot ! Ar fi nevoie să mă cufund în calcule fără număr ca să pot pricepe ce e scris în stele...cea mai ciudată prevestire pe care am văzut-o vreodată...Ce ştiu e că bărbatul acesta e de aceeaşi stirpe cu tine.

-Vrei să spui că e tot francez ? întrebă ea sfioasă. Unii zic că ar fi francez, iar alţii chiar marocan...

- Nu, nu asta...Asta nu pot vedea...Vreau să-ţi spun că e şi el, la fel ca tine, dintr-o stirpe pe care Atotputernicul rar a plămădit-o...Asemenea oameni nu se mai întâlnesc pe lume, ca voi doi...

Mâinile lui unduiră în aer, schiţând semne tainice.

- O spirală independentă de celelalte linii...şi întretăindu-se cu alta exact la fel...numai acestea două, atât !

Se întoarse spre bătrânul turc şi porni să vorbească iute în arăbeşte, iar acesta începu să scrie repede, mişcându-şi în sus şi-n jos, a încuviinţare, imensul lui turban de muselină verde. Angelica, buimăcită cu totul, încerca să înţeleagă măcar despre ce vorbeau, străduindu-se să le urmărească cel puţin mimica, dar nu putea înţelege nimic nici din cuvintele lor, nici din expresia feţelor şi nici din mişcările compasurilor şi ale globurilor pe care le manevrau în toate felurile, după reguli despre care ea habar n-avea.

Adineauri era departe de a se gândi tocmai la Rescator, a cărui imagine i se tulburase în memorie. Furia ultimelor întâmplări, agitaţia permanentă în care trăia şi ameninţarea sumbră a lui Moulay Ismael o făcuseră să-l uite undeva, în străfundurile memoriei ei. Iar acum, dintr-o dată, simţea cum i se pune un nod în gât la amintirea bărbatului înalt şi slab, cu mască neagră de piele...

Îl văzu pe Osman Ferradji potrivindu-şi din nou telescopul spre cer şi îndrăzni să-l întrerupă.

- L-ai cunoscut pe Rescator, Osman bey ? Nu e şi el, ca şi tine, un vrăjitor ?

Marele Hadâmb scutură încet din cap.

- Se poate, numai că magia lui e de altă natură decât a mea...Dar de întâlnit l-am întâlnit şi eu, într-adevăr, pe creştinul acesta ciudat. Vorbeşte foarte bine limba noastră şi încă vreo alte câteva, dar cuvintele lui pătrund greu până în gândirea mea. De multe ori m-am gândit la asta. În faţa lui mă simt ca un om venit de demult, din trecut, în faţa unui călător care vine din zarea încărcată de prevestirile viitorului. Cine-l poate întâmpina pe drumeţul acesta ? Cine-l poate aştepta ? Şi cred că nimeni nu-l aşteaptă încă...

- Bine, dar nu e decât un pirat josnic, strigă ea indignată, un bădăran de traficant de argint...

- Îşi caută calea păşind printr-o lume care nu-l primeşte, Peruzea! Şi aşa o va căuta până când va ajunge în Locul Ales. Nu ştiu dacă poţi înţelege asta tocmai tu, care ai trăit deja atâtea destine contrare şi cauţi în zadar să-ţi ascunzi adevărata faţă...

Angelica începu să tremure din cap până-n picioare. Nu ! Asta nu putea fi adevărat ! Marele Hadâmb nu avea de unde să-i cunoască viaţa atât de adânc ! Aşa ceva nu putea fi ştiut din cititul în stelele lui ! Se uită îngrozită spre cerul smălţat, care ştia atât de multe şi care iată că o dădea de gol celor care ştiau să pătrundă în tainele astrelor ! Dumnezeule ! Îşi cuprinse capul în mâini şi nu mai spuse nimic, cutremurată de revelaţia aceasta îngrozitoare.

Noaptea era pură şi plină de miresme. Un vânt uşor bătea dinspre deşert şi aducea până aici valurile îmbălsămate ale grădinilor oraşului. Era o noapte ca toate nopţile, dar aici, în vârful turnului Mazagreb, noaptea asta se încărca de semnificaţii înspăimântătoare. Angelica ar fi vrut să fugă şi să-i lase acolo, în decorul parcă ne pământesc al instrumentelor lor bizare, şi pe Marele Hadâmb şi pe bătrânul efendi cu ochelari care zgâria într-una pe pergament tot felul de semne cabalistice, clătinându-şi tot timpul turbanul mare cât un dovleac uriaş şi ridicol.

Nu voia să mai ştie nimic din toate astea ! Aici erau lucruri primejdioase şi ar fi fost mult mai fericită să le ignore cu totul, să nu ştie nici măcar că există ! Era sfârşită de puteri. Dar rămânea nemişcată, fără să fie în stare să-şi desprindă privirile de mişcările încete ale telescopului îndreptat spre bolta cerească.

Ştiinţa lui Osman Ferradji ridicase în faţa ei un colţ al vălului gros aşternut asupra tainelor Nevăzutului. Şi ce avea să-i mai spună ?...Avea impresia că vede deodată cum faţa lui lua culoarea ardeziei, ceea ce la el era semn de paloare, şi-l văzu cum se întoarce spre ea privind-o îngrozit, ca şi cum ar fi contemplat un dezastru dezlănţuit de el însuşi, pe care nimeni nu-l putea opri.

- Osman bey, strigă ea speriată, ce ţi s-a întâmplat?Ce ai citit în stele ?

Se lăsă o tăcere grea şi lungă. Marele Hadâmb privea în jos, cu pleoapele abia deschise.

- De ce ai fugit de Rescator ? şopti el într-un târziu răguşit. De ce ai fugit de el ? Ar fi fost singurul bărbat suficient de puternic ca să se alieze cu tine...şi poate şi Moulay Ismael, numai că...Numai că nu pot şti dacă nu cumva asta ar fi adus nenorociri şi mai mari. Bărbaţii care se leagă într-un fel sau altul de tine, Peruzea, îşi găsesc moartea...Uite !

Angelica scăpă un ţipăt slab, de agonie, împreunându-şi mâinile a implorare.

- Nu, Osman bey, nu, nu spune asta !

Fiindcă asta era ca şi cum ar fi acuzat-o cineva că l-ar fi ucis cu mâna ei pe Joffrey, pe care-l iubea atât. Lăsă capul jos, de parcă ar fi fost cu adevărat vinovată, şi închise cu putere ochii, ca spre a alunga vedenia altor chipuri care urcau spre ea din prăpastia trecutului.

- Tu le aduci moarte, Peruzea, sau nenorocirea, sau chinuri care îi fac să le piară setea de viaţă. Numai un bărbat înzestrat cu puteri aproape supraomeneşti poate scăpa din asta. Şi toate numai din cauză că te

încăpăţânezi să te îndrepţi spre locuri unde nimeni nu te poate urma...Pe cei care sunt prea slabi îi laşi în urma ta. Puterea pe care Creatorul a pus-o în tine n-are să te lase să te opreşti până nu ajungi în locul care-ţi este sortit.

- Şi care e locul acela, Osman bey ?

- Nu ştiu, asta n-am putut s-o văd. Dar până nu ajungi acolo ai să aduci numai nenorociri în jurul tău, până şi în propria ta viaţă. Am încercat să captez forţa asta şi am înţeles că mă amăgeam, fiindcă asemenea puteri nu se lasă îmblânzite. Tu însăţi îţi dai seama prea puţin de ea. Dar asta nu înseamnă că eşti mai puţin primejdioasă...

Angelica începu să plângă încet, nemaiputându-se stăpâni.

- Ah, Osman bey, văd bine că acum îţi pare şi ţie rău că nu m-ai lăsat să mor în chinuri, cum poruncise Moulay Ismael. De ce a trebuit să vii să cercetezi stelele în seara asta ? De ce ?...Erai prietenul meu şi acum am auzit din gura ta atâtea lucruri îngrozitoare !

Vocea Marelui Hadâmb se îmblânzi, rămânând totuşi pătrunsă de o îngrijorare adâncă:

-Nu plânge, Peruzea ! Nu eşti tu devină. Astea sunt lucruri mai presus de voinţa ta. Nu aduci nenorocirea, ci bucuria. Dar există cu siguranţă pe lume bărbaţi prea slabi ca să poată purta greutatea anumitor bogăţii dăruite de Allah. Dragostea ta e una din bogăţiile astea şi pentru unii se dovedeşte prea grea. Cu atât mai rău pentru ei ! Eu unul să ştii că rămân mai departe prietenul tău. Cu atât mai rău pentru mine ! Moartea ta poate însemna răspunderi cumplite asupra capului celui care ţi-o pricinuieşte, aşa că de asta l-am împiedicat pe Moulay Ismael să te omoare, tocmai ca să-l cruţ de pedepse nevăzute care l-ar fi putut lovi după aceea. Dar acum, Peruzea, eu trebuie să împlinesc ceva cumplit, ceva supraomenesc: să lupt împotriva a ceea ce e scris. Să lupt împotriva destinului, pentru ca tu să nu fii mai puternică decât mine...

23

Cele câteva femei traversară curtea interioară unde fâlfâiau din aripi câţiva porumbei, îndreptându-se spre bolta adâncă din zid. Bărbatul zdrenţăros care meşterea ceva la mecanismul jetului de apă mormăi încet, ca pentru el:

- Care din voi e franţuzoaica ?

Angelica fu singura care înţelese şi rări pasul, lăsându-le pe celelalte să se depărteze fără ea. Se găseau în curţile interioare care dădeau una în alta, aşa că nu erau sub paza hadâmbilor. Dar cum putuse intra până aici un rob francez fără să se dea alarma şi să fie sfâşiat pe loc în bucăţi? Nu se apropie prea mult de el, ci se făcu a se uita în altă parte, în timp ce el îşi vedea concentrat de lucrul lui, căznindu-se să desfunde o ţeavă plină de frunze uscate.

- Tu eşti roaba franţuzoaică ? şopti el printre dinţi.

- Da, eu sunt, dar fii atent. Bărbaţii n-au voie să intre aici, în curţile astea.

Cineva care i-ar fi privit de departe n-ar fi zis că cei doi stăteau de vorbă.

- Nu-ţi face griji, mormăi din nou robul. Am voie să umblu pe unde vreau eu, în tot haremul. Fă-te că te uiţi la porumbeii ăia cât stai de vorbă cu mine. Vin din partea lui Colin Paturel.

- Da ? Dumnezeule sfinte !

- Care va să zică tot vrei să fugi de-aici ?

- Mai mult ca oricând !

- Cioroiul ăla buzat s-a ţinut de vorbă, văd. Că zicea că dacă stai la un loc şi mergi la el la iatac nu mai te omoară.

Angelica n-avea timp să stea să-i explice stratagema lui Osman Ferradji, ci îi zise doar atât:

- Nu, n-am fost a lui şi nici n-am să fiu. Vreau să fug. Ajută-mă !

- O să te ajutăm, pe bază că eşti fata lui moş Savary care atâta s-a zbătut, săracul, să te vază scăpată de aici că acum ar fi nu ştiu cum să ne lepădăm de tine, măcar că cu o femeie pe cap, asta o să fie curat balamuc. În sfârşit, de dragul lui răposatul taică-tu, băieţii cică hai să te ia şi pe tine, ce-o da Dumnezeu o da şi gata ! Aşa că fii atentă colea la mine. Într-o seară, o să afli tu la vreme care seară, alde Colin Paturel sau altul de-ai noştri are să-ţi deschidă poarta a mică dinspre Miază-noapte, a de dă într-un maidan numa-mpuţiciuni şi gunoaie. Dacă e să dea de vreun paznic acolo, îl mierleşte numaidecât. Îţi deschide poarta, că aici e partea proastă, că poarta aia nenorocită se deschide numa pe dinafară, şi tu doar să aştepţi acolea, în dosul porţii, pe dinăuntru, că pe urmă îţi zice ei ce mai e de făcut. Atât doar, să faci rost de cheie, că altfel degeaba vorbim noi acilea. Ai priceput ?

- Din câte ştiu, există numai două chei, una o are Marele Hadâmb şi alta e la sultana bachi Leila Aişa...

- Şi ? Am zis eu că e uşor ? E greu al dracului, dar vorba e că fără cheie...doar dacă ştii să zbori pe sus, atât ! Caută şi tu, vezi cum faci, trebuie să-ţi vie ceva-n capul ăla, că zicea alde taică-tu, Dumnezeu să-l ierte, că de deşteaptă eşti dată dracului ! Ori faci pe dracu-n patru şi o şterpeleşti, ori ungi o slujnică, să ţi-o aducă ea, dacă ai parale, te descurci tu, n-ai grijă. Când ai pus mâna pe ea, vii şi mi-o dai mie, că eu mănvârtesc tot timpul pe aici. Acuma am de meşterit la toate havuzurile astea de prin curţi. Mâine o să lucrez în curte la sultana Abechi, asta mi se pare că e măsa-mare a lu' buzatu tuciuriu sau cam aşa ceva. O ştii ? O băbuţă tare cumsecade şi mă ştie bine, mereu când mă vede porunceşte să mă cinstească cu câte ceva bun, are să ne lase să vorbim în tihnă.

- Dar...cum mă sfătuieşti să fac ca să pun mâna pe cheie ?

- Păi, aici e treaba cam a ta, fetiţo, eu ce-aş putea să te-nvăţ ? Trebuie să te descurci dacă vrei să facem treaba. Oricum, ai câteva zile bune la-ndemână, ai tot timpul. Mai e niţeluş şi gata, vine nopţile fără lună şi p-aci ţi-e drumul ! Doamne-ajută ! Când ai nevoie să-mi zici ceva şi vrei să mă cauţi, să ştii că mă cheamă Cavaignac, inginerul, aşa-mi zice. De loc sunt din Frontignan, dac-ai auzit...

Omul îşi adună sculele, îi adresă un zâmbet încurajator şi se făcu nevăzut.

Nu peste mult timp, Angelica avea să afle de la sultana Abechi, o bătrânică foarte cumsecade şi foarte vorbăreaţă, care era povestea lui Cavaignac zis inginerul. Ca să-l facă să abjure, Moulay Ismaël poruncise

pentru el un supliciu aparte, din cale afară de odios, anume să i se lege cu o sfoară subțire şi tare partea bărbătească, sfoara să fie prinsă la capătul celălalt de şaua armăsarului sultanului iar robul francez să fie întrebat pentru ultima oară dacă recunoaşte că singurul dumnezeu e Allah iar Mahomed e profetul său. Cu vocea tremurând, Cavaignac răspunsese nu, ba îşi mai făcuse şi cruce, rostind un Doamne-ajută, drept care sultanul, răcnind furios, dăduse pinteni calului şi-l biciuise, astfel încât bietul rob rămăsese mutilat, după ce câteva săptămâni se zbătuse între viața şi moarte, îngrijit de frații lui de suferință. Acum datorită acestui fapt, putea intra în serai oricând, ca orice eunuc, şi putea sluji fără frică drept mesager între Angelica şi cei care se pregăteau de fugă.

Întâlnirea cu el trezi în Angelica nădejdi noi şi puteri pe care ea însăşi le crezuse stinse. N-o uitaseră ! Se gândeau la ea ! Şi nu-şi spuneau că fuga unei femei e ceva cu neputință !... Ei bine, aşa avea să fie ! Nu spusese Osman Ferradji însuşi că puterea ei era mai mare decât aceea a unui vulcan ? Atunci, când se simțea slăbită, sfâşiată de bice, bolind între perne, atunci cuvintele astea îi păruseră ceva vag, gol de conținut, dar acum le înțelegea şi îi dădea dreptate Marelui Hadâmb. Acum îi reveneau în minte atâtea şi atâtea lucruri pe care le înfăptuise în viața ei şi nu vedea deloc de ce n-ar fi făcut-o şi pe asta: să fugă dintr-un harem!

Ocoli cu pas uşor curtea interioară, străbătu galeria lungă, străjuită de coloane, traversă o grădină unde doi smochini îşi revărsau asupra unei ape umbra lor biblică, pătrunse într-o altă curte şi de acolo trecu pe sub bolțile arcuite ale coridorului care ducea la iatacul sultanei bachi Leila Aişa, trezindu-se dintr-o dată în fața ei cu Raminan, comandatul gărzii sultanei favorite.

-Vreau s-o văd pe stăpâna ta, îi spuse ea pe un ton poruncitor.

Ochiul pătrunzător al negrului o privi scormonitor, apoi şovăi. Femeia asta era creația Marelui Hadâmb, iar acesta era duşmanul de moarte al stăpânei sale, Leila Aişa, căreia el, Raminan, îi era credincios trup şi suflet. Ce voia rivala, cea pentru care Leila Aişa şi Daisy-Valina chemau de opt zile, în fiecare seară, vrăjitoarele cele mai iscusite ca să-i vină de hac ? Neînduplecata sudaneză nu se lăsase deloc păcălită de biciuirea ei şi tocmai asta o îngrijora peste măsură. Venetica îi rezista lui Moulay Ismael şi acesta era cel mai sigur mijloc de a-l vrăji, de a-l înlănțui pe veci! Vârful pumnalului proptit în beregată îi înşutise dorințele. Nu reuşea s-o supună pe tigroaica asta neîmblânzită, s-o facă să se frece ca o pisicuță la picioarele lui, mieunând supusă, sau să gângurească fericită ca o porumbiță. Însuşi sultanul se destăinui soției lui mult iubită asupra catranului pe care i-l vărsa în sânge roaba asta nemaivăzut de frumoasă, adusă din Franța. Îi spusese sultanei bachi că o simțise el bine, nu putea rezista în fața bărbatului şi că, dacă nu făcea prostia să păstreze hangerul acela blestemat la brâu, ar fi făcut din tigroaică o mieluşică blândă. Ştia el bine că orice femeie, după îmbrățişările lui, nu mai visa decât la el. Sufletul şi trupul îi erau înlănțuite de dragostea pentru el. Iar acum, pentru prima oară, Moulay Ismael părea măcinat de ambiția de neînchipuit de a câştiga el dragostea unei femei care refuzase să se plece în fața lui. Era gata la orice pentru un surâs de-al ei şi nu aştepta decât clipa când avea s-o poată cuprinde în brațe.

Negresa aceasta atât de lucidă înţelegea pe deplin tot ce putea aduce această schimbare. Mânia şi spaima o învăluiau din ce în ce mai mult în faldurile lor negre. Franţuzoaica asta perfidă şi iscusită nu mai avea de făcut decât un pas, un singur pas, şi Moulay Ismael avea să i se târască la picioare, dus de zgardă ca un leopard îmblânzit, aşa cum Leila Aişa însăşi o ducea pe Alchadi, pantera care nu se supunea nici unei alte femei.

Iar diabolicul Osman Bey mergea cu capul înainte pe miza cea mare. Franţuzoaica ! Acum nemernicul răspândise zvonul despre ea că era pe moarte. Sultanul trimitea tot timpul după veşti, ba chiar voia să meargă el însuşi s-o vadă. Marele Hadâmb, viclean şi făţarnic ca totdeauna, se împotrivea, sub cuvânt că lepădătura de franţuzoaică era speriată, vai, sărăcuţa, şi că numai vederea aspruluі şi preaputernicului ei domn şi stăpân o putea face să cadă iar în fierbinţelile de care abia scăpase. Şi totuşi căţeaua asta surâsese când primise darul trimis de Moulay Ismael, un colier de smaralde din bogăţiile primite de la Mezzomorte, lucrătură veneţiană, captură, desigur, de pe cine ştie ce galeră italienească. Va să zică franţuzoaicei îi plăceau giuvaerurile ! Aha ! Prin urmare de-asta poruncise sultanul să i se înfăţişeze toţi giuvaergii din cetate şi cerceta de zor, cu lupa, cele mai frumoase nestemate, alegându-le pe cele cu apele cele mai pure şi prinse în lucrăturile cele mai măiestrite... Pentru ea, pentru căţeaua asta vicleană!

Toate aceste întâmplări le agitau fără contenire pe Leila Aişa şi pe Daisy-Valina, aducându-le în pragul nebuniei. Se gândiseră la toate soluţiile cu putinţă şi o aleseseră pe cea care li se păruse cea mai simplă, mai cu seamă că acum rivala lor era pe moarte: să ajute cu ceva fierturi meşteşugite o boală începută atât de promiţător. Dar oricât de bine drese erau ceaiurile şi picăturile lor, slujnicele cele mai îndemânatice şi vrăjitorii cei mai iscusiţi se izbeau într-una ca de un zid de netrecut de cerbicia lui Osman Ferradji, care aşezase în jurul preţioasei roabe oameni de un devotament ce zădărnicea orice încercare, oricât de vicleană.

Lucrurile acestea le ştia Raminan mai bine ca oricine, fiind tot timpul în preajma stăpânei sale şi făcându-i-se parte, ca unei slugi cu adevărat credincioase, din toate tainele acestor iatacuri unde se urzea politica Marocului. Şi iată că acum se trezise dintr-o dată în faţă cu bolnava despre care tot seraiul ştia că era pe moarte şi care mai cerea să stea de vorbă cu preaînalta lui stăpână. S-ar putea să nu aibă de aici decât de câştigat. Franţuzoaica cea bălaie venea să se predea, altminteri n-ar fi avut ce căuta aici. Aşa că o rugă să aştepte şi se mistui în adâncul odăilor umbroase.

Angelica rămase în aşteptare, privindu-l pe Prinţul Bombonel, care se juca, nu departe de acolo, cu sabia lui de lemn, de-a tăiatul capetelor. Pe cea adevărată, de oţel, i-o luaseră, după ce făcuse într-adevăr prăpăd, rănind şi schilodind mai mulţi robi şi scoţând până la urmă şi un ochi unui bătrân vizir, care e drept că era aproape orb şi nu prea mai avea ce face cu el, dar asta făcuse ca sultana bachi să poruncească lui Raminan să-i ia sabia şi să i-o dea înapoi pe cea de lemn, care nu putea pricinui decât cel mult vânătăi. Drept care acum micul prinţ tuciuriu se vânzolea de mama focului, silindu-se să decapiteze cu ea doi copii

albi, tovarăşii lui de joacă.

Raminan se întoarse fără ca pe chipul lui să se poată ghici ceva şi o pofti pe Angelica să-l urmeze. Ajunseră într-o încăpere largă, unde mătăhăloasa negresă trona în mijlocul unei dezordini de neînchipuit, în special o învălmăşeală incredibilă de sobițe de aramă pline cu jeratic, şi de tipsii încinse pe care fumegau ierburi înmiresmate. Daisy-Valina se găsea ca totdeauna lângă ea. Pe două măsuțe joase se găseau potire de aur şi argint, fin cizelate, sau de sticlă de Boemia, toate cu ceaiuri de plante, şi un număr uriaş de cupe şi tăvi pline cu tot felul de zaharicale şi cu fructe din cele mai alese.

Sultana bachi lăsă jos luleaua din care sugea cu buzele ei roşii şi groase şi trimise spre tavanul din lemn de cedru un val de fum albăstrui. Era viciul ei, de care nu se putea dezbăra, deşi Moulay Ismael interzisese cu străşnicie fumatul în tot regatul său. El însuşi mânca mâncărurile cele mai simple, nu bea niciodată decât apă, nici măcar ceai, decât când era bolnav şi doctorii săi îi recomandau aşa ceva, şi nu pusese niciodată în gură țeava spurcată a vreunei narghilele sau a altei asemenea scule blestemate, ştiut fiind că Profetul oprise dreptcredincioşilor săi şi băuturile bețive şi fumatul, la un loc cu carnea animalelor necurate. Mai ales obiceiul acesta, al fumatului, îl scotea din sărite, făcându-l să se gândească mereu la turcii leneşi şi fățarnici, care pufăie toată ziua şi trândăvesc, pierzându-şi prosteşte timpul în loc să se roage lui Allah şi să-i mulțumească pentru binefacerile lui. Singurii care aveau voie să bea vin sau rachiu şi să fumeze în Maroc erau robii creştini, şi tocmai prin mijlocirea acestora reuşea şi Leila Aişa să facă rost de tutun şi de rachiu cu care să-şi mai mângâie sufletul, însă pe ascuns, fiindcă altminteri primejdia era uriaşă. Moulay Ismael n-ar fi glumit, ci ar fi pedepsit-o cu cine ştie ce chinuri cumplite, ca pe o roabă de rând.

Angelica merse până în fața lor şi îngenunche plină de umilință, lăsându-şi fruntea pe lespedea de mozaic verde şi rămânând astfel nemişcată, timp în care cele două femei o studiau fără un cuvânt. Apoi, ridicând fruntea, scoase de pe deget inelul primit cândva de la Bachtiari Bey, solul şahului Persiei, şi îl aşeză la fel de umilă în fața Leilei-Aişa.

- Este darul meu pentru tine, rosti ea în arăbeşte, cum se pricepu mai bine. Nu pot să-ți fac alt dar mai de preț, fiindcă altceva nu mai am.

Ochii negresei aruncară văpăi de furie.

- Nu primesc darul tău spurcat, rosti ea cu o voce groasă şi răguşită. Minți ! Eşti o cățea fățarnică ! Cum spui că nu mai ai nimic altceva, când noi ştim că ai primit de la sultan un colier de smaralde ? Cățea puturoasă!

Angelica, palidă ca moartea, reuşi să se abțină la auzul atâtor cuvinte grele, pentru care s-ar fi cuvenit să-i ia hidoasei negrese viața, şi se întoarse spre Daisy-Valina spunând în franțuzeşte:

- Am refuzat colierul de smaralde. Nu vreau să fiu favorita lui Moulay Ismael şi nici n-am să-i fiu...dar numai dacă voi mă ajutați.

Englezoaica traduse şi negresa se plecă iute înainte, cu o mişcare imperioasă şi nerăbdătoare.

- Ce vrei să spui ?

- Ca să scăpați de mine, e un mijloc mai sigur şi mai plăcut cerului decât să mă otrăviți sau să-mi dați cu vitriol în ochi. Ajutați-mă să fug.

Cele două sultane se priviră descumpănite una pe cealaltă şi atmosfera se schimbă dintr-o dată. Deveniseră într-o clipă apropiate şi complice. Vorbiră încet multă vreme şi Angelica fu fericită să constate că ura celor două femei devenise dintr-o dată pentru ea cel mai preţios aliat. La urma urmei, spuneau ele, ce aveau de pierdut în toată afacerea asta ? Nimic. Fie că Angelica reuşea în încercarea asta nemaiauzită, şi atunci n-aveau s-o mai vadă niciodată, scăpând de ea pentru totdeauna, fie că era prinsă şi atunci iarăşi scăpau de ea, fiindcă nimic n-ar mai fi putut-o scăpa de la cea mai îngrozitoare moarte. În nici unul din cazuri ele două nu puteau fi făcute răspunzătoare, nici măcar mintea atât de ascuţită a lui Osman Bey nu s-ar fi gândit niciodată la aşa ceva, în vreme ce dacă murea otrăvită toate bănuielile ar fi căzut dintr-o dată pe ele. Dar aşa ? Doar nu le dăduse lor nimeni în grijă paza haremului. Fuga unei femei nu le putea fi pusă lor în cârcă. Lui Osman bey, da ! Şi încă cum !

- Femei ! rosti Leila Aişa privind-o tulbure cu ochii ei bulbucaţi. Să ştii că niciodată n-a fugit nimeni din vreun harem, cel puţin din haremul ăsta ! Marele Hadâmb are să se aleagă cu capul tăiat !

Şi ochii ei injectaţi scânteiară întărâtaţi.

- Înţeleg, continuă ea cu aceeaşi voce răguşită. Toate se leagă. Astrologul meu a citit în stele că moartea lui are să se tragă de la tine. Stăteam şi mă gândeam şi nu-mi dădeam seama cum. Dar acum înţeleg...

Angelica se simţi scuturată de un frison puternic.

<<Fără îndoială că şi el a citit tot asta...Altfel nu se explică aerul acela ciudat cu care mă priveşte...Şi cuvintele lui...să lupte împotriva destinului, pentru ca eu să nu fiu mai puternică decât el !...La acelaşi lucru se gândea şi el !>>

Starea de teamă şi de nelinişte care o năpădise sus, în turnul Mazagreb, se făcea acum din nou simţită. Mirosul violent de plante aromatice arse pe tipsiile încinse şi pe plitele de aramă ale sobiţelor din încăperea asta, amestecat cu acela de ceai şi cu fumul de tutun o înăbuşea şi simţea cum transpiraţia începe să i se prelingă pe tâmple. În iatac era îngrozitor de cald şi simţea că nu mai are aer să respire. Se gândi să plece, să ajungă undeva unde să poată trage în piept aer curat, dar îşi aduse aminte pentru ce venise încoace şi stărui mai departe că dispariţia ei nu putea fi decât de folos celor două sultane. Leila Aişa încă şovăia, dar Daisy-Valina părea convinsă şi în priviri îi sclipeau luminiţe de entuziasm.

- Gândeşte-te, insistă Angelica, gândeşte-te că dacă rămân aici, ori devin soţie a stăpânului, şi asta nu cred că te încântă, ori mă omorâţi voi, şi atunci iarăşi nu se ştie ce se poate întâmpla. Ca să nu mai spun că s-ar putea să mă otrăvesc singură, şi atunci iarăşi toate bănuielile au să cadă asupra voastră.

Daisy-Valina traducea repede în arăbeşte, apoi vorbi mult timp aplecată spre sultana bachi, care mijea ochii şi cântărea fără îndoială în minte toate posibilităţile. Până la urmă păru a se lăsa şi ea convinsă şi bolborosi iute câteva cuvinte, din care Angelica îi înţelese numai pe ultimul:

- Fie !

Era cel mai important. Cheia mică, atât de preţioasă pentru An-

gelica, apăru în palma ei uriaşă şi neagră, cu pernuţe moi de grăsime, şi Angelica o primi ca pe cea mai de preţ bijuterie pe care o ţinuse vreodată în mână. Apoi se gândi că Leila Aişa nu opusese rezistenţă decât pur şi simplu din obişnuinţă şi din pornirea instinctivă a orientalului spre tocmeli îndelungate şi aprige, cu mare risipă de vorbe pentru cel mai mărunt lucru. Oamenii aceştia făceau din orice un adevărat ritual care se cerea respectat. Astfel încât sultana-bachi cedase totuşi destul de repede pentru o orientală, poate tocmai de teama că franţuzoaica asta s-ar fi putut răzgândi. Fiindcă acum era vădit că, de cum începuse venetica să vorbească, ea se şi înfierbântase pentru planul ei. La aşa ceva nu se gândise niciodată şi nu sperase nici în cele mai nebuneşti visuri ale ei că ar putea nimeri doi iepuri dintr-o lovitură: să scape de blestemata de franţuzoaică şi să-l vadă descăpăţânat pe Osman Ferradji. Şi planul acesta o punea şi la adăpost de mânia lui Moulay Ismael, care în ruptul capului nu i-ar fi iertat nici măcar cel mai mic rău pricinuit de ea căţelei ăsteia blestemate, ca să nu mai vorbim că ea, atotputernica Leila Aişa, putea afla şi amănunte despre planul de fugă, pe care să-l denunţe din timp sultanului, reuşind astfel să-şi sporească prestigiul în faţa lui, şi să-l ţină şi mai bine înlănţuit.

- Cum ai să ieşi din harem noaptea ? Tu n-ai auzit până acum de pantera Alchadi, care e lăsată slobodă de seara până dimineaţa ?

Angelica şovăi dintr-o dată. La asta nu se mai gândise. Exista, e drept, şi posibilitatea ca pantera să umble în timpul acela prin altă parte a uriaşului harem şi să n-o simtă, dar nu putea conta pe asta. Şi totuşi...altă soluţie decât încercarea la noroc nu avea...

- Vezi ? hârâi răguşit sultana. Am să te ajut tot eu. Am să merg eu cu tine până la poarta aia, de mine Alchadi ascultă ca un căţel cuminte, numai că nu se gudură. Dacă încerci singură, te face fâşii.

Planul fu pus repede la cale. În noaptea hotărâtă, Leila Aişa avea să meargă cu ea nu chiar până la poartă, nu avea nici un rost, ci până în capătul scării care cobora în ultima curte a haremului, cea mărginită pe una din laturi de zidul cu poarta atât de râvnită. Angelica avu o clipă bănuiala că Leila Aişa îi întindea o cursă : s-o vadă în faţa panterei şi s-o asmută pe ea, fără să intervină în vreun fel. Nu zise nimic, dar sultana păru-se că îi ghici bănuielile, căci spuse:

- Să nu te temi de nimic. Eu ştiu cum să vorbesc cu Alchadi şi am să aduc şi bunătăţi care-i plac ei, s-o potolesc dacă se înfurie cumva prea tare. De ajutorul meu oricum ai nevoie, ca să nu te rătăceşti prin serai şi gândeşte-te că pe mine nici Osman Bey n-are voie să mă oprească şi să mă întrebe unde mă duc în puterea nopţii. Pe tine, primul hadâmb de pază te ia de păr şi te duce târâş înapoi, dacă nu sunt eu ca să te ocrotesc.

- Da, se amestecă şi Daisy, numai că de Marele Hadâmb tot trebuie să ne temem. Lui nu-i scapă nimic şi cu siguranţă că în clipa asta ştie deja că eşti aici. Ce-ai să-i spui dacă te întreabă ce-ai căutat la noi ?

- Am să-i spun că îmi era teamă de mânia pe care v-am stârnit-o şi că am venit să mă arăt supusă în faţa voastră, ca să vă mai îmbunez. Nu mă îndoiesc că are să mă creadă.

Cele două sultane se priviră una pe cealaltă, apoi înclinară din capete a încuviinţare.

- Da, nu e rău, zise Leila Aişa. S-ar putea să te creadă...De fapt, dacă minciuna asta e spusă de tine, ar fi chiar de mirare să nu-i adormi toate bănuielile...Mad ! Merge ! Deci aşa rămâne, că ai venit încoace ca să te linguşeşti pe lângă noi. Ca să ştim ce spunem dacă vine cumva vorba de treaba asta.

Angelica făcu o plecăciune adâncă şi plecă. Cele două sultane o priveau cum se depărta iar pe buzele Leilei Aişa flutură un zâmbet rău.

<<Planul lor de fugă e mai bun decât dacă l-aş fi făcut eu. Căţeaua asta spălăcită are să moară în deşert iar Osman Bey are să fie jupuit de viu. Nici nu mai e nevoie s-o pârăsc stăpânului. Ba chiar ar fi păcat, ar însemna să stric totul, ca o proastă. O duc până în capul scării şi atât. Să lăsăm lucrurile să meargă. Facă-se voia preaputernicului Allah !...>>

După-amiază, Angelica se duse în vizită la sultana Albechi, o femeie grasă şi prietenoasă, spaniolă de neamul ei, care se vădi a nu fi bunica lui Moulay Ismael, ci o fostă mare pasiune a lui, pe care fusese gata s-o facă a treia soţie şi căreia îi mai aducea şi acum, când şi când, omagiile lui amoroase. Femeia aceasta aproape rotundă şi plină de bunătate o primi pe Angelica mai bine decât se putea aştepta, porunci imediat să i se aducă dulciuri şi răcoritoare şi o lăsă să stea de vorbă în voie cu Cavaignac, inginerul, înduioşată la gândul că făcea o faptă bună îngăduindu-i bietei femei să vorbească cu cineva în limba ei de acasă, de care de bună seamă că-i era mare dor. Ştia pe propria ei piele ce însemna asta.

Când văzu cheia de la poartă, Cavaignac făcu ochii cât cepele.

- Na ! exclamă el. Nu s-ar zice că eşti prea înceată la treabă ! Răposatul taică-tu n-a minţit când a zis că eşti dată dracului ! Să mor eu dacă nu eşti de nădejde ca un bărbat ! Nouă, zic drept, ne era frică să nu ne pomenim cu cine ştie ce mototoală şi smiorcăită, dar dacă-i aşa, are să meargă strună ! Acum nu mai ai nimic de făcut decât să stai s-aştepţi. Iţi zic eu când o fi să fie, tu acum stai pe loc şi ai răbdare.

Aşteptarea aceasta fu lucrul cel mai greu şi mai apăsător pe care-şi amintea Angelica să-l fi trăit vreodată. Se afla la cheremul celor două sultane, firi viclene şi răzbunătoare de la care se putea aştepta la orice şi sub ochiul de vrăjitor al lui Osman Ferradji, care putea ghici fără greutate tot ce se petrecea în sufletul ei, aşa că se vedea silită la eforturi supraomeneşti ca să se poată purta cât mai natural şi să nu se trădeze. Ca să nu mai vorbim de nerăbdarea care o măcina fără milă, ceas de ceas şi clipă de clipă.

Spatele sfâşiat începuse să i se vindece. Se supunea fără să crâcnească îngrijirilor atente şi pricepute ale bătrânei Fatima, care se arătase la început îmbufnată dar, de la o vreme, începuse din nou să spere că stăpâna ei avea să înceteze cu mofturile fără rost şi să-şi bage frumuşel minţile-n cap. Că doar era la mintea oricui că n-avea nici un rost să mai facă atâtea nazuri, spinarea făcută ferfeniţă trebuia să-i fie învăţătură de minte şi s-o facă să înţeleagă că n-avea cum să-l biruie tocmai ea pe unul ca preamăritul sultan. La ce bun să se mai încăpăţâneze

atâta ?

Se auzi apoi că Marele Hadâmb pleca într-o călătorie. Se ducea să vadă ce mai fac broaştele ţestoase şi bătrânele sultane ţinute în cetăţile depărtate, în câte o oază izolată în creierii de piatră ai munţilor. Din cât se părea, n-avea să lipsească mai mult de o lună, dar Angelica suspină adânc la auzul acestei veşti. Osman Ferradji avea să lipsească din Meknés şi asta era cel mai important.

Trebuia cu orice preţ să profite de absenţa lui ca să fugă. Pe de o parte, avea să le fie mai uşor, iar pe de alta, cum lucrurile aveau să se petreacă în lipsa lui, Marelui Hadâmb nu i se putea imputa fuga ei şi Moulay Ismael n-avea să-l mai omoare. Nu voia şi nu putea să creadă în această posibilitate, dar îşi spunea că până şi pentru fuga celei mai neînsemnate roabe Osman Ferradji ar fi stârnit furia turbată a lui Moulay Ismael, aşa că lipsa din Meknés pica acum cum nu se putea mai bine. Pe de altă parte, îşi amintea mereu cuvintele Leilei Aişa, care-i rămăseseră în minte ca un cui înroşit în foc: <<...astrologul meu a citit în stele că moartea lui are să se tragă de la tine...>>

Asta nu se putea întâmpla cu niciun chip ! Şi prilejul era cum nu se poate mai nimerit, aşa că nu putea fi scăpat.

Osman Ferradji veni să-şi ia rămas bun de la ea înainte de plecare şi să-i recomande să se poarte cu cea mai mare băgare de seamă. Toată lumea ştia că era încă foarte bolnavă şi mai ales înspăimântată de furiile lui Moulay Ismael, aşa că stăpânul consimţise să mai aştepte să se facă bine. Lucrul de necrezut, Moulay Ismael aştepta ! Aşa că trebuia să fie cu ochii în patru şi să nu dea cu piciorul acestui noroc şi mai cu seamă să nu intre cumva în cârdăşie cu Leila Aişa, care nu-i voia decât răul şi abia aştepta ocazia s-o poată nimici. Într-o lună el avea să fie înapoi şi atunci toate aveau să se aranjeze cum nu se poate mai bine, important era să aibă toată încrederea în el.

- Bine, Osman Bey, zise ea. Am toată încrederea în tine şi nu vreau deloc să ţi se întâmple vreun rău din cauza mea...

Îndată ce Marele Hadâmb plecă, Angelica începu să-i zorească pe conjuraţi să grăbească ziua plecării. Colin Paturel îi trimise vorbă prin acelaşi Cavaignac că nu era după ei, fiindcă erau nevoiţi să aştepte nopţile fără lună. Da, numai că până atunci Marele Hadâmb se putea întoarce şi de tot planul lor se alegea praful. Gândul acesta o făcea să-şi muşte degetele de furie şi de neputinţă. Cum le putea vârî în cap, lui Colin Paturel şi celorlalţi, oameni atât de neîncrezători în subtilităţile credinţelor musulmane, că ea era deja pornită pe un drum care nu cunoştea întoarcere, împotriva voinţei neînduplecate a destinului ? O luptă monstruoasă împotriva oracolului care voia ca ea să fie cauza morţii lui Osman Ferradji, o luptă titanică împotriva a ceea ce era scris în stele. Nopţile îi erau bântuite de coşmaruri în care nu vedea decât cerul smălţat cu astre reci şi sclipitoare, ce se învârteau într-un vârtej ameţitor deasupra ei, lăsându-se în jos şi strivind-o...

În sfârşit, Cavaignac îi aduse veste de la Colin Paturel că acesta se înduplecase până la urmă şi hotărâse să-i facă pe plac, pornind mai devreme. Şi el şi ceilalţi chibzuiseră că era mai bine ca fuga lor să aibă loc în lipsa Marelui Hadâmb. E drept că luna, care lumina ca ziua, însemna

o primejdie în plus, care nu trebuia deloc neglijată, dar la urma, urmei, ce-o da Dumnezeu ! Colin Paturel, cu lanţurile scoase, avea să dea ocol alcasavului şi să omoare pe rând paznicii ca să poată ajunge la poarta cu pricina, care dădea pe maidan. Numai că până acolo avea de trecut printr-o mică livadă de portocali şi printr-o curte interioară, de unde abia pe urmă trebuia să iasă pe maidan. Să se roage şi ea la Dumnezeu să dea o noapte cu nori, ca să fie cât de cât la adăpost de priviri indiscrete.

În seara hotărâtă, Leila Aişa îi trimise nişte prafuri pe care să le toarne în mâncarea slujnicelor care o păzeau. Grasul Rafai veni şi el să afle cum o mai ducea cu sănătatea. În lipsa Marelui Hadâmb, el avea să fie mare şi tare peste tot seraiul şi îşi intrase deja în rol cu toată hotărârea. Eunucului acesta cu faţa buhăită şi cu pieile atârnând îi plăcea grozav să-şi dea aere de adevărat stăpân, silindu-se să imite purtarea lui Osman Ferradji, pe jumătate familiară, pe jumătate autoritară şi protectoare, ca un adevărat şef al seraiului. Numai că aerul acesta, atât de potrivit impunătorului Osman Ferradji, nu se potrivea deloc lui Rafai, care nu reuşea să fie decât o paiaţă jalnică, maimuţărind purtările princiare ale Marelui Hadâmb şi atrăgându-şi priviri chiondorîşe din partea locatarelor, care nu-l puteau înghiţi cu nici un chip. Prin urmare, burduhănosul Rafai fu peste măsură de încântat s-o vadă pe primejdioasa franţuzoaică purtându-se faţă de el plină de respect şi de supunere şi bău până la fund ceaşca de cafea pe care aceasta i-o oferi cu un aer de adevărată veneraţie, numai că după aceea, când să plece, se împletici şi veni grămadă pe covor, unde începu să sforăie din răsputeri, la concurenţă cu slujnicele care horăiau şi ele în iatacul de alături, una lângă cealaltă, în frunte cu bătrâna Fatima.

Cu inima bătându-i nebuneşte, Angelica aşteptă un timp care părea că nu avea de gând să se mai sfârşească. Abia într-un târziu, când îşi pierduse cu totul răbdarea, auzi ţipătul ascuţit al unei cucuvele şi coborî cu paşi de pisică până în curtea interioară din dreptul galeriei unde se aflau iatacurile ei. Acolo dădu peste Leila Aişa şi Daisy-Valina, care o aşteptau tăcute ca nişte umbre. Englezoaica avea o mică lampă cu ulei, precauţie inutilă din nefericire, căci luna lumina ca ziua şi în jur se vedea ca în palmă.

Cele trei femei străbătură curtea şi pătrunseră într-o galerie lungă, acoperită cu bolţi înalte. Din timp în timp, Leila Aişa îşi umfla pieptul uriaş şi scotea un sunet ciudat, un soi de gângurit răguşit, şi Angelica înţelese că o chema pe pantera Alchadi. Simţi cum o cuprinse frica. Poate că era o cursă. Pantera cine ştie pe unde îşi făcea veacul şi Leila Aişa o chema încoace. Singură, poate că ar fi reuşit să ajungă fără greutate la poarta unde o aştepta Colin Paturel, dar aşa...Perfida negresă le gândise bine ! Paşii o duceau mai mult fără voia ei şi nu se mai puteau opri. Galeria se termină, dând într-o încăpere largă şi pustie, din care ieşiră în altă galerie, mai lungă încă, ce înconjura o curte largă, plină de tufe de trandafiri care risipeau o mireasmă îmbătătoare, numai că Angelica nu era deloc dispusă să savureze asemenea delicii, prea rafinate pentru starea ei sufletească. Ajunseră în capul unei scări şi coborâră în grădină.

Negresa se opri dintr-o dată.

- E acolo ! şopti înfiorată Daisy, strângând-o cu putere pe An-

gelica de braţ. Uite-o !

Fiara se ivise dinspre nişte tufe şi pândea încordată, cu botul în pământ şi cu spinarea îndoită ca un arc, gata să se repeadă. Negresa îi aruncă ceva, un porumbel fript întreg, din cât putu vedea Angelica. Pantera deveni parcă mai blândă şi, la auzul gânguritului răguşit al sultanei-bachi , păru că începe să devină de-a dreptul prietenoasă. Leila Aişa făcu un pas sau doi spre ea şi pantera, cu porumbelul în colţi, se apropie supusă, lăsând-o să-i pună de gât zgarda pregătită, de care atârna un lanţ subţire de oţel.

- Voi mergeţi la doi paşi în urma mea, zise cu asprime Leila Aişa spre cele două femei. Băgaţi de seamă să nu vă apropiaţi prea mult şi nici în urmă să nu rămâneţi.

Porniră din nou şi Angelica se mira că nu întâlniseră până acum nici un eunuc. Era cu neputinţă ca să-i fi adormit chiar pe toţi, de aşa ceva nici sultana-bachi n-ar fi fost în stare şi nici măcar nu s-ar fi încumetat să încerce, ar fi fost prea riscant. Apoi îşi dădu seama că era vorba de altceva. Uriaşa negresă se dovedise ageră la minte şi de data asta, făcând dinadins un ocol mare tocmai ca să aibă de mers numai prin aripa aceasta lungă cât toate zilele, locuită însă de femeile uitate, foste iubite ale lui Moulay Ismael, de care acesta se săturase şi care nu mai erau păzite cu aceeaşi străşnicie. Disciplina, care oricum era mai slabă în latura asta a seraiului, se muiase şi mai mult în lipsa Marelui Hadâmb, aşa că eunucii mai mărunţi, care la ora aceasta ar fi trebuit să trepede în toate părţile cu ochii în patru, stăteau de bună seamă înfundaţi prin cine ştie ce cotloane şi se desfătau cu interminabilele lor partide şah, care nu le mai lăsau timp şi de altceva. Nu dădură decât de câteva slujnice somnoroase, care la trecerea sultanei sultanelor se prăbuşeau speriate cu faţa la pământ, fără să îndrăznească să scoată o vorbă.

Ajunseră la o scară care dădea spre metereze.

Era locul cel mai greu de trecut din tot traseul ! O luară pe drumul care se arcuia în formă de cerc, pe coama zidului, având într-o parte prăpastia adâncă a grădinii cu moscheea haremului, cu minaretul ei înalt şi subţire sclipind în bătaia lunii, iar în partea cealaltă o piaţă, largă, cu nisip pe jos, unde se ţineau câteodată bâlciuri în interiorul alcasavului, adevărată cetate fortificată. Moulay Ismael îşi ridicase un palat în care să poată rezista, în caz de nevoie, oricărui asediu al supuşilor săi, chiar şi luni de zile. Iluzie deşartă a fiecărui tiran înconjurat de supuşi, care l-ar vedea cu cea mai mare plăcere sfâşiat de viu !...

Iar aici lucrurile păreau să se încurce destul de urât. La capătul drumului acesta arcuit, şedea un paznic, în picioare pe metereze, sprijinit în suliţă cu spatele la ele şi privind concentrat undeva în piaţa cu nisip, unde probabil văzuse ceva care-i stârnise bănuielile.

Leila Aişa le făcu semn să stea liniştit şi porni spre soldat, ţinând strâns cu o mână zgarda panterei şi scoţând cu cealaltă un al doilea porumbel, pe care i-l trecu pe la bot, fără s-o lase să-l înşface. Când ajunse la câţiva paşi de soldat, aruncă spre el porumbelul şi dădu drumul panterei, care ţâşni ca o săgeată după bucăţica asta rară, târând capătul lanţului pe lespezile de piatră. La auzul zgomotului, soldatul se întoarse brusc dar, văzând cum fiara se năpustea de-a dreptul spre el, scoase un

ţipăt îngrozit, se clătină şi, după o încercare disperată de a-şi menţine echilibrul, se prăbuşi în gol, strivindu-se cu o bubuitură înfundată de pământ, la picioarele zidului.

Femeile ascultară cu sufletul la gură, îngrozite la gândul că s-ar fi putut ca alţi străjeri, atraşi de ţipătul camaradului lor, să vină să vadă ce se întâmplase. Nu se întâmplă însă nimic şi începură să-şi mai vină în fire. Leila Aişa începu atunci un joc lung şi complicat ca să pună din nou mâna pe pantera slobozită şi abia cu mare greutate izbuti, după rugăminţi şi gângureli de tot felul, să înşface capătul liber al lanţului, în timp ce Daisy-Valina şi Angelica şedeau tremurând ca varga în umbra meterezelor, aşteptându-se să fie în orice clipă tăbărâte de fiara care prinsese din nou gustul libertăţii ei nocturne.

În sfârşit, porniră din nou, ajungând la o clădire micuţă cu două caturi, ce părea părăsită. Într-adevăr, intrând înăuntru, văzură că se şi începuse lucrul la dărâmarea ei, fără îndoială pentru înălţarea alteia, mai impunătoare şi pe măsura unui sultan atât de măreţ. Ajunseră în capul unei scări unde Leila Aişa se opri, iar celelalte două îi urmară exemplul.

- Acolo e ! zise negresa arătându-i Angelicăi umbra neagră şi adâncă a unui fel de puţ care se ghicea josul scării. Cobori şi dai de poarta deschisă. Dacă e încuiată, aştepţi, creştinii tăi au să vină fără îndoială să-ţi descuie. Nu uita să le spui să lase cheia într-o scobitură din zid, în partea dreaptă, îl trimit mâine pe Raminan după ea. Acum, du-te!

Angelica începu să coboare scara întunecoasă şi, după câteva trepte, se opri şi, ridicându-şi ochii spre cele două sultane, se simţi obligată să rostească două, trei cuvinte de mulţumire. Se gândi fără să vrea că niciodată nu mai văzuse ceva atât de neobişnuit ca imaginea aceasta a celor două femei aplecate deasupra întunericului scării şi privind-o cum pleacă, englezoaica cea bălaie şi delicată, cu lampa ei ridicată deasupra capului ca să lumineze mai bine, şi mătăhăloasa negresă ţinând-o strâns de zgardă pe pantera Alchadi.

Coborî până la capătul scării, unde lumina lămpii lui Daisy-Valina nu mai ajungea. Bâjbâi puţin la ultimele trepte dar îndată ochii îi căzură pe poarta mică, boltită, care străluci dintr-o dată în faţa ei, plină de lumină în zidul întunecat, ca o făgăduinţă îndelung visată care în sfârşit se împlinea. Era deschisă ! Fugarii sosiseră deja şi o aşteptau !

Chemă uşor, în franţuzeşte, cu voce nesigură:

- Voi sunteţi ?

De dincolo se auzi un foşnet slab şi o siluetă înaltă se plecă adânc, să poată pătrunde pe sub bolta joasă, aşa că lumina lunii care pătrundea orbitoare prin poarta deschisă se întunecă dintr-o dată şi Angelica nu-i putu desluşi trăsăturile. Abia când omul trecu dincoace şi se îndreptă din şale, lumina lunii făcu să-i strălucească turbanul din lamé de aur.

- Unde ai plecat, Peruzea ? auzi ea atunci o voce blândă şi bine cunoscută.

În faţa ei se afla Marele Hadâmb.

Simţi că pământul îi fuge de sub picioare şi reuşi să se rezeme de zid ca să nu se prăbuşească. Ar fi vrut să fie oriunde în altă parte, numai aici nu. Se gândi că poate trăia un vis urât, care avea să se sfârşească iar

ea se va trezi pe sofaua largă şi moale, plină de perne, din iatacul ei.

- Unde ai plecat, Peruzea ?

Nu se mai putea împotrivi realităţii. Ce i se întâmpla nu era vis. Osman Ferradji se afla acolo, în faţa ei, uriaş şi stăpân pe el ca totdeauna. Începu să tremure ca o frunză. Toată încordarea de până atunci se topise şi emoţiile trăite peste noapte, de când plecase din iatacul ei şi până acum, îşi spuneau cuvântul.

- De ce eşti aici ? izbucni ea aproape plângând. De ce eşti aici, Osman bey, de ce eşti aici ! Erai plecat în călătorie...

- M-am întors de două zile, dar n-am crezut necesar să afle toată lumea de sosirea mea.

De neînvins şi diabolic acest Osman Ferradji ! Tigrul viclean şi neînduplecat ! Îl vedea acum stând neclintit între ea şi poarta deschisă a scăpării ei, prin care năvălea luna ca o pată albă în zidul întunecat. Îşi împreună mâinile, frământându-şi-le într-un gest disperat.

- Lasă-mă să fug, Osman Bey ! imploră e cu voce gâfâitoare. Lasă-mă să fug ! Numai tu poţi asta ! Numai tu eşti atotputernic! Lasă-mă să fug, Osman Bey!

Chipul Marelui Hadâmb îşi luă o expresie adânc jignită, ca şi cum în faţa lui s-ar fi făptuit un sacrilegiu.

- Nu ! rosti el cu o hotărâre aproape sălbatică. Niciodată n-a fugit vreo femeie dintr-un harem păzit de mine !

- Atunci nu mai spune într-una că-mi vrei binele ! ţipă înnebunită Angelica, fără să mai ţină seama că o putea auzi cineva. Să nu mai spui că eşti prietenul meu ! Ştii bine că acum nu mă mai aşteaptă nimic altceva decât moartea!

- Nu te-am rugat eu de atâtea ori să ai încredere în mine ? De ce nu m-ai ascultat, Peruzea ? De ce ţii tu cu orice preţ să înfrunţi totdeauna destinul ?...Ascultă, ştii unde am fost zilele astea ? Nu să-mi văd broaştele ţestoase, ci să-l caut pe fostul tău stăpân !

- Pe fostul meu stăpân ? zise Angelica, fără să înţeleagă.

- Da, pe Rescator, care te-a cumpărat la Candia cu treizeci şi cinci de mii de piaştri.

La auzul acestor cuvinte, Angelica simţi cum iarăşi pământul începea să se învârtească în jur. Ca de fiecare dată când numele acesta era rostit în faţa ei, o cuprindea aceeaşi tulburare adâncă, un amestec de speranţă şi de regrete sfâşietoare care n-o mai lăsau să se gândească la altceva.

- Am reuşit să dau de o galeră de-a lui la Agadîr şi căpitanul mi-a spus unde-l pot găsi cu porumbeii călători...I-am trimis un mesaj şi mi-a răspuns. Vine, Peruzea ! Vine încoace ca să te caute !

- Să mă caute ? rosti ea neîncrezătoare.

Şi simţi cum, încet-încet, greutatea uriaşă de pe inimă începea să se mai uşureze. Rescator avea să vină încoace, după ea...

Era, fără îndoială, un pirat, prin urmare una din făpturile acelea abjecte prin definiţie, dar cel puţin era un european, un bărbat din neamul ei, şi nici o clipă nu-i fusese frică de el. N-ar fi avut decât să apară, înalt şi slab în veşmintele lui întunecate, şi să-şi pună mâna pe creştetul ei pe care se abătuse atâta umilinţă pentru ca toată căldura vieţii să se întoarcă

în ființa ei ! Avea să-l urmeze şi să-l întrebe: <<De ce ai dat pentru mine treizeci şi cinci de mii de piaştri ? Fiindcă m-ai găsit frumoasă sau pentru că ai citit şi dumneata în stele, ca şi Osman Ferradji, că viețile noastre au fost făcute ca să se unească ? >>

Iar el...el ce avea să-i răspundă? Vocea lui îi răsuna acum nedesluşit în memorie, răguşită şi articulând cu greutate cuvintele, stârnindu-i şi acum acelaşi freamăt violent de atunci. Nu era decât un necunoscut, dar ea se vedea plângând la pieptul lui, în timp ce el o ducea undeva, departe, departe de lumea aceasta...Unde era acum bărbatul acela ? Şi mai ales cine era ? Era călătorul venind dinspre zarea îndepărtată, încărcat de înțelesurile altor timpuri, care încă nici nu se născuseră...Şi avea s-o ia cu el...

- Nu se poate, Osman Bey ! E o nebunie din partea ta ! Cum crezi că Moulay Ismael are să se lase convins ? Îl vezi printre aceia care să-şi lase prada cu atâta uşurință ? Sau poate că Rescator are de gând să mă mai răscumpere odată, plătind şi de data asta prețul unei galere?

Marele Hadâmb scutură din cap şi pe fața lui se aşternu un zâmbet liniştit. În ochi i se aprinse aceeaşi lumină senină şi plină de bunătate pe care i-o văzuse prima oară în priviri şi care o făcuse să-l ia drept un vrăjitor.

- Nici nu mai e nevoie să ne mai gândim acum la asta, doamnă Peruzea, răspunse el pe un ton aproape fericit. Află doar că stelele n-au mințit. Moulay Ismael va avea un motiv foarte puternic să împlinească pe loc cererea lui Rescator. Se cunosc între ei şi au o mulțime de obligații unul față de celălalt. Tezaurul sultanului ar avea mult de suferit în lipsa aurului pe care-l varsă Rescator în schimbul dreptului de a se folosi de pavilionul marocan. Şi nu e numai asta. Sultanul nostru are cel mai adânc respect în fața legilor Profetului şi nu va putea decât să se supună lor. Fiindcă aici e preaputernica mână a lui Allah, Peruzea ! Ascultă, bărbatul acesta, Rescator, ți-a fost pe vremuri, sau mai bine zis îți este şi acum...

Se întrerupse şi scoase un sunet ciudat, de parcă ar fi icnit.

Angelica, privindu-l țintă, îl văzu mărind ochii ca şi cum ar fi văzut ceva neaşteptat. Aceeaşi expresie îngrozită din seara când se întorsese spre ea, în vârful turnului Mazagreb.

Osman Ferradji mai icni odată. Şi în aceeaşi clipă un val de sânge îi izbucni din gura bolborositoare, care aruncă stropi roşii şi fierbinți pe rochia Angelicăi, făcând-o să scape un țipăt de spaimă.

Trupul imens al Marelui Hadâmb se clătină o clipă şi apoi se prăbuşi greu, fără un cuvânt, cu brațele încrucişate pe piept.

În spatele lui se înălță statura uriaşă a unui bărbat blond, cu barba şi cu pletele încâlcite, îmbrăcat în zdrențe şi cu un cuțit lung în mână.

- Gata, fato ?

Era Colin Paturel.

24

Ca amețită, fără să mai ştie de ea, Angelica păşi peste trupul imens al lui Osman Ferradji şi se strecură pe poarta pe care bărbatul o închise la loc şi o încuie cu toată grija, ca şi cum ar fi răspuns cu propriul lui cap

de treaba asta. Se aflau pe maidanul plin de gunoaie despre care îi spusese pentru prima oară Savary.

Rămaseră câteva clipe nemişcaţi, la adăpostul întunericului unei scobituri a zidului, scormonind din ochi toate ungherele de pe marginile locului larg din faţa lor, pe care trebuiau cu orice preţ să-l străbată. Mâna lui Colin Paturel o înşfăcă de braţ şi o trase după el cu putere. În câteva clipe se văzură de partea cealaltă, într-o latură mai ferită. Aici, Angelica se împiedică de ceva moale care zăcea pe jos şi, privind la picioarele ei, sări ca arsă, înăbuşindu-şi un ţipăt. Era cadavrul unui alt străjer, omorât, desigur, de Colin Paturel ceva mai înainte. Venea un miros cumplit, greţos şi plin de efluvii de putreziciuni. Vru să zică ceva, dar Colin Paturel o trase după el bodogănind:

- E bine, grămada asta de împuţiciune e cel mai nimerit lucru ca să încurce urmele...mâine dimineaţă, dacă le-o da prin cap să se ia după noi cu câinii. Măcar că nu prea îmi vine a crede, dar...

Angelica nu cerea explicaţii. Acceptând să se alăture grupului lor, mai bine zis insistând atâta să fie primită, se înţelegea de la sine că accepta absolut orice condiţie.

Colin Paturel îşi dădu drumul să alunece pe gunoaie până la firicelul de apă care se prelingea undeva jos, cu lăudabila intenţie de a spăla şi de a nu duce cu el murdăria, fără însă a şi reuşi. Orbecăiră amândoi prin miasmele astea îngrozitoare şi prin mocirla vâscoasă, simţind că se înăbuşă de duhori. Angelica aluneca mereu şi se agăţa cu disperare de zdrenţele tovarăşului ei de drum, care întindea de fiecare dată braţul lui puternic şi o sprijinea, punând-o mereu pe picioare. Mâna asta zdravănă care o susţinea o făcea să se simtă uşoară ca un copil şi îşi aminti cum auzise de multe ori despre regele robilor care avea o putere de necrezut. Femeile mai vechi în harem povesteau că îl văzuseră mai demult în luptă cu un taur cu care îl silise Moulay Ismael să se înfrunte, sub ochii robilor şi ai femeilor, drept pedeapsă pentru obişnuitele lui cutezanţe. Colin Paturel sfârşise prin a înşfăca taurul de coarne, răsucindu-i capul cu atâta putere încât îl doborâse la pământ, obligându-l astfel pe sultan, pentru nu se mai ştia a câta oară, să-i cruţe viaţa.

- Cred că pe aici ar fi, îl auzi şoptind.

Şi Colin Paturel se topi în întunericul des.

- Unde eşti ? ţipă ea înăbuşit, simţind furnicături de frică în tot trupul.

- Aici, sus. Întinde mâna !

Angelica întinse braţele în sus şi se simţi smulsă, ridicată în aer ca un fulg şi ţinută în echilibru pe craca groasă a unui copac.

-Asta ca să încurcăm puţin urmele, dac-o fi vorba mâine de câini...Acuma ţine-te bine!

Angelica închise ochii, simţindu-se apucată ca un pachet, dus nu fără mare greutate pe crăcile copacului şi pe urmă pe coama unui zid. Se văzu, în sfârşit, nu fără câteva zgârieturi mărunte, în iarba deasă şi curată a unei pajişti. Colin Paturel sări de undeva de sus lângă ea.

- Ai păţit ceva, fetiţo ? întrebă el grijuliu.

- Nu, nimic. Unde suntem aici ?

- În grădina unuia, Sidi Rodani, un renegat. E francez de neam.

- Ești în înțelegere cu el ?

- Cu cine, cu câinele ăla ? Nici vorbă ! Dar cunosc locurile ca-n palmă, am lucrat o grămadă de timp la casa asta a lui și mă descurc cu ochii închiși. Luminița aia de se vede acolo e de la terasa lui. E neapărat nevoie s-o luăm pe aici, prin grădina asta, altfel am avea de străbătut jumătate din oraș și nu știu dacă ne-ar merge.

Angelica abia mai putea suporta duhoarea cumplită care se răspândea din hainele ei dar nu avea încotro. Porniră cu pași de pisică pe sub ramurile groase ale măslinilor care creșteau pe lângă zid, cu gând să se vadă ieșiți prin partea cealaltă a grădinii, numai că pe neașteptate izbucniră lătrături întărâtate de câini și fură nevoiți să se oprească. Lătrăturile se înteţiră, adăugându-li-se acum și altele, mai depărtate, de parcă s-ar fi stârnit pe nepusă masă toți câinii din Meknès.

În partea unde se afla casa se aprinseră pe dată mai multe lumini și izbucniră voci furioase de oameni care vorbeau arăbește.

- Mi-e teamă, zise Angelica tremurând ca varga, mi-e teamă că au să ne hăituiască în toată regula, cu câini ca la vânătoare...

- Păi nici nu m-aș mira.

- Și atunci ce e de făcut ?

- Stai cuminte și nu te teme. Vedem noi.

Abia acum, în clipa asta, Angelica înțelese uriașul ascendent pe care Colin Paturel îl câștigase în doisprezece ani de zile asupra zecilor de mii de robi de toate neamurile care umpleau până la refuz baia sultanului Marocului. Vocea ! Vocea lui convingătoare și domoală, puțin răgușită o voce care nu se temea de nimic și nu tremura niciodată, orice s-ar fi întâmplat, și care oglindea întocmai firea omului de care ascultau atâtea zeci de mii de supuși în zdrențe. Un om care nu știa ce e frica, ocolit mereu de emoțiile năprasnice care sugrumă vocea și fac nervii să cedeze.

Colin Paturel n-avea nevoie să se stăpânească. Nu putea să tremure și nu se putea înspăimânta de ceva. În pieptul lui lat și puternic inima bătea totdeauna în același ritm ordonat. Prea rar se întâmpla ca sângele să-i alerge mai grăbit prin vine, așa că acest extraordinar echilibru al trupului slujit de un suflet modest și drept, sfârșea întotdeauna prin a descuraja moartea însăși. Omul acesta făcea pe oricine să-l compare cu stânca pe care nimeni și nimic n-o poate urni sau dărâma.

Numai că de data asta situația era de-a dreptul tragică. Slujitorii luaseră de zgardă doi dulăi uriași și dăduseră alarma, venind drept spre ei pe o alee largă, urmați de stăpânul casei.

Vocile se apropiau din ce în ce și se auzeau până și trosniturile mărunte ale torțelor de rășină, a căror lumină pâlpâitoare așternea umbre zbuciumate pe zidul lângă care se adăposteau cei doi fugari.

- Gata, s-a zis cu noi, gemu slab Angelica.

- Nici nu te gândi, micuțo, n-ai grijă ! Trage-ți bine vălul pe față și ai grijă să nu scoți o vorbă, orice s-ar întâmpla. Atât, să nu scoți o vorbă, în rest las' pe mine.

O luă în brațe și, cu mișcări ferme și în același timp blânde. O lăsă jos pe mușchiul crud, întinzându-se peste ea. În clipa aceea, de după o tufă apărură torțele oamenilor de casă și Angelica încercă o senzație

stranie şi tulburătoare. Atingerea pieptului tare ca o platoşă al bărbatului şi a feţei lui bărboase şi aspre, care se lipea de ea, o făcea să nu mai simtă cu aceeaşi acuitate emoţiile de mai înainte. Colin Paturel o strânse şi mai puternic în braţe, ca pe un lujer firav pe care muşchii lui de oţel ameninţau să-l frângă în îmbrăţişarea asta de urs. Simţi brusc că se sufocă şi se zbătu, dând capul pe spate ca să poată respira şi gemând adânc.

Exclamaţii de tot felul se încrucişau în toate părţile deasupra lor. Înjurăturile stăpânului şi rânjetele şi chicotelile slugilor care nu se aşteptau la aşa ceva.

Stăpânul porni să dea din răsputeri cu picioarele în coastele lui Colin Paturel, care se îndură în sfârşit să se ridice pe jumătate, aţintindu-l cu ochii lui şireţi.

- Hei, Joseph Gaillard! strigă el în franţuzeşte, ce naiba te-a apucat? Nu poţi fi şi tu mai îngăduitor cu un biet om care are şi el parte de o clipă de bucurie? Că doar ştii bine că eu n-am zece femei ca tine!...

Sidi Rodani, care nu era altul decât renegatul francez Joseph Gaillard, mai-marele arsenalului, era foc şi pară. Întinse pumnul spre Colin Paturel şi ţipă:

- Câine de ghiaur spurcat! Am să te-nvăţ să mai vii să te tăvăleşti cu târfele în grădina mea! Pe nas îţi scot obrăzniciile, am să te fac eu să-nţelegi cine sunt eu şi cine eşti tu, un rob nenorocit, un...

- Ho! Că dacă eu sunt ghiaur spurcat, tot aşa ca mine e şi mă-ta de acasă, care te-a făcut, şi tac-tu la fel! Ce te răţoieşti aşa la mine, ai? Ştiu eu prea bine ce sunt, nu e nevoie să vină unul ca de-alde tine să mă-nveţe, chit că ai fesul ăla-n cap! Sunt şi eu un om ca toţi oamenii, francez ca tine...Hai, prietene, nu mai fi aşa al dracului, doar n-ai să-mi faci acum necazuri fiindcă am luat şi eu în proţap o fată culeasă din taverna băii, nu?

- Poţi s-o iei în proţap şi pe căţeaua de mă-ta! zbieră turbat de furie Sidi Rodani, dar nu la mine-n grădină, ai auzit? Allah să mă trăsnească dacă n-am să mă plâng mâine sultanului, na!

- Tu nu vezi ce prost eşti? întrebă aproape compătimitor Colin Paturel. Sultanul are să le taie capetele paznicilor mei, care gândeşte-te şi tu dacă au ei vreo vină, săracii, şi mie are să poruncească să-mi tragă douăzeci de ciomege pe spinare, atât. Mă cunoaşte şi ştie ce mare preţ are la mine câte o bucăţică bună. Când e mulţumit de mine, chiar el îmi mai trimite câte o harapoaică mai hodorogită, să mă mai bucur şi eu puţin de viaţă, şi zău dacă am făcut vreodată nazuri. Calul de dar ştii şi tu că nu se caută la dinţi. Nu crezi?

- Bine, bine, asta înţeleg eu, zise Sidi Rodani, ceva mai potolit, dar de ce în grădina mea? Asta vreau eu să ştiu!

- Şi tu unde-ai fi vrut? În baie, sub nasurile băieţilor, să le vină la toţi năbădăile? Şi pe urmă, aici, pe iarbă, la răcoare, e altceva ...nu?

Renegatul ridică din umeri.

- Băieţii? Care băieţi? Prăpădiţii ăia care nici nu mai ştiu ce-i aia o femeie? Tu crezi că-i mai arde vreunuia de hârjoneală când ei mor de foame şi seara nici nu se mai pot ţine pe picioare de obosiţi? Doar vreun taur ca tine, altminteri...

- Ei, vezi? Chiar tu ai zis-o, prietene! Dom'părintele de la mine

din sat îmi tot zicea, săracul, de pe vremea când abia aveam şaişpe ani: "Colin, fiule, fii cu băgare de seamă că ţie femeile au să-ţi mănânce capul". Îţi mai aduci aminte, Gaillard, cum am făcut-o noi lată atunci, la Cadiz, în noaptea aia când...

- Nu! răcni dintr-o dată renegatul, apucat iar de năbădăi. Nu-mi mai aduc aminte de nimic! Vreau să te văd luându-ţi tălpăşiţa de aici! Ce-ai căutat în grădina mea, câine? Pe unde ai intrat?

- Cum pe unde? Pe unde voiai să intru? Pe poarta din fundul grădinii, broasca n-are taine pentru mine. Nu mai ţii minte că eu am pus-o?

- Fecior de căţea! Mâine pun s-o schimbe!

Şi, sub o grindină de ciomege, Colin Paturel şi Angelica fură conduşi cu toată energia până la portiţa pe unde pretindeau că intraseră. Poarta era încuiată, dar slugile, speriate de dandanaua asta pentru care stăpânul avea să-i acuze tot pe ei, sub cuvânt că nu fuseseră cu ochii în patru, nici nu băgară de seamă amănuntul şi descuiară, aruncându-i dincolo pe fugari, cu picioare zdravene în spate.

Ulicioara, îngustă şi mărginită de ziduri, era întunecată şi nu se vedea nici la doi paşi. Colin Paturel o luă înainte, urmat de Angelica, şi străbătură astfel o bună parte a labirintului de străduţe strâmte şi pline de praf şi de bolovani, care-i amintea Angelicăi de încâlcitura de ulicioare unde se rătăcise la Alger, fugind de Marele Hadâmb şi de ajutoarele lui. Colin păşea sigur ca omul care ştie bine drumul, numai că nu mai dădeau odată de capăt!

- Când o să ieşim din oraş? şopti ea.

- Nici o grijă, nu ieşim din oraş.

Peste puţin timp se opriră şi bărbatul bătu într-o poartă, aflată la mică distanţă de o fereastră cu zăbrele colorate, luminate de raza unui felinar pus pe pervaz, pe dinăuntru. În uşă se deschise o ferestruică numai cât pumnul, se schimbară câteva cuvinte şi îndată se auzi zgomot de zăvoare grele şi fugarii se văzură înăuntru, în faţa unui bărbat într-un caftan lung şi cu ochi migdalaţi şi blânzi.

- Asta-i Samuel Maimoran, cumnatu-tău, cum ar veni. O ţine pe soră-ta, fata aialaltă a lui Savary. Aici suntem în melah , adică mahalaua jidovească. N-ai grijă, eşti între prieteni, oameni de toată isprava, săracii.

În încăperea alăturată aşteptau ceilalţi fugari, cu feţele slab luminate de razele lămpii veneţiene, ale cărei sticle aruncau pe chipurile lor reflexe ce le dădeau un aspect destul de puţin încurajator. Se făcură prezentările. Piccinino veneţianul, marchizul de Kermoeur, François arlezianul, Jean d'Harrostegui, bătrânul Caloëns şi Jean-Jean din Paris. Mutrele lor de tâlhari, livide în lumina albă şi încărcate de bărbi încâlcite, o făcură pe Angelica să se creadă dintr-o dată ajunsă în iad. Abia putu înţelege cum se face că oamenii aceştia vorbeau aceeaşi limbă cu ea. Rămase rezemată cu teamă de tocul uşii, în timp ce Colin Paturel le povestea camarazilor peripeţiile prin care trecuseră până să ajungă aici.

Toţi izbucniră în hohote când povestea ajunse la episodul petrecut în grădina lui Sidi Rodani.

- Phiii! izbucni fericit unul din ei, mă gândesc ce mutre au să facă mâine, când au să-şi dea seama că era vorba de favorita sultanului!...Ce

ochi are să belească urâtul, parcă-l văd! Să te ţii croncăneli pe el şi căpăţâni zburate! Al dracului să fiu dacă aş vrea să fiu în pielea ălora de lângă el, mâine dimineaţă!...Şi să te mai plângi pe urmă, Colin Paturel, că n-ai parte decât de cine ştie ce hodorogituri de sultan!

Feţele lor încinse de râs se întoarseră spre ea, dar veselia le împietri dintr-o dată pe chipuri. Jean-Jean din Paris fluieră a mirare şi vorbi cel dintâi:

- Parcă s-ar zice că nu e prea-n regulă cu tine, fetiţo! Ce-ai păţit, eşti rănită?

- Nu, lămuri Colin Paturel, sângele e de la dihania aia neagră de-a trebuit s-o înjunghii pe la spate, că nu puteam trece de el.

Angelica îşi plecă privirile şi se văzu toată plină de sânge şi de noroi.

Intră o tânără evreică, cu faţa frumoasă, fără vălul musulmanelor şi cu câteva bijuterii scânteindu-i în părul negru şi bogat. O luă cu blândeţe de mână şi o duse în încăperea de alături, unde aburea un hârdău mare, plin cu apă caldă.

Angelica porni să-şi dea jos de pe ea veşmintele murdare şi pline de sânge. Evreica vru s-o ajute, dar ea se împotrivi. Se simţea la capătul puterilor. Degetele i se încleştară pe hainele murdare, apoi le mângâie încet, strângându-le la piept. În faţa ochilor îi juca vedenia trupului uriaş şi negru al magului prăbuşit la pământ, lângă poarta deschisă.

"Nici nu mai e nevoie să ne mai gândim la asta, doamnă Peruzea...Află doar că stelele n-au minţit. Ele nu mint niciodată..."

Şi atunci, încordarea nervoasă în care trăia de atâta timp se rupse şi Angelica simţi cum ceva se frânge în ea. Izbucni în hohote amare şi lacrimile începu să-i şiroiască pe faţă, prelingându-se pe hainele năclăite strânse la piept şi amestecându-se cu murdăria şi cu urmele de sânge.

F U G A

1

Şirretenia lui Colin Paturel era plină de îndrăzneală. Iar asta îl ajutase să conceapă planul cel mai rafinat de care şi-ar fi putut aminti cineva stând să recapituleze puţinele evadări ştiute în istoria Marocului. În timp ce soldaţii sultanului goneau înnebuniţi spre toate punctele cardinale, străbătând deşertul în goana furtunoasă a cailor care răscoleau degeaba cu copitele nisipul încins, fugarii rămaseră ascunşi frumuşel trei zile încheiate în adâncurile melahului, la câţiva paşi de dreptcredincioşii care îi căutau cu disperare şi se gândeau de pe acum la pedepsele pe care aveau să le primească atunci când îi vor prinde. Abia după aceea avea să plece Colin Paturel şi ai lui, după ce nimeni nu s-ar mai fi aşteptat să-i găsească în apropierea oraşului, şi aveau s-o ia în singura direcţie la care nu s-ar fi gândit nimeni: spre miazăzi, spre inima Africii.

La Meknés, ca nicăieri în altă parte pe pământ, evreii şi creştinii se aveau ca fraţii. Sentimentul de minoritate persecutată era comun şi unora şi altora şi îi făcuse mai atenţi la ceea ce îi unea decât la diferenţele dintre ei. Urile milenare erau aici uitate şi orice creştin putea conta dinainte pe ajutorul oricărui evreu, iar aceştia din urmă vedeau în creştini fraţi de suferinţă de la care nu o dată le veneau mâini întinse să-i ajute. Bătrânul Savary întărise şi mai mult legătura asta. Simţindu-se mai în largul lui ca oriunde în umbra melahului, unde ginerele său Samuel Maimoran cântărea pe balanţa lui fină de giuvaergiu smaralde şi rubine, şi tot la largul lui şi în baia îngrozitoare a robilor, unde se strecura cu paşi mărunţi şi harnici, având mereu câte ceva de pus la cale, bătrânul şi agerul Savary ştiuse să stârnească şi interese băneşti, care veneau să dubleze firească atracţie de până atunci dintre cele două mari tagme de oropsiţi, şi să-şi atragă devotamente care, acum, iată că nu se dezminţeau. Savary fusese cel ce îi pusese în legătură pe Piccinino venețianul cu tatăl ginerelui său, bătrânul Maimoran, cel atât de preţuit la curtea sultanului pentru iscusinţa lui în afaceri, încât rare erau zilele când Moulay Ismael nu trimitea după el ca să-l consulte în cutare sau cutare tranzacţie importantă. Maimoran se ocupase de aprovizionarea trupelor de fiecare dată când sultanul pornise în expediţie. Arabii, lipsiţi de spirit de prevedere prin însăşi firea lor aprinsă şi războinică, plini de elanul generozităţilor pasionale, nu erau niciodată în stare să se descurce mulţumitor cu asemenea mărunţişuri, pe care de altfel nici nu le luau în seamă şi le considerau meschine şi lipsite de importanţă. Fără zarafi, cămătari şi negustori, care erau cu toţii evrei, maurii nu s-ar fi descurcat şi expediţiile lor ar fi fost sortite eşecului. Oraşul, care se întindea văzând cu ochii, n-ar fi reuşit să supravieţuiască fără cealaltă aglomeraţie care creştea şi ea în coastele lui, ca o tumoare care stârnea uri cumplite: melahul, mahalaua evreiască. Dreptcredincioşii ar fi smuls buba asta spurcată de pe trupul oraşului lor, numai că aici era rezervorul nesfârşit

de aur care se scurgea necontenit spre tezaur. Hărnicia şi spiritul neastâmpărat şi inventiv al evreilor priviţi cu atâta ură însemnase de atâtea ori până atunci scăparea dreptcredincioşilor aflaţi la cheremul unei foamete sau al unei bătălii pierdute, care puteau face să se prăbuşească tot edificiul măreţ dar fragil al sultanului Marocului. Salvarea se găsea de fiecare dată tot în hulitul melah. Câinii de evrei trebuiau să plătească şi plăteau fără murmur, iar cetatea rămânea în picioare. Era greu de înţeles misterul care făcea ca între aceleaşi ziduri să trăiască greierii lacomi şi brutali împreună cu furnicile prevăzătoare şi harnice.

Arabul ştia că lumea era a lui, pentru că i se cuvenea de la Allah. Trebuia cucerită cu sabia. Cucerirea şi jaful umpleau lăzile de fiecare dată când se goleau. Evreul nu avea la îndemână soluţia asta, fiindcă trăia între săbii prea tari pentru el. Singura lui ieşire era să strângă. Presimţirea că urmează zile negre, aşa cum fuseseră atâtea în milenara istorie a neamului său, îl făcea să caute în permanenţă să prevadă. Primitivului comerţ al maurilor, bazat în principal pe troc, evreul îi opunea cunoaşterea valorilor la bursele europene iar călătoriile neîntrerupte de-a lungul şi de-a latul lumii îl ajutau să se ţină la curent cu fluctuaţiile comerciale de oriunde.

Aceste două lumi, atât de opuse, se sudaseră prin forţa necesităţii. Evreul era tolerat pentru că fără el aurul s-ar fi scurs din Maroc ca sângele printr-o arteră retezată. Sudura aceasta era totuşi relativă şi nu înşela pe nimeni. Conflictul de interese, surd, teribil şi inevitabil, se ţesea neîntrerupt. Buba cocea, până când avea să se spargă într-o erupţie care avea să zguduie acest colţ de lume. Musulmanii cu hangere şi iatagane aveau să treacă prin foc şi sabie tot melahul, fierul avea să învingă aurul şi forţa brută avea să triumfe sângeros asupra inteligenţei şi a hărniciei. După care totul avea să fie luat de la început.

Prin urmare, nu era lucru înţelept din partea unui evreu să iasă din mahalaua lui după căderea nopţii.

Şi nici pentru un dreptcredincios musulman nu era bine să se aventureze prin melahul învăluit în întuneric.

Astfel că tocmai aici, între zidurile acestea groase, devenite adevărat bastion întărit de secole de ură feroce, găsiseră adăpost creştinii fugari. Evreii din Meknes se aflau în acel moment în una din acele situaţii, râvnite tot timpul şi atinse doar o dată sau de două ori pe parcursul unei generaţii, când deveniseră pe moment stăpânii Marocului, având în mâinile lor averile cele mai mari şi ţinându-l strâns pe însuşi Moulay Ismael cu firele nevăzute ale unor obligaţii financiare încâlcite şi ruinătoare pentru el. Puterea lor devenise atât de mare încât îşi îngăduiau acum şi luxul de a considera că li se îngăduie şi lucruri pe care altădată nici nu le-ar fi visat. Cum ar fi, de exemplu, să ofere adăpost creştinilor fugari, hăituiţi de cetele de călăreţi negri care-i căutau în toate părţile. Bogatul Zacharias Maimoran simţea o satisfacţie uriaşă pentru renghiul acesta subtil jucat brutalului şi primitivului stăpân, aşa că se duse la palatul acestuia cu aerul mieros al celui nevinovat şi află consternat veştile despre fuga lui Colin Paturel şi a altor câţiva feciori de căţea. Înţeleptul Maimoran făcu ochii mari şi clătină din cap, aşa cum se şi cuvenea în faţa sultanului care spumega de furie. Un asemenea lucru era

o necuviinţă strigătoare la cer! Nu poruncise prealuminatul sultan ca fugarii să fie hăituiţi fără milă? A, dacă vitejii soldaţi îi căutau în toate părţile, atunci fără îndoială că aveau să-i prindă! Netrebnicii atât de nerecunoscători faţă de înaltul stăpân, căruia îi mâncaseră, pâinea ani de zile, aveau să fie aduşi fără îndoială ferecaţi în lanţuri şi strălucitul sultan avea să le hotărască, fireşte, moartea de care urmau să piară. Şi înţeleptul Maimoran îşi mângâia barba, ascultând urletele lui Moulay Ismael şi încuviinţând din cap.

- Foarte chibzuit ai grăit, preaînălţate stăpâne! Mânia ta este cât se poate de îndreptăţită.

Moulay Ismael se pricepea de minune să ghicească dintr-o privire ce se petrecea în sufletul unui om şi timp de o clipă fu ispitit să-l cerceteze mai îndeaproape pe câinele de Maimoran, numai că îşi spusese pe dată că ar fi fost în zadar. Nici măcar părintele său, Moulay Archy, care fusese atât de înţelept şi aproape un vrăjitor, nu reuşise să pătrundă vreodată în tainele din dosul privirilor mijite ale acestui câine de jidov, care lucrase totuşi din răsputeri la zidirea averilor din tezaur şi susţinuse de multe ori din punga lui şi a altor evrei costisitoarele campanii ale răposatului sultan. Iar el, Moulay Ismael, simţea instinctiv că în spatele privirilor de mâţă perfidă ale necredinciosului se ascundeau multe lucruri, numai că nu se putea lipsi de lipitorile astea care însemnau pentru Maroc bogăţie şi siguranţă, iar asta îl făcea adeseori să simtă cum furia urcă în el ca un val uriaş, înnebunindu-l şi făcându-l să ridice ameninţător pumnii spre pereţii dincolo de care se întindea mellahul, scrâşnind printre dinţi blesteme neputincioase şi ameninţări. Mai ales ameninţări...

În casa lui Samuel Maimoran fugarii petrecură trei zile chinuitoare. Erau acum spălaţi, îmbrăcaţi în straie bune şi curate, se ghiftuiau cu tot felul de bunătăţi, numai că tot acest confort, la care cu câteva zile în urmă nici nu sperau, nu-i bucura acum câtuşi de puţin. Îngrijorarea şi tensiunea în care trăiau îi apăsau ca nişte bolovani grei. Simţeau că pasul pe care izbutiseră să-l facă nu însemna nimic şi că greul nici măcar nu începuse.

În sera celei de-a doua zi se auzi forfotă mare dincolo de ziduri, afară, în uliţă, tropot de copite şi nechezat de cai. Nevasta lui Samuel Maimoran, Rahila, se strecură până la ferestruica îngustă din poartă şi privi pe furiş afară în uliţă.

- Sunt călăreţii sultanului, negrii lui de credinţă. Au venit la Iacov şi la Aaron, îmbălsămătorii de capete...

Soldaţii veniseră să le aducă celor doi meşteri porunca sultanului de a-şi pregăti butoaiele cu saramură. Fiindcă prealuminatul stăpân, în viteaza lui mânie, descăpăţânase cu mâna lui mai bine de douăzeci de străjeri şi de bună seamă că nu avea să se oprească decât atunci când neînfricatul braţ avea să-i pice jos de oboseală. Căpăţânile vinovaţilor aveau să fie arătate dreptcredincioşilor în toate răspântiile oraşului, numai că trebuiau arătate bine, ca să nu se strice, treabă de care se ocupau în Meknes cei doi fraţi, Iacov şi Aaron, numiţi pentru asta îmbălsămătorii de capete. Aveau mereu de lucru, drept pentru care afacerea lor prospera şi i-ar fi umplut de bani dacă cineva i-ar fi plătit pentru asta. Numai că jalnica ocupaţie le fusese băgată pe gât de sultan, fiindcă nici un dreptcredincios musulman n-ar fi acceptat asemenea lucruri, iar mahalaua

evreiască îşi trăgea de aici numele, mellah, venit din cuvântul arab mehl, care însemna “sare”.

Ceva mai încolo se abătu pe la casa lui Maimoran un vecin cu veşti. Călăreţii aruncaţi pe urmele fugarilor nu se întoarseseră. Fără îndoială că tremurau de groază la gândul că veneau înapoi cu coada între picioare, fiindcă ştiau ce-i aşteaptă. Mai ales că deocamdată nu vorbea nimeni prin târg de fuga vreunei roabe şi nici de moartea Marelui Hadâmb. Taina era păstrată cu străşnicie...Iar Iacov şi Aaron aveau să aibă de lucru până peste cap...

Angelica asculta toate lucrurile astea stând nemişcată între evreicele tinere şi frumoase, scânteietoare de bijuterii de preţ şi de ţesături scumpe. Nu numai belşugul din casa asta, dar şi tenul închis al fetelor lor avea o strălucire care trăda opulenţa în care trăiau şi mai ales conştiinţa unei superiorităţi indiscutabile asupra barbarilor în faţa cărora tremurau. Bărbaţii lor erau toţi uscăţivi, cu priviri de motani flămânzi în căutarea unei bucăţele de înfulecat, dar ele erau o adevărată întruchipare a bogăţiei şi îşi revărsau toată strălucirea aceasta asupra copiilor lor, necrezut de frumoşi, cuminţi, cu priviri dureros de mature pentru vârsta lor crudă. Sarah, mama familiei, Rahila şi Ruth, fiicele ei, nora Agar, apoi nepoţii, Joas, Josué şi mai ales micuţa Abigail, o frumuseţe stranie şi tulburătoare, pe care Angelica nu se mai sătura s-o privească.

Mânca laolaltă cu ele pâinea lor strămoşească, nedospită, azima, cum o numeau evreii, bucurându-se de gustul plăcut al orezului cu şofran sau de morunul portughez şi de castraveţii muraţi, deşi pe suflet îi rămăsese aceeaşi apăsare la gândul a ceea ce avea să urmeze. Urechea ei stătea la pândă să prindă orice zgomot venit de afară, din uliţă.

Auzi într-un rând zarvă şi înţelese şi câteva vorbe:

- Belek! Belek! Vissa!*–

Nici măcar soldaţilor sultanului nu li se părea înţelept să întârzie prea mult aici, în mahalaua evreiască. În sfârşit se auzi cum se depărtau. Mâine aveau să vină din nou, cu alt rând de capete. Angelica se cutremură şi simţi cum blânda Rachel o mângâia uşor pe mână, încercând s-o liniştească.

De ce oamenii aceştia, şi bărbaţii şi femeile, luau asupra lor un asemenea risc uriaş? Sabia care atârna deasupra capului ei atârna în egală măsură şi asupra acestor shoudi** – fie pe fesurile ciudate ale bărbaţilor, fie pe căpşorul buclat al micuţei Abigail, care adormise în braţele mamei ei, cu valurile aurii de păr mângâindu-i obrăjorii fragezi şi bucălaţi, plini de nevinovăţia celor doi ani ai ei.

- Fii pe pace, merge bine, rosti gutural Rahila către Angelica.

Acestea erau aproape singurele cuvintele franţuzeşti pe care le ştia şi, în clipa când le pronunţă, lumina ascunsă a ochilor ei şi zâmbetul delicat al buzelor îi amintiră dintr-o dată Angelicăi că femeia aceasta atât de ciudată şi de frumoasă era fiica lui Savary şi că toţi tovarăşii ei le considerau surori.

Adevărul era că nu avusese când îl plânge pe vechiul şi devotatul ei prieten Savary şi îşi dădu seama că tocmai acesta era lucrul care o

---

* Atenţie! Repede!(n.aut.)

** Shoudi - * Atenţie! Repede!(n.aut. evreu, în limba arabă. (n. red. fr.)

apăsa cel mai mult. Se aştepta să-l vadă din clipă în clipă răsărind în faţa ei ca din pământ, frecându-şi bucuros palmele şi şoptindu-i, cu aceeaşi clipire misterioasă din ochi: “Fiţi pe pace, doamnă, merge bine”. Nici nu-şi putea închipui cum avea să fie drumul fără el, fără să-l vadă tropăind mărunţel şi harnic, neobosit, gata oricând cu un sfat bine chibzuit de mintea lui ageră şi adulmecând fie şi în deşertul cel mai arid, “mireasma călătoriilor depărtate şi fericite...mirodeniile...”

- Blestemat fie Moulay Ismael! ţipă ea deodată în arăbeşte, fără să aibă nevoie să-şi adune cuvintele care, îi veniseră pe buze ţâşnind dintr-o dată din adâncurile fiinţei ei.

- Blestemat să fie! răspunseră evreicele. Blestemat de o sută de ori, el şi tot neamul lui spurcat.

Şi vocile lor şoptite sunau ca o rugăciune...

În seara următoare sosi Cavaignac, întovărăşit de un alt rob, un cavaler de Malta, părintele Méricourt. Povestiră că întregul Meknés trăia ca în miezul vârtejului unei vijelii cumplite. În sfârşit, se aflase cauza furiei sălbatice care-l împingea pe sultan să reteze în fiecare zi zeci de capete cu mâna lui, fără să se mai oprească: o roabă reuşise să fugă din harem! Şi era greu de spus dacă asta era cauza sau un alt lucru, care abia acum străbătea oraşul cu iuţeala fulgerului: Marele Hadâmb, omul de credinţă, mâna dreaptă a sultanului, fusese găsit înjunghiat.

Se spunea că sultanul, la aflarea acestei veşti, rămăsese împietrit, apoi se aruncase cu fruntea de pământ, gemând amarnic.

- Doi prieteni am avut lângă inima mea, bâiguia el fără încetare: Osman Ferradji şi Colin Normandul. Şi într-o singură zi i-am pierdut pe amândoi!

Despre femeia fugară sultanul nu scotea o vorbă. Principiile lui religioase îi impuneau o pudoare peste care nu putea trece cu uşurinţă. Dar nimeni nu se îndoia că lucrul acesta îl măcina cumplit şi adevăratul prăpăd încă nu se dezlănţuise. Cât sânge trebuia să curgă ca să poată stinge vâlvătaia mistuitoare din inima lui?

- Trebuie să mai rămânem o zi aici, hotărî Colin Paturel.

La auzul cuvintelor lui, pe ceilalţi îi cuprinseră sudori reci. Fiecare clipă petrecută între pereţii aceştia îi înnebunea. Aproape că le venea a crede că nu mai era mult şi Moulay Ismael avea să le ghicească prezenţa privind cu ochii lui scormonitori prin zidurile melahului.

- O zi am spus, atât. Una singură, repetă Colin Paturel cu vocea lui liniştitoare.

Spiritele începură să se mai liniştească puţin câte puţin. Puterea de stăpânire a lui Colin părea să răspândească efluvii tainice, care-l ajutau pe fiecare să se poată stăpâni la rândul său, iar sângele rece al celor doi Maimoran, tatăl şi fiul, părea a avea darul să neutralizeze puterile vrăjitoreşti ale sultanului. Oamenii aceştia trăiau aici de generaţii şi se împotriviseră furtunilor îndreptate împotriva lor, iar puterea aceasta de a rezista sub uragane li se transmitea acum şi lor, bieţi fugari neputincioşi şi lipsiţi de rădăcini, siliţi a se sprijini pe alţii, chiar dacă erau de altă credinţă.

Angelica prinse câteva frânturi din ce-şi spuneau regele robilor şi

cavalerul de Malta, părintele de Méricourt. Acesta din urmă, un bărbat de vreo cincizeci de ani, avea să rămână, după fuga lui Colin, diriguitorul uriaşei şi turbulentei mulţimi a robilor creştini. Lui îi cădea pe umeri uriaşa sarcină de a face ordine, de a împărţi dreptatea şi de a împăca pe potrivnici.

- Te poţi sprijini pe câte unii, îi spunea Colin Paturel, dar de regulă fii atent să nu ai prea mare încredere în nimeni. Şi lucrul de căpetenie e să nu-i pui niciodată la un loc pe catolici cu ortodocşi. Să stai cu ochii pe ei...

Apoi Cavaignac şi cavalerul de Malta plecară, ca să ajungă la timp.în tabăra robilor. Reuşiseră să-şi facă de lucru cu cine ştie ce treabă pentru care fuseseră trimişi în mahalaua evreiască, dar lipsa lor prea îndelungată putea da loc la bănuieli. Promiseră să vină în ziua hotărâtă pentru plecarea fugarilor şi să le aducă ultimele veşti.

Se mai scurse încă o zi. Grea, fierbinte, chinuitoare, plină de aşteptări care o făceau abia să se târască.

A doua zi de dimineaţă, Angelica era singură în odaia femeilor şi unul din tovarăşii ei de fugă, marchizul de Kermoeur, veni cu o cană să-i ceară puţină apă fiartă din samovar. Profita de şederea aceasta silită ca să se ferchezuiască în fiecare zi, răzându-şi cu îngrijire barba cu bricele excelente ale lui Samuel Maimoran şi bucurându-se de acest răsfăţ, căci ani de zile nu-şi putuse îngădui un asemenea lux decât foarte rar, la luni de zile o dată, şi atunci numai cu câte un ciob de sticlă care lua barba mai mult cu piele cu tot.

- Sunteţi fericită, scumpă doamnă, că nu aveţi asemenea griji, îi spuse el cu un zâmbet tandru, mângâindu-i uşor obrazul catifelat. Oh, ce piele fină aveţi!...

Şi scoase un oftat adânc.

Angelica se făcuse a nu băga de seamă şi-i spuse cam răstit să ţină bine ulciorul, ca nu cumva să-l opărească turnând apa fierbinte din samovar. Gentilomul o privea plin de interes.

- Ce desfătare să poţi contempla din nou un obrăjor atât de dulce de franţuzoaică! Ah, scumpă doamnă, vă rog să primiţi asigurarea regretelor mele de a mă prezenta în faţa dumneavoastră într-o ţinută atât de jalnică. Dar...răbdare! De îndată ce vom fi la Paris, am să-mi fac fără întârziere un rând de haine de satin roşu, care vă rog să mă credeţi că mă obsedează de nici nu mai ştiu când... O rhingrave, mai frumoasă decât a prinţului de Condé..

Angelica izbucni fără să vrea în râs.

- A trecut cam mult timp de când galanţii parizieni nu mai poartă rhingrave, domnule.

- Ah? răsună aproape îndurerată vocea marchizului de Kermoeur. Şi atunci ce se poartă?

- Pantaloni scurţi şi bufanţi, până deasupra genunchiului, şi haină până la înălţimea asta, foarte plisată pe poale.

- Dumnezeule, de cât timp lipsesc eu de acolo! suspină marchizul. Vă rog din suflet explicaţi-mi mai bine!

Şi se aşeză pe divanul cu saltea moale, încărcat cu perne, aproape

lipit de ea.

Plină de bunăvoinţă, Angelica porni să-i înşire toate amănuntele pe care le ştia, legate de vestimentaţia bărbătească a ultimilor ani, gândindu-se că, dacă-şi punea o perucă de un anumit format, marchizul ar fi putut semăna foarte bine cu ducele de Lauzun. Un Lauzun purtând zdrenţe de rob creştin în Maroc şi a cărui spinare cunoscuse din plin loviturile de bâtă ale ceauşilor.

- Dă-mi mâna ta, micuţo, zise dintr-o dată marchizul.

Luată prin surprindere, Angelica i-o întinse şi gentilomul i-o sărută într-un gest de perfect om de lume. Apoi, ridicându-şi privirea, o aţinti cu ochi mari de uimire.

- Doamnă, dumneavoastră aţi fost la curte, fără îndoială! Numai cineva care a primit mii de sărutări de mână în Galeria Oglinzilor poate face gestul acesta cu atâta dezinvoltură! Şi chiar am bănuiala că aţi fost prezentată Majestăţii sale. Greşesc cumva?

- Domnule, asta n-are nici o importanţă.

- Ah, misterioasă frumuseţe, cum te numeşti? strigă extaziat marchizul. Prin ce întâmplare ciudată ai nimerit în mâinile acestor sălbatici?

- Dar dumneavoastră, domnule?

- Domnule marchiz!...

Vocea lui Colin Paturel răsună răguşită şi poruncitoare, întrerupându-i. Statura lui uriaşă ocupa tot cadrul uşii, iar ochii albaştrii şi iscoditori scrutau lumina slabă din încăpere, aruncând săgeţi reci pe sub sprâncenele stufoase.

- Da, Majestatea voastră.

Marchizul vorbise fără urmă de ironie. Robii luaseră obiceiul de a-l numi aşa pe cel care de ani de zile ştia să păstreze cu o mână de fier ordinea în lumea lor amestecată şi feroce. Era în termenul acesta o nuanţă de afecţiune, din partea celor care-l iubeau, şi de teamă din partea celor care-i simţiseră puterea. Dar titlul acesta îi era dat fără rezerve de toţi. Aveau nevoie să se simtă sub mâna unui stăpân puternic şi Colin Paturel era regele lor, despre care numai Dumnezeu din ceruri putea spune câte făcuse pentru ei! Îl silise pe sultan să le încuviinţeze dreptul de a avea un fel de spital al lor, o înjghebare unde aceia dintre ei care erau medici îi puteau îngriji cât de cât pe bolnavi, tămăduindu-i de multe ori. Colin Paturel obţinuse pentru fraţii săi raţii mai mari de mâncare, de vin, de rachiu şi de tabac, şi îl înduplecase pe sultan să accepte cele patru mari sărbători creştine ale anului, când robii să nu fie scoşi la muncă...şi tot el făptuise şi minunea minunilor, sosirea părinţilor redemptorieni. E drept că până la urmă aceasta se soldase în bună măsură cu un eşec, dar începutul fusese făcut şi acum fără îndoială că Moulay Ismael însuşi avea să-i cheme nu peste multă vreme, silit de numeroşii săi supuşi care aveau rude în captivitate la creştini şi care voiau să facă schimburi. Marchizul de Kermoeur îl admira cu sinceritate pe Colin Paturel şi simţea o plăcere aparte să i se subordoneze, fiindcă normandul era, după părerea lui, o căpetenie inteligentă, ceea ce nu i se întâmplase prea des să întâlnească în cariera lui de ofiţer al marinei regale. Marchizul slujise în marină din adolescenţă până la douăzeci şi doi de ani, când fusese capturat, apoi devenise gardă de corp a regelui robilor, fiindcă era un

luptător de rasă şi mânuia spada mai bine ca oricare altul în baie, astfel încât Colin Paturel obţinuse pentru el de la sultan dreptul de a purta spadă, sub cuvânt că trebuia să se facă ascultat în mulţimea amestecată şi indisciplinată a robilor.

La auzul veştii că normandul punea la cale o evadare, a treia, marchizul se hotărâse să i se alăture. Până atunci mai avuseseră loc două, în grupuri mici, soldate cu izbânzi destul de modeste, dar de data asta însuşi Colin Paturel avea să fie şeful iar planul era conceput de Savary, bătrânul cam scrântit dar tobă de carte, care avea, totuşi, mintea cea mai lucidă şi mai pătrunzătoare dintre toţi creştinii aflaţi în robie aici, la Meknés. Savarz murise, ucis de maimuţoiul acela de Moulay Ismael, dar toţi ceilalţi din statul major al lui Colin Paturel aveausă-şi întovărăşească şeful.

Regele robilor se întoarse spre încăperea cealaltă şi zise:

- Fraţilor, ia veniţi toţi încoace, că avem de vorbit.

Toţi fugarii trecură dincoace şi se rânduiră ascultători în faţa lui, iar marchizul de Kermoeur li se alătură şi el.

- Fraţilor, uitaţi ce e, începu normandul. Mâine seară gata, pornim la drum. Nişte treburi mai dichisite vi le zic eu mai încolo, când o fi să plecăm, deocamdată să ştiţi alta, care mi se pare mie lucrul cel mai de bază. Vedeţi şi voi că suntem opt cu toţii, adică şapte bărbaţi şi ...o femeie. De ce am luat-o, ştiţi şi voi şi nu mai stăm să ne batem capul acum dacă am făcut bine sau nu, vorba e că femeia asta e cu noi. O să ziceţi câte unii că ne-am legat la cap fără să ne doară, dar dacă stăm strâmb şi judecăm drept, rezultă că merită s-o luăm cu noi ca să fie iar liberă. Atâta doar, că dacă vrem să facem vreo ispravă şi treaba să meargă cum trebuie, apoi e nevoie să ne ţinem tari. N-avem încotro, o să trebuiască să ne luptăm cu setea şi cu foamea, o să îndurăm oboseli grele, nu ca aici, o să avem de-a face cu soarele din deşert, care nu e de glumă, să ştiţi, şi o să ne fie şi frică de orice o mişca...O să avem destule pe cap ca să ne mai încărcăm cu încă ceva. Adică ce vreau eu să zic e că măcar să nu ne urâm între noi. Când mai mulţi inşi stau la un loc şi râvnesc toţi la aceeaşi bunătate, atunci ştiţi că e prăpăd şi praful s-alege! Eu zic că m-aţi înţeles unde vreau să ajung cu vorbele astea. Adică să nu iasă cine ştie ce zâzanie, fraţilor, că atunci s-a zis cu noi. Uite, femeia asta de-o vedeţi colea - şi degetul lui Colin Paturel se îndreptă spre Angelica - femeia asta nu e pentru nici unul din noi şi n-are să se atingă nici unul de ea...E tovarăşul nostru de drum, îşi încearcă şi ea norocul la un loc cu noi şi atâta tot! Nu e femeie, să fie limpede, nu e femeie, e tovarăşul nostru. Să nu zică pe urmă careva că nu v-am spus de la început! Dacă îndrăzneşte vreunul să se dea pe lângă ea şi să-i facă ochi dulci sau începe să se tragă de şireturi cu ea şi să facă pe grozavul, apoi să ştie de pe acum ce-l aşteaptă, uite!

Şi îşi jucă pe sub nasurile lor pumnii lui uriaşi, ca nişte baroase.

- Şi dacă tot nu-şi bagă minţile-n cap, atunci o să-l judecăm după legea noastră şi atunci bucuria şacalilor din deşert şi a vulturilor hoitari, să aibă parte şi ei de un ospăţ pe cinste!...

"Ce neînduplecat e !" gândi Angelica auzindu-l.

De atâtea ori îl privise pe Colin Paturel prin ferestruica ei îngustă cât palma încât îl cunoştea mult mai bine decât îşi închipuia el şi mult

mai bine decât el o cunoştea pe ea. Îi era foarte apropiat şi avea senzația că nu era deloc un străin, deşi, văzut aşa, de la câțiva paşi, o făcea să se înfioare de frică şi o cutremura cu semnele nenumărate de pe trupul lui, dovezi ale atâtor şi atâtor chinuri la care fusese supus, brazde negre şi adânci în carne, urme de arsuri de tot felul, ca să nu mai vorbim de groaznicele urme ale cătuşelor de la mâini şi de la glezne, care nu-l părăsiseră niciodată atâția ani, nici în timpul celor mai grele şi mai primejdioase munci. O cutremurau mereu palmele lui uriaşe, cât nişte lopeți, cu urme adânci de la cuiele în care fusese țintuit nu o dată, fie pe cruce, fie pe porțile cetății. Nu avea încă patruzeci de ani şi tâmplele începuseră să aibă fire argintii, singurele urme de slăbiciune vădite de temperamentul acesta de oțel.

- Ziceți, s-a înțeles? întrebă el privind la fiecare în parte.

- Gata, s-a înțeles, răspunseră toți odată.

Numai marchizul de Kermoeur adăugă o clauză:

- Dar numai până ajungem pe pământ creştin!

- Păi asta se-nțelege de la sine, prietene, lua-m-ar toți dracii! strigă Colin Paturel, fericit dintr-o dată, dându-io palmă zdravănă peste umăr. După ce-om ajunge, gata, fiecare pe socoteala lui, suntem de capul nostru şi trăiască libertatea! Ah, fraților, zău dacă n-o s-o facem lată când ne-om vedea scăpați!

- Eu, al dracului să fiu dacă nu mănânc într-una trei zile la rând, fără să mă opresc, zise cu ochii strălucitori Jean-Jean din Paris, care, de când ajunsese aici, în casa lui Samuel Maimoran, îi speriase pe toți cu cât putea să bage în el.

Şi ieşiră, împărtăşindu-şi unul altuia planurile pe care şi le făcuseră pentru când aveau să fie liberi, la adăpostul zidurilor portugheze din Mazagran sau al celor spaniole de la Ceuta.

Colin Paturel rămase şi, după plecarea celorlalți, se apropie de Angelica.

- Ai auzit ce-am zis, nu? Ia zi, eşti şi tu de acord?

- Sigur că sunt! Şi chiar...vă mulțumesc mult, domnule.

- Să ştii că n-am vorbit numai pentru tine. Am vorbit şi pentru noi, mai ales pentru noi. Dacă intră discordia între nişte oameni ca noi, care am pornit la o treabă ca asta, atunci e curată nenorocire. Şi cine ține în mână mărul discordiei de când e lumea şi pământul? Femeia! Păi nu?? Cum zicea dom'părintele de la mine din sat, de la Saint-Valéry-en-Caux: "Femeia e flacăra, bărbatul iasca, şi dracu vine şi suflă" Eu unul zic drept că la-nceput nici n-am vrut s-aud să te luăm cu noi. Te-am luat fiindcă eşti fata lui Savary. Evreii ăştia, oricâți bani le-am oferi, nu şi nu, că ei nu mişcă un deget dacă nu te luăm şi pe tine. Mai ales Maimoran al bătrân s-a pus cruciş şi curmeziş, că noră-sa plânge tot timpul că are o soră în harem şi că dacă n-o luăm şi pe ea, atunci gata, stricăm prietenia. N-am avut încotro şi te-am luat, hai, ce-o fi o fi. Jidovii ăştia sunt oameni foarte ai dracului de nația lor şi nu reuşeşti deloc să te lipeşti de ei, dar dacă te văd ei că eşti om, păi țin la tine ca la unul de-al lor. Bătrânul Maimoran ținea una şi bună, că el nici n-a ştiut că are un cuscru aşa de învățat, Savary adică, şi că el ce mult a ținut la cuscrul ăsta, că ce om era, ce păcat că abia s-au cunoscut şi cuscrul a şi murit, sărmanul, că aşa, că pe dincolo...Îl luaseră toți la inimă, şi ginere-său, şi

cuscră-său, şi alţii de aici din mahala...Drept să zic, taică-tu a fost un om cum rar găseşti, era şi greu să nu-ţi placă de el. Şi toată ziua nu-i era gândul decât la cum să facă să te vadă pe tine scoasă din harem. Nu puteam să nu-i îndeplinim cea mai arzătoare dorinţă a lui, Dumnezeu să-l ierte. Îmi plăcea mult de el. Un omuleţ nemaipomenit, un suflet de aur. Şi câte n-avea el în cap! De o sută de ori, de o mie de ori mai mult decât noi toţi ăilalţi la un loc, că ne şi gândeam şi noi, unde naiba o fi încăpând într-un singur cap de om atâta învăţătură? Aşa că a rămas că te luăm. Atâta doar trebuie să-ţi intre în cap că trebuie să stai la un loc şi să nu te apuci să faci cu ochiul. Eşti femeie şi ai văzut tu destule la viaţa ta, asta se simte numaidecât. Aşa că gândeşte-te că alde oamenii ăştia de merg cu noi n-au mai avut parte de o femeie de ani de zile, şi nu le trebuie mult ca să li se urce la cap. Nu te sili tu să le aduci aminte taman de ce-i doare mai rău pe toţi şi să-i zgândări. Stai frumos la locul tău şi ţine bine vălul pe faţă, ca arăboaicele astea, că o fi şi treaba asta bună la ceva. S-a-nţeles?

Angelica se simţea jignită. Recunoştea că, în mare, Paturel avea dreptate, dar nu-i plăcuse tonul cu care îi spusese toate lucrurile astea. Chiar îşi închipuiau că ea avea să se topească de dragul lor, aşa bărboşi cum erau, cu mutrele lor de ucigaşi? Pentru tot aurul din lume nu i-ar fi trebuit aşa ceva! Îi cerea să păstreze distanţele? Foarte bine, nici nu voia altceva, aşa că răspunse puţin batjocoritoare:

- Da, Majestatea voastră.

Normandul miji ochii şi o privi bănuitor.

- Nu e cazul să-mi spui aşa, micuţo. Am dat coroana jos de pe cap şi acuma o poartă cavalerul de Méricourt. Gata, acuma eu nu mai sunt decât Colin Paturel, născut în Saint-Valery-en-Caux, atât. Ţie cum îşi zice?

- Angelica.

- Nu zău! Atunci, dacă-i aşa, cată să te porţi cum ţi-e numele.*

Cavalerul de Méricourt veni din nou cu veşti.

- Cred că e momentul cel mai potrivit să-i daţi drumul, zise el.

Se zvoneşte, nu ştiu dacă e o întâmplare sau imaginaţie pur şi simplu, că nişte fugari ar fi fost văzuţi pe drumul spre Santa-Cruz. Toată lumea e cu ochii într-acolo şi au plecat o grămadă de călăreţi după ei, să-i prindă. Cred că mai bine nici că se putea.

Colin Paturel porni să-şi frământe chica roşcovană şi deasă din cap, a şovăială.

- Vorba e că acuma...Domnule cavaler, eu mă tot gândesc la fraţii noştri care rămân în robie şi eu îi părăsesc...

- Nu-ţi face sânge rău, frate, răspunse cu blândeţe cavalerul, pentru tine a sosit ceasul să fugi, altminteri te-am fi pierdut oricum, ştii bine că sultanul tot îţi venea de hac până la urmă...

- Când am să ajung pe pământ creştin, am să trimit vorbă despre sfinţia ta la părinţii cavaleri de la Malta, ca să vie să te răscumpere de aici.

- Nu, nu e nevoie.

- Asta cum mai vine?

---

* Adjectivul angélică (Angélique) înseamnă "care posedă virtutea unui înger" (n.aut.)

- Nu ţin să plec de aici, frate. Sunt călugăr şi preot şi înţeleg că Dumnezeu mi-a rânduit locul aici, printre fraţii mei căzuţi în robie la necredincioşi.

- Mi-i că te-i căi, părinte. Te pândeşte ţeapa.

- Cum va vrea Dumnezeu. Dar în ordinul nostru există credinţa că singura moarte vrednică de un cavaler de Malta e martiriul. Şi acum...adio, iubite frate. Dumnezeu să vă aibă pe toţi în sfânta lui pază...

- Doamne-ajută! Rămâi sănătos, părinte...

Şi cei doi se strânseră de umeri, privindu-se drept în ochi. Apoi cavalerul de Méricourt îi îmbrăţişă pe fiecare din cei ce aveau să plece, spunându-le pe nume, ca pentru a-i ţine mai bine minte.

- Piccinino veneţianul, Jean-Jean din Paris, François arlezianul, marchizul de Kermoeur, Caloëns flamandul, Jean d'Harrostegui bascul.

În faţa Angelicăi, se înclină fără un cuvânt.

Îşi făcură toţi cruce şi ieşiră în ulicioara întunecoasă.

2

Erau toţi îmbrăcaţi în burnuzuri şi îşi acopereau cu ele partea de jos a feţelor. Se bărbieriseră şi îşi dăduseră pe obraji cu negreală, deşi aveau feţele destul de pârlite de soare şi aşa. Numai Jean-Jean din Paris, roşcovan de felul lui, purta o levită* şi îşi pusese pe cap şi o tichie evreiască. Angelica, înfăşurată în văluri peste văluri, cum cerea regula cea mai aspră, nu lăsa să i se vadă decât ochii şi binecuvânta gelozia turbată a musulmanilor, care îi îngăduia acum să umble astfel mascată, fără să dea loc nici unei bănuieli.

- Stai cu ochii în pământ cât poţi, îi recomandase Colin Paturel, arăpoaicele n-au ochi ca ai tăi şi mi-e să nu bage careva de seamă.

Nu-i spusese lucrul cel mai îngrijorător aflat de la părintele cavaler de Mericourt, anume că Moulay Ismael trimisese cete de călăreţi cu consemnul special de a găsi femeia cu ochi verzi. El însuşi, Colin Paturel, era foarte stânjenit de ochii lui albaştri şi de trupul lui uriaş. În tot Marocul se spunea că doar doi oameni aveau înălţimea nemaiauzită de şase picioare şi douăsprezece degete, anume Marele Hadâmb Osman Ferradji şi Colin Paturel, regele robilor.

Aşa că, după îndelungata chibzuinţă, hotărâse să treacă drept un neguţător cu oarecare stare, aflat în călătorie pe spinarea unei cămile, de unde statura lui nu mai putea fi ghicită atât de uşor... Angelica putea fi foarte bine considerată una din femeile lui, care îl urma călare pe o catârcă, supusă, aşa cum femeia se cuvine să-şi urmeze bărbatul, ceilalţi erau slugile iar Jean-Jean de Paris, cu straiele şi cu tichia lui, avea exact aerul evreului de casă al unui dreptcredincios neguţător, care îi ţine registrele în ordine şi-l povăţuieşte în afacerile lui mai complicate, cu iscusinţa în asemenea treburi a naţiei jidoveşti. Toţi duceau lănci şi arcuri cu săgeţi, adică armamentul obişnuit al unei mici caravane într-o vreme când muschetele erau încă rare şi nu aveau voie să le poarte decât soldaţii sultanului.

* Surtuc lung, asemănător redingotei, purtat de evrei. (n.trad.)

În uliță, într-un întuneric pe care toți îl binecuvântau în gând din tot sufletul, se rânduiră în formația în care aveau să meargă. Samuel Maimoran, mângâindu-și barba, le dădea cu voce scăzută ultimele sfaturi și repeta amănuntele care nu trebuiau uitate cu nici un chip. Rabi, fratele lui, avea să-i aștepte la Fez în locul numit Cebon, în marginea unei văi. Avea să-i adăpostească în casa lui până mai prind puteri și pe urmă avea să le dea o călăuză care să-i ducă până la Xauen, unde avea să-i dea pe mâna unui alt metador, un negustor ale cărui afaceri îi dădeau dreptul de a intra mereu în Ceuta. Metadorul acesta, om de toată încrederea, nu ca spurcații de mauri de aici, avea să le ușureze trecerea prin preajma taberei maure de sub zidurile Ceutei, ascunzându-i printre stânci și trimițând vorbă comandantului garnizoanei spaniole din cetate, care avea să trimită bărci și oameni înarmați după ei, să-i caute și să-i ducă la adăpost sigur între zidurile cetății. Samuel Maimoran le mai atrase atenția să nu care cumva să uite regulile de care erau obligați să țină seamă. Să se prosterneze de douăzeci de ori cu fața spre Mecca și mai ales, atunci când vor avea nevoie să se ușureze, să nu cumva să-și sloboade udul din picioare, fiindcă puteau fi văzuți de departe și asta îi dădea sigur de gol că erau creștini. Mici amănunte care iată că puteau avea o importanță covârșitoare. Din fericire, toți fugarii vorbeau cu ușurință arăbește și cunoșteau binișor obiceiurile maurilor. Cât despre Angelica, soție de dreptcredincios musulman, nu avea nimic altceva de făcut decât să stea cu ochii plecați și să nu scoată o vorbă. Mai ales asta!

Cămila se urni cu mișcări bruște și mica lor caravană se puse în mișcare, luând-o printr-o încâlcitură de ulițe întunecoase.

"Ce bine ar fi să fie mereu numai noapte!" își spuse Angelica.

O pală de vânt aduse spre ei un miros acrișor de fum. Își lăsă puțin în jos marginea vălului și privi în jur. Pereții orbi care mărgineau ulicioarele strâmte ale melahului dispăruseră și în locul lor se iviseră colibe de stuf. Ușile erau deschise, lăsând să se zărească înăuntru focurile din vetre, cu fumul ridicându-se leneș printre frunzele uscate care ocroteau acoperișul. În jurul vetrelor se vedeau siluete chircite pe vine sau turcește, în așteptarea cinei. Câțiva câini se repeziră la caravana lor, lătrând, dar toți se siliră să arate cât mai nepăsători. Se aflau printre cele câteva mii de colibe ale armatei sultanului, care formau aici, la ieșirea din melah, un fel de fobourg, după care erau scăpați de ce era mai greu. Trebuia răbdare, răbdare...

Câteva voci răgușite răsunară amenințător și un grup de străjeri se apropie de ei. Nu aveau nici o lumină, dar se orientau pe întuneric cu ușurința caracteristică africanilor. Jean-Jean din Paris dădu deslușiri că stăpânul lui, vrednicul și preacinstitul negustor Mohamed Rașid din Fez, se întorcea acasă, călătorind noaptea ca să nu aibă prea mult de suferit din cauza arșiței, care i-ar fi dăunat din cale afară preaiubitei sale soții. Curajosul secretar vorbea arăbește atât de bine și imita atât de strașnic vorbirea evreilor încât negrii nu avură nici o bănuială și le dădură drumul să treacă mai departe.

Cămila mergea cu o încetineală exasperantă, deși câinii lătrau din cale afară de întărâtați la picioarele ei. Colibe, colibe, iarăși colibe...Păreau a nu se mai sfârși și Angelica simțea că nu mai are mult

şi leşină. Mirosul pătrunzător al fumului de tizic şi de peşte fript pe grătar sau prăjit în cratiţele de pământ ars îi răscolea stomacul, umplând-o de greaţă.

În sfârşit se văzură scăpaţi şi de această primă mare primejdie şi dădură într-un drum îngust dar destul de neted şi bine trasat, pe care merseră multă vreme fără un cuvânt. Cerul începu să se albească, anunţând apropierea zorilor, şi Angelica privea îngrijorată zarea de după care în curând avea să răsară soarele. Încă mai străbăteau livezi de măslini umbroşi, numai că aceştia erau din ce în ce mai rai şi mai pipernicţi, semn că deşertul nu era prea departe şi că greul nici nu începuse.

La o cotitură a drumului dădură cu ochii de o altă colibă, care se desluşea stingheră în lumina asta tulbure şi slabă. Vru să întrebe unde se aflau, dar nu îndrăzni. Consemnul era limpede, Samuel Maimoran, "cumnatul" ei, îl repetase de mai multe ori privind-o cu insistenţă: să nu scoată o vorbă. Se simţea însă şi mai îngrijorată la gândul că nu ştia nici unde se aflau, nici ce greutăţi li se puteau ivi în drum şi nici măcar dacă lucrurile mergeau bine. Dinamică din fire, suferea cumplit văzându-se redusă la starea de balot încărcat pe spinarea unei catârce. Dacă îi aştepta înfrângerea sau moartea, atunci măcar să ştie şi ea ce se petrecea! Mai aveau mult până la Fez, unde trebuia să-i aştepte Rabi, fratele lui Samuel Maimoran, care să le dea o călăuză să-i ducă la Ceuta, la spanioli?...Îşi înăbuşea întrebările suferind în tăcere şi caravana continua să înainteze. Oare Colin Paturel nu văzuse coliba de care se apropiau văzând cu ochii? Dumnezeule! Din colibă ieşi un arab şi Angelica abia se ţinu să nu ţipe.

Numai că omul veni spre el în modul cel mai paşnic şi se schimbară iute câteva cuvinte. Colin Paturel îşi făcu cămila să îngenuncheze, se dădu jos, apoi se întoarse spre ea şi-i spuse:

- Gata, mititico, dă-te şi tu jos.

Coborî, simţindu-se înţepenită de atâta stat în spinarea catârcei. Traistele cu provizii fură împărţite între toţi şi Angelica se văzu cu o traistă mai mare decât celelalte. Nu zise nimic, dar marchizul de Kermoeur vorbi în locul ei:

- Ia staţi puţin! Să încercăm în halul ăsta umerii unei biete femei! Nu e păcat, Maiestatea voastră?

- Nu zău! Ce crezi că ar zice musulmanii dacă ar vedea o femeie că umblă fără poveri în urma unei cete de bărbaţi încărcaţi de bagaje? ripostă Colin Paturel. Nu ne putem îngădui farafastâcuri din astea, s-ar putea foarte bine să fim văzuţi.

Şi puse el însuşi mâna să ajute mai bine încărcătura pe umerii ei.

- N-avem încotro, fato, are să trebuiască să ne ierţi, dar n-avem ce-ţi face. Atâta doar că nu e mult de mers aşa. Se face ziuă şi poposim, o să umblăm numai noaptea.

Arabul, de care se înspăimântase Angelica aşa de rău mai înainte, luă de frâu cămila şi catârca, ducându-le în colibă, care se vede treaba că era mai curând un grajd, sau şi grajd şi casă, după obiceiurile locului, după care se întoarse, primind de la Piccinino o sumă de bani stabilită probabil dinainte, căci operaţiunea nu fu însoţită de nici un fel de târguieli sau proteste, după care fugarii îşi urmară drumul pe o potecuţă care şerpuia printre bolovani şi vegetaţia sărăcăcioasă. Apoi pe neaşteptate,

zăriră din vârful unei coline o întindere de apă mărginită de stufăriş des.

- Până aici am mers bine, făcu liniştit Colin Paturel. Până deseară stăm pitiţi aici, în mlaştina asta. Atâta doar că trebuie să ne cam risipim, să nu stăm toţi grămadă la un loc, că tăvălim stuful şi se vede de departe. Diseară am să fac ca porumbelul şi atunci ne adunăm toţi uite colo, în marginea păduricii ăleia de-o vedeţi înainte. Fiecare are ce mânca şi de băut, uite, apă câtă vreţi...Acuma daţi-i drumul. Ne vedem diseară...

Se risipiră unul câte unul printre tulpinile înalte de stuf, care zgâriau. Pământul era când buretos şi mustind de apă, când crăpat de uscăciune. Angelica dădu de un colţişor umbros şi cu ceva muşchi pe jos şi se lungi cu un suspin de uşurare. Ziua avea să fie lungă şi chinuitoare. Aici, în mlaştină, avea să fie mai cald decât în deşert, deja soarele începea să dogorească şi s-o înăbuşe cu valurile de fierbinţeală revărsate asupra pământului. Începură s-o bâzâie musculiţe de tot felul şi mai ales de ţânţari, flămânzi şi insistenţi, care de mult nu mai avuseseră ocazia să se înfrupte. Din fericire vălurile ei subţiri o apărau de pişcăturile lor, chiar dacă din când în când câte unul reuşea s-o înţepe şi prin ele. Curând i se făcu foame şi sete. Bău apă şi mâncă o bucată de azimă, simţindu-se din ce în ce mai mult chinuită de arşiţă. Cerul de deasupra ei părea încins până la alb şi revărsa asupra pământului un potop de foc.

Până la urmă adormi şi nu mai ştiu de nimic. Când se trezi, auzi voci şi îşi spuse că trebuiau să fie tovarăşii ei. Totuşi încă nu se făcuse seară. Poate se întâmplase ceva. Cerul strălucea ca un lac de metal topit. Pe neaşteptate, văzu răsărind lângă ea, la câţiva paşi, o siluetă îmbrăcată într-o djellaba albă. Simţi cum îi sare inima din loc şi se făcu una cu pământul, încercând să vadă cine era bărbatul, dar acesta era cu spatele spre ea şi nu i se vedea faţa.

"Poate e Piccinino veneţianul sau cel din Arles..." îşi zise ea încercând să se liniştească.

În clipa aceea, însă, bărbatul se întoarse uşor şi-l putu vedea foarte bine. Faţa lui neagră ca fundul ceaunului era aşa din născare, nu dată cu funingine, ca ale fugarilor. Era un maur adevărat!

Angelica era gata să leşine.

Bărbatul se întoarse din nou în partea cealaltă şi vorbi către cineva pe care ea nu-l putea vedea.

- Stuful de aici nu prea mi se pare bun, e mai mult culcat de vite. Mai bine mergem pe malul de dincolo, poate găsim ceva mai acătării. Dacă nu, venim tot aici.

Înţelesese aproape tot ce spusese omul în djellaba albă şi când îi auzi şi depărtându-se parcă simţi cum o greutate uriaşă i se lua de pe inimă. Aproape că nici nu-i venea a crede că fusese atât de norocoasă. Îşi dădu seama că i se făcuse pielea găinii pe braţe şi abia atunci înţelese că primejdia încă nu se depărtase cu totul. Ai lor erau risipiţi peste tot în stufăriş şi maurul şi tovarăşul lui puteau da oricând peste ei. Şi colac peste pupăză, exact în clipa aceea se înălţă o voce limpede nu departe de ea. Era un cântec şi, după glas crezu că-l recunoaşte pe François arlezianul.

"Tâmpitul! gândi ea, scoasă din minţi de furie şi disperare. Maurii au să-l audă şi precis că au să înceapă să scotocească! L-a apucat cântatul tocmai acum!"

Ar fi vrut să se repeadă până la el şi să-i închidă gura, dar nu îndrăznea nici măcar să clintească o tulpină de stuf. Până la urmă, văzând că dobitocul nici gând să tacă din gură, se strecură binişor spre locul de unde se auzea cântecul.

- Care eşti? zise acesta întrupându-se din cântat la auzul paşilor ei. A, tu erai, minunată Angelica?

Numai că minunata tremura de furie şi de frică.

- Taci din gură odată, te-a apucat tocmai acum? Sunt nişte mauri aici, au venit să taie stuf, adevărată minune că nu te-au auzit!

Tânărul arlezian se făcu galben ca ceara, în ciuda negrelii date pe faţă.

-Lua-m-ar toţi dracii de cap sec ce sunt! Ptiu! Că la asta nu mă gândisem, tâmpitul de mine! Tiii! Mă apucase aşa, o bucurie mare când mă gândeam că gata, acum sunt liber şi eu, după opt ani de robie la urâţii ăştia...şi nu ştiu cum, mi-a venit fără să mă gândesc! Şi zici că se poate să nu mă fi auzit?

- Aşa să sperăm. Şi nu mai vorbi!

- Oricum, dacă nu-s decât doi...scrâşni el printre dinţi.

Şi îşi trase de la cingătoare cuţitul, încercându-i tăişul cu degetul. Nu-l mai puse la loc şi stătu cu urechea la pândă.

- Auzi? şopti el într-un târziu. Aveam şi eu o iubită la noi acasă în Arles, era vorba să ne luăm. Ce crezi, m-o mai fi aşteptând?

- Ar fi cam de mirare, răspunse Angelica pe un ton neutru. Opt ani înseamnă cam mult...Mai curând cred c-ai s-o găseşti cu o spuză de copii...făcuţi cu altul, fireşte.

- Nu zău! făcu dezamăgit arlezianul. Chiar crezi că s-o fi măritat? Adică de!...Opt ani, vorba ta, nu-s chiar de colea...

Şi oftă adânc, plin de amărăciune.

Cel puţin i se mai tăiase cheful de cântat. Tăcură amândoi, ascultând vântul uşor cum şuiera printre tulpinile de stuf din baltă. După o vreme păru că arşiţa începea să mai slăbească şi Angelica ridică ochii, privind cerul de deasupra ei. În sfârşit, se apropia înserarea, avea să vină întunericul ocrotitor care să le îngăduie să pornească la drum, plecând de aici, din locul acesta primejdios.

- Acum încotro o s-o pornim? întrebă ea.

- Spre miazăzi.

- Cum spre miazăzi? Ce să căutăm spre miazăzi? Ceuta e spre miazănoapte şi Mazagranul spre apus.

- O fi, eu nu zic că nu, dar vezi că asta o ştie şi Moulay Ismael şi o ştiu toţi tuciurii ăia de i-a trimis el după noi. Aşa că la ora asta ei tocmai pe acolo scotocesc, spre miazănoapte şi spre apus, numai că noi o s-o luăm spre miazăzi, unde nici dracu nu se gândeşte că ne-ar putea găsi. Pricepi acum? Nici un rob care o şterge nu se apucă să ia drumul spre miazăzi, spre deşert, de-aia o luăm într-acolo...După aia, o cârmim frumos spre răsărit, ocolim pe departe nenorocitul ăla de Meknès al lor, alege-s-ar praful de el şi de toate, şi ne întâlnim cu metadorul care ne scoate la Ceuta pe alte drumuri decât alea pe care ne caută ei. Văd eu că faci mutre, că e mult de mers, că ocolim, că aşa şi pe dincolo, dar altă cale n-avem, fetiţo. Că mai bine ocolim şi ajungem unde avem nevoie

decât s-o luăm de-a dreptul şi să nimerim în gura lupului. N-avem de ales, şoarecele care nu ştie decât o gaură îl prinde repede pisica. Ei ne pândesc la miazănoapte şi la răsărit, noi o luăm frumuşel spre miazăzi şi pe urmă spre răsărit. Până ajungem noi s-o luăm spre miazănoapte, poate s-o-ndura bunul Dumnezeu de noi şi i-o face să se lipsească, să nu mai ne caute. Că oricum, cine o ia prea de-a dreptul nu nimereşte prea bine la ţintă. Ba parcă chiar dimpotrivă...Că mai e şi treaba ailaltă, guvernatorii răspund cu capul dacă trece vreun fugar creştin pe pământul lor şi ei nu pun laba pe el. Aşa că vezi!...Ai auzit că au şi câini dresaţi să se ia după oameni?

- Şşşşt! facu dintr-o dată Angelica întrerupându-l. Aud altceva, cred că e semnalul.

3

Umbra se lăsase deasă şi violetă, aproape materială, sufocându-i cu duhori care se ridicau din mlaştină. Chemarea gânguritoare a porumbelului se mai auzi de câteva ori, limpede şi imperioasă. Angelica şi François ieşiră din ascunzătoarea lor şi porniră cu nesfârşită băgare de seamă spre liziera unde trebuia să se întâlnească cu ceilalţi. Se strânseră la un loc în linişte, fără un cuvânt, se numărară în şoaptă şi porniră la drum cu paşi furişaţi.

Merseră toată noaptea, la început printr-o pădure rară, apoi ieşiră într-un platou larg cât vezi cu ochii şi plin de bolovani, privind toţi mereu în toate părţile, ca să nu se piardă unii de alţii. În special se temeau să nu nimerească pe nepusă masă peste vreun sat, aşa că un cântat de cocoş sau un lătrat de câine le suna în urechi mai asurzitor ca o trâmbiţă de alarmă şi-i făcea s-o ia imediat înapoi şi să ocolească pe departe locul cu pricina. Nopţile erau răcoroase şi drumul ar fi fost aproape acceptabil, dar destui mauri se mai culcau încă pe câmp, păzindu-şi recoltele încă nestrânse sau lăsate sub cerul liber. Piccinino veneţianul avea mirosul mai ascuţit ca oricine şi simţea de departe orice umbră de fum, dând pe loc alarma, iar auzul fin al marchizului de Kermoeur distingea cel mai uşor zgomot suspect. Se opreau mereu şi puneau urechea la pământ, temându-se să nu fie urmăriţi de călăreţi porniţi în căutarea lor. Măsură de prevedere ce nu era deloc de prisos, fiindcă într-un rând fură nevoiţi să se arunce disperaţi într-un hăţiş ca să scape de doi mauri călări, care din fericire nu aveau câini.

Dimineaţa se opriră, pitindu-se într-o pădurice firavă şi pregătindu-se să petreacă încă o zi de aşteptare. Începea să-i chinuie setea, fiindcă proviziile lor de apă erau pe isprăvite. Apa din mlaştina unde petrecuseră ziua trecută era băhnită şi nici vorbă s-o poată bea. Căutară prin pădurice şi avură norocul auzind orăcăitul unei broaşte. Dădură iute de baltă şi se repeziră să bea. Fură nevoiţi să întârzie puţin, fiindcă apa era plină de gângănii şi mormoloci, aşa că pierdură ceva timp strecurându-i printr-o cămaşă, dar până la urmă îşi potoliră cu toţi setea şi îşi umplură şi burdufurile, ca să aibă pe drum.

Angelica se întinse pe iarba săracă, ceva mai la o parte de bărbaţii care se strânseră toţi la un loc. Se trezi fără să vrea visând la bazinele de

mozaic şi de marmură ale seraiului, cu apa limpede ca cleştarul şi îmbălsămată cu petale de trandafir, cu slujnicele agitându-se grijulii în jurul ei, îmbiind-o cu siropuri reci ca gheaţa şi cu prăjituri umplute cu creme fine...Ah, ce minunat ar fi să se poată îmbăia pe săturate, să dea jos de pe ea sudoarea dospită şi năclăită de pulberea drumului care făcea veşmintele să i se lipească de piele şi s-o umple de mâncărimi! Să-şi simtă trupul curat şi odihnit...Iar călăul ăsta de Colin Paturel o sileşte să mai ţină şi vălul gros pe obraz, parcă ar vedea-o cineva aici, în pădurea asta uitată de lume!

Şi căzu pe gânduri, cântărind trista soartă a femeilor musulmane din familiile sărace. Înţelegea acum de ce viaţa molatică şi dulceagă dintr-un harem reprezenta pentru cele mai multe dintre ele culmea norocului şi a reuşitei, aşa cum gândea bătrâna Fatima. Colac peste pupăză, o mai chinuia acum şi foamea. Stomacul ei, deprins să se îndoape cu patiseria cea mai fină, cu fructe şi cu zaharicale de soi, nu se mulţumea acum cu bucăţica de azimă tare ca piatra pe care le-o împărţea cu zgârcenie căpetenia lor, drept hrană pentru toată ziua.

Se gândea că bărbaţii strânşi mai încolo sufereau desigur mai puţin decât ea. Raţia asta nu însemna pentru ei o schimbare prea mare faţă de tainul sărăcăcios pe care îl primeau la Meknés, ba chiar poate că s-ar fi descurcat şi cu mai puţin. Deprinseseră de la vremelnicii lor stăpâni, arabii, darul cumpătării pe care o vădeau aceşti stăpâni ai deşertului, care se mulţumeau cu un pumn de făină de orz umezită cu puţină apă în palmă şi cu câteva curmale drept tain, care le ţinea de foame câte o zi întreagă.

Bărbaţii vorbeau între ei şi Angelica îşi dădea seama că depănau de pe acum amintiri.

- Vă mai aduceţi amintea, zicea bascul Jean d'Harrostegui, când l-am făcut pe paşa Ibrahim să mănânce o bucată de pâine de-a noastră, de-aia împuţită de mucegai, când venise în vizită de la Salé? Al naibii turcaleţ, îşi dădea aere că venise el, mare sculă, să-i frece ridichea lui Moulay Ismael! Mamă-mamă, ce-a mai vuit târgul pe chestia asta!

- Ştiţi, zise marchizul de Kermoeur, era cât pe-aci să iasă cu război între Maroc şi Sublima Poartă, numai din cauza asta, a negoţului de robi.

- Păi nu? se amestecă şi Colin Paturel cu vocea lui liniştită. Turcii n-au ce-I face cioroiului de Moulay Ismael. Cât e de mare Împărăţia lor şi oricâtă armată ar avea, tot degeaba, că n-are cum să-i vie de hac! Cu nebunul nu te pui! Cine ştie dacă mâine poimâine urâtul ăsta n-are să facă să tremure Istambulul!

- Eteee! De unde? N-are el snagă să ajungă până acolo şi să-i mai şi bată. Ce, crezi că turcii ăia-s aşa, nişte babe nenorocite? Mamă-mamă, păi când or intra ienicerii în Moulay Ismael, mi-e că nu mai nimereşte pe un' să fugă!

- Lasă că Moulay Ismael e băiat bun! S-a pus Colin cruciş şi curmeziş şi l-a făcut de ne-a dat voie să bem rachiu şi vin şi să mai tragem şi tutun. Are şi el suflet, săracul!

- Are pe dracu să-l ia! Suflet! De unde suflet? Ţinea el morţiş să-şi vadă moscheea gata mai repede, de-aia, nu că murea de grija noastră,

că n-avem noi rachiu! Pfff! Suflet, auzi! Vorbeşti şi tu ca prostul!

- Asta aşa e! Colin i-a zis...uite, că e colea, să zică el dacă mint... I-a zis că creştinii nu poa' să muncească dacă bea numa' apă chioară şi nu mănâncă şi ei ceva mai acătării, barem din când în când. Aia a fost, nu că suflet, că chestii...De unde suflet la maimuţoiul ăla? Când el omoară un om mai uşor decât omor eu o muscă!

- Lasă, lasă, că e băiat bun. Dracu-i rău, că nu-l ia mai repede!

Şi Angelica îi auzi izbucnind în râs.

"Oare oamenii aceştia au şi lăsat în urmă captivitatea, de încep să-şi aducă aminte cu plăcere de ea?"

De cum se lăsă seara, se puseră din nou în mişcare, cu pas viu, fiindcă le era teamă că sunt în întârziere. Luna începea să se ridice argintie pe cerul smălţuit de stele şi răcoarea nopţii îi îmbia la mers. Simţeau că au spor şi asta îi bucura. Fiecare pas îi făcea să fie mai departe de baia din Meknès.

Spre miezul nopţii ajunseră în apropierea unui cătun, de unde se auzea lătrat de câini şi Colin Paturel hotărî să se oprească puţin.

- Eu zic că n-avem încotro, spuse el. Trebuie s-o luăm pe acolo, altminteri ne rătăcim.

- Mai bine prin păduricea aia din stânga, propuse marchizul de Kermoeur. Ocolim cât ocolim, dar măcar nu dăm nas în nas cu scârbele.

Se ciorovăiră cu voci scăzute câtva timp şi până la urmă Colin Paturel hotărî să cedeze. O luară prin stânga, numai că aici nu era vorba de o pădurice, cum li se păruse lor, ci de un hăţiş des şi întrerupt, prin care abia puteau înainta, lăsându-şi şi bruma de zdrenţe de pe ei în mărăcinii ascuţiţi şi strângând din dinţi ca să nu se vaite de usturimea zgârieturilor care iute începură să sângereze. Angelica îşi pierdu o sanda dar tăcu din gură. Se gândea că n-avea nici un rost să se plângă, tot n-ar fi putut nimeni s-o ajute în vreun fel. Până la urmă, după chinuri grele, reuşiră să iasă la capătul păduricii, numai că îi aştepta o decepţie cumplită: erau chiar în marginea cătunului!

- Păi uite că acuma chiar că nu avem încotro, zise Colin Paturel trăgând aer în piept. Trebuie să trecem. Ce-o da Dumnezeu o da şi gata, asta ne-a fost soarta. Hai!

Porniră în şir, în pas iute, aproape alergând, fără să scoată o vorbă, cufundându-se ca nişte fantome în ulicioarele înguste mărginite de o parte şi de alta de cocioabe de pământ. Câinii lătrau ca turbaţi, dar locuitorii cătunului dormeau, pare-se, atât de adânc încât abia la ultima casă ieşi un bătrân şi întrebă, cu frică, ce e cu ei. Din mers, Colin Paturel lămuri că mergeau să-l vadă pe preasfinţitul derviş Adour Smali, făcătorul de minuni care-şi avea coliba la câteva mile depărtare de acolo şi că se zoreau cât puteau, fiindcă se auzea că preasfântul nu făcea minuni decât noaptea, înainte de răsăritul soarelui, şi că ei nu voiau cu nici un preţ să întârzie, fiindcă veneau de departe şi...

Explicaţia probabil că era convingătoare, căci maurul nu insistă şi fugarii se putură depărta de cătun, fără să slăbească pasul şi luând-o pe un drum lateral, cu gând că se putea ca locuitorii cătunului să se ia totuşi după ei. Numai că oamenii de prin partea locului nu avuseseră niciodată de-a face cu creştinii fugiţi din baie, fiindcă aceştia, după ce că

erau foarte rari, nici măcar n-o luau vreodată pe aici, aşa că bieţii locuitori nu aveau nici firea bănuitoare şi nici deprinderea de a urmări fugari, iar câinii lor nu erau dresaţi pentru asemenea lucruri.

La primele licăriri ale zorilor făcură popas şi Angelica se prăbuşi sleită de puteri. Mersese într-una, fără să mai ştie de ea, aproape uitând cine este şi unde se află. Groaza îi înzecise puterile şi o ajutase să rabde fără să crâcnească şi dureri şi trudă, dar acum toate astea se simţeau iar ea abia îşi mai trăgea sufletul. Piciorul fără sanda era sfâşiat tot de pietre şi de mărăcini şi o săgeta prin tot trupul cu săgeţi ascuţite şi fierbinţi.

- Ce-ai păţit, fato, e ceva care nu merge ca lumea? o întrebă Colin Paturel.

- Mi-am pierdut o sanda...răspunse ea abia ţinându-şi plânsul.

Şi nu atât de durere cât de disperare la gândul că fără blestemata aceea de sanda n-avea să mai poată merge.

Normandul nu păru deloc la fel de disperat ca ea. Se uită cu luare aminte la piciorul ei umflat, îşi lăsă traista jos şi scoase din ea o pereche de sandale femeieşti.

- Ia, vezi cum îţi vin, zise el întinzându-i-le. Când să plecăm, le-am cerut la femeile din casa lui Maimoran, mi se pare că chiar soră-ta Ruth mi le-a dat. Am zis că nu strică să le avem pentru tine, că se mai întâmplă să se rupă câte una, să se piardă...Noi să mai zic că suntem învăţaţi şi umblăm foarte bine şi desculţi, dar cu tine e altceva. Să nu poţi să umbli e curată nenorocire.

Mai scoase din geantă un ulcior mic de pământ, aproape o miniatură, şi din el vărsă câteva picături pe o cârpă, începând să-i şteargă cu mişcări atente piciorul plin de răni.

- Şi de ce n-ai suflat o vorbă până acuma? Dacă vorbeai, nu te alegeai cu picioarele hărtănite ca vai de ele.

- N...n-am ştiut că ai sandale de rezervă în traistă...Dacă ziceam, era tot degeaba, n-avea cine să mă ajute. Trebuia să fugim repede prin cătunul acela. Nici nu mă mai dureau. Nu-mi era decât frică.

Piciorul ei plin de răni părea în palma uriaşă a normandului un bibelou fragil şi delicat. Colin îl pansă cu scamă şi îl strânse cu o cârpă curată, apoi o privi cu ochii lui albaştri.

- Va să zică îţi era frică dar tot mergeai înainte? Asta da, mai zic şi eu! Înseamnă că ţii la tăvăleală, ne putem bizui pe tine!

"Acum înţeleg de ce robii îi spun rege şi i se adresează cu Maiestatea voastră, îşi zise Angelica mai târziu. Poate îngrozi pe cineva numai privindu-l sau îl poate linişti cu un cuvânt..."

Căpătase acum certitudinea adâncă şi de nezdruncinat că un Colin Paturel nu putea fi înfrânt. Ştia că, sub braţul lui tare, ea avea să ajungă pe pământ creştin în siguranţă. Avea să atingă fără îndoială capătul călătoriei, oricâte greutăţi ar mai fi fost de îndurat până acolo, oricâte chinuri ar mai fi avut de suferit. Locurile necunoscute şi pline de primejdii, populaţia sălbatică şi clocotind de ură crâncenă împotriva creştinilor, pericolele fără seamăn care îi înconjurau la tot pasul, ca pe dansatorul pe sârmă care îşi joacă viaţa deasupra vidului de sub el, în care se poate prăbuşi în orice secundă, toate astea se risipeau din mintea ei şi nu mai rămânea decât un singur lucru: libertatea atât de mult visată devenise

pentru ea o certitudine pe care nimeni şi nimic nu I-o mai putea clinti. Colin Paturel avea s-o ducă până pe pământ creştin.

Până la urmă adormi, la adăpostul unor bolovani care deja începuseră să dogorească, şi cu faţa lipită de pământ, în căutarea unei iluzorii urme de răcoare. Se aflau într-o întindere vastă, punctată ici şi colo de câţiva palmieri, dar apropierea deşertului se simţea în tot ce era în jur. Nu se zărea nicăieri vreun izvor sau cel puţin vreo baltă. Numai ici colo, pe fundul câte unei văioage, se vedea un fel de praf alb şi cristalin, asemănător sării, rămas din vremea cine ştie căror ape sărate care acum se uscaseră. Colin Paturel luă câteva bucăţi mai mari şi le strecură în traistă, cu gândul că nu peste multă vreme aveau să dea de vânat care se cerea conservat. Când aveau s-o ia spre miazănoapte aveau să dea fără îndoială de gazele şi de mistreţi, pe care aveau să-i tragă în frigare şi să-i învârtească gospodăreşte deasupra focului zdravăn, frecaţi bine cu sare de-asta, cu cimbrişor, cu piper sălbatic şi udaţi...Hm! Ei, udaţi cu apă proaspătă, din care acolo se găseşte din belşug, e bună şi apa, mai ales că pe călduri le astea nici nu prea e sănătos să bei vin. Mahomed ştia el ce ştia când le oprise dreptcredincioşilor asemenea băutură dăunătoare...

Chiar, Doamne Dumnezeule! Unde era apa aia limpede? Că mai dă-l în mă-sa de vin şi dar-ar dracii toţi în rachiu şi-n toate, vorba e că ce ne facem de apă, fraţilor? Că ne sfârâie beregăţile de sete şi ni s-a lipit limbile de cerul gurii!

Toţi sufereau cumplit, înjurând fie cu voce tare fie în gând, şi nici unul nu putea să adoarmă. Angelica se trezi şi ea, mistuită de sete şi cu obrajii arşi cumplit de soare, căci vălul îi alunecase în timp ce dormea şi vipia care se revărsa de sus pătrunsese adânc în faţa ei. Pielea o ustura acum cumplit şi de bună seamă că era roşie ca racul fiert. Nici nu-şi putea da cu degetele pe faţă de usturime. Încă zăpăcită de somn şi de bătaia soarelui, îşi dădu seama că în spatele ei se auzeau zgomote ciudate şi se întoarse. Colin Paturel, fără să ia în seamă căldura ucigătoare şi setea care ameninţa să-i dărâme pe toţi ceilalţi, se apucase de lucruri care cereau putere şi îndemânare. Reuşise să smulgă din pământ un copăcel, îl tăiase cu grijă, curăţindu-l de crăci şi de mustăţile numeroase ale rădăcinilor, şi acum îl dichisea frumos, scoţând din el o măciucă grea, în stare să fărâme şi pietre cu căpăţâna ei alcătuită din ghemul de rădăcini curăţite. O încercă izbind zdravăn cu ea în steiul de stâncă din faţa lui şi se arătă mulţumit.

- Ei, uite o armă care face aproape cât sabia domnului de Kermoeur, zise el încântat. Mă rog, nu zic că o fi ea chiar în stare să spintece un burdihan, dar cât să bage nişte gânduri sănătoase într-o căpăţână de maur e numai bună!

Apusul începea să-şi arunce vălurile de jăratic pe oglinda cerului şi fugarii aruncau priviri morocănoase către colinele din faţa lor, care în lumina asta parcă nu mai păreau chiar atât de aride. O mantie albastră începea să învăluie fundurile văilor şi dădea iluzia unor ape curgătoare.

- Colin, ne e sete, omule! Ce facem?

- Răbdare, fraţilor! Ne îndreptăm spre munţi şi are să fie greu al dracului de trecut, dar prin fundurile văilor o să mai dăm de izvoare. Nu

mai avem mult, răbdaţi şi voi un pic! Mâine seară gata, ne umplem burţile cu apă!

Promisiunea aceasta li se păru însetaţilor destul de depărtată, dar, în lipsă de altceva mai bun, se mulţumiră şi cu atât. Colin Paturel le împărţi fărâme dintr-o nucă anume, care creştea numai în inima Africii şi pe care soldaţii negri ai lui Moulay Ismael o mestecau mereu când aveau marşuri lungi de făcut. Nuca asta era amară şi scârboasă la gust, dar trebuia ţinută în gură cât mai mult timp cu putinţă, fiindcă dădea puteri şi mai tăia setea şi foamea.

De cum căzu întunericul, porniră din nou la drum, ajungând foarte repede la poalele munţilor pe care-i aveau de trecut. Se avântară numaidecât să se caţere pe stâncile aride şi la început avură oarecare spor, în pofida întunericului deplin care le îngreuia mult înaintarea. Lumina lunii abia dacă se ghicea tulbure printre nori, aşa că nu le era de nici un folos şi nu puteau găsi locurile de trecere cele mai bune. Din când în când erau nevoiţi să se cocoaţe ajutându-se unul pe altul, până ajungeau la câte un loc mai potrivit ca să se odihnească puţin, după care se ridicau şi începeau din nou drumul anevoie, chinuindu-se să se prindă bine de fiecare ieşitură, ca să nu se prăbuşească. Din când în când picioarele lor mai desprindeau câte o piatră şi o auzeau prăbuşindu-se şi rostogolindu-se în fundul prăpăstiilor, care păreau că nu se mai sfârşesc. Aerul, din fierbinte cum fusese până atunci, era acum rece şi tăios, zbicindu-le sudoarea de pe frunte şi făcându-i să tremure de oboseală şi de nemâncare. În mai multe rânduri Colin, care mergea în frunte, se văzu nevoit să se oprească şi să scapere din amnar ca să se poată aduna din nou toţi la un loc. Era o faptă de-a dreptul temerară, căci maurii din cătunele de pe câmpia din spatele lor puteau vedea luminile acestea slabe din munte şi nu le-ar fi fost greu să intre la bănuieli.

Angelica înainta şi ea în rând cu bărbaţii, surprinsă ea însăşi de câtă tărie se afla în ea. Se gândea că poate asta o datora şi nucilor de kola, cum aflase ea că se numeau bucăţelele acelea amare şi dătătoare de puteri. Burnuzurile de culoare deschisă ale tovarăşilor ei de drum se zăreau destul de bine prin întuneric şi avea grijă să nu rămână în urma lor. Tocmai pipăia cu vârful piciorului un colţ de stâncă, neputându-se hotărî dacă să se lase cu toată greutatea trupului pe el sau nu, când auzi deodată un zgomot ca de avalanşă de bolovani şi se lipi speriată de stâncă, să nu fie lovită. Imediat ceva întunecat trecu iute ca fulgerul pe lângă ea, căzând de sus, şi se cufundă în prăpastie, cu un ţipăt lung, neomenesc, sfârşit de o bufnitură surdă.

- Colin, a căzut careva! răsună o voce din apropiere.

- Cine?

- Nu ştiu!

- Mititica?

Angelica nu putu răspunde, dinţii îi clănţăneau cumplit, de frig şi de frică.

- Angelica! strigă din răsputeri Colin Paturel, încredinţat pesemne că femeia, mai nepricepută la asemenea treburi şi mai puţin călită, pusese piciorul greşit şi se prăbuşise în hău.

Îşi reproşa acum amarnic că n-o dăduse în grija bătrânului Caloëns,

sprinten ca o capră de munte şi în stare să aibă grijă şi de alţii, nu numai de el. O lăsase să se descurce singură şi acum...

- Angelica! răcni el disperat, ca şi cum ecourile stinse ale vocii lui ar mai fi putut îndrepta ceva din nenorocirea întâmplată. Angelica!

Şi fu din cale afară de fericit să audă vocea ei slabă venind de undeva, de jos:

- Sunt aici...

Reuşise cu mare greutate să articuleze până şi cuvintele astea.

- Bun! Stai acolo şi nu mişca. Jean bascul?

- Prezent!

- Jean-Jean?

- Prezent!

- François arlezianul?

Nu răspunse nimeni.

- François arlezianul? François!...Atunci...Piccinino?

- Prezent!

-Marchizul? Caloëns? Vă văd, sunteţi lângă mine. Deci François înseamnă că e, zise Colin Paturel, coborând cu băgare de seamă până spre mijlocul grupului răzleţit printre stânci.

Se strânseră toţi la un loc, întrebându-se unii pe alţii despre felul cum se întâmplase nenorocirea. Arlezianul probabil că se aflase ceva mai sus de locul unde era Angelica. O întrebară ce ştia şi le răspunse că auzise o rostogolire de pietre undeva deasupra, probabil bietul băiat pusese piciorul greşit şi venise jos, trecând pe lângă ea ca o fâlfâire, aproape gata s-o atingă. În rest, ce auzise ea auziseră toţi: ţipătul lung, plin de groaza morţii, şi bufnitura din adâncul prăpastiei.

- Trebuie să stăm aici până se face ziuă, hotărî normandul.

Aşteptară aşa, rebegiţi de frig, chinuiţi de poziţia nesigură printre stâncile înguste şi tăioase. Nu mai avură mult de aşteptat şi se iviră zorile. Peisajul din jur li se dezvălui în toată răutatea lui aridă, sec şi roşcat, plin de duşmănie sub cerul galben ca lămâia. Abia se crăpase de ziuă când câţiva vulturi începură să dea ocoale largi, frumoşi şi impunători, plini de măreţie şi de forţă. Se roteau din ce în ce mai strâns deasupra unei văi şi Colin Paturel, după ce-i privi cu atenţie, strigă:

- Acolo jos trebuie să fie!

De când începuse să se lumineze, privise într-una feţele celor din jurul lui, parcă tot mai sperând să descopere ochii negri şi barba cârlionţată a lui François arlezianul. Poate făcuse o glumă proastă, pentru care l-ar fi iertat acum din toată inima. Degeaba, voiosul François nu se zărea printre ei...

Îl văzu până la urmă, dar în fundul râpei, zăcând nemişcat ca o pată albă în mijlocul bolovanilor negri şi colţuroşi.

- Poate că n-o fi decât rănit, şopti el ca pentru sine.

Apoi, îndreptându-se, zise tare:

- Kermoeur, dă-mi funia!

Un capăt al funiei fu prins de un colţ de stâncă şi pe celălalt Colin şi-l petrecu în jurul mijlocului, legându-se cu îndemânarea unui marinar care ani de zile a făcut şi a desfăcut noduri. Apoi dădu să coboare, dar în ultima clipă, văzând vulturii care dădeau într-una târcoale, se răzgândi

şi spuse răguşit către bătrânul Caloëns:

- Ia dă-mi şi măciuca aia de colo. Dacă tot am făcut-o...

Şi-o prinse bine la brâu şi începu să coboare. Greutatea trupului lui masiv ar fi fost de aşteptat să-l stânjenească la coborât, dar era atât de puternic încât se mişca de-a dreptul agil, dându-şi drumul din piatră. Era aici şi obişnuinţa marinarului de a se căţăra tot timpul pe corzi şi funii, dar şi forţa şi temeritatea omului hotărât, care ştie şi că soarta altora depinde tot de el.

Toţi ceilalţi îi urmăreau cu sufletul la gură fiecare mişcare, aplecaţi peste buza prăpastiei. Îl văzură ajungând până jos, punând piciorul pe ieşitura pe care zăcea trupul bietului arlezian, plecându-se asupra lui şi întorcându-l cu faţa în sus. Îl văzură apoi trăgându-i pleoapele şi făcându-i cruce şi atunci înţeleseră că nu mai era nici o nădejde.

- Săracul François! gemu cu durere Jean-Jean din Paris. S-a dus!

Toţi stăteau înmărmuriţi. Cu veselul arlezian se duceau acum amintiri vechi şi dureroase, săpate în carnea lor chinuită, despre munci grele şi bătăi îndurate atâta amar de ani, despre nădejdi şi râsete care tot mai licăreau în bezna chinurilor lor, despre bucuria amară a câte unui cântec izbucnit din pieptul arlezianului spre cerul spuzit cu stele al Africii, în briza proaspătă a nopţii care legăna uşor palmierii ce le umbreau durerile şi speranţele. Angelica simţi nedeslușit că aceeaşi durere le măcina acum inimile şi unuia şi altuia, totuşi pătrunşi de aceleaşi gânduri sumbre şi de aceleaşi presimţiri. Era atâta omenie şi atâta solidaritate încât se simţi dintr-o dată mică şi neînsemnată şi abia se stăpâni să nu le strângă mâinile într-un elan necontrolat de admiraţie şi recunoştinţă.

- Fii atent, Colin! Vulturul! răcni deodată marchizul de Kermoeur, cu mâinile puse pâlnie la gură.

Într-adevăr, pasărea se ridicase la început, părând să renunţe la pradă, dar acum se lăsa din înaltul cerului ca o săgeată. Auziră fâlfâitul aripilor uriaşe, care li-l ascunseră pe Colin Paturel şi , timp de câteva clipe, nu putură desluşi mare lucru din lupta care se dădea acolo jos, între om şi pasărea de pradă.

Apoi îl văzură din nou pe regele robilor învârtindu-şi măciuca deasupra capului într-o morişcă iute şi necruţătoare.

Stătea într-un echilibru destul de nesigur pe colţul acela de stâncă ieşit în afară, dar se lupta cu atâta sânge rece şi mişcările lui aveau atâta putere încât aproape că n-ar mai fi avut nevoie să-şi ia avânt. Se aşezase chiar în marginea stâncii, nu lângă perete, fiindcă acolo s-ar fi văzut stânjenit în mişcări. Cel mai mic pas greşit sau cea mai mică găsindu-şi moartea în colţii ascuţiţi şi răi de sub el, cu vârfurile îndreptate în sus ca în aşteptarea unei jertfe. Normandul îşi lovea duşmanul fără să-l slăbească şi vulturul nu putea birui o asemenea împotrivire. În mai multe rânduri se depărtase, părând că se lasă păgubaş, dar de fiecare dată se întoarse, cu ochii rotunzi şi răi şi cu ghearele îndreptate înainte, gata să sfâşie. Colin reuşise să-l pocnească zdravăn peste o aripă, dar asta părea a-l îndârji şi mai rău pe împăratul zburătoarelor, care nu voia să se dea bătut în faţa unui adversar care putea însemna atâta mâncare pentru el şi puii lui.

Numai că, tot încercând să-l sfâşie cu ghearele lui de oţel, vulturul se apropie o clipă mai mult decât trebuia şi colin, cu un reflex fulgerător,

ca de pisică, îl înşfăcă de gât. Lăsă jos măciuca şi trase iute de la brâu cuţitul, împlîntându-l în trupul aprigului zburător, care se prăbuşi izbindu-se din stâncă în stâncă într-un vârtej de pene.

- Maica ta Christoase! bolborosi uşurat, bătrânul Caloens.

Toţi erau palizi la faţă şi pe frunţi li se prelingeau broboane grele de transpiraţie.

- Ei, hai, mă trageţi o dată-n sus? răcni spre ei Colin Paturel. Ce naiba mai aşteptaţi?

- Gata, Majestatea voastră! Ţin'te bine!

Colin Paturel luase cadavrul nefericitului arlezian şi îl ţinea pe umăr ca pe un sac, slujindu-se la urcat de o singură mână. Urcuşul fu lung şi anevoios. Când ajunse în sfârşit sus, normandul rămase o clipă prăbuşit pe pietre să-şi tragă sufletul. Era plin de sânge pe piept şi burnuzul îi era numai zdrenţe, în urma ghearelor vulturului.

- Puteam să-l las şi acolo jos, rosti el gâfâind când fu în stare să vorbească, pentru el tot aia era. Da'am zis că nu merita să-l lăsăm aşa, să se-nfrupte vulturii hoitari din el ... că doar e camaradul nostru.

- Aşa e, Colin, ai dreptate. Să-i facem şi lui un mormânt creştinesc, măcar de atât să aibă parte.

Şi începură să dea pietrele la o parte, alcătuind un fel de groapă. Angelica se apropie de Colin, care rămăsese mai retras.

- Lasă-mă să te îngrijesc, cum m-ai îngrijit şi tu ieri, Colin, zise ea.

- Nu pot să zic nu, fetiţo. Vorba e că zburătoarea aia afurisită m-a ferchezuit binişor. Ia ulciorul ăla mititel de rachiu din traista mea şi dă uşurel pe răni.

Angelica îi tamponă şi-i şterse rănile adânci săpate de ghearele ascuţite ale vulturului în carnea pietroasă a piptului şi Colin nici nu clipi,deşi era limpede că-l ustura cumplit. Angelica simţi cum capătă un respect anume pentru el. Un om aşa de bine clădit şi atât de viteaz făcea cinste speciei omeneşti.

Numai că normandul nici nu se gândea la lupta cu vulturul.

Se gândea la bietul Francois arlezianul şi inima îl durea adânc, mult mai adâncdecât rănile din pipt...

Rătăciră astfel trei zile printre stâncile arzătoare şi fără urmă de viaţă. setea începuse din nou să-i chinuie şi se arăta necruţătoare. Acum nu mai mergeau noaptea, de teama unor accidente precum cel căruia îi căzuse victimă arlezianul. Nici primejdiile nu mai păreau atât de mari. În pustietăţile astea nu se întâlnea nici ţipenie. E drept că din când în când se putea întâmpla să dea peste ciobani mauri, dar asta numei în locurile mai ierboase unde aceştia puteau veni să-şi pască oile şi caprele. În cea de-a doua zi chiar se întâlniră cu oamenii aceştia pe jumătate sălbatici, dar îi ocoliră pe departe. Ciobanii îi priveau cu achi bănuitori, încercând să-şi dea seama cam ce putea căuta pe aici ceata asta de zdrenţăroşi, printre care se zăreau o femeie şi un evreu cu tichie şi levită, Colin Paturel, gândindu-se că era mai bine să le adoarmă bănuielile, puse mâinile pâlnie la gură şi strigă că mergeau la Meld'jani. Păstorii izbucniră în exclamaţii de surprindere. La Meld'jani? Cine se mai ducea la Meld'jani luând-o pe aici, prin munţi? Că doar de ani de zile sultanul pusese să se croiască drum bun prin vale, pietruit şi neted

ca-n palmă! Nu erau din partea locului? Îşi bătuse cineva joc de ei şi le spusese drumul greşit? Sau te pomeneşti că or fi bandiţi? Dacă nu cumva chiar creştini fugari?...

Când unul din mauri spuse cuvintele astrea, celălalt rânji şi se întoarse spre tovarăşul lui, care rămase cu gura căscată, surprins de o asemenea posibilitate care nu-i dăduse mai din timp prin minte. Apoi începură să discute aprins între ei cu voce scăzută, aruncând din timp în timp priviri pătrunzătoare spre ceata fugarilor.

- Ia dă arcul ăla-ncoace, Jean d'Harrostegui, zise agale Colin Paturel, şi tu, Piccinino, aşează-te în faţa mea, să nu vadă urâţii ăia ce meşteresc eu aici...

Maurii înţeleseseră însă din mişcările lor ce li se pregătea şi, chelălăind, o luară la goană cât îi ţineau picioarele. Dar săgeţile lui Colin Paturel îi ajunseră din urmă şi li se înfipseră cu nădejde în spinări, făcându-i să se prăbuşească şi să vină de-a rostogolul la vale pe pantă, în timp ce oile, speriate, porniră să behăie şi o luară şi ele toate în jos.

- Gata, acum nu mai are cine da alarma. Altminteri ne pomeneam cu tot satul că ne aştepta mai încolo, să ne ureze bun venit...

Rămaseră mai departe încordaţi, privind cu ochii în patru în toate părţile. Jos, în vale, se zărea drumul de care vorbiseră cei doi păstori, dar nici vorbă nu putea fi s-o ia pe acolo. Hainele lor, făcute ferfeniţă, de abia se mai ţineau, chipurile supte şi privirile de animale hăituite i-ar fi dat numai decât de gol şi primul trecător întâlnit i-ar fi luat la ochi, denunţându-i fără îndoială, aşa cum se pregătiseră s-o facă şi cei doi păstori.

Erau nevoiţi să-şi continue drumul printre pietrele ascuţite, sub soarele de foc şi sub cerul parcă apăsător, care arunca lumini ciudate asupra pietrelor, dându-le aspect de oseminte. Înaintau încet şi chinuit, cu gâturile încinse de sete şi cu vederile tulburi, cu picioarele numai răni. Spre seară, când simţeau că s-a zis cu ei, dădură pe neaşteptate de sclipirea unei ape în marginea unei adâncituri şi numai prudenţa îi opri să izbucnească în urlete de fericire. Pereţii de stâncă ce trebuiau coborâţi până acolo erau abrupţi şi aproape netezi, dar ce mai însemna asta? Se pregăteau să-şi dea drumul în jos, fie ce-o fi, când le răsună în urechi un răget cumplit de fiară, răsfrânt de stâncile din jur într-un ecou multiplicat la nesfârşit, împietrindu-i pe toţi.

- Leii!

Rămaseră agăţaţi de buza falezei, privind în jos la fiarele pe care pietrele desprinse de ei fără să vrea le întărâtaseră, întrerupându-le hârjoneala, ceea ce le făcea acum să răcnească furioase spre ei. Răgetele acestea, răsfrânte de stânci, căpătau rezonanţa care-i făcură pe toţi să se înfioare, simţind cum îi apucă tremuratul. Din câteva salturi, leii puteau fi sus, peste ei, şi numai bine nu le-ar fi fost! Angelica vedea siluetele lor puternice şi gălbui agitându-se jos, la câteva picioare şi simţi cum piatra de care se ţinea cedează. Se prinse disperată de o tufă de ienupăr sălbatic şi simţi că înnebuneşte când aceasta păru că vrea să iasă din rădăcină sub strânsoarea mâinii ei.

Colin Normandul, aflat puţin mai încolo şi ceva mai sus, într-o poziţie mai sigură, o văzu îngălbenind şi privind cu ochi măriţi de groază în jurul ei.

- Angelica! o strigă el încet.

Când porunceа, vocea lui, de obicei atât de înceată şi de blândă, se schimba pe neaşteptate, căpătând rezonanţe mai profunde şi mai scurte, cărora era greu să li se opună cineva.

- Angelica, nu te uita în jos, fato! Şi nu te mişca. Întinde mâna spre mine, dar altfel nu te mişca. Şi încet! Încet...Aşa!

Şi o înşfăcă cu putere de mână, trăgând-o spre el ca pe un copil mic, iar ea se lăsă purtată şi îşi ascunse îngrozită fruntea la pieptul acesta lat şi puternic, încercând să scape de coşmarul viziunii de jos. Colin aşteptă răbdător s-o vadă mai potolită apoi, când ea încetă să mai tremure, o împinse în sus, la loc sigur şi zise:

- O luăm înapoi în sus, băieţi. Nu e cazul să mai stăruim.

- Şi apa? gemu Jean-Jean din Paris. Ce facem de apă?

- Du-te şi bea dacă ţi-e sete.

Seara, la popas, Angelica se aşeză mai la o parte, în timp ce tovarăşii ei de drum se chinuiau să aprindă un foc sărăcăcios, cu gând să coacă pe urmă în spuză câteva rădăcini sălbatice pe care le găsiseră cu chiu cu vai în pustietatea asta neroditoare.

Îşi lăsă fruntea pe o piatră şi rămase aşa, bântuită de vedenia şerbeturilor fine, a prăjiturilor, a sucurilor şi a bazinelor de apă limpede sclipind sub palmieri...

“Să mă spăl!...Să beau apă până mă satur! Nu mai pot! N-am să mai fiu în stare să merg mai departe în halul ăsta!”

Simţi cum o mână i se aşeză blând pe cap. O mână atât de mare şi de puternică nu putea avea decât Colin normandul. Nu mai avea nici puterea să mişte, aşa că el îi ridică uşurel fruntea şi atunci ea îşi dădu seama că îi adusese ceva nepreţuit: un burduf de piele care mai avea în el ceva apă, nu mult, doar câteva înghiţituri.

Îl privi întrebătoare. Nu era sigură că înţelesese bine.

- Bea, zise el, e pentru tine. Am păstrat-o pentru tine. Fiecare a mai păstrat o picătură şi acum le-am adunat şi ţi le dăm ţie.

Sorbi cu delicii nespuse apa călduţă şi sălcie. Era mai bună decât orice nectar ar fi putut bea vreodată. Iar gândul că oamenii aceştia de rând, bădărani din fire, se lipsiseră de ultimile lor picături de apă de dragul ei o făcu să simtă cum îi revine curajul.

- Mulţumesc, zise ea. Mâine are să fie mai bine, sunt sigură.

- Păi nu? Dacă e să rămână careva din noi pe drum, e sigur că n-ai să fii tu. Prea eşti tare.

Rostise cuvintele astea atât de convins încât Angelica se simţi mişcată şi încercă să surâdă puţin cu buzele ei uscate şi arse.

“Nu ştiu de ce bărbaţii mă cred întotdeauna mai tare decât sunt în realitate”, îşi zise ea întinzându-se cu un suspin pe patul tare de bolovani. Se simţea acum mult mai bine. Nu atât apa, cât gestul acesta de solidaritate o făcea să se simtă mult mai uşurată decât înainte.

Numai că o copleşea mai departe singurătatea şi o învăluia în oboseli, în chinuri şi în spaime, izolând-o de restul lumii. Oare ce senzaţie va fi avut Dante coborând în cercurile Infernului ca să audă lătratul lui Cerber, cel cu trei capete? Nu cumva acesta era Infernul, cel pe care-l parcurgea ea acum, încă în viaţă fiind?...Da, fără îndoială, numai că era

un infern în care o mână îţi întinde câteva înghiţituri de apă. Infernul celălalt, al lui Dante, era fără nici o nădejde. Toate speranţele trebuiau părăsite când intrai acolo, în timp ce aici speranţele rămâneau şi trăiau, clocotitoare, iar într-o zi aveau să izbândească.

Simţea cum încet-încet o cuprinde somnul.

"Într-o zi au să apară în faţa ochilor noştri uimiţi clopotniţele bisericilor oraşului creştin...Şi vom respira adânc aer în piept...şi vom bea apă...vom bea apă...apă...apă...

5

A doua zi coborâră spre câmpie. Zăriră câţiva lei care se luptau cu ciozvârtele rămase dintr-un cal şi asta le stârni bănuiala că nu se aflau prea departe de vreun cătun. Şi abia îşi rostiseră gândul acesta că în depărtare răsunară lătrături întărâtate de câini, aşa că se văzură siliţi s-o ia din nou spre munte. Nu avură prea mult de mers şi dădură de un puţ adânc, fără cumpănă, fără găleată, fără nimic. Primul reflex fu să cerceteze atent şi bănuitor locurile dimprejur, fiindcă puţul însemna fără îndoială o aşezare omenească aflată în imediata apropiere. Din fericire nu era nimeni prin jur şi îl legară bine cu o funie pe Jean-Jean din Paris, cel mai mărunţel din toţi, coborându-l cu două burdufuri ca să le umple. Numai că nici nu ajunsese bine jos şi îl auziră răcnind şi horcăind, aşa că îl traseră iute înapoi, gata să-l izbească de pereţii pietruiţi.

Bietul om tuşea şi horcăia, cu stomacul întors pe dos, străduindu-se să vomite, şi chiar ar fi vomitat de-a binelea dacă ar fi avut ce. Până la urmă reuşi să le spună ce se întâmplase. În fundul puţului dăduse de ciolanele unui animal mort, cal sau măgar, nu-şi putuse da bine seama. Înnebunit de sete, îşi spusese că nu era cazul să mai facă nazuri, aşa că băuse, numai că apa era aşa de clocită şi avea un gust atât de puturos, încât crezuse că s-a zis cu el, şi că acolo aveau să-i rămână oasele. Tot restul zilei bietului Jean-Jean avea să-i fie rău şi abia mai putea să meargă. Gazele împuţite acumulate în fundul fântânii parcă l-ar fi otrăvit.

Ziua aceasta atât de plină de încercări avu parte totuşi pe înserat de un suspin de uşurare. Salvarea le apăru dintr-o dată în faţa ochilor sub chipul unei ape albăstrii şi limpezi din fundul unei văi umbrite de smochini şi de curmali amestecaţi cu rodii scunzi şi încărcaţi de poame. Nevenindu-le să-şi creadă ochilor, coborâră în fugă panta, în frunte cu bătrânul Caloëns, şi de data asta cel mai sprinten din toţi, care păşi cel dintâi pe pietrişul prundului, pregătindu-se să se arunce în apa limpede. Numai că înainte de a ajunge răsună un răcnet scurt şi furios şi o leoaică ţâşnită ca din pământ se năpusti iute ca un fulger asupra lui.

Colin se repezi şi izbi cu măciuca lui noduroasă cu atâta sete în capul fiarei încât răsună un pârâit sinistru de oase sfărâmate, apoi, încordându-şi toate puterile, izbi din nou, în spinare şi în coaste, unde nimerea. Leoaica se prăbuşi, zvârcolindu-se în agonie, scuturată de convulsii neregulate şi puternice.

În clipa aceea, strigătul marchizului răsună ascuţit, împletindu-se cu un alt răcnet, la fel de furios:

- Păzea, Paturel!

Şi, cu spada ridicată, marchizul se aruncă între normand, care abia atunci se întorcea, şi un leu uriaş, cu coama întunecată, care răsărise din tufe şi se năpustea furios. Spada pătrunse până în prăsele în coaste, în partea inimii, numai că ghearele cumplite ale leului, înainte de moarte, sfâşiară fără cruţare pântecele marchizului şi măruntaiele i se împrăştiară cât ai clipi pe nisip, iar el se prăbuşi într-o baltă de sânge.

În numai câteva secunde, oaza binecuvântată de mai înainte se transformase în locul unui măcel cumplit, unde sânge de om şi de fiară se scurgeau deopotrivă în cleştarul undelor limpezi...

În picioare, încordat, gata de luptă cu măciuca în mână, Colin Paturel pândea apariţia altei fiare. Dar locul îşi regăsise liniştea dinainte. Venirea lor se petrecuse în ceasul nefericit când tulburase hârjoana amoroasă a unei perechi.

- Vedeţi în dreapta şi în stânga dacă mai e ceva! porunci Colin Paturel. Ţineţi bine lăncile şi strigaţi imediat, să sărim toţi.

Şi se plecă spre marchizul de Kermoeur, care horcăia cumplit

- Prietene, mi-ai salvat viaţa!

Privirea de pe acum sticloasă a marchizului îl aţinti tulbure şi buzele reuşiră să bolborosească:

- Da, Maiestatea voastră...

Gândurile i se tulburau şi se amestecau în mintea lui slăbită.

- Sire...oare Maiestatea voastră cre...crede că...la Ver...la Versailles...

Şi bravul marchiz de Kermoeur îşi dădu sufletul, rostind pentru ultima oară numele acesta îndepărtat şi plin de străluciri pe care el nu avea să le mai vadă niciodată.

Bătrânul Caloëns încă mai sufla, dar n-o ducea nici el mult mai bine. Avea umărul smuls din încheietură şi printre cărnurile sfârtecate i se vedea osul alb.

- Apă...horcăia el disperat. Apă, fraţilor...apă...

Colin umplu un burduf cu apa atât de scump plătită şi îi aduse să bea.

Atât de copleşitor era prestigiul lui în faţa celorlalţi, încât nici unul din ei, în faţa acestei privelişti cutremurătoare, nu îndrăznea măcar să se apropie de oglinda apei, care susura ademenitoare la câţiva paşi de ei.

- Beţi apă, tâmpiţilor! urlă el furios, întorcându-se spre ei.

Marchizul de Kermoeur murise şi era al doilea tovarăş de drum pe care acum trebuia să-l îngroape în loc să-l scoată la liman, pe pământ creştin, aşa cum se jurase în sinea lui. Şi avea presimţirea că nu mai era mult şi urma să împlinească pentru a treia oară tristul ritual...

Dădură, printre nişte liane, de sălaşul leilor, unde găsiră o gazelă pe jumătate mâncată. Îl cărară pe bietul Caloëns până acolo şi îl întinseră pe un strat de ierburi moi, culese la repezeală. Colin îi dezinfectă cum putu rana, cu ultimele resturi din ulcioraşul lui cu rachiu, şi îl pansă cum se pricepu mai bine. Era limpede că aveau să mai zăbovească aici, ca să vadă ce se va întâmpla cu bătrânul. Poate că avea să se înzdrăvenească. N-ar fi fost de mirare, trecuse el până acum prin destule şi dacă n-ar fi fost de oţel ar fi murit de o mie de ori. Da, dar cât timp avea să necesite vindecarea lui? Mai ales că locul acesta nu putea fi decât neînchipuit de

primejdios, atrăgând animale sălbatice şi de bună seamă că şi oameni...

Colin Paturel socoti pe degete câte zile le mai rămâneau până la întâlnirea de la valea Cebon. Nu stăteau deloc bine. Chiar pornind la drum acum, imediat, tot erau cu două zile în întârziere! Şi nu puteau pleca aşa, cu bătrânul Caloëns pe moarte. Hotărî să rămână toţi pe loc, pierzând în felul acesta o noapte foarte preţioasă. Dar trebuia să-l îngroape pe marchizul de Kermoeur şi să stea să se gândească bine la situaţia lor. Pe de altă parte, răul acesta era, măcar în parte, spre bine. Toţi erau sfârşiţi de puteri şi aveau nevoie de odihnă. Aici aveau ce mânca, palmierii şi curmalii din jur îi îmbiau cu crengile lor pline de fructe, apă aveau din belşug şi un popas ceva mai prelung nu le putea prinde decât bine ca să se mai întremeze cu toţii.

Seara, când întunericul fu deplin, Angelica ieşi din bârlog. Nici teama de animalele sălbatice şi nici starea apăsătoare care domnea în micul lor grup, punctată de răsuflarea şuierătoare şi horcăită a bătrânului Caloëns, nimic n-o putea opri. Voia să se arunce în apa rece şi limpede, orice-ar fi! Toţi bărbaţii din grup, unul după altul, se bucuraseră de deliciile băii odihnitoare, în timp ce ea rămăsese la căpătâiul bolnavului. Caloëns plângea după ea cu acea slăbiciune bruscă a oricărui bărbat care, lovit de dureri, se întoarce spre cea mai apropiată prezenţă feminină, devenită brusc pentru el maternă şi născătoare de gingăşii şi de bunătate instinctivă, care înţelege suferinţele şi ştie să le aline. “Fetiţo, ţine-mă de mână...Fetiţă, nu pleca de lângă mine...” “Sunt aici, tataie, lângă dumneata.” “Da, aşa...mai dă-mi puţină apă de-asta minunată să beau...Doamne, ce mă mai pârjoleşte setea!...” Angelica îi spăla mereu faţa, răcorindu-i fierbinţelile cât îi stătea în puteri, şi se silea să-l aşeze cât de cât confortabil pe culcuşul lui de ierburi. Vedea cum din clipă suferinţa îl măcina mai cumplit şi era disperată că nu-l putea ajuta decât cu îngrijiri superficiale. Ah, dacă ar fi fost aici Savary, care scotea imediat din cine ştie ce buzunar exact praful cel mai potrivit sau ierburile trebuincioase tocmai pentru cutare sau cutare boală!...Ea nu era în stare decât să-i ude bietului Caloëns fruntea şi să-i dea să bea ori de câte ori voia...Asta însemna puţin, puţin de tot...Şi totuşi, pentru bătrânul muribund era atât de mult!

Colin Paturel le împărţea ultimele fărâme de azimă. Mai rămâneau numai cu câtiva pumni de linte uscată, care cu orice preţ trebuia să le ajungă până la capătul drumului. Câţiva se gândiseră să facă un foc şi să fiarbă măcar câteva boabe, să-şi facă o fiertură, dar normandul se împotrivise. Lintea era bob numărat şi să mai facă şi focul aici ar fi fost curată nesocotinţă.

Angelica înainta prin întunericul de sub bolta de crengi şi de frunze. Oglinda apei apăru în faţa ochilor ei ca un miraj sclipitor, fără umbră de val decât în margine, lângă peretele stâncos. Răsună scurt orăcăitul unei broaşte, care dădu întregului tablou un aer de linişte şi de împăcare ce aproape că-i umplu sufletul de fericire.

Îşi scoase la iuţeală de pe ea veşmintele murdare şi slinoase, năclăite de transpiraţie şi de praful acestor ultime zile de eforturi supraomeneşti. Scoase un suspin de uşurare fericită şi se lăsă să lunece în apa rece şi curată. Se gândi că niciodată nu mai avusese parte de o asemenea senzaţie cu adevărat divină. Se bălăci îndelung, curăţindu-şi

pielea de mizeria adunată pe ea zilele acestea şi simţind că parcă renaşte. Se sili apoi să-şi spele cât de cât îmbrăcămintea, chiar şi aşa fără fir de săpun, măcar să mai scoată din ea transpiraţia dospită şi urât mirositoare şi pulberile năclăite şi dospite care o făceau să sufere cumplit. Fără îndoială că vântul uscat şi fierbinte al nopţii avea să le usuce numaidecât şi avea să le poată îmbrăca destul de repede. Apoi începu iar să se bălăcească, suspinând de plăcere şi clătindu-şi îndelung părul, care parcă se împrospăta şi el în valurile de apă curată.

Luna ieşi din nori şi străbătu cu razele ei printre ramurile palmierilor, făcând să strălucească puţin mai încolo izvorul care venea de sus, din piatră în piatră, până în apa asta pe care o împrospăta într-una cu unda lui curată. Angelica nu se putu împiedica acum să-şi ofere încă o desfătare, adevărat răsfăţ după suferinţele îndurate atâta timp. Se aşeză pe o piatră şi îşi lăsă umerii în voia vârtejului înspumat şi rece ca gheaţa al acestui duş îmbătător. Din toate minunile lăsate oamenilor de Atoateziditorul, fără îndoială că apa era cea mai de preţ! Îşi aduse dintr-o dată aminte de sacagiul care striga pe străzile Parisului: "Cine vrea apă limpede şi sănătoasă! Ia apă, ia apă, unul din cele patru elementeee!..."

Ridică faţa spre cer şi privi cu prietenie spre stelele care clipeau pe boltă, parcă făcându-i complice cu ochiul. Apa şiroia pe trupul gol care sclipea în lumina lunii şi dintr-o dată se simţi fascinată de reflexele vii şi puternice ale propriului ei trup, strălucitor ca o statuie desăvârşită de marmură albă în întunecimea adâncă a nopţii.

-Trăiesc! zise ea cu voce înăbuşită, simţind că-i vine să ţipe adevărul acesta de care abia acum se minuna. Trăiesc! Trăiesc, Doamne!

Fiecare clipă care se scurgea făcea să se şteargă de pe trupul şi din inima ei urmele acestei lupte epuizante, mai presus de puterile ei, pe care se încordase atâta timp s-o poată duce, mirându-se mereu ea însăşi de izvorul nesecat de voinţă cu care o înzestrase Atotputernicul. Rămase aşa, desfătându-se de răcoarea apei, aproape uitând de tot şi de toate, până când din starea asta de visare o smulse un trosnet de vreasc ce răsună dinspre palmieri ca o împuşcătură.

În clipa aceea simţi cum o năpădeşte dintr-o dată groaza. Îşi aminti într-o fracţiune de secundă de fiarele care puteau veni oricând aici să se adape şi de maurii câinoşi, plini de ură şi însetaţi de sânge de creştin. Lacul acela încântător se transformă pe loc în ceea ce fusese de la început, un colţ al imensei curse a deşertului în care se zbăteau de atâtea zile căutând o ieşire salvatoare. Se lăsă din nou în apă, cu gând să ajungă la malul dinspre grota unde se aflau tovarăşii ei. Era acum sigură că din hăţişuri o aţinteau ochii vii şi duşmănoşi de vânător ai cuiva care şedea la pândă. Atâta timp cât trăise ca un animal hăituit îşi ascuţise instinctele şi simţea pericolul din aer, cu o precizie pe care până atunci nu o avusese. O fiară sau un maur?...Ieşi repede din apă, se înveli la iuţeală în burnuzul lăsat pe pietrişul de pe mal şi o luă la fugă cât o ţineau picioarele prin desişul care o zgâria fără milă. Se izbi apoi de ceva şi într-o clipă îşi dădu seama că era o fiinţă omenească ce-i ieşise în drum, în mijlocul potecii înguste. Scăpă un ţipăt slab şi fu gata să se prăbuşească, dar zări, într-o străfulgerare a lunii, barb roşcovană a lui Colin Paturel. În ochi îi juca o luminiţă ciudată, dar vocea i se auzi egală şi netulburată:

- Ai înnebunit? Te-ai dus să te scalzi singură?...Nu te-ai gândit la leii care ar putea veni să se adape, sau la leoparzi, sau...sau poate chiar la maurii care s-ar putea să dea şi ei târcoale?...

Angelica simţea o dorinţă de neînfrânt să se arunce la pieptul acesta lat şi puternic ca să-şi domolească spaima, o spaimă cu atât mai ascuţită cu cât o surprinsese într-o clipă de linişte şi împăcare cum nu mai cunoscuse demult, o bucurie, o stare de exaltare aproape nepământeană. Toată viaţa avea să-şi aducă aminte cu încântare nespusă de izvorul rece şi curat din oaza asta binecuvântată! Extazul paradisului trebuie să fie ceva asemănător cu fericirea asta îmbătătoare de care avusese ea parte atât de puţin...

Iar acum se întâlnea din nou cu oamenii şi cu lupta crâncenă pentru supravieţuire. Clipa de extaz se sfârşise atât de iute!

- Maurii? zise ea cu voce tremurătoare. Da, s-ar putea să fie aici. Adineauri am simţit că se uită cineva la mine...Sunt sigură, n-am cum să mă înşel...

- Fii fără grijă, eu eram. Am plecat după tine să te caut, când am văzut că întârzii atâta. Am zis că s-o fi întâmplat ceva. Acuma gata, vino-ncoace. Şi altădată să nu mai faci tâmpenii de-astea, că altfel pe cuvântul lui Colin Paturel că te strâng de gât de nu te vezi!

O undă abia ghicită de ironie se împletea în cuvintele lui şi mai atenua din străşnicia ameninţării, dar se simţea că nici nu glumea. Simţi că bărbatul acesta, şeful aspru şi neînduplecat, era cât pe-aici s-o înşface şi, dacă nu chiar s-o sugrume, cel puţin s-o snopească în bătaie ca să-i mai scoată gărgăunii din cap.

Colin Paturel simţise cum îi îngheţa sângele în vine când îşi dăduse seama că tovarăşa lor de drum lipsea de prea mult timp. Se întâmplase ceva, de bună seamă. "Încă o nenorocire, Dumnezeule sfinte! Încă un mormânt de săpat aici, în pustietăţile astea...Părinte Ceresc, de ce ne-ai părăsit?"

Se strecurase fără zgomot din sălaşul lor şi ieşise până pe malul apei, cu uşurinţa şi îndemânarea robului deprins să se furişeze fără să-l simtă nimeni.

Şi îi apăruse în faţa ochilor, sub firul argintiu al izvorului, cu părul lung de naiadă* curgându-i pe umeri şi cu trupul de zăpadă şi aur răsfrângându-se în apa întunecată.

Angelica înţelese dintr-o dată că el o văzuse în timp ce se scălda şi gândul acesta o făcu să se tulbure. Apoi îşi spuse că de fapt asta era ceva lipsit de importanţă. Bărbatul acesta era la urma urmei o brută care nu nutrea faţă de ea decât condescendenţa dispreţuitoare a celui tare pentru cel slab şi n-o considera decât făptura slăbănoagă cu care evreii din Meknès îl siliseră să se împovăreze împotriva voinţei lui, de dragul memoriei lui Savary, la care ţinuse atâta. Avea chiar oarecare ranchiună împotriva lui, fiindcă o izolase atât de ferm de la bun început, neîngăduindu-i să stea cu ceilalţi decât atunci când era nevoie să îngrijească pe cineva rănit. Îi venea foarte greu să se simtă mereu

* Naiadă - nimfă sălăşluind în râuri, lacuri sau fântâni. (n. trad.)

însingurată şi greutăţile de neînchipuit ale drumului plin de primejdii, de-a dreptul o copleşeau. Îşi dădea seama că poate nu avea dreptate, dar Colin Paturel era atât de dur, de neînduplecat şi de atotstăpânitor încât o intimida şi asta nu i-o mai putea ierta. Extraordinarul echilibru moral şi sufletesc al acestui adevărat Hercule normand părea de-a dreptul o sfidare a tot ce exista slab în ea, nesiguranţă, şovăială, fragilitate şi lipsă de stăpânire de sine. Ochii lui albaştri care-şi dădeau seama dintr-o privire de sfârşeala sau de spaimele ei îi păreau plini de dispreţ când îi desluşeau nesocotinţa din gânduri sau o vedeau pe cea a faptelor. "Mă dispreţuieşte aşa cum câinele ciobanului dispreţuieşte oaia toantă a stăpânului său, pe care totuşi e silit s-o ocrotească", îşi spuse ea.

Se aşeză din nou la căpătâiul bietului Caloëns, dar privirile i se întorceau fără voie spre profilul zbârlit al căpeteniei, abia luminat de un opaiţ chior. Colin Paturel era absorbit în calcule pe care le făcea pe nisip,
cu ajutorul uni beţigaş, desenând drumul pe care-l mai aveau de făcut şi sfătuindu-se în şoaptă cu veneţianul, cu Jean-Jean şi cu bascul, adunaţi în jurul lui.

- Va să zică vă opriţi în pădurice până vedeţi o cârpă roşie atârnată în al doilea stejar. Atunci ieşiţi la lumină şi faceţi ca rândunica de noapte, să vă audă Rabi jidovul, altfel nu iese din ascunziş...

- Eşti aici, fetiţo? scârţâi jalnic vocea slabă a bătrânului Caloëns. Dă-mi mâna...Aşa...Aveam o fetiţă de zece ani şi parcă o văd cum îmi făcea cu scufiţa când am pornit pe mare ultima oară...Au şi trecut douăzeci de ani! Acum o fi ca tine, aşa...o cheamă Mariejke, sărăcuţa de ea...

- Nu te îngrijora, tataie, ai s-o vezi iar. Nu mai avem mult...

- Eh, bine ar fi să fie cum spui...dar eu unul simt că mă curăţ. Poate că e mai bine aşa...Ce să mai facă Mariejke a mea cu un tată bătrân...şi care nu mai e bun decât să-i murdărească gresia din bucătărie cu picioarele...şi să toarne mereu tot poveştile lui răsuflate din ţările calde...Las'că-i mai bine, ştie bunul Dumnezeu ce face!...Mai bine să mă odihnesc în pământul Marocului. Să-ţi spun ceva, fetiţa tatei...Mi s-a făcut dor de grădinile mele de la Meknès şi să-l mai văd pe tuciuriul de Moulay Ismael în goana calului...Mă gândesc dacă nu era mai bine...să fi rămas eu frumuşel acolo, chit că-mi făcea căpăţâna zob cu măciuca. Măcar muream repede...fără să mă mai chinuiesc atâta...şi nu vă mai chinuiam şi pe voi...

6

Cei trei, Piccinino veneţianul, Jean-Jean şi bascul d'Harrostegui plecară în zori. Colin Paturel făcu un semn şi o chemă pe Angelica lângă el.

- Uite ce e, fato, eu trebuie să rămân cu moşul, nu-l putem nici lua cu noi şi nici lăsa aici, să crape ca un câine. Suntem creştini. Aşa că trebuie să rămân cu el. Ăştilalţi trei or s-o ia înainte, că alde Rabi ne aşteaptă şi dacă vede că nu mai venim are să creadă că cine ştie ce s-o fi întâmplat şi îşi vede de drum. Au să-i zică ei ce şi cum şi or să vadă

împreună ce e de făcut ca să iasă bine. Tu cum zici, mergi cu ei sau rămâi aici, cu moşul şi cu mine?

- Fac cum hotărăşti tu.

- Eu aş zice că ar fi mai bine să rămâi. Fără tine, ei or să poată merge mai repede şi nu prea mai e timp. Şi-aşa suntem în întârziere şi mi-e că Rabi are să-şi facă socoteala că degeaba mai aşteaptă...Dar de hotărât tu hotărăşti, aşa că dacă vrei să mergi cu ei, eu nu mă pun împotrivă.

- Nu, rămân aici.

Înainte de plecarea celor trei împărţiră puţinele provizii rămase şi săgeţile pe care le mai aveau. Colin păstra un arc, o tolbă, măciuca lui, o busolă şi spada marchizului de Kermoeur, pe care ştia s-o mânuiască şi el ca orice marinar, fără iscusinţa marchizului.

Până să plece, cei trei se opriră o clipă în faţa mormântului gentilomului breton, murmurând o rugăciune pentru odihna sufletului lui. Bătrânului Caloëns nici nu-i spuseseră de moartea marchizului şi nici acum nu-i spuneau despre plecarea lor. Bietul moşneag slăbea şi se pierdea văzând cu ochii. Se agăţa de mâna Angelicăi cu disperarea muribundului şi toate puterile care mai rămăseseră în trupul uscat şi slăbănog i se adunară a doua zi, când încercă să se ridice din culcuş. Colin Paturel avu nevoie de toată puterea lui ca să-l facă să rămână în aşternut, dar bătrânul nu se dădea de loc bătut, ci se lupta cu o deznădejde sălbatică

- N-ai să mă birui! horcăia el disperat. N-ai să mă birui!

Apoi păru dintr-o dată că recunoaşte faţa celui care îl ţinea cu putere ca să nu se ridice.

- Ehei, Colin băiete, rosti el cu glas sfârşit, a cam sosit vremea să-mi iau tălpăşiţa din lumea asta, nu ţi se pare?

- Da, bătrâne, mi se pare şi mie că a cam sosit, răspunse Colin Paturel cu vocea lui înceată. Mergi cu bine şi Dumnezeu să te primească la sânul lui...

Şi bătrânul Caloëns îşi dădu duhul în braţele lui Colin, uşurat şi cu zâmbet copilăros ivit pe neaşteptate pe faţa lui zbârcită.

Angelica, răscolită de imaginea acestei agonii cumplite, izbucni în lacrimi tăcute privind capul descărnat şi pleşuv care se odihnea cuminte la pieptul lui Colin Paturel. Acesta îi închise ochii şi îi încrucişă creştineşte mâinile pe piept.

- Ajută-mă să-l duc, zise el spre Angelica. Mormântul e gata săpat în nisip, afară. Îl îngropăm şi plecă şi noi. Hai!

Îl înmormântară pe bătrânul Caloëns lângă marchizul de Kermoeur şi îl acoperiră în grabă cu pământul mai mult nisip. Angelica se gândi că se cuvenea să încropească la repezeală câte o cruce, măcar din beţe legate cu ceva.

- Nici o cruce, reteză scurt normandul. Nu se poate să nu treacă pe aici vreun maur şi dacă le vede îşi dă seama ce-i cu ele. Ne trezim cât ai clipi cu ei pe urmele noastre.

Şi începu din nou chinul cumplit al drumului prin ţinutul uscat şi stâncos, care căpăta în bătaia lunii străluciri aproape metalice. Angelica

se odihnise şi îşi împrospătase puterile în zilele acestea petrecute pe malul micului lac din oază şi îşi promisese că va merge aşa fel încât Colin Paturel să nu aibă a-i reproşa încetineala, dar oricât s-ar fi străduit ea tot nu putea ţine pasul cu el şi se înfuria când îl vedea întorcându-se din timp în timp şi aşteptând-o să vină din urmă, neclintit ca o statuie, cu măciuca pe umăr. Se grăbea din răsputeri, sperând că îi vor ajunge pe ceilalţi, care oricum nu mergeau în ritmul acesta istovitor, şi atunci avea să aibă şi ea parte de un mers omenesc, nu aşa.

Diavolul acesta de Colin Paturel nu obosea niciodată? Nu se afla pe lume nimic care să-l înspăimânte? Era chiar aşa, de nepătruns pentru orice fel de suferinţă, pentru orice durere, fizică sau sufletească? Din ce aluat era plămădit normandul acesta blestemat?

Era o brută. Da, era o brută şi asta explica tot. Se mai gândise ea şi înainte la asta, dar nu înţelesese atât de bine şi de adânc ca acum, când mersul acesta nebunesc şi chinuitor o făcea să-l vadă pe Colin Paturel aşa cum era, convingând-o de firea lui. Da, era o brută. Şi totuşi câinoşenia asta a lui, care o silise să meargă atât de iute, se dovedi repede a fi folositoare, fiindcă a doua zi, pe înserat, se văzură ajunşi la pădurea de stejari unde trebuia să se întâlnească cu evreul Rabi. Vedeau în sfârşit răspântia de drumuri care se desluşeau limpede în nisip şi pietre şi trunchiurile groase ale stejarilor.

Se opriră. Colin Paturel miji ochii, scrutând obscuritatea amurgului, şi Angelica fu surprinsă să-l vadă privind spre cer. Se uită şi ea într-acolo, mai mult în mod reflex, şi desluşi un stol de vulturi hoitari care dădeau ocoale largi deasupra pădurii, în timp ce alţii se înălţau dintre crengile stejarilor. Sosirea lor deranjase, fără îndoială. După câteva ocoale, se lăsară din nou pe crengile unui stejar mare care se afla chiar la răspântie. Angelica privi mai cu atenţie şi înţelese ce căutau acolo.

- Dumnezeule! scăpă ea înăbuşit. Sunt doi spânzuraţi în copacul acela mare!

- Da, doi evrei, răspunse Colin Paturel care-i văzuse înaintea ei. Îi recunosc după levitele negre. Stai aici, eu mă duc să văd despre ce e vorba. Orice s-ar întâmpla, nu te clinteşti, ai auzit?

7

Aşteptarea aceasta fu nesfârşită şi mai chinuitoare decât toate caznele drumului de până acum. Vulturii băteau din aripi, înălţându-se cu ţipete ascuţite şi supărate, arătând astfel că musafiri nepoftiţi îi tulburau de la ospăţul lor, dar Angelica nu reuşea să-l vadă pe Colin Paturel şi simţea fiori de groază străbătându-i tot trupul. Dacă cei doi spânzuraţi erau păziţi de străjeri înarmaţi, care să împiedice rudele să le ia trupurile acasă? Dacă singurul ei sprijin, Colin Paturel, cădea sub loviturile lor, ce avea să se întâmple cu ea? De ce-l lăsase să plece, Doamne, de ce-l lăsase să plece?

Când îl văzu răsărind ca din pământ lângă ea, fără un foşnet, aproape că-i veni să ţipe de fericire.

- Ei? reuşi ea să îngăime, ce e...

- Pe unul din evreii ăştia doi nu-l ştiu, dar îmi tai gâtul dacă nu e

Rabi Maimoran, cumnată-tău, fratele lui Samuel. Ălalant e... ăla e sărmanul Jean-Jean al nostru...

- Doamne Dumnezeule, gemu ea ascunzându-şi faţa în palme.

Asta însemna sfârşitul. Totul se încheia aici cu un eşec la care nu se aşteptase nici unul din ei. Călăuza atât de aşteptată, bietul Rabi Maimoran, care trebuia să-i ducă mai departe şi care le pregătise şi călăuza care să-i ducă până la Ceuta...şi prietenii lor, care o luaseră înainte să nu scape întâlnirea cu inimosul evreu... În loc de întâlnire nimeriseră într-o capcană!...

- Am zărit câteva cocioabe în dreapta, mai zise Colin Paturel. Trebuie să fie un cătun şi mai mult ca sigur că maurii din cătunul ăla i-au spânzurat. Mă gândesc că s-ar putea că alde Piccinino şi cu Jean d'Harrostegui să fie vii acolo puşi la popreală în vreo chichineaţă de-a lor nenorocită. Mă duc să văd. Tu stai aici şi să...

- Nu! Nu se poate! Asta-i o nebunie! Nu te duce!

- Lasă gălăgia! Trebuie să încerc neapărat să dau de ei. Am văzut niţeluş mai sus gura unei peşteri, te duc să te piteşti acolo. Nu sufli o vorbă şi stai şi m-aştepţi. Hai!

Niciodată nu îndrăznise să-i discute poruncile, dar de data asta ştia că ce voia el să facă era curată nebunie. Numai un om fără judecată putea crede că se mai putea întoarce de acolo, din viesparul acela, unde cu siguranţă că se aflau oameni de pază. O luă totuşi în sus, umilită şi disperată că avea să rămână singură şi fără nici un ajutor, aici, printre maurii sălbatici şi plini de ură. Nimeri cu greutate gura peşterii, ascunsă de nişte tufe de mărăcini, şi intră cu lacrimi în ochi spunându-şi că peştera aceasta avea să fie mormântul ei, unde avea să se stingă aşteptându-şi zadarnic tovarăşii.

Veni îndată şi Colin Paturel, aducând toate proviziile, atâtea câte mai rămăseseră, şi ultimul burduf cu câtiva pumni de apă. Îi lăsă şi măciuca lui şi cremenea şi amnarul, la un loc cu bucata de iască, arătându-i cum să facă dacă e nevoie să scapere ca să sperie cine ştie ce dihanie care s-ar fi putut ivi în gura peşterii în lipsa lui. Se descălţă de sandale ca să-i fie mai uşor la mers şi pieri afară fără un cuvânt.

Atunci începu a doua aşteptare, mai lungă şi mai anevoioasă decât cea dinainte. Atunci cel puţin spera să-l vadă pe Colin întorcându-se, acum îşi spunea că nu mai era nici o nădejde. Se lăsă noaptea, cu zgomotele ei nedesluşite şi cu răgete depărtate de fiare care se agitau în hăţişurile lor. Grota părea pline de scârţâieli şi ronţăieli din toate părţile, cu siguranţă că mişunau tot felul de gângănii primejdioase. Din timp în timp, nemaiputând să rabde, scăpăra din amnar şi aprindea iasca, plimbând lumina asta chioară în jurul ei şi mai liniştindu-se văzând că era singură. Doar sus pe bolta întunecoasă, descoperi sumedenie de mogâldeţe ca nişte săculeţi mici şi mătăsoşi, înghesuite unele într-altele şi stând nemişcate. Liliecii! De acolo venea deci freamătul acela neîntrerupt, forfota care o umplea de spaimă şi o făcea să tresară într-una.

Rămase cu ochii larg deschişi în întuneric, silindu-se să nu se mai gândească la vecinătatea asta care o cutremura de scârbă şi să aştepte scurgerea timpului. Într-un târziu auzi trosnind un vreasc şi inima începu

să-i bată plină de nădejde. Nu cumva se întorseseră Colin şi cu cei doi, cu venețianul şi cu d'Harrostegui? Ce minune ar fi, Dumnezeule! Altceva nici nu şi-ar mai dori pe lume decât să-i vadă pe toți trei intrând...Dar în clipa următoare, la câțiva paşi de gura peşterii, se ridică un scheunat sinistru. O hienă care dădea târcoale! Dumnezeule! Fiară mai primejdioasă şi mai neînduplecată ca hiena nu se afla pe lume! Scheunatul trist, ca un rânjet disperat, păru să se depărteze. De bună seamă că fiara cobora acum spre răspântia unde se legănau în ştreang Jean-Jean şi evreul Rabi...O atrăgea duhoarea cadavrelor! Sărmanul Jean-Jean, murise ca un martir! Voiosul secretar al robilor, prietenul cel mai bun al lui Colin Paturel, atârna în ştreang şi fără îndoială că vulturii şi corbii îi ciuguliseră deja ochii prietenoşi şi plini mereu de veselie! Da, ochii le plac cel mai mult păsărilor de pradă, la ochi se reped mai întâi să-i ciugulească! Murise veselul Jean-Jean din Paris aşa cum muriseră şi François arlezianul, marchizul de Kermoeur şi bătrânul Caloëns. Murise, aşa cum aveau să moară toți ceilalți, unul după altul, supunându-se destinului de neînfrânt. Marocul nu-şi lăsa niciodată victimele să scape, destinul se împlinea întotdeauna fără greş, Marele Hadâmb avusese dreptate, nimeni nu se putea împotrivi...Iar Moulay Ismael triumfa!...

Iar ea? Ce avea să se întâmple cu ea dacă nu se întorcea nici unul? Nici măcar nu ştia unde se află! Foamea şi spaimele aveau s-o silească până la urmă să-şi părăsească refugiul şi atunci? Nu se putea aştepta la nici o mână de ajutor din partea maurilor cumpliți şi nici măcar din partea femeilor lor, biete făpturi supuse şi înfricoşate! O vor găsi şi o vor duce sultanului. Iar Osman Farradji n-avea să mai fie acolo ca s-o ocrotească!...

Şi un suspin îi scăpă de pe buze:

- Oh, bunule Osman Farradji, dacă sufletul tău se odihneşte acum în paradisul lui Mahomed, ai grijă de mine şi apără-mă...

Se trezi în țipetele ascuțite ale vulturilor, care dădeau din nou târcoale stejarilor cu cele două cadavre. Se crăpa de ziuă. În grotă pătrunsese o umezeală rece şi parcă sticloasă. Privi afară. Se lăsase o ceață densă şi alburie. Abia reuşi să se mişte, cu oasele înțepenite din cauza somnului chinuit pe pietrele tari, şi îşi spuse că trecea prin ceasurile cele mai grele din întreaga ei existență. Trebuia să îndure, să îndure tot timpul, fără să poată face nimic fără să poată țipa sau plânge şi fără să poată încerca să găsească o ieşire!...Trebuia să stea ascunsă, făcută una cu pământul, fără să se mişte, fiindcă aşa poruncise Colin Paturel. Dar cât avea să mai aştepte aşa, Dumnezeule, cu inima cât un purice şi fără nici o nădejde? Deja se ridica soarele şi Colin nu se întorsese!

Şi nici n-avea să se mai întoarcă...Ştia că n-avea să se mai întoarcă nici cu cei doi după care plecase, nici singur...

Şi ea totuşi îl aştepta. Îşi spunea uneori că asta nu se putea, soarta o scosese mereu din greutăți mai mari şi primejdii mai cumplite, când se aflase la un pas de moarte. Îngerul ei păzitor n-o putea părăsi tocmai acum! Gândul acesta îi dădea curaj şi o făcea să-şi îndrepte umerii, numai că-n clipa următoare se gândea iarăşi la situația asta fără ieşire. Colin Paturel n-avea să se-ntoarcă, desigur! Şi ea, care-l lăsase să plece, care nu se opusese, care nu-l muşcase, agățându-se de picioarele lui ca să

rămână cu ea!...

Apoi, ca într-un vis, intrarea grotei se întunecă...O siluetă uriaşă pătrunsese înăuntru, aplecându-se...Colin! Colin era! O cuprinse în clipa aceea o asemenea fericire nebunească, încât se repezi la el ca ameţită, agăţându-se de braţele lui puternice şi strângându-le din răsputeri ca să se încredinţeze că nu visează.

- Ai venit!...bâiguia ea ca scoasă din minţi. Ai venit...

Colin era sfârşit şi parcă nici n-o vedea, şi nici nu simţea degetele ei care i se crispau inconştient în carne. Muţenia asta o înspăimântă din nou pe Angelica.

- Şi...ceilalţi? întrebă ea. I-ai văzut?

- Da, rosti el abia putând să vorbească. I-am văzut şi abia i-am putut recunoaşte. Nu mai arătau a oameni. Câinii ăştia i-au pus la toate caznele care se pot închipui şi pe urmă i-au tras în ţeapă în partea ailaltă a satului. Nu ştiu şi mi-e teamă că n-am să aflu niciodată cine ne-a vândut, dar Moulay Ismael a ştiut din prima clipă de noi...Am tras cu urechea la ce vorbeau lepădăturile astea împuţite... Cioroiul ăla borât parcă a turbat de furie şi a zguduit tot oraşul ăla al lui, ridicat de noi...Mahalaua jidovească e la pământ, n-a mai rămas piatră pe piatră, doar mormane de ruine în flăcări...N-a fost cruţat nimeni, nici măcar copiii. Toţi au fost trecuţi prin tăişul sabiei sau arşi de vii...

Toţi evreii fuseseră măcelăriţi! Şi micuţa Abigail...Şi Ruth, fiica lui Savary...Şi Samuel, bărbatul ei!...

"Ginerele meu...un tânăr absolut încântător", parcă-i sunau acum în urechi cuvintele bătrânului Savary.

- Aici, feciorii ăştia de căţea ştiau dinainte, ne aşteptau. Rabin n-a fost decât momeala pusă în capcană. Aveau poruncă să-l spânzure după aia, iar pe creştini să-i tragă în ţeapă. Pe săracul Jean-Jean l-au spânzurat fiindcă l-au crezut şi pe el tot jidov. A avut noroc! L-am dat jos din ştreang când veneam încoace şi l-am adus...Adică ce-a mai rămas din el. De frate-meu, dacă-l vedeam în ştreangul ăla, poate nu mi se rupea inima ca de Jean-Jean. L-am adus să-l îngrop...

Se aşeză o clipă şi privi cu ochi rătăciţi în jurul lui.

- Toţi prietenii mei au murit, mormăi el înfundat. Da, au murit toţi...Toţi...

Rămase aşa multă vreme, cu bărbia sprijinită în pumni şi privind în gol. Apoi se ridică încet, cu mişcări greoaie şi obosite, şi ieşi. Parcă îmbătrânise dintr-o dată. Apoi se auzi scrâşnetul fierului cu care se silea să sape în pământul pietros, aşa cum săpase şi celelalte morminte, şi ieşi şi ea afară, să-l ajute la dureroasa trudă a îngropării bietului Jean-Jean.

Dar Colin, de cum o văzu, îi strigă aproape cu răutate:

- Stai acolo, n-ai ce vedea! Nu veni-ncoace! Nu e pentru tine... Intră-năuntru, n-auzi?

Împietrită, rămase pe loc, fără să intre înapoi în peşteră. Strânse mâinile la piept şi încercă să se roage, dar buzele ei amorţite de deznădejde nu reuşeau să scoată nici un cuvânt.

Cu mişcări largi şi precise, ca de om învăţat să sape, normandul îşi isprăvea munca asta de gropar. Lăsă înăuntru resturile lui Jean-Jean şi împinse cu mâinile pământul înapoi în groapă, peste el. Apoi, când ... fi gata, păru străfulgerat de un gând. Se ridică, reteză cu mişcări

scurte două tulpini mici, le curăță la iuțeală și le legă cu o fâșie de pânză, întocmind din ele o cruce pe care o înfipse cu furie în pământ, la căpătâiul prietenului lui.

- Da, uite crucea asta, să vadă că suntem creștini...uite crucea, s-o vadă feciorii de cățea...Aici să rămână!...S-o vadă bine...Așa!...

Se îndreptă din șale, privind câteva clipe mormântul, apoi intră înapoi în peșteră așezându-se în aceeași poziție de mai înainte, căzut pe gânduri, cu bărbia sprijinită în podul palmei.

Angelica încercă să-i spună ceva, dar își dădu seama că el nu aude. Spre prânz gândindu-se că poate îi era foame, îl îmbie cu o mână de curmale din cele luate ca provizii din oaza unde se odihniseră pe malul apei.

Colin, care ședea cu capul în palme, ridică privirile și o privi parcă fără s-o recunoască. Degetele lui tari, ca fierul, lăsaseră urme albicioase pe pielea întunecată a frunții. Se uită mirat la femeia asta care se pleca spre el și în ochi i se citiră deodată dezamăgirea și sila. "Ia te uită, e tot aici!" părea a spune privirea lui.

Mâncă totuși curmalele, dar fără să scoată un cuvânt. Angelica se trăsese într-o parte și abia mai îndrăznea să sufle de când o privise așa, ca pe o străină, parcă se simțea paralizată, năpădită de o temere nouă, pe care se temea ea însăși s-o privească în față. Își spunea că trebuie să vegheze atentă, să rămână trează...Totuși, oboseala o copleșea și nu se mai putea împotrivi. O zi și o noapte mersese aproape fără oprire printre stânci, iar noaptea trecută nu putuse închide ochii măcar o clipă.

Și, oricât își spunea că trebuie să rămână trează, adormi, ghemuită într-un colț al peșterii.

Când se trezi, era singură. Nu se sperie, fiindcă se învățase să se trezească în singurătate de când dormea izolată de restul lumii, dar de data asta avu senzația nelămurită că se petrece ceva ciudat și rău. Tăcerea din jurul ei era parcă altfel decât ar fi trebuit să fie. Privi în jur și adevărul începu să-i apară în toată goliciunea lui nemiloasă. Ultima fărâmă de azimă și cei câțiva pumni de linte erau așezate cu grijă pe o piatră din apropierea ei, laolaltă cu ultimele rodii și cu câteva smochine, iar alături burduful cu ultimele picături de apă, o lance și sabia. Dar arcul, săgețile și măciuca lui Colin dispăruseră. Prin urmare, plecase! O părăsise!

Rămase mult timp pierdută, apoi își lăsă fruntea pe brațe și începu să plângă încetișor, abia auzit.

- De ce mi-ai făcut asta? gemea ea îndurerată. Acum ce mă fac? Nu te-ai gândit că Dumnezeu e sus și te vede?

Numai că nu era chiar convinsă că Dumnezeu nu avea să-i dea dreptate lui Colin Paturel, pe care maurii îl răstigniseră de atâtea ori ca să-i pedepsească astfel pe toți robii, prin urmare și pe ea. Și, la urma urmei, ce era ea altceva decât o femeie, purtând asupra ei greaua povară a păcatului mamei Eva și răspunzătoare de toate suferințele omenirii, biată făptură netrebuincioasă...

- Ei? Ce-i cu tine, fato? S-ar zice că ai necazuri?

Vocea normandului răsunând sub bolțile peșterii îi bubui în urechi ca un tunet. Era acolo, în fața ei, ținând pe umeri un godac de mistreț, dungat și cu râtul plin de sânge.

- Am...am crezut că ai plecat...bâlbâi ea încurcată, fără să-și fi

revenit încă cu totul din emoție.

- Că am plecat? Asta-i bună! Mi-am zis că era cazul să punem totuși și noi în gură ceva mai acătării, și uite că am avut norocul să dau peste prostănacul ăsta, care n-a avut să stea lângă alde mă-sa. Și când vin, te găsesc bocind. Păi treabă-i asta?

- Am crezut că m-ai părăsit!...

Colin Paturel făcu niște ochi cât pumnul și sprâncenele i se ridicară de parcă ar fi auzit lucrul cel mai uluitor din viața lui.

- Așa, care va să zică! icni el. Bun! Care va să zică, așa! Văz că ai o părere a dracului de bună despre mine! Ei, ce să zic, asta-mi place! Nu, că chiar că-mi place! Va să zică eu să te părăsesc! Eu! Pe tine! Eu, care mai curând m-aș lăsa tăiat în bucăți...

Aruncă jos trupul micului godac și ieși să adune vreascuri uscate, pe care le aduse și le grămădi în mijlocul grotei cu mișcări bruște și furioase. Dăduse să aprindă focul dar iasca nu se aprindea și asta îl făcu să izbucnească într-un potop de înjurături.

Angelica veni și se lăsă în genunchi lângă el și-și puse cu blândețe mâna pe mâna lui.

- Nu te supăra, Colin! Te rog să mă ierți. Am fost o proastă. Ai dreptate că ar fi trebuit să mă gândesc că de atâtea ori ți-ai riscat viața pentru frații tăi. Numai că eu nu eram unul din ei...Și pe urmă, ce sunt eu decât o femeie!...

- Păi, cu atât mai mult! mormăi el înfundat.

Și se înduplecă să-și ridice spre ea ochii albaștri și limpezi care se mai îmbunară când dădură de privirea lor umilă și speriată.

- Uite ce e, fetițo, zise el apucând-o ușor de bărbie, să fim bine înțeleși odată pentru totdeauna. Tu ești ca și noi, o creștină căzută în robie în Barbaria. Te-am luat cu noi și prin ce-am trecut noi ai trecut și tu, și nu te-ai dat bătută. Ai suferit de foame și de sete și nu te-a auzit nimeni plângându-te. O femeie curajoasă ca tine, eu zic drept că n-am mai întâlnit în viața mea, oricât am cutreierat eu lumea-n lung și-n lat. Faci cât toate femeile din lume la un loc și află că dacă băieții au mers cum au mers, fără să-și piardă nădejdea, apăi asta a fost și fiindcă erai tu cu noi, de luau pildă de la tine și le era rușine să se arate cârpe în fața ta. Acuma am rămas doar noi doi, eu și cu tine. Ne-am legat pe viață și pe moarte. O să fim liberi amândoi, dar dacă o fi să mori tu, apăi fii sigură că am să mor și eu. Mă jur!

- Nu spune asta! strigă ea repede, aproape speriată. Dacă ești singur, Colin, ai toate șansele să reușești.

- Și cu tine la fel, fetițo. Ești călită din oțel, ca sabia săracului Kermoeur. Acuma cred că te cunosc destul de bine.

Lumina albastră din ochii lui o învălui în nuanțe ciudate, dându-i un sentiment nelămurit și fruntea lui arsă de soare se încreți de gânduri.

- Știi ce cred eu? Că tu și cu mine, amândoi la un loc...noi suntem de neînvins!

Angelica tresări. Cine îi mai spusese cuvintele astea? Alt rege, da, altul, nu regele robilor, ci celălalt, atotputernicul Ludovic al XIV-lea! Și lumina ochilor lui o pătrunsese până în suflet ca și acum. Și dacă stătea să se gândească, nu erau oare, între normandul acesta atât de [illegible] marele suveran al Franței, asemănări izbitoare?

Popoarele îi recunosc pe aceia ce sunt făcuți ca să domnească, iar Colin, chiar şi căzut în robie, ajunsese asemeni unui rege antic prin generozitatea lui, prin înțelepciunea şi prin puterea care nu aveau egal.

Angelica îi surâse.

- Mi-ai redat încrederea, Colin. Încrederea în tine şi în mine. Acum, cred că noi doi trebuie să scăpăm. Sunt sigură!

Se simți străbătută de un fior când privi în ochii lui, dar urmă:

- Simt că aşa trebuie să fie. N-aş avea niciodată curajul să o iau de la început. Dacă aş cădea acum din nou în robie, aş accepta absolut orice şi asta nu se poate.

- Gata, n-are rost să mai lungim vorba atâta. Vorba e că ai curaj cât o armată. Curaj avem mereu. Prima oară, a doua, a treia...şi de fiecare dată zicem că acu-i acu'...Aşa e, ascultă-mă pe mine!

Şi se uită la propriile lui palme pline de cicatrici.

- E o chestie al naibii de bună să nu vrei să mori. Prinde bine. Numai să nu-ți fie frică de moarte, că atunci n-am făcut nimic. Moartea face şi ea parte din jocul nostru, al ăstora vii. Mereu am zis că pe cucoana cu coasa trebuie s-o socotim o tovarăşă de drum oarecare, una de merge şi ea cu noi şi nu ne putem lipsi de ea. Aşa că, uite, mergem cu ele două împreună, cu viața şi cu moartea. Şi una şi ailaltă, are tot drepturile alea asupra noastră, atâta doar că nu trebuie să ne speriem. Nici de una şi nici de ailaltă. Că dacă ne speriem, n-am făcut nimic. Asta-i jocul, n-ai ce-i face. Atâta doar să nu laşi sufletul să rămână în urmă, să nu uiți de el. Aia e, fetițo, şi-acuma hai, că vorba lungă e sărăcia omului. Mai bine să înfulecăm şi noi ceva, că doar ne-o fi. Ia uite ce foculeț colea, mai mare dragul! De când n-am mai văzut aşa minunăție!...

- Nu e periculos? Dacă maurii văd cumva fumul?

- Acuma, noaptea? N-au cum. Şi chiar dacă s-ar vedea, dorm toți. Sunt mulțumiți, au făcut treabă bună! Tâmpiții ăştia ne cred morți pe toți. Ți-am spus că am tras cu urechea şi aşa am înțeles, că Piccinino şi d'Harrostegui le-au spus, când îi chinuiau, că numai ei mai rămăseseră din toată ceata de fugari, că pe ăilanți ne mâncaseră leii. Tot vorbeau mereu de femeie, am înțeles că ei aşa ştiau, că femeia murise în munți muşcată de un şarpe. Se gândeau că ce-o să zică Moulay Ismael, că el poruncise să i-o aducă vie. În orice caz, nu se gândesc cioroii ăştia că noi suntem aici, la doi paşi de cocioabele lor nenorocite. Aşa că focul ne trebuie, măcar şi numai ca să ne mai vină inimile la loc. Ai dreptate, e mult mai bine aşa!

Faptul că normandul avea o părere atât de bună despre ea, o făcuse dintr-o dată să simtă înzecindu-i-se puterile. Era cea mai frumoasă răsplată de care avusese parte pentru tăria ei.

- Acum, când ştiu că eşti prietenul meu, simt că nu-mi mai e frică. Viața e foarte simplă pentru tine, Colin Paturel.

- Că bine zici! recunoscu el, întunecându-se dintr-o dată la față. Şi încă tot mă gândesc de multe ori că ferească Dumnezeu de mai rău! Am trecut eu prin multe, de ce să zic, dar câte or fi de nu le ştiu eu...Da' ce să-i faci! Nu trebuie să ne văicărim dinainte.

Frecară bine câteva hălci de carne cu sarea păstrată de Colin în fundul traistei, cu cimbrişor şi cu boabe de ienupăr şi le înşirară pe sabia marchizului improvizată ca frigare. Timpul ce urmă fu pentru ei o

aşteptare plină de deliciul aromelor ce se ridicau spre bolta grotei. Nu mai puteau de nerăbdare şi primele bucăţi le înfulecară aproape pe nemestecate.

- Iaca, bine-a zis cine-a zis că burta mai întâi de toate! rosti glumeţ normandul. Afurisitul ăsta de purcel şi-a pus în cap să mă facă să-mi ling degetele şi mâinile pân'la cot! Numai aşa ca să se răzbune!

- Niciodată n-am mâncat ceva mai bun, zise şi Angelica plină de convingere.

- Nu zău! Auzeam că femeile din harem au parte de toate bunătăţile! Ţie cam ce-ţi dădeau să mănânci? Zi-mi şi mie, să mai îmbogăţim niţeluş lista de bucate.

- Nu. Nu vreau să-mi mai aduc aminte deloc de harem.

Tăcură. Mâncarea multă şi săţioasă, apa din burduful celălalt adus plin de Colin, care dăduse de un izvor ceva mai încolo la poalele muntelui, tot belşugul acesta nesperat îi obosea şi-i trăgea la somn.

- Colin, unde ai învăţat atâtea lucruri? De multe ori mă gândesc că vorbeşti ca un filozof. Cine te-a învăţat toate astea?

- Cine să mă-nveţe? Marea! Deşertul! Robia! Astea m-au învăţat pe mine. Află, fetiţo, că din orice lucru care ţi se-ntâmplă în viaţă ai câte ceva de învăţat, mai abitir ca din cărţi! Aşa că nu văd de ce lucrurile de le am eu uite colea - şi se bătu cu palma peste frunte - de ce lucrurile astea n-ar fi bune să mă înveţe din când în când ce să fac.

Şi începu dintr-o dată să râdă. Când râdea, dinţii albi şi sclipitori care se iveau din mijlocul bărbii roşcovane şi încâlcite, dădeau parcă ochilor lui un aer de tinereţe şi de bunătate plin de înţelegere.

- Ca un filozof! repetă el. Pffff! Asta chiar că-mi place, zău! De unde până unde ţi se pare că aş fi eu filozof? Fiindcă am zis că viaţa şi moartea se ţin amândouă de noi? Păi asta e la mintea cocoşului! Tu cum trăieşti, nu tot aşa?

- Nu cred, zise Angelica scuturând din cap. Cred că sunt foarte proastă sau cel puţin superficială şi că niciodată nu m-am gândit aşa cum trebuie la ceva...

Se opri, cu ochii măriţi de groază şi văzu cum şi pe faţa lui Colin Paturel se aşternea neliniştea. Degetele lui tari ca fierul o apucară de încheietură şi rămaseră aşa câteva clipe, trăgând amândoi cu urechea şi ţinându-şi răsuflarea.

Zgomotul de afară care-i făcuseră să sară ca arşi se auzi din nou. Nechezat de cai!...

Normandul se ridică şi se apropie cu paşi de pisică de intrarea peşterii. Angelica veni lângă el şi privi şi ea afară. Jos, la poala muntelui, patru călăreţi mauri se opriseră şi priveau ţintă în sus spre stâncile de unde vedeau ieşind fumul suspect.

Coifurile lor cu vârfuri lungi şi ascuţite şi burnuzurile albe şi sclipitoare arătau că erau din armata rifană* care asedia cetăţile creştine de pe malul mării şi din care probabil câteva regimente erau cantonate în interior. Unul din călăreţi avea o muschetă, iar ceilalţi lănci lungi şi subţiri.

* Formată în special ai Rifului, regiune muntoasă din nordul Marocului. (n. trad.)

Trei din ei se dădură jos de pe cai şi începură să urce spre peşteră, în timp ce al patrulea, cel cu muscheta rămăsese călare şi se vedea că trebuia să aibă şi grijă de caii celorlalţi.

- Dă-mi arcul, mârâi Colin Paturel cu voce scăzută. Câte săgeţi mai sunt în tolbă?

- Trei.

- Şi ei sunt patru! Nu-i nimic, ne descurcăm noi.

Privind ţintă la maurii care urcau, puse săgeata în arc şi, punând piciorul pe o piatră din faţa lui încordă arcul cu mişcări sigure şi bine cumpănite, parcă mai încete ca de obicei. Apoi dădu drumul săgeţii, care porni cu un vâjâit scurt.

Călăreţul cu muscheta se clătină şi se prăbuşi pe gâtul calului şi ţipătul lui de durere şi de surpriză se amestecă în nechezăturile cailor speriaţi. Ceilalţi trei, care urcau, nu-şi dădură seama din prima clipă despre ce era vorba. O a doua săgeată porni şi se înfipse în inima unuia din ei.

De data asta era limpede, aşa că ceilalţi doi ţâşniră în sus fără să mai stea pe gânduri, înţelegând că aici era primejdia care trebuia nimicită, sau poate temându-se că duşmanul era în vale.

Colin Paturel încordă arcul pentru a treia oară şi trase ultima săgeată de la numai câţiva paşi, străpungând pieptul arabului care venea primul. Celălalt şovăi şi, la vederea normandului care se ivise ca din pământ, cu măciuca în mână făcu imediat cale-ntoarsă şi o luă la goană în jos. Colin se aruncă pe urmele lui şi din câteva salturi îl ajunse, silindu-l să se întoarcă şi să-şi tragă iataganul de la brâu, ca să-i facă faţă. Câteva secunde se învârtiră fără un cuvânt în cerc, pândindu-se ca fiarele care se pregătesc să se arunce una asupra celeilalte. Apoi, iute ca un fulger, normandul atacă, izbind cu atâta iuţeală, încât maurul nici nu avu timp să schiţeze o mişcare. Furia loviturii fu atât de tare încât, cu tot coiful lui de oţel, maurul se prăbuşi cu capul zdrobit. Colin se îndârji însă şi începu să-l izbească cu sete, terciuindu-i creierii, parcă spre a se încredinţa că murise de tot.

Apoi, din câteva sărituri, ajunse jos şi îl cercetă şi pe cel cu muscheta. Era mort de-a binelea şi el. Nici una din săgeţi nu-şi greşise ţinta.

- Era arma mea pe vremea când făceam şi eu braconaj ca tânăr, la noi în Normandia, prin păduri, rosti el vesel spre Angelica, văzând-o că venise lângă el şi se silea să potolească puţin caii speriaţi.

Uciderea face prea mult parte din viaţa celor hăituiţi. Însăşi Angelica, deşi cutremurată de sfârşitul acesta sângeros al discuţiei lor filozofice, abia aruncă o privire spre cele patru trupuri care zăceau printre tufele sărace de ienupăr.

- Caii ăştia pică bine, hotărî Colin Paturel. Încălecăm fiecare pe câte unul şi îi ducem pe ceilalţi doi legaţi după noi. Să duc hoiturile în grotă, să nu dea cineva peste ele aici şi să dea alarma. Caii oricum nu-i putem lăsa, fiindcă dacă se întorc fără călăreţi, iar sar toţi în sus, dar aşa, dacă-i luăm cu noi, până să-şi dea ei seama că patru inşi nu s-au mai întors, până-i aşteaptă că poate-or veni, până s-or dumiri ei că nu ştiu ce

şi nu ştiu cum, noi suntem departe!

Îşi puseră burnuzuri albe luate de la cei căzuţi pe jos, încinseră curelele după tipicul celorlalţi doi, puseră pe cap coifurile înalte şi ascuţite şi, după ce Colin Paturel duse la iuţeală cele patru cadavre în peşteră, încălecară şi porniră la galop.

Se gândeau că ţăranii din cătun cu siguranţă că aveau să povestească la cercetări, în zilele următoare, că văzuseră doi călăreţi zburând ca vântul printre colibele lor amărâte, fiecare cu câte un cal de rezervă, şi că se feriseră să le spună ceva, căci cum ar fi putut îndrăzni un biet felah să ridice vreo vorbă spre un preamărit oştean al strălucirii sale sultanul.

Mai târziu, caii fură găsiţi rătăcind la poalele munţilor Rif şi recunoscuţi ca fiind ai celor patru oşteni dispăruţi. De o asemenea ticăloşie nu puteau fi vinovaţi decât bandiţii care nu se mai astâmpărau odată, aşa că se organiză o expediţie puternic înarmată împotriva sălaşelor lor din munţi, care fură trecute prin foc şi sabie fără ca vreunul din cei găsiţi acolo să fie cruţat.

Colin Paturel şi Angelica fuseseră siliţi să renunţe la cai de îndată ce începuse urcuşul anevoios, pe poteci înguste şi abrupte, pe unde măgarii sau cel mult catârii puteau face faţă.

Era partea cea mai grea a drumului, dar şi cea de pe urmă. Aveau de trecut crestele stâncoase, tari ca nişte metereze, ale munţilor Rif, dincolo de care îi aştepta marea. Mai mult decât atât, Colin cunoştea binişor regiunea asta, fiindcă la începutul captivităţii sale fusese ţinut doi ani în oraşul sfânt al marocanilor, Meşauan. Ştia cât de necruţător era drumul, câte greutăţi îi aşteptau, mult mai multe decât până acum, dar cunoştea şi potecile cele mai scurte şi mai sigure, mai ales pe cele care mergeau pe sus, prin locurile cele mai accidentate. Acestea erau cele mai puţin umblate şi pe acolo puteau avea norocul să nu se întâlnească cu nimeni. Singurii duşmani pe care îi aveau de înfruntat era muntele plin de prăpăstii viclene, frigul nopţilor, soarele ucigător de peste zi, foamea şi setea, dar oamenii erau puţin numeroşi prin părţile acelea şi leii nu se prea încumetau până acolo, unde nu găseau vânat pe potriva dorinţei lor. Gazelele şi celelalte animale pe care le vânau ei se adunau în văile cât de cât rodnice, nu cutreierau munţii uscaţi, aproape fără fir de iarbă şi lipsiţi de apă. Ei însă puteau avea norocul să nimerească peste vreo maimuţă rătăcită sau peste vreun porc ghimpos cu care să-şi mai astâmpere foamea.

Colin păstrase muscheta maurului şi muniţiile şi mai luase şi proviziile din raniţele celor patru şi tot ce găsise în coburii şeilor, ca şi burnuzurile celorlalţi doi, care aveau să le prindă bine în nopţile friguroase din munţi.

- Mai ai răbdare numai câteva zile şi suntem la Ceuta.

- Câte anume?

Numai că normandul, prudent, nu vru să facă nici o precizare.

- Ştiu şi eu?...Dacă dă Dumnezeu să avem puţin noroc, ca să zic aşa, vreo cincisprezece. Dacă nu...

Nenorocul dădu peste ei într-o după amiază încinsă când se chinuiau să treacă o zonă plină de bolovani încinşi. Angelica profitase de o cotitură care o ascundea de privirile lui şi se aşezase ca să-şi mai tragă sufletul câteva clipe. Nu voia ca el s-o vadă slabă şi şovăitoare, mai ales că o lăudase tot timpul pentru tăria ei pe care puţini bărbaţi o aveau. Numai că ea era departe de a fi pe potriva puterii lui de a îndura greutăţile. El nu era niciodată obosit şi fără îndoială că dacă n-ar fi avut-o pe ea pe cap ar fi mers mult mai repede decât acum. Stătea pe piatra ei, încercând să mai prindă puteri din popasul acesta scurt, când simţi deodată o durere ascuţită în picior, deasupra gleznei şi, când se aplecă speriată, avu timp să vadă furişarea lunecoasă a unui şarpe care se strecura sub pietrele încinse.

"Dumnezeule! M-a muşcat un şarpe!"

Şi o năpădi dintr-o dată o senzaţie confuză în care se învălmăşiră amintiri apropiate, dar care veneau parcă de peste pământ. "Femeia care era cu noi a murit muşcată de un şarpe", aşa le spuseseră Piccinino şi Jean d' Harrostegui maurilor când îi torturau. Trecutul anticipase prezentul, dar timpul nu există şi ce e scris să se întâmple se va întâmpla!...

Se gândi totuşi să-şi desfacă iute eşarfa de la brâu şi să şi-o lege sub genunchi, deşi îşi spunea că asta nu poate folosi cine ştie ce. Rămase pe loc, înmărmurită de frică, cu gândurile învălmăşindu-i-se în minte.

"Ce-are să spună Colin? Asta chiar că n-are să mi-o ierte niciodată!...Din şapte tovarăşi de drum pe care i-a luat cu el nici unul n-a scăpat cu viaţă! Nu mai pot merge...Am să mor aici..."

Statura înaltă a normandului apăru de după stânca din faţa ei.

- Ce s-a întâmplat?

Angelica încercă să zâmbească.

- Sper că nu e ceva prea grav...dar...mi-e teamă ca am fost muşcată de un şarpe.

Din doi paşi Colin fu în faţa ei şi se lăsă fără un cuvânt în genunchi, cercetând cu atenţie piciorul care începuse deja să se umfle şi să se înnegrească. Apoi trase cuţitul, adună câteva vreascuri tari dintr-un ienupăr pitic aflat la câţiva paşi, uscat, şi făcu la iuţeală un foc mic între pietre, încingând lama cuţitului aproape la roşu.

- Ce vrei să-mi faci? întrebă ea îngrozită.

El nu răspunse. Se lăsă din nou în genunchi şi, apucându-i piciorul strâns ca într-o menghină, tăie cu repeziciune carnea pe locul muşcăturii, insistând cu cuţitul încins, să cauterizeze rana.

Durerile atroce şi sfârâitul îngrozitor al cărnii o făcură pe Angelica să scoată un strigăt aproape neomenesc şi să se prăbuşească leşinată pe pietre.

Când îşi veni în fire, peste munţi se lăsa amurgul. Era întinsă pe unul din burnuzurile care le slujeau drept acoperământ şi Colin Paturel tocmai se silea s-o facă să bea nişte ceai de izmă foarte aromat şi fierbinte.

- Ei, acuma-ţi e mai bine, fetiţo? Ce-a fost mai greu a trecut.

Când o văzu că începe să-şi revină de-a binelea, adăugă:

- Îmi pare rău de piciorul tău, dar n-am avut încotro. L-am pocit rău de tot, numai frumos n-are să mai arate. N-ai să-ţi mai poţi sălta

poala rochiei ca să mai joci şi tu în rând cu lumea duminica, vorba aia, când tot omul joacă şi chiuie de pârâie pământul. Dar alt leac nu era. Dacă nu te chinuiam puţin, într-un ceas erai gata.

- Îşi mulţumesc...reuşi ea să îngaime cu voce slabă.

Simţea arsura cumplită a rănii de la picior, pe care Colin Paturel o bandajase cum putuse mai bine, după ce o înfăşurase în câteva frunze pipernicite care s-o mai răcorească puţin.

"Cele mai frumoase de la Versailles..." Avea să-şi poarte şi ea pe trup de acum înainte, ca atâtea femei, urmele robiei la mauri. Numai că ea era aici şi Daisy-Valina rămăsese mai departe închisă în harem cu picioarele schilodite...Piciorul ei va rămâne cu o urmă adâncă. O urmă glorioasă, care poate o va înduioşa sau o va face să se strâmbe nemulţumită când îşi va trage ciorapii de mătase cu dungi de aur...mai târziu , fireşte, nu acum!

Şi gândul acesta o făcu să zâmbească.

- Ei, aşa-mi place! zise Colin aproape înduioşat. Mereu curajoasă! Acum putem pleca.

Il privi speriată, dar gata să se supună.

- Crezi că am să pot merge aşa?

- Nici vorbă. N-ai să poţi pune piciorul în pământ înainte de o săptămână sau şi mai bine, altminteri rana poate să obrintească şi atunci ăla da necaz! Nu-ţi face griji, te duc eu în cârcă. Fiindcă nici de stat aici nu mai putem sta prea mult.

8

Aşa îşi urmară înceata şi chinuitoarea ascensiune spre crestele aride ale munţilor Rif. Colin normandul, adevărat Hercule cu puteri nesfârşite, abia se apleca puţin sub greutatea ei şi mergea cu acelaşi pas măsurat şi sigur. Trebuise să renunţe la măciuca lui, care-l stânjenea la mers. Nu păstrase decât muscheta şi traista cu de-ale gurii, ţinându-le pe un umăr în timp ce pe Angelica o ducea în spinare. Ea se silea să se ţină bine de gâtul lui vânjos şi îi simţea mereu mirosul aspru al părului zbârlit, când îşi lăsa obosită capul pe umărul lui. Se gândea că pentru puterea uriaşă a lui Colin Paturel greutatea ei nu însemna cine ştie ce povară, ci că greu cu adevărat îi venea să o simtă vie şi lipită de el, să-i simtă şoldurile cărnoase şi elastice sub braţul întors înapoi ca s-o susţină. Poate că erau chinuri mult mai grele de îndurat decât foamea, decât drumul care nu se mai isprăvea prin peisajul acesta uscat, fără urmă de viaţă...

Îşi făcea mustrări amare de conştiinţă din cauza chinurilor la care îl supunea fără voia ei pe Colin Paturel. Îşi făcea mustrări şi pentru că se lăsa dusă aşa, ca un copil neputincios, cocoţată pe spinarea lui puternică. Adevărul era că umerii laţi şi bătătoriţi ai normandului avuseseră parte de poveri mult mai grele şi mai strivitoare de-a lungul celor doisprezece ani de robie. I se dusese vestea şi ceauşii şi vătafii se sileau să-l încarce peste puterile omeneşti, cu gând să-l umilească şi să-l facă să se dea în sfârşit bătut. Avusese de cărat greutăţi de neînchipuit prin locuri la fel de grele şi nu fusese învins. Muşchii lui şi inima, călite peste posibilităţile unei fiinţe omeneşti, căpătaseră o rezistenţă extraordinară. Abia dacă

mergea ceva mai încet decât dacă ar fi fost singur, abia dacă răsufla puțin mai tare și mai răgușit în întunericul nopții reci, în nemărginirea stâncilor care albeau reci sub lumina lunii. Angelica privea ca orbită frumusețea locurilor prin care treceau, crezând că visează. Atâtea nopți mersese îndârjindu-se asupra unui singur țel: să nu rămână-n urmă. Acuma însă putea privi cerul și își dădea seama de profunzimile lui albastre, de o intensitate pe care până atunci n-o știuse, și se îmbăta de frumusețea stelelor reci care smălțau întinderea nesfârșită a bolții cu sclipirile lor depărtate și pline de taine. Iar pe fundalul acestei minuni celeste se detașau, măreți și tăcuți, munții, munții uscați și pietroși, de o sălbăticie fascinantă, înscriind pe bolta cerului profilul lor masiv și grav, adevărat simbol al eternității neclintite și nepăsătoare.

Se îmbăta de frumusețile acestea pe care până acum nu le cunoscuse, trecând neștiutoare și chinuită prin fața lor, și își repeta la nesfârșit, ca într-un delir, că astăzi trecuse din nou pe lângă moarte și moartea n-o putuse înșfăca sub mantia ei neagră. Sângele îi alerga rapid prin artere, pulsând puternic și parcă îmbătat și el de revelația ei: "Trăiesc! Sunt vie! Trăiesc!"

Simțea că o cuprinde somnul, când cerul începu să se însuflețească în culori stinse și blânde, parcă mângâind-o. Un roz cald și prietenos, urmat apoi de un roșu din ce în ce mai aprins. Bărbatul mergea cu același pas puternic și ordonat, fără să încetinească de loc, și ea se simți cuprinsă brusc de un elan nestăvilit să-și lipească buzele de pielea aspră a gâtului lui, atât de aproape de ea!

- Colin, îl rugă ea, oprește, pentru numele lui Dumnezeu! Mai odihnește-te puțin! Trebuie să fi rupt de oboseală.

El o ascultă în tăcere, lăsând-o ușurel jos și așezându-se și el pe un bolovan ceva mai încolo, apoi își lăsă fruntea pe genunchi. Umerii uriași i se vedeau ridicându-se și lăsându-se în răsuflarea puternică a pieptului lat.

"E prea mult! gândi ea. E prea mult și pentru un bărbat ca el! un asemenea efort depășește puterile omenești..."

Cel puțin dacă ar fi fost în stare să meargă singură, măcar câte puțin, din când în când! Acum se simțea odihnită și plină de puteri proaspete și mai ales de curaj. Dar de cum puse piciorul în pământ și dădu să se ridice, o durere ascuțită o fulgeră în tot piciorul și își dădu seama, că dacă ar fi insistat, rana i s-ar fi deschis fără întârziere și starea ei, în loc să meargă înspre mai bine ca până atunci, mai rău i s-ar fi agravat. Se duse cum putu, mai mult în patru labe, până la traista cu merinde și luă un pumn de curmale și de smochine uscate, ducându-i-le lui Colin împreună cu burduful de apă.

Normandul ridică privirile. Era tras la față și avea ochii tulburi. Se uită la masa asta sărăcăcioasă fără să pară a o vedea.

- Lasă asta, zise el posac. Nu-ți mai bate capul.

- Ești istovit de tot Colin, se vede că ai ajuns la capătul puterilor, și de vină sunt numai eu! Dacă ai ști ce rău îmi pare...

- Lasă, gata! repetă el, aproape răstindu-se.

Își scutură coama roșcată ca de viking și zise aspru:

- Vezi-ți de treaba ta! Un ceas de somn și pe urmă-i dăm drumul

iar, n-avem vreme de pierdut!

Şi îşi lăsă la loc capul pe genunchi, mârâind furios ceva nedesluşit. Asta o făcu să se depărteze mâhnită şi să încerce să mănânce câteva fructe uscate, dar amărăciunea o făcea să nu poată înghiţi ca lumea, aşa că renunţă şi îşi căută o poziţie cât mai comodă, cu gând să doarmă puţin. Era răcoare şi cât vedeai cu ochii nu se vedea nici urmă de sat sau de altă prezenţă umană. Era minunat!

Reuşi să adoarmă şi se cufundă într-un somn agitat. Când se trezi privi în jurul şi-l văzu mai încolo pe Colin Paturel venind spre ea cu pas măsurat ducând pe umeri un ied de capră sălbatică.

- Colin, eşti nebun! ţipă ea îngrozită. De ce nu te odihneşti? Vrei să te sfârşeşti de oboseală aşa, prosteşte?

- Ei na! făcu normandul ridicând din umeri. Drept cine mă iei? Crezi cumva că sunt şi eu tot pirpiriu ca tine?

Era tot posac şi rămase tăcut, ferindu-se să privească spre ea. Angelica se sperie, gândindu-se că-i păştea cine ştie ce primejdie nouă pe care el nu voia să i-o spună, ca s-o cruţe.

- Colin, crezi că s-ar putea ca maurii să dea peste noi şi aici, în pustietatea asta?

- Nici vorbă! Măcar că, aşa, ca să fim mai siguri, hai să facem focul jos, în şoavele alea de colo. Paza bună trece primejdia rea.

Piciorul ei mergea spre vindecare, aşa că putu coborî singură, sprijinindu-se şi în mâini, până la firişorul subţire de apă din vale, mirându-se ea însăşi de puterile ei renăscute.

Aici dădură pentru ultima oară de o fiară a sălbaticului pământ african. Ultima cumpănă pe care o mai aveau de trecut şi cea mai grea. Era o leoaică uriaşă, ghemuită ca o pisică la pândă. N-ar fi avut de făcut decât un salt ca să se repeadă deasupra lor.

Colin Paturel se înfipse pe picioare ca o statuie de piatră. Nu mai avea măciuca, iar sabia era folositoare fără îndoială, dar marchizul de Kermoeur, mult mai iute şi mai dibaci ca el în a o mânui, murise tot aşa, omorând un leu şi alegându-se în ultima fracţiune de secundă cu pântecele sfâşiat. Încercă singurul lucru care îi putea scăpa. Ochii lui albaştrii se pironiră în cei ai leoaicei şi cu vocea lui răguşită şi egală începu să vorbească încet, fără nici un tremurat. Leoaica îl privi nedumerită câteva clipe, apoi, descumpănită, se trase înapoi în hăţişuri. Mai privi odată spre ei, cu ochi care sclipeau parcă indignaţi, apoi mişcarea ierburilor înalte le arătă că se depărta.

Colin Paturel răsuflă atât de adânc încât aerul care-i ieşi din piept ar fi pus în mişcare morile de vânt din toată Olanda.

O cuprinse pe Angelica pe după umeri şi o trase spre el.

- Aş zice că Dumnezeu ţine cu noi. Tot nu mă dumiresc ce-o fi fost în mintea animalului ăsta de-a zis să ne lase-n pace şi să-şi vadă de drum sau te pomeneşti că o fi fost după masă.

- Am auzit că-i vorbeai arăbeşte dar n-am înţeles nimic. Ce i-ai spus?

- Crezi că eu mai ştiu? Nici măcar nu mi-am dat seama ce limbă vorbeam. Atâta doar, că-mi ziceam că poate reuşesc să mă fac înţeles de ea, să ne împăcăm în vreun fel. Cu un maur nu mă înţelegeam în ruptul

capului. Ăia n-au minte nici cât leoaica asta.

Şi clătină din cap.

- La Meknés mă înţelegeam bine cu leii.

- Ştiu, zâmbi Angelica. Îmi aduc aminte, n-au vrut să te mănânce.

Colin îşi lăsă privirile pe faţa ei încă rătăcită.

- N-ai ţipat deloc. Nici măcar n-ai clintit. Straşnic, fetiţo! Ştiam eu că nu eşti fricoasă, dar chiar aşa nu te credeam...

Culorile începeau să revină puţin câte puţin în obrajii ei palizi. Braţul lui Colin Paturel era un meterez care nu putea fi cucerit de nimeni şi strânsoarea lui era pentru ea un izvor de putere care nu putea seca. Ridică privirile spre el şi zâmbi încrezătoare.

- Dacă sunt lângă tine nu-mi e frică de nimic.

Fălcile normandului se încleştară şi fruntea i se adumbri din nou.

- Gata, ia să ne vedem noi de treabă, mârâi el furios. Când e să-şi bage dracul coada...Hai să mergem mai încolo!

Umplură burdufurile cu apa din izvorul acesta firav şi merseră să caute un loc mai adăpostit, nu chiar pe mal, ca să poată aprinde focul. Colin jupui iedul cât ai clipi şi-l puse pe jeratic, apoi mâncară, dar ospăţul acesta copios nu le aduse altă mulţumire decât pe aceea de a-şi fi potolit foamea. Atmosfera rămânea apăsătoare. El, cu fruntea mereu încreţită de gânduri şi îngrijorare, nu scotea un cuvânt. Angelica încercă în câteva rânduri să rupă tăcerea dar, când văzu că el abia-i răspundea morocănos, tăcu şi ea. Se simţea cuprinsă de o tulburare adâncă şi nelămurită, care o îngrijora şi-i dădea o stare de nervozitate pe care abia şi-o putea stăpâni. De ce era Colin atât de sumbru şi frământat de griji? Era poate supărat că din cauza rănii ei de la picior întârziau neîngăduit de mult şi îşi primejduiau vieţile. Ce primejdie presimţea el şi nu voia să i-o împărtăşească? Îl vedea aruncând mereu priviri iscoditoare în jur sau cercetând-o tăcut şi bănuitor pe sub sprâncenele lui stufoase şi asta o înspăimânta de-a binelea.

Vântul serii trecu lin pe deasupra lor ca o aripă catifelată. Lumina care se stingea blând lăsa reflexe albastre, reci, şi nuanţe întunecate parcă pudrau fin munţii până jos în văi, devenind din ce în ce mai de nepătruns. Umbrele învăluia tot ce era în jur şi starea de nelinişte din sufletul Angelicăi izbucni.

- Cred...zise ea încet dar cu hotărâre, cred că în noaptea asta am să pot merge singură.

El dădu din cap supărat.

- Nici nu te gândi, fetiţo. N-ai să fii în stare, te duc tot eu, nu te teme, nu-i mare lucru pentru mine. N-o mai bruftuluia, vocea lui nu mai răsuna cu mânia de până atunci, dar părea pătrunsă de o tristeţe care o descumpăni şi mai mult şi Angelica simţi cum lacrimile stăteau să-i izbucnească de sub pleoape.

“Colin, ar fi vrut ea să strige, ce s-a întâmplat? Ne pândeşte moartea pe amândoi?”

Porniră iarăşi la drum, numai că, de data asta, stând iar pe spinarea lui puternică, nu mai simţi deloc plăcerile de până atunci. Împăcarea sufletească atât de adâncă dispăruse şi peisajul i se părea de-a dreptul hidos. Gândul că omul acesta îşi aduna ultimile puteri ca s-o

ducă pe ea în spinare o făcea să sufere cumplit. Răsuflarea lui grea se repercuta în toată făptura ei, făcând-o să sufere şi amintindu-i totodată răsuflările gâfâitoare ale altor bărbaţi, cărora le dăruise voluptăţi îmbătătoare, nu suferinţe ca sărmanului Colin. Atunci părea a-i duce ea pe ei...Somnolenţa o cuprinse şi îşi lăsă încet fruntea pe ceafa aspră şi bătută de soare şi de vânturi a lui Colin, gândindu-se că şi în felul acesta îi îngreuia mersul.

Aerul munţilor cobora spre ei, îngheţat şi încărcat de miresme pătrunzătoare, un parfum bogat şi tainic care îi învăluia cu evocarea unor frumuseţi neştiute şi a unor bogăţii de vis.

Răsăritul soarelui lumină cedrii înalţi şi puternici, acoperind coastele munţilor cu crengile lor lungi şi bogate care parcă ocroteau pământul de dedesubt de arşiţa soarelui. La umbra lor creştea răsfăţându-se o iarbă verde şi mătăsoasă, punctată ici şi colo de câte o floare albă, cu petalele ca o stea, îmbălsămând aerul cu miresme pe care vântul le aducea până la fugarii trudiţi răsplătindu-i cu răcoarea lui plină de parfumuri.

Părea că ajunseseră pe cu totul alt tărâm, în ţinuturi bogate şi rodnice, adevărat pământ al făgăduinţei. Colin Paturel străbătu apa iute a unui torent vijelios plină de spume ca de zăpadă, urcă mai departe cu acelaşi pas sigur şi egal şi dădu de intrarea unei peşteri mici, aşternută cu nisip alb şi curat. Era atâta răcoare şi atâta linişte încât Angelica suspină fericită, spunându-şi că Dumnezeu începea să-şi întoarcă în sfârşit faţa spre ei, hărăzindu-le şi zile mai bune.

- Deocamdată ne oprim aici, rosti Colin. S-ar zice că nu sălăşluieşte nici o fiară în vizuina asta, aşa că e numai bună. Poate că merge să facem şi focul, fără să ne ia careva la ochi. Să vedem.

Vorbea mereu printre dinţi şi vocea îi era mai răguşită ca de obicei.

"E sleit de puteri!...După atâta trudă..."

Şi Angelica îl privi îngrijorată. Era în înfăţişarea lui ceva ciudat şi nou şi o chinuia tocmai gândul că nu-şi putea da seama ce anume se întâmplase. Poate era bolnav? Poate boala îl măcina adânc de tot, fără ca ea să bage de seamă? Niciodată nu se gândise că se putea afla pe lume putere să-l învingă pe Colin Paturel. Ar fi ceva cumplit! Dar ea n-are să-l părăsească! Nu, cu nici un chip, dimpotrivă, avea să rămână cu el, să-l îngrijească până se face bine, aşa cum o îngrijise şi el!

Colin observă privirile ei intense şi se feri să se uite la ea.

- Mă duc să mă culc puţin, zise el scurt.

Şi ieşi. Angelica, în urma lui, suspină adânc fără să ştie ce era de făcut. Locul era atât de tihnit şi de odihnitor încât o îmbia la visare. Apoi o fulgeră gândul că, aşa răcoros şi primitor cum era, putea ascunde cine ştie ce primejdii de neînchipuit, şi asta făcu să-i mai treacă buna dispoziţie de mai înainte. Nu erau amândoi decât nişte bieţi fugari, pândiţi de pericole la tot pasul...

Găsi o lespede mică şi dreaptă şi aşeză pe ea merindea lor sărăcăcioasă, ultimele smochine uscate şi câteva ciozvârte rămase din iedul din ajun. Burdufurile erau goale amândouă şi avu din reflex o

tresărire alarmată, dar în clipa următoare își aminti de torentul înspumat din vale și răsuflă ușurată. Le luă și ieși afară, coborând cu băgare de seamă spre albia apei aruncând tot timpul priviri iscoditoare în jur. Nu era nici o primejdie, doar câteva păsărele cu pene pline de culori se hârjoneau prin preajmă.

Umplu ochi amândouă burdufurile, apoi se spălă cu grijă în apa rece ca gheața, simțind cum sângele începe să-i alerge mai iute prin vine pe sub pielea curată. Observă la câțiva pași de ea un colț de apă mai liniștit între câteva pietre și se duse să se privească în el ca într-o oglindă. Și atunci abia se ținu să nu țipe de uimire.

Femeia care o privea din ape, cu părul auriu sub albastrul cerului, părea să aibă douăzeci de ani. Trăsăturile delicate ale feței și ochii mari, cu cearcăne mov, obișnuiți să pândească primejdiile din zare, căpătaseră lumini noi și întrebătoare, curba fină a buzelor nefardate nu mai era aceea a unei femei trecute prin nesfârșite dureri și zbuciumuri, ci a unei fecioare care încă nu-și dă seama de frumusețea ei pură, de căprioară fragilă, și se dezvăluie fără nici o urmă de prefăcătorie. Vânturile aspre și soarele neîndurător, laolaltă cu lipsa oricăror îngrijiri cochete ale feței în vârtejul de întâmplări neașteptate și brutale, dăduseră chipului ei o prospețime aspră și sălbatică. Tenul firește că avusese de suferit îngrozitor, pielea era neagră ca de țigancă, numai că schimbarea asta era departe de a o dezavantaja, ci dimpotrivă, punea și mai bine în valoarea auriul valurilor de păr care-i coborau în cascade bogate pe umerii delicați.

Își desfăcu și bandajul de la picior. Arsura se vindecase dar urma lăsată avea să arate foarte urât. Atâta pagubă! Își înfășură la loc pansamentul, gândindu-se că singura soluție era să privească lucrurile filozofic așa cum de bună seamă că ar fi făcut și Colin. Puțin mai înainte, spălându-se, simțise talia care i se făcuse mai fină, cu mlădieri pe care nu le mai avusese de mulți ani, din vremea adolescenței de la Monteloup, își văzuse picioarele subțiri și lungi, cu curbe vii și puternice, lipsite de grăsimile adunate în moliciunea trândavă a haremului. Oricum ar fi luat lucrurile, frumusețea ei nu avusese decât de câștigat.

Se plecă încă odată asupra oglinzii apei și își zâmbi fericită.

- Cred că sunt încă destul de prezentabilă, zise ea spre păsărelele care se uitau la ea fără teamă.

Luă burdufurile pline și începu să urce înapoi panta spre mica grotă, îngânând încet un cântecel oarecare. Sus se opri brusc din cântat. Îl văzuse pe Colin Paturel cum stătea întins pe iarba smălțată de florile albe ca niște steluțe.

Ținea un braț sub cap și nu se mișca deloc. O cuprinse îngrijorarea și se apropie tiptil de el ca să-l vadă mai bine.

Dormea. Răsuflarea puternică și regulată îi ridica și-i cobora pieptul lat și păros care se zărea prin deschizătura burnuzului. Nu, nu era bolnav. Fața lui pârlită de soare și linia cuminte a buzelor închise, fruntea puțin aplecată pe braț, un genunchi îndoit, toate astea trădau pe bărbatul puternic și sănătos care își adună la loc, dormind, puterile risipite în munci grele și istovitoare. Angelica se uită lung la el, cum dormea așa sub umbra deasă a cedrilor și își zise că la fel trebuia să fi arătat Adam, părintele seminției omenești. In trupul lui uriaș și plin de vigoare era

atâta desăvârşire frustă, necizelată de dalta vreunui sculptor care să strice imaginea forţei explozive, încât omul acesta din topor, fugar pribeag prin munţii aspri ai Marocului, întruchipa în ochii ei întreaga putere şi măreţie sălbatică a rasei umane, necorupte de moliciunile civilizaţiei. Îngenunche în faţa lui, ca atrasă de o putere nevăzută. Vântul agita încoace şi încolo o şuviţă groasă de păr pe fruntea trudită şi ea întinse cu gingăşie degetele să i-o dea la o parte.

Atunci el deschise ochii şi privirea cu care o aţinti o sperie, făcând-o să se dea înapoi. Normandul sări ca ars, trezindu-se numaidecât din buimăceala somnului.

- Ce e? zise el iute, cu vocea lui răguşită, maurii?

- Nu, nu te alarma, nu e nimic! Mă uitam la tine cum dormi, atât. Ah, Colin, nu te mai uita aşa la mine, ţipă ea deodată, nemaiputând să reziste. Mă sperii! Ce ai de câteva zile? Ce s-a întâmplat? Dacă ne pândeşte vreun pericol, atunci spune-mi-l, să ştiu şi eu! Sunt în stare să împart cu tine toate grijile, şi aşa se şi cuvine, dar nu mai pot să îndur...duşmănia din ochii tăi! Câteodată mă priveşti în aşa fel încât îmi tot spun că te-am supărat cu ceva, că mă duşmăneşti...Ce ţi-am făcut? Fiindcă m-a muşcat şarpele şi din cauza asta am întârziat? Nu mai înţeleg nimic. Ai ştiut să te arăţi atât de bun, de generos...Credeam...Colin, pentru numele lui Dumnezeu, dacă ai ceva să-mi reproşezi, spune-mi-o în faţă, dar nu te mai purta aşa...Dacă tu mă urăşti, atunci ce are să se întâmple cu mine de aici înainte?

Şi lacrimi grele i se iviră pe gene. Să-şi piardă ultimul şi cel mai bun prieten ar fi fost pentru ea o nenorocire la care aproape că nici nu se putea gândi.

Colin stătea acum în picioare şi o privea fără un cuvânt, atât de nepăsător încât o clipă se gândi că nici nu auzise cuvintele ei. Privirea lui se lăsa grea asupra ei, aproape materială, şi asta o făcu să se gândească la robii din baia de la Meknes, care ajungeau să fie judecaţi de regele lor. Cu siguranţă că nu le era deloc uşor să înfrunte privirea asta atât de densă.

- Ce-ţi reproşez? zise el într-un târziu. Nu-ţi reproşez decât că eşti femeie.

Sprâncenele i se încruntaseră lăsându-se în jos peste privirile albastre, pe care le umbreau, făcându-le să pară întunecoase şi pline de răutate.

- Nu sunt nici eu un sfânt, fetiţo. Nici n-ar fi drept să mă crezi aşa. Sunt un ţăran care a plecat şi el pe mare şi a făcut de toate. Am fost şi pirat, ani şi ani de zile. Am omorât, am jefuit, am cutreierat în toate părţile lumii, am spart uşi şi am pus jos femei de-ale altora, uite cam cine sunt eu. Şi nici în robie nu m-am schimbat. Femei, asta mi-a trebuit mie. De altele mă mai puteam lipsi, dar de aşa ceva nu. Puneam şi eu mâna pe ce se nimerea, nu făceam mutre. Moulay Ismael, când era el mai bine dispus, mai îmi trimitea câte o negresă de-aia care puţea de te trăsnea. Crezi că strâmbam din nas? La aşa un chilipir ce era să mai zic? Bună! Straşnică! Pe cinste! Da' să nu crezi că aveam parte mereu de bafta asta. Doişpe ani am dus-o mai mult în post, că mai mereu trebuia să-mi pun pofta-n cui...aşa că acuma, după doişpe ani ăştia aşa chinuiţi,

gândeşte-te că mă trezesc aşa, din senin, între patru ochi cu o femeie, atâtea zile în pustietăţile astea...

Şi se însufleţi, ascunzându-şi tulburarea sub startul de furie:

- Asta nu poţi s-o înţelegi? Adică n-ai trecut şi tu prin atâtea până să nimereşti în haremul lui Moulay Ismael? Că doar se vede pe ochii tăi că ai trăit destule la viaţa ta...Nu te-ai gândit niciodată ce chin trebuie să fie pentru un bărbat în putere ca mine să fie mereu, zi şi noapte, lângă o femeie...Şi ce femeie!...

Ochii i se închiseră strâns, cu pleoapele adunate cu putere, ca şi cum ar fi vrut să alunge orice imagine a ispitei, şi figura lui aspră se lumină ca într-un extaz indescriptibil.

- Mai frumoasă ca tine nici că am văzut vreodată!...

Şi continuă încet, ca pentru sine:

- Ochii tăi sunt ca străfundurile mării...şi când se uită la mine şi mă roagă...Mâna ta pe mâna mea, mirosul tău, zâmbetul tău...Şi măcar dacă n-aş ştii cum eşti făcută! Dar te-am văzut...Te-am văzut când te legaseră cioroii de coloana aia şi pocitania de călău venea cu fierul roşu spre carnea ta, s-o rupă...Şi te-am mai văzut şi noaptea, când făceai baie...sub cascada aia mică din oază...Şi acuma trebuie să te duc în spinare, să te simt într-una, să simt cum mi se tulbură minţile...

Şi izbucni din nou plin de furie:

- Apoi chiar că nu se mai poate! Că ce-o fi îndurat alde Sfântul Antonie, eu nu zic, da' parcă nu-mi vine-a crede c-o fi trecut şi el prin ce trec eu acuma. Păi nu? Că de zile întregi îmi zic că mai bine de o mie de ori răstignit de cioroii ăia, să-mi clănţăne vulturii din cioc pe la ochi decât aici, cu ispita lângă mine, s-o mai duc şi în spinare...Şi mai zici că de ce-s supărat!

Şi întinse pumnii spre cer, luând parcă martori toţi sfinţii pentru chinurile pe care le îndura. Apoi scoase o înjurătură plină de năduf şi se depărtă cu paşi mari, intrând în peşteră.

Explozia asta neaşteptată de furie o lăsase pe Angelica buimăcită, fără să poată rosti un cuvânt.

"Deci...nu era decât asta!" ,îşi zise ea după un timp.

Şi pe buze îi flutură un zâmbet uşor.

În jur, vântul, abia adiind, făcea să freamete slab valurile întunecate ale cedrilor şi aducea până aici mirosul lor pătrunzător şi curat. Valurile ei de păr auriu cădeau peste obrajii arşi de soare şi peste umerii pe jumătate dezgoliţi ce răsărea de sub burnuzul de lână care lunecase în jos. Adineauri se văzuse în oglinda apei aşa cum desigur că o vedea mereu şi Colin Paturel, cu ovalul delicat al feţei bronzate ce bătea aproape în auriu şi cu ochii mari, cu ape adânci şi străbătute de întrebări ascunse. Îşi aminti cum se simţise ispitită să-şi pună buzele pe ceafa lată şi musculoasă a lui Colin şi îşi dădu seama că se apropia amurgul, aducând cu el ca de fiecare dată stânjeneala atingerilor dintre ei, nevoia imperioasă pe care o simţea adeseori de a-şi ascunde faţa la pieptul lui puternic şi fierbinte. Amănunte tulburi ale unei dorinţe adânci care dormita în fiinţa ei şi pe care ea nu îndrăznise s-o lase să se trezească.

Dar acum, când el se mărturisise, pornirea dintotdeauna se zbătea în ea ca o pasăre în capcană. Trupul ei sănătos şi odihnit simţea cum

sângele începea să-i pulseze puternic şi fierbinte în artere. Viaţa! Rupse fără să-şi dea seama o floare albă, rod pur al munţilor sălbatici, ea însăşi de o sălbăticie desăvârşită şi ameţitoare. O dus la buze şi se îmbătă de mireasma aspră şi curat...

Simţi cum pieptul i se umflă fără voia ei şi cum respiraţia i se accelera. Toate spaimele de până acum rămăseseră departe, dincolo de zările dinspre care veniseră ei. Trase de câteva ori aer în piept cu putere. Cerul era limpede şi neîntinat, aerul îmbălsămat de miresme puternice...

Lumea întreagă era pustie şi rămăseseră doar ei doi, Colin Paturel şi cu ea. Atât.

Se ridică şi, în picioarele goale începu să alerge pe iarbă spre peşteră.

Colin rămăsese aproape de gura peşterii rezemat de peretele tare de stâncă. Stătea cu braţele încrucişate, cu ochii pierduţi în depărtările galbene şi verzi care se întindeau la poalele munţilor, dar gândurile lui păreau absorbite de altceva decât de contemplarea peisajului. Stătea parcă gârbovit, ca un om copleşit de griji care se tot întreabă cum să facă să scape de cine ştie ce încurcătură în care numai prostia lui l-a făcut să nimerească.

N-o auzise venind şi când o văzu tresări. Ea se opri în faţa lui, privindu-l aproape înduioşată.

Bietul Colin! Dragul şi inimosul Colin, viteazul Colin! Neîmblânzitul şi aprigul, bietul şi neajutoratul Colin! Ce puternic era şi ce impunător! Nici nu l-ar putea cuprinde cu amândouă mâinile atât, e de uriaş!

Se strecură lângă el şi îşi lăsă fruntea pe braţul lui, dar el tresări violent şi se trase într-o parte.

- Va să zică tot n-ai înţeles ce ţi-am zis adineauri, ai? făcu el răguşit.

- Ba da, cred că am înţeles, murmură ea cu glas scăzut.

Şi mâinile ei îl mângâiară uşor pe pieptul larg, urcând spre umeri.

El însă se trase din nou înapoi şi se făcu roşu ca racul fiert.

- Păi vezi? mârâi el înfundat, plin de amărăciune. Se vede bine că tot n-ai înţeles...Că eu nu ţi-am cerut nimic! Vai de capul tău! Sărmana de tine, tu asta ai priceput?

O apucă nu fără blândeţe de mâini ca să i le dea la o parte. Dacă îl atingea, dacă o mai simţea mult aşa, lângă el, ispitindu-l, îşi pierdea minţile cu totul!

- Eu nu ştiu ce-o fi în capul tău, dar eu atâta m-am silit să nu-ţi dai seama...Dacă ştiam, mai bine nu deschideam gura în ruptul capului! N-ai fi aflat nimica...Dar n-am putut să rabd să mă iei drept...drept unul care te-ar putea părăsi în nevoie, aia e! Când eu nu mai eram decât cu gândul la tine...până şi în somn...Acuma eu zic că mai bine ar fi să uiţi ce ţi-am zis...Că prea mi-ar fi necaz pe mine că mi-am dat drumul la gură. Bine, ştiu...Îmi cam închipui eu prin ce-ai trecut. Ai avut parte de robia femeii, şi asta poate că e mai rea decât a de-am cunoscut-o eu! Ţi-o fi destul şi ţie cât ai trecut de la un stăpân la altul, nu vreau să po'a să zică pe urmă careva că am fost şi eu unul din stăpânii ăia de te-a pus jos cu de-a sila...

Angelica simţi cum privirile i se umplu de lumină. Mâinile lui Colin Paturel aproape că dogoreau, mari şi puternice, iar faţa lui aspră şi frământată de suferinţe o tulbura nespus. Niciodată nu băgase de seamă că buzele lui erau atât de cărnoase şi de fragede în încâlcitura deasă a bărbii roşcate. Da, era destul de puternic ca să ţină la distanţă pe oricine, chiar şi leoaica de pe marginea pârâului, numai că nu avusese de înfruntat niciodată puterea ochilor ei! Şi din nou se lipi de pieptul lui, ridicându-şi mâinile spre umerii largi, într-un început chemător al îmbrăţişării de care el se temea atât.

- Fato, bâigui el răguşit, mai bine du-te şi lasă-mă-n pace! Nu-s nici eu decât un bărbat...

- Nici eu, Colin, râse ea tremurat, nici eu nu sunt altceva decât o femeie...Oh, Colin, dragul meu Colin, oare n-am avut destule de îndurat? N-au trecut peste noi nenorociri mai presus de puterile omeneşti?...Poate că asta ne e dat drept singură mângâiere pentru atâtea chinuri şi suferinţe...

Şi îşi lăsă din nou fruntea pe pieptul lui, aşa cum ar fi vrut s-o facă de-atâtea ori de-a lungul nesfârşitului lor drum, fără să aibă curajul. Acum îndrăznea şi se îmbăta de puterea lui, de mirosul aţâţător de bărbat pe care se încumeta în sfârşit să-l simtă fără teama, de tăria cărnii aspre pe care o simţea sub buze, în sărutări mărunte care o ameţeau.

Normandul primi această mărturisire mută aşa cum copacul înalt primeşte puterea fulgerului: tot trupul lui fu scuturat de un fior năprasnic, din cap până-n picioare, se plecă încet, stăpânit de o uimire fără margini. Făptura asta măruntă şi slabă, atât de mândră şi atât de inteligentă, prea inteligentă pentru un bădăran necioplit ca el, făptura asta pe care soarta capricioasă voise să i-o dea ca tovarăşă de drum în cruda lor rătăcire pe meleaguri sălbatice şi neîndurătoare, iat-o că se dezvăluia acum în faţa lui în întreaga ei feminitate ascunsă, pe care i-o bănuise, i-o ştiuse, dar nu îndrăznise niciodată să creadă că avea s-o cunoască. Se afla aici, în faţa lui, blândă şi chemătoare, supunându-i-se tăcută ca şi celelalte, care prin porturi se supun voioase şi nepăsătoare voinicilor bărboşi coborâţi de pe punţi strâmte, însetaţi de trup de femeie. Da, dar...era altfel decât celelalte!...

Lipită strâns de el, ea nu putea să nu-şi dea seama de furtuna care se stârnise în sufletul lui şi-i răspundea cu o mişcare uşoară, abia simţită a trupului ei ispitit şi ispititor, timidă dar deja răvăşită de dorinţe, chemându-l tăcută cu freamătul trupului de femeie arsă de sete.

Pierdut, o ridică în braţe şi o privi în ochi.

- S-ar putea!... mormăi el răguşit, străpungând-o cu luminile ochilor lui ca nişte flăcări.

Drept orice răspuns, ea se lăsă moale pe umărul lui.

Atunci o luă în braţe, simţindu-se slab şi tremurător. O purtă încet spre fundul grotei, ca şi cum s-ar fi temut ca lumina să nu vadă cumva fericirea care-l copleşea. Aici era umbră adâncă şi nisipul era rece şi mângâietor.

Setea dintotdeauna a bărbatului trecea prin vinele lui cu intensitatea unui torent furios, distrugând fără milă tot ce întâlnea în cale şi înlăturând ultimele oprelişti pe care sufletul lui drept şi curat le ridicase în calea

furiei dorinţelor cărnii.

Se simţea acum eliberat şi nu putea decât să se lase cu totul în voia pornirii sălbatice care pusese stăpânire pe el, îmbătându-l cu libertatea pe care ea însăşi i-o dăruise. O copleşea cu sărutări flămânde, nemaisăturându-se de trupul ei alb şi catifelat, înnebunit de fericirea de a o simţi lipită de el, împărtăşindu-se din voluptatea nebănuită pe care i-o dădeau mângâierile trupului ei fierbinte, ale părului lung şi mătăsos, zvâcnirea elastică şi nesupusă a sânilor care-i tresăreau vicleni sub palmele înfometate.

Apoi dorinţa care-l chinuise atâta se dezlănţui nemiloasă şi trupul lui, uriaş şi puternic ca un stejar, cunoscu taina supusă care-l chema în îmbrăţişări fierbinţi.

Tăcuţi, parcă fulgeraţi de lumini necunoscute...Braţe tari şi noduroase strângând la piept trupul mic şi neînsemnat, ţinându-l ca pe cea mai nepreţuită comoară...

Angelica deschise ochii şi privi spre gura peşterii. Se întuneca şi lumina slabă a amurgului abia mai sclipea slab în depărtări.

Se mişcă uşor ţinută de cercul de oţel din jurul ei: braţul lui.

- Nu dormi? îl auzi şoptind.

- Am dormit.

- Ţi-e necaz pe mine?

- Pfff! Cum să-mi fie? Ştii bine că nu !

- Ştiu că sunt un neam prost, un mojic, na, aşa că poţi să mi-o zici şi tu. Nu-ţi şade pe buze să mi-o trânteşti de la obraz?

- Prostule! Tu nu ţi-ai dat seama ce fericită sunt?

- Nu zău? Păi atunci...

- Atunci nu crezi că trebuie să plecăm? S-a întunecat de-a binelea, nu e vreme de pierdut.

- Dacă zici tu...Ai dreptate, ar cam fi cazul să ne luăm tălpăşiţa. Până la Ceuta mai avem.

Colin mergea cu paşi de uriaş, ducând-o în spate ca pe un fulg pe poteca pietroasă. Ea îşi lăsase fruntea pe ceafa lui lată. Acum nimic nu-i mai despărţea. Pecetluise legătura dintre bietele lor vieţi de fugari care străbăteau primejdii de neînchipuit şi înţeleseseră amândoi că trebuiau să curme măcar suferinţa asta, de care nu erau ei vinovaţi.

El nu mai mergea ca până acum, cu nervii întinşi ca nişte corzi de arc, gata să se rupă, bântuit de iadul dorinţelor care-i fulgerau trupul în toate părţile. Ea nu mai avea a se teme de privirile lui grele şi sălbatice aruncate pe sub sprâncenele stufoase. Nu se mai simţea tremurând de teamă şi de fierbinţeli ascunse în trupul supus legilor firii. Acum, dacă voia, îşi putea lipi oricând buzele de cicatricile cumplite lăsate în mâinile lui de piroanele cu care Moulay Ismael poruncise să-l răstignească şi putea săruta şi mângâia în voie urmele adânci ale cătuşelor de fier pe care poruncise să i le atârne de gâtul puternic.

- Ei, mai uşor, fetiţo, se împotrivea el, râzând. Stai la un loc! Mai avem drum de făcut!

Era frământat de dorinţa de a-i da binişor drumul jos din spatele

lui şi s-o ia în brațe, acoperindu-i cu sărutări gura fragedă şi ducând-o pe nisipul moale, sub lumina lunii,să trăiască din nou beția de care avusese parte lângă ea. Se stăpânea. Ehei, mai era atâta drum în fața lor, şi mititica era făcută praf de oboseală! N-o putea lăsa să meargă singură, cu piciorul încă bolnav. Şi mai suferea, săraca, de foame, şi te pomeneşti c-o mai fi durând-o şi piciorul, unde o muşcase cățeaua aia de viperă sau ce-o fi fost! Păi nu? Putea el să nu se gândească la ea? Uitase, e drept, o clipă, boul de el, că-i venea să-şi dea cu pumnii în cap că fusese aşa tâmpit şi nu se gândise...Niciodată nu-şi bătuse el capul să cruțe o femeie, dar de data asta era altceva. Şi merita din plin să-l şi bată. Păi nu?

Şi ce mult ar fi vrut, Doamne, s-o copleşească de bucurii, s-o facă să uite, sărăcuța de ea, toate necazurile, să nu se mai chinuie deloc! Să poată să pocnească o dată din degete şi-n fața lor să răsară din pământ o masă încărcată cu toate bunătățile pământului...şi un pat moale, cu saltea du puf şi cu cearşafuri, cum auzise el că e prin casele boiereşti, să simtă şi ea oleacă de boierie...Şi-n patru colțuri ale patului buchețele de brebenei, ca-ntr-un cântec de-l ştia el de acasă...Uite, drăcia dracului, de ani de zile nu-i mai venise lui în cap chestia asta, cu brebeneii, şi acum tot timpul îi vine să cânte tot cântecelul ăla...Apăi n-or ajunge ei la Ceuta? Că dacă n-or să bea apă pân-or plesni din izvorul ăla din care cică ar fi băut alde Ulisse la vremea lui, când îl priponise o nimfă, una Calypso, nu-i mai dădea drumul să plece, nu se îndura, pişichera... Că dacă stai să asculți toate câte le zice marinarii când îi apucă sămânța de vorbă, mai şcoală ca aia nici că-ți trebuie. Păi nu?

Şi Colin Paturel, regele robilor, înfigea zdravăn pasul şi trecea înalt şi puternic ca un stejar, înaintând spre Ceuta unde-i aşteptau spaniolii şi izvorul lui Ulisse. Mergea cu paşi de uriaş şi visa cu ochii deschişi, surâzând dulcii poveri pe care o ducea în spate şi care nu-i putea vedea chipul.

Iar ea dormea în spatele lui, ca un copil, legănată de paşii lui puternici. El nu era obosit. Ar fi purtat-o aşa până la capătul pământului, fără să obosească şi minunându-se într-una de fericirea din inima lui. Păi nu?

În zori se opriră din nou. Se întinseră într-un culcuş de ierburi fragede, fără să mai caute adăpostul vreunei grote. Erau siguri că nu-i vede nimeni. Se simțeau singurii oameni de pe pământ, întemeietori de stirpe, singuri cu bucuria lor imensă. Ochii lor se căutau întrebători. De data asta lui nu-i mai era frică de ea. Voia s-o cunoască în lumina abia născută a soarelui şi să-i contemple beat, de fericire, chipul de muritoare cuprinsă de extazul frenetic al trăirii de care aveau parte aici, în pustietățile nesfârşite ale munților. să-i vadă fața plină de uimiri, odihnindu-se pe valurile buclelor blonde ca aurul vechi...

- Pe legea mea că eşti moartă după dragoste! Să mor dacă m-aş fi gândit la una ca asta!

- Sunt moartă mai ales după tine, Colin.

- Şşşşt! Vorba asta mai bine n-o zice...Adică nu acuma. Mai vedem noi. Acum ia zi, cum te simți? Bine?

- Oho!

- Chiar? Va să zică ţi-a plăcut?
- Dacă ai ştii ce mult!
- Acum încearcă să dormi...

Lipsiţi de orice, însetaţi unul de celălalt, se iubeau cu furie. Pornirea care-i împingea unul spre altul era mai năprasnică decât setea cu care ar fi alergat spre un izvor ca să soarbă puterea vieţii. Uitau de toate durerile de până atunci şi parcă se răzbunau pe toate suferinţele îndurate, împărtăşindu-se acum din bucurii care-i făceau să plutească extaziaţi pe apele speranţei fără sfârşit. Îşi culegeau de pe buze sublima descoperire că dragostea fusese zămislită la începuturile lumii pentru a da mângâiere sufletească şi tărie primului bărbat şi primei femei ca să poată duce la bun sfârşit drumul amar pe pământul unde fuseseră surghiuniţi de Creator.

Angelica nu se mai aflase niciodată în braţele unui asemenea uriaş şi îi plăcea să se aşeze pe genunchii lui şi să se simtă mică, să se ghemuiască la pieptul imens pe care mâinile ei ca de jucărie îl mângâiau cu înfrigurare. Se sărutau la nesfârşit cu ochii-nchişi de parcă s-ar fi împărtăşit din taina unirii lor.

- Îţi mai aduci aminte ce le-am zis la sărmanii noştri camarazi până să plecăm? "Nu e pentru nici unul din noi şi n-are să fie a nici unuia..." Şi acum uite că eşti a mea, eşti comoara mea. Asta ar fi că mi-am călcat jurământul...

- Eu te-am vrut şi tu eşti al meu!

- Cam aşa îmi zisesem şi eu, ca o apărare, cum ar veni. Că de când te-am luat în braţe în grădina lui Sidi Rodani, simţeam cum îmi fierbe sângele în vine. Atunci am zis, gata, s-a isprăvit! Şi am ridicat zidul. Îmi cam ziceam eu: "Ehei, Colin băiete, are să-ţi fie greu al dracului cu ispita lângă tine, tot drumul..."

- Nu te credeam aşa de aspru, de neînduplecat.

- Păi tu nu ziceai nimica, niciodată. Ai îndurat tot ce ţi se întâmpla, te supuneai şi parcă tot tu îţi cereai iertare că erai cu noi. Am ştiut mereu când îţi era frică sau când nu mai puteai de oboseală. Voiam mai de mult să te duc în spinare, dar aveam înţelegerea cu camarazii şi nu puteam s-o calc. Păi nu?

- Nu-i nimic, a fost mai bine că ţi-ai respectat-o. Dumneavoastră aţi avut dreptate, Majestate.

- Mă uitam câteodată la tine cu coada ochiului şi te vedeam că zâmbeai. Mă crezi sau nu, dar ce-mi place mie cel mai tare la tine, de mă ia cu furnicături, tocmai asta e, când zâmbeşti. Şi când te-a muşcat şarpele tu tot zâmbeai, parcă te simţeai tot tu vinovată...Cum mă aşteptai pe piatra aia să vin la tine! Simţeam că ţi-e frică de mine mai rău ca de moarte şi mi-era necaz...Doamne Dumnezeule! Până în clipa aia blestemată când te-am auzit că te muşcase şarpele şi mi-am zis că gata, s-a zis cu tine şi am să te pierd, până-n clipa aia eu nici nu ştiam ce e durerea. Dacă mureai, mă întindeam uite aşa lângă tine şi nu mă mai ridicam de acolo. Nu-mi trebuia!

- Nu mă mai iubi cu atâta patimă, Colin, nu mă mai iubi aşa mult! Dar strânge-mă în braţe şi sărută-mă...

9

Înaintau acum încet şi chinuitor, pas cu pas, piatră cu piatră, târându-se din ce în ce mai greu prin iadul care începuse din nou în jurul lor, cu şi mai mare îndârjire. Munţii Rif îşi schimbaseră cu totul înfăţişarea. Cedrii cei înalţi şi umbroşi pieriseră şi din pajiştile verzi şi odihnitoare nu mai rămăsese nici o urmă. Pământul Făgăduinţei le fusese luat şi acum mergeau printre stâncile uscate, parcă mai rele şi mai duşmănoase decât cele dinainte. Nu se mai pomenea nici un izvor şi rar de tot mai vedeau pe nisip câte o urmă de capră sălbatică sau de porc ghimpos. Atât. Doar urme. Foamea şi mai ales setea începuseră din nou să le scormonească măruntaiele, mai nemilos ca înainte. Totuşi, Angelica îşi simţea piciorul vindecat de-a binelea şi reuşise să-l convingă pe Colin s-o mai lase jos, să meargă şi pe propriile ei picioare, măcar din când în când. Înaintau încet, ca melcul, ziua şi noaptea, în etape scurte, punctate de pauze în care nu se puteau odihni bine, tocmai din cauza gândului că pierdeau timpul cel mai preţios în ceea ce li se părea a fi o trândăveală fără rost. Aşa că porneau din nou, străbătând încet defilee şi pasuri înguste printre falezele întunecoase şi printre stâncile împodobite ici şi colo, drept unică vegetaţie, cu câte o tufă sărăcăcioasă de mărăcini uscaţi şi trişti.

Angelica ar fi vrut tot timpul să-l întrebe dacă mai aveau mult de mers, dar nu îndrăznea. Îşi spunea că întrebarea asta ar fi însemnat pisălogeală, dar în realitate se temea de răspuns. Din câte reuşise ea să prindă mai demult, din frânturile de conversaţie auzite pe la popasuri de la camarazii morţi pe urmă pe drum, îşi făcea socoteala că erau acum cam pe la jumătatea drumului sau poate chiar trecuseră de ea. De la un timp însă i se părea că până la capătul călătoriei mai era o eternitate, că acesta se depărta de ei pas cu pas, pe măsură ce ei înaintau cu încăpăţânare spre el. Nu aveau însă de ales, trebuiau să meargă, să meargă, să meargă într-una...

Se opri în loc, simţind cum tremură din toate încheieturile de oboseală, de foame şi de sete. Picioarele refuzau s-o mai asculte.

"De data asta s-a terminat...îşi zise ea. Acum am să mor..."

Vederea i se împăienjenise şi în urechi îi vuia un tumult nedesluşit, ca de valuri grele şi de dangăt depărtat şi stins de clopot. Semnul acesta rău prevestitor o înspăimântă şi mai mult, făcând-o să simtă un fior de frig care o cuprindea încet, cu toată arşiţa nemiloasă din jur. Soarele după amiezei vărsa valuri de foc peste ei şi ea se simţea cuprinsă de frigul morţii.

- De data asta am să mor...Doamne...

Se prăbuşi în genunchi şi scoase un ţipăt slab... Colin Paturel, care ajunsese deja aproape de creasta unei faleze care se desena uscată pe cerul aproape alb de căldură, se întoarse şi veni într-un suflet spre ea. Îngenunche în faţa ei şi îi cuprinse capul la piept, mângâindu-i obrajii şi buzele arse de soare.

- Ce-ai păţit, sufletul meu?...Ai curaj încă puţin...

Încerca să-i dea măcar o fărâmă din puterile lui nesfârşite, dar ea clătina deznădăjduită din cap.

- Nu, Colin...

- Hai, sus, te duc eu, măcar puţin!...Numai până trecem de coama falezei ăleia de colo. Pe urmă parcă văd că drumul are să vină la vale şi are să fie mai uşor. Poate dăm şi de vreun fir de apă...

- Nu, Colin, de data asta nu se mai poate...Pentru mine s-a isprăvit, e prea târziu...Aud de pe acum clopotul...tras de îngeri...

- Ete na, clopotul! mai termină cu prostiile astea! Hai, sus, să mergem. Îşi spun eu că după faleza aia...

Se opri dintr-o dată şi ochii i se pironiră holbaţi înainte, spre faleza din faţa lor.

- Ce s-a întâmplat, Colin? Maurii?

- Nu, nu maurii, horcăi el cu glas stins. Nu maurii...Dumnezeule!

Ţâşni în picioare ca dintr-un arc şi urlă sugrumat:

- Clopotele! Aud clopotele! Astea-s clopote de biserică!

O luă la goană ca un nebun spre coasta falezei, ajungând în vârf şi rămânând încremenit. Apoi Angelica îl văzu agitând braţele şi-i ajunse la urechi urletul lui răguşit, dar nu reuşi să înţeleagă nimic. Atunci uită oboseala şi, adunându-şi dintr-o dată toate puterile, se ridică şi o luă prin pietrele ascuţite, care-i sfâşiau picioarele şi aşa pline de răni, şi grăbi, mai mult târându-se, spre creastă.

- Marea!

Acum înţelegea, da, asta strigase Colin. Apoi, când ajunse lângă el, simţi cum o ia în braţe şi o strânge s-o fărâme şi rămaseră amândoi orbiţi de strălucirea verde şi nesfârşită, neputându-şi crede ochilor. Marea! Marea, sclipitoare şi plină de valuri albe, înspumate, bătând pe alocuri parcă în auriu în lumina soarelui de după-amiază târzie... Iar în stânga, pe ţărm...pe ţărm...Dumnezeule!

În stânga...ziduri groase...turnuri...Nu se poate!

Ceuta! Ceuta, cetatea spaniolilor, pământ creştin! De acolo răsuna dangătul clopotelor, chemând pe credincioşi la vecernie...da, nu erau clopotele cerului, trase peste sufletul ei, erau clopote adevărate! Dumnezeule sfinte! Ceuta! Ajunseseră la Ceuta şi o vedeau aievea, înaltă şi trufaşă, puternică, sfidând puterea închinătorilor lui Allah şi ţinând tare pe pământul Africii piciorul zdravăn al spaniolilor catolici.

Ceuta, Doamne sfinte! Ceuta, cetatea creştină, cetatea sfântă!...Ceuta, mântuirea lor!...

- Asta-i Ceuta! murmură pierdut Colin. S-a îndurat bunul Dumnezeu de noi...Ceuta! Am ajuns! Am ajuns!...

Euforia ţinu numai o clipă. Colin Paturel se trezi cel dintâi la realitate, trăgând-o de pe coama falezei la adăpostul unei stânci, şi aruncând în jur priviri bănuitoare. Ceuta o fi fost, da, dar era asediată de mauri, de feciorii de căţea! Nici o palmă de uscat în jurul ei nu era liberă de scârbele astea şi spaniolii se aprovizionau pe mare. Dinspre cetate răsună o bubuitură puternică şi, când se uitară într-acolo, văzură un norişor de fum deasupra meterezelor.

- Să nu zicem hop până n-am sărit, rosti Colin. Ia s-o luăm pe

partea asta, deocamdată să ne pitim mai bine şi să vedem ce-i de făcut. Să nu ne înecăm chiar la mal...

O luă de mână şi o trase în locul cel mai ferit care se afla în preajma lor, apoi, lăsând-o să se odihnească, se strecură spre marginea crestei făcându-se una cu pământul ca să nu poată fi văzut.

Ce văzu de sus îi îngheţă sângele în vine. Maurii! Îi ştia că erau aici, ştia că erau mulţi, câtă frunză şi iarbă, dar acum vedea cu ochii lui.

Din locul unde se afla, aproape că ar fi putut da cu piatra în tabăra lor. Mii de corturi întinse pe câmpia nesfârşită, cu flamura verde a Profetului şi cu semiluna trufaşă şi ameninţătoare. Erau aici, câinii, şi numai Dumnezeu făcuse ca el şi sărmana femeie să nu dea taman peste blestemaţii lor de străjeri! Asta chiar că fusese minune Dumnezeiască! Puţin dacă o luau mai la dreapta, praful se alegea de toate chinurile îndurate şi de toate nădejdile lor!...

Se întoarse înapoi la Angelica încercând s-o liniştească şi să-i dea curaj. Trebuiau să aştepte întunericul nopţii. Îşi făcuse deja un plan. Până să iasă luna, să încerce să se strecoare până la piciorul muntelui şi să ajungă pe plajă. Acolo aproape că se puteau considera scăpaţi. Aveau să se furişeze din bolovan în bolovan, din stâncă în stâncă, până la istmul pe care se înălţa cetatea, furişându-se până la picioarele zidului, unde să încerce să se facă recunoscuţi de străjerii spanioli de pe metereze, aşa fel încât aceştia să nu tragă în ei şi să le deschidă poarta ca să-i lase să intre.

Când întunericul fu destul de adânc, se târâră ca nişte umbre până spre plajă ajungând până în marginea ei, unde se ascunseră în nişte tufe de mărăcini ca să se mai liniştească şi să-şi mai facă o dată toate socotelile. Plaja se întindea în faţa lor şi până la malul mării, plin de bolovani uriaşi, n-ar fi fost o distanţă prea mare, câteva zeci sau sute de paşi, numai că în stânga lor se afla tabăra maurilor şi exista primejdia ca vreun străjer să-i vadă şi să dea alarma. Tocmai când se gândeau că era momentul şi se încordau ca să ţâşnească iute, din răsputeri, spre apa mării, auziră voci şi tropot încet de copite. Trei arabi călări treceau la pas, întorcându-se în tabără. Îngheţară amândoi, făcându-se una cu pământul, dar din fericire călăreţii nu aveau cu ei nici un câine, aşa că se îndepărtară vorbind încet în limba lor bolborosită, pe care Angelica simţi dintr-o dată că o urăşte din tot sufletul, minunându-se că putuse învăţa atâtea cuvinte. De îndată ce călăreţii se îndepărtară, se ridicară şi ei şi o luară la goană prin nisipul încă fierbinte şi li se păru că trecuse un secol când ajunseră în apă, pitindu-se printre bolovanii uriaşi. Se scufundară până la gât în apa mării, pândind să vadă dacă se stârnise larmă. Nu. Nu-i văzuse nimeni şi tabăra maurilor rămânea liniştită văzându-şi de treburi.

Binecuvântând în gând întunericul ocrotitor, începură să înainteze pe bâjbâite spre stânga, ajungând destul de repede în dreptul primelor corturi ale taberei. Se tăiau mereu la mâini în margini de scoici ascuţite, lunecau pe pietrele pline de mâzgă cleioasă şi abia îndrăzneau să se ridice, fiindcă luna începuse din nou să lumineze şi i-ar fi putut da de gol. Era destul ca un maur să vină până aici şi să-i vadă pentru ca orice nădejde a lor să se spulbere ca un abur. Numai gândul că erau atât de aproape de izbăvire le dădea atâtea puteri, încât se simţeau amândoi în

stare de eforturi supraomeneşti şi îndurau orice suferinţă fără să mai bage de seamă nimic. Priveau din când în când spre silueta puternică a cetăţii, care părea necrezut de aproape, cu crenelurile ei scăldate în argintul lunii şi cu domurile şi clopotniţele înălţându-se semeţe spre cerul spuzit de stele. Priveau într-acolo ca spre suprema mântuire şi numai vederea locului izbăvitor le înzecea puterile.

Trecuseră de ultimele corturi ale taberei şi nu mai aveau mult până la turnul cel mai apropiat, un avanpost înalt şi puternic, când auziră voci vorbind arăbeşte la câţiva paşi. Încremeniră amândoi, lipindu-se de stânci şi nemaiîndrăznind nici să răsufle. Erau câţiva călăreţi care descălecară, cu coifurile lor lungi scânteind sub razele lunii. Vorbeau veseli şi râdeau şi nu numai că n-aveau de gând să plece, dar mai aprinseră şi un foc şi se aşezară în jurul lui, punându-se pe taifasuri.

Din trăncăneala lor se înţelegea că primiseră poruncă să stea de pază aici tocmai fiindcă era singurul loc pe unde se putea ajunge în Ceuta pe neobservate. Reieşea că nu erau de loc încântaţi de corvoada asta pe care le-o impusese ofiţerul lor, fiindcă se aflau prea aproape de turnurile cetăţii şi, dacă deocamdată erau în siguranţă, în zori se putea prea bine ca vreunul din blestemaţii de arcaşi spanioli să-şi încerce norocul şi să le trimită vreo săgeată care să-şi nimerească ţinta. Caidul Ali ţinea morţiş că era locul cel mai bun pentru matadorii care veneau să-şi aducă clienţii în Ceuta dar la ei nu se gândea, că puteau muri prosteşte.

- Cum se luminează de ziuă, ăştia pleacă, şopti Colin la urechea Angelicăi. Cum necum, trebuie să ne ţinem tari până atunci.

Noaptea se scurgea chinuitor de greu. Apa rece a mării îi înţepenea, pătrunzându-le în răni şi înnebunindu-i de usturime, valurile îi clătinau şi îi izbeau cu sălbăticie de bolovani, sleindu-i de ultimele resturi de vlagă din trupurile chinuite. Oboseala şi somnul păreau de neînvins. În mai multe rânduri Angelica simţi că nu mai rezistă. Se lăsa moale cu gând să doarmă...orice ar fi, numai să doarmă, să nu mai ştie de nimic, nici de apa mării, nici de stâncile ascuţite în care se trezea aruncată mereu, nici de maurii de pe mal...să doarmă...Atunci braţul de fier al lui Colin o cuprindea şi o ridica încet să rămână cu capul deasupra valurilor ca să poată respira...Şi frigul...şi apa din ce în ce mai rece...Şi usturimea din răni...Colin...

Cerul se îndură în sfârşit să se rumenească şi maurii se ridicară, punând şeile pe cai. Mai stătură puţin, să se încredinţeze că nu e nimeni în jur apoi încălecară şi plecară la pas, vorbind într-una şi fără să privească înapoi.

Colin şi Angelica abia mai găsiră puteri să iasă din apă şi să se târască până pe nisipul plajei, înţepeniţi de frig şi de oboseala nopţii petrecute în valurile mării. Erau de-a dreptul ameţiţi şi încercau să-şi mai tragă sufletul, când dintr-o dată, dinspre tabăra maurilor, izbucni un val de urlete fioroase. Priviră într-acolo şi văzură o ceată de călăreţi care-i zăriseră şi se îndreptau spre ei în goana cailor.

- Hai! zise scurt Colin Paturel, înşfăcând-o de mână.

Câmpia acoperită de nisip care se întindea în faţa lor până la zidurile cetăţii părea nesfârşită. O luară la goană, mai curând zburând

prin nisipul ud de roua nopții, adunându-și disperați ultimele resturi de puteri, fără să ia în seamă pietrele colțuroase și mărăcinii care le sfâșiau tălpile și așa pline de răni. Un singur gând, poarta cetății, poarta mântuirii...Urletele maurilor din spate se apropiau, aproape pârjolindu-i, și poarta parcă se depărta de ei în loc să se apropie...Dumnezeule, ai milă, nu ne lăsa...

Maurii aveau muschete, arme mai greu de mânuit din galopul calului. Archebuzele ar fi fost de o mie de ori mai bune, ar fi nimerit cu ușurință țintele vii care alergau disperate în fața lor, în câmp deschis, dar muschetele dădeau greș...

Gloanțele șuierară pe la urechile fugarilor și ridicară norișori mici de nisip în fața lor. Caii se auzeau galopând acum în spate, din ce în ce mai aproape și Angelica, îngrozită, văzu o altă ceată de călăreți, care de unde-or mai fi ieșit, Doamne! voia să le taie calea...Văzu ca în vis fața celui din frunte, care zbura spre ei cu sabia scoasă, răscolind câmpia cu urletele lui sălbatice...Un steag care flutura pe deasupra coifurilor...Nu erau ascuțite coifurile astea ale lor...Nu, dar de ce...De ce nu-i lăsau...

- S-a terminat, Colin! gemu ea prăbușindu-se. S-a terminat!

Dar brațul sleit al normandului căpătase puteri noi și nebănuite. O înșfăcă și o trase după el înainte, spre călăreții care veneau ca vântul spre ei. Angelica simți cum inima parcă-i crapă dintr-o dată și se risipește în cioburi. O pânză roșie venea de undeva, de departe, începând să i se așeze pe ochii împăienjeniți. Auzi de lângă ea urletul înnebunit al lui Colin Paturel:

- Fraților! Creștini! În numele lui Christos, scăpați-ne, fraților! Amigos! Suntem creștini...În numele lui Christos!

Mai văzu ca prin ceață niște copite de cai și atunci înțelese și ea și se prăbuși în nisip printre copitele acestea, bolborosind și ea în neștire:

- Frați...creștini...În numele lui Christos...În numele lui Christos!...

10

"De ce Dumnezeu ai pus atâta piper în cacao, David? Doar ți-am mai spus de o sută de ori, fără piper, fără scorțișoară. Doar facem cacao, nu fiertura aia spaniolă de nu se uită la ea nici porcii!..."

Angelica se zbătea și nu reușea să înțeleagă de ce trebuia să ia de la început epuizanta muncă pe care o mai făcuse odată, de mult, când izbutise să-i facă pe parizieni să prindă gustul acestei băuturi exotice numite cacao. Dar dacă dobitocul ăsta de David se tot încăpățânează să toarne cu toptanul piper și scorțișoară, precis că de data asta parizienii au să i-o toarne ei în cap. Și ar avea dreptate, greu de închipuit lucru mai scârbos decât leșia asta nenorocită, brrruahhh! și împinse ceașca într-o parte, numai că în clipa următoare simți cum o frige lichidul vărsat și auzi o exclamație de stupoare.

Atunci reuși în sfârșit să deschidă ochii. Se găsea într-un pat... da, într-un pat larg și curat, cu cearșafuri albe ca de zăpadă...Numai că

minunea asta albă era mânjită într-un hal fără hal de cacao. O femeie voinică şi frumoasă, cu faţa arsă de soare, se silea speriată să şteargă cât de cât petele acestui dezastru neaşteptat.

- Îmi pare rău...din tot sufletul...reuşi ea să mormăie, cu o voce pe care nu şi-o recunoscu.

Femeia tresări, încântată că o vedea trezindu-se şi începu să vorbească repede în spanioleşte, strângându-i cu efuziune mâinile şi mângâind-o aprins, după care se aruncă în genunchi în faţa unei statuete a Sfintei Fecioare, poleită cu aur şi încoronată cu diamante care se afla sub candela mică de alături.

Angelica înţelese că gazda ei mulţumea cerului pentru că o adusese în sfârşit la viaţă pe biata femeie care zăcea în fierbinţeli de atâta timp. Chiar, de când se afla aici? Şi unde era? Ah, da, în Ceuta, desigur! În Ceuta...salvată...mântuită! Dumnezeule Doamne! Spaniola chemă o slujnică, o harăpoaică sprintenă, şi amândouă schimbară la iuţeală patul, aşternând cât ai clipi cearşafuri noi şi curate, brodate pe margini cu flori şi mirosind a violete.

Angelica tot nu reuşea să-şi vină de-a binelea în fire şi senzaţiile pe care le încerca văzându-se aici, într-un aşternut moale şi curat, într-un pat imens, cu baldachin şi cu coroane de lemn sculptat şi poleit cu aur, senzaţiile acestea o buimăceau cu totul şi o împiedicau să gândească limpede. Întoarse capul cu o mişcare înceată şi nesigură. Simţea o apăsare dureroasă în ceafă şi ochii o usturau, fără să se poată obişnui cu lumina slabă a încăperii acesteia răcoroase. Printr-o fereastră îngustă, zăbrelită cu gratii de fier forjat în nenumărate arabescuri, se zărea un petic din cerul orbitor luminat, dar înăuntru lumina pătrundea slabă, răspândindu-se timidă pe pardoseala răcoroasă de plăci de marmură neagră. Încăperea asta întunecoasă, încărcată de mobile şi de bibelouri spaniole printre care se întinseseră leneşi doi câini negri, îi aducea aminte de iatacurile pline de taine ale haremului. Răsunară undeva câteva bubuituri înfundate şi îşi aduse din nou aminte: tunurile! Tunurile Ceutei!...

Ceuta, pintenul ameninţător, puterea trufaşă a Spaniei, înfiptă cu semeţie aici, pe stâncile încinse de soare şi răscolind sfidătoare cu dangătul clopotelor ei pământurile lui Mahomed! Clopotele mari ale catedralei, de sute de ori muşcată de ghiulelele maurilor, răsunau mai departe, amestecându-se cu bubuiturile surde ca nişte grohăituri furioase ale tunurilor. Ceuta! Libertatea! Aproape că nu-i venea să creadă...Toate rămăseseră undeva în urmă...Aici era liberă, maurii lui Moulay Ismael nu mai aveau nici o putere asupra ei, nici Mezzomorte şi nici nimeni...

Îngenunchiată în faţa statuetei Fecioarei, spaniola îşi făcea cruci peste cruci şi şoptea rugăciuni. Pentru ea, sunetele din jur erau cele de fiecare zi, dangăt de clopote şi bubuit de tunuri. Fiul ei era născut aici şi aici era casa ei. Copilul se căţăra până sus pe metereze, laolaltă cu alţi băieţi de seama lui, ca să-i înjure pe maurii de jos şi să-şi facă în văzul lor semnul crucii, care-i scotea pe feciorii de căţea din minţi. Ura împotriva maurilor o aveau spaniolii în sânge, inimile şi sufletele lor erau parcă mai legate de Africa decât de Europa. Andaluzul îşi aducea aminte de căpcăunul arab care-i oropsise glia atâta timp, lăsându-i

moştenire pielea măslinie şi dinţii albi ca de lup, iar castilianul nu-l putea uita pe duşmanul pe care abia-l scosese de pe pământurile lui, pas cu pas, timp de sute de ani. Adevărata artă a războiului de hărţuială prin desişuri, sub cerul de foc, de spanioli fusese descoperită, de la ei primise numele de guerilla şi ei o aveau în sânge mai mult decât oricare altă naţie. Îndrăzneala lor semeaţă îi împingea de multe ori să iasă pe porţi, năvălind prin surprindere asupra asediatorilor şi măcelărindu-i. Aşa se întâmplase şi acum câteva zile, când o ceată de călăreţi care se întorcea în zori dintr-o expediţie, în care măcelărise peste noapte un regiment cantonat fără grijă la câteva mile, văzuse doi fugari în zdrenţe alergând cu ultimele puteri spre porţile cetăţii, urmăriţi de nişte feciori de căţea care erau gata să-i prindă înainte ca nefericiţii să ajungă la ţintă. Călăreţii dăduseră îndată pinteni şi se năpustiseră ca un uragan asupra maurilor, care băgaseră de seamă prea târziu primejdia şi doar câţiva reuşiseră să scape cu fuga. Apoi călăreţii spanioli intraseră în adăpostul sigur al zidurilor cetăţii, luându-I cu ei şi pe cei doi creştini salvaţi, înainte ca stolul de mauri stârnit din tabără să aibă timp să-i copleşească în câmpie în faţa zidurilor.

Angelica nu ştia bine spanioleşte şi abia putea lega câteva cuvinte, dar de înţeles înţelegea destul de bine ce-i povestea, sporovăind mereu femeia voinică şi frumoasă care se întrerupea des, ridicându-şi privirile spre tavan şi închinându-se cu ardoare.

Memoria începea să-i revină şi o dată cu ea i se trezeau şi durerile ascuţite din trupul plin de răni şi de zgârieturi. Îşi simţea picioarele strivite şi faţa o ustura de parcă i-ar fi fost jupuită, mâinile roase şi cu unghiile rupte o usturau şi ele şi pielea scorojită îi era mereu străpunsă de mii de ace ascuţite.

- Santa Maria! exclamă spaniola lovindu-şi palmele una de alta. În ce stare era biata doamnă când au adus-o ai noştri aici! Numai zdrenţe toată, ude şi pline de nisip şi de noroi, picioarele ei, sărmana, numai sânge şi părul năclăit de nisip şi de alge! Şi aşa de rar se întâmplă să ajungă robii fugari până aici, că numaidecât ai noştri au trimis după domnul de Breteuil, trimisul regelui Franţei.

Angelica tresări ca muşcată de un şarpe. Domnul de Breteuil? Numele acesta nu-i era cu totul necunoscut. Parcă era un diplomat pe care-l întâlnise cândva la Versailles. Spaniola încuviinţă fericită, adăugând iute că domnul acesta era trimisul special al regelui Franţei, că tocmai sosise la bordul brigantinei Regala , trimis de însuşi regele Franţei să trateze cu Moulay Ismael eliberarea unei înalte doamne de la curte care, din câte vorbea lumea, ar fi căzut, sărmana, în mâinile necredincioşilor.

Angelica strânse pleoapele şi simţi cum bătăile inimii ei epuizate se accelerau. Prin urmare, mesajul încredinţat părintelui reverend de Vallombreuse ajunsese la cel căruia îi fusese destinat! Regele auzise strigătul ei de ajutor şi domnul de Breteuil, încărcat, de bună seamă, cu daruri scumpe, care să-l îmbuneze pe tuciuriul sultan al Marocului, venise încoace, urmând să plece spre Meknès ca să negocieze, indiferent de preţ, eliberarea zăpăcitei marchize du Plessis-Bellière, nimerită în haremul sultanului.

Numai că domnul de Breteuil nici nu apucase să ia lunga şi istovitoare cale a deşertului când fusese anunţat că un bărbat şi o femeie, ajunşi ca printr-un miracol aici, la Ceuta, fuseseră salvaţi în ultima clipă din mâinile maurilor şi duşi la aşezământul părinţilor redemptorieni. Femeia era pe jumătate moartă, dar bărbatul părea ca de oţel. Spusese că e francez şi că femeia e tot franţuzoaică şi ea, dar că nu ştia despre ea altceva decât că o cheamă Angelica. În rest habar n-avea cine era, doar că fugise din haremul sultanului de la Meknès. La auzul unor asemenea lucruri, domnul de Breteuil îşi amintise vag că auzise cândva că doamna marchiză du Plessis-Bellière, pe care avusese plăcerea s-o cunoască personal mai de mult, la Versailles, avea un nume tot în genul ăsta, Angelica sau aşa ceva...Dăduse fuga la casa unde se aflau cei doi fugari şi la vederea lor făcuse îngrozit un pas înapoi. Cele două trupuri care abia mai semănau a fiinţe omeneşti, în zdrenţe înfiorătoare, slabe cum nici vâslaşii de pe galere nu ajungeau vreodată, pline de răni sângerânde, îi întorseseră pe dos stomacul lui sensibil, de om care ţinea de ani de zile regim. Nu, nici vorbă, arătarea asta îngrozitoare, sperietoarea asta nu putea avea nimic comun cu superba, cu strălucita marchiză du Plessis-Bellière, oricât mult ar fi schimbat-o viaţa în harem şi greutăţile pe care probabil le avusese de îndurat pe drum.

Mâna Angelicăi lunecă pe cearşaf, căutând parcă ceva. Căuta o altă mână, mână lată şi bătătorită, puternică şi ocrotitoare, care să i-o cuprindă pe a ei, şi s-o facă să se simtă şi mai în siguranţă. Nu găsi nimic. Unde era tovarăşul ei de drum? Ce se întâmplase cu el? Unde era bunul Colin, sprijinul ei, singurul ei prieten, care o scăpase de la moarte sigură de atâtea ori? Bunul, puternicul, neînvinsul Colin Paturel, unde era Colin? Şi simţi cum pe inimă i se lasă o greutate imensă, ca o stâncă pe care n-o putea ridica. Nu îndrăznea să rostească cu voce tare nici una din întrebările care stăteau să-i ţâşnească de pe buzele arse. De altfel, nici n-ar fi avut putere să vorbească. Ultima imagine a chipului lui Colin îi venea mereu în minte cu putere, fără să se lase ştearsă. Colin trăgând-o după el şi prăbuşindu-se amândoi în nisip, între copitele cailor spaniolilor care le aduseseră mântuirea...Bunul Colin!...

Când se trezi, la căpătâiul ei se afla un domn cu perucă, foarte grijuliu îmbrăcat, într-un costum de mătase plin de fireturi şi de broderii aurite. Ţinea pălăria cu pene la subţioară şi, de cum o văzu că deschisese ochii, se ridică şi făcu o plecăciune după toate regulile etichetei de la Versailles, cu piciorul cambrat cum scrie la carte şi cu tocul roşu al pantofului ţinut exact cum se cerea.

- Doamnă, am primit cele mai îmbucurătoare veşti cu privire la sănătatea dumneavoastră şi m-am grăbit să mă înfăţişez în persoană spre a vă prezenta profundele mele omagii şi expresia celui mai adânc şi mai sincer devotament.

- Mulţumesc, domnule, rosti ea slab.

Îşi făcu socoteala că adormise, desigur, legănată de glasul spaniolei care sporovăia la căpătâiul ei. Probabil că de atunci trecuse o zi...sau mai bine zis o noapte. Desigur că dormise mult, acum se simţea mai întremată şi durerile care-i străbăteau tot trupul parcă începuseră s-o

mai lase. O căută din ochi pe spaniolă, dar aceasta se făcuse nevăzută, probabil nefiind de acord cu prezența unui bărbat în camera unei doamne care șade în pat. Francezii ăștia au niște purtări din cale afară de ușuratice, asta ca să nu le spună pe adevăratul nume...

Domnul de Breteuil se așeză pe un scăunel sculptat în lemn de abanos, scoase din buzunar o cutiuță de argint și oferi doamnei du Plessis o bomboană, după care strecură și el una în gură și începu s-o sugă cu distincție. Apoi își exprimă imensa satisfacție în legătură cu faptul că misiunea lui diplomatica fusese încununată de un succes atât de prompt și de complet. Un adevărat triumf. Grație îndrăznelii și energiei pe care le arătase doamna marchiză du Plessis-Bellière, căreia îi revenea, dacă stăm să ne gândim bine, partea cea mai bogată a laurilor, și care reușise să scape ea însăși din lanțurile în care o aruncaseră, ca să spunem lucrurilor pe nume, numai propria ei inconștiență și nesupunerea față de rege, grație, deci, acestui fericit concurs de împrejurări, el, domnul de Breteuil, nu mai era acum nevoit să ducă acelui odios Moulay Ismael, un negrotei scârbos căruia i-ar fi stat mai bine sclav în nobilul regat al Franței, nu mai era, prin urmare, nevoit să facă atât de costisitoarele cadouri pe care regele Franței acceptase, cu strângere de inimă, să le trimită acelui maimuțoi caraghios care se împăuna cu atâta obrăznicie cu însemnele regalității. Pentru că, spuse mai departe domnul de Breteuil, păstrând același ton de superioritate disprețuitoare, numai Dumnezeu știa mânia care-l cuprinsese pe Maiestatea sa când înțelesese incalificabila purtare a doamnei mareșal du Plessis. Domnul de la Reynie, pe care Maiestatea sa personal îl însărcinase cu supravegherea doamnei du Plessis, care nu trebuia cu nici un chip lăsată să părăsească Parisul, domnul de la Reynie fusese mustrat de Maiestatea sa în termeni de o extremă vehemență și puțin lipsise ca acest înalt și atât de merituos magistrat să fie scos din funcția sa de locotenent general al poliției, tocmai din cauza incompetenței și a exasperantei lipse de eficacitate a subordonaților săi. Atât curtea Franței cât și poliția se întrebaseră în fel și chip cu privire la modul în care doamna marchiză du Plessis-Bellière reușise să fugă din Paris. Se șoptea că reușise să seducă pe un polițist cu o funcție importantă care o scosese pe furiș din oraș, deghizată în agent de poliție. Apoi, când freamătul stârnit de acest eveniment nici nu se potolise, curtea se amuzase nespus când cavalerul de Rochebrune, sosind la Versailles, se apucase să se laude, bietul naiv, înaintea regelui, că avusese marea plăcere de a o fi găzduit pe marchiza du Plessis la Malta, ba se mai apucase să povestească și întâmplările în urma cărora doamna ajunsese acolo. Bietul tânăr, viața departe de curte îi tocise iremediabil flerul și se mai și mira pe urmă sărmanul, de răceala cu care-i vorbea toată lumea, nedându-și seama că se afla în dizgrație. Pentru că ar fi fost greu de imaginat că Majestatea sa ar fi putut să-i ierte vreodată o asemenea revoltătoare lipsă de tact!

Și domnul de Breteuil strănută cu tâlc în dosul manșetelor lui înfoiate, privind-o cercetător cu ochii lui șireți.

"Ochi rotunzi și tâmpiți ca de cocoș", își spuse Angelica.

Diplomatul se lingea dinainte pe buze la gândul confidențelor pe care doamna du Plessis avea să i le facă și se felicita pentru faptul că era

primul care avea să le audă. Iar lucrul acesta avea să deschidă în fața lui orice salon parizian, toată lumea avea să dorească să afle chiar de la sursă incredibilele întâmplări prin care trecuse văduva mareşalului du Plessis-Bellière. Cariera lui era lucru făcut, toată lumea avea să şi-l dispute pe domnul de Breteuil, salvatorul doamnei du Plessis şi poate că însăşi Majestatea sa...Nu se ştie, s-ar putea foarte bine ca tocmai el, un obscur diplomat, să ajungă mâine să taie şi să spânzure la Versailles...

Numai că femeia din fața lui părea cuprinsă de o lehamite greu de explicat. Da, pentru moment era chiar explicabil, dar fără îndoială că avea să-şi regăsească iute verva ei scânteietoare şi spiritul care făcuseră din ea una din prezențele cele mai strălucitoare de la curte. Încă de pe acum se puteau observa unele semne încurajatoare, doamna se transformase considerabil şi cu greu te mai putea face să te gândeşti la epava aceea de-a dreptul dezgustătoare în fața căreia fusese chemat cu câteva zile înainte.

Aşa că-i povesti doamnei împrejurările în care avusese bucuria s-o reîntâlnească data trecută, când doamna de bună seamă că nu-şi mai aminteşte de asta. O găsise pe jumătate goală, trebuia să-şi ceară scuzele cele mai respectuoase, dar dragostea față de adevăr îl obliga literalmente la folosirea acestui termen, o găsise deci pe jumătate goală în nişte resturi de zdrențe ude şi pline de murdării de neimaginat, care răspândeau un miros dizgrațios, cu mâinile şi cu picioarele pline de răni sângerânde, cu fața lividă şi cu ochii închişi cuprinşi de cearcăne grele, de un mov de-a dreptul sinistru. Zăcea în brațele unui uriaş zbârlit, la fel de zdrențăros care îşi îngăduia să încerce, fără nici un fel de delicatețe, s-o facă pe doamna să bea dintr-o cană cu ceai fierbinte, cu mult rom, pe care unul din aceşti vrednici slujitori ai altarului i-o adusese. În ce stare, Doamne Dumnezeule, putuseră barbarii aceia s-o aducă pe fermecătoarea marchiză du Plessis-Bellière, pe una din cele mai frumoase din femeile care împodobiseră vreodată nobila curte a Franței! Sfinte Dumnezeule, îşi spusese el atunci, era oare cu putință? Femeia aceasta, aflată în asemenea hal, era oare una şi aceeaşi cu strălucitoarea marchiză du Plessis pe care însăşi Maiestatea sa o conducea de-a lungul acelui superb covor verde de la Versailles şi care încântase toată curtea cu dansul ei fermecător? Oh, domnul de Breteuil nici nu-şi putea crede ochilor nu, în nici un caz nu putea fi vorba de una şi aceeaşi persoană. Nici vorbă nu putea fi ca Maiestatea sa să fi poruncit pentru femeia asta înarmarea unei galere şi daruri atât de costisitoare pentru maimuțoiul acela tuciuriu! Nu, în ruptul capului nu se putea, numai că...era ceva care-l făcuse pe domnul de Breteuil să aibă o ezitare. Poate părul, poate finețea încheieturilor, de o distincție care-i atrăsese privirile de la bun început...Atunci îl întrebase pe individul acela bădărănos cine era femeia şi mocofanul nu ştiuse să-i spună altceva decât că se numea Angelica, dar de numele ei de familie habar n-avea şi nici n-ar fi putut spune de unde era femeia asta. Franțuzoaică şi gata.

Şi atunci avusese domnul de Breteuil revelația extraordinară a faptului că se afla în fața marchizei Angelica du Plessis-Bellière, femeia care stârnise atâta pasiune în inima marelui rege Ludovic al XIV-lea. Văduva lui Philippe du Plessis-Bellière, strălucitorul mareşal mort pe

câmpul de luptă! Rivala doamnei de Montespan şi nestemata cea mai de preț a curții de la Versailles!...

Imediat, la cererea lui expresă, doamna fusese adusă aici, în micul dar încântătorul palat al guvernatorului, don Manuel de Los Cosbos y Perrandez, a cărui cucernică şi virtuoasă soție, Dona Ines, se grăbise s-o ia personal în primire, acordându-i îngrijirile cele mai competente, întrucât numita senora avusese de atâtea ori de îngrijit răniți în războiul dus de spanioli împotriva maurilor.

Angelica înghiți în sec şi simți o durere ascuțită şi chinuitoare în gât. Foamea şi setea îndurate atâta timp îi implantaseră reflexe neaşteptate. Numai vederea sau chiar gândul la ceva de mâncare o făcea să se topească de poftă, şi totuşi, de îndată ce mânca, se simțea rău, aşa cum i se întâmplase şi acum, cu bomboana oferită de domnul de Breteuil.

- Şi cu tovarăşul meu de drum ce s-a întâmplat? reuşi ea să întrebe.

Domnul de Breteuil ridică din umeri. Nu cunoştea această chestiune, fiindcă nu considerase necesar să se informeze. Desigur, omul acela se afla pe mâini bune, părinții redemptorieni fără îndoială că se ocupaseră de el, dându-i să mănânce şi oferindu-i ceva straie decente, în care să poată arăta a om.

După care diplomatul se ridică şi ceru doamnei marchize permisiunea de a se retrage întrucât, în pofida imensei plăceri pe care o simțea în fermecătoarea ei companie, era chemat de chestiuni urgente, care nu sufereau amânare. Adresă însă doamnei marchize urările cele mai sincere de însănătoşire grabnică. De altminteri, fără îndoială că doamna marchiză, cu perspicacitatea care o caracterizase întotdeauna, considera ca şi el că nu era cazul să întârzie prea mult aici, la Ceuta, care deocamdată era în siguranță, dar care rămânea totuşi o cetate asediată, care nu putea oferi doamnei marchize ospitalitate decât în mod provizoriu. Chiar azi dimineață, când îşi făcea plimbarea pe metereze, o ghiulea de piatră îi căzuse la picioare. Şi tristul adevăr era că cetatea asta nu mai putea rezista mult. Domnul de Breteuil avea cunoştințe destul de serioase în materie de artă militară şi văzuse destule ca să-şi dea seama că, în scurt timp, asediatorii aveau să culeagă laurii. Locuitorii se hrăneau numai cu linte şi cu peşte, convoaiele care veneau pe mare erau rare şi aveau de înfruntat flote puternice de pirați, care le aşteptau ştiindu-le dinainte ruta. Era înțelept să plece cât mai repede de aici, din Ceuta, pe care numai nişte fanatici cum erau spaniolii se mai puteau încăpățâna atâta s-o păstreze în ciuda tuturor evidențelor! Fără îndoială că spaniolii întreceau pe mauri în fanatism şi în sălbăticie, ca să nu mai vorbim de tăria lor ascetică de-a dreptul ridicolă şi fără rost.

Şi domnul de Breteuil suspină, sărută cu infinită distincție mâna doamnei marchize şi, după ce mătura lespezile de marmură neagră de pe jos cu panaşul pălăriei ieşi cu pas măreț, conştient de importanța misiunii sale.

Angelica rămase nemişcată, gândindu-se că i se păruse că desluşeşte în ochii lui o sclipire de ironie răutăcioasă de a cărei pricină nu-şi putea da seama.

Seara, dona Iňes, soţia guvernatorului, o ajută să se ridice şi să facă şovăitoare câţiva paşi prin încăpere. Se mişca greu, dar încheieturile ei înţepenite începeau, încet-încet, să-şi dea drumul şi durerile începură să o mai lase pe măsură ce se mişca.

A doua zi se sculă mult mai întremată şi se putu îmbrăca, destul de anevoie, e drept, cu una din rochiile aduse de domnul de Breteuil în bagajele lui, croite toate după ultima modă de la Versailles. Dona Iňes, îmbrăcată într-o roche posomorâtă, cu crinolină grea şi cu funde uriaşe, după moda care domnise probabil la Madrid cu două trei decenii în urmă, privea cu admiraţie nu lipsită de pizmă prietenoasă satinurile suple care se mulau admirabil pe mijlocul subţire şi elastic al înaltei doamne de la curtea Franţei. Angelica îi ceru ceva să se ungă pe faţa asprită de vântul şi de soarele deşertului iar spaniola i-aduse îndată câteva cutiuţe cu alifii foarte căutate de doamnele din Ceuta, toate suferind de pacostea asta. Apoi Angelica îşi perie îndelung părul într-o oglindă cu îngeraşi, care-i aduse dintr-o dată aminte de un ochi de apă limpede dintre pietrele unui râu. Îşi privea ca şi atunci părul decolorat de soare, cu bucle bogate care înconjurau faţa patetică de fecioară neştiutoare şi plină de temeri. Se privea în apele oglinzii ţinându-şi o mână pe piept, deasupra decolteului, unde o dungă precisă arăta graniţa dintre pielea arsă de soare şi albul orbitor al începutului sânilor. Da, întâmplările prin care trecuse lăsaseră urme adânci, greu de şters. Şi totuşi nu îmbătrânise. Era alta! Se privi îndelung şi până la urmă hotărî să-şi pună un colier care să acopere linia aspră a graniţei dintre alb şi negru de pe pieptul ei.

Corsetul o ţinea dreaptă şi-i dădea o linie plină de distincţie. Cândva nu putuse suferi armătura asta blestemată, dar acum o simţea cu o adevărată plăcere în jurul mijlocului şi a pieptului. Dar tot mai păstrase gestul reflex de a căuta cu degetele în jurul ei, ca să adune pulpanele burnuzului şi să-şi acopere umerii cu ele.

Cercetă pe urmă în fugă încăperea în care se găsea, cu tapiserii închise la culoare, suspendate, care abia reuşeau să acopere pereţii de piatră. Se afla, la urma urmei, într-o cetate aflată tot timpul în război, iar acest minim de confort era rezervat, desigur, doar soţiei guvernatorului. Întărit din toate părţile, micul palat al mai marelui cetăţii era, asemeni mai tuturor caselor din Ceuta, construit după modelul construcţiilor maure. Fără ferestre spre stradă şi cu o curte interioară cu câţiva chiparoşi piperniciţi, din care ultimii porumbei sălbatici fugiseră şi ei, speriaţi de mitralii. Numai berzele-şi mai păstrau cuiburile de pe metereze, în urma unor deprinderi vechi şi greu de schimbat cu una cu două.

Totuşi, apartamentul în care se afla Angelica dispunea, supremă concesie făcută stăpânei casei, de un balcon minuscul de unde se putea vedea freamătul necontenit din stradă, o stradă îngustă şi lungă care cobora spre port. Zărea de aici catargele şi pânzele strânse ale corăbiilor ancorate între digurile fortificate, marea albastră şi, în depărtare, o linie întunecată care nu putea fi decât coasta spaniolă.

Se pleca înainte, ţinându-şi evantaiul între degete, şi privea pierdută linia aceasta care însemna Europa. Dincolo de ea, dincolo de Spania, era Franţa! Franţa!

Scoase un suspin adânc şi în clipa aceea văzu doi mateloţi care

treceau pe sub balcon îndreptându-se spre port. Purtau amândoi straie grosolane şi trainice, marinăreşti, tichii roşii de lână şi erau în picioarele goale, ţinându-şi pe umăr traistele de pânză groasă. Unul din ei avea inele de aur în urechi, dar privirile Angelicăi fură atrase de silueta celuilalt, care i se păru cunoscută. Oare ce-i spunea umerii aceştia largi şi puternici de sub pânza groasă, albastră, a cămăşii marinăreşti, legată peste mijloc peste o cingătoare dungată în alb şi roşu? Dar abia în clipa când cei doi treceau pe sub bolta dinaintea scării portului şi lumina căzu limpede pe silueta lui înaltă şi legată, îl recunoscu pe deplin.

- Colin! Colin Paturel!

Bărbatul se întoarse. Da, el era! Cu barba pieptănată frumos şi scurtată cu foarfeca, îmbrăcat în haine curate care luaseră locul zdrenţelor cu care scăpase din robie, dar era el, Colin Paturel.

Se auzise strigat şi privea înapoi nedumerit, apoi văzu că-i făcea semne o cucoană îmbrăcată cu tot dichisul, cum nu mai văzuse decât la Marsilia de vreo două ori. Cu el o fi având treabă cucoana asta? Şi ce treabă? Adică de unde până unde?

Se întoarse neâncrezător şi atunci o auzi strigându-I cu vocea aceea pe care ar fi recunoscut-o dintr-o mie:

- Uşa de jos e descuiată! Urcă repede!

Angelica simţea cum mâinile îi îngheţau pe mânerul evantaiului şi abia reuşi să se întoarcă spre camera din spatele balconului. Îl văzu, urcase iute cu picioarele lui desculţe şi acum era aici, în faţa ei masiv şi tăcut. Nu mai semăna deloc cu Colin Paturel, aşa cum îl ţinea ea minte. Boneta din cap şi primenelile curate îl schimbaseră atât de mult, ochii lui albaştri aveau o lumină atât de rece şi de indiferentă, încât se uită fără să vrea la palmele lui pline de cicatrici şi abia atunci fu sigură că era el.

Şi simţi atunci că ceva murise în ea. Nu-şi dădea seama cum, dar nu-l mai putea tutui.

- Ce mai faci, Colin? reuşi ea să spună. Mi-a fost dor de ...dumneata.

- Eu, bine... Văd că şi dumneavoastră la fel, nu?

Acum recunoscu privirea ochilor lui albaştri. Era rea şi tăioasă, ca în zilele când o privea cu duşmănie pe sub sprâncenele lui stufoase şi ameninţătoare. Dar era el. Colin Paturel, regele robilor. Puternicul, neînvinsul Colin Paturel.

I se părea că-l vede cu lanţul greu atârnat de gât şi lanţul parcă avea sclipirea aurului apoi îşi dădu seama că avea într-adevăr un lănţişor subţire. Era curat, cu părul pieptănat...

El o privea fără să se mire, cu ochii lui reci şi dispreţuitori. Cucoana cu colierul de aur la gât, cu părul dichisit cum se şi cuvine la o cucoană, cu rochia largă şi cu evantai în mână....

- Unde te duceai cu traista pe umăr? încercă ea să rupă tăcerea stânjenitoare.

- Păi, mă' ceam în port. Mă îmbarc numaidecât pe Bonaventura, asta-i o corabie de comerţ care pleacă spre Indiile Orientale.

- Cum ? ţipă ea, plecai? Plecai fără să-mi spui la revedere?

Colin Paturel trase adânc aer în piept şi privirea i se făcu şi mai aspră decât până atunci.

- Cucoană...adică Luminăția voastră, sau cum să vă zic...Eu sunt Colin Paturel, de pământ din Saint Valery-en-Caux, fecior de țăran prost. Dumneavoastră, din câte vorbeşte oamenii, sunteți cucoană mare, ditamai marchiza, nevastă de mareşal...Cică regele în persoană a trimis o corabie pentru dumneavoastră, să vă ducă acasă. Aşa-i?

- Da, aşa e, Colin, dar nu ştiu de ce asta ar fi pentru dumneata un motiv să pleci fără să-mi spui la revedere, bâigui ea.

- Câteodată po'a să fie şi asta un motiv, zise el întunecat.

Şi ochii i se îngustară. Părea acum că se depărtează de ea, părăsind penumbra încăperii şi vorbindu-i de undeva de departe.

- Când dormeați, cucoană, eu mă uitam la dumneavoastră şi îmi ziceam cam aşa: uite mititica asta, săraca de ea, habar n-am cine e şi de unde vine, nici ea n-are un'să ştie despre mine ce şi cum. Suntem amândoi creştini fugiți din robie de la câinii de mauri, asta ne apropie, atâta. Dar, îmi ziceam eu, o simt eu că-i cu mine. S-a chinuit până acuma ca vai de capul ei, a fost călcată în picioare...şi ia uite-o cum ridică mereu capul! Pe unde o fi umblat ea până acuma şi cu câți o fi avut ea treabă pe lumea asta, dracul ştie, da vorba e că eu o simt că-i plămădită, cum e vorba, din acelaşi aluat cu mine...Şi pe chestia asta aşa-mi ziceam eu: că într-o zi, mai încolo, după ce ne-om vedea ajunşi afară din iadul ăsta ş-om ajunge să debarcăm amândoi într-un port, un port ca lumea, cu cer cu nori pe el şi cu ploaie, ei, atunci ce-ar fi să-ncerc eu s-o fac să-şi dea nițeluş drumul la gură...Că poate o fi şi ea femeie fără bărbat, singură pe lumea asta, ca şi mine...Şi că dacă o vrea, atunci să ne luăm amândoi şi s-o duc cu mine la noi în sat, la Saint-Valery-en-Caux, am eu acolo o colibă şi ne-om descurca noi în vre-un fel. Nu-i mare scofală, da-i frumos, cu vreo câțiva meri în grădină...Am şi nişte parale pitite bine sub vatră, îmi ziceam eu...Poate c-o să-i placă acolo, şi-atunci gata, o bag în soarele mă-sii de mare şi m-aşez şi eu la casa mea, cumpăr şi vreo două vaci...Să aibă şi ea un rost săraca...

Se opri. Fălcile i se încleştară şi fruntea i se ridică, iar în ochi îi scăpărară luminile dispreţuitoare cu care îl înfrunta cândva pe Moulay Ismael.

- Şi uite că n-a fost să fie, doamna marchiză nu era de nasul unuia ca mine.

Fața i se înroşi de furie şi vocea îi răsună plină de răutate:

- Al dracului să fiu dacă mă uitam la ceva. Simțeam eu că eşti trecută prin ciur şi prin dârmon, dar să mă bată Dumnezeu dacă m-ar fi supărat ceva din trecutul tău...Dar asta n-o pot trece cu vederea! Asta nu! Că dacă ştiam, să mă ia toți dracii dacă m-atingeam de tine! Pe ăştia de alde voi, nobilii, în viața mea n-am putut să vă văz în ochi! V-aş beli cu mâna mea pe toți şi v-aş da sare!

Angelica scăpă un strigăt de indignare.

- Colin, nu se poate!...Minți! Cavalerul de Mericourt? Şi marchizul Kermoeur?

-Altă treabă! Aia era acolo la Meknès. Acolo eram creştini, robi la necredincioşi...Acolo eram frați cu toții. Păi nu?

Şi deodată păru atât de copleşi de amintirea asta încât umerii i se lăsară şi spinarea i se gârbovi ca sub greutățile uriaşe pe care altădată îl

sileau să le poarte ceauşii lui Moulay Ismael.

- Aş putea să uit chinurile la care m-au pus, aş putea să uit crucea şi poarta pe care m-a răstignit păgânii, dar asta n-aş putea s-o uit vreodată câte zile oi avea...M-aţi împovărat, doamnă, m-aţi împovărat...

Angelica înţelese despre ce povară vorbea Colin Paturel. Povara de pe inima lui. Faptul că aveau să-l urmărească toată viaţa amintirile vocilor lor şoptind în singurătatea deşertului cuvinte de dragoste. Îl privi intens şi simţi cum colţurile gurii începeau să-i tremure, iar statura lui înaltă şi puternică începu să se tulbure dincolo de lacrimile care se iviră printre genele ei lungi.

Îl văzu aplecându-se şi luându-şi sacul, apoi aruncându-şi-l pe umăr. Ca prin ceaţă zări cum îşi scotea tichia roşie din cap şi se înclina uşor.

- Rămâneţi cu bine, doamnă! şi drum bun spre casă!

Apoi se întoarse şi pieri.

Colin pleca! Nu, nu se poate! Nu aşa! Nu cu privirea asta rea şi încărcată de duşmănie! Colin! Dragul meu Colin! Colin, prietenul meu, sprijinul meu, fratele meu...Colin!...

Se năpusti în cameră, ieşi în galerie şi coborî în goană scările după el, dar Colin ieşise deja în stradă şi se depărta cu paşi mari spre port. Ochii tulburi de lacrimi nu-l mai vedeau. S-o fi întors Colin din drum s-o mai privească ultima oară? O fi văzut şiroaiele de lacrimi de pe obrajii ei, ca să le ia cu el ca pe un balsam pentru rănile din sufletul lui mare şi curat?

Asta n-avea s-o ştie niciodată...

Şi rămase nemişcată, cu ochii împăienjeniţi căutând spre albastrul nedesluşit al mării unde se pierduse Colin Paturel, regele robilor!...

Şi buzele uscate de durere rosteau mut acelaşi strigăt: "Oh, Colin! Dragul meu Colin Paturel!..."

Se duse sus pe ziduri, să se plimbe pe metereze. Simţea nevoia să-şi umple plămânii de aerul mării ca să se simtă scăpată de lanţuri nevăzute. În larg se agitau câteva bărci, de-ale maurilor, fireşte. Tunurile din port apărau galerele care ieşeau, până ajungeau să-şi poată pune în bătaie propriile lor tunuri. O galeră tocmai se depărta de digurile întărite ca o cetate şi pânza întinsă se profila albă ca o bucată de cretă pe albastrul cerului. Poate era galera cu care plecase Colin...Şi gândul acesta o făcu să-şi simtă din nou ochii plini de lacrimi, încercând să privească prin păienjenişul acesta întinderile nesfârşite ce fuseseră pentru ea izvorul atâtor suferinţe.

Mediterana! Marea noastră şi maica noastră sfântă! Leagăn albastru şi sân al atâtor amaruri ale omenirii, hrănind atâtea neamuri şi legănând atâtea nădejdi...

Mediterana, blestem şi păcat, cazan al vrăjitoarelor, în care fierb toate furiile şi nebuniile dezlănţuite!...

Angelica pornise pe valurile ei înşelătoare şi îşi pierduse toate speranţele şi toate visurile în luminile viclene, ca în nişte spini în care şi-ar fi lăsat bucăţi din trupul ei...

Nici nu-şi mai amintea că pornise la drumul acesta mânată de

dorinţa nestăvilită pe a-l găsi pe Joffrey. I se părea că, dimpotrivă, nu voise altceva decât să-şi şteargă din suflet imaginea lui prea stăruitoare. Iar acum descoperea că până şi amintirea chipului lui se sfărâmase în cioburi. Aici, pe malurile acestea care văzuseră înălţându-se şi prăbuşindu-se imperii, toate se întorceau cuminţi la starea lor de pulbere umilă, bătută şi spulberată de furtunile timpului...Îşi spunea acum, ostenită, că se jertfise unui scop nebunesc, unei himere pline de cruzime, care o chinuise mai mult decât putea răbda o fiinţă omenească.

Micul Cantor, cea dintâi victimă a perfidei mări, strigase în clipa cea de pe urmă: "Tată! Tată!" iar ea, prăbuşindu-se în adâncurile iadului, strigase: "Dragostea mea!"

Numai că nimeni nu le răspunsese, nici lui Cantor, nici ei.

Fantasmele şi utopiile se risipeau în mişcarea înceată a pânzelor dinspre orizont, în aroma tainică a cafelei şi a numelor pline de patimi înăbuşite: Candia, cuibul piraţilor, Meknès, unde robii se sfârşesc în chinuri în grădini de rai, albul Alger...

Acum plângea. Îşi plângea înfrângerea şi dezamăgirea, dar în adâncul inimii ei se zbuciumau alte dureri, pe care nu şi le mai mărturisea. Îl plângea pe marele Hadâmb Osman Ferradji, îl plângea pe Colin Paturel cel răstignit, chiar şi pe acel Moulay Ismael, pentru care credinţa însemna voluptatea cea mai de preţ...

Lacrimile ei învăluiau imaginea acelui bărbat înalt şi uscat, Rescator, despre care magul Osman Ferradji o întrebase tainic: "De ce ai fugit de el, Peruzea? Stelele spun că destinul lui e la fel de uluitor ca al tău...Faceţi amândoi parte dintre aceia care rar s-au născut. De undeva, din depărtările imense, vocea de nebun a marchizului d'Escrainville se auzi urlând: "N-are să-ţi arate nici ţie faţa ei de femeie îndrăgostită, blestemat vrăjitor al Mediteranei! N-are s-o mai arate nimănui!"

Dar marchizul se înşelase. O dată în plus, un vânt înşelător amestecase destine şi tulburase căi dinainte hotărâte, iar faţa ei fericită, plină de extaz, se luminase în faţa unui biet marinar, care avea s-o poarte în amintirea şi-n inima lui ca pe o comoară, o comoară răpită de el în cea mai tulburătoare dintre aventuri...

Toate destinele se amestecaseră, tulburi, şi totul putea fi luat de la început. Şi totuşi, în haosul acesta de neînchipuit, Angelica începea să înţeleagă tâlcurile unui adevăr. Femeia care se scăldase sub cascada din oază, noaptea, care-şi ridicase în lumina albă a lunii trupul întinerit, femeia aceea nu mai avea nimic comun cu cea care, cu un an mai devreme, o înfruntase pe doamna de Montespan în saloanele încărcate de lambriuri aurite de la Versailles.

Atunci era o femeie deja atinsă de corupţie, lacomă de putere şi de măriri, vicleană, adulmecând intriga, simţindu-se în mediul ei în apele tulburi de la curtea Franţei. Sufletul i se întunecase de răutate, silit cum fusese să se mânjească de atingerea atâtor fiinţe respingătoare din lumea în care trăise. Numai la amintirea aceasta se simţi cuprinsă de o greaţă cumplită şi îi veni să vomite. Niciodată, îşi spuse ea, niciodată n-ar mai fi putut să trăiască printre făpturile acelea îngrozitoare. Sufletul ei se purificase aici, respirând mireasma îmbătătoare a cedrilor. Soarele deşertului pârjolise ierburile veninoase care crescuseră din sufletul ei şi

le făcuse să se usuce.

Acum avea să-i vadă totdeauna aşa cum erau. Nu mai era în stare să suporte prostia fudulă întipărită ca un stigmat pe mutra unuia ca Breteuil şi nu mai putea răspunde cu politeţe la tâmpeniile lui de nedescris.

Acum avea altceva de făcut. Să ajungă la Paris, să-i ia pe Florimond şi pe Charles-Henry şi să plece...Să plece...Da, dar unde?

Doamne, n-ai putea zidi o lume unde un Breteuil să nu mai vorbească cu dispreţ şi superioritate despre un Colin Paturel, şi unde Colin Paturel însuşi să nu se simtă umilit de dragostea lui inaccesibilă pentru o înaltă doamnă de la curte? O lume nouă în care cei împodobiţi cu darurile cele mai alese, bunătatea, curajul, inteligenţa, modestia, să stea undeva la loc de cinste, iar cei lipsiţi de asemenea însuşiri să rămână undeva jos, la locurile care li se cuvin? Nu s-ar putea afla pământ nepângărit de răutatea omenească, unde suflete curate să-şi afle un adăpost? Unde, unde s-ar afla lumea asta ? Pe ce tărâmuri depărtate şi neajunse de nimeni până acum?

Se întoarse bătută de gânduri. Chiar în seara asta avea să vorbească persoană care abordase, vai, scandaloasele comportări ale partizanelor de altădată ale Frondei* ...

Angelica, jignită, reteză scurt tot discursul acesta mieros:

- Ei bine, domnule, tot ce-mi spuneţi dumneavoastră constituie motive cât se poate de întemeiate pentru mine ca să nu mai abuzez de generozitatea Majestăţii sale. Întoarceţi-vă în Franţa, domnule de Breteuil. În ceea ce mă priveşte, voi face şi eu acelaşi lucru la timpul potrivit, prin propriile mele mijloace.

- Nici nu poate fi vorba de aşa ceva, doamnă! suspină ipochimenul privind dezolat spre tavan.

- Şi de ce?

- Simplu, doamnă. Fiindcă, din înaltul ordin al Majestăţii sale sunteţi arestată...

* Fronda - ultima ridicare a marii nobilimi franceze împotriva autorităţii regale (1648 - 1652). Scopul declarat era îndepărtarea primului ministru Mazarin, atotputernic sub regenţa Annei de Austria. În realitate însă, rebelii urmăreau înlăturarea de la tron a regelui minor Ludovic al XIV-lea şi proclamarea ca rege a lui Gaston d'Orleans, unchiul acestuia, sub domnia căruia Franţa ar fi ajuns probabil la o anarhie distrugătoare. Înfrângerea acestei mişcări avea să deschidă calea absolutismului puterii regale în Franţa, inaugurat prin Ludovic al XIV-lea. (n. trad.)